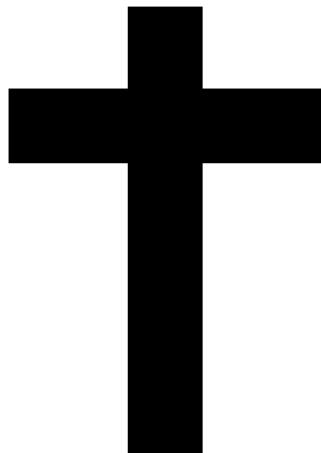

ENdagaano eMpyaka
oMu Lugwere

Gwere: Endagaano Empyaka Omu Lugwere (Bible)

ENdagaano eMpyaka oMu Lugwere

Gwere: Endagaano Empyaka Omu Lugwere (Bible)

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwere

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025
03698e2d-9c8d-5b1f-bc49-b0066e860180

Contents

Matayo	1
Maako	73
Luuka	117
Yokaana	191
Bikole	246
Ab'e Looma	322
1 Ab'e Kolinso	355
2 Ab'e Kolinso	385
Ab'e Galatiya	405
Ab'Efeeso	416
Ab'e Firipi	427
Ab'e Kolose	435
1 Ab'e Sesalonika	442
2 Ab'e Sesalonika	449
1 Temuseewo	453
2 Temuseewo	462
Tito	468
Firimooni	472
Ab'Ebbulaniya	474
Yaakobbo	498
1 Peetero	506
2 Peetero	515
1 Yokaana	521
2 Yokaana	530
3 Yokaana	532
Yuda	534
Kubiikula	537
EZabbuli	571

AMAWULIRO AMASA NG' OMATAYO OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oMatayo oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Buli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bat, "Mawuliro ag'amazima," amakulu gaakyo "Mawuliro aMasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Abakugu omu by'eBbaibbuli tibamaite ekiseera ekituuce era n'ekifo ekibawandiikiiremu ekitabo kinu. Neye kiri ooti-so bakiwandiikire nga wabitirewo emyanka 60 okuzwera nakimo oku kubyala oYesu era abantu bangi bateeberereza bat bakiwandiikiire mu kyalo ekibeeta bat Palesitaini.

Omuwandiiki niiye oMatayo, eyabbaire omusoloji w'omusolo ng'oYesu akaali okumweta okusuuka omoiza oku beegibe eikumi na babiri. Iye era abantu babbaire bamumaite eriina erindi bat Leevi.

OMatayo yawandiikire aMawuliro aMasa ganu ng'agenderera ku-laga ati, oYesu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta, era oKibbumba oguyalondere tikulokola Bayudaaya bonkani neye n'abantu bonabona. OMatayo era yawandiikire ebintu bingi ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba. Ibo aBayudaaya babbaire basuubira oKurisito kusuuka kabaka w'obwakabaka bw'oku kyalo. OMatayo yatwaire omutagano munene okwakanisya enjikirirya eyo, ng'asonzola obwak-abaka obw'omwoyo era obwa Kibbumba. Era alaga oYesu ng'obwali omwegesi ow'enjawulo aali n'obwezye okwegesya aMateeka omu ngeri empyaka.

OMatayo asonzola kusani ebikwata oku Yesu. Atandiikira oku lulyo lwa Yesu n'engeri egibamubyairemu, n'alonsya n'oku kumbatiza, n'emirimogye egyokulaabba n'okulamya egiyakolere omwit-wale ly'e Galiraaya. OMatayo amaliirirya okulonsyakwe n'ebyo ebyabbairewo omu lugendolwe ng'ayaba e Yerusaalemi egibamuk-watiire ni bamuwaayo eeri ab'obwezye, era alonsya n'oku kufaakwe n'okuzuukirakwe.

Engeri egibyecaanamu

1. Olulyo lwa Yesu Kurisito n'okumubyala n'entandiika y'obuweereryabwe (1:1-4:25).
2. Obuweererya bwa Yesu n'ebiyayegeserye (5:1-25:46).
3. Emmaliirirya y'obuweererya bwa Yesu (26:1-28:20).

*Olulyo lwa Yesu
(Luk 3:23-38)*

¹ Lunu niirwo olulyo lwa Yesu Kurisito omwizukulu wa Dawudi, iye eyabbaire omwizukulu wa Ibbulaimu:

- ² OIbbulaimu yabbaire iteeye wa Isaka,
oIsaka yabbaire iteeye wa Yaakobbo,
era oYaakobbo yabbaire iteeye wa Yuda n'abagandabe.

³ OYuda yabbaire iteeye wa Pereezi n'oZeera, era ibo omawaabwe yabbaire Tamali.

OPereezi yabbaire iteeye wa Kazirooni, era oKazirooni yabbaire iteeye wa Laamu.

⁴ OLaamu yabbaire iteeye w'Aminadabbu, Aminadabbu yabbaire iteeye wa Nakusoni, era oNakusoni yabbaire iteeye wa Salumooni.

⁵ OSalumooni yabbaire iteeye wa Bbowaaazi, era iye omaaye yabbaire Lakabbu.

OBbowaaazi yabbaire iteeye w'Obbedi era iye omaaye yabbaire Luusi,

era Obbedi yabbaire iteeye wa Yese.

⁶ OYese yabbaire iteeye wa Dawudi okabaka, era oDawudi yabbaire iteeye wa Sulemaani, oguyabyaire omu muka Wuliya.

⁷ OSulemaani yabbaire iteeye wa Lekobbwamu, era oLekobbwamu yabbaire iteeye w'Abbiya, era Abbiya yabbaire iteeye w'Asafu.

⁸ Asafu yabbaire iteeye wa Yokosofaati, oYokosofaati yabbaire iteeye wa Yokolaamu, era oYokolaamu yabbaire iteeye wa Wuzyia.

⁹ OWuziya yabbaire iteeye wa Yosamu, oYosamu yabbaire iteeye w'Akazi, era Akazi yabbaire iteeye wa Kezeekiya.

¹⁰ OKezeekiya yabbaire iteeye wa Manase, oManaase yabbaire iteeye w'Amoni, era Amoni yabbaire iteeye wa Yosiya.

¹¹ OYosiya yabbaire iteeye wa Yekoniya n'abagandabe. Abo babbairewo mu biseera owebatwaliire abantu b'e Isirairi omu bugalama e Bbabbulooni.

¹² Okuzwera nakimo omu biseera ebibatwaliiremu aBaisirairi omu busibe e Bbabbulooni paka oku kubyala oYesu, olulyo lwabwe niirwo lunu luti: OYekoniya yabbaire iteeye wa Seyalutiyeri, era oSeyalutiyeri yabbaire iteeye wa Zerubbabbeer.

¹³ OZerubbabbeer yabbaire iteeye w'Abbiwudi, Abbiwudi yabbaire iteeye w'Eryakimu, era Eryakimu yabbaire iteeye w'Azoli.

¹⁴ Azoli iye yabbaire iteeye wa Zadooki, oZadooki yabbaire iteeye w'Akimu, era Akimu yabbaire iteeye w'Eriyudi.

¹⁵ Eriyudi yabbaire iteeye w'Eryezaali, Eryezaali yabbaire iteeye wa Matani, era oMatani yabbaire iteeye wa Yaakobbo.

¹⁶ OYaakobbo yabbaire iteeye wa Yusufu oibaaye wa Malyamu, oMalyamu eyabbaire omaaye wa Yesu, iye ogubeeta oKurisito oguba-sukireku amafuta.

¹⁷ Kale emigigi gyonagyona giri ikumi n'een, okuzwa okwIbbulaimu okutuuka oku Dawudi. Era tete giri emigigi ikumi n'een, okuzwa oku Dawudi okutuuka oku kutwala aBaisirairi omu bugalama e Bbabbulooni. Era tete n'egindi giri emigigi ikumi n'een, okuzwa oku kutwala e Bbabbulooni okutuuka oku kubyala oKurisito oguba-sukireku amafuta.

*Okubyala oYesu Kurisito
(Luk 2:1-7)*

18 Atyanu okubyala oYesu Kurisito kwabbaire kuti: OMalyamu omaaye wa Yesu yabbaire ng'asuubizire oYusufu ati ayaba okumufumbirwa era nga kimanyikaine. Neye ng'akaali okumufumbirwa, ni kitegerekeka ng'alii kida, neye ng'oMwoyo oMutukulye niiye eyamwezeserye okukisuna.

19 Neye olw'okubba oYusufu eyabbaire ayaba okubba oibaaye, yabbaire muntu atuukirire, era nga tataka okumuswaza omu lwatu, n'aseega kumulekawo mu kyama.

20 Yabbaire akaali aseega atyo, omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'amubonekera omu kirooto n'amukoba ati, "Yusufu, omwizukulu wa kabaka oDawudi, tiwaatya okutwala oMalyamu okubba omukaliwo olw'okubba, ekida ekyali nakyo oMwoyo oMutukulye niiye eyamwezeserye okukisuna.

21 Era ayaba okubyala omwana mwisuka, era bamuwa eriina bati, Yesu, olw'okubba niiye eyalirokola abantu okuzwa omu bikole byabwe ebibbibibi."

22 Era ebyo byonabyona byabbairewo, kaisi olwo oMusengwa iye oKibbumba ekiyatatumwire ng'abitira omu naabbi kituukirire, ekikoba kiti:

23 "Muwulisisye! Omwala omuguna yalibba ekida, era yalibala omwana mwisuka. Era balimuwa eriina bati Manweri," amakulu gaalyo gati, "OKibbumba ali na iswe."

24 Era oYusufu oweyalamukire, n'akola ng'omalaika oyo oweyamulagiire era n'atwala oMalyamu e ika e wuwe n'abba mukaliwe.

25 Neye tiyeegaitire naye paka oweyabyaire, era oYusufu n'awa omwana oyo eriina ati, Yesu.

2

Abageni okuzwa e buzwaisana

1 OYesu owebamubyaliire omu kibuga e Bbeserekeemu, omwitwale ly'e Buyudaaya, oKerode yabbaire niiye okabaka w'eitwale eryo. Era abasaiza abeetegereza eby'enkota ni bazwera omu kyalo ky'e buzwaisana, ni baaba omu kibuga e Yerusaalemi.

2 Kale eeyo ni babuulya abantu bati, "Omwana ogubabyaire okubba okabaka w'aBayudaaya ali nkonaki? Twaboine onkota alaga ati bamubyaire ng'aizira eenu, kale twizire kusinza mwana oyo nago."

3 Awo abantu owebakobeire okabaka oKerode ebintu ebyo, ni yeeraliikirira, era n'abantu abakiraku obungi omu Yerusaalemi ni beeraliikirira.

4 Kale awo oKerode n'akumbaania abakabona abakulu bonabona, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, kaisi n'ababuulya ati, "OKurisito ogubasukireku amafuta iye babbaire n'okumubyala yaina?"

5 Ibo ni bamwiramu bati, "Balinubyala mu kibuga e Bbeserekeemu, omwitwale ly'e Buyudaaya. Ekyo kityo olw'okubba onaabbi yakiwandiikire ati:

6 'Inywe abantu b'omu kibuga e Bbeserekeemu eky'omu Buyudaaya,

ekibuga kyanywe tiniikyo ekisembayo okubba eky'ekitiisyu omu
Buyudaaya,
olw'okubba mwikyo mwalizwamu omufugi,
iye yakubbemberanga abantu bange ab'e Isirairi.' "

⁷ Kale awo oKerode n'ayeta abasaiza abo abeetegereza eby'enkota, n'ababuulya mu kyama ekiseera ekinanyereneere onkota ekiyabonekeiremu.

⁸ Awo n'abatuma e Bbeserekeemu ng'abakoba ati, "Mwabe munoonererye nakusani omwana oyo, era owemwabba nga mu-muboine, mwaira ni munkobera e gyali zena ni njaba ni mmusinza."

⁹⁻¹⁰ Atyanu owebamalire okuwulira ehibono bya kabaka oKerode ni baaba. Awo ni bairamu okubona onkota onanyere oyo ogubabbaire baboine e buzwaisana. Cooka owebaboinne onkota oyo nago ni basangaalira nakimo ino. Era onkota oyo yabeeekubbembereire paka oweyatuuukire n'ayemerera e ngulu w'enyumba omwana omuyabbaire.

¹¹ Kale abasaiza abo owebatuuukire ni baingira omu nyumba eyo, era ni babona omwana ng'ali n'omaaye oMalyamu, bakomere amazwi ni basinza omwana oyo. Awo ni basibindula emigangi gyabwe, era ni bamutonera ebirabo. Bamutoneire ezaabbu, n'obubbaani n'ebiyakaloosa ebibeeta miira.

¹² Neye olw'okubba oKibbumba yabbaire abalabwire omu kirooto ati tibakanga eeri oKerode, kale owebabbaire bakanga omu kyalu ky'e waabwe babitiire mu nzira gendi.

Okutwala oYesu n'oMalyamu e Misiri

¹³ Awo abasaiza abeetegereza eby'enkota owebazwire e Bbeserekeemu, omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'abonekera oYusufu omu kirooto, n'amukoba ati, "Osetuke, oyanguweku otwale omwana n'omaaye mwirukire omu kyalu ky'e Misiri. Era mubbe eeyo paka Owenalibakoba okuzwayo olw'okubba oKerode ayaba okunoonia omwana okumwita."

¹⁴ Kale awo oYusufu obwire obwo n'asetuka n'akwata omwana n'omaaye ni baaba e Misiri.

¹⁵ Era ni babba eeyo paka oKerode oweyafire. Ebyo byabbairewo kaisi oMusengwa iye oKibbumba ekiyatumiwire ng'abitira omu naabbi kituukirire, ekikoba kitu: "Nayetere omwana wange okuzwa omu Misiri."

Okwita abaana abaisuka e Bbeserekeemu

¹⁶ Awo oKerode owejamanyicirye ati abasaiza abeetegereza eby'enkota bamubbeyere-bubbeyi, n'anyiiga ino. Kale n'atuma abaisirikale okwita abaana abaisuka bonabona omu Bbeserekeemu n'omu byalo ebikyeruguuliriiryre, abo ababbaire ab'emyanka emibiru n'okwika ansi. Ekyo yakikolere ng'asinzirira ku kiseera abasaiza badi nago ekibamukobeire ekibaboneiremu onkota.

¹⁷ Ekyo oKerode ekiyakolere kyatuukiriiryre kiikyo oKibbumba ekiyatumiwire ng'abitira omu naabbi Yeremiya, ekikoba kitu:

¹⁸ "Abantu bawulira amazingo

n'okukuukulya okw'amaani omu kibuga e Laama.

OLakeeri* akunga olw'abaanabe,
era tataka okumusirica.
Ekyo kityo olw'okubba abaanabe abantu babamalirewo."

Okuzwa e Misiri

¹⁹ Kale oluzwanyuma oKerode oweysiire, omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'abonekera oYusufu omu kirooto ng'ali e Misiri.

²⁰ N'akoba oYusufu ati, "Osetuke, okanje omwana n'omaaye, omu kyalo ky'e Isirairi olw'okubba oodi abbaire anoonia omwana okwita afiire."

²¹ Awo oYusufu n'akwata omwana n'omaaye n'abakanja e Isirairi.

²² Neye oYusufu oweyawuliire ati Alukeraawo niiye ogubasikisirye oiteeye oKerode era niiye afuga eitwale ly'e Buyudaaya, awo n'aty a okwaba omwitwale eryo. Neye oluzwanyuma oKibbumba oweyamu-labwire olundi omu kirooto tete, awo n'ayaba mwitwale ly'e Galiraaya.

²³ Kale ni baaba ni babba batyami b'omu kibuga ekibeeta Naazaleesi. Ekyo kyabbaire kityo kaisi onaabbi ekiyatumbire oku Kurisito kituukirire, ekikoba kiti: "Balimweta ow'e Naazaleesi."

3

*OYokaana oMubatizi ayebulya enzira
(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Yok 1:19-28)*

¹ Omu naku egyo, oYokaana oMubatizi n'ayaba omwidungu ly'e Buyudaaya, era n'alaabba obukwenda bwa Kibbumba eeri abantu.

² Obukwendabwe bwabbaire buti, "Mwenenye, olw'okubba obwak-abaka bw'omwigulu bwigereire."

³ OYokaana oyo, niiye onaabbi oIsaaya oguyatumwireku ati:
'Waliwo atumulira omwidungu
n'eigono eryaminkirira ati,
'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza,
muiteereerye amanzirage.'

⁴ OYokaana oyo, yazwalanga ekizwalo ekibakolere omu byoya bya kisolo ogubeeta ongamira, ng'omu nkende yeesiba musipi gw'eidiba. Era yaalyanga nzige n'omujenene gw'enzoki egy'omu kigona.

⁵ Awo abantu ni bazwanga omu kibuga e Yerusaalemi, n'omu byalo by'omu Buyudaaya mwonamwona, n'omu byalo ebyeruguuliriirye oMwiga oYoludaani, ni baabanga e giri oYokaana,

⁶ ni babbutulanga ebikole byabwe ebibbibibbi era n'ababatiziranga omu mwiga oYoludaani.

⁷ Neye oYokaana oweyaboine ng'aBafalisaayo n'aBasedukaayo bangi baaba egiali okubabatiza, n'abakoba ati, "Inywe abakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Naani abalabwire ati eenu niiyo engeri ey'okwiruka obusungu bwa Kibbumba obwaba okwiza?

⁸ Aale atyanu mukole ebikole ebiraga biti dala mwenenyerere ebikole byanywe ebibbibibbi.

⁹ Era timwaseega muti mwezya okuwunuka nga mukoba muti, 'Kasita iswe tuli baizukulu ba Ibbulaimu,' olw'okubba mbakobera nti

* ^{2:18 2:18} OLakeeri yabbaire moiza oku bakali ba Yaakobbo eyabyaire eigwanga lya Isirairi. ^{2:18 2:18} Yer 31:15 ^{2:23 2:23} Mak 1:24; Luk 2:39; Yok 1:45 ^{3:2 3:2} Mat 4:17; Mak 1:15 ^{3:3 3:3} Isa 40:3 ^{3:4 3:4} 2Ba 1:8 ^{3:7 3:7} Mat 12:34; 23:33

omu mabbaale ganu, oKibbumba ayezya okusuuciryamu olbbulaimu abaizukulu abandi.

¹⁰ Mumanye muti muli ooti misaale, nga n'amambaizi agagitema bamaire okugabiikirya oku kikolo kya buli musaale. Ogwo ogutaneneka ebineneka ebisa baaba kugutema, era bagudyake omu musyo.

¹¹ Nze mbabatiza na maizi okulaga nti mwedenyere, neye waliwo ankiraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, oguntasaanira naire okusibindula obusibiro bw'engaitoye ni ngitoola omu bigere-bye. Iye, yalibabatiza na Mwoyo oMutukulye era na musyo.

¹² Iye ayaba okwabulamu abantu ooti muntu akwata olugali n'asenyenta, empeke n'ebisusungu. Empeke igyo yaligikumbaanirya omu kideerokye, kaisi ibyo ebisusungu n'abyoca n'omusyo ogutalikira."

*Okubatiza oYesu
(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)*

¹³ Awo oYesu n'azwa omwitwale ly'e Galiraaya, n'ayaba oku mwiga oYoludaani e giri oYokaana okumubatiza.

¹⁴ Neye oYokaana n'agezyaku okuloberya oYesu ng'amukoba ati, "Nze neetaaga niiwe okumbatiza, tete iwe wena oiza giri ninze nkubatize?"

¹⁵ Neye iye oYesu n'amwiramu ati, "Oganye kibbe kityo omu kiseera kinu, ikyo kituuce iswe okukola obutuukirirye bwonabwona." Kale awo oYokaana n'aikirirya okubatiza oYesu.

¹⁶ Amangu ago ng'oYesu bankumubatiza, n'azwa omu maizi, era omu kiseera ekinanyere ekyo eigulu ni lyeigula, oYesu n'abona oMwoyo wa Kibbumba ng'aika ooti njiiwa, era n'ayemerera oku Yesu.

¹⁷ Era eigono ni lizwa omwigulu, nga likoba liti, "Oyo niiye oMwana wange omutake era ogunsiima eino."

4

*Okukema oYesu
(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ Ebyo owebyawoire, oMwoyo oMutukulye n'atwala oYesu omwidungu oSitaani okumukema.

² OYesu oluzwanyuma lw'okumala enaku 40 nga talya omusana n'obwire, awo enzala n'emuluma.

³ Kale oSitaani iye omukemi n'ayaba eeri oYesu era n'amukoba ati, "Ng'oli Mwana wa Kibbumba, aale olagire amabbaale ganu gasuu ke kyokulya."

⁴ OYesu n'amwiramu ati, "Bakiwandiikire bat: 'Omuntu tabba mwomi omu bwizulye ng'alya kyokulya kyonkani, neye yeetaaga nabuli kibono oKibbumba ekyatumula.'

⁵ Awo oSitaani n'alungamya oYesu okwaba omu kibuga ekitukulye,* kaisi n'amuniinisyu oku kisooto ky'eYeekaalu.

⁶ Awo n'akoba oYesu ati, "Ng'oli Mwana wa Kibbumba, ojuuke ogwe ansi olw'okubba bakiwandiikire bat:

'OKibbumba yalagiranga abamalaikabe okukukuumma,
era balikubbaka omu ngalo gyabwe,

3:9 3:9 Yok 8:33 3:10 3:10 Mat 7:19 3:17 3:17 Nta 22:2; Zab 2:7; Isa 42:1; Mat 12:18; 17:5;
Mak 1:11; Luk 9:35 4:1 4:1 Beb 2:18; 4:15 4:4 4:4 Ama 8:3 * 4:5 4:5 Ekibuga ekitukulye,
niikyo oYerusaalemi.

kaisi nandi ni weekontola ekigerekkyo okwibbaale.' "

⁷ OYesu n'airamu ati, "Era bakiwandiikire bati: 'Tokemanga oMusengwa iye oKibumbawo.' "

⁸ Tete oSitaani n'alungamya oYesu okuniina angulu oku lusozi oluwanvu eino, n'amulagisyu obwakabaka obw'amawanga gonagona obw'oku kyalo n'ebintu eby'amaani byonabyona ebirimu.

⁹ Kaisi awo oSitaani n'amukoba ati, "Atyanu ebyo byonabyona njaba okubikuwa singa oikirirya okunkomera amazwi n'onsinza."

¹⁰ Awo oYesu n'amukoba ati, "Sitaani! Onzwe omumaiso, bakiwandiikire bati: 'Osinzenge Musengwa iye oKibumbawo, era guwaweereryanga yenkani.' "

¹¹ Kale oSitaani n'azwawo n'aleka oYesu, era abamalaika ni baiza ni bamulabirira.

OYesu atandiika okwegesya omu Galiraaya

(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² Awo oYesu oweyawuliire ati oYokaana omubatizi bamwigaliire omu mabbusu, n'azwa e Yerusaalemi n'akanga omwitwale ly'e Galiraaya.

¹³ Awo n'azwa omu kabuga k'e Naazaleesi n'ayaba n'abba mutyami omu kibuga e Kaperenawumu ekiri oku nyanza omu bitundu by'eigwanga lya Zabbulooni n'ebya Nafutaali.

¹⁴ Ekyo kyabbairewo kaisi olwo oKibumba ekiyatatumwire ng'abitira omu naabbi oIsaaya kituukirire, ekikoba kit:

¹⁵ "Inywe abantu b'omu bitundu by'e Zabbulooni, n'oNafutaali,
ebiri okumpi n'enyanza oGaliraaya oku lubba lw'omwiga oYolu-
daani,
abantu ababba omwitwale ly'e Galiraaya eeyo aBatali Bayudaaya
e gibabba.

¹⁶ Abantu abali omu ndikiirya
baboine ekitangaala eky'amaani.

Era n'abafu omu myoyo,
ekitangaala kibaakiire."

¹⁷ Okuzwa omu kiseera ekyo, oYesu n'atandiika okulaabba eeri abantu ati, "Mwenenye olw'okubba obwakabaka bw'omwigulu bwigereire."

OYesu ayeta abazibuli abana

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Lumo, oYesu oweyabbaire ng'abita oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'abona abaganda babiri, oSimooni ogubeeta oPeetero n'omugandawe Andereya. Babbaire batega akatimba omu nyanza olw'okubba babbaire bazibuli.

¹⁹ Awo oYesu n'abeeta ati, "Mwize mubbe beegi bange! Nalibasuua bazibuli b'abantu omu kifo kya bazibuli b'enyanji."

²⁰ Amangu ago ni baleka aawo obutimba bwabwe, ni baaba naye.

²¹ Oweyazwire awo ni yeeyongeraku omumaiso, oYesu n'abona abantu abandi babiri abaganda, oYaakobbo n'oYokaana abataane ba

Zebedaayo. Babbaire bali omu lyato n'oitewaabwe oZebedaayo nga bakwania obutimba bwabwe, awo oYesu n'abeeta babbe beegibe.

²² Era amangu ago ni baleka aawo eryato n'oitewaabwe, ni baaba n'oYesu.

Okwegesya n'okulamya abalwaire

(Luk 6:17-19)

²³ Awo oYesu n'atambula omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona ng'ayegesya omu makumbaaniro gaabwe, ng'alaabba eeri abantu aMawuliro aMasa ag'obwakabaka bw'omwigulu, era ng'alamyia abantu nabuli ndwaire n'obunafu omu mubiri.

²⁴ Kale amawuliro agamukwataku ni gasalaanira omu kyalo ky'e Siiriya mwonamwona. Era ni bamuleeteranga abalwaire ab'endwaire egitali gimo, n'ababbaire bakaanya obulumi obubitiriri, n'abaliku emizimu, n'ab'empimbu, n'abasanyalaire, bonabona n'abalamyanga.

²⁵ Awo ebiyindi by'abantu bingi ino okuzwa omu Galiraaya n'omwitwale ly'e Dekapooli, n'omu kibuga e Yerusaalemi, n'omu Buyudaaya, era n'oku lubba lw'e buzwaisana lw'omwiga oYoludaani ni bamusengererya.

5

OYesu ayegeserya oku lusozi

(Luk 6:20-23)

¹ Awo oYesu oweyaboine ekiyindi ky'abantu kinene nga kiigerera e gyali, n'aniinaniina oku lusozi era n'atyama okwegesya, awo abeegibe ni bakumbaanira e gyali okumuwlisisya.

² Kaisi n'atandiika okubeegesya ati,

³ "B'enkabi abadoobi omu bwomi bwabwe obw'omwoyo
olw'okubba abo obwakabaka bw'omwigulu ibwo bwabwe.

⁴ B'enkabi abo abakunga,
olw'okubba oKibbumba yalibasaninkiriry.

⁵ B'enkabi abo ab'eivooyo,
olw'okubba oKibbumba yalibawa byonabyona ebiyabasubizire.

⁶ B'enkabi abo abanzalwa n'ab'enyonta okukola oKibbumba ebyataka,
olw'okubba oKibbumba yalibaikutya.

⁷ B'enkabi abo abakola eby'ekisa,
olw'okubba oKibbumba yalibakwatira ekisa.

⁸ B'enkabi abo abaseega ku biibyo oKibbumba ebyasiima byonkani,
olw'okubba ibo balibona oKibbumba.

⁹ B'enkabi abo ababbeera abantu okusyania,
olw'okubba abo oKibbumba yalibeeta baanabe.

¹⁰ B'enkabi abo abantu abebayiigaania olw'okukola oKibbumba eby-
ataka,
olw'okubba abo obwakabaka bw'omwigulu ibwo bwabwe."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Muli b'enkabi singa abantu owe-
babazumanga, era owebabayiigaanianga, era owebabatumulangaku
ebibbibibbi olw'okubba muli beegi bange.

¹² Kale ebyo owebibbangawo muagaaganenge era musangaalenge
ino, olw'okubba oKibbumba yalibawa empeera ey'amaani omwigulu.

Kyaliba kityo nakimo ng'oKibbumba oweyawaire abanaabbi em-peera abo ababbairewo nga inywe mukaali okubbawo, ibo abazeiza baanywe abebayiigaanirye."

*Omuunyu n'ekitangaala
(Mak 9:50; Luk 14:34-35)*

¹³ Awo oYesu ni yeeyongera okukoba abeegibe ati, "Inywe oku kyalо kуnu mugasa abantu ooti muunyu omugaanike owegugasa omu byokulya. Neye singa gusuuka mujaalaali, bagwiryamu batya ensa? Gubba tigukaali gugasa omu kintu kyonakyona, okutoolaku okugudyaka-obudyaki eedi abantu ni bagwemyagira eeyo.

¹⁴ "Niinywe ekitangaala eky'oku kyalо abantu ekibatakaya okubona. Kityo nakimo ng'owebatakaya okubona ekibuga ekibombekere oku lusozi.

¹⁵ Era abantu tibakwatisya eitaala kaisi ni balifuunikaku ekiibo, wazira balyanika ku kikondo, ni limolekera nabuli muntu abba omu nyumba.

¹⁶ Kale omu ngeri enanyere eyo, ekitangaala kyanywe kyakenge kityo omu bantu, kaisi babone ebikole byanywe ebisa, era olw'ebyo bawuujanga oItewaanywe aali omwigulu."

AMateeka

¹⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Muleke okuseega muti naizire oku kyalо kuvunawo Mateeka ga Musa waire Biwandiike by'abanaabbi. Nze tinaizire kubivunawo, wazira naizire kaisi ibyo bituukirire.

¹⁸ Mbakobera amazima, eigulu n'ekyalо nga bikaali biriwo, waire akasale akatyayi eino ak'oku kanyukuta akamo oku Mateeka ga Musa tikaligotaku paka byonabyona ebyo ebiri n'okutuukirira nga bituukiriire.

¹⁹ Kale atyanu nabuli avunaku erimo oku Mateeka, waire li-ryo erisembayo obutono, era n'okwegesyа n'ayegesyа abantu okukola batyo, oyo oKibbumba yalimutwala okubba tiwamugaso omu bwakabaka bw'omwigulu. Neye oyo akwata aMateeka ago era n'ayegesyа n'abandi okugakwata, oyo oKibbumba yalimutwala okubba w'omugaso ino omu bwakabaka bw'omwigulu.

²⁰ N'olwekyo mbakobera nti singa obutuukirireye bwanywe tib-wakirengeku obwo obw'aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa timwalingira omu bwakabaka bw'omwigulu."

*OYesu ayegesyа oku busungu
(Luk 12:57-59)*

²¹ Tete oYesu ni yeeyongera ati, "Mumaite muti oKibbumba yakobere abazeiza baanywe ati, 'Tiwaitanga omuntu; eyaitanga omuntu bal-imusingisyа omusango.'

²² Neye nze mbakoba nti nabuli muntu asunguwalira omuntu omwinaye,* balimusingisyа omusango. Era nabuli muntu yenayena azuma omwinaye ati, 'Obula omugaso' balimutwala okumuwozesya omu Lukiko oLufugi olw'aBayudaaya. Neye nabuli oyo eyazumanga

5:12 5:12 2Mi 36:16; Bik 7:52 **5:14 5:14** Yok 8:12; 9:5 **5:15 5:15** Mak 4:21; Luk 8:16; 11:33

5:16 5:16 1Pe 2:12 **5:18 5:18** Luk 16:17 **5:21 5:21** Kuz 20:13; Ama 5:17 * **5:22 5:22** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, *Anambula nsonga*.

omwinaye ati 'Oli musirusiru,' oKibbumba yalimusindika omu geyena.

²³ "Kale atyanu owoobbanga otwaire ekirabokyo oku kyoto, kaisi ni weebukiriry ya yeeyo omwinawo oguwanyiizire, ²⁴ kisa oleke awo ekirabokyo omumaiso g'ekyoto. Osooke oyabe osyanie naye, kaisi okange oweeyo ekirabokyo."

²⁵ Awo oYesu ni yeeyongera tete ati, "Omuntu yenayena owakuwaabiranga, osyanie naye mangu nga mukaali muli naye mu nzira nga mwaba omu kooti. Owootakola otyo, akuwaabiire yalikuwaayo e w'omulamuzi, era n'omulamuzi n'akuwaayo eeri omwisirikale, era n'omwisirikale n'akuteeka omu mabbusu.

²⁶ Era nkukobera amazima nti, owewalituuka omwo, tiwalizwamu paka owewalisasula empiiya gyonagyona egy'omugaito."

AMateeka agagaana obulendi

²⁷ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mumaite muti oKibbumba yakobere ati, 'Tiwayendanga.'

²⁸ Neye nze mbakoba nti nabuli alingirira omukali olw'okwegomba okwegaita naye, oyo abba abbengere ogw'obulendi omu biseegobye.

²⁹ Abba ng'erisolyo ery'oku ngalo endiiro niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu era olimume eedi. Kikiraku iwe okufirwa ekimo oku bitundu by'omubirigwo, okukiraku omubirigwo gwongwona oKibbumba okugusindika omu geyeena.

³⁰ Era singa engaloyo endiiro niiyo ekuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, ogitemeku era ogimume eedi. Kikugasa iwe okufirwa ekimo oku bitundu by'omubirigwo, okukiraku omubirigwo gwongwona oKibbumba okugusindika omu geyeena."

Okwawukana omu bufumbo

(Mat 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ Era tete oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Bakiwandiikire omu Mateeka bat, 'Nabuli muntu abbinga omukaliwe, amuwenge ekiwandiiko ekikakasa kiti amubbingire.'

³² Neye nze mbakoba nti nabuli abbinga omukaliwe, azweraku omukali oyo okubba mulendi okutoolaku ng'amubbingire lwa bulendi. Era omusaiza yenayena awala omukali oyo ogubabbingire, abba abbengere ogw'obulendi."

OYesu ayegesya oku kulayira

³³ Awo tete oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Tete mumaite muti oKibbumba eira yakobere abazeiza baanywe ati, 'Tolayiranga ebyobubbeyi, neye ebyosuubiza oMusengwa iye oKibbumba omu kirayiro, obituukiriryenye.'

³⁴ Neye nze mbakoba nti, tolayiranga kadi katyayi kati, waire okulayira ng'oijuluza eigulu, olw'okubba niiyo entebe ya Kibbumba.

³⁵ Waire okulayira ng'oijuluza ekyalo kinu, olw'okubba ekyalo niikyo omukonkolo oKibbumba ogwawuumuliryaku ebigureby. Waire okulayira ng'oijuluza eriina ly'ekibuga oYerusaalemi, olw'okubba niikyo ekibuga oKibbumba iye okabaka omukulu ekyafuga.

³⁶ Era tolayiranga waire ng'owaayo omutwegwo, olw'okubba iwe toyezya okucuusa erangi y'oluziiri olumo okubba lweru ooba lwirugazu.

³⁷ Wazira mukobenge muti, 'Niikyo' nga mutegeesa muti 'niikyo,' ooba muti, 'bbe' nga mutegeesa muti, 'bbe.' Ebindi byonabyona ebimwongerangaku byabbanga bizwire wa Mubbimubbi oSitaani."

OYesu ayegesya oku kunyaaja

(Luk 6:29-30)

³⁸ Era awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mwawuliire eiteeka erikoba liti, 'Eyatoolangamu omwinaye eriiso yena bamutoolangamu liiso. Era n'eyabbongolangamu omwinaye eriino yena bamubbon-golangamu liino.'

³⁹ Neye nze mbakoba nti, Timwanyaanjanga, wazira omuntu owakukubbanga okwitama ery'oku ngalo endiiro, omucuusiranga n'erindi lidi lyona n'akubba.

⁴⁰ "Era omuntu yenayena owaatakanga okuwozya na iwe atwale esaatiyo omulekeranga n'ekizibaawokyo kyona.

⁴¹ Era omuntu yenayena owakukakanga okutambula naye ekiromita emoiza n'ekitundu, otambulanga naye ekiromita isatu.

⁴² Kaisi omuntu owakusabanga ekintu omuwanga, era omuntu owaatakanga iwe okumukoopa ekintu, omukoopanga."

OYesu ayegesya oku kutaka abalabe

(Luk 6:27-28,32-36)

⁴³ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mwawuliire eiteeka erikoba liti: 'Otakenge omuntu omwinawo, era ocaawenge omula-bewo.'

⁴⁴ Neye nze mbakoba nti, mutakenge abalabe baanywe, era mus-abirenge abo ababayigaania.

⁴⁵ Era owemwakolanga mutyo mwabbanga mulagire muti muli baana ba Itewaanywe aali omwigulu. Ekyo kityo olw'okubba ayakisya eisana eeri abakola ebisa n'abakola ebibbibibbi, era atonyesyia oikendi eeri abatuukirirye n'abatali batuukirirye.

⁴⁶ Aale singa mutaka baabo ababataka bonkani, mubba musuubira oKibbumba kubawa mpeera etya? Ibo abasoloji b'omusolo inywe abemweta muti bakola ebibbibibbi bona kaisi tibataka baabo ababataka?

⁴⁷ Era singa mubba mulonsyaku n'aboluganda baanywe bonkani, mubba mpaawo kimukolere okukiraku badi ibo abandi. Era n'abantu aBatali Bayudaaya bona tibakola batyo?

⁴⁸ "Kale atyanu inywe mubbenge batuukirirye, oItewaanywe aali omwigulu ng'obwali mutuukirirye."

6

Okugabira abadoobi

¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mwegendereze okutakolanga ebikole byanywe ebyobutuukirirye omu lwatu kaisi abantu bababone. Singa mukola mutyo, oItewaanywe oKibbumba aali omwigulu tiyalibawa empeera.

² Kale owemugabiranga abadoobi, timwewuujanga ooti bananfunsi owebakola omu makumbaaniro n'omu nguudo, kaisi abantu babawe ekitiisya. Mbakobera amazima nti, empeera yaabwe ey'okusuna ekitiisya omu bantu babba bagisunire mu bwizulye.

³ Neye iwe owoogabiranga abadoobi, tokimanyikisyanga omuntu ogondi yenayena,

⁴ olw'okugabakwo okubba kw'ekyama. Olwo kaisi oItewe oKibbumba abona ebikole by'omu kyama yalikuwa empeera."

Engeri y'okusaba oKibbumba

(Luk 11:2-4)

⁵ Awo era oYesu ni yeeyongera ati, "Era owemubbanga musaba oKibbumba, timwabbanga ooti bananfunsi, olw'okubba ibo bataka okusaba nga beemereire omu makumbaaniro n'omu mansanganzira g'enguudo, kaisi abantu bababone. Mbakobera amazima nti empeera yaabwe ey'okusuna ekitiisya omu bantu babba bagisunire mu bwizulye.

⁶ Neye owekubba kusaba, oingirenge omu kisengekyo, n'oigalawo olwigil, kaisi n'osaba oItewe oKibbumba iye ataboneka. Era oItewe oyo abona ebikole by'omu kyama yalikuwa empeera.

⁷ "Era owemubbanga musaba, timwakolesyanga ebibono ebingi ebinambalamu makulu ooti bantu abataikiririry omu Kibbumba owebakola. Ekyo kityo olw'okubba baseega batibakibbumba baabwe babawulira lw'ebibono byabwe ebingi.

⁸ Kale inywe timwasabanga ooti niibo, olw'okubba oItewaanywe amaite ebimwetaaga, nga mukaali n'okumusaba.

⁹ "Kale atyanu mumusabenge muti,
Itewaiswe aali omwigulu, eriinalyo baliwe ekitiisya,
¹⁰ obwakabakabwo bwize.
Ebyotaka babikole oku kyalo
ng'owebabikola omwigulu.

¹¹ Otuwe nabuli lunaku ekyokulya ekitwetaaga.

¹² Era otusoniye ebibbibibbi byaiswe,
nga swena owetusoniya
abatukola ebitulumya.

¹³ Era tiwatuleka okugwa omu bikemo,
wazira otulamye eeri omubbimubbi.
[Ibwo obwakabaka, n'obwezye n'ekitiisya bibyo emirembe
n'emirembe. Amiina]."

¹⁴ "Singa musoniya abantu ababakola ebibalumiriry, oItewaanywe aali omwigulu nywena abasoniya.

¹⁵ Neye singa timubasoniya, oItewaanywe yena tabasoniya ebikole byanywe ebibbibibbi."

Okusiiba

¹⁶ Awo era oYesu ni yeeyongera ati, "Era owemusiianga, timwabanga bayungubali omumaiso ooti bananfunsi owebabba, olw'okubba ibo bayungubala kaisi abantu bababone batibasiiba. Mbakobera amazima nti babba bamalire okusuna empeera yaabwe omu bwizulye ey'okusuna ekitiisya omu bantu.

[] **6:5 6:5 Luk 18:10-14 * 6:13 6:13** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu
[] **6:15 6:14-15** Mak 11:25-26

17 Neye inywe owekubba kusiiba, musanyuluzenge enziiri gyanywe, ni munaaba n'omumaiso.

18 Mukolenge mutyo kaisi abantu nandi ni bayezya okumanya batu musiiba, okutoolaku oItewaanywe iye ataboneka. Era oItewaanywe iye abona omu kyama, inywe yalibawa empeera."

Obusuni omwigulu

(Luk 12:33-34)

19 Awo oYesu ni yeeyongera okutumula n'abeegibe ati, "Timwebisiranga obusuni oku kyalo kunu ebiwuuka n'okutalaga okubyezya okububebenyera, era abaibbi e gibayezya okuvuna ni babwibba.

20 Neye mwebisirenge obusuni mwigulu, ebiwuuka n'okutalaga e gibilitayezya okububebenyera, era abaibbi e gibatayezya okuvuna ni babwibba.

21 Ekyo kityo olw'okubba obusunibwo e gibubba, n'omwoyogwo gwona niiyo e gigubba."

Ekitangaala ky'omubiri

(Luk 11:34-36)

22 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Era amaiso gali ooti itaala ly'omubiri. Kale singa amaisogo gabba moomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ekitangaala.

23 Neye amaisogo singa tigabba moomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ndikiirya. Kale singa ekitangaala mwiwe kibba ndikiirya, leero endikiirya eyo ebba yenkana etya!"

Okwesiga oKibbumba

(Luk 16:13; 12:22-31)

24 Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mpaawo muweererya ayezya okuweererya abasengwa ababiri. Kiri kiti, ali n'okulaga okutaka kunene eeri omoiza okukiraku eeri ogondi, ooba yalyesibira oku moiza, n'atala ogondi. Kale tikyezeku okubba n'oKibbumba aamo n'empiiya byombi nga basengwabo.

25 "Kagira mbakoba nti timweraliikiranga omu bwomi bwanywe olw'ekyokulya ooba ekyokunywa newankubbaire olw'ekyokuzwala. Ekyo kityo olw'okubba obwomi ibwo bw'ebbeeyi okukiraku ekyokulya. Era n'omubiri gwona gw'ebbeeyi okukiraku ebyokuzwala.

26 Aale mubone enyonyi, igyo tigisiga, waire kukungula tigikungula, era tigibba kadi n'ekideero. Neye oItewaanywe aali omwigulu agiwa ekyokulya. Olwo inywe timuli bamugaso ino okukiraku enyonyi?

27 Era naani kwinywe oweyeeraliikirira, ayezya okwongeraku waire ekiseera ekityai kiti oku kuwangaalakwe?

28 "Era lwaki mweraliikirira olw'ebizwalo? Aale kaade mubonere oku ngeri ebimuli egibikulamu. Cooka ibyo tibikola waire kwetungira bizwalo.

29 Neye mbakobera nti n'ewankubbaire okabaka oSulemaani omu kitiiisyakte kyonakyona, tiyazwaireku okuboneka nakusani okutuukiryaku ng'ebimuli owebibba.

30 Neye obanga oKibbumba azwalisya nakusani atyo ebimuli ibyo ebibbaawo atyanu eizo ni babyoca, tiyalikiraku ino okubazwalisya inywe abaliku n'okwikiriryu okutono?

³¹ "Kale timweraliikiriranga nga mukoba muti, 'Twalya niki?' ooba muti, 'Twanywa niki?' ooba muti, 'Twazwala niki?'

³² Ekyo kityo olw'okubba ibyo ebyo byonabyona abantu abataikirirya omu Kibbumba niibyo ebibeemaliramu, neye inywe iye oItewaanywe ow'omwigulu amaite ati ebyo byonabyona mubyetaaga.

³³ Neye ekikira nakimo, mwemalirenge mu kunoonia bwakabaka bwa Kibbumba era n'ebyataka mukole, kaisi era musune byonabyona ebyo ebimwetaaga.

³⁴ Kale timweraliikiriranga olw'ebiyabbaawo eizo. Eizo lwabba n'ebiyokweraliikirira ebyalwo. Nabuli lunaku lubbaaku ebyokweraliikirira ebyalwo."

7

Okusalira abantu emisango

(Luk 6:37-38,41-42)

¹ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya abeegibe ati, "Timusaliranga abantu emisango, kaisi nywena oKibbumba tiyabasalira.

² Ekyo kityo olw'okubba, ng'owemusalira abandi emisango, nywena webalibasalira. Era ekipimo ekimukolesya omu kusalira abandi emisango, niikyo ekinanyere ekyo ekibalikolesya okubasalira nywena emisango.

³ Kale lwaki ofaayo oku kasubi akali oku liiso ly'omugandawo, kaisi nandi n'ofaayo oku gusubi oguli oku liisolyo?

⁴ Oyezya otya okukoba omugandawo oti, 'Oleke nkutooleku akasubi oku liisolyo,' kaisi ng'oku liryo kuliku ogusubi?

⁵ Munanfunsi iwe, osooke kutoola gusubi oguli oku liryo, olwo kaisi oyezye okubona nakusani okutoola akasubi akali oku liiso ly'omugandawo."

⁶ Era oYesu n'akoba ati, "Ekibono kya Kibbumba tiweegumyanga okukyegesya abantu abakinyooma era abatataka okuwulisisya. Ekyo kityo olw'okubba kiri ooti kukwata kintu ekitukulye n'okiwa embwa kaisi igyo ni gigaluka gikulumabulumi. Era kiri ooti kukwata mabbalego ag'ebbeeyi n'ogamumira embiizi kaisi igyo ni gigafutyanka-bufutuyanki."

Okusaba, n'okunoonia, n'okukonkona

(Luk 11:9-13)

⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Musabenge, era balibawa; Munoonienge, era mwalibona; Mukonkonenge oku lwigi, era balibaigulirawo.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba nabuli asaba asuna, era oyo anoonia abona, n'oyo akonkona oku lwigi bamwigulirawo.

⁹ Era naani kwinywe awa omwanawewe eibbaale ng'amusabire kyokulya,

¹⁰ ooba amuwa ompiri omukifo kya nyanyi ogwabba amusabire?

¹¹ Kale obanga inywe abakola ebibbibibbi mumaite okuwa abaana baanywe ebirabo ebisa, kaisi oItewaanywe ow'omwigulu tiyalikiraku ino okuwa ebirabo ebisa ababimusaba?"

12 Era n'akoba ati, "Kale atyanu byonabyona ebimutaka abandi babakolere inywe, aale nywena mubibakolerenge. Ekyo niikyo aMateeka n'enjegesya y'abanaabbi ekibikoba omu bumpi."

*Omulyango omudiiji
(Luk 13:24)*

13 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mwingirire mu mulyango omudiiji, olw'okubba omulyango ogwingira omu kujigirika igwo mugalami, n'enzira eyabayo ngalami, era bangi abagibitamu.

14 Neye omulyango ogwingira omu bwomi igwo mudiiji, era n'enzira eyabayo ndiiji, era abagibona batono."

*Omusaale n'ebineneka byagwo
(Luk 6:43-44)*

15 Era oYesu ni yeeyongera ati, "Mwekuume abanaabbi ab'obubbeyi. Baiza egimuli ng'oku ngulu baboneka ooti tibakkabikabbi ooti ntaama, neye ng'omunda bali ooti misege egiiza okunyaga.

16 Mwalibategeerera ku bikole byabwe. Abantu banokola ebineneka by'emizabbibbu oku mukamirya, ooba banokola ebineneka by'emitiini oku namuswata?"

17 Era n'akoba ati, "N'omu ngeri enanyere eyo, omusaale omusa guneneka bineneka ebisa, neye omusaale omubbimubbi guneneka bineneka ebbibbibbi.

18 Omusaale omusa tiguneneka ebineneka ebbibbibbi, n'omusaale omubbimubbi tiguneneka ebineneka ebisa.

19 Nabuli musaale ogutaneneka ebineneka ebisa bagutema, ni bagudyaka omu musyo.

20 "Kale atyanu, mwalibategeerera ku bikole byabwe."

*Timbamaite
(Luk 13:25-27)*

21 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Tibuli muntu anjeta ati, 'Musengwa, Musengwa,' nti yalingira omu bwakabaka bw'omwigulu, okutoolaku oyo iye akola oBbaabba aali omwigulu ebyataka.

22 Oku lunaku olw'enkomerero, bangi balinkoba bati, 'Musengwa, Musengwa, titwalaabbanga omu liinalyo? Titwabbinganga emizimu oku bantu nga tukolesya eriinalyo? Era titwakolanga ebyewunyo bingi omu liinalyo?'

23 Neye nze nalibakoba lwatu nti, 'Inywe timbamaite. Muzwe n'egyendi inywe abakola ebbibbibbi.' "

*Abombeki ababiri
(Luk 6:47-49)*

24 Awo oYesu n'amaliirirya okwegesya abeegibe ati, "Kale atyanu nabuli muntu awulira ebibono byange ebyo, era n'abikoreraku, abba ooti musaiza ow'amalabuki, eyayombekere enyumbaye okwibbaale.

25 Oikendi yatoonyere, omukula ni gubanda enyumba eyo, n'ompunga n'agifuwa, neye nandi n'egwa olw'okubba bagyombekere ng'omusingi guli kwibbaale.

26 "Neye nabuli muntu awulira ebibono byange ebyo, nandi n'abikoleraku, abba ooti musaiza omusirusiru eyayombekere enyumbaye oku musenye.

27 Oikendi yatoonyere, omukula ni gubanda enyumba eyo, n'ompunga n'agifuwa, era n'egwa, n'eweera okwitakali."

Obwezye bwa Yesu

28 Kale awo oYesu oweyamlalire okutumula ebyo, ekiziima ky'abantu ni kyewunya ino engeri egyptegesamu,

29 olw'okubba yayegesanya ng'onanyere obwezye, neye nga tali ooti bakugu baabwe ab'aMateeka.

8

OYesu alamya omugenge

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Awo oYesu oweyawazwire oku lusozi, oguyindi gw'abantu ni gumusengererya.

² Era omugenge* n'ayaba e giri oYesu, n'amukomera amazwi ng'amukoba ati, "Musengwa, mmaite nti oyezya okundamya, owoobba ng'otakire."

³ OYesu n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, "Ntaka, era olame!" Amangu ago ebigenge ni bimuwaaku.

⁴ Awo oYesu n'amukoba ati, "Ekyo, tokikoberaku omuntu kadi moiza wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng'oMusa oweyalagiire, oweeyo n'ekyokuwaayo, kaisi bakakase batì olamire."

Okwikirirya kw'omwisirikale oMulooma

(Luk 7:1-10)

⁵ OYesu oweyaingiire omu kibuga e Kaperenawumu, oMulooma omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, n'ayaba e giyabbaire, n'asaba obubbeeri

⁶ ng'akoba ati, "Musengwa, omuweererya wange mulwaire ali e ika oku buliri, asanyalaire omubiri era ali omu bulumi bubitiriri."

⁷ OYesu n'amukoba ati, "Naizayo ni mmulamya."

⁸ Neye oMulooma oyo n'airamu ati, "Musengwa, tintuukana iwe okwingira omu nyumba yange, wazira otumule-butumuli kibono, era omugalama wange yalama.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba nze zena ndi muntu aali n'abasengwa bange abantwala, era ng'owendi n'abaisirikale abentwala. Owenkoba onu nti 'Oyabe,' era ayaba; n'ogondi nti, 'Oize,' era aiza; n'omugalama wange nti, 'Okole kinu,' era akikola."

¹⁰ Awo oYesu oweyawuliire ebyo, ni yeewunya, n'akoba ababbaire bamusengererya ati, "Mbakobera amazima nti, tinjajiryangaku omuntu yenayena omwIsirairi ali n'okwikirirya okw'amaani ooti kuukwo!

¹¹ Era mbakobera nti bangi balizwa e njuyi n'e njuyi, era ni batyama oku mbaga n'oIbbulaimu, n'oIsaka, n'oYaakobbo omu bwakabaka bw'omwigulu.

7:29 7:28-29 Mak 1:22; Luk 4:32 * 8:2 8:2 Ebigenge bulwaire obwasuucanga omuntu okubba timulongoole okusinzirira oku mateeka g'eKiyudaaya. 8:4 8:4 Lee 14:1-32 8:11 8:11 Luk 13:29

¹² Neye abo abandibubbairemu, balibabbingira e nza omu ndikiirya, e walibba okukunga n'okuñiiya amaino."

¹³ Awo oYesu n'akoba oMulooma nago ati, "Oyabe, era kibbe kityo ng'owoikirirya." Era omugalamawe n'alama omu kaseera ako.

OYesu alamyia abalwaire bangi

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Awo oYesu oweyaingiire omu nyumba ya Peetero, n'abona omaaye wa muka Peetero ng'ali aawo omusuuja gumuluma ino.

¹⁵ OYesu n'amukwata oku ngalo, omusuuja ni gulama, era omukali oyo n'asetukirawo, era n'atandiika n'okumwinula.

¹⁶ Awo akanaigulo, ni baleetera oYesu abantu bangi ababbaireku emizimu, n'agibabbingaku ng'agikaawuukira, era bonabona ababbaire balwaire, n'abalmya.

¹⁷ Ekyo kyabbaire kityo, kaisi onaabbi oIsaaya ekiyatumbire kituukirire, ekikoba kiti:

"Iye onanyere yatwaire obunafu bwaiswe,
era ni yeetiika endwaire gyaiswe."

Ekyofirwa ng'oli mwegi wa Yesu

(Luk 9:57-62)

¹⁸ OYesu oweyaboine ng'ekiziima ky'abantu kimweruguulirirye, n'alagira abeegibe okwambuka naye okwaba oku lubba ludi olw'enyanza.

¹⁹ Awo omoiza oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aiza e giri oYesu, n'amukoba ati, "Musomesya, natambulanga na iwe e giwaabiranga wonawona."

²⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, "Amakibwe igo gali n'ebiina e gigabba, n'enyonyi gyona giri n'ebisaasiriro. Neye oMwana wa Muntu iye adambaku kadi n'ejaica olubba."

²¹ Omusaiza ogondi, omoiza oku beegibe, n'amukoba ati, "Musengwa, naliiza nga mmalire okulika obbaabba."

²² Neye oYesu n'amukoba ati, "Oize obbe mwegi wange, era oleke abo abali n'obwomi obw'omwoyo obufu baliike abafu baabwe."

OYesu asirica ogumpunga

(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Awo oYesu n'aniina omu lyato, era abeegibe bona ni baaba naye.

²⁴ Ogumpunga ogw'amaani ni gutandiika okufuwa oku nyanza, amayengo ni geesuka omu lyato ni libbuuca kwizula amaizi. Neye oYesu iye yabbaire agonere.

²⁵ Abeegibe ni baigerera e giyabbaire, era ni bamulamuca ni bamukoba bat, "Musengwa, otulamye, tufa!"

²⁶ OYesu n'abakoba ati, "Lwaki mutiire? Nga muli n'okwikirirya kutono!" Awo n'asetuka, n'akaawuukira ogumpunga n'amayengo, era enyanza n'eteekera nakimo nakusani!

²⁷ Bonabona ni beewunya, ni bakoba bat, "Onu muntu w'engeriki? Obona n'ogumpunga n'amayengo bimuwlira!"

OYesu alamyia abasaiza babiri ab'emizimu

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Awo oYesu oweyatuuukire oku lubba ludi olw'enyanza, omu kitundu ky'aBagaderiini,[†] abantu babiri ababbaireku emizimu, ni bamusangaana nga bazwa omu magombe ag'empuku. Abasaiza abo babbaire bakambwe ino, nga mpaawo muntu ayezya okubitayo e gibabbaire.

²⁹ Amangu ago ni bakooka nga bakoba bat, "Otuvunaanira niki iwe oMwana wa Kibbumba? Oizire aanu okutugadya ng'ekiseera kyaiswe kikaali okutuuka?"

³⁰ Wabbairewo ekiraalo kinene eky'embizi nga giriisya era nga yalaku okuzwa e gibabbaire.

³¹ Kale emizimu egyo ni gyegairira oYesu git, "Singa kibba kiti kutubbinga ku bantu banu, otusindike mu kiraalo ky'embizi gidi."

³² OYesu n'agikoba ati, "Aale mwabe." Kale ni gibazwaku, ni gingira omu mbiizi nago. Era ekiraalo ekyo kyonakyona ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku mugingi, ni kiyoolookera omu nyanza, era gyonagyona ni gifeera omu maizi.

³³ Era abaliisya baagyo ni bairuka, ni baaba omu kibuga, ni balonsya byonabyona ebyabbairewo, n'okukiraku eino ebikwata ku badi ababbaireku emizimu.

³⁴ Awo abantu bangi ino ni bazwa omu kibuga okwaba okusangaana oYesu. Era owebamuboine, ni bamwegairira abazwere omu kitundu kyabwe.

9

OYesu alanya omulwaire eyasanyalaire

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Awo oYesu n'aniina omu lyato, n'ayambuka enyanza n'akanga omu kibuga ky'e Kaperenawumu e giyaabbanga.

² Era awo abantu abamo ni bamuleetera omusaiza asanyalaire, ng'alambaire oku mukeeka. OYesu oweyaboine okwikiriry ka'bawbe, n'akoba asanyalaire ati, "Mwana wange, ogume omwoyo, nkusoniyire ebikolebyo ebbbibbbi."

³ Awo abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ni baweweetanganira bat, "Omusaiza onu atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba."

⁴ OYesu oweyategeire ebiseego byabwe, n'akoba ati, "Lwaki museega okubbikubbi omu myoyo gyanywe?

⁵ Ekikiraku owangu niikyo ekiriina, kukoba nti, 'Nkusoniyire ebikolebyo ebbbibbbi,' oooba kukoba asanyalaire nti, 'Osetuke era otambule?'

⁶ Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusoniya ebikole ebbbibbbi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba asanyalaire ati, "Osetuke, weetiike omukeekagwo, era okange e ika."

⁷ Era n'asetuka, n'akanga e wuwe.

⁸ Ekiziima ky'abantu owekyaboine ekyo, ni kitya, ni kiwuua oKibbumba eyaware abantu obwezye obwenkana awo.

OYesu ayeta oMatayo

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

[†] **8:28 8:28** Bagaderiini, eBiwandiilke ebimo biti, Bagerigeseene, n'ebindi biti Bagaraasi, n'ebindi biti Bageraasa.

⁹ Awo oYesu oweiyazwire omu kifo ekyo, n'abona omusaiza ogubeeta oMatayo, ng'atyaimo omu yaafeesi ya musolo. N'amukoba ati, "Oize obbe mwigi wange." Era oMatayo yena n'asetukiramu, n'ayaba naye.

¹⁰ Oluzwanyuma, oYesu oweiyabbaire omu nyumba ya Matayo ng'atyaimo okulya, abasolooji ba musolo bangi n'abakola ebikole ebibbibibbi ni baiza, ni batyama okulya aamo n'oYesu n'abeegibe.

¹¹ ABafalisaayo owebaboine ekyo, ni babuulya abeegi ba Yesu bati, "Lwaki oMusomesya waanywe aliira aamo n'abasolooji ba musolo n'abantu abakola ebibbibibbi?"

¹² Neye oYesu oweyawuliire ekyo, n'akoba ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire.

¹³ Neye mwabe era mwetegereze amakulu g'eKiwandiike kinu ekiti: 'Eby'ekisa niibyo ebintaka, neye tisadaaka.' Ekyo kityo olw'okubba abatuukiriryre tiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebibbibibbi."

*OYesu bamubuulya oku kusiiba
(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)*

¹⁴ Awo abeegi ba Yokaana ni baaba e giri oYesu, ni bamubuulya bati, "Lwaki iswe, n'aBafalisaayo tusiiba emirundi mingi, neye abeegibo ni basiiba?"

¹⁵ OYesu n'abairamu ati, "Abageni abeete oku mbaga y'obugole tibayezza okubba n'enima ng'omugole omusaiza akaali ali nabo. Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba.

¹⁶ "Omntu takubbira omu kizwalo ekikaire ekiraaka ekiyaaka ekibakaali okwozakuumu, olw'okubba owekyereega kyezya okukanula ekizwalo, kaisi ekituli ni kyeyongera okugalama.

¹⁷ Era enviinyo empyo, tibagisuka mu bisawo byagyo eby'amadiba amakaire. Singa ekyo bakikola, gabyata, ni gisusuka era enviinyo egyo n'ebisawo n'obifirwa. Neye enviinyo empyo, bagisuka mu bisawo byagyo eby'amadiba amayaaka, era batyo webabikuuma."

*Omwala wa Yairo n'omukali omulwaire
(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ OYesu yabbaire akaali abakoba ebyo, omoiza oku bakulu omu kitundu ekyo n'aiza n'akomera oYesu amazwi, n'akoba ati, "Omwala wange yankafa, neye oize omukwateku, airiwe."

¹⁹ Awo oYesu n'asetuka, n'ayaba naye, aamo n'abeegibe.

²⁰ Omu kaseera akanyere ako omukali eyabbaire alwaire ekikulukuto ky'omusaaye okumala emyanka eikumi na mibiri, n'ayaba e nyuma wa Yesu, n'amukwata oku mugo gw'ekizwaloky

²¹ ng'akoba omu mwoyogwe ati, "Kadi singa ni mmukwataku-bukwati oku kizwaloky kyonkani, mmaite nti nalama."

²² OYesu n'agaluka n'alola e nyuma n'amubona era n'amukoba ati, "Mwala wange, ogume omwoyo, olamire olw'okwikiriryakwo." Era omukali n'alamirawo omu kaseera ako.

²³ OYesu oweiyatuukire ew'omukulu w'eikumbaaniro, n'abona abafuwa emirere n'ekiziima ky'abantu nga kikunga,

²⁴ n'akoba ati, "Muzwewo. Omwala tafire, wazira agonere-bugoni." Neye ni bamusekerera.

²⁵ Neye owebamalire okubulucaamu ekiziima ky'abantu, oYesu n'aingira omu nyumba, n'amusetula ng'amukwaite oku ngalo era omwala n'ayemerera.

²⁶ Amawuliro ago ni gasalaanira omu kitundu ekyo kyonakyona.

OYesu alanya aboofu ababiri

²⁷ Awo oYesu oweiyazwire eeyo, aboofu babiri ni bamusengererya nga bamwaminkirira bati, "Mwizukulu wa Dawudi, otukwatire ekisa!"

²⁸ OYesu oweyatuuikire omu nyumba, aboofu abo ni baaba e gyali, n'ababuulya ati, "Mwikiriryu muti mpezya okubalamya?" Awo ni bamwiramu bati, "Niikyo ekyo, Musengwa!"

²⁹ Awo n'akwata oku maiso gaabwe, n'akoba ati, "Aale kibbe kityo ng'owemwikiriryu."

³⁰ Era amaiso gaabwe ni galama. OYesu n'abasisiitira ati, "Timwakoberaku omuntu kadi moiza!"

³¹ Neye ibo ni bawuluka, ni basalaania omu kitundu ekyo kyonakyona amawuliro agafa oku Yesu.

OYesu alanya obbubbu

³² Awo abasaiza badi ababiri owebabbaire bawuluka omu nyumba, abantu ni baleetera oYesu omusaiza aliku omuzimu era obbubbu.

³³ OYesu oweyamubbingireku omuzimu, omusaiza nago n'atandiika okutumula. Abantu ni beewunya, ni bakoba bati, "Titubonangaku ekiti omwIsirairi!"

³⁴ Neye aBafalisayo ni bakoba bati, "Abbinga emizimu ng'akolesya bwezye bwa mukulu waagyo."

OYesu akwatira abantu ekisa

³⁵ OYesu n'atambula omu bibuga n'omu byalo byonabyona omu Galiraaya, ng'ayegesya omu makumbaaniro gaabwe, ng'alaabba eeri abantu aMawuliro aMasa ag'obwakabaka, era ng'abalamyia buli ndwaire.

³⁶ Oweyaboine ebiziima by'abantu, n'abakwatira ekisa olw'okubba babbaire beeraliikiriire era nga badamba obubbeerri nga bali ooti ntaama eginambulaku muliisya.

³⁷ Kaisi n'akoba abeegibe ati, "Ebyokukungula bingi, neye abatambi niibo abatono.

³⁸ Kale musabe onanyere akola oku byokukungula, ayongere okusindika abatambi abandi omu musirigwe."

10

OYesu alonda abatume eikumi na babiri

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Awo oYesu n'ayeta abeegibe eikumi na babiri, ni baaba e gyali, n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu, n'okulamyanga abantu nabuli ndwaire n'obunafu.

² Era abeegi abeyasuucirye abatume eikumi na babiri niibo banu: Asooka, niiye oSimooni oguyatumire erya Peetero, n'Andereya omugandawe; n'oYaakobbo n'omugandawe oYokaana abataane ba Zebedaayo.

³ N'oFiripo, n'oBbantulumaayo, n'oTomasi, n'oMatayo omusolooji wa musolo, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSadaayo,

⁴ n'oSimooni oMulwaniriri w'okwefuga okw'eigwangalye, n'oYuda Isikalyoti eyaliiremu oYesu olukwe.

*OYesu atuma eikumi na babiri
(Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)*

⁵ Awo oYesu n'atuma abatume eikumi na babiri abo ng'abasisiitira ati, "Timwaba eeri aBatali Bayudaaya, waire omu bibuga eby'aBasamaaliya.

⁶ Neye mwabe eeri bantu b'e Isirairi abali ooti ntaama egyagotere.

⁷ Mwabe mulaabbe e gibali muti, 'Obwakabaka bw'omwigulu bwigereire.'

⁸ Era mwabe mulamye abalwaire, n'okuzuukiza, n'okulamya abagenge, era mubbinge n'emizimu oku bantu. Obwezye obw'okukola ebyo mubusunire bwereere, nywena mubukolesyenge bwereere.

⁹ Timwaba kadi n'empiiya gyonagyona omu migoba gyanywe.

¹⁰ Era timwaba waire n'ekisawo. Nabuli muntu tiyaaba kadi n'ekizwalo kyokubiri waire ngaito, waire omukoomero, olw'okubba omutambi awoomera okumuwa ebiyeetaaga."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Nabuli kibuga ooba nabuli kyalo ekimwaingirangamu, mwanoonereryanga omuntu abasangaalira, era muzwerenge w'oyo paka owemwalizwayo.

¹² Owemwaingiranga omu kisito ekyo, mukobenge abantu baamu muti, 'Eidembe libbe na inywe.'

¹³ Era singa abantu baamu babasangaaliranga, eidembe erimubatakirya lyasigalanga nabo. Neye singa tibabasangaalirenge, eidembe erimubatakirya lyabairiranga niinywe.

¹⁴ Era singa abantu b'omu kisito kyonakyona ooba omu kibuga bagaananga okubasangaalira ooba okuwulira ebibono byanywe, mukizwengemu. Era owemwabbanga mukizwamu, mwekunkumu-lyengku n'enkungu egyabbanga gibakwaite oku bigere byanywe.

¹⁵ Mbakobera amazima nti, oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'e Gomola balibasalira eki-bonerez ekiri gwai gwai okukiraku ekyo ekibaliwa abantu abo bagaananga okubasangaalira."

*Okuluga n'ebigosi n'okubayiigaania
(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)*

¹⁶ Awo oYesu ni yeeyongera era n'abalabula ati, "Aale muwlisisye, mbatuma nga muli ooti ntaama egibasindikire aakati omu misege, ibyo ebisolo ebya kabende. N'olwekyo mubbe balabukirabuki okwekuuma ooti mpiri, era mubbe b'eiwooyo ooti njiiwa.

¹⁷ Aale mukimanye muti abantu balibkwata ni babawaayo omu mbuga gy'amateeka, era ni babafaamuulira omu makumbaaniro gaabwe.

¹⁸ Era okulwange balibatwala omumaiso g'abafugi n'ag'abakabaka. Ekyo kyalibayezesa inywe okubatuucaaku ibo n'oku Batali Bayudaaya obukwenda bwange.

¹⁹ Era owebabakwatanga, timweraliikiriranga ekimwatumula n'engeri ey'okukitumulamu. Omu kaseera aka mwasunanga ekyokutumula.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba tiniinywe omwabbanga mutumula, neye oMwoyo wa Kibbumba oItewaanywe niiye eyaabbanga atumula okubitira mwinywe."

²¹ Era oYesu ni yeeyongera ati, "Omuntu yaliwaayo omugandawe okumwita, n'omusaiza omubyaire yaliwaayo omwanawewe. Era abaana balyediima ni bawaayo ababyaire baabwe okubaita.

²² Era nywena abantu bonabona balibacaawa olw'okubba muli basengereri bange. Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

²³ Kale atyanu abantu owebabaiigaanianga omu kibuga ekimo, mwairukiranga omu kindi. Mbakobera amazima ntì timwaliwoisya ebibuga by'omwIsirairi ng'oMwana wa Muntu akaali okwira."

²⁴ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Ogubeegesya takiraku amwegesyä, era n'omuweererya takiraku omusengwawe.

²⁵ Iye ogubeegesya tali n'okwewunya singa bamubitya ooti yoodi amwegesyä, n'omuweererya yena atyo singa bamubitya ooti musengwawe. Obanga onyere ekisito bamwetere Bberuzebbuli, kaisi leero ab'omu kisitokye ibo babba tibabeete ekikiraku ekyo obubbibubbi!"

Ebibono byokulabula n'okwiryamu amaani

(Luk 12:2-7)

²⁶ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Kale timutyanga abantu abo abababilitya okubbikubbi. Ekyo kityo olw'okubba nabuli kintu ekikukuuliriryre balikitoolayo, era nabuli kintu ekiri omu kyama kyalimanyikana.

²⁷ Ebintu ebimbakobera inywe omu mbiso, mubikoberenge abantu mulwatu, era n'ebintu ebimbaweweetera inywe mubikookerenge ngulu.

²⁸ Era timutyanga abo abaita mubiri gwonkani, neye nga tibayezya okwita omwoyo. Wazira mutyenge Kibbumba iye ali n'obwezye okujigirica byonabyona, omwoyogwo n'omubirigwo omu gyeena.

²⁹ Obunyonyi obubiri bwa laisi ino, neye mpaawo kadi kamo kwibwo akagwa ansi ni kafa okutoolaku oItewaanywe nga niiye atakire atyo.

³⁰ Era n'ainywe nywena oItewaanywe amaite n'obungi bw'enziiri gy'okumitwe gyanywe.

³¹ Kale timwatyanga olw'okubba inywe muli b'ebbeeyi okukiraku omududu gw'obunyonyi."

Okubbutula n'okwegaana oYesu

(Luk 12:8-9)

³² Tete oYesu n'akoba ati, "Nabuli ambutula omumaiso g'abantu, zena nalimubbbutula omumaiso ga Bbaabba aali omwigulu.

³³ Neye nabuli anegaanira omumaiso g'abantu, zena nalimweaanira omumaiso ga Bbaabba aali omwigulu."

10:20 10:17-20 Mak 13:9-11; Luk 12:11-12; 21:12-15 **10:21 10:21** Mak 13:12; Luk 21:16

10:22 10:22 Mat 24:9,13; Mak 13:13; Luk 21:17 **10:24 10:24** Luk 6:40; Yok 13:16; 15:20

10:25 10:25 Mat 9:34; 12:24; Mak 3:22; Luk 11:15 **10:26 10:26** Mak 4:22; Luk 8:17 **10:33**

10:33 2Te 2:12

*Tiidembe neye ntalo**(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ Awo era oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, "Timwaseega muti naizire kuleeta idembe oku kyalo. Tinaizire kuleeta idembe, wazira naizire kuleeta ntalo.

³⁵ Ekyo kityo olw'okubba naizire okwawukanisya, 'omwana n'oiteeye, omwala n'omaaye, omulya n'odaaniwe.

³⁶ Era abalabe b'omuntu baabbanga b'omu nyumbaye.' "

³⁷ Era ni yeeyongera ati, "Nabuli oyo ataka oiteeye ooba omaaye okukiraku owantaka, tasaanira okubba mwegi wange. Era nabuli oyo ataka omutaanewe ooba omwalawe okukiraku owantaka, yena tasaanira okubba mwegi wange.

³⁸ Era nabuli oyo etiyetiika omusalabbagwe gw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba era n'ansengererya, oyo tasaanira okubba mwegi wange.

³⁹ Kale nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufi-irwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulamya."

*Okusuna empeera**(Mak 9:41)*

⁴⁰ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Nabuli abasangaalira inywe abba asangaaliire ninze, era ansangaalira, abba asangaaliire Kibbumba eyantumire.

⁴¹ N'olwekyo nabuli asangaalira onaabbi olw'okubba mukwenda wa Kibbumba, yalisuna empeera ng'eya naabbi. Era nabuli asangaalira omuntu atuukiriire olw'okubba muntu atuukiriire, yalisuna empeera ng'ey'oyo.

⁴² Era nabuli muntu awa omoiza oku basengereri bange banu abebanyooma, kadi amaizi ag'okunywa amawolu olw'okubba mwegi wange, mbakobera amazima nti anambula kubuuusabuusa yalisuna empeeraye."

11

*OYesu n'oYokaana oMubatizi**(Luk 7:18-35)*

¹ Awo, oYesu oweyamalire okwedgesya abeegibe eikumi na babiri, n'azwa omu kifo ekyo, n'ayaba okwedgesya n'okulaabba eeri abantu ab'omu bibuga by'omu Galiraaya.

² Atyanu oYokaana oMubatizi oweyabbaire omu mabuuusu n'awulira ebintu oKurisito ebyakola, kale n'atuma abeegibe okwaba

³ okubuulya oYesu bat, "Niiwe oKibbumba oguyasuubizire okutuma okwiza okununula abantu, ooba tukuumirire gondi?"

⁴ Awo oYesu n'abairamu ati, "Mukange era mumukobere ebimuwlire n'ebimuboine.

⁵ Ababbaire aboofu babona, ababbaire abaleme batambula, abagenge balama, ababbaire abamasiipe bawulira, abafu bazuukira, n'abadoobi bona basuna enkabi gy'okuwulira aMawuliro aMasa.

⁶ W'enkabi omuntu oyo atambuuusabuusamu."

⁷ Abakwenda ba Yokaana owebabbaire nga bazwawo, oYesu n'atandiika okubuulya ekiziima ky'abantu ebikwata oku Yokaana ati, "Owemwabire e giri oYokaana omwidungu, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Mwamwajirye ng'omuntu omugondi ooti lugada olutengeeta nabuli ompunga owaafuwa?

⁸ Ooba nga tikiikyo, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Muntu azwaire ebizwalo ebyebbeeyi? Kadi tiyabbaire atyo, olw'okubba abazwala ebizwalo ebyebbeeyi babba mu bisito by'abakabaka.

⁹ Aale kale mwabire okubona oYokaana olw'okubba yabbaire naabbi? Ekinanyereneere nabakobera n'okubakobera nti yabbaire akiraku okubba naabbi.

¹⁰ OYokaana oyo, niiye eBiwandiike ogubitumulaku biti:

'Aale obone, ntuma omukwenda wange

akwekubbembere, okukwewuliryा enzira egoyaba.' "

¹¹ Era ni yeeyongera ati, "Mbakobera amazima nti, kasookeede abantu babba oku kyalo kunu mpaawo muntu akira oYokaana ekitiisya. Neye Iye oKibbumba abala oyo amusemberya omu bwomibwe, waire nga niiye abantu ogubanyooma omu bwakabaka bw'omwigulu, okubba akira oYokaana oyo ekitiisya ekyalimu.

¹² Era okuzwa omu kiseera oYokaana oMubatizi oweyatandiikiire okulaabba paka atyanu, obwakabaka bw'omwigulu babulwanisyा n'amaani, era abantu baazya n'amaani okubwingiramu.

¹³ Ekyo kityo olw'okubba abanaabbi bonabona n'aMateeka ga Musa balagwire oku bwakabaka bw'omwigulu paka oYokaana oweyatandi-ikire okulaabba.

¹⁴ Era owoobbanga otaka okwikiriryा ekyo, oYokaana niiye onaabbi oguyatumwireku oweyakobere ati, 'Eyaliiza ali ooti Eriya.'

¹⁵ Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula."

¹⁶ OYesu n'ayongera okukoba ababbaire bamuwulisisya ati, "Abantu ab'omulembe gunu n'abagerya ku kintuki? Bafaanana ooti baana abatobato, abazeenya omuzeenyo omu kisaawe abantu okubabona. Batyo nga beezulugumira abanaabwe bati:

¹⁷ 'Twabafuwiire emirere omu wembo obusa,

neye nandi mubina;

kale ni twemba enyembo gy'enima neye nandi mukunga.'

¹⁸ "Ekyo kityo olw'okubba oYokaana oMubatizi yabbaire talya ebyokulya ebya bulijo waire kunywa nviinyo, mwakobere muti, 'Aliku omuzimu!'

¹⁹ Tete zena oMwana wa Muntu ndya ebyokulya era nnywa enviinyo era munkoba muti, 'Omuntu oyo wa gukocco, era muteemeere, kaisi mukaagwa w'abasolooji ba musolo n'abakola ebibbibibbi.' Neye abantu abo bonabona abakolera oku malabuki ga Kibbumba, bakakasa bati matuuce."

*Okulabula abantu olw'okuteenenya
(Luk 10:13-15)*

20 Awo oYesu n'atandiika okunenya abantu b'omu bibuga ebiyakoleiremu ebyewunyo ebikira obungi, olw'okubba abo tibeenenyere.

21 Awo n'akoba ati, "Wobe! Ala inywe abantu ab'omu kibuga eky'e Kolaziini n'eky'e Bbesusaida nga mulabire! Kiri kityo olw'okubba ebyewunyo ebibakolere mwinywe singa babbaire babikolere mu kibuga eky'e Tiiro n'eky'e Sidoni, abantu baayo nga beenenyere era ni beesiba n'ebibenga, n'okwepuuda eikoke okulaga bat beenenyere.

22 Neye mbakobera nti oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu Tiiro n'omu Sidoni balisuna ekibonerezo ekiri gwai gwai oku kyanywe.

23 Kaisi olwo inywe abantu b'e Kaperenawumu, niinywe abebaligu-lumalya okutuuka omwigulu? Ala kadi, era oKibbumba ayaba kubasindika mu geyeena. Ekyo kityo olw'okubba ebyewunyo eira ebibakolere mwinywe, singa babbaire babikolere mu kibuga e Sodoma, ekibuga ekyo kyandibbaire kikaali kiriwo paka n'atyau.

24 Neye mbakobera nti oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu Sodoma balisuna ekibonerezo ekiri gwai gwai oku kyanywe."

Mwize egendi era musune ekiwuumulo

(Luk 10:21-22)

25 Awo omu kiseera ekyo oYesu n'akoba ati, "Nkuuuja, Bbaabba, iwe oMusengwa afuga eigulu n'ekyal, olw'okubba amazima ganu wagabisire abalabuki n'abategeera, kaisi n'ogamanyikisa bantu ababula ekibamaite ooti baana abatobato.

26 Niikyo ekyo Bbaabba olw'okubba okwo kwabbaire kutakakwo."

27 Awo n'akoba abantu ati, "OBbaabba yampaire obwezye oku bintu byonabyona. Era nze ng'oMwana mpaawo ammaite okutoolaku oBbaabba. Era mpaawo amaite oBbaabba okutoolaku nze oMwana, n'omuntu oyo iye ogumba nnondere nti amanye oBbaabba."

28 Kale oYesu ni yeeyongera okukoba abantu ati, "Mwize egendi nywenanywena abali n'ebibakaluubirira, nze nabawa ekiwuumulo.

29 Inywe abananyere mugondere enjegesy yange,* era mwegere ku ninze, olw'okubba ndi w'e wooyo era ndi muwombeeki. Era mwasuna ekiwuumulo ky'emyoyo gyanywe.

30 Ekyo kityo olw'okubba engeri eginabekubbemberamu iyo nyangu, n'ebiragiro byange tibigosi."

12

Musengwa w'eSaappaato

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Awo ogewabitirewo akaseera katono, oku Saappaato oYesu n'abeegibe owebabbaire babita omu kasinde akabbaire omu musiri gw'engaano, abeegibe enzala yabbaire ebaluma era ni bawululaku ebigala by'engaano era ni balya empeke gyamu.

11:21 11:21 Isa 23:1-18; Zek 26:1-28:26; Yow 3:4-8; Amo 1:9-10; Zak 9:2-4 **11:23 11:23** Isa 14:13-15; Nta 19:24-28 **11:24 11:24** Mat 10:15; Luk 10:12 **11:27 11:27** Yok 3:35; 1:18;

* **11:29 11:29** EBbaibbuli egimo gikoba git, *Inywe abanyere mwetiike ekijooko kyange.*

11:29 11:29 Yer 6:16 **12:1 12:1** Ama 23:25

² Neye aBafalisaayo abamo owebababoine nga bakola ekyo, ni bakoba oYesu bati, "Aale obone abeegibo batambire, ekintu aMateeka ga Musa ekigagaana oku Saabbaato!"

³ Awo oYesu n'abairamu ati, "Inywe timusomangaku omu Biwandiike kwekyo okabaka oDawudi n'abeyabbaire nabo ekibakolere enzala oweyalumire?"

⁴ ODawudi yaingiire omu nyumba ya Kibbumba, era iye n'abeyabbaire nabo ni balyaku emigaati egibabbaire bawongere eeri oKibbumba, aate ng'aMateeka ga Musa gabbaire tigaikiriry aabantu abandi okulyaku emigaati egyo, okutoolaku abakabona bonkani.

⁵ Ooba timusomangaku omu Mateeka ga Musa nti oku Saabbaato, abakabona omu kukola emirimo gyabwe omu Yeekaalu bavuna eiteeka cooka nandi ni babbaaku omusango?

⁶ Neye mbakoba nti akiraku eYeekaalu ekitiisya ali aanu.

⁷ Era singa mumaite amakulu g'eKiwindiike kinu ekikoba kit, 'Eby'ekisa niibyo ebintaka, neye tisadaaka,' timwandinenyere bantu ababulaku omusango.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saabbaato."

OYesu alamya omuntu oku Saabbaato

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Awo oYesu n'azwa omu kifo ekyo, n'ayaba omwikumbaaniro,

¹⁰ era oomwo mwabbairemu omuntu ow'engalo eyanyolere. Era omunyere omwo mwabbairemu aBafalisaayo ababbyaire banoonianga ensonga y'okuzweraku okuwaabira oYesu. Kale ni babuulya oYesu bati, "Amateeka gaiswe gaikiriry okulamya omuntu oku Saabbaato?"

¹¹ OYesu n'abairamu ati, "Singa omoiza kwinywe abba n'ontaamawe, kaisi n'agwa omu kiina oku Saabbaato, tamukwata n'amutoolamu?

¹² Atyanu olwo omuntu tiwamugaso ino okukiraku ontaama! N'olwekyo baikiriry okukolera omuntu ekintu ekisa oku Saabbaato."

¹³ Awo n'akoba omuntu oyo ow'engalo eyanyolere ati, "Waama iswe ogolole engaloyo." Kale n'agigolola, era n'eramirawo era n'ebba nakimo nsa ooti yeedi egendi.

¹⁴ Neye aBafalisaayo ibo ni bawulukamu era ni bateesa engeri egibayezya okujigircamu oYesu.

Omuheererya omulonde owa Kibbumba

¹⁵ Awo oYesu oweyategeire olukwe lw'aBafalisaayo olw'okumwita, n'azwa omu kifo ekyo. Era oweyazwirewo, ekiyindi ky'abantu kinene ni kimusengererya, era n'alamya abalwaire baabwe bonabona ababbyaireyo

¹⁶ neye n'abagaana okumubbula.

¹⁷ Ekyo kyabbaire kityo olw'okutuukiriry ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyatumbire ekikoba kit:

¹⁸ "Onu niyi ogunnondere okubba omuheererya wange, omutake era ogunsiima eino.

Nalimwicaaku oMwoyo wange,

era yalikobera abantu aBatali Bayudaaya ng'owenalibalamula nga tineekubbira.

¹⁹ Tiyaliyomba n'abantu waire kwakana ng'aceera,
era tiyalitumula n'eigono eryasyamika ng'ayegeserya oku nguudo.

²⁰ Oyo yalibba w'eiwooyo era w'ekisa eeri abo abadamba obubbeeri
n'abanafu,
paka oweyaliramula emisango nga tiyekubbira.

²¹ Era aBatali Bayudaaya baliteeka eisuubi lyabwe mu niiye."

*OYesu n'oBberuzebbuli
(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)*

²² Awo ni baleetera oYesu omusaiza aliku omuzimu nga mwofu era bbubbu. Era oYesu n'amulamya, n'atandiika okutumula n'okubona.

²³ Era abantu bonabona ababbairewo ni beewunya olw'ekyo oYesu ekiyabbaire akolere, era ni babuulya bat, "Omusaiza onu ayezya okubba niiye oKurisito oMwizukulu wa kabaka oDawudi?"

²⁴ Neye aBafalisaayo owebawuliire ebyo, ni bairamu bat, "Omusaiza onu abbinga emizimu ng'akolesya bwezye bwa Bberuzebbuli omukulu waagyo."

²⁵ Neye iye oYesu owejamanyiciry ebiseego byabwe, n'abakoba ati, "Abantu ab'obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka bwabwe obwo bujigirika. Era n'abantu ab'omu kibuga ekimo waire kisito owebeesalamu, ekibuga ooba ekisito ekyo kisansukana.

²⁶ Kale singa oSitaani abbinga emizimu ekitegeeza kiti abba yeerwanisa. Olwo owekippa kityo obwakabakabwe bubbawo butya?

²⁷ Aale obanga nze mbinga emizimu nga nkolesya bwezye bwa Bberuzebbuli, kaisi abasengereri baanywe ibo babba bagibbinga nga bakolesya bwezye bwani? Kagira ibo balibasalira inywe omusango ol'okubba ibo bamaite bat bagibbinga lwa bwezye bwa Kibbumba.

²⁸ Neye owekippa kiti mbinga emizimu oku bantu nga nkolesya bwezye bwa Mwoyo wa Kibbumba, aale obwakabaka bwa Kibbumba bubbabyanu bubabbutukiiremu."

²⁹ Awo ni yeeyongera ati, "Mpaawo ayezya okwingira omu nyumba y'omuntu ow'amaani n'anyaga ebintubye, okutoolaku ng'asookere kumusiba, olwo kaisi n'ayezya okunyaga eby'omu nyumbaye."

³⁰ Era ni yeeyongera ati, "Kale iye oyo atabba oku lubba lwange, abba mulabe wange, era iye atambeera okusoloja, asalaanica.

³¹ N'olwekyo mbakobera nti, kyezeka okusoniya abantu ehibbibibi byabwe byonabyona, n'okubasoniya olw'ebibono ebizumirira omu ngeri yonayona. Neye nabuli azuma oMwoyo oMweru, tibalimusoniya.

³² Era nabuli atumula okubbikubbi oku Mwana wa Muntu, bayezya okumusoniya; neye oyo iye azuma oMwoyo oMutukulye, tibalimusoniya waire mu mulembe gunu ooba mu mulembe ogwaliiza."

*Omusaale n'ebineneka byagwo
(Luk 6:43-45)*

³³ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Omusaale omusa, guneneka bineneka ebisa, n'omusaale omubbimubbi, guneneka ebineneka bibbibibi. Ekyo kityo olw'okubba omusaale bagutegeerera ku bineneka byagwo.

³⁴ Inywe muli bakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Mwezya mutya okutumula ebintu ebisa nga muli bantu abakola ebibbibibbi? Ekyo kityo olw'okubba ebintu ebiizula omu mwoyo gwa muntu, omunwagwe niibyo ebigutumula.

³⁵ Omuntu omusa, atoola ku bisa ebiri omu mwoyogwe okukola ebisa, n'omuntu akola ebikole ebibbibibbi, atoola ku bibbibibbi ebiri omu mwoyogwe okukola ebibbibibbi."

³⁶ Era ni yeeyongera ati, "Neye mbakobera nti oku lunaku lw'okusaliraku emisango, abantu balibba n'okwewozyaku omumaiso ga Kibbumba olwa nabuli kibono ekitagasa ekibatumula.

³⁷ Ekyo kityo olw'okubba oku bibono byanywe oKibbumba kuyalizwera okubasingisa omusango ooba okubatoolaku omusango."

Abafalisaayo basaba oYesu akamanyiciryo

(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Awo abamo oku Bafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni bakoba oYesu bati, "Musomesya, tutaka otukolerewo akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwo buzwa eeri Kibbumba."

³⁹ OYesu n'abairamu ati, "Abantu b'omulembe gunu ibo abakola ebibbibibbi era abazwazwa oku Kibbumba ibo basaba akamanyiciryo, neye mpaawo akenjaba okubawa okutoolaku ako akebakoleire onaabbi Yona.

⁴⁰ Ekyo kityo olw'okubba ng'oYona owejabbaire omu kida ky'ogunyanyi enaku eisatu embeereri, n'oMwana wa Muntu yena waayaba okubba omwitakali enaku eisatu."

⁴¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Abantu b'e Nineeve balisetuka ng'oKibbumba asalira abantu b'omulembe gunu omusango. Era ni babalumiriza omusango okubasinga olw'okubba yazwire yala ino n'aiza okuwulisisya ebibono eby'amalabuki ebya kabaka oSulemaani. Neye obone oyo akiraku oSulemaani ekitiisyi ali aanu."

⁴² Era oYesu ni yeeyongera ati, "Okabaka omukali ow'omu kyallo ekiriraine e Maserengeta wa Isirairi, yalisetuka ng'abantu b'omulembe gunu babasalira omusango. Era n'abalumiriza omusango okubasinga olw'okubba yazwire yala ino n'aiza okuwulisisya ebibono eby'amalabuki ebya kabaka oSulemaani. Neye obone oyo akiraku oSulemaani ekitiisyi ali aanu."

Engeri omuzimu egigukanga oku muntu

(Luk 11:24-26)

⁴³ OYesu ni yeeyongera okubeegesya ati, "Omuzimu oweguzwa oku muntu, gulaaduukira omu bitera, nga gunoonia e gigwawuumulira neye owegukayaku,

⁴⁴ awo gukoba guti, 'Neekangira e ginaabbanga.' Kale owegukanga gwaja omuntu oyo ng'ateereire nakusani era ng'ali ooti nyumba enjereere, enjeye era entegeke nakusani.

⁴⁵ Atyanu awo gwaba ni gusyoma emizimu egindi musanvu egigukiraku obubbibubbi, ni gingira ni gibba omu muntu oyo. Kale ekyo kizweraku embeera y'omuntu oyo ey'oluzwanyuma okubba mbiibbi

okukiraku edi eyasookere. Kale kityo niiye owekyalibba n'oku bantu abakola ebibbibibbi ab'omulembe gunu."

Abaganda ba Yesu n'omaaye
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Kale awo oYesu oweyabbaire ng'akaali atumula n'ekiziima ky'abantu, abagandabe n'omaaye ni batuuka e giyabbaire ni beemerera e nza, nga bataka okutumulaku naye.

⁴⁷ Awo omuntu n'akobera oYesu ati, "Omaawo n'abagandabo bali e nza, era bataka okutumulaku na iwe."

⁴⁸ OYesu n'amwiramu ati, "Omuntu ogunjeta nti mama ooba abenjeta nti baganda bange niibo ababba ab'engeriki?"

⁴⁹ Awo n'adooda oku beegibe era n'akoba ati, "Omama n'abaganda bange niibo banu.

⁵⁰ Ekyo kityo olw'okubba nabuli akola oBbaabba aali omwigulu ebyataka niiye abba omuganda wange, era niiye abba omwonyoko wange, era niiye abba omama."

13

Olugero lw'omusigi
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Awo oku lunaku olunyere olwo oYesu n'awuluka omu nyumba, n'ayaba oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'atyama.

² Ekiziima ky'abantu kinene ni kikumbaanira e gyali, kale awo oYesu n'aniina omu lyato, era n'alityamamu, ng'ekiziima ky'abantu kyonakyona kyemereire oku mbale kw'enyanza.

³ Era n'abasonzolera ebintu bingi ng'akolesya ngero ati, "Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye.

⁴ Oweyabbaire ng'asiga, egimo gyagwire ku nzira, enyonyi ni giiza ni gigirya.

⁵ Era ensigo egindi ni gigwa mwitakali ery'oku bubbaalebbaale, tigyalwire ni gimera olw'okubba eitakali eryo tiryabbaire lyabiriri.

⁶ Neye eisana oweryocerye eino ni liwotoca ebimera ebyo era ni bikala olw'okubba emiri gyabyo gyabbaire tigyabiriire ansi omwitakali.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa, kaisi ni gakulira aamo n'ensigo egyo, kale amawa ago ni gagiita.

⁸ N'ensigo egindi ni gigwa omwitakali erisa, ni gimera, era ni gibala ensigo egindi 100, n'egindi 60, n'egindi 30.

⁹ Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula."

Ekigeresya engero
(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Awo abeegi ni baigerera e giri oYesu ni bamubuulya bati, "Lwaki oyegesya abantu mu ngero?"

¹¹ Kale iye n'abairamu ati, "Inywe mwasunire enkabi egy'okumanya ebyama ebikwata oku bwakabaka bw'omwigulu, neye abantu abo ibo tibagisunire.

¹² Ekyo kityo olw'okubba oyo aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, era n'abba nabyo bingi ino. Neye oyo abula, n'akatono akaali nako balikamutoolaku.

¹³ Enu niiyo ensonga lwaki ntumula nabo mu ngero:
'Newankubbaire babonia neye nga tibayezya kumanyica;
newankubbaire bawulira neye nga tibategeera ebintumula.'
¹⁴ "Era kituukirire mwibo oKibbumba ekiyatatumwire ng'abitira omu naabbi Isaaya ati:
'Amatwi gaanywe gawuliranga ebintumula,
neye nga kwibyo mpaawo ekimutegeeraku naire;
amaiso gaanywe gabonianga,
neye nga mpaawo ekimubona naire.'

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba abantu abo basuukire maisiyaaye
ni batayezya kuntegeera niki ekinanyere ekyendi,
basinyiire amatwi gaabwe ni gasiyalala batyo ni batayezya
kuwulira ebyo ebimbakoba.
Era n'amaiso gaabwe gayofuwaire ni batayezya kubona ebyo ebinkola.
Neye singa tiniikyo, bankutegeire niki ekinanyereneyeere ekyendi,
n'ebyo amaiso gaabwe ebigabona nga nkola,
n'ebyo amatwi gaabwe ebigawulira nga ntumula egibali.
Batyo bankucuukire omu myoyo gyabwe ni baira egyendi, era ni
mbalokola.'

¹⁶ "Neye inywe muli b'enkabi olw'okubba amaiso gaanywe gabona,
n'amatwi gaanywe gawulira.
¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba mbakobera amazima nti abanaabbi bangi
n'abantu abatuukiriry eegombere okubona ebimubona, nandi ni
babibona, n'okuwulira ebimuwlira, nandi ni babiwulira!"

OYesu asonzola olugero lw'omusigi
(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ Awo o'Yesu ni yeeyongera ati, "Aale atyanu muwulire amakulu
g'olugero lw'omusigi.

¹⁹ Ensigo egyagwire oku nzira, niibo abantu abawulira obukwenda
obukwata oku bwakabaka bw'omwigulu era nandi ni babutegeera, era
oSitaani n'aiza n'abutoola omu myoyo gyabwe.

²⁰ Kaisi ensigo egyagwire omwitakali ery'oku bubbalebbale, niibo
abantu abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakyaniriza mangu
n'eisangaalo.

²¹ Neye ni babba ooti bimera ebidamba emiri egyabirira nakimo
ansi omwitakali. Ibo baikiriry ekibono kya Kibbumba okumala
ekiseera kityayi kiti, kaisi owebagwa omu bigosi ooba okubayiigaania
olw'ekibono kya Kibbumba amangu ago ni bakizwaku.

²² Igyo egyo egyagwire omwitakali eryamereremu amawa, niibo
abantu abawulira ekibono kya Kibbumba. Neye okweraliikirira ebintu
by'e kyalo n'okubabbeyabbeya n'ebyobusuni n'amasanyu g'ekyalo
kinu, owebifuga emyoyo gyabwe bikaisya ekibono kya Kibbumba
okubabbeera okukola ebikole ebisa.

²³ Neye ensigo egyo egyagwire omwitakali erisa, niibo abantu
abawulira ekibono kya Kibbumba n'omwoyo omusa nakimo, kaisi ni
bakikuuma era ni beekalangula okukolanga ebikole ebisa. Ekikoba kiti

abantu abo ni babba ooti kimera ekyabalire, ng'onsigo omoiza abala emirundi 100, ooba 60, ooba 30."

Olugero lw'ebisubi ebikolokosimbo

²⁴ Awo, tete oYesu n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'omuntu eyasigire ensigo egy'engaano ensa omu musirigwe.

²⁵ Neye obwire abantu owebabbaire nga bagonere, omulabewe n'ayaba yena n'asigamu ensigo gy'ebisubi ebikolokosimbo, era ni yeeyabira.

²⁶ Kale engaano owegyamalire okukula ni gisowola era ni gisulya ebigala, awo ebisubi ebyo byona ni byeraga."

²⁷ Kale awo abaweererya ba nanyere omusiri ni baaba ni bakoba onanyere bati, "Musengwa, kaisi titwasigire nsigo ensa omu musiri? Kaisi tete ebikolokosimbo ebyamereiremu byazwire yaina?"

²⁸ Awo iye n'abairamu ati, "Omulabe niiye eyakolere ekyo." Kaisi abaweereryabe ni bamubuulya bati, "Otaka twabe tubiiyemu?"

²⁹ Neye iye n'abairamu ati, "Bbe muleke, olw'okubba owemwabba mubiiyamu, mwezya okwiyiramu n'engaano gyona.

³⁰ Wazira muleke byonabyona bikulire aamo paka okwikesa. Omu kiseera ekyo, nalikoba abakesi nti, 'Musooke mukumbaanie ebikolokosimbo mubisibe binywa mubyoce, kaisi engaano mugikumbaanie era mugireete omu kideero kyange.'

Olugero lw'akansigo aka kalidaali

(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Awo oYesu n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'akansigo aka kalidaali, iko omuntu akeyatware n'akakoma omu musirigwe.

³² Waire nga kamo oku bunsigo obukiraku obutono omu nsigo gyonagyona, neye oweckamera, kakula ni kasuuka kimera kya syodo ekinene ekikiraku ebirime bya syodo ebindi byonabyona ebibba omu musiri. Era ni kibba ooti musaale, n'enyonyi ni girukaku ebisaasiriro n'okusibanga omu masaga gaakyo."

³³ Tete oYesu n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'obukazumbulukuca obutono buti, ibwo omukali obuyakoleserye okusumba emigaati. Waire wona yakandire obusye bungi, obukazumbulukuca bwasalaaniire omu gutole gwonagwona."

OYesu ekiyazwireku n'akolessya engero

(Mak 4:33-34)

³⁴ OYesu yayegesyanga ebintu ebyo byonabyona abantu ng'akolessya ngero. Mpaawo ekiyabakoberanga nga takoleserye ngero.

³⁵ Ekyo kyabbaire kityo kaisi oKibbumba ekiyatatumwire ng'abitira omu naabbi kituukirire, ekikoba kiti:

"Nalitumula nga nkolesya ngero;

nalibbutula ebimbaire nkaali okubiikula,
eby'eira n'eira."

OYesu asonzola olugero lw'eisubi okolokosimbo

³⁶ Awo oYesu n'azwa omu kiziima ky'abantu, era n'ayaba omu nyumba. Era abeelige ni baaba e gyali, ni bamukoba bati, "Otsunzolere amakulu g'olugero lw'eisubi okolokosimbo omu musiri gw'engaano."

³⁷ Kale oYesu n'abairamu ati, "Iye asiga ensigo ensa niiye oMwana wa Muntu.

³⁸ Era omusiri niikyo ekyalo, igyo ensigo ensa niibo abantu abo abakola oKibbumba ebyataka. Kaisi eisubi okolokosimbo, niibo abantu abakolera oku bya Sitaani.

³⁹ Era omulabe eyalisigiremu niiye oSitaani. Eikesa niiyo enkomerero y'ekyalo kaisi abakesi niibo abamalaika.

⁴⁰ Kale kityo nakimo ng'eisubi okolokosimbo owebalikumbaania ni balyoca, niiye owekeyalibba oku nkomerero y'ekyalo.

⁴¹ OMwana wa Muntu yalituma abamalaikabe, okulondamu omu bantu b'obwakabaka bw'omwigulu abo bonabona abazweraku abantu okukola ebibbibibbi, n'abo bonabona abakola ebibbibibbi.

⁴² Era abantu abo balibasindika omu musyo ogw'amaani eino, eeyo e walibba okukunga n'okunjiya amaino.

⁴³ Kaisi abantu abatuukiriryre bamesye ooti isana nga bali omu bwakabaka bwa Itewabwe. Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula!"

Olugero lw'ekyobusuni ekibise

⁴⁴ Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'ekyobusuni omuntu ekiyabisire omu musiri, kaisi omuntu ogondi n'akivumbula era yena n'akibisa awandi tete. Era olw'eisangaalo eringi eriyabbaire nalyo n'ayaba n'atunda ebintubye byonabyona ebiyabbaire nabyo, n'agula omusiri ogwo."

⁴⁵ OYesu n'abagerera ati, "Tete obwakabaka bw'omwigulu era tubufaananiaku n'omuntu omusuubuuizi, eyabbaire anoonia amabbaale ag'ebbeeyi.

⁴⁶ Era oweyawumbwire ery'ebbeeyi eino e giriri, yaabire n'atunda ebintubye byonabyona ebiyabbaire nabyo, n'aligula."

Olugero lw'akatimba k'enyanji

⁴⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Era tete obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'akatimba k'enyanji, abazibuli akebategere omu nyanza ni bapapalya enyanyi egya buli ngeri.

⁴⁸ Kaisi owekaizwire, abazibuli ni bakakuusira oku lukalu. Awo ni batyama ni balondyamu enyanyi ensa ni bagiteeka omu biibo, kaisi embiibbi ni bagidyaka eedi.

⁴⁹ Era kityo niiye owekeyalibba oku nkomerero y'ekyalo. Abamalaika baliiza ni baabulamu abantu abakola ebibbibibbi mwabo abatuukiriryre.

⁵⁰ Kaisi abo abakola ebibbibibbi balibasindika omu musyo ogw'amaani eino, eeyo e walibba okukunga n'okunjiya amaino."

⁵¹ Kale awo oYesu n'abuulya abeelige ati, "Mutegeire ebintu ebyo byonabyona ebimbeegeserye?" Ibo ni bamwiramatu bati, "Niikyo ekyo."

⁵² Awo n'abakoba ati, "Kale atyanu nabuli mukugu omu by'aMateeka ga Musa, iye asuuka omwegi omu bwakabaka bw'omwigulu, ali ooti muntu aali n'enyanji kaisi omu kisenye ekyabisamu ebintu, n'atoolerangamu ebintu ebiyaka n'ebikaire."

Ab'e Naazaleesi bagaana oYesu

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Awo oYesu oweyamlalire okubagerera engero egyo, n'azwa omu kitundu ekyo,

⁵⁴ n'ayaba e Naazaleesi omu kibuga ky'e waabwe n'atandiika okwegesya omwikumbaaniro lyabwe. Era abantu ni bawuninkirira, ni bakoba bati, "Omusaiza onu yasunire atya amalabuki ago n'obwezye okukola ebyewunyo binu?"

⁵⁵ Oyo tiniyi omutaane wa mubaizi? Omaaye tiniyi ogubeeta oMalyamu? N'abagandabe tiniibo oYaakobbo n'oYusufu,* n'oSimooni n'oYuda?

⁵⁶ Era aboonyokobe bonabona tibabba kwaiswe kunu na iswe? Kaisi olwo atoola yaina amalabuki agatyo n'obwezye obwo bwonabwona?"

⁵⁷ Awo ni bamukwatira engongi.

Neye iye oYesu n'abakoba ati, "Onaabbi bamuwa ekitiisyia wonawona okutoolaku omu kitundu ky'e waabwe, n'omu nyumba y'e waabwe."

⁵⁸ Era eeyo tiyakolereyo ebyewunyo ebingi olw'okubba abantu baayo tibabbaire n'okwikiriryia.

14

Enfa ya Yokaana oMubatizi

(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ Kale awo omu kiseera ekkyo, oKerode omufugi w'eitwale ly'e Galiraaya n'awulira okufuma kwa Yesu.

² N'akoba abaweereryabe ati, "Omuntu oyo ateekwa okubba Yokaana oMubatizi niyi azuukiire, era nga niikyo ekigira ali n'obwezye okukola ebyewunyo."

³ Ekyo kyabbairewo olw'okubba oKerode yabbaire akwaite oYokaana n'amusiba, n'amwigalira omu mabbuusu, ng'agendererera kusangaalya Kerodiya, omukali wa mugandawe oFiripo oguyabbaire abandwire.

⁴ Ekyo kyabbairewo olw'okubba oYokaana yabbaire adeebere oKerode ati, "Amateeeka tigaikiriryia iwe okutwala oKerodiya okubba mukaliwo."

⁵ Era newankubbaire oKerode yabbaire ataka okwita oYokaana, neye yabbaire atya aBayudaaya olw'okubba ibo babbaire baikiriryia bati oYokaana naabbi.

⁶ Neye oku lunaku lwa kwebukiriryaku olubabyaliire oKerode, omwala wa Kerodiya n'abina n'asangaalya ino oKerode.

⁷ N'olwekyo, omu kirayiro oKerode n'asuubiza okuwa omwala oyo kyonakyona ekiyamusaba.

⁸ Iye omwala n'akolera ku malabuki omaaye ageyamuwaire, kale n'akoba oKerode ati, "Ompe aanu mutwe gwa Yokaana oMubatizi nga baguteekere okwitiba."

⁹ Ekyo ni kiruma ino okabaka, neye olw'okubba yabbaire alayiare, aate nga n'abagenibe bawuliire, n'alagira ni bamuklera ekiyasabire.

¹⁰ Era okabaka n'alagira ni baaba omu mabbuusu batemaku oYokaana omutwe.

* **13:55 13:55** Omu Biwandiike ebimo bamweta, Yose. **13:57 13:57** Yok 4:44 **14:3 14:3**
Luk 3:19-20 **14:4 14:4** Lee 18:16; 20:21

¹¹ Era ni baguleetera okwitiba, ni baguwa omwala, era yena n'agutwalira omaaye.

¹² Kale awo abeegi ba Yokaana ni baaba, ni batwala omulambogwe, ni baguliika kaisi ni baaba bakobera oYesu ebbairewo.

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Yok 6:1-14)

¹³ Awo oYesu oweyawuliire ati batemereku oYokaana omutwe, n'azwa omu kifo ekkyo n'abeegibe, ni baniina omu lyato, ni baaba bonkani omu kifo ekinambulamu bantu. Neye ekiyindi ky'abantu b'omu bibuga ebyeruguuliriiye aawo owekyategeireku, ni kisenjaayo n'ebigere nga kibita oku mbale mbale kw'enyanza.

¹⁴ OYesu oweyatukire oku lukalu, n'abona ekiziima ky'abantu kinene nga kiri aawo, n'akikwatira ekisa, n'alamya ababbairemu abalwaire.

¹⁵ Obwire owebwabbaire nga bwirugala, abeegi ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Ekifo kinu mpaamu bantu, aate nga n'obwire buunu bwabire. Abantu obaseebule baabe beegulire ekyokulya omu byalo ebiriraine aanu."

¹⁶ OYesu n'abairamu ati, "Tikibeetaagisya ibo kwaba, wazira niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye."

¹⁷ Ibo ni bamwiramu bati, "Tulikuwo aanu n'emigaati mitaanu gyonkani, n'enyanji ibiri."

¹⁸ OYesu n'akoba ati, "Mubindeetere aanu."

¹⁹ Era n'alamira abantu okutyama ansi okwisubi, awo n'atoola emigaati emitaanu, n'enyanji eibir, kaisi n'alingirira omwigulu, ni yeebalya oKibbumba. Awo n'avunavunamu emigaati, n'agiwa abeegibe ni bagigabira abantu.

²⁰ Era abantu bonabona baliire ni baikuta, era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafikireku, ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri.

²¹ Obungi bw'abantu abaliire, babbaire abasaiza ooti 5,000, nga tibabalireku abakali n'abaana.

OYesu atambula oku maizi

(Mak 6:45-52; Yok 6:15-21)

²² Awo ng'ebyo byankuwa, oYesu n'akoba abeegibe okuniina omu lyato beesooke baabenge oku lubba ludi olw'enyanza, nga iye akaali aseebula abantu.

²³ Oweyamalire okuseebula abantu, n'aniina oku lusozi yenkanji okusaba oKibbumba. Endikiirya oweyakwatiire yabbaire akaali ali eeyo.

²⁴ Neye omu kiseera ekkyo eryato abeegi eribabbairemu lyabbaire yala n'oku lukalu, era amayengo gabbaire mangi nga gakubba eryato olw'ogumpunga ogwabbaire gufuwa nga gubazwera omumaiso.

²⁵ Obwire owebwabbaire bwatira okuca, oYesu n'ayaba e gibabbaire ng'atambula oku maizi.

²⁶ Neye ibo owebamuboine ng'atambulira oku maizi, ni batya ino, ni bakoba bati, "Kyewo!" Ni bakubba enduulu olw'okutya.

²⁷ Neye amangu ago oYesu n'abakoba ati, "Ninze! Timwatya, mwiremu omwoyo."

²⁸ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Musengwa, ondagire ntambule oku maizi nga njiza e gyoli owoobbanga dala niwe."

²⁹ OYesu n'amukoba ati, "Oize." Awo oPeetero n'azwa omu lyato, n'atambula oku maizi ng'ayaba e giri oYesu.

³⁰ Neye oPeetero oweyaboine amayengo olw'ogumpunga ogw'amaani n'aty. Awo n'atandiika okweinika, kaisi n'aceera ati, "Musengwa, ondamyey!"

³¹ Amangu ago oYesu n'agolola engalo, n'amukwata, n'amukoba ati, "Lwaki obuuusabuusire? Ng'ooli n'okwikiriry kutono!"

³² Kale awo owebaniinire omu lyato, ompunga n'awaaku.

³³ Kaisi awo abeegi badi ababbaire omu lyato ni basinza oYesu nga bamukoba bati, "Dala, ooli Mwana wa Kibbumba."

OYesu alanya abalwaire e Genesereeti

(Mak 6:53-56)

³⁴ Awo owebasaliremu enyanza ni bayambuka kudi, batuukiire mu kitundu ky'e Genesareeti.

³⁵ Era abantu b'omu kitundu ekkyo owebamanyicirye oYesu, ni batumisya obukwenda omu bitundu ebyeruguuliriirye aawo byonabyona. Era abantu ni bamuleetera abalwaire baabwe bonabona,

³⁶ era ni bamwegairira aikiriry abalwaire nago bakwateku-bukwati oku mugo gw'ekizwalokye. Era bonabona abakikwaiteku, ni balama.

15

ABayudaaya bagotesya ebiragiro bya Kibbumba

(Mak 7:1-13)

¹ Awo abamo oku Bafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni bazwa e Yerusaalemi, ni baaba egiri oYesu, ni bamubuulya bati,

² "Lwaki abeegibo tibasengererya obulombolombo bw'abazeiza baiswe? Ekyo kityo olw'okubba ibo owebabba baaba okulya, tibanaaba omu ngalo!"

³ Neye oYesu n'abairamu ati, "Kaisi lwaki inywe nywena muvuna ekiragiro kya Kibbumba olw'okutaka okusengererya obulombolombo bwanywe?

⁴ Iye oKibbumba yakobere ati, 'Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya,' era ati, 'Eyazumanga oiteeye ooba omaaye, bamwitenge-bwiti.'

⁵ Neye inywe mukoba muti singa omuntu akoba oiteeye ooba omaaye ati, 'Ekinandikuware ng'obubbeeri, nkiware Kibbumba.'

⁶ Awo omuntu oyo nga takaali abbaaku n'akantu kadi kamo akaakolera oiteeye ooba omaaye. Omu ngeri eyo oKibbumba ekyakoba ni mukidibya ni musengererya bulombolombo bwanywe.

⁷ Bananfunsi inywe, kaisi ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyalabalagwireku kituuce, oweyakobere ati:

⁸ 'Abantu banu bampa ekitiisya mu bibono-bubono,
neye emyoyo gyabwe gimbulaku.'

⁹ Era n'engeri egibansinzamu tintuuce,
olw'okubba ebibono eby'abantu-obuntu,
niibyo ebibeegesy bat Mateeka ga Kibbumba.' "

*Omuntu okubba owa muliko
(Mak 7:14-23)*

¹⁰ Awo olundi oYesu n'ayeta ekizima ky'abantu, ni kyaba e gyali, n'akikoba ati, "Mumpulisisye era mutengeere

¹¹ Ekyo omuntu ekyalya tiniikyo ekimusuuca okubba owa muliko omumaiso ga Kibbumba, neye ekyo ekizwa omu mwoyogwe niikyo ekimusuuca okubba owa muliko."

¹² Awo abeegibe ni baaba e gyali, ni bamubuulya bati, "Omaite oti aBafalisaayo kibanyiigisirye owebawuliire ekyo?"

¹³ OYesu n'abairamu ati, "Nabuli kimera oBbaabba aali omwigulu ekinandi n'akoma balikiiya ni kizwayo paka n'emiri.

¹⁴ Mubaleke, abo abali ooti beekubbemberi aboofu. Singa omwofu yeekubbembera omwofu omwinaye, bonabona bagwa omu kiina."*

¹⁵ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Otusonzolere amakulu g'olugero olwo."

¹⁶ OYesu n'akoba ati, "Nywena mukaali okutegeera?

¹⁷ Timubona muti nabuli kintu ekibalya kyaba mu kida, era kizwamu ni kiwuluka omu mubiri?

¹⁸ Neye omuntu ebyatumula bizwa mu mwoyo, era ebyo niibyo ebisuua omuntu okubba owa muliko omumaiso ga Kibbumba.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba omu mwoyo gwa muntu niimwo omuzwa ebiseego ebibbibibbi, n'obwiti, n'obulendi, n'obudankaani, n'obwibbi, n'okusibiriryu oku bantu, n'okutumula ebyakalebule oku bantu.

²⁰ Era ebantu ebyo niibyo ebisuua omuntu okubba owa muliko omumaiso ga Kibbumba. Neye omuntu okulya nga tanaabire omu ngalo, tikimusuuca owa muliko."

Omukali eyabbaire n'okwikiriryu

(Mak 7:24-30)

²¹ Awo oYesu n'abeegibe ni bazwa omu kifo ekyo, ni baaba omu kitundu ekiriraine ebibuga oTiiro n'oSidoni.

²² Omukali oMukanani, neye nga mutyami w'omu kitundu ekyo, n'ayaba e giri oYesu, ng'amwaminkirira ati, "Musengwa, iwe oKurisito oMwizukulu wa Dawudi, onkwatire ekisa! Omwala wange aliku omuzimu, era gumugadya ino!"

²³ Neye oYesu nandi n'amwiramku kadi. Kale abeegibe ni baaba e gyali ni bamwegairira bati, "Omuseebule ayabe olw'okubba atusengererya ng'atuceererera!"

²⁴ Awo oYesu n'abairamu ati, "Nze bantumire eeri bantu b'e Isirairi bonkani abali ooti ntaama egyagotere."

²⁵ Neye era omukali oyo n'ayaba n'akomera oYesu amazwi era n'amukoba ati, "Musengwa, ombeere!"

²⁶ OYesu n'amwiramku ati, "Tikituuce okutoola ekyokulya ky'abaana ni bakimumira embwa gyabwe."

²⁷ Omukali n'akoba ati, "Niikyo ekyo Musengwa, neye n'embwa gyona, girya obukunkumukira obuzwa oku menza ya musengwa waagyo."

* **15:14 15:14** EBiwandiike ebindi eby'eira bikoba biti, *Beekubbemberi b'aboofu*. **15:14 15:14**
Luk 6:39 **15:18 15:18** Mat 12:34

28 Awo oYesu n'amwiramu ati, "Mukali iwe, oli n'okwikirirya kw'amaani! Aale kibbe kityo ng'owootaka." Era omwalawewe n'alimirawo omu saawa eyo.

OYesu alamya abantu abangi

29 Awo oYesu n'abeeegibe ni bazwa omu kifo ekyo, ni baaba oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'aniina oku lusozi n'atyama.

30 Era ebiyindi by'abantu ebinene ni byaba e gyali nga bamutwalira abaleme, n'aboofu, n'abanaluuuki, n'ababbubbu, n'abalwaire abandi bangi. Era abalwaire abo ni babateeka omumaisoge, n'abalamya.

31 Kale abantu ni bawuninkirira nga babona ababbaire babbubbu batumula, ababbaire banialuuuki nga babba kusani, ababbaire abaleme batambula, n'ababbaire aboofu nga babona. Era ni bagulumalya oKibbumba wa Isirairi.

OYesu aliisya abantu 4,000

(Mak 8:1-10)

32 Awo oYesu n'ayeta abeeegibe, ni baaba e gyali, n'abakoba ati, "Abantu banu bankwatisirye ekisa olw'okubba bamalire na nze enaku isatu nambirira, aate atyanu badambaku ekibalya. Tintaka okubaseebula ng'enzala ebaluma, bademba babbalikira omu nzira."

33 Abeegibe ni bamwiramu bati, "Omu kitundu kinu omunambula muntu twatoola yaina ekyokulya ekimala okwikutya ekiziima ky'abantu ekityo?"

34 OYesu n'ababuulya ati, "Mulikuwo n'emigaati mimeka?" Ni bamwiramu bati, "Musantu, n'obunyanyi obukafingiri butono buti."

35 Awo n'alagira abantu batyame ansi,

36 n'atoolaa emigaati omusanvu n'obunyanyi nago, ni yeebalya oKibbumba. Era n'abivunavunamu, n'abikwatisya abeeegibe, era bona ni babigabira abantu.

37 Era abantu bonabona ni balya ni baikuta. Era abeeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebiibo musantu.

38 Obungi bw'abantu abaliire, babbaire abasaiza 4,000, nga tibabaliireku abakali n'abaana.

39 Awo oYesu n'aseebula abantu, kaisi n'aniina omu lyato, ni baaba omwitwale ly'e Magadani.

16

OYesu bamusaba akamanyiciryo

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Awo abamo oku Bafalisaayo n'aBasedukaayo ni baaba e giri oYesu okumukema. Ni bamusaba abawe akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa eeri Kibbumba.

2 Neye oYesu n'abairamu ati, ["Obwire owebubba nga bwirugala, mukoba muti, 'Bwabba busa eizo, olw'okubba angulu atukuliki.'

3 Era amakeezi pwi, mukoba muti, 'Olwatyanu oikendi yatoonya, olw'okubba angulu atukuliki, era awandi ebireri biirugazu zigi.' Mumaite okuvuunula amakulu g'emboneka y'angulu, neye timwezya okuvuunula amakulu g'ebyo ebiri kubbangawo omu kiseera kinu!]*

16:1 16:1 Mat 12:38; Luk 11:16 * **16:3 16:2-3** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu nyiriri ginu.

⁴ Abantu b'omulembe gunu ibo abakola ebibbibibbi, era abazwazwa oku Kibbumba, ibo basaba akamanyiciryo. Neye mpaawo akenjaba okubawa, okutoolaku ako akebakoleire onaabbi Yona.” Awo n'abazwaku ni yeeyabira.

Enjegesya embiibbi ey'aBafalisaayo n'aBasedukaayo

(Mak 8:14-21)

⁵ Awo oYesu n'abeegibe ni basalamu enyanza ni bayambuka oku lubbba ludi, neye ng'abeegi beerabiire okwabaku n'emigaati.

⁶ OYesu n'abakoba ati, “Mulabuke, mwekuume ekizumbulukuca ky'aBafalisaayo n'aBasedukaayo.”

⁷ Awo ibo ni beegeyamu bati, “Atukoba atyo olw'okubba tituleetere emigaati.”

⁸ Neye oYesu owejamanyicirye ekibakoba, n'ababuulya ati, “Inywe, lwaki mwegeyamu ni mukoba muti mubula emigaati? Nga muli n'okwikirirya kutono!

⁹ Mukaali okutegeera, era timwebukirya Owenagabuliire abantu 5,000 emigaati emitaanu? Kwolwo mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitutundutunu ebyafiikireku?

¹⁰ Kaisi tete Owenagabuliire abantu 4,000 emigaati omusantu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutunu ebyafiikireku?

¹¹ Lwaki timutegeire muti timbaire ntumula na inywe ku migatti? Kale, aale mwekuume ekizumbulukuca ky'enjegesya y'aBafalisaayo n'aBasedukaayo!”

¹² Awo ni bategeera bati tabbaire abakoba kwekuuma kizumbulukuca ekibatee ka omu migatti, neye kwekuuma njegesya embiibbi ey'aBafalisaayo n'aBasedukaayo.

OPeetero abbutula oYesu ekyali

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Awo oYesu n'ayaba n'abeegibe omu bubuga bw'omu kitundu ekibeeta oKaisaaliya Firipo, n'abuulya abeegibe ati, “Abantu owebabba batumula oku Mwana wa Muntu bamweta naani?”

¹⁴ Ni bamukobera bati, “Abamo bakweta Yokaana oMubatizi, abandi bati mbu niwe onaabbi Eriya, kaisi n'abandi bati mbu Yeremiya, ooba omoiza oku banaabbi badi abandi.”

¹⁵ Awo n'ababuulya ati, “Kaisi inywe munjeta naani?”

¹⁶ Iye oSimooni Peetero n'amwiramu ati, “Niiwe oKurisito oyo oKibbumba oguyasukireku amafuta, era oMwana wa Kibbumba onanyere obwomi.”

¹⁷ OYesu n'amukoba ati, “Simooni, omwana wa Yona, ng'oli w'enkabi! Ekyo kityo olw'okubba amazima ago, omuntu tiniyiye akumanyikisirye, neye Bbaabba aali omwigulu.

¹⁸ Kale n'olwekyo nkukoba nti niwe oPeetero, amakulu gaalyo nti Ibbaaale. Era okwibbaale eryo niigwo omusingi oku nalyemererya ekanisa yange. Era kadi n'amaani ag'egyeena tigalyezya okugiyinga.

¹⁹ Nalikuwa obwezye oku bantu b'obwakabaka bw'omwigulu. Era kyonakyona ekiwagaananga oku kyaloo oKibbumba yena omwigulu

yaabbanga akigaine, era kyonakyona ekiwaikiriryanga oku kyalo oKibbumba yena omwigulu yaabbanga aikiriirye ati kibbeewo."

²⁰ Awo oYesu n'asisiitira abeegibe okutakoberaku omuntu yenayena batí, niiye oKurisito nago oKibbumba oguyasukireku amafuta.

OYesu alanga okufa n'okuzuukirakwe

(Mak 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Okuzwera omu kiseera ekkyo, oYesu n'atandiika okumanyikisa abeegibe ati ateequa okwaba e Yerusaalemi. Era ati abantu abakulu omwigwanga, n'abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa bamugadya ino, n'okumwitá, neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira.

²² Awo oPeetero n'airyá oYesu oku mbale n'amwakanisya ino ati, "Kadi naire, Musengwa. Ekyo tikyalikutuukaku kadi naire!"

²³ Neye oYesu n'agaluka n'alola oku Peetero kaisi n'amukoba ati, "Onzwe omumaiso, oli Sitaani! Oli kuntigalira okutuukiriryga ekyandeetere olw'okubba ebigerendererwa bya Kibbumba tiniibyo ebyofaaku, neye ofa ku by'abantu!"

²⁴ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Nabuli muntu ataka okubba omusengereri wange, ali n'okwerabira ekyali, ni yeetiika omusalabbagwe ogw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

²⁵ Ekyo kityo olw'okubba nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulamya.

²⁶ Aale kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwonabwona obw'oku kyalo, neye kaisi n'afirwa obwomibwe? Era dala mpaawo omuntu ekyayezya okuwaayo okugula obwomibwe.

²⁷ Ekyo nkatumula olw'okubba oMwana wa Muntu ayaba okwizira omu kitiiysa kya Iteeye, n'abamalaikabe, era awo awe nabuli muntu empeeraye, ng'asinzirira ku biibyo nabuli muntu ebiyakolere.

²⁸ Mbakobera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku oMwana wa Muntu ng'aiza okufuga."

17

Okucuuka kw'emboneka ya Yesu

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Enaku mukaaga owegyabitirewo, oYesu n'ayaba n'oPeetero, n'abaganda ababiri oYaakobbo n'oYokaana, n'abeekubbembera, ni baniiina olusozi oluwanvu e gibabbaire bonkani.

² Awo embonekaye n'ecuuuka nga babona. Omumaisoge ni munekaaneka ooti isana, era ebizwalobye ni bimirikiinya ooti kitangala.

³ Ananyere aawo oMusa n'Eriya ni babeerukira nga batumula n'oYesu.

⁴ Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, kisa okubba aanu. Singa wataka, naluka aanu obusiisira busatu: Akamo kako, n'akandi ka Musa, n'akandi k'Eriya."

⁵ Oweyabbaire ng'akaali atumula ebyo, ekireri ekimirikiinya ni kiiiza, ni kibabbuunaku n'ekiiriiryre kyakyo. Era eigono ni lizwera omu kireri ekyo nga likoba liti, "Onu niiye oMwana wange oguntaka eino, era ogunsima eino, mumuwulisisye."

⁶ Era abeegi abo owebawuliire ekyo, ni bafuunama ni baica empumi ansi okwitakali nga batire ino.

⁷ Neye oYesu n'ayaba e gibali, n'abakwataku, n'abakoba ati, "Muse-tuke, timwatya!"

⁸ Awo owebagangamukire, kadi kubonaku omuntu okutoolaku oYesu yenkan'i.

⁹ Era owebabbaire baniinuka olusozi, oYesu n'abasisiitira ati, "Ekimuboine timukikoberangaku omuntu yenayena paka oMwana wa Muntu ng'abamalire okumuzuukiza."

¹⁰ Awo abeegibe ni bamubuulya bati, "Olwo lwaki abakugu omu by'aMateeka ga Musa bakoba bati Eriya niiye ateekwa okusooka okwira kaisi oKurisito aize?"

¹¹ OYesu n'abairamu ati, "Kituuce, Eriya niiye aali n'okusooka okwira, okwirya emyoyo gy'abantu obuyaaka.

¹² Neye mbakobera nti omuntu aali ooti Eriya yaizire ira, neye abantu tibamutgeire, ni bamukola ebintu byonabyona ebibatakire. Era n'omu ngeri enanyere eyo oMwana wa Muntu yena baaba okumugadya."

¹³ Awo abeegi abo ni bategeera bati yabbaire atumula ku Yokaana oMubatizi.

OYesu alanya omwisuka aliku omuzimu

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43)

¹⁴ Awo oYesu n'abeegibe abasatu owebatuukire awabbaire ekizi-imma ky'abantu, omusaiza moiza n'ayaba e giri oYesu n'amukomera amazwi.

¹⁵ Era n'amukoba ati, "Musengwa, okwatire omutaane wange ekisa olw'okubba agwa empimbu, era agadira nakimo ino. Emirundi mingi awga omu musyo, ooba omu maizi.

¹⁶ Era mmuleeteretu e giri abeegibo, neye ni bakaya okumulamya."

¹⁷ Awo oYesu n'airamu ati, "Abantu inywe ab'omulembe gunu ababula okwikiriryera ab'eitalo, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza?" Awo n'akoba oiteeye w'omwisuka ati, "Ondeetere aanu omwisuka nago."

¹⁸ Era awo oYesu n'akaawuukira omuzimu, ni guzwa oku mwisuka nago, era n'alama omu kaseera ako.

¹⁹ Oluzwanyuma abeegi ni baaba e giri oYesu bonkani, ni bamubuulya bati, "Olwo lwaki iswe titwezyerye okugumubbingaku?"

²⁰ Awo oYesu n'abairamu ati, "Ekyo kityo olw'okubba mudamba okwikiriryera okumala. Mbakobera amazima nti singa mubba n'okwikiriryera okutyai ooti kampeke aka kalidaali, mwezya okukoba olusozi lunu muti, 'Ozwe aanu, oyabe aadi,' era ni lwaba. Era mpaawo ekyalibakaisya. [

21 Neye omuzimu ogw'engeri eyo, tibagubbinga oku muntu anambula kusaba oKibbumba n'okusiba].”*

*OYesu atumula tete oku kufaakwe
(Mak 9:30-32; Luk 9:43-45)*

22 Lumo oYesu n'abeegibe owebakumbaaniire omu Galiraaya, yabakobere ati, “OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab'obwezye,

23 era balimwita. Neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuuikira.” Awo owebawuliire entumula eyo ni baizula enima omu myoyo gyabwe.

Okuwa omusolo ogw'eYeekaalu

24 OYesu n'abeegibe owebatuukire e Kaperenawumu, abasolooji ba musolo ogw'eYeekaalu ni baaba e giri oPeetero, ni bamubuulya bati, “OMusomesya waanywe iye tawa omusolo gw'eYeekaalu?”

25 Nairamu ati, “Awa.”

Oluzwanyuma oPeetero oweayaingiire omu nyumba, oYesu n'amwesooka okutumula, n'amukoba ati, “Osseega otya, Simooni? Abakabaka b'omu kyalu munu, empooza ooba omusolo babitoola ku bantuki? Ku bantu baabwe ababyaliranwa, ooba ku bantu abatali babyaliranwa?”

26 Awo oPeetero n'amwiramu ati, “Ku bantu abatali babyaliranwa.”

OYesu n'amukoba ati, “N'olwekyo abantu baabwe ababyaliranwa tibateekwa okuwa omusolo.

27 Neye okutabanyigisya, oyabe olobe omu nyanza. Onyanyi oguwasooka okupapalya, wamwasamya omunwa, era wayajiryamu ogundusu gw'efeeza. Wagutwala n'ogubawa, okusasulira nze na iwe omusolo.”

18

*Naani akira ekitiisya?
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)*

1 Omu kiseera ekkyo, abeegi baabire e giri oYesu, ni bamubuulya bati, “Naani akira ekitiisya omu bwakabaka bw'omwigulu?”

2 Kale awo oYesu n'ayeta omwana omutomuto, kaisi n'amukoba okwemerera omumaiso gaabwe.

3 Awo n'abakoba ati, “Mbakobera amazima nti, okutoolaku nga mucuukire ni mwewombeeka ng'abaana abatobato, neye nga bbe timwalingira naire omu bwakabaka bw'omwigulu.

4 Kale n'olwekyo nabuli muntu eyewombeeka ooti mwana onu, niiye akira ekitiisya omu bwakabaka bw'omwigulu.”

5 OYesu ni yeeyongera ati, “Era nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze.

6 Neye singa omuntu yenayena azweraku omoiza oku batobato abo abanjikiririyamu okukola ekibbikibbi, ekikirira kimo kusiba muntu oyo ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu lwabi lw'enyanza.”

* **17:21 17:21** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **17:24 17:24** Kuz 30:13; 38:26 **18:1 18:1** Luk 22:24 **18:3 18:3** Mak 10:15; Luk 18:17

Ebitendera abantu okukola ekibbikibbi
(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁷ Awo oYesu ni yeeyongera okutumula n'abeegibe ati, "Wobe! Ala abantu b'oku kyalu nga balabire! Ekyo kityo olw'ebintu ebitendera abantu okukola ekibbikibbi. Kaisi nago era ebintu ebyo biteekwa kubbaawo, neye wobe! Ala omuntu oyo abireeta, ng'alabire!"

⁸ Era ni yeeyongera ati, "Era singa engaloy ooba ekigerekyo kikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, okitemeku era okimume eedi. Kikugasa iwe okusuna obwomi obutawaawo ng'oli w'engalo moiza ooba w'ekigere kimo, okukiraku okubba n'engalo eibiri ooba ebigere ebibiri neye oKibbumba n'akusindika omu geyeena omuli omusyo ogatalikira.

⁹ Era abba ng'eriisolyo niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu era olimume eedi. Kisa okusuna obwomi obutawaawo, ng'oli w'eriiso limo, okukiraku okusigalya amaiso gona, neye ni bakumuma omu geyeena omuli omusyo ogatalikira."

¹⁰ Awo oYesu n'abakoba ati, "Mwegendereze okubona muti timbityamu kadi omoiza kwabo abatobato amaiso. Ekyo kityo olw'okubba mbakobera nti omwigulu abamalaika baabwe abababbeera, bulijo batuukirira oBbaabba aali omwigulu. [

¹¹ Kaisi era n'oMwana wa Muntu yaizire kunoonia n'okulokola baabo ababbaire bagotere]."^{*}

Olugero lwa ntaama eyabbaire agotere
(Luk 15:3-7)

¹² Era awo n'abagerera olugero ati, "Museega mutya? Singa omuntu owaabba n'entaa magye 100, kaisi omoiza n'amugotaku, taleka 99 omu kiriisiryo, kaisi n'ayaba okunoonia oodi agotere?

¹³ Mbakobera amazima nti owamubona, asangaala ino olw'oyo omoiza, okukiraku olwa gidi 99 etigbbaire gigotere.

¹⁴ Kale omu ngeri enanyere eyo, n'oItewaanywe aali omwigulu yena tataka okusindika waire omoiza kwabo abatobato omu geyeena."

Omwinawo owakukola ekikulumiriry

¹⁵ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya abeegibe ati, "Singa omwinawo owakukola ekikulumiriry, oyabe egiali omukobere ekisobyokye nga muli babiri mwenkani. Singa owakuwulisisya n'aikiriry ka ekisobyokye, olwo obba oiriryewo enkolagana n'omwinawo oyo.

¹⁶ Neye singa owaagaana okukuwulisisya, okangeyo egiali n'omwinawo ogondi ooba abandi babiri. Ekyo kityo olw'okubba eKiwindiike kikoba kiti buli nsonga baabbanga n'okugikakasa n'obujulizi bw'abantu babiri ooba basatu.

¹⁷ Era singa agaana bona okubawulisisya, okobere ekanisa. Era singa agaana okuwulisisya n'ekanisa, awo ng'omubitya ng'owewankubitiry omuntu atali mwikiriry ooba ng'omusolooji wa musolo inywe abemweta abakola ebbbibibi."

¹⁸ OYesu ni yeeyongera ati, "Mbakobera amazima nti kyonakyona ekimwagaananga oku kyalu oKibbumba yena omwigulu yaabbanga

akigaine, era kyonakyona ekimwaikiriryanga oku kyalo oKibbumba yena omwigulu yaabbanga aikiriirye ati kibbeewo."

¹⁹ Era oYesu ni yeeyongera ati, "Era tete ekindi, mbakobera nti singa ababiri kwinywe oku kyalo owemwaikirizagananga ni mubbaaku n'ekimusaba, oBbaabba aali omwigulu yakibakoleranga.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba kadi babiri ooba basatu owebabba bakumbaine okulwange, zena mbaawo aamo nabo."

Olugero lw'omukungu atali ow'ekisa

²¹ Awo oPeetero n'aigerera egiri oYesu, n'amubuulya ati, "Musengwa, emirundi mimeka omuntu omunange egiyankolanga ebindumirirya era nga mmusoniya? Mmusoniyenge emirundi egyera musanvu?"

²² OYesu n'amwiramu ati, "Nkukoba nti emirundi timusanvu, neye 70 emirundi musanvu.[†]

²³ Kagira obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'okabaka eyatakire okutegeera empiiya egiyabbaire abanza abakungube.

²⁴ Oweyabbaire ng'atandiika okukebera ebitabo, ni bamuleetera omoiza oku bakungube ogwabanza etalanta[‡] 10,000.

²⁵ Neye tiyabbaire n'empiiya okusasula eibbanja. Kale omusengwawe n'alagira okumutundamu, n'omukaliwe, n'abaanabe, n'ebintubye byonabyona, okusasula eibbanja eeryo.

²⁶ Awo omukungu oyo n'agwa oku mazwi omumaisoge, n'amwegairira ati, 'Onguminkirizeku era nakusasula gyonagyona.'

²⁷ Kale omusengwawe n'aira n'amukwatira ekisa, n'amusoniya eibbanja eeryo, era n'amuteera."

²⁸ OYesu ni yeeyongera n'olugero ati, "Neye omukungu oyo oweyawzwire awo, n'ayajirya omoiza oku bakungu abainaye ogwabanza edinaali 100. Awo n'amugwa omu mamiro nga waakoba ati, 'Onsasule edinaali gyange mangu!'

²⁹ Kale omwinaye oyo oluzwanyuma n'amwegairira ng'agwire oku mazwi omumaisoge ati, 'Onguminkirizeku era nakusasula.'

³⁰ Neye iye n'agaana okumusoniya, era n'ayaba n'amuteeka omu mabbusuus paka ng'amalire okumusasula eibbanja.

³¹ "Awo abakungu abainaye owebaboine eibbairewo, ni kibaluma ino, ni baaba ni bakobera omusengwa waabwe byonabyona eibbairewo.

³² Kale awo omusengwawe n'amweta, n'amukoba ati, 'Mukungu iwe omubbimubbi, nkusoniyire eibbanja lyonalyona olw'okubba onegairire.

³³ Obbaire nga toyezya okukwatira omwinawo ekisa, nga nze ekinkukwatiire?"

³⁴ Atyo omusengwawe n'anyiiga ino, n'amukwatisya abaisirikale abakuumi b'amabbuusu bamugadye, era paka ng'amalire okusasula eibbanja lyonalyona."

³⁵ OYesu n'amaliirirya ati, "OBbaabba aali omwigulu atyo yena weyalikola buli moiza kwinywe, singa buli muntu omu mwoyogwe tasoniya omwinaye."

18:18 18:18 Mat 16:19; Yok 20:23 **18:21 18:21** Luk 17:3-4 [†] **18:22 18:22** Ooba, 77. **18:22**
18:22 Nta 4:24 [‡] **18:24 18:24** Etalanta emoiza, omupakasi yagikolereranga emyanka ooti ikumi na mitaanu. Kale etalanta 10,000, gyabbaire empiiya mpitiriri!

19

*OYesu ayegesya oku kwawukana omu bufumbo
(Mak 10:1-12)*

¹ Awo oYesu oweyamalire okutumula ebibono ebyo, n'azwa e Galiraaya n'ayaba n'abeegibe omu kitundu eky'e Buyudaaya, oku lubba ludi olw'omwiga oYoludaani.

² Era ekiyindi ky'abantu kinene ni kimusengererya, era n'alamyia abalwaire ababbairemu.

³ Era eeyo abamo oku Bafalisaayo baabire egiri oYesu okumukema ni bamubuulya bati, "Amateeka gaikiriry omusaiza okubbinga omukaliwe olwa buli nsonga yonayona?"

⁴ Neye oYesu n'abairamu ati, "Timusomangaku eKiwandiike ekikoba kiti okuzwera nakimo oku ntandiika oweyabbumbiire ekyalo, oKibbumba 'yabbumbire omusaiza n'omukali.'

⁵ Era n'akoba ati, 'Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye n'abba n'omukaliwe, era ni basuuka muntu moiza?'

⁶ Olwo nga tibakaali bali babiri, neye nga bali muntu moiza. Kale oKibbumba ekiyagaitire aamo, omuntu takigaitululanga."

⁷ Awo aBafalisaayo ni bamubuulya bati, "Kale lwaki oMusa yalagiire ati omusaiza awenge omukaliwe ekiwandiiko ekikakasa kiti abbingire omukaliwe, olwo kaisi ni baawukana?"

⁸ OYesu n'abairamu ati, "Olw'obukakanyali bw'emyoyo gy'abantu, oMusa kiyazwireku abaikiriry okubbinganga abakali baabwe. Neye okuzwera nakimo owebabbumbiire ekyalo, tikyabbaire kityo.

⁹ Era mbakobera nti buli abbinga omukaliwe okutoolaku ng'amubbingire lwa bulendi, kaisi n'aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw'obulendi."

¹⁰ Awo abeegibe ni bamukoba bati, "Owekibba nga kiri kityo aakati w'omusaiza n'omukaliwe, ekikira kutafumbirwa."

¹¹ Neye oYesu n'abairamu ati, "Tibili muntu nti aikiriry enjegesya eyo, okutoolaku abo ibo oKibbumba abaabba ayezyesyerye.

¹² Ekyo kityo olw'okubba waliwo ababba ooti balaawe, ibo nga bababyaire nga batyo. Kaisi ni wabbaawo ibo abandi abebalaawire-bulaawi. Era ni wabbaawo n'abandi ibo nga basalirewo ni babba bawuulu olw'okutaka kweweerayo nakimo mu kuweererya Kibbumba. Iye oyo ayezya okwikiriry ekyo ekikwata oku bufumbo, akiikiriry."

*OYesu awa abaana abatobato enkabi
(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)*

¹³ Era wabbairewo abantu abatwaire abaana abatobato egiri oYesu okubateekaku engalo abasabire enkabi. Neye abeegi ni babaloberya nga babakaawuukira.

¹⁴ Neye oYesu n'akoba ati, "Muleke abaana abatobato baize egyendi, timwabaloberya, olw'okubba abali ooti baabo, niibo ababba omu bwakabaka bw'omwigulu."

¹⁵ Era oweyamalire okubateekaku engalo okubasabira enkabi, n'azwa omu kifo ekyo.

*OYesu n'omusaiza omusuni
(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)*

¹⁶ Lumo wabbairewo omusaiza eyaabire egiri oYesu, n'amubuulya ati, "Musomesya, kintuki ekisa ekintekwa okukola, okusuna obwomi obutawaawo?"

¹⁷ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Lwaki ombuulya ebikwata oku kintu ekisa? OKibbumba yenkanii omusa. Kale owoobba ng'otaka okusuna obwomi, okwate ebiragiroybe."

¹⁸ Era omusaiza nago n'amubuulya ati, "Biragiroki?" Awo oYesu n'amwiramu ati, "Tiwaitanga muntu, tiwayendanga, tiwaibbanga, tiwasibiriryanga oku muntu,

¹⁹ oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya. Era otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere."

²⁰ Awo omusaiza nago n'akoba oYesu ati, "Ebyo byonabyona nabituukiriiry. Niki ekindi ekineetaaga okukola?"

²¹ OYesu n'amukoba ati, "Obanga otaka okubba atuukiriire, oyabe otunde ebibyo byonabyona, era empiiya egyazwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu."

²² Omusaiza nago oweyawuliire ebibono ebyo, n'ayaba nga muyungubali olw'okubba yabbaire n'ebyobusuni bingi.

²³ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Mbakobera amazima nti nga kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bw'omwigulu!"

²⁴ Era mbakobera nti kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

²⁵ Abeegi owebawuliire ekyo, ni bawuninkirira ino, ni bamubuulya batii, "Olwo naani ayezya okulokoka?"

²⁶ OYesu n'abalingirira kaisi n'abakoba ati, "Ekyo abantu tibakyeyza, neye oKibbumba iye ayezya byonabyona."

²⁷ Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, aale obone iswe twalekere ebyaiswe byonabyona kaisi tutambulenge na iwe. Olwo twalisuna niki?"

²⁸ OYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti oMwana wa Muntu oweyaltyama oku ntebeye ey'ekitiisya, ng'oKibbumba amalire okwirya buli kintu buyaaka, nywena abatambula na nze, mwalityama oku ntebe egypt'obufugi eikumi na ibiri, ni musalira ebika eikumi na bibiri ebya Isirairi emisango.

²⁹ Era buli muntu eyalekere ekisitokye ooba abagandabe, ooba aboonyokobe ooba oiteeye ooba omaaye ooba abaanabe, ooba ebigonabye okulwange, yalisuna emirundi 100, ni bamuwa n'obwomi obutawaawo.

³⁰ Neye bangi kwabo ab'ekitiisya omu kiseera kinu abalibba aba bulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

20

Abapakasi b'omu musiri gw'emizabbibbu

¹ Awo oYesu ni yeeyongera okugerera abeegibe olugero ati, "Ob-wakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'omuntu onyere omusiri gw'emizabbibbu, eyabwine okunoonia abapakasi ab'okukola omu musirigwe.

² Era oweyalire okubasuna n'okwikirizagana nabo okusasula buli muntu edinaali moiza olunaku, n'abasindika okukola omu musirigwe ogw'emizabbibbu.

³ Era n'ayaba oku saawa ooti isatu omu katale, n'ayajiryayo abasaiza nga beemereire era nga mpaawo ekibakola.

⁴ Kale n'abakoba ati, 'Inywe nywena mwabe mukole omu musiri gwange ogw'emizabbibbu, era nabasasula kusani.'

⁵ Kale bona ni baaba era ni batandiika okukola. Era tete n'ayaba omu katale oku saawa ooti mukaaga, n'oku saawa ooti mwenda, ng'ayajiryayo abapakasi era ng'abasindika okukola omu musirigwe.

⁶ Era n'oku saawa ooti ikumi na moiza n'ayaba omu katale, n'ayajiryayo abandi nga beemereire, n'ababuulya ati, 'Lwaki mwe-mereire aanu olunaku lwonalwona nga mpaawo ekimukola?'

⁷ "Awo ibo ni bamwiramu bati, 'Ekyo kityo olw'okubba mpaawo atuwaire ekipakasi.' Kale iye n'abakoba ati, 'Kale nywena mwabe mukole omu musiri gwange ogw'emizabbibbu.'

⁸ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Eigulo esaawa egyokwinukiramu owegyatuukire, onyere omusiri n'akoba onyampalawe ati, 'Oyete abapakasi, era obasasule empeera yaabwe, ng'otandiikira kwabo abasembereyo okwiza okukola, kaisi osemyeyo abasookere oku mulimo.'

⁹ Era badi abatandiikire okukola oku saawa eikumi na moiza buli muntu n'asuna edinaali moiza moiza.

¹⁰ Kale awo abasookere oku mulimo owebaabire okubasasula, ni basuubira okusuna kinenku. Neye era bona ni basuna edinaali moiza buli muntu.

¹¹ Era owebagisunire, ni batandiika okwezulugumira onyere omusiri,

¹² bati, 'Badi ibo abaizire oluzwanyuma batambire okumala esaawa moiza yonkani, kaisi dala n'obasasula kyenkanyi na iswe abatambire olunaku lwonalwona, nga tukaanya n'eisana!'

¹³ "Neye onyere omusiri n'airamu omoiza kwibo ati, 'Munange, tindi kukubitya kubbikubbi. Aale nandi n'oikirirya okukolera edinaali moiza olunaku?

¹⁴ Kale okwate empeerayo, era oyabe. Era kutaka kwange nze okusasula n'aizire oluzwanyuma yena kyenkanyi na iwe.

¹⁵ Olwo tindi w'eidembe okukolesya empiiya gyange ng'owentaka? Ooba ogongera olw'okubba mpaire badi ababbaire bankaiza kyenkanyi na inywe omwizire eira? "

¹⁶ Awo oYesu n'amaliirirya ati, "Kale n'omu ngeri enanyere eyo ab'ekitiisya omu kiseera kinu balibba babulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

*OYesu tete atumula oku kufaakwe
(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)*

17 Awo oYesu oweyabbaire ng'ayaba e Yerusaalemi n'abeeegibe, n'airya abeeegibe eikumi na babiri oku mbale, n'abakoba ati,

18 "Tuli kwaba e Yerusaalemi, era eeyo oMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe bamuweeyo eeri abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa. Era baaba okumusalira ogw'okufa,

19 kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya okumu-jerega, n'okumufaamuuilira efaalu egiriku emirobo egisima, n'okumukomerera oku musalabba. Neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira."

*Okusaba kw'omukali omubyaire
(Mak 10:35-45)*

20 Awo oluzwanyuma lw'ekyo omuka Zebedaayo n'ayaba n'abataanebe ababiri egiri oYesu, n'akoma amazwi, n'amusaba amukwatire ekisa.

21 Awo oYesu n'amubuulya ati, "Niki ekyotaka?" Iye n'amwiramu ati, "Osuubize oti abataane bange banu balityama nga bakuliraine ng'oli omu bwakabakabwo, omoiza oku lubbaalwo olw'engalo endiiro, kaisi ogondi oku lw'engooda nga bafugira aamo na iwe."

22 Neye oYesu n'akoba abaganda abo ati, "Ekimusaba timukimaite. Mwezya okunywa oku kipimo kyokugada ekinjaba okunywa?" Ni bamwiramu bat, "Twezya."

23 OYesu n'abakoba ati, "Ekipimo kyange ekyokugada dala mwa-likinywaku. Neye eky'okutyama nga mundiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro ooba engooda, tininze nsalawo, neye oBbaabba yalikigabira baabo abeyakitegekeire."

24 Awo abeegi badi eikumi owebawuliire abaganda abo ekibasaba, ni banyiiga olw'abaganda nago.

25 Kale oYesu n'abeeta bonabona aamo, kaisi n'abakoba ati, "Mu-maita muti abafugi b'abo aBatali Bayudaaya bataka kubaweererya. Era abakungu baabwe abakulu bataka abantu abebafuga babamanye bat babaliku obwezye.

26 Neye mwinywe, tiniikyo owekiri n'okubba. Wazira mwinywe, buli ataka okubba omukulu, ateekwa kubba muweererya w'abainaye.

27 Era buli ataka okubba omukulu wa bainaye, ali n'okubba muweererya w'abainaye.

28 Era n'oMwana wa Muntu, tiyaizire bamuweererye, neye kuweererya, era n'okuwaayo obwomibwe, ng'omugaito okununula abangi."

*OYesu alanya aboofu ababiri
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)*

29 Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire nga bazwa e Yeriko, ekiyindi ky'abantu ekinene ni kibasengererya.

30 Atyanu wabbairewo aboofu babiri nga batyaime oku nzira. Owebawuliire bat oYesu abita, ni batandiika okutumula maaminkirira bat, "Musengwa, iwe oKurisito oMwizukulu wa kabaka oDawudi, otukwatire ekisa!"

31 Awo abantu ni babakaawuukira nga babakoba basirike. Neye ibo ni beeyongera-bweyongeri kwaminkirira bat, "Musengwa, iwe oKurisito oMwizukulu wa kabaka oDawudi, otukwatire ekisa!"

³² Kale oYesu n'ayemerera n'ayeta aboofu abo, n'ababuulya ati, "Mutaka mbakolere niki?"

³³ Ibo ni bamwiramu bati, "Musengwa, otulamye amaiso gaiswe gabone."

³⁴ Era oYesu n'abakwatira ekisa, n'akwata oku maiso gaabwe. Amangu ago amaiso gaabwe ni galama, era ni beeyabira naye.

21

OYesu bamwaniriza omu kitiiya eky'amaani

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Yok 12:12-19)

¹ Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire batira okutuuka omu kibuga e Yerusaalemi, era nga baigereire e Bbesufaage ekiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw'eMisaale eMizaituuni, oYesu n'atuma babiri oku beegibe,

² ng'abakoba ati, "Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo, era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda ogubasibire ng'ali n'omwanawe. Mugiteere era mugindeetere.

³ Owewabbaawo abakobaku, mwamwiramu muti oMusengwa niiye agyetaaga, era amangu ago yabaikiriryu ni mugireeta."

⁴ Ekyo kyabbairero kutuukiriryu Musengwa iye oKibbumba ekiyatumiwire ng'abitira omu naabbi ekikoba kiti:

⁵ "Mukobere abantu b'e Sayuuni muti:

'Aale mubone, okabaka waanywe aiza egimuli.

Muwombeeki, era aiza ng'atyaimo oku mpunda,
ekikoba nti aiza ng'ali oku mpunda omutomuto.' "

⁶ Kale abeegi abo ababiri ni baaba, ni bakola ng'oYesu oweyalagire.

⁷ Era ni baleeta ompunda n'omwanawe, ni bagiteekaku ebizibaawo byabwe, era oYesu n'atyama oku mwana wa mpunda.

⁸ Era ekiziima ky'abantu ni kyala omu nzira ebizwalo byabwe, era abandi ni batema bikoola oku misaale, ni baala omu nzira.

⁹ Awo ebiyindi by'abantu ebyabbaire bimwekubbembeire, n'ebindi nga bimuzwaku e nyuma, ni baaba nga baaminkirira bati,
"Tuuuwe oKurisito oMwizukulu wa Dawudi!

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba!

Tumuuuje oMusengwa aali omwigulu!"

¹⁰ Awo oYesu oweyatukire omu Yerusaalemi, abantu bonabona ni bawuninkirira. Era ni babuulya bati, "Naani oyo?"

¹¹ Ni babairamu bati, "Onu niiye oYesu, oNaabbi ow'e Naazaleesi eky'e Galiraaya."

OYesu abbinga abatundira omu luuga lw'eYeekaalu

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Yok 2:13-22)

¹² Awo oYesu n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu, n'abbingamu abo bonabona ababbaire batundiramu, era n'ababbaire baguliramu ebintu. N'agangulyaga amamenza g'abawanyisya empiiya, n'ebityamo eby'ababbaire batundiramu enjiwi.

¹³ Era n'abakoba ati, "Bakiwandikire bati, 'Enyumba yange yaab-banga nyumba ya kusabiramu.' Neye inywe mugisuucirye mpuku y'abanyagi omu beebisa."

¹⁴ Awo oluzwanyuma aboofu n'abaleme bangi ni baaba egiri oYesu omu luuga lw'eYeekaalu, era n'abalamya.

¹⁵ Neye abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa owebaboine ebyewunyo ebiyakolere, era ni bawulira abaana nga baaminkirira omu luuga lw'eYeekaalu, bati, "Tumuuuje oMwizukulu wa kabaka oDawudi," ni banyiiga.

¹⁶ Kale ni bakoba oYesu bati, "Owulira abaana abo ebibakoba?"

Awo oYesu n'abairamu ati, "Niikyo ekkyo. Neye timusomangaku eKiwandiike ekikoba kiti,
'Wayegeserye abaana abatobato n'ebibbuuta
okukuuuja kusani!'"

¹⁷ Awo n'abaleka era n'azwa omu kibuga e Yerusaalemi, n'ayaba n'abeegibe okugona e Bbesaniya.

*OYesu alaama omusaale omutiini
(Mak 11:12-14,20-24)*

¹⁸ Awo oku lunaku olwairireku, amakeezi oYesu n'abeegibe owebabbaire bakanga omu kibuga e Yerusaalemi, oYesu enzala n'emuluma.

¹⁹ Era awo n'alengera omusaale omutiini oku nzira. N'ayaba n'agutuukaku, neye nandi n'ayajiryaku kineneka kadi kimo okutoolaku ebikoola byonkani. Awo n'agukoba ati, "Toirangayo okuneneka emirembe gyonagyona!" Era amangu ago omutiini ni gutandiika okukala.

²⁰ Era abeegi owebaboine ekkyo, ni beewunya era ni babuulya bati, "Omusaale omutiini gukalire gutya amangu ago?"

²¹ Awo oYesu n'abairamu ati, "Mbakobera amazima nti singa mubba n'okwikirirrya omu Kibbumba era nga timubuuusabuusa, mwezya okukola ekinkolere oku mutiini ogwo. Era tiniikyo ekkyo kyonkani, neye mwezya n'okukoba olusozi lunu muti, 'Weeinge oyabe wee-mume omu nyanza,' era ni kituukirira.

²² Era singa mwabbanga n'okwikirirrya, buli ekimwasabanga oKibbumba mwakisunanga."

*OYesu bamubuulya oku bwezyebwe
(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)*

²³ Awo oYesu owejakangire omu luuga lw'eYeekaalu, abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga, ni baaba egiali ng'ayegesya, ni bamubuulya bati, "Oli n'obwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwaire obwezye obwo?"

²⁴ Neye oYesu n'abairamu ati, "Zena oleke mbabuulye ekibuulyo kimo. Era singa mwanjiramu, zena nabakobera egintoola obwezye okukola ebintu binu.

²⁵ Naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba ooba bantu?"

Awo ni beegeyamu bati, "Singa tumwiramu tuti, Kibbumba niiye eyamutumire, ayaba okutubaulya ati, 'Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiriiryemu?'

²⁶ Neye singa tumwiramu tuti, abantu niibo abamutumire, tutya abantu olw'okubba bonabona baikirirrya dala bati oYokaana yabbaire naabbi."

²⁷ Kale ni bairamu oYesu bati, "Titumaite."

Awo oYesu yena n'abakoba ati, "Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu."

Olugero lw'abaganda ababiri abaisuka

²⁸ Awo oYesu n'akoba abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga ati, "Neye museega mutya ku kinu? Wabbairewo omusaiza eyabbaire n'abataanebe babiri. Era lumo n'akoba omukulu waaku ati, 'Mwana wange, olwatyanyu oyabe okole omu musiri gw'emizabbibbu.'

²⁹ Neye iye n'amwiramu ati, 'Tinaabe bbe.' Neye oluzwanyuma n'acuusa enseegaye, n'ayaba n'akola.

³⁰ Era oiteeye w'abaana abo n'akoba n'omutomuto waaku ekintu ekinyere ekyo. Oyo iye n'amwiramu ati, 'Bbaabba oleke njabe.' Neye nandi n'ayaba okukola ekyamukobere."

³¹ Kale oYesu n'abuulya abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga ati, "Naani oku baana abo ababiri eyakolere oitewaabwe ekiyatakire?" Ni bairamu bat, "Omukulu waaku."

Awo oYesu n'abakobera ekyategeeza ati, "Mbakobera amazima nti abasolooji ba musolo n'abamalaaya baaba okwingira omu obwakabaka bwa Kibbumba okukiraku inywe,

³² olw'okubba oYokaana oMubatizi yaizire egimuli, n'abalaga enzira entuuce, nandi ni mumwikiririryamu. Neye abasolooji ba musolo n'abamalaaya, ibo ni bamwikiririryamu. Era ekyo n'owemwakiboine, mwagaine okumwikiririryamu n'okwenenya ebikole byanywe ebibbibibi."

Olugero lw'abapangisya b'omusiri

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ OYesu ni yeeyongera ati, "Muwulire olugero olundi. Wabbairewo omuntu eyabbaire n'ekigona, n'akomamu omusiri gw'emizabbibbu. N'agusitaku olukita, n'akuulamu ekikunyiro, n'ayombekamu omunaala nga kuliku n'akasiisira abakuumi omubalengerera. Olwo n'aguteekamu abapangisya, era n'azwawo n'ayaba omu lugendo.

³⁴ Awo ekiseera eky'amakungula owekyabbaire kituukire, n'atuma abagalamabe eeri abapangisya, bamuweeku omugabogwe oku bineneka by'omusiri gw'emizabbibbu.

³⁵ Neye abapangisya ni bakwata abagalamabe, ni bakubba omoiza, ogondi ni bamwita, n'ogondi ni bamukasuukirira amabbaale.

³⁶ Oluzwanyuma lw'ekyo n'abasindikira tete abagalama abandi bangi okukiraku abasookere. Era ni bababitya mu ngeri nanyere eyo.

³⁷ Awo oluzwanyuma lw'ebyo byonabyona n'abatumira omutaanewe ng'akoba ati, 'Omutaane wange bamuwa iye ekitiisya.'

³⁸ Neye abapangisya owebaboine omutaane nago, ni beegeyamu bat, 'Onu niiye omusika! Oleke tumwite, era tutwale ebyobusikabwe.'

³⁹ Kale ni bamukwata, ni bamutoola omu musiri gw'emizabbibbu ogwo ni bamutwala ni bamwita."

⁴⁰ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Kale awo onanyere omusiri ogwo oweyalira, museega muti yalikola niki abapangisya abo?"

⁴¹ Ibo ni bamwiramu bat, "Yaliita abasaiza ababbibabbi abo bundi, era n'omusiri ogwo n'agupangisamu abandi ibo abamuwanga omugabogwe oku bineneka buli makungula."

⁴² Awo oYesu n'ababuulya ati, "Timukisomangaku omu Biwandiike ekiti?

'Eibbaale abombeki eribagaine,

lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda.

Ekyo oMusengwa niiye eyakikolere,

ni tukibona, ni tukyewunya.' "

⁴³ Era oYesu ni yeevyongera ati, "N'olwekyo mbakobera nti ob-wakabaka bwa Kibumbwa balibabutoolaku inywe aBayudaaya, ni babugabira abantu abalikola ebikole ebisa. [

⁴⁴ Era nabuli muntu agaana enjegesya yange ali ooti muntu agwa okwibbaale eeryo, n'avunikavunika, era ali ooti yooyo oguligwaku ni limususungula]."

⁴⁵ Awo abakabona abakulu n'aBafalisaayo owebawuliire olugero olwo, ni bategeera bati abbaire atumula ku niibo.

⁴⁶ Kale ni bagezyaku okumukwata, neye ni batya ekiziima ky'abantu olw'okubba ibo abantu babbaire bamaite oYesu ng'onaabbi.

22

*Olugero lw'embaga ey'obugole
(Luk 14:15-24)*

¹ Awo oYesu ni yeeyongera tete okutumula n'abeekubbemberi b'aBayudaaya ng'akolessya ngero, n'akoba ati,

² "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'okabaka ey-ategekeire omutaanewe embaga y'obugole.

³ Awo esaawa y'embaga oweyatukire n'atuma abagalamabe okukoba abagenibe abeete baabe oku mbaga. Neye abageni ni bagaana okwaba.

⁴ "Kale n'atuma abagalama abandi okubakoba bati, 'Bamalire okutegeka embaga era n'okusala ente endaawo, n'ente egindi ensava n'okutegeka nabuli kimo. Kale mwize twabe oku mbaga.'

⁵ Neye abageni abeete kadi kubaafaku era n'abamo ni beeyabira mubyabwe. Era abandi ni beeyabira mu misiri gyabwe, n'abandi mu bisuuazu byabwe.

⁶ Era n'abasigairewo ni bakwata abagalamabe ni bababitya kub-bikubbi, era ni babaita."

⁷ OYesu ni yeeyongera ati, "Awo okabaka n'anyiiga, kale n'asindika abaisirikalebe, ni bajigirica abaiti abo, era ni booca ekibuga kyabwe.

⁸ Awo n'akoba abagalamabe abandi ati, 'Embaga y'obugole bamalire okugitegeka neye abo abembaire njetere tibasaanira.

⁹ Kale mwabe omu mansanganzira g'enguudo gy'omu kibuga, era mwanirize ogumwajirya yenayena aize oku mbaga.'

¹⁰ Era abagalama abo ni baaba omu nguudo gy'omu kibuga, ni baaniriza bonabona abebaajiirye, abasa n'ababbibabbi, era ekisenge omwabbaire embaga ni kiizula abageni.

¹¹ "Neye okabaka oweyaangiire okubona abageni abaizire, n'abonamu omusaiza atazwaire ebizwalo ebisa ebiwoomera okuzwala oku mbaga y'obugole.

¹² Kale okabaka n'amukoba ati, 'Munange, oingire otya munu nga tozwaire ebizwalo ebisa?' Neye omusaiza oyo yabbaire abula ekyokwiramu.

¹³ Awo okabaka n'akoba abaweereryabe ati, 'Mumusibe engalo n'ebigere, era mumumume e nza omu ndikiirya, eeyo egibakungira n'okunjiya amaino olw'obulumi.'

¹⁴ Era oYesu n'amaliirirya ati, "OKibbumba abantu bangi abaayeta okwingira omu bwakabakabwe, neye alondamu batono."

Ebifa oku kuwa omusolo

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Oluzwanyuma lw'ebyo abamo oku Bafalisaayo ni baaba, ni bateesa oku ngeri egibakwatsisyamu oYesu omu ntumulaye.

¹⁶ Awo ni bamutumira abamo oku beegi baabwe, n'abamo oku bawagiri ba kabaka oKerode, ni bamukoba bati, "Musomesya, tumaite tuti iwe oli w'amazima, era abantu obeegesya mazima g'ebyo oKibbumba ebyataka bakole. Era tokolerera bantu kukusiima, olw'okubba bonabona obabilitya mu ngeri moiza.

¹⁷ Kale atyanu, otukobere, oseega otya? Kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?"

¹⁸ Neye oYesu yabbaire amaite omutego gwabwe, kale n'abakoba ati, "Bananfunsi inywe, lwaki munkema?

¹⁹ Mundeetere ondusu ogubasasula omusolo!"

Kale ni bamuleetera ondusu,

²⁰ kaisi n'ababuulya ati, "Ekifaananyi n'amaliina ebiriku byani?"

²¹ Ni bamwiramu bati, "Bya Kaisaali." Awo n'abakoba ati, "Kale atyanu ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba."

²² Era owebawuliire ebyo, ni beewunya ino. Kale ni bamuleka, era ni baaba.

Ebifa oku kuzuukira

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Oku lunaku olunanyere olwo, abamo oku Basedukaayo, abakoba bati mpaawo kuzuukira, ni baaba egiri oYesu.

²⁴ Awo ni bamubuulya bati, "Musomesya, oMusa yatukobere ati singa omuntu owaafa nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa onamwandum oyo, kaisi babyalire omufu nago abaana.

²⁵ Atyanu, wabbairewo abaganda musanvu abetwabbaire tumaite. Era asooka n'aleeta omukali neye n'afa nga tabyaireku omwana. Kale omugandawe n'afumbirwa onamwandum oyo.

²⁶ Era ekintu ekinyere ekkyo niikyo ekyatuukire n'oku wokubiri n'oku wokusatu, paka oku womusanvu.

²⁷ Oluzwanyuma, omukali yena n'afa.

²⁸ Atyanu olwo oku lunaku olw'okuzuukira, omukali oyo yalibba waani kwabo omusanvu ngoyo bonabona bamufumbiirweku?"

²⁹ Awo oYesu n'abairamu ati, "Mugota lw'okutamanya Biwandiike, era n'obwezye bwa Kibbumba.

³⁰ Kiri kiti abantu owebalizuukira, balibba ooti bamalaika omwigulu, nga tibakaali babba n'obufumbo.

³¹ Kaisi ebifa oku kuzuukira, timusomangaku oKibbumba ekiyakobere? Yakobere ati,

³² 'Ninze oKibbumba wa Ibbulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo.' Iye Kibbumba w'abantu ababba aboomi newankubbaire nga bamalire okufa, neye tiwa bantu abasigala omu kufa."

³³ Era ekiziima ky'abantu owekyawuliire ebyo, ni kyewunya en-jegesyaye.

Ekiragiro ekikira obukulu

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Awo aBafalisaayo owebabwuliire bati oYesu akaisirye aBase-dukaayo, ni bakumbaana okuteesa ekibamukoba.

³⁵ Era omoiza kwibo, omukugu omu by'aMateeka ga Musa, n'amubuulya ng'amukema ati,

³⁶ "Musomesya, kiragiroki ekikira byonabyona obukulu omu Mateeka ga Musa?"

³⁷ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Otakenge oMusengwa iye oKibbumbawo n'omwoyogwo gwonagwona, n'obwomibwo bwonabwona, n'ebiseegobyo byonabyona.

³⁸ Ekyo niikyo ekiragiro ekisooka, era ekikira obukulu.

³⁹ Kaisi ekyokubiri kifaanana n'ekyo, era kit: 'Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere.'

⁴⁰ Era oku biragiro ebyo ebibiri, aMateeka ga Musa gonagona n'eBiwandiike by'abanaabbi kubisinzirira."

OKurisito n'okabaka oDawudi

(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Awo aBafalisaayo owebabbaire nga bakaali bakumbaine awo, oYesu n'ababuulya ati,

⁴² "Museega mutya oku Kurisito ogubasukireku amafuta? Mwizukulu waani?" Ibo ni bamwiramu bati, "Mwizukulu wa kabaka oDawudi."

⁴³ Awo oYesu niiye okubabuulya ati, "Kale olwo lwaki oDawudi onyere, owebabbaire ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, yamwetere Musengwawe? Kiri nti yakobere ati,

⁴⁴ 'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro, paka Owenaligondya abalabebo

ni mbasuca mukonkolo gw'okuwuuumuliryaku ebigerebyo.'

⁴⁵ Awo oYesu n'amaliriirya ati, "Kale obanga oDawudi onyere amweta Musengwawe, kaisi tete olwo oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?"

⁴⁶ Era ni watabbaawo ayezya okumwiramu kadi kibono. Era okuzwa olwo ni watabbaawo muntu ogondi eyagumire n'amubuulya ebibuulyo ebindi.

23

Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka n'aBafalisaayo

(Mak 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

¹ Oluzwanyuma lw'ebyo oYesu n'atumula n'ekiziima ky'abantu aamo n'abeegibe,

² ati, "Abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo niibo abali n'obwezye okuvuuunula aMateeka ga Musa.

³ Kale byonabyona ebibabakobera mubikwate, era mubikole. Neye timusengereryanga ebikole byabwe, olw'okubba ebibeegesya abantu, tiniibyo ibo abanyere ebibakola.

⁴ Era batiika abantu amateeka amakakaali agatakwatika, neye nga ibo abanyere mpaawo kibakola okubbeera abantu okugakwata.

⁵ Era byonabyona ebibakola, bagenderera bantu kubabona. Kagira beesiba oku mpumi ooba oku ngalo obusawo bw'amadiba obugalami obukiraku obw'abandi omubbaamu enyiriri gy'eBiwandiike.* Era eganduula gyabwe nga igyo giriku amajwenjwe amanviriri.

⁶ Era bataka ebifo eby'ekitiisya oku mbaga, n'ebifo ebikiraku ekitiisya omu makumbaaniro.

⁷ Era bataka n'okubasugiryra nga babawa ekitiisya omu butale, n'okubeeta bati, 'Musomesya.'

⁸ "Neye inywe timwikiriryanga abantu okubeeta bati, 'Musomesya,' olw'okubba oMusomesya waanywe ali moiza. Era inywe nywenany-wena muli boluganda.

⁹ Era oku kyalo timubbangaku n'omuntu ogumuwa ekitiisya nga mumweta 'Itewaanywe,' olw'okubba oItewaanywe omu mwoyo ali moiza, era ali mwigulu.

¹⁰ Era tibabeetanga bati, 'Beegesi,' olw'okubba omwegesi waanywe ali moiza, era niiye oKurisito ogubasukireku amafuta.

¹¹ Kale akira ekitiisya mwinywe, yaabbanga muweererya w'abainaye.

¹² Ekyo kityo olw'okubba omuntu yenayena eyeegulumalya, balimwica. Neye nabuli iye oyo eyewombeeka, balimugulumalya."

OYesu azumirira aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka

(Mak 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ Awo oYesu ni yeeyongera okukoba ati, "Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba mukaisya abantu okwingira omu bwakabaka bw'omwigulu olw'enjegesya yaanywe ey'obubbeyi. Inywe abananyere omwegesyia timwingira, era ni mukaisya n'abo abagezyaku okwingira. [

¹⁴ Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba munyaga ebintu byonabyona omu manyumba g'abanamwandu. Era musaba oKibbumba omu bibono ebingi olw'okweraga. N'olwekyo balibawa ekibonerezo ekikiraku obunene].

¹⁵ "Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba mutambula nabuli wantu okucuusaku omuntu kadi moiza okubba musengereri

* **23:5 23:5** Bazwalanga obusawo obwo kulaga bati banadiini ino okukiraku abantu abandi. **23:5 23:5** Kub 15:37-41 **23:5 23:5** Mat 6:1; Kub 15:38; Ama 6:8 **23:11 23:11** Mat 20:26-27; Mak 9:35; 10:43-44; Luk 22:26 **23:12 23:12** Luk 14:11; 18:14 **23:14 23:14** Mak 12:40

waanywe. Era owemumala okumucuuusa era ni mumuleetera okugada eino omu geyeenaa okukubbisyamu emirundi mibiri.

16 "Wobe! Ala nga mulabire inywe abali ooti beekubbemberi aboofu! Mwedgesya muti, 'Nabuli alayira ng'akolesya eYeekaalu okukakasa ekirayiro, tabba n'omusango owaatatuukirirya ekyasuubizire. Neye nabuli alayira ng'akolesya ezaabbu omu Yeekaalu okukakasa ekirayiro, ateekwa okutuukirirya ekyasuubizire.'

17 Inywe abasirusiru, era abali ooti bantu aboofu! Ekikira obukulu niikyo ekiriina, zaabbu, ooba Yeekaalu esuuca ezaabbu okubba ntukulye?

18 Era mwedgesya muti, 'Nabuli alayira ng'akolesya ekyoto okukakasa ekirayiro, tabba n'omusango owaatatuukirirya ekyasuubizire. Neye nabuli alayira ng'akolesya ekirabo ekiri oku kyoto okukakasa ekirayiro, ateekwa okutuukirirya ekyasuubizire.'

19 "Inywe abali ooti bantu aboofu, ekikiraku obukulu niikyo ekiriina, Kirabo, ooba kyoto ekisuucca ekirabo okubba ekitukulye?

20 Kale atyanu oyo alayira ng'akolesya ekyoto okukakasa ekirayiro, era abba alayiire ng'akolesya n'ebirabo byonabyona ebikiriku.

21 Era iye oyo alayira ng'akolesya eYeekaalu okukakasa ekirayiro, abba alayiire n'oKibbumba aabbaamu.

22 Era iye oyo alayira ng'akolesya eigulu okukakasa ekirayiro, era abba alayiire ng'akolesya ntebe ya Kibbumba, n'oKibbumba agityamaku.

23 "Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba muwa ekimo eky'eikumi n'oku birime ebrisembayo obutyai ebimukolesya okuwoomesya ebyokulya. Neye muleka okutuukirirya ebintu ebikira obukulu omu mateeka ng'obwenkanya, n'ekisa, n'obwesigwa. Mwankubbaire nga muwa ekimo ky'eikumi, neye nga timulagajalira ebintu ebindi bidi ebikiraku obukulu.

24 Inywe abali ooti beekubbemberi aboofu, mwegendereza ino okukola ebintu ebitali bikulu omu Mateeka, neye ni mulagajalira ebintu ebikulu kaisi nandi mukitegeera.

25 "Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba muli ooti bantu abafaayo kunaabyaku ebikopo n'amatiba ku ngulu kwonkani, neye ng'omu ntooma mugagi. Nti inywe mukola ebintu, abantu ni baseega bati muli batuukirirye, aate ng'emyoyo gyanywe giizwire buluvu na inywe okwetakiryanga nywenkani ebisa.

26 Bafalisaayo inywe, aboofu omu myoyo, musooke mucuuke muzwe omu biseego byanywe ebibbibibbi kaisi ebimukola n'ebimukoba bibbe bisa.

27 "Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba muli ooti magombe agebasiigireku erangi enjeru. Era gaboneka nga gatukula oku ngulu, neye ng'omu ntooma gaizwire magumba g'abafu, n'obuvundi.

²⁸ Kale n'omu ngeri enanyere eyo na inywe, muboneka ooti bantu abakola ebintu ebyobutuukirirye, neye ng'omu myoyo gyanywe mwizwire bunanfunsi n'ebiseego ebbibbibibi."

*Ekibonerezo kya bananfunsi
(Luk 11:47-51)*

²⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okulabula abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ati, "Wobe! Ala abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw'okubba mutandaza amagombe g'abanaabbi abazeiza baanywe abebaitire, era ni mujolija n'amagombe g'abatuukirirye.

³⁰ Era ni mukoba muti, 'Singa twabbairewo omu biseera by'abazeiza baiswe, nga titwemigire omu kwita abanaabbi.'

³¹ Kale omu ngeri eyo inywe abananyere ni muwa obukakafu muti muli baizukulu ba badi abaitire abanaabbi era muli ooti niibo.

³² Kale aale nywena mwabe omumaiso mumalirirye ekikole ekibbikibbi ekyo abazeiza baanywe ekibatandiikire.

³³ "Inywe omuli ooti mpiri! Era omuli abakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Mwalibunuka mutya okubasalira omusango gw'okubasindika omu geyeena?

³⁴ Kale dala nabatumira abanaabbi n'abasaiza abalabuki era n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa. Neye abamo kwibo mwalibaita, era n'abandi ni mubakomerera oku misaalaba, n'abandi ni mubafaamulira omu makumbaaniro gaanywe era n'abandi ni mubagudya mu buli kibuga.

³⁵ Kagira omusango gw'okwita abantu bonabona abatuukirirye oku kyalo gwalibba ku niinywe. Niiye owekyalibba, okuzwera oku mutuukirirye Abberi, okutuuka oku Zakaliya omwana wa Bbalakiya, ogubaitiire aakati w'ekyoto n'ekifo ekitukulye omu Yeekaalu.

³⁶ Mbakobera amazima nti, omusango gw'okwita abantu bonabona abatuukirirye gwalibba ku bantu b'omulembe gunu."

*OYesu akunga olwa Yerusaalemi
(Luk 13:34-35)*

³⁷ Awo oYesu n'akunga oku lw'abantu b'e Yerusaalemi ati, "Inywe abantu b'e Yerusaalemi, inywe omwita abanaabbi, era ni mwita n'abantu oKibbumba ababatumira nga mubakubba n'amabbaale! Emirundi mimeka egintakire okusoloja abaanabo ooti nkoko owaamaamira obumiyobwe omu biyayabye, neye nga timwikirirya?

³⁸ Aale atyanu mwaba okubona ng'ekibuga kyanywe kisigaliire awo ooti kinameje.

³⁹ Ekyo kityo olw'okubba mbakobera nti timwalimbonaku tete paka owemwalikoba muti, 'W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba.' "

24

*OYesu atumula oku kujigirika kw'eYeekaalu
(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Awo oYesu owejabbaire asimbukire ng'atambula okuzwa omu luuga lw'eYeekaalu, abeegibe ni baigerera e gyali okumulagisya enyombeka y'amanyumba g'eYeekaalu.

² Neye iye n'abakoba ati, "Mubona amanyumba ago gonagona? Mbakobera amazima nti mpaawo eibbaale kadi limo aanu eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo."

*Ebigosi n'okubayiigaania
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)*

³ Awo oluzwanyuma oYesu owejabbaire ng'atyaimo oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni ng'ali eeyo yenkan'i n'abeegibe, ni baigerera e gyali ni bamubuulya bat, "Otukobere ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati kiseerakyo ekyokwira, era enkomerero y'ekyalo etuukire?"

⁴ Iye oYesu n'abairamu ati, "Mwekuume tiwaabbaawo abagotesyagotesya.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba bangi baliiza nga beejeta Kurisito ogubasukireku amafuta, era baligotesyagotesya bangi.

⁶ Era mwaliwulira entalo aanu n'aadi, neye timutyanga. Ebyo biteekwa okubbaawo, neye era enkomerero yalibba ekaali okutuuka.

⁷ Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n'obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi. Walibbaawo amanzala n'omusisi ng'atengeetya ekyalo omu bitundu bingi.

⁸ Neye ebyo byonabyona owebyalibbaawo olwo okugada kwalibba nga kutandiika-butandiiki."

⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okubakobera ati, "Abalabe baanywe balibakwata, ni babawaayo eeri ab'obwezye okubagadya era n'okubaita. Abantu bonabona balibacaawa olw'eriina lyange.

¹⁰ Omu kiseera ekyo bangi balizwa omu kwikirirya, era baliryanaganamu enkwe era balicaawangana.

¹¹ Era abanaabbi ab'obubbeyi bangi baliboneka, era baligotesyagotesya bangi ni bazwa oku Kibbumba.

¹² Era olw'okubba ebikole ebibbibibbi byalyeyongera obungi omu bantu, bangi balirekeraawo okutaka abanaabwe.

¹³ Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

¹⁴ Era aMawuliro aMasa agakwata oku bwakabaka bw'omwigulu, baligalaabba eeri amawanga gonagona, olwo abantu bonabona ni bamanya amazima anambula kyokwekwatisya, kaisi awo enkomerero n'etuuka."

*Ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)*

¹⁵ Awo oYesu ni yeeyongera okutumula n'abeegibe ati, "Kale mwaliwona ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya onaabbi oDanieri ekiyatumiwireku nga bakiteekere omu kifo ekitukulye." Oyo asoma binu amanye amakulu.

¹⁶ "Abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi.

¹⁷ Kaisi eyalibba e ngulu oku nyumbaye owaikanga ansi, taingiranga omu nyumba ati atoolemu ekiyatwala. ¹⁸ Era eyalibba omu musiri, takanganga e ika okusyoma ekizwalokyéekindi.

¹⁹ Abalibba ebida n'abalibba bayonkesya omu naku egyo, nga baligada ino!

²⁰ Aale mwegairire oKibbumba, ebyo tibyabbaawo omu biseera bya ikendi n'obuwolondoki obwa bbalaafu ooba oku Saappaato.

²¹ Mbakobeire ekyo olw'okubba omu naku egyo, walibbaawo okugada kunene, nga kukira okundi kwonakwona okwabbairekuwu, okuzwera nakimo omu kubbumba ekyalo paka atyanu. Era tiwalibbaawo tete okugada okundi okwagaagana awo.

²² Era singa oKibbumba tiyakendeiryeku-bukendeeri enaku egyo eg'y'okugada, tiwankulamirewo omuntu kadi moiza. Neye olw'abalondemube, enaku egyo yagikendeiryeku.

²³ "Omu biseera ebyo, omuntu owabakobanga ati, 'Aale mubone oKurisito ogubasukireku amafuta ali aanu,' ooba ati, 'Ngodi,' timuki-ikiriryanga.

²⁴ Ekyo kityo olw'okubba aBakurisito ab'obubbeyi, era n'abanaabbi ab'obubbeyi baliboneka. Era balikola obumanyiciryo obw'ebewunyo n'ebayamagero eby'amaani nga bagenderera kugotesya n'abalondemu ba Kibbumba owekippa kyezeka.

²⁵ Aale muwlire, mbakobeire nga bukaali.

²⁶ "Kale omuntu yenayena owabakobanga ati, 'OKurisito omulonde ali omwidungu,' timwabangayo; ooba ati, 'Ali omu kisenge,' timwikiriryanga.

²⁷ Ekyo kityo olw'okubba, ng'okumesya kwa ikendi owekumeserya e buzwaisana ni kumoleka n'oku bugwaisana, n'okwira kw'oMwana wa Muntu kutyo niiye owekwaliibba.

²⁸ "Era okwirakwe kwalimanyikana eeri nabuli muntu ng'owebakoba bati, 'Iwo awo awabba omusaaye, niiwo ensegéa e gigikumbaanira.' "

Olkira kw'oMwana wa Muntu (Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ Awo ni yeeyongera ati, "Omu naku egyo, ng'ekiseera ekyokugada kyankuwa,

'Eisana lyaliirugaza, n'omweri gwalirekeraawo okwaka;
n'enkota gyalyanuka e ngulu ni gigwa,
era n'amaani agali angulu omwibbangaa baligatengeetya.'

³⁰ Era oYesu n'akoba ati, "Omu kiseera ekyo akamanyiciryo akalaga kati oMwana wa Muntu aira kaliboneka angulu omwibbangaa, kaisi olwo abantu bonabona ab'oku kyalo balikuukulya. Era balibona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri okuzwa omwigulu, ng'ali n'obwezye, n'ekitiisya eky'amaani.

³¹ Era oMwana wa Muntu yalituma abamalaikabe n'amakondeere agavuga eino, era balikumbaania abantube abalondemu, okuzwa mu buli kansonda konakona ak'ekyalo kyonakyona."

*Ekitwega oku musaale omutiini
(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)*

³² Tete oYesu ni yeeyongera okukobera abeegibe ati, "Aale mubonere oku musaale omutiini mwege. Ebikoola byagwo owebikunkumuka biwaaku, n'obusaga ni busebuka, nga mumanya muti ebiseera eby'eisana biigereire.

³³ N'omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo byonabyona ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanyanga muti enkomerero eigereire.

³⁴ Era mbakobera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubbaawo ng'abantu ab'omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

³⁵ Eigulu n'ekyalo byaliwaawo, neye ebibono byange tibyaliwaawo kadi naire."

*Mpaawo amaite olunaku kadi saawa
(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)*

³⁶ Era oYesu ni yeeyongera okubakobera ati, "Neye mpaawo amaite olunaku olunyere kadi saawa, ebyo owebyaligwerawo, waire abamalaika omwigulu, naabba oMwana,* okutoolaku oBbaabba yenkani niiye amaite.

³⁷ "Era kityo nakimo ng'owekeyabbaire oku mulembe gwa Nuwa, era niiye owekeyalibba n'omu kwira kw'oMwana wa Muntu.

³⁸ Ekyo kityo olw'okubba amataba owegabbaire nga gakaali okubbaawo, abantu babbaire nga balya era nga banywa, era nga bambirwa, paka oku lunaku oNuwa oluyaingiriire omu lyato.

³⁹ Era babbaire tibamaite ekyaba okubbaawo paka amataba owe-gaizire ni gabasaanyawo bonabona. Era kyalibbeera nakimo kityo oku lunaku oMwana wa Muntu oluyaliiriraku.

⁴⁰ "Ogewalibbaawo abasaiza babiri abalibba omu musiri, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka.

⁴¹ Era owewalibbaawo abakali ababiri abalibba nga basya oku mengo, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka.

⁴² "Kale mubbe bulindaala olw'okubba timumaite olunaku oMusengwa waanywe oluyaliiriraku.

⁴³ Aale mumanye kinu muti singa onyere enyumba amanya ekiseera eky'obwire omwibbi ekiyaiziramu, abba bulindaala, nandi n'aleka enyumbaye ni bagivuna era ni bagingiramu.

⁴⁴ Kale atyanu nywena muteekwa okubbanga beetegeki, olw'okubba oMwana wa Muntu yaliizira omu kiseera ekimutamusuubiriramu."

*Abaweererya abeetegekera omusengwa waabwe
(Luk 12:41-48)*

⁴⁵ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Ndi kutumula ku muntu omwesigwa era iye oyo eyegendereza, iye omusengwawe ogwateekawo okulabirira abaweererya abainaye, n'okubawa omugabo gwabwe ogw'ebiyokulya omu kiseera ekituuce.

⁴⁶ Era kyalibba kisa eeri omuweererya oyo, iye omusengwawe oweyalira kaisi n'amwajirya ng'akola ekyo ekiyamulagiire.

* **24:36 24:36** Naabba oMwana, eBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebyo. **24:37**
24:37 Nta 6:5-8 **24:39 24:39** Nta 7:6-24 **24:44 24:43-44** Luk 12:39-40

⁴⁷ Era mbakobera amazima nti ebintu byonabyona ebya museng-wawe oyo balibikwatisya omuweererya oyo okubirabirira."

⁴⁸ Kale awo n'amaliriirya ati, "Neye singa omuweererya oyo abba muweererya omubbimubbi n'akoba omu mwoyogwe ati, 'Omusengwa wange tiyatire naira,'

⁴⁹ n'atandiika okukubba abaweererya abainaye, era n'okulya n'okunywera aamo n'abateeemeere.

⁵⁰ Kale omusengwa w'omuweererya oyo abba yaliirira oku lunaku olwatamukuumiriireku, n'omu saawa egyatamaite.

⁵¹ Awo omusengwa w'omuweererya oyo yalimubonereza ino era yalimusindika aamo n'abananfunsi eeyo e walibba okukunga n'okuṇiiya amaino."

25

Olugero olw'abaala eikumi abaguna

¹ Awo oYesu ni yeeyongera okugerera abeegibe ati, "Ekiseera ekyo oMwana wa Muntu ekiyaliiiramu, obwakabaka bw'omwigulu bwali-faanananaku n'abaala eikumi abaguna, abakwaite amataala gaabwe, ni baaba okwaniriza omugole omusaiza.

² Era oku baala abo, abataanu babbaire basirusiru, kaisi abataanu nga ibo balabukirabuki.

³ Badi ibo abasirusiru baabire n'amataala gaabwe, neye nandi ni baaba n'amatufuta ag'okwongerangamu.

⁴ Neye ibo abalabukirabuki baabire n'amataala gaabwe era n'amatufuta g'amatufuta ag'okwongerangamu.

⁵ Kale awo omugole oweyalwirewo okwiza, bonabona endoolo ni gibakwata era ni bagona.

⁶ "Neye omu kiire aakati, ni wabbaawo eyaaminkiriire ati, 'Aale omugole ngonu atuukire, muwuluke mumwanirize.'

⁷ Kale awo abaala bonabona eikumi ni balamuka, ni bakwania amataala gaabwe gaake kusani.

⁸ Kaisi badi abasirusiru ni bakoba badi abalabukirabuki bati, 'Am-ataala gaiswe gakaliire era gatira kulikira, kale mutuweeku amatufuta.'

⁹ Neye ibo badi abalabukirabuki ni bairamu bati, 'Amatufuta matono tigatumale iswe na inywe. Wazira, mwabe e gibagatunda, mugule agaanywe.'

¹⁰ "Neye abaala nago abasirusiru owebabbaire nga baabire okugula amatufuta, omugole nago n'atuuka. Awo abaala abo ababbaire beetgekekere ni baingirira aamo n'omugole omu nyumba omu babbaire bategekeire embaga, era abaweererya ni baigalawo olwigi.

¹¹ "Kale awo oluzwanyuma, abaala badi abasirusiru bona ni batuuka ni bakoba bati, 'Musengwa, Musengwa, otwigulirewo olwigi.'

¹² Neye iye n'abairamu ati, 'Mbakobera amazima nti inywe timbamaitie.' "

¹³ Awo oYesu n'amaliriirya ati, "N'olwekyo mubbenge bulindaala, olw'okubba timumaite olunaku waire saawa oMwana wa Muntu egiyaliiiramu."

Olugero lw'abagalama abasatu (Luk 19:11-27)

¹⁴ Awo oYesu n'abagerera olugero olundi ati, "Era omu kiseera oMwana wa Muntu ekiyaliiriram, obwakabaka bw'omwigulu bwali-faananaku n'omuntu omukulu eyabbaire ayaba omu lugendo, n'ayeta abagalamabe, kaisi n'abakwatisya ebintubye okubirabirira.

¹⁵ Kale awo n'awa nabuli moiza obungi obwayezya okulabirira, era eyasookere n'amuwa empiiya etalanta itaanu, n'owokubiri n'amuwa etalanta ibiri, n'ogondi etalanta moiza, awo n'ayaba omu lugendolwe.

¹⁶ Amangu ago, oodi oguyawaire etalanta eitaanu, n'ayaba n'agisuubuulamu, n'asunamu amagoba etalanta egindi itaanu.

¹⁷ N'oodi oguyawaire etalanta eibiri yena n'agisuubuulamu, era n'asunamu amagoba etalanta egindi ibiri.

¹⁸ Neye oodi oguyawaire etalanta emoiza, n'ayaba, n'akuula ekiina omwitakali, n'abisamu etalanta ya musengwawe.

¹⁹ "Oluzwanyuma lw'ekiseera ekiwanvu, omusengwa w'abagalama abo yairire, era n'ataka okutegeera ebifa oku talanta egiyabawaire.

²⁰ Atyanu omugalama oguyawaire etalanta eitaanu, n'aleeta egindi itaanu, n'amukoba ati, 'Musengwa, wandekeire etalanta itaanu, ngonu nasuniremu amagoba g'etalanta egindi itaanu.'

²¹ Kale omusengwawe n'amukoba ati, 'Weebale ino iwe omugalama omusa era omwesigwa. Ng'owoobbaire omwesigwa omu bintu ebitono, njaba okukuwa obwezye oku bintu bingi. Era oingire ojaagaanire aamo n'omusengwawo.'

²² N'omugalama oguyawaire etalanta eibiri, n'aleeta etalanta egindi ibiri, n'amukoba ati, 'Musengwa, wandekeire etalanta ibiri, ngonu nasuniremu amagoba g'etalanta egindi ibiri.'

²³ "Kale omusengwawe n'amukoba ati, 'Weebale ino iwe omugalama omusa era omwesigwa. Ng'owoobbaire omwesigwa omu bintu ebitono, njaba okukuwa obwezye oku bintu bingi. Era oingire ojaagaanire aamo n'omusengwawo.'

²⁴ "Awo omugalama oguyawaire etalanta emoiza n'aiza, iye n'amukoba ati, 'Musengwa, namaite nti oli muntu mugosi, era oli ooti mulimi akungula ebinandi n'akoma era akesa ebinandi n'asiga.'

²⁵ Kale natire era ni njaba ni nkuula ekiina omwitakali ni mbisamu etalantayo, era ngenu.'

²⁶ Neye omusengwawe n'amukoba ati, 'Iwe omugalama akola ebibbibibi era omugayaali! Kale ekitegeeza nti wamaite nga ndi ooti mulimi akungula ebinandi n'akoma era akesa ebinandi n'asiga?

²⁷ Aale kale lwaki empiiya gyange tiwagikoopere abasuubuuzi, kaisi nze nga njirire ni ngisyomayo nga kuliku n'amagoba?' "

²⁸ OYesu n'amaliriiry ati, "Omusengwa waabwe n'alagira ati, 'Mumutooleku etalanta eyo egiali nayo, mugiwe oodi aali n'etalanta gidi eikumi.'

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba nabuli aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, era n'abba nabyo bingi ino. Neye oyo abula, balimutoolaku n'akatyayi kadi akebalibba bamuware.

³⁰ Era omugalama oyo abula ekyagasa, balimubbingira e nza omu ndikiiry, eeyo e giyalikungira n'okuンiiya amaino.' "

Okulamula emisango okwenkomerero

³¹ Awo oYesu n'abakobera ati, "OMwana wa Muntu omu kitiiakyeyeweyaliira era ng'ali n'abamalaikabe bonabona, yalityama omu ntebeye ey'ekitiisya.

³² Era abantu bonabona ni bakumbaanira omumaisoge, kaisi n'abaabulamu ooti muliisa ayabulamu entaama omu mbuli.

³³ Entaama n'agiteeka oku lubbaalwe olw'engalo endiiro, kaisi embuli n'agiteeka oku lubba lw'engalo engooda.

³⁴ "Awo oKabaka ng'atyaimo oku ntebeye nago, yalikoba abo abalibba oku lubba lw'engalo endiiro ati, 'Inywe oBbaabba abeyawaire enkabi, mwize mubbe omu bwakabaka obwebabategekeire okuzwa owebabbumbiire ekyalo.

³⁵ Ekyo kityo olw'okubba enzala oweyabbaire enduma mwampaire ekyokulya, n'enyonta oweyabbaire enduma, mwampaire ekyokunywa, n'owenabbaire omugeni mwanjanirizire.

³⁶ Era owenabbaire ndamba ekyokuzwala, mwakimpaire. Owenabbaire omulwaire mwanjanjabire era owenabbaire omu mabbuusu, mwaizire okumbona.'

³⁷ "Awo abantu abo abatuukiriryebirimwiramu bati, 'Musengwa, twakuboine di ng'enzala ekuluma ni tukuwa ekyokulya, ooba ng'enyonta ekuluma ni tukuwa ekyokunywa?

³⁸ Era wabbaire di omugeni, ni tukwaniriza, ooba wabbaire di ng'odamba ekyokuzwala ni tukikuwa?

³⁹ Era twakuboine di ng'oli mulwaire ni tukujanjabya, ooba ng'oli omu mabbuusu ni twiza okukubona?

⁴⁰ "OKabaka nago yilibairamu ati, 'Mbakobera amazima nti nabuli ekimwakoleire omoiza oku baganda bange abo abebanyooma, mwakikoleire ninze.'

⁴¹ "Awo yalikoba abo abalibba oku lubbaalwe olw'engalo engooda ati, 'Muzwe e gyendi inywe oKibbumba abeyalaamire. Era mwabe omu musyo ogutalikira, eira ogubategekeire oSitaani n'abamalaikabe.

⁴² Ekyo kityo olw'okubba enzala oweyabbaire enduma, timwampaire ekyokulya. Era enyonta oweyabbaire enduma, timwampaire ekyokunywa.

⁴³ Owenabbaire omugeni, timwanjanirizire. Era owenabbaire ndamba ekyokuzwala, timwampaire ekyokuzwala. Era owenabbaire omulwaire timwanjanjabire, era owenabbaire omu mabbuusu, timwannambwire.'

⁴⁴ "Awo bona balimubuulya bati, 'Musengwa, twakuboine di ng'enzala ekuluma, ooba ng'enyonta ekuluma, ooba ng'oli mugeni, ooba ng'odamba ekyokuzwala, ooba ng'oli mulwaire, ooba ng'oli omu mabbuusu, nandi ni tukubbeera?'

⁴⁵ Awo oKabaka yilibairamu ati, 'Mbakobera amazima, buli owemwagaine okubbeera omoiza kwabo abebanyooma, mwabbanga mugaine kubbeera ninze.'

⁴⁶ "Kale abo balibasindika oku kibonerezo ekitawaawo. Neye abatuukiriryebalyaba mu bwomi obutawaawo."

26

*Olukwe olw'okwita oYesu
(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Yok 11:45-53)*

¹ Awo oYesu oweyamlalire okutumula ebyo byonabyona, n'akoba abeegibe ati,

² "Mumaite muti wabulayo enaku ibiri oMukolo ogw'oKutambukirya gutuuke, era omu kiseera ekyo oMwana wa Muntu baaba okumuwaayo bamukomerere oku musalabba."

³ Awo abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga ni bakiika e wa kabona akira obukulu oKayaafa.

⁴ Era eeyo ni basala olukwe okukwata oYesu omu mbiso era bamwite.

⁵ Neye ni bakoba batí, "Tuleke okumukwata omu naku gy'omukolo, demba abantu beediima."

OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya

(Mak 14:3-9; Yok 12:1-8)

⁶ Awo oYesu oweyabbaire e Bbesaniya omu nyumba ya Simooni eyabbaireku omugenge,

⁷ ni wabbaawo omukali eyaabireyo n'ecupa erimu amafuta ag'akaloosa, era ag'ebbeeyi eino, n'agasuka oku mutwe gwa Yesu oweyabbaire atyaime ng'alya.

⁸ Neye abeegi owebaboine ekyo, ni banyiiga, ni beeбуulya batí, "Lwaki amafuta ago bagabebeneserye?

⁹ Babbaire bayezza okugatunda ni g'azwamu empiiya nyingi, ni bagigabira abadoobi."

¹⁰ Awo oYesu oweyategeire ekibakoba, n'abakoba ati, "Omukali onu lwaki mumuleyerya? Ekintu ekyankoleire kisa.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabbanga na inywe bulijo, neye nze tinaabbe na inywe okumala ekiseera ekinene.

¹² Asukire amafuta ag'akaloosa oku mubiri gwange ng'agukwanirya nakimo olwa kuguliika.

¹³ Era mbakobera amazima nti, wonawona aMawuliro aMasa ago agankwataku e gibagalaabbanga okumalaku ekyalo, na kinu omukali onu ekyakolere, bakitumulangaku ni bamwebukirya."

OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe

(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Awo omoiza oku beegi eikumi na babiri ogubeetanga oYuda Isikalyoti, n'ayaba e giri abakabona abakulu,

¹⁵ n'ababuulya ati, "Singa Owenababbeera ni mukwata omusaiza oyo mwampa imeka?" Kale awo ni bamuwa amandusu g'efeeza 30.

¹⁶ Era okuzwa olwo oYuda n'anoonia akaseera akasa ak'okubabbeera bakwate oYesu.

OYesu alya n'abeegibe oku Mukolo

(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13,21-23; Yok 13:21-30)

¹⁷ Oku lunaku olusooka olwa Mukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, abeegi baabire e giri oYesu, ni bamubuulya batí, "Otaka tukutegekere yaina e gitwaliira oMukolo ogw'oKutambukirya?"

¹⁸ OYesu n'abakoba ati, "Mwabe omu kibuga e wa musaiza oodi ogumumaite, mumukobe muti oMusomesya akobere ati, 'Ekiseera kyange ekiraagaane kiigereire, kale nze n'abeegi bange e wuwo niiyo e gitwaliira oMukolo ogw'oKutambukirya.' "

¹⁹ Kale abeegi ni bakola ng'oYesu oweyalagaiire, ni baaba ni bategeka oMukolo ogw'oKutambukiryा.

²⁰ Awo obwire owebwairugaire, oYesu n'abeegibe eikumi na babiri ni batyama okulya.

²¹ Era owebabbaire balya, oYesu n'abakoba ati, "Mbakoera amazima nti omoiza kwinywe ayaba okundyamu olukwe."

²² Cooka awo abeegi ni beekondamira ino, era moiza moiza, ng'abuulya oYesu ati, "Musengwa, olwo ninze?"

²³ OYesu n'abairamu ati, "Oyo akozya na nze omu kibya, niiye eyandyamu olukwe."

²⁴ Dala oMwana wa Muntu baaba okumwita, ng'eBiwandiike owebimutumulaku. Neye wobe! Omuntu oyo eyalyamu oMwana wa Muntu olukwe, ng'alabire! Kyandimubbeereire kisa singa tiba-mubyaire!"

²⁵ Awo oYuda eyaliremu oYesu olukwe, n'akoba ati, "Musomesya, olwo ninze?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'wookobere."

Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo

(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)

²⁶ Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire nga balya, oYesu n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu n'abawa, n'abakoba ati, "Mutoole mulye, gunu niigwo omubiri gwange."

²⁷ Era oluzwanyuma n'akwata ekikopo ky'enviinyo, ni yeebalya oKibbumba n'abawa, n'abakoba ati, "Munywe kunu nywenanywena.

²⁸ Ekyo kityo olw'okubba gunu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka oku lw'abangi, era ogukakasa endagaano* eya Kibbumba egali kukola n'abantube okubasoniya ebikole byabwe ebbbibibi.

²⁹ Neye mbakoba nti okuzwa atyanu tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa ky'emizabbibbu, paka Owenalikinywa na inywe omu ngeri empyaka, omu bwakabaka bwa Bbaabba."

³⁰ Awo owebamalire okwemba olwembo olw'okuuuja oKibbumba, ni bawuluka ni baaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Yok 13:36-38)

³¹ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Omukire kinu nywenanywena mwairuka ni mundekawo, olw'okubba bakiwandiikire bat: 'Naliita omuliisya,

era entaama eg'yomu kiraalo ni gisalaanika.'

³² Neye owebalimala okunzuukiza, nalibasooka okwaba e Galiraaya."

³³ Awo oPeetero n'amukakasa ati, "Abandi bonabona n'owebairuka ni bakulekawo olw'ebiyakubbaaku, nze tinakulekewo."

³⁴ OYesu n'amwiramu ati, "Nkukobera amazima nti omu kiire ek-inanyere kinu, onkoko yaabba akaali n'okukookkoola, nga wankunee-gaanira emirundi misatu."

³⁵ Neye oPeetero n'amukakasira nakimo ati, "N'owebaabba nga bateekwa kunjitira aamo na iwe, tinakwegaane." Era n'abeegi abandi bonabona ni bakoba kinanyere ekyo.

26:23 26:23 Zab 41:9 * 26:28 26:28 EBiwandiike ebimo eby'eira bikoba Ndagaano eMpyaka.
26:28 26:28 Kuz 24:8; Yer 31:31-34 26:31 26:31 Zak 13:7 26:32 26:32 Mat 28:16

*OYesu omu Gesusemani
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Awo oYesu n'abeegibe ni baaba omu kifo ekibeeta oGesusemani. Owebatuukire eeyo oYesu n'abakoba ati, "Mutyame aanu, nga nze njaba aadi neegairire oKibbumba."

³⁷ N'ayaba n'oPeetero n'abataane ba Zebedaayo ababiri, era awo n'atandiika okutya n'okweririgana.

³⁸ Kale n'abakoba ati, "Omwoyo gwange gwizwire enima eyezya n'okunjita! Musigale aanu era nga nywena mubonia."

³⁹ Oweyeeyongeireyo katono omumaiso, n'agwa oku mazwige era n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali, kaisi ni yeegairira oKibbumba ati, "Bbaabba, owekeibba ekyetaagisya kiti nteekwa okubita omu kipimo ekyokugada okwo, kale kibbe ng'wootaka."

⁴⁰ Awo n'akanga e giri abeegibe badi abasatu n'abaajiryra nga bagonere, kaisi n'abuulya oPeetero ati, "Timwezerye okubba na nze aanu nga tubonia waire kadi esaawa emoiza eti?"

⁴¹ Mubonie era musabe oKibbumba, kaisi okubagezesya tikwabatuukaku, olw'okubba emyoyo gyanyewe dala mimaliriri, neye emibiri minafu."

⁴² Era n'ayaba omulundi gwokubiri, n'asaba oKibbumba ati, "Bbaabba, ekipimo kinu ekyokugada owekeibba nga tikyezeka okukintoolaku paka nga nkinywireku, kale kibbe ng'wootaka."

⁴³ Era oYesu oweyakangire omulundi ogundi tete n'abaajiryra nga bagona olw'okubba endoolo gyabbaire gibali kubbikubbi.

⁴⁴ Kale awo oYesu n'abaleka, n'akanga, n'asaba oKibbumba omulundi ogwokusatu, ng'asaba omu bibono ebinanyere ebyo.

⁴⁵ Awo n'akanga e giri abeegibe, n'abakoba ati, "Mukaali mugona, era mukaali muwuumula? Aale mubone esaawa etuuukire ey'okulyamu oMwana wa Muntu olukwe bamuweeyo eeri obwezye bw'abakola ebikole ebibbibibbi bamugadye.

⁴⁶ Musetuke twabe tubasangaane! Era andiiremu olukwe ngonu atuuukire."

*Bakwata oYesu
(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Yok 18:3-12)*

⁴⁷ Awo oYesu oweyabbaire akaali atumula, oYuda omoiza oku beegibe eikumi na babiri, n'atuuka n'ekiyindi ekinene eky'abantu ababbaire n'empii ma n'emiigo. Abantu abo, abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga niibo ababbaire babatumire.

⁴⁸ Atyanu eyaliiremu oYesu olukwe yabbaire amalire okuwa ekiyindi ky'abantu ekyo akamanyiciryo ng'abakobere ati, "Omuntu ogunasugirya nga mmugwa omu kifubba, yaabba niiye oyo, mwamukwatabukwati."

⁴⁹ Awo oYuda oweyatuukire, amangu ago n'ayaba e giri oYesu n'amusugirya ati, "Musomesya oli otya!" Era n'amugwa n'omu kifubba.

⁵⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, "Munange, okole ekikuleetere." Awo ni baiza ni bakwata oYesu era ni bamukalangula.

⁵¹ Amangu ago omoiza oku babbaire n'oYesu n'asowolayo empiimaye, n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi n'amutiicaaku.

⁵² Neye oYesu n'amukoba ati, "Empiimayo ogikanjeeyo omu kirusu kyayo, olw'okubba bonabona abakolesya empiima okwita bona balibaita n'empima.

⁵³ Oseega oti timpezya okusaba oBbaabba n'ampeererya enkumi n'enkumi egy'abamalaika okwiza okunkuuma?

⁵⁴ Neye owensaba ni babampa olwo kaisi eBiwandiike ebikoba biti kinu kiteekwa okuntuukaku bïbba byatuukirira bitya?"

⁵⁵ Omu kaseera ako oYesu n'akoba ekiziima ky'abantu ati, "Mwizire okunkwata nga muli n'empima n'emiigo ooti mwaba kukwata muy-eekera? Kale nabuli lunaku natyamanga na inywe omu Yeekaalu nga njegesa nandi ni munkwata.

⁵⁶ Neye binu byonabyona birikubbangawo lwa kutuukirirya Bi-wandiike abanaabbi ebibawandiikire." Awo abeegibe bonabona ni bairuka ni bamuleka awo.

OYesu omumaiso g'oLukiiko

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Yok 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Awo abo abakwaite oYesu ni bamutwala e wa Kayaafa okabona akira obukulu, abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'abantu abandi abakulu omwigwanga, e gibabbaire bakumbaaniire.

⁵⁸ Neye iye oPeetero yasengereirye oYesu ng'alekerekkuwo eibbanga okutuukira nakimo omu luuga lwa kabona akira obukulu. Yaingiire n'atyama n'abakuumi b'eYeekaalu abone ebyazwamu.

⁵⁹ Olwo abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona ni banoonia obujulizi obw'obubbeyi obubasinriraku okwita oYesu.

⁶⁰ Neye nandi ni babusuna, waire ng'abajulizi ab'obubbeyi bangi baizire ni bamusibiriryaku. Neye oluzwanyuma ni wazwayo babiri

⁶¹ era ibo ni bakoba bati, "Omusaiiza onu yakobere ati, 'Mpezya okuvunawo eYeekaalu ya Kibbumba era n'okugyombeka omu naku isatu.' "

⁶² Awo okabona akira obukulu n'ayemerera n'abuulya oYesu ati, "Tiwaremu? Niki ekyokoba ku binu ebibakulumiriza?"

⁶³ Neye oYesu n'asigala ng'asirikire. Awo okabona akira obukulu n'amukoba ati, "Nkulagira nti olayire oKibbumba onanyere obwomi, otukobere obanga niiwe oKurisito oMwana wa Kibbumba."

⁶⁴ OYesu n'airamu ati, "Ee, kityo ng'owookobere. Era mbakobera nywenanywena nti mwalibona oMwana wa Muntu ng'atyaimo n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino[†] era ng'aizira oku bireri okuzwa omwigulu."

⁶⁵ Awo okabona akira obukulu omu busungu n'anyiira eganduulaye, era n'akoba ati, "Omusaiiza onu yeeyeta okubba Kibbumba! Tete tukaali tutakira niki abajulizi abandi? Nti ngoyo muwuliire ebibono ebyatumwire.

⁶⁶ Inywe museega mutya?" Ibo ni bairamu bati, "Awomeire kumwita."

⁶⁷ Awo ni bamwanda ebitanta omumaiso era ni bamukubba ebin-fuite, abandi ni bamukubba empi

26:55 26:55 Luk 19:47; 21:37 26:61 26:61 Yok 2:19 † 26:64 26:64 Ekijo eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba. 26:64 26:64 Dan 7:13 26:66 26:65-66 Lee 24:16 26:67 26:67 Isa 50:6

⁶⁸ neenu webamukoba bati, "Kurisito, otukobere, naani akukubire?"

OPeetero yeegaana oYesu

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Yok 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Awo oPeetero owejabaire ng'atyaim e nza oku luuga, ni wabbaawo omoiza oku baala ababbaire abaweererya e wa kabona akira obukulu n'aigerera e gyali, kaisi n'amukoba ati, "Wena wabbaire n'oYesu ow'e Galiraaya."

⁷⁰ Neye oPeetero ni yeegaana omumaiso gaabwe bonabona, ng'akoba ati, "Ekyokoba tinkimaite."

⁷¹ Awo oPeetero n'azwa oku luuga n'ayaba oku muzigo, era tete eeyo yona omwala ogondi omoiza oku baweererya n'amubona, n'akoba abantu ababbaire awo ati, "Oyo yena yabbaire n'oYesu ow'e Naazaleesi."

⁷² Tete era oPeetero ni yeegaana ng'alayira ati, "Omu mazima aganyere nze omusaiza oyo timmumaite."

⁷³ Tete nga wabitirewo akaseera katono, ababbaire beemereire aawo ni bakoba oPeetero bati, "Dala oli moiza oku basengereri ba Yesu, olw'okubba n'entumulayo ekuloopaa nti oli Mugaliraaya."

⁷⁴ Neye oPeetero n'atandiika okweraama era n'okulayira ati, "Omu mazima agananyere nze omusaiza oyo timmumaite!"

Amangu ago onkoko n'akookoola.

⁷⁵ Awo oPeetero n'ayebukirya ebyo oYesu ebiyabbaire amukobere ati, "Onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga waneegaine emirundi misatu ng'okoba oti tommaita." Era awo oPeetero n'awuluka, era n'akunga ino.

27

OYesu bamuwaayo eeri oPiraato

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Yok 18:28-32)

¹ Awo obwire owebwaceire amakeezi, abakabona abakulu bonabona n'abantu abakulu omwigwanga, ni bateesa era ni basalawo okwita oYesu.

² Kale ni bamusiba amangalo, ni bamutwala ni bamuwaayo eeri oPiraato omufugi oMulooma.

Okufa kwa Yuda

(Bik 1:18-19)

³ Atyanu oYuda eyaliiremu oYesu olukwe, owejaboine ng'oYesu bamusalire ogw'okufa, ni yeejusa olw'ekiyabbaire akolere. Era amandusu g'efeeza nago 30 n'agakanjirya abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga,

⁴ ng'abakoba ati, "Nkolere kibbikibbi okuwaayo omuntu abulaku omusango okumwita!" Neye ibo ni bairamu bati, "Kaisi iswe ekoy kitukwataku? Iwe ekoy kigosikyo."

⁵ Kale oYuda n'amuma amandusu ago omu Yeekaalu, kaisi n'ayaba ni yeemyeda.

⁶ Neye abakabona abakulu ni balondya amandusu ago, era ni bakoba bati, "Amateeka gaiswe tigaikirirya okuteeka empiiya ginu omwigwanika, olw'okubba gy'okusuka musaaye."

⁷ Kale owebamalire okuteesa, ni bagigulamu ekigona ekibakuu-langamu eitakali ly'okubbumbamu ebintu, baliikengemu abageni.

⁸ Era ekyo niikyo ekigira ekigona ekyo bakyeta Kigona ky'oKusuka Musaaye paka atyanu.

⁹ Awo onaabbi Yeremiya ekiyatsumwire ni kituukirira ekikoba kiti: "Batwaire amandusu g'efeeza 30,

nga niijo ebbeezi abamo oku bantu b'e Isirairi egibapatanire batii
niigyo egituuka okumugula,

¹⁰ era ni bagigulamu ekigona ekibakuulangamu eitakali ly'okubbumbamu ebintu,
ng'oMusengwa iye oKibbumba oweyabbaire ankobeire."

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Yok 18:33-38)

¹¹ Awo oYesu ni bamutwala ni bamwemererya omumaiso ga Piraato omufugi oMulooma era omufugi oyo n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'woookobere."

¹² Neye abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga owebabbaire bamuvunaana, tiyabairiremu kadi.

¹³ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Towulira ebyo byonabyona ebibakulumiriza?"

¹⁴ Neye oYesu nandi n'amwiramu ekibono kadi kimo kwebyo ebibamuvunaanire. Era omufugi oyo ni yeewunya ino.

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Yok 18:39-19:16)

¹⁵ Atyanu mu buli biseera eby'oMukolo ogw'oKutambukirya, yabbaire mpisa y'omufugi oMulooma okuteeranga omusibe, abantu ogubamusabanga okuteera.

¹⁶ Kale oku mulundi ogwo, wabbairewo omusibe owakabbikabbi ogubabbaire bamaite ino, nga bamweta Bbalaba.

¹⁷ Era abantu owebakumbaine e wa Piraato n'ababuulya ati, "Aliina ogumutaka mbateerere; Bbalaba, ooba Yesu abamo ogumweta oKurisito ogubasukireku amafuta?"

¹⁸ Yababwirye atyo olw'okubba yabbaire amaite ati bawaireyo oYesu egiali lw'engongi.

¹⁹ Awo oPiraato oweyabbaire atyaime oku ntebe ey'obulamuzi, omukaliwe n'amutumira obukwenda ng'akoba ati, "Omuntu oyo abula omusango, kale tiwamukola ekintu kyonakyona, olw'okubba ngadire ino omu kiire kinu omu kirooto okululwe."

²⁰ Neye abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga, ni basendasenda ekizima ky'abantu okusaba oPiraato ateere Bbalaba, neye iye oYesu bamwite.

²¹ Awo oPiraato n'ababuulya ati, "Oku babiri mutaka mbateerere naani?" Ni bairamu batii, "Bbalaba."

²² Awo oPiraato omufugi oyo oMulooma n'ababuulya ati, "Kaisi iye oYesu abamo ogumweta oKurisito ogubasukireku amafuta mmukole ntua?" Bonabona ni bairamu batii, "Omukomerere oku musalabba!"

²³ Neye oPiraato n'ababuulya ati, "Lwaki? Kibbikibbiki ekyakolere?" Neye ibo ni bongeramu maani kukooka-bukooki batii, "Iwe omukomerere ku musalabba!"

²⁴ Awo oPiraato oweyaboine nga bimukaisirye, era n'abantu nga bataka kwediima, n'akwata amaizi, era n'anaaba omu ngalo omu-maiso g'ekiziima ky'abantu nga waakoba ati, "Nze mpaawo kibantu-naana oku kwita omusaiza oyo. Neye kigosi kyanywe."

²⁵ Era abantu bonabona ni bairamu bati, "Oleke omusango gubbe ku niiswe n'abaana baiswe olw'okufaakwe!"

²⁶ Kale oPiraato n'abateerera oBbalaba. Neye n'alagira ni bafaa-muula oYesu n'ofaaluu aliku emirobo egisima, kaisi n'amuwaayo okwaba okumukomerera oku musalabba.

*Abaisirikale bakiina oYesu
(Mak 15:16-20; Yok 19:2-3)*

²⁷ Awo abaisirikale b'omufugi oMulooma ni batwala oYesu omu lubiri lw'omufugi nago, olubeeta Pulaitoriyo. Era ni bakumbaania abaisirikale ab'ekibinja ekyo bonabona ni beeruguuliriryia oYesu.

²⁸ Awo ni bamutoolamu ebizwalobye, ni bamuzwalisyia eganduula entukuliikiriri.

²⁹ Era ni baluka engule eya mawa, ni bagimuzwalisyia oku mutwe. Ni bamukwatisya n'olugada omu ngalo endiiro. Awo ni bakoma amazwi omumaisoge, ni bamukiina nga bamukoba bati, "Owangaale, iwe okabaka w'aBayudaaya!"

³⁰ Era ni bamwandaku ebitanta, nibakwata olugada, ni bamukubba oku mutwe emirundi n'emirundi.

³¹ Awo owebamalire okumukiina, ni bamutoolamu eganduula edi entukuliikiriri, ni bamuzwalisyia ebizwalo ebibye, awo ni bamutwala okumukomerera.

*OYesu bamukomerera oku musalabba
(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Yok 19:17-27)*

³² Awo owebabbaire bawuluka omu kibuga e Yerusaalemi, ni basangaana omusaiza ow'e Kuleene, ogubeeta oSimooni, ni bamukaka okwetiika omusalabba gwa Yesu.

³³ Era owebatuukire omu kifo ekibeeta Gologoosa, amakulu gaakyo eKifo ky'eKiyanga,

³⁴ ni bawa oYesu enviinyo okunywa, nga bagitabwiryemu ekintu ekirulu ooti maizi g'omu ndulwe. Neye owejakomberek, n'agaana okuginywa.

³⁵ Awo owebamalire okumukomerera oku musalabba, ni bagabana ebizwalobye, nga babikubbiraku kalulu.

³⁶ Oluzwanyuma lw'ekyo ni batyama aawo era ni bamukuuma.

³⁷ Era e ngulu w'omutwegwe bateekereyo ekiwandiiko ky'omusango ogubamuvunaana bati, "ONU NIIYE OYESU, OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

³⁸ Era ni bakomerera n'abaibbi babiri oku misalabba okumpi n'oYesu, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiiro, n'ogondi oku lw'engooda.

³⁹ Awo ababbaire babitawo ni batengeetya emitwe n'obulwa nga baduula oYesu,

⁴⁰ era ni bakoba bati, "Iwe ayaba okuvunawo eYeekaalu, tete ogyombeke omu naku isatu, weeramye. Aale ng'oli Mwana wa Kibbumba, ozwe oku musalabba oike ansi!"

⁴¹ Era abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, n'abantu abakulu omwigwanga bona ni bamukiina, nga bakoba bati,

⁴² "Yalamyanga abandi, tayezya okweramya onanyere! Iye OK-abaka wa Isirairi, aale atyanu azwe oku musalabba aike ansi kaisi tumwikiririryemu.

⁴³ Akoba ati yeesiga Kibbumba, era yakobere ati Mwana wa Kibbumba. Kale aale ng'oKibbumba amutaka, amulamye."

⁴⁴ Era abaibbi abebakomereire okumpi naye, bona ni bamuduula omu ngeri enanyere eyo.

Okufa kwa Yesu

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Yok 19:28-30)

⁴⁵ Atyanu okuzwa oku saawa omukaaga egy'omusana, paka oku saawa omwenda egeigulo, endikiirya n'ekwata oku kyalo kyonakyna.

⁴⁶ Era oku saawa ooti mwenda, oYesu n'akunga n'eigono eryaminkirira ati, "Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?" Amakulu gaakyo gati, "Kibbumba wange, Kibbumba wange, lwaki ondekerewo?"

⁴⁷ Era abamo kwabo ababbaire beemereire aawo owebawuliire, ni bakoba bati, "Ayeta onaabbi Eriya!"

⁴⁸ Era amangu ago omoiza kwibo n'airuka, n'akwata ekijuulo, n'akitimya omu nviinyo ensasaami, n'akiteeka oku lugada, n'awa oYesu okufunfuuna.

⁴⁹ Neye abandi ni bakoba bati, "Aale muleke tubone ooba ng'Eriya yaiza n'amulamya!"

⁵⁰ Awo oYesu tete n'akunga n'eigono eryaminkirira, era n'afa.

⁵¹ Omu kaseera ako olutimbe olw'omu Yeekaalu ni lunyiirikamu aakati, okuzwa angulu okutuuka ansi ni bibba ebitundu bibiri. Ekyalo ni kitengeeta, era amabbaale ni gaatikamu.

⁵² Era amagombe agamo ni gaatikamu, era abatuukirirye bangi ababbaire bafiire oKibbumba n'abazuukiza,

⁵³ ni bazwa omu magombe. Era oluzwanyuma lwa Yesu okuzuukira, ni baaba omu kibuga e Yerusaalemi ekitukulye, era abantu bangi ni bababona.

⁵⁴ Omukulu w'ekinja ky'abaisirikale 100 era n'abaisirikale ababbaire naye nga bakuumma oYesu, owebaboinne ng'omusisi atengeetya ekyalo, era n'ebintu ebindi byonabyona ebyabbairewo, ni batya ino, ni bakoba bati, "Dala onu abbaire niiye oMwana wa Kibbumba!"

⁵⁵ Era wabbairewo abakali bangi aawo ababbaire e yalakuuku nga balengera. Babbaire basengereirye oYesu kuzwa Galiraaya nga bamuweererya.

⁵⁶ Era mwibo mwabbairemu oMalyamu oMangadaleena, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo n'oYusufu, era n'omaaye w'abataane ba Zebedaayo.

Okuliika oYesu

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Yok 19:38-42)

⁵⁷ Awo obwire owebwabbaire bwatira okwirugala, omusaiza omusuni ow'Alimasaaya ogubeeta oYusufu, era yena eyabbaireasuukire omwegi wa Yesu n'atuuka e gibakomereire oYesu.

⁵⁸ Kale n'ayaba e giri oPiraato, n'amusaba omulambo gwa Yesu. Era oPiraato n'alagira okugumuwa.

⁵⁹ Kale oYusufu n'atwala omulambo, n'agulingira omu lugoye olubeeta olineni olutukula.

⁶⁰ Era n'aguteeka omu magombege ag'empuku, ageyabbaire yankutemanga omwibbaale era nga tateekangakuumu mulambo. N'ayiringitya ogubbaale, n'aigalira omulyango ogw'amagombe, n'azwawo. ⁶¹ Era oMalyamu oMangadaleena n'oMalyamu ogondi babbaire batyaime aawo okumpi nga balingiriire oku magombe.

Abakuumi oku magombe

⁶² Awo oku lunaku olwairireku, era nga ku Saabbaato, abakabona abakulu n'aBafalisaayo, ni baaba egiri oPiraato,

⁶³ ni bamukoba bati, "Musengwa, twebukirya tuti omubbeyi oyo oweyabbaire ng'akaali mwomi, yakobere ati oluzwanyuma lw'okufa yalizuuksira oku lunaku lwokusatu.

⁶⁴ Kale olagire bakuumire nakimo amagombe paka oku lunaku lw'okusatu nga bamuliikire. Anambula ekyo abeegebe bayinza okwaba ni baibbamu omulambogwe, kaisi ni bakobera abantu bati, 'Azuukire!' Olwo obubbeyi obw'oluzwanyuma obwo bubba bwabba bubbibubbi okukiraku obwasookere."

⁶⁵ Awo oPiraato n'abakoba ati, "Mutwale abaisirikale abakuumi, era bakuumire nakimo amagombe ago ng'owebayezya."

⁶⁶ Kale ni baaba, ni basiba bakalangulira nakimo eibbaale omu mulyango, era ni balekawo abakuumi.

28

Okuzuukira kwa Yesu (Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Yok 20:1-10)

¹ Awo ng'eSaabbaato ewoireku, amakeezi pwi olwesaabbiiti, oMalyamu oMangadaleena n'oMalyamu ogondi ni baaba okubona amagombe ag'empuku omubabbaire bateekere oYesu.

² Kale owebatuukire ni wagwawo omusisi ow'amaani, olw'okubba omalaika wa Musengwa iye oKibbumba yazwire omwigulu n'aika oku magombe nago n'ayiringitya eibbaale eryabbaire omu mulyango n'alitoolawo, era n'alityamaku.

³ Omalaika oyo yabbaire amasaamasa ooti kumesya kwa ikendi, n'ebizwalobye nga bitukula ooti mabbaale ga ikendi.

⁴ N'olwekyo abakumi ni bamutya ino, ni batukuta era ni babba ooti bafiire.

⁵ Awo omalaika n'akoba abakali abo ati, "Timwatya, mmaite nti munoonia Yesu ogubakomereire oku musalabba.

⁶ Aanu abulawo, azuukiire ng'oweyakobere. Mwize mubone e gibabbaire bamuteekere.

⁷ Olwo kaisi mwabe mangu mukobere abeegebe muti, 'Azuukiire, era yeesoekere okwaba e Galiraaya, eeyo gimwamubonera.' Obwo niibwo obukwenda obumbakobeire."

⁸ Kale abakali abo ni bazwa mangu oku magombe ago nga batire, neye nga baizwire eisangaalo, ni bairuka okukobera abeegebe.

⁹ Awo owebabbaire baaba, oYesu n'abeerukira ng'abazwera omu-maiso, n'abakoba ati, "Mbasugiirye!" Era bamwigereraku, ni bakoma amazwi kaisi ni beevambiryu oku bigerebye ni bamusinza.

¹⁰ Kale awo oYesu n'abakoba ati, "Timwatya, mwabe mukobere abeegi bange baabe e Galiraaya, eeyo niiyo e gibambonera."

Alipoota y'abakuumi

¹¹ Awo abakali abo owebabbaire bazwa oku magombe nga bali omu nzira baaba, abamo oku baisirikale abakuumi b'amagombe ga Yesu, ni baaba omu kibuga, ni bakobera abakabona abakulu byonabyona ebyabbaire bituukirewo.

¹² Kale abakabona abakulu ni bakumbaana aamo n'abantu abakulu omwigwanga, ni bateesa. Era ni basalawo ni bawa abaisirikale empiiya nyngi okubagulirira,

¹³ nga babakoba bat, "Mukobe muti, 'Abeegibe eizo baizire obwire nga tugonere, ni baibba omulambogwe.'

¹⁴ Ekyo omufugi oPiraato oweyakiwlira, iswe twabawozererya ni mulama omusango."

¹⁵ Kale awo abakumi ni bawkata empiiya, era ni bakola ng'owebabakobere. Ekibono ekyo ni kisaalaana omu Bayudaaya paka atyanu.

OYesu abonekera abeegibe

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)

¹⁶ Awo abeegi eikumi na moiza ni baaba e Galiraaya, oku lusozi oYesu e giyabakobere okwaba.

¹⁷ Era owebamuboine, ni bamusinza, neye abamo kwibo ni bamubu-usabuusa.

¹⁸ Awo oYesu n'aigerera e gibali kaisi n'abakoba ati, "Bampaire obwezye bwonabwona omwigulu n'oku kyalo.

¹⁹ N'olwekyo mwabe musuuce abantu ab'amawanga gonagona babbe beegi bange, nga mubabatiza omu liina lya Bbaabba, n'ery'oMwana, n'ery'oMwoyo oMutukulye,

²⁰ nga mubeegesyu okukwatanga byonabyona ebinabalagiire inywe. Era dala naabbanga na inywe paka ekyalo owekyaliwaawo."

AMAWULIRO AMASA NG' OMAAKO OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng' oMaako oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Nabuli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'amazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng' oMaako oweyagawandiikire* niikyo ekikira obumpi omu bitabo ebina eby'aMawuliro aMasa. Era bakikakasa bati, omu bitabo ebyo ebina, ekya Maako niikyo ekibasookere okuwandiika, era bakiwandiikire aakati w'omwanka 65-70 oluzwanyuma lw'okubyala oKurisito. Abakugu omu by'eBbaibbuli bangi baikiriry a bat, ekitabo kinu bakiwandiikiire mu Looma n'ekigendererwa ky'okwiriyamu Bakurisitaayo maani.

OMaako, era ogubamaite ng'oYokaana oMaako niiye eyawandiikire ekitabo kinu. Era yakoleranga aamo n'omutume oPawulo n'oBbanabbaasi, neye enfumaye yaikire oweylekere olugendo lwabwe olw'okulaabba aMawuliro aMasa (Bik 13:13). OMaako oyo, babbaire bamumaite bati mukaagwa wa Peetero (1Pe 5:13). Era ibo abakugu omu by'eBbaibbuli baikiriry a bat, oMaako yawandiikire eino bintu oPeetero ebiyatmulanga olw'okubba, tiyaboinku oYesu amaiso oku maiso.

Omukitabo kinu, oMaako amaani agamalira ku byamagero bya Yesu ebyabbaire biraga obwezyebwe ng'oMwana wa Kibbumba. Era alaga obwezye bwa Yesu omu ngeri egyayegesamu, omu kubbinga emizimu oku bantu, n'okusoniya ebbibibibi by'abantu.

Engeri egibyeacaanamu

1. Enyanjula (1:1-13).
2. Ebikwata oku buweererya bwa Yesu oweyabbaire ng'ali omu Galiraaya (1:14-8:21).
3. OYesu ng'ayaba e Yerusaalemi (8:22-10:52).
4. Ebikwata oku biseera bya Yesu oweyabbaire omu Yerusaalemi, ng'otwaliiryemu n'okufaakwe n'okuzuukirakwe (11:1-16:8).

*OYokaana oMubatizi ayebulya enzira
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Yok 1:19-28)*

¹ Ganu niigo aMawuliro aMasa agakwata oku Musengwa, oYesu Kurisito oMwana wa Kibbumba.*

² Gatandiikire ng'onaabbi Isaaya oweyawandiikire ebyo oKibbumba ebiyakobere oMwanawe ati:

"Obone, ntuma omukwenda wange

akwekubbembere okukwewulirya enzira e gyoyaba.

³ Era niiye oyo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira ati,

* **1:1 1:1** EBiwandiike ebimo eby'eira tibyongeraku biti, *oMwana wa Kibbumba.* **1:2 1:2**
Mal 3:1

'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza,
muteereerye amanzirage.' "

⁴ Omukwenda oyo yabbaire Yokaana oMubatizi eyabonekeire omwidungu, era ng'alaabba eeri abantu beenenyera bababatize, kaisi oKibbumba abasoniye ebikole byabwe ebibbibibbi. ⁵ Abantu ni bazwanga omu byalo by'omu Buyudaaya mwonamwona, n'omu kibuga e Yerusaalemi, ni baabanga e giri oYokaana, ni babbutulanga ebikole byabwe ebibbibibbi era n'ababatiziranga omu Mwiga oYoludaani.

⁶ OYokaana oyo yazwalanga ekizwalo ekibakolere omu byoya bya kisolo ogubeeta ongamira, ng'omu nkende yeesiba musipi gw'eidiba. Era yaalyanga nzige n'omujenene gw'enzoki egy'omu kigona.

⁷ Abantu yabalaabbiranga ati, "Waliwo ankiraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira naire okukotama okusibindula obusibiro bw'engaitoye ni ngitoola omu bigerebye.

⁸ Nze mbabatiza n'amaizi, neye iye yalibabatiza na Mwoyo oMutukulye."

*Oukbatiza n'okukema oYesu
(Mat 3:13-4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)*

⁹ Omu naku egyo, oYesu n'azwa omu kabuga k'e Naazaleesi omwitwale ly'e Galiraaya, n'ayaba oYokaana n'amubatizira omu mwiga oYoludaani.

¹⁰ OYesu nga yankuzwa omu maizi, n'abona eigulu nga lyeigula, era n'oMwoyo oMutukulye ng'amwikaku ooti njiiwa.

¹¹ Eigono ni lizwa omwigulu nga likoba liti, "Niiwe oMwana wange omutake, era ogunsiima eino."

¹² Awo amangu ago oMwoyo oMutukulye n'asindika oYesu omwidungu,

¹³ n'amalayo enaku 40 ng'oSitaani amukema. Yabbaire aamo n'ebisolo by'omu kigona neye ng'abamalaika bamulabirira.

*OYesu atandiika okwegesya omu Galiraaya
(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)*

¹⁴ Awo nga bamalire okwigalira oYokaana omu mabbuusu, oYesu n'ayaba omwitwale ly'e Galiraaya, n'alaabbanga eeri abantu aMawuliro aMasa agazwa eeri oKibbumba,

¹⁵ ng'abakoba ati, "Ekiseera ekimwabbaire mukumiriire kituukire; ekitegeeza kiti, obwakabaka bwa Kibbumba bwigereire. Kale, mwenenyera mwikiriryera aMawuliro aMasa ag'engeri y'okwingira omu bwakabaka obwo."

*OYesu ayeta abazibuli abana
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)*

¹⁶ Lumo, oYesu oweyabbaire ng'abita oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'abona oSimooni n'omugandawe Andereya nga batega akatimba omu nyanya olw'okubba babbaire bazibuli.

¹⁷ Awo oYesu n'abeeta ati, "Mwize mubbe beegi bange! Nalibasuua bazibuli b'abantu omu kifo ky'abazibuli b'enyanji."

¹⁸ Era amangu ago ni baleka aawo obutimba bwabwe, ni baaba naye.

19 Tete oweyeeyongeireku omumaiso butyayi buti, n'abona oY-aakobbo n'omugandawe oYokaana, abataane ba Zebedaayo, nga bali omu lyato bakwania obutimba bwabwe.

20 Amangu ago bona n'abeeta. Owebawuliire ng'abeeta, ni baleka aawo oitewaabwe oZebedaayo n'abapakasibe omu lyato; batyo bona ni basuuka beegi ba Yesu.

*OYesu abbinga omuzimu oku muntu
(Luk 4:31-37)*

21 Awo oYesu n'abeeegibe ni batuuka omu kibuga e Kaperenawumu. ESaabbaato oweyatuuikire, oYesu n'aingira omwikumbaaniro ly'aBayudaaya omubeegeseryanga eby'ediini, n'atandiika okwegesya.

22 Abantu abamuwlisisyanga ni beewunyanga ino engeri egayayegesyamu olw'okubba yayegesyanga ng'onanyere obwezye, nga tali ooti bakugu omu by'aMateeka ga Musa.

23 Kaisi omwikumbaaniro omwo mwabbairemu omuntu aliku omuzimu. Omu kaseera ako, n'aceera ino ati,

24 "Otubbaire niki iwe Yesu ow'e Naazaleesi? Oizire kutujigirica? Okoba otu tinkumaite? Niiwe oMutukulye oyo azwa eeri oKibbumba."

25 Neye oYesu n'agukaawuukira ati, "Osirike mangu, n'omuntu onu omuzweku!"

26 Omuzimu ni gusukunsulya ino omuntu oyo, era ni gwasyamika omulundi gumo, ni gumuzwaku.

27 Era bonabona ababbairewo ni bawuninkirira nga beeбуulyangana bati, "Enjegesyaye enu nga mpyaka! Aate eizwire bwezye! Alagira n'emizimu ni gimuwulira! Muntuki onu?"

28 Okuzwa n'olwo, okufumakwe ni kusaalaanira omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona, n'oku mirirano.

*OYesu alamya abalwaire bangi
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)*

29 OYesu oweyazwire omwikumbaaniro, n'ayaba n'oSimooni n'Andereya omu nyumba yaabwe aamo n'oYaakobbo, n'oYokaana.

30 Yabbaire yankutuuka ati, ni bamukobera bati omaaye wa muka Simooni yabbairewo ng'omusuua gumuluma ino.

31 OYesu n'ayaba e gyali, n'amukwata oku ngalo, n'amusetuca. Awo, omusuua ni gulama, era n'atandiika n'okubainula.

32 Akanaigulo, ng'eisana ligwire, ni bamuleetera abalwaire bonabona, n'abo ababbaireku emizimu.

33 Era abantu ab'omu kibuga ekyo bonabona ni bakumbaanira e nza oku mulyango.

34 N'alamya bangi ababbaire n'endwaire egya buli ngeri. N'ababbaireku emizimu, n'agibabbingaku nga tagiikiriry ka迪 kutumula olw'okubba gyabbaire gimumaite.

*OYesu alaabba omu Galiraaya
(Luk 4:42-44)*

35 Eizo waaku, oYesu yalamukire makeezi pwi, obwire nga bukaali okuca, n'awuluka, n'ayaba omu kifo ekinambulamu abantu n'abba eeyo ng'asaba oKibbumba.

³⁶ Owekwaceire, oSimooni n'abainaye ni baaba nga bamunoonia.

³⁷ Owebamuboine, ni bamukoba bati, "Abantu bonabona bakunonia."

³⁸ Neye iye oYesu, amantabafaaku, n'abairamu ati, "Twabe omu bubuga obundi obuliraine aanu eeyo yona ndaabbeyo olw'okubba ekyo niikyo ekyagirire ni njiza."

³⁹ Atyo n'atambula omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyyona ng'alaabba omu makumbaaniro gaabwe, n'abantu ababbaireku emizimu ng'agibabbingaku.

OYesu alamya omugenge

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Awo omugenge[†] n'aiza e giri oYesu, n'akoma amazwi ng'amwegairira ati, "Musengwa, mmaite nti oyezya okundamya, owoobba ng'otakire."

⁴¹ OYesu ekisa ni kimukwata, n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, "Ntaka. Kale olame!"

⁴² Amangu ago, ebigengebye ni bimuwaaku, era n'alamira nakimo.

⁴³ OYesu n'amuseebulirawo, era n'amusisiitira ino

⁴⁴ ati, "Ekyo tokikoberaku omuntu kadi moiza, wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng'oMusa oweyalagiire, oweeyo n'ekyokuwaayo ekyokwetukulya kaisi bakakase bati olamire."

⁴⁵ Neye tete, omusaiza oyo oweyaabire, yatandiikire kusasya wonawona ng'oYesu oweyabbaire niyi amulamiryre. N'olwekyo, oYesu nga takaali ayezya okwingira omu kibuga omu lwat, olw'okutya abantu okumumigirinya. Yaabbanga mbale mbale eeyo omu bifo ebinambalamu bantu. Neye era, eeyo yona abantu ni bamusengereryangayo, nga bazwa nabuli wantu.

2

OYesu alamya omulwaire eyasanyalaire

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Nga wabitirekuuo enaku, oYesu n'akanga omu kibuga e Kapere-nawumu. Abantu owebawuliire bati akangire e ika,

² ni bakumbaana bangi ino, nga n'omu luuga tibakaali baweeramu. OYesu oweyabbaire ng'abalaabbira ekibono kya Kibbumba,

³ ni waizawo abantu bana nga bagingire omulwaire asanyalaire, bamumuleeteire.

⁴ Owebakayire okumutuuca oYesu egiyabbaire, olw'ekiziima ky'abantu, ni babikula ekitundu ky'ekisooto ky'eniyumba, okuteeba oYesu egiyabbaire. Ni babitya omulwaire oyo omu kiwundu ekyo ng'alambaire oku mukeeka okubamuleeteire.

⁵ OYesu oweyaboine okwikirirya kwabwe, n'akoba asanyalaire ati, "Mwana wange, nkusoniyire ebikolebyo ebibbibibbi."

⁶ Abakugu omu by'aMateeka ga Musa ababbaire batyaime aawo, olwo ni baseega omu myoyo gyabwe bati,

⁷ "Onu abba atya okutumula atyo? Atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba! Naani ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibbi okutoolaku oKibbumba?"

^{1:39} ^{1:39} Mat 4:23; 9:35 [†] **1:40 1:40** Ebigenge, bulwaire obwasuucanga omuntu okubba timulongoole okusinzirira oku mateeka g'eKiyudaaya. **1:44 1:44** Lee 14:1-32

⁸ Amangu ago, oYesu, omu mwoyogwe, n'ategeera ebyabbaire omu biseego byabwé. Iye awo nikiye okubakoba ati, "Lwaki mwebuulya ebintu ebyo omu myoyo gyanyewe?

⁹ Oku bibiri binu kiriina ekikalanguki eino okutumula ni kibbaawo; kukuba asanyalaire nti, 'Nkusoniyire ebikolebyo ebbibibibi,' ooba nti, 'Osetuke, weetiike omukeekagwo oyabe?'

¹⁰ Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu, ali n'obwezye okusoniya ebikole ebbibibibi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba asanyalaire ati,

¹¹ "Osetuke! Oginge omukeekagwo, era okange e ika!"

¹² Amangu ago, omusaiza n'ayemerera, bonabona nga babona, n'aginga omukeekagwe, n'atambula. Bonabona ni bawuninkirira, ni bawuuja oKibbumba, ni bakoba batí, "E! Titubonangaku ekintu ekiti!"

OYesu ayeta oLeevi

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Olundi oYesu n'airayo oku mbale kw'enyanza ey'e Galiraaya, abantu nga bali kwabanga bangi ino e gyali, era ng'abeegesya.

¹⁴ Oluzwanyuma oweyabbaire ng'atambula, n'abona oLeevi, omusoloji wa musolo, omutaane w'Alufaayo, ng'atyaimé omu yaafeesi ya musolo. OYesu n'amukoba ati, "Oize otambulenge na nze." OLeevi yena n'asetukiramu n'ayaba naye.

¹⁵ Oluzwanyuma, oYesu n'ayaba n'abeegibe e wa Leevi oku kiinulo. Abasolooji ba musolo bangi, n'abakola ebikole ebbibibibi, ni baaba naye, era bonabona ni batyama okulya n'oYesu n'abeegibe.

¹⁶ Abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo, owebaboine oYesu ng'aliira aamo n'abakola ebbibibibi, n'abasolooji ba musolo, ni babuulya abeegibe batí, "Lwaki oyo aliira aamo n'abakola ebikole ebbibibibi ooti baabo abasolooji ba musolo?"

¹⁷ OYesu oweyawuliire ekibabuulya, iye onanyere n'abairamu ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire. Abatuukiriryé tiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebbibibibi."

OYesu bamubuulya oku kusiiba

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Omu kiseera abeegi ba Yokaana oMubatizi n'aBafalisaayo ekibabbaire basiibiram, abantu abamo ni baiza e giri oYesu, ni bamubuulya batí, "Lwaki abeegi ba Yokaana oMubatizi n'abeegi b'aBafalisaayo basiiba, kaisi ababo ni batasiiba?"

¹⁹ OYesu, okutaka okubalaga ati iye n'enjegesyaye empyaka tibakwataganá n'obulombolombo bw'ekifalisaayo, n'abairamu n'engero ginu ati, "Abageni abeete oku mbaga y'obugole tibayezya okusiiba ng'omugole omusaiza akaali ali nabo.

²⁰ Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba omu biseera ebyo.

²¹ "Omuntu takubbira omu kizwalo ekikaire ekiraaka ekiyaaka ekibakaali okwozakuumu, olw'okubba owekeykaza, kyezya okukanula ekizwalo, kaisi ekituli ni kyeyongera okugalama.

²² Era enviinyo empyo tibagisuka mu bisawo* byagyo eby'amadiba ebikaire. Singa ekyo bakikola, gabyata, kaisi n'ofirwa enviinyo egyo n'ekisawo kyaku. Enviinyo empyo bagisuka mu bisawo byagyo ebiyaaka."

*OMwana wa Muntu ali n'obwezye oku Saabbaato
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Lumo, oYesu yabbaire abita omu kasinde akabbaire omu musiri gw'engaano oku Saabbaato, abeegibe abeyabbaire atambula nabo, ni baaba nga bawulula ebigala by'engaano.

²⁴ ABafalisaayo ni babuulya oYesu bat, "Ala obone, lwaki abeegibo batambire, ekintu aMateeka ga Musa ekigatakirirya oku Saabbaato?"

²⁵ Iye n'abairamu ati, "Inywe timusomangaku omu Biwandiike kwekyo okabaka oDawudi n'abeyabbaire nabo ekibakolere enzala owejabalamire?

²⁶ Yaingiire omu nyumba ya Kibbumba, n'alyaku emigaati egibabbaire bawongere eeri oKibbumba. Ekyo oDawudi yakikoleire mu kiseera Abbiyasaali owejabbaire nga niiye okabona akira obukulu. Waire ng'emigaati egyo aMateeka ga Musa gabbaire tigakirirya abantu abandi okugiryaku okutoolaku abakabona bonkani, iye oDawudi yagiriireku; era n'awaaku n'ababbaire naye!"

²⁷ Awo niiwo oYesu okubeebuulisyat, "Lwaki oKibbumba yateekerewo eSaabbaato? Museega muti yaluteekerewo kufugiraku bantu ekibakola? Kadi! Yaluteekerewo kaisi abantu bayezye okuwuumulirangaku okuzwa omu mirimo gyabwe.

²⁸ N'olwekyo oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saabbaato."

3

*OYesu alanya omuntu oku Saabbaato
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

¹ Olundi, oYesu n'ayaba omwikumbaaniro. Era omwo mwabbairemu omuntu ow'engalo eyanyolere.

² Era omunanyere omwo mwabbairemu aBafalisaayo ababbaire banoonianga ensonga y'okuzweraku okuwaabira oYesu. Kale ni bamwekalikica babone ooba nga yalamya omuntu oyo oku Saabbaato, kaisi basunire okwo eky'okumuwaabira.

³ OYesu n'akoba ow'engalo eyanyolere ati, "Osetuke, oyemerere abantu bonabona e gibayezya okukubonera!"

⁴ Kaisi n'abuulya abamwakanisa ati, "Kaisi niki amateeka eki-gaikirirya okukola oku Saabbaato? Kukola busa ooba bubbibubbi? Kulamya bwomi ooba kwita?" Neye ibo ni basirika-busiriki.

⁵ Awo n'abeeruguulyamu amaiso n'obusungu, era ng'obukakanyali bw'emyoyo gyabwe bumukwatisirye obutaki, n'akoba omuntu oyo ati, "Waama iswe ogolole engaloyo." Era n'agigolola, era n'eramirawo.

⁶ Awo aBafalisaayo ibo ni bawulukamu, era amangu ago ni beeyimbya n'abandi ab'ekibbula ekiwigira okabaka oKerode ni bateesa engeri egibayezya okujigiricamu oYesu.

* **2:22 2:22 Bisawo** aBaisirairi ibo babisanga enviinyo mu bisawo by'amadiba. **2:23 2:23**
Mat 23:25 2:25 2:25 1Sa 21:1-6 2:26 2:26 Lee 24:9

Oguziima gw'abantu gwaba okubona oYesu

⁷ Olundi oYesu n'ayaba oku mbale kw'enyanza ey'e Galiraaya aamo n'abeegibe. Oguyindi gw'abantu ni gwaba e gyali, nga guzwa e bugwaisana omu Galiraaya n'omu Buyudaaya,

⁸ omu maserengenta g'omu kibuga e Yerusaalemi, n'omu kitundu ky'e Idumeya, n'okwitale kudi kw'omwiga oYoludaani, n'e ngulu omu bitundu ebiriraine ebibuga oTiilo n'oSidoni. Abo bonabona baabire e gyali olw'okubba babbaire bawuliire ebyakola.

⁹ Olw'abantu okubitirira obungi, oYesu n'alagira abeegibe bateekewo eryato libbaawo nga limukuumiriire okutyamamu olw'ekiziima ky'abantu obutamumigiriry.

¹⁰ Yabalagiire okukola ekkyo olw'okubba yabbaire alamiryе abantu bangi, ng'abalwaire bonabona beemigiriryя bayezye okumutuukirira bamukwateku.

¹¹ Abantu ababbaireku emizimu owebamubonangaku nga bagwa ansi omumaisoge ni baasyamika batи, "Niiwe oMwana wa Kibbumba!"

¹² Neye oYesu iye ng'agaanira nakimo emizimu egyo okumubbutila.

OYesu alonda abatume eikumi na babiri

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Olundi, oYesu n'ayaba oku lusozi, n'ayeta abo abeyalonderemu, ni baaba e gyali.

¹⁴ Mwibo n'ayabulaku ikumi na babiri babbenge aamo naye, era abatumenge okulaabba obukwendabwe.

¹⁵ Abo abeyalonderemu n'abeeta batume, era n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu.

¹⁶ Abatume eikumi na babiri abeyayabwireku niibo banu: OSimooni, oguyatumire erya Peeter;

¹⁷ oYaakobbo n'omugandawe oYokaana abataane ba Zebedaayo abeyawaire erya "Bbowaneruuge" amakulu gaakyo kiti, "Ababbwatuka ooti laadu."

¹⁸ Era n'Andereya, n'oFiripo, n'oBbantulumaayo, n'oMatayo, n'oTomasi, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSadaayo, n'oSimooni oMulwaniriri wa kwefuga kw'eigwangalye,

¹⁹ n'oYuda Isikalyoti eyaliiremu oYesu olukwe.

OYesu n'oBberuzebbuli

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Olundi, oYesu n'akanga e Kaperenawumu, tete abantu bangi ni bakumbaanira e gyali, iye n'abeegibe ni bakayaku n'akaseera k'okulya.

²¹ Ab'e waabwe e Naazaleesi owebawuliire batи airire, ni baaba okumukwata olw'okubba ibo babbaire bakitwala batи agwire iralu.

²² Abakugu omu by'aMateeka ababbaire bazwire e Yerusaalemi ibo nga bakoba abantu batи, "Aliku Bberuzebbuli omukulu w'emizimu, era akolesya bwezye bw'omukulu oyo okugibbinga."

²³ Awo oYesu n'ayeta abakugu omu by'aMateeka nago okwaba e gyali, n'abairiramу mu ngero ati, "OSitaani ogumwetere oBberuzebbuli ayezya atya okwebbinga iye onanyere oku bantu?

²⁴ Abantu ab'obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka obwo tibuwangaala.

²⁵ N'omu kisito, singa abantu baamu beesalamu, baawukana, n'ekisito ekyo ni kisansukana.

²⁶ Singa oSitaani yena yeerwanisya, obwezyebwe ni bugabukanamu, abba takaali ali n'amaani, era abba ng'ajigirikire.

²⁷ "Mpaawo ayezya okwingira omu nyumba y'omuntu ow'amaani n'anyaga ebintubye, okutoolaku ng'asookere kumusiba, olwo kaisi n'ayezya okunyaga eby'omu nyumbaye.

²⁸ "Mbakohera amazima nti, kyezeka okusoniya abantu ebibbibibbi byabwe byonabyona, era kyezeka okubasoniya ebizumi byonabyona ebibazuma.

²⁹ Neye, nabuli azuma oMwoyo oMutukulye tibalimusoniya olw'okubba abba akolere kibzikibbi ekyasigala nakyo emirembe n'emirembe."

³⁰ Ekyo oYesu yaktumwire kwakanisya baabo ababbaire bakobere bati aliku muzimu.

Abaganda ba Yesu n'omaaye

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Atyanu abaganda ba Yesu n'omaaye ni batuuka e giyabbaire. Iye ng'ali omu nyumba, ni beemerera e nza, ni bamutumira omuntu okumweta.

³² Ekiziima ky'abantu ekyabbaire kityaime nga kimweruguuliri-rye ni bamukoba bati, "Omaawo n'abagandabo bali e nza bataka okukubona."

³³ OYesu n'abairamu ati, "Abantu abenjeta nti mama ooba nti baganda bange niibo ababba ab'engeriki?"

³⁴ Awo n'abilitya amaiso omu bantu ababbaire batyaime okumpi naye aawo abamweruguuliriirye, n'akoba ati, "Omama n'abaganda bange niibo banu.

³⁵ Nabuli akola oKibbumba ebyataka niiye abba omuganda wange, niiye abba omwonyoko wange, era niiye abba omama."

4

Olugero lw'omusigi

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Olunaku olunanyere olwo, oYesu n'atandiika tete okwegesya ng'ali oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, ekiziima ky'abantu ni kikumbaanira e gyali. Neye owekyabitiriire obunene, oYesu n'aingira omu lyato eryabbaire oku nyanza, n'alityamamu; ekiziima ikyo ni kisigala oku mbale kw'enyanza.

² Awo n'abeegesya ebintu bingi ng'akolessya ngero, era omu kwegesykwe n'abakoba ati,

³ "Muwulisisye. Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye.

⁴ Oweyabbaire ng'asiga, egimo gyagwire ku nzira, enyonyi ni giiza ni gigirya.

⁵ Era ensigo egindi ni gigwa mwitakali ery'oku bubbaalebbaale, tigyalwire ni gimera, olw'okubba eitakali eryo tiryabbaire lyabiriri.

⁶ Neye eisana oweryocerye eino, ni liwotoca ebimera ebyo era ni bikala olw'okubba emiri gyabyo gyabbaire tigyaliriire ansi omwitakali.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa kaisi ni gakulira aamo n'ensigo egyo, kale ni gagikaisya n'okwama.

⁸ N'ensigo egindi ni gigwa omwitakali erisa, ni gimera, ni gikula, era ni gibala. Egimo ni gibala ensigo 30; n'egindi 60; era n'egindi 100."

⁹ Awo oYesu n'akoba ati, "Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula."

Ekigeresya engero

(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Awo abantu abakira obungi nga bamalire okuzwawo ni baaba, abeegi elkumi na Babiri, n'abandi ababbaire basigaire n'oYesu ni bamubuulya ebikwata oku ngero egyo.

¹¹ Iye n'abakoba ati, "Inywe babawaire enkabi egypt'okumanya ekyama ekifa oku bwakabaka bwa Kibbumba. Neye abantu abandi bawulirira nabuli kintu mu ngero,

¹² kaisi dala,
'balingirirenge,
 neye nga tibabona;
bawulirenge,
 neye nga tibategeera,
demba ni beenenya
 ni babasoniya ebbibibibi byabwe.' "

OYesu awa amakulu g'olugero lw'omusigi

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Awo niiye oYesu okubabuulya ati, "Aabba ng'amakulu g'olugero olwo timugategeire, olwo mwalyezya mutya okubbaaku n'olugero olumutegeera?

¹⁴ Omusigi niiye omuntu asiga ekibono kya Kibbumba omu bantu.

¹⁵ Abantu abamo bafaanana ooti nsigo egypt'okumutakali, abando owebakibasigamu bakiwulira, neye amangu ago oSitaani aiza n'akibatoolamu.

¹⁶ Abandi bafaanana ooti nsigo egypt'okumutakali ery'oku bubbabaalebbaale. Owebawulira ekibono, amangu ago bakaniriza n'eisangaalo.

¹⁷ Neye, olw'okubba bafaanana ooti bimera ebidamba emiri egypt'okumutakali nakimo ansi omwitakali, bamala ekiseera kityayi kiti. Owebawulira ekibono bakiwulira, neye amangu ago bakaniriza n'eisangaalo.

¹⁸ Abandi bafaanana ooti nsigo egypt'okumutakali eryamerememu amawa. Ekibono bakiwulira,

¹⁹ neye okweraliikirira ebantu by'ekyalo, n'okubabbeyabbeya n'ebiyobusuni, n'amasya g'ekyalo kinu, owebifuga emyoyo gyabwe bikaisya ekibono kya Kibbumba okubabbeera okukola ebikole ebisa.

²⁰ Kaisi abandi bafaanana ooti nsigo egypt'okumutakali erisa. Owebawulira ekibono bakiwulira, era ni bakikuuma era ni beekalan-gula okukolanga ebikole ebisa; omu bamo ni byekubbisyamu emirundi 30, n'omu bandi emirundi 60, n'omu bandi emirundi 100."

Eitaala libba ngulu ku kikondo

²¹ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Eitaala owebalireeta awali endikiirya tete baira ni balifuunikaku kiibo ooba balikukuulirirya mu mantalike? Tibalyanika aweeru ku kikondo?

²² Aale nabuli kintu ekibisabise kyalibbutuka; era nabuli kyama kyalibbutuka.

²³ Aabba nga waliwo aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula."

²⁴ Era n'ayongereryaku ati, "Mugenderere engeri egimuwlisisya. Ekipimo ekimukolesya okumpulisisya, ekinanyere ekyo niikyo oKibbumba ekiyalikolesya okupima ebiyalibawa, era n'okwongeraku yalibongereryaku.

²⁵ Oyo aali nabyo balimwongeraku n'ebindi. Neye oyo abula, n'akatono akaali nako balikamutoolaku."

Olugero lw'engeri ensigo egigikulamu

²⁶ OYesu n'ayongera okubagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba tubufaananiaku n'owekibba ooti muntu asiga ensigo omwitakali.

²⁷ Omusigi oyo obwire abba agona, omusana n'abba abonia. Igoye en-sigo ni gamera gyonkani, era ni gikula, iye eyagisigire amantamanyaku engeri egigimeramu, n'egigikulamu.

²⁸ Eitakali niiryo erikulya ebimera ebyo paka mu kwama. Ebimera ebyo bisooka kuleeta bukoola, ni biiryaku okusowola emitwe gy'ebigala ebitobito. Kaisi oluzwanyuma, omu mitwe gy'ebigala egyo ni mwizamu amaiso, ni gakakata.

²⁹ Amaiso ago nga gengere, olwo omukesi n'akwata akagoda, olw'okubba eikesa libba lituukire."

Olugero olw'akansigo aka kalidaali

(Mat 13:31-32,34; Luk 13:18-19)

³⁰ Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba twezya kubufaanania naaki? Ooba lugeroki olutwezya okukolesya okubusonzola?

³¹ Bufaananaku ooti kansigo aka kalidaali. Akansigo ako niiko akakirira nakimo obutono omu nsigo gyonagyona egiri oku kyaloo.

³² Neye owebakakoma omwitakali, kamera ni kasuuka kimera kya syodo ekikiraku ebirime bya syodo ebindi byonabyona ebibba omu musiri. Kyabula amasaga amanene, enyonyi gy'omwibanga ni gyezya okulukamu ebisaasiriro, n'okuwuumulira omu kyoleerya kya masaga gaaku."

³³ OYesu yalaabbanga eeri abantu ekibono kya Kibbumba ng'akolesya engero nyingi egifaananaku na ginu, okusinzirira kwekyo ekyababbeeranga ekyangu okutegeera.

³⁴ Mpaawo ekiyabakoberanga nga takoleserye ngero. Kaisi oweyasigalanga n'abeegibe bonkani, ibo ng'abasonzolera byonabyona ebyategeezerenge.

OYesu asirica ogumpunga

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Oku lunaku olunanyere olwo, eigulo, oYesu n'akoba abeegibe ati, "Tusalemu aawo twabe oku lubba ludi olw'enyanza."

36 Awo abeegibe ni baleka aawo ekiziima ky'abantu, ni baingira omu lyato oYesu omuyabbaire atyaime, ni basimbuka ni baaba naye. Abantu abandi ababbairewo ni bakwata amaato gaabwe, bona ni babasenjaku baabe naye.

37 Nga bali aakati omu nyanza, ogumpunga ni gutandiika okufuwa, amayengo ni geesuka omu lyato, ni libbuca kwizula amaizi.

38 Omu kaseera ako oYesu iye yabbaire mu kifo eky'enyuma omu lyato yeigikire omwito agonere. Abeegibe ni bamulamuca, ni bamukoba bati, "Musomesya, iwe tofaayo ng'enyanza etwita?"

39 OYesu n'asetuka n'akaawuukira ogumpunga ati, "Oikaikane!" Era n'akoba enyanza ati, "Oteeke!" Omu kaseera akanayere ako, ogumpunga ni guwolererya, n'enyanza n'eteekera nakimo kusani.

40 Kaisi oYesu n'aira oku beegibe n'ababuulya ati, "Lwaki mutiire? Paka atyanu mukaali okubba n'okwikiriry?"

41 Neye ibo okutya okwababbairemu ni kweyongera, ni bakobangana bati, "Onu muntu w'engeriki? Obona n'ogumpunga n'amayengo bimugondera!"

5

OYesu alamya omusaiza ow'emizimu

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Awo oYesu n'abeegibe ni batuuka oku lubba ludi olw'enyanza omu kitundu ky'e Bageraasa.

² OYesu owejabbaire yankuzwa omu lyato, omuntu aliku omuzimu n'azwa omu kifo omwabbaire amagombe ag'empuku, n'ayaba e gyali amusangaane.

³ Omuntu oyo nago yagonanga mu mpuku egyo. Wabbaire nga tiwakaali waliwo omuntu ayezya okumukkuuma nga musibe oku kintu kyonakyona, kadi ku lujegere,

⁴ olw'okubba emirundi mingi bamusibanga n'enjegere oku mangalo n'ebigere, neye egyo gyona ng'agitiica-butiici. Kale tiwabbairewo muntu ow'amaani kadi moiza ayezya okumukalangula.

⁵ Omusaiza oyo bulijo omusana n'obwire, yasinziriranga omu kifo omuli empuku egibaliikamu abafu, n'oku nsozi, n'abbookooka, era ni yeesalyaga n'amabbaale.

⁶ Awo oweyalengeire oYesu, n'ayaba e gyali ng'airuka, n'amuwa ekitiisya ng'amukomera amazwi.

⁷-8 OYesu n'alagira omuzimu ogwo ati, "Ozwe oku muntu oyo!" Neye omuzimu ni gumwekungirira nga wegukooka guti, "Onvunaanira niki, iwe Yesu oMwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana? Nkwegairiire, omu mwoyo gwa Kibbumba, tiwangadya."

⁹ Kaisi oYesu n'agubuulya ati, "Eriinalyo niiwe onaani?" Ni gwiramu guti, "Eriina lyange ninze oKiziima, olw'okubba tuli bangi."

¹⁰ Gutyo ni gumwegairira ino guti, "Tiwatubbinga omu kitundu kinul!"

¹¹ Oku musingi aawo wabbairewo ekiraalo kinene eky'embiiizi nga giriisyia.

¹² Emizimu egyo ni gyegairira oYesu git, "Otusindike mu mbiizi niigyo egitubba twingiremu."

¹³ Oweyagiikiriiry, emizimu ni gizwa oku muntu oyo, ni gingira omu mbiizi egyo, ekiraalo ekyabbaire ekyeraamu embiizi ooti nkumi ibiri ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku mugingi, ni kiyoolookera omu nyanza, gyonagyona ni gifeera omwo.

¹⁴ Awo abaliisya baagyo ni bairuka, ni baaba bakobera ab'omu kibuga n'ab'omu byalo. Era abantu ni baaba ni babona ekigwirewo.

¹⁵ Owebatuukire oYesu e giyabbaire, ni babona omuntu eyaab-bangaku ekiziima ky'emizimu ng'atyaim, azwaire, era ng'ategeera nakusani ni batya.

¹⁶ Abo ababbairewo ng'emizimu gizwa oku muntu oyo gingira omu mbiizi ni balonserya abantu abaabireyo.

¹⁷ Owebawuliire ebikole ebyo, abantu abo ni batandiika okwegairira oYesu abazwere omu kitundu kyabwe, yena n'aikirirya okwaba.

¹⁸ Ng'ayaba okuniina omu lyato, omuntu oguyabbingireku emizimu n'amwegairira ati amwikirirye atambulenge naye.

¹⁹ Neye iye oYesu n'amukoba ati, "Bbe. Okangeyo e waanywe, omu bantubo, obakobere byonabyona oMusengwa iye oKibbumba ebyakukoleire, era ng'owakukwatiire ekisa."

²⁰ Awo omuntu oyo n'ayaba n'atandiika okukobera ab'omu kitundu ky'e Dekapooli, byonabyona oYesu ebiyamukoleire. Bonabona ababi-wuliire ni beewunya.

Omwala wa Yairo n'omukali omulware
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ OYesu n'abeegibe owebaniinire omu lyato, ni bakanga oku lubba ludi olw'enyanza, olw'e ika. Abantu bangi ni bakumbaanira oYesu e giyabbaire, era n'abba nabo aawo oku mbale kw'enyanza.

²² Awo omoiza oku bakulu b'eikumbaaniro ogubeeta oYairo yena giyaiziire. Oweyaboine oYesu, n'akoma amazwi okumpi kumpi n'ebigerebye,

²³ n'amukungirira ino ati, "Oo! Musengwa, akaala kange kataka okunfaaku. Oize okateeketu engalogyo okalamye tikaafa."

²⁴ OYesu n'ayaba naye, era abantu abandi bangi ino ni bamusengererya, nga baaba bamumigiriry.

²⁵ Mwabo mwabbairemu omukali eyabbaire agadire n'obulware bw'ekikulukuto ky'omusaaye obwabbaire bumumalireku emyanka ikumi na mibiri.

²⁶ Omukali oyo yabbaire agadire ino n'ekirware ekyo era ng'atambwire omu basawo bangi, nga bamumalireku n'ebintubye byonabyona neye nga talama, era ekirwarekye nga kyeyongera kubba bundi.

²⁷ Era olw'okubba yabbaire awulireku ebibatumula oku Yesu, yakikimitire omu kiyindi ky'abantu ababbaire basengererya oYesu, ayezye okumuzwera e nyuma akwate oku kizwalokye.

²⁸ Ekyo kityo olw'okubba yabbaire akoba omu mwoyogwe ati, "Kadi singa ni mmukwataku-bukwati oku kizwalokye, mmaite nti nalama."

²⁹ Oweyakikwaiteku, amangu ago ekikulukuto ky'omusaaye ni kikalirawo. Era n'awulira omu mubirigwe ng'alamire.

30 Omu kaseera akananyere ako, oYesu n'awulira ng'amaanige agalamya gawulukire ni gakola omulimo. Awo n'acuukira ekiyindi ky'abantu, n'ababuulya ati, "Naani azwa okunkwata oku kizwalo?"

31 Abeegibe ni bamwiramu bati, "Wena dala obona abantu bakwiz-wireku, kaisi era n'obuulya oti, 'Naani azwa okunkwataku?'"

32 Neye iye oYesu n'abilityabitya amaiso abone amukwaiteku.

33 Awo omukali oyo, olw'okumanya ekimutuukireku, omu kutya okunene,* era ng'atukuta, n'aiza n'agwa oku mazwi omumaiso ga Yesu, era n'amukobera amazima.

34 Awo oYesu n'amukoba ati, "Mwala wange, olw'okwikiriryakwo olamire. Oyabe mwidembe! Okugadakwo kukomere."

35 OYesu ng'akaali atumula, abakwenda abazwa omu kisito kya Yairo, omukulu w'eikumbaaniro, ni baaba, ni bakobera omukulu oyo bati, "Mukulu, tikikaali kyetaagisya okudambya oMusomesya, omwalawo afire."

36 Waire oYesu yawuliire abo ebibatumula, tiyabafiireku, n'akoba oYairo ati, "Tiwaatyaa, obbe na kwikiriryka kwonkani."

37 Ekyazwiremu oYesu n'agaana abantu abandi okwaba naye e wa Yairo, okutoolaku oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana omuganda wa Yaakobbo.

38 Owebatuukire oku nyumba ya Yairo, omukulu w'eikumbaaniro, oYesu n'ayajaawo obuyoga, ng'abantu bakunga, nga bakubba enduulu.

39 Oweyaingiire, n'akoba ababbairemu ati, "Lwaki mukuukulya, Iwaki mukunga? Omwana timufu, agonere-bugoni."

40 Neye ibo ni bamusekerera, ekyazwiremu n'ababbingamu. Ng'amalire okubabbingawo n'abandi bonabona, n'atwala ababyaire b'omwana, n'abeegibe abasatu, n'aingira nabo omu kisenge omwana omuyabbaire.

41 Oweyatuuukire omu kisenge, n'akwata omwana nago oku ngalo, n'amukoba ati, "Talisa kumi." Amakulu gaakyo gati, "Kaala iwe, nkukoba nti olamuke!"

42 Amangu ago, akaala aka akabbaire ak'emyanka eikumi na mibiri, ni keemerera, ni katambulatambulamu. Ababbairewo ni bawuninkirira ino!

43 Neye oYesu n'abasisiitira ino ati ekkyo tibakikoberaku abantu abandi. Era atyo n'abalagira okuwa omwana oyo ekyokulya alye.

6

Ab'e Naazaleesi bagaana oYesu

(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 OYesu n'azwa omu kitundu ekkyo, n'ayaba omu kitundu ky'e waabwe, n'abeegibe ni baaba naye.

2 Awo oku Saabbaato, n'ayaba omwikumbaaniro n'atandiika okwegesya. Abantu bangi ababbairewo owebawuliire ebyayegesya, ni bawuninkirira! Ni bakoba bati, "Binu byonabyona yabitoire yaina? Malabuki g'engeriki ganu oKibbumba ageyamuware? Era ayezya atya okukola ebyewunyo ebyo?

* 5:33 5:33 AMateeka ga Musa tigaikiriryanga omukali ow'ekikulukuto okubba omu bantu.

³ Onu tiniyi omubaizi, omutaane wa Malyamu, era omuganda wa Yaakobbo n'oyose, n'oyuda, n'osimooni? Era aboonyokobe tibabba kwaiswe kunu na iswe?" Awo ni bamukwatira engongi.

⁴ OYesu n'abakoba ati, "Onaabbi bamuwa ekitiisya wonawona okutoolaku omu kitundu ky'e waabwe, n'omu kikaakye, n'omu nyumba y'e waabwe."

⁵ Era eeyo oYesu tiyayezerye kukolerayo byewunyo, okutoolaku okulamyakuuyo abalwaire batontono bati, ng'abateekaku engalogye.

⁶ Yeewunyire ino olw'okubba abantu baayo tibabbaire n'okwikiriry. Atyo n'ayaba ng'ayegesya omu byalo ebirirainewo.

OYesu atuma abeegibe eikumi na babiri

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷ Lumo oYesu n'ayeta abeegibe elkumi na Babiri, ni baaba egali, n'abatuma babiri babiri. Era n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu.

⁸ N'abasisiitira ati, "Omu lugendo lunu timwaba n'akantu kadi kamo, okutoolaku omukoomero. Timwaba n'ekyokulya, kadi mpiiya, ooba emigoba.

⁹ Neye muzwale biraito, era nabuli moiza azwale ekizwalo kimo kyonkani, tiyaaba n'ekyokubiri."

¹⁰ Era n'abakoba ati, "Nabuli kibuga ekimubba mutuukiremu, mugonenge mu kisito ky'abantu ababasangaaliranga, paka owemwalizwa omu kibuga ekyo.

¹¹ Owemutuuka omu kifo kyonakyona, abantu nandi ni babasan-gaalira ooba ni bagaana okubawulisisya, awo nga muzwawo. Era owemubba muzwawo, mwekunkumulyangaku n'enkungu egibba gibakwaite oku bigere byanywe, ng'akamanyiciryo k'obujulizi obulaga okuvunaana abantu abo. Mazima mbakobera nti ekyalituuka oku Sodoma n'oku Gomola kyalibba kiguminkirizika okukiraku ekyalituuka oku bantu abo."

¹² Batyo abeegi ni baaba nga bakobera abantu bati, "Kiwomeire mwenenye."

¹³ Ni babbinga emizimu mingi oku bantu. Ni basiiga abalwaire amafuta g'enkabi ni babalamya.

Okufa kwa Yokaana oMubatizi

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Awo okabaka oKerode n'awulira okufuma kwa Yesu, olw'okubba babbaire bamutumulaku wonawona. Abamo nga bakoba bati, "Niiye oYokaana oMubatizi azuukiire. Ekyo niikyo ekigira ali n'obwezye okukola ebyewunyo."

¹⁵ Neye abandi nga bakoba bati, "Niiye Eriya." N'abandi bati, "Naabbi, omoiza oku banaabbi ab'eira."

¹⁶ Okerode oweiyabiwuliire n'akoba ati, "OYokaana oMubatizi ogunatemereku omutwe niiye azuukiire!"

¹⁷⁻¹⁹ OYokaana oMubatizi yabbaire adeebere oKerode ng'amukoba ati, "Amateeka tigaikiriry iwe okutwala oKerodiya omuka mugandawo oFiripo, n'omusuuca mukaliwo. Ekyo kyagirire oKerodiya n'akoolesya oYokaana, ng'ataka n'okumwita, neye ng'abula ngeri."

Ekiseera kyuatuukire oKerode n'alaigira ati, oYokaana bamukwate era bamwigalire omu mabbuusu, okusangaalya oKerodiya, okabaka oKerode oguyabbaire abandwire oku mugandawe.

20 OKerode iye yabbaire atya oYokaana, ng'amaite ati oYokaana musaiza atuuikiriire, era mutukulye, kale yamukuumanga nakusani tiyappaaku kabbikabbi. Yatakanga okumuwlisisya, newankubbaire nga nabuli owejamuwulisisyanya, yeeraliikiriranga ino omu mwoyo.

21 Neye lumo, oKerodiya n'asuna akakisa. Lwabbaire lunaku lwa kwebukiriryaku olubabyaliire oKerode. OKerode n'akola embaga, n'ayeta abantube abakulu, n'abakulu b'abaisirikale, n'abantu aba-fuma omu Galiraaya.

22 Kwolwo omwala wa Kerodiya yaizire n'abina, n'asangaalya ino oKerode n'abagenibe. Olw'okusiima eino okabaka n'akoba omwala ati, "Onsabe kyonakyona ekyotaka, nakuwa."

23 N'alayira n'okulayira ati, "Kyonakyona ekiwansaba nakuwa, n'owewataka oti obwakabaka bwange tubugabaniremu aakati."

24 Awo omwala n'awuluka, ni yeobulyaku omaaye ati, "Nsabe niki?" Omaaye n'amwiramu ati, "Mutwe gwa Yokaana oMubatizi gw'obba osabe."

25 Amangu ago omwala n'aluuya okukanga e giri okabaka, n'amusaba ati, "Ekintaka okumpeerawo omu kaseera kanu, mutwe gwa Yokaana oMubatizi nga baguteekere okwitiba."

26 Ekyo ni kiruma ino okabaka, neye olw'okubba yabbaire alayire, aate nga n'abagenibe bawuliire, nandi n'ataka kumwima ekyamus-abire.

27 Amangu ago okabaka n'atuma omwisirikale omukuumi w'amabbuusu okuleeta omutwe gwa Yokaana. Ogyatumire, n'ayaba omu mabbuusu n'atemaku oYokaana omutwe.

28 Era ni baguleetera okwitiba, ni baguwa omwala, era n'omwala yena n'agutwalira omaaye.

29 Abeegi ba Yokaana owebakiwuliire, ni baaba ni batwala omulambogwe, ni baguliika.

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Yok 6:1-14)

30 Awo abatume ni bakanga e giri oYesu, ni bamulonserya byonabyona ebibabbaire bakolere n'ebibabbaire beegeserye.

31 Iye n'abakoba ati, "Mwize twabe omu kifo omutwezya okubba swenkani, muwuumuleku." Babbaire bakayireku n'akaseera ak'okulyaku olw'abantu abangi abaizanga e gibaabbanga. Abantu abamo baabbanga ooti bazwawo, nga tete abandi batuuka.

32 N'olwekyo ni bavuga eryato, ni baaba bonkani, omu kifo ekinambulamu bantu.

33 Neye era abantu bangi ni bababona nga baaba, ni babamanyica bati niibo. Awo-so ni bazwa omu bibuga byonabyona, ni babagedya nga babita oku lukalu, nga baaba bairuka, ni babeesooka omu kifo oYesu n'abeegibe e gibabbaire baaba.

34 OYesu owejatuukire oku lukalu, n'abona ekiziima ky'abantu kinene nga kiri aawo, n'akikwatira ekisa olw'okubba babbaire ooti

ntaama eginambulaku muliisya! Kale n'amala ekiseera kiwanvu ng'abeegesya.

³⁵ Abeegi owebaboinne ng'obwire bwatira okwirugala, ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Ekifo kinu mpaamu bantu, aate nga n'obwire buunu bwirugala.

³⁶ Abantu obaseebule baabe beegulire ekyokulya omu byalo n'omu bubuga obuliraine aanu."

³⁷ OYesu n'abairamu ati, "Niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye." Ibo ni bamubuulya bati, "Otaka twabe tubagulire emigaati egimalawo edinaali 200,* tubawe balye?"

³⁸ Iye n'ababuulya ati, "Mulikuuwo n'emigaati mimeka? Mwabe mubone." Owebamalire okwekalikica, ni bamukoba bati, "Mitaanu, n'enyanzi ibiri."

³⁹ Awo oYesu n'alagira abantu bonabona okutyama ansi okwisubi mu babbubbu.

⁴⁰ Ni batyama nga bali mu babbubbu, ebimo nga nabuli kimo mulimu abantu 100, n'ebindi nga nabuli kimo mulimu 50.

⁴¹ OYesu n'atoola emigaati emitaanu n'enyanzi eibiri, n'alingirira omwigulu, ni yeebalya oKibumba. N'avunavunamu emigaati egyo, n'agiwa abeegibe okwinula abantu. Era n'enyanzi eibiri gyona n'agivunavunamu, bonabona ni basunaku.

⁴² Era abantu bonabona baliire ni baikuta.

⁴³ Era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri.

⁴⁴ Oku bantu bonabona abaliire, obungi bw'abasaiza bonkani[†] bwabbaire 5,000.

*OYesu atambulira oku maizi
(Mat 14:22-33; Yok 6:15-21)*

⁴⁵ Amangu ago oYesu n'alagira abeegibe bavuge eryato beekubbe mberemu, baabe e Bbesusaida, oku lubba ludi olw'enyanza, nga iye akaali aseebula abantu.

⁴⁶ Oweyamalire okubaseebula, n'aniina oku lusozi okusaba oKibumba.

⁴⁷ Endikiirya owejakwatiire, ng'abeegibe bali mu lyato aakati omu nyanza, oYesu iye ng'ali yenkanu oku lukalu.

⁴⁸ Awo n'abalengera nga bakalabana okuvuga eryato n'enkasi, olw'ogumpunga ogwabbaire guzwa egibaaba. Obwire owebwabbaire bwatira okuca, n'ayaba e gibali ng'atambulira oku maizi. Nabba ooti ababitaku.

⁴⁹ Neye ibo owebamuboine ng'atambulira oku maizi, ni baseega bati kyewo. Ni bakubba enduulu,

⁵⁰ olw'okubba bonabona bamuboine, ni batya ino. Neye iye amangu ago n'atumula nabo, n'abakoba ati, "Ninze! Timwatya, mwiremu omwoyo."

⁵¹ Atyo n'aniina omu lyato omubabbaire. Ogumpunga ni gulekera awo okufuwa. Abeegibe ni bawuninkirira ino,

6:34 6:34 Kub 27:17; 1Ba 22:17; 2Mi 18:16; Zek 34:5; Mat 9:36 * **6:37 6:37** Edinaali 200, gyabbaire mpeera y'omupakasi egyptakasira enaku 200. † **6:44 6:44** Abasaiza bonkani, aBaisirairi tibabalanga abakali n'abaana nga babala abantu.

52 olw'okubba ekyewunyo eky'emigaati babbaire tibategeire amakulu gaakyo, bati oYesu ali n'amaani. Emoyo gyabwe gyabbaire mikakanyali.

OYesu alanya abalwaire e Genesereeti

(Mat 14:34-36)

53 Awo owebasaliremu enyanza ni bayambuka kudi, batuukiire mu kitundu ky'e Genesareeti, ni basiba eryato oku mbale kw'enyanza.

54 Owebazwire omu lyato, amangu ago abantu ni bamanyica oYesu.

55 Ni bairuka nga babita nabuli wantu omu kitundu ekyo, ni baleeta abalwaire, nga babagingire oku mikeeka, ni babatwala wonawona awebawuliranga bati oYesu niiwo e gyali.

56 Wonawona aweyayabanga, omu butale, n'omu bibuga, ooba omu byalo, abantu bateekanga abalwaire omu bifo eby'okukumbaaniram, ni bamwegairira aikiriryre kadi bakwate oku mugo gw'ekizwalokye. Era bonabona abakikwaiteku, ni balama.

7

ABayudaaya bagotesya ebiragiro bya Kibbumba

(Mat 15:1-9)

1 Lumo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ababbaire bazwire e Yerusaalemi, bakumbaaniire e giri oYesu.

2 Abantu abo ni babona abamo oku beegibe nga baliira engalo egitali ntukulye, ekikoba kiti, nga tibaginaabiryre ng'obulombolombo bw'aBayudaaya obwebulagira.

3 Ibo aBafalisaayo n'aBayudaaya abakira obungi, basengereryanga akalombolombo k'abazeiza baabwe ak'obutalya nga tibasookere kukola mukolo ogw'okunaaba omu ngalo.

4 Era ebibatoolanga omu katale nga tibabirya, okutoolaku nga basookere kukola mukolo ogw'okubitukulya. Babbaire n'obulombolombo obundi bungi obubasengereryanga, ng'okunaabya ebikopo, n'agacupa, n'ebibange ebitali by'eitakali.

5 Awo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ni babuulya oYesu bati, "Lwaki abeeegibo tibasengererya obulombolombo bw'abazeiza baiswe, neye ni balya n'engalo egitali ntukulye ng'obulombolombo bwabwe obwebulagira?"

6 OYesu n'abairamu ati, "Bananfunsi inywe, kaisi ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyalagwireku kituuce, oweyakobere ati: 'Abantu banu bampa ekitiisya mu bibono-bubono,

neye emyoyo gyabwe gimbulaku.

7 N'engeri egibansinzamu tintuuce olw'okubba ebibono eby'abantu-obuntu,

niibyo eibilegesya bati mateeka ga Kibbumba.'

8 "Muleka ekiragiro kya Kibbumba, ni mukwata bulombolombo bw'abantu."

9 N'abakoba tete ati, "Mukola kibbikibbi okugaana ekiragiro kya Kibbumba, olw'okutaka okusengererya obulombolombo bwanywe.

10 OMusa yalagiire ati, 'Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya.' Era ati, 'Eyazumanga oiteeye ooba omaaye, bamwitenge-bwiti.'

¹¹ Neye inywe mukoba muti singa omuntu akoba oiteeye ooba omaaye ati, 'Ekinandikuware ng'obubbeeri, kisuukire "Kolubbaani," 'amakulu gaakyo kiti kiwonge eeri Kibbumba,

¹² olwo-so nga timukaali mumwikiriry aabeeku n'akantu kadi kamo akaakolera oiteeye ooba omaaye.

¹³ Omu ngeri eyo oKibbumba ekyakoba ni mukidibya ni musengererya bulombolombo bwanywe obumwegesya. Era mukola n'ebindi bingi eby'engeri eyo."

Omuntu okubba ow'omuliko
(Mat 15:10-20)

¹⁴ Olundi oYesu n'ayeta ekiziima ky'abantu tete, ni kyaba e gyali, n'abakoba ati, "Mumpulisisye nywenanywena, era mutegeere.

¹⁵ Ebyo omuntu ebyalya, tiniibyo ebimwonoona omumaiso ga Kibbumba, neye ebyo ebizwa omu mwoyogwe, niibyo ebimwonoona.
[

¹⁶ Aabba nga waliwo aali n'amawti agawulira, awulire]."^{*}

¹⁷ Oweyamatire okutumula ekyo n'aleka awo ekiziima ky'abantu, n'aingira omu nyumba. Abeegibe ni bamubuulya amakulu g'ekyo ekyatumwire.

¹⁸ N'abakoba ati, "Nywena kadi kutegeera? Timubona muti omuntu ebyalya tiniibyo ebimusuuca okubba ow'omuliko?

¹⁹ Ekyokulya tikingira mu mwoyogwe, neye kyaba mu kida, era kizwamu ni kiwuluka omu mubiri." OYesu, omu kutumula atyo, yalagire ati mpaawo byakulya, abantu ebibabbaire n'okuzira okulya.

²⁰ Era n'abakoba ati, "Omuntu ebyatumula, niibyo ebimusuuca okubba ow'omuliko.

²¹ Ekyo kityo olw'okubba omu mwoyo gw'omuntu niimwo omuzwa ebiseego ebbibibibi, n'obudankaani, n'obwibbi, n'obwiti, n'obulendi,

²² n'obuluvu, n'enewe, n'ebikole ebbibibibi ebya buli ngeri, n'obubbeyi, n'engongi, n'okusibiriryu oku bantu, n'okwekudumbalya, n'obusirusiru.

²³ Ebintu ebyo byonabyona ebbibibibi bizwa mu mwoyo, ni bisuuca omuntu okubba ow'omuliko."

Omukali eyabbaire n'okwikiriry
(Mat 15:21-28)

²⁴ OYesu oweyawazwire awo, n'ayaba omu kitundu ekiriraine ebibuga oTiilo n'oSidoni, n'abba omu kisito ekimo, nandi n'ataka abantu bakimanye, neye era nandi n'ayezya okwebisira nakimo.

²⁵ Waliwo omukali eyabbaire n'akaalake akabbaireku omuzimu. Oweyawuliire okufuma kwa Yesu, amangu ago n'ayaba e gyali, n'akoma amazwi okumpi n'ebigerebye.

²⁶ Omukali oyo tiyabbaire Muyudaaya, eigwanga lya Yesu. Yabbaire Muyonaani omubyale w'e Fenisiya eky'omu kyalo ky'e Siiriya. N'asaba oYesu abbinge omuzimu oku kaalake.

²⁷ OYesu, olw'okubba yaizire kusooka kubbeera bantube aBayudaaya, n'amwiramu omu lugero ati, "Oleke abaana niibo ababba beesooke okulya baikute, olw'okubba owebabba bakaali kwikuta, titikuuce okutoola ekyokulya kyabwe, ni nkimumira embwa."

* **7:16 7:16** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu.

²⁸ Omukali n'airamu oYesu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, neye n'embwa gyona, owegibba ansi w'emenza, giryaku obukunkumukira obuzwa oku kyokulya ky'abaana."

²⁹ OYesu n'amukoba ati, "Olw'ebibono ebyo ebyoiriremu, weekangireyo e ika, omwalawo, omuzimu gumuzwireku."

³⁰ Omukali n'akanga e ika, n'ayaja omwalawe ng'agonere oku buliri, era ng'omuzimu gumuzwireku.

OYesu alamya omasiipe

³¹ Awo oYesu n'azwa omu kitundu eky'e Tiiro, n'ayaba oku nyanza oGaliraaya, ng'abitira omu bitundu eby'e Sidoni n'omu Dekapooli.

³² Ni wabbaawo abamuleeteire omasiipe, era eyabbaire tayezya kutumula nakusani, ni beegairira oYesu amukwateku amulamye.

³³ OYesu n'atoola omuntu nago omu kiziima ky'abantu, n'amwirya oku mbale, n'amuteeka enwe omu matwige, n'ayanda ebitanta, n'amukwata oku lulumi.

³⁴ Kaisi n'alola omwigulu, n'aica omuyeero, neenu waakoba omuntu oyo ati, "Efufaasa!" Amakulu gaakyo kiti, "Oigulukuke."

³⁵ Ananyere awo amatwige ni gaigulukuka, n'olulumirwe ni lusibinduka, n'atumula nakusani.

³⁶ OYesu n'asisiitira abantu ekyo okutakikoberaku abandi. Neye era egiyakomerye okubasisiitira, tete ibo niiyo egibakomerye okukisalaaniryा nakimo wonawona.

³⁷ Bonabona abakiwuliire, ni bawuninkirira ino, nga bakoba bati, "Byonabyona abikola nakusani; ababbaire abaigaliri b'amatwi, abayezeserye okuwulira; kaisi ababbaire tibatumula, n'abayezesyə okutumula."

8

OYesu aliisya abantu 4,000

(Mat 15:32-39)

¹ Olundi omu naku egyo, abantu ni bakumbaana bangi tete. Owebabbaire nga badamba ekyokulya, oYesu n'ayeta abeeegibe, ni baaba e gyali, n'abakoba ati,

² "Abantu banu bankwatisirye ekisa, olw'okubba bamalire na nze enaku isatu nambirira, aate atyanu badambaku ekibalya.

³ Owembaseebula okukanga e waabwe ng'enzala ebaluma, bademba babbalikira omu nzira, olw'okubba abamo bazwera yala."

⁴ Abeegibe ni bamwiramu bati, "Omu kitundu kinu umunambula muntu, omuntu atoola yaina emigaati egeyezya okuliisya abantu banu?"

⁵ Iye n'ababuulya ati, "Mulikuuo n'emigaati mimeka!" Ni bamwiramu bati, "Musantu."

⁶ Awo n'lagira abantu batyame ansi. Era n'atoola emigaati egyo omusanvu, ni yeebalya oKibbumba, n'agivunavunamu, n'agikwatisya abeeegibe bagigabire abantu. Ni bagibagabira.

⁷ Babbairewo n'obunyanyi bubiri buti. Oweyamalire okwebalya oKibbumba, bwona n'lagira babubagabire.

⁸ Abantu ni balya ni baikuta. Era abeeegibe ni bakumbaania ebitutundutundu ebyafikireku, ni biizulya ebiibo musanvu.

⁹ Abantu babbaire ooti 4,000.

¹⁰ Awo oYesu n'abaseebula. Era oluzwanyuma n'aniina omu lyato n'abeegibe, ni baaba omu kitundu eky'e Dalumanusa.

ABafalisaayo basaba oYesu akamanyiciryo

(Mat 12:38-42; 16:1-4)

¹¹ ABafalisaayo ni baaba e giri oYesu, ni batandiika okwakana naye, ni bamusaba nga bamukema, abawe akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa eeri Kibbumba.

¹² Awo n'aica omuyeero, olw'okulumwa omu mwoyogwe, n'abakoba ati, "Lwaki abantu b'omulembe gunu basaba akamanyiciryo? Mbakobera amazima nti ab'omulembe gunu mpaawo kamanyiciryo akenabawa."

¹³ Awo n'abazwaku, tete n'aingira omu lyato ni balivuga, n'ayaba oku lubba lundi olw'enyanza.

Enjegesya embiibbi ey'aBafalisaayo n'eya Kerode

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Olundi abeegi ba Yesu ni beerabira okwabaku n'emigaati. Neye ng'omu lyato balimu n'omugaati gumo.

¹⁵ OYesu n'abakoba ati, "Mulabuke, mwekuume ekizumbulukuca ky'enjegesya y'aBafalisaayo, n'eya bantu ba Kerode."

¹⁶ Ibo ni beegeyamu bat, "Atukoba atyo olw'okubba tudamba migaaati?"

¹⁷ OYesu owejamanyicirye ekibakoba, n'ababuulya ati, "Inywe, lwaki mukoba muti mubula emigaati? Era paka atyanu mukaali kubona waire kumanyica? Emyoyo gyanywe gikaali mikakanyali?

¹⁸ Muli n'amaiso, neye timubona? Namatwi agemuli nago tigawulira? Era n'okwebukirya timwebukirya?

¹⁹ Owenagabwire abantu 5,000 emigaati emitaanu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafiikireku?" Ni bamwiramu bat, "Ikumi na bibiri."

²⁰ "Kaisi tete owenagabulire abantu 4,000 emigaati omusanvu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafiikireku?" Ni bamwiramu bat, "Musanvu."

²¹ Awo n'ababuulya ati, "Era paka atyanu mukaali okutegeera?"

OYesu alamya omwofu e Bbesusaida

²² Awo oYesu n'abeegibe, ni batuuka e Bbesusaida. Wabbairewo abantu abaleetere omwofu e giri oYesu, ni bamwegairira amukwateku amulamye.

²³ OYesu n'akwata omwofu oku ngalo, n'amutoola omu kabuga ako. Owejamalire okwanda ebitanta oku maiso g'omwofu oyo, n'okugakwataku, n'amubuulya ati, "Oliku n'ekyobona?"

²⁴ Omwofu n'abonakuumu katono kati, n'akoba ati, "Mbona abantu abatambula, okutoolaku nti, bambonekera ooti misaale."

²⁵ OYesu n'ayongera okumukwata oku maiso, ni gabonera nakimo, n'abona kusani nabuli kintu.

²⁶ OYesu n'akoba eyabbaire omwofu ati, "Oyabe e waanywe, tiwakanga eedi omu kabuga."*

8:11 8:11 Mat 12:38; Luk 11:16 **8:12 8:12** Mat 12:39; Luk 11:29 **8:15 8:15** Luk 12:1

8:18 8:18 Yer 5:21; Zek 12:2; Mak 4:12 * **8:26 8:26** EBiwandiike ebimo bimaliiriryu biti, Tiwakoberaku omuntu ogondi yenayena omu kabuga.

*OPeetero abbutula oYesu ekyali
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Awo oYesu n'ayaba n'abeegibe omu bubuga bw'omu kitundu ek-ibeeta Kaisaaliya Firipo. Owebabbaire batambulatambula, n'abuulya abeegibe ati, "Abantu owebabba bantumulaku, banjeta naani?"

²⁸ Ni bamukobera bati, "Abamo bakweta Yokaana oMubatizi. Abandi bati mbu niwe onaabbi Eriya, kaisi n'abandi bakoba bati mbu niwe omoiza oku banaabbi badi abandi."

²⁹ Olwo n'ababuulya ati, "Kaisi inywe munjeta naani?" Iye oPeetero n'amwiramu ati, "Niiwe oKurisito oyo oKibbumba oguyasukireku amafuta."

³⁰ OYesu n'abasisiitira ino, ekyo tibakikoberaku omuntu kadi moiza.

*Yesu alanga okufa n'okuzuukirakwe
(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)*

³¹ Awo oYesu n'atandiika okubeegesyat, "OMwana wa Muntu, bateekwa okumugadya ino, era n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka okumugaana. Era bali n'okumwita, neye oluzwanyuma lw'enaku isatu, yalizuukira."

³² Ebyo yabitumuliire mulwatu.

Awo oPeetero n'airya oYesu oku mbale n'amwakanisyat, ino.

³³ Neye oYesu oweyalukire n'alola e nyuma, n'abona abeegibe abandi, n'akaawuukira oPeetero ati, "Onzwe omumaiso, oli Sitaani! Ebigerendererwa bya Kibbumba tiniibyo ebyofaaku, neye ofa ku by'abantu!"

³⁴ Awo oYesu n'ayeta ekiziima ky'abantu, n'abeegibe, ni baaba e gyali, n'abakoba ati, "Nabuli muntu ataka okubbba omusengereri wange, ali n'okwerabira ekyali, ni yeetiika omusalabbagwe ogw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

³⁵ Nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange n'olw'aMawuliro aMasa, yalibulamya.

³⁶ "Aale kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwonabwona obwa ku kyalo, neye kaisi n'afirwa obwomibwe?

³⁷ Era dala mpaawo omuntu ekyayezya okuwaayo okugula obwomibwe.

³⁸ Buli ankwatira nze era n'ebibono byange ensoni omu bantu b'omulembe gunu abazwazwa oku Kibbumba era abakola ebibbibibbi, OMwana wa Muntu yena yalimukwatira ensoni oweyaliiizira omu kitiiysya kya Iteeye, ng'ali n'abamalaika abatukulye."

9

¹ Era oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, "Mbakobera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku obwakabaka bwa Kibbumba nga buliwo n'amaani."

*Okucuuka kw'emboneka ya Yesu
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Enaku omukaaga oweyabitirewo, oYesu n'ayaba n'oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana n'abeekubbembera, ni baniina olusozi

oluwanvu ni babba eeyo bonkani. Awo embonekaye n'ecuuaka nga babona.

³ Ebizwalobyne ni bimirikiinya, ni bitukula ino nga mpaawo kadi moiza oku kyalo ayezya okubitukulya paka atyo.

⁴ Ananyere aawo Eriya n'oMusa ni babeerukira nga batumula n'oYesu.

⁵ Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musomesya, kisa okubba aanu. Oleke tulukewo obusiisira busatu, akamo kako, n'akandi ka Musa, n'akandi k'Eriya."

⁶ OPeetero yakobere atyo, olwo-so ng'ebiyokutumula bimugotere, olw'okubba iye n'abainaye, babbaire batiire ino.

⁷ Awo ekireri ni kiiza, ni kibabbuunaku n'ekiiriirye kyakyo, era eigono ni lizwera omu kireri ekyo nga likoba liti, "Onu niiye oMwana wange oguntaka eino, mumuwulisisye."

⁸ Tete amangu ago baabire okulolyamika, nga tibabonaku muntu gondi aali nabo, okutoolaku oYesu yenkani.

⁹ Kaisi owebabbaire baniinuka olusozi, oYesu n'abasisiitira ati, "Ekimuboine timukikoberangaku omuntu yenayena paka oMwana wa Muntu ng'amalire okuzuukira."

¹⁰ Era bona ni bagondera ekyabakobere, neye ni beebyulyangana bati, "Ategeezere niki owaatumwire oku kuzuukira?"

¹¹ Ananyere awo ni bamubuulya bati, "Lwaki abakugu omu by'aMateeka ga Musa bakoba bati Eriya niiye ateekwa okusooka okwira kaisi oKurisito aize?"

¹²⁻¹³ OYesu n'abairamu ati, "Kituuce, Eriya* niiye aali n'okusooka okwira, okwirya emyoyo gy'abantu obuyaaka. Neye mbakobera nti, omuntu aali ooti Eriya yaizire ira, ni bamukola ebintu byonabyona ebibatakire, ng'eBiwandiike owebiyamutumwireku." Era n'oMwana wa Muntu yena, bali n'okumugadya eino, era n'okumutalyanguka ng'eBiwandiike owebimutumulaku.

OYesu alamyia omwisuka ow'omuzimu

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Kwolwo oYesu n'abeegibe abasatu, owebazwire oku lusozi, ni baaja ekiziima ky'abantu ekinene, nga kyeruguuliriirye abeegibe abandi, era ng'abakugu omu by'aMateeka ga Musa baakana nabo.

¹⁵ Abantu bonabona owebaboinne oYesu, ni basiima ino, ni bairuka okwaba e gyali, ni bamusangaalira.

¹⁶ Awo iye n'abuulya abeegibe ati, "Niki ekimwakana nabo?"

¹⁷ Omoiza oku bantu abangi ababbairewo, n'amwiramu ati, "Musomesya, nkuleeteire omutaane wange aliku omuzimu ogumugaana okutumula.

¹⁸ Nabuli owegumukwata, gumukubba ebigwo, n'afuuja eifulo, n'aluma amaino, era ni yeegolola n'akala. Nsabire abeegibo okugumubbingaku neye ni bakaya."

¹⁹ OYesu n'abairamu ati, "Abantu inywe, ab'omulembe gunu ababula okwikiriry, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza? Ondeetere omwisuka nago."

²⁰ Batyo ni bamumuleetera.

Omuzimu owegwaboine oYesu, amangu ago ni gusukunsulya omwisuka, n'agwa ansi, ni yeegalanzula, nga waafuuja eifulo.

²¹ OYesu n'abuulya oiteeye w'omwisuka ati, "Amalire ibbangaki kasooka omuzimu gunu gumukwata?" Iye n'amwiramu ati, "Kuzwera nakimo mu butobuto.

²² Era emirundi mungi gumumuma omu musyo, ooba omu maizi, gumwite. Kale otukwatile ekisa, otubbeere, owoobba oyezya."

²³ OYesu n'amwiramu ati, "Okobere oti, 'Owoobba oyezya?' Omanye oti byonabyona byezeaka, omuntu owaabba n'okwikirirya."

²⁴ Amangu ago, oiteeye w'omwisuka n'airamu maaminkirira ati, "Njikirirya, neye era ombeere Musengwa, okwikirirya kwange kuweemu okubuuusabuusa!"

²⁵ OYesu oweleyaboine abantu abandi bangi nga baiza bairuka, n'akaawuukira omuzimu ati, "Iwe muzimu ogw'okutatumula, era ogwaigaire amatwi, nkulagira nti omwisuka oyo omuzweku, era tomwirangaku tete."

²⁶ Gutyo owegwamalire okwasyamika n'okusukunsulya ino omwisuka, ni gumuzwaku, n'awola ooti afire. Era abakira obungi ni bakoba bati, "Afire!"

²⁷ Neye oYesu n'amukwata oku ngalo, n'amusetuca, era omwisuka n'ayemerera.

²⁸ Oluzwanyuma, oYesu oweleyakangire e ika, abeegibe ni bamubulya bati, "Olwo lwaki iswe titwezerye okugumubbingaku?"

²⁹ Iye n'abairamu ati, "Mpaawo kintu kindi ekimwezya okubbingisa omuzimu ogw'engeri enu oku muntu, okutoolaku okusaba n'okusiiba."

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰ OYesu n'abeegibe owebazwire aawo, ni babita omu Galiraaya, oYesu nandi n'ataka abantu abandi bakimanye,

³¹ olw'okubba yabbaire n'abeegibe ng'abeegesya ati, "OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab'obwezye. Era balimwita, neye oku lunaku olwokusatu nga bamalire okumwita, yalizuukira."

³² Neye ekiyabakobeire tibakitegeereku, kaisi tete ni batya okumubulya.

Naani akira abainaye ekitiisyaya?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Batyo oYesu n'abeegibe ni batuuka e Kaperenawumu. Owebamalire okwingira omu nyumba, oYesu n'ababuulya ati, "Mubbaire mwakana kuuki omu nzira?"

³⁴ Neye ibo ni basirika olw'okubba omu nzira babbaire baakana nga beeбуulyangana bati naani akira ekitiisyaya mwibo?

³⁵ Awo oYesu n'atyama era n'ayeta abeegibe eIkumi na Babiri, ni baiza e gyali. N'abakoba ati, "Nabuli ataka okubba omwekubbemberi, ateekwa kubba niiye asembayo mu bonabona, era n'okubba muweererya wa bonabona."

³⁶ Ananyere awo n'ayeta omwana omutomuto, kaisi n'amukoba okwemerera omumaiso gaabwe. N'amulera, kaisi n'abakoba ati,

³⁷ "Nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze. Era nabuli ansangaalira, abba tasangaaliire ninze, neye abba asangaalira yooyo eyantumire."

Atatulwanisya tabba mulabe waiswe

(Luk 9:49-50)

³⁸ Olundi oYokaana n'akoba oYesu ati, "Musomesya, twaboine omuntu ng'abbinga emizimu oku bantu ng'akolesya eriinalyo, iswe ni tugezyaku okumuloberya olw'okubba takusengererya aamo na iswe."

³⁹ OYesu n'amwiramu ati, "Oyo timumuloberyanya, olw'okubba nabuli akola ebyewunyo ng'akolesya eriina lyange, tayezya kwanguya kuntumulaku obubbibubbi nga wankubitawo ekiseera ekitono kiti.

⁴⁰ Nabuli atatulwanisya, oyo yena abba munaiswe.

⁴¹ Mbakobera amazima ntí nabuli abawa inywe amaizi ag'okunywa olw'okubba muli bantu ba Kurisito, anambula kubuusabuusa yalisuna empeeraye."

Ebitendera abantu okukola ekibbikibbi

(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² "Singa omuntu yenayena azweraku omoiza oku batobato abo abanjikiririyamu okukola ekibbikibbi, ekikiraku, omuntu oyo ku-musiba ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu nyanza.

⁴³ Era singa engaloye ekuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, og-itemeku. Kisa osune obwomi obutawaawo ng'oli muleme, okukiraku okusigalya engalo eibiri, neye ni bakumuma, omu geyeena, [

⁴⁴ omuli omusyo ogatalikira, era omutawa n'okuvunda].[†]

⁴⁵ Ooba singa ekigerekyo kikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, okitemeku. Kisa osune obwomi obutawaawo ng'oli muleme, okukiraku okusigalya ebigere eibiri, neye ni bakumuma omu geyeena, [

⁴⁶ omuli omusyo ogatalikira, era omutawa n'okuvunda].[‡]

⁴⁷ "Aabba ng'eriisolyo niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu. Kisa oingire obwakabaka bwa Kibbumba ng'oli w'eriiso limo, okukiraku okusigalya amaiso gonagona, neye ni bakumuma omu geyeena,

⁴⁸ omuli omusyo ogatalikira, era omutawa n'okuvunda.

⁴⁹ "OKibbumba yalikengeiza nabuli mwikiriryu okumusuua omusa, ng'osyodo owaabba omusa nga bamulungiiremu omuunyu.

⁵⁰ Omuunyu omugaanike gwa mugaso, neye singa gusuuka mu-jalaali, mwezya mutya okugwiryamu ensa? Mubbe n'omuunyu omu mpisa gyanywe, era mubbe mwidembe n'abantu."

10

OYesu ayegesya oku kwawukana omu bufumbo

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Awo oYesu n'azwa omu kitundu ekyo, n'ayaba omu kitundu eky'e Buyudaaya, n'omu kitundu eky'oku lubba olundi olw'omwiga

9:37 9:37 Mat 10:40; Luk 10:16; Yok 13:20 **9:40 9:40** Mat 12:30; Luk 11:23 **9:41 9:41** Mat 10:42 **9:43 9:43** Mat 5:30 † **9:44 9:44** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **9:44 9:44** 9:48 ‡ **9:46 9:46** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu.

9:46 9:46 9:48 **9:47 9:47** Mat 5:29 **9:48 9:48** Isa 66:24 **9:50 9:50** Mat 5:13; Luk 14:34-35

oYoludaani. Era ekiziima ky'abantu kinene ni kikumbaanira e gyali tete, n'abeegesya, ng'oweyabbaire analiryre okukola.

² Abamo oku Bafalisaayo ni baaba e gyali ni bamutega n'ekibuuulyo bati, "Amateeka gaikiriryra omusaiza okubbinga omukaliwe?"

³ Iye n'abairamu ati, "OMusa yabalagiire niki oku nsongga eyo?"

⁴ Ni bamukoba bati, "OMusa yaikiriirye omusaiza okukola ekiwandi-iko ekikakasa kiti abbingire omukaliwe, olwo kaisi ni baawukana."

⁵ OYesu n'abairamu ati, "Olw'obukakanyali bw'emyoyo gy'abantu, oMusa kiyazwireku n'abateekerawo ekiragiro ekyo.

⁶ Neye okuzwera nakimo oku ntandiika oweyabbumbiire ekyalo, 'OKibbumba yabbumbire omusaiza n'omukali.

⁷ Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye, n'abba n'omukaliwe,

⁸ era ni basuuka muntu moiza.' Olwo nga tibakaali bali babiri, neye nga bali muntu moiza.

⁹ Kale oKibbumba ekiyagaitire aamo, omuntu takigaitululanga."

¹⁰ Oweyakangire omu nyumba, abeegi ni babuulya oYesu oku nsongga eyo.

¹¹ N'abairamu ati, "Nabuli abbinga omukaliwe, kaisi n'aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw'obulendi.

¹² Era owekippa ng'omukali niiye anobere e wa ibaaye, kaisi n'afumbirwa omusaiza ogondi, abba abbengere ogw'obulendi."

OYesu awa abaana abatobato enkabi

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Abantu abamo babbaire baleeta abaana abatobato e giri oYesu abakwateku, neye abeegibe ni babaloverya nga babakaawuukira.

¹⁴ OYesu oweyaboine abeegibe ekibakola, n'anyiiga, n'abakoba ati, "Muleke abaana abatobato baize e gyendi era timwabaloberya, olw'okubba abali ooti baabo, niibo ababba omu bwakabaka bwa Kibbumba.

¹⁵ Mbakobera amazima nti nabuli muntu ataikiriryra okwesiga oKibbumba, ng'omwana omutomuto oweyeesiga ababyairebe, tiwak-wingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

¹⁶ Era awo n'alera abaana abatobato, era n'abawa enkabi ng'abateekaku engaloyye.

OYesu n'omusaiza omusuni

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Awo oYesu oweyabbaire ng'atandiika olugendolwe, omusaiza n'aiza e gyali ng'airuka, n'akoma amazwi omumaisoge, n'amubuulya ati, "Musomesya omusa, niki ekintekwa okukola okusuna obwomi obutawaawo?"

¹⁸ OYesu n'amukoba ati, "Lwaki onjeta omusa? Mpaawo muntu omusa okutoolaku oKibbumba yenkani.

¹⁹ Ebikwata oku bwomi obutawaawo, omaite ebiragiro bya Kibbumba ebikoba biti, 'Tiwaitanga muntu, tiwayendanga, tiwaibbinga, tiwasibiriryanga oku muntu, tiwaalyanga ebyaguzu. Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya.' "

²⁰ Omusaiza oyo n'airamu oYesu ati, "Musomesya, ebiragiro ebyo byonabyona nabituukiriiry e kuzwera nakimo mu butobuto paka atyanu."

²¹ Awo oYesu owejamulungiriire, n'amusaasira, n'amukoba ati, "Obulwaku ekintu kimo ekyoli n'okukola. Oyabe otunde ebibyo byonabyona, empiiya egiazwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu."

²² Oweyawuliire ebyo, omusaiza oyo, n'aboneka ng'anyiikaire, era n'ayaba nga muyungubali, olw'okubba yabbaire n'ebiyobusuni bingi.

²³ OYesu n'abilityabitya amaiso omubabbairewo, era n'akoba abeegibe ati, "Nga kyalibba kigos omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

²⁴ Abeegibe ni bawuninkirira olw'ebibonobye. Neye oYesu n'abakoba tete ati, "Bainange, nga kigos omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

²⁵ Kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

²⁶ Awo ni bawuninkirira ino, ni bamubuulya bat, "Olwo naani ayezya okulokoka?"

²⁷ OYesu n'abalingirira, kaisi n'abakoba ati, "Abantu tibakyezya, neye oKibbumba iye akyezya, olw'okubba Iye ayezya byonabyona."

²⁸ Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, aale obone iswe twalekere ebyaiswe byonabyona, kaisi tutambulenge na iwe."

²⁹ OYesu n'airamu ati, "Mbakobera amazima nti nabuli muntu eyalekere ekisitokye, ooba abagandabe, ooba aboonyokobe, ooba omaaye, ooba oiteeye, ooba abaanabe, ooba ebigonabye, okulwange n'olwakubbeera aMawuliro aMasa,

³⁰ yalisuna eby'omu bwomi bunu obw'oku kyal emirundi 100. Ekikoba kiti, kisitokye, n'abagandabe, n'aboonyokobe, n'abamaaye, n'abaanabe, n'ebigonabye, aamo n'okumuyiigaania. Kaisi tete, yalisuna n'obwomi obutawaawo ng'azwire oku kyal.

³¹ Neye bangi kwabo ab'ekitiisya omu kiseera kinu abalibba aba bulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² OYesu n'ababbaire naye, babbaire omu lugendo, nga baaba e Yerusaalemi. OYesu yabbaire abeekubbembeiremu, ng'abalekeirekuuku eibbang. Abeegibe ni bawuninkirira, era abantu abandi ababbaire babazwaku e nyuma ni batya.

Awo n'airyatete abeegibe eikumi na babiri oku mbale, n'atandiika okubakobera ebyabbaire byaba okumutuukaku.

³³ N'abakoba ati, "Atyanu tuli kwaba e Yerusaalemi; era eeyo oMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe bamuweeyo eeri abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa. Era baaba okumusalira ogw'okufa, kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya.

³⁴ Abo ibo baaba kumusekerera, bamwandeku ebitanta, bamufaa-mulire efaalu egiriku emirobo egisima, era baiza kumwita. Neye oluzwanyuma lw'enaku isatu yalizuukira."

*Okusaba kwa Yaakobbo n'oYokaana
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Awo oYaakobbo n'oYokaana abataane ba Zebedaayo, ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Musomesya, tutaka otukolere kyonakyona ekitwakusaba."

³⁶ OYesu n'ababuulya ati, "Niki ekimutaka mbakolere?"

³⁷ Ni bamwiramu bati, "Ogewalityama oku ntebeyo ey'ekitiisyia omu bwakabakabwo, tutaka otwikiriryre tukulirane, ng'omoiza atyaime oku lubbaalwo olw'engalo endiiro, kaisi ogondi oku lw'engalo engooda."

³⁸ OYesu n'abakoba ati, "Ekimusaba timukimaite. Mwezya okunywa oku kipimo kyokugada ekinjaba okunywa, ooba okubainika omu kugada okunjaba okubba nga banjinikamu?"*

³⁹ Ibo ni bamwiramu bati, "Twezya." OYesu n'abakoba ati, "Ekipimo ekyokugada ekinjaba okunywaku, dala mwalikinywaku, era mwali-ganya ni babainika omu kugada omu ngeri eginjaba okubba nga banjinikamu.

⁴⁰ Neye eky'okutyama nga mundiraine oku lubba olw'engalo endiiro ooba engooda, tininze nsalawo, bakigabira baabo oKibbumba abeyakitegekeire."

⁴¹ Abeegi abandi eikumi owebawuliire, ni banyiiga olwa Yaakobbo n'oYokaana.

⁴² Awo oYesu n'abeeta bonabona aamo, kaisi n'abakoba ati, "Mumaite muti abebeeta abafugi b'abo aBatali Bayudaaya, bataka kubaweererya era abakungu baabwe abakulu bataka abantu abebafuga babamanye bati babaliku obwezye.

⁴³ Neye mwinywe tiniikyo owekiri n'okubba. Wazira mwinywe, nabuli ataka okubba omukulu, atekwa kubba muweererya w'abainaye,

⁴⁴ era nabuli ataka okubba omukulu wa bainaye, ali n'okubba muweererya wa bonabona.

⁴⁵ N'oMwana wa Muntu tiyaizire bamuweererye, neye kuweererya, era n'okuwaayo obwomibwe ng'omugaito okununula abangi."

*OYesu alamya oBbaatimaayo
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

⁴⁶ Batyo oYesu n'abeegibe, n'ekiyyindi ky'abantu ekinene, ni batuuka omu kibuga e Yeriko. Owebabbaire bazwamu, ni baajirya omwofu ng'atyame oku nzira, ogubeeta oBbaatimaayo, eyasabiriryanga. Omwofu oyo yabbaire mutaane wa Timaayo.

⁴⁷ OBbaatimaayo oyo oweyawuliire ati oYesu ow'e Naazaleesi niiye abita, n'atandiika okutumula amaaminkirira ati, "Yesu oMwizukulu wa kabaka oDawudi,[†] onkwatire ekisa!"

⁴⁸ Abantu ni bamukaawuukira nga bamukoba asirike. Neye iye ni yeeyongera-bwetyongeri kwaminkirira ati, "Iwe oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!"

* **10:38** **10:38** Omu Biwandiike ebya Luyonaani kikoba kit, *Okubabatiza omu ngeri eginjaba okubba nga bimatizamu.* **10:38** **10:38** Luk 12:50 **10:43** **10:42-43** Luk 22:25-26 **10:44** **10:43-44** Mat 23:11; Mak 9:35; Luk 22:26 [†] **10:47** **10:47** OMwizukulu wa kabaka oDawudi, kyabbaire kimo oku kitiisyia kya Yesu ng'omulokoli w'abantu.

⁴⁹ Awo oYesu n'ayemerera, n'akoba ati, "Mumwete aize." Ni bamweta, ni bamukoba bati, "Ogume omwoyo, osetuke, akweta."

⁵⁰ Awo n'amuma eedi ekizibaawokye, n'asetukiramu mangu, n'aiza e giri oYesu.

⁵¹ OYesu n'amukoba ati, "Otaka nkukolere niki?" Omwofu n'amwiramu ati, "Musomesya, ondamye amaiso."

⁵² Awo oYesu n'amukoba ati, "Aale oyabe, olamire olw'okwikiriryakwo." Amangu ago amaisoge ni galama, era ni yeeyabira n'oYesu.

11

OYesu bamwaniriza omu kitiiysa eky'amaani

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Yok 12:12-19)

¹ Awo oYesu n'abeeegibe, owebabbaire batira okutuuka omu kibuga e Yerusaalemi, era nga baigereire e Bbesufaage n'e Bbesaniya, ebiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw'eMisaale eMizaituuni, oYesu n'atuma babiri oku beegibe ati,

² "Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda omutomuto ogubatatyamangaku ogubasibire aawo. Mumuteere era mumuleete.

³ Owewabbaawo ababuulya ati, 'Lwaki mukola ekyo?' Mwairamu muti, 'OMusengwa waiswe amwetaaga, era ng'amalire okumutambuliraku, yalagira ni bamwirya aanu mangu.'

⁴ Batyo ni baaba, ni baajirya ompunda omutomuto ogubasibire oku mulyango, ng'ayemereire e nza oku luguudo, ni bamuteera.

⁵ Abamo oku babbaire beemereire aawo, ni bababuulya bati, "Mukola niki? Lwaki muteera ompunda oyo?"

⁶ Ibo ni babairamu ng'oYesu owejabbaire abakobere. Badi ni babaleka baaba.

⁷ Batyo abeegi abo ni baleetera oYesu ompunda, ni bamwalaku ebizibaawo byabwe okumuwa ekitiisya, era n'amutyamaku.

⁸ Era abantu bangi ni baala omu nzira ebizwalo byabwe, era abandi ni baalamu bikoola ebibatemere omu misiri.

⁹ Awo ababbaire beekubbembeire, n'ababbaire bazwa e nyuma, ni baaminkirira bati,

"Tuwuuje oMusengwa iye oKibumbwa.

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibumbwa.

¹⁰ Obwakabaka bwa zeiza waiswe oDawudi, obubaaba okwiryawo nga bw'enkabi.

Tuwuuje oMusengwa aali omwigulu."

¹¹ Awo oYesu n'atuuka omu Yerusaalemi, n'aingira omu Yeekaalu. Owejamalire okubityabilitya amaiso okubona ebintu byonabyona, n'awuluka. N'ayaba aamo n'abeeegibe elkumi na Babiri e Bbesaniya, omu kifo e gibabbaire baaba okugona olw'okubba obwire bwabbaire bwatira okwirugala.

OYesu alaama omusaale omutiini

(Mat 21:18-19)

¹² Oku lunaku olwairireku, oYesu n'abeeegibe owebabbaire bazwa e Bbesaniya, oYesu enzala n'emuluma.

13 Oweyalengeire omusaale omutiini oguliku ebikoola, n'ayaba okubona obanga yagwajaaku ebineneka. Oweyagutuukireku, nandi n'ayajaaku ekineneka kadi kimo, okutoolaku ebikoola byonkani olw'okubba kyabbaire tiniikyo ekiseera emitiini omu ginenekaza.

14 N'agukoba ati, "Okuzwa atyanu tiwaabbaawo alyaku ebinenekabyo tete!" Ebibono ebyo abeegibe ni babiwulira.

OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu

(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Yok 2:13-22)

15 Awo oYesu n'abeegibe owebatuukire e Yerusaalemi, oYesu n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu, era n'atandiika okubbingamu abo ababbaire batundiramu era n'ababbaire baguliramu ebintu. N'agangulyaga amamenza g'abawanyisyu empiiya, n'ebityamo eby'ababbaire batundiramu enjiwa.

16 Era n'aloberya nabuli muntu okubitya ebintu omu Yeekaalu.

17 Ananyere awo n'ayegesya ababbairewo ati, "Tibakiwandiikire bati, 'Enyumba yange yaabbanga nyumba abantu b'amawanga gonagona omubasabiranga?' Neye inywe mugisuuuciryu mpuku y'abanyagi omubeebisa!"

18 Abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka owebawuliire ebibono ebyo, ni basala amalabuki ag'okujigirica oYesu. Babbaire bamutiire olw'okubba ekiziima ky'abantu kyonakyona kyabbaire kiwininkiriire olw'enjesesyaye.

19 Obwire owebwairugaire, oYesu n'abeegibe ni bazwa omu kibuga.

Ekitwega oku musaale omutiini

(Mat 21:20-22)

20 Eizo waaku amakeezi, oYesu n'abeegibe owebabbaire babitawo, ni babona omusaale omutiini gudi nga gukalire okuzwera nakimo oku kikolo.

21 Awo oPeetero n'ayebukirya, n'akoba oYesu ati, "Musomesya, obone, omusaale omutiini oguwalaamire gukalire!"

22 OYesu n'abairamu ati, "Mubbe n'okwikirirya omu Kibbumba.

23 Mbakobera amazima nti omuntu owaakoba olusozi lunu ati, 'Weeginge oyabe weemume omu nyanza, ekyo balikimukolera, kasita nandi n'abuusabuusa omu mwoyogwe, neye n'aikirirya ati ekyakoba kyatuukirira.'

24 N'olwekyo mbakoba nti, nabuli ekimwasabanga oKibbumba, mwikiriryenge muti mukisunire, era mwalikisuna.

25 "Era nabuli owemwirya emyoyo gyanywe eeri oKibbumba, owebabbaawo abba akolere ekibalumirirya inywe, mumusoniye, kaisi oItewaanywe aali omwigulu atire abasoniye nywena ebikole byanywe ebibbibibi. [

26 Neye owemutasoniya, era n'oItewaanywe aali omwigulu tiyalibasoniya ebibbibibbi byanywe]."

OYesu bamubuulya oku bwezyebwe

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Olundi oYesu n'abeegibe ni baira tete e Yerusaalemi. OYesu oweyabbaire atambulira omu Yeekaalu, abakabona abakulu

* 11:17 11:17 Isa 56:7; Yer 7:11 11:23 11:23 Mat 17:20; 1Ko 13:2 11:25 11:25 Mat 6:14-15

* 11:26 11:26 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. 11:26 11:26 Mat 6:15

n'abakugu omu by'aMateeka, n'abantu abakulu omwigwanga, ni baaba e gyali.

²⁸ Ni bamubuulya bati, "Oli na bwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwaire obwezye obwo?"

²⁹ OYesu n'abairamu ati, "Zena oleke mbabuulye ekibuulyo kimo. Owemwanjiramu, zena nabakobera e gintoola obwezye okukola ebintu binu.

³⁰ Naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba, ooba bantu? Munjiremu."

³¹ Awo ni beegeyamu bati, "Singa tumwiramu tuti, Kibbumba niiye eyamutumire ayaba okutubuulya ati, 'Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiririiryemu?'

³² Neye singa tumwiramu tuti, 'Abantu niibo abamutumire' tutya abantu olw'okubba abantu bonabona baikiriryia bati oYokaana dala yabbaire naabbi."

³³ Kale ni bairamu oYesu bati, "Titumaite." Awo oYesu yena n'abakoba ati, "Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu."

12

Olugero lw'abapangisya b'omusiri

(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Awo oYesu n'atandiika okutumula nabo omu ngero, ng'abakoba ati, "Wabbairewo omuntu eyakomere omusiri gw'emizabbibbu, n'agusitaku olukita, n'akuulamu ekikunyiro, n'ayombekamu ekifo ekigingice nga kuliku n'akasiisira, abakuumi omubalengerera. Olwo n'aguteekamu abapangisya era n'azwawo n'ayaba omu lugendo.

² "Ekiseera eky'amakungula owekyatuukire, n'atuma omugalama eeri abapangisya, bamuweeku ebineneka by'omusiri ogwo ogw'emizabbibbu.

³ Ibo bamukwaite ni bamukubba-bukubbi, era ni bamubbinga nga tibamuwaireku akantu konakona.

⁴ "N'abasindikira tete omugalama ogondi, ni bamukubba oluguma, ni bamwemulayemula.

⁵ Era n'atuma ogondi, oyo ni bamwita. N'abandi bangi ni bababitya mu ngeri nanyere eyo, abamo ni babakubba, abandi ni babaita.

⁶ "Yabbaire asigairyewo omuntu ogondi ow'okutuma moiza, ni-iyie omutaane omutake eino. Oyo guyasembeseryeyo okubatumira, ng'akoba ati, 'Omutaane wange bamuwa iye ekitiisya.'

⁷ Neye ibo abapangisya abo ni beegeyamu bati, 'Onu niiye omusika, oleke tumwite, obusika bwalibba bwaiswe!'

⁸ Kale ni bamukwata, ni bamwita, ni bamutoola omu musiri ogwo ogw'emizabbibbu ni bamumuma edi.

⁹ "Kale onanyere omusiri ogwo niki ekiyalikola? Yalyaba n'aita abapangisya abo, kaisi n'agukwatisya abandi.

¹⁰ Dala mmaite nti eKiwindiike mwakisomerekua ekikoba kit: 'Eibbaale abombeki eribagaine,

lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda.

¹¹ Ekyo oMusengwa niiye eyakikolere,
ni tukibona, ni tukywewunya.' "

12 Awo abalabe ba Yesu owebamanyicirye bati olugero olwo aluleetere nga lutumula ku niibo, ni bagezyaku okumukwata, neye tete ni batya ekiziima ky'abantu, ni bamuleka ni baaba.

Ebifa oku kuwa omusolo

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 ABafalisaayo n'abawagiri ba Kerode abamo, ni babatuma okutega oYesu omu bibono.

14 Batyo ni baiza ni bamukoba bati, "Musomesya, tumaite tuti iwe oli w'amazima, era tokolerera bantu kukusiima, olw'okubba bonabona obabilitya mu ngeri moiza, era abantu obeegesya mu mazima ebyo oKibbumba ebyataka bakole. Atyanu Musengwa otukobere, kibba kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?

15 Tuli n'okugumuwa ooba tituli n'okugumuwa?"

OYesu n'amanyica omutego gwabwe, n'abakoba ati, "Lwaki muntega? Mundeteere edinaali ngibone."

16 Ni bagireeta. Iye n'ababuulya ati, "Ekifaananyi n'amaliina ebiri kunu byani?" Ni bamwiramu bati, "Bya Kaisaali."

17 OYesu n'abakoba ati, "Kale, ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba." Era ni bamwebunyino.

Ebifa oku kuzuukira

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Olundi aBasedukaayo, abakoba bati mpaawo kuzuukira, ni baaba e giri oYesu, ni bamubuulya bati,

19 "Musomesya, oMusa yatuwandiikiire ekiragiro ekiti, omuntu owaafa n'aleka onamwandu, neye nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa onamwandu oyo, era abyalire omugandawe abaana.

20 "Kale wabbairewo abaganda musanvu. Asooka n'aleeta omukali, neye n'afa nga tabyaireku omwana.

21 Owokubiri n'atwala onamwandu w'odi eyasookere, era n'oyo n'afa nga tabyaireku mwana. N'owokusatu yena atyo.

22 Bonabona omusanvu ni batwalaku omukali oyo, neye era nandi ni bamubyalamu omwana. Oluzwanyuma, bonabona nga bamalire okufa, omukali yena n'afa.

23 "Olwo oku lunaku olw'okuzuukira, omukali oyo yalibba waani, ngoyo bonabona omusanvu bamufumbiirweku!"

24 OYesu n'abakoba ati, "Mugota, era ekibaleetera ekyo, lw'okutamanya Biwandiike, era n'obwezye bwa Kibbumba.

25 Abantu owebalizuukira, balibba ooti bamalaika omwigulu, nga tibakaali babba n'obufumbo.

26 "Kaisi ebifa oku kuzuukira, dala mmaite nti mwasomereku omu kitabo kya Musa, omu kitundu ekitumula oku kisaka, ng'oKibbumba yakobere oMusa ati, 'Ninze oKibbumba wa Ibbulaimu, era owa Isaka, era owa Yaakkobbo.'

27 OKibbumba w'abantu ababba aboomi newankubbaire nga bamalire okufa neye tiwa bantu abasigala omu kufa. Kale mugota ino!"

Ekiragiro ekikira obukulu

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Awo omoiza oku bakugu omu by'aMateeka n'aiza, n'awulira aBasedukaayo nga baakana. Oweyaboine ng'oYesu abairiremu kusani, yena n'amubuulya ati, "Kiragiroki ekikira byonabyona obukulu?"

²⁹ OYesu n'amwiramu ati, "Ekiragiro ekikira byonabyona obukulu niikyo kinu: 'Iwe Isirairi, owulire: OMusengwa iye oKibbumba waiswe, Musengwa iye omoiza yenkan."

³⁰ Era otakenge oMusengwa iye oKibbumbawo, n'omwoyogwo gwonagwona, n'obwomibwo bwonabwona, n'ebiseegobyo byonabyona, n'amaanigo gonagona.'

³¹ Ekiragiro ekiiriraku omu bukulu, niikyo kinu: 'Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onanyere.' Mpaawo kiragiro kindi ekikira ebyo obukulu."

³² Awo oMukugu omu by'aMateeka n'akoba oYesu ati, "Musomesya, oiriremu nakusani. Ekyotumwire ky'amazima oti, oKibbumba ali moiza yenkan, nga mpaawo gondi yenayena.

³³ Era oti okumutaka n'omwoyogwo gwonagwona, n'ebiseegobyo byonabyona, n'amaanigo gonagona, n'okutaka abantu abanaiswe ng'owetwetaka iswe abananyere, kikiraku nabuli sadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona, n'esadaaka egindi egibawaayo eeri oKibbumba."

³⁴ OYesu oweyaboine ng'omukugu oyo omu by'aMateeka airiremu n'amalabuki, n'amukoba ati, "Otandiikire okutegeera eby'omu bwakabaka bwa Kibumba." Era okuzwa olwo ni watabbaawo muntu ogondi eyagumire n'amubuulya ebibuulyo ebindi.

*OKurisito n'okabaka oDawudi
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)*

³⁵ OYesu oweyabbaire omu Yeekalu ng'ayegesya, n'abuulya ati, "Abakugu omu by'aMateeka bayezya batya okukoba bati, 'OKurisito ogubasukireku amafuta Mwizukulu wa kabaka oDawudi?'

³⁶ ODawudi onanyere, oweyabbaire ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, yakobere ati:

'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro, paka Owenaligondya abalabebo

ni mbasuua mukonkolo gw'okuwuumuliryaku ebigerebyo.'

³⁷ "Ooba ng'oDawudi onanyere amweta 'Musengwawe,' kaisi tete olwo oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?" Ekizima ky'abantu ekyabbairewo, ebibonobye ebyo ni babiwulisisya n'okusiima kunene.

*Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka
(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)*

³⁸ Atyo oYesu oweyabbaire ng'ayegesya, n'akoba ati, "Mwekuume abakugu omu by'aMateeka ga Musa, abataka okutambula nga bazwaire amaganduula amawanuwiriri aageekuuusira ansi, okulaga bati bantu batukulye. Era bataka okubasugiryasugirya omu butale,

³⁹ n'okutyama omu bifo eby'omumaiso omu makumbaaniro n'omu bifo eby'abantu ab'ekitiisya oku mambaga.

40 Era banyaga ebintu byonabyona omu manyumba g'abanamwandum, n'okusaba oKibbumba omu bibono ebingi olw'okweraga. Abo balisuna ekibonerezekiraku obunene."

Ekirabo ky'onamwandum

(Luk 21:1-4)

41 OYesu oweyabbaire ng'atyaimo omumaiso g'ekifo omubateeka ebirabo omu Yeekaalu, n'abona abantu bangi nga bateekamu empiiya. Abasuni bangi bateekeremu empiiya nyangi.

42 Awo onamwandum omudoobi n'aiza, n'ateekamu obumpiiya* bubiri, obw'ebbeeyi esembayo okubba entono eino.

43 OYesu n'ayeta abeegibe, ni baiza e gyali, n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti onamwandum oyo omudoobi ateekere kinene ino omu kifo omu bateeka ebirabo, okukiraku abandi badi bonabona.

44 Ibo bateekeremu nga batoola ku bingi ebibabbaire nabyo. Neye onamwandum oyo iye, ateekeremu kyonakyona ekyabbaire ali nakyo, ekibbaire ekijejera obwomibwe."

13

OYesu atumula oku kujigirika kw'eYeekaalu

(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Awo oYesu oweyabbaire ng'azwa omu luuga lw'eYeekaalu, omoiza oku beegibe n'amukoba ati, "Musomesya, obone amabbaale ag'enyumba eenu eYeekaalu ageewunyisya!"

2 OYesu n'amwiramu ati, "Aganyumba ganu aganene ogabona? Gonagona abalabe baliiza ni bagakubbirawo ansi. Era omu kifo kinu timwalibba ibbaale kadi limo aanu eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo."

Ebigosi n'okubayiigaania

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 OYesu oweyabbaire ng'atyaimo oku Lusozi olw'eMisaale eMizatuuni, ng'alingiriire eYeekaalu, oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana, n'Andereya, ni bamubuulya omu kyama batii,

4 "Otukobere, ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati ebyo byonabyona byatira okubbaawo?"

5 Iye oYesu n'abakoba ati, "Mwekuume tiwaabbaawo abagotesyagotesya.

6 Bangi baliiza nga beeyeta ninze, era baligotesyagotesya bangi.

7 Era owemuwliranga entalo aanu n'aadi, timutyanga. Ebyo biteekwa okubbaawo, neye era enkomerero yalibba ekaali okutuuka.

8 "Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n'obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi. Walibbaawo omusisi ng'atengeetya ekyalo omu bitundu bingi, era n'amanzala galigwawo. Olwo okugada kwalibba nga kwankutandiika-butandiiki.

9 "Kale inywe abanjikirirya mukimanye muti balibakwata ni babawaayo omu mbuga gy'amateeka. Balibakubbira omu makumbaaniro g'aBayudaaya. Era okulwange mwalyemerera omumaiso g'abafugi n'ag'abakabaka. Omu ngeri eyo, mwalyezya okubatuucaaku obukwenda bwange.

* 12:42 12:42 *Obumpiiya*, omu Luyonaani kikoba kitii, *Leputooni*.

¹⁰ Enkomerero ng'ekaali okutuuka, aMawuliro aMasa tuli n'okumala okugalaabba eeri abantu omu mawanga gonagona.

¹¹ "Era owebabakwatanga ni babatwala omu mbuga gy'amateeka, timweraliikiriranga ekimwatumula, nga muwozya mutumulanga ekyo oKibbumba ekyabawa okutumula omu kaseera ako. Ebibono ebimutumula tibyalibba byanywe, neye by'oMwoyo oMutukulye.

¹² "Omntu yaliwaayo omugandawe okumwita, n'omusaiza omubyaire yaliwaayo omwanawewe. Era abaana balyediima ni bawaayo ababyaire baabwe okubaita.

¹³ Era nywena abantu bonabona balibacaawa olw'okubba muli basengereri bange. Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

Ekintu eky'omuliko era ekikwatisya enyinya

(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ "Owemwalibona ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya nga bakiteekere awekitateekwa okubba era oyo asoma ebyo amanye amakulu, olwo abo abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi.

¹⁵ Eyalibba e ngulu oku nyumbaye, owaikanga ansi, taingiranga omu nyumba ati atoolemu ekiyatwala.

¹⁶ Era eyalibba omu musiri, takanganga e ika okusyoma ekizwaloky ekindi.

¹⁷ Abalibba ebida n'abalibba bayonkesya omu naku egyo nga baligada ino!

¹⁸ Mwegairire oKibbumba, ebyo tibyabbaawo omu biseera bya ikendi n'obuwolondoki obwa bbalaafu.

¹⁹ "Omu naku egyo, walibbaawo okugada kunene, nga kukira okundi kwonakwona okwabbairekuuwo, okuzwera nakimo oKibbumba oweyabbumbiire ebintu, paka atyanu. Era tiwalibbaawo tete okugada okundi okwagaagana awo.

²⁰ Era singa oMusengwa iye oKibbumba tiyakendeiryeku-bukendeeri enaku egyo, eg'y'okugada, tiwankulamirewo omuntu kadi moiza. Neye olw'abalondemube, enaku egyo yagikendeiryeku.

²¹ "Omu biseera ebyo, omuntu owabakobanga ati, 'Aale mubone oKurisito ogubasukireku amafuta ali aanu,' ooba ati, 'Aale mubone, ngodi,' timukiikiriryanga.

²² Ekyo kityo olw'okubba aBakurisito ab'obubbeyi, era n'abanaabbi ab'obubbeyi, baliboneka. Era balikola obumanyiciryo obw'ebywunyo n'ebiyamagero, nga bagenderera kugotesya n'abalondemu ba Kibbumba, owekibba kyezeka.

²³ Neye mwekuume, mbakobeire byonabyona nga bukaali.

Okutuuka kw'oMwana wa Muntu

(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ "Omu naku egyo, ng'ekiseera ekyokugada kyankuwa, eisana lyaliirugaza, n'omweri gwalirekeraawo okwaka.

²⁵ N'enkota gyalyanuka e ngulu ni gigwa, era n'amaani agali angulu omwibbanga baligatengeetya.

26 "Olwo kaisi ni babona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri, era ng'ali n'obwezye bungi n'ekitiisya.

27 Yalituma abamalaika omu kyalo kyonakyona, okukumbaania abantube abalondemu, okuzwa mu buli kansonda konakona ak'ekyalo kyonakyona.

Ekitwega oku musaale oMutiini

(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 "Aale mubonere oku musaale omutiini mwege. Ebikoola byagwo owebikunkumuka biwaaku, n'obusaga ni busebuka, mumanya muti ebiseera eby'eisana biigereire.

29 N'omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanya muti enkomerero eigereire.

30 "Mbakobera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubaawo ng'abantu ab'omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

31 Eigulu n'ekyalo byaliwaawo, neye ebibono byange tibyaliwaawo kadi naire.

Mpaawo amaite olunaku kadi saawa

(Mat 24:36-44)

32 "Neye mpaawo amaite olunaku olunyere kadi saawa, ebyo owebyaligwerawo, waire abamalaika omwigulu, naabba oMwana, okutoolaku oBbaabba yenkani niiye amaite.

33 Mwetege, mubonie olw'okubba timumaite ekiseera ekitukuumire owekyalituukira.

34 "Ekyo kifaananaku n'ekyo omuntu omukulu ekyakola ng'ayaba omu lugendo. Owaabba azwa e ika, aleka akwatisirye nabuli mugalamawee omulimo, n'omwisirikale w'e ika n'amulagira okukuuma.

35 Kale mubbe bulindaala olw'okubba timumaite onanyere ekisito oweyaliiirira, ooba kiire aakati, ooba enkoko owegikokoolera, ooba nga kuca,

36 tiyabagwaku-bugwi, n'abaajirya nga mugonere.

37 Ekimbakoba inywe, era kinkoba n'abandi bonabona nti, 'Mubonie!'

14

Olukwe olw'okwita oYesu

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Yok 11:45-53)

1 Omu kiseera ekyo, wabbaire wasigaireyo enaku ibiri, oMukolo ogw'oKutambukirya, era oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbuluku, gutuuke. Abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa babbaire banoonia engeri y'okukwata oYesu, bamwite omu mbiso.

2 Neye ni bakoba bat, "Tuleke okumukwata omu naku gy'omukolo, demba abantu beediima."

OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya

(Mat 26:6-13; Yok 12:1-8)

3 Awo oYesu oweyabbaire e Bbesaniya ng'ali kulya omu nyumba ya Simooni eyabbaireku omugenge, ni wabbaawo omukali eyaabireyo, n'ecupa erimu amafuta amakengeize agebeeta onaludo ag'akaloosa,

era ag'ebbeeyi eino. N'asaanukula ecupa eyo, n'asuka amafuta oku mutwe gwa Yesu.

⁴ Neye abamo oku babbairewo, ni basunguwala. Ni bakobangana bat, "Lwaki amafuta ago bagabebeneserye batyo?

⁵ Babbaire bayezya okugatunda ni g'azwamu empiiya egibita omu dinaali ebisatu, ni bagigabira abadoobi." Era omukali ni bamunenya ino.

⁶ Neye oYesu n'akoba ati, "Lwaki mumuleyerya? Ekintu ekyankoleire kisa.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabbanga na inywe bulijo, era nabuli owemutakiire, mweyezyanga okubabbeera. Neye nze tinaabbe na inywe okumala ekiseera ekinene.

⁸ Omukali onu akolere ekyayezza, omubiri gwange agusukireku amafuta ag'akaloosa nga nkaali kufa, n'agukwanirya nakimo olw'okuguliika.

⁹ Era mbakobera amazima nti, wonawona aMawuliro aMasa ago agankwataku e gibagalaabbanga okumalaku ekyalo, na kinu omukali onu ekyakolere, bakitumulangaku ni bamwebukirya."

OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe

(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Awo oYuda Isikalyoti, omoiza oku beegi eikumi na babiri, n'ayaba e giri abakabona abakulu, ng'ataka okulyamu oYesu olukwe, amuweeyo egibili.

¹¹ Abakabona owebawuliire ekyataka okubakolera, ni basangaala, era ni basuubiza okumuwa empiiya. Okuzwa olwo oYuda n'anoonia akaseera akasa ak'okubabbeera bakwate oYesu.

OYesu alya n'abeegibe oku Mukolo

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Yok 13:21-30)

¹² Oku lunaku olusooka olw'oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, olubasaliraku ontaama omutomuto ogubasadaaka oku Mukolo ogw'oKutambukirya, abeegi ba Yesu ni bamubuulya bat, "Otaka twabe tukutegekere yaina e giwaliira oMukolo ogw'oKutambukirya?"

¹³ Awo oYesu n'atuma babiri kwibo, n'abakoba ati, "Mwabe omu kibuga, mwasangaana omusaiza eyeetiikire ensaka y'amaizi, mwabe naye.

¹⁴ Era mukobe onanyere enyumba omuntu oyo omuyaingira, muti, 'OMusomesya akobere ati, nambu ekisengekye kiri yaina, iye n'abeegibe omubalira oMukolo ogw'oKutambukirya?"

¹⁵ Iye yabalagisya ekisenge ekinene ekiri e ngulu omu kalina, ekibamalire okwalirira, mugututegekere omwo."

¹⁶ Awo abeegi ni basimbuca, ni baaba omu kibuga. Era ni baaja nga byonabyona biri ng'oYesu oveyabakobere, era ni bategeka oMukolo ogw'oKutambukirya.

¹⁷ Obwire owebwairugaire, oYesu n'atuuka n'abeegibe eikumi na babiri.

¹⁸ Awo owebabbaire bali oku menza nga balya, oYesu n'akoba ati, "Mbakobera amazima nti omoiza kwinywe alya na nze atyanu, yandyamu olukwe."

¹⁹ Abeegibe ni beekondamira ino, era moiza moiza, ng'abuulya oYesu ati, "Olwo ninze?"

²⁰ OYesu n'abairamu ati, "Ee, omoiza kwinywe eikumi na babiri, akozya na nze omu kibya."

²¹ Dala oMwana wa Muntu baaba okumwita, ng'eBiwandiike owebimutumulaku. Neye wobe! Omuntu oyo eyalyamu oMwana wa Muntu olukwe, ng'alabire! Kyandimubbeereire kisa singa tiba-mubyaire!"

Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo

(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)

²² Awo oYesu n'abeeegibe owebabbaire nga balya, oYesu n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu n'abawa, n'abakoba ati, "Mutoole mulye, gunu niigwo omubiri gwange."

²³ Era oluzwanyuma n'akwata ekikopo ky'enviinyo, era oweyalire okwebalya oKibbumba n'abawa bonabona ni banywaku,

²⁴ n'abakoba ati, "Gunu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka oku lw'abangi, era ogukakasa endagaano ya Kibbumba empyaka.

²⁵ Mbakobera amazima nti tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa ky'emizabbibbu, paka owenalikinywa omu ngeri empyaka, omu bwakabaka bwa Kibbumba."

²⁶ Awo owebamalire okwemba olw'okuuuja oKibbumba, ni bawuluka, ni baaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Yok 13:36-38)

²⁷ Awo oYesu n'akoba abeeegibe ati, "Nywenanywena mwairuka ni mundekawo, olw'okubba bakiwandiikire bat, 'Naliita omuliisya, entaama ni gisalaanika.'

²⁸ Neye owebalimala okunzuukiza, nalibasooka okwaba e Galirraaya."

²⁹ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Abandi bonabona n'owebairuka ni bakulekawo nze tinakulekewo."

³⁰ OYesu n'amwiramu ati, "Nkukobera amazima nti, omu kiire ekinanyere kinu, onkoko yaabba akaali n'okukookoola emirundi emibiri, nga wankuneegaanira emirundi misatu."

³¹ Neye oPeetero n'airamu n'akakasira nakimo ati, "N'owebaabba nga bateekwa kunjitira aamo na iwe, tinakwegaane." N'abeegi abandi bonabona ni bakoba kinanyere ekyo.

OYesu omu Gesusemani

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Awo oYesu n'abeeegibe ni baaba omu kifo ekibeeta Gesusemani. OYesu n'akoba abeeegibe ati, "Mutyme aanu, nga nze neegairira oKibbumba."

³³ N'atwalaku oPeetero n'oYaakobbo n'oYokaana, n'atandiika okutya ino n'okweririgana.

³⁴ N'abakoba ati, "Omwoyo gwange gwizwire enima eyezya n'okunjita! Musigale aanu era nga mubonia."

³⁵ Oweyeeyongeireyo katono omumaiso, n'agwa oku mazwige, ni yeegairira oKibbumba ati, "Owekibba kyezeeka, esaawa ey'okugada ereke okuntuukaku."

³⁶ Era n'akoba ati, "Iwe Bbaabba oyezya byonabyona, ontooleku ekipimo ekyokugada okwo. Neye, iwe ekyotaka niikyo ekyobba okole tinga nze owentaka."

³⁷ Awo n'aiza, n'ayaja oPeetero n'oYaakobbo n'oYokaana nga bagonere, n'akoba oPeetero ati, "Simooni, mugonere? Mubbaire timwezya kubonia waire esaawa emoiza eti?

³⁸ Mubonie, era musabe oKibbumba, kaisi okubagezesya tikwabatuukaku, olw'okubba emyoyo gyanywe dala mimaliriri, neye emibiri minafu."

³⁹ Era n'ayaba n'asaba oKibbumba omu ngeri enanyere eyo ng'oweyasabire omu kusooka.

⁴⁰ Era oYesu owejakangire omulundi ogundi tete n'abaajirya nga bagona olw'okubba endoolo gyabbaire gibali kubbikubbi. Ni babba nga tibamaite ekyokumwiramu.

⁴¹ Oweyaihire omulundi ogwokusatu n'abakoba ati, "Mukaali mugona, era mukaali muwuumula? Mulekere awo! Esaawa etuukire, era aale mubone oMwana wa Muntu bali kumulyamu olukwe bamuweeyo eeri obwezye bw'abakola ebikole ebbibibibi bamugadye.

⁴² Musetuke twabe tubasangaane! Era andiiremu olukwe ngonu atuukire."

Bakwata oYesu

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yok 18:3-12)

⁴³ OYesu yabbaire akaali atumula, amangu ago oYuda, omoiza oku beegibe eikumi na babiri, n'atuuka n'ekiyindi ky'abantu ababbaire n'empipiima n'emiigo. Abantu abo, ng'ababatumire bakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka, n'abantu abakulu omwigwanga.

⁴⁴ Atyanu eyaliremu oYesu olukwe, yabbaire amalire okuwa ekiyindi ky'abantu ekyo akamanyiciryo ng'abakobere ati, "Omuntu ogunasugirya nga mmugwa omu kifubba, yaabba niiye oyo, mwamukwata-bukwati era ni mumutwala nga mumukalangwire."

⁴⁵ Awo oYuda oweyatukire, amangu ago n'ayaba e giri oYesu, n'amukoba ati, "Musomesyal!" Era n'amugwa n'omu kifubba.

⁴⁶ Awo ni bavumbikirirya oYesu, ni bamukwata ni bamukalangula.

⁴⁷ Neye omoiza oku babbaire beemereire aawo, n'asowolayo empiimaye, n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi n'amutiicaaku.

⁴⁸ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Mwizire okunkwata nga muli n'empipiima n'emiigo, ooti mwaba kukwata muyeekera?

⁴⁹ Kale nabuli lunaku naabbanga na inywe omu Yeekaalu nga njegesya nandi ni munkwata. Neye kinu mukikolere eBiwandiike byezye okutuukirira."

⁵⁰ Awo abeegibe bonabona ni bairuka bamulekawo.

⁵¹ Wabbairewo omwisuka eyabbaire tazwaire kintu kindi kyonakyona okutoolaku olugoye olubeeta lineni oluyabbaire yeebiikiriire. Abantu ni bamukwata ng'asengererya oYesu.

⁵² Neye omwisuka oyo n'abawunuka, nairuka bwere, ni basigalya lugoye.

OYesu omumaiso g'oLukiiko

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Yok 18:13-14,19-24)

⁵³ Awo oYesu ni bamutwala e wa kabona akira obukulu. Abakabona abakulu bonabona n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka, ni bakumbaana, ni batyama omu lukiiko.

⁵⁴ OPeetero yasengereirye oYesu, ng'alekerekkuwo eibbanga, n'alingirira nakimo omu luuga lwa kabona akira obukulu, n'atyama n'abakuumi, n'ayota omusyo.

⁵⁵ Olwo abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona ni banoonia obujulizi obubasinziriraku okwita oYesu, neye nandi ni babusuna.

⁵⁶ Wabbairewo bangi abawaire obujulizi obw'obubbeyi nga bamulumiriza, obujulizi bwabwe nandi ni bukwatagana.

⁵⁷ Era abamo ni basetuka, ni bawa obujulizi obw'obubbeyi nga bamulumiriza bat,

⁵⁸ "Twamuwuliire ng'akoba ati, 'Nalivunawo eYeekaalu eenu abantu egibombekere, tete omu naku isatu, n'alyombekawo egendi, ng'abantu tiniibo abagyombekere.'

⁵⁹ Neye obujulizi bwa banu bwona nandi bukwatagana.

⁶⁰ Awo okabona akira obukulu n'ayemerera omumaiso g'abantu, kaisi n'abuulya oYesu ati, "Tiwairemu? Niki ekyokoba ku binu ebibakulumiriza?"

⁶¹ Neye oYesu n'asirika, nandi n'airamu. Okabona akira obukulu ni yeeyongera okumubuulya ati, "Niiwe oKurisito, oMwana wa Kitiisya waiswe oKibbumba?"

⁶² Awo oYesu n'airamu ati, "Ee ninze. Era mwalibona oMwana wa Muntu ng'atyaimo n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisy aino,* era ng'aizira oku bireri okuzwa omwigulu."

⁶³ Awo omu busungu, okabona akira obukulu nanyiira ebizwalobye, era n'akoba ati, "Tete tukaali tutakira niki abajulizi abandi?

⁶⁴ Muwuliire ebibono ebizumirira oKibbumba ebyatumwire. Inywe museega mutya?" Awo bonabona ni basalira oYesu omusango bat awomeire kumwita.

⁶⁵ Abamo ni batandiika okumwandaku ebitanta, ni bamubiikaku amaiso, kaisi ni bamukubba ebinfuute olwo ni bakoba bat, "Aale olagule akukubbire." Awo abakuumi ni bamutwala nga webamukubba empi.

OPeetero yeegaana oYesu

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yok 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Awo oPeetero owejabbaire ansi oku luuga, omoiza oku baala abaweererya e wa kabona akira obukulu, n'aiza.

⁶⁷ Oweyaboine oPeetero ng'ayota omusyo, n'amwekalikica, n'akoba ati, "Wena wabbaire n'ow'e Naazaleesi oyo, oYesu."

⁶⁸ Neye oPeetero ni yeegaana ati, "Ekyokoba tinkimaite era tinklegeera." Awo oPeetero nazwa omu luuga, n'ayaba oku muzigo. Era onkoko n'akookoola.[†]

* 14:58 14:58 Yok 2:19 * 14:62 14:62 Ekifo ky'ekitiisy aino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba. 14:62 14:62 Dan 7:13 14:64 14:64 Lee 24:16 † 14:68 14:68 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebikoba biti, era onkoko n'akookoola.

⁶⁹ Awo omwala oodi nairamu okubona oPeetero, n'akoba ababbaire beemereire aawo ati, "Omusaitza onu ali ooti niiye omoiza oku basengereri ba Yesu."

⁷⁰ Neye oPeetero ni yeeyongera okwegaana.

Era nga wabitirewo akaseera katono, ababbaire beemereire aawo ni bamukoba tete bati, "Dala oli moiza oku basengereri ba Yesu olw'okubba wena oli Mugaliraaya."

⁷¹ Neye oPeetero n'atandiika okweraama era n'okulayira ati, "Nze timmaite omusaiza oyo ogumutumulaku!"

⁷² Amangu ago onkoko n'akookoola omulundi ogwokubiri. Awo oPeetero n'ayebukirya ebyo oYesu ebiyabbaire amukobere ati, "Onkoko yaabba akaali n'okukookoola emirundi emibiri, nga wa-neegaine emirundi misatu ng'okoba oti tommaite." Awo oPeetero n'atinduka, era n'akunga.

15

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mat 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Yok 18:28-38)

¹ Awo obwire owebwaceire, amakeezi pwi, abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka, era n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya abandi bonabona, ni bateesa era ni basalawo. Ni basiba oYesu, ni bamutwala ni bamuwaayo eeri oPiraato omufugi oMulooma.

² OPiraato n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'owookobere."

³ Awo abakabona abakulu ni bamuwaabira emisango mingi.

⁴ OPiraato n'amubuulya ati, "Obula ekyokwiramu? Obone emisango egibakuwaabira owegiri emingi."

⁵ Neye oYesu tiyairireyo kumwiramu; kale oPiraato ni yeewunya.

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Yok 18:39-19:16)

⁶ Omu biseera eby'oMukolo ogw'oKutambukirya, yabbaire mpisa okuteeranga omusibe abantu ogubasabanga okuteera.

⁷ Oku mulundi ogwo, omu mabbuusu mwabbairemu omusaiza nga bamweta Bbalaba, ogubasibiire aamo n'abayekera abainaye, abaitire abantu omu kediimo.

⁸ Awo ekiziima ky'abantu ni kyaba, ni kitandiika okusaba oPiraato okubakolera ng'oweyabbaire abakoleranga.

⁹ OPiraato n'abairamu ng'ababuulya ati, "Mutaka mbateerere okabaka w'aBayudaaya?"

¹⁰ Ekyo yakinumwire olw'okubba yamaite ati abakabona abakulu babbaire bawaireyo oYesu e gyali lw'engongi.

¹¹ Neye abakabona abakulu ni bacoolesya ekiziima ky'abantu bat oPiraato abateerere Bbalaba omu kifo kya Yesu.

¹² OPiraato oweyababwirye ati, "Kaisi ogumweta okabaka w'aBayudaaya n'amukola ntya?"

¹³ Ibo bamwiriremu nga bakooka bati, "Omukomerere oku musal-abba!"

¹⁴ OPiraato n'ababuulya ati, "Lwaki? Kibbikibbiki ekyakolare?" Neye ibo ni bongeramu maani kukooka-bukooki bati, "Iwe omukomerere ku musalabba!"

¹⁵ Awo oPiraato olwa kutaka okusangaalya ekiziima ky'abantu, n'abateerera oBbalaba. Neye n'alagira ni bafaamuula oYesu n'ofaalu aliku emirobo egisima, kaisi n'amuwaayo okwaba okumukomerera oku musalabba.

*Abaisirikale bakiina oYesu
(Mat 27:27-31; Yok 19:2-3)*

¹⁶ Awo abaisirikale ni batwala oYesu omu lubiri lwa Piraato olubeeta Pulaitoriyo, ni beeta abanaabwe ab'ekibinja ekyo kyonakyona.

¹⁷ Ni bazwalisyia oYesu eganduula entukuliikiriri, ni baluka engule eya mawa, kaisi ni bagimuzwalisyia oku mutwe.

¹⁸ Awo ni batandiika okumukoba bati, "Owangaale, iwe okabaka w'aBayudaaya!"

¹⁹ Ni bamukubba emirundi n'emirundi omu mutwe n'olugada, ni bamwandaku ebitanta, ni bakoma amazwi nga beesuuca ooti bamuwa kitiiya.

²⁰ Awo owebamalire okumukiina batyo, ni bamutoolamu eganduula entukuliikiriri, ni bamuzwalisyia engoye egigye, ni bamuwuluca, ni bamutwala okumukomerera.

*OYesu bamukomerera oku musalabba
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yok 19:17-27)*

²¹ Waliwo omusaiza ogubeeta oSimooni ow'e Kuleene eyabbaire akanga e ika omu kibuga Yerusaalemi ng'azwa omu kyalo ekiriraine awo. Ng'abitawo, abaisirikale ni bamukaka okwetiika omusalabba gwa Yesu. OSimooni onu niiye oiteeye w'Erigizanda n'oLuufo.

²² Awo oYesu ni bamutuuca omu kifo ekibeeta Gologoosa, amakulu gaakyo eKifo ky'eKiyanga.

²³ Ni bamuwa enviinyo nga batabwiryemu obulezi obubeeta miira, neye n'agaana okuginywa.

²⁴ Awo ni bamukomerera oku musalabba. Ni bagabana ebizwalobye, nga babikubbiraku kalulu, babone buli moi za oluyatwala.

²⁵ Bamukomereire oku musalabba owegyatuukire esaawa eisatu eg'yamakeezi.

²⁶ Omusango ogubamuvunaana ni baguwandiika oku kipande e ngulu oku musalabba bati, "OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

²⁷ Bakomereire n'abaibbi babiri oku misalabba, okumpi n'oYesu, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiiro, ogondi oku lw'engooda. [

²⁸ EKiwandiike ni kituukirira, ekikoba kiti, "Bamubaliire aamo n'abakola ebibbibibbi]."*

²⁹ Awo ababbaire babitawo ni batengeetya emitwe n'obulwa nga baduula oYesu, era ni bakoba bati, "Oleke tubone! Iwe ayaba okuvunawo eYeekaalu, tete ogyombeke omu naku isatu,

³⁰ weeramye! Era ozwe oku musalabba oike ansi!"

^{15:21} ^{15:21} Bal 16:13 ^{15:24} ^{15:24} Zab 22:18 * ^{15:28} ^{15:28} EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. ^{15:28} ^{15:28} Isa 53:12 ^{15:29} ^{15:29} Zab 22:7; Zab 109:25; Mak 14:58; Yok 2:19

³¹ Abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, bona ni bamukiina nga bakobangana bati, "Yalamyanga abandi, tayezya okweramya onanyere!"

³² OKurisito, iye oKabaka wa Isirairi, aale atyanu azwe oku musalabba aike ansi kaisi tumwikiririryemu!" N'abo abebakomereire okumpi n'oYesu, bona ni bamuduula.

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Yok 19:28-30)

³³ Okuzwa oku saawa omukaaga paka oku saawa omwenda egyeigulo, endikiirya n'ekwata oku kyalo kyonakyona.

³⁴ Oku saawa ooti mwenda oYesu n'akunga n'eigono eryaminkirira ati, "Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?" Amakulu gaakyo gati, "Kibumba wange, Kibumba wange, lwaki ondekerewo?"

³⁵ Abamo kwabo ababbaire beemereire aawo owebawuliire, ni bakoba bati, "Muwlire ayeta onaabbi Eriya!"

³⁶ Awo omoiza n'airuka n'atimya ekijuulo omu nviinyo ensasaami, n'akiteeka oku lugada, n'awa oYesu okufunfuuna, era ng'akoba ati, "Oleke tubone abba ng'Eriya yaiza n'amutoola oku musalabba!"

³⁷ Awo oYesu n'akunga maaminkirira, era n'afa.

³⁸ Omu kaseera ako olutimbe olw'omu Yeekaalu ni lunyiirkamu aakati, okuzwa angulu okutuuka ansi.

³⁹ Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 eyabbaire ayemereire awo ng'alingiriire oYesu, oweyaboine engeri egyafiremu, n'akoba ati, "Dala omusaiza onu abbaire niiye oMwana wa Kibumba!"

⁴⁰ Era wabbairewo abakali ababbaire e yalakuuku nga balengera. Era mwibo mwabbairemu oMalyamu oMangadaleena,[†] n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo omutomoto n'oYose, ni mubbaamu n'oSoloome.

⁴¹ Abakali abo batambulanga n'oYesu nga bamuweererya, oweyabbaire omu Galiraaya. Era wabbairewo abakali abandi bangi abaizire naye ng'aniinaniina okwiza e Yerusaalemi.

Okuliika oYesu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Yok 19:38-42)

⁴² Atyanu eisana lyabbaire lyatira okugwa, aate ng'eeri aBayudaaya lunu lwabbaire lunaku lw'okutegeka, olw'okubba niirwo olwekubbermbera okuwuumula kw'eSaabbaato.

⁴³ Wabbairewo omusaiza ogubeeta oYusufu ow'Alimasaaya eyabbaire omukwenda omu lukiiko olukulu olw'aBayudaaya, era ogubawa ino ekitiisya. Era yena eyabbaire akuumirira okubbaawo kw'obwakabaka bwa Kibumba. OYusufu oyo n'aguma, n'ayaba e giri oPiraato n'amusaba omulambo gwa Yesu.

⁴⁴ OPIraato ni yeewunya okuwulira ati oYesu afire ira. N'ayeta omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, n'amubuulya ooba ng'oYesu amalire okufa.

⁴⁵ Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 oweyamatire okukakasa oPiraato ati kityo wekiri, oPiraato n'aikirirya oYusufu okutwala omulambo ogwo.

46 Kale oYusufu n'agula olugoye olubeeta olineni olutukula, n'ayanula omulambo gwa Yesu oku musalabba, n'agulingira omu lugoye olwo, n'aguteeka omu magombe ag'empuku, era agebabbaire batemere mwibbaale. N'ayiringitya ogubbaale, n'aigalira omulyango gw'amagombe.

47 OMalyamu oMangadaleena, n'oMalyamu omaaye wa Yose, ni beekalikica omulambo gwa Yesu e gibaguteekere.

16

*Okuzuukira kwa Yesu
(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Yok 20:1-10)*

1 Awo eSaabbaato oweyawoireku, oMalyamu Mangadaleena, n'oSoloome, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo, ni bagula ebyakaloosa baabe basiige omulambo gwa Yesu.

2 Eizo waaku, oku lunaku olwesaabbiiti, amakeezi pwi, ni baaba oku magombe nga

3 beebuulyangana bati, "Neye, naani eyatwiringitirya eibbaale okulitoola omu mulyango gw'amagombe?"

4 Olw'okubba eibbaale nago lyabbaire linene ino. Neye owebatuuka oku magombe, baabire okulola angulu oku kagingi amagombe e gigabbaire nga babona eibbaale baliyiringitirye balitoire omu mulyango gw'amagombe ag'empuku!

5 Owebaingira omu magombe, ni babona omusaiza atyaime oku lubba lw'engalo endiiro, ng'azwaire eganduula enjeru, ni bawuninkirira.

6 Awo omusaiza oyo n'abakoba ati, "Muleke okuwuninkirira. Timunoonia Yesu ow'e Naazaleesi ogubakomereire oku musalabba? Aanu abulawo, azuukiire. Mubone, kinu niikyo ekifo e gibabbaire bamuteekere.

7 Aale mwabe mukobere abeegibe, eino eino oPeetero, muti, 'Yeesookere okwaba e Galiraaya. Eeyo gimwamubonera, era ng'oweyabakobere.' "

8 Oweyamalire okubakoba ebyo, olw'okuwuninkirira n'obuti obubitiriri obwabbaire bubakwaite, ni bawulukamu, ni bazwa oku magombe nga bairuka, era nandi ni bakoberaku muntu yenayena olw'okubba babbaire batiire ino.

EMMALIIRIRYA EGENDI EY'EIRA

Mak 16:9-20

*OYesu abonekera oMalyamu oMangadaleena
(Mat 28:9-10; Yok 20:11-18)*

[

9 OYesu oweイヤズキイレ amakeezi eino, oku lunaku olwesaabbiiti, ya-sookere kubonekera Malyamu oMangadaleena, oodi oguyabbingireku emizimu omusanvu.

10 OMalyamu oyo n'ayaba n'akohera abeegi ba Yesu, era nga babbaire bakaali bakunga.

11 Neye owebawuliire bati nambu oYesu mwomi, era mbu oMalyamu amuboineku, ni batakiikiriry.

*OYesu abonekera abeegi ababiri
(Luk 24:13-35)*

¹² Ebyo nga biwoire, oYesu n'abonekera babiri kwibo nga baaba omu kyalo. Yabbaire afaanana mu ngeri gendi.

¹³ Awo ni bairayo, ni bakobera abanaabwe. Neye bona nandi ni baikirirya.

*OYesu abonekera abeegibe eikumi na moiza
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)*

¹⁴ Oluzwanyuma, oYesu n'abonekera abeegibe eikumi na moiza, nga batyaime balya. N'abanenya olw'okutabba n'okwikiriry, n'olw'obukakanyali bw'emyoyo gyabwe olw'okubba tibaikiriirye ebi-bono byabo abamuboine ng'amalire okuzuukira.

¹⁵ Era kwolwo n'abakoba ati, "Mwabe omu byalo byonabyona mulaabbe eeri abantu bonabona aMawuliro aMasa.

¹⁶ Nabuli agaikiririryamu, era ni bamubatiza, yalirokoka, neye atagaikiririryamu, omusango gwalimusinga.

¹⁷ "Abo abanjikiririryamu bakolanga ebyewunyo binu: Omu liina lyange babbinganga emizimu oku bantu; batumulanga omu ntumu egibatayegangaku;

¹⁸ singa bakwata empiri, era singa balinywa ekintu kyonakyona ekiita, tikyabakolenge bubbibubbi. Bateekanga engalo gyabwe oku balware, abalware abo ni balama."

*OYesu bamutwala omwigulu
(Luk 24:50-53; Bik 1:9-11)*

¹⁹ Awo oMusengwa oYesu oweyamlire okutumula nabo, ni bamutwala omwigulu, n'atyama n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.*

²⁰ Awo abeegibe ni batambula nga balaabba wonawona aMawuliro aMasa. OMusengwa oYesu n'ababbeeranga, era n'akakasanga obukwenda bwabwe ng'abakolesya ebyewunyo].†

^{*} **16:15 16:15** Bik 1:8 ^{*} **16:19 16:19** Ekifo ky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba. **16:19 16:19** Bik 9:11 [†] **16:20 16:9-20** EBiwandiike ebimo eby'eira biri n'emmaliiiriry enyimpi, ng'eira omu kifo ky'enyiriri 9-20. Emmaliiiriry eyo enyimpi niyo eenu: *Okuzwa eeyo, abakali abo ni baaba e giri oPeetero n'abainaye ni babakobera omu bimpi bimpi byonabyona omwisuka ebyabakobera. Ebyo nga biwoire, oYesu onanyere n'abonekera abeegibe, n'abatuma okulaabba obukwenda bwa Kibbumba, obw'emirembe gyonagyona obw'okulamya abantu, babusalaanie omu kyaloyonakyona, okuzwa e buzwaisana okutuuka e bugwaisana.* Amiina.

AMAWULIRO AMASA NG' OLUUKA OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo, *AMawuliro aMasa ng'oLuuka oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Buli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bat, "Mawuliro ag'aMazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

OLuuka iye tiyawandiikire ku byafaayo bya bwomi bwa Yesu byonkani, neye yawandiikire n'oku bintu abeegi ba Yesu ebibakolere ng'oYesu amalire okufa n'okuzuukira, era ebyo yabiwandiikire mu kitabo ky'ebikole by'abatume.

Mpaawo muntu amaite ekiseera ekituuce ekibawandiikiiremu amawuliro ganu, ooba ekifo ekibagawandiikiiremu, neye abakugu omu by'eBbaibbuli abakira obungi baikirirya bat bayinza okubba bagawandiikire mu myanka gy'e 70 oluzwanyuma lw'okubyala oYesu.

Omuntu eyawandiikire niiye oLuuka, oyo eyabbaire omusawo w'ekizungu. Engeri egiyawandiikiremu n'olutumu oluyakoleserye omukugawandiika biraga biti yabbaire musaiza musomi. OLuuka yatakire okuwandiika ng'asonzola nakusani obwomi oYesu obuyabairemu, era ng'atumula engeri ebintu egibyabbairewo, kaisi byezye okugasa n'abantu abandi omu kubisoma (1:1-3). Iye oLuuka tiyabbaire Muyudaaya (Bak 4:10-14) era yawandiikire omu ngeri abantu aBatali Bayudaaya egibayezya okutegeera. Ekyo kyeraga nakusani omu ngeri egayazonzolamu obulombolombo bw'aBayudaaya (1:8).

AMawuliro aMasa ng'oLuuka oweyagawandiikire gafaanana ino n'ago agali omu kitabo kya Matayo n'omu kya Maako, olw'okubba ebitabo ebyo byonabyona bisonzola ebintu ebifaanana era n'engeri egibisonzolamu efaanana. Omu bitabo ebisatu ebyo, oLuuka niiye akira okusonzola ebikwata oku kubyala oYokaana omubatizi. Era oLuuka akalaatira oku kusoniya (3:3; 11:4; 17:3-4; 23:34; 24:47), era n'okusaba (3:21; 5:16; 6:12; 11:1-12; 22:32).

Engeri egibyecaanamu

1. Enyanjula (1:1-4).
2. Okubyala oYesu era n'engeri egibamutegekeremu omu buweererya (1:5-4:13).
3. Omulimo oYesu oguyakolere, okukirira nakimo ebyamagero ebiyakolere n'ebintu ebiyayegeserye (4:14-21:38).
4. Engeri oYesu egiyafiiremu, n'engeri egibamuliikiremu, n'engeri egiyazukiiremu (22:1-24:53).

Enyanjula y'omuwandiiki

¹ Ow'ekitiisyaa eino oTeefiro, abantu bangi beewaireyo okulan-gaasira nakusani n'okuwandiika ebintu oYesu ebiyakolere mwiswe abantu ng'ali oku kyalo.

² Bawandiikire bintu ebyo, badi ababiboneireku nakimo okuzwa oku ntandiika yaabyo ebibatukobaire, era ni bakola omulimo ogw'okusalaania ekibono kya Kibbumba.

³ Zena owemmalire okunoonererya nakusani byonabyona oYesu ebiyakolere okuzwa oku ntandiika yaabyo, mmboine nti kisa okubikuwandiikira nga mbicaanire nakusani ng'owebyabire bibbaawo.

⁴ Kinu nkikolere, kaisi omanyire nakimo amazima g'ebibono abantu abamo ebibakwegeserye.

Okubyala oYokaana oMubatizi bakulanga

⁵ Omu biseera okabaka oKerode owejabbaire nga niiye afuga oBuyudaaya, wabbairewo okabona ogubeetanga batu Zakaliya, ow'omu kibbula ky'abakabona ekibeetanga eky'Abbiya. OZakaliya yabbaire n'omukaliwe nga bamweta Erizabbeesi, nga bonabona b'omu lulyo lwa kabona Alooni eyasookeire nakimo omu Bayudaaya.

⁶ OZakaliya n'omukaliwe babbaire batuukirirye omumaiso ga Kibbumba, nga babulaku ekyokubanenya omu by'aMateeka era n'ebiragiro bya Musengwa oYesu byonabyona.

⁷ Neye babbaire badambaku omwana olw'okubba Erizabbeesi yabbaire mugumba, tete bonabona ni babba nga bakairiire ino.

⁸ Lumo, oZakaliya yabbaire akola omulimogwe ogw'obwakabona omumaiso ga Kibbumba, ng'ekibbulakte eky'abakabona ekiyabbairemu niikyo ekiri omu kiiwu.

⁹ Ng'enkola ey'abakabona owejabbaire bamulondere na kalulu okwingira omu kifo ekitukulye, aduunyirye obubbaani.

¹⁰ Omu kiseera ky'okuduunyirya obubbaani, abantu bonabona ababbaire bakumbaine, babbaire nza nga basaba oKibbumba.

¹¹ Awo omalaika wa Musengwa ng'ayemereire oku lubba lw'engalo endiiro olw'ekyoto ky'obubbaani n'abonekera oZakaliya.

¹² OZakaliya owejamuboine ni yeerinduka, entiisya n'emukwata.

¹³ Omalaika n'amukoba ati, "Zakaliya tiwaatyia, olw'okubba oKibbumba awuliire okwegairirakwo; omukaliwo Erizabbeesi yalikubyalira omwana mwisuka, n'omuwa eriina oti, Yokaana.

¹⁴ Walisiima n'osangaala ino, era n'abantu abandi bangi balyesunga olw'okumubyalakwe,

¹⁵ olw'okubba yalibba mukulu omumaiso ga Musengwa iye oKibbumba. Tiyalikombaku nviinyo, newankubbaire ekiteemeerya ekindi kyonakyona. Balimwizulya oMwoyo oMutukulye ng'akaali n'okuzwa omu kida kya maaye.

¹⁶ Yaliirya aBaisirairi bangi eeri oMusengwa iye oKibbumba waabwe okuzwa omu kibbikibbi.

¹⁷ Balimuwa omwoyo n'obwezye ng'Eriya ebiyabbaire nabyo, era niiye eyalyesooka oMulonde wa Kibbumba omumaiso n'ayaba ng'alaabba eeri abantu okwiryayo emyoyo gya baiteeye b'abaana eeri abaana baabwe. Era yaliirya abantu abajeemera oKibbumba omu nzira y'abantu abasa, n'ategeka abantu okukuumirira oMusengwa."

¹⁸ Awo oZakaliya n'abuulya omalaika ati, "Ekyo nze mpezya ntya okukikakasa? Nze neekaiririire, n'omukali wange yena mukaire ino."

¹⁹ OMalaika n'amwiramu ati, "Ninze oGabudyeri, ayemerera bulijo omumaiso ga Kibbumba nga mmuweererya, era niiye antumire okutumula na iwe, n'okukukobera amawuliro ganu amasa.

²⁰ Aale atyanu ng'owobusuabuusire ebinkukobeire, ebyalibbaawo ng'ekiseera kyabyo kituukire, oyaba kweigala omunwa, obbe nga toyezya kutumula, paka oku lunaku ebyo olubyalibbeerawo."

²¹ Omu kiseera ekyo, abantu babbaire bakuumiriire oZakaliya, era nga beewunya ekimulwisiry eino omu Yeekaalu.

²² Oweyawulukire nandi n'ayezya okutumula nabo, ni bamanyica bati wabbairewo ekinene ekyaboine omu Yeekaalu. Olw'obutayezya kutumula, n'abakoberanga ebintu mu kugarya-bugeri, era n'asigala ng'omunwa gwebbuunire.

²³ Awo enakugye egy'okuweererya ng'okabona omu Yeekaalu owe-gyawoireku, n'azwa e Yerusaalemi n'akanga e w提醒.

²⁴ Owewabitirewo ekiseera, Erizabbeesi omukaliwe n'asuna ekida, era n'amala emyeri mitaanu nga tabbutuka omu bantu, ng'akoba ati,

²⁵ "OMusengwa iye oKibbumba niiye anjezesyerye okusuna ekida, n'ankwatira ekisa omu kiseera kinu, n'antoolaku okuswala okw'obugumba okwembaire nakwo omu bantu."

Okubyala oYesu bakulanga

²⁶ Erizabbeesi yabbaire yankumala emyeri mukaaga ng'ali kida, oKibbumba n'atuma omalaika oGabudyeri omu kibuga ky'e Naazaleesi eky'omu kitundu ky'e Galiraaya,

²⁷ eeri omwala omuguna, eriinalye bati Malyamu. Omwala oyo yabbaire aikiriiryre okufumbirwa omusaiza ogubeeta oYusufu, omwizukulu wa kabaka oDawudi.

²⁸ OMalaika oweyatukire egiri omwala oyo, n'amukoba ati, "Nkusugiirye ino, era nkumanyikisy nti oli n'enkabi mpitiriri. Era oMusengwa ali na iwe!"

²⁹ OMalyamu ni yeeraliikirira ino olw'ebibono ebyo, era ni yeebuluya omu mwoyogwe ekibitegeeza.

³⁰ Neye omalaika n'amukoba ati, "Malyamu tiwaaty, olw'okubba oKibbumba akuware enkabi.

³¹ Oyaba okubba ekida, obyale omwana mwisuka, era bamuwe eriina bati Yesu.

³² Yalibba w'obwezye, era balimweta Mwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana. OMusengwa iye oKibbumba yalimuwa okubba kabaka ooti zeizawe oDawudi.

³³ Yalifuga abaizukulu ba Yaakobbo emirembe gyonagyona, era obwakabakabwe tibwakuwaawo."

³⁴ OMalyamu n'abuulya omalaika ati, "Ekyokubba ekida kyabbaawo kitya, nge timbangaku n'omusaiza?"

³⁵ OMalaika n'amwiramu ati, "OMwoyo oMutukulye yalikwikaku, era amaani ga Kibbumba oNambulaku aMwagaagana ni gakumamira. Kale omwana oguwalibyala yalibba mutukulye, era balimweta Mwana wa Kibbumba.

³⁶ Era n'ekindi, omugandawo Erizabbeesi, newankubbaire nga bamwetanga omugumba, era nga atyanu mukaire, neye gunu mweri gwa mukaaga ng'ali kida. Era yena ayaba okubyala omwana mwisuka,

³⁷ olw'okubba eeri oKibbumba mpaawo kintu ekitayezeka."

³⁸ Awo oMalyamu n'amukoba ati, "Nze ndi muweererya-buweererya wa Musengwa iye oKibbumba; kale njikiriiryé, kibbe ng'owookobere." Awo omalaika n'alekaawo oMalyamu ni yeeyabira.

OMalyamu acaa lira Erizabbeesi

³⁹ Omu naku egyo, nga bankumala okumukobera ebantu ebyo, oMalyamu n'asetuka, n'ayaba mangu omu kibuga ekiri omu kyalo ekyo eky'ensozisozi, eky'e Buyudaaya.

⁴⁰ Era yaabire mu kisito kya Zakaliya, n'asugirya omukaliwe Erizabbeesi.

⁴¹ Neye Erizabbeesi oweyawuliire oMalyamu ng'amusugirya, omwana n'asambasamba omu kida ky'Erizabbeesi. Era Erizabbeesi n'aizula oMwoyo oMutukulye,

⁴² n'ayaminkirira ati, "OKibbumba akuwaire iwe enkabi okukiraku abakali abandi bonabona, n'omwana oguwalibyala ali n'enkabi.

⁴³ Kale nze onu nsunire ntya ekitiisya kinu, dala omaaye wa Musengwa wange n'aiza okuncaalira?

⁴⁴ Owempuliiire eigonolyo ng'onsugirya, omwana n'asambasamba omu kida kyange olw'eisangaalo eryabbaire nalyo.

⁴⁵ Oli w'enkabi ino iwe eyaikiriiryé ati ebyo oMusengwa ebiyakukobere byalituukirira."

OMalyamu awu ja oKibbumba

⁴⁶ Awo oMalyamu n'akoba ati,

"Omwovo gwange gugulumalya oMusengwa.

⁴⁷ Era omwoyo gwange gusangaalira oKibbumba oMulokoli wange,

⁴⁸ olw'okubba ankwtiire ekisa

nze omuweereryawe onambulaku owaali.

Okuzwa atyanu, abantu ab'emirembe gyonagyona banjetanga w'enkabi,

⁴⁹ olw'ebikulu onyere obwezye ebyankoleire.

Eriinalye litukulye!

⁵⁰ Era akwatira ekisa abo abamutya,
mu buli mulembe.

⁵¹ Alagire obwezyebwe omu byewunyo ebyakola.

Ab'amalala omu biseego byabwe, abasalaanicirye.

⁵² Ayanwire ab'obwezye oku ntebe gyabwe n'abaica,
neye n'agangamula abo ab'eiwoooyo.

⁵³ Abali omu kwetaaga abawaire ebantu ebisa bingi,
neye abasuni n'ababbinga nga badambaku akantu konakona.

⁵⁴ Abbeereire omuweereryawe oIsirairi,
ng'oweyasuubizire abazeiza baiswe.

⁵⁵ Ayebukiiryé okukwatira ekisa oIbbulaimu n'ebyairerye emirembe gyonagyona."

⁵⁶ OMalyamu yamalire n'Erizabbeesi emyeri ooti misatu, kaisi n'akanga e wuwe.

Okubyala oYokaana oMubatizi

57 Awo enaku gy'Erizabbeesi egy'okubyala ni gituuka, era n'abyala omwana mwisuka.

58 Abaliranwabe n'abagandabe ni bawulira ng'oMusengwa owa-muwaren enkabi enyingi, era ni basangaalira aamo naye.

59 Awo omwana oweayererye enaku omunaana, abantu ni baaba oku mukolo ogw'okukomola omwana oyo. Babbaire baaba kumwerula iteeye oZakaliya.

60 Neye omaaye w'omwana n'akoba ati, "Kadi, nze tinjikiriry eriina eeryo! Omwana bamwete bati Yokaana."

61 Kale era abaliranwabe ni bamukoba bati, "Ekyo kibba kitya, ng'omu b'olulyolwo mpaamu kadi moiza ogubeeta eriina eryo!"

62 Awo ni bakolesya okugerya, ni babuulya iteeye w'omwana eriina eryataka beerule omwana.

63 OZakaliya n'asaba ekipande ekyokuwandiikaku, n'awandiika ati, "Eriina ly'omwana niyi oYokaana." Awo bonabona ni beewunya.

64 Era n'amangu ago omunwa gwa Zakaliya ni gubbunulukuka, n'olulumirwe ni lusibinduka, n'atandiika n'okutumula ng'awuuja oKibbumba.

65 Awo abantu bonabona ababbaire babaliraine ni batya. Era ebibono ebyo byonabyona ni bisaalaana omu kitundu kyonakyona eky'e Buyudaaya eky'ensozisozi ekyo.

66 Kale abantu bonabona abawuliire ebintu ebyo, ni bibaingira omu myoyo, era ni bakoba bati, "Olwo omwana oyo yalibba muntu w'engeriki?" Bakobere ekyo olw'okubba baboine obwezye bwa Musengwa nga buli oku mwana oyo.

Olwembo lwa Zakaliya

67 Awo oZakaliya oiteeye wa Yokaana, n'aizula oMwoyo oMutukulye, n'awa obunaabbi, ng'akoba ati:

68 "Tuwuujenge oMusengwa iye oKibbumba wa Isirairi,
olw'okubba acaaliire abantube era abanunwire.

69 Atuwaire oMulokoli ow'obwezye,

azwera omu lulyo lw'omuweereryawe okabaka oDawudi,

70 ng'oweyasuubizire eira ng'abita omu banaabbibe abatukulye,

71 okutulamya abalabe baiswe,

era n'okututoola omu bwezye bw'abo bonabona abatucaawa,

72 ng'oweyasuubizire okukwatira abazeiza baiswe ekisa,

n'okwebukirya endagaanoye entukulye,

73 nga niikyo ekirayiro ekiyalayiriire olbbulaimu ozeiza waiswe,

74 ati yalitutoola omu bwezye bw'abalabe baiswe,

kaisi twezye okumuweereryanga anambula kutya,

75 nga tuli batukulye era abatuukiriire omumaisoge n'obwomi bwaiswe bwonabwona.

76 Era na iwe omwana, balikweta naabbi wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana,

olw'okubba walyesooka oMusengwa n'oyaba omumaiso, okumwewulirya enzira,

77 n'okumanyikisa abantube oti, yalibalokola,

ng'abasoniya ebibbibibbi byabwe,

78 olw'okubba oKibbumba waiswe aizwire ekisa.

Era olw'ekisa ekyo yalitucaalira ng'amoleka nakusani ooti isana eryankuzwayo,

⁷⁹ n'ayakira abo abali omu bwomi bw'ekibbikibbi n'omu kiiriiry ekyokufa kw'omu mwoyo,

era n'okulungamya ebigere byaiswe omu nzira ey'eidembe."

⁸⁰ Omwana n'ayaba ng'akula, era nga yeeyongera amaani omu mwoyo, n'abbanga omwidungu paka oku lunaku oluyeeragisiirye eeri abantu b'e Isirairi.

2

Okubyala oYesu

(Mat 1:19-25)

¹ Awo omu naku egyo, oKaisaali Agusito nga niiye afuga obwakabaka bw'e Looma n'awuluca ekiragiro ati abantu bonabona ab'omu matwalege beewandiikisye, bababale.

² Okubala abantu okwo niikwo okwabbaire okusooka ng'oKwiriniya niiye afuga eitwale ly'e Siiriya.

³ Awo nabuli muntu n'ayaba okwewandiikisyra e gibamubyala.

⁴ Kale n'oYusufu n'azwa omu kibuga e Naazaleesi, eky'omu Galiraya, n'ayaba omu Buyudaaya, omu kibuga e Bbeserekeemu oDawudi e gibamubyala olw'okubba oYusufu yabbaire mwizukulu wa Dawudi.

⁵ Yaabire n'oMalyamu okwewandiikisyra, ng'oMalyamu amusuubizire okumufumbirwa era nga kimanyikanire kiti ayaba okumu-fumbirwa era n'omu kiseera ekyo ng'ali n'ekida kikulu.

⁶⁻⁷ Owebatuukire eeyo nandi ni basuna kifo omu nyumba abantu abali omu ngendo e gibagonamu era ni basigala mu kinyumba ebyayo omu bigona. Owebabbaire nga bali eeyo, enaku gya Malyamu egypt'okubyala ni gituuka. Yabyaire omwanawе omubere, mwisuka, n'amubiika omu bugoye, kaisi n'amuteeka omwitiba ebisolo omu biriira.

Abaliisya n'abamalaika

⁸ Okumpi kumpi aawo omu kitundu ekyo, mwabbairemu abaliisya abagonanga omu kiriisiryo eeyo, nga bakuma entaama gyabwe obwire.

⁹ Awo omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'ababonekera, n'ekitiisya kya Musengwa iye oKibbumba ni kimoleka okubeerugulirirya. Ni batya ino!

¹⁰ Neye omalaika n'abakoba ati, "Timwatya olw'okubba mbaleeteire amawuliro amasa, ag'eisangaalo erinene eeri abantu bonabona.

¹¹ Olwatyanu, omu kibuga e gibabyala oDawudi, bababyaliiremu oMulokoli, niiye oKurisito oMusengwa.

¹² Kanu niiko akamanyiciryo akembawa akemwamumanyiciryaku: Mwajirya omwana omwibo ogubabiikire omu bugoye, nga bamuteekere omwitiba ebisolo omu biriira."

¹³ Amangu ago, aawo awabbaire omalaika oyo, ni waizawo n'abamalaika abandi bangi ab'omu maje ag'omwigulu. Ni bawuuja oKibbumba nga webemba batи,

¹⁴ "Ekitiisya kibbe eeri oKibbumba omwigulu!"

Era n'oku kyalo, eidembe libbe omu bantu abo oKibbumba abaasiima!"

¹⁵ Abamalaika owebamalire okuzwa e giri abaliisya, ni bakanga omwigulu. Awo abaliisya ni bakobangana bati, "Twabe e Bbesere-keemu, tubone ekintu ekyo ekigwireyo, oMusengwa ekyatukobeire."

¹⁶ Kale ni baabayo mangu, era ni baajirya oMalyamu n'oYusufu, n'omwana omwibo nga bamuteekere omwitiba ebisolomu biriira.

¹⁷ Owebamalire okubona omwana oyo, ni basalaania ebibono ebibabbaire babakobeire oku omwana nago.

¹⁸ Era abantu bonabona ababiwuliire ni beewunya abaliisya abo ebibabbaire bakoba.

¹⁹ Neye oMalyamu ebibono ebyo byonabyona n'abikuumira oku mwoyogwe, era n'abiseegangaku ino.

²⁰ Awo abaliisya ni bakanga e giri entaama gyabwe nga bawuuja era nga bagulumalya oKibbumba olw'ebyo ebibawuliire n'ebibaboine. Ekyo kityo olw'okubba byonabyona byabbaire nga biri nakimo ng'omalaika oweyabbaire abakobeire.

OYesu bamutwala omu Yeekaalu

²¹ Awo omwana oweyayererye enaku omunaana igyo eg'yokumukomoleraku, ni bamuwa eriina bati, Yesu, iryo eriina omalaika eriyaware omwana oyo ng'akaali n'okubba omu kida kya maaye.

²² Awo ekiseera owekyawoireku eky'ababyaire okubatukulya nga bamalire okubyala, ng'owekiri omu Mateeka ga Musa, oYusufu n'oMalyamu ni batwala omwana oYesu omu Yeekaalu e Yerusaalemi okumuwaayo eeri oMusengwa iye oKibbumba.

²³ Ekyo bakikolere kutuukiriry ka wandiike ekiri omu Mateeka ga Musengwa ekikoba kit, "Nabuli mwana omwisuka omubere, bamuwangayo eeri oMusengwa iye oKibbumba."

²⁴ Era baabire okuwaayo esadaaka, ng'eiteeka lya Musengwa oweyabbaire liragira liti; empuuwu ibiri ooba enjiwa entonto ibiri.

²⁵ Awo, wabbairewo omusaiza omukaire omu Yerusaalemi eriinalye bati Simyoni. Omusaiza oyo yabbaire muntu musa, nga mutuukiriry, era ng'akwata amateeka ga Kibbumba gonagona. Omusaiza oyo yabbaire akuumiriire okubonaku ekiseera ky'okununula kwa Isirairi. Era yabbaire nga muntu aizwire oMwoyo oMutukulye.

²⁶ OMwoyo oMutukulye yabbaire amumanyikisirye ati tiyalifa ng'akaali okubonaku oKurisito oMulonde wa Musengwa iye oKibbumba.

²⁷ Omu kiseera ekibaleeteiremu oYesu omu Yeekaalu oMwoyo oMutukulye n'akoba oSimyoni yena n'aiza oku Yeekaalu. Ababyaire owebatuucirye oYesu oku Yeekaalu bakole ebintu ng'aMateeka ga Musa owegakoba,

²⁸ oSimyoni n'aginga omwana, n'atandiika okuwuuja oKibbumba ng'akoba ati:

²⁹ "Aale atyanu Musengwa Kibbumba, otuukiriry ekiwasubizire.

Oleke nze omuweereryawo neefeere nakusani omwidembe,

³⁰ olw'okubba amaiso gange gaboinuku oMulokoli

³¹ oguwategekeire abantu bonabona,

³² oti abbe ekitangaala eeri aBatali Bayudaaya,
era aweesye abantubo aBaisirairi ekitiisya."

³³ Oiteeye n'omaaye w'omwana ni beewunya olw'ebibono oSimyoni
ebiyatumwire oku mwana oyo.

³⁴ Awo oSimyoni n'abasabira enkabi, tete n'akoba oMalyamu,
omaaye w'omwana ati, "Omwana onu bamuteekerewo, okuleetera
abantu bangi omwIsirairi okujigirika, neye tete era bangi basune
okulokoka. Era aiza kubba kamanyiciryo akebalyakanisya,

³⁵ era kaisi ebiseego by'omu myoyo gy'abantu bangi kwibo bibus-
tuke. Era na iwe ekiseera kyalituuka enima n'ekusumuta omwoyo
ooti-so mpiima enjoji niiyo ekusumuta."

³⁶ Era wabbairewo n'onaabbi omukali eriinalye bat Anna, omwala
wa Fanuweri, ow'ekika ky'Aseri. Anna oyo yabbaire mukali mukaire
ino. Yabbaire yafumbiirweku nga mwala mutomuto, n'amala
emyanka musanvu omu bufumbo oibaaye n'afa.

³⁷ Okuzwa olwo yabbaire yankumala emyanka 84 nga namwandu.*
Omukali oyo tiyaazwanga omu Yeekaalu. Omusana n'obwire yaab-
banga mu kuweererya Kibbumba n'omu kumwegairira, era ng'asiiba.

³⁸ Omu kiseera ng'oSimyoni atumula n'ababyaire ba Yesu, Anna
yena n'atuukawo era ni yeebalya oKibbumba ng'atumula ebikwata
oku mwana oyo egiri abo bonabona ababbaire bakuumiriire ebyoku-
nunula kwa Yerusaalemi.

³⁹ OYusufu n'oMalyamu owebamalire okutuukiriry byonabyona
ng'owebabbaire balagira omu Mateeka ga Musengwa, ni bakanga e
Galiraaya omu kibuga ky'e waabwe, e Naazaleesi.

⁴⁰ Awo omwana oyo ni yeeyongeranga okukula, n'abba w'amaani,
ng'aizwire amalabuki era n'enkabi gya Kibbumba.

OYesu asigala omu Yeekaalu

⁴¹ Kale, ababyaire ba Yesu baabanga nabuli mwanka e Yerusaalemi,
oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

⁴² OYesu oweayererye emyanka eikumi na mibiri, ni baaba naye e
Yerusaalemi ng'owebakolanga omu kiseera eky'oMukolo ogwo.

⁴³ Owebabbaire bakanga e waabwe, ng'enaku gy'oMukolo gi-
woireku, oYesu n'asigala omu Yerusaalemi neye ababyairebe nga
tibamaite.

⁴⁴ Owebamalire okutambula olugendo lwa lunaku lubbeereri, nga
baseega bat omwana ali omu kiziima ky'abantu abebabbaire batam-
bula nabo neenu kadi, olwo ni bamunoonia omu baganda baabwe
n'omu mikago gyabwe.

⁴⁵ Owebakayire omwana, ni bakanga e Yerusaalemi okumunoonia.

⁴⁶ Wabitirewo enaku isatu kaisi ni bamubonera oku Yeekaalu,
ng'atyaimo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, ng'ali kubawuli-
sisya era ng'ababuulya ebibuulyo.

⁴⁷ Bonabona abamuwlisisirye, ni beewunya ino olw'amalabukige
n'ebyo yena ebiyabairangamu.

⁴⁸ Ababyairebe owebamuboine, ni beewunya ino. Omaaye
n'amukoba ati, "Mwana wange, lwaki otukolere otyo? Oiteewo na nze
tubbaire tukunoonia nga tweraliikiriire ino."

* 2:32 2:32 Isa 42:6; 49:6; 52:10 2:37 2:37 Ooba, Yasigaire nga namwandu paka oweayererye
emyanka 84. 2:39 2:39 Mat 2:23 2:41 2:41 Kuz 12:1-27; Ama 16:1-8

⁴⁹ Neye iye n'abakoba ati, "Lwaki mubbaire munnoonia? Mubbaire timumaite muti nteekwa kubba mu nyumba ya Bbaabba?"

⁵⁰ Neye ibo nandi ni bamanyica ekyabakobere.

⁵¹ Awo n'ayaba nabo ni baserengeta okwaba e Naazaleesi, era n'abagonderanga. Neye omaaye n'akuumanga ebintu ebyo byonabyona oku mwoyogwe.

⁵² Awo oYesu ni yeeyongeranga okukula, era ni yeeyongeranga n'omu malabuki era nga mukoda eeri oKibbumba n'eeri abantu.

3

OYokaana oMubatizi ayebulya enzira

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Yok 1:19-28)

¹ Omu mwanka ogweikumi na mitaanu okumulembe gwa Kaisaali oTibberiyo oweayafugire obwakabaka bw'e Looma, ng'oPontiyo Pi-raato niiye afuga eitwale ly'e Buyudaaya, ng'oKerode niiye afuga ery'e Galiraaya, era ng'omugandawe oFiripo niiye afuga eitwale ly'e Ituleya n'e Turakonaiti; ng'oLisaniya iye afuga ery'Abibreene,

² ng'Anasi n'oKayaafa niibo abakabona abakulu omu Yerusaalemi, oYokaana omutaane wa Zakaliya ng'ali omwidungu, n'asuna obukwenda okuzwa eeri oKibbumba.

³ Kale n'atambula okumalaku ebitundu byonabyona ebiriraine omwiga oYoludaani, ng'akoba abantu okwenenya bababatize, kaisi oKibbumba abasoniye ebikole byabwe ebbibbibbi.

⁴ Ebyo byabbairewo ng'owebakiwandikire omu kitabo ky'ebibono bya Isaaya onaabbi bati:

"Waliwo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira ati:

'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza,

 muteereerye amanzirage.

⁵ Nabuli kiinamo bakiizulye;

 nabuli lusozi era nabuli kasozi babiice.

Amanzira amagedesye bagagolole,

 n'agalimu ebikonko bagkwanie.

⁶ Olwo abantu bonabona baaba okubona ng'oKibbumba owa-balokola."

⁷ Abantu bangi ino ni baabanga e giri oYokaana ababatize, neye n'abakoba ati, "Inywe abakkabikabbi ooti mpiri enfulugundu! Naani abalabwire ati eenu niiyo engeri ey'okwiruka obusungu bwa Kibbumba obwaba okwiza?

⁸ Aale atyanu mukole ebikole ebiraga biti dala mwenenyere ebbibbibbi byanywe. Era timwatandiika kuseega muti, 'Kasita iswe tuli baizukulu ba Ibbulaimu,' olw'okubba mbakobera nti omu mabbaale ganu, oKibbumba ayezya okusuuciryamu oIbbulaimu abaizukulu abandi.

⁹ Mumanye muti muli ooti misaale, nga n'amambaizi agagitema bama-lire okugabiikirya oku kikolo kya buli musaale. Ogwo ogutaneneka ebineneka ebisa baaba kugutema, era bagudyake omu musyo."

¹⁰ Awo abantu ni bamubuulya bati, "Aale atyanu tukole niki?"

¹¹ N'abairamu ati, "Oyo aali n'ebizwalo ebibiri aweeku ogondi adamba, era aali n'ebyokulya yena akole atyo."

¹² Awo abasoloji b'omusolo bona ni baiza ababatize, era ni bamubuulya bati, "Musomesya, iswe tukole tutya?"

¹³ N'abairamu ati, "Timwasoloojanga ekinene okukiraku ekyo ekibabalagira."

¹⁴ Abaisirikale bona ni bamubuulya bati, "Kaisi iswe tukole tutya?" N'abakoba ati, "Abantu timwabanyagangaku ebyabwe, era timwabasibiriryangaku emisango eginandi babbenga. Mwererenge ku kusuna mpeera yaanywe yonkani."

¹⁵ Awo abantu bonabona ni batandiika okuseega omu myoyo gyabwe bati, "Amo ni tubbangaawo ng'oYokaana niiye oKurisito oKibumbwa oguyalondere okununula abantu ogutusuubira."

¹⁶ Neye oYokaana n'abakobera bonabona ati, "Nze mbabatiza na maizi, neye waliwo ankiraku obwezye aali kwiza, oguntasaanira naire okusibindula obusibiro bw'engaitoye ni ngitoola omu bigerebye. Iye, yalibabatiza na Mwoyo oMutukulye era na musyo.

¹⁷ Iye ayaba okwabulamu abantu ooti muntu akwata olugali n'asenyenta, empeke n'ebisusungu. Empeke igyo yaligikumbaanirya omu kideerokye, kaisi ibyo ebisusungu n'abyoca n'omusyo ogutalikira."

¹⁸ Atyo oYokaana, n'ayegesya abantu emirundi mingi ng'akolesya ebibono ebyo, era ng'abakobera aMawuliro aMasa.

¹⁹ Era n'anenya omufugi oKerode, olw'okutwala oKerodiya omuka mugandawe, n'olw'ebibbibibi ebindi byonabyona ebiyakolanga.

²⁰ Kaisi kwebyo byonabyona, n'ayongereryaku n'eky'okwigalira oYokaana omu mabbuusu.

Okubatiza oYesu (Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Awo olwatuukire, abantu owebabbaire nga bali kwizanga egiri oYokaana okubabatiza, oYesu yena n'aiza ni bamubatiza. Nga bamalire okumubatiza, yabbaire ng'asaba oKibumbwa, eigulu ni libiikuka,

²² era oMwoyo oMutukulye, ng'afaananira nakimo ooti njiiwa, n'aika n'amugwaku. Era eigono ni lizwa omwigulu nga likoba liti, "Niiwe oMwana wange omutake, era ogunsiima eino."

Olulyo lwa Yesu (Mat 1:1-17)

²³ OYesu yatandiikire omulimogwe ogw'okwegesya, ng'ayerya emyanka ooti 30, abantu nga bamweta mutaane wa Yusufu. OYusufu oyo yabbaire mutaane w'Eeri,

²⁴ Eeri nga mutaane wa Matati,
oMatati omutaane wa Leevi,
kaisi oLeevi nga mutaane wa Merekki,
oMerekki n'abba mutaane wa Yanai,
oYanai iye yabbaire mutaane wa Yusufu,

²⁵ oYusufu oyo omutaane wa Matatiya,
oMatatiya omutaane w'Amosi,
Amosi n'abba mutaane wa Nakumu,
oNakumu mutaane w'Esiri,
Esiri iye mutaane wa Nangai,

26 kaisi oNangai yabbaire mutaane wa Maati,
 oMaati iye yabbaire mutaane wa Matatiya,
 oMatatiya n'abba mutaane wa Semeeni,
 oSemeeni iye mutaane wa Yoseki,
 kaisi oYoseki n'abba mutaane wa Yoda,
 27 oYoda n'abba mutaane wa Yowanaani,
 oYowanaani iye mutaane wa Leesa,
 oLeesa n'abba mutaane wa Zerubbabbeer,
 kaisi oZerubbabbeer iabbare mutaane wa Seyalutiyeeri,
 oSeyalutiyeeri iye n'abba mutaane wa Neeri,
 28 oNeeri oyo n'abba mutaane wa Mereki,
 oMereki iye yabbaire mutaane w'Adi,
 Kaisi Adi n'abba mutaane wa Kosamu,
 oKosamu iye yabbaire mutaane w'Erimadamu,
 Erimadamu oyo n'abba mutaane w'Eri,
 29 Eeri iye yabbaire mutaane wa Yoswa,
 oYoswa n'abba mutaane w'Eryeza,
 Eryeza iye yabbaire mutaane wa Yolimu,
 kaisi oYolimu n'abba mutaane wa Matati,
 oMatati oyo yabbaire mutaane wa Leevi,
 30 oLeevi iye n'abba mutaane wa Simyoni,
 kaisi oSimyoni n'abba mutaane wa Yuda,
 oYuda iye yabbaire mutaane wa Yusufu,
 oYusufu oyo n'abba mutaane wa Yonamu,
 kaisi oYonamu n'abba mutaane w'Eryakimu,
 31 Eryakimu iye yabbaire mutaane wa Mereya,
 oMereya n'abba mutaane wa Meena,
 oMeena iye yabbaire mutaane wa Matata,
 kaisi oMatata n'abba mutaane wa Nasani,
 oNasani n'abba mutaane wa Dawudi,
 32 kaisi oDawudi iye yabbaire mutaane wa Yesse,
 oYesse iye n'abba mutaane w'Obbedi,
 Obbedi iye n'abba mutaane wa Bbowaaizi,
 oBbowaaizi iye yabbaire mutaane wa Seera,
 oSeera n'abba mutaane wa Nakusoni,
 33 kaisi oNasoni iye yabbaire mutaane w'Aminadabbu,
 Aminadabbu iye n'abba mutaane w'Adimini,
 Adimini iye yabbaire mutaane w'Arini,
 Arini n'abba mutaane wa Kazirooni,
 oKazirooni oyo n'abba mutaane wa Pereezi,
 kaisi oPereezi iye yabbaire mutaane wa Yuda,
 34 oYuda iye yabbaire mutaane wa Yaakobbo,
 oYaakobbo n'abba mutaane wa Isaka,
 oIsaka iye yabbaire mutaane wa Ibbulaimu,
 oIbbulaimu n'abba mutaane wa Teera,
 kaisi oTeera iye yabbaire mutaane wa Nakoli,
 35 oNakoli oyo n'abba mutaane wa Serugi,
 kaisi oSerugi iye yabbaire mutaane wa Lewu,
 oLewu oyo n'abba mutaane wa Pereggi,
 oPereggi iye yabbaire mutaane w'Ebberi,
 Ebberi iye n'abba mutaane wa Seera,

³⁶ kaisi oSeera yabbaire mutaane wa Kainaani,
 oKainaani iye n'abba mutaane w'Alupakusaadi,
 Alupakusaadi iye yabbaire mutaane wa Seemu,
 oSeemu iye n'abba mutaane wa Nuwa,
 oNuwa iye yabbaire mutaane wa Laameeka,
³⁷ OLaameeka iye n'abba mutaane wa Mesuseera,
 oMesuseera iye n'abba mutaane w'Enoka,
 Enoka oyo yabbaire mutaane wa Yaledi,
 oYaledi, iye n'abba mutaane wa Makaleeri,
 oMakaleeri iye yabbaire mutaane wa Kainaani,
³⁸ oKainaani iye yabbaire mutaane w'Enosi,
 Enosi n'abba mutaane wa Seezi,
 oSeezi n'abba mutaane w'Adamu,
 Adamu eyabbaire omutaane wa Kibbumba.

4

Okukema oYesu
(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹ Awo oYesu ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, n'azwayo omu Mwiga oYoludaani, oMwoyo oMutukulye n'amutwala omwidungu,

² n'amalayo enaku 40 ng'oSitaani amukema. Omu naku egyo gyonagyona mpaawo kantu akeyaliireku, era owegyawoireku, awo enzala n'emuluma.

³ Kale oSitaani n'amukoba ati, "Ng'oli Mwana wa Kibbumba, aale olagire eibbaale linu lisuuke kyokulya."

⁴ OYesu n'amwiramu ati, "Bakiwandiikire bati, 'Omuntu tabba mwomi omu bwizulye ng'alya kyokulya kyonkani.' "

⁵ Awo oSitaani n'alungamya oYesu okuniina awantu awaging-ice eino, era omu kaseera-buseera n'amulagisyaku obwakabaka obw'amawanga gonagona obw'oku kyalo.

⁶ N'amukoba ati, "Nakuwa obwezye okufuga amawanga ago gonagona era nkuwe n'ebisa byonabyona ebigalimu, olw'okubba byonabyona ebyo babimpaire, era oguntaka yenayena gumbigabira.

⁷ Aale atyanu iwe singa oikiriryा okunkomera amazwi n'onsinza, byonabyona byaba okubba bibyo."

⁸ OYesu n'amwiramu ati, "Bakiwandiikire bati, 'Osinzenge Musengwa iye oKibbumbawo, era guwaweereryanga yenkani.' "

⁹ Awo oSitaani n'alungamya oYesu okwaba e Yerusaalemi, n'amuniiniisa oku kisooto ky'eYeekaalu, kaisi n'amukoba ati, "Ng'ooli Mwana wa Kibbumba, ozwere aanu, ojuuke ogwe ansi,

¹⁰ olw'okubba bakiwandiikire bati, 'OKibbumba yalagiranga abamalaikabe okukukuma nandi n'obbaaku kabbikabbi konakona.'

¹¹ Era ati, 'Balikubbaka omu ngalo, kaisi nandi ni weekontola ekigerekkyo okwibbaale.' "

¹² OYesu n'airamu ati, "Bakiwandiikire bati, 'Tokemanga oMusengwa iye oKibbumbawo.' "

¹³ OSitaani ng'amalire okukema oYesu omu ngeri enyingi eino egypt, n'amulekaku paka ekiseera ekindi.

*OYesu atandiika okwedgesya omu Galiraaya
(Mat 4:12-17; Mak 1:14-15)*

¹⁴ Awo oYesu n'akanga omwitwale ly'e Galiraaya ng'ali n'amaani ga Mwoyo oMutukulye. Era amawuliro agamukwataku ni gasaalaana omu kitundu ekyo kyonakyona.

¹⁵ Yaabire ng'ayegesya omu makumbaaniro ag'omu kitundu ekyo, era abantu bonabona ni bamuwuuja.

*OYesu ng'ali e Naazaleesi
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ OYesu owejakangireyo omu kabuga k'e Naazaleesi e giyakuliire era oku Saabbaato, n'ayaba omwikumbaaniro, ng'oweyabbaire enkolaye. Awo ni bataka niiye abbe asome era n'asetuka okusoma eBiwandiike.

¹⁷ Bamukwatisirye ekitabo kya naabbi Isaaya. Owejakibiikwire, n'atuuka e gibawandiikire bat:

¹⁸ "OMwoyo wa Kibbumba andiku,

olw'okubba oKibbumba yannondere

okulaabba aMawuliro aMasa eeri abadoobi.

Antumire okukobera abasibe atti bayezya okuzwa omu busibe,

n'aboofu bona ati baiza kwiramu ni babona.

Era antumire okukobera abebagadya atti bayezya okusuna eidembe,

¹⁹ n'okulangirira ekiseera kya Musengwa ekyokukwatiramu abantu ekisa."

²⁰ OYesu owejamalire okusoma awo, n'abiikaku ekitabo, n'akiirirya omuweererya ow'omu Yeekaalu, era ni yeetyamira. Abantu bonabona omwikumbaaniro ni bamukaliryaku amaiso.

²¹ Awo n'atandiika okubakoba ati, "Olwatyau ekyo eKiwandiike ekimuwliliire, kituukirire."

²² Bonabona ni bamusiima ino, era ni beewunya olw'ebibono ebisa ebiyatumiire, ni bakoba bat, "Onu tiniye omutaane wa Yusufu?"

²³ OYesu n'abakoba ati, "Mmaite nti mwaba okunkoba bibono eby'olugero olukoba luti, 'Omugangi, weeramye.' Era n'okunkoba muti, 'Ebyewunyo ebiwakoleire e Kaperenawumu, ebitwawuliiire, obikoloreku n'aanu omu kibuga ky'e waanywe.'

²⁴ Era n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti mpaawo naabbi ogubasiima omu kitundu ky'e waabwe.

²⁵ Era mbakakasa nti omu mirembe gy'Eriya wabbairewo abanamwandu bangi omwIsirairi. Omu biseera ebyo, ensaaca n'ekubba era oikendi nandi n'atoonya okumala emyanka misatu n'emyeri mukaaga, enzala nebba mpitiriri omu kyalo kyonakyona.

²⁶ Neye Eriya tibamutumire eeri kadi moiza kwibo, wazira bamutumire wa namwandu omu kyalo ky'e Zerifaasi omu omwitwale ly'e Sidoni.

²⁷ Era omu mirembe gy'Erisa onaabbi, wabbairewo abagenge* bangi omwIsirairi, neye tiwabbairewo kadi moiza kwibo ogubalamirye, wazira oNamanji yenkani ow'omu kyalo ky'e Siiriya."

²⁸ Abantu bonabona ababbaire omwikumbaaniro owebawuliiire ebyo, ni banyiiga,

* 4:19 4:18-19 Isa 61:1-2 4:24 4:24 Yok 4:44 4:25 4:25 1Ba 17:1 4:26 4:26 1Ba 17:8-16

* 4:27 4:27 Omu Luyonaani, Ebigenge, Kyabbaire tikitegeezza bigenge byonkani neye n'endwaire gy'oku lususu gyonagyona. 4:27 4:27 2Ba 5:1-14

²⁹ ni basetuka, ni bamusindikiaga era ni bamubuluca omu kibuga, ni bamutwala oku mugo gw'akasozi oku bombekere ekibuga kyabwe kaisi bayezye okumudyaka ansi eedi.

³⁰ Neye oYesu n'abeeteeresya kaisi n'ababitamu aakati ni yeeyabira.

OYesu abbinga omuzimu oku muntu

(Mak 1:21-28)

³¹ Awo oYesu n'ayaba omu kibuga e Kaperenawumu, ekiri omu kitundu ky'e Galiraaya. Era oku Saabbaato n'ayaba omwikumbaaniro okwegesya abantu.

³² Abantu ni beewunya ino engeri egyayegesyamu olw'okubba yayegeserye n'obwezye.

³³ Omwikumbaaniro omwo mwabbairemu omuntu eyabbaireku omuzimu, n'aceera ati,

³⁴ "Otubbaire nik iwe Yesu ow'e Naazaleesi? Oizire kutujigirica? Nkumaite. Niiwe oMutukulye oyo azwa eeri oKibbumba."

³⁵ Neye oYesu n'agukaawuukira ati, "Osirike mangu, n'omuntu onu omuzweku." Omuzimu ni gukubbirawo omuntu oyo omu bantu aawo kaisi ni gumuzwaku nga mpaawo kabbikabbi konakona akegumukolere.

³⁶ Era bonabona ababbairewo ni bawuninkirira, ni beeбуulyangana bat, "Ekibonokye ky'engeriki? Obona emizimu agiragira-bulagiri na bwezye ni gizwa oku bantu!"

³⁷ Olwo amawuliro agakwata oku Yesu ni gasaalaana wonawona omu kitundu ekyo.

OYesu alamy alabwaire abangi

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Awo oYesu n'azwa omwikumbaaniro, n'ayaba omu nyumba ya Simooni omoiza oku beegibe. Omu kiseera ekyo omaaye wa muka Simooni yabbairewo ng'omusuuja gumuluma ino. Kale ab'omu kisito ekyo ni beegairira oYesu amulamye.

³⁹ OYesu n'ayaba n'akotama e giri omulwaire, n'akaawuukira omusuuja era omusuuja ni gulamirawo. Amangu ago omukali oyo eyabbaire omulwaire n'asetukirawo, era n'atandiika n'okubainula.

⁴⁰ Eisana nga ligwire, abantu bonabona ababbaire n'abalwaire ab'endwaire egya buli ngeri, ni babaleeta e giri oYesu, n'akwata ku buli mulwaire n'amulamya.

⁴¹ Era emizimu gyonagyona ni gizwa oku bantu bangi, ni gyaba nga giwolooga giti, "Iwe niwe oMwana wa Kibbumba!" Neye oYesu n'agikaawuukira, nandi n'agiganya okutumula, olw'okubba gyabbaire gimumaite giti niiye oKurisito oKibbumba oguyasukireku amafuta.

OYesu alaabba omu Buyudaaya

(Mak 1:35-39)

⁴² Obwire owebwaceire, oYesu n'ayaba omu kifo ekinambulamu bantu. Abantu bangi ni bamunoonia paka owebamuboine, era ni bagezyaku okumugaana okubazwaku.

⁴³ Neye iye n'abakoba ati, "Nteekwa okulaabba aMawuliro aMasa agakwata oku bwakabaka bwa Kibbumba n'omu bibuga ebindi byona olw'okubba bantumire lw'ensonga eyo."

44 Awo n'ayaba ng'alaabba omu makumbaaniro ag'omu Buyudaaya.

5

OYesu ayeta abeegi abasooka

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Lumo, oYesu owejabbaire ng'ayemereire oku mbale mbale kw'enyanza oGenesareeti,* abantu bangi ni baiza nga basindikangana, bayezye okutuuka e giyabbaire bawulire ekibono kya Kibbumba.

² OYesu n'abona amaato mabiri nga gali aawo oku mbale mbale omu maizi, ng'abavubi bagazwiremu era nga baanika obutimba bwabwe.

³ Awo n'aniina omu limo oku maato ago nga niiryo eryabbaire erya Simooni, n'amusaba aliigereryekuuyo butyayi buti omu nyanya okuzwa oku mugo gw'enyanza. Awo oYesu ng'atyaimo omu lyato linu, n'ayegesyabantu abo ababbaire awo.

⁴ Oweyamaliriiryre okutumula, n'akoba oSimooni ati, "Oyongereyo eryato omu lwabi, era mutege obutimba bwanywe mukwate enyanyi."

⁵ OSimooni n'amukoba ati, "Musengwa, ekiire kyonakyona twakal-abaine neye nandi ni tukwatisyayo kantu konakona. Neye olw'okubba niwe okobere, kale oleke tutege obutimba."

⁶ Awo owebategere, ni bakwatisya enyanyi mpitiriri ino, era obutimba bwabwe ni bubbao ooti bwatiikamu.

⁷ Ni basimiryaku abanaabwe ababbaire omu lyato erindi, baize bababbeerek. Era abanaabwe ni baiza, ni baizulya amaato gonagona amabiri enyanyi, n'amaato ni gatandiika okweinika.

⁸ OSimooni ogubeetanga bati Peetero owejaboine ekyo, n'akoma amazwi abigere bya Yesu, n'akoba ati, "Ondeke Musengwa olw'okubba nze njizwire bbbibibi!"

⁹ OPeetero yakobere atyo olw'okubba iye n'abainaye bonabona abeyabbaire nabo, babbaire ng'entiiisa ebakwaite olw'obungi bw'enyanyi egibakwaite.

¹⁰ Era oYaakobbo n'oYokaana, abataane ba Zebedaayo, ababbaire n'oSimooni bona ni batya ino. Awo oYesu n'akoba oSimooni ati, "Ti-waatya, okuzwa atyanu, oyaba kunnooneryanga bantu ng'obasuca beegi bange."

¹¹ Owebairiryre amaato gaabwe oku mugo gw'enyanza, ebyo ni babizwaku, ni baaba n'oYesu.

OYesu alanya omugenge

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Lwabbaire lumo, oYesu ng'ali omu kimo oku bibuga by'e Galiraaya, ni waizawo omusaiza ng'omubiri gwonagwona gwizwire bigenge. Owejaboine oYesu, n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali, kaisi n'amwegairira ati, "Musengwa, mmaite nti owoobba ng'otakire oyezya okundamya ni nnongooka."

¹³ OYesu n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, "Ntaka, era olame." Amangu ago ebigenge ni bimuwaaku.

¹⁴ OYesu n'amukoba ati, "Ekyo tokikoberaku omuntu kadi moiza, wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng'oMusa oweyalagire, oweeyo n'ekyokuwaayo kaisi bakakase bati olamire."

* **5:1 5:1** Ooba, ey'e Galiraaya. **5:1 5:1** Mat 13:1-2; Mak 3:9-10; 4:1 **5:5 5:5** Yok 21:3 **5:6** Yok 21:6 **5:14 5:14** Lee 14:1-32

¹⁵ Neye amawuliro agakwata oku Yesu ni geyongera-bweyongeri kusaalaana, era ekyazwiremu abantu bangi ino ni bakumbaananga okumuwlisisya, era n'okubalamya endwaire gyabwe.

¹⁶ Wazira emirundi egimo oYesu yazwangawo, n'ayaba omu bifo ebinambulamu bantu, n'asaba oKibbumba.

OYesu alamya omulwaire eyasanya laire

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Lumo, oYesu owejabaire ng'ayegesya, aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa bona babbairewo nga batyaime awo. Babbaire bazwire omu byalo byonabyona eby'e Galiraaya n'eb'e Buyudaaya era n'omu kibuga e Yerusaalemi. Amaani ga Kibbumba gabbaire n'oYesu, ni gamwezyesyanga okulamya n'abalwaire.

¹⁸ Awo ni waizawo abasaiza abaleetere omusaiza asanya laire, nga bamugingiire oku mukeeka, ni bagezyaku okumwingiryा bamuteeke e giri oYesu.

¹⁹ Olw'ekiziima ky'abantu, ni bakayaku e gibamubitya okumwingiryा neye ni baniina e ngulu oku kisooto ky'enyumba, ni babiikulaku ekitundu, ni bamubitya omwibbanga eryo ng'ali oku mukeeka, ni bamwica omu bantu aakati paka giri Yesu.

²⁰ OYesu owejaboine okwikiriryा kwabwe, n'akoba asanya laire ati, "Mwana wange, nkusoniyire ebikolebyo ebibbibibbi."

²¹ Awo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ni batandiika okwebuulyangana bati, "Onu niyiye onaani atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba? Naani ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibbi okutoolaku oKibbumba?"

²² OYesu owejamanyiciryе ebiseego byabwe, n'ababuulya ati, "Lwaki mwebuulya omu myoyo gyanywe?

²³ Ekikiraku owangu niikyo ekiriina, kukoba nti 'Nkusoniyire ebikolebyo ebibbibibbi,' ooba nti, 'Osetuke era otambule?'

²⁴ Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibbi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba omusaiza eyabbaire asanya laire ati, "Osetuke, oginge omukeekagwo, okange e ika."

²⁵ Amangu ago omusaiza n'ayemerera, bonabona nga babona, n'aginga omukeeka ogubamuleeteireku, n'akanga e wuwe ng'awuuja oKibbumba.

²⁶ Bonabona ababoine ekyo beewunyire, ni bawuuja oKibbumba, era entiisya n'ebakwata, ni bakoba bati, "Olwatyau tuboine ebyewuny!"

OYesu ayeta oLeevi

(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ Ebyo owebyawoire, oYesu n'azwa omu kifo ekyo, era owejabaire ng'atambula n'abona omusolooji wa musolo ogubeeta oLeevi, ng'atyaime omu yaafeesi ya musolo. OYesu n'amukoba ati, "Oize otambulenge na nze."

²⁸ OLeevi yena n'asetukiram, n'abizwaku era n'ayaba naye.

²⁹ Era oLeevi n'asumbira oYesu embaga enene omu kisitokyе. Abasolooji ba musolo bangi ino era n'abantu abandi abakola ebibbibibbi ni batyama okulya aamo n'oYesu n'abeegibe.

³⁰ ABafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ab'omu kibbula kyabwe ni beezuluguma nga bakoba abeegi ba Yesu bati,

"Lwaki muliira aamo era ni munywera aamo n'abasolooji ba musolo n'abakola ebbbibibbi?"

³¹ OYesu n'abairamu ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire.

³² Abatuukiriryе tiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebbbibibbi."

OYesu bamubuulya oku kusiiba

(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Awo abantu abamo ni bakoba oYesu bati, "Abeegi ba Yokaana batira okusiiba era n'okusaba oKibbumba, n'abeeegi b'aBafalisaayo bona niiye owebakola, neye ababo tibasiiba era beeriira buli lunaku."

³⁴ OYesu n'abairamu ati, "Mwezya okukoba abageni abeete oku mbaga y'obugole okusiiba, ng'omugole omusaiza akaali ali nabo?

³⁵ Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba omu biseera ebyo."

³⁶ Era n'abagerera olugero ati, "Omuntu tasala ekiraaka oku kizwalo ekiyaaka n'akikubbira omu kizwalo ekikaire. Singa akola atyo, ekizwalo ekiyaaka akiteekamu ekituli, tete n'ekizwalo ekikaire nandi ni kiwoomeramu ekiraaka ekiyaaka.

³⁷ Era enviinyo empyo tibagisuka omu kisawo ky'eidiba ekikaire. Singa ekyo bakikola, ginyiira ekisawo era n'ofirwa enviinyo egyo n'ekisawo kyaku.

³⁸ Wazira enviinyo empyo, bagisuka mu kisawo kyagyo eky'eidiba ekiyaaka.

³⁹ N'ekindi, omuntu analiriire okunywa enviinyo empolu, tataka okunywa empyo, olw'okubba akoba ati, 'Empolu niigwo egikiraku okuwooma.'

6

OMusengwa w'eSaappaato

(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Awo olwatuukire oku Saappaato, oYesu oweyabbaire ng'abita omu kasinde akabbaire omu musiri gw'engaano, abeegebi ni bawululaku ebigala by'engaano, kaisi ni ba giiriryा omu bigalabaayo byabwe, era ni balya empeke gyamu.

² ABafalisaayo abamo ni bababuulya bati, "Lwaki abeegegi bakolere omulimo, ekintu aMateeka ga Musa ekigagaana oku Saappaato?"

³ Awo oYesu n'abairamu ati, "Inywe timusomangaku omu Biwandi-ike kwekyo okabaka oDawudi n'abeyabbaire nabo ekibakolere enzala oweyalumire?

⁴ ODawudi yaingiire omu nyumba ya Kibbumba, n'atoola era n'alyaku emigaati egibabbaire bawongere eeri oKibbumba, era n'awaaku n'abeyabbaire nabo, aate ng'aMateeka ga Musa gabbaire tigaikiriryе abantu abandi okulyaku emigaati egyo, okutoolaku abak-abona bonkani."

⁵ Awo oYesu n'akoba aBafalisaayo ati, "OMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saappaato."

*OYesu alamya omuntu oku Saabbaato**(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)*

⁶ Awo oku Saabbaato olundi, oYesu n'ayaba omwikumbaaniro okwegesya. Omwikumbaaniro oomwo mwabbairemu omuntu ow'engalo endiiro eyanyolere.

⁷ Abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ni bamwekalikica babone ooba nga yalamya omuntu oyo oku Saabbaato kaisi basunire okwo eky'okumuwaabira.

⁸ OYesu iye yamanyicirye ebiseego byabwe, neye era n'akoba omuntu nago ow'engalo eyanyolere ati, "Osetuke oyemerere abantu bonabona e gibayezya okukubonera." Era omusaiza oyo n'asetuka n'ayemerera.

⁹ Awo oYesu n'abakoba ati, "Ndi n'ekibuulyo ekimbabuulya. Niki amateeka ekigaikiriryा okukola oku Saabbaato? Kukola busa ooba bubbibubbii? Kulamya bwomi, ooba kubujigirica?"

¹⁰ Awo n'abeeruguulyamu bonabona amaiso, kaisi n'akoba omuntu oyo ati, "Waama iswe ogolole engaloyo." Era n'agigolola, era n'eramirawo!

¹¹ Neye abalabe ba Yesu ni baizula obusungu, era ni beebuulyangana ekibakola oYesu.

*OYesu alonda abatume eikumi na babiri**(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Lwabbaire lumo omu naku egyo, oYesu n'ayaba oku lusozi okusaba oKibumbwa, era n'amala ekiire kyonakyona ng'asaba.

¹³ Obwire owebwaceire, yayetere abeegibe. Omu beegi abo n'alondamu eikumi na babiri, era n'abeeta batume, nga niibo banu:

¹⁴ OSimooni, oguyawaire erya Peetero, n'Andereya omuganda wa Peetero nago, n'oYaakobbo, n'oYokaana, n'oFiripo, n'oBbantulumaayo,

¹⁵ n'oMatayo, n'oTomasi, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSimooni ogubeetanga oMulwaniriri wa kwefuga kw'eigwangalye,

¹⁶ n'oYuda omutaane wa Yaakobbo, n'oYuda oIsikalyoti, eyamuli iremu olukwe.

*Okwegesya n'okulamya abalwaire**(Mat 4:23-25)*

¹⁷ Awo oYesu n'aserengeta n'abatume abo, kaisi n'ayaba n'ayemerera omu kifo ekitereeri, era omu kifo ekyo wabbaire wakumbaaniirewo abeegibe bangi aamo n'ekiziima ky'abantu abandi. Abantu abo babbaire bazwire omu kyalo ky'e Buyudaaya mwonamwona n'omu kibuga e Yerusaalemi, era n'omu kitundu eky'oku mbale mbale kw'enyanza, ekirimu ebibuga oTiiro n'oSidoni.

¹⁸ Abantu abo bonabona babbaire baizire okuwulisisya oYesu era n'okubalamya endwaire gyabwe. Era abo ababbaire bakaanya emizimu, oYesu n'abalamya.

¹⁹ Nabuli muntu yagezeryeku okumukwataku olw'okubba obwezye wamuzwangamu era ni bubalamyanga bonabona.

²⁰ Awo oYesu n'aira oku beegibe, kaisi n'abakoba ati:

"Muli b'enkabi inywe abadoobi, olw'okubba obwakabaka bwa Kibumbwa bwanywe."

²¹ Muli b'enkabi inywe enzala abeeruma atyanu, olw'okubba balibaikutya.

"Muli b'enkabi inywe abali omu maliga atyanu, olw'okubba mwalisangaala.

²² "Muli b'enkabi singa abantu owebabacaawanga, era owebabagudyanga, era owebabazumanga, era owebabeetanga okubba abakola eibbibibibi, nga babalanga oMwana wa Muntu.

²³ "Musangaalenge nga bababitirye batyo, era mujuukajuukenge olw'eisangaalo, olw'okubba oKibbumba yalibawa empeera ey'amaani omwigulu. Ibo bababilitya batyo, era ng'abazeiza baabwe owebabitirye abanaabbi.

²⁴ "Wobe! Ala inywe abasuni, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba inywe mumalire okusuna eisangaalo eryanywe.

²⁵ "Wobe! Ala inywe omwikutire, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba inywe enzala yalibaluma.

"Wobe! Ala inywe abaseka atyanu, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba inywe enima yalibawkata era mwalikunga.

²⁶ "Wobe! Ala inywe nga mulabire, singa abantu babawujanga! Ekyo kityo olw'okubba n'abazeiza b'abantu abo ibo batyo niiye owebawujanga abanaabbi ab'obubbeyi."

Okutaka abalabe
(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ "Neye inywe abampulisia ya mbakoba nti mutakenge abalabe baanywe, era abo ababacaawa mubakolerenge ebintu ebisa.

²⁸ Musabirenge enkabi abo ababalaama. N'abo ababazuma mubasabirenge enkabi eeri oKibbumba.

²⁹ Omuntu owakukubbanga okwitama, omucuusiranga n'erindi lidi lyona n'akubba. Era omuntu owakutoolangaku ekizibaawokyo, omulekeranga n'esaatiyo yona n'atwala.

³⁰ Nabuli abbaaku n'ekyakusaba omuwanga, era owebakutoolangaku ebibyo, tosabanga okubikwirirya.

³¹ Mukolerenge abantu ebintu ebyo nywena ebimutaka abandi babakolere.

³² "Singa owemutaka baabo ababataka bonkani, mubba mukolere niki awo ekibasiimisy? N'ababbibabbi bona bataka baabo bonkani ababataka!

³³ Era singa mukolera ebisa bantu abo bonkani ababakolera ebisa, mubba mukolere niki awo ekibasiimisy? Mbona nti n'ababbibabbi bona bakola batyo!

³⁴ Era singa mukoopa baabo bonkani abemusuubira okubasasula, mubba mukolere niki awo ekibasiimisy? N'ababbibabbi bona bakoopa babbibabbi banaabwe, nga babasuubira okubasasula mu bwizulye ekibabeekopereku.

³⁵ Neye inywe mutakenge abalabe baanywe, era mubakolerenge ebisa. Mukoopenge nga timufireyo ooba tibabasasule. Olwo kaisi empeera yaanywe ebbe nene, era mubbe baana ba Kibbumba oNambulaku aMwagaagana, olw'okubba iye w'ekisa eeri abatasii ma n'ababbibabbi.

³⁶ Muli n'okubba b'ekisa ng'oItewaanywe aali omwigulu."

Okusalira abandi emisango
(Mat 7:1-5)

³⁷ "Timusaliranga abantu emisango, kaisi nywena mulame oKibumba okubasalira. Timusaliranga abantu emisango okubasinga, kaisi nywena oKibumba tiyabasingisya. Singa mwasoniyanga abantu, nywena oKibumba yabasoniyanga.

³⁸ Owemwagabanga, nywena mwalisuna. Ebimwalisuna balibapimira omu kipimo ekituuce ekibasiinyire, kaisi ni baktitengeetyamu, era ni kiizulira nakimo n'omutwe. Kale ekipimo ekimukolesya okupimira abantu, era niikyo ekibalikolesya okubapimira nywena."

³⁹ Awo oYesu n'abagerera olugero lunu ati, "Omwofu takubbembera omwofu omwinaye. Singa amwekubbembera, bonabona bagwa omu kiina.

⁴⁰ Ogubeegesya takiraku amwegesy, wazira nabuli ogubeegesya owaamala okwega nakusani, abba ooti yoodi amwegeserye.

⁴¹ "Era lwaki ofaayo ku kasubi akali oku liiso ly'omugandawo, kaisi nandi n'ofaayo oku gusubi oguli oku liisolyo?

⁴² Oyezya otya okukoba omugandawo oti, 'Muganda wange, oleke nkutooleku akasubi oku liiso,' kaisi nga iwe onyere tofaayo oku gusubi oguli oku liiso eriryo? Iwe omunanfunsi, osooke kutoola gusubi oguli oku liiso eriryo, kaisi oyezye okubona nakusani okutoola akasubi akali oku liiso lyu mugandawo.

Omusaale n'ebineneka byagwo

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ "Omusaale omusa tiguneneka ebineneka ebibbibibbi, n'omusaale omubbimubbi tiguneneka ebineneka ebisa.

⁴⁴ Nabuli musaale bagutegeerera ku bineneka byagwo. Ebineneka by'omutiini tibabinokola oku namuswata, n'ebineneka by'emizabbibbu tibabinokola oku mukamiry.

⁴⁵ Omuntu omusa, atoola ku bisa ebiri omu mwoyogwe okukola ebisa, n'omuntu akola ebikole ebibbibibbi, atoola ku bibbibibbi ebiri omu mwoyogwe, okukola ebikole ebibbibibbi. Ebintu ebibba omu mwoyo gwa muntu, omunwagwe niibyo ebigutumula.

Abombeki ababiri

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ "Lwaki munjeta muti, 'Musengwa, Musengwa,' kaisi nandi ni mukola ebimbakoba?

⁴⁷ Oleke mbalage omuntu ng'owaafaanana, iye oyo buli aiza egyendi, kaisi n'awulisisya ebibono byange, era n'abikoleraku.

⁴⁸ Omuntu oyo afaanana ooti yoodi eyayombekere enyumba ng'akuuliire nakimo omusingi mwabiriri, era ni gwabira nakimo ansi paka kwibbaale. Kaisi ogwikendi ogunene owegwatoonyere, n'amaizi gaizula nabuli wantu, era n'omukula ni gubandya okuteeba enyumba eyo, neye nandi ni gwezya kuginyeenya, olw'okubba bagyombekere kusani.

⁴⁹ Wazira oodi awulira ebibono byange nandi n'abikoleraku, ali ooti muntu eyayombekere enyumba okwitakali ery'oku ngulu nga takwire kadi musingi. Kaisi oikendi oweyatoonyere, n'alandirya omukula okugiteeba, kale awo n'egwa era n'eweera okwitakali."

*Okwikirirya kw'omwisirikale oMulooma
(Mat 8:5-13)*

¹ OYesu oweyalalire okwegesya abantu ababbairewo, n'ayaba omu kibuga e Kaperenawumu.

² Wabbaireyo oMulooma omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, eyabbaire n'omugalamawe oguyabbaire ataka eino. Omugalama oyo yabbaire mulware, ng'ali kumpi n'okufa.

³ Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale oweyawuliire ebikwata oku Yesu, n'amutumira abamo oku Bayudaaya abakulu, ng'amusaba ayabe alamye omugalamawe.

⁴ Bona owebatuukire e giri oYesu, ni bamwegairira ino nga bakoba bati, "Singa wabba nga waliwo ogwoli n'okubbeeraku, kale omusaiza oodi awoomera okumukolera ekyakusaba,

⁵ olw'okubba ataka abantu b'eigwanga lyaiswe, era yatwombekeire n'erimo oku makumbaaniro gaiswe."

⁶ Awo oYesu n'ayaba nabo. Neye owebabbaire nga bali kumpi okutuuka e gibabbaire baaba, omukulu w'ekibinja oyo n'atuma abakaagwabe okukoba oYesu bati, "Musengwa, oleke n'okweteganya, olw'okubba tinsaanira iwe okwingira omu nyumba yange.

⁷ Era tinsaanira kadi kwiza egyloli okukusangaana. Kale okobere ananyere awo kibono-bubono, era n'omugalama wange yalama.

⁸ Nze zena ndi muntu aali n'abasengwa bange abantwala, era ng'owendi n'abaisirikale abentwala. Owenkoba onu nti, 'Oyabe,' era ayaba; n'ogondi nti, 'Oize,' era aiza; n'omugalama wange nti, 'Okole kinu,' era akikola."

⁹ OYesu oweyawuliire ebyo, n'amwewunya, kaisi n'aira oku kiyindi ky'abantu ekyabbaire kimusengererya, era n'akikoba ati, "Mbakoba nti tinjajiryangaku omuntu ali n'okwikirirya okw'amaani ng'ookwo, waire kadi mu Baisirairi!"

¹⁰ Era abakaagwa b'omukulu w'abaisirikale owebakangire omu kisito ky'omukulu oodi nago, ni baajirya ng'omugalamawe alamire.

OYesu azuukiza omutaane wa namwandum

¹¹ Awo ng'ebyo byankubbaawo, oYesu n'ayaba omu kibuga ekibeeta e Naini n'abeegibe aamo n'ekiyindi ky'abantu abandi.

¹² Oweyabbaire ng'ali kumpi okutuuka oku muzigo gw'ekibuga, ni wazwerayo abantu nga bagingire omulambo gw'omwisuka n'abakungi nga bali kusenjaku. Omwisuka oyo yabbaire mwanamoiza w'omukali onamwandum.

¹³ Awo oMusengwa oYesu oweyaboine onamwandu oyo, n'amukwatira ekisa, era n'amukoba ati, "Tiwakunga."

¹⁴ Olwo n'aigerera era n'akwata oku mukeeka oku babbaire bagingire omulambo. Awo ababbaire bagugingire ni beemerera, kaisi oYesu n'akoba ati, "Mwisuka iwe, nkulagira nti, osetuke."

¹⁵ Omwisuka iye oyo eyabbaire afire n'asetuka n'atyama, era n'atandiika n'okutumula, awo oYesu n'amukanjirya omaaye.

¹⁶ Abantu bonabona ababbairewo, entiisya n'ebakwata era ni bawuja oKibbumba nga bakoba bati, "Onaabbi omukulu atubbutukiiremu, era oKibbumba aizire okulokola abantube."

¹⁷ Awo amawuliro ago agakwata oku Yesu ni gasaalaana omu Buyudaaya mwonamwona n'omu kyalo ekiriraine awo.

*OYesu n'oYokaana oMubatizi
(Mat 11:2-19)*

¹⁸ Awo abeegi ba Yokaana oMubatizi ni bamukobera ebyo byonabyona ebikwata oku Yesu. OYokaana niiye okwetaku ababiri baaku,

¹⁹ kaisi n'abatuma eeri oMusengwa oYesu bamubuulye bati, "Niiwe oKibbumba oguyasuubizire okutuma okwiza okununulaabantu, ooba tukuumirire gondi?"

²⁰ Abasaiza abo owebatuuikire e giri oYesu, ni bamukoba bati, "OYokaana oMubatizi atutumire egyloli ng'abuulya mbu ati, 'Niiwe oKibbumba oguyasuubizire okutuma okwiza okununulaabantu, ooba tukuumirire gondi?'"

²¹ N'oku lunaku olwo lwona, oYesu n'alamya abantu bangi endwaire n'okubabbingaku emizimu, era n'okwiryawo amaiso g'aboofu bangi okubona.

²² Awo oYesu n'airamu abakwenda ba Yokaana ati, "Mukange era mukobere oYokaana ebimuboine n'ebimuwuliire. Ababbaire boofu babona; ababbaire abaleme, batambula; abagenge balama, ababbaire abamasiipe bawulira; abafu bazuukira, n'abadoobi bona basuna enkabi gy'okuwulira aMawuliro aMasa.

²³ W'enkabi omuntu oyo atambuusabuusamu."

²⁴ Abakwenda ba Yokaana owebazwirewo, oYesu n'atandiika okubulya ekiziima ky'abantu ebikwata oku Yokaana ati, "Owemwabire e giri oYokaana omwidungu, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Mwamwajiriye ng'omuntu omugondi ooti lugada olutengeeta nabuli ompunga owaafuwa?

²⁵ Ooba nga tikiikyo, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Muntu azwaire ebizwalo ebyebbeeyi? Kadi tiyabbaire atyo, olw'okubba abazwala ebizwalo ebyebbeeyi era ababba omu bwomi obw'okwetalawusa babba mu bisito by'abakabaka.

²⁶ Aale kale mwabire okubona oYokaana olw'okubba yabbaire naabbi? Ekinanyereneere nabakobera n'okubakobera nti yabbaire akiraku okubba naabbi.

²⁷ OYokaana oyo, niiye eBiwandiike ogubitumulaku biti:

" 'Aale obone, ntuma omukwenda wange akwekubbembere, okuk-wewulirya enzira e gyoyaba.'

²⁸ Mbakoba nti kasookeede abantu babba oku kyalo kunu, mpaawo muntu akira oYokaana ekitiisya. Neye Iye oKibbumba abala oyo amusemberya omu bwomibwe, waire nga niiye abantu ogubanyooma omu bwakabaka bwa Kibbumba, okubba akira oYokaana oyo ekitiisya ekyalimu."

²⁹ Abantu bonabona ng'ogaitireku n'abasolooji ba musolo owe-bawulisisiryre ebibono ebyo, ni bakakasa amazima ga Kibbumba olw'okubba oYokaana yabbaire ababatizire.

³⁰ Neye aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ibo babbaire bamalire okugaana entegeka ya Kibbumba egibali, olw'okubba babbaire bagaine oYokaana okubabatiza.

³¹ OYesu n'ayongera okukoba ababbaire bamuwulisisya ati, "Abantu ab'omulembe gunu n'abagerya ku kintuki? Bafaanana na kintuki?

³² Bafaanana ooti baana abatobato, abazeenya omuzeenyo omu kisaawe abantu okubabona. Batyo nga beezulugumira abanaabwe bati, 'Twabafuwiire emirere omu wembo obusa, neye nandi mubina; kale ni twemba enyembo gy'enima neye nandi mukunga.'

³³ Ekyo kityo olw'okubba oYokaana oMubatizi yabbaire talya waire kunywa nviinyo, mwakobere muti, 'Aliku omuzimu!'

³⁴ Tete zena oMwana wa Muntu ndya ebyokulya era nnywa enviinyo era munkoba muti, 'Omuntu oyo wa gukocco, era muteemeere, kaisi mukaagwa w'abasolooji ba musolo n'abakola ebibbibibbi.'

³⁵ Neye abantu abo bonabona abakolera oku malabuki ga Kibbumba, bakakasa bati matuuce."

OYesu n'omukali akola ebibbibibbi

³⁶ Lumo omoiza oku Bafalisaayo yayetere oYesu e ika e wuwe oku kiinulo, kale oYesu yena n'aikirirya okwabayo, era n'aingira omu nyumba okulya.

³⁷ Omu kibuga ekyo mwabbairemu omukali akola ebibbibibbi. Kale owejamanyiciryre ati oYesu ali kulya omu nyumba y'oMufalisaayo, n'atwala ecupa erimu okalifuwa ow'akaloosa,

³⁸ n'atuuka n'ayemerera e nyuma okumpi n'ebigere bya Yesu nga waakunga, oluzwanyuma n'akoma awo amazwi. Amaliga ga mukali oyo gamagalikiire oku bigere bya Yesu, kaisi n'abisii muula n'ensiiri egy'oku mutwegwe. Era yadeebereire n'okubinuuna, n'okubisukaku okalifuwa ow'akaloosa.

³⁹ OMufalisaayo oodi eyabbaire acaazire oYesu owejaboine omukali oyo ekiyabbaire akola, n'akoba omu mwoyogwe ati, "Singa omusaiza onu abbaire naabbi, yandimanyiciryre omukali oyo amukwataku atyo ati akola ebibbibibbi."

⁴⁰ Awo oYesu n'abbutula ebiseego by'oMufalisaayo ng'amukoba ati, "Simooni, ndi n'ekinkukoba." Kaisi iye n'akoba ati, "Musomesya, okobe."

⁴¹ OYesu niiye okumugerera olugero lunu ati, "Wabbairewo abantu babiri, omukoopi w'empiiya ng'ababanza. Omoiza babbaire ba-mubanza edinaali 500, kaisi ogondi edinaali 50.

⁴² Owebakayire okusasula, bonabona n'abasoniya. Aale iwe obona ot naani kwibo eyakirireku okumutaka oluzwanyuma?"

⁴³ OSimooni n'airamu ati, "Nseega nti oyo oguyasoniyire eibbanja erikiraku obunene." OYesu n'amukoba ati, "Ogusalire kusani."

⁴⁴ Awo oYesu n'alola oku mukali nago, kaisi n'akoba oSimooni ati, "Obona omukali onu? Owenyingiire omu nyumbayo, tom-paireku amaizi g'okunaaba ebigere, neye iye adoderye ebigere byange n'amaligage, era n'abisii muula n'okubisii muula n'ensiirigye.

⁴⁵ Iwe tongwireku omu kifubba, neye iye okuzwera nakimo owenyingiire omu nyumba munu, akaali okulekeraawo okunuuna ebigere byange.

⁴⁶ Iwe tonsiigireku okalifuwa omu mutwe, neye iye asiigire ebigere byange okalifuwa ow'akaloosa.

⁴⁷ N'olwekyo nkukobera nti bamusoniyire ebibbibibbye ebingi, olw'okubba ali n'okutaka kunene. Kaisi era ogubasoniya ebitono, yena abba n'okutaka kwona kutono."

⁴⁸ Awo oYesu n'akoba omukali nago ati, "Nkusoniyire ebibbibibbyo."

⁴⁹ Ababbaire batyaime aawo n'oYesu nga balya ni batandiika okwebuulyangana bati, "Naani onu iye ayezya n'okusoniya abantu ebibbibibbi?"

⁵⁰ Awo oYesu n'akoba omukali nago ati, "Olamire olw'okwikiriryakwo, era weeyabire mwidembe."

8

Olugero lw'omusigi

¹ OYesu nga yankuzwa omukucaala okwo, n'atambula olugendo ng'abita omu bibuga n'omu byalo, ng'alaabba eeri abantu aMawuliro aMasa agakwata oku bwakabaka bwa Kibbumba. Omu lugendo olwo oYesu yabbaire n'abeegibe eikumi na babiri,

² era n'abakali. Neye abakali abo nago ibo oYesu yabbaire amalire okubalamya endwaire era n'okubabbingaku emizimu, era nga niibo banu: OMalyamu ogubeetanga oMangadaleena iye oguyabbingireku emizimu omusanvu,

³ n'oYowani omuka mukwati w'ensawo owa Kerode ogubeetanga bati Kuuza, n'oSusaana era n'abakali abandi bangi. Abakali abo batoolanga oku byabwe okubbeera oYesu n'abeegibe.

⁴ Omu kiseera ekinanyere ekyo ekiziima ky'abantu kinene era ng'abantu bazwa mu buli kibuga ni bakumbaanira e giri oYesu, kaisi n'abagerera olugero lunu ati,

⁵ "Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye. Oweyabbaire ng'asiga, egimo gyagwire ku nzira, kaisi ni bagyemyaga era enyonyi ni gigirya.

⁶ Era ensigo egindi ni gigwa okwitakali ery'okwibbaale. Neye owegyamerere, ni gikala olw'okubba eitakali eryo lyabbaire likalu.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa, kaisi ni gakulira aamo n'ensigo egyo, kale amawa ago ni gagiita.

⁸ N'egindi ni gigwa omwitakali erisa, kale ni gikula, era nabuli nsigo omoiza n'abala ensigo egindi 100." OYesu oweyamalire okutumula ebyo, n'atumula maaminkirira ati, "Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula."

⁹ Awo abeegi ba Yesu ni bamubuulya amakulu g'olugero olwo.

¹⁰ Kale iye n'abairamu ati, "Inywe mwasunire enkabi egy'okumanya ebyama ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, neye abantu abandi ibo mbakobera mu ngero, kaisi eBiwandiike binu ebiti bituukirire:

" 'Newankubbaire babonia neye nga tibayezya okumanyica; newankubbaire bawulisisya neye nga tibategeera ebintumula.'

¹¹ "Amakulu g'olugero olwo niigo gaanu: Ensigo, niikyo ekibono kya Kibbumba.

¹² Ensigo egyagwire oku nzira, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba, neye oSitaani n'aiza n'akitoola omu myoyo gyabwe, kaisi ni bakaya okwikiriryera era n'okulokoka.

13 Kaisi ensigo egagyagwire omwitakali ery'okwibbaale, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakyaniriza n'eisangaalo, neye ni babba ooti bimera ebidamba emiri egayabirira nakimo ansi omwitakali. Ibo baikirirya ekibono kya Kibbumba okumala ekiseera kityayi kiti, kaisi omu kiseera ekyokubakema ni bakizwaku.

14 Igyo egyo egagyagwire omwitakali eryamereremu amawa, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba, neye okweraliikirira ebintu by'e kyaloo, n'okubabbeyabbeya n'ebiyobusuni n'amasanyu g'ekyaloo kinu, ni byaba nga bibamalamu amaani, owebifuga emyoyo gyabwe bibakaisya okukula omu bwomi bwabwe obw'omwoyo.

15 Neye ensigo egyo egagyagwire omwitakali erisa, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba n'omwoyo omusa nakimo, kaisi ni bakikuuma era ni beekalangula okukolanga ebikole ebisa."

Eitaala libba ngulu ku kikondo

(Mak 4:21-25)

16 "Omuntu takwatisya eitaala kaisi n'alifuunikaku ekiibo, ooba n'aliteeka omu mantalike, wazira aliteeka ku kikondo, kaisi abantu abaingira ni bayezya okubona ekitangaala.

17 Ekyo kityo olw'okubba nabuli kintu ekikukuulirirye balikitoolayo, era nabuli kyama kyalibbutuka.

18 Kale muwlisisye n'okwekalikica ebinjegesya. Mbakobera nti nabuli aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, kaisi oyo abula, balimu-toolaku n'akatyayi kadi akebalibba bamuwaire."

Abaganda ba Yesu n'omaaye

(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

19 Awo abaganda ba Yesu n'omaaye ni baaba nga bataka okumubona, neye nandi ni bayezya okumutuukaku olw'ekiziima ky'abantu.

20 Awo omuntu n'akobera oYesu ati, "Omaawo n'abagandabo bali e nza, era bataka okukubona."

21 Neye iye oYesu n'airamu ati, "Omama n'abaganda bange niibo abo abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakikoleraku."

OYesu asirica ogumpunga

(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

22 Lwabbaire lumo, oYesu n'abeegibe ni baniina omu lyato, kaisi n'abakoba ati, "Tusalemu aawo twabe oku lubba ludi olw'enyanza." Era ni basimbuka ni baaba.

23 Owebabbaire baaba, oYesu endoolo ni gimutwala. Awo, ogumpunga ogw'amaani nga gulikuumu n'oikendi ni gwiza, era eryato ni libba ooti lyaizula amaizi, era ibo bonabona ababbaire omu lyato ni babba mu kabbikabbiakananyereneere.

24 Awo abeeegibe ni baigerera e giyabbaire era ni bamulamuca ni bamukoba batii, "Musengwa, Musengwa, tufa!"

Kale oYesu n'alamuka, era n'akaawuukira ogumpunga n'oikendi, n'amayengo g'oku nyanya era ni biwaaku, era enyanza n'eteeka.

²⁵ Awo n'abuulya abeegibe ati, "Lwaki mudamba okwikirirya?" Neye ibo nga batiire, era nga beewunya n'okwewunya, nga bakobangan batí, "Onu muntu w'engeriki? Alagira ogumpunga era n'amayengo byona ni bimuwlira n'okumuwlira!"

OYesu alamya omusaiza ow'emizimu

(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Awo oYesu n'abeeegibe ni batuuka oku lukalu lw'e kyalo okumpi n'ekibuga ky'aBageraasa, oku musingi kudi nga kiringiriire eitwale ly'e Galiraaya.

²⁷ OYesu owejabbaire nga yankutuuka oku lukalu, omusaiza eyabaire ow'omu kibuga ekyo, era aliku emizimu, n'amusangaana. Iye omusaiza oyo yabbaire amalire ekiseera kinene nga tazwala, era nga iye tabba omu nyumba, wazira nga iye abba mu mpuku egibaliikangamu abafu.

²⁸ Kale owejaboine oYesu, n'aceera ino, kaisi n'agwa oku mazwi omumaisoge, era n'akooka ati, "Onvunaanira niki iwe oYesu oMwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana? Nkwegairiire tiwan-gadya!"

²⁹ Yakobere atyo olw'okubba oYesu yabbaire alagiire omuzimu ogwo okuzwa oku musaiza oyo. Emirundi mingi omuzimu ogwo oweg-wamukwatanga, newankubbaire nga bamukuumanga nga musibe n'enjegere, era yagikutulangamu, kaisi omuzimu ogwo ni gumut-walanga omu bitera.

³⁰ Kale oYesu n'amubuulya ati, "Eriinalyo niiwe onaani?" Omusaiza nago n'amwiramu ati, "Ninze oKiziima." Omusaiza oyo yairiremu atyo olw'okubba emizimu egyamubbaireku gyabbaire mingi.

³¹ Awo emizimu egyo ni gideeberera okwegairiira oYesu okutag-isindika e Magombe.

³² Era e gibabbaire oku musingi aawo wabbairewo ekiraalo kinene eky'embiiizi nga giriisya. Kale emizimu egyo ni gyegairira oYesu agiikirirye gingire omu mbiizi egyo, era oYesu n'agiikirirye.

³³ Awo ni gizwa oku musaiza oyo, era ni gingira omu mbiizi egyo. Ekiraalo kyonakyona ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku musingi, ni kiyoolekera omu nyanza, era gyonagyona ni gifeera oomwo.

³⁴ Awo abaliisya baagyo owebaboine ekyo ekigwirewo, ni bavulu-muka ni baaba bakobera ab'omu kibuga n'ab'omu byalo.

³⁵ Era abantu ni baaba okubona ekyo ekigwirewo. Owebatuukirewo baajiirye era ng'omuntu nago emizimu nga gimuzwireku. Era omusaiza oyo nago, bamwajiirye atyaime okumpi n'ebigere bya Yesu, kaisi ng'azware, era ng'ategeera kusani, kale ekyo ni kibatiisya.

³⁶ Ibo badi ababbairewo ng'emizimu gizwa oku musaiza oyo, ni balonserya abantu abandi engeri omusaiza nago egyptalamiremu.

³⁷ Olwo abantu bonabona ab'omu kyalo ky'aBageraasa ni basaba oYesu abazwerewo olw'okubba babbaire batire ino. Kale oYesu yena ni yeeniinira omu lyato, era ni yeessimbukira.

³⁸ Awo omu kiseera ekinanyere ekyo omusaiza odi ogubabbingireku emizimu ni yeegairira oYesu amwikirirye ayabe naye. Neye oYesu n'amuseebula ng'amukoba ati,

³⁹ "Okange e waanywe kaisi olonserye abantu baayo ebyo byon-abyona oKibbumba ebyakukoleire." Kale omusaiza oyo n'atambula

okumalaku ekibuga ng'akohera abantu ebintu ebyo byonabyona oYesu ebiyabbaire amukoleire.

*Omwala wa Yairo n'omukali omulwaire
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Awo oYesu owejakangire e giyabbaire yankuzwa, ekiziima ky'abantu ni kimusangaalira olw'okubba ibo babbaire bamukuumiri-ire.

⁴¹ Awo omusaiza ogubeeta oYairo, nga niiye omukulu w'eikumbaaniro, n'aiza n'akotama oku mazwige omumaiso ga Yesu, ng'amwegairira ayabeku e wuwe omu nyumbaye,

⁴² olw'okubba omwalawe ow'emyanka eikumi na mibiri, era nga mwanamoiza, yabbaire ali kumpi kufa.

Era oYesu owebabbaire baaba n'oYairo e wuwe, baabanga neenu ekiyindi ky'abantu kyeguunyira nakimo ino oku Yesu.

⁴³ Neye omu kiyindi ekyo mwabbairemu omukali eyabbaire alwaire ekikulukuto ky'omusaaye okumala emyanka ikumi na mibiri,* kaisi era nga mpaawo ayezyerye okumulamya.

⁴⁴ Kale omukali oyo n'aigerera e nyuma wa Yesu, kaisi n'akwata oku mugo gw'ekizwalo kya Yesu. Amangu ago ekikulukuto ky'omusaaye ekiyabbaire nakyo ni kikoma.

⁴⁵ Awo oYesu n'abuulya ati, "Naani ankwaiteku?" Bonabona ni beegaana. Kaisi oPeetero n'akoba ati, "Musengwa, abantu bangi abali kukwekusirangaku, era n'okukweguunyirangaku nakimo ino!"

⁴⁶ Neye era oYesu n'akoba ati, "Waliwo agendereire okunkwataku, olw'okubba mpulire ng'amaani agalamya ganzwamu."

⁴⁷ Awo omukali owejaboine nga tayezyerye okwebisa, n'aiza ng'atukuta, kaisi n'agwa oku mazwi omumaiso ga Yesu, olwo n'amukobera ng'abantu bonabona bawulira ensonga egirire amukwateku, era ng'owaalamirewo.

⁴⁸ OYesu n'amukoba ati, "Mwala wange, olamire olw'okwikiriryakwo. Oyabe mwidembe."

⁴⁹ Awo oYesu owejabbaire ng'akaali atumula, omukwenda eyazwire omu kisito ky'omukulu w'eikumbaaniro, n'aiza, era n'akobera omukulu oyo ati, "Omwalawo afire. Kale oleke n'okuleyerya oMusesya."

⁵⁰ Neye oYesu iye oweyawuliire ekyabbaire kituukirewo, n'akoba omukulu w'eikumbaaniro, oYairo ati, "Tiwaatya, neye obbe na kwikiriry, era omwalawo ayaba kubba mwomi tete."

⁵¹ OYesu owejatuukire e wa Yairo, n'aloberyia abandi bonabona okwingira naye omu nyumba, okutoolaku oPeetero, n'oYokaana, n'oYaakobbo, era n'ababyaire b'omwana.

⁵² Ibo abantu bonabona ababbairewo babbaire mu kukunga era nga bakubba nduulu olw'omwana oyo. Kaisi oYesu n'abakoba ati, "Mulekeraawo okukunga olw'okubba omwana tafire, wazira agonere ndoolo."

⁵³ Awo bonabona ni bamusekerera, olw'okubba ibo babbaire bamaite batimwana afire.

⁵⁴ Neye iye oYesu n'amusetula engalo, kaisi n'amweta ati, "Mwana wange, osetuke!"

* **8:43 8:43** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, *Era ng'amaliire ebintubye omu basawo.*

⁵⁵ Awo omwana n'airiwa, era amangu ago n'ayemerera. OYesu n'alagira ati, "Mumuweeku ekyokulya alye."

⁵⁶ Ababyaire b'omwana oyo ni beewunya. Kaisi oYesu n'abasisiitira okutakoberaku omuntu kadi moiza ekyo ekibbairewo.

9

*OYesu atuma abeegi eikumi na babiri
(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)*

¹ Lwabbaire lumo oYesu n'ayeta abeegibe eikumi na babiri, n'abakumbaanirya aamo e giyabbaire, kaisi n'abawa amaani n'obwezye okubbinganga emizimu gyonagyona oku bantu n'okulamyanga endwaire.

² Era n'abatuma baabe bakobere abantu bonabona ebintu ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, era balamye n'abalwaire.

³ Era n'abakoba ati, "Omu lugendo olwo, timwaba n'akantu konakona, newankubbaire mukoomero, newankubbaire ekisawo ooti ky'omuntu aali omu lugendo, newankubbaire ekyokulya, waire mpiiya, era nabuli muntu tiyaaba kadi n'ekizwalo kyokubiri.

⁴ Ekisito ekimwaingirangamu ni babasangaalira, munanyere omwo niimwo e gimubba muzwerenge paka owemwalizwa omu kibuga ekyo.

⁵ Singa abantu bagaananga okubasangaalira omu kibuga kyabwe, inywe nga mwezwerawo era owemwabbanga muzwawo, mwekunkumulyangaku n'enkungu egyabbanga gibakwaite oku bigere byanywe, ng'akamanyiciryo k'obujulizi obulaga okuvunaana abantu abo."

⁶ Kale awo abeegibe ni baaba, ni batambula kyalo ku kyalo, nga balaabba eeri abantu aMawuliro aMasa era nga balamya n'abalwaire nabuli wantu e gibatuukanga.

⁷ Awo oKerode, omufugi w'eitwale ly'e Galiraaya, n'awulira byonabyona ebyabbaire biri kubbangawo, kale ni bimusobera ino olw'okubba abantu abamo bakobanga bat, "OYokaana oMubatizi azuukiire!"

⁸ Abandi ibo nga bakoba bat, "Eriya abonekere," kaisi n'abandi bat, "Omoiza oku banaabbi ab'eira azuukiire."

⁹ Neye oKerode iye n'akoba ati, "OYokaana, ninze nalagiire ni bamutemaku omutwe, tete oyo naani ogumpuliraku ebyenkana awo?" Era n'ataka okumubonaku.

*OYesu aliisyia abantu 5,000
(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Yok 6:1-14)*

¹⁰ Abatume owebakangire, bakobeire oYesu byonabyona ebibabbaire bakolere. Awo oYesu n'abeegibe ni basodoka bonkani okusimba okwaba omu kibuga ekibeeta Bbesusaida.

¹¹ Neye era ekiziiama ky'abantu ni kimanyica oYesu e giyabbaire ayaba era ni bamusengererya. Era yena n'abasangaalira, kaisi era n'atumula nabo oku bikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, era n'alamya n'okulamyang abantu bonabona ababbaire abalwaire.

¹² Akanaigulo awo, abeegi ba Yesu eikumi na babiri ni batuukirira oYesu, era ni bamukoba bat, "Oseebule abantu baabe omu byalo n'omu biffo ebindi ebiriraine aanu, e gibayezya okusuna ekyokulya

n'awokulambaala, olw'okubba aanu tuli mu kifo ky'omwidungu omunambulamu kantu k'okulya."

¹³ Neye iye oYesu n'abakoba ati, "Niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye." Ibo ni bamwiramu bati, "Tulikuuwu na migaaati mitaanu gyonkani, n'enyanzi ibiri. Amo okutoolaku nga twaba ni tugulira-buguliri ekiziima ky'abantu kinu kyonakyona ekyokulya!"

¹⁴ Abasaiza ababbairewo babbaire ooti 5,000.

Neye oYesu n'akoba abeeegibe ati, "Mubatyamisye mu babbubbu nga nabuli kimo kirimu abantu ooti 50."

¹⁵ Awo abeeegibe ni bakola batyo, era abantu bonabona ni batyama.

¹⁶ Awo oYesu n'atoola emigaati emitaanu n'enyanzi eibiri, kaisi n'alingirira omwigulu, era ni yeebalya oKibbumba kaisi n'abivunavunamu. Oluzwanyuma n'abikwatisya abeeegibe okubiinula abantu.

¹⁷ Era abantu bonabona baliire ni baikuta, era abeeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri.

*OPeetero abbutula oYesu ekyali
(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)*

¹⁸ Lwabbaire lumo, oYesu yabbaire nga niiye yenkani aali kusaba oKibbumba, era nga n'abeeegibe baliwo, awo oweyalire n'ababuulya ati, "Abantu banjeta naani?"

¹⁹ Ibo ni bairamu bati, "Abamo bakweta bati mbu Yokaana oMubatizi, n'abandi bati mbu Eriya, kaisi n'abandi bakoba bati, mbu niwe omoiza oku banaabbi ab'eira azuukiire."

²⁰ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Kaisi inywe munjeta naani?" Iye oPeetero n'amwiramu ati, "Niiwe oKurisito oyo oKibbumba oguya-sukireku amafuta."

²¹ Awo oYesu n'abasisiitira ino era n'abalagira ekyo tibakikoberaku omuntu kadi moiza.

²² Era n'akoba ati, "OMwana wa Muntu bateekwa okumugadaya ino, n'abantu abakulu omwigwanga n'abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa okumugaana. Era bali n'okumwita neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira."

²³ Awo n'akoba abantu bonabona ati, "Nabuli mutnu ataka okubba omusengereri wange, ali n'okwerabira ekyali. Era ni yeetiika nabuli lunaku omusalabbagwe ogwa kugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

²⁴ Ekyo kityo olw'okubba nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulamya.

²⁵ Era kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwonabwona obw'oku kyaloo, neye kaisi ni kimuzweramu okujigirika, ooba ni yeereetera okufirwa obwomibwe?

²⁶ Singa omuntu yenayena ankwatira nze n'ebibono byange ensoni, nze zena onu oMwana wa Muntu nalimukwatira ensoni ku ludi Owenaliizira omu kitiiysa kyange, n'omu kitiiysa kya Bbaabba, n'omu ky'abamalaika abatukulye.

²⁷ Era mbakobera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku obwakabaka bwa Kibbumba nga bukola omu bantu n'amaani."

Okucuuka kw'emboneka ya Yesu

(Mat 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ Owewabitirewo enaku ooti munaana ng'oYesu amalire okutumula ebyo, n'ayaba n'oPeetero, n'oYokaana, n'oYaakobbo oku lusozi okusaba oKibbumba.

²⁹ Kale oYesu owejabbaire ng'ali kusaba, emboneka y'omumaisoge necuuka, era ebizwalobyne, ni bimirikiinya ooti kumesya kwa ikendi.

³⁰ Awo, oMusa n'Eriya,

³¹ ni beeruka omu kitiiisa era ni batumula naye oku ngeri egiyabbaire ayaba okufaamu omu Yerusaalemi, ng'atuukiriryenentegeka ya Kibbumba.

³² OPeetero n'abainaye, ibo endoolo gyabbaire gibatwaire, neye owebalamukire, ni babona ekitiisiya kya Yesu, n'abasaiza ababiri ababbaire beemereire naye.

³³ Abasaiza abo owebabbaire bazwawo e giri oYesu, oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, kisa nti tuli aanu. Era oleke tulukewo obusiisira busatu, akamo kako, n'akandi ka Musa, n'akandi k'Eriya."

³⁴ Neye oPeetero owejabbaire ng'akaali atumula ebyo, ekireri ni kiiza ni kibabbuunaku bonabona ababbaire awo nga kitwaliiryemu n'oPeetero aamo n'abainaye. Abeegi ba Yesu ni batya ino ng'ekireri kibabbuunaku.

³⁵ Awo eigono ni lizwera omu kireri ekyo, nga likoba liti, "Onu niiye oMwana wange, ogunerondeiremu, mumuwulisisye."

³⁶ Eigono oweryamalire okutumula, abeegi ba Yesu baabire okwebukirya ng'oYesu asigairewo yenkan. Abeegi ba Yesu basirkire n'ekintu ekyo ekibabbaire baboine, era nandi ni bakikoberaku omuntu ogondi yenayena okumalaku enaku egyera.

OYesu alanya omwisuka ow'omuzimu

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ Oku lunaku olwairireku, oYesu n'abeegibe abasatu ni bazwa oku lusozi, kaisi ekiziima ky'abantu ekinene ni kiiza okusangaana oYesu.

³⁸ Awo omusaiza eyabbaire omu kiziima ky'abantu ekyo n'ayeterera ati, "Musomesya, nkwegairire, okwatire omutaane wange ekisa, kaisi nago mwanamoiza!

³⁹ Cooka omuzimu gutira okumukwata, kaisi n'aceera, era n'okumudegeizerya, neenu waafuukira eifulo omu munwa. Era omuzimu ogwo tigumuwaaku eidembe naire, gusiiba kumukubbyagirawo era n'akunukiaga kale ni gubbanga gubitya kubbikubbi obwomibwe.

⁴⁰ Cooka nsabire abeegibo okugumubbingaku, neye ni bakaya."

⁴¹ Kale oYesu n'airamu ati, "Abantu inywe ab'omulembe gunu ababula okwikiriryenentegeka era ab'eitalo, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza?" Awo n'akoba oiteeye w'omwisuka ati, "Oleete aanu omutaanewo."

⁴² Kaisi era omwisuka owebabbaire nga bamutwala e giri oYesu, omuzimu nago era ni gumukubba ekigwo, era ni gumudegeizerya.

Neye oYesu n'agukaawuukira, era n'alamya omwisuka oyo kaisi n'akanjirya n'okumukanjirya oiteeye.

⁴³ Abantu bonabona ababbairewo ni beewunya olw'okukola kw'obwezye bwa Kibbumba.

Awo abantu owebabbaire bakaali beewunya byonabyona oYesu ebiyabbaire akolere aawo, oYesu iye n'akoba abeegibe ati,

⁴⁴ "Muwlisisye n'okwekalikica ebibono binu ebintaka okubakobera: OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab'obwezye."

⁴⁵ Neye ibo kadi kumanyica ekyakobere olw'okubba amakulu gaakyo gabbaire mainike, kaisi tete ni batya okugamubuulya.

Naani akira abainaye ekitiisyaya?

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Lwabbaire lumo abeegi ba Yesu ni baakana nga beebuulyangana bat naani akira ekitiisyaya mwibo.

⁴⁷ Neye oYesu n'amanyica ekibaseega, kale n'ayeta omwana omutomuto era n'amukoba okwemerera aawo okumpi naye.

⁴⁸ Kale n'abakoba ati, "Nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze. Era nabuli ansangaalira, abba asangaaliire Kibbumba oyo eyantumire, olw'okubba oyo akiraku okweica mwinywe nywenanywena, niiye akira okubba ow'ekitiisyaya."

⁴⁹ Awo oYokaana n'akoba ati, "Musengwa, enyumaku awo twaboine omuntu ng'abbinga emizimu oku bantu ng'akolesya eriinalyo, neye iswe ni tugezya okumuloberya olw'okubba timusengereriwo aamo na iswe."

⁵⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, "Oyo timumuloberya, olw'okubba omuntu atabalwanisya, oyo yena abba munaanywe."

Ab'e Samaaliya bagaana okusangaalira oYesu

⁵¹ Awo olwatuukire, enaku gyu Yesu owegyabbaire nga giri kumpi okutuuka eg'yokumutwala omwigulu, oYesu n'asalawo okwaba e Yerusaalemi.

⁵² Era n'atuma abakwenda beesooke okwaba omu kitundu ky'abasamaaliya, okumutegekerayo.

⁵³ Neye abantu baayo ni bagaana okumusangaalira olw'okubba yabbaire asalirewo okwaba e Yerusaalemi.

⁵⁴ Kale abeegibe, oYaakobbo n'oYokaana, owebakiwuliire, ni baaba bakoba oYesu bati, "Musengwa, otaka twete omusyo okuzwa omwigulu gubajigirice*?"

⁵⁵ Neye oYesu n'agaluka n'ablolaku kaisi n'abakaawuukira.[†]

⁵⁶ Kale ni baaba omu kitundu ekindi.

Ekyofirwa ng'oli mwegi wa Yesu

(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire nga batambula, ni wabbaawo omuntu eyakobere oYesu ati, "Natambulanga na iwe e giwaabitanga wonawona."

9:46 9:46 Luk 22:24 **9:48 9:48** Mat 10:40; Luk 10:16; Yok 13:20 * **9:54 9:54** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti Ng'Eriya owayekolere. **9:54 9:54** 2Ba 1:9-16 † **9:55 9:55** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, "Timumaite oMwoyo ogumuweererya. Ekyo kityo olw'okubba oMwana wa muntu tiyaizire kujigirica bwomi bw'abantu, wazira kubulokola."

⁵⁸ Neye oYesu n'amukoba ati, "Amakibbwé igo gali n'ebiina e gigabba, n'enyonyi gyona giri n'ebisaasiriro, neye oMwana wa Muntu iye adambaku kadi n'ejica olubba."

⁵⁹ Kaisi ni wabbaawo ogondi oYesu oguyakobere ati, "Otambulenge na nze." Neye iye n'amwiramu ati, "Musengwa, naliiza nga mmalire okuliika obbaabba."

⁶⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, "Oleke abo abali n'obwomi obw'omwoyo obufu baliike abafu baabwe, neye iwe oyabe kulaab-banga eeri bantu ebikwata ku bwakabaka bwa Kibbumba."

⁶¹ Tete era ni wabbaawo omuntu ogondi eyakobere oYesu ati, "Musengwa, njaba okubba musengereriwo, neye onganye nkange nkoberekuru ab'e waiswe kaisi."

⁶² Neye oYesu n'amwiramu ati, "Ng'omuntu akwata enkumbi y'ente kaisi n'alolyamika e nyuma owaatabba wamugaso, atyo n'omusengereri wange alolyamika e nyuma tabba wamugaso omu bwakabaka bwa Kibbumba."

10

OYesu atuma abeegibe 72

¹ Ebyo owebyawoire, oMusengwa oYesu n'alonda abeegi abandi 72,* kaisi n'abatuma babiri babiri ibo beesooke mu buli kibuga n'omu buli kifo iye e giyabbaire yatira okwabamu.

² Era n'abakoba ati, "Ebyokukungula bingi, neye abatambi niibo abatono. Kale musabe onanyere akola oku byokukungula, ayongere okusindika abatambi abandi omu musirigwe."

³ Aale atyanu mwabe, neye mwekuume olw'okubba mbatuma nga muli ooti ntaama entonto aakati omu misege, ibyo ebitolo ebya kabenje.

⁴ Timwaba n'omugoba ogubateekamu empiiya, newankubbaire ekisawo ng'eky'omuntu aali omu lugendo, newankubbaire kadi peeya y'engaito eyokubiri. Era timugayaliranga omu nzira nga musugirya abantu.

⁵ Nabuli nyumba e gimwaingirangamu, mwekererenge okukoba muti, 'Eidembe libbe n'abantu ab'omu nyumba eenu.'

⁶ Singa yalibbaamu omuntu awoomera okusuna eidembe, iryo eryo erimumutakirya lyalisigala naye. Era singa timwalibbaamu omuntu alisaanira, eidembe eryo lyalibairira.

⁷ Omu nyumba eyo nago, niimwo e gimubba muzwerenge amantasengukasenguka. Mulyenge era munywenge ebibabawanga omwo olw'okubba omutambi awoomera empeeraye."

⁸ "Owemwaingiranga omu kibuga ni babasangaalira, mulyenge ebyokulya ebibabainulanga.

⁹ Era mulamyenge n'abalwaire abali omu kibuga ekyo nago, n'okukoba abantu baamu bonabona muti, 'OBwakabaka bwa Kibbumba bubaigerereire.'

¹⁰ Neye owemwaingiranga omu kibuga nandi ni babasangaalira, mwemereranga omu nguudo gyaco ni mukoba muti,

11 'N'enkungu egy'omu kibuga kyanywe egibbaire gitukwaite oku bigere giinu tugyekunkumulyaku okulagisya nga muliku omusango. Era mumanye kinu muti obwakabaka bwa Kibbumba bwigereire.'

12 Mbakobera nti oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu kibuga ky'e Sodoma balibasalira ekibonerezo ekiri gwai gwai okukiraku ekyo ekibaliwa abantu abo abagaananga okubasangaalira.

13 "Wobe! Ala inywe abantu ab'omu kibuga eky'e Kolaziini n'eky'e Bbesusaida nga mulabire! Kiri kityo olw'okubba ebyewunyo ebibakolere mwinywe singa babbaire babikolere mu kibuga eky'e Tiiro n'eky'e Sidoni, abantu baayo nga beenenyere era ni beesiba n'ebibenga, n'okwepuuda eikoke okulaga batii beenenyere.

14 Neye oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'e Tiiro n'e Sidoni balisuna ekibonerezo ekiri gwai gwai oku kyanywe.

15 Kaisi olwo inywe abantu b'e Kaperenawumu, niinywe abebaligu-lumalya okutuuka omwigulu? Ala kadi, era oKibbumba ayaba kubasindika mu geyeenaa."

16 Awo n'akoba abeegibe ati, "Abo ibo abawulisisyanga ebimwegesyanga, baabbanga bawulisisirye ninze. Era abo ibo ababatalanga, baabbanga batalire ninze. Kaisi abo ibo abantalanga, baabbanga batalire Kibbumba oyo iye eyatumire."

17 Awo abeegi ba Yesu badi 72 ni bakanga e giri oYesu n'eisangaalo era ni bakoba batii, "Musengwa, omu liinalyo, n'emizimu gyona gyatubuliranga!"

18 Neye Iye oYesu n'abakoba ati, "Naboine oSitaani ng'agwa okuzwa omwigulu n'okumesya ooti ikendi.

19 Era kagira mbawaire obwezye okuwangula amaani g'obulabe bwa buli kika, era waire ewaabbangawo okwema oku mpiri n'oku gawuuka aga saagwa, era mpaawo akabbikabbi akabatuukangaku.

20 Neye timwajaagaana olw'emizimu kubawulira kyonkani, wazira mujaagaane olw'okubba amaliina gaanywe mawandiikisyen omwigulu."

21 Awo omu kiseera ekinanyere ekyo, oMwoyo oMutukulye n'aizulya oYesu eisangaalo, era oYesu n'akoba ati, "Nkuuuja Bbaabba, iwe oMusengwa afuga eigulu n'ekyaloo, olw'okubba amazima ganu wagabisire abalabuki n'abategeera, kaisi n'ogamanyikisyaa bantu ababula ekibamaite ooti baana abatobato. Niikyo ekyo Bbaabba olw'okubba okwo kwabbaire kutakakwo.

22 "OBbaabba yampaire obwezye oku bintu byonabyona. Era nze ng'oMwana mpaawo ammaite okutoolaku oBbaabba. Era mpaawo ammaite oBbaabba okutoolaku nze oMwana, n'omuntu oyo iye ogumba nnondere nti amanye oBbaabba."

23 Awo oYesu n'airaa oku beegibe nga basigaire bonkani, kaisi n'abakoba ati, "Muli b'enkabi okubona binu ebimubona!

24 Ekyo kityo olw'okubba mbakobera nti abanaabbi bangi n'abakabaka beegombere okubona ebimubona, nandi ni babibona, n'okuwulira ebimuwlira nandi ni babiwulira!"

Olugero lw'oMusamaaliya eyalagire ekisa

²⁵ Kale awo, omukugu omu by'aMateeka ga Musa n'asetuka omu lukumbaana okugezesya oYesu n'ekibuuulyo ati, "Musomesya, niki ekinakola okusuna obwomi obutawaawo?"

²⁶ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Amateeka ga Musa gakoba gatya? Ogasoma otya?"

²⁷ Iye omusaiza n'amwiramu ati, "Otakenge oMusengwa iye oKibumbawo n'omwoyogwo gwonagwona, n'obwomibwo bwonabwona, n'amaanigo gonagona, n'ebiseegobyo byonabyona. Era otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onanyere."

²⁸ Iye oYesu n'amukoba ati, "Oiriremu nakusani. Okolenge otyo, era walisuna obwomi obutawaawo."

²⁹ Neye omukugu omu by'aMateeka ga Musa olw'okutaka okulaga ati ekyabwirye kibbaire kyamakulu, era tete n'abuulya oYesu ati, "Omuntu omunange oyo, nikiye aliina?"

³⁰ OYesu leero n'airamu mulugero ati, "Wabbairewo omusaiza eyabbaire azwa e Yerusaalemi, ng'aserengeta okwaba e Yeriko, kaisi n'agwa omu batemo. Kale ni bamukubba, ni bamwambulya, era ni bamutoolaku n'ebintu ebindi ebiyabbaire nabyo, kaisi ni bamuleka aawo oku luguudo ng'abulaku katono kati okufa.

³¹ Kale ni wabbaawo okabona, era yena eyabbaire abita omu nzira enanyere eyo, neye owejamuboine yakikimitire ku mbale kumwebitiraku.

³² Era n'oMuleevi yena yakolere kinanyere ekyo atyo olw'okubba yena oweyatukire omu kifo ekyo n'amubona, era yena yakikimitire ku mbale kumwebitiraku.

³³ Neye iye oMusamaaliya owejabbaire oku lugendolwe, era n'atuuka omukubbe oyo e giyabbaire kaisi n'amubona, yamukwatiire ekisa.

³⁴ Kale awo n'amwigereraku, n'amusuka obulezi omu biso, era n'abisibaku ebiwero. Oluzwanyuma n'amuteeka oku mpundawe iye oMusamaaliya oguyabbaire atambuliraku, era n'amutwala omu nyumba y'abantu abali omu ngendo e gibapangisyanga ni yeeyongera okumujanjabya.

³⁵ Oku lunaku olwairireku, n'atoola edinaali ibiri, n'agiwa onyere enyumba ya bageni oyo, era n'amukoba ati, 'Omujanjabe. Empiiya gy-onagyona egiwalikolesya nga gibitawo mu ginu, nalikusasula amaira.'

³⁶ "Naani kwabo abasatu, ogwoseega oti nikiye eyabbaire omwinaye w'oodi eyagwire omu batemo?"

³⁷ Omukugu omu by'amateeka ga Musa n'airamu ati, "Oodi eyamukwatiire ekisa." Kale awo oYesu yena n'amukoba ati, "Wena aale atyanu oyabe okolenge otyo."

OYesu acaalira oMaliza n'oMalyamu

³⁸ Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire omu lugendo, nga baaba e Yerusaalemi, oYesu n'atuuka omu kitundu omwabbairemu omukali eriinalye bati Maliza, kale n'amucaaza omu nyumbaye.

³⁹ OMaliza yabbaire n'omugandawe ogubeetanga bati Malyamu. OMalyamu oyo iye n'atyamira nakimo kumpi n'ebigere bya Musengwa, nga waawulisisya ekibonokye.

⁴⁰ Neye oMaliza iye yabbaire mu miziringitano gy'okutegeka kyokulya. Kale oMaliza oluzwanyuma n'ayaba n'abuulya oYesu ati, "Musengwa, iwe tofaayo ng'omuganda wange andekeire emirimozenkani? Aale kaade omukobeku aize ambeerek."

⁴¹ OMusengwa oYesu n'amwiramu ati, "Maliza, Maliza, weeraliikiri-ire era oli kutegana na bintu bingi ebitagasa,

⁴² neye kaisi ng'ekyetaagisya eino kiri kimo kyonkani. OMalyamu iye kiikyo ekyalonderewo nga nago niikyo ekikiraku obusa era ekibatalimutoolaku kadi."

11

*OYesu ayegesya abeegibe okusaba
(Mat 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Lumo oYesu yabbaire awantu ng'asaba oKibumbwa. Oweyalire, omoiza oku beegibe n'amukoba ati, "Musengwa, wena otwegesye okusaba, ng'oYokaana oweayayegeserye abeegibe."

² Awo oYesu n'abakoba ati, "Owemubbanga musaba, mukobenge muti:

'Itewaiswe aali omwigulu, eriinalyo baliwe ekitiisya, obwakabakabwo bwize, ebyotaka babikole oku kyalu ng'owebabikola omwigulu.

³ Otuwe nabuli lunaku ekyokulya ekitwetaaga.

⁴ Era otusoniye ebibbibibbi byaiswe,

olw'okubba swena tusoniya nabuli atukola ebitulumya.

Era tiwatuleka okugwa omu bikemo, neye otununule okuzwa eeri omubbimubbi.'

⁵ Awo n'abakoba ati, "Singa omoiza kwinywe abba n'omukaaggwawe, kaisi n'oyaba egiali omu kiire aakati n'omukoba oti, 'Munange, onkoopeku obusye,

⁶ olw'okubba omukaaggwa wange azwa okungwaku awo ng'ali omu lugendolwe, neenu mbula ekinamwinula.'

⁷ Awo kaisi oodi omukaaggwawo, n'airamu ati, 'Munange mbulanago agakakaduka olw'okubba nze mmalire okweigala, era nze n'abaana bange twegoneire. Kale timpezya kusetuka okukubbeera naire.'

⁸ Mbakobera nti newankubbaire ng'abbaire tiyasetuke okumuwa ek-intu, neye aira n'asetuka n'amuwa kyonakyona ekyataka tirwakubba nti mukaaggwawe neye lw'okumwegairira na iganyi.

⁹ Kale mbakoba nti musabenge, era mwalisuna; munoonienge, era mwilibona; mukonkonenge oku lwigi, era balibaigulirawo,

¹⁰ olw'okubba nabuli asaba asuna, era oyo anoonia abona, n'oyo akonkona oku lwigi bamwigulirawo.

¹¹ "Era naani kwinywe oiteeye w'omwana, awa omwanawewe ompiri omukifo kya nyanyi ogwabba amusabire,*

¹² ooba amuwa ekiwuuka kidi ekyasaagwa nga iye omwana amusabire igi?

¹³ Aale obanga inywe abakola ebibbibibbi mumaite okuwa abaana baanywe ebirabo ebisa, kaisi oitewaanywe ow'omwigulu tiyalikirawo ino okuwa abo abamusaba oMwoyo oMutukulye?"

*OYesu n'oBberuzebbuli
(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)*

¹⁴ Lwabbaire lumo oYesu n'abbinga oku muntu omuzimu gw'obubbubbu. Awo owegwamuzwireku, n'atandiika okutumula era abantu ababbairewo ni beewunya.

¹⁵ Neye abamo kwibo ni bakoba bati, "Abbinga emizimu ng'akolesya bwezye bwa Bberuzebbuli omukulu waagyo."

¹⁶ N'abandi ni bamusaba neye nga bamukema, bati abawe aka-manyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa Kibbumba.

¹⁷ Neye iye oYesu owejamanyicirye ebiseego byabwe, n'abakoba ati, "Abantu ab'obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka bwabwe obwo bujigirika. Era n'owekibba kisito kyona owekeyesalamu kisansukana.

¹⁸ Inywe mukoba muti mbinga emizimu oku bantu nga nkoleserye bwezye bwa Bberuzebbuli, neye singa oSitaani yena yeerwanisy, obwakabakabwe bubbaawo butya?

¹⁹ Aale obanga nze mbinga emizimu nga nkolesya bwezye bwa Bberuzebbuli, kaisi abasengereri baanywe ibo babba bagibbinga nga bakolesya bwezye bwani? Kagira ibo balibasalira inywe omusango olw'okubba ibo bamaite bati bagibbinga lwa bwezye bwa Kibbumba.

²⁰ Neye owekibba kiti mbinga emizimu oku bantu nga nkolesya bwezye bwa Kibbumba, aale obwakabaka bwa Kibbumba bubba atyanu bubabbutukiiremu.

²¹ "Omuntu ow'amaani, aali n'eb yokulwanisy, owaakuuma enyumbaye, ebintubyebibba nakusani.

²² Neye amukiraku amaani owamulumba era n'amuyinga, atwala ebyokulwanisy by'omuntu oyo ebyabbaire yeesiga, era n'agaba n'ebintu ebyamunyagireku.

²³ "Kale iye oyo atabba oku lubba lwange, abba mulabe wange, era iye atambeera okusolooja, asalaanica."

²⁴ OYesu yeeyongeire okubeegesya ati, "Omuzimu oweguzwa oku muntu, gulaaduukira omu bitera, nga gunoonia e gigwawuumulira. Neye owegukayaku, awo gukoba guti, 'Neekangira e ginaabbanga.'

²⁵ Kale owegukanga gwaja omuntu oyo ng'ateereire nakusani era ng'ali ooti nyumba enjeye era entegeke nakusani,

²⁶ atyanu awo gwaba ni gusyoma emizimu egindi musanvu egigukiraku obubbibubbi, ni gingira ni gibba omu muntu oyo. Kale ekyo kizweraku embeera y'omuntu oyo ey'oluzwanyuma okubba mbiibbi okukiraku edi eyasookere."

²⁷ Awo oYesu oweyabbaire ng'akaali atumula ebyo, omukali eyabbaire omu kiziima ky'abantu ekyabbaire aawo, n'akooka ng'akoba oYesu ati, "Omukali eyakubyaire, era n'amabeere agewayonkere nga by'enkabi!"

²⁸ Neye iye oYesu n'airamu ati, "Tete-so ab'enkabi eino niibo abo abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakikoleraku."

*Abantu basaba oYesu akamanyiciryo
(Mat 12:38-42)*

²⁹ Kale awo omu kiseera ekkyo, abantu bangi ni beeyongera okwaba okukumbaanira aawo oYesu e giyabbaire, kaisi era n'akoba ati, "Abantu b'omulembe gunu abakola ebbibibibi, ibo basaba kamanyiciryo, neye mpaawo akenabawa okutoolaku ako aka naabbi Yona.

³⁰ Aale ng'oYona owejabbaire ooti kamanyiciryo eeri abantu b'e Nineeve, atyo n'oMwana wa Muntu waayaba okubba eeri abantu b'omulembe gunu.

³¹ Okabaka omukali ow'omu kyalo ekiriraine e maserengeta wa Isirairi, yalisetuka ng'abantu b'omulembe gunu babasalira omusango, era n'abalumiriza omusango okubasinga olw'okubba yazwire yala ino n'aiza okuwulisisya ebibono eby'amalabuki ebya kabaka oSulemaani. Neye obone oyo akiraku oSulemaani ekitiisya ali aanu.

³² Abantu b'e Nineeve balisetuka ng'abantu b'omulembe gunu oKibbumba abasalira omusango, era ni babalumiriza omusango okubasinga olw'okubba ibo beenenyere ng'oYona alaabbiire egibali ekibono kya Kibbumba, neye obone oyo akira oYona ali aanu."

*Ekimolekera omubiri
(Mat 5:15; 6:22-23)*

³³ OYesu yeeyongeire n'akoba ati, "Mpaawo muntu akwatisya eitaala kaisi n'alibisa ooba n'alifuunikaku ekiibo, wazira aliteeka ku kikondo kaisi abantu abaingira ni bayezya okubona ekitangaala.

³⁴ Era eriisolyo niiryo eitaala ly'obwomibwo. Kale singa eriisolyo libba lyomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ekitangaala. Neye oweritabba lyomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ndikiirya.

³⁵ Kale atyanu weekalikice okubona ooba ng'ekitangaala ekikulimu, ikyo tete tindikiirya.

³⁶ N'olwekyo singa omubirigwo gwonagwona gwizula ekitangaala ky'ekibono kya Kibbumba anambula kansonda konakona akalimu endikiirya, awo gwalibonecerya nakimo ooti itaala erikumolekera n'ekitangaala."

*OYesu azumirira aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka
(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)*

³⁷ Awo oYesu owejamaliriirye okwegesya kwebyo, ni wabbaawo oMufalisaayo eyamusabire okwabaku e wuwe okulya. Kale oYesu n'ayaba era n'aingira okulya oku menza.

³⁸ Neye oMufalisaayo oodi amucaazire ni yeewunya okubona ng'oYesu nandi n'asooka kunaabaku mungalo ng'akaali okulya.

³⁹ Awo oMusengwa Yesu n'amukoba ati, "Inywe aBafalisaayo muli ooti bantu abafaayo kunaabyaku ebikopo n'amatiba ku ngulu kwonkani neye ng'omu ntooma mugagi. Kale nywena omu myoyo gyanywe mwizwire buluvu n'ebiseego ebbibibibi.

⁴⁰ Basirusiru inywe! Oyo iye nago eyabbumbire eby'oku ngulu, tiyabbumbire n'ebi'omu ntooma byona?

⁴¹ Kale aale mugabire abadoobi ebintu ebyo ebimwasunire olw'obuluvu, kaisi olwo ebintu byonabyona byezye okubabbeera birongoole.

⁴² "Wobe! Ala inywe aBafalisaayo, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba mwekalikica ino era n'okuwa ni muwa ekimo eky'eikumi n'oku birime ebisembayo obutyai ebimukolesya okuwoomesya ebyokulya, kaisi ni mulagajalira nakimo obwenkanya n'okutaka oKibbumba. Waire nga muli n'okuwa ekimo ky'eikumi neye timuli n'okuleka okukola ebintu ebikulu ebindi bidi ebimulagajaliire.

⁴³ "Wobe! Ala inywe aBafalisaayo, nga mulabire! Era ekyo kityo olw'okubba mutira kutaka bifo bidi ebikiraku ekitiisyu omu makumbaaniro, era n'okubasugirya omu butale.

⁴⁴ "Wobe! Ala inywe nga mulabire! Era ekyo kityo olw'okubba muli ooti magombe agataboneka, ibo abantu agebatambuliraku nga tibamaite ekivundi ekibali kutambulirangaku."

⁴⁵ Awo omoiza oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa n'amwiramu ati, "Musomesya, owootumula otyo, obba swena otuzumiiremu."

⁴⁶ OYesu n'amwiramu ati, "Wobe! Ala na inywe nywena abakugu omu by'aMateeka, nga mulabire! Era ekyo kityo olw'okubba mutiika abantu amateeka amakakaali agatakwatika, kaisi inywe nandi kadi kugegeenyaku okubabbeeraku okugakuuma.

⁴⁷ "Wobe! Ala nga inywe mulabire! Ekyo kityo olw'okubba mutandaza amagombe g'abanaabbi abazeiza baanywe abebaitire aate nga timugondera abanaabbi abo nago ebibeegeserye.

⁴⁸ Era omu ngeri eyo ni mubba nga muli kulaga muti musiima ekyo abazeiza baanywe ekibakolere ekyokwita abanaabbi, kaisi inywe ni mukisiima na kutandaza magombe g'abanaabbi abo.

⁴⁹ N'olwekyo oKibbumba omu malabukige akoba ati, 'Nalibatumira abanaabbi n'abatume era baliitaku abamo, kaisi abandi ni babayiigaa-nia.'

⁵⁰ Kale kagira inywe abantu b'omulembe gunu niinywe oKibbumba abaayaba okuvunaana olw'okuwa kw'abanaabbi bonabona abantu abebaitire kasookeede babbumba ekyalo,

⁵¹ okuzwera okwAbberi, okutuuka oku Zakaliya iye ogubaitiire aakati w'ekyoto n'ekifo ekitukulye omu Yeekaalu. Niikyo ekyo ekimbakobera nti omusango ogwo baligubavunaana niinywe ab'omulembe gunu.

⁵² "Wobe! Ala nga mulabire inywe abakugu omu by'aMateeka! Ekyo kityo olw'okubba mukaisirye abantu okumanya amazima ga Kibbumba. Mufaanana ooti bantu abali kugotyangawo ekifunguwo ekiigulawo, kaisi nga nywena abananyere timwingira, era nga mukaisya abandi bona okwingira."

⁵³ Awo oYesu n'azwa omu kifo ekyo n'ayaba. Kaisi awo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ni batandiika okumwakanisyanga ino n'okumukiya era n'okumusonsekanga ebibuulyo by'okumo kumo batil atumule oku bintu ebindi bingi,

⁵⁴ nga bamutega okumukwatisya omu bibonobye kaisi bayezye okumuvunaana.

12

*Ebibono byokulabula n'okwiryamu amaani
(Mat 10:26-27)*

¹ Omu kiseera ekinanyere ekyo, abantu nkumi n'enkumi nga babbiriire e giri oYesu era ni batuuka n'okwemanganaku, oYesu n'atandiika okukobaabeeegibe ati, "Mwekuume ekizumbulukuca ky'enjesya y'aBafalisaayo, ibwo nago obunanfunsi.

² Nabuli kintu ekikukuuliriryе balikitoolayo, era nabuli kintu ekiri omu kyama kyalimanyikana.

³ Byonabyona ebibatumulira omu ndikiirya, biwulikikana omusana, era n'ekyama ekimuweeutereranganira nga mweigaliriiryе omu bisenge, omuntu yalikikookera ngulu.

⁴ "Mbakobera inywe bakaagwa bange nti timutyanga abo abaita mubiri gwonkani, neye ng'oluzwanyuma tibayezza kwongereryaku ekindi.

⁵ Wazira oleke mbalagisye ogumuli n'okutya: Mutyenge Kibbumba iye aali n'obwezye, n'okukudyaka omu geyeena ng'amalire okwita omubirigwo. Kale oyo niiye ogumubbba mutyenge!

⁶ "Obunyonyi obutaanu bwa laisi ino, neye mpaawo kadi kamo oKibbumba akeyeerabiraku.

⁷ Kale timwatyanga, olw'okubba inywe muli b'ebbeeyi okukiraku obunyonyi obwo. Era oKibbumba amaita n'obungi bw'enziiri gy'oku buli mutwe gw'omuntu.

⁸ Era mbakoba nti nabuli ambutula omumaiso g'abantu, oMwana wa Muntu yena yalimubbutila omumaiso g'abamalaika ba Kibbumba.

⁹ Kaisi oyo iye aneegaanira omumaiso g'abantu, zena nalimwe-gaanira omumaiso g'abamalaika ba Kibbumba.

¹⁰ Era nabuli atumula okubbikubbi oku Mwana wa Muntu, bayezza okumusoniya; neye oyo iye azuma oMwoyo oMutukulye, tibalimusoniya.

¹¹ "Owebabatwalanga okubawozesya omu makumbaaniro, ooba omumaiso g'abalamuzi ooba ag'abafugi, timweraliikiriranga ekyokutumula omukwewozyaku,

¹² olw'okubba n'ananyere aawo nga muli omukwewozyaku, iye oMwoyo oMutukulye yilibakobera ebimuwoomeire okutumula."

Olugero lw'omusuni omusirusiru

¹³ Awo ni wabbaawo omuntu okuzwa omu kiziima ky'abantu n'akoba oYesu ati, "Musomesya, onkoberekoo omuganda wange angabulireku ebyange oku by'obusika bwaiswe."

¹⁴ OYesu n'amwiramatu ati, "Munange, naani eyanteekerewo okubba omugayi ooba okubba omuntu akola oku byakubagabula ebyobusika byanywe?"

¹⁵ Awo n'akoba ababbairewo ati, "Mwekuume okutayayaanira ebintu okwa buli ngeri olw'okubba obwomi bw'omuntu tibubbaawo lw'ensunaye ey'ebintu waire n'obwabba nabyo ebingi bitya."

¹⁶ Kale awo n'abagerera olugero olukoba luti, "Wabbairewo omuntu omusuni eyabalirye nakusani ebibala okwitakalirye.

¹⁷ Kale ni yeebuulya omu mwoyogwe ati, ‘Niki ekinakola? Ndambaku e ginabisa amakungula gange gonagona.’

¹⁸ “Awo n’akoba ati, ‘Kinu niikyo ekinjaba okukola. Njaba okuvunawo ebideero byange, kaisi nnyombeke gadi agakiraku obunene. Era oomwo niimwo omunabisa ebirime byonabyona eby’empeke, n’ebintu byange ebindi.

¹⁹ Olwo awo kaisi nalikoba omu mwoyo gwange nti, mbisire ebintu bingi ebisa ebyaba okummalisyaku emyanka mingi. Kale ndi n’okuwuumula, n’okulya, n’okwenywera era nga wensangaala.’

²⁰ “Neye oKibbumba n’amukoba ati, ‘Musirusiru iwe! Omu kiire kinu oyaba kufa, olwo ebyotegekere byabba byani?’

²¹ Kale niiye omuntu owaabba atyo iye ayeebisira ebyobusuni, aate nga timusuni omumaiso ga Kibbumba.”

Okwesiga oKibbumba

(Mat 6:25-34)

²² Awo oYesu n’akoba abeegibe ati, “Kale kagira mbakoba nti timweraliikiriranga omu bwomi bwanywe olw’ekyokulya, newankubbaire olw’ekyokuzwala.

²³ Ekyo kityo olw’okubba obwomi ibwo bw’ebbeeyi okukiraku ekyokulya, era n’omubiri gwona gw’ebbeeyi okukiraku ebyokuzwala.

²⁴ Aale mubone enyonyi. Igyo tigisiga, waire kukungula tigikungula, era tigibba kadi n’ekibiso waire kideero, neye oKibbumba agiwa ekyokulya. Olwo inywe timuli bamugaso ino okukiraku enyonyi?

²⁵ Era naani kwinywe oweyeeraliikirira, ayezya okwongeraku waire ekiseera ekityai kiti oku kuwangaalakwe?

²⁶ Aale obanga timwezya kukolaku waire ekintu ekityai ng’ekyo, kale lwaki mweraliikirira ebindi ebrisigaireyo?

²⁷ “Aale kaade mubonere oku ngeri ebimuli egibikulamu. Cooka ibyo tibikola waire kwetungira bizwalo, neye mbakobera nti n’ewankubbaire okabaka oSulemaani omu kitisiyakye kyonakyona, tiyazwaireku okuboneka nakusani okutuukiryaku ng’ebimuli owebibba.

²⁸ Neye obanga oKibbumba azwalisya nakusani atyo ebimuli ibyo ebbibaawo atyanu eizo ni babyoca, tiyalikiraku ino okubazwalisya inywe abaliku n’okwikirirya okutono?

²⁹ Era inywe timwemaliranga mu kunoonia kimwalya, ooba kimwanywa, era timweraliikiriranga olw’ebintu ebityo.

³⁰ Ekyo kityo olw’okubba ibyo ebyo byonabyona abantu abataikirirya omu Kibbumba niibyo ebibeemaliramu, neye inywe iye oItewaanywe amaite ati ebyo mubyetaaga.

³¹ Wazira mwemalirenge mu kunoonia bwakabaka bwa Kibbumba, kaisi musune byonabyona ebyo ebimwetaaga.

³² “Kale timwatya, nga inywe ekibbula ekityai ekya beegi bange, olw’okubba oItewaanywe yasiimire era n’abaikirirya inywe okufugira aamo naye omwigulu.

³³ Aale mutunde ebintu byanywe, kaisi empiiya egizwamu mugabire abadoobi. Omu ngeri eyo mwabba mwekoleire emigoba omwigulu igyo egitanyiirika, era nga mwekoleire n’obusuni obutawaawo eedi

omwigulu, iyo omwibbi e gyatatuuka, era e nambula kadi biwuuka ebyezya okububebenya.

³⁴ Ekyo kityo olw'okubba obusunibwo e gibubba, n'omwoyogwo gwona niiyo e gigubba."

Abaweererya abeetegekeire omusengwa waabwe

³⁵ "Mubbe bantu abeetegeki okuweererya, nga mwefungiziire nakimo era n'amataala gaanywe nga gaaka.

³⁶ Kale nga muli ooti bantu abakuumiriire omusengwa waabwe okwira okuzwaoku mbaga ey'obugole, kaisi bayezye okumwigulirawo amangu ago nga yankukonkona.

³⁷ Ikyo kyalibba kisa eeri abaweererya abo ibo omusengwa waabwe oweyaliizira kaisi n'abaajirya nga babonia. Mbakobera amazima nti yalyetegeka ng'omwinuli owaabba, n'abatyamisya okubainula, era n'asigala aawo ng'omusimaami okubaweererya.

³⁸ Kyalibba kisa singa omusengwa waabwe aiza waire mukiire aakati ooba kibbambya, n'abaajirya nga babonia, abaweererya abo yalibasiima.

³⁹ Era mumanye kinu muti singa onyere enyumba amanya esaawa omwibbi egiyaiziramu, taleka enyumbaye ni bagivuna era ni bagingiramu.

⁴⁰ Kale nywena mubbenge beetegeki olw'okubba oMwana wa Muntu yaliizira omu kiseera ekimutamusuibiriramu."

⁴¹ Kale awo oPeetero n'amubuulya ati, "Musengwa, olugero olwo lwaiswe swenkani ooba lw'abantu bonabona?"

⁴² OMusengwa n'airamu ati, "Ndi kutumula ku muntu omwesigwa era iye oyo eyegendereza, iye omusengwawe ogwateekawo okulabirira abaweererya abainaye, n'okubawa omugabo gwabwe ogw'eb yokulya omu kiseera ekituuce.

⁴³ Kyalibba kisa eeri omuweererya oyo, iye omusengwowe oweyalira kaisi n'amwajirya ng'akola ekyiamulagiire.

⁴⁴ Mbakobera amazima nti ebintu byonabyona ebya musengwowe oyo balibikwatisya omuweererya oyo okubirabirira.

⁴⁵ Neye singa omuweererya oyo akoba omu mwoyogwe ati, 'Omuseengwa wange yaalwawo okwira,' n'atandiika okukubba abaweererya abainaye, era n'okulya n'okunywa, n'okuteemeera,

⁴⁶ omusengwa w'omuweererya oyo abba yaliirira oku lunaku olunandi n'amukuumiriiraku, n'omu saawa egyatamaite. Awo omusengwa w'omuweererya oyo yalimubonereza ino era n'amutwalirya mu bantu abataikiriry.

⁴⁷ "Kaisi iye omuweererya amaite omusengwowe ekyataka, neye nandi ni yeetegeka ooba nandi nakola ng'omusengwowe owaataka, balimuwa ekibonerezo kikakaali.

⁴⁸ Wazira oyo iye etiyamaite, kaisi n'akola ekiwoomera okumukubisya, balimuwa ekibonerezo ekiri gwai gwai. Era nabuli ogubawaire ebingi, balimusuubiriramu bingi; n'oyo ogubabisisisirye ebingi, balimubuulya ebikiraku ebibamubisisirye."

*OYesu ayawukanisya
(Mat 10:34-36)*

⁴⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okubalabula ati, "N'aizire kukuma musyo ku kyalo era ndi kusairirya nti singa atyanu gwakire!

⁵⁰ Neye njaba okweinika omu kugada ng'owebainika omuntu nga bamubatiza, era neralliikirira ino paka owekwaliwa.

⁵¹ Inywe museega muti n'aizire kuleeta idembe oku kyalo? Mbakobera nti tiniikyo oweekiri, wazira n'aizire kuleetawo kwawukana.

⁵² Era okuzwa atyanu, abataanu omu nyumba emoiza baligabukanamu, abasatu ni baakanisyaa babiri, na babiri ni baakanisyaa abasatu.

⁵³ Banu baligabukanamu: Oiteeye n'omutaane; omutaane n'oiteeye; omaaye n'omwalawe; omwala n'omaaye; odaani n'omulyawe; omulya n'odaaniwe."

Okutegeera ebiseera

(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Awo oYesu n'aira oku kiziima ky'abantu n'akikoba ati, "Owemubonanga ekireri nga kizwa e bugwaisana, amangu ago mukobanga muti, 'Oikendi yatoonya.' Era ikyo ni kibba kityo.

⁵⁵ Era ompunga okuzwa e maserengeta owaafuwa, nga mukoba muti, 'Eisana lyaba okwoca ino.' Era niiye owekibba.

⁵⁶ Inywe abananfunsi! Mwezya okumanyica amakulu g'emboneka y'ekyalo n'ey'angulu, neye lwaki timwezya okumanyica amakulu g'ekyo ekiri kubbangawo omu kiseera kinu?"

Okusyania n'oyo akubanza

(Mat 5:25-26)

⁵⁷ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Lwaki inywe abananyere timwesalirawo ekituuce?

⁵⁸ Owoobba ng'oyaba e w'omulamuzi n'omuntu akuwaabiire, weefude okusyania naye nga mukaali muli mu nzira, kaisi aleke okukutuuca e w'omulamuzi, era n'omulamuzi okukukwatisya omwisirikale, n'omwisirikale n'akuteeka omu mabbuusu.

⁵⁹ Ekyo kityo olw'okubba nkukobera nti ewalituuka oomwo, tiwalizwamu paka owewalisasula empiiya gyonagyona egy'omugaito."

13

Mwenenye obanga bbe mujigirike

¹ Awo omu kiseera ekyo, ni wabbaawo abakobeire oYesu oku Bagaliraaya badi ababbaire nga bawaayo esadaaka kaisi omufugi oPiraato n'abaita, kale omusaaye gwabwe ni gutabanganira aamo n'ogwo ogw'esadaaka gyawe.

² Kale oYesu n'ababuulya ati, "Inywe museega muti aBagaliraaya abo bagadire batyo, olw'okubba babbaire bakola ebibbibibbi okukiraku ab'e Galiraaya abandi bonabona?

³ Mbakakasa nti tiniikyo obwekiri! Era inywe nywena mwalijigirika nywenanywena singa timwenenye.

⁴ Ooba badi eikumi na munaana ab'e Sirowaamu, okalina abeyagwireku era ni bafa, museega muti ibo babbaire bakola ebibbibibbi ino okukiraku abantu abandi bonabona ababbaire omu Yerusaalemi?

⁵ Kadi, tiniikyo obwekiri, era tete njiramu okubakobera nti; okutoolaku nga mwenenyere, inywe nywena mwalijigirika nywenanywena.”

⁶ Awo oYesu n'abagerera olugero lunu ati, “Wabbairewo omusaiza eyabbaire n'omusaale omutiini, oguyabbaire akomere omu musirigwe ogw'emizabbibbu. Kale n'aizanga okugunooniaku ebineneka, kaisi nga tayajiryaku kadi kimo.

⁷ Oluzwanyuma yakobere omulabiriri w'omusirigwe ati, ‘Aale obone, atyanu emyanka misatu nga njiza okunooniaku ebineneka oku mutini gunu, era nga timbyajiryaku, kale ogutemewo. Aale kale gubenyenyeru niki eitakali e gitwankubbaire nga tukomawo ekintu ekindi?’

⁸ Neye iye omulabiriri w'omusiri ogwo n'amwiramu ati, ‘Musengwa, ogulekeku n'omwanka gunu gwona, nsooke ngutemerere n'okuguteekaku okavundikiryu kaisi.

⁹ Singa gwalibbaaku ebineneka omwanka ogwiza, kyalibba kisa; neye owegwaligaana okuneneka, leero waligutemawo-butemi.’ ”

OYesu alamya omukali oku Saabbaato

¹⁰ Lwabbaire lumo oku Saabbaato oYesu ng'ayegesya omu limo oku makumbaaniro,

¹¹ era oomwo mwabbairemu omukali iye omuzimu ogugwabbaire gwalemairye. Gwabbaire gumugodobairye omugongo okumala emyanka ikumi na munaana, era nga tayezya okwemerera nga muteremberereri kadi katyayi kati.

¹² Awo oYesu owejamuboine, n'amweta okwaba e giyabbaire kaisi n'amukoba ati, “Mukali iwe, olamire obulwairebwwo.”

¹³ Awo oluzwanyuma n'amukwataku, era amangu ago omugongo gw'omukali oyo ni gugolokoka, era n'awuuja n'oKibbumba.

¹⁴ Neye omukulu w'eikumbaaniro n'anyiiga olw'okubba oYesu alamiryre oku Saabbaato, era n'akoba ekiziima ky'abantu ati, “Enaku giri mukaaga egibateekwa okukoleraku emirimo. Kale mwizenge mu naku egyo okubalamya, neye tiku Saabbaato.”

¹⁵ Neye iye oMusengwa oYesu n'amwiramu ati, “Inywe abananfunsi! Nabuli moiza tateera ontewe, ooba ompundawe okuzwa omu kifo aadi e gyalira n'amutwala okunywa amaizi oku Saabbaato?

¹⁶ Neye aale omukali onu, iye omwizukulu wa Ibbulaimu, oSitaani ogwabbaire asibire okumala emyanka eikumi na munaana, abbaire tasaaniire okumutoola omu busibe obwo waire nga ku Saabbaato?”

¹⁷ Awo oYesu oweyatatumwire atyo, abalabebe ensoni ni gibakwata, kaisi ekiziima ky'abantu kyonakyona ni kisangaala olw'ebantu ebyewunyisya ebiyabbaire akolere awo.

Olugero lw'akansigo aka kalidaali

(Mat 13:31-32; Mak 4:30-32)

¹⁸ Awo oYesu n'abagerera olugero olundi ati, “Obwakabaka bwa Kibbumba bufaanana ooti niki, era nabugerageraniryu ku kintuki?

¹⁹ Bufaananaku ooti kansigo aka kalidaali, iko omuntu akeyatwaire n'akakoma omu musirigwe, kaisi ni kamera, ni kazwamu ekimera kya syodo ekinene ooti musaale, era enyonyi ni giruka ebisaasiriro n'okusiibanga omu masaga gaakyo.”

²⁰ Awo oYesu era tete n'akoba ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba nabugerageraniryka ku kintuki?

²¹ Bufaanananaku ooti bukazumbulukuca obutono buti, ibwo omukali obuyakoleserye okusumba emigaati. Waire wona yakandire obusye bungi, obukazumbulukuca bwasalaaniire omu gutole gwonagwona."

Omulyango omudiiji
(Mat 7:13-14,21-23)

²² Kale oYesu n'asalaagalya omu bibuga n'omu byalo ng'ayegesya, atyo nga weyeeyongera okutambula okwaba e Yerusaalemi.

²³ Awo ni wabbaawo omuntu eyamubwirye ati, "Musengwa, abantu batono bati abalokoka?" Kale oYesu n'abairamu ati,

²⁴ "Mwefude-kwefuda okwingira omu mulyango ogwo omudiiji, olw'okubba mbakobera nti bangi baligezyaku okugwingiramu, neye era tibalyezya.

²⁵ Kasita onanyere enyumba oweyalibba amalire okwigalawo olwigi, mwalyemerera e nza, ni mutandiika okukonkona oku lwigi n'okwegairira nga mukoba muti, 'Musengwa, otwigulirewo olwigi!' Neye iye yalibairamu ati, 'Inywe timbamaite era timmaite kadi n'egimuzwera.'

²⁶ Olwo mwaliitandiika okukoba muti, 'Wayegesyanga omu bitundu by'e waiswe era twalyanga n'okunywanga na iwe.'

²⁷ Kaisi iye yaliiramu ng'akoba ati, 'Nkobere nti timbamaite era timmaite kadi n'e gimuzwera. Era muzwe e gyendi nywenanywena inywe abakola ebibbibibbi.'

²⁸ "Kale awo walibbaawo okukunga n'okunjiiya amaino olw'obulumi bw'okubaleka, nga mulengera olbbulaimu n'oIsaka n'oYaakobbo, n'abanaabbi bonabona omu bwakabaka bwa Kibbumba, neye inywe nga babamumire e nza bwabwo.

²⁹ Era abantu balizwa e njuyi n'e njuyi era ni batyama oku mbaga omu bwakabaka bwa Kibbumba.

³⁰ Kale weekalikice kinu ekiti, waliwo ibo abantu abebamaite bati bakidoobi neye abalibba abakulu omu bwakabaka bwa Kibbumba, kaisi tete badi ibo abebamaite bati bakulu omu mbona yaabwe, tete nga iye oKibbumba ababona ng'abakidoobi."

OYesu akunga olwa Yerusaalemi
(Mat 23:37-39)

³¹ Omu kiseera ekinanyere ekkyo, aBafalisaayo abamo ni baiza ni bakoba oYesu bati, "Ozwe aanu oyabe omu kifo ekindi olw'okubba oKerode ataka okukwita."

³² Neye iye oYesu n'abairamu ati, "Mwabe mukobe onawulima oyo aali ooti kibbwe muti, 'Njaba okweyongera nga mbinga emizimu oku bantu, era nga ndamya n'abalwaire atyanu n'eizo, kaisi owenalifa, oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu ntuukiriryre ekigendererwa.'

³³ Kaisi era ooba kyabba niki njaba okweyongera n'olugendo lwange atyanu n'eizo na ludi olw'okubba tiwabbangakuwo onaabbi ogubbabbaire baitiare awanti awandi okutoolaku omu Yerusaalemi."

³⁴ Awo oYesu n'akunga oku lw'abantu b'e Yerusaalemi ati, "Inywe abantu b'e Yerusaalemi, inywe omwita abanaabbi, era ni mwita n'abantu oKibbumba ababatumira nga mubakubba n'amabbaale! Emirundi mimeka egintakire okusolooja abaanabo ooti nkoko owaamaamira obumiyobwe omu biyayabye, neye nga timwikiriry?

³⁵ Aale atyanu mwaba okubona ng'ekibuga kyanywe kisigaliire awo ooti kinameje. Era mbakobera nti timwalimbonaku tete paka owemwalikoba muti, 'W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba.' "

14

OYesu alamya omuntu oku Saabbaato

¹ Lwabbaire lumo oku Saabbaato, oYesu n'ayaba omu nyumba y'omoiza oku beekubbemberi b'aBafalisaayo okulya. Neye abantu abamo babbaire bali kumwekalikicanga okusuna onanzwa w'okumuvunaana.

² Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba omwa Mufalisaayo oomwo mwabbairemu omuntu eyabbaire abbimbisaine ebigere n'amangalo.

³ Awo oYesu n'abuulya abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ati, "Bakiikiriry omu mateeka okulamya abantu oku Saabbaato, ooba bbe?"

⁴ Neye owebagaine okumwiramu, awo oYesu n'akwata oku mulwaire nago era n'amulamya, kaisi n'amuseebula.

⁵ Awo oluzwanyuma n'ababuulya ati, "Singa omutaanewo ooba okisolowo agwa omu kiruba oku Saabbaato, toyalamuka mangu mangu okumutoolamu?"

⁶ Era n'ekyo kyona tibamwiriremu.

Empisa oku mukolo

⁷ Kale oYesu owe yaboine ananyere aawo ng'abageni abeete beesaanizire ebifo eby'abantu ab'ekitiisya oku menza, n'abagerera olugero ati,

⁸ "Omuntu owakwetanga oku mbaga ey'obugole, totyamanga mu kifo eky'abantu ab'ekitiisya, amo nobba ooti oli awo ni wabbaawo ogondi ogubeetere akukiraku ekitiisya.

⁹ Singa kibba kityo, iye oodi eyabeetere mwembi, yaliiza n'akukoba ati, 'Ozwerewo onu omu kifo ekyo,' olwo walyaba okutyama omu kifo ekisembayo okubba eky'ekitiisya ng'oswaire.

¹⁰ Neye owebakwetanga oku mukolo, oyabanga n'otyama mu kifo ky'abantu b'eidaala ly'ansi omu kitiiysa, kaisi odi abacaazire owaiza n'akukoba ati, 'Munange, iwe oseemberelu yaadi awasaku,' olwo kaisi n'osuna ekitiisya omumaiso g'abageni abainawo.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba nabuli eyeegulumalya, balimwica; neye iye oyo eyeewombeeka, balimugulumalya."

¹² Kaisi n'akoba n'odi eyabbaire amucaazire ati, "Owoosumbanga ekyamusana ooba ekyeigulo, toyetanga bakaagwabo ooba bagandabo, ooba b'ekikaakyo, ooba baliranwabo abasuni olw'okubba bona balikweta, omu ngeri eyo ni bakusasula.

¹³ Neye owoosumbanga embaga, oyetanga badoobi, n'abanialuuiki, n'abaleme, n'aboofu,

¹⁴ era waire nga tibayezya kukusasula neye iye oKibbumba ya likusasula omukuzuukira kwabatuukirirye."

Olugero lw'embaga ey'amaani

(Mat 22:1-10)

¹⁵ Awo omoiza oku babbaire balya oku menza n'oYesu oweyawuliire ebyo, n'akoba oYesu ati, "Nga w'enkabi iye oyo eyaliryaku embaga omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

¹⁶ Neye oYesu n'amwiramu mu lugero ati, "Wabbairewo omuntu eyategekere embaga ey'amaani, kaisi n'ayeta abantu bangi.

¹⁷ Era omu saawa enanyereneeere ey'embaga, n'atuma omugala-mawe okukoba abagenibe abeete ati, 'Mwize olw'okubba ebintu byonabyona atyanu bitegeke.'

¹⁸ "Neye bonabona nga bali ooti balaagaanire, ni batandiika kwe-wozyaku. Eyasookere yakobere ati, 'Nankugula ekigona, era nteekwa okwaba okukirambuula, kale nkwegairiire onsoniye.'

¹⁹ "Kaisi iye ogondi n'akoba ati, 'Nankugula ente endaawo egirima ikumi, era njaba kugigesesa. Kale nkwegairiire onsoniye.'

²⁰ "Era n'ogondi iye n'akoba ati, 'Nkaali ndi mugole, n'olwekyo timpezya kwiza.'

²¹ "Awo omugalama n'akanga, era n'akobera omusengwawe ebyo ebibakobere. Omusengwawe n'anyiiga, era n'alagira tete omugala-mawe oyo ati, 'Oyabe mangu, osalaagalye omu nguudo n'omu bisinde by'ekibuga, era ondeetere aanu ibo abadoobi n'abanialuuiki n'aboofu n'abaleme.'

²² "Awo omugalama oyo oweyamlire ekyo kaisi n'aiza e giri omusengwawe okumukoba ati, 'Musengwa mmalire, neye era wakaali waliwo ekifo.'

²³ "Kale omusengwa oyo n'akoba omugalamawe ati, 'Oyabe, osalaagalye omu nguudo n'omu bisinde, okobe abantu baize kaisi enyumba yange eizule.'

²⁴ Awo oYesu n'akoba ati, 'Mbakohera nti oku bantu badi abenabaire njetere omu kusooka, mpaawo eyaliryaku kadi akatyayi kati oku mbaga yange.' "

Okwefiriza kw'omwegi wa Kurisito

(Mat 10:37-38)

²⁵ Olundi oYesu yabbaire atambula n'ekiyindi ky'abantu kaisi n'abakoba ati,

²⁶ "Singa omuntu aiza egyendi, kaisi n'ataka oiteeye ooba omaaye, ooba omukaliwe, ooba abaanabe, ooba abagandabe, ooba aboonyokobe, mazima waire obwomibwe obunanyere okukiraku ng'owantaka, tayezya okubba mwegi wange.

²⁷ Kale nabuli etiyeetiika omusalabbagwe gw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba era n'ansengererya, tayezya okubba mwegi wange.

²⁸ "Aale singa omoiza kwinywe abba ataka okwombeka okalina, tasooka kutyama n'abalirira ebyetaagisyu okwezya okubona ooba ng'ali n'empiiya egimumala?

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba singa ayezya kumala musingi gwonkani empiiya ni gimuwaaku, abantu balimusekerera,

³⁰ nga bakoba bati, 'Onu yatandiikire okwombeka kaisi n'akaya okumaliiriry'a'

³¹ "Ooba singa okabaka abba yatira okwaba okulwanisya okabaka ogondi omu latalo, tasooka kutyama n'aseega nga iye ali n'amaje g'abaisirkale 10,000 ooba ng'ayezya okuyinga oodi amulwanisya n'abaisirkale 20,000?"

³² Aale owaabba nga tayezya, atuma abakwenda ng'odi akaali ali yala, n'amusaba ekyataka basyanie.

³³ Kale, n'omu ngeri enanyere eyo omuntu yenayena ansengererya ateekwa okusooka okuseega oku ky'okwefiiriza byonabyona ebyalin-abyo, kaisi n'abba mwegi wange."

³⁴ Awo oYesu era n'akoba ati, "Omuunyu omugaanike gwa mugaso omu byokulya, neye singa gusuuka mujaalaali, bagwiryamu batya ensa?"

³⁵ Gubba tigukaali gugasa kadi waire mwitakali, waire e gibabbiirya okavundikirya, kale bagudyaka-budyaki eedi. Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula."

15

Olugero lwa ntaama eyabbaire agotere

(Mat 18:12-14)

¹ Lumo abasolooji ba musolo n'abakola ebikole ebibbibibbi bangi ino babbaire bali kwekumbaaniryanga e giri oYesu okuwulisisya ebiyayegesyanga.

² Neye aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni beezuluguma nga bakoba bati, "Omusaita onu iye asangaalira abakola ebibbibibbi era alya nabo."

³ Kale awo oYesu n'abagerera olugero lunu ati,

⁴ "Singa omoiza kwinywe abba n'entaama 100, kaisi omoiza n'amugotaku, taleka 99 omu kiriisiryo kaisi n'ayaba okunoonia odi agotere paka owamubona?

⁵ Era owamubona, amugingira oku mabega n'eisangaalo

⁶ era n'akanga e ika. Kale owaatuuka eeyo, ayetaku abakaag-wabe aamo n'abaliranwabe, kaisi n'abakoba ati, 'Munsangaalireku olw'okubba n'aboine ontaama wange eyabbaire angoterek.'

⁷ Kale mbakobera nti, ng'oyo aboine ontaamawe owaasangaala, n'omwigulu yona wabbaayo okusangaalira ino akola ebibbibibbi omoiza eyeenanya, okukiraku abatuukiriry'e 99 abateetaagisya okwenenya."

Olugero lwa ndusu eyabbaire agotere

⁸ Awo oYesu n'abongera olugero olundi ati, "Ooba singa omukali abba n'amandusu* ikumi ag'efeeza, kaisi ekimo ni kimugotaku, takwatisya eitaala, n'ayeya enyumba, n'anoonia n'okwekeenenya paka owakibona?"

^{*} **15:1 15:1** Luk 5:29-30 **15:8 15:8** **ndusu** omu Luyonaani bakoba bati, Durakima. Era omoiza yaabbanga mpeera ya lunaku lulamba.

⁹ Era owakibona, ayetaku abakaagwabe aamo n'abaliranwabe, kaisi n'abakoba ati, 'Munsangaalireku, olw'okubba n'aboine ekindusu kyange eyabbaire kingotereku.'

¹⁰ Kale mbakobera nti ng'oyo aboine ekindusukye owaasangaala, n'eedi yona wabbaayo okusangaala kw'abamalaika ba Kibbumba, olw'oyo akola ebibbibibbi omoiza eyeenenyia."

Olugero lwa mwana eyabbaire agotere

¹¹ Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Wabbairewo omusaiza eyabbaire n'abataanebe babiri.

¹² Kaisi omutaane omutomoto waaku n'akoba oiteeye ati, 'Bbaabba, ompe omugabo ogwange oku bintubyo.' Kale awo n'abagabuliramu bonabona ebintubye.

¹³ "Enaku tigyabitirewo enyingi, omutaane nago n'akumbaania ebyobusunibye byonabyona, era ni yeeyabira omu kyallo ekyeyala, eeyo iye e giyabiduwuudiire byonabyona omu kwejalabya omu bwomi bw'ekidankaani.

¹⁴ Awo oweyalalire okusalaanica ebiyabbaire nabyo, enzala enene n'egwa omu kyallo nago ekyo kyonakyona, kaisi awo n'atandiika okubba omu kudamba.

¹⁵ Kale n'ayaba n'asenga e w'omoiza oku batyami b'omu kyallo ekyo, iye oyo n'amusindika mu kirisiryokye kumulisiryanga mbiizi.

¹⁶ Cooka eeyo yeegombanga n'okulya oku byata embiizi egigalyanga, neye nga tibabimukombya.

¹⁷ "Awo oweyeekubbiremu ekiseego, n'akoba omu mwoyogwe ati, 'Abapakasi ba bbaabba bameka abalya ebyokulya era ni balekawo, kaisi nze nga nfeera aanu n'enzala!

¹⁸ Nakanga eeri obbaabba, mmukobe nti bbaabba, nabebenyere egyoli n'eeri oKibbumba.

¹⁹ Kale tinkaali mpomera okubba mwanawo era ontwale ng'omoiza oku bapakasibo.'

²⁰ Kale era n'asetuka, n'akanga eeri oiteeye. Neye oweyabbaire ng'akaali ali yala, oiteeye n'amulengera, ekisa ni kimukwata, n'airuka e giri omutaane, n'amugwa omu kifubba olw'eisangaalo erinene.

²¹ Awo omutaane nago n'amukoba ati, 'Bbaabba, nabebenyere egyoli n'eeri oKibbumba. Kale tinkaali mpomera okubba mwanawo!†

²² "Neye iye oiteeye n'akoba abagalamabe ati, 'Mwanguweku! Muleete eganduula ekiraku obusa mumuzwalisy'e. Era mumuzwalisy'e n'empeta oku ngalo n'engaito omu bigere.

²³ Era muleete onte okitobba omusava mwite, tulye neenu nga tujaagaana

²⁴ olw'okubba omwana wange onu yabbyaire afire, neye airiwire; yabbyaire agotere, neye abonekere.' Kale awo ni batandiika okujaa-gaana.

²⁵ "Bakolanga ebyo batyo, ng'omutaanewe omukulu ali mu musiri akola mirimo. Oweyabbaire akanga e ika, era nga yatira okutuuka, n'awulira olukero lw'abantu okwemba era n'ekibina.

²⁶ Kale n'ayetaku omoiza oku bagalama okumubuulya ekyabbaire kiriwo.

† 15:21 15:21 EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, *Onsuuce moiza oku bapakasibo*.

27 Omugalama n'amwiramu ati, 'Omugandawo airire, era oiteewo amwitiire onte okitobba omusava olw'okubba airire kusani nga mwomoi.'

28 "Neye iye omugandawe omukulu n'anyiiga era n'agaana okutuuka e ika. Kale oiteeye n'akimanyica era n'amusenja aadi e giyabbaire okumwegairira atuuke e ika.

29 Neye iye n'airamu oiteeye ati, 'Aale obone, emyanka mingu egimmelire nga nkukolera, era tinkelenguwangaku naire. Cooka tom pangaku waire kabbuli zena ni njaagaanaku n'abakaagwa bange.

30 Neye omutaanewo oodi iye, eyaliire ebintubyo ng'ali na bama laaya, owairire omwitiire onte okitobba omusava!'

31 "Awo oiteeye n'amukoba ati, 'Mwana wange, iwe nenca oli aanuna nze, era ebyange byonabyona bibyo.

32 Neye tubbaire nga tuteekwa okujaagaana n'okusangaala olw'okubba omugandawo oodi iye yabbaire afire, neye atyanu airiwire; iye yabbaire agotere, neye atyanu abonekere.' "

16

Olugero lwa mulabiriri omulyaki

1 Olundi oYesu yagereire abeegibe olugero ati, "Wabbairewo omusaiza omusuni eyabbaire n'omulabiriri w'ebiyobusunibye ogubabbaire bakoba batimbu adubuuda ebantu bya musuni.

2 Kale omusuni oyo n'ayeta omulabiririwe n'amukoba ati, 'Ebyo ebinkuwuliireku biri bitya? Onsonzolere ebikwata oku byokulabirirakwo olw'okubba toyezza okusigala ng'omulabiriri w'ebantu byange.'

3 "Awo omulabiriri oyo ni yeebuulya omu mwoyogwe ati, 'Atyanu niki ekinakola? Omusengwa wange ali kuntoolaku omulimo. Mbulamu kadi amaani agalima, kaisi ng'ensoni ginkwata okusabiriry'a.

4 Atyanu mmaite ekinakola, kaisi abantu bayezye okunsangaalira omu bisito byabwé owebabba nga bambingire oku mulimo.'

5 "Kale n'ayeta nabuli eyabbaire n'eibbanja lya musengwawe. Awo n'abuulya eyasookere ati, 'Omusengwa wange akubanza niki?'

6 Iye n'airamu ati, 'Ambanza amafuta g'emizaituuni ebidoomoolo* 200.' Omulabiriri n'amukoba ati, 'Aale okwate endagaanoyo yeenu kaisi otyame mangu era ocuuse bibbe ebidoomoolo 100.'

7 "Awo n'abuulya eyairireku ati, 'Kaisi iwe akubanza niki?' iye oyo n'airamu ati, 'Ambanza engaano ensawo 100.' Oyo yena n'amukoba ati, 'Aale wena okwate endagaano eiyo yeenu, era iwe ocuuse gibbe ensawo 80.'

8 "Awo omusengwawe n'asiima omulabiririwe oyo omulyaki olw'ekikole ekyamalabuki ekyo ekyokwetegekera. Kiri kitii, abantu abataikiriry'a omu Kibbumba ibo balabukirabuki omu nkolagana yaabwe okukiraku ibo abantu abamwikiriryamu.

9 Kale mbakobera nti mukolesyenge obusuni bw'oku kyalo okwesalira emikago, kaisi olwo obusuni obwo owebwalibba nga tibukaali bugasa, oKibbumba yalibasangaalira omwigulu omu kifo ekyemirembe n'emirembe.

* **16:6 16:6** Omu Luyonaani batii, *Bbatuusi*. Ebbatuusi yaabbangamu elita kumpi 40.

¹⁰ "Omuntu oyo iye omwesigwa omu kityayi, abba ayezya okubba mwesigwa n'omu kinene; era n'oyo iye atabba omwesigwa omu kityai, era abba timwesigwa n'omu kinene.

¹¹ Aale owemubba timuli beesigwa omu busuni obw'oku kyaloo, naani eyalibeesiga omu busuni budi obunanyereneere obw'omwigulu?

¹² Era owemubbanga nенca timuli beesigwa omu by'abandi, naani eyalibawa ebyanywe okubwanywe?

¹³ "Mpaawo muweererya ayezya okuweererya abasengwa ababiri. Kiri kiti ali n'okulaga okutaka kunene eeri omoiza okukiraku eeri ogondi; ooba yalyesibira oku moiza, n'atala ogondi. Kale tikiyekwa okubba n'oKibbumba aamo n'empiiya byombi nga basengwabo."

¹⁴ Awo aBafalisaayo ababbairewo owebawuliire ebyo, ni basekerera oYesu olw'okubba ibo babbaire bayayaanira eino empiiya.

¹⁵ Neye iye n'abakoba ati, "Inywe abananyere mwetuua okubba abasa omumaiso g'abantu, neye iye oKibbumba amaite emyoyo gyanywe. Ikyo ekintu abantu ekibasisija bati kikulu ino, tete iye oKibbumba akitwala ng'ekyomuliko omumaisoge."

Omugaso gwa Mateeka ga Musa

(Mat 11:12-13; 5:13-32; Mak 10:11-12)

¹⁶ Awo oYesu ni yeeyongera okubeegesya ati, "AMateeka ga Musa n'eBiwandiike eby'abanaabbi niibyo ebyabbaire omu kukola paka oYokaana oMubatizi oweyaizire. Neye okuzwa olwo, aMawuliro aMasa ag'obwakabaka bwa Kibbumba niigo agebali kulaabba egimuli, era nabuli muntu ayazya n'amaani okubwingiramu.

¹⁷ Neye kyanguku eigulu n'ekyaloo okukiraku akasale akatyayi eino okugotaku oku kanyukuta akamo oku Mateeka ga Musa.

¹⁸ "Ekikoba kiti, singa omuntu abbinga omukaliwe, kaisi n'aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw'obulendi. Era n'omusaiza awtala omukali oyo ogubabbingire abba abbengere ogw'obulendi."

Omusaiza omusuni n'oLazaalo

¹⁹ Awo oYesu n'abagerera olugero ati, "Wabbairewo omusaiza omusuni, eyazwalanga ebizwalo ebitukulikiriri eby'olugoye olubeeta lineni, era ng'asiiba mu bwomi obusa nabuli lunaku.

²⁰ Neye oku geeti ya musuni oyo babikiryangawo omudoobi omusabiriri, eriinalye bati Lazaalo oyo iye eyabbaire aizwire amabbwa,

²¹ eyeegombanga okulya obukunkumukira obwagwanga okuzwa oku menza y'omusaiza omusuni oyo. Kaisi era tete embwa gyona gyaizanga ni gimukomberera omu mabbwage.

²² "Kale ekiseera kyatuukire, omudoobi oyo n'afa, era abamalaika ni batwala omwigugwe e giri olbbulaimu. Oluzwanyuma omusuni yena yafiire era ni bamuliika.

²³ Awo ng'ali e Magombe omu bulumi obungi, n'alola omwigulu n'alengerera e yala olbbulaimu nga bali aamo n'oLazaalo.

²⁴ Kale n'amweterera ati, 'Bbaabba olbbulaimu, onkwatire ekisa otume oLazaalo atimye empembi y'olunwerwe omu maizi, kaisi aize ampolyewolyeku ololumi, olw'okubba ndi omu bulumi bungi omu musyo gunu.'

25 "Neye olbbulaimu n'amwiramu ati, 'Mwana wange, oyebukirye oti oweabbaire ng'okaali oli mwomi oku kyalo wasunire ebisa ebibyo, ng'oLazaalo iye ali mu kugada. Kale atyanu oLazaalo yena aanu ali mwisangaalo, wena ng'oli omu bulumi obunene.

26 Kaisi waire wona tikiikyo, waliwo olukonko lw'amaani aakatiwo na iswe eenu, olw'okukaisya abo ibo abataka okuzwa eenu okwiza e gyoli eeyo, era n'abataka okuzwa eeyo okwiza e gituli.'

27 "Awo omusaiza omusuni n'amukoba ati, 'Kale aale nkwegairire bbaabba, otume oLazaalo eeri abantu b'e ika,

28 olw'okubba ndiyo n'abaganda bange bataanu. Oleke ayabe abalabule tibeebitya ng'owenakolanga kaisi kibabbeere bona okutaiza eenu omu bulumi obunene bunu.'

29 "Neye iye olbbulaimu n'amwiramu ati, 'Bali n'amateeka ga Musa n'ebiwandiike eby'abanaabbi, bawulisiye ebyo.'

30 "Kaisi tete omusaiza omusuni n'amukoba ati, 'Bbaabba olbbulaimu, kadi, neye singa omuntu okuzwa omu bafu ayaba egibali, beenenya.'

31 "Neye olbbulaimu n'amukoba ati, 'Oobanga tibawulira ebya Musa n'abanaabbi ebibikoba, era batyo tibaikirirye newankubbaire wabbaawo omuntu azuukira.' "

17

Ekibbikibbi

(Mat 18:6-7,21-22; Mak 9:42)

¹ Lwabbaire lumo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Ebintu ebizweraku abantu ni bakola ekibbikibbi tibyakayenge okubbaawo, neye, wobe! Ng'alabire oyo iye abireeta!

² Ekikiraku, omuntu oyo kumusiba ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu nyanza, okukiraku owaazweraku omoiza oku batobato abo abanjikiririyamu okukola ekibbikibbi.

³ Kale mwekuume.

"Singa omugandawo akukola ekibbikibbi, omulabule era oweeyeenya, omusoniye.

⁴ Singa akukola ekibbikibbi emirundi musanvu omu lunaku, kaisi nabuli mulundi ng'aiza egoli okwenenya, omusoniyenye."

Okwikirirya

⁵ Awo abatume ni bakoba oMusengwa oYesu bat, "Otwongereku okwikirirya."

⁶ Iye n'abairamu ati, "Singa mubba n'okwikirirya okutyai ootii kansigo aka kalidaali, mubba mwezya okukoba omusaale omunene ng'omusikamooli gunu muti, 'Weiye oyabe weekome omu nyanza,' era ni gubawulira."

Omulimo gwa mugalama

⁷ Awo oYesu tete n'abakoba ati, "Singa omoiza kwinywe abba n'omugalamawe amulimira ooba amuliisirya entaama, omuntu oyo ayezya okukoba omugalamawe oyo eyankwinuka ati, 'Aale atyanu oize otyame olye?'

⁸ Taira kumukoba-bukobi ati, ‘Ontegekere ekyokulya, kaisi weetegeke okubbaawo ng’omusimaami okumpeererya nga ndya, oluzwanyuma kaisi wena olye?’

⁹ Ayezya okwebalya omugalama oyo olw’okubba akolere ebiba-mukobere?

¹⁰ Kale nywena, owemubbanga mumalire okukola ebyo byonaby-on aebabakobere okukola, mukobanga muti, ‘Iswe tuli bagalama, titusaanira okutusiima, olw’okubba tukolere biibyo ebitubbaire tuli n’okukola.’ ”

OYesu alamyia abagenge eikumi

¹¹ Olwatuukire, oYesu owejabbaire ng’ayaba e Yerusaalemi, n’abita aakati oku nsalo y’eitwale ly’e Samaaliya n’ery’e Galiraaya.

¹² Kale owejabbaire ng’raigira omu kimo oku bitundu byayo, abagenge ikumi ni baiza okumusangaana. Era ni beemerera yalaku naye

¹³ kaisi ni bamukoba maaminkirira bati, “Yesu oMusengwa, otuk-watire ekisa!”

¹⁴ Awo owejabboine, n’abakoba ati, “Aale mwabe mwelianjule eeri abakabona.” Kale owejabbaire baaba, ni balama.

¹⁵ Neye omoiza kwibo, iye owejabboine ng’alamire, n’akanga e giri oYesu ng’awuuja oKibbumba n’eigono ery’amaani.

¹⁶ Oweyatuumire n’akotamya omutwe ansi ng’akomere amazwi okumpi n’ebigere bya Yesu, ng’amwebalya. Era omusaiza oyo yabbaire Musamaaliya.

¹⁷ Awo oYesu n’abuulya ati, “Abalamire tibabbaire ikumi? Kaisi omwenda bali yaina?

¹⁸ Mpaawo ogondi airire okuwuuja oKibbumba okutoolaku onu atali Muyudaaya?”

¹⁹ Awo oYesu n’amukoba ati, “Osetuke weeyabire; okwikiriryakwo kukulamirye.”

Obufugi bwa Kibbumba

(Mat 24:23-28,37-41; Mak 13:15-16)

²⁰ Lumo, aBafalisaayo babwirye oYesu bati, “Obwakabaka bwa Kibbumba bwilibbaawo di?” Iye n’abairamu ati, “Obwakabaka bwa Kibbumba nga bwiza tibuboneka.

²¹ Eraabantu tibalikoba bati, ‘Buli yaanu,’ ooba bati, ‘Buli yaadi,’ olw’okubba obwakabaka bwa Kibbumba buli mu myoyo gyanywe.”

²² Awo n’akoba abeegibe ati, “Ekiseera kyalituuka ni mwegomba okubonaku oMwana wa Muntu waire lunaku lumo, neye nga tikyezeka.

²³ Kale walibbaawo abalibakoba bati, ‘Ngodi yaadi!’ Ooba bati, ‘Ngonu yaanu!’ Neye inywe timwabangayo, era timubasengereryanga.

²⁴ Ekyo kityo olw’okubba, oMwana wa Muntu oweyalibba aira, yalibba ooti kumesya kwa ikendi okumolekera oku lubba olumo olw’angulu omwibbanga, era ni kuboneca paka oku lubba ludi olundi.

²⁵ Neye ateekwa kaisi okusooka okukaanya ebintu bingi era n’abantu b’omulembe gunu okumwegaana.

²⁶ “Era kityo nakimo ng’owekyabbaire oku mulembe gwa Nuwa, era niiye owekyalibba n’omu kwira kw’oMwana wa Muntu.

27 Amataba nga gakaali okubbaawo abantu babbaire nga balya, era nga banya, era nga bafumbirwa paka oku lunaku oNuwa oluyaingiriire omu lyato. Neye oluzwanyuma amataba gaizire era ni gajigirica abantu bonabona.

28 "Era kyabbaire kityo n'oku mulembe gwa Luuti. Abantu babbaire nga balya era nga banya, nga bagula era nga batunda, nga balima era nga bombeka.

29 Neye oku lunaku oLuuti oluyazwereire omu kibuga ky'e Sodoma, omusyo n'obuganga bw'amabbaale byagwire okuzwa omwigulu, ni bijigirica abantu bonabona omu kibuga ekyo.

30 "Era kyalibbeera nakimo kityo oku lunaku oMwana wa Muntu oluyaliiriraku.

31 Oku lunaku olwo, omuntu eyalibba e ngulu oku nyumbaye, kaisi ng'ebintubye biri munda, tamalanga ekiseera okwingira okubitoalamu. Era n'omu ngeri enanyere eyo, eyalibba omu musiri yena atyo, tamalanga ekiseera okukanga e ika okusyoma ekintu kyonakyona.

32 Aale mwebukiryre ekyatuukire oku muka Luuti!

33 Kale nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufiirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulamya.

34 Mbakobera nti omu kiire nago ekyo, abalibba ababiri oku buliri obumo, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka.

35 Abakali ababiri abalibba aamo nga basya, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka. [

36 Babiri abalibba omu musiri, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka]."

37 Awo abeegibe ni bamubuulya bati, "Musengwa, ebyo byalibba yaina?" N'abairamu ati, "Iwo awo awabba omusaaye, niiwo ensega e gigikumbaanira."

18

Olugero lwa namwandu ow'eiganyi

1 Awo oYesu n'agerera abeegibe olugero okubeegesya ati bateekwa okusabanga oKibbumba bulijo anambula okudemba.

2 N'akoba ati, "Wabbairewo omulamuzi omu kibuga ekimo, eyabbaire nga iye tatya oKibbumba waire kuwa bantu kitiiysya.

3 Era ni wabbaawo onamwandu omu kibuga ekyo, eyasooseranga e w'omulamuzi nago, ng'amudeeba mukwegairira ati, 'Nkusaba osale omusango gunu gulingirire oyo ogumpozya naye.'

4 "Kale omulamuzi n'amala ekiseera ng'akaali againe. Neye oluzwanyuma n'akoba omu mwoyogwe ati, 'Newankubbire nga tintya oKibbumba, era waire kadi kuwa bantu kitiiysya,

5 neye olw'okubba onamwandu oyo ayabire ng'andeyerya, njaba okubona nti nsala omusango mmutaase, kaisi akomye okusoosera okwiza okundeyeryanga.'

6 Awo oMusengwa n'akoba ati, "Aale mubone omulamuzi oyo akola ebibbibibbi ekyatumula.

17:29 17:28-29 Nta 18:20-19:25 17:31 17:31 Mat 24:17-18; Mak 13:15-16 17:32 17:32

Nta 19:26 17:33 17:33 Mat 10:39; 16:25; Mak 8:35; Luk 9:24; Yok 12:25 * 17:36 17:36
EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu.

⁷ Neye iye oKibbumba tiyalisala omusango ng'ataasa abeyalon-deremu ibo abo abamusaba omusana n'obwire? Yalirwawo ino okubairamu?

⁸ Aale mbakobera nti yalisala omusango mangu okubataasa. Wazira oMwana wa Muntu oweyalirira, yalyajirya nga wakaali walikuwoo omuntu atyo omu kwikirirya?"

Olugero lw'oMufalisaayo n'omusolooji wa musolo

⁹ Awo oYesu tete n'abagerera olugero lunu ng'alabula abo ibo ababbaire beemaite bati ibo batuuce era nga babityamu nabuli muntu amaiso, ng'akoba ati,

¹⁰ "Wabbairewo abasaiza babiri abaabire omu Yeekalu okusaba. Omoiza yabbaire Mufalisaayo, kaisi ogondi musolooji wa musolo.

¹¹ Awo oMufalisaayo n'ayemerera kaisi n'asaba omu mwoyogwe ati, 'Oo! Kibbumba, nkwebalya olw'okubba tindi ooti bantu abandi ibo abaluvu, ooba abalaazamaanya, ooba abalendi. Era tindi kadi ooti musolooji wa musolo onu.

¹² Nze nsiba emirundi mibiri omu saabbiiti, era ntoola ekimo ky'eikumi oku by'ensuna byange byonabyona.'

¹³ "Neye iye omusolooji wa musolo yayemereire yalaku n'abantu, era tiyasiiriryeku kadi maisoge okulola omwigulu, wazira yeekon-damiire kaisi n'akoba ati, 'Oo! Kibbumba, onkwatire ekisa nze akola ebibbibibbi!' "

¹⁴ Awo oYesu n'abakoba ati, "Mbakobera nti oodi iye ow'oluzwanyuma yakangire e ika ng'oKibbumba amusoniyire okukiraku oodi ogondi. Ekyo kityo olw'okubba buli eyegulumalya balimwica, neye iye oyo eyewombeeka balimugulumalya."

OYesu awa abaana abatobato enkabi

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Awo abantu ni baleeta abaana abatobato bona e giri oYesu abakwateku, neye abeegibe owebaboine ekyo, ni babaloberyia nga babakaawuukira.

¹⁶ Neye oYesu n'ayeta abaana abo nago, kaisi n'akoba abeegibe ati, "Muleke abaana abatobato baize egyendi era timwabaloberya, olw'okubba abali ooti baabo niibo ababba omu bwakabaka bwa Kibbumba.

¹⁷ Mbakobera amazima nti nabuli muntu ataikirirya okwesiga oKibbumba ng'omwana omutomuto oweeyesiga ababyairebe, tiwakungira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

OYesu n'omusaiza omusuni

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Lumo wabbairewo omufugi eyabwirye oYesu ati, "Musomesya omusa, niki ekintekwa okukola okusuna obwomi obutawaawo?"

¹⁹ OYesu n'amwiramu ati, "Lwaki onjeta omusa? Mpaawo muntu omusa okutoolaku oKibbumba yenkan."

²⁰ Omaite ebiragiro bya Kibbumba ebikoba biti, Tiwayendanga, ti-waitanga omuntu, tiwaibbanga, tiwasibirirya oku muntu, oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya."

²¹ Iye omufugi n'amwiramu ati, "Ebyo byonabyona nabituukiriirye kuzwera nakimo mu butobuto paka atyanu."

²² OYesu oweyawuliire ekyo, n'amukoba ati, "Ekintu kimo ekyokaali okukola. Otunde ebibyo byonabyona, era empiiya egyazwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu."

²³ Neye omufugi oyo oweyawuliire ebyo, n'ayungubala ino olw'okubba yabbaire musuni kibitiriri ino.

²⁴ Kale awo oYesu oweyamuboine nga muyungubali, n'akoba abeegibe ati, "Nga kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

²⁵ Ekinanyereneere kiri kiti, kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

²⁶ Kale abawuliire ebyo ni babuulya oYesu bat, "Olwo naani ayezya okulokoka?"

²⁷ Neye iye n'abairamu ati, "Abantu ekibatayezya ikyo oKibbumba iye akyezya."

²⁸ Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, aale obone twalekere ebisito byaiswe tutambulenge na iwe."

²⁹ OYesu n'abakoba ati, "Mbakohera amazima nti mpaawo muntu eyalekere ekisitoky ooba omukaliwe, ooba abagandabe, ooba ababyairebe, ooba abaanabe olw'obwakabaka bwa Kibbumba,

³⁰ iye eyalikaya okusuna ebikiraku obungi ebyo ebiri oku kyalo kunu, omu bwomi bw'oku kyalo era tete asune n'obwomi obutawaawo ng'azwire oku kyalo."

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Awo oYesu n'airy aabeegibe oku mbale, era n'abakoba ati, "Atyanu tuli kwaba e Yerusaalemi, era nabuli kintu abanaabbi ekibawandiikire oku Mwana wa Muntu kyaba okutuukirira.

³² Baaba okumuwaayo eeri aBatali Bayudaaya. Abo baaba okumusekerera, n'okumuzuma, n'okumwandaku ebitanta, n'okumufaamuulira efaalu egiriku emirobo egisima era n'okumwitira

³³ Neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu, yalizuukira."

³⁴ Neye aabeegibe mpaawo ekibategeirekuumu omu bintu ebyo. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba amakulu g'ebibono ebyo gabbaire mainike, kale nandi ni bategeera ekiyabbaire atumulaku.

OYesu alamya omwofu omusabiriri

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Kale awo oYesu oweyawabbaire ng'ali kumpi okutuuka omu kibuga ky'e Yeriko, n'ayajirya omusaiza omwofu ng'atyaimo oku nzira ng'ali kusabirirya.

³⁶ Omwofu oyo oweyawuliire ekiyindi ky'abantu nga kibitawo, n'abuulya ati, "Niki ekyo?"

³⁷ Ni bamukohera bat oYesu ow'e Naazaleesi niiye abita.

³⁸ Awo n'atumula maaminkirira ati, "Iwe Yesu oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!"

³⁹ Kale awo ibo ababbaire beekubbembeire ni bamukaawuukira nga bamukoba asirike, neye iye ni yeeyongera-bweeyongeri kwaminkirira ati, "Iwe oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!"

⁴⁰ Awo oYesu n'ayemerera era n'alagira bamutwalire omusaiza oyo. Kale omusaiza oyo owebamwigereirye, oYesu n'amubuulya ati,

⁴¹ "Iwe, otaka nkukolere niki?" N'airamu ati, "Musengwa, ondamye amaiso."

⁴² OYesu n'amukoba ati, "Aale obone, era olamire olwa kwikiriryakwo."

⁴³ Amangu ago amaisoge ni galama, era ni yeeyabira n'oYesu ng'awuuja oKibbumba. N'abantu bonabona ababbairewo owebaboinne ekyo, bona ni bawuuja oKibbumba.

19

OYesu n'oZaakayo

¹ Awo oYesu n'abeyabbaire nabo ni baingira omu kibuga e Yeriko, era nga babita nzira.

² Omu kibuga omwo mwabbairemu omusaiza eriinalye bati Zaakayo eyabbaire omukulu w'abasoloji ba musolo era nga musuni.

³ Omusaiza oyo yatakire okumanyica oYesu, neye olw'obumpibwe nandi n'ayezya okumubona olw'ekiyindi ky'abantu.

⁴ Kale n'airuka n'asaliza omumaiso oYesu e giyabbaire alungama, kaisi era n'aniina oku musaale omusikamooli, ayezye okubona oYesu.

⁵ OYesu oweyatuuukirewo, n'alola e ngulu oku kisaale, kaisi n'amukoba ati, "Zaakayo, oniinuke mangu olw'okubba olwatyanu nteekwa okubba mugeniwo."

⁶ Kale oZaakayo n'aniinukirawo, era n'ayaniriza oYesu e ika n'eisangaalo.

⁷ Awo, abantu owebaboinne ng'oYesu ayabireyo, bonabona ni batandiika okwezuluguma nga bakoba bati, "Ayabire kucaala w'odi akola ebbbibibbi."

⁸ Neye oluzwanyuma oku lunaku olwo oZaakayo n'ayemerera, n'akoba oMusengwa ati, "Musengwa, aale atyanu ndi kugabulamu aakati ebintu byange, kaisi ekitundu ekimo nkigabire abadoobi. Era obanga waliwo ogunalyakire, n'amwiriryawo emirundi eena."

⁹ Awo oYesu n'akoba ati, "Olwatyanu obulokole bwingiire omu nyumba munu olw'okubba onu onanyere aanu yena mwizukulu wa Ibbulaimu.

¹⁰ Kaisi era n'oMwana wa Muntu yaizire kunoonia n'okulokola baabo ababbaire bagotere."

Olugero lw'abagalama eikumi

(Mat 25:14-30)

¹¹ Awo nga bali kuwlira ebyo, oYesu ni yeeyongera n'abagerera olugero olw'okubba yabbaire kumpi n'e Yerusaalemi, era e gibabbaire baseega bati obwakabaka bwa Kibbumba bwabbaire bw'okubbaawo nga yankutuukayo.

¹² Kagira yabagereire ati, "Wabbairewo omuntu ow'ekitiisyayaabire omu kyalo eky'e yala okumusuucu okabaka, kaisi aire.

¹³ Kale n'ayetaku abagalame ikumi, kaisi n'awa nabuli muntu empiiya egibeeta bati mina* moiza moiza, n'abakoba ati, 'Musuubuulenje omu mpiiya ginu paka Owenaliira.'

19:10 19:10 Mat 18:11 * 19:13 19:13 **Mina** emoiza yekenanakananga empeera y'omupakasi ey'emyeri misatu.

14 "Neye ab'omu kyalokye babbaire tibamutaka era ni batuma abakwenda okumusenjaaku baabe eedi e giyabbaire ayaba, bakobe bati, 'Titutaka oyo okubba kabaka waiswe.'

15 "Neye iye era oweyatuuukire eedi, bamusuucirye kabaka era n'aira. Kale awo oweyarire n'alagira okumwetera abagalama badi abeyabbaire awaire empiiya, abone amagoba agebabbaire basuniremu.

16 "Eyasookere yaizire n'akoba ati, 'Musengwa, empiiyagyo, gireetere amagoba g'emina ikumi.'

17 "Kale n'amukoba ati, 'Weebale ino iwe omugalama omusa. Ng'owoobbaire omwesigwa omu kintu ekityai kinu, nkuware obwezye okufuga ebibuga ikumi.'

18 "Awo owokubiri n'aiza, n'akoba ati, 'Musengwa, empiiyagyo gireetere amagoba g'emina itaanu.'

19 "Kale oMusengwawe n'amukoba ati, 'Iwe nkuware okufuga ebibuga bitaanu.'

20 "Awo omugalama ogondi n'aiza, iye n'akoba ati, 'Musengwa, empiiyagyo nginu, era n'agibisire nakusani nga mbiringe omu kiwero.

21 Nakolere ntso olw'okubba nakutiire engeri egyloli omuntu omugosi. Iwe otwala n'ekinandi n'otaganira, era oli ooti mulimi akesa ekinandi n'asiga.'

22 "Kale omusengwawe n'amukoba ati, 'Iwe omugalama akola ebibbibibi, njaba kusinzirira ku byotumwire okukusalira omusango. Mbona ng'omaite, aale tiwamaite oti ndi muntu mugosi, atwala n'ekinandi ni ntaganira, era akungula n'ekinandi ni nsiga?'

23 Aale kale lwaki empiiya gyange tiwagikoopere abasuubuuzi, kaisi nze nga njirire ni ngisyomayo nga kuliku n'amagoba?'

24 "Kale n'akoba ababbaire beemereire aawo ati, 'Mumutooleku emina eyo egiali nayo, mugiwe oodi aali n'emina gidi eikumi.'

25 Neye ibo ni bamukoba bati, 'Musengwa, oodi iye aali nagyo egindi ikumi mbeerereri!'

26 "Awo omusengwa waabwe n'airamu ati, 'Mbakoera nti nabuli aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, kaisi oyo abula, balimutoolaku n'akatyayi kadi akebalibba bamuwaire.

27 Kale atyanu abalabe bange ibo etibantakiiryre okusuuka kabaka waabwe, mubaleete aanu, era mubaite nga mbona.' "

*OYesu bamwaniriza omu kitiiysa eky'amaani
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Yok 12:12-19)*

28 Awo oYesu oweyamlire okutumula ebyo, ni yeeyongerayo n'ayaba paka e Yerusaalemi.

29 Awo, oweyabbaire ng'ali kumpi okutuuka e Bbesufaage n'e Bbesaniya, ebiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw'eMisaale eMizaituuni, n'atuma babiri oku beegibe ng'abakoba ati

30 "Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda omutomuto ogubatatyamangaku ogubasibire aawo. Mumuteere era mumuleete aanu.

31 Owewabbaawo ababuulya ati, 'Lwaki mumuteera?' Mwamwiramu muti, 'OMusengwa niiye amwetaaga.' "

32 Awo abebatumire ni baaba, era ni bamwajirya ng'oweyabbaire ababakobere.

³³ Kale owebabbaire nga bateera ompunda, abananyere ni bababulya bati, "Inywe, Iwaki muteera ompunda oyo?"

³⁴ Ibo ni bairamu bati, "OMusengwa niiye amwetaaga."

³⁵ Awo ni bamuleetera oMusengwa oYesu, era owebamutuucirye ni bamwalaku ebizibaawo byabwe, kaisi ni baniinisyaku oYesu ayabireku.

³⁶ Abantu baabanga baala omu nzira ebizwalo byabwe oYesu ng'abitaku ng'ali oku mpunda.

³⁷ Awo oweyabbaire nga yatira okuserengeta okuzwa oku lusozi olw'emisaale emizaituuni, ekiyindi kyonakyona eky'abeegibe ni kitandiika okuwuuja oKibbumba n'eigono ery'amaani n'eisangaalo olw'ebewunyo byonabyona ebibabbaire baboine.

³⁸ Bembanga bati, "W'enkabi okabaka oyo aiza omu liina lyu Musengwa iye oKibbumba!

Eidembe libbe omwigulu,

n'ekitiisya kibbe eeri oKibbumba aali omwigulu."

³⁹ Neye abamo oku Bafalisaayo ababbaire omu kiyindi ni bakoba oYesu bati, "Musomesya, okaawukire abeegibo basirike."

⁴⁰ OYesu n'abairamu ati, "Mbakohera nti singa banu basirika, amabbaale igo gaceera."

OYesu akunga olwa Yerusaalemi

⁴¹ Awo oYesu oweyabbaire ng'ali kumpi n'ekibuga ky'e Yerusaalemi era ng'akirengera, n'akunga olw'abantu baayo,

⁴² ng'akoba ati, "Aale inywe nywena abantu b'e Yerusaalemi singa kadi luceire nga mumanyicirye ekyo ekyezza okubaleetera eidembe! Neye paka atyanu kibeebisireku.

⁴³ Ekiseera kyalituuka abalabe baanywe ni babasitaku olukita, kaisi ni babeeruguuliriryu era ni babaziga okuzwera buli wantu.

⁴⁴ Balibamalirawo nakimo era paka n'abaana baanywe. Era mpaawo eibbaale kadi limo eryalisigala nga lyombeke oku liinaye, olw'okubba timwamanyicirye ekiseera oKibbumba ekiyaiiziireemu okubalokola."

OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Yoh 2:13-22)

⁴⁵ Kale oYesu oweyatukire, n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu era n'atandiika okubbingamu ababbaire batundiramu ebintu.

⁴⁶ Yabakobere ati, "Bakiwandiiikire bati, 'Enyumba yange yaabbanga nyumba ya kusabiram, neye inywe mugisuucirye mpuku y'abanyagi omubeebisa.'

⁴⁷ Oluzwanyuma lw'ebyo, nabuli lunaku oYesu yayegesyanga omu Yeekaalu. Neye abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, n'abantu abakulu abandi omwigwanga, nga bagezyaku okusala amalabuki g'okumwita.

⁴⁸ Cooka tibasunirewo engeri yonayona, olw'okubba abantu badi abandi bonabona babbaire bamweruguuliriryu nga bamuwulisisya ino n'eiganyi.

20

*OYesu bamubuulya oku bwezyebwe
(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)*

¹ Lwabbaire lumo, oYesu oweeyabbaire ng'ayegesya omu Yeekaalu, era ng'abakobera aMawuliro aMasa, abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, aamo n'abantu abakulu omwigwanga, ni baaba e gyali.

² Kale awo ni bamubuulya bati, "Otukobere, oli na bwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwaire obwezye obwo?"

³ OYesu n'abairamu ati, "Zena oleke mbabuulye ekibuulyo. Munkobere,

⁴ naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba ooba bantu?"

⁵ Awo ni beegeyamu bati, "Singa tumwiramu tuti Kibbumba niiye eyamutumire, ayaba okutubuulya ati, 'Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiriiryemu?'

⁶ Neye singa tumwiramu tuti abantu niibo abamutumire, abantu bonabona batukubba amabbaale olw'okubba baikiriryu nakimo bati oYokaana yabbaire naabbi."

⁷ Kale ni bairamu bati, "Titumaite eyamutumire."

⁸ Awo oYesu yena n'abakoba ati, "Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu."

Olugero lw'abapangisya b'omusiri

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Awo oYesu ni yeeyongera era n'agerera abantu ababbairewo olugero lunu ati, "Wabbairewo omuntu eyakomere omusiri gw'emizabbibbu, n'aguteekamu abapangisya, n'ayaba awantu n'alwayo.

¹⁰ Ekiseera eky'amakungula owekyatuukire, n'atuma omugalama eeri abapangisya, bamuweeku ebineneka by'omusiri gw'emizabbibbu. Neye ibo bamukubbire-bukubbi, era ni bamubbinga nga tiba-muwareku akantu konakona.

¹¹ Kale n'abasindikira tete omugalama ogondi. Neye oyo yena ni bamukubba, ni bamwemulayemula, era ni bamubbinga nga tiba-muwareku akantu konakona.

¹² Era tete n'atuma owokusatu. N'oyo yena ni bamutemulatemula, era ni bamutoola omu musiri ni bamumuma eedi.

¹³ "Awo onyere omusiri gw'emizabbibbu ni yeebuulya ati, 'Nakola ntya? Njaba okutuma omwana wange omutake, amo bamuwa iye ekitiisya.'

¹⁴ Neye abapangisya owebamuboine, ni beegeyamu bati, 'Onu niiye omusika; oleke tumwite, obusika bwalibba bwaiswe.'

¹⁵ Kale ni bamutoola omu musiri gw'emizabbibbu ogwo, ni bamut-wala ni bamwita.

"Kale onanyere omusiri ogwo niki ekiyalibakola?

¹⁶ Yalyaba n'aita abapangisya abo, kaisi n'agukwatisya abandi."

Awo abantu ababbairewo owebawuliire ebyo ni bakoba bati, "Kadi singa ekyo tikibbaawo!"

¹⁷ Neye oYesu n'abalingirira nakusani, kaisi n'ababuulya ati, "Aale eKiwandiike kinu kibba kitegeeza niki? Ekikoba kitit:
'Eibbaale abombeki eribagaine,

lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda.' ”

¹⁸ “Nabuli muntu agaana enjegesya yange ali ooti muntu agwa okwibbaale eryo, n'avunikavunika, era ali ooti yooyo oguligwaku ni limususungula.”

¹⁹ Awo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'abakabona abakulu, olw'okubba babbaire bamaite bati olugero olwo oYesu olwagerere, lubbaire lukwata ku niibo, ni banoonia engeri y'okumukwata omu kaseera akananyere ako neye ni batyu abantu.

*Ebikwata oku kuwa omusolo
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)*

²⁰ Kale awo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'abakabona abakulu owebabbaire bakaali bakiyi oYesu okumukwata, ni batuma abakeeti beesuuce ooti bantu abasa, bamukwatisye omu bibono ebyatumula, kaisi bayezye okumuwaayo omu mbuga y'weitwale ly'e Buyudaaya.

²¹ Batyo abakeeti abo ni bamukoba bati, “Musomesya, tumaite tuti ebyotumula n'ebiyoyegesya by'amazima, era tomomola omu bantu, neye obeegesya mu mazima ebyo oKibbumba ebyataka bakole.

²² Atyanu Musengwa, otukobere. Kibba kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?”

²³ Neye oYesu n'amanyica omutego gwabwe ogubabbaireku, kaisi n'abakoba ati,

²⁴ “Kaade muleete edinaali. Ekifaananyi n'amaliina ebiriku byani?” Ni bamwiramu bati, “Bya Kaisaali.”

²⁵ Awo oYesu n'abakoba ati, “Kale ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba.”

²⁶ Batyo abakeeti nandi ni bayezya okumukwatikisa omu kintu kadi kimo okubiyatumwire aawo omumaiso g'abantu. Kale ni beewunya ino olw'ekiyabairiremu, era ni basirika.

*Ebikwata oku kuzuukira
(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)*

²⁷ Awo aBasedukaayo olw'okubba bakoba bati mpaawo kuzuukira, abamo ni baaba e giri oYesu ni bamubuulya bati,

²⁸ “Musomesya, oMusa yatuwandiikiire ekiragiro kiti omuntu owaafa, n'aleka onamwandu, neye nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa onamwandu oyo, kaisi abyalire omugandawe abaana.

²⁹ Kale wabbairewo abaganda musanvu. Asooka n'aleeta omukali, neye n'afa nga tabyaireku omwana.

³⁰ N'owokubiri n'amusika era yena n'afa nga tamubyairemu omwana.

³¹ Era n'owokusatu yena atyo. N'omu ngeri enanyere eyo bonabona omusantu ni basikaku omukali oyo, era ni bafa nga tibamubyairemu omwana.

³² Oluzwanyuma, omukali yena n'afa.

³³ Atyanu olwo oku lunaku olw'okuzuukira, omukali oyo yalibba waani, ngoyo bonabona omusantu bamufumbiirweku?”

³⁴ Awo oYesu n'abairamu ati, “Abantu ab'oku kyalo kunu ibo basuna obufumbo.

35 Neyeabantu abo oKibbumba abaasaniza okubba omwigulu oluzwanyuma lw'okuzuukira, ibo tibalibba n'obufumbo.

36 Era ibo balibba tibayezya okufa tete olw'okubba balibba ooti bamalaika. Era balibba baana ba Kibbumba olw'okubba balibba bazuukiire.

37 Era n'oMusa alaga ati abafu bazuukira olw'okubba omu kitundu ekitumula oku kisaka, atumula oku Musengwa iye oKibbumba ati, Kibbumba wa Ibbulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo.

38 OKibbumba w'abantu ababba aboomi newankubbaire nga balmalire okufa neye tiwa bantu abasigala omu kufa, olw'okubba aboomi n'abafu eeri oKibbumba babba boomi."

39 Abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ni bairamu bati, "Musomesya, oiriremu nakusani."

40 Bakobere batyo olw'okubba wabbaire mpaawo eyaguma ni yeeyongera okumubuulya ebibuulyo ebindi.

OKurisito n'oDawudi
(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

41 Awo oYesu n'abakoba ati, "Bayezya batya okukoba bati oKurisito ogubasukireku amafuta, Mwizukulu wa kabaka oDawudi?

42 Ng'oDawudi onanyere, omu kitabo kya Zabbuli yakobere ati: 'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro,

43 paka Owenaligondya abalabebo

ni mbasuca mukonkolo gw'okuuuumuliryaku ebigerebyo.'

44 "Ooba ng'oDawudi onanyere amweta 'Musengwawe' kaisi tete oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?"

Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka
(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

45 Kale awo abantu bonabona nga bawulira, oYesu n'akoba abeegibe ati,

46 "Mwekuume abakugu omu by'aMateeka ga Musa, abataka okutambula nga bazwaire amaganduula amawanvwiriri ageekuuvisira ansi, okulaga bati bantu batukulye. Era bataka okubasugiriyasugirya omu butale n'okutyama omu bifo eby'omumaiso omu makumbaaniro, n'omu bifo eby'abantu ab'ekitiisyaa oku mambaga.

47 Era banyaga ebintu byonabyona omu manyumba g'abanamwandu, n'okusaba oKibbumba omu bibono ebingi olw'okweraga. Abo balisuna ekibonerezekikiraku obunene."

21

Ekirabo kya namwandu
(Mak 12:41-44)

1 Awo oYesu ng'akaali ali omu Yeekaalu n'abona abasuni nga bateeka empiiya gyabwe omu kintu ky'ebirabo omu Yeekaalu.

2 Awo era n'abona n'onamwandu omudoobi yena ng'ateekamu obumpiyya* bubiri, obusembayo okubba obw'ebbeeyi entono nakimo.

³ Kale n'akoba abeegibe ati, "Mbakobera amazima nti onamwandum omudoobi onu iye ateekeremu kinene ino okukiraku abandi badi bonabona.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba ibo ebirabo byabwe batoire ku busuni obubali nabwo, neye onu iye omu budoobibwe ateekeremu kyonakyona ekyabbaire nakyo ekibbaire ky'okujejera obwomibwe."

OYesu atumula oku kujigirika kw'eYeekaalu

(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)

⁵ Awo abamo oku beegi ba Yesu owebabbaire batumula oku Yeekaalu ng'owebagyombekere n'amabbaale amasa, era ng'owebagitimbire n'eb yokujolija ebigibonekesya nakusani, oYesu n'akoba ati,

⁶ "Ebyo ebimubona, ekiseera kyalituuka, owewatalibbeerawo eibbaale kadi limo eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo."

Ebigosi n'okubayiigaania

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Awo abeegi ba Yesu ni bamubuulya bat, "Musomesya, ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati byatira okubbaawo?"

⁸ Iye oYesu n'abairamu ati, "Mwekuume, tiwaabbaawo abagotesyagotesya; olw'okubba bangi baliiza nga beeyeta ninze, era nga bakoba bat, 'Ekiseera kya Kurisito okwira kiri kumpi okutuuka.' Timubasengereryanga.

⁹ Owemuwuliranga entalo n'obwediiimo, timutyanga. Ebyo biteekwa okusooka okubbaawo, neye era enkomerero tiyalituukirawo."

¹⁰ Era awo ni yeeyongera okubakobera ati, "Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n'obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi.

¹¹ Walibbaawo omusisi ow'amaani, n'amanzala n'okawumpuli[†] omu bitundu bingi. Era walibbaawo n'ebitiisiriry n'obumanyiciry o bw'amaani okuzwa omwigulu.

¹² "Neye ebyo byonabyona nga bikaali okubbaawo, balibakwata era ni babayiigaania. Balibawaayo okubawozesya omu makumbaaniro, n'okubasiba omu mabbusu. Era balibatwala omumaiso g'abakabaka n'ag'abafugi olw'eriina lyange.

¹³ Ekyo kyalibazweramu inywe abeegi bange okubatuucaaku aMawuliro aMasa.

¹⁴ Neye muli n'okumanya muti timuli n'okusooka okweraliikirira ekya kuwozya.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba nze nalibawa ebibono n'amalabuki, abalabe baanywe ebibatayezza okwakanisy waire okugaana.

¹⁶ Paka n'ababyaire baanywe n'abaganda baanywe, n'abekika kyanywe, n'emikago gyanywe bona balibalyamu olukwe era abamo kwinywe balibaita.

¹⁷ Abantu bonabona balibacaawa olw'eriina lyange.

¹⁸ Neye mpaawo kwinywe eyalijigirika obwomibwe obw'omwoyo.[‡]

¹⁹ Olw'okugumira ebigosi kwanywe mwalirokoka."

OYesu atumula oku kujigirika okwa Yerusaalemi

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

[†] 21:11 21:11 Okawumpuli, niibwo obulwaire obwita ino abantu. ^{21:15 21:14-15} Luk 12:11-12 [‡] 21:18 21:18 EBiwandiike ebimo bikoba biti, Newankubbaire akaziiri oku mitwe gyanywe tikalijigirika.

²⁰ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Owemwalibona ng'amaje geeruguliriiyre ekibuga ky'e Yerusaalemi, olwo nga mumanya muti bali kumpi okukijigirica.

²¹ Olwo abo abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi, ibo abalibba omu kibuga ky'e Yerusaalemi bakizwangamu, era abo abalibba omu byalo tibakingirangamu.

²² Ekyo kityo olw'okubba ekiseera ekyo kyalibba kya Kibbumba kunyaaja eeri abantu ab'omu kibuga ekyo, era ekyo kyalibba kutuukirirya Biwandiike.

²³ Abalibba ebida n'abalibba bayonkesya omu naku egyo, nga baligada ino! Walibbaawo okugada okw'amaani oku kyalokinu, n'obulwa bwa Kibbumba oku bantu baamu.

²⁴ Abandi balibaita n'empima, kaisi abandi balibatwala omu byalo ebtali bimo omu busibe, era aBatali Bayudaaya baliwamba era ni bafuga kubbikubbi ino ekibuga ky'e Yerusaalemi paka ebiseera oKibbumba ebiyategekeire aBatali Bayudaaya okufuga, owebyaliwaaku."

*Okwira kw'oMwana wa Muntu
(Mat 24:29-31; Mak 13:24-31)*

²⁵ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Walibbaawo ebyewunyo okwisana n'oku mweri n'oku nkota. N'oku kyalokinu abantu balyeraliikirira nga batya olw'okuwolomboga kw'enyanza n'okubbaapa kw'amayengo.

²⁶ Abantu balibbalikaku olw'entiisya n'olw'okweraliikirira ebyalibbaawo oku kyalokinu, olw'okubba obufugi n'ebibbumbe eby'angulu omwibbanga balibitengeetya.

²⁷ Olwo kaisi ni babona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri, era ng'ali n'obwezye bungi n'ekitiisya eky'amaani.

²⁸ Kale ebyo owebyalitandiika okubbaawo, musetukanga era ni mugangamula emitwe gyanywe olw'okubba okubanunula inywe, kwalibba kuli kwigereranga."

²⁹ Awo oYesu n'abagerera olugero ati, "Aale mubonere oku musaale omutiini, era n'egindi gyonagyona.

³⁰ Owemubona nga gikunkumuka nga mumanya muti ebiseera eby'eisana biigereire.

³¹ N'omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanya muti obwakabaka bwa Kibbumba bwigereire."

³² Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mbakoera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubbaawo ng'abantu ab'omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

³³ Eigulu n'ekyalokinu abantu byaliwaawo, neye ebibono byange tibyaliwaawo kadi naire."

Okwekuuma kwetaagisya

³⁴ Awo oYesu n'alabula abantu ati, "Mwekuume okwetalawusa, n'obuteemeere, n'okweraliikirira ebyobwomi bw'oku kyalokinu okutazitowereranga emyoyo gyanywe, amo ni mubba ooti muli awo ng'olunaku lwa Kibbumba olw'okusaliraku emisango lubagwireku nga timwetegekere ooti muntu azwa omu mutego.

³⁵ Ekyo kityo olw'okubba ekyo kyalikwata oku bantu bonabona abali oku kyalo.

³⁶ Kale mubbenge beetegeki, era musabenge oKibbumba, kaisi mwezye okuwunuka ebyo byonabyona ebyaba okubbaawo, n'okwezya okwemerera omumaiso g'omwana wa Muntu."

³⁷ Nabuli lunaku omusana oYesu yaabbanga mu Yeekaalu ng'ayegesya, kaisi owekwairugalanga n'awuluka okwaba oku Lusozi olubeeta olw'eMisaale eMizaituuni okumalira eeyo ekiire.

³⁸ Abantu bangi ino bawuunanga amakeezi ni baaba e gyali omu Yeekaalu okumuwlisisiya.

22

Olukwe olw'okwita oYesu

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Yok 11:45-53)

¹ Kale awo oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, ogubeeta oMukolo ogw'oKutambukirya, gwabbaire gwatira okutuuka.

² Era abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa babbaire banoonia engeri y'okwita oYesu mu mbiso olw'okubba babbaire batya abantu.

OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe

(Mat 26:14-16; Mak 14:10-11)

³ Awo oSitaani n'aingira omu mwoyo gwa Yuda oIsikalyoti, eyabaire omoiza oku beegi ba Yesu eikumi na babiri.

⁴ Kaisi oYuda n'ayaba n'ateesa n'abakabona abakulu, n'abakuumi b'eYeekaalu abakulu engeri egyayinza okulyamu oYesu olukwe, amuweeyo egibali.

⁵ Olw'ekyo badi ni basangaala ino, era ni bategeragana okumuwa empiiya.

⁶ Kale awo n'aikirirya, era n'anoonia akaseera akasa ak'okubabbeera bakwate oYesu, ng'ekiziima ky'abantu kibulawo.

OYesu alya n'abeegibe oku Mukolo

(Mat 26:17-25; Mak 14:12-16; Yok 13:21-30)

⁷ Awo olunaku ni lutuuka olw'oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, olubasaliraku ontaama omutomuto ogubasadaaka oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

⁸ Kale oYesu n'atuma oPeetero n'oYokaana, n'abakoba ati, "Mwabe mututegekere oMukolo ogw'oKutambukirya, tugulye."

⁹ Ibo ni bamubuulya bati, "Otaka tugutegekere yaina?"

¹⁰ Iye n'abakoba ati, "Aale owemwabba nga mwingira omu kibuga, mwajirya omusaiza eyeetiikire ensaka y'amaizi, mumusengererye paka omu nyumba omuyaingira.

¹¹ Era mukobe onanyere enyumba omuntu oyo omuyaingira muti, 'OMusomesya akobere ati; nambu ekisenge kiri yaina, iye n'abeegibe omubaliira oMukolo ogw'oKutambukirya?

¹² Iye yabalagisya ekisenge ekinene ekiri e ngulu omu kalina, ekibamalire okwalirira, kaisi mututegekere omwo ebyokulya.' "

¹³ Awo ni baaba, era ni baaja nga byonabyona biri ng'oYesu owejabakobere, era ni bategeka oMukolo ogw'oKutambukirya.

Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1Ko 11:23-25)

¹⁴ Awo esaawa ey'okulya oweiyatuukire, oYesu n'atyama okuliira aamo n'abatumebe.

¹⁵ Kaisi n'abakoba ati, "Ntakire ino okuliira aamo na inywe oku Mukolo gunu ogw'oKutambukirya, nga nkaali okugada.

¹⁶ Era mbakobera nti tinaliiramu okugulya, paka amakulu gaagwo owegalituukirira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

¹⁷ Kale oYesu n'akwata ekikopo ky'enviinyo, ni yeebalya oKibbumba, era n'abakoba ati, "Mukwate kinu mugabane nywenanywena,

¹⁸ olw'okubba mbakobera nti okuzwa atyanu tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa eky'emizabbibbu, paka obwakabaka bwa Kibbumba owebwalibbeerawo."

¹⁹ Era n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, kaisi n'aguvunavunamu, n'awa abeegibe ng'abakoba ati, "Gunu niigwo omubiri gwange [ogumpaayo okulwanywe. Mukolenge kinu olwa kunjebukiryia."

²⁰ Ekiinulo owekyawoire, n'abawa ekikopo eky'enviinyo omu ngeri enanyere eyo, ng'akoba ati, "Ekikopo kinu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka okulwanywe era ogukakasa endagaano ya Kibbumba empyaka.]*

²¹ "Neye obone, oyo ayaba okundyamu olukwe alya na nze ekyokulya oku menza.

²² Dala oMwana wa Muntu ayaba okufa ng'owebakitegekere, neye wobe! Omuntu oyo eyamulyamu olukwe ng'alabire!"

²³ Awo ibo abeegibe ni batandiika okwebuulyangana bati, "Naani kwiswe ayaba okukola ekijo."

Empaka oku ky'okubba ow'ekitiisya

²⁴ Kale awo ni wabbaawo empaka omu beegi ba Yesu, nga beeбуulyangana bati naani kwibo ogubatwala okubba akira ekitiisya.

²⁵ OYesu n'abakoba ati, "Abakabaka b'abantu abo aBatali Bayudaaya bataka abantu abebafuga babamanye bati babaliku obwezye, era abo ab'obwezye, beeyeta babbeeri baabwe.

²⁶ Neye inywe timwabba ooti niibo, wazira akiraku okubba ow'ekitiisya mwinywe, abbe ooti niiye omutomuto waamu era omwekubbemberi abbe ng'omuweererya.

²⁷ Aale akiraku okubba ow'ekitiisya niiye aliina? Oyo atyaime okulya, ooba oyo aweererya? Tiyooyo atyaime okulya? Neye nze mwinywe ndi ooti muweererya.

²⁸ "Era inywe abantu abasigaire na nze omu bigosi byange,

²⁹ zena mbawa obwezye okufuga obwakabaka nga zena oBbaabba oweyampaire obwezye okufuga,

³⁰ kaisi muliire oku menza yange omu bwakabaka bwange. Era mwalityama oku ntebe egy'obufugi eikumi na ibiri ni musalira ebika eikumi na bibiri ebya Isirairi emisango."

* **22:20 22:19-20** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukita. **22:20**
22:20 Yer 31:31-34 **22:21 22:21** Zab 41:9 **22:24 22:24** Mat 18:1; Mak 9:34; Luk 9:46
22:25 22:25 Mat 20:25-27; Mak 10:42-44 **22:26 22:26** Mat 23:11; Mak 9:35 **22:27 22:27**
Yok 13:12-15 **22:30 22:30** Mat 19:28

*OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Yok 13:36-38)*

³¹ Awo oYesu n'akoba oSimooni Peetero ati, "Simooni, Simooni, oSitaani asabire oKibbumba amwikirirye abagezesye okwabula abasa omu babbibabbi ng'omuntu awasenyentamu engaanoo.

³² Neye nze nkusabiire, tiwawaamu okwikirirya. Era owewalimala okwenenya, ogumyangaabeegi abainawo."

³³ Neye oPeetero n'amukoba ati, "Musengwa, neetegekere okwaba na iwe omu mabbuusu era n'okufeera aamo na iwe."

³⁴ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Peetero, nkukobera nti olwatyanu, onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga wankuneegaanira emirundi misatu ng'okoba oti tommaita."

³⁵ Kale awo oYesu n'ababuulya ati, "Owenabatumire nandi ni mwaba n'omugoba ogw'empiiya, newankubbaire ebikotiya eby'abasabiriri, waire engaito, wabbairewo ekimwadambire?" Ni bamwiramu bati, "Mpaawo naire."

³⁶ Kale awo n'abakoba ati, "Neye atyanu oyo aali n'omugoba ogw'empiiya ayabe nagwo, n'oyo aali n'ekisawo yena ayabe nakyo, era owoobba odamba empiima, otunde ekizwalokyo ogigule.

³⁷ Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike ekintumulaku kit: 'Bamubaliire aamo n'abakola ebibbibibbi,' kiteekwa okutuukirira. Era eBiwandiike ebyo byonabyona ebinkwataku biteekwa okutuukirira."

³⁸ Neye ibo abeegibe ni bamukoba bati, "Musengwa, obone aanu tulikuwoo n'empiiima ibiri." Iye n'abairamu ati, "Ekyo kimala!"

*OYesu asaba oKibbumba oku lusozi
(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)*

³⁹ Awo oYesu n'awuluka omu kibuga n'ayaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni ng'oweyakolanga, era abeegibe ni bamusengererya.

⁴⁰ Oweyatukire omu kifo ekyo, n'abakoba ati, "Musabe oKibbumba kaisi timwagwa omu bikemo."

⁴¹ Awo oYesu iye n'abazwaku ni yeeyongerakuyu katono omumaiso ebigure ooti 30, n'akoma amazwi n'asaba oKibbumba,

⁴² ati, "Bbaabba, owoobba ng'otaka, ontooleku ekipimo ekyokugada okwo, neye iwe ekyotaka niikyo ekyobba okole tinga nze owentaka." [

⁴³ Kaisi awo omalaika n'azwa omwigulu n'amubonekera, era n'amugumya.

⁴⁴ Kale oYesu ng'ali omu bulumi obungi, ni yeeyongera okwegairira ino oKibbumba, era olwotalwe ni lutoonya nga luli ooti gatondo g'omusaaye agatoonya ansi.][†]

⁴⁵ Awo oweyasetukire okuzwa omu kusaba oKibbumba, n'aiza e giri abeegibe, n'abaajirya nga bagonere olw'enima egibabbaire nayo.

⁴⁶ Kaisi n'ababuulya ati, "Inywe, mugona-bugoni? Musetuke musabe oKibbumba, kaisi timwagwa omu bikemo."

*Bakwata oYesu
(Mat 26:27-56; Mak 14:43-50; Yok 18:3-11)*

47 Ala oYesu yabbaire akaali atumula, kaisi ekiyindi ky'abantu ni kituuka, ng'omusaiza ogubeetanga bati Yuda eyabbaire omoiza oku beegibe eikumi na babiri akyekudembeire. Kale awo n'aigerera e giri oYesu okumusugirya ng'amugwa mu kifubba.

48 Neye oYesu n'amubuulya ati, "Yuda, olyamu oMwana wa Muntu olukwe mu ngeri y'okumusugirya ng'omugwa mu kifubba!"

49 Kale awo abeegi ba Yesu owebaboina ekyaba okubbaawo, ni bamubuulya bati, "Musengwa, tubalwanisye n'empima?"

50 Era omoiza oku beegi abo n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi eky'oku ndiiro n'amutiicaaku.

51 Neye oYesu n'abakoba ati, "Mulekeraawo!" Kaisi n'akwata oku kinkuyu ky'ekitwi ky'omugalama oyo, era n'akiiryawo.

52 Awo oYesu n'akoba abakabona abakulu, n'abakuumi b'eYeekaalu abakulu, era n'abantu abakulu omwigwanga ababbaire baizire okumukwata, ati, "Mwizire nga muli n'empima n'emiigo ooti mwaba kukwata muyeekera?

53 Kale nabuli lunaku naabbanga na inywe omu Yeekaalu, nandi munkwata. Neye kinu niikyo ekiseera kyanywe, era niikyo ekiseera ky'amaani g'endikiirya."

OPeetero yeegaana oYesu

(Mat 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72; Yok 18:12-18,25-27)

54 Awo ni bakwata oYesu, ni bamutwala omu nyumba ya kabona akira obukulu, era oPeetero n'asenjeryaku ng'alekerekkuuo eibbangaa.

55 Neye owebamalire okukuma ekisiki omu luuga aakati, ni batyama aamo, era oPeetero yena n'atyama aamo nabo okwota omusyo.

56 Awo omoiza oku baala ababbaire abaweererya e wa kabona akira obukulu owejaboine oPeetero ng'atyaimo omusyo e gigumoleka, n'amwekalikika, kaisi n'akoba ababbairewo ati, "N'omusaiza oyo yena abbanga n'oYesu."

57 Neye oPeetero ni yeegaana ati, "Mukali iwe, omusaiza oyo timmumaite."

58 Era nga wabitirewo akaseera katono, omuntu ogondi n'amubona, era n'amukoba ati, "Na iwe wena oli moiza kwibo." Neye oPeetero n'amwiramu ati, "Musaiza iwe, tiniyiwe owekiri bbe!"

59 Tete nga wabitirewo ekiseera ky'esaawa ooti moiza, omuntu ogondi n'akakasa ng'akoba ati, "Dala onu yena moiza oku basengereri ba Yesu olw'okubba yena Mugaliraaya."

60 Neye era oPeetero n'akaalaamira nakimo ino ng'akoba ati, "Musaiza iwe, timmaite ekyokoba, nze omusaiza oyo timmumaiteku kadi!" Amangu ago, owejabaire ng'akaali atumula, onkoko n'akookoola.

61 OMusengwa waiswe n'agaluka n'alingirira oPeetero. Awo oPeetero n'ayebukirya ekibono kya Musengwa, ng'oweyabbaire amukobere ati, "Olwatyanu onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga waneegaine emirundi misatu ng'okoba otu tommaite."

62 Era awo oPeetero n'awuluka, era n'akunga ino.

OYesu bamujooga era n'okumukubba

(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³ Awo abasaiza abebabbaire bakuumisirye oYesu, ni bamujogga era nga webamukubba.

⁶⁴ Era ni bamubiikaku amaiso, kaisi ni bamukoba bati, "Aale otuwe obunaabbi, naani akukubbire?"

⁶⁵ Era ni bamuduula ebintu ebindi bingi ino.

OYesu omumaiso g'oLukiiko

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Yok 18:19-24)

⁶⁶ Awo obwire owebwaceire, olukiiko lw'abantu abakulu omwig-wanga, n'abakabona abakulu, era n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, ni bakumbaana, kaisi awo ni baleeta oYesu omumaiso gaawe.

⁶⁷ Kale ni bamukoba bati, "Otukobere obanga niiwe oKurisito ogubasukireku amafuta." Neye oYesu n'abairamu ati, "Nowenabakobera, timwaikirirye,

⁶⁸ era n'owenababuulya, timwanjiremu.

⁶⁹ Neye okuzwa atyanu, oMwana wa Muntu ayaba okutyama n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.[‡]

⁷⁰ Awo bonabona ni bamubuulya bati, "Ekyoli kutegeeza oti iwe oli Mwana wa Kibbumba?" Iye n'abairamu ati, "Ng'owemukolere era ninze oyo."

⁷¹ Kale awo ni bakoba bati, "Tukaali tutaka obujulizi obundi bwaki? Iswe abananyere ngoyo tuwuliire ng'atumula."

23

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Yok 18:28-38)

¹ Awo ab'olukiiko bonabona ababbairewo ni basetuka, ni batwala oYesu eeri oPiraato.

² Era owebamutuucirye ni batandiika okumuwaabira nga bakoba bati, "Onu twamwajiirye ng'asasamaza abantu b'eigwanga lyaiswe, ng'abaloberya okuwa oKaisaali omusolo, era nga yeeyeta Kurisito ogubasukireku amafuta, okabaka."

³ OPiraato n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'wookobere."

⁴ Awo oPiraato n'akoba abakabona abakulu n'ekiziima ky'abantu ati, "Timbona musango ogumuvunaana omuntu onu."

⁵ Neye ibo ni beekalangula n'amaani okumukakasa bati, "Asasamaza abantu omu njegesyaye. Yatandiikire mwitwale ly'e Galiraaya, n'abita omu Buyudaaya mwonamwona ngoyo atyanu atuukire n'aanu."

OYesu omumaiso ga Kerode

⁶ Kale oPiraato oweyawuliire ebyo, n'abuulya ooba ng'omuntu oyo Mugaliraaya.

⁷ Oweyamanyicirye ati oYesu azwa mwitwale lya Kerode, n'amuweererya e gyali, aate ng'oKerode yena omu naku egyo yabbaire mu Yerusaalemi.

⁸ Kale awo oKerode oweyaboine oYesu n'asangaala ino olw'okubba yabbaire awuliire ebimufaaku, era okuzwa eira n'eira yatakanga okumubona, era ng'asuubira okumubona ng'akola ebyewunyo.

[‡] 22:69 22:69 Ekifo ky'ekitiisya eino. Ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba.

⁹ Kale n'abuulyo oYesu ebibuulyo bingi, neye oYesu nandi n'amwiramu kadi kimo.

¹⁰ Awo-so abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni beeleteekawo, kaisi ni bakaalaama n'amaani oku Yesu.

¹¹ Awo oKerode n'abaisirkalebe ni bamunyaiya nga bamutala era ni bamukiina kaisi oKerode n'amuzwalisy eganduula emirikiinya, era n'alagira ni bamukanja e wa Piraato.

¹² OKerode n'oPiraato ababbaire bacaawanganire ng'ensonga gya Yesu gikaali okubbaawo, ni basuuka ba mukago oku lunaku olwo.

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Yok 18:39-19:16)

¹³ Awo oPiraato n'ayeta abakabona abakulu n'abamo oku b'akakiiko akafugi n'ekiziima ky'abantu ekyabbaire aawo.

¹⁴ Era n'abakoba ati, "Muleetere omuntu oyo egyendi nga mukoba muti asasamaza abantu; aale mubone, mmubuuliiryre omumaiso gaanywe, era nandi ni mboinemu musango mwebyo ebimusinziriraku okumuvunaana.

¹⁵ Era waire oKerode yena atyo tasunire ekyokumuvunaana, kagira amwiriryre egituli. Ng'owemubona omuntu oyo mpaawo musango oguyabbengere ogumusinziriraku okumusalira ogw'okufa.

¹⁶ Aale njaba okumubonereza, kaisi mmuteere." [

¹⁷ Kyabbaire kityo olw'okubba ku buli Mukolo ogw'oKutambukirya, oPiraato yateekwanga okubateerera omusibe ogubamusabanga].*

¹⁸ Kale awo ekiziima ky'abantu kyonakyona ni kiceerera aamo kit, "Oyo omwite-bwiti, otuteerere Bbalaba!"

¹⁹ OBbalaba oyo yabbaire musibe omu mabbuusu olw'akeediimo ekiyakolere omu kibuga era n'olw'omuntu oguyabbaire aitire.

²⁰ Atyo oPiraato n'agezyaku okubagambirirya tete ng'ataka okuteera oYesu.

²¹ Neye ibo ni beeyongera okukooka bati, "Omukomerere oku musalabba, omukomerere oku musalabba!"

²² Tete era oPiraato n'ababuulya omulundi ogwokusatu ati, "Lwaki? Kibbikibbiki ekyakolere? Timbona nsonga kwiye emusingisya omusango ogw'okufa. Aale owenaabba nga mmalire okumubonereza, n'amuteera."

²³ Neye ibo ni beeyongera okukooka nga bakakasa bati oYesu bamukomerere oku musalabba era ni bamuyinga.

²⁴ Kale oPiraato yena n'asalawo okukola ekibamusabire.

²⁵ Awo n'abateerera omusaiza odi ogubamusabire, eyabbaire omusibe omu mabbuusu olw'akeediimo akeyakolere n'olw'omuntu oguyabbaire aitire, era n'awaayo oYesu eeri abantu ng'owebabbaire bataka.

OYesu bamukomerera oku musalabba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Yok 19:17-27)

²⁶ Awo abaisirkale owebabbaire batwala oYesu, ni basangaana omusaiza ogubeeta oSimooni ow'e Kuleene, eyabbaire akanga e ika omu kibuga ng'azwa omu kyal, era ni bamukaka ni bamuteekaku omusalabba okugwetiika ng'azwaku oYesu e nyuma.

* **23:17 23:17** Ebiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **23:17 23:17** Mak 15:6

²⁷ Awo ekiyindi ky'abantu kinene ni kisengererya oYesu, omwo mwabbairemu abakali era ibo ni baaba nga bakunga era nga bakubba enduulu olwa Yesu.

²⁸ Neye oYesu n'aira oku bakali abo kaisi n'abakoba ati, "Inywe abakali ab'e Yerusaalemi, timwakunga okulwange; neye mwekungire niinywe abananyere era n'olwa baana baanywe.

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba enaku gyalituuka, abantu owebalikobera bati, 'Abakali abagumba b'enkabi, era ebida ebitabyalangaku n'amabeere agatayonkesyangaku byona nga by'enkabi!'

³⁰ Olwo balikoba ensozi bati, 'Mutugweku,' n'obusozi bati, 'Mutubbuuneku.'

³¹ Obanga abantu bakolere batyo ku musaale omubisi kaisi leero kyalibba kitya oku mukalu?"

³² Awo wabbairewo abasaiza abandi babiri ababbaire oku gw'okuvuna amateeka, abebatware okwitira aamo n'oYesu.

³³ Kale owebatuukire omu kifo ekibeeta eky'eKiyanga, ni bakomerera awo oYesu oku musalabba n'abavuni nago abamateeka, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiiro, ogondi oku lw'engooda. [

³⁴ Awo oYesu n'akoba ati, "Bbaabba, obasoniye olw'okubba tiba maite ekibakola]."† Kale awo abaisirikale ni bagabula ebizwalo bya Yesu nga babikubbiraku kalulu.

³⁵ Era abantu ni beemerera aawo okubona ebintu ebyo ebyabairewo, ng'abafugi ibo bali kumusekerera nga bakoba bati, "Yalamyanga abandi, aale oleke yeeramye owaabba nga niiye oKurisito oMulonde wa Kibumbwa!"

³⁶ Cooka abaisirikale bona ni baigerera aawo e gibabbaire bamukomereire, ni bamukiina nga bamuwa enviinyo ensasaami okufunfuuna,

³⁷ era nga bamukoba bati, "Owoobba nga niiwe okabaka w'aBayudaaya, weeramye!"

³⁸ Era bateekereyo ekiwandiiko e ngulu oku musalabba ekibawandikire bati, "ONU NIIYE OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

³⁹ Kale awo omoiza oku bayuni bamateeka abebabbaire bakomereire oku musalabba, n'aduula oYesu ng'amukoba ati, "Tiniwe oKurisito ogubasukireku amafuta? Weeramye, na iswe swena otulamye."

⁴⁰ Neye omuvuni w'amateeka oodi ogondi n'akaawuukira omwinaye ati, "Iwe, totyaku oKibumbwa olw'okubba tuli oku kibonerezo kimo naye?

⁴¹ Cooka iswe era mazima tusaanira ekibonerezo kinu olw'ebitwakolere, neye omusaiza onu iye mpaawo ensobi egyakolere."

⁴² Era awo n'ayongeraku ati, "Yesu, weneebukiryanga owewaliirira omu kitisiya ky'obwakabakabwo."

⁴³ Neye iye oYesu n'amwiramtu ati, "Nkukobera amazima nti, olwatyanu waabba na nze omu kifo ekyokwesiima."

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Yok 19:28-30)

44-45 Awo esaawa gyabbaire ooti mukaaga egy'omusana, eisana ni lirikira era endikiirya n'ekwata oku kyalokyonakyonaka paka oku saawa omwenda egeyeigulo. Era omu kaseera ako olutimbe olw'omu Yeekaalu ni lunyiirkamu aakati ni bibba ebitundu bibiri.

46 Awo oYesu n'akunga maaminkirira ati, "Bbaabba, nkukwatisya omwoyo gwange!" Oweyamalire okukunga atyo, n'afa.

47 Kale omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 oweyaboine ebibbairewo, n'awuuja oKibbumba era n'akoba ati, "Dala onu abbaire musaiza atuuukiriire!"

48 Awo abantu bonabona ababbaire bakumbaine okweboneraku owebabooine ebibbairewo, ni bakanga e waabwe nga baizwire enima.

49 Neye abakaagwa ba Yesu bonabona n'abakali abamusengereirye okuzwa e Galiraaya, beemereire yalakuuku okulengeranga ebyabbairewo.

Okuliika oYesu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Yok 19:38-42)

50-51 Awo, wabbairewo omusaiza eriinalye bat Yusufu, omusaiza oyo yabbaire mutyami w'omu kibuga ky'omu Buyudaaya ekibeeta Alimasaaya. Era yabbaire mukwenda oku lukiko lw'aBayudaaya olukulu, wazira tiyaikirizaganyire nalwo omu kiteeso ekyokwita oYesu era n'omu ngeri y'okukikolamu. Yabbaire musaiza musa era ng'atuuukiriire, era ng'akumiriire okubbaawo kw'obwakabaka bwa Kibbumba.

52 Kale oYusufu oyo n'ayaba eeri oPiraato, n'amusaba omulambo gwa Yesu.

53 Kale awo n'agwanula oku musalabba, n'agulingira omu lugoye olwa lineni. N'aguteeka omu magombe ag'empuku agebabbaire nga batemere mwibbaale, igo agebabbaire nga tibagateekangakuumu mulambo.

54 Olunaku lw'okumuliika olwo, lwabbaire lwa kwetegekeraku Saabbaato era eyabbaire yatira okutandiika.

55 Batyo abakali ababbaire bazwerekere n'oYesu e Galiraaya, ni basengererya oYusufu, era ni babona amagombe, ni babona n'engeri egibateeekeremu omulambo gwa Yesu.

56 Kale awo ni bakanga e waabwe, ni bategeka ebyakaloosa, n'okalifuwa. Neye oku Saabbaato ni bawuumula ng'eiteeka ly'aBayudaaya oweriragira.

24

Okuzuukira kwa Yesu

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Yok 20:1-10)

1 Awo oku lunaku olwesaabbiiti, abakali abo bawiine makeezi pwini bakwata ebyakaloosa ebibbaire bategekere ni baaba oku magombe ga Yesu.

2 Kale owebatuukire eeyo baajiirye nga bayiringitirye eibbaale balitoirewo omu mulyango gw'amagombe ag'empuku omu babbaire bamuliikire.

3 Neye owebaangiiremu, tibaajiiryemu omulambo gwa Musengwa oYesu.

⁴ Awo owebabbaire nga bakaali bawugulaire olw'ekyo, okwaba okwebukirya ng'abasaiza babiri ababbaire bazwaire ebizwalo ebimirikiinya ooti kumesya kwa ikendi nga babeemereireku awo.

⁵ Kale awo abakali abo omu kutya ni bakoma amazwi okukotama, n'empumi ni giguunya ansi okwitakali, neye abasaiza nago ni babakoba bati, "Lwaki munoonerya omwomi omu bafu?

⁶ Aanu abulawo; azuukiire! Mwebukirye oweeyabbaire ng'akaali ali na inywe omu Galiraaya nga yabakobeire ati,

⁷ 'OMwana wa Muntu bateekwa okumuwaayo omu bwezye bw'abantu abakola ebibbibibbi bamukomerere oku musalabba, era oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu azuukire.' "

⁸ Owebawuliire ebyo olwo awo ni beebukirya ebibonobye.

⁹ Awo owebazwire oku magombe ni bakanga, baabire ni bakobera abatume ba Yesu eikumi na moiza, n'abandi bonabona ebintu ebyo byonabyona.

¹⁰ OMalyamu oMangadaleena, n'oYowani, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo, n'abandi abebabbaire nabo niibo abaabire okukobera abatume ebintu ebyo.

¹¹ Cooka abatume tibabaikiririiryemu olw'okubba ebibono byabwe byafaananiire abatume ooti mpaamu makulu.

¹² Neye tete oPeetero iye n'asetuka, n'airuka n'ayaba oku magombe. Oweyatuuukire eeyo, ala okwaba okukotama okulolenkereryamu, yaboinemu ngoye egya lineni egibulamu kintu, era n'azwayo nga yena onyere yeewunya-kwewunya ebibbairewo.

Omuzira y'Emaawo

(Mak 16:12-13)

¹³ Awo, oku lunaku olunyere olwo, ababiri oku beegi ba Yesu babbaire baaba omu kabuga ak'Emaawo, ekiromita ooti ikumi na moiza okuzwa e Yerusaalemi.

¹⁴ Abeegi abo babbaire balonsya ku biibyo byonabyona ebyabbaire bimalire okubbaawo.

¹⁵ Awo owebabbaire nga babironsyaku era nga webeebuulyanganaku, oYesu yena onyere n'abbutuka, era n'ayabirana nabo;

¹⁶ neye nandi ni bamumanyica.

¹⁷ Kale awo n'ababuulya ati, "Muli kutambula nga mulonsya kuuki?" Cooka ibo ni beemerera nga baicirye amaiso.

¹⁸ Awo omoiza kwibo, eriinalye bati Kulewopa n'amwiramu ati, "Oli mugeni omu Yerusaalemi iwe atamaite ebibbairewo omu naku ginu?"

¹⁹ Iye n'ababuulya ati, "Bintuki?" Ni bamwiramu bati, "Ebikwata oku Yesu ow'e Naazaleesi, ng'oweyabbaire omusaiza onaabbi ow'amaani omu biyakolanga n'omu biyatulumulanga omumaiso ga Kibbumba n'omumaiso g'abantu bonabona.

²⁰ Era ng'abakabona abakulu n'abafugi baiswe owebamuwaireyo okumusalira ogw'okufa, era ni bamukomerera oku musalabba.

²¹ Neye iswe-so twabbaire tusuubira tuti niiye eyabbaire ow'okununula oIsirairi. Neye ebyo byonabyona nga biri awo, lunu atyanu lunaku lwokusatu kasookeede ebyo bibbaawo.

²² Kaisi n'ekindi kiri kitu abamo oku bakali ab'e waiswe olwatyanu batwewunyisirye ino. Cooka amakeezi bawiine oku magombe eeyo,

²³ neye tibaajiiryemu omulambogwe. Era baizire ni batukobera bati nambu abamalaika bababonekeire ni babakobera bati oYesu mwomi.

²⁴ Kale awo abamo oku banaiswe baabire oku magombe era ni baajirya nga biri ng'abakali owebatukobeire, neye iye onyere tibamuboineku."

²⁵ Awo oYesu n'abakoba ati, "Nga muli basirusiru era ng'emoyo gyanywe midoto omu kwikirirya byonabyona abanaabbi ebibalangire eira!"

²⁶ OKurisito ogubasukireku amafuta yabbaire tateekwa kugada n'ebyo byonabyona kaisi aingire omu kitisyakte?"

²⁷ Era ng'azwera oku Musa n'abanaabbi abandi, oYesu n'abasonzolera byonabyona ebimufaaku ng'owebiri omu Biwandiike.

²⁸ Kale owebabbaire bali kumpi okutuuka egibabbaire baaba, iye oYesu n'aboneka ooti akaali yeeyongerayo omumaiso.

²⁹ Neye ni bamwegairira ino bati, "Osigale aanu na iswe olw'okubba eisana ligwa era obwire bwirugala." Kale n'ayawuka ayabe agone awo nabo.

³⁰ Awo owebabbaire batyaime okulya, yatoire omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu kaisi n'agubawa.

³¹ Awo ni bairamu amalabuki era ni bamumanyica, kaisi ni yabee-goteraku.

³² Awo ni beebyulyangana bati, "Emyoyo tigitucemukire owaabbaire ng'atumula na iswe omu nzira, era ng'atusonzolera eBiwandiike?"

³³ Kale ni basetukiramu mangu ni bakangayo e Yerusaalemi. Eeyo baajirye abatume eikumi na moiza aamo n'abantu abandi nga bakumbaine.

³⁴ Awo abatume ni babakobera bati, "Kya mazima nti oMusengwa azuukiire era n'oSimooni amuboineku."

³⁵ Era abasaiza ababiri abo bona ni babalonserya ebyabbairewo omu nzira era ng'owebamanyicirye oYesu owejabavunavuniiremu omugaati.

OYesu abonekera abeegibe

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)

³⁶ Awo owebabbaire nga bakaali balonsya kwebyo, oYesu yena onyere n'ababbutukamu era n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe."

³⁷ Ekyo kyabeerindukisirye era ni batya nga baseega bati bali kubonanga mwigu.

³⁸ Awo n'abakoba ati, "Lwaki mweraliikirira? Era lwaki mubuus-abuusa omu myoyo gyanywe?

³⁹ Aale mubone amangalo n'ebigere byange. Ninze nakimo onu onyere! Aale munkwateku mubone. Omwigwu igwo tigubba n'omubiri n'amagumba ng'owemumbona nze."

⁴⁰ Oweyamalire okutumula atyo, n'abalagisya engaloye n'ebigerebye.

⁴¹ Era n'owebakayire okwikirirya olw'eisangaalo n'olw'okuwuninkirira, n'ababuulya ati, "Mulikuwo aanu n'ekyokulya?"

⁴² Kale ibo ni bamuwa ekitundu kya nyanyi omukalu,

⁴³ Era n'akitoola, n'akirya nga balingiriire.

⁴⁴ Kale awo n'abakoba ati, "Niibyo ebyo ebinabakobeire nga nkaali ndi na inywe, nti buli ekibampandiikireku omu Mateeka ga Musa n'omu bitabo by'abanaabbi n'omu Zabbuli, kiteekwa okutuukirira."

⁴⁵ Era awo n'abategeeresya eBiwandiike,

⁴⁶ ng'abakoba ati, "Kinu niikyo ekibawandiikire bati: 'OKurisito ogubasukireku amafuta nago yaligada era n'afa neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira,

⁴⁷ era omu liinalye, obukwenda obw'okwenenya n'okubasoniya ebibbibibbi bateekwa okubulaabba omu mawanga gonagona nga basookera mu Yerusaalemi.'

⁴⁸ Inywe muli bajulizi b'ebintu ebyo.

⁴⁹ Era njaba kubaweererya ekyo oBbaabba ekiyabasuubizire; neye musigale aanu omu kibuga, paka owemwasuna amaani ga Mwoyo oMutukulye okuzwa omwigulu."

OYesu ayaba omwigulu

(Mak 16:19-20; Bik 1:9-11)

⁵⁰ Awo oYesu n'abawuluca omu kibuga, n'abatwala paka awantu okumpi n'ekyallo ky'e Bbesaniya, kaisi n'asiirya engalogye, era n'abawa enkabi.

⁵¹ Era awo oweyabbaire akola ekyo, n'abazwaku n'ayaba omwigulu.

⁵² Kale awo ni bamusinza kaisi ni bakanga e Yerusaalemi nga b'asangaala ino.

⁵³ Era buli lunaku basiibanga oku Yeekaalu nga bawuuja oKibbumba.

AMAWULIRO AMASA NG' OYOKAANA OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *AMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Buli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'aMazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Omutume oYokaana, eyabbaire omoiza oku beegi ba Yesu niiye eyakiwandiikire, era yakiwandiikire nga wabitirewo emyanka ootiso 90 okuzwera nakimo oku kubyala oYesu Kurisito. Newankubbaire ng'ekitabo tikikoba kiti oYokaana niiye eyakiwandiikire, iyo empandika efaananira nakimo n'ebbaluwa eya Yokaana esooka, n'eyokubiri, n'eyokusatu. Abawandiiki abamo ab'eira babbutula bati oYokaana omu kiseera ekkyo yabbaire mu kibuga Efeeso, kale kyezyeka okubba ng'ekitabo kinu bakiwandiikiire mwEfeeso.

OYokaana alaga kusani ekigendererwa ky'ekitabo kinu ati kubbeera bantu kwikirirya bati oYesu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta. Era ati niiye oMwana wa Kibbumba agabira abantu abamwikirirya, obwomi obutawaawo (20:31).

Ekitabo kinu bakiwandiikiire bantu bonabona aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya. Omu ngeri egimo, kyawukana ino oku bitabo bidi ebisatu eby'aMawuliro aMasa. Mu kinu ikyo amaani agateeka ku byamagero oYesu ebiyakolere okukiraku engero. Ebintu ebindi ebikulu ng'okubatiza oYesu, n'okumukema omwidungu byona oYokaana tiyabiwandiikireku.

Engeri egibyecaanamu

1. Enyanjula (1:1-18)
2. Ebyamagero ebya buli ngeri oYesu ebiyakolere (1:19-12:50)
3. Ebyafaayo bya Yesu okutuukira nakimo oku kufaakwe n'okuzuukirakwe (13:1-20:31)
4. Ogumo oku mirundi oYesu egiyabonekeire abantu ng'amalire okuzuukira, era n'ekigendererwa ky'ekitabo kinu (21:1-25)

ONanzwa w'obwomi

¹ Omu ntandiika nga bakaali okubbumba ekintu kyonakyona, iye ogubeeta oKibono yabbairewo. Iye oyo yabbaire aamo n'oKibbumba era oKibono nago ali n'obwa Kibbumba obwizulye.

² Era iye nago yabbaire aamo n'oKibbumba okuzwera nakimo omu ntandiika.

³ OKibbumba yakoleserye niiye okubbumba ebintu byonabyona. Era anambula iye mpaawo kintu kadi kimo oKibbumba ekiyabbumbire.

⁴ Iye oKibono nago niiye onanzwa w'obwomi, era iye kitangaala ekimolekera abantu okumanya oKibbumba ekyali era ekyataka bakole.

⁵ Era oKibono nago kitangaala ekyo ekimolekera abantu abataikirirya, neye ibo abantu abo tibamutegeire.*

⁶ Awo, ni wabbaawo omuntu, iye oKibbumba oguyatumire, eriinalye bat Yokaana.

⁷ Iye yaizire okukakasa abantu amazima agakwata oku kitangaala nago, kaisi olwo abantu bonabona baikiririry mu yooyo.

⁸ Iye oYokaana tiniyi eyabbaire ekitangaala, wazira yaizire akobere abantu ebikwata kwoyo iye ekitangaala nago.

⁹ Iye oyo eyabbaire ali kwiza oku kyalo niiye ekitangaala ekituuce ekimolekera buli muntu.

¹⁰ Iye oyo oKibono yabbaire oku kyalo era oKibbumba yabbumbire ekyalo ng'akolesya niiye. Neye oKibono owe yabbaire oku kyalo, abantu ibo tibamutegeire.

¹¹ Kale iye yaizire oku kyalokye, neye ibo abantube abananyereny-eere tibamwanirizire.

¹² Neye abo bonabona abamwanirizire ni bamwikiririryamu, yabayezyesyerye okusuuka baana ba Kibbumba.

¹³ Cooka tibasuukire baana ba Kibbumba mukubabyala mubutonde, mukuzwa mu lulyo lwa bazeiza baabwe, ooba mukusalawo kwa buntu waire mu kutaka kwa musaiza omufumbo, wazira oKibbumba onyere niiye oitewaabwe.

¹⁴ Kale oKibono oyo yasuukire muntu, era yena n'abba oku kyalo ooti niiswe. Twamuboine omu kitisyakye, ikyo kidi eky'oyo era iye yenkaneyazwire egiri oKibbumba oIteeye, nga iye oKibono aizwire ekisa n'amazima agakwata oku Kibbumba.

¹⁵ Cooka oYokaana yalangiriire ati, "Onu niiye ogunatumwireku owe-nakobere nti, 'Oyo eyaliiza oluzwanyuma lwange, ankiraku ekitiisya, olw'okubba yansookere okubbaawo.'

¹⁶ Era okusinzirira oku bwizulye bw'ekisaakye, swenaswena twabire nga tusuna ebirabo eby'okumo kumo.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yawaire Musa aMateeka okugatuleetera, kaisi ekisa n'amazima agakwata oku Kibbumba ibyo twabisunire kubita mu Yesu Kurisito.

¹⁸ Era mpaawo abonangaku oKibbumba, okutoolaku oMwanawewe omoiza yenkaneyoYesu, iye oyo aali aamo n'oKibbumba omu kitisyakye, era oMwanawewe oyo nago niiye eyatumanyikisirye oKibbumba ekyali.

*Obukwenda bwa Yokaana oMubatizi
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)*

¹⁹ Kale awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ab'omu kibuga ky'e Yerusaalemi ni batuma abamo oku bakabona n'aBaleevi okubuulya oYokaana oMubatizi bat, "Niiwe onaani?"

²⁰ Iye tiyeebisabisire, wazira yabbutwire n'eidembe ati, "Tininze oKurisito ogubasukireku amafuta."

²¹ Awo niiwo ibo okumubuulya bat, "Aale atyanu niiwe onaani? Niiwe Eriya?"

Iye oYokaana n'abairamu ati, "Bbe tininze Eriya."

Tete ni bamubuulya bat, "Niiwe onaabbi oodi ogubatusuubizire?"

* **1:5 1:5** Ooba, Tibamukaisirye okwaka okulaga ekyo oKibbumba ekyali. **1:6 1:6** Mat 3:1; Mak 1:4; Luk 3:1-2 **1:21 1:21** Ama 18:15,18; Mal 4:5

Iye n'abairamu ati, "Bbe."

²² Awo ekisembayo tete ni bamubuulya bati, "Abatutumire twabakoba tuti niiwe onaani? Weeyeta otya?"

²³ Kale awo oYokaana n'abairamu ng'ajulira Kiwandiike ekiri omwIsaaya ekiti, "Ninze oyo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira nti, 'Mutereerye oluguudo lwa Musengwa oYesu.' "

²⁴ Awo olwo aBafalisaayo abo abebatumire

²⁵ niiwo okubuulya oYokaana bati, "Kale lwaki obatiza obanga tiniwe oKurisito ogubasukireku amafuta, era nga tiniwe Eriya waire onaabbi oodi ogubatusuubizire?"

²⁶ Era oYokaana n'abairamu ati, "Nze mbatiza n'amaizi, neye waliwo iye abeemereiremu aanu ogumutategeera.

²⁷ Niiye oyo eyaliiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira okusibindula obusibiro bw'engaitogye."

²⁸ Ebyo byonabyona byabbairewo mu Bbesaniya, oku lubba ludi olundi olwa mwiga oYoludaani eeyo oYokaana egiyabbaire abatizira.

Iye atoolawo ekibbikibbi

²⁹ Awo oku lunaku olwairireku, oYokaana n'abona oYesu ng'asimba e gyalı, kaisi oYokaana n'akoba ati, "Aale mubone oyo aali ooti Ntaama oMutomuto owa Kibbumba, iye oYesu, oKibbumba oguyalondere okuwaayo ng'esadaaka okutoolawo ebikole ebibbibibbi eby'ekyalo.

³⁰ Niiye oyo ogunatumwireku nti, 'Waliwo omuntu eyaliiza oluzwanyuma lwange, iye ankiraku obwezye olw'okubba iye yansookere okubona eisana.'

³¹ Era nze zena nabbaire timmutegeire nti niiye, neye ekyagirire ni njaba ng'ambatiza n'amaizi, kyabbaire nti, Iye amanyikane ati niiye omulonde omu bantu b'e Isirairi."

³² Awo oYokaana n'akakasa kusani ino ati, "Naboine oMwoyo oMutukulye ng'amwikaku okuzwa omwigulu, ng'ali ooti njiwa, era n'amusigalaku.

³³ Nze tinankubbaire mmumanya, neye oKibbumba eyantumire okubatiza n'amaizi, niiye eyankobere ati, 'Oguwalibona ng'oMwoyo amwikaku era n'amusigalaku, yalibba niiye oyo eyalibatiza n'oMwoyo oMutukulye.'

³⁴ Era ikyo nakiboine, era mbakakasa nti oyo niiye oMwana wa Kibbumba."

Abeegi ba Yesu abasookere

³⁵ Oku lunaku olwairireku, oYokaana tete yabbaire omu kifo ekinyere kidi ng'ayemereire aamo n'ababiri oku beegibe.

³⁶ Awo n'abona oYesu ng'abita, oYokaana n'akoba abeegibe ati, "Aale mubone oyo aali ooti Ntaama oMutomuto, iye oYesu, oKibbumba oguyalondere okuwaayo!"

³⁷ Awo abeegi ba Yokaana ababiri nago owebawuliire ng'oYokaana atumula ebibono ebyo, ni basimbuka ni basengererya oYesu.

³⁸ Kale awo oYesu oweiyacuukire okulola e nyuma n'abona ng'abantu abo nago ababiri bamusengererya, n'ababuulya ati, "Munoonia niki?" Ibo ni bamwiramu bati, "Laabbi ogona yaina?" (Ekibono "Laabbi," ky'olutumu oLwebbulaniya, amakulu gati Musomesya).

³⁹ Awo oYesu n'abairamu ati, "Mwize twabe mumanyiceeyo." Awo ni baaba ni bamanyica oYesu egyagona. Owebaabiireyo gyabbaire ooti saawa ikumi egeigulo era basiibire naye olunaku olwo.

⁴⁰ Era omoiza kwabo abawuliire oYokaana ng'atumula oku Yesu, era nago abasengereirye oYesu, yabbaire Andereya, omuganda wa Simooni oPeetero.

⁴¹ Era iye Andereya ekintu ekiyasookere okukola kwabbaire kunoonia mugandawe oSimooni n'amukoba ati, "Tuboine oMasiya." Amakulu gati oKurisito ogubasukireku amafuta.

⁴² Era awo Andereya n'atwala oSimooni egiri oYesu. Cooka oYesu n'alingirira oSimooni kaisi n'amukoba ati, "Niiwe oSimooni omutaane wa Yokaana. Era bakwetanga bati Keefa,[†]" nga litegeeza Peetero.

OYesu akoba oFiripo n'oNasanairi okumusengererya

⁴³ Oku lunaku olwairireku, oYesu n'asalawo okusimbuka okwaba omwitwale ly'e Galiraaya. Kale eeyo n'ayajiriryayo oFiripo, era oYesu n'amukoba ati, "Oize obbe mwegi wange."

⁴⁴ OFiripo yena yabbaire azwera mu kibuga ky'e Bbesusaida, Andereya n'oPeetero egibabbaire bazwera.

⁴⁵ Kale oFiripo n'anoonia oNasanairi era n'amubona, kaisi n'amukoba ati, "Tuboine omuntu oodi oMusa oguyatumwireku omu Kitabo ky'aMateeka, era n'abanaabbi bona ogubatumwireku omu Biwandiike. Era oyo nago niiye oYesu omutaane wa Yusufu ow'omu kibuga ky'e Naazaleesi."

⁴⁶ Awo oNasanairi n'amubuulya ati, "Naazaleesi! Eeyo yona eyezya okuzwakuuyo akasa konakona?" OFiripo n'amwiramu ati, "Ala oize obone."

⁴⁷ Iye oYesu oweyaboine oNasanairi nga yatira okumutuukaku, oYesu n'amutumulaku ati, "Obone oMwisirairi onanyerenyeere, onambulamu bubbeyi naire."

⁴⁸ Awo iye oNasanairi n'amubuulya ati, "Ommanyicirye otya?" OYesu n'amwiramu ati, "Nkuboine ng'okaali oli mu musaale omutiini, nga n'oFiripo akaali n'okukweta."

⁴⁹ Kale awo oNasanairi n'akoba ati, "Musomesya, niiwe oMwana wa Kibbumba, era niiwe oKabaka wa Isirairi!"

⁵⁰ Iye oYesu n'amukoba ati, "Oikirirya olw'okubba nkukobere nti nkuboine ng'okaali oli mu musaale omutiini? Walibona n'ebikiraku ebyo."

⁵¹ Era oYesu n'ayongeraku okumukoba ati, "Mazima dala mbakobera nti mwalibona eigulu nga lyeigwire, n'abamalaika ba Kibbumba nga baniina omwigulu era nga baika oku Mwana wa Muntu."

2

Embaga y'obugole e Kaana

¹ Awo oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu, ni wabbaawo embaga ey'obugole omu kibuga e Kaana eky'omwitwale ly'e Galiraaya. Omaaye wa Yesu yabbaireyo oku mbaga eyo,

² era oYesu n'abeegibe bona babbaire beete oku mbaga nago, era bona babbaireyo.

1:40 1:40 Yok 1:37 [†] **1:42 1:42 Keefaa**, Liri mu Lwebbulaniya, omu Luyonaani bati, Peetero, Nga gategeeza Ibbale. **1:51 1:51** Nta 28:12

³ Kale awo enviinyo owegyawoirewo, omaaye wa Yesu n'amukoba ati, "Tibakaali bali n'enviinyo."

⁴ Neye oYesu n'amukoba ati, "Mama, lwaki onnyingirywa omu bintu ebyo? Nze ekiseera ekyange kikaali kutuuka."

⁵ Neye omaaye n'akoba abaweererya b'okumbaga ati, "Buli ekiyabakoba nga inywe mukikola."

⁶ Kale oku mbaga aawo wabbairewo agansaka aganene mukaaga agebabaaizire omu mabbaale. Agansaka ago nago babbaire bagateek-erewo lw'omukolo ogw'aBayudaaya ogw'okwetukulya, buli gunsaka ogumo nga gw'elita 80 ku 120.

⁷ Oluzwanyuma oYesu n'akoba abaweererya abo nago ati, "Agansaka ago mugaizulye amaizi;" era bona ni bagaizulirya nakimo paka ku migo.

⁸ Awo n'abakoba ati, "Aale atyanu museneku mutwalire oyo akulira embaga."

Kale abaweererya bona ni bakola ekyo oYesu ekiyabakobere,

⁹ era akulira embaga n'alegaku amaizi oYesu ageyabbaire asuu-ciryemu enviinyo. Cooka tiyamanyicirye egiyabbaire ezwire waire ng'abaweererya abasenere amaizi ago ibo babbaire bamaite. Kale awo akulira embaga n'airya omugole omusaiza oku mbale okumukoba ati,

¹⁰ "Buli muntu asooka kugabula nviinyo ensa, atyanu abageni owebamala okunywa ni banjoja, kaisi n'aleeta etali nsa. Neye iwe obisire enviinyo ensa paka saawa eenu."

¹¹ Kanu niiko akamanyiciryo k'ekywewunyo akasooka oYesu akeyakolere omu kibuga e Kaana eky'omwitwale ly'e Galiraaya, era omu ngeri eyo yalagire ekitiisyakte, era abeegibe ni bongera okumwikiririryamu.

¹² Ekiseera owekyabitirewo ng'embaga ewoire, oYesu n'abagandabe n'abeegibe, era n'omaaye, ni baserengeta ni baaba omu kibuga e Kaperenawumu eeyo egibamalire enaku ntono git.

OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu

(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Awo oMukolo ogw'aBayudaaya ogw'oKutambukirya owegwabbaire gwatira okutuuka, oYesu n'abeegibe ni baniinaniina ni baaba omu kibuga e Yerusaalemi.

¹⁴ Cooka omu luuga lw'eYeekaalu yaajiiriryemu abantu nga batundiramu ente n'entaama n'enjiwi egypt'okusadaaka, era n'abandi nga batyaime bawaanyisya empiiya.

¹⁵ Kale awo oYesu n'akwata emiguwa, n'agikambamu ofaalu, era awo n'abbingamu bonabona bazwe omu luuga lw'eYeekaalu, era n'abbingamu n'entaama n'ente. Era n'agangulyaga amamenza agebabbaire bawaanyisiryaku empiiya, era empiiya ni gisusukiaga.

¹⁶ Awo n'akoba ababbaire batundiramu enjiwi ati, "Enjiwi ginu mugitoole aanu. Mubba mutya okusuuca enyumba ya Bbaabba okubba katale!"

¹⁷ Awo abeegi ba Yesu ni beebukirya bati bakiwandikire bati, "Okutaka eino enyumbayo, Musengwa Kibbumba, kwalimmalisyawo."

¹⁸ Kale awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ababbairewo ni bamukoba bati, "Kamanyiciryo k'ekywunyoki akooyezya okukola okutulaga oti oli n'obwezye okukola ebyo byonabyona?"

¹⁹ Iye oYesu n'abairamu ati, "Aale muvunewo eYeekaalu eenu, nze nagyombeka omu naku isatu."

²⁰ Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni bakoba bat, "Tumalire emyanka 46 nga twombeka eYeekaalu eyo, kaisi iwe wagyombeka otya omu naku eisatu?"

²¹ Neye eYeekaalu oYesu egiyabbaire atumulaku, niigwo omubirigwe.

²² Era oweyalalire okuzuukira, kaisi abeegeibe ni beebukirya bat yakitumwire, ni baikirirya eBiwandiike, era n'ebibono oYesu ebiyabaire atumwire.

OYesu amaite emyoyo gy'abantu bonabona

²³ Awo oYesu oweyalalire ng'akaali ali e Yerusaalemi oku Mukolo ogw'oKutambukirya, abantu bangi ni babona obumanyiciryo obw'ebywunyo oYesu obuyakolere ni bamwikiririryamu.

²⁴ Neye oYesu iye tiyabeesigire, olw'okubba yabbaire amaite emyoyo gy'abantu bonabona.

²⁵ Yabbaire tiyeetaagisya muntu niiye n'abba amukobera ebintu omuntu ebyaseega, olw'okubba iye onyere yabbaire amaite ebiri omu mwoyo gwa buli muntu.

3

OYesu n'oNikodemu

¹ Wabbairewo omusaiza, eriinalye bat Nikodemu, era yabbaire mukwenda oku lukiiko lw'aBayudaaya olukulu. Omusaiza oyo yabbaire w'omu kibbula kya Bafalisaayo.

² Kale omusaiza oyo n'ayaba obwire egiri oYesu, era n'amukoba ati, "Musomesya, iswe tumaite tuti oli musomesya oKibbumba oguyatumire. Ekyo kityo olw'okubba mpaawo ayezya okukola obumanyiciryo obw'ebywunyo iwe owookola, okutoolaku ng'oKibbumba ali naye."

³ Iye oYesu n'amwiramu ati, "Mbakobera amazima nti omuntu owebatamubyala omulundi gwokubiri, tiwakwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

⁴ Awo oNikodemu n'amubuulya ati, "Omuntu akulire bayezya batya okwiramu okumubyala tete? Mazima tayezya okukanga omu kida kya maaye, kaisi tete ni bamubyala omulundi ogwokubiri."

⁵ Iye oYesu n'amwiramu ati, "Nkukobera amazima nti omuntu owebatamubatiza n'amaizi era n'asuna n'oMwoyo oMutukulye, tiwakwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

⁶ Iye omuntu abyala muntu, era n'omuntu asuna oMwoyo oMutukulye asuuaka myaaka omu bwomibwe obw'omwoyo.

⁷ Tiweewunya olw'okubba nkukobere nti omuntu bateekwa okumubyala omulundi ogwokubiri.

⁸ Iye ompunga owaafuwa, egyataka gyalungama. Cooka owlira kuwuuma kwonkani, neye tomanyica egiazwa n'egyayaba. Kale n'omu ngeri enanyere eyo tikyezyeka okukimanya engeri omuntu egibamubyala omu bwomibwe obwa mwoyo."

⁹ Awo oNikodemu n'amubuulya ati, "Ebyo byezya bitya okubbaawo?"

¹⁰ OYesu n'amwiramu ati, "Iwe omukugu omu by'ediini aanu omwIsirairi, obba otya okubba nga totegeera ebintu ebyo?

11 Nkukobera amazima nti iswe tutumula ku bintu ebitumaite, era tubakobera ku bintu ebitwaboineku, neye era inywe timwikirirya ebitubakobera.

12 Kaisi obanga owembakobeire ebintu ebibakola oku kyalo timwikiriirye, kaisi leero Owenabakobera ebibakola omwigulu mwabikirirya mutya?

13 Mpaawo kwinywe eyabbaire aniinireku omwigulu, wazira iye oMwana wa Muntu oyo iye eyazwereireyo."

14 Era ng'oMusa oweyaanikire ekibbumbe kya mpiri oku kisaale omwidungu, n'omu ngeri enanyere eyo n'oMwana wa Muntu atyo webateekwa okumwanika oku musalabba,

15 kaisi kyezye okubba nti buli muntu amwikiririyamu asune obwomi obutawaawo.

16 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yatakire ino abantu era n'awaayo oMwanawe omoiza yenkan, kaisi nabuli muntu amwikiririyamu tiyajigirika, wazira abbe n'obwomi obutawaawo.

17 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyatumiire oMwanawe oku kyalo kusalira bantu musango, wazira yamutumire, kaisi abantu balokoke nga babita mu niiye.

18 Nabuli aikiririrya omu Mwana wa Kibbumba tigumusinga, neye oyo atamwikiririyamu gubba gumalire okumusinga, olw'okubba taikiririrya omu Mwana oyo omoiza yenkan owa Kibbumba.

19 Era gunu niigwo omusango. Iye oyo ekitangaala yaizire omu bantu, neye ibo ni bataka kukolanga bikole ebibbibibbi eby'endikiirya okukiraku ebisa eby'ekitangaala.

20 Ekyo kityo olw'okubba buli muntu akola ekikole ekibbikibbi, acaawa oyo ekitangaala, era taiza egiali olw'okutya ati bademba ni babonekesya ebikolebye ebitali bisa.

21 Neye buli muntu akolera oku mazima ga Kibbumba, ayaba egiali oodi iye ekitangaala, kaisi olwo kibbe aweeru kusani kit, ekikole ekyo ekisa ekyabba akolere, asinziriire mu maani ga Kibbumba.

OYokaana oMubatizi atumula oku Yesu

22 Ebyo owebyawoire, oluzwanyuma lw'enaku ntono oYesu n'abeegibe ni baaba omu kitundu eky'e Buyudaaya, n'abba eeyo nabo, era n'abatiza abantu.

23 Era oYokaana yena yabbaire ng'ali kubatizanga omu mwiga Anoni, okumpi n'ekibuga e Saalimu olw'okubba eeyo amaizi gabbaireyo mangi, era n'abantu ni beeyongeranga okwabayo okubabatiza.

24 Ebyo byabbairewo ng'oKerode akaali okwigalira oYokaana omu mabbuuus.

25 Atyanu, abamo oku beegi ba Yokaana ni babba n'enkayaana n'abamo oku Bayudaaya, oku bikwata oku bulombolombo obw'okwetukulya.

26 Kale awo ni baaba eeri oYokaana ni bamukoba bat, "Musomesya, oyebukirya omusaiza oodi oguwabbaire naye era oguwatuwaireku obujulizi owewabbaire ng'oli kubatiza abantu oku lubba ludi olwa mwiga oYoludaani? Omusaiza oyo aali kubatizanga, era abantu abakira obungi baaba giri niiye."

²⁷ Awo oYokaana n'abairamu ati, "Omntu tayezya okusuna obwezye bwonabwona ng'oKibbumba tiniyi amuwaire.

²⁸ Inywe abananyere mwezya okuwa obukakafu muti nakobere nti, 'Tininze oKurisito ogubasukireku amafuta, neye nze oKibbumba yantumire kukobera bantu ebikwata kwoyo ng'akaali okwiza.'

²⁹ Kityo n'omugole abba w'oyo amuleetere. Era omukaagwa w'oyo aleetere omugole iye abbaawo kubbeera oyo aleetere, amubba kumpi n'amuwulisisya, era asangaala ino owaawulira eigono ly'oyo aleetere omugole. Era n'omu ngeri enanyere eyo zena eisangaalo lyange libba mu bwizulye owempulira nti abantu baaba egiri oYesu.

³⁰ N'olwekyo iye oYesu ateekwa okweyongera okufuma, neenu nga nze niiye wenkendeera omu kufuma."

Iye oyo akira bonabona

[³¹ Awo oYokaana n'ayongera okubakoba ati, "Oyo oMulonde azwa omwigulu niiye akira bonabona. Cooka abo ababyale b'oku kyalo kunu babba bantu-buntu, era batumula biibyo ebikwata oku kyalo. Neye oyo azwa omwigulu niiye akira bonabona.

³² Era iye nago akobera abantu ku biyaboineku n'ebiyawuliireku ng'ali egiri oKibbumba, neye mpaawo aikirirya ati ebyatumula bituuce.

³³ Wazira omuntu aikirirya ekibonokye, abba bukakafu obulaga buti oKibbumba ekyakoba kituuce.

³⁴ Ekyo kityo olw'okubba oodi nago oKibbumba oguyatumire, atumula bibono ebyo ebyasuna okuzwa eeri oKibbumba olw'okubba oKibbumba amuwa oMwoyowe omu bwizulye.

³⁵ OKibbumba era olteeye ataka oMwanawewe, era yawaire oMwanawewe obwezye oku bintu byonabyona.

³⁶ Kale buli muntu aikirirya omu Mwana wa Kibbumba, abba n'obwomi obutawaawo. Neye atamwikiririryamu, tabba nabwo, wazira oKibbumba yeeyongera kusunguwala olwa muntu oyo]."

4

OYesu atumula n'omukali oMusamaaliya

¹ Omu kiseera ekyo aBafalisaayo bawuliire bati oYesu ali kusunanga era ng'ali kubatizanga abasengereri bangi okukiraku oYokaana.

² Waire nga babbaire bakiwuliire batyo, ekituuce kiri nti oYesu iye onyere tiniyi eyabatizanga, neye abeegibe.

³ Kale oYesu oMusengwa oweyategeire ebintu ebyo abantu ebibabbaire bamutumulaku, n'azwa omwitwale ery'e Buyudaaya, n'akanga omwitwale ery'e Galiraaya.

⁴ Era yabbaire ng'ali n'okubita omwitwale ly'e Samaaliya.

⁵ Kale awo n'atuuka omu kibuga eky'omu Samaaliya ekibeeta Sikali, ekiri okumpi n'omuwuluko eira oYaakobbo oguyawaire omutaanewe oYusufu.

⁶ Omu muwuluko ogwo mwabbairemu eiruba oYaakobbo eriyabbaire akwire. Cooka oYesu yabbaire adembere olw'olugendo, kale

^{3:28} ^{3:28} Yok 1:20 ^{3:35} ^{3:35} Mat 11:27; Luk 10:22 * ^{3:36} ^{3:31-36} Abakugu omu by'eBbaibbuli bakoba bati ebiri omu nyiriri ginu tibyabbaire bya Yokaana wazira bya bawandiiki. ^{4:5} ^{4:5} Nta 33:19; Yos 24:32

n'atyamaku okwiruba eeryo okuwuumulaku oku saawa ooti mukaaga eg'yomusana.

⁷ Awo ni wabbaawo omukali oMusamaaliya eyaabire okwiruba nago okusena amaizi, kaisi oYesu n'amukoba ati, "Ompeeku amaizi nnyweku."

⁸ Omu kiseera ekkyo abeegi ba Yesu babbaire baabire mu kibuga Sikali kugula kyokulya.

⁹ Awo iye omukali oMusamaaliya n'amwiramu ati, "Iwe oli Muyudaaya aate nze ndi mukali Musamaaliya. Oyezya otya okunsaba amaizi okunywa?" Omukali oyo yakobere atyo olw'okubba aBayudaaya babbaire nga tibakolagana n'aBasamaaliya.

¹⁰ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Singa obbaire omaite ekirabo oKibbumba ekyatata okukuwa, era singa omaite akusaba amaizi okunywa, wandibbaire omusabire amaizi agaleeta obwomi, era yandigakuwaire."

¹¹ Tete omukali n'amukoba ati, "Sebo, obula ekiwasenesya, aate eiruba lyabiriri. Watoola yaina amaizi nago ag'obwomi?

¹² Ekyotegeeza iwe okira ozeiza waiswe oYaakobbo iye eyatuwaire eiruba linu, iye n'abaanabe eryebanywangamu era n'ebyayobye?"

¹³ Awo oYesu tete n'amwiramu ati, "Buli muntu anywa amaizi ganu, enyonta yaliiramu okumuluma.

¹⁴ Neye buli anywa amaizi gadi ageemuwa, enyonta tiyaliramu okumuluma emirembe n'emirembe. Era amazima aganyere, amaizi ago agempa omuntu oyo, mwiye galisuuka nsulo eyalimuwa obwomi obutawaawo."

¹⁵ Tete era omukali nago n'amukoba ati, "Sebo, ompeeku amaizi ago nago kaisi enyonta tiyandumanga, era mpezye okutaizanga aanu okwiruba tete okusena amaizi."

¹⁶ Iye awo oYesu n'amukoba ati, "Oyabe oyete oibaawo, oire naye aanu."

¹⁷ Iye omukali n'amwiramu ati, "Mbula oibange." Awo oYesu n'amukoba ati, "Oli mutuuce okukoba oti obula oibaawo.

¹⁸ Dala ekkyo ekyokobere kituuce olw'okubba wankafumbirwaku abasaiza bataanu, era omusaiza ogwolinaye omu kiseera kinu tiniye oibaawo. Era ekkyo ekiwankazwa okutumula kituuce."

¹⁹ Awo omukali n'akoba oYesu ati, "Sebo, ombonekera ooti oli naabi.

²⁰ Aale obone kinu; iswe aBasamaaliya, abazeiza baiswe basinziranga oKibbumba ku lusozi lunu oGerizimu. Neye inywe aBayudaaya mukoba muti eYeekaalu ey'omu Yerusaalemi niikyo ekifo omututeekwa okusinziranga oKibbumba."

²¹ Awo iye oYesu n'amukoba ati, "Mukali iwe, oikiriryre ebyenkoba nti ekiseera kiiza, ekimwalibbangaa timukaali musinzira oItewaiswe oKibbumba ku lusozi lunu waire mu Yerusaalemi.

²² Aale inywe aBasamaaliya timumaite oKibbumba ogumusinza. Neye iswe aBayudaaya tumaite oKibbumba ogutusinza, olw'okubba oKibbumba akolesya Bayudaaya okulokola abantu.

²³ Neye era ekiseera kiiza, era kituukire, abantu abasinza omu bu tuuce atyanu ekibasinzirangamu oKibbumba oItewaiswe mu mwoyo

era mu butuuce. Ekyo kityo olw'okubba ibo abasinza batyo niibo oIfewaiswe oKibbumba abanoonia.

²⁴ Iye oKibbumba mwoyo mwereere, kale abo abamusinza bateekwa okumusinzanga mu mwoyo era mu mazima."

²⁵ Era awo omukali n'amukoba ati, "Mmaite nti oMasiya aiza. Era iye oweyaliiiza yalitusonzolera ebintu byonabyona."

²⁶ Kale awo oYesu n'amukoba ati, "Nze atumula na iwe ninze oyo nago ogwotumulaku."

Abeegi bakanga egiri oYesu

²⁷ Omu kiseera ekinyere ekyo abeegi ba Yesu ni bakanga egiri oYesu, cooka ni beewunya okwajirya oYesu ng'atumula n'omukali. Neye ni watabbaawo kwibo eyabwirye omukali ati, "Otaka niki?" Ooba abuulya oYesu ati, "Lwaki otumula naye?"

²⁸ Kale awo omukali oyo n'aleka awo ensakaye ey'amaizi, n'akanga omu kibuga e Sikali n'akoba abantu ababbaireyo ati,

²⁹ "Mwize mubone omusaiza andagwireku byonabyona nенca ebinkolanga. Onu ayezya okubba niiye oKurisito ogubasukireku amafuta?"

³⁰ Awo abantu ni bazwa omu kibuga ekyo nago, ni baweera eeyo okumweboneraku.

³¹ Omu kiseera ekyo omukali ekiyakobeiremu abantu, abeegi babbaire mu kwegairira Yesu bati, "Musomesya, obbeeku n'akoolya."

³² Neye iye n'abairamu ati, "Nze ndi n'ekyokulya inywe ekimutamaiteku kadi."

³³ Awo abeegibe ni beeбуulyangana bati, "Weezya okubba waliwo amuleeteireku ekyokulya?"

³⁴ Neye iye oYesu n'akohera abeegibe ati, "Owenkola ebyo eyantu-mire ebyataka nkole, mba mwikuti ooti-so ndiare kyokulya.

³⁵ Aale timuli n'entumula ekoba eti, 'Wasigaireyo emyeri eena, kaisi amakungula gatuuke?' Neye nze mbakoba nti mulole eedi oku misiri mubone amakungula gatuukire!

³⁶ "Era n'omu kiseera kinu omukunguli asuna empeeraye, era n'amakungula niibo abantu abebaingirya omu bwomi obutawaawo. Ekyo kityo olw'okuzweramu omusigi n'omukunguli basune eisangaalo ery'aamo.

³⁷ Era omu ngeri eyo entumula eenu ntuuce ekoba eti, 'Ogondi asiga, era ogondi n'akungula.'

³⁸ Aale nabatumire okwaba okukungula ekinandi muteganira. Ibo bantu bandi niibo abakalabanire n'amaani kaisi niinywe ni mubba musunamu emigaso mwebyo abandi ebibakalabanire."

ABasamaaliya bangi ni baikiriry

³⁹ Awo abantu bangi ab'omu kibuga ky'e Samaaliya ekyo, ni baikiririry omu oYesu olw'ebibono omukali oyo ebiyabakobeire ati, "Andagwireku byonabyona nенca ebinkolanga."

⁴⁰ N'olwekyo abantu b'omu Samaaliya owebatuukire oYesu egiyabbaire, ni bamwegairira abbeeku eeyo nabo, kale oYesu n'amalayo enaku ibiri.

⁴¹ Era olw'ebibono oYesu ebiyatumbire byazwereireku abantu abandi bangi ab'omu Samaaliya okumwikiririryamu.

42 Era ni bakoba omukali oyo nago bati, "Aale atyanu titwikirirya omu Yesu lw'ebibonobyo ebyotukobeire, neye olw'okubba iswe abanyere twewuliriireku, era atyanu tumaite tuti omusaiza onu dala niiye oMulokoli w'abantu b'oku kyalo."

OYesu alamya omwana w'omukungu

43 Oluzwanyuma lw'enaku eibiri, oYesu n'azwa omu kibuga e Sikali, n'akanga omwitwale ery'e Galiraaya.

44 Cooka oYesu onyere yabbaire akitumwireku ati, "Onaabbi tiba-muwa ekitisyu omu kyalo ky'e waabwe."

45 Wazira oweyatuuikire e Galiraaya, abantu baayo ni bamusangaalira. Ibo bakolere batyo olw'okubba bona babbaire baboineku byonabyona ebiyabbaire akolere e Yerusaalemi, oku Mukolo ogw'oKutambukirya, olw'okubba bona babbaireyo oku Mukolo ogwo.

46 Awo oYesu n'akanga omu kibuga e Kaana eky'omwitwale ery'e Galiraaya, enyumaku egiyasuuciiryre amaizi ni gabba nviinyo. Cooka eeyo wabbaireyo omukungu wa kabaka eyabbaire omutyami w'omu kibuga ky'e Kaperenawumu eyabbaire n'omutaanewe omulware.

47 Omusaiza oyo oweyawuliire ati oYesu azwire omwitwale ly'e Buyudaaya atuukire omu Galiraaya, n'ayaba egiyabbaire n'amwegairira aserengeteku e Kaperenawumu, alamye omutaanewe eyabbaire yatira okufa.

48 Awo oYesu n'amukoba ati, "Owemutabone nga nkola obumanyicyro obw'ebywunyo era n'ebywunyisa timwaikirirye."

49 Neye omukungu n'amwiramu ati, "Sebo, nkwegairiire tuserengeteku e wange ng'omwana wange akaali okufa."

50 Iye oYesu n'amukoba ati, "Okange e ika, omutaanewo ayaba okulama." Kale omusaiza oyo n'aikirirya ebibono oYesu ebiyamukobera, era n'asimbuka okukanga e ika.

51 Oweyabbaire ng'ali omu nzira, abagalamebe ni bamusangaana, ni bamukobera bati, "Omutaanewo alamire."

52 Kaisi iye owebabbwirye esaawa egiyaisuukiiremu, ni bamukoba bati, "Omusuua gwalamire izo ku saawa musanvu."

53 Awo oiteeye w'omwana n'ayebukirya ng'eeyo niiyo esaawa enanyereneeere oYesu egiyamukobereiremu ati, "Omutaanewo ayaba okulama." Awo omusaiza oyo aamo n'ab'omu kisitokyе bonabona, ni baikiririrya omu Yesu.

54 Era ako niiko akamanyiciryo k'ekywunyo akokubiri oYesu ekiyakolere oweyawazwire e Buyudaaya n'akanga e Galiraaya.

5

OYesu alamya omulware oku kidiba

1 Awo ekiseera owekyabitirekuuwo, oYesu n'aniinaniina e Yerusaalemi oku mukolo gw'aBayudaaya.

2 Omu Yerusaalemi, okumpi n'ogumo oku miryang egaingi-rangamu ogubeeta oMulyango gw'entama,* wabbairewo ekidiba

4:44 4:44 Mat 13:57; Mak 6:4; Luk 4:24 **4:45 4:45** Yok 2:23 **4:46 4:46** Yok 2:1-11 * 5:2
5:2 *Omulyango gw'entama*, niimwo omu babityanga entama nga baaba okugisadaaka.

ky'amaizi. Ekidiba ekyo nago omu Lwebbulaniya ekibeeta Bbetizata,[†] kyabbaireku ebisiisira bitaanu nga bikyeruguuliriry.

³ Omu bisiisira ebyo, mwalambaalangamu abalwaire bangi ino, n'aboofu, n'abaleme, n'abasanyalaire era [ni bakuumiriranga amaizi okwekuyugamu.

⁴ Omalaika yaikanga omu kidiba omu biseera ebimo, n'akuyugamu amaizi. Oyo eyesookanga okwika omu kidiba nga bamalire okukuyugamu amaizi, yalamanga buli bulwaire bwonabwona obuyaabbanga nabwo.][‡]

⁵ Kale awo oku kidiba wabbairewo omusaiza, ng'amalire emyanka 38 nga mulwaire.

⁶ OYesu owejaboine omusaiza oyo ng'alambaire awo, era n'amanya ati yabbaire atyo okumala ekiseera kinene, n'amukoba ati, "Otaka okulama?"

⁷ Omulwaire n'amwiramu ati, "Sebo, nze ndambaku omuntu ambeera okugwa omu kidiba omu kiseera ekyo owebakuyugiramu amaizi. Mba-so nkaali ngalagatana okugwamu, ogondi n'ansookamu."

⁸ Awo oYesu n'amukoba ati, "Osetuke, weetiike omukeekagwo, era otambule oyabe."

⁹ Era omusaiza oyo n'alamirawo, n'aginga omukeekagwe, n'atambula n'ayaba.

Olunaku olwo lwabbaire ku Saabbaato.

¹⁰ Kale aBayudaaya ni bakoba omusaiza oYesu oguyalamirye bat, "Olwatyau Saabbaato, era amateeka tigakwikiriry okwetiika omukeekagwo."

¹¹ Neye iye n'abairamu ati, "Omusaiza andamirye, niiye ankobere ati, 'Weetiike omukeekagwo, era otambule oyabe.' "

¹² Kale awo ni bamubuulya bat, "Musaizaki oyo akukobere okwetiika omukeekagwo, era ati otambule oyabe?"

¹³ Cooka omusaiza oYesu oguyalamirye yabbaire tamait amulamirye olw'okubba n'oYesu yabbaire agoteire omu kiziima ky'abantu ekyabbaire awo.

¹⁴ Oluzwanyumaku, oYesu yaajiirye omusaiza nago omu Yeekaalu, era n'amukoba ati, "Aale obone, ngoyo tete oli kusani. Aale toirangayo okukola ekibbikibbi, neye owewaliirayo ekigosi ekikiraku kidi kyezya okukubbaaku."

¹⁵ Awo omusaiza nago n'ayaba n'akohera aBayudaaya ati oYesu niiye eyabbaire amulamirye.

¹⁶ Kale awo, abeekubbemberi b'aBayudaaya ni batandiika okuyiiga oYesu okumwita iye olw'okulamya omuntu oku Saabbaato, ikyo ekyabbaire ekivuna amateeka g'eSaabbaato.

¹⁷ Neye iye oYesu n'abairamu ati, "Obanga oBbaabba iye akola bulijo paka lwatyanu, kaisi nze?"

¹⁸ Ikyo ekyo kyongeiremu Bayudaaya abo maani okugezyaku okumwita. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba nti, oYesu tiyabbaire avunire mateeka g'eSaabbaato kyonkani, neye era ng'akoba ati oKibbumba niiye oIteeye onanyereneyeere. Kale mwekyo n'abba yeasuca okubba yenkanankana n'oKibbumba.

[†] 5:2 5:2 **Bbetizata**, lizwa mu liina bat, *Bbesuzasa*, ooba *Bbesesida*, ooba *Bbesesuda*, ooba *Bbesusaida*. [‡] 5:4 5:4 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukitu.

Obwezye bw'oMwana wa Kibbumba

19 Awo oYesu n'abasonzolera ati, "Mbakohera amazima nti oMwana mpaawo ekyayezya okukola okululwe, wazira ekyo ekyabona ng'oIteeye akola. Era iye oIteeye ekyakola, niikyo oMwanawe yena ekyakola.

20 Ekyo kityo olw'okubba oIteeye w'oMwana oyo, amutaka era amulaga ebyakola kaisi iye oMwana akole ebintu byonabyona oIteeye onyere ebyakola. Era mwewunye n'akinu muti yalimulaga okukola eby'amaani n'ebikiraku n'ekyo ekyokulamya omusaiza oyo.

21 Era ng'oIteeye owaazuukiza, atyo n'oMwanawe niiye owaagabira abo abeyeesiimira obwomi obutawaawo.

22 Tete n'ekindi kiri kiti oIteeye mpaawo kadi moiza ogwasalira omusango, wazira iye oMwanawe niiye oguyaware obwezye okusala emisango gyonagyona.

23 Ekyo kityo kaisi abantu bonabona bayezye okuwa oMwana ekitiisya ekyo ekibawa oIteeye. Era singa omuntu yenayena tawa oMwana ekitiisya era mazima abba tawa n'oIteeye ekitiisya, iye nago eyamutumire."

24 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Era mbakohera amazima nti iye oyo awulira ebibono byange, n'aikirirya oyo eyantumire, abba n'obwomi obutawaawo, era tibalimusingisya omusango. Abba azwire omu kufa, n'asuna obwomi obutawaawo.

25 Era mbakohera amazima nti ekiseera owekiri awo kituukire, abafu owebaliwulira eigono ly'oMwana wa Kibbumba ni basuna obwomi obutawaawo.

26 Iye oKibbumba ali n'obwezye obugabira omuntu obwomi, era obwezye obwo nago yabuware oMwanawe.

27 Era yamuware n'obwezye okusalira abantu emisango olw'okubba Mwana wa Muntu.

28 "Era ekyo timwakyewunya olw'okubba ekiseera kiiza, bonabona abafu owebaliwulirira eigonolye,

29 era ni bazwa e magombe. Ibo abakola ebisa, balizuukira ni basuna obwomi obutawaawo. Neye ibo abo abakola ekibbikibbi, balizuukira ni babasingisya omusango.

30 Era nze mpaawo ekimpezya okukola okulwange. Nsala omusango ng'oKibbumba obwankoba. N'olwekyo ensala yange ya bwenkanya olw'okubba nkolera ku kiidi iye oodi eyantumire ekyasiima, tiku ninze ng'owembona."

Ibo abakakasa ikyo oYesu ekyali

31 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Aale singa ninze zenkani nga mpaawo gondi akobera abantu ebinkwataku, timwandibbaire mukakasa ikyo ekineyeeta.

32 Neye waliwo ogondi akobera abantu ebinkwataku. Iye oyo nago Kibbumba era mmaite nti obujulizibwe obunkwataku butuuce.

33 Cooka inywe mwatumire abakwenda egiri oYokaana, neye era yena n'awa obukakafu ikyo ekyendi.

34 Ekyo tinkikoba lwakubba ntaka bujulizi ibwo obwa muntu-obuntu, neye ntumula oku bujulizi bwa Yokaana kaisi mwezye okwikirirya era mulokoke.

³⁵ Ibwo obukwenda oYokaana obuyabaleeteire bwabbaire ooti itaala eryaka okubamolekera era bwabazwereiremu okubba basangaali okumalaku kaseera-buseera.

³⁶ "Neye ndi n'obukakafu obukiraku obwo oYokaana obuyantumwireku. Era obukakafu nago bubonekera mu mulimo ogw'amaani nago oBbaabba oguyampaire okutuukiriryera n'ebintu ebinkola bikakasa biti nze oBbaabba dala yantumire.

³⁷ Era oBbaabba iye eyantumire, onyere akakasa ikyo ekyendi. Inywe timuwulirangaku eigonolye, waire okumubonaku amaiso oku maiso.

³⁸ Era n'omu myoyo gyanywe mpaamu ekibono kya Kibbumba nago olw'okubba oyo oguyatumire timumwikiriryamu.

³⁹ "Cooka inywe mwekenenya nga musoma eBiwandiike olw'okubba museega muti omu Biwandiike nago niimwo omu mwalisuna obwomi obutawaawo, era oomwo niimwo omu bakakasira ebinkwataku.

⁴⁰ Cooka inywe tete mugaana okwiza egyendi kaisi mwezye okusuna obwomi obutawaawo."

⁴¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Tintumula lwakutaka bantu kumpuuja,

⁴² neye nze mbategeera era mmaite nti inywe omu myoyo gyanywe, oKibbumba iye timumutaka.

⁴³ Aale mubone eenu, nze naizire omu liina lya Bbaabba, neye timwanjanirizire. Neye singa omuntu ogondi obwaiza okululwe, oyo iye mumwaniriza.

⁴⁴ Aale atyanu mwezya mutya okunjikiriryamu, nga mwikiriryka kuuwujangana okwanywe inywe abananyere, kaisi nga timufa ku kuudi okuzwa egiri oKibbumba oyo omoiza yenkan?"

⁴⁵ Era oYesu ni yeeyongera ati, "Neye timuseega muti ninze enalibalooopa e wa Bbaabba. Wazira abaloopa, iye Musa inywe ogumulimu eisubi okubawozererya.

⁴⁶ Aale owekeibba nti mwaikiririye omu Musa, zena mwandibbaire munjikiriryamu olw'okubba iye yena yampandiikireku.

⁴⁷ Neye owemubbanga timwikiriryera ebiyawandiikire, aale tete mubba mwaikiriryera mutya ebinkoba?"

6

OYesu aliisyaa abantu 5,000

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Ekiseera owekyabitirewo ebyo nga biwoire, oYesu n'asalamu enyanza oGaliraaya, eriina erindi batii Tibberiyo, n'ayambuka okwitale kudi.

² Era ekiyindi ky'abantu kinene ni kimusengererya olw'okubba baboine obumanyiciryo bw'ebiyewunyo obuyabbaire akolere omu kulamya abalwaire.

³ Awo oYesu n'abeegibe ni baniina oku kasozi, era n'atyama eeyo aamo nabo.

⁴ Omu kiseera ekyo oMukolo ogw'aBayudaaya ogw'oKutambukirya, gwabbaire guli kumpi okutuuka.

5 Kale awo oYesu n'agangamula omutwe, era n'abona ekiyindi ky'abantu nga kyaba e gyali, kaisi n'akoba oFiripo ati, "Twagula yaina ekyokulya, abantu abo bonabona ekibaalya?"

6 OYesu ekyo yakibwirye kugezesya Firipo olw'okubba oYesu iye yabbaire amaita ekyayaba okukola.

7 OFiripo n'amwiramu ati, "Waire singa tubbaire n'edinaali* 200 okugula ekyokulya buli muntu okusunaku waire katono, era tikimala."

8 Awo ogondi oku beegibe nga niiye Andereya omuganda wa Simooni Peetero, n'asiryaku eigono ng'akoba oYesu ati,

9 "Aanu waliwo omwisuka alikuuwu n'emigaati mitaanu egibasumbire omu busye bwa bbaale,[†] n'enyanji ibiri. Neye oku bantu abangi bati, ebyo-so bigasa niki?"

10 Iye oYesu n'akoba ati, "Mutyamisye abantu." Omu kifo ekyo wabbairewo eisubi lingi erisa ly'okutyamaku. Awo abantu bonabona ni batyama. Ibo abasaiza bonkani ababbairewo babbaire ooti 5,000.

11 Awo oYesu n'aginga obugaati nago budi, ni yeebalya oKibbumba kaisi n'awa abeegibe ni babugabira abantu nga batyaime. Era n'oku bukafingiri n'akola atyo. Bonabona ni basuna ng'owebatakire.

12 Owebamalire okwikuta, n'akoba abeegibe ati, "Mukumbaanirirye ebitudutundu ebifiikireku okutabebenesya ekyokulya nago."

13 Kale ni babukumbaanirirya, era ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri eby'ebitundutundu eby'obugaati obutaanu obwa bbaale obwafilkireku nga bamalire okulya.

14 Awo oluzwanyuma abantu owebaboine akamanyiciryo k'ekywunyo oYesu akeyakolere, ni batandiika okutumula bati, "Dala onu niiye onaabbi oodi oMusa oguyatumwireku ati yaliiza oku kyal!"

15 Kale oYesu oweyatgeire ati babbaire batira okwaba okumukwata bamwazye bamusuuce kabaka, tete era n'abazwaku ni yeeyongerayo e ngulu oku kasozi, n'abba eeyo yenkani.

OYesu atambula oku maizi (Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)

16 Awo esaawa egyeigulo owegyatuukire, abeegi ba Yesu ni baserengeta oku nyanza oGaliraaya,

17 ni baniina omu lyato, ni basalamu enyanza okwaba omu kibuga e Kaperenawumu. Omu kiseera ekyo obwire bwabbaire nga bwirugaire era oYesu yabbaire akaali okubeegaitaku.

18 Era ogumpunga ogw'amaani gwabbaireku, era amayengo ni geyongera okubba g'amaani oku nyanza.

19 Awo owebabbaire bankavugaku ekiromita ooti ina ooba itaanu, ni babona oYesu ng'atambula oku maizi, ng'asembera okumpi n'eryato. Era owebamuboine ni batya ino.

20 Neye iye n'abakoba ati, "Ninze, timwatya!"

21 Kale awo babbaire bataka okumwingirya omu lyato, amangu ago eryato ni lituuka oku lukalu egibabbaire baaba.

Abantu banoonia oYesu

22 Oku lunaku olwairireku, ekiziima eky'abantu ababbaire basigaire oku lubba ludi olw'enyanza ni banoonia oYesu nga tibamubona. Kale

* 6:7 6:7 **Edinaali** emoiza yaabbanga niiyo empeera y'omupakasi ey'olunaku. † 6:9 6:9 **Obbaale**, Akula ooti mwemba era iye w'ebbeeyi ntono ino oku ngaano.

awo ni beebukirya bati omu lyato eryabbairewo, oYesu tiyaniiniremu okwabira aamo n'abeegibe, wazira abeegibe baabire bonkani.

²³ Awo ni wabbaawo amaato agandi agazwire e Tibberiyo, ni gatuuka okumpi n'ekifo ekyo nago abantu owebaliriire obugaati, ng'oMusengwa oYesu amalire okwebalya oKibbumba.

²⁴ Kale abantu owebamanyiciryre bati oYesu n'abeegibe babulawo, ni baniina omu maato ago okwaba e Kaperenawumu okumunoonia.

OYesu niiye ekyokulya eky'obwomi

²⁵ Awo abantu owebaajiirye oYesu oku lubba ludi olw'enyanza, ni bamubuulya bati, "Musomesya, waizire eenu di?"

²⁶ Iye oYesu n'abairamu ati, "Inywe mbakobera amazima nti timunnoonia olw'okubba mwaboine obumanyiciryro obw'ebiyewunyo obunkola, neye munnoonia lwakubba mwaliire obugaati budi ni mwikuta.

²⁷ Timwemaliranga mu kukolerera kusuna kyokulya ekibebenyeka, wazira mwemalirenge mu kukolerera kusuna kyokulya kidi eky'omwoyo abantu ekibalya ni basuna obwomi obutawaawo. Iye agaba ekyokulya ekyo nago niiye oMwana wa Muntu. Ekyo kityo olw'okubba niiye oKibbumba iye oIteeye oguyaware akamanyiciryo k'obwezye obwo."

²⁸ Awo ni bamubuulya bati, "Tuteekwa kukola niki okutuukirirya ebyo oKibbumba ebyataka?"

²⁹ Iye oYesu n'abairamu ati, "Ikyo oKibbumba ekyataka mukole, niikyo kinu; kwikiririryu mu Mwana wa Muntu iye oyo oguyatumire."

³⁰ Awo niibo bona okumubuulya bati, "Kamanyiciryro k'ekywunyoki iwe akewatuwa, tukibone kaisi twezye okwikirirya ebyokoba? Era niki ekyoyezya okukolawo?

³¹ Ibo abazeiza baiswe baliire ekyokulya ekibeeta emaanu omwidungu, ng'owekikoba omu Kiwandiike kiti, 'Yabawaire ekyokulya okuzwa omwigulu balye.'

³² Awo oYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti oMusa tiniye eyaware abazeiza baanywe ekyokulya okuzwa omwigulu, wazira oBbaabba niiye agaba ekyokulya ekituuce okuzwa omwigulu.

³³ Ekyo kityo olw'okubba ekyokulya oKibbumba ekyagaba, niiye oyo oguyatumire okuzwa omwigulu era agabira abantu obwomi obutawaawo."

³⁴ Awo niiwo ibo okumukoba bati, "Sebo, okuzwa olwatyanu otuwenge kyokulya ekyo nago."

³⁵ Iye oYesu n'alangirira ati, "Ninze ekyokulya eky'obwomi obw'omwoyo bw'omuntu. Era iye aiza egendii era n'anjikiririryamu, enzala waire nyonta tiyalimulumaku kadi."

³⁶ Era oYesu ni yeeyongera n'abakoba ati, "Era nga mbakobeire, mumboine era musigaire nga timunjikiririryamu.

³⁷ Abantu bonabona oBbaabba abampa baiza egendii, era buli aiza egendii, tinalimubbingsa.

³⁸ Ekyo kityo olw'okubba tinaizire okuzwa omwigulu kukola bintaka, neye naizire kukola biibyo oKibbumba oyo eyantumire ebyataka.

39 Era binu niibyo ebintu eyantumire ebyataka, tataka ngotyeku kadi muntu omoiza kwabo abeyampaire, neye ataka mbazuukize oku lunaku oluyalisaliraku emisango.

40 Kale oBbaabba ekyataka kiri kit, buli muntu ategere ati ndi Mwana wa Kibbumba n'anjikiririyamu asuna obwomi obutawaawo, era nalimuzuukiza oku lunaku olwenkomerero."

41 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni beeZulugumira oYesu olw'okubba yakobere ati, "Ninze ekyokulya ekyazwire omwigulu."

42 Era nga bakoba bat, "Omusaitza onu tiniyi oYesu omwana wa Yusuf? Oiteeye n'omaaye tubamaite. Kale ayezya atya atyanu okukoba ati, 'Nazwire omwigulu?'

43 Iye oYesu n'airamu ati, "Mulekeraawo okwezuluguma abanyere oku banyere.

44 Mpaawo ayezya okwiza egyendi wazira nga oBbaabba eyantumire niiye amulungamiry, era nze nalimuzuukiza oku lunaku olw'enkomerero.

45 Bakiwandiikire omu kitabo ky'abanaabbi bat, 'Bonabona oKibbumba yalibeesya.' Kale buli awulira oBbaabba era n'ayega, aiza egendi.

46 Mpaawo muntu abonangaku oBbaabba okutoolaku oyo eyazwereire omwigulu.

47 "Mbakobera amazima nti oyo anjikiririyamu, asuna obwomi obutawaawo.

48 Ninze ekyokulya eky'obwomi obw'omwoyo.

49 Abazeiza baanywe baliire emaanu omwidungu, era ni bafa.

50 Neye kiinu ekyokulya ekizwa omwigulu, ikyo omuntu ekyayezza okulya nandi n'afa.

51 Nze ninze ekyokulya eky'obwomi obw'omwoyo ekyazwire omwigulu. Era singa omuntu yenayena alyaku ekyokulya ekyo, yalibba mwomi emirembe n'emirembe. Era ekyokulya ekyo nago, nigliwo omubiri gwange ogunaliwaayo olw'abantu b'oku kyalo okusuna obwomi bw'omwoyo."

52 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni banyiiga era ni batandiika okwakana abanyere oku banyere nga bakoba bat, "Omusaitza onu ayezya atya okutuwa omubirigwe okugulya?"

53 OYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti singa owemutalya omubiri gwa Mwana wa Muntu, era singa timunywa omusaayegwe timwezya okubba boomi emirembe n'emirembe.

54 Neye oyo alya omubiri gwange, era n'anywa n'omusaaye gwange, abba n'obwomi obutawaawo era nalimuzuukiza oku lunaku lw'enkomerero.

55 Ekyo kityo olw'okubba omubiri gwange kyokulya ky'omwoyo ekinalnyenyere, era omusaaye gwange kyokunywa ky'omwoyo ekinalnyenyere.

56 "Kale oyo alya omubiri gwange, era anywa omusaaye gwange, abba n'enkolagana na nze, era zena mba n'enkolagana naye.

57 Era kityo nakimo olw'okubba, ng'oBbaabba eyantumire owaagaba obwomi, nze ndi mwomi ku lwa bwezyebwe. Era n'omu ngeri enanyere eyo, oyo alya omubiri gwange yalibba mwomi ku lwa bwezye bwange.

⁵⁸ Era ekyo niikyo ekyokulya ekyazwire omwigulu. Ibo abazeiza baanywe baliire emaanu era ni bafa, neye oyo alya oku kyokulya nze ekingaba, yalibba mwomi emirembe n'emirembe."

⁵⁹ Ebyo oYesu yabitumwire oweyabbaire ng'ayegesya abantu omwikumbaaniro e Kaperenawumu.

Bangi bazwa oku oYesu

⁶⁰ Awo bangi oku beegibe owebawuliire ebyo, ni bakoba bati, "Enjegesya eyo nga nkakati! Naani ayezya okugiikiriry?"

⁶¹ Neye oYesu yabbaire amaite ati abeegibe beezuluguma olw'enjegesya eyo, kale n'abakoba ati, "Olwo inywe ekyo kibesimalisyis?"

⁶² Kaisi leero mwaliseega mutya owemwalibona oMwana wa Muntu ng'aniina okukanga omwigulu egiyazwereire!

⁶³ Iye oMwoyo wa Kibbumba niiye agaba obwomi obutawaawo, neye omuntu tayezya okukola ekintu kyonakyona olw'obwezyebwe okululwe. Era ebibono ebimbakobeire niibyo ebizweraku omuntu okusuna obwomi obutawaawo.

⁶⁴ Neye waliwo abamo kwinywe abatanjikiriryamu." OYesu yakobere atyo olw'okubba oweyatandiikiire okwegesya, yabbaire amaite abo abatamwikiriryemu, era yabbaire amaite n'ayaba okumulyamu olukwe.

⁶⁵ Kale awo ni yeeyongera okutumula ati, "Eyo niiyo ensonga lwaki nabakobeire nti mpaawo ayezya okwiza egyendi ng'oKibbumba tamubbeereire."

⁶⁶ Awo okuzwera nakimo omu kiseera ekiyatumiiremu atyo, bangi oku beegibe ni bamuzwaku, era ni batairayo okutambulanga naye.

⁶⁷ Awo oYesu n'abuulya abeegibe eikumi na babiri ati, "Na inywe nywena mutaka okunzwaku?"

⁶⁸ Iye oSimooni Peetero n'amwiramu ati, "Musengwa, nga twaba eeri naani? Niiwe wenkani otumula ebibono ebikwata oku ngeri ey'okusuna obwomi obutawaawo.

⁶⁹ Era atyanu iswe twikiriry, era tumaite tuti niiwe oMutukulye azwa eeri oKibbumba."

⁷⁰ Kale awo oYesu n'abairamu ati, "Tininze enabalonderemu inywe eikumi na babiri? Neye omoiza kwinywe omwoyogwe gulimu oSitaani!"

⁷¹ Yabbaire atumula ku Yuda, omwana wa Simooni Isikalyoti oyo eyabbaire ayaba okumulyamu olukwe, waire nga yabbaire moiza oku beegibe eikumi na babiri.

7

OYesu ayaba oku Mukolo ogw'oBusiisira

¹ Ebyo owebyawoire, oYesu n'atambuliranga omu bitundu by'eitwale ly'e Galiraaya nga tasala ensalo okwaba omwitwale ly'e Buyudaaya. Ekyo kityo olw'okubba aBayudaaya babbaire eeyo nga bamwekuumire okumwita.

² Cooka omukolo ogw'aBayudaaya ogubeeta bati, "Mukolo ogw'oBusiisira," gwabbaire gwatira okutuuka.

³ Awo abaganda ba Yesu ni bamukoba bati, "Kikwetaagisya ozwe aanu oyabe omwitwale ly'e Buyudaaya kaisi abeegibo bayezye okubona ebyamagero ebyokola.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo muntu abisabisa ekyakola neenu ng'ataka abantu bamumanye omu lwatu. Aale ng'owookola ebyamagero binu, oyabe obikolere n'eeyo yona abantu bonabona baku manye."

⁵ Ibo abagandabe batumwire batyo olw'okubba ibo bona abananyere tibamwikiririryemu.

⁶ N'olwekyo oYesu n'abakoba ati, "Ekiseera ekyange ekituuce ekyokwaba eeyo kikaali okutuuka. Neye inywe ekiseera kyonakyona kituuce inywe okwewayabira.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba inywe abantu tibayezya okubacaawa, neye nze bancaawa olw'okubba mbakobera nti ebikole ebibakola bibbibibbi.

⁸ Inywe mwabe oku mukolo, nze tinaabe ekiseera kinu, olw'okubba ekiseera ekyange ekituuce ekyokwabiram eeyo kikaali okutuuka."

⁹ Era oYesu owejamalire okutumula ebyo, iye n'asigalaku omu Galiraya.

¹⁰ Neye abaganda ba Yesu owebamalire okwaba oku mukolo, oYesu yena n'abasenzaaku cooka nga timu lwatu, neye mu mbiso.

¹¹ Kaisi eeyo oku mbaga nago abeekubbemberi b'aBayudaaya babbaire bamunoonia nga babuuliriry bati, "Omusiza oyo nago ali nkonaki?"

¹² Cooka omu kiziima ky'abantu awo, wabbairewo okumuweet-aku nga kungi omu bantu. Abamo nga bakoba bati, "Musaiza musa." Abamo nga ibo bakoba bati, "Bbe, abbeyabbeya abantu."

¹³ Neye olw'okutya abeekubbemberi b'aBayudaaya, ni watabbaawo amutumulaku omu lwatu.

OYesu oku Mukolo ogw'oBusiisira

¹⁴ Awo aakati omu naku gy'omukolo, oYesu n'ayaba omu luuga lw'eYeekaalu, era n'atandiika okwegesya abantu.

¹⁵ Era aBayudaaya ni beewunya ino engeri egayayegesymu, era ni beeбуulya bati, "Omusiza oyo yasunire atya okumanya okwo atyo aate nga tasomangaku kadi by'ediini?"

¹⁶ Awo oYesu n'abairamu ati, "Binu ebinjegesya tibyang, wazira bizwa eeri Kibbumba iye eyantumire.

¹⁷ Singa omuntu yenayena asalawo okukola oKibbumba ebyataka, ategeera obanga ebinjegesya bizwa eeri Kibbumba, ooba ntumula byange-kuwange.

¹⁸ Iye omuntu atumula eibile okululwe abikola lw'okwenoonerya kitiiisyakye. Neye oyo akolerera kusunisa yoodi eyamutumire kitiiisa, abba atumula mazima, era tabbaamu bubbeyi.

¹⁹ Kaisi oMusa tiyabaware aMateeka? Mbona kwinywe nywena mpaawo muntu akwata aMateeka ago. Aale nga inywe mukoba muti mugakwata, lwaki musala amalabuki okunjita?"

²⁰ Awo ekiziima ky'abantu ababbairewo ni bamwiramu bati, "Iwe koizi oliku muzimu! Naani asala amalabuki okukwita?"

²¹ Iye oYesu n'abairamu ati, "Nze nakolere ekyewunyo kimo oku Saabbaato, nywenanywena ni kibasisiwalaya.

²² Neye nti nywena oku Saabbaato mukomoleraku abaana olw'okubba oMusa yabalagiire okukomolanga waire wona tikitandikiire ku Musa. Cooka ekinanyereneere kiri kiti, okukomola okwo kwatandiikiire ku bazeiza baanywe.

²³ Atyanu obanga bayezya okukomola omwana oku Saabbaato, olw'okutavuna eiteeka lya Musa, aale lwaki munnyiigira nze olw'okulamirya n'akimo omuntu oku Saabbaato?

²⁴ Kale okumanya ekituuce, timwasalawo kusinzirira ku ngeri egimubibonamu oku ngulu, neye musinzirire ku nsonga entuuce omumaiso ga Kibbumba."

OYesu niiye oKurisito?

²⁵ Awo abamo oku bantu ab'omu Yerusaalemi ababbaire awo, ni batandiika okwebuulyangana bati, "Omusaita onu tiniye ogubanonia okwita?

²⁶ Aate ngonu atumulira mulwatu, era mpaawo n'ekibamukoba. Ab'obwezye bayezya okubba nga bategereire nakimo bati onu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta?

²⁷ Neye omusaiza onu iye tumaite eyazwera, aate nga iye oKurisito oweyaliza, mpaawo eyalimanya eyazwera."

²⁸ Awo oYesu oweyabbaire ng'akaali ayegesya omu luuga lw'eYeekaalu, n'langirira ati, "Inywe museega muti mummaite, era muti n'eginzwera mumaiteyo. Aale mumanye muti tinaizire kulwange, wazira oyo eyantumire dala aliyo, cooka inywe oyo ogumutamaite.

²⁹ Neye nze mmumaite olw'okubba nazwire gyali, era niiye eyantumire."

³⁰ Awo ni bagezyaku okumukwata, cooka ni watabbaawo amukubbyaku olw'okubba ekiseerakye eky'okumukwata kyabbaire kikaali okutuuka.

³¹ Neye era bangi omu kiziima ky'abantu ababbaire awo ni bamwikiririyamu, nga bakoba bati, "Kaisi nago oKurisito ogubasukireku amafuta oweyaliza yalikola obumanyiciryo w'ebewunyo obukiraku onu obwakola?"

³² Awo aBafalisaayo ni bawulira ng'abantu baweweeta oku oYesu, kale abakabona abakulu n'aBafalisaayo ni batuma abaisirikale okumukwata.

³³ Awo oYesu n'abakoba ati, "Njaba okumala na inywe ekiseera kitono, kaisi njabe egiri oyo eyantumire.

³⁴ Era mwalinnoonia neye timwalimbona, era inywe timwezya okutuuka eginjaba."

³⁵ Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni bakobangana bati, "Omusaita onu ataka kwaba yaina egitutalyezya okumubonera? Ataka kwaba giri bantu baiswe badi abasalaanikiire omu Buyonaani, ayezye okwegesya aBayonaani?

³⁶ Ategeesa niki okukoba ati, 'Mwalinnoonia, neye timwalimbona,' era ati, 'Inywe timwezya okutuuka eginjaba?' "

Eiruba ly'amaizi ag'obwomi

³⁷ Oku lunaku olusembayo era nga niirwo olukira obukulu oku Mukolo ogw'oBusiisira, oYesu n'ayemerera, era n'atumula

maaminkirira ati, "Buli muntu enyonta ogweruma, aize egyendi anywe.

³⁸ Iye yenayena anjikiririryamu ayezya okwiza n'anywa. Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kit: 'Eiruba ly'amaizi ag'obwomi obutawaawo lyalikulumuka nga lizwa omu omuntu oyo nago.'

³⁹ Ekyo oYesu yaktumwire ng'ategeeza Mwoyo oMutukulye abamwikiririryamu ogubabbaire baaba okusuna egibwizaku. Paka omu kiseera ekyo, babbaire bakaali okubawa oMwoyo oMutukulye olw'okubba nti oKibbumba yabbaire akaali okugulumalya oYesu.

Obutategeragana kw'abantu oYesu ekyali

⁴⁰ Kale awo abantu b'omu kiziima ekyo owebawuliire ebibono ebyo, abamo ni bakoba bati, "Dala onu niiye onaabbi oodi ogubatusuu-bizire."

⁴¹ Ibo abandi ni bakoba bati, "Onu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta." Kaisi abandi ni batala-butali bati, "OKurisito ogubasukireku amafuta ayezya atya okuzwa mu Galiraaya?

⁴² Ikyo eKiwandiike tikikoba kit: yalizwa mwibyaire lya Dawudi, era balimubyalira mu Bbeserekeemu, ikyo ekibuga omu babyala oDawudi?"

⁴³ Kale omu ngeri eyo abantu ni batuuka omu butategeragana olwa Yesu.

⁴⁴ Era awo abamo kwibo ni bataka okumukwata, neye era ni watabbaawo amukubbyaku.

Obutaikirirya bw'abeekubbemberi b'aBayudaaya

⁴⁵ Awo ekyazwiremu abaisirikale abakuumi b'eYeekaalu ni bakanga egiri abakabona abakulu n'aBafalisaayo. Kale ibo ni babuulya abaisirikale bati, "Lwaki timumuleetere?"

⁴⁶ Abaisirikale ni bairamu bati, "Mpaawo muntu eyabbaire atumwire eby'amaani ooti biidi oodi ebyatumula!"

⁴⁷ ABafalisaayo ni babairamu bati, "Ekimutegeeza muti inywe nywena abalibiryre?

⁴⁸ Inywe mwabbaire muboineku iswe abafugi baanywe, ooba oMufalisaayo yenayena ng'amwikiririryamu?

⁴⁹ Naire! Okutoolaku ekikoosi ky'abantu abatamaite amateeka ga Musa, kaisi nago ekikoosi ekiraame!"

⁵⁰ Kale iye oNikodem omoiza kwibo nago abeekubbemberi b'aBayudaaya, era iye enyumaku eyaabire obwire egiri oYesu, awo n'abuulya abainaye ati,

⁵¹ "Amateeka gaiswe* gaikirirya okusalira omuntu omusango nga bakaali okumuwozesya n'okutegeera ekisobyo ekyakolere?"

⁵² Ibo ni bamwiramu bati, "Kaisi wena ozwera mwitwale ly'e Galiraaya? Weekeenenye eBiwandiike. Ala omanye oti e Galiraaya mpaawo naabbi azwerayo." [

⁵³ Kale awo buli muntu n'akanga e wuwe.

8

Omukali ogubakwatiire omu bulendi

7:37 7:37 Lee 23:36 **7:38 7:38** Zek 47:1; Zak 14:8; Isa 44:3; 55:1; 58:11 **7:40 7:40** Ama

18:15,18; Mal 4:5-6 **7:42 7:42** 2Sa 7:12; Mik 5:2 **7:50 7:50** Yok 3:1-2 * **7:51 7:51** Ooba, AMateeka ga Musa.

¹ Awo iye oYesu n'ayaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

² Kaisi amakeezi pwi n'akanga omu luuga lw'eYeekaalu, era abantu bonabona ni baaba e gyali, kale n'atyama okubeegesya.

³ Yabbaire akaali ali aawo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ni baleeta omukali ogubakwatiire omu bulendi, awo ni bamuteeka aakati bonabona awebayezya okumubonera.

⁴ Awo ni bakoba oYesu bati, "Musomesya, omukali onu bamukwatiire omu kikole ky'obulendi.

⁵ Cooka omu Mateeka, oMusa yatulagiire kubakubbanga n'amabbaale ni bafa abakali abebakwatira omu bulendi. Atyanu iwe okoba otya kwekyo?"

⁶ Ibo abakugu bakoleserye ekibuuulyo ekyo ng'akatego, kaisi basune ekibazweraku okumuloopa.

Neye oYesu omu kityamo awo n'akotama kaisi n'atandiika okuwandiika ansi n'olunwe.

⁷ Era abavunaana omukali nago owebeeyongeire okubuulya oYesu ebibuulyo, n'agangamuka kaisi n'abakoba ati, "Ogewabbaawo mwinywe atakolangaku ekikole ekibbikibbi niyi abbe asooke okukubba omukali oyo eibbaale."

⁸ Awo tete oYesu n'akotama, n'awandiika ansi.

⁹ Cooka ibo owebawuliire ekyo, ni batandiika okuzwangawo moiza ku moiza, okusokesya n'abakira obukulu kaisi abatobato ni bairangaku. Abantu beeyongeire okuzwawo paka oYesu oweyasigaire awo yenkanu n'omukali nago nga iye akaali ayemereire awo.

¹⁰ Kale awo tete oYesu n'agangamuka, kaisi n'abuulya omukali nago ati, "Mukali iwe, banu bali yaina? Mpaawo agukusingisirye?"

¹¹ Iye omukali nago n'amwiramu ati, "Mpaawo sebo." Awo oYesu n'amukoba ati, "Na nze zena tingukusingisy. Aale atyanu weeyabire, neye olekewo empisa y'okukolanga ekibbikibbi."]*

Obutuuce bw'obujulizi bwa Yesu

¹² OYesu tete owejabbaire atumula n'abantu, yabakobere ati, "Ninze ekitangaala ekimolekera abantu. Era buli ansengererya tatambulirenge omu ndikiirya, wazira namulungamyanga omu nzira ereeta obwomi."

¹³ Awo aBafalisaayo ni bamukoba bati, "Iwe onyere weetumulaku anambula gondi akakasa ebyotumula, kale ebiwetumulaku tibikola."

¹⁴ Iye oYesu n'abairamu ati, "Waire nga ninze onyere owenetumulaku, ebintumula bituuce olw'okubba mmaite eginazwire n'eginjaba. Neye inywe timumaiteku eginazwire, waire eginjaba.

¹⁵ Inywe musala omusango kusinzirira ku malabuki g'obuntu, cooka nze mpaawo muntu ogunsalira omusango.

¹⁶ Neye singa owemba kusala musango, ensala yange ebba ntuuce olw'okubba timba zenkani. Nze mbaawo n'oBbaabba eyantumire.

¹⁷ Ebyo nga biri awo n'omu Mateeka gaanywe ag'eKiyudaaya, bakiwandiikire bati obujulizi bw'abantu ababiri ng'abufaanana bukakasa buti ekibutumulaku kituuce.

¹⁸ Nze nkobera abantu ebinfaaku kaisi ogondi abakoera ebinfaaku niiye oBbaabba eyantumire."

^{8:5 8:5} Lee 20:10; Ama 22:22-24 * ^{8:11 7:53-8:11} EBiwandiike ebimo bibulamu enyiriri ginu. ^{8:12 8:12} Mat 5:14; Yok 9:5 ^{8:13 8:13} Yok 5:31 ^{8:17 8:17} Ama 17:6; 19:15

¹⁹ Awo ni bamubuulya bati, "OItewo ali yaina?" OYesu n'abairamu ati, "Nze timuntegeera, kadi Bbaabba yena timumutegeera. Aale singa nze mubbaire muntegeera, n'oBbaabba yena mwandibbaire mumutegeera."

²⁰ Ebibono ebyo oYesu yabitumwire oweyabbaire ng'ayegesya omu luuga lw'eYeekaalu okumpi n'ekifo egibaweranga ebirabo. Neye era omu kaseera ako tiwabbairewo waire moiza amukwata, olw'okubba ekiseerakye eky'okumukwata kyabbaire kikaali okutuuka.

OYesu atumula oku kufaakwe

²¹ Awo tete oYesu n'akoba abeekubbemberi b'aBayudaaya ati, "Nze ndi kuzwawo, kaisi era inywe mwalinnoonia, era mwalifeera omu kibbikibbi kyanywe. Era nze eginjaba inywe timwezya okwabayo."

²² Kale awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni beeбуulyangana bati, "Ayaba kweita? Ekyo niikyo ekyategeeza okukoba ati, 'Nze eginjaba, inywe timwezya okwabayo?'

²³ Awo oYesu ni yeeyongera okukoba aBayudaaya abo nago ati, "Inywe muli b'oku kyalo kunu, neye nze nazwire mwigulu. Inywe muli b'oku kyalo, neye nze tindi w'oku kyalo.

²⁴ Ekyo niikyo ekigira mbakobeire nti mwalifeera omu bikole byanywe ebbibibibi. Era dala mwalibifeeramu okutoolaku nga mwikiriiry muti ninze oyo ng'oweneturumulaku."

²⁵ Awo ni bamubuulya bati, "Weeyeta otya?" OYesu n'abairamu ati, "Ninze oyo ogumbakoberanga nenca okuzwera nakimo owenatandi-ikiire okutumula na inywe.

²⁶ Cooka nandibbaire mbatumulaku bingi era n'okubasingisya omusango, neye eyantumire mwesigwa era ekinasunire okuzwa egiali niikyo ekinkobera abantu."

²⁷ Era aBayudaaya abo nago tibategeire bati oYesu yabbaire abakobera kwIteeye oKibbumba.

²⁸ Kale awo oYesu ni yeeyongera ati, "Owemwalimala okwanika oMwana wa Muntu oku musalabba, kaisi awo niiye owemwalitegeera muti ninze oyo ng'oweneturumulaku. Era wemwalitegeerera muti nze mpaawo ekinkola okulwange, neye ntumula biibyo ebinanyerenyere oBbaabba ebiyanjegeserye.

²⁹ Era nago oyo eyantumire ali na nze, tandekanga zenkani, olw'okubba bulijo nkola biibyo ebimusangaalya."

³⁰ Era oYesu n'oweyabbaire atumula ebyo, abantu bangi ni bamwikiririyamu.

Abagalama n'abatali bagalama

³¹ Awo oYesu n'akoba aBayudaaya ibo ababbaire bamwikiririyemu ati, "Singa owemugumira oku bintu ebimbeegesya, mubbeera nakimo beegi bange.

³² Era awo mwalimanya amazima agazwa e wa Kibbumba, era n'amazima ago galibatoola omu bugalama ni gabasuucu ab'eidembe."

³³ Awo aBayudaaya ni bamwiramu bati, "Iswe tuli baizukulu ba Ibbulaimu, era titubbangaku bagalama b'omuntu yenayena. Atyanu obba otya okutukoba oti twasuuka b'eidembe?"

³⁴ Iye oYesu n'abairamu ati, "Mbakoera amazima nti buli akola ekikole ekibbikibbi, abba mugalama w'ekikole ekibbikibbi.

³⁵ Era iye omugalama tabba w'enkalaakalira omu kisito oomwo, neye omwana abba waamu emirembe n'emirembe.

³⁶ N'olwekyo oMwana wa Kibbumba owabasuua ab'eidembe okuzwa omu bugalama obwo, mwalibba b'eidembe ino.

³⁷ Inywe mukoba muti muli baizukulu ba Ibbulaimu, aate nga musala amalabuki okunjita olw'okubba ebintu ebinjegesya timubi-ikiriry.

³⁸ Cooka nze mbakoera ebinaboine e wa Bbaabba, na inywe mukola bya itewaanywe oSitaani ebyabakoba."

³⁹ Awo ibo ni bamwiramu bati, "Iswe ozeiza waiswe Ibbulaimu." Iye oYesu niiye okubakoba ati, "Singa mubbaire baizukulu ba Ibbulaimu, mwandibbaire mukola oIbbulaimu ebyakolere.

⁴⁰ Neye era kityo wekiri olw'okubba muli bamaliriri okunjita, cooka nze omusaiza abakobeire amazima agenawuliire okuzwa eeri oKibbumba. Iye oIbbulaimu ebyo tiyabikolere.

⁴¹ Inywe mukola biibyo oitewaanywe ebyakola."

Ibo ni bamukoba bati, "Iswe tituli baana b'e nza, tuli baana bananyerenyeere aba Kibbumba."

⁴² Iye awo oYesu n'abakoba ati, "Singa dala muli baana ba Kibbumba, mwankubbaire muntaka olw'okubba nazwire giri Kibbumba, era tinaizire kulwange, wazira iye onyere niiye eyantumire.

⁴³ Aale lwaki mubba timutegeera ebintumula? Timwezya okubitegeera olw'okubba timutaka okubiikiriry.

⁴⁴ Cooka inywe muli ba itewaanywe oSitaani, era muyayaanira kukola biibyo oitewaanywe ebyasiima. Iye okuzwera nakimo owe-babbumbiare ekyalo iye mutemo, era iye tagumira oku mazima ga Kibbumba olw'okubba mwiye mpaamu mazima. Era owaatumula obubbeyi, abba atumula kiidi eky'ekikulakte olw'okubba iye mubbeyi, era niiye okibyali w'obubbeyi.

⁴⁵ Neye nze olw'okubba ntumula amazima ga Kibbumba, timwikiriry ebinkoba."

⁴⁶ Era awo ni yeeyongera ati, "Waliwo kwinywe ayezya okun-numiriza ekibbikibbi? Aale owemba nti ntumula mazima, lwaki timwikiriry ebinkoba?

⁴⁷ Iye omuntu wa Kibbumba, awulira ebibono bya Kibbumba. Kale inywe ekigira ni mutawulira oKibbumba, kiri kiti, timuli ba Kibbumba."

OYesu n'oIbbulaimu

⁴⁸ Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni bairamu oYesu bati, "Tituli batuuce okukoba tuti oli ooti Musamaaliya era oliku muzimu?"

⁴⁹ Iye oYesu n'abairamu ati, "Nze tindi ku muzimu, wazira nteekamu oBbaabba ekitiisya, neye inywe mumbityamu amaiso.

⁵⁰ Nze tindi kwenoonyanya kitisa mwinywe. Neye waliwo oodi, aate nga niiye omulamuzi omu nsonga eenu, ali kutakanga ati nze bampe ekitiisya.

⁵¹ Cooka mbakoera amazima nti singa omuntu yenayena akwata ekitibono kyange tiyalifa emirembe n'emirembe."

52 Awo aBayudaaya abo nago owebawuliire ebyo ni bamukoba bati, "Atyanu tukakasiire nakimo tuti oli mugwairalu! Obanga olbbulaimu yafire, era n'abanaabbi bona bafiire, kaisi iwe n'okoba oti omuntu yenayena akwata ekibonokyo tiyalirega oku kufa naire!"

53 Iwe okiraku ozeiza waiswe olbbulaimu? Obanga iye yafire era n'abanaabbi bona bafiire! Iwe weeyeta otya?"

54 Iye oYesu n'abairamu ati, "Singa nze owenegulumalya, ekitiisya kyange kibba kinambulamu. Cooka iye oBbaabba, oyo inywe ogumukoba muti niiye oKibbumba waanywe, niiye angulumalya.

55 Waire inywe timumutegeera, neye nze mmutegeera. Era singa nkobere nti tiimmumaite, nandibbaire mubbeyi ooti niinywe. Neye nze mmumaite, era nkwata ekibonokye.

56 Iye ozeiza waanywe olbbulaimu oweayamanyiciryre ati baaba okuntuma oku kyalo yajaagaanire era n'abba ng'akirengerera yala omu mwoyogwe era oweayakiboine n'abba musangaali."

57 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya nago ni bamukoba bati, "Iwe akaali okwerya emyanka 50 egy'obukulu, era waboineku olbbulaimu!"

58 OYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti olbbulaimu babbaire bakaali n'okumubyala, nga nze ndiwo."

59 Awo owebawuliire ekkyo ni bakwata amabbaale okumukubba, neye oYesu ni yeebisa, era n'awuluka okuzwa omu luuga lw'eYeekaalu.

9

OYesu alamy ogubabyaire nga mwofu

1 Awo oYesu oweayabbaire atambula n'abeegibe, n'abona omusaiza ogubabyaire nga mwofu.

2 Ibo abeegibe ni bamubuulya bati, "Musomesya, oku musaiza oyo n'ababyairebe naani eyakolere ekikole ekibbikibbi ekyagirire ni bamubyala nga mwofu?"

3 OYesu n'abairamu ati, "Timusaiza oyo oo ba babyairebe niibo abakolere ekikole ekibbikibbi, neye bamubyaire nga mwofu kaisi abantu bayezye okubona amaani ga Kibbumba nga gakola mwiye.

4 Aale nga kukaali musana omuntu owaayezyerya okukola, kyetaagisya okukola omulimo gw'oyo eyantumire. N'olwekyo, nkola omu kiseera kinu olw'okubba ekiseera kiiza obwire nga bwirugaire owe-nalibba nga tinkaali mpezya okukola.

5 Cooka nze nga nkaali ndi oku kyalo, ninze ekitangaala ekimolekera abantu."

6 Awo oYesu oweayamalire okutumula ebyo, n'ayanda ebitanta ansi okwitakali, era n'atuga eitakali eeryo n'ebita, kaisi n'alisiiga oku maiso g'omusaiza omwofu nago.

7 Awo kaisi n'amukoba ati, "Oyabe onaabe omumaiso oku kidiba ekibeeta oSirowaamu."* Kale omusaiza oyo n'ayaba n'anaaba omumaiso era n'akanga e ika ng'abona.

8 Cooka abaliranwabe n'abantu abandi abamubonanga ng'asabiriryu owebamuboine, ni babuulyangana bati, "Omusaiza oyo tiniyiye eyatyamanga eedi era n'asabiriryanga?"

⁹ Era abamo kwibo nago ni bakoba bati niiye. Ibo abandi nga bakoba bati, "Kadi, amufaanana-bufaanani." Neye omusaiza onyere n'abakakasa ati, "Ninze omusaiza eyabbaire omwofu."

¹⁰ Kale awo ni bamubuulya bati, "Aale atyanu amaisogo gabbaire gatya okubona?"

¹¹ Awo iye n'abairamu ati, "Omusaitza ogubeeta oYesu niiye eyatugire eitakali kaisi n'alinsiiga oku bitigi. Era n'ankoba okwaba oku kidiba oSirowaamu okunaaba omumaiso. N'olwekyo ni njaba, ni naaba, era ni mpezya okubona."

¹² Awo ibo ni bamubuulya bati, "Omusaitza oyo nago ali yaina?" Iye n'abairamu ati, "Timmaite."

Okunoonererya oku kulama kw'omwofu

¹³ Awo abantu abo ni baaba n'omusaiza nago eyabbaireku omwofu eeri abamo oku Bafalisaayo.

¹⁴ Cooka olunaku oYesu oluyatugiireku eitakali era n'okulamya amaiso ag'omusaiza nago, lwabbaire ku Saappaato.

¹⁵ N'olwekyo aBafalisaayo bona ni babuulya omusaiza oyo engeri egiyalamiremu amaiso. Iye n'abairamu ati, "OYesu yatugire itakali n'alinsiiga oku bitigi, kaisi ni njaba ni naabaku era atyanu mbona."

¹⁶ Awo abamo oku Bafalisaayo ni bakoba bati, "Omusaitza oYesu oyo tiyazwire wa Kibbumba olw'okubba takwata eiteeka ly'eSaappaato." Neye abandi ni bakoba bati, "Omuntu akola ebibbibibbi ayezya atya okukola obumanyiciryo w'ebewunyo obwenkana awo?" Kale ni wabbaawo okugabukanamu omu biseego.

¹⁷ Awo ekyazwiremu abeekubbemberi b'aBafalisaayo tete ni baira oku musaiza eyabbaire omwofu era ni bamubuulya bati, "Yakulamiryе niiwe amaiso. Iwe omutumulaku otya?" Iye n'abairamu ati, "Nseega nti naabbi."

¹⁸ Neye abeekubbemberi b'aBayudaaya era tibaikiriirye bati omusaiza oyo yabbaireku mwofu n'alama-bulami, paka owebatumisirye okweta ababyairebe.

¹⁹ Kale ababyairebe owebatuukire, omoiza oku beekubbemberi n'ababuulya ati, "Onu mutaane waanywe? Niiye onu ogumukoba muti mwamubyaire nga mwofu? Kiiza kitya okubba nti atyanu ayezya okubona?"

²⁰ Awo ababyaire b'omusaiza nago ni bairamu bati, "Tumaite tuti oyo mutaane waiswe, era tumaite tuti twamubyaire nga mwofu.

²¹ Neye titumaite owebyabbaire kaisi atyanu n'abba ng'ayezya okubona, era titumaiteku eyamulamiryе amaiso. Onyere ngoyo muntu mukulu, mumubuulye, iye onyere yeetumulira."

²² Cooka ababyaire b'omusaiza eyabbaire omwofu batumwire batyo lwa kitya beekubbemberi b'aBayudaaya. Ekyo kityo olw'okubba aBayudaaya babbaire bamalire okutegeragana bati buli muntu eyabbutulanga ati oYesu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta, bamubbinganga-bubbingi omwikumbaaniro.

²³ Era ekyo niikyo ekyagirire ababyaire b'omwofu nago ni bakoba bati, "Onyere ngoyo muntu mukulu, mumubuulye."

24 Kale awo tete omulundi gwokubiri ni beeta omusaiza nago eyabbaireku omwofu, ni bamukoba bati, "Otumule amazima omu-maiso ga Kibbumba,[†] Iswe tumaite tuti omusaiza ogwotumulaku akola ebbibbibibi."

25 Iye n'abairamu ati, "Ooba akola ebbibbibibi ooba bbe, nze timmaite. Cooka nze ekintu kimo ekimmaiteku nti nabbaire mwofu neye atyanu mbona."

26 Tete ni bairamu okumubuulya bati, "OYesu niki ekiyakukolere? Era yakulamiryre atya amaisogo?"

27 Iye n'abairamu ati, "Mbakobeire ira ni mugaana okuwulisisya. Olwo lwaki tete mutaka okubiwlira? Nywena mutaka kusuuka beegibe?"

28 Awo ni bamuzuma, era ni bakoba bati, "Niiwe omwegi w'omusaiza nago, neye iswe tuli beegi ba Musa.

29 Era iswe tumaite nakusani tuti oKibbumba yatumwire n'oMusa, neye oyo omusaiza iswe titumaite n'egyazwera.[‡]"

30 Awo iye omusaiza eyabbaireku omwofu n'abairamu ati, "Kinu nga kyewunyisyu ino, inywe okukoba muti timumaite omusaiza oyo egyazwera, aate nga nze yandamiryre amaiso!"

31 Cooka tumaite tuti oKibbumba tairamu okusaba kw'abakola ebbibbibibi. Neye airamu kusaba kw'omuntu amuwa ekitiisya, era akola oKibbumba iye ebyataka.

32 Aate mpaawo awulirangaku ati balamiryre amaiso ga muntu ogubabyaire nga mwofu.

33 Kale oyo eyandamiryre amaiso singa oKibbumba tiniyi eyamutumire, tiyandyeyerye okukola ekyo ekiyakolere."

34 Iye omusaiza oyo owejakobere atyo aBayudaaya abo nago ni bamukoba bati, "Iwe ogubabaliire mu kibbikibbi era n'okulira mu kibbikibbi, wena niiwe ogezyaku okutwegesya iswe?" Era ni bamubbinga omwikumbaaniro.

Obwofu bw'obwomi bw'omwoyo

35 Kale awo oYesu n'awulira ati omusaiza oguyalamiryre amaiso bamubbingire omwikumbaaniro. Era oYesu n'ayaba n'amunoonia era n'amubona. Awo owejaboine omusaiza nago, oYesu n'amubuulya ati, "Oikiririrya omu Mwana wa Muntu?"

36 Iye n'amwiramu ati, "Sebo, niiye onaani oyo? Kaade onkobere njezye okumwikiririyamu?"

37 OYesu n'amukoba ati, "Omalire atyanu okumubona; era dala niiye onu atumula na iwe."

38 Awo iye omusaiza oyo n'amwiramu ati, "Musengwa, nkwickiririyamu," era n'akoma amazwi okusinza oYesu.

39 Kale awo oYesu n'akoba ati, "Nze naizire oku kyaloo kumanyikisya bantu ebbibbibibi byabwe, kaisi ababbaire boofu bayezye okubona, tete ababbaire babona, boofuwale."

40 Awo aBafalisaayo ababbaire awo okumpi n'oYesu, owebawuliire ng'oYesu atumula atyo, ni bamubuulya bati, "Okoba niki? Ekyokoba swena tuli boofu?"

[†] 9:24 9:24 Ooba, Ogulumalye oKibbumba. [‡] 9:29 9:29 Ooba, Titumaite egyatoola obwezye.

⁴¹ OYesu n'abakoba ati, "Singa mubbaire boofu, timwandibbaireku omusango gw'ekibbikibbi. Neye atyanu ng'owemukoba muti mubona, musigala n'omusango gw'ekibbikibbi kyanywe."

10

Olugero lw'omuliisya w'entaaama

¹ Awo oYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti omuntu atabita omu mulyango ng'aingira omu kiraalo ky'entaaama, neye ni yeeyazya kungirira* awandi, oyo abba mwibbi era mukondo.

² Iye oyo aingirira omu mulyango niiye omuliisya onyere entaaama.

³ Era omukuumi w'ekiraalo amwigulirawo, n'entaaama gitegeera eigonolye iye ng'omuliisya waagyo. Entaamagye agyeta amaliina, era n'agiwuluca e nza.

⁴ Owaamala okugiwuluca gyonagyona, agyekubbemberera ni gimusengererya olw'okubba gimaite eigonolye.

⁵ Neye tigyalisengereryaku kadi ogugitamaite, wazira gimwirukakubwiruki olw'okubba tigimaite eigonolye."

⁶ OYesu yatumwire n'abantu ababbaire awo omu lugero lunu, neye tibategeire ekiyabbaire abakoba.

OYesu niiye omuliisya w'entaaama omusa

⁷ Kale awo oYesu tete n'atumula nabo ati, "Mbakobera amazima nti ninze aali ooti mulyango gw'ekiraalo ky'entaaama.

⁸ Ibo abandi bonabona abaizire nga nkaali okwiza nga beefananyiriza nze, baibbi era bakondo, neye ng'entaaama owegitawulisisya ogugitamaite, abantu bona tibabawulisisiryre.

⁹ Ninze omulyango, era nabuli muntu yenayena abita mu nze alokoka.[†] Ibo abo babba ooti ntaama egingira era ni giwuluka okwaba okuliisya.

¹⁰ Iye omwibbi aizirira kwibba, n'okwita, n'okujigirica. Neye nze naizire, kaisi abantu babbe n'obwomi, era babbe nabwo mu bwizulye."

¹¹ Era oYesu ni yeeyongera okukoba ati, "Ninze omuliisya w'entaaama omusa, iye oyo awaayo obwomibwe olw'entaaamagye.

¹² Cooka iye omupakasi, iye tabba ooti muliisya onyere entaaama. Era owaabona omusege nga gwiza, iye alekaawo-buleki entaama ni yeirukirawo. Kale awo omusege gwiza ni gulumba entaama, ni gukwataku omoiza waaku era n'egindi ni gisalaanika.

¹³ Iye yeirukirawo olw'okubba iye mupakasi era entaama tagirumirwa.

¹⁴ "Neye nze ndi muliisya w'entaaama omusa. Nze mmaite entaama gyange era gyona gimmaite.

¹⁵ Ekikoba nti, ng'oBbaabba owammaite ati ndi mwanawe, zena ntyo mmumaite nti niiye oBbaabba, era mpaayo obwomi bwange oku lw'entaaama gyange.

¹⁶ Cooka ndi n'entaaama egindi egitali gy'omu kiraalo kinu. Nteekwa gyona okugireeta. Era gyona gyaluwilira eigono lyange, era walibbaawo ekiraalo kimo n'omuliisya moiza.

* **10:1 10:1** Ooba, Kuniinira. † **10:9 10:9** Ooba, Asuna eidembe. **10:15 10:15** Mat 11:27; Luk 10:22

17 Era ekigira oBbaabba n'abba antaka, niikyo nti nze naliwaayo obwomi bwange ni banjita oku lw'entaama gyange kaisi tete ni nzuukira.

18 Neye mpaawo aali n'obwezye okunjita, wazira nze onyere naliwaayo-buwi obwomi bwange. Ndi n'obwezye okubuwaayo, era n'oluzwanyuma tete okubweirirya. Era ekyo niikyo oBbaabba ekiyandagiire okukola."

19 Awo, olw'ebibono ebyo tete abeekubbemberi b'aBayudaaya ni bagabukanamu omu nseega.

20 Era abakira obungi kwibo ni bakoba bati, "Oyo aliku omuzimu, era agwire eiralu, lwaki mumuwulisisya?"

21 Cooka ibo abandi nga bakoba bati, "Ebyo tiniibyo ebibono by'omuntu aliku omuzimu. Aale omuzimu gwona gwezya okulamya amaiso g'omwofu?"

Obutaikirirya bw'abeekubbemberi b'aBayudaaya

22 Awo ng'ebyo biwoire, omu Yerusaalemi, ni wabbaawo oMukolo ogw'oKuwonga eYeekaalu, era bwabbaire bwire bwa buwlondoki.

23 Era oYesu yabbaire atambulatambula omu luuga lw'eYeekaalu, omu kigango ekibeetanga bati pooci ya kabaka oSulemaani.

24 Awo aBayudaaya abamo ni bamweruguulirirya, ni bamubuulya bati, "Walituuca di okutuleka omu kubusabuusa? Otukobere lwatu obanga niiwe oKurisito ogubasukireku amafuta."

25 OYesu n'abairamu ati, "Nabakobeire eira, neye timwaikirirye. Obukakafu bw'ekyo ekyendi niibyo ebyewunyo ebyenkola omu bwezye bwa Bbaabba.

26 Neye inywe timunjikirirya olw'okubba timuli bange.

27 Ng'entaama owegiwulisisya eigono ly'omuliiisa waagyo, abantu ibo abange bona niiye owebawulisisya ebibono byange. Nze abo nago mbamaite, era bansengererya.

28 Abo mbawa obwomi obutawaawo, era tibalijigirika naire. Era mpaawo ayezya okubannyagulaku omu ngalo.

29 OBbaabba eyabampaire, iye akira bonabona obwezye, kale mpaawo ayezya okubanyagula omu ngalo gya Bbaabba.

30 Ekyo kityo olw'okubba nze n'oBbaabba tuli kimo."

31 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya tete ni bakwata amabbaale okutaka okwita oYesu.

32 Neye iye n'abakoba ati, "Muboine ebyewunyo bingi ebinkolere oBbaabba ebiyankobere okukola. Olwo kiri yaina kwebyo ekimusinziriraku okutaka okunkubba amabbaale?"

33 Ibo ni bamwiramu bati, "Mpaawo kwebyo ekitusinziriraku okutaka okunkubba amabbaale, neye lwa kuzumirira Kibbumba olw'okubba iwe omuntu-obuntu, weeyeta okubba Kibbumba."

34 OYesu n'abairamu ati, "Tibakiwandikire omu Mateeka gaanywe bati oKibbumba yakobere ati, 'Muli bakibbumba.'

35 Era mumaite muti eBiwandiike tibayezya okubivunawo. Kale obanga abantu abasunire obukwenda bwa Kibbumba, yabeeter 'bakibbumba,'

³⁶ kaisi leero oodi iye oBbaabba oguyatukwirye era n'amutuma n'oku kyalo? Aale inywe lwaki munvunaana olw'ekizumi, nze olw'okubba nkobere nti, 'Ndi Mwana wa Kibbumba?'

³⁷ Mwanningaine lw'okutakola Bbaabba ebyakola.

³⁸ Neye owembikola, newankubbaire mungaana, aale mwikiriryeku ebyamagero, kaisi mumanye era mutegeere muti oBbaabba ali n'enkolagana na nze era zena ndi n'enkolagana n'oBbaabba."

³⁹ Era awo ni bagezyaku tete okumukwata, neye n'abawunuka.

⁴⁰ Awo, oluzwanyuma oYesu n'asalamu omwiga oYoludaani n'akanga omu kifo oYokaana egiyabbaireku omu naku gy'enyumaku ng'abatiza. Nabbaaku eeyo,

⁴¹ era abantu bangi ni baabanga e gyali, nga bakoba bat, "Waire oYokaana tiyakolerek akamanyiciryo k'ekywunyo, neye byonabyona ebiyatatumwire oku musaiza onu, by'amazima."

⁴² Era omu kifo ekkyo bangi ni bamwikiririyamu.

11

Okufa kwa Lazaalo

¹ Lumo omusaiza ogubeeta oLazaalo, ow'oku kyalo ky'e Bbesaniya, yabbaire mulware. Era aboonyokobe, oMalyamu n'oMaliza bona babbaire batyami b'oku kyalo ekkyo.

² OMalyamu oyo, omwonyoko wa Lazaalo eyabbaire omulware niiye onyere oyo oluzwanyuma eyasiigire oMusengwa amafuta agakaloosa oku bigere, era n'abisimuula n'enziiri gy'okumutwegwe.

³ Kale abakali abo abaganda, ni baweererya oYesu obukwenda bat, "Musengwa, omukaagwawo ogwotaka eino mulware."

⁴ Neye oYesu oweyawuliire, n'akoba ati, "Obulware obwo tibwamuzweremu kufa kadi. Wazira kigendereire kugulumalya Kibbumba, era kaisi oMwana wa Kibbumba bamugulumalye okubita mwekyo."

⁵ Kiri nti oYesu yabbaire ataka ino oMaliza n'omugandawe n'oLazaalo.

⁶ Neye aate oweyawuliire ati oLazaalo mulware, tete n'asigalayo egiyabbaire enaku egindi ibiri.

⁷ Oluzwanyuma n'akoba abeegibe ati, "Tukange e Buyudaaya."

⁸ Neye abeegibe ni bamukoba bat, "Musomesya, eizuuli bunu aBayudaaya babbaire bataka okukukubba amabbaale, tete eeyo gyotaka okukanga?"

⁹ OYesu n'abairamu ati, "Esaawa egypti omusana tigibba ikumi na ibiri? Iye omuntu atambula omusana tiyeesitaala olw'okubba abba atambulira mu kitangaala ekyaka oku kyalo kunu.

¹⁰ Neye omuntu atambula obwire, niiye eyesitaala olw'okubba abba adamba ekitangaala mwiye."

¹¹ Awo oweyamlire okutumula ebyo, n'abakobera ati, "Omukaagwa waiswe oLazaalo agonere, neye njabayo okumulamuca."

¹² Abeegi ni bamukoba bat, "Musengwa, abba agonere, yalamuka."

¹³ Cooka oYesu iye yabbaire atumula ku kufa kwa Lazaalo, neye abeegibe ni baseega bat ategheeza kugona ndoolo.

¹⁴ Kale awo n'abakobera lwatu ati, "OLazaalo afire,

15 era okulwanywe nsangaire olw'okubba timbaireyo, kaisi olwo mwezye okunjikiririryamu. Aale atyanu twabeyo e gyali."

16 Awo oTomasi ogubeeta "oMulongo," n'akoba abeegi abainaye ati, "Swena oleke twafeere aamo n'oMusengwa."

Iye azuukiza era agaba obwomi

17 OYesu owejabbaire yatira okutuuka e Bbesaniya, n'amanyica ati oLazaalo amalire enaku ina omu magombe.

18 E Bbesaniya kyabbaire kumpi n'e Yerusaalemi, era wabbairewo ekiromita ooti isatu.

19 Era aBayudaaya bangi okuzwa e Yerusaalemi, babbaire baabire okubona oMaliza n'oMalyamu olw'okufiirwa omwonyoko waabwe.

20 Awo oMaliza oweyawuliire ati oYesu ali kwabayo, n'ayaba okumwaniriza, neye oMalyamu iye n'asigala ika.

21 OMaliza oweyasangaine oYesu, n'akoba oYesu ati, "Musengwa aale singa wabbairewo, omwonyoko wange tiyankafiire!"

22 Neye mmaite nti atyanu, buli ekiwasaba oKibumba, yakukolera."

23 OYesu n'amukoba ati, "OMwonyokowo ayaba okuzuukira."

24 OMaliza n'amwiramtu ati, "Mmaite nti yalizuukira omu kuzuukira okw'olunaku olw'enkomerero."

25 OYesu n'amukoba ati, "Ninze azuukiza, era agaba obwomi obutawaawo. Buli anjikiririryamu, n'owaafa, tete yalibba mwomi.

26 Era buli muntu omwomi era anjikiririryamu, tiyalifa emirembe n'emirembe. Ekyo okiikirirya?"

27 Iye n'amwiramtu ati, "Niikyo Musengwa, njikirirya nti niwe oKurisito oMwana wa Kibumba, oguyasukireku amafuta. Era niwe oyo eyabbaire n'okwizaoku kyalo."

OYesu akunga amaliga

28 Era oMaliza owejamalire okutumula ebyo, n'akanga e ika, n'airya omugandawe oMalyamu oku mbale, n'amukoba kyama ati, "OMusomesya aizire, era akubuulya."

29 OMalyamu oweyawuliire ekyo, n'asetuka mangu, n'ayaba okwaniriza oYesu.

30 Awo oYesu yabbaire akaali okwingira omu kitundu ekyo, neye ng'akaali ali mu kitundu oMaliza ekiyamwajiiryemu.

31 Awo aBayudaaya ababbaire n'oMalyamu omu nyumba nga baizire okubabona, owebaboine ng'asetukire mangu n'awuluka, ni bamusenjaaku. Babbaire baseega bati demba n'abba ng'ayaba ku magombe kukunka.

32 Awo oMalyamu oweyatukireyo, era n'abona oYesu, n'akoma amazwi okumpi n'ebigerebye, n'amukoba ati, "Musengwa, aale singa wabbairewo, omwonyoko wange tiyankafiire!"

33 OYesu owejaboine oMalyamu ng'akunga, n'aBayudaaya ababbaire baabire n'oMalyamu bona nga bakunga, n'alumwa omu mwoyo-gwe, era ni kimuteganya ino.

34 Awo n'ababuulya ati, "Mwamuliikire yaina?" Ni bamukoba bati, "Musengwa, oize twabeyo obone."

35 OYesu n'akunga.

36 Awo aBayudaaya ni bakoba bati, "Mubone ng'owaabbaire amutaka!"

³⁷ Neye abamo kwibo ni bakoba bati, "Onu eyalamirye amaiso g'omusaiza omwofu, tiyandibbaireku n'ekyakola oLazaalo nandi nafa?"

OYesu azuukiza oLazaalo

³⁸ Awo oYesu tete n'airamu okulumwa omu mwoyogwe, n'atuuka oku magombe ga Lazaalo. Era gabbaire magombe ag'empuku, nga baigairewo omulyango n'eibbaale.

³⁹ OYesu n'akoba ati, "Mutoolewo eibbaale." OMaliza omwonyoko w'omufu, n'akoba oYesu ati, "Neye, Musengwa, atyanu afunya olw'okubba amaliremu enaku ina!"

⁴⁰ Awo oYesu n'amukoba ati, "Tinkukobere nti owe waikiriry, wabona ekitiisya kya Kibbumba?"

⁴¹ Kale ni batoolawo eibbaale. OYesu n'alingirira omwigulu era n'akoba ati, "Bbaabba, nkwebalya olw'okubba ompuliire."

⁴² Nze mmaite nti ompulira bulijo, neye ntumwire ekyo olw'okugasa abantu abeemereire aanu, kaisi bayezye okwikiriry bat wantumire."

⁴³ Oweyamalire okutumula ebyo, n'ayeta n'eigono ery'amaani ati, "Lazaalo, owuluke!"

⁴⁴ Era eyabbaire omufu nago n'azwayo ng'engoye egibeeta lineni, gikaali mbiringe oku bigerebye n'amangaloge, era nga n'ekiwero kikaali kisibe omumaisoge.

OYesu n'abakoba ati, "Mumusindibuleku engoye egyo, era mu-muleke atambule."

Olukwe lw'okwita oYesu

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ N'olwekyo bangi oku Bayudaaya ababbaire baabire okubona oMalyamu, era ni babona oYesu ekiyakorere, ni bamwikiriryamu.

⁴⁶ Neye abamo kwibo ni baaba giri Bafalisaayo, era ni babakobera oYesu ekiyakorere.

⁴⁷ Kale abakabona abakulu n'aBafalisaayo ni batyamisy oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya, ni beeбуulya bati, "Tukole tutya? Omusaiza ngonu ali kukolanga obumanyiciryo bw'ebewunyo bungi.

⁴⁸ Singa owetumuleka ng'akola ebintu ebyo, abantu bonabona baaba kmwikiriryamu. Era n'aBalooma baliiza ni bajigirica eYeekaalu yaiswe n'eigwanga lyaiswe!"

⁴⁹ Awo omoiza kwibo, eriina bati Kayaafa, eyabbaire okabona akira obukulu omu mwanka ogwo, n'atumula ino ati, "Inywe mpaawo kimutegeera oku biri kubbangawo!"

⁵⁰ Timumaite muti kibagasa omusaiza omoiza okufeererera abantu, okukiraku eigwanga eribbeereri okujigirika?"

⁵¹ Ekyo tiyakitumwire kululwe, wazira nga iye okabona akira obukulu omu mwanka ogwo, yawaire bunaabbi ati oYesu wakufeererera eigwanga ly'aBayudaaya.

⁵² Era nga tiwakufeererera Bayudaaya bonkani, neye n'abalondemu ba Kibbumba abandi aBatali Bayudaaya abali omu byalo ebindi, okubairy aamo babbe kimo.

⁵³ Kale okuzwa oku lunaku olwo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni basala olukwe okwita oYesu.

54 N'olwekyo oYesu n'alekeraawo okutambulira omu Bayudaaya omu lwatu. Neye n'azwayo, n'ayaba mu kifo ekiriraine eidungu oku kyalo ekibeeta Efulaimu, n'abba eeyo n'abeeegibe.

55 Awo oMukolo ogw'aBayudaaya ogw'oKutambukiryra owegwabbaire gvatira okutuuka, abantu bangi ni bazwa omu byalo, ni baaba e Yerusaalemi. Baabire kukola mukolo gwabwe ogw'okwetukulya, ng'oMukolo ogw'oKutambukiryra gukaali okutuuka.

56 Kale eeyo ni babba omukunoonia oYesu. Era owebabbaire nga beemereire omu luuga lw'eYeekaalu, ni beeбуulyangana bati, "Museega mutya? Tiyaizeku oku Mukolo naire?"

57 Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba abakabona abakulu n'aBafalisaayo babbaire balagiire bati singa wabbaawo amanyica oYesu e gyali, abakobere kaisi bayezye okumukwata.

12

OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

1 Owewabbaire nga wabulayo enaku mukaaga, oMukolo ogw'oKutambukiryra gutuuke, oYesu n'atuuka oku kyalo ky'e Bbesaniya. OLazaalo yabbaire mutyami w'oku kyalo okwo era niiye oyo oYesu oguyazuukizire.

2 Kale eeyo oYesu ni bamutegekera ekyeigulo, era oMaliza n'abainula. Era oLazaalo yabbaire moiza kwabo abaliire oku menza n'oYesu.

3 Kale awo oMalyamu n'akwata ecupa* erimu amafuta amakengeize ag'akaloosa, era ag'ebbeeyi eino agebeeta naludo. Awo n'agasuka oku bigere bya Yesu, era n'abisimuula n'enziiri gy'okumutwegwe. Era enyumba n'eizula akaloosa ak'amafuta ago.

4 Neye oYuda oIsikalyoti, era omoiza oku beegi ba Yesu, eyabbaire ayaba okumulyamu olukwe, n'akoba ababbairewo ati,

5 "Kale lwaki amafuta ago tibagatundiremu edinaali 300, era empiiya egyo ni bagigabira abadoobi?"

6 OYuda yatumwire ekyo tirwakubba nti yabbaire alumirwa abadoobi, neye olw'okubba yabbaire mwibbi. Era ng'owekyabbaire kiti niiye eyabbaire omuwanika waabwe, iye yaibbangaku egimo.

7 Awo oYesu n'airamu ati, "OMalyamu mumuleke olw'okubba kyabbaire kigenderere kiti yabbaire ali n'okubisa amafuta ago kugakolesya ku lunaku olubalindiikiraku.

8 Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabbanga na inywe bulijo, neye nze tinaabbe na inywe okumala ekiseera ekinene."

Olukwe olw'okwita oLazaalo

9 Awo ekiyindi kinene eky'aBayudaaya, ni kitegeera kiti oYesu ali e Bbesaniya. Kale ni baabayo, tirwakubona Yesu kyonkani, neye n'okubona oLazaalo, oYesu oguyazuukizire.

10 Kale awo abakabona abakulu ni basala amalabuki okwita oLazaalo yena.

* 12:3 12:3 **Cupa** omu Luyonaani kiri, Litera. 12:3 12:3 Luk 7:37-38 12:8 12:8 Ama 15:11

¹¹ Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba okulwa Lazaalo, aBayudaaya bangi bazwanga oku bakabona abakulu ni baaba egiri oYesu, era ni bamwikiririryamu.

*OYesu bamwaniriza omu kitiiysa eky'amaani
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)*

¹² Oku lunaku olwairireku, ekiziima kinene eky'abantu ababbaire baabire e Yerusaalemi oku Mukolo ogw'oKutambukirya, ni bawulira bati oYesu ali kwabayo.

¹³ Awo ni bakwata ensansa egitali nkujulye, era ni baaba okumwaniriza nga webaceera bati,

“Tuwuuje oMusengwa iye oKibbumba!

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lyu Musengwa iye oKibbumba!

Tumuwuuje iye oyo oKabaka wa Isirairi.”

¹⁴ Awo oYesu n'asuna ompunda omutomuto, n'atyamaku okutuukirirya eKiwindiike ekiti,

¹⁵ “Inywe abantu b'e Sayuuni timwatya.

Aale mubone oKabaka waanywe aiza,
ng'atyaime oku mpunda omutomuto.”

¹⁶ Omu kiseera ekyo abeegibe tibategeire ebintu ebyo, neye oKibbumba oweyamalire okugulumalya oYesu ng'amuzuukiza, kaisi ni beebukirya ng'ebyo byabbaire bityo ng'owekiri omu Biwandiike by'abanaabbi.

¹⁷ Ekiziima ky'abantu ekyabbairewo ng'oYesu ayeta oLazaalo okuzwa omu magombe era n'amuzuukiza, ni beeyongera okukohera abantu abandi ebyabbairewo.

¹⁸ N'olwekyo abantu bangi, olw'okubba babbaire bawuliire bati yabbaire akolere akamanyiciryo k'ekywunyo kanu, ni baabay oкуmusangaana

¹⁹ Kale aBafalisaayo ni bakobangana bati, “Kimanye kusani nti mpaawo kitwezya okukola. Aale mubone buli muntu amusengererya!”

ABayonaani abataka okutumula n'oYesu

²⁰ Atyanu abamo oku Bayonaani babbaire bamo oku bantu abaabire e Yerusaalemi okusinza oKibbumba oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

²¹ Kale aBayonaani abo owebatuukire eeyo ni baaba egiri oFiripo o'oku kyalu ky'e Bbesusaida eky'omwitwale ly'e Galiraaya, ni bamusaba bati, “Sebo tutaka okutumulaku n'oYesu.”

²² Awo oFiripo n'ayaba n'akoba Andereya kaisi bonabona ni baaba okukohera oYesu.

²³ Iye oYesu n'abairamu ati, “Ekiseera kituukire oKibbumba okugulumalya oMwana wa Muntu.

²⁴ Era mbakobera amazima nti onsigo owaatagwa omwitakali era ni bamuliika, asigala denge. Neye owebamuliika amera n'abala empeke nyngi.

²⁵ Buli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye buli acaawa obwomibwe okulwange ng'ali oku kyalu kunu, yalisuna obwomi obutawaawo.

²⁶ Era oyo iye ampeererya, ateekwa okubba aikiriirye okugumira nze ebinjaba okubitamu, kaisi olwo eginaaba eeyo omwigulu yena bayezye okumutucaayo. Kale oBbaabba yaliwa ekitiisya iye oyo ampeererya."

OYesu atumula oku kufaakwe

²⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Atyanu omwoyo gwange gwerali-ikiriire, era timmaite n'ekyokukoba. Nkobe nti, 'Bbaabba toganya akaseera akagosi ako ak'okugada n'okufa okuntuukaku?' Bbe, olw'okubba ekyandetere niikyo nze omu kaseera kanu okubita omu kugada!"

²⁸ Aale Bbaabba ogulumalye eriinalyo." Awo eigono ni lizwa omwigulu erikoba liti, "Naligulumairye era nalirigulumalya tete."

²⁹ Ikyo ekiziima ky'abantu ekyabbaire kyemereire awo owebawuliire, abamo ni bakoba bati, "Laadu niijo ebbwatuka!" Abandi ni bakoba bati, "Omalaika atumwire naye."

³⁰ Awo oYesu n'abakoba ati, "Eigono eeryo erimuwluiire tiriizire kugasa ninze, wazira kugasa niinywe.

³¹ Era atyanu oKibbumba ayaba okusalira ekyalo omusango. N'omu kiseera kinu iye oSitaani omufugi w'ekyalo kinu, oKibbumba ayaba okumuwambaku obufugi.

³² Neye nze owebalinjanika oku musalabba, nalikuusa abantu bonabona ni babba bange."

³³ Ekyo yakitumwire, ng'ategeeza enfa egiyabbaire ayaba okufaamu.

³⁴ Awo ekiziima ky'abantu ni kiceera nga bakoba bati, "Iswe tumaite tuti eBiwandiike bikoba biti oKurisito ogubasukireku amafuta wa kubbaawo emirembe n'emirembe. Olwo tete iwe okoba otya oti oMwana wa Muntu bateekwa okumwanika oku musalabba? Iwe otumula ku Mwana wa Muntu aliina oyo?"

³⁵ Awo oYesu n'abakoba ati, "Mwaba okweyongera okubbaaku n'ekitangaala ekiseera kitono. Kale mutambule nga kikaali kiriwo, ng'endikiirya ekaali okubazingiza olw'okubba atambulira omu ndikiirya tabona e gyayaba.

³⁶ Kale mwikirirye omu kitangaala nga kikaali kiriwo, kaisi mwezye okubba bantu b'ekitangaala." OYesu oweyamalire okutumula ebyo n'azwawo era ni yebeebisaku.

ABayudaaya beeyongera n'obutakirirya

³⁷ Awo oYesu n'oweyamalire okukola obumanyiciryo bw'ebywunyo obwo bwonabwona nga babona, era aBayudaaya tibamwikiriryeemu.

³⁸ Ekyo kyabbaire kityo lw'okutuukirirya kibono kya Isaaya onaabbi, ekiti:

"Musengwa Kibbumba, naani aikiriirye obukwenda bwaiswe
era naani ogubabiikuliire obwezye bwa Musengwa?"

³⁹ Ekyo niikyo ekyagirire ni bateezya okwikirirya, olw'okubba oIsaaya era yakobeire awandi ati:

⁴⁰ "OKibbumba yaboofuwairye
era n'abakakanyalya emyoyo,
kale tibayezya kadi kubona n'amaiso gaabwe ag'omwoyo,
waire kutegeera,

waire kucuuka ni baira egyendi omu myoyo gyabwe, era ni mbalokola."

⁴¹ Ebyo olsaaya yabitumwire olw'okubba yaboine ekitiisya kya Yesu, era olsaaya n'amutumulaku.

⁴² Cooka era omu kiseera ekinyere ekyo bangi oku beekubbemberi b'aBayudaaya bamwikiririyemu. Neye olw'okutya aBafalisaayo, tibakibbutwire nga baseega bati demba ni bababbinga omwikumbaaniro.

⁴³ Ekyo kityo olw'okubba batakire bantu okubawuuja okukiraku oKibbumba iye okubawuuja.

⁴⁴ Awo oYesu n'alangirira ati, "Omutuowanjikiririryamu tabba anjikiririryamu ninze zenkani, wazira abba aikiririryu n'omu Kibbumba eyantumire.

⁴⁵ Era omuntu oyo owambonaku, abba ooti aboine Kibbumba eyantumire.

⁴⁶ Nze naizire oku kyalong'ekitangaala, kaisi buli anjikiririryamu, tiyasigala omu ndikiirya."

⁴⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Iye omuntu awulira ebibono byange kaisi n'atabikwata, timmusalira omusango. Ekyo kityo olw'okubba tinaizire kusalira bantu misango, wazira kubalokola.

⁴⁸ Neye iye oyo angaana era ataikirirya ebibono byange, oKibbumba yalimusingisya omusango oku lunaku lw'enkomerero ng'asinzirira ku bibono ebyo ebinatumwire.

⁴⁹ Ekyo kityo olw'okubba tinabitumulanga kulwange, neye oBbaabba eyantumire niiye eyandagiire ebyokutumula, n'engeri y'okubitumulamu.

⁵⁰ Era mmaite nti omukugondera ekiragirokye kizweramu omuntu okusuna obwomi obutawaawo. Kale buli ekintumula kibba kinanyerenyeere kidi oBbaabba ekiyankobere okutumula."

13

OYesu anaabya abeegibe ebigere

¹ Awo eizo waaku lwabbaire lwabba lunaku lw'oMukolo ogw'okutambukirya. Iye oYesu yategeire ati ekiseerakye ekyokuzwa oku kyalokunu okukanga egiri olteeye kituukire. Neye ibo abeegibe babbaire baaba okusigala oku kyalokunu. Era oYesu yabbaire ataka ino abeegibe kale awo n'abalaga ng'owabataka omu bwizulye.

² Kale omu kiseera oYesu n'abeegibe ekibabbereire aamo oku kyeigulo, oSitaani yabbaire amalire okuteeka omu mwoyo gwa Yuda oIsikalyoti omutaane wa Simooni ekiseego ky'okulyamu oYesu olukwe.

³ Neye iye oYesu yabbaire akimaite kusani ati olteeye yamuwaire obwezye oku bintu byonabyona. Era yabbaire akimaite ati yazwire giri Kibbumba, era ati yatira okukanga egiri oKibbumba.

⁴ Kale awo n'asetuka n'azwa oku kiinulo, ni yeetoolamu ekizibaa-wokye, kaisi n'akwata etawulo ni yeesiba omu nkende.

⁵ Oluzwanyuma lw'ekyo n'asuka amaizi omu kalaayi kaisi n'atandiika okunaabya abeegibe ebigere. Yabinaabyanga neenu wabisimuula n'etawulo egiyabbaire yeesibire.

6 Awo n'atuuka oku Simooni oPeetero, kaisi iye n'amukoba ati, "Musengwa, oyaba kunnaabya bigere?"

7 OYesu n'amwiramu ati, "Iwe totegeera ekindi kukola esaawa eenu, neye oluzwanyuma walikitegeera."

8 Awo oPeetero n'amwiramu ati, "Musengwa nze tinaliikiriryaku iwe okunnaabya ebigere." Cooka oYesu n'amwiramu ati, "Owentaku-naabya ebigere, obba toli kimo na nze."

9 Awo oSimooni Peetero n'amukoba ati, "Musengwa, aale nga kityo tiwannaabyaku bigere byonkani, neye onnaabye paka n'amangalo n'omutwe gwona!"

10 Kale oYesu n'amukoba ati, "Iye omuntu owaabba ng'abbaire amalire okunaaba omubiri gwonagwona, iye oyo abba yeetaaga kunaabaku bigere byonkani. Igwo omubiri gubba gutukwire. Aate era inywe muli batukulye, okutoolaku omoiza kwinywe."

11 Yakobere atyo olw'okubba iye yabbaire amaite ayaba okumulyamu olukwe, era niikyo ekyagirire n'akoba ati batukulye okutoolaku omoiza kwibo.

12 Kale oYesu owejamalire okunaabyaabee gibe ebigere, tete n'azwala ekizibaawokyera n'akanga n'atyama oku kiinulo. Awo n'ababuulya ati, "Mutegeera amakulu g'ekyo ekinkolere?"

13 Inywe munjeta 'Musomesya' era muti, 'Musengwa,' era ekimutumula kituuce olw'okubba ekyo niikyo ekyendi.

14 Aale atyanu nze, oMusengwa waanywe era oMusomesya waanywe ng'owemmalire okubanaabya ebigere, na inywe nywena muli n'okunaabyangananga ebigere.

15 Nze mbateekeirewo ekyokuboneraku ekimuli n'okukola ng'owembakoleire.

16 Mbakobera amazima nti mpaawo mugalama abba w'ekitiisya okukiraku omusengwawe, waire mukwenda tabba w'ekitiisya okukiraku amutumire.

17 Atyanu ng'owemumaite ebintu ebyo, mwabba b'enkabi owemwabikolanga."

*OYesu alagula oku kumulyamu olukwe
(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)*

18 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Tindi kutumulanga ku niinywe nywenanywena, nze mmaite abantu abenalonderemu, ikyo ekibali. Neye ekyo kyokutuukiriryka Kiwandiike, ekikoba kiti, 'Oyo ogundaya naye ayaba okundyamu olukwe.'

19 Nze ndi kubakobera oku kintu ekyo atyanu nga kikaali okubbaawo, kaisi olwo owekyalimala okubbaawo, mwezye okwikiriryamuti ninze oyo ng'owenonetumulaku.

20 Era mbakobera amazima nti asangaalira nabuli oguntuma, abba asangaaliire ninze, era nabuli ansangaalira, abba asangaaliire Kibumba oyo eyantumire."

21 Kale awo oYesu owejamalire okutumula ebyo, ni yeeraliikiriraino omu mwoyogwe, n'abbutula ati, "Mbakobera amazima, omoiza kwinywe ayaba okundyamu olukwe."

²² Awo abeegibe ni balolanganaku, neye ni bibasobera olw'okutamanya oguyabbaire atumulaku.

²³ Iye omoiza oku begi, oYesu oguyabbaire ataka eino, yabbaire atyaime kumpi n'oYesu.

²⁴ Kaisi awo oSimooni Peetero n'agererya omwagi oyo nago ng'amukoba ati, "Obuulye oYesu atukobere ogwatumulaku."

²⁵ Kale awo omwagi oyo nago eyabbaire atyaime okumpi n'oYesu, n'amweigikaku omu kifubba katono kaisi n'amubuulya ati, "Musengwa, naani oyo ogwotumulaku?"

²⁶ Iye oYesu n'amwiramu ati, "Niiye oyo ogunaawa ekimegero kinu ekinaabba nkozerye omu syodo." Era oYesu n'akozya ekimegero, kaisi n'akiwa oYuda oIsikalyoti omutaane wa Simooni.

²⁷ Era oYuda oweyalire okulya ekimegero ekyo, amangu ago oSitaani n'amwingiramu.

Awo oYesu n'amukoba ati, "Ekiwatira okukola, okikole mangu!"

²⁸ Neye ku bonabona ababbaire awo oku kiinulo, mpaawo kadi moiza eyategeire ekyazwireku oYesu n'akoba atyo oYuda.

²⁹ Neye abamo ni baseega bati oYuda ng'oweyabbaire niiye omuwanika, oYesu ayezya okubba amutuma kugula bintu by'oku Mukolo, ooba amukoba kugabiraku badoobi mpiiya.

³⁰ Kale oYuda oweyalire okulya ekimegero ekyo, amangu ago n'awuluka. Era omu kiseera ekyo omu mwoyogwe mwabbaire mwizwire endikiiryga nga n'obwire bwirugaire.

Ekiragiro ekiyaaka

³¹ Kale awo oYuda oweyalire okuwuluka okwaba, awo oYesu n'akoba abeegibe ababbaire basigaire awo ati, "Atyanu oMwana wa Muntu oKibbumba amugulumairyre, era okubita omu Mwana nago abantu bagulumairyre oKibbumba.

³² Kaisi obanga oKibbumba bamugulumairyre kubita mu niiye, era n'oKibbumba yagulumalya oMwana wa Muntu amangu ago.

³³ Baana bange, naabba na inywe akaseera katono. Mwalinnoonia, era nakimo ng'owenakobere aBayudaaya, n'atyanu niikyo ekimbakobera nti, 'Inywe timwezya okutuuka eginjaba.' "

³⁴ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Cooka mbawa ekiragiro ekiyaaka nti, mutakanganenge. Nga nze owembataka, mutyo na inywe wemuteekwa okutakangananga.

³⁵ Singa owemwabbanga n'okutakangananga, awo abantu bonabona bamanyicanga bati muli begi bange."

OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Awo oSimooni Peetero n'abuulya oYesu ati, "Musengwa, oli kwaba yaina?"

OYesu n'amwiramu ati, "Omu kiseera kinu toyezza okwabayonanze, neye oluzwanyuma waliizayo."

³⁷ Tete oPeetero n'amubuulya ati, "Musengwa, lwaki timpezya okwaba na iwe atyanu? Ndi mutegeki okukufeererera."

³⁸ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Iwe dala oli mutegeki okunfeererera? Nkukobera amazima nti, onkoko yaabba akaali n'okukookoola nga wankuneegaanira emirundi misatu ng'okoba oti tommaite."

14

Enzira n'obwomi n'amazima

¹ Awo oYesu n'akoba ati, "Timweraliikiriranga. Inywe mwikiririryem mu Kibbumba, era na nze zena munjikiririryemu.

² Omu nyumba ya Bbaabba mulimu ebisenge bingi, era njaba okubategekera ekifo. Singa ekyo tikibbaire kituuce, tinandibakobere nti njabayo okubategekera ekifo.

³ Era Owenalimala okubategekera ekifo, naliira ni mbatwala ni mubbanga na nze kaisi nywena ni mubbanga eeyo eginalibba.

⁴ Era mumaita enzira etuuka e ginjaba."

⁵ Awo oTomasi n'amukoba ati, "Musengwa titumaite egoyaba, kale twamanya tutya enzira eyabayo?"

⁶ Awo oYesu n'amwiramu ati, "Ninze enzira, era ninze amazima, era ninze obwomi. Mpaawo atuuka egiri oBbaabba okutoolaku ng'abitire mu ninze.

⁷ Singa nze muntegeera, n'oBbaabba yena mwandimutegeire.* Era okuzwa olwatyau mumutegeire era muli ng'abamuboineku."

⁸ Awo oFiripo n'amukoba ati, "Musengwa, otulagisyre oIteewo era ekyo kyatumala."

⁹ Iye oYesu n'amwiramu ati, "Kasookeede mba na inywe ekiseera ekyo kyonakyona, Firipo tontegeeranga? Obanga buli muntu ambonaku, abba ng'aboine oku Bbaabba. Tete obba otya okunkoba oti, 'Otulagisyre oIteewo?'

¹⁰ Iwe toikirirya oti nze ndi kintu kimo n'oBbaabba, era n'oBbaabba ali ekintu ekimo na nze? Ebibono ebimbakobera inywe, tibyangekubwange. Neye oBbaabba iye ali ekintu ekimo na nze, niiye akola ng'owaataka ng'abita mwebyo ebinkola n'ebintumula."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera okukoba ati, "Aale mwikirirye ebimbakobera nti nze ndi kintu kimo n'oBbaabba era n'oBbaabba ali kintu kimo na nze. Aale owemubbanga timwikirirya ebintumula, mwikirirye olw'ebywunyo ebinkola waire byonkani."

¹² Mbakobera amazima nti buli anjikiririryamu, yalikola ebyewunyo ooti biibyo ebinkolanga, era yalikola n'ebikiraku ebyo olw'okubba njaba egiri oBbaabba.

¹³ Era buli ekimwasabanga nga mubita omu liina lyange, nakibakoleranga, kaisi oBbaabba bamugulumalye nga babita omu Mwanawe.

¹⁴ Era buli owemwansabanga ekintu kyonakyona nga mubita omu liina lyange, nakikolanga.

OYesu asuubiza oMwoyo oMutukulye

¹⁵ Awo oYesu ni yeeyongera okutumula nabo ati, "Owemubbanga muntaka, mwakwatanga ebiragiro byange.

¹⁶ Era nalisaba oBbaabba n'abawa oMubbeeri ogondi, iye etiyalibaleka emirembe n'emirembe.

* ^{14:7} 14:7 Ooba, Owemubba dala nga muntegeire, oBbaabba yena mwalimuteegera.

¹⁷ OMwoyo nago niiye amanyikisya abantu amazima agakwata oku Kibbumba. Cooka ibo abataikiririry omu Kibbumba tibayezya okwikiririry Mwoyo nago olw'okubba tibamutgeera, era tibamumaite. Neye inywe mumumaite olw'okubba abba na inywe, era yatyamanga omu myoyo gyanywe.

¹⁸ Era tinalibalekawo okubba ooti bafuubbri olw'okubba owemwal-isuna oMwoyo nago kyalibba ooti ninze njirire egimuli.

¹⁹ Omu kiseera kitono kit, ibo abataikiririry omu Kibbumba baabbanga tibakaali bambona, neye inywe mwalimbona olw'okubba tete nalibba mwomi, era nywena mwalibba boomi.

²⁰ Era oku lunaku olwo tete olumwalimboneraku nga mmalire okuzuukira mwalitegeera muti nze ndi kintu kimo n'oBbaabba, era muti nywena muli kintu kimo na nze, era tete muti nze ndi kintu kimo na inywe.

²¹ Buli awulira ebiragiro byange n'abikwata, oyo niiye antaka. Era oBbaabba yatakanga oyo antaka, zena natakanga omuntu oyo, era namubiikuliranga ikyo ekyendi."

²² Kale awo oYuda, neye nga tiyoodi oIsikalyoti, n'amubuulya ati, "Neye Musengwa, lwaki ogenderera kutubiikulira niiswe tumanye ikyo ekyoli, kaisi nandi n'obiikulira ibo abantu abandi oku kyal?"

²³ OYesu n'amwiramu ati, "Omuntu yenayena antaka, yakwatanga ebibono byange ebimmukoba. N'olwekyo oBbaabba yamatakanga era nze n'oBbaabba twaizanga egiali ni tubbanga aamo naye.

²⁴ Iye oyo atantaka, takwata ebibono ebyo aate ng'ebibono nago ebyembakobera tibyange, wazira bya Bbaabba era eyantumire."

²⁵ OYesu ni yeeyongera okukoba ati, "Mbakobeire ebyo byonabyona nga nkaali ndi na inywe.

²⁶ Neye oMubbeeri, iye oMwoyo oMutukulye oyo oBbaabba oguyalituma omu kigere kyange, yalibeesesy byonabyona era yalibeebukirya byonabyona ebimbakobeire.

²⁷ Aale atyanu mbalekera eidembe, era mbawa eidembe eryange. Iryo erimbawa tiriwaawo, era tiriri ooti liiryo abantu eriba-suna oku kyal. N'olwekyo timweraliikiriranga era timwatyanga olw'ebiyabbangawo."

²⁸ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Muwuliire nga mbakobera nti 'njabu, neye naira egimuli.' Aale singa mubbaire muntaka, mwandisangaire nze okwaba egiri oBbaabba olw'okubba iye ankiraku ekitiisya.

²⁹ Ebyo mbibakobeire atyanu nga bikaali okubbaawo, kaisi owebyal-imala okubbaawo mwezye okunjikiririryamu.

³⁰ Cooka tineeyongere okutumula na inywe olw'okubba oSitaani omufugi w'ekyalo kinu aiza okunnumba. Neye abula obwezye kwebyo ebintuukaku.

³¹ Wazira, ibo abantu abatali ba Kibbumba bateekwa okumanya okusinzirira kwebyo ebintuukaku batu ntaka oBbaabba. Era batu ndi kukolanga biidi oBbaabba ebiyandagiire."

Awo n'amaliiriry ati, "Aale atyanu mwize twabe."

¹ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Ninze ekitina ky'omuzabbibbu ogunanyereneere, kaisi oBbaabba niiye omulimi waagwo.

² Ansalaku buli isaga erindiku eritaneneka neenu nga waasalira* lidi erineneka kaisi lyezye okubala ino.

³ Kale inywe atyanu muli batukulye ooti masaga omulimi agaalmalire okusalira olw'okubba mwaikiriiryre obukwenda obunalaabbire egimuli.

⁴ Aale musigale nga muli kintu kimo na nze, era zena nga ndi kintu kimo na inywe. Ekyo kityo olw'okubba mpaawo isaga erineneka okulwalyo. Liri n'okubba ku kitina kaisi ni lineneka. Kale nywena timwezya kukola ebikole oKibbumba ebyabasuibiriramu nga timuli ekintu ekimo na nze."

⁵ Awo ni yeeyongera ati, "Ndi ooti kitina ky'omuzabbibbu, kaisi inywe ni mubba ooti masaga. Kale omuntu owaabba ekintu ekimo na nze kaisi zena ni mba ekintu ekimo naye, akola ebikole ebisa bingi. Iye oyo abba ooti masaga agali oku muzabbibbu agabala ebineneka ebingi. Era anambula obubbeeri bwange mpaawo ekimwezya okukola.

⁶ Kale omuntu owaatabba ekintu ekimo na nze, abba ooti isaga eribamuma eedi era ni liwotoka. Era agatyo niigo agebatoola ni bagamuma omu musyo ni gaya.

⁷ Neye owemubba ekintu ekimo na nze, era ni musigala nga muklera oku bibono ebimbakoba, mwezya okusaba kyonakyona ekimutaka era oKibbumba yakibawanga.

⁸ Kale owemukola ebikole ebisa ebingi, oBbaabba bamugulumalya era mubba mweragire muti muli beegi bange."

⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, "Atyo nakimo ng'oBbaabba owantakire, zena niiyo engeri egimbatakamu inywe. Mweyongere okubba ekintu ekimo na nze kaisi neyongere okubataka.

¹⁰ Atyanu, singa owemwakwatanga ebimbalagira, zena neyongeranga okubataka. Era kityo nakimo nga zena Owenkwatanga ebyo oBbaabba ebyandagira ni yeeyongera okuntaka."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mbakobeire ebantu ebyo, kaisi olwo mubbe n'eisangaalo eriri ooti lyange erindi nalyo, era mubbe nalyo omu bwizulye.

¹² Era ekiragiro kyange niikyo kinu ekiti, mutakanganenge, nga nze Owenabatakire.

¹³ Mpaawo muntu aali n'okutaka okukiraku okw'oyo awaayo obwomibwe olw'abakaaggwabe.

¹⁴ Singa musigala nga mukola ebimbalagira mulaga muti muli bakaaggwa bange.

¹⁵ Nze tinkaali mbeeta baweererya olw'okubba omuweererya tamanya omusengwawe ebyakola. Wazira mbeeta bakaaggwa bange olw'okubba inywe mbakobeire byonabyona oBbaabba ebiyankobeire.

¹⁶ Era tiniinywe omwasalirewo okubba beegi bange, neye ninze enabalonderemu inywe era ni mbateekawo okukolanga ebikole ebisa. Kaisi awo oBbaabba ayezye okubawanga buli ekimusaba nga mubitaa omu liina lyange.

¹⁷ Era kinu niikyo ekimbalagira nti mutakanganenge."

* **15:2 15:2 Waasalira**, Ooba, Waayonja. **15:12 15:12** Yok 13:34; 15:17; 1Yo 3:23; 2Yo 5

Abantu bacaawa abeegi ba Yesu

¹⁸ Kale awo oYesu ni yeeyongera okukoba ati, "Singa abantu abataikirirya omu Kibbumba owebabacaawanga, mwebukiryenge muti basookere kuchaawa ninze.

¹⁹ Kale singa mubbaire bamo kwibo nago bandibbaire babataka nga inywe abaabwe. Kiri kiti, timuli bamo kwibo wazira inywe nabalonderemu okuzwa omu bantu abo. Ekyo niikyo ekigira abo abanjakanisya ni babacaawa.

²⁰ Aale mwebukiryre ebibono ebinabakobeire nti, 'Mpaawo mugalama abba ow'ekitiisya okukiraku omusengwawe.' Owekibba nti nze banjiigaanirye, na inywe nywena balibagadya, era ng'owekiri nti bakwaite okwegesya kwange, n'ebyanywe byona balibikwata.

²¹ Ibo baaba okubagadyanga olw'okubba inywe muli bange, era olw'okubba tibamaite oyo eyantumire.

²² Aale singa tinaizire ni ntumula nabo, oKibbumba tiyandibbaire abalumiriza olw'ekibbikibbi. Neye atyanu babula kyokuwozyeryaku olw'ekibbikibbi kyabwe.

²³ Iye arcaawa acaawa n'oBbaabba yena.

²⁴ Aale singa tibaboine nga nkola ebyamagero ebyo omuntu yenayena ogondi ebyatakolangaku, oKibbumba tiyandibbaire abasalira omusango olw'ekibbikibbi. Neye atyanu baboine ebyamagero ebyo, kaisi era ni basigala nga batucaawa nze n'oBbaabba.

²⁵ Neye ebyo ibyo byokutuukirirya kibawandiikire omwiteeka lyabwe bati, 'Bancaawire anambula nsong.'

²⁶ Kale oYesu ni yeeyongera ati, "Omubbeeri oweyaliiiza oyo ogunlibasindikira ng'azwa egiri oBbaabba, yalikobera abantu ebinkwataku. Omubbeeri oyo nago yalibba Mwoyo atumula amazima agakwata oku Bbaabba era azwera nakimo egiri oBbaabba.

²⁷ Era nywena muteekwa okukobera abandi ebinkwataku olw'okubba mubbaire na nze kuzwera nakimo Owenatandiikiire okwegesya."

16

¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Ebyo byonabyona mbibakobeire kaisi timwesiitaala ni muleka okwikirirya kwanywe.

² Balibabbinga omu makumbaaniro. Era amazima gali gati, ekiseera kyaba okutuuka nga buli abaita inywe aseega ati omu kukola ekyo aweererya Kibbumba.

³ Ebyo balibibakola olwaibo okutamanya oBbaabba ekyali, ooba nze ekyendi.

⁴ Neye ebyo mbibakobeire, kaisi olwo ekiseera kyabyo owekyalituuuka, mwezye okwebukirya muti nababawire." Awo oYesu ni yeeyongera okutumula nabo ati, "Omu ntandiika y'okwikirirya kwanywe, tinabakobeire oku byokubagadya ebyo olw'okubba nabbaire nkaali ndi na inywe."

OMwoyo oMutukulye ebyakola

⁵ "Neye atyanu njaba egiri oyo eyantumire, wazira mpaawo kwinywe ambuulya eginjaba.

⁶ Inywe olw'okubba mbakobeire nti njaba okubazwaku, tete emyoyo gyanywe giirire ni giizula nima.

⁷ Neye mbakobera amazima nti nze okubazwaku okwaba egiri oBbaabba kibagasa niinywe olw'okubba owentayaba, omubbeeri oMwoyo oMutukulye tiyaliza egimuli. Cooka Owenjaba, nalimutuma egimuli.

⁸ Era Iye oweyaliiiza, yalirumiriza abataikirirrya omu Kibbumba ati enseega yaabwe tintuuce oku bikwata oku kibbikibbi n'oku muntuki omutuukirirye. Era yalibalaga n'oku muntu w'engeriki oKibbumba oguyalisingisa omusango.

⁹ Era omusango ogwo gwalibba gusinzirira ku kibbikibbi eky'omuntu ekyokutanjikirirryamu.

¹⁰ Era oMwoyo oMutukulye yaliraga ati enseega yaabwe tintuuce oku butuukirirye bwange olw'okubba nkanga egiri oBbaabba eeyo e gimwabba nga timukaali mumbona.

¹¹ N'okubikwata oku kusala omusango, era byona oMwoyo oMutukulye yalikakasa abantu ng'oKibbumba oweyalamire okusingisya oSitaani omusango. Era oSitaani oyo nago niiye omufugi w'abantu abakola ebbibbibbi.

¹² Awo oYesu era n'abakoba ati, "Nkaali ndi na bingi ebyokubakobera, neye byabba ng'atyau bibitiriri inywe okubikwata.

¹³ Neye iye oMwoyo amanyikisya abantu amazima agakwata oku Kibbumba oweyaliiiza, yalibalungamya ni mumanya amazima ago gonagona. Ekyo kityo olw'okubba tiyalitumula kululwe, wazira yalitumulanga biibyo byonkani ebiyaluwiranga okuzwa egiri oKibbumba, era n'okubakoberanga ebyaba okwiza.

¹⁴ Era oMwoyo oyo yangulumalyanga olw'okubba yabakoberanga kiikyo ekiyawuliranga okuzwa egyendi.

¹⁵ Kale ebintu byonabyona oBbaabba ebyalinabyo byange, era ekyo niikyo ekigira ni mbakoba inywe nti oMwoyo yabakoberanga biibyo ebiyawuliranga okuzwa egyendi."

Enima n'eisangaalo

¹⁶ Awo oYesu n'abakoba ati, "Omwibbanga litono mwabba nga timukaali mumbona, kaisi tete oluzwanyuma lw'eibbanga litono, mumbone."

¹⁷ Awo abamo oku beegibe ni bakobangana bat, "Ategeeza niki okutukoba ati, 'Omwibbanga litono mwabba nga timukaali mumbona, kaisi oluzwanyuma lw'eibbanga litono tete mumbone,' era ati, 'Ekyo kityo olw'okubba njaba egiri oBbaabba?'

¹⁸ Era ni beegumya okwebuulyangana bat, "Ategeeza niki okukoba ati, 'Mwibbanga litono?' Cooka titutegeera ekyo ekyakoba."

¹⁹ Awo oYesu n'ategeera ati bataka okumubuulya oku bintu ebyo, kale n'abakoba ati, "Muli kwebuulyangana ku kintegeezere Owenkobere nti, 'Omwibbanga litono mwabba nga timukaali mumbona, kaisi tete oluzwanyuma lw'eibbanga litono, mumbone?'

²⁰ Aale mbakobera amazima nti, inywe mwalikunganga era mwalikubanga enduulu, neenu abantu abakola eby'ekyalo nga ibo bajaagaana. Inywe enima yalibakwata, neye tete enima yaanywe yalisuukamu isangaalo.

²¹ Cooka kyalibba ooti mukali alumwa. Iye abba omu bulumi bungi olw'okubba ekiseerakye kibba kituukire. Neye owaamala okubyala, yeerabira okugada okunene okwabbairemu, olw'eisangaalo ery'okubyala omwana oku kyalo.

²² Kale inywe, atyanu ikyo kiseera kyanywe ekyenima, neye tete nalibabona era ni musangaala, era mpaawo eyalibatoolaku eisangaalo lyanywe.

²³ Era ekiseera ekyo owekeyalituuka mwalibbangaa tete mpaawo ekimunsaba. Cooka mbakobera amazima nti oBbaabba yalibba ng'abawa buli ekimumusaba omu liina lyange.

²⁴ Wazira paka lwatyanu mubbaire mukaali okumusabangaku ekintu kyonakyona omu liina lyange. Neye atyanu aale musabenge era mwalisuna, n'eisangaalo lyanywe lyalibba mu bwizulye."

Okuwangula ekyalo

²⁵ Era oYesu ni yeeyongera ati, "Waire nga nzwa okutumulanga ebintu ebyo mu ngero, ekiseera kyaba okutuuka mbe nga tinkaali ntumula nga nkolesya ntumula eeyo, wazira nga mbakobera lwatubifa oku Bbaabba.

²⁶ Era omu kiseera ekyo mwalibbangaa musaba mu liina lyange. Cooka tindi kukoba nti kyalyetaagisyanga ninze okubasabiranga egiri oBbaabba okubawa ekimwasabanga.

²⁷ Wazira oBbaabba iye onyere abataka yabawanga ekimwamusabanga olw'okubba muntaka era mwikirirya muti nazwire giri niiye.

²⁸ Nze nazwire giri Bbaabba kaisi ni njiza oku kyalo. Kale atyanu ndi kuzwa oku kyalo, era nkanga egiri oBbaabba."

²⁹ Awo abeegi ba Yesu ni bakoba bat, "Cooka awo atyanu oli kutumulanga lwatubifa era nga tokolesya ngero.

³⁰ Era atyanu tutegeire tuti omaite ebintu byonabyona, era tuti tkyletaagisywa waire n'omuntu yenayena okukubuulya ebibuulyo. Era ekyo kituzweramu kwikirirya tuti wazwire giri Kibbumba."

³¹ Kale awo oYesu n'ababuulya ati, "Atyanu mwikirirya?

³² Neye ekiseera kiiza, era kituukire, owemwasalaanikira buli muntu okukanga e wuwe. Inywe mwaba kundeka zenkani. Cooka ekinyere kiri kiti tinaabbe zenkani olw'okubba oBbaabba ali aamo na nze.

³³ Era ebyo mbibakobeire, kaisi olwo mubbe n'eidembe omu myoyo gyanywe olw'enkolagana yaanywe na nze. Cooka oku kyalo kunu mwabbanga n'okugada, neye mugume olw'okubba nze mpangwire amaani g'ekyalo kinu."

17

OYesu yeesabira iye onyere

¹ Awo oYesu owejamalire okutumula ebyo, n'agangamula omutwe okulingirira omwigulu kaisi n'asaba ati:

"Bbaabba, ekiseera kituukire. Aale atyanu olage abantu ekitiisya ky'oMwanawo ng'owekiri eky'amaani, kaisi yena ayezye okubalaga ekitiisyakyo eky'amaani.

² Ekyo kityo olw'okubba wamuwaire obwezye oku bantu bonabona, kaisi ayezye okubawa ibo nago abewamuwaire obwomi obutawaawo.

³ Era ibwo obwomi obutawaawo obwo busunika mu ngeri eenu eti: Abantu bali n'okukumanya niwe oKibbumba wenkani onanyereny-eere, era n'okumanya oYesu Kurisito oguwatumire okununula abantu.

⁴ Nze ndagire abantu ekitiisyakyo ng'owekiri eky'amaani omu kukola era ni mmala omulimo oguwampaire okukola.

⁵ Bbaabba, aale atyanu tete onganye mbe n'ekitiisyakyo kidi ekin-abbaire nakyo Owenabbaire na iwe omwigulu nga n'ekyalo kikaali n'okubbaawo."

OYesu asabira abeegibe

⁶ Awo oYesu ni yeeyongera okusaba ati, "Mmanyikisirye abantu abewampaire, ikyo ekyo ekyoli. Abantu abo nago niibo abewampaire ng'obatoolu mu badi abakwikiriryamu. Ibo abantu abo babbaire babo, n'obampa era bakwaite ekibonokyo.

⁷ Era atyanu bamaite bati obukwenda n'ebyo byonabyona ebinkola bizwa giri niwe.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba nabakobeire ebibono ebiwampaire, era ni baikiiriryam. Era bakakasiire nakimo bati nazwire giri niwe, era ni baikiiriryam. Era bakakasiire nakimo bati wantumire.

⁹ Kale mbasabira. Cooka tindi kusabiranga bantu abatak-wikiriryamu, wazira nsabira baabo abewampaire olw'okubba babo.

¹⁰ Era abo abendi nabo bonabona babo, n'ababo era bange. Era balagire bati ekitiisyakyo kyange ky'amaani.

¹¹ Aale atyanu nze ngonu njaba okuzwa oku kyalo era ndi kwiza e gyoli neye ibo bakaali bali oku kyalo. Iwe Bbaabba oMutukulye, obakuumenge omu bwezyebwo obuwampaire kaisi bayezye okubbangna nakimo ooti niiswe owetuli ekimo.

¹² Era Owenabbaire nabo, cooka olw'obwezye obuwampaire, nabakuumire era ekigosi nandi kibatuukaku. Era mpaawo kwibo eyagoterekku okutoolaku oyo eyabbaire ateekwa okugota kaisi eKi-wandiike kyezye okutuukirira."

¹³ Awo oYesu ni yeeyongera okusaba ati, "Aale ngonu atyanu njiza egoli, neye ebyo mbitumula nga nkaali ndi oku kyalo kaisi eisangaalo lyange libbe mu bwizulye omu basengereri bange.

¹⁴ Era nabawaire ekibonokyo n'olwekyo ekyalo ni kibacaawa olw'okubba nti ibo nago tibakaali b'ekyalo ooti ninze owentali w'ekyalo.

¹⁵ Cooka tinkusaba nti obatoole oku kyalo, wazira nti obakuumereeri omubbimubbi oSitaani.

¹⁶ Nti ibo tibekyalo ooti ninze owentali waakyo.

¹⁷ Aale obatukulye ng'okolesya obwezye bw'ekibonokyo. Nti ekibonokyo niigo amazima.

¹⁸ Cooka ng'owewantumire oku kyalo, ntyo zena niiyo owembatumire oku kyalo.

¹⁹ Nze newaayo egoli kaisi bona abanyere bayezye okweweera yo nakimo egoli."

OYesu asabira abaikiriryabe

²⁰ Awo oYesu ni yeeyongera okusaba ati, "Tinsabira beegi banu bonkani, neye n'abo abalinjikiriryamu olw'obukwenda bwa banu.

²¹ Era Bbaabba, ekyo kityo kaisi bonabona babbenge bumo, ooti niiwe obwoli ekintu ekimo na nze, era zena owendi ekintu ekimo na iwe. Mbasabira nti bona babbenge kintu kimo na iswe kaisi abantu bayezye okwikiriry a bati iwe wantumire.

²² Era mbasuucirye okubba b'ekitiisya zena ng'owonsuucirye kaisi bayezye okubbanga ekintu ekimo ooti ninze owendi ekintu ekimo na iwe.

²³ Ekikoba kiti, ntaka ibo beegaite nga ibo owebali bagaite na nze era nga iwe obwoli mugaite na nze. Era mbasabira nti babbeere nakimo kintu kimo, kaisi abantu bategeere bati wantumire, era obataka ng'owontaka."

²⁴ Era oYesu ni yeeyongera ati, "Bbaabba, abantu abewampaire, ntaka lubbe lumo nga bali na nze omwigulu eeyo eginja okubba, era babbeeyo okubonaku ekitiisya ekinalibbaamu. Cooka ekitiisya ekyo wakimpaire olw'okubba wantakire nga n'ekyalo tikibbumbe.

²⁵ Bbaabba omutuukiriry, abantu tibakumaite, neye nze nkumaite, era bamaite bati wantumire.

²⁶ Era nabamanyikisirye ikyo ekyo ekyoli, era njaba okweyongera okubamanyikisya ikyo ekyo nago, kaisi bona batakenge abantu abandi ooti niiwe owewantakire era kaisi nze mbe kimo nabo."

18

Bakwata oYesu

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Awo oYesu oweyamlire okusaba okwo, n'asimbuka n'abeegibe, ni basalamu ogwinamo ogubeeta bati Kidulooni. Okwitale kudi okubayambukire wabbaireyo omusiri gw'emisaale emizaituuni era iye n'abeegibe ni baingira oomwo.

² Atyanu iye oYuda, eyamuliiremu olukwe, yabbaire amaite ekifo ekyo olw'okubba oYesu yatiranga okwaba n'akumbaana eeyo n'abeegibe.

³ Kale awo oYuda n'ayaba omu musiri ogwo nago ng'akudembereire ekibinja ky'abaisirkale, n'abakuumi abamo ab'eYeekaalu. Era ibo abo abeyabbaire yeekbumbereire, abakabona abakulu n'aBafalisaayo niibo ababbaire babatumire. Era ibo nago babbbaire bakwaite ebi-moleka ooti mole n'amataala era n'ebyokulwanisy.

⁴ Cooka oYesu yamaite byonabyona ebyaba okumutuukaku, kale awo ni yeetoolayo, era n'ababuulya ati, "Munoonia naani?"

⁵ Awo ibo ni bamwiramu bati, "Yesu ow'e Naazaleesi." OYesu n'abakoba ati, "Ninze onu." Era oYuda eyamuliiremu olukwe, yabbaire ayemereire awo nabo.

⁶ Cooka oYesu owejabakobere ati, "Ninze onu," ibo ni baira e nyuma era ni bagwa ansi.

⁷ Awo oYesu n'ababuulya omulundi ogwokubiri ati, "Munoonia naani?" Tete ni bairamu bati, "Yesu ow'e Naazaleesi."

⁸ Era oYesu n'abairamu ati, "Mbakobeire nti ninze onu. Aale obanga munoonia ninze, muleke abeegi bange banu ibo baabe."

⁹ Ekyo kyabbairewo kaisi olwo ebibono ebiyabbaire atumwire byezye okutuukirira, ebikoba biti, "Kwabo abewampaire tinagoteryeku kadi moiza."

10 Cooka oSimooni Peetero omoiza oku beegi ba Yesu yabbaire n'empima, kale awo n'agitoolayo, n'atemaku omugalamwa kabona akira obukulu ekitwi eky'oku ndiiro, n'amuticaaku. Era omugalamwa oyo nago yabbaire niiye oMaluko.

11 Awo oYesu n'alagira oPeetero ati, "Empiimayo ogikanjeeyo omu kiuuutu kyayo. Iwe oseega oti tindi n'okubita omu kipimo kyokugada kudi oBbaabba okwataka mbitemu?"

OYesu bamutwala egiri Anasi

12 Awo ekibinja ky'abaisirikale n'omuduumiri waabwe, era n'abakungu b'aBayudaaya ni bakwata oYesu. Awo ni bamusibira aamo engalogye e nyuma,

13 kaisi ni basooka bamutwala egiri Anasi. Oyo yabbaire niiye oiteeye wa muka Kayaafa era oKayaafa oyo yabbaire niiye okabona akira obukulu omu mwanka ogwo.

14 Era oKayaafa nago niiye eyabbaire awaire aBayudaaya amalabuki ati kibba kisa omuntu omoiza okufeererera abantu.

OPeetero yeegaana oYesu

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Awo oSimooni Peetero n'omwegi omwinaye ni basenjaaku oYesu. Cooka omwegi oyo olw'okubba yabbaire mumanye eeri okabona akira obukulu, iye n'asenjaaku oYesu ni baingira omu luuga lwa kabona oyo.

16 Neye iye oPeetero yabbaire n'okukuumira nza ku geeti. Kale omwegi oodi nago eyabbaire omumanye, n'akanga e nza okutumula n'omwala eyabbaire omukuumi w'oku geeti, era n'aingiry oPeetero.

17 Awo omwala oyo nago n'abuulya oPeetero ati, "Wena toli moiza oku beegi b'omusaiza nago?" Iye oPeetero n'amwiramu ati, "Nze bbe."

18 Cooka empewo yabbaireku era abagalama ba kabona akira obukulu n'abakuumi b'eYeekaalu babbaire beemereire okwerugulirirya ekisiki ky'omusyo ekibabbaire bakumire okwota. Kale awo oPeetero yena yabbaire ayemereire nabo ng'ayota omusyo.

Okabona akira obukulu abuulya oYesu

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Awo, okabona akira obukulu n'abuulya oYesu oku beegibe, n'okwebyo iye oYesu ebyayegesya.

20 Iye oYesu n'amwiramu ati, "Nze ntumulanga lwatu eeri abantu. Nze nenza njegesyanga omu makumbaaniro n'omu luuga lw'eYeekaalu aBayudaaya bonabona omu bakumbaaniranga. Tintumulangaku kintu kadi kimo omu kyama.

21 Kale aale lwaki obuulya ninze? Obuulye baadi abawuliranga ebinatumulanga. Mazima ibo babimaite."

22 Awo oYesu oweyatumbire ebyo, omoiza oku bakuumi b'eYeekaalu eyabbaire okumpi n'oYesu, n'amukubba oluwi okwitama neenu waa-mukoba ati, "Eyo niiyo engeri egyoiramu okabona akira obukulu?"

23 Iye oYesu n'amwiramu ati, "Obanga ekintumbire tikituuce, kaade okakase obutali butuuce bwakyo. Neye obanga ntumwire kituuce, lwaki onkubbire?"

24 Awo oYesu ng'akaali musibe w'engalogye Anasi n'amuweererya egiri oKayaafa okabona akira obukulu.

*OPeetero yeeyongera okwegaana oYesu
(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)*

²⁵ Awo oSimooni Peetero owejabbaire ng'ayemereire ayota omusyo, tete ni wabbaawo omuntu ogondi n'amubuulya ati, "Iwe wena toli moiza oku beegi b'omusaiza nago?" Iye ni yeegaana ng'akoba ati, "Nze bbe."

²⁶ Cooka omoiza oku baweererya ba kabona akira obukulu, era omuganda w'oodi oPeetero oguyatiiciryeku ekitwi, n'amulumiriza ati, "Timakuboine naye eedi omu musiri gw'emisaale emizaituuni?"

²⁷ Awo tete era oPeetero n'akyegaana, era n'omu kiseera ekyo onkoko n'akookoola.

*OYesu omumaiso ga Piraato
(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)*

²⁸ Awo oYesu ni bamutoola e wa Kayaafa, ni bamutwala omu lubiri lw'omufugi omu Looma. Omu kiseera ekkyo obwire bwabbaire bwankaca. Era aBayudaaya tibaingiire omu lubiri olw'okubba okwingira kyabbaire kibasuua okubba tibatukulye era ni babba nga tibasaanira okuya oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

²⁹ N'olwekyo oPiraato n'awuluka nza egibali era n'ababuulya ati, "Musangoki ogumuvunaana omusaiza onu?"

³⁰ Ibo ni bamwiramu bat, "Singa abbaire abula musango, titwandimuleetere okumukukwatisya."

³¹ Awo oPiraato n'abakoba ati, "Aale atyanu inywe mumutwale muuwzesye okusinzirira oku mateeka agaanywe."

ABayudaaya ni bamukoba bat, "Nti iswe tibatwikirirya kwita muntu yenayena."

³² Ekyo kyabbairewo kaisi oYesu ebibono ebiyabbaire atumwire ng'alaga engeri egiyabbaire ayaba okufaamu, byezye okutuukirira.

³³ Awo oPiraato n'akanga omu lubiri, kaisi n'alagira ni beeta oYesu kaisi n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?"

³⁴ OYesu n'amwiramu ati, "Ekyo kiseegokyo, ooba bandi niibo abakukobeire ebinkwataku?"

³⁵ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Nze ndi Muyudaaya? Ibo bantu b'eigwangalyo, n'abakabona baanywe abakulu niibo abakunkwatisrye. Olwo nago niki ekyokolere?"

³⁶ OYesu n'amwiramu ati, "Obwakabaka bwange tibwa ku kyalo kunu. Singa ekkyo kibbaire kityo, abantu bange bandirwaine, ni bakaisya aBayudaaya okunkwata. Neye obwakabaka obwange ibwo buzwa awandi."

³⁷ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Olwo oli kabaka?"

OYesu n'amwiramu ati, "Otuucirye okukoba oti ndi kabaka. Igo amazima gali gati, nze bambaire kubba Kabaka era niikyo ekyandtere oku kyalo kunu era n'okukakasa abantu amazima. Era buli ataka amazima, ampulisisya."

³⁸ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Amazima niikyo niki?"

OPiraato owejamalire okubuulya oYesu ebyo, iye oPiraato n'awuluka tete e nza egiri aBayudaaya era n'abakoba ati, "Timbona ekyokuzweraku okumuvunaana omusango gwonagwona.

39 Neye inywe munaliriire nze okubateererangaku omusibe moiza oku lunaku lw'omukolo ogw'okutambukirya. Kale olwo mutaka mbateeere nago yoodi ogumukoba muti kabaka w'aBayudaaya?"

40 Cooka ibo ni bakooka nga bamwiramu bati, "Bbe, tiyooyo! Otuu Bbalaba!" OBbalaba oyo nago yabbaire musibe olw'akeedimo akeyabbaire yeemigiiremu.

19

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

1 Awo oPiraato n'alagira abaisirikale okutwala oYesu bamufaamuule n'ofaalu aliku emirobo egisima.

2 Era abaisirikale ni baluka engule eya mawa kaisi ni bagimuzwalsiya oku mutwe. Bamuzwalisirye n'eganduula entukuliikiriri,

3 era ni basoosera okumwabaku okumukiina bati, "Owangaale, iwe oKabaka w'aBayudaaya!" Era batyo nga webamukubba empi oku matama.

4 Awo oPiraato era tete n'awuluka e nza, n'akoba aBayudaaya ati, "Aale mumpulisiyeku, ngonu njaba okumuwuluca egimuli okubamanyikisa nti timbona ekyokuzweraku okumuvunaana omusango gwonagwona."

5 Awo oYesu ni bamuwuluca nga bamutiikire engule ey'amawa, era nga bamuzwalisirye eganduula entukuliikiriri kaisi oPiraato n'abakoba ati, "Aale mubone omusaiza nago!"

6 Amangu ago ibo abakabona abakulu n'abakuumi b'eYeekaalu owebamuboine, ni bakooka bati, "Omukomerere oku musalabba, omukomerere oku musalabba!"

Neye oPiraato n'abakoba ati, "Inywe mumutwale mumukomerere, neye okulwange timbona ekyokuzweraku okumuvunaana omusango gwonagwona."

7 Era ibo aBayudaaya ni beekalangula bati, "Iswe tuli n'eiteeka, era okusinzirira okwiteeka eeryo, atekwa kufa olw'okubba yeeyeta okubba Mwana wa Kibbumba."

8 Awo oPiraato oweyawuliire ekkyo, era ni yeeyongera ino okutya.

9 Kale n'alagira ni bakanjaayo oYesu omu lubiri kaisi n'ayaba n'abuulya oYesu ati, "Ozwera yaina?" Neye oYesu tiyamwiriremu.

10 Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Ogaine okunjiramu? Tomaite oti ndi n'obwezye okukuteera ooba okukukomerera oku musalabba?"

11 OYesu n'amwiramu ati, "Tiwandibbaireku n'obwezye singa tiKibbumba kubukuwa. N'olwekyo iye oodi ampareyo egyoli niiye aali n'ekibbikibbi ekikiraku."

12 Okuzwa omu kiseera ekkyo oPiraato n'agezyaku okuteera oYesu neye aBayudaaya nga beeyongera kukooka bati, "Singa oteera omusaiza oyo, waabba toli mukaagwa wa Kaisaali. Nti omuntu yenayena iye eyeeyeta okubba kabaka, abba ayakanisyia Kaisaali."

13 Awo oPiraato oweyawuliire ebyo, n'alagira ni bawuluca oYesu oku luuga. Era oku luuga awo oPiraato n'atyama oku ntebeye ey'obulamuzi omu kifo ekibeeta bati Kya Mabbaale aMaalirire, neye omu Lwebbulaniya bati, Gabbasa.

¹⁴ Era esaawa gyabbaire ooti mukaaga egy'omusana oku lunaku lwa kutegeka oMukolo ogw'oKutambukirya. Awo oPiraato n'akoba aBayudaaya ati, "Aale mumpulisiyeku, okabaka waanywe ngoyo!"

¹⁵ Neye ibo era ni bakooka bati, "Omumalewo, omumalewo, omukomerere oku musalabba!"

Awo oPiraato n'ababuulya ati, "Okabaka waanywe gumbe nkomerere oku musalabba?"

Abakabona abakulu ni bamwiramu bati, "Tubula kabaka gondi, wazira oKaisaali."

¹⁶ Kale awo omu kukomenkereza, oPiraato n'abakwatisya oYesu baabe bamukomerere oku musalabba.

OYesu bamukomerera oku musalabba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

Awo abaisirikale ni bakwata oYesu, ni bamutoolawo.

¹⁷ Era omu kwaba yabbaire nga yeetiikire omusalabbagwe okwaba omu kifo ekibeeta eky'eKiyanga, omu Lwebbulaniya ekibeeta Golo-goosa.

¹⁸ Era omu kifo ekyo niiyo egibamukomereire oku musalabba. Era omu kifo ekinyere ekyo ni bakomerera n'abandi babiri oku misalabba gyabwe, oku lubba n'olubba, oYesu nga iye abalimu aakati.

¹⁹ Awo oPiraato n'alagira ni bawandiika ekiwandiiko, ni bakikubbirira e ngulu oku musalabba, nga kisoma kit, "OYESU OW'E NAAZALEESI, OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

²⁰ Era aBayudaaya bangi ni basoma ekiwandiiko ekyo olw'okubba ekifo ekyo egibakomereire oYesu, kyabbaire kumpi n'ekibuga. Era nti n'ekiwandiiko ekyo nago babbaire bakiwandiikire mu Lwebbulaniya, n'omu Lulantini, n'omu Luyonaani.

²¹ Awo abakabona abakulu ab'aBayudaaya ni bakanga egiri oPiraato okwezuluguma bati, "Tibandikiwandiikire bati, 'Kabaka w'aBayudaaya,' wazira tutaka bakiwandiike bati, 'Omusaiza onu abbaire yeeyeta Kabaka w'aBayudaaya.' "

²² Awo oPiraato n'abairamu ati, "Ekyo ekyendagiire nti bawandiike kiri n'okubba kinyere ekyo."

²³ Cooka abaisirikale owebamalire okukomerera oYesu oku musalabba, ni batwala ebizwalobye, ni babigabulamu emigabo eena, buli mwisirikale n'asunaku gumo. Neye iyo ekanzuye ey'omunda iyo n'esigala. Iyo babbaire tibagitungire-butungi, neye nga bagirukirebuluki yonayona okuzwa angulu paka ansi.

²⁴ Kale abaisirikale ni bakobangana bati, "Titwaginyiiramu, neye tugikubbireku kalulu okusalawo eyagitwala."

Ekyo kyabbairewo kutuukiriryia Kiwandiike ekikoba kit:

"Bagabanire ebizwalo byange,

era engoye gyange ni bagikubbiraku akalulu."

Kale abaisirikale bona ekyo niikyo ekibakolere.

²⁵ Awo okumpi n'omusalabba gwa Yesu, wabbairewo omaaye, n'omuganda wa maaye, n'oMalyamu omuka Kulopaasi, era n'oMalyamu oMangadaleena nga beemereire.

²⁶ Kale oYesu owejaboinewo omaaye, n'omwegi oodi oYesu oguy-atakanga eino nga beemereire okumpi aawo, n'akoba omaaye ati, "Mama, oyo omutwale ng'omwanawo,"

27 era n'akoba n'omwegiwe oyo nago ati, "Oyo omutwale ng'omaawo." Okuzwa olwo omwegi oyo n'atandiika okulabirira omaaye wa Yesu ng'omoiza oku bantu b'omu kisitokye.

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Awo oluzwanyuma ng'oYesu amalire okumanya ati amalire emirimo egibamutumire okukola era okutuukirirya eKiwandiike, n'akoba ati, "Enyonta enduma."

29 Abaisirikale babbaire bateekere awo ensaka eizwire enviinyo ensasaami kale ni batimyamu ekijuulo. Awo ni bakiteeka oku kasaale akebeeta yisopu, kaisi ni basiirya okukituua oku munwagwe.

30 Awo oYesu oweyatunireku enviinyo ensasaami egyo, n'akoba ati, "Kiwoire." Era n'ekibono ekkyo n'akotamya omutwe, era n'afa.

OYesu bamusumuta omu mpete

31 Awo, lwabbaire lunaku lwa kutegeka era ng'eizo lwabba Saabbaato olukulu. Kale olw'okubba abeekubbemberi b'aBayudaaya babbaire tibataka emirambo okutuua oku Saabbaato nga giri oku musalabba, ni basaba oPiraato olukusa bavune ebigere by'abantu nago era n'emirambo bagyanuleyo.

32 N'olwekyo abaisirikale ni baiza okuvuna ebigere byabwe moiza moiza nga basookera oku basaiza badi abebabbaire bakomereire aamo n'oYesu buli muntu oku musalabbagwe.

33 Neye owebatuukire oku Yesu, ni babona nga iye amalire okufa, tibamuvunire ebigere.

34 Awo, iye omu kifo ky'okumuvuna, omoiza oku baisirikale n'amusumuta eisimo omu mpete okukakasa ng'afire, amangu ago ni muzwamu omusaaye n'amaizi.

35 Era omusaiza eyaboineku ng'ekyo kibbaawo yakikobeire abantu, era n'ekiyabakobeire ni kibba kituuce. Iye omusaiza nago amaite ati atumula mazima era akola atyo kaisi nywena mwezye okwikirirya.

36 Ebyo byabbairewo kaisi olwo eKiwandiike kituukirire ekikoba kiti, "Tibalimuvunaku eigumba kadi limo,"

37 era nga n'ekiwandiike ekindi owekekikoba kiti, "Baliringirira yoodi ibo ogubalibba basumutire."

Okuliika oYesu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Ebyo owebyawoire, oYusufu ow'Alimasaaya, n'ayaba n'asaba oPiraato omulambo gwa Yesu. Era oYusufu oyo nago yabbaire mwegi wa Yesu, neye nga w'omu mbiso olw'okutya aBayudaaya. Awo ng'asunire olukusa okuzwa eeri oPiraato, n'ayaba n'atoolayo omulambo gwa Yesu.

39 OYusufu yabbaire n'oNikodemus omusaiza nago enyumaku eedi eyacaaliire oYesu obwire. Era oNikodemus yaabire n'ekiro ooti 33 egya kalifuwa ogubeeta omiira omutabulemu ekigaji.

40 Awo ni batwala omulambo gwa Yesu nga bagusiigire okalifuwa, ni bagulingira omu ngoye gya lineni empyaka! Eyo yabbaire niiyo empisa y'aBayudaaya ey'okuliika abafu.

⁴¹ Omu kifo oYesu egibamukomereire oku musalabba, wabbairewo omusiri omwabbaire amagombe ag'empuku amayaaka, agebabbaire tibateekangakuumu mulambo.

⁴² Era olw'okubba wabbaire kumpi, oomwo niimwo omu bateekere omulambo gwa Yesu. Ekyo kityo olw'okubba lwabbaire lunaku lw'aBayudaaya kwetegekaraku ng'eizo lwabba Saappaato.

20

*Okuzuukira kwa Yesu
(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)*

¹ Awo oku lunaku olwesaabbiiti* oMalyamu oMangadaleena n'awuuna makeezi pwi omu kandikiirya oku magombe ag'empuku aga Yesu. Cooka yaajiirye eibbaale eryabbaire omu mulyango nga balitoirewo.

² N'olwekyo n'airuka egiri oSimooni Peetero, n'omwegi odi ogondi oYesu oguyatakanga eino, n'abakoba ati, "OMusengwa bamutoiremu omu magombe, era titumaite n'egibamuteekere!"

³ Awo oPeetero n'omwegi odi nago ni basimbuka ni baaba oku magombe.

⁴ Bonabona baabire nga bairukira aamo, neye omwegi oodi nago n'akiraku oPeetero okwiruka, n'amusooka oku magombe.

⁵ Cooka tiyaingiiremu wazira yakomere mu mulyango era n'akotama okulolamu, n'abona ngoye egya lineni nga bagiteekere awo.

⁶ Awo oSimooni Peetero eyabbaire amusenjaaku yena n'atuuka neye iye n'aingiramu, era yena n'abona omu magombe ngoye gya lineni nga bagiteekere awo.

⁷ Era yaboine n'ekiweri ekibabbaire basibiire oYesu oku mutwe okubwika omumaiso. Ikyo kyabbaire bakiringire kusani nga tibaki-teekere aamo engoye gidi egya lineni neye nga kiri kyonkani.

⁸ Oku nkomerero omwegi odi nago eyabbaire n'oPeetero era eyekeereire okutuuka oku magombe, yena n'aingira n'abona, era n'aikiriryia.

⁹ Neye era babbaire bakaali okutegeera eKiwandiike ekiti, oYesu yabbaire ateekwa okuzuukira.

¹⁰ Awo abeegi abo ni bakanga egibaabbanga.

*OYesu abonekera oMalyamu oMangadaleena
(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)*

¹¹ Neye oMalyamu oMangadaleena yabbaire ayemereire e nza w'amagombe ag'empuku nago, ng'akunga. Kale awo oweyabbaire akaali akunga, n'akotama n'alola omu magombe,

¹² era n'abona abamalaika babiri. Babbaire mu bizwalo byeru nga batyaima, omiza e namutwe, n'ogondi e nabigere omu kifo egibabbaire bateekere omulambo gwa Yesu.

¹³ Awo ni bamubuulya bati, "Mukali iwe, okunga niki?" Iye n'abairamu ati, "OMusengwa wange bamutoiremu, era timmaiteku egibamuteekere!"

* **20:1 20:1** EBbaibbuli egimo gikoba giti, *Lunaku olusooka omu saabbiiti*.

¹⁴ Awo oMalyamu oweyamlalire okutumula ebyo, n'agaluka n'alola e nyuma, n'abona oYesu ng'ayemereire awo, neye tiyamumanyicirye ati niiye oYesu.

¹⁵ Awo oYesu yena n'amubuulya ati, "Mukali iwe, okunga niki? Onoonia naani?" Iye oMalyamu olw'okumusuubiriramu okubba niiye omulabiriri w'omusiri ogwo, n'amukoba ati, "Sebo, obanga niwe omutoiremu, ondagirire egymuteekere njabe mmutooleyo."

¹⁶ Awo oYesu n'amweta ati, "Malyamu!" Awo oMalyamu n'agaluka okumulolaku, kaisi n'amukoba omu Lwebbulaniya ati, "Labbooni!" Ekitegeza kiti, "Musomesya."

¹⁷ Awo oYesu n'amukoba ati, "Tiwaneevambiryaku olw'okubba nkaali okukanga egiri oBbaabba. Wazira oyabe egiri abaganda bange obakobere oti, 'Nkanga egiri oBbaabba era oItewaanywe, oKibbumba wange era oKibbumba waanywe.' "

¹⁸ Era oMalyamu oMangadaleena n'ayaba, n'akobera abeegi ati, "Mboine oMusengwa!" Era n'abakobera oMusengwa ebyamukobere.

OYesu abonekera abeegibe

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Awo oku lunaku lwesaabbiiti olwo nago eigulo abeegi babbaire beefungiriiryre omu nyumba olw'okutya aBayudaaya, oYesu n'aiza, n'abeemereramu aakati, n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe!"

²⁰ Oweyamlalire okutumula atyo, n'abalagisyra engalogye n'ebigerebye n'empetegye. Awo abeegi ni basangaala ino owebaboineku oMusengwa.

²¹ Era n'airamu n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe. Ng'oBbaabba oweyamlumire, zena mbatuma."

²² Oweyamlalire okutumula ebyo, n'abayerereraku omuyeerero, n'abakoba ati, "Musune oMwoyo oMutukulye.

²³ Owemwasoniyanga omuntu yenayena ebikole ebbibbibbi ebyakola, oKibbumba yena yaabbanga amusoniyire era singa owemutamusoniyenge, oKibbumba yena yaabbanga tamusoniyire."

OYesu yeeragisyra egiri oTomasi

²⁴ Awo oTomasi omoiza oku beegi eikumi na babiri, ogubeeta oDidimo,[†] tiyabbaire n'abainaye oYesu oweyamlagisiiryre.

²⁵ Kale abeegi abainaye ni bamukobera bat, "Tuboine oMusengwa."

Neye iye n'abakoba ati, "Okutoolaku nga mboineku enkozu egy'emisumaali omu ngalogye, era ni nkubbya olunwe lwange omu nkoku nago, era ni nkwalla n'omu mpetegye, tinakiikiriryre."

²⁶ Awo oewebabitirewo enaku munaana, abeegi ba Yesu tete babbaire bali omu nyumba, leero nga bali n'oTomasi. Waire nga babbaire beefungiriiryre oomwo, oYesu n'aingira n'ababbaamu nga ayemereire, kaisi n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe."

²⁷ Awo n'akoba iye oTomasi ati, "Okubbye aanu olunwe, era obone engalo gyange. Era oleete engaloye onkwate omu mpete. Aale atyanu olekerawo okubuuusabuusa, wazira oikiriryre."

²⁸ Awo oTomasi n'amwiramu ati, "Niiwe oMusengwa wange, era oKibbumba wange!"

²⁹ OYesu n'amukoba ati, "Iwe oikiriirye olw'okubba omboineku. Ibo nga b'enkabi abatambonangaku neye ni baikirirya!"

Ekyawandiikisirye ekitabo kinu

³⁰ OYesu yakolere obumanyiciryo bw'ebiyewunyo obundi bungi ng'abeegibe babona obutali buwandiike omu kitabo kinu.

³¹ Neye obwo babuwandiikire kaisi mwezye okwikirirya muti oYesu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta. Era muti niiye oMwana wa Kibbumba, era olw'okwikirirya mutyo, kaisi mwezye okusuna obwomi obutawaawo.

21

OYesu abonekera abeegibe oku nyanza

¹ Ebyo owebyawoire, oluzwanyuma lw'enaku ntono oYesu n'abonekera tete abeegibe oku nyanza oTibberiyo.* Ikyo kyabbairewo kitii:

² OSimooni Peetero, n'oTomasi ogubeeta oMulongo, n'oNasanairi ow'e Kaana eky'e Galiraaya, n'abataane ba Zebedaayo, n'abeegi ba Yesu abandi babiri, bonabona abo babbaire aamo.

³ Awo oSimooni Peetero n'abakoba ati, "Nze njaba kuvuba." Ibo ni bamukoba batii, "Swena oleke twabe na iwe." Era awo ni baaba, ni baniina omu lyato. Cooka ekiire ekyo kyonakyona ni batakwatisyaku ekintu.

⁴ Neye amakeezi nga buca, oYesu n'abonekera oku mbale kw'enyanza ng'ayemereire, Cooka abeegibe ni batamumanyica batii niiye.

⁵ Awo oYesu n'abeeterera ati, "Bainange, mupapairyekuuyo?" Ni bamwiramu batii, "Bbe."

⁶ Iye n'abakoba ati, "Aale mutege akatimba kaanywe oku lubba lw'engalo endiiro lw'eryato era mwapapalyayo." Owebategere ni bateezya okukakuusira omu lyato olw'obuzito bw'enyanyi empitiriri egibabbaire bapapairyre.

⁷ Awo omwegi oodi oYesu oguyatakanga eino, n'akoba oPeetero ati, "Oyo Musengwa!" Amangu ago oSimooni Peetero oweyawuliire ng'oodi akoba ati, "Oyo Musengwa," n'azwala ekizibaawokye, olw'okubba yabbaire akitoiremu, kaisi n'agwa omu maizi.

⁸ Abeegi badi abandi ni bamusenzaaku nga ibo bali omu lyato, neenu webakuusa akatimba akaizwire enyanyi. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba tibabbaire yala n'okulukalu, ng'eibbanga ly'emita ooti 90.

⁹ Awo owebatuukire oku lukalu, ni babona omusyo nga baguteekerekuru enyanyi, era n'ekyokulya nga kiri awo.

¹⁰ Awo oYesu n'abakoba ati, "Muleeteku enyanyi egimwankazwa okupapalya."

¹¹ OSimooni Peetero n'aniina omu lyato kaisi n'akulukuusa akatimba, n'akasomoca oku lukalu. Kabbaire kaizwire aganyanyi aganene 153. Newankubbaire nga gabbaire gangi ino gatyo, akatimba tikatikire.

¹² Awo oYesu n'abakoba ati, "Mwize okulya eky'amakeezi." Cooka oku beegibe, mpaawo eyagumire okumubuulya ati, "Niiwe onaani?" Ibo babbaire bamaite batii niiye oMusengwa.

* **21:1 21:1** Ooba, *Galiraaya*. **21:3 21:3** Luk 5:5 **21:6 21:6** Luk 5:6

¹³ Kale oYesu n'ayaba n'atoola ekyokulya n'abawa era n'atoola n'enyanji gyona n'agibawa.

¹⁴ Ogwo atyanu gwabbaire mulundi gwokusatu oYesu okubonekera abeegibe oluzwanyuma lw'okumuzuukiza.

OYesu batumulamu n'oPeetero

¹⁵ Awo owebamalire okulya, oYesu n'abuulya oSimooni Peetero ati, "Simooni omwana wa Yokaana, ontaka ino okukiraku abainawo?"

Iye n'amwiramu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, era iwe omaite oti nkutaka."

Awo oYesu n'amukoba ati, "Aale olisyenge entaama gyange."

¹⁶ Era tete n'amubuulya omulundi ogwokubiri ati, "Simooni omwana wa Yokaana, ontaka?"

Iye n'amwiramu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, omaite oti nkutaka." OYesu n'amukoba ati, "Olisyenge entaama gyange."

¹⁷ Tete n'amubuulya omulundi ogwokusatu ati, "Simooni omwana wa Yokaana, ontaka?"

Ekyo ni kimuluma olw'okubba oYesu yamubwirye omulundi ogwokusatu ati, "Ontaka?" Iye n'amwiramu ati, "Musengwa, iwe mpaawo ekyotamaite. Omaite oti nkutaka."

OYesu n'amukoba ati, "Olisyenge entaama gyange.

¹⁸ Nkukobera amazima nti owewabbaire ng'oli munyeete, wazwalanga n'oyaba egystaka. Neye atyanu owookulire, waliteekawo engalogyo, ni bakuzwalisyka kaisi ni bakutwala egystataka."

¹⁹ Ekyo oYesu yakinumwire, ng'alaga enfa oPeetero egiyalifaamu okugulumalya oKibbumba. Era awo, n'akoba oPeetero ati, "Weegumye okubba musengereri wange."

²⁰ Awo oPeetero n'agaluka okulola e nyuma, n'abona omwegi oodi oYesu oguyatakanga, ng'abasengererya. Omwegi oyo nago, niiye oodi eyeigikireku oku Yesu omu kifubba katono nga balya, kaisi n'amubuulya ati, "Musengwa, naani eyakulyamu olukwe?"

²¹ Awo oPeetero owejamuboine, n'abuulya oYesu ati, "Musengwa, onu iye yalibba atya?"

²² OYesu n'amwiramu ati, "Singa owentaka nti asigale mwomi paka Owenaliira, ekyo kikukwataku? Iwe weegumye kubba musengereri wange."

²³ Olw'ekibono ekyo okalebule n'asaalaana omu boluganda ati omwegi oPeetero ogubabbaire batumulaku nago, tiyalifa. Neye oYesu iye tiyakobere ati omwegi nago tiyalifa, wazira ekiyakobere kyabbaire kitu, "Singa owentaka nti asigale mwomi paka Owenaliira, ekyo kikukwataku?"

²⁴ Oyo nago niiye omwegi akakasa ebintu ebyo, era niiye eyabi-wandiikire. Kale tumaite tuti ebiyawandiikire ebyo bituuce.

Ebimaliiriry

²⁵ OYesu yakolere ebintu ebindi bingi. Era singa buli kimo baki-wandiikire, nseega nti waire kyalo kyonakyona tikyandituukiremu ebitabo ebibandibbaire bawandiikire.

EBIKOLE BY' ABATUME Enyanjula

Ekitabo *EBikole by'abatume*, niikyo eky'ebafaayo by'entandiika y'ekanisa, era n'engeri egiyasalaanikiremu okuzwera omu Yerusaalemi paka omu Buyudaaya, n'omu Samaaliya, era n'okweyongerayo omu bifo ebindi (1:8). Ekitabo kinu oLuuka niiye eyakiwandiikire, era niiye eyawandiikire n'ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oLuuka owezagawandiikire*. OLuuka yabbaire musawo w'ekizungu, era yawandiikire nakusani ebintu ebyo ng'owebyabbaire. Omu kuwandiika ebitabo ebyo, kiboneka ooti-so yabiwandiikiire Muyonaani ogubeetanga bati Teefiiro (1:1). Neye era ali ooti ebitabo ebyo yabiwandiikiire Bakurisitaayo abali omu bitundu ebindi, ng'otwaliiryemu aBayonaani n'aBayudaaya (1:1).

Ekitabo *EBikole by'abatume*, bali ooti bakiwandiikire aakati w'omwanka 60-64 oluzwanyuma lw'okubyala oKurisito. OLuuka ali ooti ekitabo kinu yakiwandiikiire mu kibuga Antiyokya oweyatambuliranga n'oPawulo. Ekgendererwa ekyagirire n'awandiika ekitabo kinu, kifaanana n'ekyagirire n'awandiika ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oLuuka owezagawandiikire*. Yatakire oTeefiiro era n'aBakurisitaayo ababbaire beeyongera obungi bakakase ebikwata kwebyo ebabbaire babeegeserye, kale awo n'awandiika binanyerenyere ebikwata oku bwomi bwa Yesu n'engeri obukurisitaayo egibwasalaanikiremu.

Ekitabo kinu kituwa ekyokuboneraku eky'ekanisa eyasookere, era n'engeri egiyabbaire efaanana ng'eri n'okwikirirya omu Yesu. Ekyokuboneraku eky'abatume kitulaga engeri y'okwemerera oku maani ga Mwoyo oMutukulye ng'olaabba aMawuliro aMasa eeri abantu abandi.

Engeri egibyeacaanamu

1. OMwoyo oMutukulye aika oku beegi era n'ekanisa etandiika okukula (1:1-8:1).
2. Bayiigaania ekanisa era etandiika okuzwa omu Yerusaalemi ng'esalaanika (8:2-12:23).
3. OPawulo ayaba okulaabba omu lugendolwe olusooka (12:24-14:28).
4. OLukiiko lukumbaana e Yerusaalemi okusalawo ekibakolera abankwikirirya omu Kurisito (15:1-35).
5. OPawulo ayaba okulaabba omu lugendolwe olwokubiri (15:36-18:22).
6. OPawulo ayaba okulaabba omu lugendolwe olwokusatu (18:23-20:38).
7. OPawulo bamukwatira e Yerusaalemi (21:1-26:32).
8. OPawulo bamutwala e Looma (27:1-28:31).

¹ Sebo Teefiiro, omu kitabo kyange ekisooka, n'awandiikire ku biibyo oYesu ebiyakolere n'ebiyayegeserye okuzwera nakimo oweyatandiikiire okukola omulimogwe,

² paka oku lunaku oKibbumba oluyamutwaliireku omwigulu. Okumutwala omwigulu okwo kwabbairewo ng'amalire okuwa abatumebe

abo abeyabbaire alonderemu ebiragiro, ng'oMwoyo oMutukulye owejamulungamirye.

³ Oluzwanyuma lw'okugadakwe n'okufa, yazuukiire era ni yeeragisiya eeri abatumebe abo nago emirundi mingi, n'abawa n'ebiraga ebyera ebyabakakasiire nakimo biti yazuukiire. Okumala enaku 40, ybabonekeranga era n'atumulanga nabo oku bikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba.

⁴ Lumo, owebabbaire aamo naye oku kiinulo, n'abasisiitira ati, "Timwaluuya okuzwa aanu omu Yerusaalemi, wazira mubbe nga mukuumirira ekirabo kidi ekinabakobeireku eky'oMwoyo oMutukulye oBbaabba ekiyasuubizire okubawa.

⁵ OYokaana yabatizire abantu na maizi,* neye inywe, omu naku egitali gy'e yala, baaba okubabatiza na Mwoyo oMutukulye."

OYesu bamutwala omwigulu

(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁶ Olundi, abatume owebakumbaine aamo n'oYesu, ni bamubuulya bati, "Musengwa, olwo atyanu omu kiseera kinu oyaba okutoolawo obufugi bw'aBalooma era ofuge?"

⁷ OYesu n'abakoba ati, "Tikibeetaagisya inywe okumanya ebiseera n'enaku oBbaabba iye, omu bwezyebwe, ebiyasalirewo.

⁸ Wazira, ekimubba mumanye niikyo kinu muti oMwoyo oMutukulye oweyalibaikaku, yalibawa amaani. Era, mwaliimmanyikisya eeri ab'omu kibuga eky'e Yerusaalemi, n'ab'omwitwale ly'e Buyudaaya mwonamwona, n'ab'omwitwale ly'e Samaaliya paka owemwaliwoisya ebyalo byonabyona."

⁹ Oweyamalire okutumula ebyo, oKibbumba n'amutwala omwigulu nga n'abatume balingiriire, ekireri ni kimubbuuna ni kibalobeeserya okumubona tete.

¹⁰ Nga bakaali bali aawo bakaliirye amaiso omwibbang, nga iye ayaba, abasaiza babiri abazware ebizwalo ebyeru ni babbutukira anyere aawo, nga beemereire okumpi nabo.

¹¹ Abasaiza abo ni babuulya abatume bati, "Inywe abasaiza ab'e Galiraaya, Iwaki mukaali mwemereire aanu mulangaasiire omwibbang? OYesu oyo ogubabatoireku ni bamutwala omwigulu niiye onanyere oyo eyaliira, era yaliira mu ngeri enanyere eyo."

Omusika wa Yuda

(Mat 27:3-10)

¹² Abasaiza ababiri abo owebazwirewo, abatume ni bairayo omu kibuga e Yerusaalemi nga bazwa oku Lusozi olubeeta olw'eMisaale eMizaituuni, akagendo akeerya ooti kiromita moiza† yonkani okuzwa e Yerusaalemi.

¹³ Owebaingiire omu kibuga, ni baaba omu nyumba, ni baniina omu kisenge eky'e ngulu omubaabbanga. Mwabo ababbairewo mwabbairemu banu: OPeetero, n'oYokaana, n'oYaakobbo, n'Andereya, n'oFiripo, n'oTomasi, n'oBbantulumaayo, n'oMatayo, n'oYaakobbo ogondi omutaane w'Alufaayo, n'oSimooni oMulwaniriri wa kwefuga

^{1:4 1:4} Luk 24:49 * ^{1:5 1:5} Ooba, Mu maizi. ^{1:5 1:5} Mat 3:11; Mak 1:8; Luk 3:16; Yok 1:33 ^{1:8 1:8} Mat 28:19; Mak 16:15; Luk 24:47-48 ^{1:9 1:9} Mak 16:19; Luk 24:50-51 † ^{1:12} **1:12** Ekiromita emoiza, omu Bbaibbuli egimo gikoba kit, ng'olugendo omuntu olwatambula oku Saappaato.

kw'eigwangalye, n'oYuda omutaane wa musaiza ogondi ogubeeta oYaakobbo.

¹⁴ Abo bonabona, nga bali aamo n'oMalyamu omaaye wa Yesu n'abakali abandi, era n'abaganda ba Yesu, nga bali kintu kimo, ni banyikiiranga okusaba oKibumba.

¹⁵ Lumo, abaikiriry ababbaire abeera ooti 120 nga bakumbaine, oPeetero n'ayemerera aakati mwibo, n'abakoba ati,

¹⁶ "Boluganda, ekibono okabaka oDawudi ekiyatumiwire omu Bi-wandiike ekikwata oku Yuda kyabbaire n'okutuukirira. OMwoyo oMutukulye, enyumaku edi, ng'abitira omu Dawudi, yalagwire ekyal-ibbaawo oku Yuda. OYuda niiye eyalagiriire era ni yeekubbemberamu abo abakwaite oYesu,

¹⁷ newankubbaire ng'oYesu yabbaire amulondere ng'omutume aamo na iswe, era ni tuweereryaku aamo naye ng'omunaiswe omu mulimo gunu."

¹⁸ Omu mpiiya egibawaire oYuda olw'ekikolekye ekibbikibbi, bagiguliremu kigona. Ekigona ekyo niimwo omuyeemyedeire n'afa, omulambogwe ni gwepotolerawo nga gugwera mutwe, ni gwatikamu ekida aakati, ebyenda ni bisusuka.

¹⁹ Newankubbaire nga bakigulire mu kyama neye abatyami b'omu Yerusaalemi bonabona ekyo bakitegeire, kagira omu lutumu lwabwe, ekigona ekyo bakiwaire eriina bati Akerudama.

²⁰ OPeetero ni yeeyongera ati, "Ekyo kyabbaire n'okubbaawo olw'okubba bakiwandiikire omu kitabo ky'eZabbuli bati:

'Ekisitokyе kisuuke kinameje,
tiwaabbaawo muntu akityamamu.'

"Era bati,

'Oleke omuntu ogondi awale ekifookye eky'obwekubbemberi.'

²¹⁻²² "N'olwekyo, kyetaagisy tulondemu omusaiza moiza atwetylungeku omu mulimo gw'okukakasa abantu tuti oMusengwa waiswe oYesu yazuukiire. Omusaiza oyo aali n'okubba nga moiza oku basaiza ababbaire na iswe ekiseera kyonakyona oMusengwa waiswe oYesu ekiyamalire na iswe, ekitoka kiti, ng'abbaire na iswe nga tutandiika okuzwera nakimo ebiseera oYokaana ebiyatizirangamu, okutuukira nakimo owebatutooleireku oYesu ni bamutwala omwigulu."

²³ Awo omu baikiriry ni muzwamu abaleetere amaliina g'abasaiza babiri. Erya Yusufu oBbalusabba abamo ogubabbaire bamaite ng'oYusito, n'erya gondi bati Matiya.

²⁴ Bonabona owebamalire okugabitya, ni baingira omu kusaba. Omoiza oku batume ni yeekubbembera, n'asaba ati, "Musengwa waiswe, niiwe omaite abantu bonabona ng'owebafaanana omu myoyo gyabwe. Kale tukusaba, oku babiri banu, otulagisyte ogwolonderekere,

²⁵ tumuwe ekifo omu mulimo gw'obutume, oYuda ekiyalekere n'ayaba egyasaaniire okubba."

²⁶ Okusaba owekwawoire, ekyaiririire Kibumba kubalagisyat ati Matiya niiye ogwalondere, atyo ni yeeyunga okwikumi na moiza, tete ni babba abatume ikumi na babiri.

2

OMwoyo oMutukulye aika oku baikiriry

¹ Awo olunaku olwa Pentekonte ni lutuuka. Kwolwo, abaikiriry bonabona babbaire bakumbaaniire mu nyumba moiza, omu Yerusaalemi.

² Babbaire oti bali awo, ni bawulira okululumu okw'amaani okuli ooti gumpunga ogw'amaani nga kuzwa omwigulu. Okululumu okwo ni kumalaku enyumba omubabbaire batyaime mwonamwona, nabuli moiza n'akuwulira.

³ Babba ooti bakaali bali awo, ni babona ebintu ebiri ooti ndimi gy'omusyo egigawukaine okusuukamu lumolumo, era nabuli lumo kwigyo ni lugwa oku buli moiza kwibo.

⁴ Abaikiriry bonabona ni baizula OMwoyo oMutukulye, batyo ni batandiika n'okutumula omu ntumu egindi egibatayegangaku, nabuli moiza ng'OMwoyo oMutukulye owejamwezesyanga okugitumula.

⁵ Omu kiseera ekkyo, omu Yerusaalemi mwabbairemu abasaiza aBayudaaya ababbaire batya oKibbumba, ababbaire baizire okuzwa kumpi ooti mu buli kitundu ekiri oku kyalo.

⁶ Abasaiza abo owebawuliire olukero, ni beekumbaania mu bungi e giri abaikiriry okubona niki ekyaba omumaiso. Neye nabuli moiza kwibo kyamwewunyisirye okuwulira abaikiriry nga batumula omu ntumu gyabwe ibo aBayudaaya abageni.

⁷ Awo abasaiza abo ni bawuninkirira ino era ni beeбуulyangana bat, "Ii, abantu banu bonabona abatumula, kaisi tibatyami b'omwitwale ly'e Galiraaya?

⁸ Kaisi tete kiiza kitya okubba kiti iswe swenaswena otuli aanu tubuliramu abatumula omu ntumu gy'edi e gituzwera?

⁹ Iswe ng'owetuli aanu, newankubbaire nga tuli Bayudaaya, tuzwera mu byalo by'enjawulo. Abamo kwiswe tuzwera mu Palutiya, n'e Mediya, n'Eramu; mu Mesopotaamiya, Buyudaaya, n'e Kapadookiya; mu Ponto, n'Asiya.

¹⁰ Era, tulimu n'abazwera omu Furigiya, n'e oPanfiriya, n'e Misiri, n'ebitundu eby'e Liibbiya okulirana ekibuga Kuleene. Kaisi era, mwiswe mulimu n'abageni-obugenii okuzwa Looma

¹¹ nga tutwaliiremu aBayudaaya n'abamawanga agandi abacuukire okwaba omu diini y'eKiyudaaya. Kaisi tete, ni wabbaawo abali mwiswe abazwera mu Kuleete, n'omu Buwalabbu. Neye aale obone swenaswena owetubawulira nga batumulira mu ntumu egy'e waiswe eby'amaani oKibbumba ebyakolere!"

¹² Olw'okubba bonabona babbaire bawungire era nga bibasobeire, abamo kwibo ni beefudangaku kwebuulyangana bat, "Kinu kyezya okubba kitegeeza niki?"

¹³ Neye abandi kwibo ni babeesekeranga-bwesekeri na kujerega baikiriry nga webakoba bat, "Banu leero bateemeire nviinyo empyo!"

Entumula ya Peetero eeri abakumbaine

¹⁴ Neye oPeetero ng'ali aawo n'abatume abandi eIkumi na Moiza, n'asetuka n'ayemerera omumaiso g'abantu kaisi n'airamu ebibabbaire bakoba. N'amagono ag'angulu era n'obukanu obunene

n'atandiika okutumula egibali ati, "Bayudaaya bainange, era na inywe nywenanywena abali omu Yerusaalemi, muwlisisye nakusani, nga mbazonzolera ekintu ekiri aanu.

¹⁵ Abantu banu abemubona tibateemeire nga inywe owemuseega, olw'okubba nginu giri saawa isatu-busatu egy'amakeezi.*

¹⁶ Ekituuce kiri kiti, ekitutuukireku niikyo ekyo onaabbi oYoweri ekiyatumbireku owejakobere ati:

¹⁷ 'OKibbumba atyo waakoba ati omu naku egy'oluzwanyuma, naligira oMwoyo wange n'aika omu maani amabitiriri oku bantu aba buli ngeri.

Era okubitira mwiye, naliragulisyabataane baanywe n'abaala baanywe ebyaiza omumaiso.

Abanyeete mwinywe balisuna okwolesebwa okuzwa e gyendi, n'abasaiza abakulu mwinywe ni mbalootesyebirooto.

¹⁸ Era, n'oku bagalama bange, abakali n'abasaiza abampeererya, bona omu naku egyo

oMwoyo wange yalibaikaku, n'abayezesyabutumula obukwenda obuzwa e gyendi.

¹⁹ Naligira ebintu ebyewunyisya ni bibbaawo angulu omwibbang, ni nkola n'ebywunyisya oku kyalo birage amaani gange, walibbaawo okusuka omusaaye, n'omusyo, n'omwosi omudiiki gwaliduunya.

²⁰ Naligira eisana ni lirikira, n'omweri ni gutukulika ni gufaanana ooti musaaye. Ebyo byalisooka ni bibbaawo kaisi olunaku lwa Musengwa olukulu

era olw'ekitiisya olw'okusaliraku abantu omusango ni lutuuka.

²¹ Neye olunaku olwo nga lukaali kutuuka, nabuli moiza eyalikungirira oMusengwa okumubbeera balimulokola.'

²² OPeetero niiye okwetyongera ati, "Aale Baisirairi bainange muwlisisye ebibono ebinjaba okutumula. OYesu ow'e Naaza-leesi yabbaire musaiza oKibbumba onanyere oguyakakasire ati niiye onanyere amutumire. Ekyo yakikolere mu kumwezesya okukola ebyamagero, n'ebywunyo, n'obumanyiciryo oKibbumba ebiyamukolesyanga owejabbaire mwinywe, era nywena abananyere mukimaite nakusani.

²³ Neye newankubbaire ng'ekyo mwabbaire mukimaite nakusani, omusaiza oyo bamuwareyo egimuli, nywena ni mumukwatisya abakola ebbibibibi okumukomerera oku musalabba, mutyo ni mumwita, era ng'oKibbumba onanyere owejabbaire amalire okukitegeka, era ng'akimaitiirewo.

²⁴ OYesu yabitire omu bulumi bubitiriri kaisi n'afa. Neye oKibbumba n'amuzuukiza, atyo n'amuteeresya okuzwa omu bulumi okufa obukuleeta olw'okubba amagombe gabbaire tigayezya okumukalan-gulirayo okusigala nga mufu.

* **2:15 2:15** ABayudaaya ng'empisa yaabwe, tibatiranga kulyaku kantu konakona ooba okunywa okutoolaku nga bamalire okusaba okw'amakeezi oku saawa isatu. **2:21 2:17-21** Yow 2:28-32 **2:23 2:23** Mat 27:35; Mak 15:24; Luk 23:33; Yok 19:18 **2:24 2:24** Mat 28:5-6; Mak 16:6; Luk 24:5

25 Tukakasa obutuuce bw'ekyo olw'okubba, eira nakimo, ebyo niibyo oKurisito ebiyatatumulisirye okabaka oDawudi owejakobere ati:
 'Mbona oMusengwa iye oKibbumba ng'aneekubbembeire bulijo;
 olw'okubba ali na nze okumbeera
 kaisi tiwaabbaawo ekintukutya omwoyo.

26 Kagira omwoyo gwange gwizwire isangaalo, nt yo ni nkuuuja;
 neenu ndi mugumu nti, waire nzwaire mubiri-biiri ogufa ni
 guvunda,

owenalifa waligwiryawo ni gubba mwomi tete.

27 Ekyo kityo olw'okubba, tiwalireka omwoyo gwange e Magombe,
 waire okuganya omubiri gw'oMutukulyewo okuvunda.

28 Ondagire amanzira agendi n'okukwata kaisi ntuuke omu bwomi.
 Olw'okubba oli na nze, wanjizulya eisangaalo.' "

29 OPeetero ni yeeyongera n'akoba ati, "Boluganda, oleke mbakobere kinu anambula kutya nti, ozeiza waiswe okabaka oDawudi yafire, ni bamuliika omu magombe, era n'atyanu-bunu amagombege ag'empuku gakaali gali okwaiswe kunu.

30 N'olwekyo, ekintu kyeraga kyonkani kiti oDawudi tiyabbaire yee-tumulaku nanyere, neye olw'okubba yabbaire naabbi, era ng'amaite nakusani oKibbumba ekiyamusubizire omu kirayiro ati, 'Omoiza oku baizukulu ba Dawudi yalisikira entebe ey'obwakabakabwe.'

31 Olw'okubba yamaite ebyaba okubbaawo omumaiso, kagira yalag-wire oku kuzuukira kwa Kurisito ogubasukireku amafuta, ng'akoba ati, 'Tibamulekeswire omu bafu, waire okuganya omubirigwe okuvunda.'

32 OYesu oyo oKibbumba yamuuzukizire, era swenaswena abaikiriryabe, tweboneireku n'agaiswe era tukikakasa eeri nabuli muntu.

33 Era oKibbumba yamalire okumuniinisa omwigulu, n'amutyamisy aamo naye omu kifo eky'ekitiisya eino,† n'amukwatisya n'oMwoyo oMutukulye, era nga iye oIteeye owejabbaire amusuubizire. OYesu yena niiye okutwicaaku oMwoyo oMutukulye oyo, era oMwoyo niiye aleeterewo ebyo ebimubona n'ebimuwlira.

34 Dala okabaka oDawudi tiyabbaire yeetumulaku niiye onanyere, olw'okubba iye tibamuniinisirye omwigulu ng'owekeyabbaire oku Yesu. Tete era onanyere yatumwire biinu oku Yesu ati,

'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:
 Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro

35 paka owenalignondya abalabebo
 ni mbasuwa mukonkolo gw'okuuuumuliryaku ebigurebyo.' "

36 Ng'amaliirrya, oPeetero n'akoba ati, "N'olwekyo, abantu b'e Isirairi nywenanywena mukimanye anambula kubuusabuusa muti, oYesu oyo ogumwakomereire oku musalabba niiye oKibbumba oguya-suucirye okubba oMusengwa era oKurisito ogubasukireku amafuta."

37 Abantu ababbaire bawulisisya oPeetero owebawuliire ebyo ebiyatatumwire, ni bibalumirrya, ni bawulira oku myoyo gyabwe ng'omusango gubakwata, niiye okubuulya oPeetero n'abatume

^{2:28 2:25-28} Zab 16:8-11 ^{2:30 2:30} 2Sa 7:12-13; Zab 132:11 [†] ^{2:33 2:33} Eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba. ^{2:35 2:34-35} Zab 110:1

abainaye bati, "Baganda baiswe, olwo atyanu twakola tutya kaisi oKibbumba ayezye okutusoniya?"

³⁸ OPeetero n'abairamu ati, "Mwenenye ebikole ebbbibibbi, era nabuli moiza bamubatize omu liina lya Yesu oKurisito. Awo oKibbumba yabasoniya omusango gw'ebibbibibbi byanywe, era n'abawa n'ekirabokye, nga niikyo oMwoyo oMutukulye,

³⁹ olw'okubba ikyo oKibbumba yakibasubizire niinywe, n'abaana baanywe, era n'abo bonabona abali e yala, bonabona abo oMusengwa waiswe oKibbumba abeyalyeta."

⁴⁰ N'ebibono ebindi bingi, oPeetero ni yeeyongera okubalaabbira, ng'abasisitira ati, "Muganye oKibbumba abalokole muwunuke eki-bonerezo ekyayaba okuwa abantu ababbibabbi ab'omulembe gunu ogwalemaire."

⁴¹ N'olwebyo, abaikiriiryre ebibono oPeetero ebiyakobere bababatizire, era oku lunaku olwo, abaikirirya abayaaka abeera ooti 3,000 ni babeegaitaku.

Okukolera aamo okw'abaikirirya

⁴² Abaikirirya bonabona ni banyikiriranga okusuna okubeegesy a okuzwa eeri abatume n'okukwata ebibabeegeserye, n'okubba n'omwuyo ogw'okubba ekintu ekimo, ekikoba kiti, nabuli moiza ng'alumirwa omwinaye, n'okugabana oku kiinulo ekimo, okwo ng'oteekerekru n'okusaba.

⁴³ OKibbumba n'ayezesy a batume okukola ebyewunyo bingi ino, era ab'e Yerusaalemi bonabona ni baizula okuwuninkirira.

⁴⁴ Bonabona abaikiriiryre oYesu baabbanga kintu kimo, nga bakumbaanira aamo bulijo, era nga nabuli moiza w'eidembe okukolesya ekintu omwinaye ekiyabbaire nakyo.

⁴⁵ Ekikoba kiti, olwisi abamo kwibo batundanga n'ebiyabwe, empiiya egibatoolangamu ni bagigabira yenayena mwibo okusinzirira oku kyetaagokye.

⁴⁶ Tibagoneryanga okukumbaanira aamo omu luuga lw'eYeekaalu nabuli lunaku, oteekeku n'okucaalanganiranga kisito ku kisito ni bagabanira aamo ebiinulo n'emyoyo egilizwire eisangaalo n'eiwooyo anambula kwekolesya,

⁴⁷ era nga webawuuja oKibbumba, era nga n'abantu bonabona babasiima. Ebyo nga byaba omumaiso, nabuli lunaku oMusengwa n'abongerangaku abantu abandi, abo abalokokanga.

3

OPeetero alamya omunialuuki

¹ Lumo, oPeetero n'oYokaana ni baniinaniina okwaba omu Yeekaalu oku saawa omwenda egeigulo, esaawa abantu egibakumbaanirangamu okusaba oKibbumba.

² Owebabbaire batuuka oku luuga lw'eYeekaalu wabbairewo omusaiza ogubabyaire nga munialuuki ogubabbaire batuca oku geeti. Nabuli lunaku bamuteekanga aawo oku geeti egibeeta eNsa, asabirirye abantu abaingira.

³ Oweyaboine oPeetero n'oYokaana nga baiza batira okwingira, n'abasaba empiiya.

⁴ Awo bona ni bamwekalikica, era oPeetero n'amukoba ati, "Kaade otulingirire!"

⁵ Atyo yena n'abakaliryaku amaiso, ng'asuubira ati babbaaku n'akantu akebamuwa.

⁶ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Empiiya ngibula, wazira ekindinakyu kinakuwa. Omu liina lya Yesu oKurisito ow'e Naazaleesi, nkulagira nti, otambule."

⁷ Awo oPeetero n'amukwata oku ngalo endiiro, n'amubbeeraku okumusetuca. Amangu ago, ebigere by'omusaiza oyo n'obubbongebwe ni bicaata.

⁸ Omusaiza n'ayalamuka n'ayemerera, era n'atandiika n'okutambula. Era n'aingira nabo oku luuga lw'eYeekaalu ng'atambula era ng'ajuukajuuka ng'awuuja oKibbumba.

⁹ Abantu bonabona ababbaire aawo owebaboinne ng'atambula awuja oKibbumba

¹⁰ baabire okumwetegereza nga dala niiye oyo eyatyamanga oku geeti y'oluuga lw'eYeekaalu egibeeta bat Nsa ng'asabirirya. Bonabona ni beewunya ino, era ni bawugulala olw'ekyo ekyabbaire kituukire oku musaiza oyo.

Obukwenda bwa Peetero omu Yeekaalu

¹¹ Awo omusaiza eyabbaire omunialuuki ng'akaali ali n'oPeetero n'oYokaana abeesibireku olw'ekibabbaire bamukoleire, abantu bonabona ababbairewo, ni beewunya era ni bairuka okwiza e giri oPeetero n'oYokaana omu kigango ekibakaliryeku eriina bat Pooci ya kabaka oSulemaani.

¹² OPeetero oveyaboine abantu beekumbaaniryre, n'abakoba ati, "Baisirairi bainange, ekyo lwaki dala kibeeuwunyisa? Ekgira mutumaliraku amaiso mutyo niki ooti-so amo bwezye bwaiswe, ooba butuukirirye bwaiswe omumaiso ga Kibbumba niibyo ebyezeserye omusaiza onu okutambula?

¹³ OKibbumba wa Ibbulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo, abazeiza baiswe abo ogubasinzanga, niiye agulumairyre oMuweeryawe oYesu, inywe ogumwawaireyo bamwite, era ni mumwegaanira omumaiso ga Piraato, waire nga iye yabbaire asalirewo okumuteera.

¹⁴ Obone dala ni mwegaana oyo Atuukiriire era oMutukulye wa Kibbumba, kaisi omu kifookye ni musaba babateerere omutemo.

¹⁵ Dala ni mwita oyo onsulo w'obwomi obutawaawo, neye oKibbumba n'amuzuukiza. Era iswe swenaswena ekyo ekitukoba twakyeboneireku n'agaiswe.

¹⁶ Olw'okwesiga oYesu oyo n'obwezyebwe, kagira omuntu onu ogumubona aanu era ogumumaite nakusani airiremu amaani. Ekikoba kiti, kwikirirya okutuli nakwo omu liina lya Yesu niikwo okugirisirye n'alamiryra nakimo omusaiza onu, era nywenanywena ng'owemwebonesya.

¹⁷ "Aale atyanu baganda bange, nkimaite nga inywe, aamo n'abeekubbemberi baanywe, ebimwakolere oYesu, mwabikolere mu butamanya.

¹⁸ Neye obone, mwibyo niimwo oKibbumba omuyabitiire okutuukirirya ebyo ebiyabbaire alangiriire e nyuma nakimo eedi,

ng'abitira omu banaabbi bonabona, ati oKurisito oyo oguyalondere okununula abantu yalibita omu kugada era ni bamwita.

¹⁹ N'olwekyo mweneny, mugaluke mwire eeri oKibbumba asoniye ebibbibibbi byanywe, kaisi emyoyo gyanywe gisunenge okwira obuyaaka okuzwa eeri oMusengwa iye oKibbumba.

²⁰ Era weerereye tete oKurisito oyo oguyamalire okubalondera, era ng'oyo niiye oYesu.

²¹ OKurisito oyo aali n'okubba ng'asigala omwigulu paka ekiseera oKibbumba oweyaliriryawo obuyaaka nabuli kintu nga kituukiriire, era ng'oweyasuubizire eira eino ng'abitira omu banaabbibe abatukulye.

²² Ng'ekyokuboneraku, onaabbi Musa yakobere ati, 'OMusengwa waanywe oKibbumba yalibateekarawo onaabbi okuzwa omu bantu b'eigwanga lyanywe eyalibba ooti ninze. Muteganga amatwi eeri byonabyona ebyo ebiyalibakoba.

²³ Oyo yenayena atawulisisya onaabbi oyo, oKibbumba yalimutool-eramu nakimo nandi nabba omuntu owuwe, era n'amujigirica.'

²⁴ "Era abanaabbi abandi bonabona, nga mwotwaliirye n'oSamwiri n'abo abamwiririireku, abo bonabona ababbaireku n'ekibono okuzwa eeri oKibbumba ekibatumwire, ebiriwo omu naku ginu babirangiriire.

²⁵ Ebyo oKibbumba ebiyasuubizire ng'abitira omu banaabbi, byanywe era n'endagaano egiyalaagaine n'abazeiza baanywe, bagikolere kugasa niinywe. Yakobere olbulaimu ati, 'Naliwa amawanga gonagona enkabi nga mbita mu baizukulubo.'

²⁶ Kagira obona oti oKibbumba oweyamalire okulonda omuweeryawe oYesu, yasookere kumusindika eeri niinywe abagase kinene ng'abagaluka nywenanywena abatoole omu kwabira oku bikole byanywe ebibbibibbi."

4

OPeetero n'oYokaana omu Lukiiko

¹ OPeetero n'oYokaana nga bakaali batumula eeri abantu, abakabona n'akulira abakuumi b'eYeekaalu, aamo n'ab'ekibbula ky'aBasedukaayo ababbaire aawo, ni baigerera egibali.

² Babbaire banyiigi ino olw'okubba abatume babbaire beegesya abantu oku Yesu ng'oweyazuukiire, ekyo nga kiragisyra era ni kikakasa kiti abafu b'okuzuukira, ekintu ekyakanisya enjegesya y'eKisedukaayo.

³ N'olwekyo, ni bagwera oPeetero n'oYokaana, ni babakwata, neye olw'okubba ebiseera byabbaire byeigulo ng'obwire bubitire, ni babadyaka omu mabbuusu paka eizo.

⁴ Neye era, bangi kwabo ababbaire aawo abawuliire ebibono oPeetero ebiyalabbiire abaikiririire omu Yesu, era kwolwo obungi bw'abaikiriryia ni bwetyongera paka ooti 5,000, nga tobaliireku abakali.

⁵ Oku lunaku olwairireku, abafugi b'aBayudaaya n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, ni bakumbaanira omu kibuga e Yerusaalemi.

⁶ Omu bikonge ebyabbairewo niimwo omwabbaire Anasi okabona akira obukulu eyawumwire, n'oKayaafa eyabbaire okabona akira

obukulu eyabbaireku ebiseera ebyo, n'abakabona abandi babiri, oYokaana n'Erigizanda, n'abasaiza abandi ab'omu lulyo lwa kabona akira obukulu.

⁷ Ni beetesya oPeetero n'oYokaana, ni babeemererya omumaiso g'akakiiko akakulu ak'abanadiini, ni batandiika okubabuulya ebibuluulyo bati, "Okwaba okulamya omusaiza oyo, mwamulamiyrye mu bwezye bwani? Ooba naani eyabawaire olukusa okukola ekyo?"

⁸ Awo oPeetero, ng'aizwire amaani ga Mwoyo oMutukulye, n'abairamu ati, "Basebo bafugi baiswe, era abantu abakulu omwig-wanga lyaiswe.

⁹ Abba ng'olwatyanu lunu mutuwozesya lw'ekikole ekisa ekitukolere eeri omuntu abbaire omunialuuki, na kutubuulya ngeri egylalamiremu,

¹⁰ aale inywe nywenanywena n'abantu b'omwIsirairi abandi bonabona mukimanye muti bwezye bwa Yesu oKurisito ow'e Naaza-leesi, inywe ogumwakomereire oku musalabba neye oKibbumba n'amuzuukiza, niibwo obulamiryre omusaiza onu. Era kagira ayemereire omumaiso gaanywe nga mwomi piri.

¹¹ OYesu oyo niiye eBiwandiike ogubitumulaku biti:
'Eibbaale eryo abombeki eribagaine

lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda y'omusingi.'

¹² "Era, mpaawo muntu gondi ayezya okulokola abantu okutoolaku oYesu. Ekyo kityo olw'okubba mpaawo muntu gondi ansi w'eisana oKibbumba oguyatusindikiire ateekwa okutulokola."

¹³ Ab'oLukiiko owebaboine oPeetero n'oYokaana nga bakalu b'amaiso, era nga bakitegeireku bati bonabona bantu ba bulijo abatali bakugu omu by'ediini, ni kibeewunyisyu ino, neye oluzwanyuma ni kibaizira kiti kaisi ababiri abo batambulanga n'oYesu.

¹⁴ N'olw'okubba babbaire beeboneraku omusaiza, eyabbaire omu kaseera ako ayemereire awo ampi n'oPeetero n'oYokaana, ng'oweyabbaire alamire, ni bakayaku eky'okubavunaana.

¹⁵ Niiwo okulagira abo abebawozesya bawuluke omu Lukiiko. Owebamalire okubawuluca, ab'oLukiiko ni beegeyamu oku Peetero n'oYokaana, nga webeebuulya bati,

¹⁶ "Twakola tutya okubonereza abantu banu? Ekisooka-obusooki, ekyewunyo eky'amaanimaani ekyo ekibakolere kimalire okumanyikana kumpi omu b'e Yerusaalemi bonabona kale titwezya kukyegaana!

¹⁷ Koizi ekitubba tukole, tulabule basaiza banu kutairayo okutumula n'omuntu yenayena ooba okwegesya omu liina eryo, amo ni twezya okulobeesererya ebikwata kwekyo ekibakolere okweyongera okusaalaana omu bantu."

¹⁸ Batyo ni beetesya oPeetero n'oYokaana, ni babalagira okutairayo okutumula, ooba okwegesya omuntu yenayena omu liina lya Yesu, waire ebimukwataku.

¹⁹ Okubairamu, oPeetero, ng'ali aamo n'omwinaye oYokaana, n'abairamu ati, "Inywe nywena abananyere kaabbo mwesalirewo ku binu ekisaaniire okukola omumaiso ga Kibbumba; kugondera niiye ooba niinywe?

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba, mpaawo ngeri iswe egitwezya okutatumula kwebyo ebitweboneireku n'agaiswe ng'oYesu akola era n'ebyo ebitwawuliire ng'ayegesya."

²¹ Awo oluzwanyuma lw'okubatiisyatiisya, ni babateera, olwo-so nga bakayire ensonga etegerekka egibababonerezeraku nandi ni bakayula abantu, olw'okubba abantu bonabona ababbaire aawo babbaire bali mu kuwuua Kibbumba olw'ekyo ekyakolere.

²² Omusaiza oyo nago ogubalamirye omu ngeri ey'ekywunyo yabbaire w'emyanka egibita omu 40.

Abaikiriryba basaba obugumu

²³ Owebamalire okubateera, oPeetero n'oYokaana ni bairayo eeri abanaabwe, ni babakobera byonabyona abakabona abakulu, aamo n'abantu abakulu omwigwanga abandi ebibabakobere.

²⁴ Owebawuliire ebyo, bonabona nga bali kintu kimo, ni beegairira oKibbumba n'ebibono binu bat, "Musengwa iye oKibbumba aKira Byonabyona, iwe eyabbumbire eigulu n'ekyalo, n'enyanza, era nabuli kintu ekibirimu.

²⁵ Ng'obitira omu Mwoyo oMutukulye, watumuliire omu zeiza waiswe era omuweereryawo okabaka Dawudi, n'okoba oti:

'Lwaki abanamawanga beediima,

era lwaki abantu basala enkwe eginambulamu?

²⁶ Abafugi b'oku kyalo beetgegeka,

era abeekubbemberi bateesera aamo

okulwanisya oMusengwa

era okulwanisya oyo oguyasukireku amafuta.*

²⁷ "Era omu butuuce kityo wekyabbaire; okabaka oKerode n'oPontiyo Piraato n'aBatali Bayudaaya, era n'aBaisirairi beekumbaaniirye omu kibuga kinu ni basala olukwe okulwanisya omuweereryawo omutukulye, oYesu oguwasukireku amafuta.

²⁸ Omu kukola ekyo, ni batuukiriryba ekyo iwe ekiwabbaire omalire okutegeka omu bwezyebwo, ng'owewatakire.

²⁹ Aale atyanu Musengwa, olingirire omu kutiisyatiisya okubakolere, oyeyesye abaweereryabo okutumula ekibonokyo n'obugumu anambula kweziziyazizya.

³⁰ Olage amaanigo olamye abantu, era n'ebiyamagero tubikole omu liina ly'omuweereryawo omutukulye oYesu."

³¹ Owebamalire okwegairira oKibbumba, ni wabbaawo okutengeeta omu kifo omubabbaire bakumbaaniire. Bonabona ni baizula oMwoyo oMutukulye, era ni batandiika okutumula ekibono kya Kibbumba n'obugumu.

Abaikiriryba bagabana oku byabwe

³² Ebiro ebyo, abaikiriryba ba Kurisito bonabona babbaire kintu kimo era nga b'enseega moiza. Mpaawo kadi moiza mwibo eyakobanga ati ekintu kirebe ekyali nakyo kikye-kububwe iye yenkan, wazira ng'akitwala ng'eky'okukolesya n'okugasa n'abainaye abandi bonabona.

^{4:24 4:24} Kuz 20:11; Nek 9:6; Zab 146:6 * ^{4:26 4:26} *Oguyasukireku amafuta*, Ooba, OKurisitowe. ^{4:26 4:25-26} Zab 2:1-2 ^{4:27 4:27} Mat 27:1-2; Mak 15:1; Luk 23:1,7-11; Yok 18:28-29 ^{4:32 4:32} Bik 2:44-45

33 N'amaani mangi, abatume ni bakakasanga okuzuukira kwa Musengwa waiswe oYesu, era bonabona oKibbumba n'ababbeeranga ino.

34 Nabuli moiza kwibo yasunanga ebiyeetaaganga, olw'okubba abaabbanga n'ebigona ooba nyumba bagitundangamu, empiiya egyazwangamu

35 ni bagiwaayo eeri abatume, abatume ni bagigabira nabuli muntu okusinzirira oku kwetaaga okuyaabbanga nakwo.

36 Omu ngeri eyo, n'omusaiza oMuleevi ogubeeta bati Yusufu omutyami w'e Kupulo, abatume ogubabbaire bakaliiryeku erya Bbalunaba, amakulu gaalyo, Airyamuabantu amaani,

37 n'atunda ekigonakye, empiiya egyazwiremu n'agitwala n'agikwatisya abatume.

5

Ananiya n'oSafira

1 Neye lumo, omusaiza omoiza kwibo ogubeeta bati Ananiya, eyabbaire n'omukali ogubeeta bati Safira, yena n'atunda ekigona.

2 Empiiya egyazwiremu n'atoolaku ekitundu n'akibisa akyesigalirye, era nga n'omukaliwe akimaiteku. Egyasigairewo n'agitwala n'agikwatisya abatume nga waabbeyesya ati egypteetere niigyo egoyonagyona egiyasuniremu.

3 Awo niiye oPeetero okumubuulya ati, "Ananiya, lwaki oikiriirye oSitaani okufuga omwoyogwo, n'obbeya oMwoyo oMutukulye nga weebisiraku egimo oku mpiiya egiwasunire omu kutunda ekigona?

4 Mbona owewabbaire ng'okaali kukitunda kyabbaire kikyo. Tiniikyo? Era, n'owewamalire okukitunda, empiiya egiwasuniremu gyabbaire mu bwezyebwo okugikolesya omu ngeri yonayona egotaka. Tiniikyo? Tete niki dala ekyagirire n'oseega omu mwoyogwo okukola ekintu ekibbikibbi ekyo? Ala tobbeiere bantu-buntu neye obbeyere Kibbumba."

5 Ananiya oweyawuliire ebyo, n'agwa eedi n'afa. Bonabona abawuliire ebibbairewo ensisi n'ebakwata, ni baizula okutya.

6 Ng'Ananiya amalire okufa, ni wabbaawo abanyeete abaizire ni balingira omulambogwe omu masuuka, ni baguwuluca, ni bagutwala, ni baguliika.

7 Nga wabitirewo eibbanga ly'esaawa ooti isatu, omukaliwe n'atuuka, nga-so tamaiteku ebigwirewo, n'aingira oPeetero e gibabbaire.

8 Awo oPeetero n'amubuulya ati, "Onkobere! Kituuce dala empiiya ginu niibwo obungi obumwasunire omu kigona?" OSafira n'amwiramtu ati, "Kituuce niigyo egyo."

9 OPeetero niiwo okumukoba ati, "Mutyo-so wemwaikirizaganyire okukema oMwoyo wa Musengwa? Aale n'owentumulira aanu, ensindo gy'abaliikire oibaawo ngijo giri oku mulyango, mbabo baingira. Wena bakutwala."

10 Amangu ago, oSafira n'agwa abigere bya Peetero era n'afa. Abanyeete owebatuukira kaisi baingire, bamwajiirye akalire, ni batwala omulambogwe, ni baguliika okulirana amagombe ga ibaaye.

11 Awo ekanisa yonayona era n'abantu abandi bonabona ababiwuliireku, ensisi n'ebakwata.

Ebyewunyo n'eb Yamagero

¹² Abatume ni bakolanga ebyewunyo n'eb Yamagero bingi omu bantu. Abaikirirya bonabona nga bali kimo, ni bakumbaaniranga bulijo oku luuga lw'eYeekaalu, omu kisenge ekibeetanga batipooci ya kabaka oSulemaani.

¹³ Waire ng'abantu bonabona babawanga ekitiisya kinene, mpaawo kadi moiza kwabo abatali baikirirya eyagezyangaku okwekolesya ati mwikirirya ayezye okubeerirania ooba okukolagana nabo, olw'okutya ati demba oKibbumba n'amubbutula.

¹⁴ Neye era, nga nabuli oluca, abantu bangi ino abasaiza n'abakali ni baikiririranya omu Musengwa, obungi bwabo ababeeyungangaku butyo ni bweyongera.

¹⁵ Olw'ebintu abatume ebibakolanga, abantu ni baleetanga abantu baabwe abalwaire, ni babateeka oku mizigaazige n'oku mikeeka oku nzira oPeetero egiyabita, kasinga naabba kiriirye-obwiriiryekye kigweku oku bambo abaatayezye okukwataku.

¹⁶ Era, olwebe lw'abantu okuzwa omu bubuga obuliraine e Yerusaalemi ni beesombanga nga baleeta e giri abatume abantu baabwe abalwaire n'abo ababbaireku emizimu egyabagadyanga; bonabona oKibbumba n'abalamya.

Okuyiigaania abatume kutandiika

¹⁷ Okabona akira obukulu n'abo bonabona abeyakolagananga nabo, ibo bonabona nga babbaire b'ekibbulu ky'aBasedukaayo, owebaboin ebyaba omumaiso, engongi ni gibabitiriraku.

¹⁸ Niwo okusetukiramu, ni bakwata abatume, ni babadyaka omu mabbusu.

¹⁹ Neye omu kiire, omalaika oMusengwa oguyatumire n'aigulawo enjigi gy'amabbuusu, n'abawuluca e nza, n'abakoba ati,

²⁰ "Mwabe, mwemererenge nakimo ku luuga lw'eYeekaalu, mukoberenge abantu byonabyona ebifa oku bwomi obwo obuyaaka oYesu obwawa abamwikirirya."

²¹ Bona okugondera ekibabbaire babakobere, eizo bawiine kibbambya ni baaba oku luuga lw'eYeekaalu, ni batandiika okwegesya ababbairewo.

Eenu byabbanga bityo, n'eedi okabona akira obukulu n'abainaye abeyakolagananga nabo beeta oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya, olwo nga niirwo olubbaamu abantu abakira obukulu omwigwanga lya Isirairi lyonalyona. Ab'oLukiiko olwo owebakumbaine, ni batumisyra omu mabbusu okuleeta abatume.

²² Neye okwaba okutuuka omu mabbusu, abebatumire nandi ni baajiryamu abatume. Niwo okwirayo eeri ab'oLukiiko nago ni babakobera bat,

²³ "Owetutuukiire twajiirye enjigi gy'amabbuusu nfunge nakusani, era nga n'abakumi beemereire aawo; neye owetwigwirewo, titwajiryemu kadi moiza oku batume!"

²⁴ Akulira abakuumi b'eYeekaalu n'abakabona abakulu owebawuliire ebyo, ni bibasobera, era ni beeraliikirira ikyo ekyezya okubazweramu.

²⁵ Omu kaseera ako ni wabbaawo omuntu eyaizire ng'azwa oku Yeekaalu n'abakoba ati, "Muwalisisye kinu! Abasaiza abemwaigaliire

omu mabbuusu, owentumulira aanu, mbadi ku luuga lw'eYeekaalu beegesya bantu ebifa ku Yesu."

²⁶ Akulira abakumi b'eYeekaalu oweyawuliire ekyo, n'ayaba n'abaisirikalebe, ni baleeta abatume mwiwooyo amantabakolaku obukambwe, olw'okubba batire bati bona demba abantu ni babakubba amabbaale singa kabatanda ni babitya bundi abatume.

²⁷ Owebaleetere abatume, ni babeemererya omumaiso g'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya, okabona akira obukulu abawozesye.

²⁸ Okabona akira obukulu n'abakoba ati, "Twabalagiire okutairayo okwegesyanga abantu omu liina ly'omusaiza oyo oYesu, neye atyanu obone ekimukolere! Musalaaniryе oYerusaalemi yenayena n'enjegesya yaanywe. Era timukomere ku kiikyo kyonkani, mumaliriire n'okututeekesyaku omusango gw'okwita omusaiza oyo."

²⁹ Awo oPeetero aamo n'abatume abandi, ni bairamu bati, "Tusaani-re kukola kiikyo oKibbumba ekyatukoba okukola neye tikiikyo abantu ekibatukoba.

³⁰ Inywe mwaitire oYesu nga mumukomerera oku musalabba, neye oKibbumba, abazeiza baiswe ab'eira ogubasinzanga n'amuzuukiza.

³¹ Era, oyo niiye oKibbumba oguyaniiniryе, n'amuwa okutyama omu kifo eky'ekitiisya ng'amuliraine oku ngalo endiiro, n'asuuka niiye omufugi era oMulokoli kaisi aBaisirairi basune akakisa okwenenya, era oKibbumba ayezye okubasoniya ebibbibibbi.

³² Iswe tumanyikisyा bintu ebyo ebitukakasa tuti byabbairewo oku Yesu, era n'oMwoyo oMutukulye, oKibbumba ogwawaire abo abamugondera, yena abikakasa."

³³ Ab'oLukiiko owebawuliire ebibono ebyo, obusungu ni bubawkata, ni bataka baite abatume.

³⁴ Neye omoiza kwibo, eriinalye bati Gamalyeri eyabbaire oMufalisaayo, omukugu omu by'aMateeka ga Musa era nga musaiza w'ekitiisya ino omu bantu bonabona, n'asetuka n'alagira bawuluceku-umu abatume omu Lukiiko nago okumala akaseera.

³⁵ Owebamalire okubawuluca, oGamalyeri n'akoba abainaye ati, "Baisirairi abainange, mwegendereze ekimutaka okukola abantu banu.

³⁶ Enyumaku awo, omusaiza ogubeeta oTawoda yazwireyo ni yeekubbembera akeediimo okwifuge ly'aBalooma nga yeetuubba ati muntu mukulu ino, era abasaiza abeera ooti 400 ni bamusengererya. Neye owebamwitire, abasengereribe basalaanikire, ekibbulakte ni kiwaamu amaani ni kifaawo.

³⁷ Oluzwanyuma lw'okuzwawo kw'oyo, omu biseera egavumenti ebiyabaliiremu abantu, ni wazwayo oYuda ow'e Galiraaya, ni yeekubbembera ekibbulake ky'abantu abeyalalikire ni beediima okwifuge ly'aBalooma. Oyo yena bamwitire, era n'ababbaire bamusengererya bonabona ni basalaanika.

³⁸ "N'olwekyo, oku nsonge enu atyanu egituliku, amalabuki agembawa niigo ganu: Muzwe oku bantu banu, mubaleke beetaaye, olw'okubba abba ng'ekigendererwa kyabwe n'ebyo ebibakola biseego by'abantu-buntu, biiza kufafaagana biweewo ng'ebya badi aba-sookere.

³⁹ Neye owekeibba kitii Kibbumba niiye abirungamya, n'owemwakola mutya timwezye okubijigirica. Aate mugenderere ino, demba mweyaja nga mulwanisya Kibbumba!"

Ab'oLukiiko owebawuliire entumula ya Gamalyeri, ni babona amakulu omu biyatatumwire, ni baabira oku malabukige.

⁴⁰ Awo ni beeta abatume, ni balagira babakubbe efaalu, era ni babalagira n'okutairamu okutumulanga omu liina lya Yesu, batyo ni babateera.

⁴¹ Ibo abatume ni bazwawo omumaiso g'ab'oLukiiko nago nga basangaali ino olw'okubba babbaire basunireku akakisa, era ng'atyanyu batuukana okubabalira mwabo abebagadya olw'okwikirirya omu Yesu.

⁴² Era nabuli lunaku, omu Yeekaalu n'omu bisito, nandi ni bagoneryanga okulaabba aMawuliro aMasa eeri abantu bati oYesu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta.

6

Ababbeeri omusanvu

¹ Omu biseera ebyo, obungi bw'abeegi ba Yesu owebwabire nga bweyongererera nakimo, abaikirirya aBayudaaya abatumula oLuyonaani olw'okutakulira omu Buyudaaya, ni beezuluguma olw'aBayudaaya abanaabwe abakuliire okwo abatumula oLwebbulaniya. Abatumula oLuyonaani ekyabbaire kibaluma kyabbaire kitii, owekyatuukanga omu kugabirira ebyetaago by'abanamwandu okwa buli lunaku, nga ibo abaabwe babatambuca amaiso.

² Awo niiwo abatume elkumi na Babiri okweta abeegi bonabona, ni babakoba bati, "Tikisaaniire niiswe otubba twire omu kugabulanga ebintu, ekyagira ni tulekerera okwegesya ekibono kya Kibbumba.

³ N'olwekyo boluganda, mulonde mwinywe abasaiza musanvu abemwekakasa muti baabira ino oku kulungamya kw'oMwoyo oMutukulye era abali n'amalabuki, abo betubba tukwatisye omulimo ogwo.

⁴ Omu ngeri eyo, iswe twaba kwemalira ku mulimo gw'okwegairira Kibbumba aamo na kwegesya kibonokyé."

⁵ Ekanisa yonayona n'esiima ekiseego ekyo. Batyo ni balonda oSitefaano omusaiza eyabbaire n'okwikirirya era ayabira ino oku kulungamya kw'oMwoyo oMutukulye. Era ni balonda n'oFiripo, n'oPulokoolo, n'oNikanooli, n'oTimoni, n'oPalumeena, n'oNikolaawo azwera Antiyokiya era eyabbaire asookere kwingira diini y'eKiyudaaya kaisiasuukenge omwikirirya.

⁶ Abo ni babaleeta ni babanjula omumaiso g'abatume, abatume ni baingira omu kusaba oKibbumba abbeere abo abebalonderemu, era ni babateekaku n'engalo okubasabira.

⁷ Awo ekibono kya Kibbumba ni kyeyongera okusaalaana nga wekikwata n'oku bantu abayaaka ababbaire bakaali okukiwulira n'okukiikiririyamu. Omu ngeri eyo, omu Yerusaalemi mwonkam-wonkani, obungi bw'abaikirirya ni bwaba nga buniina, era mwabo niimwo omwabbaire n'abakabona ab'omu diini y'eKiyudaaya bangi abaatiririyre omu Yesu, bona ni basuuka abasengereribe.

Bakwata oSitefaano

⁸ Atyanu, oKibbumba n'akwatira ino oSitefaano ekisa n'amuwa n'amaani ng'amwezesya okukolanga ebyewunyo n'ebiyamagero bingi omu bantu.

⁹ Neye aBayudaaya b'omwikumbaaniro eribeetanga ery'aBateeere, abazwera omu bibuga oKuleene n'Alekizandereya, n'abanaabwe abazwera omu matwale g'e Sirisiya n'Asiya ni bamusetukiraku, ni batanula okumwakanisya.

¹⁰ Neye era nandi ni bamwezya, olw'okubba yabbaire n'amalabuki mabitiriri egibali, ng'oMwoyo oMutukulye niiye amuwa ebyokutumula.

¹¹ Owebaboine nga tibamwezya, omu nkukutu ni babbeegererya abantu basibiriryre oku Sitefaano bati, "Twamuwuliire ng'atumula ebibono ebizumirira onaabbi Musa n'oKibbumba."

¹² Batyo ni bacoolesya abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, aamo n'abantu abandi aba bulijo bona ni basetukiramu. Era ni bakwata oSitefaano, ni bamuleeta omu b'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya.

¹³ Eeyo, ni baleeta abajulizi ab'obubbeyi ni bawa obujulizi bati, "Omntu onu bulijo atumula ebibono ebizumirira eYeekaalu, n'ekifo ekitukulye, aamo n'aMateeka oKibbumba ageyatuware okubitira omu Musa.

¹⁴ Twamuwuliire ng'akoba mbu omusaiza onu oYesu ow'e Naaza-leesi aiza kujigirica eYeekaalu eenu, acuuse n'empisa gy'obuwangwa onaabbi Musa egiyatuware okwabirangaku."

¹⁵ Omu kaseera ako, ababbaire awo omu Lukiiko oLufugi bonabona ni beekalikica oSitefaano amaiso, okwaba okumwetegereza ng'omumaisoge mwaka ooti mumaiso ga malaika.

7

Entumula ya Sitefaano

¹ Awo okabona akira obukulu n'abuulya oSitefaano ati, "Ebyo ebibakoba bati wabbengere bituuce?"

² Omu kuwozyakwe eeri okabona n'abo ababbairewo, oSitefaano n'akoba ati, "Bayudaaya abainange na inywe abantu abakulu, mumpulisisyeku! Ozeiza waiswe olbbulaimu oweyabbaire e Mesopotaamiya, awo ng'akaali kuwulikira omu Kalani, oKibbumba ow'ekitiisyaya yamubonekeire

³ n'amukoba ati, 'Ozwe omu kyalo ky'e waanywe era omu bantubo, oyabe omu kyalo ekinalikulungamya okwabamu.'

⁴ 'N'olwekyo olbbulaimu n'awulika omu Mesopotaamiya, omu kyalo ky'abantu abebeetanga bati Bakaludaayo, n'awulikira omu Kalani. Oluzwanyuma lwa iteeye okufa, oKibbumba n'amutoola omu Kalani n'amulungamya okwiza omu kyalo kinu iswe omututyaima paka atyanu.

⁵ Neye nandi n'amuwaamu itakali erirye-okububwe, waire akatundu akeerya obuwanvu bw'ekigere ekimo. Neye n'amusuubiza ati ekyalo ekyo nago kyalibba kikye, iye n'ab'ekiizukulukye abaliirawo, waire nga yabbaire akaali kusunaku mwana.

⁶ OKibbumba yamukobere biinu ati, 'Ab'ekiizukulukyo balyaba ni batyama omu kyal oekindi ekitali kyabwe ng'abaizaizana, era eeyo balibasuuca abagalama, ni bababitya bundi okumala emyanka 400.

⁷ Neye, nalisalira omusango era ni mbonereza eigwanga eryalibasuua abagalama, neye oluzwanyuma lw'ebyo balizwayo ni baira bansinziranga omu kifo kinu.'

⁸ Awo oKibbumba n'akola endagaano n'oIbbulaimu ng'amukoba okukomolanga nabuli musaiza w'omu lulyolwe ng'akamanyiciry o k'endagaano eyo. N'olwekyo, oIbbulaimu oweyabyaire oIsaka, yamukomoire oku lunaku olwomunaana ng'abamalire okumubyala. Omu nkola enanyere eyo, oIsaka yena oweyakulire n'abyala oYaakobbo, yamukomoire. OYaakobbo yena atyo n'akomola abataanebe, abo abasuukire abazeiza baiswe abakulu omuzwa ebika byaiswe eikumi na bibiri."

⁹ "Abazeiza baiswe abakulu abo abataane ba Yaakobbo olw'okubba bakwatiire omuganda waabwe oYusufu engongi, bamutundiremu nga bamugulya abantu abamutwaire omu bugalama omu kyal ky'e Misiri. Neye oKibbumba yabbaire naye,

¹⁰ n'amulamya okuzwa omu kugadakwe kwonakwona. Yamuwaire amalabuki, n'abba mukoda eeri oFalaawo okabaka w'e Misiri, ekyazwiremu oFalaawo n'amusuuca mwekubbemberi omu Misiri n'omu lubirirwe lwonalwona."

¹¹ "Oluzwanyuma, enzala enene n'egwa omu Misiri mwonamwona paka n'omu Kanani, n'ereeta okulaada kubitiriri ino, abazeiza baiswe ni bakayaku awokutoola ekyokulya ekimala.

¹² Neye oYaakobbo oweyakiwuliireku ati omu Misiri waliyo ekyokulya, n'atumayo abataane baabe baabbe. Era ogwo niigwo omulundi ogwasookeire nakimo abazeiza baiswe abakulu okwemaku omu Misiri.

¹³ Oweyakangireyo okwabba oku mulundi ogwaiririireku, oYusufu ni yeemanyikisa eeri abagandabe, era n'oFalaawo weyamanyiire olulyo lwa Yusufu.

¹⁴ Ebyo nga biwoire, oYusufu n'atumisyia okuleeta oiteeye oYaakobbo, n'ab'olulyolwe bonabona okutwaliry aamo abantu 75.

¹⁵ N'olwekyo oYaakobbo ni baserengeta okwaba e Misiri okutyama eeyo, era oluzwanyuma iye n'abazeiza baiswe abakulu abandi eeyo gibafeereire.

¹⁶ Abantu b'e Isirairi owebabbaire bazwayo e Misiri, emirambo gyabwe ni bagiginga ni bagiry a Sekemu, ni bagiteeka omu magombe g'empuku oIbbulaimu ageyabbaire agulire okuzwa oku baizukulu ba Kamoli aawo e Sekemu."

¹⁷ "Ekiseera owekyabbaire kiigerera, ebiseera oKibbumba omuyatuukiriry ekyo ekiyabbaire asuubizire oIbbulaimu, abazeiza baiswe ni babyalagana, ni babba bangi omu Misiri.

¹⁸ Awo kaisi ni waizawo omu kyal ky'e Misiri okabaka ogondi eyabbaire tamaiteku oYusufu.

19 Okabaka oyo n'alebalebania abantu baiswe era n'agadya ino abazeiza baiswe, ng'abamumisyा n'abaana baabwe abaibo e nza ati bafe."

20 "Omu kiseera ekyo mubabyaliire oMusa era ng'aboneka nakusani omumaiso ga Kibbumba. Okumala emyeri misatu, bamulabiririranga mu kisito kya iteeye mu mbiso.

21 Owebamusengucirye ni bamuteeka e nza, omwala wa Falaawo niiye eyamwangaire, n'amwetwalira n'amukulya ng'omwana owuwe okububwe.

22 OMusa ni bamwegeesa amalabuki g'aBamisiri gonagona, n'abba w'amaani omu bintu ebiyatmulanga n'ebyo ebiyakolanga.

23 "OMusa oweleyererye emyanka 40 egy'obukulu, n'asuna ekiseego omu mwoyogwe ekiti ayabe acaalireku aBaisirairi abainaye eedi e gibabbaire.

24 Ng'ali eeyo, n'abona omoiza kwibo nga waliyo oMumisiri amuliku amuluja, n'abingiram u okubbeera oMwisirairi omwinaye n'okunyaanja eeri oMumisiri, okwaba okweyaja ng'amwitire.

25 OMusa iye yaseegere ati abagandabe bakitegeera bat i oKibbumba ali kumukolesya okubanunula, neye ibo ekyo tibakitegeire.

26 Olunaku olwairireku, oMusa n'agwerenkerera aBaisirairi babiri nga balwana, n'agezyaku ati basyanie ng'abakoba ati, 'Basaiza inywe, muli boluganda; lwaki mulumyangana dala?'

27 "Neye omoiza waaku eyabbaire ali kunoja omwinaye n'asindika eedi oMusa ng'amukoba ati, 'Naani eyakusuucirye omufugi era omulamuzi waiswe?

28 Otaka-so kunjita zena ng'eizo oweawaitire oMumisiri?"

29 OMusa oweyawuliire ebyo n'airuka, n'awulikira omu kyalo ky'e Midiyaani, era eeyo giyafumbiriirwe n'abyala abaana abaisuka babiri."

30 "Nga wabitirewo emyanka 40, lumo oMusa yabbaire ali eeyo omwidungu, okumpi n'olusozi oSinaayi, oKibbumba n'amubonekera omu kifaananyi kya malaika, omu ndimi gy'omusyo ogwabbaire gwakira omu kisaka neye nga tikiya.

31 Ekyo oweleyakiboine ni kimwewunyisa ino. Oweleyabbaire ooti aigerera yeetegereze, n'awulira eigono lya Musengwa nga likoba liti,

32 'Ninze oKibbumba abazeizabo ogubasinzunga; oKibbumba wa Ibbulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo.' Olw'okutya okubitiriri okwabbaire okumukwaite, oMusa n'atukuta ino era n'akaya n'okusetula amaisoge tete ati aloleyo.

33 "OMusengwa iye oKibbumba n'amukoba ati, 'Otoolemu ebiraito-byo olw'okubba ekifo ekyo ekyoyemereiremu kitukulye.

34 Dala nningiriire ni mbona ng'abantu bange abali omu Misiri owebagada eino. Mpuliire okwekunga kwabwe, era njikire njize mbalamye. Aale atyanu, oize, nkutuma okangeyo e Misiri.'

35 "OMusa dala oyo ogubabbaire bagaine okwilkirrya nga bakoba bat i, 'Naani eyakusuucirye omufugi era omulamuzi waiswe?' oKibbumba guyatumire, ng'abitira omu malaika eyamubonekeire omu kisaka, abbe omufugi era omununuli.

³⁶ Yabeeekubbembeire okuwuluka omu Misiri era n'akola ebyewunyisya n'obumanyiciryo obw'ebymagero omu kyalo ky'e Misiri, n'adi nga bali oku Nyanza eNtukuliki, era n'omwidungu omubamalire emyanka 40."

³⁷ "OMusa onanyere oyo niiye eyakobere aBaisirairi ati, 'OKibbumba yalibasindikira onaabbi okuzwa omu bantu b'eigwanga lwanywe nga nze, eyalibakobera ebibono bya Musengwa.'

³⁸ Era oMusa onanyere oyo niiye eyabbairewo aBaisirairi bonabona owebakumbaaniire omwidungu, ng'ali n'omalaika eyatumwire naye oku lusozi oSinaayi. Niiye oyo eyabbaire n'abazeiza baiswe, era niiye onanyere oyo ogubakwatisirye ebibono ebirimu endagirira y'okubbaawo omu bwomi obutawaawo okubitwuwa."

³⁹ "Neye, abazeiza baiswe bagaine okumuwlisisya. Omu kifo ky'ekyo, ni bamwegaana era n'omu myoyo gyabwe ni beegombanga kwirayo Misiri.

⁴⁰ Bakobere Alooni bat, 'Iswe otukolerewo ebifaananyi eby'okusinza eby'abakibbumba abatwekubbembera nga tukangayo, olw'okubba iswe oyo oMusa eyatutoire omu kyalo ky'e Misiri titwemaitiire ekimutuukireku.'

⁴¹ Ekyo niikyo ekiseera owebeekoleire ekifaananyi eky'okusinza ekiri ooti nyana. Era ni bakisadaakira ebisolo, era ni bakola emikolo egy'okuwa ekifaananyi ekyo abananyere ekibeyeseire ekitiisyia.

⁴² Atyo oKibbumba yena n'abakubbira omugongo, era n'abaleka ni beemalira omu kusinza ebbibbumbe ebiri angulu omwibbanga. Ekyo abo ekibakolere onaabbi Amosi yabbaire akitumwirekuuku e nyumaku eedi ng'akoba ati oKibbumba akoba ati:

'Bantu b'e Isirairi,

neso aale ebisolo ebimwabbiraganga
n'esadaaka egimwawangayo eibbang

lyonalyna ery'emyanka 40
egimwabbaire omwidungu mwabiwanga ninze!

⁴³ Owemwatambulanga, eweema eya Kibbumba egimwaginganga e ngulu

ng'eraga okubbaawo kwange aakati mwinywe
timwabbaire muteekeremu kifaananyi kya nkuni waanywe

oMoleki*
n'onkota eyabbaire ekifaananyi kya nkuni waanywe oLefaani,[†]
ebifaananyi eby'okusinza ebimwekoleire
kaisi olwo mubisinzenge?

N'olwekyo naligira ni babadooma ni babatwala omu busibe
eeyo e yala eino n'okubita e Bbabbulooni.'

⁴⁴ "Abazeiza baiswe nga bali omwidungu baabbanga n'eweema eya Kibbumba eyaabbanga akamanyiciryo akalaga kati oKibbumba ali aawo nabo. Eweema eyo babbaire bagikolere ng'oKibbumba oweyalagiire oMusa okugikola, era nga njeese mu kifaananyi oKibbumba ekiyabbaire amulagisirye.

7:36 7:36 Kuz 7:5; 14:21; Kub 14:33 **7:37 7:37** Ama 18:15,18 **7:38 7:38** Kuz 19:1-20:17;

Ama 5:1-33 **7:40 7:40** Kuz 32:1 **7:41 7:41** Kuz 32:2-6 **7:42 7:42** Mat 4:1 * **7:43 7:43**

Oboleki, yabbaire kibbumba w'abantu b'e Kanani n'ab'e Foiniki. † **7:43 7:43** Yabbaire kibbumba w'aBamisiri, era nga niiye oSitaani. **7:43 7:42-43** Amo 5:25-27 **7:44 7:44** Kuz 25:9,40

45 Oluzwanyuma, abazeiza baiswe abo oYoswa abeyeekubbembeire bona owebamalire okubakwatisya eweema eya Kibbumba eyo, ni baiza nayo owebaingiriire omu kyalo ekyo okukitwala bakyefugire okuzwa oku mawanga oKibbumba ageyabbingiremu nga n'abazeiza baiswe babona. Eweema eyo yasigaire omu kyalo ekyo paka omu biseera bya kabaka oDawudi.

46 Era oyo niiye oKibbumba oguyasiimire eino era eyasabire ati ayombekere oKibbumba oyo oYaakobbo oguyasinzanga enyumba eyenkalaakalira,

47 waire ng'okabaka oSulemaani niiye eyairire n'agyombeka.

48 "Neye, newankubbaire nga bakolere ekyo, oKibbumba oNambulaku aMwagaagana, tabba mu nyumba abantu egibombeka, era dala ng'onaabbi oweイヤkitumwire ng'oMusengwa iye oKibbumba owaakoba ati:

49 'Eigulu niiryo entebe yange oku ntyama nga nfuga,

kaisi ekyalo ikyo ni kibba mukonkolo oku mpumulirya ebigere.

Nyumbaki dala egimwezya okunnyombekera n'entuukana?

Ooba wantuki dala awemwezya okunkolera mbeemu ni wan-tuukana?

50 Byonabyona ebyo ebiri angulu n'ansi tininze nabikolere?" "

51 OSitefaano ni yeeyongera ati, "Bantu inywe abajeemu, ab'emyoyo e giri ooti gy'abataikirirya omu Kibbumba, era enkusyali egitawulisya ebibono bya Kibbumba! Muli ooti bazeiza baanywe, olw'okubba bulijo mugaana okugondera oMwoyo oMutukulye!

52 Oku banaabbi bonabona aale kulikuuku kadi moiza abazeiza baanywe ogunandi ni bayigaania? Obanga baitire n'abo bona abalagwire okwiza kwa Mutukulye wa Kibbumba atuuikiriire, yena ogumwaliiremu olukwe ni mumwita.

53 Niinywe abasunire aMateeka ga Musa, ng'abamalaika oweba-galangiriire neye mukaire okugawkwata."

Bakubba oSitefaano amabbaale

54 Ab'aKakiiko owebawuliire ebyo, ni baizula eikabyo, era ni bamunyiigira ino.

55 Neye oSitefaano, eyabbaire omu kaseera ako aizwire amaani ga Mwoyo oMutukulye, n'alola omwigulu, n'abona ekitiisya kya Kibbumba nga kimesyamesya, era n'oYesu ng'ayemereire aamo n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.‡

56 OSitefaano n'akoba ati, "Aale mubone! Mbona eigulu nga libiikukire, era mbona oMwana wa Muntu ng'ayemereire aamo n'oKibbumba omu kifo eky'ekitiisya eino."

57 Awo bonabona omulundi gumo nibakwata omu matwi gaabwe okugaigalawo nga baasyamika, era aamo ni bayoolookera oku Sitefaano, ni bamugwera.

58 Awo ni bamukulukuusa okumuwluluca omu kibuga, ni batandiika okumukubba amabbaale. Abo ababbaire bamukubba, ebizwalo byabwe eby'oku ngulu ni babisisya omusaiza ogubeeta bati Sawulo abibakuumire.

7:45 7:45 Yos 3:14-17 7:46 7:46 2Sa 7:1-16; 1Mi 17:1-14 7:47 7:47 1Ba 6:1-38; 2Mi 3:1-17
 7:50 7:49-50 Isa 66:1-2 7:51 7:51 Isa 63:10 ‡ 7:55 7:55 Ekifo ky'ekitiisya eino. Ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba.

⁵⁹ Nga bakaali bamukubba amabbaale, oSitefaano n'asaba n'ebibono binu ati, "Musengwa oYesu, otwale omwoyo gwange."

⁶⁰ Ekyazwiremu n'agwa oku mazwige, n'asaba maaminkirira ati, "Musengwa, obasoniye ekibbikibbi kinu." Oweyamalire okutumula ebibono ebyo, n'afa.

8

¹ Omusaiza oodi oSawulo yena yabbaire awo ng'asiima eky'okwita oSitefaano.

oSawulo ayiigaania ekanisa

Oku lunaku olunanyere olwo, okuyiigaania ekanisa eyabbaire omu Yerusaalemi okw'amaani ni kutandiika. Era okutoolaku abatume, kumpi abaikirirya abasigairewo bonabona basalaanikiire mu bitundu by'eitwale ly'e Buyudaaya n'omu ly'e Samaaliya.

² Abasaiza ab'eiganyi omu kuweererya oKibbumba ababbairewo ni baliika oSitefaano, era ni bamukunga ino.

³ Neye iye oSawulo n'atandiika okukolerera okujigirica ekanisa. Ng'ayaba nyumba ku nyumba, n'aingira n'akwata nabuli mwikirirya yenayena, era abo abaakwaite n'abawaayo babasibe omu mabbusu.

oFiripo alaabba omu Samaaliya

⁴ Awo abaatirirya abo abebasalaanicirye ni baabanga nga webal-aabba ekibono kya Kibbumba omu bitundu omubawulikiire.

⁵ Omoiza kwibo, oFiripo, iye yaserengetere mu kibuga eky'e Samaaliya, n'alaabba eeri abantu baayo ebifa oku Kurisito.

⁶ Abantu baayo owebawuliire oFiripo ebyatumula era ni babona n'ebiyewunyo ebyakola, bonabona ni bateeka ino omwoyo kwebyo ebyayegesya.

⁷ Emizimu ni gizwanga oku bantu bangi nga wegikuukulya n'amagono agaaminkirira. Era abasanyalali n'abanialuuki bangi ino ni balama.

⁸ N'olwebyo, ab'omu kibuga ky'e Samaaliya ni baizula eisangaalo libitiriri.

oSimooni omulogo

⁹ Omu kibuga ekyo mwabbairemu omusaiza ogubeetanga oSimooni eyabbaire alwire ng'akola ebyeiromo ni yeewunyisya ino aBasamaaliya. Era yeewaananga ino nga yeeyeta muntu w'amaani eino.

¹⁰ Ab'e Samaaliya ab'engeri egy'enjawulo abakulu n'abatobato, n'ab'ebitiisya n'abasembayo ansi bamuwulisisyanga n'omwoyo gumo, nga bakoba bati, "Omuntu onu dala niiye amaani ga Kibbumba gadi nakimo agebeeta amaani amabitiriri."

¹¹ Era, nga bamuwuliriramu ino olw'okubba yabbaire alwire ng'abeewunyisya n'ebeyamalikoolo by'eirogolye.

¹² Neye abantu abo owebaikiriirye aMawuliro aMasa oFiripo ageyabbaire alaabba agafa oku bwakabaka bwa Kibbumba era ati oYesu niiye oKurisito, ni bababatiza, abakali n'abasaiza kitabulye.

¹³ Era n'oSimooni yena n'aikiririrya omu Yesu. Owebamalire okumubatiza, n'atandiika okusengererya oFiripo nabuli e giyaabanga

okulaabba, era ebyewunyo ebibitiriri ebiyabonanga ni bimuwugu-lalyanga.

¹⁴ Awo abatume ababbaire omu Yerusaalemi owebawulire bati omu Samaaliya abaayo baikiriiryre ekibono kya Kibbumba, ni babasindikira oPeetero n'oYokaana.

¹⁵ Owebatuukireyo, ni basabira abaikirirya basune oMwoyo oMutukulye.

¹⁶ Ekyo kityo olw'okubba mwibo timwabbairemu kadi moiza oMwoyo oguyabbaire aikireku. Babbaire bababatizire-bubatizi mu liina lyu Musengwa oYesu kyonkani.

¹⁷ Awo oPeetero n'oYokaana ni babateekaku engalo gyabwe oku mitwe babasabire, atyo oMwoyo oMutukulye n'aika ku buli moiza kwibo.

¹⁸ Iye oSimooni oweyaboine ng'abatume bateeka engalo oku bantu oMwoyo oMutukulye n'abaikaku, n'aleetera abatume empiiya,

¹⁹ n'abakoba ati, "Zena mumpeeku obwezye obwo kaisi mbe nga zena nabuli ogunteekaku engalo gyange oMwoyo oMutukulye amwikaku."

²⁰ Neye oPeetero n'amwiramu ati, "Ojigirike n'empiiyagyo olw'okubba oseegere oti wasuna ekirabo kya Kibbumba ekyagaba bwereere ng'okigula-buguli!

²¹ Omu buweererya bunu obulamu kifo waire mugabo, olw'okubba omwoyogwo timuteereeri omumaiso ga Kibbumba.

²² Weenenye, era weegairire oKibbumba amo n'akusoniya okuseega ekiseego eky'engeri eyo ekiri omu mwoyogwo.

²³ Ekyo kityo olw'okubba mbona ng'oizwire ngongi era oli muntu ekibbikibbi ogukifugira nakimo."

²⁴ OSimooni n'akoba oPeetero ati, "Muneegairireku oMusengwa olw'ebibono ebyo ebyotumwire tiwaabbaawo waire kimo ekin-tuukaku."

²⁵ Awo oPeetero n'oYokaana owebamalire okulaabba ekibono kya Kibbumba n'okukikakasa omu bantu, ni bakwata ekangayo e Yerusaalemi, nga baaba webalaabba eeri abantu ab'omu bitundu bingi ebye Samaaliya aMawuliro aMasa agakwata oku Yesu.

OFiripo n'omukungu w'Esyopiya

²⁶ Oluzwanyuma, omalaika okuzwa e wa Musengwa n'akoba oFiripo ati, "Osetukiremu oyabe olubba lw'e maserengeta, okwate enzira ezwa e Yerusaalemi n'erungama e Gaaza okubita omwidungu."

²⁷ Yena atyo n'asetukiramu n'ayaba. Ng'ali omu nzira, n'asangaana omusaiza oMwesyoziya omulaawe, nga mufugi mukulu akola ng'omuwanika omukulu owa kabaka w'Esyopiya. Okabaka oyo yabbaire mukali era ng'ekitiisyakye bamwetanga bati Kandake. Omusaiza oyo yabbaire ayabire e Yerusaalemi kusinza Kibbumba.

²⁸ Kale atyanu ng'akangayo e waabwe, atyaime-so bamusiringitya omu kigaalikye, n'ayaba nga waasoma ekitabo ekirimu ebibono bya naabbi olsaaya.

²⁹ OMwoyo oMutukulye n'akoba oFiripo ati, "Oigerere oku kigaali ekyo otambulire ampyampi nakyo."

³⁰ OFiripo yena n'airuukirira ekigaali ekyo n'akituukaku, era owey-eetegerezere n'awulira omusaiza oyo ng'asoma okuzwa omu kitabo

kya naabbi Isaaya. OFiripo n'amubuulya ati, "Amakulu g'ebyo ebyosoma dala ogasuna?"

³¹ Iye n'amwiramu ati, "Kaisi dala mpezya ntya okugasuna okutoolaku nga waliwo abinsonzoleire?" Awo n'ayeta oFiripo okuniina oku kigaali atyame aamo naye, nga webaabirana.

³² Ekitundu ky'eBiwandiike omukungu ekiyabbaire asoma kikoba kitii:

"Bamutwaire okumwita ooti badooma ntaama kutwala mu kibbaagiro kusala;

era ng'ontaama owaatabbaalaala okwerwanaku nga bamumwa ebyoya;

yena tiyabbuunwire omunwagwe okubakobaku ekibono waire kimo okwekankaba.

³³ Bamubitirye omu ngeri y'okumuswazaswaza,

era n'omusango ogubabbaire bamuvunaana ni bagusalirirya.

Mpaawo eyalyezya okubalisya abaizukulube,

olw'okubba obwomibwe babukapwire-bukapuli oku kyalo."

³⁴ Awo omukungu n'abuulya oFiripo ati, "Kaabbo onkobere, naani onu onaabbi ogwatumulaku? Yeetumulaku niiye onanyere ooba atumula ku muntu gondi?"

³⁵ OFiripo ng'asinzirira oku kitundu ky'eBiwandiike ekinanyere ekyo, n'atandiika okulaabba egiali aMawuliro aMasa agakwata oku Yesu.

³⁶ Owebbeeyongeire omumaiso omu lugendo lwabwe, ni batuuka awabbaire ekidiba ky'amaizi, omukungu n'akoba oFiripo ati, "Obone amaiizi nganu! Neso aale ekindoberya okumbatiza tete niki?" [

³⁷ OFiripo n'akoba ati, "Owoobba ng'oikiririirye omu Yesu n'omwoyogwo gwonagwona, kyezeka okukubatiza." Iye n'airamu ati, "Njikirirya nti oYesu niiye oKurisito oMwana wa Kibbumba]."

³⁸ Awo omukungu n'alagira okwemererya ekigaali. Awo iye n'oFiripo bonabona ni baniinuka, ni baaba omu maizi, oFiripo n'amubatiza.

³⁹ Owebazwire omu maizi, oMwoyo wa Musengwa n'ayangulawo oFiripo, n'amulungamya enkona, atyo n'amugotaku. Neye era, omukungu iye ni yeeyongera n'olugendolwe ng'aizwire eisangaalo omu mwoyogwe.

⁴⁰ OFiripo okwaba okwewayaja ng'ali mwAzoto, era n'abitabita omu bubuga bwonabwona obuli aawo, ng'ayaba akoberaabantu aMawuliro aMasa paka oweyatuuukire e Kaisaaliya.

9

OSawuloasuuka omwikirirya wa Yesu

(Bik 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ebyo nga byaba omumaiso, iye oSawulo yabbaire nga yeeyayira kwita beegi ba Musengwa. Era n'ayaba eeri okabona akira obukulu,

² n'amusaba ebbaluwa emwanjula era emuwa obwezye okwaba omu makumbaaniro ag'omu kibuga e Damaasiko. Eeyo ng'ali n'okukwata abo bonabona abasengereri b'eNzira ya Musengwa singa

abaajiryayo, aabba basaiza ooba bakali, abatwale e Yerusaalemi babasibe.

³ Ng'ali omu lugendolwe ayaba e Damaasiko n'abagalaagalabe, awoso ng'aigereire okumpi n'ekibuga ekyo, ekitangaala eky'amaani ni kizwa omwigulu ni kimumoleka okumweruguulirirya.

⁴ OSawulo n'agwa ansi era ananyere awo n'awulira eigono erimukoba liti, "Sawulo, Sawulo, Iwaki onjiigaania?"

⁵ OSawulo n'abuulya ati, "Niiwe onaani, Musengwa?" Eigono ni liiramuliti, "Ninze oYesu ogwoli kuyiigaania.

⁶ Aale atyanu osetuke oyabe oingire omu kibuga. Eeyo wayajiryayo abakukobera ekyokukola."

⁷ Abasaiza ababbaire batambula n'oSawulo ni beemerera aawo omu kuwugulala okw'amaani; nga bawulira eigono eritumula, neye nga tibabonaku onanyereryo.

⁸ Eigono oweryamalire okutumula, oSawulo n'asetuka okwitakali, neye owejabbaire ati abonie, nandi n'ayezya okubona ekintu naire. Awo abainaye ni bamukwata oku ngalo, ni bamubbeera okumutuca okwingira omu kibuga oDamaasiko.

⁹ OSawulo n'amala enaku isatu ng'ayofuwaire, era nga n'okulya talya ooba okunywa.

¹⁰ Omu kibuga e Damaasiko mwabbairemu omwegi wa Yesu eriinalye yena bat Ananiya. OMusengwa n'abonekera Ananiya oyo omu kwolesebwa, n'amukoba ati, "Ananiyal!" Iye n'ayetuka ati, "Waitu Musengwa."

¹¹ OMusengwa n'amukoba ati, "Osetukiremu oyabe omu kisito kya Yuda ekiri oku nzira egibeeta eNterembereri, obuulye bakulage omusaiza azwire e Taasasi ogubeeta oSawulo. Owentumulira aau waliyo ali omu kusaba,

¹² era asunire okwolesebwa ng'omusaiza ogubeeta Ananiya aiza e gyali amuteeketu engalo amusabire kaisi ayezye okwiramu okubona."

¹³ Ananiya n'amwiramu ati, "Musengwa, neye nga mpuliire bingi ebibatumula oku musaiza oyo, nga kwoteekerekku n'akabbikabbi ak'amaanimaani akeyatuucirye oku batuukirirye abali omu Yerusaalemi!

¹⁴ Era n'okwiza munu, asunire obwezye okuzwa eeri abakabona abakulu okukwata era adyake omu mabbuusu abo bonabona abakusinza."

¹⁵ Neye oMusengwa n'amukoba ati, "Iwe oyabel! Omusaiza oyo ninze onanyere mmwerondeiremu okummanyikisa omu bantu aBatali Bayudaaya n'abakabaka baabwe, era n'omu Baisirairi.

¹⁶ Era, nze namulaga ng'owekyalimwetaagisya okubita omu kugada okunene olw'okulaabba ebikwata oku liina lyange."

¹⁷ N'olwekyo, Ananiya n'ayaba e giri oSawulo, n'aingira omu nyumba omuyabbaire. Ng'amuteekaku engalo, Ananiya niiye okumukoba ati, "Woluganda oSawulo, oMusengwa oYesu, iye onanyere oyo eyakubonekeire owewabbaire omu nzira ng'oiza, antumire egysoli kaisi oyezye okwiramu okubona, era oizule n'oMwoyo oMutukulye."

¹⁸ Amangu ago, oku maiso ga Sawulo ni kuzwaku ebintu ebiri ooti bikalakamba bya nyanyi, ni gabbuunulukuka, n'ayezya okubona tete. Awo n'asetuka, ni bamubatiza,

¹⁹ era oweyamalire okulyaku ekyokulya, omubirigwe ni gwiramu amaani.

oSawulo alaabba omu Damaasiko

oSawulo n'amala enaku egyeraku ng'ali n'abeegi ba Yesu ab'omu Damaasiko.

²⁰ Era tiyalwire, n'atandiika okwabanga omu makumbaaniro, ng'akobera abantu ati oYesu niiye oMwana wa Kibbumba.

²¹ Bonabona abamuwliranga ni bawuninkirira, ni beeбуulyangana bat, "Onu tiniyi odi eyagadyanga era n'agezyaku okujigirica ab'omu Yerusaalemi abasinza eriina lya Yesu eryo? Era ekinanyere ekyo tiniikyo ekyamuletere n'aanu abakwate abatwale eeri abakabona abakulu?"

²² Neye era, oSawulo ni yeeyongera okubba n'amaani omu kwegesyakwe, n'engeri egiyakakatyanga amantalekamu muntu akakunkuna oteekeku n'okuwa ebiraga biti oYesu niiye oKurisito. Atyo n'awugulalyanga aBayudaaya ababbaire omu Damaasiko, ni bakayaku n'ekyokumwakanisyamu.

²³ Ebbanga eryera oweryabire nga libitawo, aBayudaaya ni basala olukwe okwita oSawulo,

²⁴ neye olukwe lwabwe olwo oSawulo n'alugwamu. Abantu abo ibo-so omusana n'obwire, ni baabbanga oku miryang egingira omu kibuga e gibamwekumiire ng'awulukamu bamwite.

²⁵ Neye omu kimo oku biire, ni wabbaawo abaikiriry abateekere oSawulo omu kiibo, ni bamubitirya omu kimo oku biwundu ebiri oku kitempe ekysesitiriire ekibuga, ni bamwica e nza n'emiguwa n'asodoka n'ayaba.

oSawulo ng'ali omu Yerusaalemi

²⁶ OSawulo oweyatuuukire omu Yerusaalemi, n'agezyaku okwegaita oku baikiriry ba Yesu ababbaireyo, neye ibo olw'okutakiikiriry bat, dala yena atyanu mwikiriry wa Yesu, ni bamwesambanga-bwesambi nga bamutya.

²⁷ Neye oBbalunaba n'amubbeera, n'amutwala n'amwanjulayo eeri abatume. OBBalunaba n'abakobera ng'oSawulo oweyabbaire oku nzira ng'ali omu lugendo olw'e Damaasiko n'abona oMusengwa. Era ng'oMusengwa oweyatatumwire naye, era n'abakobera ng'oSawulo oweyalaabbanga mu liina lya Yesu ng'ali omu kibuga ekyo.

²⁸ N'olwekyo, oSawulo n'abbanga aamo n'abaikiriry, era ni yeeyaayanga omu Yerusaalemi, era n'ayabanga n'atumula n'abantu omu liina lya Musengwa n'obugumu.

²⁹ Yatumulanga eeri aBayudaaya abatumula oLuyonaani, era n'awanyisyagananga nabo ebiseego neye tete ibo ni baira bakitoalamu busungu, ekyazwiremu kugezyaku kunoonia ngeri y'okumwita.

³⁰ Aboluganda ekyo owebakitegeireku, ni bamuserengetya e Kaisaaliya, e gibamuseebuliire okwaba e Taasasi.

³¹ Awo amakanisa agabbaire omu Buyudaaya mwonamwona n'omu Galiraaya n'omu Samaaliya ni gasuna eidembe era ni geekalangulira omu kwikiriry. Era, ng'oMwoyo oMutukulye waabbeera abaikiriry n'okubairyamu amaani, ni beeyongera obungi, nga webeebyita omu ngeri egiweesya oKibbumba ekitiisya.

OPeetero omu Liida n'e Yoopa

³² Eedi nga biri bityo, eenu ng'oPeetero waabitabita omu byalo by'oku kitundu ekyo byonabyona okucaaliraku abatuukiriryre. Era n'ayaba n'acaaliraku n'ab'omu kabuga k'e Liida.

³³ Eeyo n'ayajiryayo omusaiza eriinalye bati Aineya eyabbaire yasanyalaire era ng'amalire oku buliri emyanka munaana.

³⁴ OPeetero n'amukoba ati, "Aineya, nawentumulira aanu oYesu Kurisito akulamya. Aale osetuke, olingeku omukeekagwo!" Amangu ago Aineya n'asetuka ng'alamire.

³⁵ Kumpi abatyami b'omu kabuga oLiida n'okutwalirya aamo ab'omu kitundu ky'e Saroni bonabona bamweboneireku ng'owaalamire, era bangi kwibo ni baikirirrya omu Musengwa.

³⁶ Omu kibuga ky'e Yoopa mwabbairemu omukali omwikiriryra eriinalye bati Taabbiisa, omu Luyonaani bati Doloka. OTaabbiisa oyo yabbaire muntu akola ebikole ebisa bulijo era ng'abbeera ino abadoobi.*

³⁷ Omu naku egyo, omukali oyo n'alwala era n'afa, omulambogwe ni bagunaabya, ni baguteeka omu kisenge eky'e ngulu.

³⁸ Atyanu, akabuga oYoopa kabbaire kumpikumpi n'akabuga oLiida. Kale abaikiriryra ab'omu Yoopa owebakiwuliireku bati oPeetero ali omu Liida, ni batumayo abasaiza babiri e giri oPeetero okumwekungirira bati, "Tukwegairiire, oizeku e waiswe era oyanguweku!"

³⁹ OPeetero yena n'asetula n'ayaba nabo. Owebatuukire, ni bamutwala buterembereri omu kisenge eky'e ngulu omulambo omugwabbaire. Abanamwandu ababbairemu bonabona ni bamweruguuliriryra nga bakuukulya, era nga webamulaga amaganduula n'ebizwalo ebindi omugenzi oDoloka ebiyabbaire abatungiire ng'akaali mwomi.

⁴⁰ Ekyazwiremu oPeetero n'awulucaamu nabuli moiwa, kaisi iye ng'asigairemu yenkanu n'akoma amazwi ni yeegairira oKibbumba. Kaisi n'acuukira omulambo, n'agukoba ati, "Taabbiisa, osetuke oyemerere!" Omufu n'alibulya amaiso. Oweyaboine oPeetero, n'asetuka n'atyama.

⁴¹ OPeetero n'amukwata oku ngalo n'amubbeera okusetuka okwemerera. Kaisi n'ayeta abanamwandu badi n'abatuukiriryre abandi okwingira, n'amubakwatisya nga mwomi.

⁴² Amawuliro g'ekikole ekyo ni gasalaanikira omu Yoopa mwonamwona, era abantu bangi ni baikirirrya omu Musengwa.

⁴³ Atyo oPeetero n'atwala eibbangaa eryeraku omu Yoopa, ng'atyama w'omusaiza ogubeeta oSimooni omuwaali w'amadiba.

10

OKoloneeryo atumisyia oPeetero

¹ Omu kibuga ky'e Kaisaaliya mwabbairemu omusaiza eriinalye bati Koloneeryo. Yabbaire niiye aduumira ekibinja ky'abaisirikale 100 ab'amaje g'aBalooma ekyo abakira ekibabbaire bamaite bati Kikoosi ky'ab'e Itale.

* 9:36 9:36 Amakulu g'eriina linu gabbaire gati, *Kimaadu*.

² Omusaiza oyo aamo n'ab'omu kisitokyé bonabona babbaire batya oKibbumba era ng'eneebitya yaabwe emuweesya ino ekitiisya. Yagabiranga abo abadoobi n'omwoyo gumo, era ng'okusaba oKibbumba tagonerya.

³ Lumo oku saawa ooti mwenda egypto, oKoloneeryo n'asuna okwolesebwa. Era n'abona nakusani ng'omalaika wa Musengwa iye oKibbumba aiza e gyali, n'amweta ati, "Koloneeryo!"

⁴ Awo oKoloneeryo, ensisi n'emukwata, ni yeekalikica omalaika amaiso, n'amubuulya ati, "Niki Musengwa?" Omalaika n'amwiramu ati, "Okusabakwo n'okugabakwo bikwaite oKibbumba oku mwoyo n'abisima, era atyanu akwiramu.

⁵ Aale atyanu otume abantu e Yoopa baabe beete omusaiza ogubeeta oSimooni, n'erindi bati Peetero.

⁶ Acaire e w'omusaiza yena ogubeeta bati Simooni, omuwaali w'amadiba, aali n'ekisito ekiri oku mbale mbale kw'enyanza."

⁷ Omalaika wa Musengwa eyatumwire naye oweyamlire okuzwawo, oKoloneeryo n'ayeta babiri oku bagalamabe ab'omu nyumba n'omwisirikale omoiza kwabo abakuumibe asinza oKibbumba.

⁸ Oweyamlire okubabitiramu byonabyona ebibbairewo, n'abatuma e Yoopa.

OPeetero asuna okwolesebwa

⁹ Oku lunaku olwairireku, ng'abebatumire bakaali bali mu nzira batira okutuuka e Yoopa, oku saawa ooti mukaaga egypto'omusana, iye oPeetero n'aniina e ngulu oku kisooto* oku nyumba okusaba oKibbumba.

¹⁰ Ng'ali eeyo, enzala n'emulum, ni yeegomba okubbaaku n'ekyokulya. Nga bakaali bakimutegekera, yaabire okweyaja ng'aingiire mu kwolesebwa.

¹¹ Era n'abona eigulu nga libiikukire. Ekintu ekiri ooti gujoola ogugalami gwika oku kyalo ampi n'egyali ooti-so amo waliwo abagukwaite ku buli nsonda gyagwo eina bagwica.

¹² Omu gujoola ogwo mwabbairemu ebisolo ebya buli ngeri eby'ebigere ebina, n'ebeykulukuusa. Era mwabbairemu nabuli kika ky'enyon.

¹³ Ni wawulikikawo eigono nga limukoba liti, "Peetero, osetuke osale ku binu, olye!"

¹⁴ OPeetero n'airamu ati, "Bbe Musengwa, timpezya okukola ekintu ooti kiikyo. Nze tindyangaku kintu kyonakyona amateeka g'ekiyudaaya ekigatwala ng'ekyomuliko ooba ekitasaana okulya."

¹⁵ Eigono nago tete ni limukoba liti, "Ekintu oKibbumba ekyatukwiryre n'akiikirirya ng'ekisa tokitwalanga ng'ekitali kitukulye."

¹⁶ Okumukoba okukola ebyo kwabbairewo emirundi misatu, era amangu ago ogusuuka ogwo ni bagwiryayo omwigulu.

¹⁷ Ng'oPeetero akaali ali aawo yeebuulya niki ebyaboine omu kwolesebwa ekibitegeeza, abasaiza oKoloneeryo abeyatumire, ni batuuka. Okukubba amaiso bati, nga beemereire nakimo ku geeti y'ekisito kya Simooni omuwaali w'amadiba. Kaisi babbaire babuulirirye ni bavumbula ekisito ekyo e gikiri.

* **10:9 10:9** *Ekisooto* eky'enyonba ey'ekiyudaaya kyabbanga kirambaalye, ng'okuniinayo obitira ku madaala g'e nza.

18 Awo ni bakubba okoodi, ni babuulya ababbairewo bati, "Kinu niikyo ekisito oSimooni, erindi bati Peetero e gyabba?"

19 Iye oPeetero ng'akaali ali eenu aseega kwekyo ekyaboine, oMwoyo oMutukulye n'amukoba ati, "Simooni, waliwo abasaiza basatu bakunoonia."

20 N'olwekyo osetukiremu oniinuke, era oyabe nabo amanteezizyazizya, olw'okubba ninze mbatumire."

21 Awo oPeetero n'ayaba e giri abasaiza nago, ni yeeyanjula e gibali ati, "Ninze onu ogumunoonia. Mubbaire mukoba mutya?"

22 Ibo ni bamwiramu bati, "Tuzwereire wa Koloneeryo, aduumira ekibinja ky'abaisirikale 100, omusaiza atukiriire, era atya oKibbumba, era aBayudaaya bangi ogubawa ekitiisya. Omalaika omutukulye owa Kibbumba yamubonekeire, n'amukoba akwete oyabe e wuwe awulireku ebyokoba."

23 Kale oPeetero n'abaaniriza omu nyumba ng'abagenibe, era ni bagonawo.

OPeetero ng'ali e wa Koloneeryo

Eizo waaku, oPeetero n'asetula okwaba n'abakwenda ba Koloneeryo abo, era abamo oku boluganda ababbaire omu Yoopa ni bamwerekaku.

24 Olunaku olwairireku, ni batuuka e Kaisaaliya. OKoloneeryo yabbaire abasuubira, kale ng'abakuumiriire. Era yabbaire ayetereku n'abantube n'abakaagwabe ab'omunda, bonabona nga bali aawo bakumbaine okuwulisisya obukwenda bwa Peetero.

25 OPeetero oweyatuuukire, oKoloneeryo n'airuka n'aiza okumwaniriza, era n'agwa oku mazwi abigere bya Peetero okumusinza.

26 Neye oPeetero n'amusetula ng'amukoba ati, "Bbe, oleke bba, tiwakola ekyo, osetuke! Zena ogwobona ndi muntu-buntu nga iwe."

27 Awo ni baaba nga balonsya n'oKoloneeryo, oPeetero n'aingira omu nyumba. Oweyatuuukiremu, yaajiiryemu abantu bangi oKoloneeryo abaayetere nga bakumbaine.

28 Omu ntumulaye, oPeetero n'atandiika n'okubakoba ati, "Inywe nywena mukimaite nakusani ng'owekiri ky'omuliko, omu mateeka g'ekiyudaaya, oMuyudaaya okukolagana n'atali Muyudaaya ooba okumucaalira. Neye, oKibbumba andagire okutatwalanga omuntu yenayena nti oKibbumba tamwikirirya, ooba nti tatkula."

29 Kagira owemwanjetere, tineezizyazizirye wazira njizire-kwiza. Aale atyanu munkobere ekyagirire ni munjeta."

30 Awo oKoloneeryo n'amwiramu ati, "Enaku ina atyanu egibitirewo, omu kiseera ooti kinanyere kinu esaawa mwenda egy'omusana, nabbaire omu nyumba yange nga nsaba oKibbumba. Mbu nkubba amaiso nti, ni mbona omuntu azwaire ebizwalo ebimirikiinya ng'anjemereireku omumaiso."

31 Omuntu oyo n'ankoba ati, 'Koloneeryo, oKibbumba awuliire okusabakwo, era asiimire n'okugabakwo.'

32 Aale otumisye e Yoopa, bakwetere omusaiza ogubeeta oSimooni Peetero abba omu kisito kya Simooni omuwaali w'amadiba, ekiri oku mbale mbale kw'enyanza.'

33 Zena niyi okukutumisya, era nsimire ino okwizakwo. Sweenaswena aanu ng'owotubona tukumbaine omumaiso ga Kibbumba

kuwulisisya biibyo byonabyona oMusengwa iye oKibbumba ebyakulagiire okutukobera."

Entumula ya Peetero

³⁴ Awo oPeetero n'atandiika entumulaye ati, "Atyanu mazima ntegeereire nakimo ng'oKibbumba owaatamomola.

³⁵ Neye ayaniriza nabuli muntu ow'eigwanga lyonalyona amuwa ekitiisya, era akola ebyasiima.

³⁶ Mumaita obukwenda oKibbumba obuyasindikire eeri aBaisirairi ng'abakobera aMawuliro aMasa agaleetera abantu eidembe aakati waabwe naye, okubitira omu kwikiriryia oYesu Kurisito, oMusengwa w'abantu bonabona.

³⁷ Mumaita ebikole ebikulu ebyaizire bibbaawo okubita omu Buyudaaya mwonamwona, nga bisetukira e Galiraaya kasookeede oYokaana alaabba eeri abantu ebikwata oku kubatiza.

³⁸ Ekikoba kiti, mumaita ebifa oku Yesu ow'e Naazaleesi. Mumaita ng'oKibbumba oweyamlondere, n'amuwa oMwoyowe oMutukulye era n'amaani okukola ebyewunyo. Era, mumaita ng'oYesu oyo oweyatabitanga wonawona nga waakolera abantu ebisa neenu waalamya n'abo bonabona ababbaire ansi w'eifuge lya Sitaani. Ebyo byonabyona yabikolanga olw'okubba oKibbumba yaabbanga naye.

³⁹ "Iswe abatume tuli bajulizi ba buli kimo ekiyakolere omu kyalo ky'aBayudaaya era n'omu kibuga e Yerusaalemi. Bamwitire nga bamukomerera oku musalabba,

⁴⁰ neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu oKibbumba n'amuzuukiza, atyo n'amuzweraku okubonekaku tete.

⁴¹ Aate n'omu kubonekaku tiyabonekeire Bayudaaya bonabona. Yabonekeireku bajulizi oKibbumba abeyabbaire amalire okulondamu nga bukaali. Ekikoba kiti, niiswe ababbaire oku kiinulo ekimo naye ng'azuukiire.

⁴² OYesu oyo yatulagiire okulaabba obukwenda obwo eeri abantu nga tujulira tuti iye niiye oKibbumba oguyalondere okubba omulamuza w'abantu abalibba bakaali boomi n'abalibba bafire.

⁴³ EBiwandiike by'abanaabbi bonabona bimutumulaku biti, 'Nabuli moiza amwikiririryamu asuna okumusoniya ebibbibibbye olw'obwezye bw'eriinalye.'

Abawulisisya basuna oMwoyo oMutukulye

⁴⁴ OPeetero ng'akaali atumula ebibono ebyo, oMwoyo oMutukulye n'aika ku bonabona ababbaire bawulisisya obukwendabwe.

⁴⁵ Ekyo ni kyewunyisa ino aBayudaaya abaikiriryia, n'abo ababbaire baizire n'oPeetero okuzwa e Yoopa, okubona ng'oKibbumba awaire ekirabo eky'oMwoyo oMutukulye n'abatali Bayudaaya bona.

⁴⁶ Ekyo kityo olw'okubba babawuliire nga batumula omu ntumu egindi era nga bawuuja oKibbumba.

Awo oPeetero n'akoba ati,

⁴⁷ "Nseega nti mpaawo muntu aali n'ensonga egaana abantu banu okubabatiza n'amaizi. Aale tiniikyo? Ekyo kityo olw'okubba mbona oKibbumba ng'abawaire oMwoyo oMutukulye, era ng'oweyamutuwaire iswe."

⁴⁸ Atyo oPeetero n'akoba ati oleke bababatize omu bwezye bw'eriina ly a Yesu Kurisito. Ebyo nga biwoire, abo ababbairewo ni basaba oPeetero okusigala ng'abbaaku nabo okumala enaku egindi ntontono giti.

11

OPeetero yeewozyaku omu boluganda

¹ Awo abatume n'aboluganda abandi ab'omu bitundu by'e Buyudaaya ni bawulira bati n'abantu aBatali Bayudaaya abamo baikiriirye obukwenda bw'ekibono kya Kibbumba.

² Olw'ekyo, oPeetero owejakangire omu Yerusaalemi, aboluganda aBayudaaya* abo ni bamunenya

³ bati, "Wabbaire otya okucaala omu b'amawanga agandi abatali bakomole? Kaisi era n'okulya n'olya nabo dala!"

⁴ Awo oPeetero n'atandiika okubasonzolera byonabyona ebyamutuukireku ng'abicaana ng'owebyabbaire.

⁵ Omu ndonsyaye, n'abakoba ati, "Owenabbaire omu kibuga e Yoopa, lumo nabbaire nsaba, ni mba ooti muntu awongera. Kale awo, ni nsuna okwolesebwa. N'aboine ekintu ekiri ooti gujoola ogugalamani ogubaica okuzwa omwigulu, nga bagukwaite ku buli nsonda gyagwo eina, ni gwika egyendi.

⁶ Oweneekalikircire ebiri omu gusuuka, ni mbonamu bisolo ebya buli ngeri, eby'e ika, n'eb'y'omu kigona, n'ebiekulukuusa. Era mwabbairemu nabuli kika ky'enyonyi egypt'omu kigona.

⁷ Awo ni mpulira eigono erinkoba liti, 'Peetero, osetuke osale ku binu, olye!'

⁸ "Nze ni njiramu nti, 'Bbe Musengwa, timpezya kukola ekintu ng'ekyo. Timbityangaku mu munwa gwange kintu kyonakyona amateeka g'ekiyudaaya, ekigatwala ng'ekyomuliko ooba ekitasaana okulya.'

⁹ "Neye eigono okuzwa omwigulu ni linjiramu liti, 'Ekintu oKibbumba ekyatukwirye n'akiikirya ng'ekisa tokitwalanga ng'ekibbikibbi ekitawoomeire okulya.'

¹⁰ Okunkoba ebyo kwabbairewo emirundi misatu, era n'ogusuuka ni bagwiryayo omwigulu n'ebiyabbairemu byonabyona.

¹¹ "Om u kaseera akananyere ako, abasaiza basatu okuzwa e Kaisaaliya, abebatumire egyendi, ni batuuka omu kisito omutwabbaire.

¹² OMwoyo oMutukulye n'ankoba okuteezizyazizya oku ky'okwaba nabo. N'aboluganda omukaaga badi okuzwa e Yoopa bona twabire nabo e Kaisaaliya, era swenaswena ni twingira omu nyumba ya Koloneeryo.

¹³ Era oKoloneeryo n'atukohera ng'oweyabbaire aboine omalaika ng'amubonekera omu nyumbaye, n'amukoba ati, 'Otumisye e Yoopa, oyete omusaiza ogubeeta oSimooni, erindi bati Peetero, aize akucaalire.

¹⁴ Yakukobera ebibono ebirimu obukwenda obwakulokola iwe n'ab'omu kisitokyo bonabona.'

* **11:2 11:2** *Aboluganda aBayudaaya, eBbaibbuli egimo gikoba giti, Abaikirirya abakomole.*

¹⁵ "Awo Owenatandiikire okutumula egibali, oMwoyo oMutukulye n'abaikaku ng'oweyaikire kwiswe oku ntandiika.

¹⁶ Awo ni njebukirya oMusengwa ekiyakobere ati, 'OYokaana yabatizire abantu na maizi, neye inywe balibabatiza na Mwoyo oMutukulye.'

¹⁷ Kale, nywena ng'owemubona, oKibbumba yaware abo aBatali Bayudaaya bona ekirabo ekyo mu ngeri moiza ng'oweyakituware iswe owetwaikiririye omu Musengwa oYesu Kurisito. Neso aale nze ninze onaani eyankayezerye okuloberya oKibbumba okukola ekyo?"

¹⁸ Ababbaire bawulisisya oPeetero owebawuliire ensonzolaye eyo, ni baikaikana, era tibairireyo okumunenya tete. Wazira, bairire mu kuwuua Kibbumba nga webakoba bati, "Dala atyanu oKibbumba awaire n'abantu aBatali Bayudaaya bona akakisa okwenenya kaisi basune obwomi obutawaawo."

Ekanisa gy'omwAntiyokiya

¹⁹ Atyanu, oluzwanyuma lw'ebyafire oku Sitefaano, abaikirirya bangi abasalaanikire olw'okubayiigaania okwatanukirewo. Abamo kwibo bairukire paka mu byalo by'e Foinisiya, n'omu Kupulo, n'omu kibuga Antiyokiya. Era baabanga beegesya ekibono kya Kibbumba, okutoolaku nti eeri Bayudaaya bonkani.

²⁰ Neye abamo oku baikirirya, abo nga babbaire bazwera mu Kupulo n'e Kuleene, ni baaba omwAntiyokiya. Ibo ni batandiika okwegesyia n'abantu aBatali Bayudaaya bona, nga babakobera aMawuliro aMasa agakwata oku Musengwa oYesu.

²¹ Amaani ga Kibbumba ni gabba nabo ino, era omu ngeri eyo abantu bangi ni baikirirya obukwenda bwabwe, ni baira eeri oMusengwa.

²² AMawuliro ag'ebayabbaire omwAntiyokiya ni gagwa omu matwi g'ab'ekanisa y'omu Yerusaalemi. Ekyazwiremu, ni batuma oBbalunaba okwiza omwAntiyokiya.

²³⁻²⁴ OBBalunaba oyo yabbaire musaiza omusa eino ayabira oku kulgamyia okw'oMwoyo oMutukulye era aizwire okwikirirya. Oweyatuuukire omwAntiyokiya, yena ni yeeboneraku ng'oKibbumba owaalagire abantu abo ekisa, n'abba musangaali ino. Atyo n'abasisiitira bonabona okubba bamaliriri omu myoyo gyabwe okukalangukira oku kwikiririrya omu Musengwa n'omwyo gumo. Abantu abandi bangi kwabo abamuwuliire ng'atumula n'ebiyakolere bona ni baikirirya aMawuliro aMasa, ni baira eeri oMusengwa.

²⁵ OBBalunaba oweyawazwire Antiyokiya, n'ayaba e Taasasi okunoonia oSawulo.

²⁶ Oweyamwajiirye, n'aira naye omwAntiyokiya amubbeerengeku. Okumala omwanka mulamba, ababiri abo ni basisinkananga n'ekanisa y'omwAntiyokiya, era ni beegesanya bangi ino kwibo ebifa oku Yesu. OmwAntiyokiya niimwo abantu omubasookeire nakimo okuwa abaikirirya ba Yesu eriina bati, Bakurisitaayo.

²⁷ Omu kiseera ekyo, wabbairewo abanaabbi abazwire omu kibuga e Yerusaalemi, ni baaba omu kibuga Antiyokiya.

²⁸ Omu lumo oku nkumbaana gy'abaikirirya, omoiza kwabo, erinalye bati Agabo, oMwoyo oMutukulye n'amwikaku, n'ayemerera omumaiso g'abaikirirya. OMwoyo ng'amulungamya, n'alagula ati,

"Waaba okugwawo enzala ey'amaani omu byalo ebyeraku." Enzala eyo yabbairewo mu biseera by'obufugi oKirawudiyo.

²⁹ N'olwekyo, abaikiriry a b'omwAntiyokiya ni basalawo bati nabuli moiza yeesonde ng'oweyaabba ayezerye okuwaayo, baweererye obubbeeri obwo eeri aboluganda abali omu Buyudaaya.

³⁰ Era ekyo bakikolere, batyo ni batuma oBbalunaba n'oSawulo batwale obubbeeri obwo e Yerusaalemi, babukwatisye abakaire b'ekanisa.

12

Okugadya abaikiriry kutaama

¹ Omu kiseera ekinanyere ekyo, okabaka eyabbaireku ebiseera ebyo, yena eriina bati Kerode, n'atandiika okuyiigaania ekanisa. Atyo n'alagira bakwate abamo kwabo,

² era n'alagira baite n'empia omutume oYaakobbo omuganda wa Yokaana.

³ Oweyaboine ng'ekyakolere kisangaalisirye ino abeekubbemberi b'aBayudaaya, n'ayaba omumaiso n'alagira bakwate oPeetero yena. Ekyo kyabbairewo mu naku gy'oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca.

⁴ Owebamalire okukwata oPeetero, ni bamwigalira omu mabbuusu, ni bamuteekaku ebibinja by'abakuumi bina, nabuli kimo nga kirimu abaisirkale bana bana, bimukuumenge mu biwu. OKerode ekiyabbaire ategeka kyabbaire kit, amuleete amusalire omusango mulwatu, ng'oMukolo ogw'oKutambukiry guwoire.

⁵ Kale oPeetero ni bamukuumira omu mabbuusu, neye ekanisa ni yeekalangula okumusabira eeri oKibbumba.

OKibbumba ataisulya oPeetero

⁶ Ng'oMukolo guwoire, omu kiire ekiceisy olunaku oKerode oluyabbaire yawuluciryaku oPeetero okumusalira omusango, oPeetero yabbaire agonere aakati omu baisirkale babiri. Abo, nabuli moiza babbaire bamusibire olujegere olusibire engalo nya Peetero kunu na kudi, kaisi abakuumi abandi ibo nga bali amulyango bakuumire amabbuusu.

⁷ Amantamanyaku, omalaika okuzwa e wa Musengwa n'aingira omu mabbuusu oPeetero omuyabbaire, okwaka ni kwizula omu mabbuusu. Omalaika n'aguunya oPeetero okwibega okumulamuca ng'amukoba ati, "Osetuke, okole owangu!" Amangu ago, enjegere egyabbaire oku ngalo nya Peetero ni gitibuka, ni gwia.

⁸ Omalaika tete n'amukoba ati, "Weesibe omusibirogwo, osibe n'ebiraitobyo!" OPeetero oweyamatire okukola ekyo, omalaika n'amukoba ekindi ati, "Ozwale n'ekikootikyo, oize twabe!"

⁹ OPeetero atyo n'asengererya omalaika, ni bawuluka, neye nga tamaite ati omalaika ebyakola dala biri kubbangawo; iye ng'aseega ati asunire kwolesebwa.

¹⁰ OPeetero n'omalaika ni babita oku bakuumi abasooka, era n'oku bokubiri. Ni batuuka oku geeti ey'ekyoma eri oku lukita lw'amabbuusu ewuluka omu luguudo olwaba omu kibuga, enanyere ni yeigulawo. Ni babitawo, ni bagwa omu luguudo, ni baaba omu

kibuga. Babba bankutambula okumalaku olumo oku nguudo egy'omu kibuga, omalaika n'agotawo, era n'aleka oPeetero yenkan'i.

¹¹ Awo niiye oPeetero oweyairiire omu kutegeera ebiriwo n'akoba ati, "Atyanu ntegeire anambula kubuusabuusa nti oMusengwa atumire omalaikawe n'antaisulya okuzwa omu ngalo gya Kerode. Era am-punucirye ebyo byonabyona abeekubbemberi b'aBayudaaya ebibab-baire beeyayira okuntucaaku."

¹² Awo oPeetero oweyamalire okutegeera niki ekigwirewo, n'ayaba oku nyumba ya Malyamu omaaye wa Yokaana ogubeeta eriina erindi bati Maako. Omu nyumba omwo abaikirrya bangi gibabbaire bakumbaaniire, nga basabira oPeetero.

¹³ Oweyatuuukire oku nyumba, n'akonkona oku lwigi olw'omumaiso, omwala omugalama w'aawo, eriinalye bati Looda, n'aiza okubona omuntu akonkona.

¹⁴ OLooda oweyamanyicirye eigono lya Peetero, n'aizula eisangaalo, n'ebi'okwigulawo n'abizwaku, n'airuka kwirayo munda. Owaatuuka eeri ababbaire basaba, n'akoba ng'oPeetero owaali e nza oku mulyango.

¹⁵ Ibo ni bamwiramu bati, "Iwe oboneka ogwire iralu." Neye iye n'akalala ati ekyatumula kituuce. Ibo ni bamukoba bati, "Oyo kiboneka malaika wa Peetero niiye ogwowuliire ng'atumula."

¹⁶ Eenu ng'okwakana kukaali kwaba omumaiso, eedi iye oPeetero ni yeegumya okukonkona. Ekyazwiremu ni baigulawo, okwaba okubona nga niiye dala, ni bawugulala.

¹⁷ OPeetero niiye okugerya n'engalo ng'abakoba basirikeku bawuli-sisy, atyo n'abalonserya ng'oMusengwa owamutoire omu mabbuusu. Era, n'amaliirrya n'okubakoba ati, "Binu mubikoberek n'oYaakobbo aamo n'aboluganda abandi abasigaire." Oweyamalire, n'azwawo n'ayaba awantu awandi.

¹⁸ Owekwaceire amakeezi, ni wabbaawo okuziringitana n'okutya okw'amaani omu baisirikale abakuumanga oPeetero, nga beebeuulya niki ekyatuukire oku Peetero.

¹⁹ Iye oKerode olwo ng'amalire okulagira bayaze nabuli wantu nga bamunonia neye nandi ni bamubona. Era n'awozesya ababbaire abamukuumire, era n'alagira ni babaita.

Okufa kwa Kerode

Ebyo owebyawoire, oKerode n'azwa omu Buyudaaya, n'aserengeta omu kibuga e Kaisaaliya, n'abba yeeyo okumala akabbanga.

²⁰ Neye omu kiseera ekkyo oKerode oyo, n'abatyami b'omu bitundu by'e Tiiro n'e Sidoni babbaire balwire nga bali n'endibo ey'amaani. Kale ibo ni basalawo okwegaita aamo, baize egylali okusyania naye. Batyo ni basimoolya oBbulasito, omukuumi w'olubirirwe oguyeesi-ganga eino okubakolera oku nsonga eyo. Era okubitira mwiyie ni batuuca okusaba kwabwe eeri oKerode bati bakomye okayaani, babbe kintu kimo olw'okubba basunanga ekyokulya kuzwa mu bantu b'omu kyalo oKerode ekiyafuganga.

²¹ Awo olunaku oKerode oluyalaagaine nabo okubasisinkaniraku owerwatuukire, n'azwala amaganduulage ag'obwakabaka, n'atyama oku ntebeye ey'obwakabaka, n'awa entumulaye eeriabantu.

22 Awo abantu ni batandiika okukubba olukero nga webamuwaana bati, "Wobe! Onu tatumula ooti muntu bbe wazira kibbumba!"

23 Ananyere awo, olw'okubba oKerode yalekere abantu ni bamusinza n'okumuwa ekitiisya ekibankawaire Kibbumba, omalaika wa Musengwa n'amumumamu olumbe. Yasindikire ebiwuuka omu binamukida ni bimulya n'afa.

24 Neye ikyo ekibono kya Kibbumba ni kyeyongera okusalaana omu bantu, obungi bw'abaikirirya ni bwneyongererera nakimo.

25 Awo oBbalunaba n'oSawulo owebamalire okutuuca obubbeeri obubatwaliire abaikirirya ab'omu Yerusaalemi ni bazwayo ni bakanga Antiyokiya. Kwolwo baabire n'oYokaana, ogubeeta eriina erindi bati Maako.

13

Okwabula n'okutuma oBbalunaba n'oSawulo

1 Atyanu, omu kanisa y'Antiyokiya mwabbairemu abakolanga gw'okuwa bunaabbi okuzwa egiri oKibbumba aamo n'okwegesya ebikwata oku kwikirirya omu Yesu. Mwabo niimwo omwabbairemu oBbalunaba, n'oSimyoni ogubakaliiryeku erya Mwirugazu, n'oLuukiyo omubyale w'e Kuleene, n'oSawulo, n'oManayeeni eyakulire aamo n'oKerode omufugi era nga balya onswa moiza.

2 Lumo, nga bali omu kusinza oMusengwa n'okusiba, oMwoyo oMutukulye n'abakoba ati, "Aale munjawulire oBbalunaba n'oSawulo esaawa eenu, mubatongole okukola ekkyo ekinabalondeire okunkolera owenabeeteire."

3 Kale okusaba n'okusiba owekwawoire, ni bateeka oku Bbalunaba n'oSawulo engalo ng'akamanyiciryo akalaga okubaawula n'okubatongola, era ni babateera baabe bakole omulimo gwa Kibbumba.

OBBalunaba n'oSawulo omu Kupulo

4 Ababiri banu, oBbalunaba n'oSawulo, oMwoyo oMutukulye nga niiye abalungamya awokwaba n'eky'okukola, ni baserengeta oku mwalo e Serewukiya, egibakwatiire emeeri, ni bambuka okwaba oku kizinge e Kupulo.

5 Owebatuuka eeyo, basibiire mu kabuga k'e Salamiisi era ni batandiika okwegesanya abantu baamu ekibono kya Kibbumba, omu makumbaaniro g'aBayudaaya. Nga bakola ekkyo, oYokaana oMaako yaabbanga nabo ng'omubbeeri waabwe.

6 Batyo ni basala omu kizinga ek'y'e Kupulo okuzwa oku lubba olumo e Salamiisi paka owebaigukire oku lundi, omu kibuga e Paafu. Awo ni baajiryawo omusaiza oMuyudaaya eriinalye bati, Bbaalu-Yesu, eyabbaire omulogo era onaabbi ow'obubbeyi.

7 OBbaalu-Yesu oyo yabbaire n'enkolagana nsa ino n'omufugi ow'ekizinga ekkyo, oSerugiyo Pawulo omusaiza eyabbaire omulabuki era abona mang'ebintu.

Lumo, omufugi oyo n'atumisya bamwetere oBbalunaba n'oSawulo ng'ekyataku kuwulisisyaku kibono kya Kibbumba. Era bona batyo ni baaba bamukobera obulkwenda bwa Kibbumba.

8 Neye oBbaalu-Yesu eribagaluca omu Luyonaani bati, Erima, n'agezyaku okubaakanisya ng'agezyaku okukaisya omufugi okwikirirya omu Yesu.

⁹ Awo oSawulo, ogubeeta oPawulo, ng'aizwire amaani ga Mwoyo oMutukulye, n'akanulira Erima amaiso, n'amukoba ati,

¹⁰ "Onawulima iwe, oli ooti Sitaani onanyereneere era omulabe w'obutuukiriryre bwonabwona. Oizwire bubbeyi era n'okulebalebania okwa buli ngeri. Tiwalirekeraawo okugotesya amazima agazwa egiri oMusengwa?

¹¹ Aale oMusengwa ayaba okukubonereza, oyaba kufaamu amaiso, omale eibbangwa nga toyezza kubona ekitangaala ky'eisana naire." Era amangu ago, ekisu n'endikiirya ni bimususuka oku maiso era ni giebbuunaku. N'olwekyo Erima n'atandiika okumamanta ng'anoonia omuntu eyamukwataku oku ngalo amubbere.

¹² Omufugi oodi oweyaboine ebyo ebibbairewo, tiyasibiremu n'aikiririryre omu Yesu, olw'okubba okwegesya okukwata oku Musengwa kwamwewunyisirye ino.

AMawuliro aMasa omwAntiyokiya eky'e Pisiidiya

¹³ Ebyo nga biwoire, okuzwa e Paafo, oPawulo n'abainaye ni baniina omu meeri eyabasomocerye okwaba omwitwale ly'e Panfiriya, eeyo ni baiguka okutuuka e Peruga. Nga bali omu Peruga, iye oYokaana Maako n'abalekawo, n'airayo e Yerusaalemi.

¹⁴ Ibo beeyongerayo n'olugendo, ni batuuka omu kibuga kyona bati Antiyokiya, eky'eedi oku nsalo n'omutala gw'e Pisiidiya.

Oku Saabbaato, ni baingira omwikumbaaniro ly'aBayudaaya, ni batyama ni babba omu kusinza.

¹⁵ Omusomi w'ebitundu ebibatoolanga omu Mateeka ga Musa n'omu Biwandiike by'abanaabbi owejamalire okubisoma, abakulu b'eikumbaaniro ni batumira aba Pawulo omuntu abakobe ati, "Baganda baiswe, abba muli n'obukwenda obw'okwiriyamu amaani obumuli nabwo obumutaka okuwa abantu, mutyo aale mutumule."

¹⁶ OPawulo oweyasetukire, n'agerya n'engaloye okulaga abantu batege amatwi era n'atandiika ati, "Baisirairi bainange na inywe ab'amawanga agandi abasinza oKibbumba, kaabbo mumpulisisyeku!"

¹⁷ "OKibbumba aBaisirairi ogubasinza yalondere abazeiza baiswe okubba bantube, era n'abasuua eigwanga ery'amaani owebabbaire nga bakaali baizaizana omu kyalo ky'e Misiri. Oluzwanyuma, n'abalaga amaanige amabitiriri omu kubatoolayo,

¹⁸ era n'abba nabo omwidungu okumala emyanka ooti 40, ng'abalabirira n'okuguminkiriza eneebitya yaabwe embiibbi.

¹⁹ Yabawangulisirye amawanga musanvu agabbaire omu kyalo ky'e Kanani, n'agatoolaku eitakali lyago n'aliwa abantube aBaisirairi ni lisuuka obusika bwabwe.

²⁰ Ebyo byonabyona byabbairewo okubita omu myanka ooti 450. Era oluzwanyuma lwabyo, oKibbumba n'abawa abalamuzi okubeekubbe-emberanga paka omu biseera bya Samwiri, eyabbaire onaabbi.

²¹ Ekiseera ekyo niikyo aBaisirairi omu bakobeire oSamwiri abalondere omuntu eyaabba okabaka waabwe. OKibbumba niiye okubalondera oSawulo omutaane wa Kiisi, ow'ekika kya Bbenyamini, eyabafugiire emyanka 40.

22 Oweyamutoiremu obwesigwa n'amutoolaku obwakabaka, n'abairiryawo oDawudi okubba okabaka waabwe. Era, oDawudi oyo niiye oKibbumba oguyatumwireku ng'amuwaana ati, 'Nkivumbwire nti oDawudi omutaane wa Yese musaiza ayabira eino oku kukola ebyo omwoyo gwange ebigusiima. Yatuukiriryanga byonabyona ebintaka akole.'

23 "Kaisi okubitira omu kiizukulu kya musaiza oyo oDawudi, era ng'ekisuubizo owekyabbaire, oKibbumba aleeteire oIsirairi oMulokoli, nga niiye oYesu.

24 Ng'oYesu akaali kuzwayo atandiike omulimogwe, oYokaana oMubatizi yalaabbire eeri buli Baisirairi abamuwliranga, obukwenda ati bali n'okwenenya ebibbibibbi byabwe, bababatize.

25 Era oweyabbaire yatira okumaliirrya omulimogwe, yakobereabantu ati, 'Abba museega muti ninze oMasiya oyo aiza, ala tininze. Wazira waliwo ankiraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira okusibindula obusibiro bw'engaitogye.'

26 "Baganda bange era baizukulu ba Ibbulaimu, na inywe abatali b'aBayudaaya abasinza oKibbumba, obukwenda bunu obukwata oku kulokoka babutumire eeri niiswe swenaswena.

27 Abantu b'omu Yerusaalemi aamo n'abafugi baabwe tibamanyicyre oYesu batii niiye omulokoli, neenu ng'omu kumusalira omusango gw'okumukomerera babbaire batuukiriryya bibono by'abanaabbi, ebyo ebibasomanga buli ku Saabbaato.

28 Newankubbaire nga tibamwajiiryeku nsonga yonayona etuuca omuntu oku gw'okufa, basabire oPiraato batii bait-ebwiti oYesu.

29 Nga bamalire okutuukiriryya ebyo byonabyona eBiwandiike by'abanaabbi ebimutumulaku, ni wabbaawo abatoire omulambogwe oku musicalabba, ni baguteeka omu magombe.

30 Neye oKibbumba n'amuzuukiza,

31 era, n'amala enaku nyangi kunu. N'okwebonekesya ni yeebonekesyanya eeri abo e nyumaku eedi abeyatambwire nabo okuzwa omu Galiraaya okuniinaniina e Yerusaalemi kaisi aize bamwitenge. Abo niibo atyanu abamanyikisa oYesu omu bantu b'omwIsirairi nga babakohera ebimufaaku.

32 "Na iswe swena tuli aanu kubatuucaaku Mawuliro aMasa tuti, ekisuubizo oKibbumba ekiyasuubizire abazeiza baiswe,

33 ekyo ekyo okuzuukiza oYesu atulokole era atufuge, nkikyo dala yakinutuukiririye niiswe abaizukulu baabwe era na inywe abantu abandi nywenanywena. Ekinyere ekyo niikyo ekibawandiikireku omu Zabbuli ensuula eyokubiri ng'oKibbumba atumula oku Yesu ati:

'Oli Mwana wange,

olwatyanu nnangirira nti ndi Iteewo.'

34 "Ekikakasa ng'oKibbumba owejamuzuukizire okutafa tete kiri mu bibono iye onyere ebiyatumbire ati:

'Nalibawa enkabi egituukiriri era eginambulaku kubuusabuusa, ntyo ng'owenasaubizire oDawudi.'

35 Era, n'omu Zabbuli egendi oDawudi akoba oKibbumba ati:

[“] ‘Tiwaliganya omubiri gw’oMutukulyewo okuvunda.’

³⁶ “Omu ngeri yonayona, aanu oDawudi yabbaire tiyeetumulaku niiye onyere olw’okubba iye oweyalire okutuukirirya omulimo oKibbumba oguyamutegekeire okukola omu biseerabye, yafire, omulambogwe ni baguliika awali amagombe g’abazeizabe, era ni guvunda.

³⁷ Neye iye oyo oKibbumba oguyazuukizire amagino kadi ku-mulyaku.

³⁸ “N’olwekyo boluganda inywe nywenanywena, mukitegeere muti okubitira mwekyo oYesu oyo ekiyakolere, ebibbibibbi byanywe bayezya okubibasoniya.

³⁹ Okubita mwiye, nabuli amwikiririyamu bamutoolaku omusango gw’ebyo byonabyona ebiyabbengere omumaiso ga Kibbumba, ekintu aMateeka ga Musa ekigakaire okutuua oku muntu yenayena agaabiraku.

⁴⁰ Aale n’olwekyo mwegendereze okutagaana obukwenda bwaiswe, kaisi tikyabatuukaku ekyo abanaabbi ekibawandiikire ng’oKibbumba akoba ati:

⁴¹ ‘Mwetege, inywe abambityamu amaiso.

Mwawuninkirira owemwabona ekinakola, era mwajigirika, olw’okubba omu biseera byanywe, njaba okukola ekikole ekyentiisya ekimutalyezya kwikirirya muti kityo dala wekiri, n’owewalibbaawo agezyaku okubalonserya.’ ”

⁴² OPawulo n’oBbalunaba owebarnalire okutumula ebyo, ni bawuluka omwikumbaaniro. Abantu ni babasaba baire oku Saabbaato eiririraku beeyongere okubakobera ebibono ebyo.

⁴³ Era olukumbaana owerwasansukaine, bangi oku bakumbaani-ranga awo, aBayudaaya n’abatali Bayudaaya ababbaire baingiire ediini y’eKiyudaaya, ni basengererya oPawulo n’oBbalunaba. Omukulonsya nabo, oPawulo n’oBbalunaba ni babasisiitira beekalangulire omu kwesiganga Kibbumba eyabakwatiire ekisa.

⁴⁴ Oku Saabbaato eyaiririireku, kumpi ooti ekibuga kyonyakiona kiweeyo, ni baiza okwikumbaaniro bayezye okuwulisisyaku ekibono kya Kibbumba oPawulo n’oBbalunaba ekibalaabba.

⁴⁵ Neye ibo abeekubbemberi b’abayudaaya owebaboina ekiziima ky’abantu ekikwalaime awo, engongi ni gibakwata, ni batandiika okuzumiririra n’okwakanisa ebyo oPawulo ebyakoba.

⁴⁶ Neye ibo oPawulo n’oBbalunaba ni bakala amaiso ni babairamu bati, “Kyabbaire kitwetaagisya tusooke tulaabbe ekibono kya Kibbumba eeri niinywe. Neye atyanu nga inywe abanyere owemukigaine era ni mwetwala ng’abatasaaaniire okusuna obwomi obutawaawo, swena tucuukire atyanu owasya tumuteeka ku Batali Bayudaaya. Abo betubba tukobera obukwenda bunu.

⁴⁷ Nti ekinyere ekyo niikyo oMusengwa ekiyatulagiire okukola oweyakobere ati:

‘Nkulondere obbe ng’ekitangaala ekyaka n’eeri abatali Bayudaaya, kaisi obbe kisinde omunabitira okutuuca eeri buli muntu aali oku kyal,

obukwenda obukwata oku ngeri egibayezya okulokoka.’ ”

⁴⁸ Ibo abantu abatali Bayudaaya owebawuliire ebibono ebyo, ni baizula eisangaalo era ni bawujanga ekibono kya Kibbumba

ng'owekiri ekisa eino. Era, abo bonabona oKibbumba abeyabbaire ategekeire okusuuka abaikiriryba baikiririye omu bukwenda obukwata oku Yesu, obubatuuca oku kusuna obwomi obutawaawo.

⁴⁹ Ekibono kya Kibbumba ni kisaalaana omu kitundu ky'ekyalo ekyo mwonamwona.

⁵⁰ Neye abeekubbemberi b'aBayudaaya, ni bacoolesya abamo oku basaiza abatyami b'omu kibuga omwo abakulu era ab'ekitiisya aamo n'abakali abaty oKibbumba era abafuma. Abamo kwabo ni bacoolesya abantu okuyiigaania oPawulo n'oBbalunaba era ni bababbingirira okuzwa omu kitundu kyabwe.

⁵¹ N'olwekyo, oPawulo n'oBbalunaba niiye okwekunkumulyaku enkungu gy'oku bigere byabwe ng'akamanyiciryo akalaga okweyambulya enkolagana n'abo abababbingire, batyo ni beeyabira omwIkoniya.

⁵² Ebyo nga biri awo, eenu abaikiriryba Yesu ababbaire omwAnitiyokiya ni beeyongeranga okwizula eisangaalo, oMwoyo oMutukulye nga wabawaamaani.

14

OPawulo n'oBbalunaba omwIkoniya

¹ N'omu kibuga ky'e Ikoniya yona, ng'empisa yaabwe oweyabbaire, oPawulo n'oBbalunaba ni baabanga omwikumbaaniro ly'aBayudaaya, ni beegesya. Engeri egibeegesyangamu n'okwikutya okw'amaani okumalamu awulisisya akakunkuna, bangi ni baikiririryba omu Yesu, nga mulimu aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya.

² Neye abamo oku Bayudaaya, abo abagaine okwikiririryba omu Yesu, ni bacoolesya aBatali Bayudaaya nga babasigamu omwoyo omubbimubbi mbu bacaawe aboluganda abaikiriryba bonabona.

³ N'olwekyo, oPawulo n'oBbalunaba ni batwalaku akaseera akeera nga bakaali bali aawo beegesya nga bakalukalu, ebizwa egiri oMusengwa. Era oMusengwa yena onyere n'akakasanga ebyo ebibayegesanya oku kisaakye ng'abayezyesa okukola ebyewunyo n'ebiyamagero.

⁴ Awo ni wabbaawo okwesalamu aakati omu b'omu kibuga, ebbibubbu bibiri. Abo ababbaire bagaine okwikiriryba obukwenda bw'abatume ni bawagira Bayudaaya, kaisi abo ababbaire babwikiriryemu ni baikiriziganya n'abatume.

⁵ Empolyawolya, abamo oku bantu aBatali Bayudaaya ni baktaganaku n'aBayudaaya aamo n'abafugi baabwe, ni batandiika okusala olukwe okuluja abatume babakubbe n'okubakubba amabbaale.

⁶ Neye ekyo abatume ni bakiwulira, batyo ni basodaka ni bairukira omu kitundu ky'e Likawoniya, omuli ebibuga oLisitula n'oDerubbe, omu beetyamiire paka n'okweyongerayo n'omu bitundu ebiriraine.

⁷ Nga batambula, baabanga webalaabba aMawuliro aMasa eeri abantu.

OPawulo n'oBbalunaba omu Lisitula n'e Derubbe

⁸ Omu Lisitula mwabbairemu omusaiza omunialuuki w'ebigere, iye nga yabbaire atyo kuzwera nakimo omu bwibo, era nga tatambulan-gaku kasookeede bamubyala.

⁹ Lumo, oPawulo owejabbaire alaabba, omusaiza oyo n'aiza awo n'atyama, ni yeetega okuwulisisya oPawulo ebyakoba. OPawulo owejamuboine, n'amukaliryaku amaiso, n'amubona nga muntu aali n'okwikirirya ati oYesu ayezya okumulamya.

¹⁰ Awo oPawulo n'amwaminkirira ati, "Musaiza iwe, osetuke oyemerere!" Ananyere awo, omusaiza oyo n'ayalamuka n'asetuka, n'atandiika okutambula awo.

¹¹ Ekiziima ky'abantu ekyabbaire awo owekyaboine ekyo oPawulo ekyakolere, ni kitandiika okuceera nga bakobangana omu lutumu lwabwe oLwikoniyo bati, "Mama! Banu mazima tibantu-buntu. Banu bakibumba niibo abaikire e gituli omu kifaananyi ky'abantu!"

¹² Era ni bawa oBbalunaba eriina bati Zeewo, eriina lya kabaka w'abakibumba baabwe. Kaisi iye oPawulo ni bamuwa eriina bati, Kalumi, eriina ly'abakibumba baabwe omukwenda era omutumuli omukulu, engeri oPawulo egiyabbaire niiye omutumuli omukulu.

¹³ Awo okabona eyaweereryanga oZeewo, okibumba onyere ekibbaali ekinene ekyabbaire okumpi kumpi aawo e nza w'ekibuga, n'aiza oku geeti ekira obunene eingira omu kibuga. Yaleetere ente emasiniki n'ebimuli ebyokutimba abatume, nga iye n'abantu bonabona ekibaliku bati bagisadaakire abatume okubawa ekitiisya.

¹⁴ Neye abatume, oBbalunaba n'oPawulo owebategeire abantu ekibataka okukola, ni banyiira ebizwalo byabwe omu kwekankaba nga balaga ng'owebakyakanisa. Ni bayalamuka okwaba egiri ekiziima ky'abantu nga webabaasyamikira bati,

¹⁵ "Bantu inywe, niki ekibaleetera okukola ekyo? Swena ng'owemutubona tuli bantu-buntu ooti niinywe. Tubaleeteire aMawuliro aMasa, ng'ekitubakoba kiri kiti, muzwe oku kusinza ebyo ebifaananyi-obufaananyi ebinambulamu, mwire oku kusinza oKibumba onanyere obwomi, oyo eyakolere eigulu n'ekyalo, n'enyanza, n'ebyo byonabyona ehibirimu.

¹⁶ Omu mirembe egyabitire, oKibumba yalekanga abantu aBatali Bayudaaya okwemalira omu kuweererya abakibumba abandi ng'owebeetakiryanga.

¹⁷ Neye aate era, tiyalekanga okubeeragisya. Yakolanga bulijo ebintu ebisa ebiraga ng'owaaliyo, era ng'owaakaali akikola paka atyanu. Abatoonyeserya oikendi, n'abawa n'amakungula amasa buli mwanka. Asiimisyia emyoyo gyanywe ng'abawa ebyokulya era n'eisangaalo."

¹⁸ Neye waire abatume beefudireku okutumula ehibono ebyo, babbaire bakaya okuloberya abantu abo okubasadaakira.

¹⁹ Oluzwanyuma, ni wabbaawo aBayudaaya abamo abazwire Antiyokiya n'e Ikoniya ni batuuka omu Lisitula. Awo, ni bagaluca ebiseego by'abantu era ni babacooleserya oku batume. Kale ni bakubba oPawulo amabbaale, ni bamukulukuusa okumuwuluca omu kibuga nga baseega bati afire.

²⁰ Neye oluzwanyuma, abeegi ba Yesu ababbairewo ni baiza egibamudyakire, ni bamweruguulirirya. Nga bali aawo, oPawulo n'asetuka, era batyo ni bakanga naye omu kibuga. Eizo waaku oPawulo n'oBbalunaba ni basetula ni baaba e Derubbe.

Okwirayo omwAntiyokiya eky'e Siiriya

21 Nga bali omu Derubbe, oPawulo n'oBbalunaba ni balaabba obukwenda bwa Kibbumba eeri abantu baamu okumala enaku egyera, era ni basunira oYesu abeegi bangi. Oluzwanyuma, ni bakangayo omwAntiyokiya nga habitira omu Lisitula n'omwlkoniya.

22 Mu buli kibuga kwebyo egibatuukanga, nga bagumya abeegi ba Yesu emyoyo era ni babasisiitira beekalangulire omu kwikiririryu omu Yesu. Babakobanga batu, "Tuteekwa okukaanya ebigosi bingi kaisi twezye okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

23 Owebamalire, ni baabula abakaire mu buli kanisa, era aakati omu kusinza oKibbumba n'okusiiba, ni babakwatisya oMusengwa ibo bona abanyere ogubaikiriirye.

24 Ebyo nga biwoire, oPawulo n'oBbalunaba ni habitira omu Pisiidiya, ni baiguka omwitwale ly'e Panfiriya.

25 Awo ni balaabba obukwenda bwa Kibbumba eeri abantu b'omu kabuga k'e Peruga, era owebamalire ni baserengeta oku mwalo ogw'Ataliya.

26 Okuzwa Ataliya, ni bakwata eryato, ni baseeyeya okwirayo omu kibuga Antiyokiya, abanaabwe egibabakwatisiirye oKibbumba ababbeere omu mulimo gunu atyanu ogubamaliriirye.

27 Nga batuukire omwAntiyokiya, ni beeta olukumbaana olw'ekanisa, ni babalonserya byonabyona oKibbumba ebiyabeezeserye okukola. Era, ni babakobera ng'oKibbumba owejabbaire awaire n'abantu aBatali Bayudaaya enkabi okwikiririryu omu Yesu.

28 Era, oPawulo n'oBbalunaba ni bamala omwAntiyokiya awo eibanga eryera nga bali n'abasengereri ba Yesu ab'omu kibuga ekyo.

15

Ekibuulyo oku kukomola n'okulokoka

1 Awo ni wabbaawo abantu abamo abazwire omwitwale ly'e Buyudaaya ni baiza omwAntiyokiya, ni batandiika okwaba nga beegesya aboluganda batu, "Okutoolaku nga inywe aBatali Bayudaaya nywena babakomoire ng'eiteeka lya naabbi Musa oweriragira, oKibbumba tayezya kubalokola."

2 Ekyo ni kireetawo oPawulo n'oBbalunaba okwakana okw'amaani nabo. Okumala empaka, ni basalawo batu oPawulo n'oBbalunaba, n'abamo oku baikiriryu ab'omwAntiyokiya nga babeerekaku, baabe e Yerusaalemi egiri abatume n'abakaire b'ekanisa babeebuulyeku oku nsongya eyo.

3 Oluzwanyuma lw'ab'ekanisa y'omu Foinisiya okusibirira oPawulo n'oBbalunaba ebintu ebibeetaaga omu lugendo lwabwe, ni babaseebula. Kale ni habitira omu kyalo ky'e Bufoiniiki, n'omu Samaaliya. Baabanga bacaalira ekanisa y'omu bitundu ebyo, nga webabakoberaku nga n'aBatali Bayudaaya owebali kucuuka ni baira eeri oKibbumba. Aboluganda abo owebawuliire ebyo, ni baizula eisangaalo eribitiriri.

4 Owebatuuka e Yerusaalemi, ab'ekanisa aamo n'abatume n'abakaire b'ekanisa ni babasangaalira. OPawulo n'oBbalunaba ni babalonserya byonabyona oKibbumba ebiyabbaire abayezyeserye okukola.

⁵ Awo abamo oku Bayudaaya ababbaire b'omu kibbula ky'aBafalisaayo neye nga bona baikirirya ba Yesu ni basetuka ni bakoba bati, "Abantu aBatali Bayudaaya kibeetaagisya okubakomola era n'okubalagira okukwatanga aMateeka ga Musa."

⁶ Okugolola ensonga eyo abatume n'abakaire b'ekanisa ni bakubba olukiiko.

⁷ Okuteeserera oku nsongha eyo owekwabiriire neye nga mpaawo ekituuce ekibaikiriziganyaku, oPeetero n'asetuka n'abakoba ati, "Boluganda, nywena abanyere mukimaite ng'e nyumaku eedi oKibbumba oweyanonderemu mwinywe ati ndaabbe aMawuliro aMasa eeri aBatali Bayudaaya, bona bayezye okwikirirya omu Yesu.

⁸ Era oKibbumba, iye amaite ebiri omu mwoyo gwa buli muntu, okukikakasa nga bona owabasiima, yabawaire oMwoyo oMutukulye dala ng'oweyamutuware iswe aBayudaaya.

⁹ Ekikoba kiti, tiyalagire enjawulo aakati waiswe nabo olw'okubba bona ebibbibibbi byabwe yabibasoniyire lw'okwikirirya mu Yesu.

¹⁰ Aale atyanu bainange, Iwaki mwendererya oKibbumba nga mugereka oku baikirirya aBatali Bayudaaya ekijooko ky'aMateeka ekyatukaire iswe abanyere naabba abazeiza baiswe okukwata ni tugatuukirirya?

¹¹ Tikiri n'okubba kityo! Iswe ng'owetwikirirya tuti tulokoka lw'ekisa kya Musengwa waiswe oYesu, kityo wekiri n'eeri ibo bona."

¹² Awo bonabona ababbaire bakumbaine omu lukiiko ni basirika okuwulisisya oPawulo n'OBbalunaba nga babalonserya ebyewunyo n'ebiyamagero oKibbumba ebiyabbaire abayezyeserye okukola omu bantu aBatali Bayudaaya.

¹³ Owebamalire okutumula, oYaakobbo, oyo nga yabbaire moiza oku batume abakulu, n'akoba ati, "Boluganda, kaade mumpulisisyeku.

¹⁴ OSimooni atusonsoleire engeri oKibbumba omu kusokesya eedi oweyalagire okulumirwa abantu aBatali Bayudaaya oweyabalonderemu abamo kwibo okubba ababe nakimo.

¹⁵ Ekyo kikwatagana kusani ino n'ekyo ekiri omu Biwandiike by'abanaabbi ekikoba kiti oKibbumba ati waakoba:

¹⁶ 'Eglibwizaku eeyo, naliira

ni njiryawo buyaaka obwakabaka bwa Dawudi obwagwire.

Ng'owoobona owebairamu okwombeka enyumba

eyabbaire esensemukire n'egwa

neye ni bagiiryawo buyaaka,

ntyo wenalibwiryawo.

¹⁷ Awo kaisi abantu bonabona abasigairekuuwo,

aamo n'aBatali Bayudaaya abenalonderemu okubba abantu bange basunenge enyonta y'okuntwalanga ng'oMusengwa waabwe.

Atyo oMusengwa, iye eyagirire ebintu ebyo

¹⁸ ni babimanya okuzwa eira n'eira, waakoba.' "

¹⁹ OYaakobbo ni yeeyongerayo ati, "N'olwekyo, nze embona eyange eri nti tuleke okugosiyisirya aBatali Bayudaaya okucuuka okwira eeri oKibbumba nga tubapaatiikaku n'aMateeka n'obulombolombo bwa Musa.

²⁰ Wazira ekitubba tukola, tubawandiikire bbaluwa tubakobe bazire okulyanga ekintu kyonakyona ekibawongere eeri ebifaananyi, bee-wale n'obulendi, era balekeraawo okulyanga ebrisolo ebibamyedere-obumyedi oo ba okulya osuudo.

²¹ Ekyo kityo olw'okubba ebyo niibyo ebintu ebikulu omu Mateeka oMusa ageyawandiikire, era nenca ebibeegesya mu buli kibuga era okuzwa eira n'eira ebibasoma omu makumbaaniro buli ku Saabbaato."

Olukiiko ekirwasalirewo

²² N'olwekyo, abatume n'abakaire, aamo n'ekanisa yonayona ni basalawo beerondemu abakwenda babatume omwAntiyokiya, aamo n'oPawulo n'oBbalunaba. Kale ni balonda oYuda abandi ogubeeta oBbalusabba n'oSiira, ng'abo babbare basaiza beekubbemberi omu boluganda abanaabwe.

²³ Olukiiko ni lukwatisya abakwenda abo ebbaluwa ekoba eti:

Iswe aboluganda abanaanywe, abatume aamo n'abakaire b'ekanisa, tubawandiikira inywe aboluganda aBatali Bayudaaya abali omu kibuga Antiyokiya, n'okutwalirya aamo omu matwale g'e Siiriya n'e Sirisiya. Tubasugiirye ino.

²⁴ Tubuliire nambu waliyo abamo mwiswe abaizire eeyo anambula kusuna lukusa okuzwa egituli, ni batumula ebibono ebyabatab-wiretabwire era ni bibaleyerya ebiseego.

²⁵ Kagira owetubbaire omu lukiiko, tutuukire oku kwikirizaganya tuti tulonde abakwenda tubatume egimuli. Baiza n'abatake baiswe oBbalunaba n'oPawulo,

²⁶ abasaiza abanandi batya okuteeka obwomi bwabwe oku weenene olw'okuweererya oMusengwa waiswe oYesu Kurisito.

²⁷ Ngonu tusindikire oYuda n'oSiira egimuli babakakase maiso ku maiso binu ebitubawandiikiire inywe.

²⁸ OMwoyo oMutukulye, era na iswe swena tukiboine nga niikyo ekisaaniire okutabagosiyirira nga tubagerekaku ekyetaagisya ekindi kyonakyona okutoolaku ebyo omwikiriry abyateezya kulekerera.

²⁹ Mu binu niimwo omuli: Okuzirira nakimo okulyanga ebyokulya ebibawongeire ebifaananyi eby'okusinza, n'omusaaye, n'enya y'ebisolo ebibatasalireku, kwebyo oteekeku n'obulendi. Singa mwaleka ebintu ebyo, mwabba mwebitya mu ngeri esaaniire. Aale mweraba.

³⁰ Awo ab'ekanisa ni baseebula abakwenda abo, bona ni basetula okwaba omwAntiyokiya. Owebatuukire, ni bakumbaania ekanisa y'oomwo, ni babakwatisya ebbaluwa.

³¹ Abaikiriry b'omwAntiyokiya owebasomere ebbaluwa eyo, obukwenda obwagibbairemu ni bubairyamu amaani, ni baizula eisangaalo.

³² Awo oYuda n'oSiira, abo bonabona nga babbare n'ekirabo ky'obunaabbi, ni batumula ebibono bingi eeri aboluganda okubairyamu amaani n'okubagumya emyoyo.

³³ Oluzwanyuma lw'akabbanga akeera, aboluganda ab'omwAntiyokiya ni baseebula oYuda n'oSiira okwirayo e Yerusaalemi egiri ababatumire, nga babatakirya enkabi n'eidembe. [

³⁴ Neye oSiira iye n'asalawo okusigala omwAntiyokiya, n'olwekyo oYuda n'akanga yenkani].*

³⁵ Ibo oPawulo n'oBbalunaba bona ababbaire basigaire omwAntiyokiya aamo n'abanaabwe abandi, ni balaabba aamo n'okwegesya abantu ekibono kya Musengwa.

OPawulo n'oBbalunaba bagabukana

³⁶ Lumo, awo nga wabitirekuwo eibbanga eryera, oPawulo n'akoba oBbalunaba ati, "Twirekuuyo mu buli kibuga e gitwalaabbire ekibono kya Musengwa tulambuuleku aboluganda, tubone embeera egibal-imu."

³⁷ OBBalunaba oweayaikiriye, omu kusetula n'ataka ati baabe n'oYokaana, oyo ogubeetanga erindi bati Maako.

³⁸ Neye eky'okwaba n'omuntu eyabeeekutwireku n'abaleka omu Panfiriya, oPawulo iye n'atakisima.

³⁹ N'olwekyo, ni wabbaawo okwakana okw'amaani aakati waabwe. Era owebakayire okwikirizagana, ni baawukana. Atyo oBbalunaba n'atwala oMaako, ni baniina omu lyato, ni baaba oku kizinga e Kupulo.

⁴⁰ OPawulo iye n'alonda oSiira, bona ni basetula ng'aboluganda bamalire okubasabira okubakwatisya oKibbumba ababbeere omu lugendo lwabwe.

⁴¹ Ababiri abo ni babitabita omu byalo by'e Siiriya n'e Sirisiya, nga baaba bagumya emyoyo gy'ab'ekanisa.

16

OTemuseewo yeebunga oku Pawulo n'oSiira

¹ Awo oPawulo n'abainaye ni batuuka omu kibuga ky'e Derubbe, era ni beeyongerayo e Lisitula. Omu Lisitula mwabbairemu omusengerereri wa Yesu erinalye bati Temuseewo. Omaaye wa Temuseewo oyo yabbaire Namuyudaaya era omwikirirywa Kurisito, neye oiteeye iye nga Muyonaani.

² Aboluganda ab'omu Lisitula n'omwIkoniya bonabona babbaire ng'ebibatumula oku oTemuseewo oyo bisa byereere.

³ Kale oPawulo n'akoba oTemuseewo ati ayabe naye omu lugendolwe. N'olwekyo, engeri oTemuseewo egiyabbaire timukomole, oPawulo n'amukomola demba aBayudaaya ab'omu kitundu ekyo ni bagaana okubawuliriramu olw'okuba bonabona babbaire bakimaite ng'oiteeye wa Temuseewo owejabbaire Muyonaani.

⁴ Baabanga babitabita omu bibuga, nga webakalaatira abaikirirywa okukwata ebyo abatume n'abakaire b'ekanisa y'omu Yerusaalemi ebibabbaire basalirewo bati abaikirirywa baabirengeku.

⁵ N'omu ngeri eyo, ab'omu makanisa ni bakalangukira omu kwikirirywa, era ababeeeyungangaku ni beeyongerangangaku obungi nabuli olwacanga.

OPawulo asuna okwolesebwa

⁶ Awo oPawulo n'abainaye, ng'oMwoyo oMutukulye tabaganyire okulaabba ekibono kya Kibbumba omwitwale ly'Asiya, ni babitabita omu kitundu ekitwaliriyamu e Furigya n'e Galatiya okumalaku.

⁷ Owebatuuka oku nsalo w'eisaza ly'e Maisiya eriri oku nsalo ly'eitwale ly'e Bbisiiniya, ni bagezyaku bati baingire omu Bbisiiniya, neye oMwoyo wa Yesu n'atabaganya okukingiramu.

⁸ N'olwekyo ni baira basalaagalirya mu Maisiya, ni baserengeta oku mwalo e Tulowaasi.

⁹ Omu kiire, oPawulo n'asuna okwolesebwa. Oomwo oPawulo n'abona omusaiza azwera e Makedooniya ng'ayemereire amwegairira ati, "Neso owoizaku e Makedooniya n'otubbeera."

¹⁰ OPawulo oweyasagamukire okuzwa omu kubona okwo n'atukohera, titwasibiremu. Amangu ago ni twetegeka okwaba e Makedooniya olw'okubba twabbaire tumalire okukitegeera tuti oKibbumba atulagiire twabe tulaabbe eeri abaayo aMawuliro aMasa.

OLidiya acuuka okwira eeri oMusengwa

¹¹ Okuzwa e Tulowaasi, twakwaite lyato ni tuseyeeya buterembereri paka ku kizinga e Samosiresi ni tugona awo. Kaisi olunaku olwairireku ni tutuuka omu kibuga e Neyapooli.

¹² Okuzwa awo, twabitiire kwitakali paka Firipi, ekibuga ekikulu omu kitundu ky'e Makedooniya, era eitwale ly'aBalooma. Awo ni tumalawo enaku egyeraku.

¹³ Oku Saabbaato, ni tuwulukaku omu kibuga, ni twaba oku mbale mbale kw'omwiga egitwabbaire tusuubira okwaja ekifo abantu egibakumbaanira okusaba oKibbumba. Owetwatukireyo, ni tutyama ni tutandiika okulonsyamu n'abakali ababbaire bakumbaaniire awo okusinza.

¹⁴ Omoiza kwabo ababbaire batuwulisisya yabbaire niiye oLidiya, omusuubuuzi w'engoye eg'yebbeeyi entukulikiriri. Yabbaire azwera mu kibuga ky'e Siyatira, era nga mukali asinza ino oKibbumba. OMusengwa n'awooyawooya ebiseego bya mukali oyo, n'agira n'ateekayo omwoyo eeri ebyo oPawulo ebiyatumbwire.

¹⁵ Awo oluzwanyuma lw'okumubatiza iye n'ab'omu kisitokye, n'atwekungirira tucaaleku e wuwe ati, "Abba nga zena atyanu muntwala ng'omwikirirya wa Musengwa ogumwekakasa, mwize mucaaleku e wange." Atyo n'atwegairira paka owetwaikiriirye.

OPawulo n'oSiraasi babadyaka omu mabbuusu

¹⁶ Awo olwatuukire, omulundi ogundi nga twaba omu kifo ekibasinziramu oKibbumba okusaba, ni tusangaana omwala omugalama eyabbaireku omuzimu ogwamulagulisyanga. Omwala oyo ng'asunisia abasengwabe empiiya nydingi ino okuzwa mwabo abeyalagulangaku.

¹⁷ Oweyatuboine, n'atandiika okutusengererya nga waceera ati, "Abantu banu abali okubamanyikisya engeri egimwezya okulokoka baweererya ba Kibbumba aKirira Nakimo."

¹⁸ Omwala oyo ekyo ni yeeyongera ng'akikola okumala enaku egyptera. Ekyazwiremu oPawulo ni yeesinya, era n'acuukira omwala oyo, n'akoba omuzimu ogwamubbaireku ati, "Omu liina lya Yesu Kurisito nkulagira, omuzweku!" Ananyere awo omuzimu ogwo ni gumuzwaku.

¹⁹ Abasengwa b'omwala oyo owebaboine ng'omuzimu guzwire oku mwala oyo, ni bakitegeera bati osuubi w'okusuna ebyobusuni okuzwa mwabo omwala oyo abeyalagulangaku awoirewo. Awo ni bakayuka, ni bakwata oPawulo n'oSiira, ni babakinkinuca paka mu

kisaawe ky'omu kibuga ekyo ab'embuga egibatyamanga okuwozesya emisango.

²⁰ Owebabatuuca, ni babeemererya omumaiso g'abalamuzi, ni babawaabira bati, "Abantu abo Bayudaaya, neye bali kutabulatabula ekibuga kyaiswe.

²¹ Bali kwegesya empisa amateeka agaiswe aBalooma egigatitatwirirya okukwata ooba okwabiraku."

²² Awo ekiziima ky'abantu ababbaire bayoolookere okwiza egibali bona ni beeyunga kwabo ababbaire bakubba oPawulo n'oSiira. Abalamuzi ni balagira abaisirikale batolemu oPawulo n'oSiira ebizwalo byabwe kaisi babakubbe emiigo.

²³ Owebamalire okubafaamuula bundi ino, ni babadyaka omu mabuusu, era ni balagira omukuumi w'amabbuusu ababbeeku butiribiri.

²⁴ Yena oweyawuliire ebiragiro ebyo, n'abaingirirya nakimo mu kadukulu kadi ak'omunda nakimo, n'ebigere byabwe n'abitibika omu gabaabo agazito agebayeesere ooti kijooko kaisi tibasodoka.

²⁵ Obwire obwo ooti-so mu kiire aakati, oPawulo n'oSiira babaire mu kusaba n'okwemba enyembo egiwuuja oKibumba, abasibe abanaabwe abandi ibo nga webabawulisisya. ²⁶ Omu kibbwatukira awo, ni wagwawo omusisi ow'amaani nakimo eyatengeeterye paka misingi gy'amabbuusu. N'ekyazwiremu enjigi gy'amabbuusu gyongayona ni gyeigula, n'enjegere egibabbaire basibisirye abasibe ni gitibuka.

²⁷ Omukuumi w'amabbuusu okwaba okusismuka, yaabire okubona ng'enjigi gy'amabbuusu nga njigule. Awo n'asowolayo empiimaye ati yeite, olwo ng'aseega ati abasibe basodokere.

²⁸ Neye oPawulo n'amwaminkirira ati, "Oleke tiweekola akabbik-abbi! Swenaswena ngonu tulimu."

²⁹ Awo omukuumi w'amabbuusu n'atumisyा eitaala, n'ayalamuka okwingira oPawulo n'oSiira omu babbaire, n'akoma amazwi abigere byabwe nga waadegeizera.

³⁰ Awo n'awuluca oPawulo n'oSiira e nza, n'ababuulya ati, "Basebo, niki ekintekwa okukola zena okulokoka?"

³¹ Ibo ni bamukoba bati, "Oikiririrye mu Musengwa oYesu, yaku-lokola, era n'ab'omu kisitokyo bona owebamwikiririryamu, ya-balokola."

³² Batyo ni batandiika okulaabba obukwenda obukwata oku Musengwa eeri iye aamo n'ab'omu kisitokye bonabona.

³³ Omu kiire ekinyere ekyo, omukuumi w'amabbuusu oyo n'abawulucaamu, n'abatwala awantu n'abamiga ebiso by'amakubbe. Oweyabbaire yankumala ekyo, bona ni bamubatiza iye aamo n'ab'omu kisitokye bonabona.

³⁴ Awo n'atwala oPawulo n'oSiira paka mu kisito e wuwe n'abainula ebyokulya nga musangali ino, iye aamo n'ab'omu kisitokye bonabona, olw'okubba yabbaire aikiririirye omu Kibumba.

³⁵ Owekwaceire, abalamuzi ni basindika abaisirikale baabwe eeri omukuumi w'amabbuusu n'ekiragiro ati, "Oteere abasaiza abo."

³⁶ Awo omukuumi w'amabbuusu n'akoba oPawulo ati, "Nambu abalamuzi balagiire bati inywe mbateeere. Aaso muwuluke mwewayabire mwidembe."

³⁷ Neye oPawulo n'akoba abaisirikale ati, "Batuubbire mulwatu amantasooka kutuwosesya neenu tuli n'obutyami mu Looma, ni batudyaka n'omu mabbuusu. Kaisi atyanu ekibaliku bati batwetoleku kimigi! Ekyo bbe. Ibo abanyere niibo ababba baize aanu era batwerekere okutuwuluca munu."

³⁸ Abaisirikale ni bairayo era ni batuuca ebibono ebyo egiri abalamuzi. Abalamuzi owebawuliire bati kaisi oPawulo n'oSiira bali n'obutyami ng'aBaloomaa, ni batya.

³⁹ N'olwekyo, ni baiza ni beenenya egiri oPawulo n'oSiira, era ni babeereka okubawuluca e nza w'amabbuusu, ni babeegairira bazwe omu kibuga ekyo.

⁴⁰ Awo oPawulo n'oSiira obwawulukire omu mabbuusu, baabire mu kisito kya Lidiya, egibaajiirye aboluganda abandi, ni babairyamu amaani. Kale awo ni bazwa omu kibuga e Firipi.

17

OPawulo ng'ali omu Sesalonika

¹ Okuzwa omu Firipi, oPawulo n'abainaye ni batambula okubita omwAnfipooli n'omwApoloniya, ni batuuka omu kibuga e Sesalonika omwabbaire eikumbaaniro ly'aBayudaaya.

² Ng'empisaye oveyabbaire, oPawulo n'ayabanga omwikumbaaniro. Era, okumala eSaabbaato isatu ng'owegyabbaire giiranganaku n'awanyisyagananga ebiseego n'ab'omu kibuga ekyo ng'aijulira eBiwandiike.

³ Yabasonzoleranga amakulu g'eBiwandiike ebyo aamo n'okukikakasa ati oKurisito yammaire n'okubita omu kugada era n'okuzuukira. Nabakobanga ati, "OYesu onu ogumbakobera niiye oKurisito."

⁴ OPawulo n'oSiira ni bayezya okugaluca abamo oku Bayudaaya abo abamuwlisisyanga, era ni babeegaitaku omu kwikiririry omu Yesu. Era n'aBayonaani bangi abatya oKibbumba, oomwo nga mwoteekere n'abakali ab'ekitiisya omu kibuga.

⁵ Neye aBayudaaya abasigairewo ni bakwatira oPawulo n'oSiira engongi. N'olwekyo ni basolongayo abantu ab'emyoyo emibbimibbi abayenjerera omu sokooni, ni beerya ekiziima. Olwo ni babacoolesya, ni batandiika okwedii mira omu kibuga. Awo ni baalamuka ni balumba ekisito kya Yasoni oPawulo n'oSiira omu babbaire bacaire, bati babaleete omu b'obwezye b'ekibuga ekyo babawosesye.

⁶ Owebatabaajiirye, ni bakinkinuca oYasoni onyere n'abamo oku boluganda abebaajiirye okubatwala eeri ab'obwezye. Babatwalanga webaasyamika bati, "Abantu banu abatabangwire kumpi ekyalo kyonakyona mbanu batuukire n'aanu,

⁷ kaisi dala oYasoni n'abacaaza n'okubacaaza e wuwe. Banu bonabona bajeemeire amateeka ga Kaisaali nga bakoba bati waliwo okabaka ogondi, ogubeeta nambu Yesu."

⁸ Abantu ab'omu kibuga aamo n'ab'obwezye omu kibuga owebawuliire ebibono ebyo, ni basamalala.

⁹ Neye oluzwanyuma, owebamalire okutoola oku Yasoni n'abainaye empiya ng'omusingo gw'okweyemerera, ni babateera baabe.

OPawulo ng'ali omu Bbereya

¹⁰ Olw'aboluganda okutya bati demba tete abantu baiza okulumba oPawulo n'oSiira, owekwairugaire, ni babasindika baabe e Bbereya. O Pawulo n'oSiira owebatuukire omu kabuga k'e Bbereya, ni baaba omwikumbaaniro ly'a Bayudaaya balaabbe ekibono kya Kibbumba.

¹¹ Atyanu, okutafaananaku ng'ab'e Sesalonika, ab'e Bbereya ibo babbaire bantu b'eiwooyo. Era babbaire mairumairu okuwulisisya ekibono kya Kibbumba, ni beekeenenyanga eBiwandiike buli lunaku okukakasa ooba ng'oPawulo n'oSiira ebibatumula dala bituuce.

¹² Omu ngeri eyo, bangioku Bayudaaya ni baikiriry, era n'a Bayonaani bangi, oomwo nga mwotwalirye abakali ab'ebitiisya aamo n'abasaiza bangi bona ni baikiriry obukwenda obukwata oku Yesu.

¹³ ABayudaaya ab'omu kibuga e Sesalonika owebawuliire bati oPawulo atyanu ali mu Bbereya gy'alaabba ekibono kya Kibbumba, yona ni baabay. Owebatuukire, ni batabulatabula abantu ni baba-coolesya okwediima.

¹⁴ Amangu ago aboluganda ab'omu Bbereya ni basindika oPawulo oku mwalo, aboluganda abandi nga bamwerekaku, neye ibo oSiira n'oTemuseewo ni basigala.

¹⁵ Abo abeerekereku oPawulo bamutuuciirye nakimo paka mwAsene kaisi ni bakanga n'ekiragiro okuzwa egiri oPawulo ati oSiira n'oTemuseewo batire baize bamwegaiteku.

OPawulo ng'ali omwAsene

¹⁶ OPawulo ng'ali omwAsene akuumire oSiira n'oTemuseewo, ni kimuluma ino omu mwoyogwe olw'okubona ekibuga kyonakyona nga kiizulazulaine bifaananyi eby'okusinza.

¹⁷ N'olwekyo, ng'ali omwikumbaaniro n'akubbaganianga ebiseego n'a Bayudaaya aamo n'a Batali Bayudaaya abatya oKibbumba. Era n'ayabanga nabuli lunaku n'omu katalokutumula n'abaabbangayo.

¹⁸ Ekyazwiremu, abamo oku beegesi abakagezimuunyu ab'omu bibula ebibir, ekimo ekibeetanga bati Beepikuulo n'ekindi bati Basitoiki, ni batanula okumwakanisy. Era ni bakobanga bati, "Tete onu alabankana niki abula n'ekyamaite?" Kaisi abandi ibo ni bakobanga bati, "Kiboneka atumuulirira ku bakibbumba abetutamaite." Ekyagirire ni batumula batyo, oPawulo yabbaire alaabba bikwata ku Yesu n'oku kuzuukira.

¹⁹ Awo abakagezimuunyu abo ni beeta oPawulo okwiza omwAle-wopaago, akakiiko k'a Bayonaani akakulu, ni bamukoba bati, "Aaso kaade otukobereku swena oku njegesya empyaka eenu egystumulaku.

²⁰ Ebyotumulaku ebyo titubiwlirangaku, kale tutaka obitusonzolere tubitegeere."

²¹ Batumwire batyo olw'okubba ab'Asene bonabona, aamo n'abawuli baamu tibakolanga mulimo gundi gwongwona okutoolaku ogw'okutumula oku bintu, ooba okuwulisisya biseego ebiyaaka.

²² Awo oPawulo n'ayemerera omumaiso g'ab'akakiiko k'Ale wopaago n'abakoba ati, "Bantu inywe ab'Asene, mbona dala nga muli banadiini ino.

²³ Owembaire ntambulatambula omu kibuga kyanywe nga wenekeenanya omu bibbaali egimusinzira, njajiiryemu n'ekyoto eky'esadaaka nga kiriku n'ekiwandiike kiti: 'EERI OKIBBUMBA ATALI OMUMANYE.'

Atyanu, oyo nenza ogumusinza ng'atimumanye eeri inywe niiye oyo nze ogumbamanyikisya.

²⁴ "Niiye oKibbumba oyo eyakolere ekyalo era nabuli kimo ekikirimu. Niiye oyo afuga ebintu byonabyona ebiri omwigulu n'oku kyalo, era tatyama mu masabo abantu-obuntu agebombeka.

²⁵ Mpaawo kintu ekiyeetaaga abantu okumukolerera ooti-so amo aliku n'ekyadamba, olw'okubba iye niiye awa abantu obwomi n'omwota ogubayeera. Era, niiye abagabirira buli kantu.

²⁶ Okuzwa omu muntu omoiza oguyasookere okubbumba yakolereku abantu ab'amawanga ag'engeri n'engeri kaisi bayezye okukwalaama okwizulya ekyalo okumalaku. Yakolere ebyo ng'amalire okubagerekera ebiseera ebibamalanga, era n'okubasalira amansalo g'ebifo ebinanyere omu basenga ng'obutyami bwabwe.

²⁷ Era oKibbumba yabikolere kaisi abantu bamunoonie amo ni baaniriryu okumamanta bategeere niki ekyali bamusune, waire nga tali yala yala nabuli moiza kwiswe.

²⁸ Olw'okubba nti niiye agira ni tubba aboomi, niiye atweyesya okutambula, era niiye atubbeesyawo. Era, ng'abamo oku bantu baanywe abayiya ebikwate owebakitumwire: 'Swenaswena tuli baanabe.'

²⁹ "N'olwekyo, aale ng'owetuli baana ba Kibbumba, titwaseega tuti iye ali ooti bintu ebibayeesa kuzwa mu zaabbu ooba efeesa ooba amabbaale, ebyo ebifaananyi-obufaananyi abantu ebibekolara kuzwa mu kuyiya na bumanyi eby'obuntu.

³⁰ Enyuma eedi, ebyo abantu ebibakolanga olw'okutamanya kwabwe, oKibbumba tiyabifangaku. Neye atyanu alagira abantu bonabona yonayona egibali okwenenya.

³¹ Ekyo kityo olw'okubba yasalirewo olunaku oluyalisaliraku ekyalo kyonakyona omusango omu bwenkanya, okubitira omu muntu iye onyere oguyeerondeire. OKibbumba okukakasa omumaiso g'abantu bonabona ng'oyo niiye eyalikola ekyo yalagire na kuzuukiza muntu oyo nago."

³² Awo ab'akakiiko owebawuliire oPawulo ng'atumula oku kuzuukira, abamo kwibo ni bamunyaiya, neye abandi ibo ni bamukoba bati, "Tutaka weeyongere okutukobera kwekyo omulundi ogundi."

³³ Awo oPawulo n'azwa egibali n'ayaba.

³⁴ Neye era, ni wabbaawo abantu abamo oku babbaire awo abairire oku lubbaalwe, ni baikiririryu omu Yesu. Mwabo niimwo omwabbaire oDiyonisiiyo omoiza oku b'akakiiko k'Alewopaago, n'omukali eriinalye bati Damali, aamo n'abandi.

18

OPawulo ng'ali omu Kolins

¹ Ebyo owebayawo, oPawulo n'azwa omwAsene n'ayaba e Kolins.

² Eeyo n'ayajiryayo oMuyudaaya ogubeeta bati Akwira, omubyale w'omwitwale ly'e Ponto, eyabbaire yankawulikanga okuzwa omwitale aamo n'omukaliwe oPulisikira. Babbaire bawulikire olw'okubba okabaka oKirawudiyo yabbaire alagiire aBayudaaya bonabona bazwe omu Looma. OPawulo n'ayaba okubabona,

³ era engeri omulimo ogubakolanga okwebbesyawo bona egigwabaire kukola weema nga iye, n'abbanga nabo ni bakoleranga aamo.

⁴ Buli Saabbaato, oPawulo n'ayakananga n'aBayudaaya aamo n'aBayonaani omwikumbaaniro ng'agezyaku okubaikiririsya obukwenda obukwataoku Yesu.

⁵ OŠiira n'oTemuseewo owebatuukire omu Kolinso okuzwa e Makedoonyi, oPawulo eby'okukola eweema n'abizwaku ni yeemalira ku kulaabba kibono kya Kibbumba kwonkani eeri aBayudaaya, nga wabazonzolera ati oYesu niiye oKurisito.

⁶ Neye owebamwakanisiryre ni bateekaku n'okumuzuma, yena n'abeeenkabaku era n'abakoba ati, "Owemujigirikanga olw'okugaana obukwenda bwa Kibbumba musango gwanywe, nze atyanu mbabulaku buvunaanyizibwa. Era okuzwa atyanu njaba kulaabbanga eeri Batali Bayudaaya."

⁷ Atyo oPawulo n'azwa omwikumbaaniro, n'ayaba oku mulirano awo, omu kisito ky'omusaiza ogubeeta batit Titaayo Yusito, eyabbaire omusaiza asinza eino oKibbumba.

⁸ OKulisipo, eyabbaire omukulu w'eikumbaaniro, aamo n'ab'omu kisitokyebonabona ni baikiririrya omu Musengwa, era n'ab'e Kolinso bangi abawulisisiryre oPawulo ni baikiririrya omu Yesu era ni bababatiza.

⁹ Lumo omu kiire, oPawulo n'asuna okwolesebwa ng'oMusengwa amukoba ati, "Tiwaaaty, weekalangule okutumula ebinkwataku, tiwawaamu amaani,

¹⁰ olw'okubba nze ndi aamo na iwe. Mpaawo eyakulumba ooba okukutuucaaku akabbikabbi olw'okubba ndi n'abantu bangi omu kibuga munu."

¹¹ N'olwekyo oPawulo n'abba oomwo n'amalamu omwanka mulamba n'ekitundu ng'ayegesya abantu ekibono kya Kibbumba.

¹² OGaliyo oweyabbaire nga niiye omufugi w'eitwale ly'Akaya, aBayudaaya ni basalira aamo olukwe ni bawkata oPawulo, ni bamutwala omu kooti y'embuga.

¹³ Awo ni bamuwaabira batit, "Omusaiza onu asendasenda abantu okusinza oKibbumba omu ngeri evuna amateeeka."

¹⁴ Neye oPawulo oweyabbaire ati atandiike okwewozyaku, oGaliyo n'akoba aBayudaaya ati, "Inywe Bayudaaya, singa ekimuvunaana omusaiza onu kibbaire kisobyo eky'amaani ooba eibbengo eriri awo erinene, kyankubbaire kirimu amakulu nze okuwulisisya ekimukoba.

¹⁵ Neye ng'owekiri kiti enkayaana gyanywe gikwata ku bibono, na ku maliina, na ku mateeka gaanywe, mubimalire eeyo inywe abanyere oku banyere; nze tinalamule ensonga egyo."

¹⁶ Atyo n'alagira bababbinge omu kooti awebasalira emisango.

¹⁷ Awo bonabona niiwo okucuukira oSositeneesi, omukulu w'eikumbaaniro, ni bamukubbira awo omu luuga lw'ekooti. Neye oGaliyo iye nandi n'abafaaku.

OPawulo airayo omwAntiyokiya

¹⁸ OPawulo n'amala omu Kolinso enaku egycera. Oluzwanyuma, n'aseebula aboluganda, n'aserengeta oku mwalo e Kenkereya, oPulisikira n'Akwira ng'abamwerekaku, egiyabbaire n'okuniina omu lyato baabe e Siiriya. Ng'ali omu Kenkereya kaisi baize baniinenge

omu lyato, yamweireku enziirigye olw'ekyeyamo ekiyabbaire akolere okulaga ati atyanu akituukiriiry.

¹⁹ Owebatuuka omwEfeeso, oPawulo n'aleka oPulisikira n'Akwira okusigala aawo, iye n'ayaba n'aingira omwikumbaaniro ly'oomwo n'ayakananga n'aBayudaaya abeyaajiiryeyo oku bikwata oku Yesu.

²⁰ Abamo kwibo owebamusabire bati agire ng'akaali aliku nabo okumala akaseera akeera, iye n'agaana.

²¹ Neye era oweyabbaire abaseebula n'abakoba ati, "Owekwalibba kutaka kwa Kibbumba, naliira." Awo n'aniina omu lyato okuzwa Efeeso ni yeeyongerayo.

²² Oweyatuukire oku mwalo e Kaisaaliya, n'azwa omu lyato n'aniinaniina okwaba e Yerusaalemi okusugiryaku ekanisa eyo. Oweyamalire, n'aserengeta okwaba Antiyokiya.

²³ Oluzwanyuma lw'okumalaku akaseera omwAntiyokiya, oPawulo n'ayaba ng'abitabita kifo ku kifo okumalaku ebitundu by'omwitwale ly'e Galatiya n'omu Furigiya, nga wairyamu abaikiriry bonabona amaani.

²⁴ Ebyo nga byaba omumaiso, oMuyudaaya moiza eriinalye bati Apolo, omubyale w'Alekizandereya, n'aiza omwEfeeso. Omusaiza oyo yabbaire mutumuli musa, kaisi ng'omu kusonzola eBiwandiike takwatika.

²⁵ Yabbaire nga yasomere n'akenkuka omu bintu ebikwata oku nzira ya Musengwa. Era ng'ali n'ekibinyibinyi okutumula oku bifa oku Yesu, era ng'abyegesy n'atuuciryaku kusani ng'owebiri. Okutoolaku kiti, okubatiza kwonkani okuyabbaire amaite kwabbaire kuudi oYokaana okuyayegesyanga.

²⁶ Apolo oyo n'atandiika okulaabba ebikwata oku Yesu n'obugumu omwikumbaaniro. OPulisikira n'Akwira owebamuwlire ng'atumula, ni bamwaniriza omu kisito kyabwe, ni bongera okumusonzolera nga batuciryaku kusani ebikwata oku nzira ya Kibbumba.

²⁷ Apolo oweyatakire ati ayabe eeyo omwAkaya alaabbe obukwenda bwa Kibbumba, aboluganda ni bamuwagira, era ni bawandikira abaikiriry ba Yesu ab'omwAkaya bamwanirize. Era oweyatuukireyo, n'abbeera ino abo oKibbumba abeyabbaire akwatiire ekisa n'abaikiririsya okumwikiriry,

²⁸ olw'okubba yayakanisyanga ino aBayudaaya omu luujude n'abakira, ng'ajulira omu Biwandiike okukakasa ng'oYesu obwali niiye oKurisito.

19

OPawulo alaabba omwEfeeso

¹ Awo Apolo ng'ali omu Kolins, oPawulo iye n'akwata enzira ebita omu mankatikati g'ebitundu eby'eky'e ngulu n'atuuka omwEfeeso. Eeyo n'ayajiryayo abamo oku baikiriry ba Yesu

² n'ababuulya ati, "Owemwaikiriiry omu Yesu mwasunire oMwoyo oMutukulye?"

Ibo ni bamwiramu bati, "Aa naire, era waire kuwulira tituwuliran-gaku tuti waliwo ekintu ekibeeta bati Mwoyo oMutukulye."

³ OPawulo n'ababuulya ati, "Kaisi okubatiza okubababatizire kwabaire kwemereire ku musingiki?"

Ibo ni bamwiramu bati, "Kwabbaire kwemereire ku biibyo oYokaana ebiyayegeserye."

⁴ OPawulo n'abakoba ati, "Okubatiza oYokaana okuyakolanga kwabbaire kw'abantu kulaga bati beenenyere. OYokaana yakobere abantu ati waliyo omuntu amuzwaku e nyuma era oyo gubabba baikiririyemu, awo-so ng'atumula ku Yesu."

⁵ Abo abawulisisya oPawulo owebawuliire ebyo, bona ni bababatiza omu liina lya Musengwa waiswe oYesu.

⁶ OPawulo owejabateekerekereku engalogye oku mitwe gyabwe buli moiza kwibo, oMwoyo oMutukulye n'amwikaku, ni batandiika okutumula omu ndimi* era n'okuwa obunaabbi.

⁷ Okubala bonabona aamo babbaire ooti abasaiza ikumi na babiri.

⁸ Okumala eibbanga ly'emyeri misatu egaiririireku, oPawulo n'ayabanga bulijo omwikumbaaniro ery'aawo, n'ayakananga nabo n'obugumu ng'ekyagezyaku ati abaikiririsye obukwenda obukwata oku bwakabaka bwa Kibbumba.

⁹ Neye abamo kwibo owebasuukire bakakanyali b'emyoyo ni bagaana okwikirirya, kwekyo ni bagaitaku n'okuzumirira eNzira ya Musengwa omu lwatu, iye n'abazwaku. Era yaabire n'abeege ba Yesu ababbairekuuwo, n'akubbanga enkumbaanagye buli lunaku omu kizimbe ekibeegeseryamu ekya Tulaano.

¹⁰ OPawulo atyo n'asomeseryanga muumwo abantu okumala emyanya mibiri, n'omu ngeri eyo kumpi ooti abantu bonabona ab'omwAsiya, aBayudaaya aamo n'aBatali Bayudaaya, ni bawulira obukwenda bw'ekibono kya Musengwa.

Abataane ba Sukeva beegererya oPawulo

¹¹ OKibbumba n'akolanga ebyewunyo bingi ino okubitira omu Pawulo,

¹² Ng'abantu bakwata n'obutambaala ooba obugoye obuguniireku oku mubirigwe ni babutwalira abantu abalwaire babukwateku, era obulwaire bwabwe ni bulamirawo, waire emizimu nga gibazwaku.

¹³ Atyanu, abamo oku Bayudaaya bona ababitabitanga nga babbinga emizimu oku bantu, omu kwebitirirya, ala bona ni bagezyaku okukolesya eriina lya Musengwa oYesu okugibbinga. Babbaire bakoba bati, "Om u liina lya Yesu oPawulo ogwalaabba, mbalagira muzwe oku muntu onu!"

¹⁴ Kwabo ababbaire bakola ekyo niimwo omwabbaire n'abaisuka omusanzu abataane bakabona akira obukulu w'aBayudaaya eriina bati Sikeva.

¹⁵ Neye lumo, owebakolere ekinyere ekyo oku moiza oku bantu, omuzimu ni gubairamu guti, "OYesu ekyali nkimaite, era n'oPawulo yena mmaite ebimufaaku. Neye inywe tete kaisi mweyeta niki?"

¹⁶ Awo oodi eyabbaireku omuzimu n'abajunukira, era n'abayinga bonabona. Kale n'abakubba bundi ino okutuuka n'okubairuca okuzwa omu nyumba nga bali bwere era nga basanka.

17 AMawuliro g'ekikole ekyo owegagewire omu matwi g'abatyami b'omwEfeeso, aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya kitabulye, bonabona ni baizula okutya, awo ni bawa eriina lya Musengwa oYesu ekitiisya.

18 Bangi ababbaire baikiririiryre omu Yesu olw'ekikole ekyo ni beetoolayo, ni baatula nga webeenenya ebikole byabwe ebibbibibbi mulwatu.

19 Era abo ababbaire bakolanga ebyeirogoo ni bakumbaania aamo ebitabo ebibakolesyanga omu mulimo ogwo ni babikumaku omusyo awo nga n'abantu bonabona babona. Okwaba okubalabalamu obungi bw'empiiya egizwa omu ebitabo ebyo ebiboocerye, bwabbaire aamo ebindusu by'efeeza 50,000.

20 Omu ngeri eyo, ekibono kya Musengwa ni kyaba nga kyeyongera okusalaana n'okubba eky'amaani omu myoyo gy'abantu.

21 Ebyo owebyawoire, oMwoyo n'alungamya oPawulo n'asalawo okwaba e Yerusaalemi ng'abitira omu Makedooniya n'omwAkaya. Era n'akoba ati, "Owenalibba ntukireyo, ndi n'okucaalaku n'e Looma yona."

22 Era n'atuma ababiri kwabo abamubbeeranga, oTemuseewo n'Erasito, bamusooke okwabanga omwitwale ly'e Makedooniya, iye ng'akaali asigalakuuku omwitwale ly'Asiya.

Akeediimo omwEfeeso

23 Omu kiseera kumpi ekinyere ekyo, ni wabbaawo okwediima okw'amaani omwEfeeso nga waliwo abaakanisyia abikwata oku Nzira ya Musengwa.

24 Wabbairewo omusaiza omuyeesi w'ebintu ogubeeta oDementoliyo, eyakolesyanga efeeza okuyeesa obufaananyi obutono obuaananyaku n'ekyo ekikulu ekyo nkuni omukali Aluteemi. Okubita omu mulimogwe, yazwereireku n'abayeesi abainaye okusuna obusuni obutali bwa muzenyo.

25 Lumo, omusaiza oyo n'akumbaania abayeesi abo era na badi abakolanga ebisuubuuzi ebikwatagana n'eky'obuyeesi, n'abakoba ati, "Bainange, mumaite kusani ng'obusuni obweraku obutusuna buzwa mu mulimo gwaiswe gunu.

26 Neye mubona era mwewuliriraku abanyere ng'omusaiza onu oPawulo owaabbeegereiryre era atyo n'agaluka abantu bangi, timwEfeeso mwonkani neye kumpi ooti omwAsiya mwonamwona. Abakoba nambu ebifaananyi abantu abanyere ebibayeesa tibakibbumba abananyerenyere.

27 Tuli mu kazigizigi, tirwakubba kiti omulimo gwaiswe abantu baiza kutandiika okugubityamu amaiso kyonkani, neye baiza n'okujolonga eisabo lya nkuni omukali Aluteemi ow'ekitiisya. Era waire nkuni yena onyere, ogubasinza omwAsiya mwonamwona n'omu byalo ebindi okumalaku, ekitiisakyne kiiza kuwaawo."

28 Abayeesi owebawuliire ebyo, ni balaluka, awo ni batandiika okukubba olukero nga webakoba bati, "Aluteemi w'aBefeeso niiye akira!"

29 Kale okwediima n'olukero bisaalaana ekibuga kyonakyona. Ekiziima ky'abantu ni kikwata oGaayo n'Esitaluuko, abo nga batambulanga

n'oPawulo neye nga bazwera Makedooniya, ni babakinkinuca. Kyonakyona aamo ni kiyooolooka okwesuka omu kizimbe ky'emizeenyo ekyabbairemu ekisaawe, babawozesye.

³⁰ OPawulo n'ataka okwaba egiri ekiziima ky'abantu yeebonekesye ayezye okutumulaku egibali, neye abeegi ba Yesu ni batamuganya.

³¹ Era n'abamo oku bafugi ab'omwitwale ly'Aсиya ababbaire abakaagwabe ni bamuweererya obukwenda nga bamwegairira okutagezyaku okwaba okwingira omu kizimbe ky'emizeenyo okuteeka obwomibwe omu kazigizigi.

³² Omu kiseera ekyo akavuuyo ni kabba omu lukumbaana. Abamo bakookanga nga bakoba kiinu, abandi nga bakooka bakoba kiidi. Kaisi nga n'abantu abakira obungi abaliwo nga tibamaiteku na lwaki bakumbaaniire awo.

³³ Awo aBayudaaya ni bayindiikirya omusaiza bati Erigizanda okuzwa omu kiziima okwaba omumaiso g'abantu. Abamo oku bantu ababbairewo owebababoine nga bakola ekyo, ni batandiika okwaminkirira omusaiza nago nga bamulagira okutumula egibali. Awo Erigizanda n'agerya n'engalo okubakoba bamuwulisiye nga yeewozyaku omumaiso g'abantu.

³⁴ Ala owebategeire bati oPawulo yena Muyudaaya, ni bongera okwasyamikira nakimo aamo okumala esaawa ooti ibiri nga bakoba bati, "Aluteemi w'aBefeeso niiye akira!"

³⁵ Awo omusaiza omukungu akola ng'omuwandiiki ow'ekibuga n'asirica abantu. Awo n'abakoba ati, "Bantu b'Efeeso bainange, neso muntuki oku kyalo kunu atamaite ng'ekibuga ky'aBefeeso oweekiri niikyo ekikuumi ky'eisabo ly'Aluteemi ow'ekitiisy aamo n'ekifaananyikye ekyazwire omwigulu?

³⁶ Aale ng'owekiri nti mpaawo ayezya okwakanisa ekyo, kisaaniire mwikaikane, timwakola ekintu kyonakyona omu kweyuna.

³⁷ Muleetera abantu banu, waire nga tikiri kiti waliyo ekibanyakire okuzwa omu masabo, ooba kiti bazumire nkuni waiswe omukali.

³⁸ Aale abba ng'oDementoliyo n'abayeesi abainaye bali n'ekibavunaana omuntu yenayena aanu, ekooti gy'embuga giriwo njigule, n'abalamuzi balimu. Eeyo gibabba baabe bawaabe.

³⁹ Nga waliwo ekintu ekindi ekibaluma ekimwankatakire okwanjula, mukireete bakikolereku mu lukumbaana ludi amateeka agegaikiriryia olubbaawo buliju.

⁴⁰ Ekyo kityo olw'okubba n'owentumulira aalu bayezya n'okutuvunaana omusango gw'okwediima obwolingoingirira ebintu ebibbairewo olwatyanu. Tubulaku ensonga egitwezya okuwa okumatiza lwaki akavuuyo ako kagwirewo."

⁴¹ Era omukungu oyo owejamalire okutumula ebyo, n'alagira olukumbaana lusansukane.

20

OPawulo ayaba e Makedooniya e Buyonaani

¹ Okwediiima owerkalekeiraawo, oPawulo n'ayetesya abaikiriryia ab'oomwo, n'atumula egibali ebibono bingi eby'okubairyamu amaani. Owejamalire, n'abaseebula era n'ayaba e Makedooniya.

² Yabitabitanga omu bitundu eby'omu nzira egiyakwaite nga waalaabba eeri abaikirya ababbairemu ebibono eby'okubairyamu amaanii, paka oweyatukire omu Buyonaani,

³ egiyabbaire okumala emyeri misatu. Oweyabbaire yeetegeka okukwata emeeri okwaba e Siiriya, n'akivumbula ati aBayudaaya babbaire basalire olukwe okumwitira oku meerii. Kale n'asalawo okukanga e nyuma abitire Makedooniya okwiguka e Siiriya.

⁴ Omu lugendolwe, oSopateeri omutaane wa Piilo ow'e Bbereya, n'Esitaluuko n'oSekundo ab'e Sesalonika, n'oGaayo ow'e Derubbe, n'oTemuseewo, n'oTukiko n'oTulofimo ab'omwitwale ly'Aasiya niibo ababbaire abamwerekeraku.

⁵ Abo ibo batwesookere omumaiso, ni batukuumira omu kabuga e Tulowaasi.

⁶ Enaku gy'omukolo oGubaliiraku eMigaati eGitali Mizumbulukuce owegyawoire, ni tuseyeeya oku meerii okuzwa oku mwalo e Firipi. Oluzwanyuma lw'enaku itaanu, swena ni tubeyungaku omu Tu-lowaasi egitwamalire enaku musanvu.

Ewutiiko bamuzuukiza omu Tulowaasi

⁷ Oku lunaku olwiririra eSaabbaato, ni tukumbaana okulya ekinulo ky'aamo ng'aboluganda. Ananyere awo, oPawulo n'abbaaku n'ebiyatumula eeri abantu. Olw'okubba yabbaire ali n'okusimbuka eizo amakeezi, entumulaye neeba mpanvu ino paka aakati omu kiire.

⁸ Omu kisenge eky'e ngulu eky'oku kalina eyokusatu oku nyumba omu twabbaire tukumbaaniire mwabbairemu amataala ageeraku.

⁹ OPAwulo ng'atumula, omwisuka ogubeeta bati Ewutiiko yabbaire atyaime omu limo oku madinisa. Neye engeri oPawulo egiyabbaire atumula nga tamala, iye omwisuka oyo yabbaire mu kufuluuta ndoolo. Awo endoolo ni gimuyinga, n'ayanuka oku kalina eyokusatu ni yeekubbirawo era ni bamutoola awo ng'afire.

¹⁰ Neye oPawulo n'aniinuka okwaba e gyali, n'amwikaku kaisi n'amufumbaatira, era n'akoba ababbaire awo ati, "Timwakutuka emyoyo, akaali mwomi."

¹¹ Awo iye n'abo abeyabbaire nabo ni baniinaniina okukangayo e ngulu, ni balya ekiinulo ky'omukolo ogw'okuvuna omugaati okubee-bukiriryaku okufa kwa Musengwa, kaisi ni yeeyongera n'okutumula egibali n'aceisyia. Oweyamalire okutumula egibali, n'azwayo.

¹² Abantu ababbairewo ni batoolawo omwisuka oyo ni bamutwala e ika nga mwomi, nga bawulira okwewonerera kubitiriri.

Okuzwa e Tulowaasi okwaba e Mireeto

¹³ Awo iswe ni tukwata emeeri okusooka oPawulo, ni tuseyeeya okwaba omu kibuga Asoosi, egitwabbaire n'okumwajirya atweyungireku yaawo omu meerii. Ekyo kityo olw'okubba iye yatakire ati abitire ku lukalu okutuuuka omwAsoosi.

¹⁴ Owetusinkana omwAsoosi, yena n'aniina omu meerii ni tweyongerayo e Mitireene.

¹⁵ Olunaku olwairireku, ni tuzwayo tuseyeeya paka oku mbale mbale kw'omutala ogubeeta Kiiyo. Kaisi oku lunaku tete olwairireku ni tusala okwaba e Saamo, n'eizo waaku ni tutuuka e Mireeto.

¹⁶ OPAwulo yabbaire asalirewo kubita mwEfeso okwewala okumulwisyia omwAasiya, olw'okubba yatakire atuuke mangu omu

Yerusaalemi, owekibba kyezyeka olunaku lwa Pentekonte girubba lumwaja.

OPawulo aseebula abakulu ab'omwEfeeso

¹⁷ Ng'ali omu Mireeto, oPawulo n'asindika obukwenda omwEfeeso ati bamwetere abakaire b'ekanisa baize bamusangaane.

¹⁸ Owebatuukire e gyali, n'abakoba ati, "Mukimaite kusani ino ng'owentambwirye obwomi bwange nga ndi na inywe okuzwera nakimo oku lunaku olunatuukiireku omwAsiya.

¹⁹ Mpeereirye oMusengwa n'obugondi bwa mwoyo obubitiriri, era aakati omu kugada okunene waire nga nasunire okungezesya okw'amaani olw'enkwae aBayudaaya egibansaliranga.

²⁰ Mukimaite muti mpaawo kintu ekibabbeera kadi kimo ekinesigali-rye ni nkisirikira olw'okutya okukibakobera neye nkibeegeseryenge mulwatu, waire mu bisito byanywe.

²¹ N'alabulanga aBayudaaya n'aBayonaani nti beenenye eeri oKib-bumba, era baikiririrye omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

²² "Atyanu ngonu, ng'oMwoyo oMutukulye anyindiikirirya, njaba e Yerusaalemi neye nga timmaite ekyaba okuntuukaku eeyo.

²³ Ekimmaite kiri kiti, mu buli kibuga omumba njaba okucaala, oM-woyo oMutukulye andabula ati okunsiba n'okungadya binkuumiriire.

²⁴ Neye era, timbalirira ekya nze okubba omwomi ng'ekintu ekikulu. Nze ekikulu kugwisya ikatala lyange n'okutuukirirya omulimo oMusengwa oYesu oguyankwatisirye, ogwo nga niigwo ogw'okukobera abantu aMawuliro aMasa agakwata oku kisa kya Kibbumba."

²⁵ "Atyanu, nze mmaite nti inywe nywenanywena abenabit-abitirekuumu nga ndaabba egimuli ebifa oku bwakabaka bwa Kib-bumba timukaali mwiraayo okumbonaku tete.

²⁶ Kagira nkibbutula egimuli olwatanu nti omuntu yenayena kwinyewe owaajigirikanga, ogwo tigwalibba musango gwange.

²⁷ Ekyo kityo olw'okubba tinezizyazizirye okubakobera byonabyona oKibbumba ebyabatakirya.

²⁸ Mwekuume inywe abananyere, era mukuume n'abantu bonabona abo oMwoyo oMutukulye abeyabakwatisirye ati mulabirire. Mubbe baliisyu b'ekanisa oKibbumba egiyagulire na musaayegwe igwo ogunanyere.

²⁹ Mmaite nti Owenalibba nankuzwawo, abantu abali ooti misege emikambwe balibaingirira era ni bataleka abaikirirya nga tibasunire ebikunulire.

³⁰ Era na mwinyewe abanyere mwalizwamu abantu ni batandiika okwegesya ebyobubbeyi ebirilbya amazima ng'ekibaliku kusimoolya beegi ba Yesu basengererye niibo.

³¹ N'olwekyo mubbe bulindaala! Tikyabazwa omu mutwe nti okumala emyanka misatu atyanu tingoneirye, obwire n'omusana, okulabula buli moiza mwinyewe nga ndi na mu maliga nakimo.

³² "Aale atyanu mbakwatisya oKibbumba abakuum. Era mbak-watisya n'ekibono ekikwata oku kisaakye, ekyo ekyezza okubombeka, ni kibabbeeranga, era ni kibasunisa omugabo mwabo bonabona oYesu abeyatukwirye kibakuumenge.

³³ Tineegombaku feeza ooba zaabbu ya muntu yenayena, ooba ekizwalo kya muntu kadi moiza.

³⁴ Inywe nywena abanyere mumaite ng'owenekoleranga n'engalo gyange ginu ebyo nze aamo n'abenaabbanga nabo ebitwetaaganga.

³⁵ Mu buli kintu kyonakyona ekinakolanga, n'akolanga lw'okutaka kubalaga nti tutyo wetusaaniire okukolanga emirimo n'amaani, kaisi twezye okubbeeranga abo abateesobola, nga twebukirya ebibono bya Musengwa oYesu ebiyakobere ati, 'Okugaba kw'enkabi okukiraku okusuna.'

³⁶ Awo oPawulo oweyalire okutumula ebibono ebyo, n'akoma amazwi awo nabo bonabona, ni basaba oKibbumba.

³⁷ Awo bonabona ni bagwa omu maliga eenu nga webagwa oPawulo omu kifubba.

³⁸ Ekyakirire ino okubanakuwalya, kwabbaire kubakoba ati tibali-rayo kumubonaku tete. Owebamalire, ni bamwerekaku okumutuua egiyakwatiire emeeri.

21

OPawulo ayaba e Yerusaalemi

¹ OPawulo aamo na iswe owetwamalire okuseebulangana ni tubazwaku, ni tuniina omu meeri ni tuseyeeya buterembereri okwaba e Koosi. Owetwatuukireyo, oku lunaku olwairireku ni twaba e Lodeesi, era eeyo gitwazwire okwaba e Patala.

² Eeyo, gitwajiirye emeeri eyabbaire yeetegeka okwambuka okwaba oku mutala gw'e Foinisiya, era ni tuginiina ni twaba.

³ Awo ni tutuuka egitwabbaire twezya okulengera ekizinga oKupulo. Owetwakiseseegereire, ni tukibitaku oku lubba lwakyo olw'e maserengeta, ni tusimba omwitwale ly'e Siiriya. Era ni tutuuka oku mwalo e Tiiro eeyo emeeri giyabbaire eyaba okutiikulira emigugu.

⁴ Omu Tiiro oomwo twajiiryemu abaikiriryra era ni tubba nabo okumala enaku musanvu. Okubita omu kulungamya kw'oMwoyo oMutukulye, abamo oku baikiriryra abo ni bakoba oPawulo aleke okweyongerayo paka Yerusaalemi.

⁵ Neye iswe ebiseera byaiswe eby'okubba awo owebyawoireku, ni tveyongerayo n'olugendo lwaiswe. Abaikiriryra bonabona aamo n'abakali n'abaana baabwe batwerekereku okuzwa omu kibuga paka ku mwalo. Era eeyo, swenaswena aamo ni tukoma amazwi okusaba oKibbumba.

⁶ Owetwamalire okuseebulangana nabo, ni tuniina omu meeri, ibo ni bairayo buli moiza omu kisitokyе.

⁷ Awo ni tveyongerayo n'olugendo lw'oku maizi okuzwa awo oku mwalo e Tiiro, ni tutuuka oku mwalo e Putolemaayi. Eeyo gitwemereire ni twaba okusugiryaku aboluganda era ni tumala nabo olunaku lulamba.

⁸ Eizo waaku ni tuzwa awo era ni tutuuka e Kaisaaliya. Era eeyo, ni twaba omu kisito kya Firipo omulaabbi w'aMawuliro aMasa, era nga niiye omoiza kwabo omusanvu abebalondeire omu Yerusaalemi, era ni tubbanga wuwe.

⁹ Omusaiza oyo yabbaire n'abaalabe bana abaguna, era nga bonabona bali n'ekirabo ky'obunaabbi.

¹⁰ Oluzwanyuma lw'okumala omu Kaisaaliya enaku egyeraku, onaabbi eriinalye bati Agabo n'atuuka okuzwa omwitwale ly'e Buyudaaya.

¹¹ Oweyaizire egitwabbaire, n'akwata omusibiro gwa Pawulo, n'akyesibira ebigere n'amangalo, kaisi n'akoba ati, "OMwoyo oMutukulye akoba ati, 'Omu ngeri enanyere eenu, onyere omusibiro gunu aBayudaaya abali e Yerusaalemi bamusiba bati kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya.' "

¹² Owetwawuliire ebibono ebyo, iswe n'abantu abandi bonabona ababbairewo, ni twegairira oPawulo aleke okwaba e Yerusaalemi.

¹³ Neye iye n'atwiramu ati, "Muli kuuki inywe abeekunja omwademba ni munkutula n'omwoyo? Nze tindi mwetegeki kunsibusibi kyonkani neye n'okufeera omu Yerusaalemi olw'okuweererya oMusengwa oYesu."

¹⁴ Owetwakaire okumucuusa ebiseego oku ky'okwaba e Yerusaalemi, ni tubizwaku nga tukoba tuti, "Aa, oleke ekoy oMusengwa ekyataka, niikyo ekibba kibbeewo."

¹⁵ Oluzwanyuma lw'enaku egyo nga tuli eeyo, ni twetegeka okuni-inaniina okwaba e Yerusaalemi.

¹⁶ Era abamo oku baikiriry ba Yesu ab'omu kibuga eky'e Kaisaaliya, batwerekerekereku ni batutuuca omu kisito ky'omusaiza bati Munasoni eyabbaire n'okutusuza. Omusaiza oyo yabbaire mubyale w'oku kizinga e Kupulo era nga moiza kwabo abasookere okusuuka abaikiriry ba Yesu.

OPawulo acaafrica oYaakobbo

¹⁷ Owetwatuukire omu Yerusaalemi, aboluganda ni batusangaalira ino.

¹⁸ Eizo waaku, oPawulo na iswe aamo ni twaba okubona oYaakobbo, era abakaire b'ekanisa y'omu Yerusaalemi bonabona babbaireyo.

¹⁹ OPawulo owejamalire okubasugirya, n'abalonserya omu bwizulye ebyo byonabyona, okubita omu buweereryabwe, oKibbumba ebiyabbaire akolere omu bantu aBatali Bayudaaya.

²⁰ Ibo abakaire b'ekanisa owebabuliire ebintu ebyo, ni bawuuja ino oKibbumba. Kaisi awo bona ni bakoba oPawulo bati, "Woluganda, wena atyanu ng'owobona, aBayudaaya bali mu nkumi na nkumi abacuukire ni baikiriry omu Yesu neye era nga bonabona bakaali bali n'eiganyi libitiriri okwabira oku Mateeka ga Musa.

²¹ Neye aboluganda aBayudaaya nago abo bawulilire nambu iwe owoobba eeyo omu bitundu ebirimu abantu aBatali Bayudaaya ng'oyegesy, okoba aBayudaaya bonabona ababbaayo oti bazwe oku kukwata aMateeka ga Musa. Era nambu ng'obakoba okuleka okukomola abaana baabwe ooba okusengererya obulombolombo bwaiswe obw'ekiyudaaya.

²² Mwekyo ekyokukola niki? Kaisi era atyanu ng'owoizire, aboluganda abo dala bawulira bati oizire.

²³ "Aale oganye okole kinu iswe ekitwakukoba. Tuli aanu n'abasaiza bana abali n'ekibeeeyamire eeri oKibbumba.

²⁴ Oyabe n'abasaiza banu omu Yeekaalu mukole omukolo nywenanywena oKibbumba okubasuua abatukulye. Ekoy nga kiwoire,

obasasulire babamweku enziiri okutuukiriry ka ekyeyamo kyabwe. Kasita abantu bonabona iwe bakubona awo ng'oli n'abasaiza abo, awo nga bakitegeera bati kaisi ebyo nенca ebibakuwuliraku, tibituuce. Omu kifo ky'ekyo, bakimanya bati iwe okwata aMateeka ga Musa.

²⁵ Neye ekikwata oku baikiriry aBatali Bayudaaya, twabawandikiire ebbaluwa ni tubakobera ekitwasalirewo. Twabakobere tuti bazirire nakimo okulyanga ebyokulya ebibawongere eeri ebi-faananyi eby'okusinza, era n'okuzira osuudo, n'enyama y'ebisolo ebibatasalireku, era n'okwewalira nakimo obulendi."

²⁶ Olunaku olwairireku oPawulo n'ayaba n'abasaiza nago, n'abeegaitaku ni bakola omukolo ogw'okubatukulya. Owebamalire okukola ebyetaagisya, oPawulo n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu okumanyikisa abakabona enaku iye n'abainaye egibamala nga bakola omukolo ogw'okubatukulya era n'ekiseera omu baweerayo esadaaka egyabiraku okulwa buli moiza kwibo.

OPawulo bamukwatira omu Yeekaalu

²⁷ Awo enaku endagaane omusantu egyptokubatukulya owegyabaire gyatira okuwaaku, abamo oku Bayudaaya b'omwitwale ly'Asiya, ni balengera oPawulo omu luuga lw'eYeekaalu. Awo ni bacoolesya abantu bonabona, ni bakwata oPawulo

²⁸ eenu webakooka bati, "Baisirairi banaiswe, mutukwatreku! Omusaiza onu niiye nенca atambula ng'ayegesya abantu mu buli kifo bajolonge eigwanga lyaiswe, n'aMateeka ga Musa, n'eYeekaalu. Kaisi tiniibyo byonkani, tete atyanu ngonu aletere omu Yeekaalu n'aBayonaani atyo n'abebenesya ekifo kinu ekitukulye."

²⁹ Ekyo bakikobere olw'okubba-so babbaire baboineku oTulofimo ow'Efeeso ng'ali n'oPawulo omu kibuga, era nga bakiwala bati oPawulo atyanu ali n'okubba ng'aingireku naye omu luuga lw'eYeekaalu.

³⁰ Awo abantu kumpi ooti bonabona omu kibuga owebawuliire olukero ni beeguluula okwiruka okwaba oku Yeekaalu. Owebatuukire ni bakwata oPawulo, ni bamukinkinuca okumuwuluca e nza w'oluuga lw'eYeekaalu. Era owebamalire ekyo, mangu ino ni baigalawo amageeti.

³¹ Awo nga bagezyaku okwita oPoulo, amawuliro ni gatuuka oku muduumiri w'abaisirikale b'aBalooma eedi bati ekipuga oYerusaalemi kyonakyona kitabukire.

³² Yena tiyalwire, n'ayimbula abaisirikale abeeraku aamo n'abamo oku bakulu baabwe, atyo iye nabo ni baserengeta okwaba abantu egiabbaire. Owebamulengeire, iye n'abaisirikalebe nga baiza ni balekeraawo okukubbyaga oPawulo.

³³ Awo omuduumiri owayatuukire, n'aigerera egiri oPawulo n'amukwata, n'alagira abaisirikale bamusibe n'enjegere ibiri. Era n'abuulya ababbaire awo ati, "Onu tete niki, era niiye onaani?"

³⁴ Ibo abamo oku bantu ababbaire omu kiziima nga bakoba kiinu, n'abandi kindi. Era olw'obuyoga obubitiriri nandi n'ayezya kusuna ekinyenyere. Kale n'alagira abaisirikalebe batwale oPawulo omu kigo ky'abaisirikale.

³⁵ Awo nga bamutwala, nga bamutuucirye awabbaire amadaala, olw'okubba ekiziima ky'abantu ekibesitiriire ekyabbaire kiralukiire nakimo, abaisirikale ni bamugingira ku mabega.

³⁶ Ekyo kityo olw'okubba ekiyindi ky'abantu kyabbaire kiri kubazwangaku e nyuma nga kikooka oPawulo bati, "Oyo mwitebwiti!"

OPawulo yeerwanaku

³⁷ Awo abaisirikale ni batuuca oPawulo omu kigo kyabwe. Owebabbaire ooti-so bamungirye, oPawulo n'akoba omuduumiri w'abaisirikale ati, "Sebo, kaabbo oganye mbeeku n'ekinkukoba."

Omuduumiri w'abaisirikale, n'amwiramu ati, "Emu kaisi omaite oLuyonaani!

³⁸ Ekitegeeza kiti tiniwe oMumisiri oodi eyatanwirewo akeediimo e nyumaku eedi ni yekubbembera abantuabeeyeetanga akakoosi k'abatemo, badi 4,000, ni mwaba omu kigona okuyeekera egavumenti?"

³⁹ Iye oPawulo n'amwiramu ati, "Aa, ndi Muyudaaya azwera omu kibuga e Taasasi eky'omwitwale ly'e Sirisiya, era omutyami w'omu kibuga ekikulu ekityo. Nkwegairiire, onjikiriryе mbeeku n'ekintumula eeri abantu."

⁴⁰ Awo omuduumiri w'abaisirikale oweyamuwaire olukusa, oPawulo n'ayemerera awo oku madaala, n'agerya n'engaloye okusirica abantu. Bonabona owebasirinkiriire, n'atumula egibali mu lutumu lwabwe oLwebbulaniya* ati:

22

¹ "Baganda bange n'ababbaabba, aale atyanu mumpulisisyeku nga mbawa okwewozyaku kwange."

² Owebamuwliliire ng'atumula Lwebbulaniya, ni basirikira nakimo ino.

Awo oPawulo n'akoba ati,

³ "Ndi Muyudaaya, omubyale w'omu kibuga e Taasasi omwitwale ly'e Sirisiya neye n'akuliire mu Yerusaalemi munu. Era omunyere munu munasomeire, ng'anjegesyia niiye okirifuma oGamalyeri. Nakenkukire omu kukwata amateeka g'abazeiza baiswe n'okwenenenkererya era ni mbanga n'eiganyi libitiriri omu bikwata oku Kibbumba, ng'era inywe nywena owemuli atyanu.

⁴ Kagira nayiigaanianga abasengereri ab'eNzira ya Musengwa paka n'oku kubaita, era nga nkwtata abasaiza n'abakali ni mbadyaka omu mabbusu.

⁵ Era nga mwekyo n'okabona akira obukulu aamo n'ab'akakiiko akafuga omwigwanga bayezya okunjulira. Bampaire n'amabbaluwa agannyanjulayo eeri aBayudaaya abanaabwe ab'omu kibuga e Damaasiko. Era ni njabayo ni nkwtata abasengereri b'eNzira eenu nago, ni mbaleeta omu Yerusaalemi ng'abasibe, bababonereze."

OPawulo alonsya oku kucuukakwe (Bik 9:1-19; 26:12-18)

6 "Awo olwatuukire, Owenabbaire njaba omu Damaasiko, nga natira okutuuka, oku saawa ooti mukaaga egypt'omusana, naabire okubona ng'okumoleka okw'amaani okuzwa omwigulu kuneruguuliriihye.

7 Awo ni ngwa ansi, ni mpulira eigono erinkoba liti, 'Sawulo, Sawulo! Lwaki onjiigaania?'

8 "Nze ni njiramu nti, 'Niiwe onaani Musengwa?' Iryo ni liaramu liti, 'Ninze oYesu ow'e Naazaleesi ogwoli kuyiigaania.'

9 Abainange abenabbaire nabo bona baboine okumoleka okwo neye tibawuliire eigono lyoyo eyatumwire na nze.

10 "Nze ni mbuulya nti, 'Olwo nkole ntya, Musengwa?' OMusengwa n'ankoba ati, 'Osetukiremu oingire omu Damaasiko. Eeyo gibakukoberera byonabyona ebintaka okole.'

11 "Olw'okubba okumoleka okw'amaani kudi kwabbaire kunjiremu amaiso, abainange abenabbaire nabo ni b'ankwataku oku ngalo ni bandungamya okuntuua omu kibuga oDamaasiko.

12 "Nga ndi omu Damaasiko, omusaiza ogubeeta bati Ananiya, eyeemaliranga ino omu kukwata aMateeka ga Musa, era aBayudaaya ab'aawo bonabona ogubawanga ekitiisya, n'aiza okumbona.

13 Oweyatuukire, n'ayemerera egendi n'akoba ati, 'Woluganda oSawulo, olibulye amaiso.' Omu kiseera ekinyere ekyo, amaiso gange ni galibulya, ni mmubona.

14 "Awo omusaiza nago n'akoba ati, 'OKibbumba w'abazeiza baiswe akulonderemu otegeere ebyataka okole era obone n'oMuweereryawe oMutuuce aamo n'okuwuliranga eigono erizwire omu munwagwe ekirkukoba.

15 Ekyo kityo olw'okubba oyaba kusuuka muntu eyamumanyikisya eri abantu bonabona ng'obakobera ebyo ebyowuliire n'ebyo boine.

16 Neso aale tete atyanu lwaki ogayaala? Otyo osetukiremu bakubatize era bakunaabyeku ebbibibibibyo nga weegairira oKibbumba.'

Okulaabba omu Batali Bayudaaya

17 "Owenairire omu Yerusaalemi, lumo nga ndi omu Yeekalu omu kusaba, ni newulira ooti muntu aali omu kirooto.

18 Era oomwo ni mbona oMusengwa ng'ankoba ati, 'Oyanguweku, ozwe omu Yerusaalemi olw'okubba abaamu tibaikiriryre ebyo ebyobakobera okujulira ebinkwataku.'

19 "Nze ni njiramu nti, 'Musengwa, abantu banu bakimaite ng'owenayabanga nga nnyingira mu buli ikumbaaniro okunoonia nkuate era nsibe omu mabbuusu era nga nkubba abo abak-wikiririyamu.

20 Era, n'owebaitiire omujuliziwo oSitefaano, nze zena onyere nabairewo nga njikirizagana n'abo abamwitire era nga ninze mbabisire n'ebizwalo byabwe.'

21 "Neye oMusengwa iye n'ankoba ati, 'Iwe oyabe; njaba kukutuma yala yala mu bantu aBatali Bayudaaya.'

22 Ekiziima ky'abantu babbaire bakaali basirikire bawulisisa oPawulo paka oweyaguunyire kwekyo. Awo kaisi ni baasyamika ino bati, "Mumututoolerewo oku kyalo! Oyo omuntu mwite-bwiti! Oyo tasaaniire kubba mwomi kadi!"

²³ Batyo ni bataamira nakimo okwasyamika nga webeeyambulya ebizibaawo era n'okubiwuuba omwibbanga, n'okudumuula enkungu omwibbanga.

²⁴ Awo omuduumiri w'abaisirikale, n'alagira ati baingiryre oPawulo omu kigo, bamufaaamuule n'efalu egiriku emirobo egisima. Yaki-ragiire atyo ng'anoonia ati amo n'abbutula ekinanyereneere abantu ekibamuvunaana ekigira ni bamwasyamikira batyo.

²⁵ Owebamalira okusiba oPawulo n'enkoba, nga bataka okumukubba, n'abuulya omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 eyab-baire ng'ayemereire okumpi naye ati, "Dala kiri omu mateeka okukubba omutyami w'e Looma anambula kusooka kumuwozesya ni bamusingisya omusango?"

²⁶ Omukulu w'ekibinja oyo oweyawuliire ekyo, n'ayaba egiri omuduumiri w'abaisirikale bonabona n'amukoba ati, "Olwo oyaba kukola otya? Nti omusaiza onu mutyami w'e Looma."

²⁷ Awo omuduumiri w'abaisirikale n'ayaba egiri oPawulo n'amubuulya ati, "Onkobere, oli mutyami w'e Looma?" OPawulo n'amwiramu ati, "Niikyo ekyo."

²⁸ Omuduumiri w'abaisirikale n'amukoba ati, "Nze okusuna obutyami omu Looma n'asaswire empiiya nyngi." OPawulo iye n'amukoba ati, "Neye nze obwange bw'obubyale."

²⁹ Abo ababbaire baaba okukaza oPawulo ni bamuzwaku mangu, era n'omuduumiri w'abaisirikale yena atyo. Ekyo kityo olw'okubba omuduumiri yabbaire akimanyicirye ati kaisi ogwasibire Mulooma.

OPawulo omumaiso g'oLukiiko

³⁰ Oku lunaku olwairireku, engeri omuduumiri w'abaisirikale egiy-atakire okumanya nsongaki dala aBayudaaya egibavunaana oPawulo, n'amusibinduuula era n'alagira abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona okukumbaana. Owebaizire, n'aleeta oPawulo egibali n'amwemererya omumaiso gaabwe.

23

¹ Awo oPawulo n'alingirira buterembereri abo ababbairewo, kaisi n'abakoba ati, "Baganda bange, okuzwera nakimo eira paka lwaytanu, omu mwoyo gwange tinewuliramu kinvunaana kyonakyona olw'ebinkolere omu bwomi bwange omumaiso ga Kibbumba."

² Awo oPawulo oweyatatumwire ekyo, okabona akira obukulu Ananiya, n'alagira abo ababbaire okumpi aawo n'oPawulo ba-mukubbe oluwi oku munwa.

³ Neye oPawulo n'amukoba ati, "Ala wena oKibbumba yalikukubba, omunanfunsi iwe! Otyaime awo-so onsalire omusango okusinzirira oku mateeka aate nga wena ngoyo ogavuna ng'olagira oti bankubbe!"

⁴ Abo ababbaire awo nga beemereire okulirana oPawulo ni bakoba bat, "Wobe! Okabona akira obukulu owa Kibbumba omulamba niiye ogwozuma!"

⁵ OPawulo n'abakoba ati, "Oo, baganda bange, munsoniye. Mbaire timmaite nti kaisi niiye okabona akira obukulu aate ng'eKiwindiike kitukoba kit: 'Tiwatumulanga okubbikubbi oku mukulu w'eigwangalyo.'"

⁶ Awo oPawulo, olwo ng'amalire okukitegeera ati mwabo ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya mwabbairemu ab'omu kibbula ky'aBasedukaayo kaisi abandi nga b'omu ky'aBafalisaayo, n'ayaminkirira n'akoba ati, "Baganda bange, ndi Mufalisaayo era n'ababyaire bange Bafalisaayo. Ng'owemumbona bunu muti banjemereirye aanu kumpozesya lw'okusuubirira omu kuzuukira."

⁷ OPawulo oweyaguunyire kwekyo, ni wagwawo okayaani aakati w'abo ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo n'abo ab'omu ky'aBasedukaayo. Awo olukumbaana ni lwesalamu.

⁸ ABasedukaayo babbaire n'enjikiriry bat mpaayo kuzuukira era mpaayo bamalaika ooba emyoyo, neye ibo aBafalisaayo ebyo byonabyona babiikiririyamu.

⁹ Awo ocerete n'abba mubitiriri, ng'abamo oku bakugu omu by'amateeka ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo baakanira nakimo by'empaka binyere bat, "Titubona kibbikibbi kyonakyona oku muntu onu. Olwo kaisi owekibba nga dala waliwo omwoyo ooba omalaika eyatumwire naye?"

¹⁰ Empaka owegyabitiriire, omuduumiri w'abaisirikale n'atya ati demba abantu abo ni banyiiranyiiramu oPawulo. Kale n'alagira abaisirikale baserengete okwaba omu kifo olukiiko egirwabbaire lutyaima, bamubatooleku kifubba, bamwiryeyo omu kigo.

¹¹ Omu kiire ekyaiririireku, oMusengwa n'abonekera oPawulo n'ayemerera e gyali n'amukoba ati, "Ogume omwoyo tiwawaamu amaani, olw'okubba ng'owommanyikisirye omu Yerusaalemi, otyo bwoli n'okummanyikisya n'omu Looma mwona."

Olukwe olw'okwita oPawulo

¹² Eizo makeezi, aBayudaaya ni bakumbaana ni basala olukwe okwita oPawulo, era ni beerairira n'okwerairira okutalyaku kantu konakona ooba okunywaku okutoolaku nga bamalire okumwita.

¹³ Ababbaire omu lukwe olwo babbaire babita omu 40.

¹⁴ Awo ni baaba eeri abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga, ni babakoba bat, "Twerairiire okutakombaku akantu konakona okutoolaku nga tumalire okwita oPawulo.

¹⁵ Aale atyanu inywe n'oLukiiko oLufugi mutwale okusaba kwanywe eeri omuduumiri w'abaisirikale nga mumusaba muti abasindikire oPawulo, nga muli ooti-so mutaka kweyongera kusuna bituuce ebikiraku ebikwata oku nsongagye. Iswe eenu twabba twetegekere okumwita ng'akaali kutuuka egimuli."

¹⁶ Batumulanga ebyo, kaisi omutaane wa mwonyoko wa Pawulo abawulira, n'ategeera olukwe lwabwe. Kale n'ayaba omu kigo ky'abaisirikale n'asimaku oPawulo.

¹⁷ Awo oPawulo yena n'ayeta omoiza oku bakulu b'ebibbula by'abaisirikale, n'amukoba ati, "Omwisuka onu waliwo ekyataka okukobera omuduumiri w'abaisirikale; kaade omutwale e gyali."

¹⁸ Kale omukulu yena n'atwala omwisuka n'amutuua egiri omuduumiri w'abaisirikale, n'amukoba ati, "Omusibe oPawulo anjetere, n'ansaba ndeete omwisuka onu egyoli, nambu ali n'ekyataka okukukobera."

¹⁹ Omuduumiri w'abaisirikale n'akwata omwisuka oyo oku ngalo, ni baira oku mbale, kaisi n'amubuulya ati, "Obbaire okoba otya, mwisuka?"

²⁰ Omwisuka n'amukoba ati, "Abakulu b'aBayudaaya bateesere okukusaba eizo obaleetere oPawulo omu Lukiiko oLufugi olw'aBayudaaya ooti baadi abataka okweyongera okwekalikica ebifa oku nsongagye.

²¹ Neye tibakusendasenda, olw'okubba waliwo mwibo abasaiza ababita omu 40 abamuzigiire omu nzira. Era beerairiire okutalyaku kantu konakona ooba okunywaku okutoolaku nga bamalire kumwita. Bali eeyo beetegeki, bakuumiriire niwe kwikiriryu kusaba kwabwe."

²² Awo omuduumiri w'abaisirikale n'amuseebula nga wamukalaatira ati, "Tiwakoberaku omuntu ogondi yenayena oti ondoopeire ebintu ebyo."

OPawulo bamutwala e Kaisaaliya

²³ Omwisuka oweyaabire, omuduumiri w'abaisirikale n'ayeta babiri oku bakungube n'abakoba ati, "Mutegeke abaisirikale ab'oku bigere 200, n'abaisirikale ab'oku mbalaasi 70, n'abo abalwanisa amasimo 200. Bonabona ntaka baabe e Kaisaaliya oku saawa isatu egyptowire.

²⁴ Era mutegeke n'embalaasi oPawulo egiyatambuliraku kaisi bayezye okumutuuca egiri omufugi w'eitwale oFirikisi nga mpaawo kabbikabbi akamutuukireku."

²⁵ Era n'awandiikiraku n'ebbaluwa ekoba eti,

²⁶ "Ninze oKirawudiyo oLiisiya, nga nkuwandiikira iwe ow'ekitiisyia eino, omufugi oFirikisi. Nkusugiirye ino.

²⁷ "Atyanu, aBayudaaya bakwaite omusaiza oyo ni bamugwaku okumukubba, era babbaire kumpi kumwita, neye ni njaba n'abaisirikale bange ni mmubateeeresya, awo nga nkitegeireku nti ali n'obutyami w'omu Looma.

²⁸ Era olw'okutaka okumanya ekinanyereneere ekibamuuvunaana, mmutwaire omu Lukiiko lwabwe oLufugi.

²⁹ Okwaba okukivumbula nga kaisi mpaawo kintu ekiri awo ekiyakolere ekimuzweramu kumwita ooba kumuteeka mu mabbuusu.

³⁰ Neye owenawuliire nambu aBayudaaya bakolere olukwe bamwite, ni nsalawo nti mmuweererye egyptoli bunambiro. Era, ndagiire n'abo bonabona abamuvunaana, ensonga gyabwe bagireete yeeyo egyptoli. Weebale."

³¹ Awo abaisirikale ni bakola ng'owebabalagiire, ni batwala oPawulo omu kiire ekinyere ekyo paka mu kibuga Antipaatali.

³² Eizo waaku, abaisirikale ab'ebigere ni bamukwatisya abanaabwe ab'oku mbalaasi okumutwala, ibo ni bairayo omu kigo e Yerusaalemi.

³³ Ibo owebatuuucirye oPawulo omu kibuga e Kaisaaliya, ni bawa omufugi oFirikisi ebbaluwa era ni bamukwatisya n'oPawulo yena.

³⁴ Awo oFirikisi oweyasomeremu ebbaluwa eyo, n'abuulya oPawulo ekyalo egibamubyala. Oweyakitegeire ati bamubyala mu Sirisiya,

³⁵ n'amukoba ati, "Iwe omusangogwo naguwulisisya ng'abakuvunaana batuukire aanu." Atyo n'alagira abaisirikale batwale oPawulo omu lubiri lwa Kerode okumukuumiramu.

24

¹ Nga wabitirewo enaku itaanu, okabona akira obukulu, Ananiya, n'aserengeta e Kaisaaliya ng'ali n'abamo oku bantu abakulu omwigwanga aamo n'opuliida ogubeeta oTerutuulo. Era eeyo baabire ni bawaabira oPawulo emisango gyabwe eeri omufugi oFirikisi.

² Owebeeteserye oPawulo okwiza omu kooti, oFirikisi n'ayeta oTerutuulo asonzole omumaisoge okuvunaana okubabbaire nakwo oku Pawulo, era yena n'atandiika ati:

"Sebo ow'ekitiisya eino Ferikisi, obwekubbemberibwo obw'amalabuki butuleeteire eidembe, era ni bulungamya encuukacuuka omu bintu bingi omwigwanga linu.

³ Ekyo tukisiima mu buli kifo era mu buli ngeri yonayona, kagira bulijo tuwagira obwekubbemberibwo era nga wetukwebalirya nakimo ino.

⁴ Neye ow'ekitiisya, okutakulwisyawo, nkusaba nti omu kisaakyo oganye otuwulisisyeku olw'okubba njaba kubita mu bimpi bimpi.

⁵ "Omusaitza onu twamuvumbwire nga muntu wa mutawaana ino. Atabulatabula abantu, ni yeediimisyia aBayudaaya abali mu buli kifo, era niiye eyekubbembera ekibula ky'abo abasengererya omusaiza oodi ow'e Naazaleesi, ekitali omu mateeka.

⁶ Era yagezeryeku n'okubebenesya eYeekaalu, [kagira twamukwaite.

⁷ Neye omuduumiri w'abaisirikale oLiisiya, yaizire n'amututoolaku lw'empaka, era n'alagira ati abamuvunaana baize giri niwe.

⁸ Wena onyere owewamuwozesya, wategeera ebituuce ebifa kwebyo byonabyona ebitumuvunaana].**

⁹ Awo aBayudaaya ababbairewo bona ni bawagira oTerutuulo nga bakakasa batu ebyo ebyatumuvunaana.

Okwewozyaku omumaiso ga Firikisi

¹⁰ Awo omufugi oFirikisi owezagereirye oPawulo engalo ati yeetumuleku, oPawulo n'akoba ati, "Musengwa, mmaite ng'owoomalire emyanka mingi ng'olamula abantu b'eigwanga linu. Kagira zena newozyaku nga ndi mugumu nti tiwasaliriryе.

¹¹ Wena onyere owewanoonererya, tityakubbeere kigosi okukitegeera otu enaku gikaali okubitawo eikumi na ibiri kasookeede nniianiniina okwaba e Yerusaalemi okusinza.

¹² Banu abanvunaana tibanjajiiryе nga njakana n'omuntu yenayena omu Yeekaalu, ooba nti waliwo eikumbaaniro lyonalyona ooba omu kifo ekindi kyonakyona omu kibuga ekinabbairemu nga nsasamaza abantu.

¹³ Era, tibayezya kukuwa bukakafu bw'ebyo ebibandumiriza atyanu batu nabikolere.

¹⁴ Wazira, njatulira kinu omumaisogo nti nsinza Kibbumba w'abazeiza baiswe ng'omusengereri w'eNzira ya Musengwa, eyo ibo egibeeta nambu kibbula ekiri n'enjikirirya encaamu. Nze njikirirya mwebyo byonabyona ebiri omu Mateeka ga Musa, n'ebyo abanaabbi ebibawandiikire.

* **24:8 24:8** 24:6-8 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukitu.

¹⁵ Era ndi n'eisuubi linyere eeryo omu Kibbumba nga ibo bona abanyere eribali nalyo liti abantu abatuukiriryre aamo n'abo abakola ebibbibibibi bonabona balizuukira.

¹⁶ Kagira neefaaku bulijo okubba n'omwoyo ogutavunaana kubba na musango gwonagwona omumaiso ga Kibbumba n'omumaiso g'abantu.

¹⁷ "Oluzwanyuma lw'okutabbaawo okumala emyanka egyera, n'airire omu Yerusaalemi okuleetera abantu b'omwigwanga lyange ebintu eby'okubbeera abadoobi mwibo, aamo n'okuwaayo ebirabo eeri oKibbumba.

¹⁸ Nabbaire-so nankamaliirrya okukola omukolo ogw'okusuuka omulongoole tete, ni banjajiryra omu luuga lw'eYeekaalu. Tinabbaire mu kiziima ky'abantu naire, era omu kaseera ako tiwabbairewo kutabanguka kwonakwona. Okutoolaku nti, ananyere awo wabbairekuuwo aBayudaaya okuzwera omwitwale ly'Asiya.

¹⁹ Era ibo niibo abankasaaniire okubba aanu omumaisogo bandumirize ooba nga bali n'ekibanvunaana.

²⁰ Nga tiniikyo, aale oleke abanyere banu abali aanu batumule abba nga waliwo omusango gwonagwona ogubanvumbwireku bat nabbengere owebampozeserye ku ludi omu Lukiiko oLufugi.

²¹ Okutoolaku koizi nga banvunaana kiidi ekimo kyonkani ekinabaatuliire nga njemereire omumaiso gaabwe nti, 'Muli kumpozesy olwatyanyu lunu lw'okubba nti ntumula oku kuzuukira.' "

²² Awo oFirikisi, engeri egiyabbaire amaitie kiwanvu oku bikwata oku kibbula ky'abo abaikiriryra omu Nzira ya Musengwa nago, n'ayemererya okuwulisisya omusango ng'akoba ati, "Omudumiri w'abaisirikale, oLiisiya oweyaliizira wenalisalira omusango gwanywe."

²³ Awo n'alagira omukulu w'ekinja ky'abaisirikale okukuma oPawulo nga musibe neye nga bamulekerakuuku akabbanga ni yeetaaya era nga mpaawo mukaaggwawe kadi moiza ogubaloberya okwiza okumubbearaku.

²⁴ Owewabitirewo enaku egyera, oFirikisi n'aiza n'omukaliwe oDulusira, eyabbaire oNamuyudaaya. Awo n'atumisya oPawulo ni bamuleeta, n'amuwlisisya ng'atumula ebibono ebikwata oku kwikiriryra omu Kurisito oYesu.

²⁵ Awo oPawulo oweyatukire oku kusonzola ebikwata oku nsonga y'obutuukiriryre n'oku muntu okwfuganga, n'oku lunaku oKibbumba olwayaba okusaliraku omusango, oFirikisi n'aty. Kale n'akoba oPawulo ati, "Ebyotumwireku byamala olwatyanyu, osooke okome awo. Era okange, tete Owenalisuna akaseera nalikweta."

²⁶ Waire nga oFirikisi okutyia kwabbaire dala kumukwaite olw'ebyo oPawulo ebiyabbaire amukobera, neye era iye mudi yabbaire asuu-bira ati oPawulo yamuwa enguzi. Kagira yeefudangaku okumweta emirundi n'emirundi okulonsya naye.

²⁷ Oluzwanyuma lw'emyanka mibiri okubitawo, omusaiza ogubeeta oPolukiyo Feesito n'alya obukulu okusikira oFirikisi. Neye era, oFirikisi oweyabbaire ateera obukulu, olw'okutaka aBayudaaya basigale nga bamusiima, n'ataeteera oPawulo, atyo n'azwawo n'amuleka ng'akaali musibe.

25

Okwewozyaku omumaiso ga Feesito

¹ OFeesito oweyatuuukire omwitwalerye okutandiika okufuga, era nga yankumala omu kibuga e Kaisaaliya enaku isatu, n'azwakuumu n'aniinaniina okwabaku e Yerusaalemi.

² Owaattuuka eeyo, abakabona abakulu n'abeekubbemberi b'aBayudaaya ni baaba egiali okumukobera ng'owebabbaire n'ebibavunaana oPawulo. Era nga bamwekungirira bat,

³ olw'ekisa-obusa abakole kusani, alagire bacuuse oPawulo bamwirye e Yerusaalemi. Omu kusaba oFeesito ekyo, kaisi babbaire bakolere omupango gw'okwekuumira oPawulo omu nzira ng'abamwirya e Yerusaalemi bamugwerenkerere bamwite.

⁴ Iye oFeesito n'abairamu ati, "OPawulo bamukuumira mu Kaisaaliya, era mbona zena onyere tinaalwe munu, ngonu natira okukangayo omu wangu.

⁵ Kale abeekubbemberi baanywe baize twabe na nze nga nkan-gayo, kaisi eeyo gibabba bavunaanire omusaiza oyo, bamulumirize emisango."

⁶ Oluzwanyuma lwa Feesito okumala omu Yerusaalemi nabo enaku egindi ooti munaana kwikumi, ni baserengeta okwaba e Kaisaaliya. Olunaku olwairireku, oFeesito n'ayeta ekooti okutyama, era n'alagira baleete oPawulo omumaisoge.

⁷ Owebatuucirye oPawulo, aBayudaaya abazwire e Yerusaalemi ni beemerera okumwesitirira, ni batandiika okumulumiriza emisango eg'amaani mingi neye egibateezya na kukakasa.

⁸ Awo oPawulo ni yeerwanaku ati, "Nze tinkolangaku kintu waire kimo ekivuna amateeka g'aBayudaaya ooba ekibebenesya eYeekaalu, ooba okutengwa okabaka w'aBalooma oKaisaali."

⁹ Neye oFeesito, olw'okutaka aBayudaaya okumusiima, n'abuulya oPawulo ati, "Eky'okukutwala Yerusaalemi eeyo gibabba bakuwozeserya emisango ginu omumaiso gange iwe okibona otya?"

¹⁰ OPawulo iye n'amwiramu ati, "Mbona n'egyendi aanu njemereire mu kooti omumaisogo iwe onyere omoiza oku balamuzi, okabaka oKaisaali abeyawaire obwezye okuwozesyanga abantube, era anyere aanu gibateekwa okumpozeserya. Mbula kintu kadi kimo ekinabben-gere oku Bayudaaya, era wena onyere ng'owokimaite okusani.

¹¹ Singa waliwo eiteeka erinavunire ni nkola ekintu ekisaanira nze kumpa kibonerezo ky'okufa, eky'okunjita tindi kukigaana. Neye engeri aBayudaaya banu egibandumiriza bintu ebitali bituuce, mpaawo omuntu yenayena omu mateeka ali n'obwezye okumpaayo egibali. Nga kityo, njijiliire egiri okabaka w'aBalooma!"

¹² Awo oPawulo oweyatatumwire ekyo, oFeesito n'acuukira ab'akakiiko ni beegeyamu, kaisi oweyamalire, n'airamu oPawulo ati, "Oijiliire kabaka w'aBalooma, aaso e wa kabaka giwaaba."

OPawulo omumaiso g'Agulipa

¹³ Oluzwanyuma lw'enaku ntono, okabaka Agulipa n'omukaliwe oBberuniike ni baiza omu Kaisaaliya okwaniriza omufugi omuyaaka, oFeesito.

¹⁴ Egeri egibabbaire awo naye ni bamala enaku egerakku, oFeesito n'abakoberaku oku Pawulo ati, "Aanu ndiwo n'omusaiza, iye omufugi oFirikisi oguyalekeremu nga musibe.

¹⁵ Atyanu, owembeereire omu Yerusaalemi, abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga ly'aBayudaaya baizire egyendi okunkobera ebibamuvunaana era ni bansaba bati mmusalire omusango gw'okufa.

¹⁶ "Neye nze ni mbairamu nti, 'Bbe. Timpisa yaiswe aBalooma okusalira omuntu omusango okumusinga ng'akaali kusangaana maiso ku maiso nabadi abamuwaabiire okwewozyaku oku musango oguba-muvunaana.

¹⁷ Kagira owebaizire aanu, zena tinalwire. Olunaku olwairireku, n'atyaimo omu ntebe yange ey'obulamuzi, ni ndagira baleete omusaiza nago.

¹⁸ Neye abo abamuwaabira owebeemereire omu kooti, bakayire okumuvunaanaku omusango waire gumo, kwegyo nze eginabbaire nsuubiriramu.

¹⁹ Kaisi babbaire n'okayaani aakati wa ibo naye ku bintu ebifa ku diini yaabwe n'oku musaiza moiza ati ogubeeta oYesu, eyefereire n'okuwa neye iye oPawulo nago ogwakoba nambu mwomi.

²⁰ Ntyo ni binsobera engeri egimpezya okubuulirirya okuteegera ebifa oku nsonge egoy. Kale ni mbuulya oPawulo abba ng'ayankatakire okwaba e Yerusaalemi bamuwozeserye yeeyo emisango egoy.

²¹ Neye iye oPawulo n'aijulira ng'asaba ati abaisirkale bamukuum paka okabaka w'aBalooma onyere oweyaliramula omu musango gunu. Kale zena ni ndagira nti bamukuum paka Owenalimuweererye e wa Kaisaali."

²² Awo Agulipa n'akoba oFeesito ati, "Zena onyere nankatakire okwewuliriraku omusaiza oyo ebyatumula." O Feesito atyo n'amwiramu ati, "Kale n'amukwetera eizo wena n'omwewuliriraku."

²³ Eizo, Agulipa n'omukaliwe oBberuniike ni batuuka aakati omu kubbuubba n'okulaga ekitiisa okw'amaani. Owebatuukire, ibo aamo n'abantu abakulu omu maje era n'abantu ab'ekitiisa omu kibuga ekyo ababeerekerekereku ni baingira omu kizimbe ekooti omu yatymanga. Owebatyamikiciry, omufugi oFeesito n'alagira ni baleeta oPawulo.

²⁴ Owebaingiirye oPawulo omu kooti, oFeesito n'akoba Agulipa ati, "Sebo kabaka Agulipa, era aamo na inywe nywenanywena abakumbaine aamo na iswe aanu, mubona omusaiza onu! ABayudaaya bonabona bamunsabire nga ndi omu Yerusaalemi era n'owenabbaire nga njirire aanu, nga bamukooka bati, 'Tasaaniire kumuleka nga mwomi!'

²⁵ Neye nze ni nkivumbula nti dala mpaawo kisobyo ekiyakolere ekigira n'asaanira kumwita. Neye iye onyere oweaijuliire e wa kabaka w'aBalooma oKaisaali, zena ni nsalawo nti namuweereryayo.

²⁶ Wazira obugosi buli buti, mbula nsonge enkakase eginawandikira omusengwa wange. Kagira mmuleetere omumaiso gaanywe, eino eino omumaisogo, kabaka Agulipa, ng'ekingenderera kiri kiti, oluzwanyuma lwa iwe okumubuuliriraku, amo naku ni nsuna ekimmuwandiikaku.

27 Ekyo kityo olw'okubba mbona nga tikyawe makulu okuweererya omusibe eeri omuntu ogondi amantalaga nsongaki enanyerenyeere egibamuvunaana."

26

Empozya ya Pawulo eeri Agulipa

1 Awo Agulipa n'akoba oPawulo ati, "Aaso tukwikiriiryre otandiike okwewozyaku." OPawulo atyo n'agerya n'engaloye okuwa okabaka ekitiisya, n'atandiika okwewozyaku ati:

2 "Sebo kabaka Agulipa, nesiimire ino okubbaaku n'akakisa okwemerera omumaisogo olwatyanu nga newozyaku mwebyo byonabyona aBayudaaya ebibavunaana.

3 Era aate okusingira nakimo olw'okubba kiti iwe omaite nakusani buli kimo ekikwata oku mpisa gy'aBayudaaya era n'enjawukana egiri aakati wa ibo egizwaku okayaani. N'olwekyo, nkwegairiire owulisisye n'obuguminkiriza ebinjaba okukukobera.

4 "ABayudaaya bonabona bamaite ng'owentambwirye obwomi bwange kasookeede bambyala, okusookera kimo nga ndi oku kyalo oku bambyala, era n'owenabbaire omu Yerusaalemi.

5 Bamaite okumala eibanga atyanu eryera era bayezya n'okuwa obujulizi ebabba batakire. Era omu by'ediini nabbaire Mufalisaayo, ekibbulu ekyekeenenya eino omu kusengererya n'okutuukirirya ebyo ediini yaiswe ebyetaka.

6 Era n'okwemerera aanu omumaisogo okumpozesya olwatyanu ndiwo lw'okubba nti, nsuubirira mwekyo oKibbumba ekiyasuubizire abazeiza baiswe, ati yalitusindikira oKurisito.

7 Era ekisubizo ekinyere ekyo niikyo abantu baiswe bonabona abagwa omu bika eikumi na bibiri abaweererya oKibbumba omusana n'obwire n'obumaliriri obubitiriri, ekibasubbira okubona nga kituukirira. Neye waire bityo, w'ekitiisya kabaka, lwa kubba na suubi oyo zena niikyo ekigira aBayudaaya ni banvunaana.

8 Lwaki inywe Bayudaaya kinu ekya Kibbumba okuzuukiza abantu kibawulikikira ng'ekintu ekimuteezya kwikirirya?

9 "Nze zena e nyumaku eedi nakitwalanga nti ndi n'okukola kyonakyona ekimpezya okukaisya abo abaikiririrya omu liina lya Yesu oyo ow'e Naazaleesi.

10 Era ekinyere ekyo kinakolere n'owenabbaire omu Yerusaalemi. Oku lw'obwezye obunasunanga okuzwa eeri abakabona abakulu, tinakomere ku ky'okudyakanga olwebe lw'abatuukirirye omu mabuusu kyonkani, neye n'owebabasaliranga ogw'okufa, zena nga njikirizagana n'ekyo ekibabasaliire.

11 Emirundi mingi nga ntambula wenjaza amakumbaaniro limo ku limo, okubasuupa mbakwate bababonereze, nga mbakaka n'okubakaka beegaane oYesu. Era ekiruyi ekinene ekinabbaire nakyo kwibo owekyakaalaime mu nze, ni nnyongeraku n'okuwulukanga okwaba omu bibuga ebitali by'omu kyalo ekyaiswe, mbayiigaanie."

OPawulo alonsya oku kucuukakwe
(Bik 9:1-19; 22:6-16)

¹² "Lumo n'abbaire oku kigendererwa ekyo, nga njaba mu kibuga e Damaasiko, awo-so nga mmalire okusuna obwezye n'ebiragiro okuzwa eri abakabona abakulu.

¹³ Neye nga ndi omu nzira, sebo kabaka, oku saawa ooti mukaaga egy'omusana, ni mbona ekitangaala okuzwa omwigulu ekikiraku eky'eisana, nga kimoleka okunneruguuliriry aye nze era n'abo abenabaire nabo omu lugendo.

¹⁴ Awo swenaswena ni tuweera ansi, era ni mpulira eigono erinkoba omu lutumu oLwebbulaniya liti, 'Sawulo, Sawulo! Lwaki onjiigaania? Ala okwenaanjisa oku mbaali gy'omu kijooko weerumya niiwe onyere.' **

¹⁵ "Nze ni mbuulya nti, Musengwa, niiwe onaani? Iye oMusengwa n'anjiramu ati, 'Ninze oYesu ogwoli kuyiigaania.

¹⁶ Aale atyanu osetuke oyemerere. Nkubonekeire ng'ekindiku kukulonda obbe muweererya wange era ng'omujulizi eyakobera abantu ebyo ebiweboneireku olwatyanu niki ekyendi n'ebyo ebinakulagisy aoweneebonekesyanga egoli.

¹⁷ Nakununulanga okuzwa eri abantu b'eigwangalyo aBayudaaya era n'aBatali Bayudaaya. Ndi kukutuma egibali

¹⁸ okubatuucaaku obukwenda bwa Kibbumba obwabalibulya amaiso bubatoole omu ndikiirya y'ekibbikibbi baire omu kitangala bakole ebyobutuuce. Ekikoba kiti, bazwe omwifuge lya Sitaani baire eri oKibbumba, kaisi basune okubasoniya ebibbibibibi byabwe oteekeku n'okusuna n'omugabo aamo n'abenatukwirye olw'okunjikiririryamu.' "

OPawulo alonsya oku buweereryabwe

¹⁹ "N'olwekyo, kabaka Agulipa, zena tinajeemeire ebiragiro ebina-sunire omu kwolesebwa okwo okwazwire omwigulu.

²⁰ Omu kubituukirirya, nasookeire ku bantu b'omu Damaasiko, ni njira oku b'omu Yerusaalemi, aamo n'omu Buyudaaya mwonamwona, kaisi ni njira oku Batali Bayudaaya. Nalaabbanga egibali nti beenenye baire eri oKibbumba, era bakole ebikole ebiraga okukakasa biti dala beenenyere.

²¹ N'olwekyo kyagirire aBayudaaya ni bankwata nga ndi omu Yeekaalu era ni bagezyaku okunjita.

²² Neye paka atyanu oKibbumba akaali ambeera, era ngonu n'atyanu njemereire aanu ndaabba eri abantu bonabona, ab'ebitiisya n'abayejere kyekimo. Ebimbakoba niibyo ebinyere ebyo abanaabbi aamo n'oMusa ebitatumwire batii niibyo ebyalibbaawo.

²³ Ekikoba kiti, bakobere batii oKurisito yabbaire ateekwa okugada, era batii olwa iye okubba niiye eyasooka okuzuukira, yalimanyikisy aabantsube aBayudaaya aamo n'aBatali Bayudaaya ekitangaala eky'okulokoka."

²⁴ Awo oPawulo ng'akaali awa okwewozyakukwe, oweyaguunyire kwekyo, oFeesito n'amwasyamikira okumusala akalimi ati, "Pawulo, ogwire iralu! Okusoma eino okuwasomere kuli kukutabula-butabuli mutwe iwe."

* **26:14 26:14** Ooba, *OLwalamaika*. **26:20 26:20** Bik 9:20,28-29 **26:23 26:23** Isa 42:6; 49:6;
1Ko 15:20

25 Neye oPawulo n'amwiramu ati, "Tingwire iralu, w'ekitiisya Feesito. Ebibono ebintumula bituuce era birimu amakulu.

26 Okabaka Agulipa ebyo abimaite nakusani, kagira mbimukobera nga tindumamu bibono, era nkakasa nti mpaawo kadi kimo kwebyo ekyatamaite, olw'okubba tibyabbairewo mu mbiso.

27 Waama kabaka Agulipa, aale toikiririry a mwebyo abanaabbi ebibawandiikire nga bituuce? Mmaite nti obikiririryamu."

28 Awo Agulipa n'akoba oPawulo ati, "Neso omu kaseera akatono aakati oseega oti oyezya okunsimoolya n'oncuusa zena okubba oMukurisitaayo dala?"

29 OPawulo iye n'amwiramu ati, "Abba mu kaseera kampi ooba kawanvu, nze ekinsaba oKibumba kiri kiti tiniwe wenkani neye n'abo bonabona ababbaire bampulisisya olwatyanyu, basuuke nga nze owendi, okutoolaku kinu eky'okubba omusibe."

30 Awo okabaka owejaboine bityo, iye aamo n'omufugi oFeesito, n'oBberuniike, n'abantu abandi bonabona ababbaire batyaime nabo ni basetuka ni batandiika okuwuluka omu kooti.

31 Bawulukanga bakobangana bati, "Titubona kintu kadi kimo naire omusaiza oyo ekyakola ekizweraku n'asaanira kumwita ooba okumusiba."

32 Agulipa n'akoba oFeesito ati, "Omusaiza oyo kale bankamu-teereire dala singa tikubba kiti yaijuliire eeri okabaka w'aBalooma."

27

OPawulo asimbuka okwaba e Looma

1 Awo owebamalire okusalawo bati tuniine meeri okwaba e Itale, iye oPawulo n'abasibe abandi ni babakwatisya omusaiza ogubeeta oYuliyo, omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale ekibeetanga eKikoosi kya Kaisaali Agusito.

2 Tutyo ni tukwata emeeri eyabbaire yatira okusimbuka oku mwalo awo ng'ezwire mu kibuga Adulamitiyo eky'omwitwale ly'Asiya. Era ni tusimbuka nga tubita oku myalo egiri oku mbale mbale kw'eitwale eeryo. N'omusaiza ow'e Makedooniya ogubeeta Esitaluuko eyabbaire azwera omu kibuga e Sesalonika yena yabbyaire na iswe.

3 Oku lunaku olwairireku, ni tutuuka oku mwalo e Sidoni era oYuliyo, omu kubitya oPawulo okusani, n'amuganya okwaba egiri abakaagwabe bamuweeku ebyetaago.

4 Okuzwera awo e Sidoni, ni tuseyeyea tete okwaba oku kizinga oKupulo. Olw'okwebbala ogumpunga ogwabbaire gutuzwa omu-maiso, ni tukibitaku nga tukikimitira ku lubba lwakyo okubula ogumpunga ogw'amaani.

5 Owetwakimalireku, ni tuseyeyera awaweero oku gunyanza, omu kitundu kyagwo ekyaba paka kukwata ku lukalu lw'amatwale g'e Sirisiya n'e Panfiriya, paka owetwaigukire omu kibuga e Miira, omwitwale ly'e Liisiya.

6 Awo omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale n'asunawo emeeri eyabbaire ezwa omu kibuga Alekizandereya ng'eyaba omwitwale ly'e Itale, ni tuginiina, ni twaba.

7 Awo ni tuseyeyea mpolo mpolo okumala enaku egycera era omu bugosi obubitiriri, ni twigererera okumpi n'ekibuga e Kunido, oku mbale mbale okw'eitwale ery'Asiya. Era olw'ogumpunga ogubitiriri

ogwatukaisirye okubitira e gitwabbaire tutakire, ni twira tubitira mbale mbale w'ekizinga oKuleete, oku lubba lwakyo olutatuukaku ompunga ow'amaani, olwo olulingiriire omutala gw'e Salumooni.

⁸ Era ni tuseyeeyera omu bugosi obubitiriri ni tubita okumpi kumpi n'olukalu e mbale mbale waakyo. Era ni tutuuka oku mwalo ogubeeta eMyalo eMitereeri, ogwo nga guliraine ekibuga e Laseya.

⁹ Owetwatuukiire awo twabbaire tufiiriirwe ebiseera bingi ino. Era wona nga n'okuseyeeya atyanu kw'akabbikabbi, n'olunaku lw'ekisiibo lwabbaire lubitire. N'olwekyo oPawulo n'alabula abantu

¹⁰ ati, "Basebo, nze olugendo lunu lumbonekeire ng'olwatusuukira olw'akabbikabbi, era singa twakalala nalwo, lwatuuka n'okutuzweramu okubebenyesya emeeri era n'okufirwa ebintu ebigrimu aamo n'obwomi bwaiswe."

¹¹ Neye omukulu w'abaisirkale iye omu kifo ky'okuwulisisya Pawulo ebiyakobere, yasalirewo kwabira ku biidi oyo atwala abavugi b'emeeri n'onanyereyo ebibasalirewo, bati tweyongereyo n'olugendo.

¹² Aate era engeri omwalo ogwo ogutwabbaireku egigwabbaire tigusaanira okweigamisyaku emeeri omu biseera by'obuwolondoki olw'ogumpunga okubba ogubitiriri, abanaiswe abakira obungi bona ni basalawo tuseyeeye tweyongereyo. Babbaire basuubira bati amo ni twezya okutuuka e Foiniki tweigame yeeyo. Omwalo ogwo gwabbaire ku kizinga ky'e Kuleete, nga gulingiriire mu mankati g'ekitundu ky'e maserengeta w'e bugwaisana n'ekitundu ky'e mambuka w'e bugwaisana ogumpunga egigitayezya okutuuka.

Ogumpunga oku nyanza

¹³ Ompunga ow'eiwooyo azwa olubba lw'e maserengeta oweyatandi-ikire okufuwa, abavugi ibo baseegere bati atyanu basunire ekibetaaga okubayezyesa okutuuka e Foiniki. Awo ni basimbula meeri, era ni baaba nga baseyeeyera kumpi kumpi n'olukalu lw'ekizinga oKuleete.

¹⁴ Neye oluzwanyuma lwa kaseera katono, ogumpunga ogw'amaani, eriina bati, "Emambuka w'e buzwaisana" ni gufuwa okuzwa oku kizinga.

¹⁵ Awo emeeri n'eraalira omu gumpunga nga teyezya okweyongera omumaiso, era swena ni tugireka n'eyaba n'ogumpunga.

¹⁶ Awo ni twaba tubita oku lubba lw'e maserengeta lw'akazinga akebeeta oKawuda, ompunga ow'amaani eino egyatatuuka. Era eeyo ni twezya okulamya akaato k'empongo neye nga luzwanyuma lw'okufambilana ino.

¹⁷ Owebamalire okukaniniisa omunda, ni bakwata emiguwa ni bagibitya ansi w'emeeri okugyeruguuliriryu bagisibe yeekwate aamo eyezye okuguma. Era olw'okutya bati demba ompunga n'anaanisya emeeri omu ntuumo gya musenye egiri ansi w'amaizi oku mbale mbale kw'enyanza awo omu kitundu ky'e Sayiritiisi eky'omu Liibbiya n'etubira, ni baica enanga, kaisi ni bagireka ng'eyaba n'ompunga.

¹⁸ Kale awo ogumpunga ni gweyongera okucukunca emeeri n'etuuka n'okutandiika okuwugawugana. N'olwekyo, okukerucaaku obuzito bw'emeeri, olunaku olwairireku abakoli baaku ni batandiika okudyaka omu nyanza emigugu egyabbaireku.

19 Era n'olunaku olwairireku, ibo abanyere n'engalo gyabwe, ni badyaka ebimo oku bintu ebibakolesya okuvuga emeeri.

20 Awo ni tumala enaku egyera nga titubonaku isana ooba nkota olw'ebireri era n'ogumpunga nga gweyongererera kimo n'amaani. Era oku nkomerero osuubi yenayena ow'okulama n'atuuka n'okutuwaamu.

21 Oluzwanyuma lw'abantu okumala eibbanga awo wonawona nga tibalyaku, oPawulo n'ayemerera omumaiso ga buli moiza n'akoba ati, "Basebo, aale singa mwampulisisirye, ni tutaseyeeya okuzwa e Kuleete, nga twabbaire twewalire okwonooneka n'okufirwa ebintu tuti.

22 Neye era atyanu mbakoba nti mugume emyoyo, olw'okubba mpaawo kadi moiza kwinywe eyaafa, wazira emeeri iyo eyaba kubebenye ka olwa mpunga.

23 Ekyo kityo olw'okubba omu kiire ekibitire, omalaika okuzwa egiri Kibbumba wange era ogumpeererya yaizire n'ayemerera egrendi

24 n'ankoba ati, 'Pawulo, tiwaatya. Okutaka kwange kuli kuti, oli n'okwaba e Looma oyemerere omumaiso ga kabaka w'aBalooma akuwozesye. Kagira oku lulwo, oKibbumba ayaba okulamya abo bonabona abali na iwe omu meeri.'

25 Kale basebo, timwawaamu amaani, olw'okubba nze neesiga oKibbumba nti kyabba kityo ng'owankobere.

26 Neye emeeri iyo yatuwunjula n'ebbaaku n'ekizinga kyonakyona okuyatusuka."

Okubandisa emeeri

27 Okwaba okutuuka omu kiire eky'eikumi na bina kasookeede ogumpunga gutandiika ng'emeeri ekaali eyaba n'ogumpunga, awo ng'atyau tulku nyanya egibeeta Adulyaatiika. Omu kiire ekyo, ootiso mu kiire aakati, abavugi b'emeeri ni bagereeza bat baseseegereire olukalu.

28 Awo ni bamuma omu maizi ekipima, era okwaba okubona ng'owaabiriri buli emitia 40. Owetweyongeirekuuyo katyayi kati, tete ni bapima era okwaba okubona nga giri emitia 30.

29 Awo obuti ni bubawkata bat singa tweyongerayo demba emeeri yaiswe n'ebanda olubanda lw'eibbaale. Kale ni baica omu nyanya enanga enzito ina eky'emeeri oku lubba olw'ekitundu eky'e nyuma, kaisi awo ni baira mu kusaba bat obwire butire buce.

30 Awo abavugi b'emeeri ni baica akaato kadi ak'empongo omu nyanya nga beekolesya ooti bagenderera kukaabiramu baabe baice omu nyanya enanga ey'oku lubba olw'ekitundu eky'emeeri eky'omumaiso aate nga babbaire bagezyaku kwiruka bazwe omu meeri.

31 Neye oPawulo n'akoba abaisirkale n'omukulu waabwe ati, "Ala abantu abo owebaazwa omu meeri munu, inywe timwalame."

32 Kale abaisirkale ni basala emiguwa egikwaite akaato k'empongo ni kagwa omu nyanya.

33 Nga kwatira okuca, oPawulo ni yeegairira abantu bonabona okubaaku n'akebalya ng'akoba ati, "Lunu olunaku lweikumi na ina nga muli beeraliikiriri, neenu ebida bikalu; mukaali okulyaku akantu, ompunga yankatandiikiire.

³⁴ Aale atyanu mbegairiire, mubbeeku n'akemulya mwezye okubaawo demba ni mufa enzala. Mpaawo kabbikabbi kadi kamo akabatuukaku."

³⁵ OPawulo oweyamalire okutumula ebyo, n'atoola omugaati, n'asaba oKibbumba nga yeebalya, awo nga bonabona balingiriire. Oweyamalire ekyo, n'aguvunavunamu, n'atandiika okulya.

³⁶ Awo-so bonabona atyanu ni baguma emyoyo, bona ni balya.

³⁷ Abantu ababbaire omu meeri swenaswena aamo twabbaire 276.

³⁸ Owebamalire buli moiza okulya n'aikuta, ni batandiika okudyaka omu nyanza ensawo egy'engaano egyptabbaire oku meeri ewukuukeku.

Emeeri esusungulika

³⁹ Owekwaceire, abavugi b'emeeri ni balengera olukalu neye ni bakaya okumanyica eriina ly'ekyalo nago ekitwabbaire twigukireku. Neye era, ni babonawo eisaga ly'oku nyanza eryabbaireku omwalo gw'olusenyeseny. Okwo niikwo okubasalirewo bati basimbye emeeri.

⁴⁰ Awo ni basala emiguwa egyptabbaire gisibile enanga ni bagitiica, batyo ni bagireka ni gigwa omu nyanza. Bakolanga ekkyo neenu basibindula n'emiguwa egyptabbaire gikwatirire odudumo e ngulu. Awo ni baanika emanvuuli ey'omumaiso kaisi ompunga n'afuwa emeeri okubasimbya oku lukalu.

⁴¹ Neye, owebatuuksira oku lukalu, emeeri, n'ekubba ekitinti kya musenye. Awo ekitundu ky'emeeri ekky'omumaiso ni kingirira nakimo mudi ni kyesibiramu, nga tkiyezya waire kwetengeetya. Ekitundu ekky'e nyuma ikkyo, olw'entitiryo ey'amayengo ag'amaani agabbaire gagikubba okuzwa e nyuma, ni kisusungulika.

⁴² Awo abaisirikale ni bateesa bati baite abasibe demba abamo ni basaanya ni basodokawo.

⁴³ Neye iye omukulu w'abaisirikale, olw'okutaka okulamya oPawulo, n'abaloberya okukola ekkyo. Iye, omu kifo ky'ekkyo, n'alagira ati abo abayezya okusaanya niibo ababba basooke okwemuma omu maizi basaanya batuuke oku lukalu.

⁴⁴ Badi abandi abateezya okusaanya ibo basenjeryku nyuma nga beekwaite oku biyande by'embabo ooba oku bitundutundu by'emeeri. Omu ngeri eyo, bonabona ababbaire oku meeri ni batuuka oku lukalu nga boomi.

28

OPawulo oku kizinga e Malita

¹ Owetwamalire okutuuka oku lukalu nakusani, ni tukivumbula tuti kaisi ekizinga nago bakyeta Malita.

² Abatyami baaku batulagire ekisa, ni batubitya nakusani. Era olw'okubba kwabbaire kwa ikendi era nga n'embeera y'obwire y'obuwolondoki bubitiriri, batukumiire ekisiki kya musyo ni batweta swenaswena okwota.

³ Awo oPawulo n'ayaba n'asolonga ekinywa ky'enki, n'akireeta. Neye oweyabbaire agiteeka oku musyo, onameero wa mpiri owa saagwa n'afulumuta okuzwa omu kinywa ekkyo, ng'airuka eibbugumu lya musyo, n'aboiza oPawulo engalo era n'amwenywiziryaku tayi.

⁴ Abantu b'oku kyalo okwo owebaboinde ng'ompiri alereejera oku ngalo ya Pawulo, ni bakobangana bati, "Mama, omusaiza onu dala

mutemo. Waire ng'awunukire okufeera omu nyanza, okibbumba ogubeeta bati Bulamuzi tiyamuganye okusigala nga mwomi."

⁵ Neye iye ni yeeenkumulyaku ompiri oyo, ompiri n'agwa omu musyo, iye oPawulo amantatuukaku kabbikabbi konakona.

⁶ Abo ababbairewo ni bakuumirira nga basuubira bati esaawa yonayona oPawulo yabbimbisana ooba yaagwa eedi lumo nafa. Neye owebakuumiriire okumala eibbangga nga tibabonaku kabbikabbi akamugwaku, ni bacuuka ebiseego, ni batandiika kuseeganga bati oPawulo kiboneka yabbaire nkuni.

⁷ Okumpi kumpi aawo n'ekifo egibabbaire bakumbaaniire wabbairewo emisiri gy'omusaiza eyabbaire nga niiye omwami w'oku kizinga ekkyo, eriinalye bati Pabbuliyo. Omusaiza oyo n'atweta okumucaaliraku e wuwe, era owetwabire, ni tumalayo enaku isatu nga tulya ekigeni.

⁸ Ebiseera ebyo, oiteeye yabbaire mu buliri nga mulware wa musuuya n'ekiidukano ky'omusaaye. Awo oPawulo n'ayabayao n'aingira omuyabbaire okumubona. Oweyamuteekereku engalogye oku mutwe n'amusabira, omusaiza oyo n'alama.

⁹ Ekyo owekyatuukirewo, n'abalware abandi bonabona ababbaire oku kizinga okwo ni baiza egiali, era ni babalamya.

¹⁰ Awo, ng'engeri y'okutuwa ekitiisy, ni batuweera nakimo ino ebirabo eby'enjawulo, era owetwatuucirye ekiseera ky'okuseyeyaa okuzwayo ni batugangirya byonabyona ebyo ebitwabbaire twetaaga nga tuli omu lugendo Iwaiswe.

Okuzwa e Malita okwaba e Looma

¹¹ Oluzwanyuma lw'okumala awo emyeri misatu, ni tuniina omu meeri eyabbaire yona eyeigamire oku kizinga ekkyo ebiseera by'emyeri egy'obuwolondoki. Emeeri eyo yabbaire ezwera mwAlekizandereya era ng'eriku ekifaananyi eby'okusinza eby'abakibbumba abalongo, omoiza waaku bati Kasito kaisi omwinaye bati Poluki.

¹² Awo ni tuzwa oku kizinga e Malita, ni tutuuka oku mwalo e Sirakuuse, era ni tumalayo enaku isatu.

¹³ Okuzwa awo, ni tweyongerayo n'olugendo, ni tutuuka oku mwalo e Legiyaamu. Owetwamalireyo olunaku lumo, ompunga azwa olubba lw'e maserengeta n'aiza. Era oku lunaku lwokubiri ni tutuuka oku mwalo e Putewooli.

¹⁴ Eeyo twajiryeyo aboluganda, era ni batwaniriza tumalekuuku nabo esaabbiiti moiza. Era oluzwanyuma, ni twaba e Looma.

¹⁵ Aboluganda ab'omu kibuga ekkyo owebawuliire bati twaba, ni batusengesyaku. Abamo baizire paka mu kifo ekibeeta e Sokooni n'abandi ibo ni batuukira nakimo mu kifo ekibeeta eBisulo eBisatu. OPawulo oweyaboinaku aboluganda abo, ni yeebalya oKibbumba era ni kimwiryamu amaani.

OPawulo ng'ali omu Looma

¹⁶ Owetwatuukire omu Looma, oPawulo ni bamwikirirya okubbanga yenkani, ng'ali na mwisirikale amukuma tiyasodoka.

¹⁷ Nga wabitirewo enaku isatu, oPawulo n'ayetesya abeekubbemberi b'aBayudaaya ababbaire omu Looma bakumbaane. Awo, oPawulo n'abakoba ati, "Boluganda, newankubbaire nga mpaawo kibzikibbi ekinakolere eeri abantu b'eigwanga lyaiswe ooba omu mpisa gyaiswe

egyo egitwasunire okuzwa eeri abazeiza baiswe, bankwatiire omu Yerusaalemi, ni bampaayo ng'omusibe omu bwezye bw'aBalooma.

¹⁸ Owebampozeserye ni bakivumbula nga tinkolangaku kintu kadi kimo ekibbikibbi ekigira ni nsaanira okunsalira ogw'okufa, ni bataka okunteera.

¹⁹ Neye ekkyo aBayudaaya ab'omu Yerusaalemi owebakyakanisirye, ni nkayaku ekindi kyonyakona ekyokukola okutoolaku okwijulira e wa kabaka w'aBalooma niiye abba alamula ensonga gyange. Nakolere nt yo tirwakubba kiti nabbaire n'ekintu kyonyakona ekinvunaana abantu b'eigwanga lyange.

²⁰ Olw'ensonga eyo, kagira mbeetera mbasisinkane era mbasonzolare niki ekigira ndi musibe. Ndi musibe olw'okubba nkobera abantu ebifa kw'oyo iswe aBaisirairi ogutusuubira okwiza okutulokola."

²¹ Awo ibo ni bamwiramu bat, "Iswe titusunangaku bbaluwa waire moiza okuzwa egiri abanaiswe ab'omwitwale ly'e Buyudaaya ekutumulaku. Era, waire oku Bayudaaya abanaiswe nenca abaiza munu okuzwa eeyo, mpaaku kadi moiza kwibo eyabbaire akuloopere egitili ooba okukutumulaku ekintu ekibbikibbi kyonyakona.

²² Neye era, twankatakire okumanya enseegayo, olw'okubba tumaite tuti buli wantu ab'enjikiriry eyo, abantu babazumirira."

²³ Awo ni balagaana n'oPawulo olunaku olundi era kwolwo abantu abo ni baiza n'abanaabwe abandi bangi awo omu kifo oPawulo egiyaabbanga. Era oPawulo, okuzwera nakimo amakeezi paka akanaigulo, n'abasonzolera buli kimo ng'abakobera ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba. Era ni yeefudaku okubaikiririsya oYesu ng'ajulira ebiri omu Mateeka ga Musa na mwebyo abanaabbi ebibawandiikire.

²⁴ Olw'ebyo ebiyatsumwire, n'ayezya okumatizaku abamo kwibo, ni baikiririry omu Yesu, neye era abandi kwibo ni bataikiriry.

²⁵ Awo ni batandiika okwakana abanyere oku banyere. Era owebakayire okwikirizagana, ni basalaanika, neye awo ng'oPawulo amalire okubakoba ekisembayo ati, "Kaisi oMwoyo oMutukulye yatumwire bituuce owejakobere abazeiza baanywe ng'abita omu naabbi Isaaya ati:

²⁶ 'Oyabe eeri abantu abo obakobe ot:

"Amatwi gaanywe gawuliranga ebintumula,
 neye nga kwibyo mpaawo ekimutegeeraku naire;
amaiso gaanywe gabonianga,
 neye nga mpaawo ekimubona naire."

²⁷ Ekyo kityo olw'okubba abantu abo basuukire maisiyaaye
 ni bateezya kuntegeera niki ekinanyere ekyendi.

Basiinyiire amatwi gaabwe ni gasiyalala batyo ni bateezya kuwlira
 ebyo ebimbakoba,

 era n'amaiso gaabwe gayofuware ni bateezya kubona ebyo
 ebinkola.

Neye singa tiniikyo, bankategeire niki ekinanyereneere ekyendi,
 n'ebyo amaiso gaabwe ebigabona nga nkola,
n'ebyo amatwi gaabwe ebigawulira nga ntumula egibali,
 batyo bankacuukire omu myoyo gyabwe ni baira egypti, era ni
 mbalokola.'

28 "Aale mukitegeere muti obukwenda bwa Kibbumba obw'okulokoka, inywe ng'owemwagaine okubwikiriry, babusindikiire abantu aBatali Bayudaaya, era ibo babuwulisisya, ni babwikiriry." [

29 OPawulo oweyalire okutumula ebyo, aBayudaaya ni bazwa awo nga baaba webaakana bonka na bonka.]*

30 Awo oPawulo n'amala emyanka mibiri mibeereri ng'abba mu nyumbaye iye onyere egkiyeepangisirya, ng'ayaniriza bonabona abaizanga egiali okumubona.

31 Era, n'obukanu obungi era nga mpaawo muntu kadi moiza amuloberya, n'alaabbanga eeri buli moiza kwabo abaizanga egiali ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, ng'abeegesya ebifa oku Musengwa oYesu Kurisito.

* **28:29 28:29** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E LOOMA Enyanjula

Ebbaluwa y'ab'e Looma, eri ooti omutume oPawulo niiye eyagiwandiikire aakati w'omwanka gwa 54-58 nga bamalire okubyala oKurisito. OPawulo yabbaire akaali okucaalaku e Looma, kale n'aweererya ebbaluwa eenu olw'okulungamya aBakurisitaayo ab'e Looma bonabona, aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya. Yagiwandiikire ng'ali mu kibuga eky'e Kolins eeyo egiyabbaire atyaime omu biseera ebyo. OPawulo yabawandiikiire ng'ataka abantu omu mawanga gonagona baikiriryre era bagondere oYesu Kurisito (16:26).

Ebbaluwa eenu y'omugaso eeri aBakurisitaayo abali buli wantu era buli kiseera, olw'engeri etegerekeka nakusani oPawulo egiyasonzoiremu obulokole obutwezya okusuna okubitira omu Yesu Kurisito. OPawulo era akwataganisya aMawuliro aMasa aga Yesu Kurisito n'eNdagaano eNkaire. Abakugu omu by'eBbaibbuli bangi bakakasa bati olunyiriri olukira obukulu omu bbaluwa eenu niirwo (1:16) olukoba lutu,

"AMawuliro aMasa, nze nkakasira nakimo nti niigo amaani oKibbumba agaakolesya okulokola buli moiza agaikiririryamu, okuzwera nakimo oku Bayudaaya paka ku baabo aBatali Bayudaaya."

Ekitundu ekisooka eky'ebbaluwa eenu (1-12) kitumula ino ku bya Kibbumba, kaisi ekitundu ekyokubiri (13-15) ikyo kiri n'eb yokulungamya ng'akolesya ebintu ebyobuliwo ebiri omu bwomi bwa bukurisitaayo.

Engeri egibyeacaanamu

1. OPawulo yeeyanjula era abbutula oyo ogwawandiikira (1:1-15).
2. OPawulo awandiika oku mbeera y'omuntu era n'okusuna obulokole okubita omu Yesu Kurisito (1:16-11:36).
3. OPawulo awa ebyokulungamya (12:1-15:13).
4. Obusugirye eeri ekanisa y'e Looma (16:1-27).

¹ Ninze oPawulo omuweererya wa Kurisito oYesu era omutume oKibbumba oguyalonderemu n'anjawula ati nsasye aMawuliro aMasa agazwa e wa Kibbumba.

² Ago niigo aMawuliro ageyasuubiziire ng'abitira omu banaabbibe eira eino eedi ati yaligamanyikisy, dala ng'eBiwandiike ebitukulye owebikoba.

³ AMawuliro aMasa ago gatumuulirira ku Mwanawe, oyo ogubabyaire omu mubiri ng'ow'ekiizukulu kya kabaka oDawudi,

⁴ neye olw'ekikula ky'obwa Kibbumba ekiyabbaire nakyo oKibbumba n'amukakasa ati dala Mwanawe, ng'abitira omu kumuzuukiza omu maani amabitiriri. Oyo nago niiye oYesu Kurisito oMusengwa waiswe.

⁵ Era eyankwatiire ekisa, kaisi okubitira mwiye era okululwe ni nsuna akakisa okusuuka omutumewe kaisi njeyenge okweta n'abantu aBatali Bayudaaya abasigaire bonabona baire omu kugondera oKibbumba, ekintu ekizwa mu kumwikiriry.

⁶ Era nywenanywena muli mwabo oKibbumba abeyalondere okubba abantu ba Yesu Kurisito.

⁷ Kale mbawandiikira inywe nywenanywena abali omu kibuga e Looma, oKibbumba abaataka eino, era abeyayetere okubba abatuukiriryre. Ekinsaba kiri kiti oKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babakwatire ekisa, era babawe eidembe.

OPawulo ayoya okucaalaku e Looma

⁸ Okusookera nakimo, neebalya oKibbumba wange olwainywe nywenanywena, ng'oYesu Kurisito niiye anjezyesya. Ekyo nkikola olw'okubba okwikirirrya omu Yesu okumuli nakwo, bakutumulaku kumpi nabuli wantu.

⁹ OKibbumba, oyo ogumpeererya n'omwoyo gwange gwonagwona omu kulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa agakwata oku Mwanawе, mujulizi wange mu kinu kiti mbeebukirya bulijo omu saala gyange.

¹⁰ Era ekindi ekinsaba niikyo ekiti, iye omu kusiimakwe ansunisyе akakisa okwizaku egimuli mbacaalireku.

¹¹ Ekyo nkisabira olw'okubba neegomba ino okubabonaku kaisi mbasunisyе ekirabo kya mwoyo ekyabasuua abacaati.

¹² Ekkoba kiti, twezye okwiryananamu amaani omu kwikiriryra nga tulu aamo owemwabona okwange zena ni mbona okwanywe.

¹³ Boluganda, ntaka mukimanye muti emirundi mingi nga ntegeka okwiza egimuli neye nga waliwo ekindobeesererya paka atyanu. Ntaka nti njizeku eeyo ndaabbe egimuli, njezye okukola mwinywe omulimo ogwababyalamu ebineneka by'omwoyo, dala nga nenca owekippa awandi omu bantu abandi abatali Bayudaaya.

¹⁴ Ndi n'eibbanja okulaabba eeri abantu abandi bonabona, ooba b'eigwangaki ooba b'eigwangaki, ooba beegesye ooba tibeegesye.

¹⁵ Kagira ntaka ino okulaabba aMawuliro aMasa n'eeri inywe abali e Looma.

Amaani ag'aMawuliro aMasa

¹⁶ AMawuliro aMasa, nze nkakasira nakimo nti niigo amaani oKibbumba agaakolessya okulokola buli moiza agaikiririryamu, okuzwera nakimo oku Bayudaaya paka ku baabo aBatali Bayudaaya.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba aMawuliro aMasa niigo agalaga obutuukiriryre obuzwa eeri oKibbumba. Era okuzwera nakimo oku ntandika paka ku nkomerero, obutuukiriryre obwo omuntu abusuna kusinzirira ku kwikiriryra. Era ekinyere ekyo niikyo eBiwandiike ebikitumulaku biti, "Omutuukiriryre yaabbanga mwomi lwa kwikiriryra."

Obulwa bwa Kibbumba eeri ababbenga

¹⁸ Okuzwa omwigulu, oKibbumba alaga obulwabwe eeri abo abakola ebibbibibi era ni balobeesererya abandi okutegeera amazima agakwata kwiye, ng'abasalira omusango.

¹⁹ Ekyo akikola olw'okubba ebibayezza okumanya kwiye, oKibbumba yabibalagire olw'okubba yabiteekere akukunali.

²⁰ Era kasookeede oKibbumba abbumba ekyalo, abantu bonabona bategeire embeeragye nago ng'oNantaboneka, era ow'obwezye obutawaawo era ow'ekikula ky'oBwakibbumba. Ekyo kityo olw'okubba bitegerekekera omu bintu ebyo ebiyabbumbire.

N'olwekyo abantu abakola ebibbibibbi abo mpaawo nsonga egibalyekwatisya.

²¹ Newankubbaire nga babbaire bategeera oKibbumba ekyali, tibafireyo okumuwa ekitiisya ekimusaanira ng'oKibbumba, waire kadi okumwebalyaku olw'ebiyabakolera. Wazira, ibo tete bairire mu kubebenyekera nakimo biseego, n'emyoyo gyabwe emiwuyaawuya ni gikaapa. N'omu ngeri eyo, ni basuukira nakimo kintu ekitagassa.

²² Neye waire nga ibo babbaire beeyeta balabuki, basuukiremu basiru.

²³ Ibo omu kifo ky'okusinza oKibbumba atafa, bairire mu kusinza bintu abananyere ebibekoleire okubifaanania ooti muntu-buntu, n'ebinyonyi, n'ebisolo, n'ebibbumbe ebyekuusira ansi.

²⁴ Kagira oKibbumba yabalekeswire okwemalira omu kunoonia okwikutya emyoyo gyabwe, era ni batuuka n'okumalamu embiri gyabwe ensa nga beegaita omu ngeri etali ey'obutonde omu kukolan-ganaku ebyobwemu.

²⁵ Bazwire oku kwikiriryamazima agakwata oku Kibbumba, ni batwala by'obubbeyi bati niibyo ebituuce. Batyo ni baira mu kusinza na kuweereryanga bintu ebibbumbe omu kifo ky'oyo oMubbumbi wa byonabyona, asaaniire okumuwuujanga emirembe n'emirembe. Amiina.

²⁶ N'olwekyo, oKibbumba yena kagira abalekere okubba ansi w'eifuge ly'amawali gaabwe agakwatisya n'ensoni. N'abakali baabwe bona bagaana okwegaita n'abasaiza ng'owekiri n'okubba omu kikula ky'embiri gyabwe. Ni beerebalebaniryu mu kwegaita mu ngeri etali yeeyo egibababbumbire okukolesya.

²⁷ Kaisi n'abasaiza bona balekerera okwegaita n'abakali, ni balulunkanira kwegaitanga na basaiza banaabwe, ekintu eky'ensoni nakimo. Ekizwamu ni beereetera okubabonereza okutuukana n'okubbenga kwabwe.

²⁸ Era olw'okubba tibakitwala bati kikulu okusigala nga basinza oKibbumba, kagira yena abalekere okudankaana okutuuka n'okukolanga n'ebitasaaniire.

²⁹ Baizwire ebikole ebibbibibbi ebya buli ngeri, bantu abacaamu, abaluvu, era abavundi b'empisa. Bonabona baizwire ngongi, na bwiti bw'abantu, na yombo, na kuseega bundi buli moiza oku mwinaye. Era bageyangana,

³⁰ n'okusibiriryu oku bantu, n'okucaawa oKibbumba, n'okubityamu abanaabwe amaiso, n'okwekudumbalya, n'okwewuuja. Era buli kiseera babba bayiiya bukodyo bw'okukola bikole ebibbibibbi. Era bantu abatengu era abatawulisisya ababyaire baabwe.

³¹ Era bantu abasirusiru, era ababulamu mazima, era abaizwire okucaawangana era ababula kisa oo ba okusaasira.

³² Kaisi dala bakimaite kusani bati bonabona abakola ebyo amateeka ga Kibbumba agateekubbira gabasalira gw'okufa. Neye era, tibakoma ku kubikola-bukoli neye era basiima n'abandi ababikola.

2

Ensala ya musango eya Kibbumba

¹ Aale atyanu iwe munange asalira abandi omusango, ooba ooli naani ooba naani, mpaawo kiwaliwozeryaku. Ekyo kityo olw'okubba abantu abo aboosalira omusango, ebikole bibbibibbi ebibakola wena ebinyere ebyo byokola. Kale nabuli olwogubasalira, wena onyere obba oli kugwesingisya.

² Swenaswena tukimaite nakusani tuti oKibbumba, iye omu mazim-age, mwasalira emisango abo abakola ebintu ebityo.

³ Kale iwe omuntu-obuntu obasalira omusango aate nga wena okola binyere ebyo, oseega oti waliwunuka oKibbumba okugukusalira wena?

⁴ Koizi ekikula kya Kibbumba eky'okubba kitisaasira, era akaanya, era aguminkiriza ino abantu kyotwala ng'ekyomuzeenyo. Timuki-maite muti oKibbumba owaasigala ng'akaali akwatiire omuntu ekisa abba amuwa ibbangaa yeenenye?

⁵ Neye muli n'emyoyo emikakanyali egitataka okwenenya, ekyo ni kibazweramu okwereeetera oKibbumba okubawa ekibonerezo ekikiraku obukambwe. Ekyo kyalibbaawo ku lunaku lw'enkomerero olwo oluyaliragiraku obulwabwe eeri abantu, oluzwanyuma lw'okubasalira omusango anambula kusaliriry.

⁶ Oku lunaku olwo, oKibbumba yaliweeraku buli moiza ekyasaani-ire, okusinzirira kwebyo omuntu oyo ebiyakolere.

⁷ Abo nенca abeekalangulira omu kukola ebikole ebisaaniire ng'ekibasubira Kibbumba kubasuua b'ekitiisyaa omwigulu era n'okutafa, yilibawa obwomi obutawaawo.

⁸ Neye abandi abo ibo abanoonia kweikutyaa mu buli kibakola era abagaana okwabira oku mazima ni basengererya manzira g'ekibbikibbi balyeboneseryaku obulwa bwa Kibbumba egibali.

⁹ Walibbaawo okugada n'okuluga eeri abantu abo abakola ebbibibibi, ooba Bayudaaya ooba baadi aBatali Bayudaaya.

¹⁰ Neye eeri abo bonabona abakola ebisaaniire, ooba Bayudaaya ooba baadi aBatali Bayudaaya, walibbaawo okusuna ekitiisyaa ky'omwigulu era n'eidembe.

¹¹ OKibbumba ebyo yalibikola olw'okubba iye tamomola omu bantu.

¹² Abi bonabona abakola ebbibibibi omu kutamanya aMateeka ga Musa balibasalira omusango neye nga tikusinzirira ku Mateeka nago. Kaisi abo bonabona abakola ebbibibibi nga bamaite aMateeka, balibasalira omusango kusinzirira ku Mateeka ago.

¹³ Ekyo kyalibba kityo olw'okubba abantu abatuukiriryebabba baabo abakoma ku kuwuliraku-buwuliri ebyo aMateeka ebigakoba neye ni batagaabiraku. Abatuukiriryebabba baabo abawulisiya ebigakoba era ni batuukiriryebigalagira.*

¹⁴ Abantu aBatali Bayudaaya ibo tibabawangaku Mateeka ago nago batu bagaabireku. Neye singa, okubitira omu kwabira oku nseega n'okutegeera ebizwera mu malabuki gaabwe ag'obubyale, beeyajirya nga batuukiriryeb aMateeka ga Musa awo ibo abanyere babba bee-tekeire amateeka ag'okwabiraku, waire nga ibo babula aMateeka gadi.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba obwolingo gira ebikole byabwe, balagira nakimo bati aMateeka ga Musa ago ekigabalagira okukola kibali mu mwoyo mu bakiwandiikire. Ekintu ekyo n'eigono ly'omu myoyo gyabwe liraga ng'owekiri kituuce. Era olwisi owebakola ekitali kituce, n'ebiseego byabwe abanyere byona bibalumiriza, kaisi owebabba bakolere kintu ekisaaniire, ni bikikakasa.

¹⁶ Kale, dala ng'aMawuliro aMasa agendaabba owegakoba, kityo wekyalibba oku lunaku oKibbumba, okubitira omu Kurisito Yesu, oluyaliramuliraku ebiseego by'abantu eby'omu kyama.

AMateeka n'aBayudaaya

¹⁷ Atyanu oleke njire kwinywe abeebona ng'owemuli Bayudaaya, era abeesiba oku Mateeka muti niigo agalokola, era ni mwenyumi-rizira omu nkologana egimuli nayo n'oKibbumba muti muli bantube ab'enjawulo.

¹⁸ Era nkoba inywe abeetwala muti mumaite kusani ino oKibbumba ebyabataka mukole. Era muti muli bakugu omu kwabulawo aakati w'ebituuce n'ebibbibibi olw'okubba mwakugukire omu by'amateeka.

¹⁹ Nkoba niinywe abeetwala okubba niinywe abalungami b'abo abofu omu by'omwoyo, ekitangaala ekimolekera abo abali omu ndikiirya ey'eb'yomwoyo.

²⁰ Era inywe abalunganya abo abawuyawuya, era abasomesya b'abo abakaali abatobato omu kumanya amazima agafa oku Kibbumba. Olw'okubba muli Bayudaaya abali n'aMateeka agaizwire okumanya kwonakwona n'amazima, olwo-so mwekakasa muti mumaite buli kimo era muti buli ekimukoba kibba niikyo ekituuce?

²¹ Atyanu iwe nago ayegesya abo aBatali Bayudaaya, ala kisaaniire wena onyere weeyegesy kaishi oleke okusigala nga tokola ebyoyegesy! Aale iwe alaabbira abandi okutaibbanga, neye kaisi iwe; oibba ooba bbe?

²² Iwe akoba abainawo okutayendanga, neye kaisi iwe; oyenda ooba bbe? Iwe azumirira okusinza ebifaananyi, neye kaisi iwe; tiweebabenyesya ng'oibba ebintu by'omu masabo ebifaananyi nago omu bibba n'obitwala obikolesye okukugasa?

²³ Aale dala iwe omoiza oyo eyenyumiriza omu kukwata aMateeka tiniwe onyere oyo aswaza oKibbumba ng'ogavuna?

²⁴ Olw'ebintu ebimukola, kagira eBiwandiike bikoba biti, "Inywe aBayudaaya niinywe omugira abantu aBatali Bayudaaya ni batumula ebibono ebizumirira oKibbumba."

²⁵ Ikwo okukomola okwo okubabakomoire ng'akamanyiciryo akalaga ng'owemuli bantu ba Kibbumba ab'enjawulo, kukugasa singa okwata aMateeka. Neye kasita ogavuna, awo n'okubbakwo omukomole n'okutabba, bibba bifaabanana; era obba oli nakimo ooti muntu ogubatakomoire.

²⁶ Omuntu atali Muyudaaya, oyo atali mukomole owaakwata ebiragi ebiri omu Mateeka n'abyekalanguliramu, neso aale waliyo ekigira oKibbumba n'atamutwala ooti-so yoodi omukomole?

²⁷ Oyo atali mukomole omu mubiri neye ng'atuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira, ala yalikusalira iwe oMuyudaaya omusango

era n'agukusingisya iwe avuna aMateeka, waire ng'oli nago mu buwandiike era ng'oli mukomole.

28 Kaisi era omuntu tabba Muyudaaya omutuuce lw'ebintu ebiba-mukolaku oku mubirigwe kyonkani. Era, n'okukomola okutuuce tikubba kuukwo okw'oku ngulu era okw'omubiri-obubiri.

29 Wazira omuntu ogubatwala ng'oMuyudaaya onanyereneere niye oyo abba Muyudaaya munda mwiye, olw'encuuka y'omu mwoyo. Era, nga n'okukomola okuyasunire kuudi okubakomoire mwoyo-gwe. Ekikoba kiti, okutoola eifuge ly'ekibbikibbi omu mwoyogwe, era ng'ekireetawo ekkyo tiMateeka amawandiike-obuwandiike neye Mwoyo wa Kibbumba. Omuntu ow'engeri eyo okumusiima okwasuna tikuzwa mu bantu, wazira Kibbumba onanyere niiye amusima.

3

Ekikula kya Kibbumba

1 Neso aale okubba oMuyudaaya kigasa niki, ooba, mugasoki oglu omu kukomola?

2 Ala kigasira nakimo era mu buli ngeri! Engeri esookera nakimo niiyo eenu eti, aBayudaaya niibo oKibbumba abeyakwatisirye ebibono ebirimu obukwendabwe.

3 Neye, kaisi olwo owekeibba kiti abamo kwibo tibairire okubba abeesigwa mwekyo, dala okutabba abeesigwa kwabwe kulobeesererya oKibbumba okubba omwesigwa?

4 Ala kadi naire. Ibo abantu n'owebabba ababbeyibbeyi abatali beesigwa batya, iye oKibbumba asigala nga mwesigwa, era dala ng'owebakiwandiikire bati:

"Kaisi abantu bakakase nga iwe oKibbumba
olamula mu bwenkanya;

era obasingisyenye omusango owebabba bakuvunaana."

5 Aanu niiwo omoiza egayazeza okukohera ati, "Neye kaisi owekeibba kiti ekyaiswe aBayudaaya okubba abantu abaabira eino oku kukola ebikole ebibbibibbi kiriwo, kulagira nakimo oKibbumba iye ng'obwali niiye yenkanu atuukirriire? Neso aale ekkyo iswe ng'abantu waliwo ekitwezya okukitumuuliriraku? Aale tikibba kyamu okukoba tuti oKibbumba okutubonerezza owetubbenga abba akola kicaamu?" Aanu-somba ntumula kusinzirira ku nseega y'obuntu.

6 Neye ala bbe. Singa oKibbumba yeekubbira omu kulamula, kaisi aale tete yalibba n'obutuuceki omu kulamula abantu bonabona oku kyalo?

7 Aanu ogondi wakohera ati, "Mbona nti ekya nze okubba omuntu atali omwesigwa kibba kyongera kulagira nakimo ng'oKibbumba iye, okutafaananaku na nze, obwali omwesigwa era ekkyo ni kyongera okumuweisya ekitiisya. Lwaki okukola ebikole ebibbibibbi okwange, tete kukaali kunzweraku ni bansalira musango kunsinga?"

8 Lwaki titukoba-bukobi tuti, "Oleke twekalangulire omu kukola ebikole ebibbibibbi kaisi obusa bwa Kibbumba bunyinyintire, kaisi atyo oKibbumba asune ekitiisya?" Era ng'abantu abamo abatukira em-biro owebatusibiriryaku bati nambu tutyo wetuli kukobanga abantu

bakole. Abo abatusibaku ebyo, oKibbumba yalibasalira omusango ni gubasinga, kaisi dala ng'owekibasaaniire.

Mpaawo muntu atuukiriire

⁹ Olwo atyanu tukitwale tutya? Tuti iswe aBayudaaya tuli gwai gwaiku okukiraku abantu aBatali Bayudaaya? Ala kadi naire! Egitusookeire e nyuma eedi mmalire okubalaga nti abantu bonabona aamo, ooba Bayudaaya ooba aBatali Bayudaaya, bali ansi w'eifuge ly'ekibbikibbi,

¹⁰ era ng'eBiwandiike owebikoba:

"Mpaawo atuukiriire omumaiso ga Kibbumba, era kadi waire moiza.

¹¹ Mpaawo kadi moiza ategeera oKibbumba,
era mpaawo kadi moiza afaaayo okumumanya.

¹² Abantu bonabona bamuzwireku;
ni basuuka ekitagasa egiali.

Mpaawo akola ebisa,

era kadi waire moiza.

¹³ Ebibono ebibazwamu bifunya ooti kivundi ekizwa omu magombe
agebasaanukwire;

ennimi gyabwe gibbutula bubbeyi bwereere.

Ebibono byabwe bikangabalya ooti saagwa wa mpiri.

¹⁴ Era ebibatumula biizwire biraami na bukambwe.

¹⁵ Bavulumuka mangu okwaba okutemula n'okwita.

¹⁶ Buli egibabita baleka kujigirika na mpomba.

¹⁷ Ekintu eky'okubba omwidembe tibakimaite.

¹⁸ Eky'okuwa oKibbumba ekitiisya kibabulamu."

AMateeka tigatusiimisya oKibbumba

¹⁹ Neye atyanu bainange, tukimanyiciry e tuti buli kimo ekiri omu Mateeka kikwata ku niiswe aBayudaaya, iswe abekyetaagisya okwabira oku Mateeka. Kaisi, okubitira mwekyo, tiwaabbaawo muntu yenayena asuna ekiyekwatiniry nambu kaisi awunuke okumbonereza era kaisi oKibbumba ayezye okulamula abantu b'oku kyalo bonabona kyekimo.

²⁰ N'olwekyo, mpaawo muntu yenayena ogubalitoolaku omusango omumaiso ga Kibbumba okubitira omu kusengererya aMateeka, olw'okubba mpaawo ayezya okugatuukiriry gonagona. Ekyagirire ni batuwa aMateeka, kyabbaire kiti gatubbeere okutumanyikisya, okubitira omu kuleetawo okulumiriza omu mwoyo, bati ekintu kirebe omuntu ekyabba akolere kibbikibbi.

Ekitusiimisya omumaiso ga Kibbumba

²¹ Omu biseera eby'enyma kityo wekyabbaire. Neye atyanu, oKibbumba yabbutukisiry atyo n'atwezyesya okumanya engeri egyptusucaamu abatuukiriire omumaisoge. Newankubbaire ng'engeri eyo aMateeka aamo n'eBiwandiike by'abanaabbi byagijjuliireku, iyo yeemala anambula kubbaaku na kakwate konakona nabyo.

²² Ekikoba kiti, oKibbumba asiima abantu lw'okwikiriry mu Yesu Kurisito okubali nakwo. Ekyo oKibbumba akikolera abantu bonabona

ababba baikiririryu omu Yesu, ooba Bayudaaya ooba tiBayudaaya, olw'okubba iye tiyekubbira.

²³ Kiri kiti, buli mutu yabbengere omumaiso ga Kibbumba, era n'atayezya okuseseegerera oku kitiiya ekyatutakirya.

²⁴ Neye era, okubitira omu kisaakye ekitusuna ng'ekirabo-obulabo, oKibbumba atutoolaku omusango n'atubala abantu abaasiima, ku-bitira mu Kurisito Yesu oyo atununula okutuwunuca ekibonerezko ky'eibbengo lyaiswe.

²⁵ OKibbumba yawaireyo oYesu oyo ng'esadaaka, kaisi olw'omusaayegwe ogubasukire, abbe niiye omugaito gw'ebikole ebibbibibbi by'abo abamwikirya. Era oKibbumba asinzirira kuukwo n'abibasoniya. OKibbumba okukola ekyo, yagendereire kulaga ng'obwali mutuukiriry. Ebiseera eby'e nyumaku eedi, olw'obuguminkiriza obwali nabwo eeri abantu, oKibbumba yasoniyanga abo ababbenganga omumaisoge n'atababonereza.

²⁶ Neye okuti, ekyo ekya Kibbumba okutuumisy ebibbibibbi by'abantu amaiso kyakomere, kaisi ayezye okulaga ng'obwali mutuukiriry. N'omu ngeri eyo, oKibbumba atyo ni yeeraga nga iye owaateekubbira, era ati omuntu aikiririryu omu Yesu, oKibbumba gwasiima.

²⁷ Neso waliwo ali n'ekiyeenyumiriziraku ati niikyo ekigira oKibbumba n'amusiima? Mpaawo. Abba nga mpaawo, niki tete aale ekyankagirire aBayudaaya ni beenyumiriza? Lwakubba bakwata aMateeka? Bbe, neye lw'ensonga eti, oKibbumba asiima omuntu lwa kwikiririryu mu Yesu.

²⁸ Kale iswe tukikakasa tuti oKibbumba asiima omuntu lwa kwikirirya okwabba nakwo omu Yesu, neye tirwakubba kiti atuuukirirya ebyo aMateeka ebegalagira.

²⁹ Neso aale oKibbumba nago Kibbumba w'aBayudaaya bonkan? Ibo abantu aBatali Bayudaaya ibo tiwaabwe bona? Ala waabwe bona

³⁰ olw'okubba oKibbumba ali moiza yenkani. Era, onyere oyo niiye asiima aBayudaaya ibo abakomola aamo n'abo aBatali Bayudaaya abatakomola, ng'asinzirira oku kwikiririryu omu Yesu okubali nakwo.

³¹ Abba nga kityo wekiri kiti oKibbumba asiima omuntu lwakubba na kwikirirya, ekitegeeza aMateeka atyanu tubba tugaitirewo? Ala kadi tikiri kityo, wazira owetwkiririryu omu Yesu tubba tuguatuukirirya-btuukiriri.

4

OKibbumba okusiima omuntu kirabo-bulabo

¹ Oku nsonga eyo ey'ekigira oKibbumba n'asiima omuntu, niki ekitwezya okubonera okwibbulaimu ozeiza waiswe aBayudaaya omu mubiri, owetulingirira ebyo ebyamutuukireku?

² Mazima singa kukola bikole niikyo ekyagirire oKibbumba n'amutoolaku omusango, awo dala yankubbaire n'ekiyeenyumirizaamu. Era naabba kwenyumiriza, ikwo kwankubbaire mumaiso g'abantu neye tiga Kibbumba.

³ Kaisi nago eKiwandiike kikoba kitya oku nsonga eyo? Kikoba kiti, "Olbbulaimu yaikiririiryre mwebyo oKibbumba ebiyamusuubizire, n'olw'ekikole ekkyo n'amubala okubba atuukiriire."

⁴ Atyanu, omuntu owaakola omulimo, empeera egyasuna tibagibala ng'ekirabo wazira ng'ogubasasula ekyakolereire, kityo ni kibba ky'eiteeka kiti bali n'okumusasula.

⁵ Neye ekkyo niikyo ekituuka oku muntu oyo etiyeenyumirizira mu bikole ebisa, wazira aikiririrya-bwikiririri mu Kibbumba. OKibbumba oyo nikiye atoolaku omuntu omusango. Kale okwikirirya omuntu oyo okwabba nakwo, niikwo oKibbumba okwasinzirira okumusuuca omutuukirirye, ekkyo ng'akimukolera ng'ekirabo.

⁶ Era ekinyere ekkyo okabaka oDawudi kiyategeezere oweyatatumwire oku nkabi omuntu egyabba najo, oyo oKibbumba ogwatwala okubba omutuukirirye nga tasinziriire ku bikolebye. Yakobere ati:

⁷ "B'enkabi
abantu abo oKibbumba abaasoniyire,
abo abaatoireku ebibbibibbi byabwe."

⁸ W'enkabi omuntu oyo
oMusengwa ogwatalibalira ekbbikibbi naire."

⁹ Aale katwebuulye tuti, enkabi eggyo oDawudi egiyatatumwireku gibba ku bantu abakomole bonkani, ooba n'oku batali bakomole bona? Mbona oweira tukoba tuti olbbulaimu yaikiririiryre omu bisuubizo bya Kibbumba ni kimuzweramu okumubala okubba atuukiriire.

¹⁰ Ekyo kyuatuukirewo mu kiseeraki? Luzwanyuma lw'okumukomola ooba nga bakaali? Ikyo kyaizirewo ng'okumukomola kukaali.

¹¹ Era oKibbumba okumukoba okukomola kyaizire ng'akamanyiciryo akalaga ng'oweyabbaire akolere endagaano naye. Okumukomola okwo, kyabbaire niikyo ekikakasa kiti oKibbumba yabbaire amusiumire olw'okwikirirya okuyabbaire nakwo, n'e nyuma eedi nga bakaali n'okumukomola. N'omu ngeri eyo, oKibbumba n'amusuuca nikiye ozeiza omu mwoyo, owa bonabona abaikiririrya-bwikiririri mu Kibbumba kaisi n'abasiima waire wona naga tibakomole.

¹² Kaisi tete era wona nikiye ozeiza w'aBayudaaya, abo abatakoma ku kubba bakomole-bukomole kyonkani neye abatambulirya obwomi bwabwe ku kwikirirya. Era engeri egibaikiririrya omu Kibbumba nikiye enanyere eeyo ozeiza waiswe olbbulaimu egiyaikiririiryemu n'e nyumaku eedi nga bakaali kumukomola.

Ekisuubizo kya Kibbumba bakisuna lwa kwikirirya

¹³ Era oKibbumba okusuubiza olbbulaimu n'ab'ekiizukulukye ati balirya ekkyalo kyonakyona, tikyazwire ku kubba kiti yabbaire atuukirirya aMateeka. Kyabbaire lwakubba kiti oKibbumba yamusimire, okumusiima okwo nga kwaizirewo lwa iye kwikiririrya mu Kibbumba.

¹⁴ Ekitegeeza kiti, singa ekisuubizo oKibbumba ekiyawaire kya baabo abasengererya aMateeka, awo okwikiririrya-obwikiririri omu Kibbumba kyankubbaire kinambulamu. Nkoba nti n'ekisuubizo nago tiktikyankubbairewo bbe.

15 Era owetuvuna aMateeka, oKibbumba atubonereza. Neye singa wabbaawo awantu aMateeka egigabula, tiwaabbaawo kuvunaana muntu bati avunire eiteeka kirebe.

16 N'olwekyo, ebyo oKibbumba ebiyasuubizire, tubisuna lwakubba na kwikirirya, kaisi awo kibonekere nakimo ng'owekiri kintu ekitusuna olw'ekisa-busa. Eyo niiyo engeri ab'ekiizukulu kya Ibbulaimu aba buli ngeri egibayezya okubba abakakafu bati babalolya oku bintu ebrisuubizo nago. N'omu ngeri eyo, ni kibba kiti, ekisuubizo tikya baabo bonkani abasengererya aMateeka, neye n'abo abaikiririryabwikiririri omu Kibbumba. Okwikirirya-obwikiririri okunyere okwo, niikyo n'oIbbulaimu ekiyakolere. Kale, niiye ozeiza waiswe sweenaswena,

17 era ng'owebakiwandiikire bati: "Nkusuuucirye zeiza w'amawanga amangi." OIbbulaimu okusuna ekisuubizo ekyo kyabbaire nakimo mumaiso ga Kibbumba oyo oguyaikiririyyemu, oyo azuukiza abantu, era oyo abbumba ebintu ebibbaire mpaawo ni bibbaawo.

18 Olbbulaimu yaikirirye, n'asuubira, era kadi n'okuwaamu osuubi. Kagira abba zeiza w'amawanga amangi, dala ng'owebamusuubizire bati, "Ab'ekiizukulukyo balibba bangi ooti nkota."

19 Newankubbaire nga yabbaire ayabiriire omu myanka ng'ayerya 100, era nga yeebona ati gamuwoire. Kaisi n'oSaala yena nga mugumba. Neye era, olbbulaimu tiyanafuwireku omu kwikiririyakwe.

20 Tiyakomerye okwikirirya, era tiyabuusabuusire ebyo oKibbumba ebiyamusuubizire. Yeeyongeire kukalanguka omu kwikiririyakwe, n'awuuja oKibbumba.

21 Ekyo yakikolere olw'okubba yabbaire akakasira nakimo ati oKibbumba ayezya okukola ekiyasuubizire.

22 Olw'okwikiririyakwe okwo, kagira oKibbumba yamubalire okubba atuuikiriire.

23 Ebibono ebiti, "OKibbumba yamusimire omumaisoge," tibabi-wandiikire kukwata ku niiye yenkan'i

24 neye na kwiswe. Swena oKibbumba atubala okubba abantu abaasiima owetumwikiririryamu iye eyazuukizire oYesu oMusengwa waiswe.

25 OYesu oyo bamwitire olw'ebikole byaiswe ebbbibibbi, oKibbumba n'amuzuukiza kaisi olwo ayezye okututoolaku omusango.

5

Okubba omu busa n'oKibbumba

1 Aale atyanu ng'oKibbumba owatusiima lw'okumwikiririryamu, tuli n'eidembe omumaisoge okubitira omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

2 OYesu oyo yatwigulirewo omulyango omu twabitire okutuuka oku kubba omu nkolagana ensa n'oKibbumba lwa iye kutukwatira kisa ekibitiriri. Era n'olwekyo tusigala nga tuli basangaali olw'okubba n'osuubi ow'okugabana oku kitisy'a kya Kibbumba.

3 Kaisi timu kiikyo kyonkani, neye era n'omu kugada kwona, tubba basangaali. Mudi tumaite tuti omu kugada oomwo mutwegera okubba abaguminkiriza.

⁴ Era, okuguminkiriza kutuleetera oKibbumba okusiima eneebitya yaiswe. Kaisi oKibbumba owaasiima eneebitya yaiswe, ni kituleetera okubba n'osuubi mwiye.

⁵ Kaisi dala osuubi oyo tiyalitusuka ni tufika okusuna ebyo ebitusu-ubira, olw'okubba oKibbumba yatusukiire okutakakwe omu myoyo gyaiswe. Okutaka okwo yakulagire ng'akolesya oMwoyo oMutukulye oguyatuware.

⁶ Owetwabbaire ng'okulwaiswe okusuuka abantu oKibbumba abaasiima kutukaire, omu kiseera oKibbumba ekiyabbaire agerere, oKurisito yafeererere abakaafiri.

⁷ Tikyangu omuntu omoiza okwewaayo ati afeerere omuntu ogondi atuukiriire. Koizi amo nga yoodi nenza akolera abandi ebisa, amo ow'engeri eyo n'asunakuuyo omwinaye eyezwamu ni yeewaayo okumufeererera.

⁸ Neye aale dala obone oKibbumba owaalaga ng'owatutaka eino, olw'okubba n'owetwabbaire nga tukaali bantu abakola ebibbibibi, yatumire oKurisito aize atufeererere.

⁹ Aale atyanu ng'oKibbumba owatutoireku omusango olwa Yesu okutufeererera, okulama obulwa bwa Kibbumba okutwasuna tik-wabbe kw'amaanimaani n'okukiraku?

¹⁰ Ekigira ni nkoba ntyo kiinu: Obanga owetwabbaire tukaali balabe ba Kibbumba iye onyere yasaniryre na iswe, ng'abitira omu kufa kw'oMwanawewe, kaisi tete kyalibba kitya atyanu ng'owetusyaniryre? Tokibona oti twalibba boomi lw'okuzuukirakwe?

¹¹ Kaisi tikiikyo kyonkani, neye tusangaalira omu Kibbumba okubitira omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito, oyo atutuuciryre atyanu oku kusyania okwo.

Adamu n'oKurisito

¹² N'olwekyo, ng'ekibbikibbi owekyazire omu kyalo kubitira mu muntu moiza, n'okufa kutyo wekwaizire olw'ekibbikibbi. Era engeri abantu bonabona egibabbenga, okufa kutyo ni kusaalaana omu bantu bonabona.

¹³ Ekitengeeza kiti, ekibbikibbi kyabbairewo omu kyalo nga n'aMateeka bakaali kugateekawo. Neye anambula mateeka, mpaawo ngeri egyovunaanamu omuntu okubbenga.

¹⁴ Neye era, okuzwera nakimo omu biseera by'Adamu paka mu bya naabbi Musa, abantu nga bafa. Okufa nago kwatuukanga n'okwabo abanandi bakola ekikole ekibbikibbi ekya kujeemera ekiragiyo kya Kibbumba, ng'owekeyabbaire okwAdamu. Ibyo ebyazwire mwekyo Adamu ekiyakolere kyabbaire kigwa oku bantu bonabona. Era ekyo kyabirana n'ekyo ekyabbaire kyabbaawo n'oku Yesu oyo eyabbaire ow'okwiza, omu ngeri eti, yena ekiyabbaire yakola kyabbaire kyagwa oku bantu bonabona.

¹⁵ Neye era wona, obwolingirira ebyazwire omu kubbenga kw'Adamu, n'ebiyazwire omu Yesu, ekirabo oKibbumba ekiyatuaire, ebibiri ebyo titubigeraagerania. Obanga amaani g'okubbenga kw'omuntu omoiza galeeteire bangi okufa, kaisi tete ikyo ekisa kya Kibbumba, n'ekirabokye ekiyatuaire okubitira omu muntu omoiza oYesu Kurisito? Tobona kyona nga kyabitiriire ni kitwaliryamu abantu bangi n'okukirawo?

16 Tete era, waliwo engeri egendi egitutageraagerania ebibiri ebyo. Ekirabo oKibbumba ekiyatuaire, tikiri ooti kufa okwazwire omu kubbenga kw'omuntu omoiza oodi Adamu. Okusala omusango okwaizirewo olw'ekibbikibbikye ekimo, kwazwereiremu abantu kubasingisa musango. Neye ekirabo kya Kibbumba ekyazire oluzwanyuma olw'ebibbibibi by'abantu ehibitiriri, kyabazwereiremu kubatoolaku musango gw'ebibbibibi nago.

17 Atyanu, obanga olw'okubbenga kwa muntu omoiza oyo abantu bonabona bafa, kaisi tete kyalibba kitya owekituuka kwabo oKibbumba abeyakwatire ekisa ekitirire n'abawa ekirabo eky'okubasiima, okubitira omu muntu omoiza, oYesu Kurisito. Bonabona balibba boomi.

18 Kale, ng'okubbenga kw'omuntu omoiza owekwaleeteire abantu bonabona omusango okubasinga, kityo n'ekikole eky'obutuukirirye omuntu omoiza ekiyakolere kyaleeteire abantu bonabona okubatoolaku omusango n'okubawa obwomi.

19 N'olwekyo, ng'obujeemu bw'omuntu omoiza owebwaleeteire abantu abasigaire okubba abakola ebbibibibi, kutyo n'okubba ow'eigonda okw'omuntu omoiza kwalireetera bangi okubba batuukirirye.

20 OKibbumba yawaire abantu aMateeka kaisi bamanyice ng'okubbenga kwabwe owekuli kubbikubbi. Neye okubbenga kw'abantu egikwakomere okweyongera, n'oKibbumba giyeeyongeire okubba n'ekisa ekitiriri eeri abantu.

21 Ekyagirire oKibbumba n'akola ekyo, abantu tibayezya kwekuuma okutabbenga, ekintu ekibazweramu okufa. Neye okubitira omu Kibbumba okubakwatira-obukwatiri ekisa n'abasiima, kibazweramu okusuna obwomi obutawaawo, okubitira omu Yesu Kurisito oMusengwa waiswe.

6

Okusuuka omwomi aamo n'oKurisito

¹ Aale atyanu niki ekitubba tukoba? Tuti twekalangulire mu kukolanga kibbikibbi kaisi oKibbumba okukwatira abantu ekisa kunyintire?

² Ala kadi akatyayi kati! Iswe dala abali ooti-so twafeereire aamo n'oKurisito, ni twesalira nakimo oku bwomi obw'ekibbikibbi, tete twezya tutya okububbaamu?

³ Timumaite muti okubatiza okubatubatizire okubba ekintu ekimo n'oKurisito oYesu kwatusuuciryre ooti bantu ababitire mu kufa aamo naye?

⁴ Okubita omu kutubatiza okwo tuli ng'abantu abebaliikiire aamo naye. Ekyo kyabbaire kityo kaisi, ng'oKibbumba oweyazuukizire oKurisito oYesu omu maanige ag'ekitiisya, swena twezye okubba aamo naye omu bwomi obuyaaka.

⁵ Aale ng'owekiri kiti tweyungire oku Kurisito omu kufaakwe, dala twalimweyungaku n'omukuzuukira ng'oweyazuukiire.

⁶ Tumaite tuti obwomi obutwabbairemu e nyuma eedi babukomereire oku musalabba aamo n'oKurisito. Ekyo bakikolere kaisi amaani ago agatufugiriryanga nga gazweraku emibiri gyaiswe ni

gikola ekibbikibbi bagajigirice. Era kaisi tukomye okubba abagalama eri ekibbikibbi.

⁷ Omuntu owaafa, amaani g'ekibbikibbi gabba tigakaali gamufugirinya.

⁸ Atyanu, swena aale abba nga twafeereire aamo n'oKurisito, twikiriryu tuti okubbaakwe omwomi, kwalitutwaliryamu swena ni tubba boomi aamo naye.

⁹ Ekitumaite kiri kiti, oKurisito ng'oweyazuukiire, takaali airayo kufa; okufa kumubulaku maani atyanu.

¹⁰ Okufa kudi okuyafiire, ng'ookwo niikwo okwamaliremu eifuge ly'ekibbikibbi amaani, kwabbaire kw'omulundi gumo lumala. Era olw'ekyo ekyamutuukireku, ekibbikibbi kwiye amaani gakiwoiremu. Atyanu, aliwo mwomi aleeterenge oKibbumba ekitiisyia emirembe n'emirembe.

¹¹ N'omu ngeri enanyere eyo, nywena mutyo wemubba mwetwale ng'abantu abafiire ni mutewuka okubba ansi w'eifuge ly'amaani g'ekibbikibbi. Atyanu muli bantu abaliwo aboomi omu Kurisito Yesu kuweererya Kibbumba, mutyo mumuleetere ekitiisyia.

¹² N'olwekyo, ekibbikibbi tete tikyairamu okufuga emibiri gyanywe egifa, ni mwira mu kugonderanga kwagomba kwagwo okubbikubbi.

¹³ Era, timwaganya kitundu ky'emibiri gyanywe waire kimo, okukikolesya okutuukiriryu ebikole ebbibibibi. Wazira, mwedembule eeri Kibbumba, olw'ensonga eti, muli bantu abazwire omu kufa ni mwira omu bwomi obuyaaka. Era, muweeyo buli kitundu ky'emibiri gyanywe egiali abikolesyenje okutuukiriryu ebikole ebyasiima.

¹⁴ Aaso timwaganya ekibbikibbi okubafuganga, olw'okubba timuli ansi w'aMateeka ga Musa, wazira mwesiga kisa oKibbumba ekyatukwatira.

Abagalama ba Kibbumba abakola ebyasiima

¹⁵ Mwekyo niki ekinteggeza? Olwo atyanu olw'okubba tituli ansi w'aMateeka ga Musa wazira twesiga kisa Kibbumba, kale n'owetukola ekibbikibbi mpaawo nsong? Ala tiniikyo oweke!

¹⁶ Timumaite muti omuntu oweyeewaayo eeri ogondi okukola obugalama, onu eyewaireyo abbaasuukire mugalama wa muntu oodi oguyewaire? Aaso nywena mulondewo niki ekimutaka kibbe omusengwa waanywe; kibbikibbi ekibazweramu okufa, ooba kubba b'eigonda eeri oKibbumba, ekibazweramu okubasiima?

¹⁷ Neye era twebalye oKibbumba! Kiri kiti, omu kusooka mwabbaire bagalama eeri ekibbikibbi. Neye atyanu, n'omwoyo gumo mugondera enjegesyaa entuuce egimwasunire.

¹⁸ Mwatebukire obugalama eeri ekibbikibbi, ni musuuka bagalama eeri obutuukiriryye.

¹⁹ Olw'obunafu bwanywe obwa buntu omu kukwatisya mangu ensonga, oleke nkolesye ekyokuboneraku eky'omu bwomi bwaiswe obwa bulijo. Enyuma eedi, mwamaliranga kumpi buli kitundu ky'emibiri gyanywe omu bugalama eeri okwikutya amanwali gaanywe n'obujeemu obwa buli nkola. Era, ni mweyongeranga-bweyongeri kukola bubbibubbi. Omu ngeri enanyere eyo, mutyo n'atyau

wemubba mwemalira omu bugalama eeri okukola ebintu ebisa oKibbumba ebyasiima kaisi mwezye okubba abatukulye.

²⁰ Owemwabbaire mukaali muli ooti bagalama eeri ekibbikibbi, tikyabbaire ky'eiteeka kiti muli n'okukola ebintu oKibbumba ebyasiima.

²¹ Neye era, neso aale kisaaki ekimwasunire omu kwebitya omu ngeri eetyo? Tinsoni gyonkani ebikole byanywe nago egibibakwatisya atyanu, kwekyo oteekeku n'okubba kiti bibaleetera okufa?

²² Neye atyanu, babatibwire okuzwa oku kibbikibbi. Mwasuukire atyanu bagalama ba Kibbumba. Mwekyo, omugaso ogumusunamu gubatuua ku kubatukulya, kaisi ekyo ni kibazweramu okusuna obwomi obutawaawo.

²³ Ikyo omuntu ekyasuna ng'empeera y'obugalamabwe eeri ekibbikibbi, kufa. Neye ekirabo iye oKibbumba ekyagabaabantu amantakikolerera, bwomi obutawaawo. Era, obwomi obwo tubusuna lwa kweyunga ku Kurisito oYesu oMusengwa waiswe.

7

Obufumbo ng'ekyokuboneraku

¹ Boluganda aanu ntumula na niinywe abategeera aMateeka ga Musa, timumaite muti aMateeka gafuga muntu yenkan akaali omwomi?

² Aale oleke mbawe ekyokuboneraku. Omukali omufumbo eiteeka limulagira okusigala okwibaaye kasita oibaaye n'abba ng'akaali mwomi. Neye singa oibaaye afa, omukali oyo eiteeka nago libba tirikaali limusiba.

³ Ekitegeza kiti, singa afumbirwa omusaiza ogondi neenu oibaaye akaali mwomi, bamweta mulendi. Neye oibaaye owaafa, omukali oyo eiteeka nago libba tirikaali limusiba. Kale awo omusaiza ogondi n'owamutwala, oyo omukali tibamutwala okubba mulendi.

⁴ Kityo wekiri na kwinywe, boluganda. Inywe muli ng'abeeyungire oku Kurisito omu kufaakwe, mutyo ni muwumuka okubba bantu aMateeka ga Musa abegasiba. Era atyanu mwasuukire b'omuntu gondi, ekikoba kiti, kitundu kya mubiri gwa Kurisito, iye eyazuukiire kaisi tubbe bantu abali omu bwomi obusiimisya oKibbumba.

⁵ Owetwabbaire tukaali twabira ku biibyo emibiri gyaiswe ebi-gyayayaaniranga, okwekengera aMateeka tete ikwo kwairanga ni kusendangamu-busendi musyo omu kwegomba okubbikubbi okwabbaire mwiswe. Kale ekyo ni kituzweramu kukola bikole ebibbibibbi, kaisi olwo ni kituleetera okufa.

⁶ Neye atyanu aMateeka tigakaali gatufugirirya, olw'okubba tuli ootiso bantu abafiire aamo n'oKurisito, n'olwekyo ni tuwumuka eifuge lyago. Atyanu, oKibbumba titukaali tumuweererya mu ngeri eedi enkaire ey'okusengererya aMateeka amawandiike, wazira mu ngeri mpyaka, eya kutambulira ku maani ga Mwoyo oMutukulye.

AMateeka galaga kibbikibbi

⁷ Olwo tukitwale tuti aMateeka okutwalirya aamo kintu kibbikibbi? Ala kadi katyayi kati, olw'okubba singa tikyabbaire kiti aMateeka galiwo, aale nze nankubbaire ntya okumanyica nti ekibbikibbi niikyo

ekintu kirebe? Aale singa tiMateeka ga Musa kulagira gati, "Tiwegombanga kintu kya mwinawo," dala nze nankamaite ntya nti kaisi waliwo n'okwegomba okubatwala ng'okubbikubbi?

⁸ Neye, obone tete ikyo ekibbikibbi owekeyairire ni kikolesya ekiragiro ekyo ng'akakisa akejisunire okusagadulamu okwegomba okubbikubbi okwa buli nkola. Aale singa tiMateeka kubbaawo, n'ekisagadula amaani g'ekibbikibbi tikyankubbairewo, era kityo ni kitabba n'amaani okwezya okunfugirirya.

⁹ Nze omu kusooka Owenabbaire timmaite aMateeka, nabbaire muntu musa. Neye Owenagategeire ekibbikibbi ni kibbutuka,

¹⁰ era ng'omumaiso ga Kibbumba ndi muntu awoire okunsingisya ogw'okufa. Awo wenakizuuiliire nti kaisi ekiragiro ekyazire n'ekigendererwa ky'okundungamya egiri obwomi, omu bunanyerenyere tete kindeetera kunsingisya gw'okufa.

¹¹ Amaani g'ekibbikibbi agali mu nze kaisi igo gabbaire geesuniire kakisa okubitira omu kiragiro ekyo ni gandeba nga gakikolesya okunsingisya musango gw'okufa.

¹² Kale n'olwekyo, omu kwiram u ekibuuulyo ekitwebwirye e nyumaku eedi, aMateeka ga Musa igo okulwago matukulye era n'ekyo kyona ekiragiro nago kituukiriire, kituuce era kisa.

¹³ Atyanu, abba nga dala kityo wekiri, olwo kitegeeza kiti ekintu ekisa niikyo ekyandeteire okunsalira ogw'okufa? Kadi tiniikyo owekiri. Wazira kiti, ekibbikibbi ekiri mu nze niikyo ekyandeteire okunsalira ogw'okufa okubitira omu kintu ekisa. Kyakolere kityo kaisi twezye okubonera nakimo ng'ekibbikibbi owekiri kintu kyakabbikabbi era nabulima onanyerenyere. Ikyo kiira ni kitoola ekiragiro ekisa, ni kikikolesya kutuukirirya bigendererwa byakyo ebibbibibbi.

Okulwanagana n'ekibbikibbi

¹⁴ Tumaite tuti ekigosi tikiri ku Mateeka agazwa mu Mwoyo wa Kibbumba wazira ku ninze, nze aali mubiri-bubiri oguli n'ekikula ekyabira eino oku kukola ekibbikibbi. Era bba ndi ootiso muntu eyasuukire mugalama eeri ekibbikibbi.

¹⁵ Ebantu ebinkola zena onyere tinetegeera n'okwetegeera olw'okubba ebinankatakire nti nkole tiniibyo ebinkola, wazira nkola tete biidi ebintataka.

¹⁶ Aale ng'oweneewulira mudi okutataka okukolanga bintu ebibbibibbi ebyo ebinjira ni nkola, mba ndaga nti njikirirya nti igo aMateeka matuuce.

¹⁷ Kale omu bunanyerenyere tininze mba nkola ebantu nago ebyo, wazira maani g'ekibbikibbi agali mu nze.

¹⁸ Mmaite nti mu nze, ekikoba kiti, omu kubba ow'ekikula ekyabira eino oku kukola ekibbikibbi,* mpaamu kantu konakona naire akanjezyesa okukola ekintu ekisaaniire. Kale n'owenankatakire nti nkole ekintu kirebe ekisaaniire, nkaya-bukayi.

¹⁹ Ekyo ekisaaniire ekinankatakire okukolanga, tiniikyo ekinjira ni nkola, wazira kidi ekibbikibbi ekintataka tete kinkola.

²⁰ N'olwekyo, ng'owekiri kiti njira ni nkolanga biibyo ebintataka, ekitegeeza kiti timba ninze akola ebantu nago. Wazira, amaani g'ekibbikibbi agali mu nze niigo agakikola.

²¹ Aale atyanu ekintu ekinvumbwire omu bwomi bwange niikyo kinu kiti, Nabuli owentaka nti nkole ekintu ekisaaniire, waliwo ekintu ekiri mu nze ekingotesyagotesya, okwaba okwewayaja nga nkoleremu kintu ekibbikibbi.

²² Omwoyo gwange gwonagwona gwikiriry aiteeka lya Kibbumba.

²³ Neye omu bitundu by'omubiri gwange ebisigaire, neyajirya nga mulimu kintu kindi ekibifuga, era ng'ekyo kirwanisy aiteeka lidi omwoyo gwange erigwikiriry. Ekyo kinsuua mugalama w'eiteeka eeryo eritambulira ku kibbikibbi ekiri omu mubiri gwange.

²⁴ Nga ndabire! Naani eyalintaisulya okuzwa eeri eifuge ly'omubiri, eriri kuntwala mu kufa?

²⁵ Neye twebalye oKibbumba! Tumwebalye olw'okubba kiti, okubitira omu Yesu Kurisito oMusengwa waiswe, atutaisulya okuzwa omwifuge ly'ebyo omubiri ebikutakirira okukola.

Aaso nti wendi: Nze omu kutegeera okwange, ntaka ino okusengererya aMateeka ga Musa. Neye olw'okwegomba kw'omubiri gwange, neyajirya nga nsengererya iteeka liidi ery'okwabira kwifuge ly'omubiri ogutaka kukolanga kibbikibbi.

8

Obwomi obutambulira ku Mwoyo oMutukulye

¹ N'olwekyo, atyanu iswe abali ekintu ekimo n'oKurisito Yesu^{*} tekaali eriiyo bati Kibbumba kutusingisa musango.

² Ekyo kityo olw'okubba amaani ga Mwoyo wa Kibbumba ago agatuwa obwomi obuyaaka, okubitira omu Kurisito oYesu, gabataiswirye inywe okuzwa omu maani gadi ag'ekibbikibbi, ekibazw-eramu okufa.

³ Ikyo ekyo ekyabbaire kikaire aMateeka okukola, olw'ekikula[†] kyaiswe ekyabira eino okukukola ekibbikibbi, iye oKibbumba yakikolare. Yasindikire oMwanawewe onanyerenyere okwiza egituli omu mubiri ogufaaniranira nakimo n'ogwaiswe abali n'ekikula ekyokukola ekibbikibbi, abbe niiye esadaaka etusasulira omugaito gw'ekibbikibbi ekituli nakyo. Omu kukola ekyo, oKibbumba n'atoolawo ekibbikibbi omu kikula ky'omuntu.

⁴ Ekyo oKibbumba yakikolere kaisi atyanu ebyo aMateeka ebikakoba bituukirire mwiswe omu bwizulye. Era, tubbe bantu abatambulira tiku biibyo ekikula ky'omubiri ebikitaka, wazira ku kulungamya kwa Mwoyo wa Kibbumba.

⁵ Abo abatambulira ku biibyo ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi ebikibyala, ebiseego byabwe byonabyona babimalira ku bintu omubiri ebikutaka. Neye abo abatambulira ku kulungamya kwa Mwoyo wa Kibbumba, ebiseego ebyabwe babimalira ku bintu ebyo oMwoyo wa Kibbumba ebyataka.

* **8:1** EBiwandiike eby'eira byongeraku biti, *Abo obwomi bwabwe obutayabira oku kulungamya kwa mubiri wazira ku kuudi okwa Mwoyo oMutukulye.* † **8:3** **8:3** Kikula, ooba, Mubiri.

⁶ Okuyayaanira ebintu omubiri ebigutaka kizweramu omuntu okufa, neye okuyayaanira ebintu oMwoyo wa Kibbumba ebyataka niikyo ekireetera omuntu obwomi n'eidembe.

⁷ Ikwo okuyayaanira ebintu omubiri ebigutaka, kuleetera muntu kubba mulabe wa Kibbumba, nga tawulira aMateeka ga Musa, era nga dala tayezya kugawulira.

⁸ Abo abatambulira ku kwegomba kw'ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi tibayezya kusangaalya oKibbumba kadi.

⁹ Neye inywe timutambulira ku kwegomba okwo ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi ekikubyala mwinywe, wazira ku kulungamya kwa Mwoyo wa Kibbumba, abba nga dala ali mwinywe. Abo abadamba oMwoyo wa Kurisito omunda mwibo babba tiba Kurisito.

¹⁰ Neye abba ng'oKurisito ali mwinywe, waire emibri gyanywe gyalifa olw'okubba gikola ekibbikibbi, emyoyo gyanywe igyo gyalibba myomi olw'okubba oKibbumba yabaasucirye abatuukirirye.

¹¹ Era, abba ng'oMwoyo w'oyo eyazuukizire oYesu ali mwinywe, iye eyazuukizire oKurisito Yesu okuzwa omu bafu nywena yaliwa emibri gyanywe egifa obwomi okubitira omu Mwoyowe oyo aali mwinywe.

¹² N'olwekyo boluganda, tuli n'eibbanja, neye tikikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi nti niikyo ekitubanza tusenger-eryenge biibyo ebikitaka.

¹³ Tiniikyo ekyo olw'okubba, singa mwasengereryanga biibyo ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi ebikitaka, mwaba kufa. Neye singa, okubitira omu maani ga Mwoyo wa Kibbumba, mwesambira nakimo ebikole byanywe ebibbibibbi, awo mwalibba boomi.

¹⁴ Abo bonabona abatambulira oku kulungamya kwa Mwoyo wa Kibbumba niibo abaana ba Kibbumba.

¹⁵ Iye oMwoyo oKibbumba oguyabawaire tabasuua tete bantu abadagaizira omumaiso ga Kibbumba ng'abagalama owebabba eeri abasengwa baabwe. Wazira, oMwoyo oyo abasuua bantu oKibbumba abatwala ng'abaanabe abananyereneere, n'atwezyesa okweta oKibbumba tuti, "Abba," amakulu gaakyo kiti, "Bbaabba."

¹⁶ Era oMwoyo wa Kibbumba yena onyere aikiririrya aamo n'emyoyo gyaiswe ati, tuli baana ba Kibbumba.

¹⁷ Aale ng'owetuli baanabe, twalisikira ebyo ebiyasuubizire abantube era ni tugabanira aamo n'oKurisito kwebyo oKibbumba ebiyamubisisirye. Ekyo kityo wekyalibba singa twabba nga tugadiire aamo n'oKurisito, kaisi batuweere aamo naye ekitiisya.

Ekitiisya eky'omumaiso eeyo

¹⁸ Nze nkakasa nti okugada okutubitamu omu biseera binu, titwezya okukugeraagerania n'ekitiisya ekibalitubiikulira.

¹⁹ Ibyo ebbibumbe byonabyona bijunjumiriire ino nga bikuumiriire oKibbumba alage ati abaanabe niibo banu.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba niiye eyagirire ebbibumbe byonabyona ni bikaya okutuukirirya ebigendererwa ebiyabigereire. Ekyo yakikolere kaisi bisigale nga biri n'osuubi

21 biti, lumo balibiteera okuzwa omu bugalama eeri okufa kw'emibirgyabyo egivunda, kaisi bisune eidembe ery'ekitiisya abaana ba Kibbumba eribalibba nalyo.

22 Tumaite tuti paka atyanu, ebibbumbe byonabyona bikaali biri ng'ebikenyerena n'obulumi aamo n'osuubi w'okubona ekitiisya nago, dala ng'omukali owaalumwa omu kubyala.

23 Kaisi tibibbumbe byonkani nti nibyo ebiri omu kutaya. Era na iswe abasunire oMwoyo oMutukulye ng'ekineneka ekipere omu birabo oKibbumba ebyatuwa, swena tukenyera omunda mudi. Tukenyera nga wetukuumirira oKibbumba okutulaga ati tuli baanabe, oomwo nga niimwo omuli n'okununula emibirgyaiswe okuzwa omu kugada.

24 Era n'okutulokola okubatulokoire kwabbaire lwa suubi oyo. Neye singa ekkyo ekitusuubira kibba kintu ekitubonaku, okwo awo tikubba kusubira. Aale naani abbaawo ng'asubira ekintu ekiyalire eira okusuna?

25 Neye owetubba ng'ekitusuubira kintu ekitukaali kubonaku, awo tujunjimirira ino n'okuguminkiriza okw'amaani.

26 Kaisi okwongererya kwekyo, oMwoyo oMutukulye atubbeera omu bunafu bwaiswe, olw'okubba titumaite okusaba oKibbumba ebintu ebinanyerenyere ebyetaagisya. Neye iye yeegairira oKibbumba okulwaiswe ng'amuwa amakulu g'ebyo ebitukaire okubbutila omu kukenyera kwaiswe.

27 Era oKibbumba aoleca buli kyama ekiri oku mwoyo gwa buli moiza. Kale, ategeera oMwoyo oMutukulye ekyabba ategeesa, olw'okubba oMwoyo oMutukulye owaabba yeegairira oku lw'abatuukiriry, akikola mu ngeri etuukana n'okutaka kwa Kibbumba egibali.

28 Tumaite tuti eeri abo abataka oKibbumba era abeyayetere okusinzirira oku kigendererwakye egibali, buli kintu ekibatuukaku, iye akikolaku ni kibazweramu busa.

29 Ekyo kityo olw'okubba eira nakimo eedi, iye yamaitiirewo abantube niibo abaliina, nga bakaali n'okubbaawo. Era, abo nago yabategekeire ati babbe n'embeera egiri ng'egyo egya Mwanawe, kaisi olwo oMwanawe iye abbe niiye omubere omu boluganda abangi.

30 Abo oKibbumba abeyategekere okubba ng'abaanabe, yabeetere okwiza egiali. Era, abo abeyayetere okwiza egiali, yabatoireku omusango gw'eibbengo lyabwe, n'ababala okubba bantu abaasiima. Kaisi era, abo abeyatwaire okubba ati babula musango n'ababala okubba bantu abaasiima, era yabawaire okugabana oku kitisyaky.

Okutaka kwa Kibbumba

31 Atyanu, owetulingirira ebyo byonabyona oKibbumba ebyatukoleire, niki dala ekitubba tukoba? OKibbumba owaabba oku lubba olwaiswe, niki dala ekyezza okutulwanisya ni kituyinga?

32 Ooba ng'oKibbumba tiyateteirye oMwanawe onanyerenyere, neye n'amuwaayo okulwaiswe swenaswena, iye dala eyatukwatiire ekisa n'atuwa oKurisito yalikaya okutuwa ebini byonabyona ebitwetaaga?

³³ Neso naani ayezya okuvunaana abantu oKibbumba abeyalondere okubba ababe-okububwe? Mpaawo. Mbona niiye abatoolaku omusango, aale tete onyere oyo dala ayezya okubavunaana?

³⁴ Kaisi aale naani ayezya okubasingisa omusango? Mpaawo, olw'okubba oKurisito oYesu eyankakolere ekyo, iye eyafire era okusingira nakimo eyazuukiire, atyaime mu kifo eky'ekitiisya eino[‡] okulirana oKibbumba era atuwozererya.

³⁵ Aale niki dala ekyalitwawukania n'okutaka oKurisito okwali nakwo egituli? Kudamba ooba bigosi, ooba kutuyiigaania, ooba nzala, ooba kugwa mu kabbikabbi, ooba kufa?

³⁶ Era n'omu Biwandiike bakiwandiikire bat:
"Oku lulwo, nabuli lunaku tubba mu kabbikabbi ka kutwita.

Batubona ng'abasaanira kufa ooti ntaama ogubatwala omu kibbaagiro."

³⁷ Neye era wona, ebyo byonabyona n'owebitutuukaku, tuli n'obuwanguli bw'amaani okubitira omu Kurisito, oyo eyatutakire eino.

³⁸ Era nze nkakasira nakimo nti, mpaawo kintu kyonakyona ekyezza okutwawukania oku kutaka oKibbumba okwatutaka. Dala mpaawo, n'owekibba kufa, ooba ebyo ebitutuukaku omu bwomi, waire abamalaika, ooba emizimu,[§] ooba ebyobwezye ebindi ebiri angulu eeyo, waire bintu ebiriwo okuti, ooba ebyo ebyaba okubbaawo egibwizaku eeyo.

³⁹ Era, dala waire ebyo ebiri angulu w'ekyalo kinu, ooba ansi waakyo. Ekikoba kiti, mpaawo kintu kyonakyona ekyalyezza okutwawukania n'okutaka oKibbumba okwali nakwo egituli, okwo okuyalagiire mwebyo oKurisito Yesu oMusengwa waiswe ebiyatukoleire.

9

Abantu ba Kibbumba abalondemu

¹ Ebintumula ebyo mazima meereeere, olw'okubba ndi kintu kimo n'oKurisito, kale mpaawo ekimbeyesamu naire. Mwekyo oMwoyo oMutukulye yena anjulira era n'akikakasa omu mwoyo gwange.

² Ndi munakuwali ino, era omwoyo gunduma mudi amantalekera,

³ olwa bantu bange* aBayudaaya okugaana okwikirirrya omu Yesu. Dala nankatakire ekiraami oKibbumba ekyabakubba olw'ekikole kyabwe ekyo ninze ogukibba kikwata, kaisi ninze ogubabba basalaku okuzwa mwabo aba Kurisito, abba ng'ekyo niikyo ekyalamya abantu b'eigwanga lyange,

⁴ aBayudaaya. Ekyo kityo olw'okubba ibo niibo oKibbumba abeyalonderemu okubba abantu ababe-okububwe. Niibo abeyalagisiryeku ekitiisyakye, n'akola endagaano nabo, era n'abawa n'aMateeka. Niibo abeyalagire engeri entuuce ey'okumusinzangamu, era beyawaire ebisuubizobye.

⁵ Era niibo abazwa omu mpete gy'abazeiza baiswe, era mwibo oKurisito mwasibuka omu kikulakte ng'omuntu, iye oKibbumba afuga buli kimo, era tumuuujenge emirembe! Amiina.

* 8:34 8:34 Ekyo eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiro eya Kibbumba. 8:36

8:36 Zab 44:22 § 8:38 8:38 Emizimu, ooba, Amaani agafugira omwibbanga eeyo. * 9:3 9:3 Ooba, Baganda bange. 9:4 9:4 Kuz 4:22

⁶ Eky'aBayudaaya okugaana oKurisito, tikitegeeza kiti oKibbumba ekiyasuubizire aBayudaaya ati balisuna enkabigye, kyakaire okutuukirira. Kiri kiti, abo bonabona ab'olulyo lw'ekiyudaaya tikiri kiti bantu ba Kibbumba abatuuce, wazira abamo kwibo.

⁷ Era, tikiri kiti abo bonabona ab'ekiizukulu kya Ibbulaimu omu mubiri baanabe abatuuce, wazira abamo kwibo. Era n'eBiwandiike bikoba biti, "OmwIsaka mu walisunira abaizukulu."

⁸ Ekyo ekikitegeeza niikyo ekiti, tibantu abebabyaire mu ngeri eedi eya buntu kiti niibo abaana ba Kibbumba. Wazira, abo ibo abebabyala okusinzirira ku kisuubizo oKibbumba ekiyakolere niibo abebatwala okubba abaizukulu ba Ibbulaimu abatuuce.

⁹ Iye oKibbumba owejabbaire asuuubiza olbbulaimu yamukobere ati, "Omwanka ogwiza omu kiseera ooti kiinu naliira egyoli, era awo owenaliirira omukaliwo oSaala yalibyala omwana mwisuka."

¹⁰ Kaisi tikiikyo kyonkani, neye mwebukiryne n'ekyabbairewo oku baana ba Labbeeka abalongo, Esawu n'oYaakobbo, abeyabyaire oku musaiza omoiza, ozeiza waiswe oIsaka.

¹¹⁻¹² N'owebabbaire bakaali kadi kubabyala era nga bakaali okubaaku n'ekikole ekisa ooba ekibbikibbi ekibakolangaku, oKibbumba yakobere omawaabwe oLabbeeka ati, "Omukulu waaku yalibba mugalama wa mutomuto waaku." Ekyo okubba kityo kyabbairewo kulaga kiti oKibbumba owaabba alonda tasinzirira ku biibyo abantu ebibabba bakolere wazira alondaku yooyo ogwabba yeetakiirye iye onyere.

¹³ Era, naku kiri n'omu Biwandiike ng'oKibbumba akoba ati, "N'atakire oYaakobbo, neye iye Esawu, namunobere."

¹⁴ Atyanu olwo tukobe tuti oKibbumba dala timwenkanya? Ala kadi, tiniikyo owekiri.

¹⁵ Mbona yakobere oMusa ati, "Ogunalibba ntakire nti nsaasire, oyo gunalisaasira. Era ogunalibba ntakire nti nkwatire ekisa, oyo gunalikwatira ekisa."

¹⁶ N'olwekyo, kyeraga kiti okulonda kwa Kibbumba tikusinzirira ku yooyo ogubalondere kubba kiti akikolereire ooba atakire ati balonde niiye. Wazira kisinzirira ku Kibbumba kumukwatira kisa.

¹⁷ Ng'ekyokuboneraku, omu Biwandiike, oKibbumba akoba oFalaawo ati, "Nakuniinirye oku bukulu n'ekigendererwa kiti nkukolesye okulaga obwezye bwange n'okumanyikisyia eriina lyange omu kyalo kyonakyona."

¹⁸ N'olwekyo, oKibbumba owaataka ati asaasire omuntu kirebe, amusaasira. Era, owaasalawo ati akakanyalye omwoyo gwa muntu kirebe tiyamugondera, agukakanyalya.

Obusungu bwa Kibbumba era n'ekisaakye

¹⁹ Atyanu weezya okubbaayo akoba ati, "Abba nga kityo wekiri, lwaki tete oKibbumba aira n'atunenya ati tuli mu nsobi neenu nga niiye abba asalirewo ati tubbe tutyo? Iye oKibbumba owaabba atakire ati ekintu kirebe kibbe kiti aale-so naani ayezya okugaana?"

²⁰ Neye, iwe akoba atyo, iwe omuntu-obuntu, zena aale kankubuulye. Weeyeta naani nago, muntu iwe akolokota oKibbumba? Ensaka

dala eyezya okubuulya omubbumbi waayo eti, "Mubbumbi iwe, lwaki wambumbire mu ngeri yeenu?"

²¹ Omubbumbi aale tiweidembe okusalawo okubbumba omu bbum-baye ekyo kyonakyona ekyabba atakire? Ekikoba kiti, tiweidembe okutoola ekimegero ekimo oku bbumba nago n'asalawo kukibbum-bamu kibya ekijolije eky'ebbeeyi, kaisi ekimegero ekindi ikyo tete n'akibbumbamu kibya ekitali kijolije ekya laisi?

²² Ekinyere ekyo wekiri n'oku Kibbumba. W'eidembe okusalawo okukola kyonakyona ekyabba atakire, n'owekubba kulaga busungubwe na kumanyikisa bwezyebwe eeri abo bonabona abawoomera okubajigirica. Kaisi era wona, w'eidembe okuguminkiriza eino abantu nago waire nga yabasunguwalire era n'eky'okubajigirica nga kibulaku kabuulya.

²³ Era oKibbumba yagendereire kulaga ng'obwali ow'ekitiisya ekinene eino eeri abo abeyakwtiare ekisa era okuzwera nakimo eira abeyategekeire ekitiisya.

²⁴ Ekyo niikyo ekiyatukoleire iswe abeyayetere tikuzwa mu Bayudaaya bonkani neye n'omu bantu aBatali Bayudaaya,

²⁵ era ng'oKibbumba owaakoba omu Kitabo kya naabbi Kosiya ati: "Waire nga tibabbaire bantu bange, nalibusuca abantu bange.

N'oyo ogunabbaire tintaka, nalimusuuca omutake wange.

²⁶ Era omu kifo ekinanyere ekyo omu babakobeire bati, 'Inywe timuli bantu bange,'

niimwo omu balibeetera abaana ba Kibbumba oyo onanyere obwomi."

²⁷ Kaisi, n'onaabbi Isaaya yena yalangiriire ekikwata oku Bayudaaya ati:

"Waire ng'ab'ekiizukulu kya Isirairi obungi bali ooti musenye gw'oku mbale mbale kw'enyanza ogutabalika,

abaliramaku ekibonerezo kya Kibbumba ala batyayi bati.

²⁸ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa tiyalirwa waire kukaya kubonereza abantu b'oku kyalo kunu, dala ng'oweyakobere okukola."

²⁹ Ekyo bba kiri ng'oIsaaya oweyabbaire asookere okukoba ati: "Singa tiMusengwa oWabwezye Bwonabwona

kulekakuwo abamo oku bazeiza baiswe ni bongerayo olulyo lwaiswe omumaiso, dala ng'atyanu swena, nga twawoirewo, ng'owekyabbaire oku bantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'eky'e Gomola."

Okutaikiriry ka'Bayudaaya

³⁰ Olwo atyanu niki ekitukoba kwekyo? Ekitukoba niikyo ekiti, abantu aBatali Bayudaaya, ibo etibabbaire nga bagezyaku okunoonia oKibbumba okubabala ng'abantu abatuukiriire omumaisoge, bakisuna lwa kumwikiririryamu.

³¹ Neye aBayudaaya, ibo abeefangaku okunoonia oKibbumba okuba-bala ng'abantu abatuukiriire omumaisoge lwa kukwata Mateeka ga Musa, ekyo ibo tibakisunire.

³² Ekyo kityo olw'okubba babbaire banoonia oKibbumba okubabala okubba abatuukiriire omumaisoge lwa kukwata Mateekage na kukola bikole ebisa omu kifo ky'okwikiririryu omu Yesu Kurisito. N'omu ngeri eyo, ni bazuzuula oYesu, atyo n'asuuka ooti ibbaale eribekontolaku.

³³ Era kiri ng'onaabbi Isaaya oweyakiwandiikire ati:
"Obone, nteeka omu Sayuuni eibbaale erizweraku abantu ni beesitaala;
era eibbaale ly'olubanda eribekontolaku ni bagwa.
Era nabuli oyo amwikiririryamu iye tibalimuswaza kadi."

10

OMusengwa w'abantu ali moiza

¹ Boluganda, nze ekinnuwirira omu mwoyo gwange era ekinsabirira aBayudaaya eeri oKibbumba niikyo nti balokoke.

² Mbeekakasa nti bali n'eiganyi libitiriri eeri oKibbumba, okutoolaku nti eiganyi lyabwe tiryemereire ku kumanya niki ekituuce ekisaaniire okukola.

³ Bakayire okutegeera enkola entuuce oKibbumba omwabita okubabala okubba bantu abatuukiriire, tete ibo ni bagezyaku kweyesera nkola eyaabwe-okubwabwe, eyo ey'okwabira oku Mateeka ga Musa. Eyo ibo gibasengererya, okuleka eedi entuuce oKibbumba omwabita okutuuka okubala omuntu okubba atuuukiriire.

⁴ Neye, oKurisito yatoirewo ekyetaago eky'okwabira oku Mateeka ga Musa ng'encola y'okunoonia oKibbumba okutubala okubba abatuukiriire, kaisi awo buli moiza amwikiririryamu ayezye okusuna oKibbumba okumubala okubba atuuukiriire omumaisoge.

Buli muntu ayezya okwetwalira obulokole

⁵ Aale kaabbo tulangaasire onaabbi Musa ekiyakobere, oweyabbaire asonzola engeri oKibbumba egyabalamu abantu okubba abatuukiriire okubitira omu nkola y'okwabira oku Mateeka. Yakobere ati buli muntu atuuukiriiryu ebyo aMateeka ebigalagira, yaabbanga mwomi mwigo.

⁶ Kaisi era, oku kikwata oku Kibbumba okutubala okubba abantu abatuukiriire okubitira omu kwikirirya, eeriyo eKiwindiike ekikoba kiti, "Tiweebuulyanga omu mwoyogwo oti, 'Naani eyalyaba omwigulu?' Ekikoba kiti, okuniinuca oKurisito aike oku kyalo atuleetere obukwenda obwatulokola.

⁷ Ooba oti, 'Naani eyaliserengeta e Magombe?' " Ekikoba kiti, atooleyo oKurisito okuzwa omu bafu aize atuleetere obukwenda obwatulokola.

⁸ EKiwindiike kikoba kiti, "Ekibono kya Kibbumba kikuli kumpi aawo egysoli. Kiri mu minwa gyanywe era mu myoyo gyanywe." Era, obukwenda obunyere obwo nenza butulaabba eeri abantu.

⁹ Tukoba tuti omuntu yenayena kasita abbutula n'omunwagwe omulwatu ati oYesu niiye oMusengwa wa byonabyona, era n'aikiririryu nakimo omu mwoyogwe ati oKibbumba dala yazuukizire oYesu, oKibbumba yamulokola.

¹⁰ Iye omuntu asooka kwikiririryu mu Yesu omu mwoyogwe kaisi oKibbumba n'amubala okubba muntu atuuukiriire. Tete era, asooka

kubbutula na munwagwe mulwatu ati aikiririrya omu Yesu kaisi n'alokoka.

¹¹ Era eBiwandiike bikoba biti, "Buli muntu amwikiririryamu iye tibalimuswaza kadi."

¹² Omu nsonga eyo, eKiwandiike tikimomola aakati wa Muyudaaya n'atali Muyudaaya, olw'ensonga eti, bonabona oMusengwa waabwe niiye omoiza oyo, era onyere oyo niiye asukira enkabi buli moiza airukira egyali.

¹³ Era ibyo eBiwandiike bikoba biti, "Nabuli moiza eyalikungirira oMusengwa okumubbeera balimulokola."

¹⁴ Neye, kaisi dala aale balyezya batya okweta eriina ly'oyo nago okubalokola neenu nga tibamwikiririryangamu? Era, dala balyezya batya okwikiririryu omu gubatawulirangaku? Kaisi era, balyezya batya okuwulira ebimufaaku nga mpaawo abibakobeire?

¹⁵ Neso era wona, kyalyezyeka kitya okubibakola nga mpaawo bakwenda abebatumire okubibatuucaaku? Era ng'eBiwandiike owe-bikoba biti, "Abo abalaabba aMawuliro aMasa owebatuuka omu kitundu, nga kibba kintu kisa ino!"

¹⁶ Neye, tikiri kiti bonabona abawuliire aMawuliro aMasa bagaikiririyyemu, era dala n'onaabbi oIsaaya niiye oweyakobere ati, "Musengwa Kibbumba, naani aikiriirye obukwenda bwaiswe?"

¹⁷ N'olwekyo, mpaawo muntu ayezya okwikiririryu omu Kurisito okutoolaku ng'amalire kuwulira Mawuliro aMasa agamufaaku, n'okuwulira okwo nga kuzwa mu kugamukobera.

¹⁸ Neye kambuulye, ibo aBayudaaya okubba bat iibaikiririryu omu Kurisito kizwa ku kubba kiti tibawulirangaku obukwenda obumuk-wataku? Ala babuwuliire, olw'okubba omu Biwandiike, bakiwand-ikire bat:

"Eigono ly'abakwenda

lyasaalaine ebyalo byonabyona okumalaku,
n'ebibono byabwe

byatuukire n'omu kisoko ky'e kyaloyekirirayo nakimo obubise."

¹⁹ Era, kambuulye tete nti, abba nga bawuliire, neye dala aBayudaaya bategeire obukwenda obukwata oku Kurisito? Ekyo ibo tete ekibairire ni bakola, onaabbi Musa niiye eyasookere okukiragulaku oweyakinokoireyo ng'oMusengwa akoba ati:

"Nalibakwatisya inywe aBayudaaya eibuba

olwa nze okuwa abantu abo abanairange enkabi gyange.

Nalibaleetera inywe okunyiiga

olwa kuwa abantu aBatali Bayudaaya, inywe abemubona ng'abasirusiru, enkabi gyange."

²⁰ Era, oIsaaya n'obucaati obw'amaani yabbutwire ng'oMusengwa oweyabbaire akoba ati:

"Abo ababbaire etibannoonia niibo abairire ni bambona.

Neebonekeserye giri baabo abatali ooti-so amo banzula."

²¹ Neye oku bikwata okwIsirairi, oMusengwa ati waakoba:

"Olunaku lwonalwona ngoloire engalo gyange egiri abantu abatengu
era amaisiyaaye nga mbeeta baire egyendi,

neye nga ibo-so beegumiirye mu kuntenguwa na kunjakanisya."

11

Ekisa kya Kibbumba eeri aBayudaaya

¹ Kaisi tete oleke mbuulye nti, oKibbumba yeebbingiireku nakimo abantube? Kadi tiniikyo owekiri. Zena ndi Mwisirairi, omwizukulu wa Ibbulaimu, era ndi w'omu kika kya Bbenyamini.

² OKibbumba abantube, abo abeyalondere eira, tiyabeebbingiireku nakimo. Timumaite eKiwandiike ekitumula okwEriya, oweyasabire oKibbumba ng'atumula oku Baisirairi Yakobere ati,

³ "Musengwa, baitire abanaabbibo, ni basansula ebyotobyo. Nze zenkani ninze nsigairewo, era zena bannoonia okunjita."

⁴ Neye iye oKibbumba yairiremu atya? Ati, "Neebisiireyo abantu kasanvu, abatakomerangaku oBbaali amazwi."

⁵ Era wekiri n'omu biseera binu. Waliwo abasigairewo, abebalonderemu olw'ekisa kya Kibbumba.

⁶ OKibbumba yabalonderemu lw'ekisaakye, tirwebyo ebibakolere. Singa yabalonderemu lw'ebyo ebibakolere, ekisaakye kyankubbaire tikkaali kisa.

⁷ Ale atyanu tukobe tutya? ABaisirairi bakayire okusuna ekyo ekibabbaire banoonia eky'okubba abatuukiriire. Abatono abalondemu niibo abakisunire. Neye abandi emyoyo gyabwe gyakakanyaire,

⁸ ng'owebakiwandiikire bat, "OKibbumba yabawaire omwoyo ogunambulamu malabuki. Yabawaire amaiso agatabona, n'amatwi agatawulira paka oku lunaku olwatyau."

⁹ N'okabaka oDawudi akoba ati:
"Ebinyumo byabwe

bibasuukiire mitego, bibbe bintu ebibagwisya, bintu ebibakontola
era ebibonerezo.

¹⁰ Amaiso gaabwe gayofuwale

bakaye okutegeera ebintu by'omu mwoyo,
n'obwomi bwabwe bubbengemu ebigosibingi ino emirembe
n'emirembe,

era babbenge ooti muntu akotaakota olw'obuzito bwabyo."

¹¹ Kaisi tete kambuulye: ABayudaaya beesitaala kaisi bagwe bajigirike? Kadi, tiniikyo owekiri. Okutoolaku kit, okubbenga kwabwe kwaleeteire aBatali Bayudaaya okusuna okubalokola, ibo aBayudaaya kaisi engongi gibakwate.

¹² Neye abba ng'okubbenga kwabwe kwaweserye ebyalo enkabi nyngi, olwo bonabona owebaliiira eeri oKibbumba enkabi tigyalisingu gawo obubitiriri?

Ekisa kya Kibbumba eeri aBatali Bayudaaya

¹³ Atyanu nkoba niinywe abantu aBatali Bayudaaya. Ng'owendi mutume eeri bantu aBatali Bayudaaya, nteeka omu mulimo gwange ekitiisya,

¹⁴ nga ngezyaku okukwatisya ab'eigwanga lyange engongi, kaisi ndokole abamo kwibo.

¹⁵ Owebababbingire, ekyalo kyasyanirye n'oKibbumba. Kaisi tete owelibairyawo, kyalibba kitya? Kyalibba ooti aamo Kibbumba abazuukizire.

¹⁶ Ekimegero kibba kitukulye, singa ekiinulo kyonakyona babba bakitukwirye. Era ekikolo ky'omusaale oweckibba ekitukulye, n'amasaga gaaku gabba matukulye, ng'aago niibo aBaisirairi abaizukulu ba Ibbulaimu.

¹⁷ Atyanu amasaga agamo ag'omusaale ogwo omuzaituuni omukomangano, babatemereku, kaisi iwe eyabbaire eisaga ery'omusaale omuzaituuni ogw'omu kigona ni bakulambirya omu kifo kyabwe, era ogabana oku nkabi gya Ibbulaimu nga niiye ekikolo.

¹⁸ Neye oleke okwewaana oti amasaga ago atyanu ogakira. Oweweewaana, oyebukirye oti tiniwe okwatiriire n'oyemereryawo ekikolo, neye ekikolo niikyo ekikukwatiriire ni kikwemereryawo.

¹⁹ Neye era oyezya okukoba oti, "Amasaga bagamogoireku, nze kaisi bannemberyeku."

²⁰ Kityo wekiri, bagamogoireku lwa butaikirirya oKurisito bwago, neye iwe ekikwemereiryewo niikwo okwikirirya oKurisito. N'olwekyo tiwewaana, wazira ootye era weekuumu.

²¹ Olw'okubba obanga oKibbumba tiyalekerekereku amasaga agebabaliire ku musaale ogwo, atyo na iwe tiyalikulekawo.

²² N'olwekyo omanye ekisa n'obukambwe bwa Kibbumba. Akambuwalira abo abagwire n'akwatira iwe ekisa, kasita weekalangulira oku kisaakye. Neye owootalikyekalanguliraku, wena balikumogolaku.

²³ Era n'aBayudaaya owebalibba tibakaliire omu butaikirirya bwabwe, balibairyra oku musaale, olw'okubba oKibbumba ayezyerya nakimo okubairyaku.

²⁴ Aale obanga iwe, omu nkulayo, ey'okubba eisaga lya musaale omuzaituuni ogw'omu kigona, bakutoireyo ni bakuyunga oku musaale omuzaituuni ogw'omu musiri ogutali gw'ekikulakyo, amasaga agebabaliire oku musaale ogwo tigalibba mangu ino okugairyra oku musaale gwago?

Ekisa kya Kibbumba eeri abantu bonabona

²⁵ Boluganda, ntaka mumanye ekyama kinu, kaisi muleke okwepankapanka. ABaisirairi abamo basigaire nga bakakanyali b'emyoyo, paka aBatali Bayudaaya bonabona owebalimala okwira eeri oKibbumba.

²⁶ Kaisi awo n'aBaisirairi bonabona balibalokola, ng'owebakiwandiikire bat:

"Omulokoli yalibbutuka okuzwa omu Sayuuni, yalitoola abaizukulu ba Yaakobbo
omu kukola ebitali by'obwakibbumba kwabwe.

²⁷ Era eyo niiyo eyalibba endagaano yange nabo, Owenalibatoolaku ebikole ebibbibibbi byabwe."

²⁸ Omu bikwata oku Mawuliro aMasa, babba balabe ba Kibbumba, inywe kaisi olwo mutoolemu omugas. Neye omu bikwata oku kubalondyamu, babba batake ba Kibbumba olwa bazeiza baabwe.

²⁹ OKibbumba owaagabira abantu ooba owaayeta, tiyeejusa,

³⁰ ni yeecuusa. Na inywe eira mwajeemeire oKibbumba, okutoolaku kiti atyanu abakwatiire ekisa olw'obujeemu bw'aBayudaaya.

³¹ Atyanu bona bajemere, kaisi abakwatiire ekisa ekiyabakwatiire inywe.

32 OKibbumba yalekere abantu bonabona omu bujeemu, kaisi akwatile bonabona ekisa. Era eBiwandiike bikoba biti:

33 "Dala, obusuni bwa Kibbumba n'amalabukige, n'okumanyakwe nga tibimalikayo!

Ebyateesa nga tibifumintirizikika! Engerigye nga tigitegerekaka!"

34 Era bikoba biti:

"Naani eyabbaire amaite oMusengwa ng'owaaseega?

Naani eyabbaire amuwaire amalabuki?

35 Ooba naani eyabbaire amuwaire,
ekirabo yena kaisi amusasule?

36 Byonabyona byazwire gyali, niiye eyabibbumbire, era byonabyona
bibbaawo kumuweererya.

Tumuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina."

12

Okuweererya oKibbumba

1 N'olwekyo boluganda, mbegairira nti ng'oKibbumba oweyatukoleire eby'ekisa ebyo byonabyona, muwengyeo emibiri gyanywe okuweererya oKibbumba ooti-so sadaaka enjomi, neye ng'eyaanywe ntukulye era emusangaalya. Eyo niiyo engeri y'okumusinzanga ey'amazima.

2 Timwirangayo okufaanania empisa gyanywe n'egy'abantu ab'ekyalo abatali baikiriryaba Kurisito. Wazira oKibbumba agaluce obwomi bwanywe, nga musuna okwira obuyaaka okw'enseega yaanywe. Awo niiye owemwezerya okumanya ebyo oKibbumba ebyataka; ebisa, era ebisangaalya, era ebituuce nakusani.

3 Olw'obuweererya oKibbumba obuyampaire olw'ekisaakye, nkoba buli moiza kwinywe nti tasaaniire kwetwala ng'omuntu ow'angulu eino. Wazira yeeseegengeku mu ngeri esaanira, era yeerolecenge okusinzirira oku kipimo ky'okwikiriryaba, oKibbumba okuyamuwaire.

4 Era, nga nabuli moiza kwiswe owaaliku ebitundu ebingi oku mubiri, nga byonabyona tibikola mulimo gumo,

5 swena ab'ekanisa tutyo wetuli. Newankubbaire tuli bangi, neye tukola omubiri gumo, era buli moiza abba kitundu oku bandi bonabona ng'ebitundu by'omubiri owebibba.

6 Atyanu buli moiza aali n'ekirabo ky'omwoyo eky'enjawulo okusinzirira oku kisa oKibbumba ekiyatukwatiire. Owekibba kiti omuntu aali n'ekirabo eky'okuwanga bunaabbi, akikolenge okusinzirira ng'okwikiriryakwe egikikoma.

7 Owekibba kiti omuntu yasunire kirabo kya kuweereryanga bainaye, yefudengengeku okuweererya. Oyo aali n'ekirabo ky'okwegesanya ekibono kya Kibbumba, yefudengengeku okwegesya.

8 Egibawaire okulaabbiranga abandi, yefudengengeku okubalaabbira. Iye owokugabiriranga abadamba, agabenge n'omwoyo gumo. Oyo aali omu kwekubbembera abainaye, abbenge w'eiganyi omu kukola ekyo. N'oyo ow'okukoleranga abandi eby'ekisa, abikolenge mwisangaalo.

9 Okutakangana kwanywe kubbenge kw'amazima. Mucaawenge ekibbikibbi, mukalangukirenge omu kukola ebintu ebisa.

¹⁰ Mutakanganenge ng'abantu ab'enyumba emoiza. Buli moiza yeefudengeku okuwa omwinaye ekitiisy.

¹¹ Mubbenge b'eiganyi omu bimukola, timwabbanga bagayaali. Mwewengeyo n'amaani gonagona omu kuweererya oMusengwa.

¹² Okusubira kwanywe kubakuumenge nga muli basangaali. Muguminkirizenge omu kugada kwanywe, mutuucenge okukunga kw'emyoyo gyanywe eeri oKibbumba obutagonerya.

¹³ Mutoolenge oku byanywe ni muwa abatuukiriryebibeetaaga. Mwanirizenge abageni.

¹⁴ Musabenge oKibbumba okuwa enkabi abo ababayiigaania; abo mubasabirenge nkabi, neye tikubasindikira biraami.

¹⁵ Musangaalirenge aamo n'abo abasangaala; mwekondamirirenge aamo n'abo abeekondamiire.

¹⁶ Mubbenge n'enseega ensa eeri buli moiza kwinywe nywenany-wena. Timwabbanga ab'epanka neye mutakenge okubba omu mukago n'abantu abeidaala ly'ansi.

¹⁷ Omuntu owaakolanga ekibalumiriry, inywe timunyaanjanga. Mwegumyenge okukola ebintu abantu bonabona ebibabona batiniibyo ebisa.

¹⁸ Mukolenge kyonakyona ekimwezya, okubbanga omwidembe n'abantu bonabona omu ngeri yonayona esaaniire.

¹⁹ Batake bange, timunyaanjanga eeri ababasoberyeku, neye mulekenge oKibbumba iye abbenge niiye anyaanja okulwanywe. Era omu Biwandiike, oMusengwa akoba ati:

"Okunyaanja kwange,
ninze nalibasasula."

²⁰ N'olwekyo, era eBiwandiike bikoba biti:

"Omulabewo owaabbanga enzala,
omuwanga ekyokulya n'alya.

Era owaabbanga enyonta,
omuwanga ekyokunywa n'anywa.

Okola otyo,

walimuleetera okuwulira eino ensoni."*

²¹ Toganyanga ebibbibibbi ebyo ebibakukola okukuyinga wena n'okola ebbibibibi, neye iwe obiyengenge ng'okola ebintu ebisa.

13

Okuwulisisya abafuga

¹ Buli mutu awulisiyenye ab'obwezye abafuga, olw'okubba ob-wezye obw'okufuga bwonabwona buzwa giri Kibbumba, era abo abafuga atyanu, oKibbumba niiye eyabateekerewo.

² N'olwekyo ajeemera abafuga, abba ajeemeire baabo oKibbumba abeyateekerewo. Era abajeema, balyedomeraku omusango,

³ olw'okubba abafuga tibabbaawo kutiisiriry abo abeebitya okusani, wazira abo abeebitya obubbibubbi. Otaka afuga okubba nga takutiisiriry? Aale weebitye kusani, awo aiza kukusiima,

12:14 12:14 Mat 5:44; Luk 6:28 **12:16 12:16** Nge 3:7 **12:19 12:19** Ama 32:35 * **12:20**
12:20 Walimuleetera okuwulira eino ensoni. Omu Luyonaani kiri, Walimubbiirya amakala ga musyo oku mutwegwe. **12:20 12:20** Nge 25:21-22

⁴ olw'okubba iye muweererya wa Kibbumba ku lw'obusabwo. Neye ewebitya obundi awo ng'oli n'okubba n'okutya olw'okubba obwezye obwali nabwo bwezya okukutuucaaku ekibonerezo. Niiye omuweererya wa Kibbumba, era niiye abonereza abakola obundi.

⁵ N'olwekyo musaaniire okubba ab'eigonda, tirwakutya kubabonereza kyonkani, neye n'olw'okubba kiti, nakabuntu kona katukoba okugondera abafuga.

⁶ Era kagira mutoola omusolo okusasulira abafuga, olw'okubba babba baweererya ba Kibbumba, singa beefudaku okutuukirirya emirimigo gyabwe.

⁷ Aale atyanu abafuga bonabona mubawenge ebyo ebimuli n'okubawa, asoloja omusolo mugumuwe, n'asoloja empooza mugimuwe, n'ogumuli n'okutya mumutye, n'ogumuli n'okuwa ekitisyaya mukimuwe.

Okutakangana n'okubbeerangana

⁸ Timwabbanga n'eibbanja eeri omuntu yenayena okutoolaku eeryo ery'okutakangananga, olw'okubba ataka omuntu omwinaye abba atuukiriirye aMateeka ga Musa gonagona.

⁹ Ebiragiro binu ebiti, "Tiwaitanga omuntu, tiwayendanga, tiwaibbanga, tobbanga n'okwegomba okubbikubbi," n'ebiragiro ebindi, byonabyona bizwamu ekintu kimo ekikoba kiti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere."

¹⁰ Ali n'okutaka, takola muntu mwinaye kabbikabbi. N'olwekyo okutaka kagira kutuukirirya aMateeka ga Musa gonagona.

¹¹ Muteekwa okukola ebintu ebimbakobere ebyo olw'okubba mu-maite ebiseera ebitulimu ekibiraga. Mumaite nga kinu niikyo ekiseera ekimuli n'okukoleramu eino ooti-so muntu eyankulamuka okuzwa omu ndoolo, olw'okubba atyanu ekiseera oKurisito ekiyalituloklera omu kyaloo kinu, kiri ampi ino okukiraku owetwatandiikiire okwikirirya.

¹² Okubba kwaiswe omu kyaloo munu kyatira okuwaaku ooti kiire owekica, olunaku olwo dala lwigereire. Kale tuzwe omu kukola ebikole ebibbibibbi abantu ebibaklera omu ndikiirya, tukole ebikole ebisa ibyo ebiri ooti byokulwanisya abaisirikale ebibazwala omusana. Ebyo niibyo ebyatubbeera okulwanisya oSitaani.

¹³ Tubbe n'empisa egisaanira abantu abali omu kitangaala kya butuce bwa Yesu, neye tigiigyo egy'abo abali omu ndikiirya y'ekibbikibbi. Tuleke okwemalira omu binyumo n'omu kuteemeera, newankubbaire omu kwenda n'omu bikole ebyobulendi, ooba omu yombo n'omu kubba n'enge.

¹⁴ Wazira muleke obwomi obuyaaka omu Musengwa oYesu Kurisito bubagaluce mufaananire nakimo ooti niiye ng'ogema ooti mumwezwalisirye. Era muleke okuseeganga oku ngeri y'okuwa omubiri eidembe okukolanga ebigwegomba ebibbibibbi.

14

Okutasalira abandi omusango

¹ Akaali kuacaata omu kwikiriryा timumubbingiriranga waire mu bisego, kaisi era timwiranga mu kwakana naye kwebyo ebyabbairemu n'okubuuasabuusa.

² Waliwo aikiriryा ati ayezya okulya buli kimera ekibalya. Neye atali mucaati omu kwikiriryा, alekerayo nakimo okulya enyama.

³ Oyo alya buli ekibalya tiyaabbangamu okubityamu amaiso oyo atakiryा. N'oyo atakiryा, tiyanenyanga oyo akiryा, olw'okubba oKibbumba tiyamwebbingireku.

⁴ Niiwe onaani anenya omuweererya wa muntu ogondi? OMusengwawe niiye asalawo ooba akola kusani ooba akola bundi. Era aiza kukola kusani, olw'okubba oMusengwa niiye amwezyesyा okwemererawo.

⁵ Omoiza aseega oku lunaku olumo okukiraku olundi obukulu, ogondi aseega ati enaku gyonagyona kyekimo. Buli muntu akalan-gukirenge oku kyaseega okubba ekituuce.

⁶ Oyo akulya olunaku, akikola lwa kuwa Musengwa kitiiysa. N'oyo alya buli ekibalya, akiryा lwa kuwa Musengwa kitiiysa, olw'okubba yeebalya Kibbumba. Era n'oyo atakiryा, akireka lwa kuwa Musengwa kitiiysa, era yeebalya Kibbumba.

⁷ Mpaawo muntu mwiswe abba omwomi okululwe yenkani, era mpaawo afa okululwe yenkani.

⁸ Owetubba aboomi, tubba boomi kubitira mu Musengwa. Era owetufa, tufa kubitira mu Musengwa. N'olwekyo ooba tubba boomi ooba tufa, tubba ba Musengwa.

⁹ OKurisito kagira yafire n'azuukira, kaisi ayezye okubba Musengwa w'abafu n'aboomi.

¹⁰ Aale tete iwe, lwaki onenya omugandawo? Ooba iwe, lwaki obityamu amaiso omugandawo? Iswe swenaswena twalyemerera omumaiso g'entebe ya Kibbumba okwasalira emisango,

¹¹ olw'okubba bakiwandiikre bat:
"Nze oMusengwa ng'owendi omwomi,
nabuli muntu yalinkomera amazwi.

Era nabuli muntu yalimpuja nze oKibbumba."

¹² N'olwekyo nabuli muntu mwiswe yalyetumuuliriraku omumaiso ga Kibbumba.

Okuteesitaalisya abandi

¹³ Aale tukomye okunenyangananga, wazira mubbenge bamaliriri okutaleetawo ekyesitaalya owoluganda ooba ekimutuua omu kukola ekibbikibbi.

¹⁴ Ng'owendi ekintu ekimo n'oMusengwa waiswe oYesu Kurisito, mmaite era nkakasa nti mpaawo kyokulya eky'okuzira okukiryा ikyo okubwakyo, wazira kibba kya muziro eeri yooyo akitwala ati kya muziro.

¹⁵ Onakuwalya omugandawo olw'ekyokulya ekyolya, obba ekikufuga kibba tikikaali kutakangana. Oyo oKurisito oguyafeerereire tomulekereranga kujigirika olw'ekyo ekyolya.

¹⁶ Kale ekyo inywe ekimweta ekisa, balekenge okukizumirira.

¹⁷ Obwakabaka bwa Kibbumba tibili mu kulya na kunywa, wazira mu butuukirirye na idembe na isangaalo, oMwoyo oMutukulye ebyatuwa.

¹⁸ Aweererya atyo oKurisito, asangaalya ino oKibbumba, era abantu bamusiuma.

¹⁹ N'olwekyo twemalirenge mu biibyo ebireeta eidembe n'ebibbeera buli moiza okusetula omwinaye.

²⁰ Tobebebenyanga omulimo gwa Kibbumba olw'ebiyokulya. Ebyokulya byonabyona bisa, neye ekibbikibbi niikwo okulya ekyo ekireetera abandi okwesiitaala.

²¹ Kisa okutalyanga enyama, newankubbaire okunywanga omwenge, ooba okukolanga ekindi kyonakyona ekyesitaalya* omugandawo.

²² Iwe ekyoikiririyamu, okikuumenge ng'ekyama kyanywe iwe n'oKibbumba. W'enkabi etiyeesalira musango okumusinga mwebyo ebyabbaire nabyo omu nseegaye okubba niibyo ebituuce.

²³ Kaisi tete oyo abuuusabuusa, owaalya abbenga musango, olw'okubba akola ekyo omwoyogwe ekigutaikirirya. Era buli ekitazwa mu kwikirirya, kibba kibbikibbi.

15

Okusangaalya abandi

¹ Iswe abacaati omu kwikirirya tusaaniire okubbeera abo abanafu, nga titwefa ku niiswe swenkani.

² Nabuli moiza mwiswe aseegenge ku busa bwa muntu omwinaye, kaisi awo ayezye okumwemereryawo omu kwikirirya.

³ N'oKurisito tiyeeseegangaku niiye onyere yenkan, wazira, ng'owebakiwandiikire bat, "Abantu ebibakuduulanga byairire ku ninze."

⁴ Byonabyona eBiwandiike eira babiwandiikire kutwegesy, kaisi olwo tubbenge n'osuubi olw'okuguminkiriza n'olw'amaani eBiwandiike agebituwa.

⁵ Era oKibbumba onanzwa w'okuguminkiriza era n'amaani, abawe okubbanga n'enseega emoiza ng'oKurisito Yesu owaataka,

⁶ kaisi awo muwuujenge oKibbumba, oIteeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, n'omwoyo gumo n'eigono limo.

AMawuliro aMasa eeri aBatali Bayudaaya

⁷ Mwanirizanganenge ng'oKurisito oweyabaanirizire inywe, oKibbumba kaisi bamuwenge ekitiisya.

⁸ Nkoba nti oKurisito yasuukire omuweererya w'abakomole, okulaga ng'oKibbumba obwali omwesigwa, n'okutuukirirya ebyo oKibbumba ebiyasuubizire abazeiza baiswe;

⁹ era n'okweyesya aBatali Bayudaaya okuuuuja oKibbumba olw'okusaasirakwe, ng'owebakiwandiikire bat:

"N'olwekyo nakuwuujanga omu Batali Bayudaaya,
era ni nnyemba nga mpuuja eriinalyo."

¹⁰ Era ekindi kikoba kit:
"Inywe aBatali Bayudaaya,

* **14:21 14:21** Ooba, *Ekimulumirirya*. Ooba, *Ekimunafuya*. **15:3 15:3** Zab 69:9 **15:9 15:9**
2Sa 22:50; Zab 18:49

musangaalirenge aamo n'abantube."

¹¹ Era kiti:

"Nywenanywena aBatali Bayudaaya muwuujenge oMusengwa.

Era abantu bonabona bamuwujenge."

¹² Era n'oIsaaya akoba ati:

"Omwizukulu wa Yese yaliiza,

era n'azwayo okufuga aBatali Bayudaaya.

Era mwiye niimwo omwalibba eisuubi lyabwe."

¹³ OKibumba onanzwa w'okusubira, abaizulye inywe eisangaalo lyonalyona n'eidembe olw'okumwikiriry, kaisi olwo mweyongerenge okubba n'osuubi olw'amaani ga Mwoyo oMutukulye.

Ensonga ewandiikisyा oPawulo n'obukanu

¹⁴ Baganda bange, zena onyere nkakasira nakimo nti inywe mwizwire empisa ensa, muli n'okumanya okwizulye, era mwezya okweraabbirangana.

¹⁵ Neye omu bitundu ebimo eby'ebbaluwa eenu, mbawandiikiire n'obukanu, nga ndiku n'ebimbeebukiry. Ekyo nkikolere, olw'okubba oKibumba yankwatiire ekisa,

¹⁶ n'ampa okubba omuweererya wa Kurisito oYesu nga nkolera mu bantu aBatali Bayudaaya. Nkola omulimo ogw'obwakabona, nga ndaabba eeri abantu aMawuliro aMasa agazwa egiri oKibumba, aBatali Bayudaaya kaisi babbe ekirabo oKibumba ekyasiima, ng'akitukwirye n'omwoyo oMutukulye.

¹⁷ N'olwekyo omu Kurisito oYesu mpezya okwenyimiriza olw'omulimo ogunkoleire oKibumba.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba tinjabira oku kutumula oku kintu waire kimo, okutoolaku kwebyo oKurisito ebiyakolere mu nze, n'asuua aBatali Bayudaaya abawulisisya oKibumba, ng'abitira mwebyo ebinatumwire n'ebinakolere,

¹⁹ omu maani g'ebiyewunyo n'ebiyamagero, n'omu maani ga Mwoyo oMutukulye. Ntyo okuzwera nakimo e Yerusaalemi okweruguulya paka okutuuka omwIririko, n'alaabbire eeri abantu aMawuliro aMasa agafa oku Kurisito.

²⁰ Ekinnuwirira bulijo, niikwo okulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa omu bifo ebyo eriina lya Kurisito egibakaali kuliwulirangaku, kaisi awo mbe nga tinnyombeka ku musingi gwa mutu gondi.

²¹ Wazira ng'owebakiwandiikire batí:

"Abo abebakaali kumanyikisyा ebimuifaaku balimubona,
n'abatawulirangaku ebimuifaaku balimutegeera."

²² Ekyo niikyo ekyandobesereiryre emirundi emingi okwiza egimuli.

OPawulo ategeka okucaalira ab'e Looma

²³ Neye atyanu ng'owemmaliriirye omulimo gwange omu bitundu ebyo, era ng'owemmalire emyanka emingi nga ntaka okwiza okubabona,

²⁴ Owenalibba njaba omu Supeini, nsuubira okubitiraku eeyo e waanywe mbaboneku okumala enaku egyeraku. Owenalimala okun-yumirwa okubbaaku aamo na inywe, ntaka mumbeere okutuuka omu Supeini.

25 Owentumulira aanu njaba Yerusaalemi okutwalira abatuukirirye obubbeeri.

26 Ab'e Makedooniya n'ab'Akaya basiimire okuwaayo oku byabwe, okubbeera abatuukirirye abadoobi, abali e Yerusaalemi.

27 Ekyo niibo abakyesiimiire okukikola. Neye ng'era bali n'eibbanja okubbeera abadoobi abo, olw'okubba aBatali Bayudaaya bagabanire oku bisa eby'omwoyo eby'aBayudaaya, n'olwekyo basaaniire bona okubbeera aBayudaaya omu by'omubiri.

28 Kale Owenalimaliirrya omulimo ogwo, nga mmalire okubak-watisya byonabyona ebibabweereiryre ibo, nalizwayo ni mbitira e waanywe, nga njaba e Supeini.

29 Mmaite nti Owenaliliiza egimuli, naliiza n'enkabi gya Kurisito enjizulye.

30 Boluganda, mbegairiire omu liina lya Musengwa waiswe oYesu Kurisito, n'olw'okutaka kwa Mwoyo oMutukulye, mwefudeku aamo na nze okunsabira eeri oKibbumba.

31 Munsabire mpunuke abo abataakirirye abali omu Buyudaaya, era n'abatuukirirye abali omu Yerusaalemi, basiime ebimbawalira.

32 Kaisi olwo ng'oKibbumba atakire, naliiza egimuli nga njizwire eisangaalo, mpuumuleku nga ndi aamo na inywe.

33 OKibbumba agaba eidembe abbenge na inywe nywenanywena. Amiina.

16

Obusugirirye

1 Mbanjulira omwonyoko waiswe oFoibbe, omuweererya ow'ekanisa eri omu Kenkereya.

2 Mumusangaalire ng'abantu ba Kibbumba owebasangaalira abageni, olw'okubba muntu omutuukirirye. Era mumuwe kyonakyona ekiyeetaaga ng'ali na inywe, olw'okubba yena onyere yabbeereire bangi, nga zena mwendi.

3 Munsugirirye oPulistikira n'Akwira, abenakolere nabo omu kuweererya oKurisito oYesu,

4 abeewaireyo okubasala amamiro okulamya obwomi bwange. Abo tininze mbeebalya zenkani, neye n'amakanisa gonagona ag'aBatali Bayudaaya gabeebalya.

5 Munsugirirye n'ekanisa y'omu nyumba yaabwe.

Munsugirirye omukaagwa wange Epaineeto, eyasookere omwAsiya okwikiririryu omu Kurisito.

6 Munsugirirye oMalyamu eyabakalabaniire inywe eino atyo.

7 Munsugirirye Anduloniiko n'oYuniya abaganda bange, abenabbaire nabo omu mabbuusu, abebamaite nakusani omu batume, era abaneesookere okubba abasengereri ba Kurisito.

8 Mutusugirirye Ampuliyaato, omukaagwa wange omu Musengwa waiswe.

9 Mutusugirirye oWulubaano akolera aamo na iswe omu kuweererya oKurisito, era mutusugirirye n'oSutaaku omukaagwa wange.

10 Mutusugirirye Apere oMukurisitaayo abulaku akabuulya. Mutusugirirye ab'omu kisito ky'Alisitobbuulo.

¹¹ Munsugirirye n'oKerodyoni, omuganda wange. Mutusugirirye n'ab'omu kisito kya Nalukiiso, abasengereri ba Musengwa waiswe.

¹² Munsugirirye oTolufaina n'oTolufoosa abakalabana omu mulimo gwa Musengwa waiswe. Munsugirirye n'oPerusi omutake, akalabani-ire eino oMusengwa waiswe.

¹³ Mutusugirirye oLuufu omulondemu wa Musengwa waiswe. Mutusugirirye n'omaaye era eyasuukire ooti mama.

¹⁴ Mutusugirirye Asunkuliito, n'oFulegooni, n'oKaluma, n'oPatuloobba, n'oKalumi, n'aboluganda abali aamo nabo.

¹⁵ Mutusugirirye oFiroloogo n'oYuliyo, n'oNereewo n'omwonyokowe, n'Olimpa, n'abatuukirirye bonabona abebali nabo.

¹⁶ Musugiryangane omu ngeri eraga eti mutakangana ng'aboluganda. Ab'ekanisa gyonagyona egya Kurisito babasugiirye.

Ebisembayo

¹⁷ Boluganda, mbegairiire mwekuumenge abo abaleeta okugabukanamu n'ebyesiitaalya abantu, ebirwanisia okwegesya okumwasunire. Mubesambenge.

¹⁸ Ab'engeri eyo tibaweererya ba Kurisito oMusengwa waiswe, wazira baweererya b'obuluu bw'ebida byabwe. Bakolesya ebi-bono ebinyunyuula era eby'okukiinakiina, ni babbeyabbeya emyoyo gy'abantu ababula kabbikabbi.

¹⁹ Buli wantu abantu bawuliire nga inywe owemuli ab'eigonda eeri oKibbumba, kagira mba musangaali okulwanywe. Ntaka mubbenge balabuki omu kukola ebintu ebisa, era wona nga timumaite kukola bbbbibbi.

²⁰ Olwo awo amangu dala oKibbumba atuwa eidembe, aiza kutenten-era oSitaani ansi w'ebigere byanywe. Enkabi gyia Musengwa waiswe oYesu Kurisito gibbenge na inywe.

²¹ OTemuseewo akolera aamo na nze abasugiirye era n'oLuukiyo, n'oYasoni, n'oSosupaateeri ibo ab'olulyo lwange bona babasugiirye.

²² Era na nze zena oTerutiyo, awandiikire ebbaluwa eenu, mbasugiirye omu liina lya Musengwa waiswe.

²³ OGaayo ansuza, era omu nyumbaye ekanisa yonayona omwekum-baanira, abasugiirye. Erasito omuwanika w'ekibuga era n'omuganda waiswe oKwato babasugiirye. [

²⁴ OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge inywe nywenanywena ekisa].*

Okuuuua oKibbumba

²⁵ Tuwuujenge oKibbumba ayezya okubakulya omu kwikirirya. Ago niigo aMawuliro aMasa agendaabba, niigo aga Yesu Kurisito, era niikyo ekyama ekibabisire okuzwera nakimo eira n'eira wonawona.

²⁶ Okutoolaku kit, atyanu ekyama ekyo bakimanyikisirye mwebyo abanaabbi ebibawandiikire. Era oKibbumba atawaawo yalagiire baki-manyikisy eeri amawanga gonagona, abantu kaisi olwo baikirirye oKibbumba era bamuwulirenge.

²⁷ Kale oKibbumba oyo omoiza era omulabuki yenkani, tumuwenge ekitiisia okubitira omu Yesu Kurisito emirembe n'emirembe. Amiina.

EBBALUWA ESOOKA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E KOLINSO Enyanjula

Ebbaluwa esooka eeri ab'e Kolinsso, oPawulo niiye eyagiwandiikire (1:1). Era eenu niiyo ebbaluwa esooka okwibiri egituli nagyo oPawulo egiyawandiikiire ab'ekanisa y'e Kolinsso. Yagiwandiikire oti-so mu mwanka gwa 55 nga bamalire okubyala oKurisito. Era ayezya okubba yagiwandiikire mu kiseera ekiyabbeereire omwEfeso ng'akaali okucaala e Kolinsso egiyabbaire ataka okubitira omu kwaba e Makedooniya n'omu maira (16:5-9). Ebbaluwa eenu, eiramu maalipoota oPawulo ageyabbaire asunire okuzwa omu bamo oku Bakurisitaayo agakwata oku bikole ebitali bisa omu kanisa eyo. Era nga mulimu n'okugabukanamu era n'obulendi. Ekanisa ey'e Kolinsso yabbaire ntutumuki omu bulendi kale tikywunyisya kiti yabbaire eri kwajiryanga ensonga egyo. Era ebbaluwa ya Pawulo eenu esooka nago era erimu ensuula efuma eino ekwata oku kutaka (13).

Engeri egibyeacaanamu

1. Obusugirye n'okwebalya oKibbumba (1:1-9).
2. Ebyokwiramu oku bikwata okwalipoota y'enjawukana omu kanisa (1:10-4:21).
3. Okukola oku nsonga gy'obulendi n'egy'okutwalangana omu kooti (5:1-6:20).
4. Ebikwata oku bulombolombo obw'ekanisa (7:1-15:58).
5. OPawulo awa ebyokulungamy (16:1-24).

Enyanjula

¹ Ninze oPawulo, oKibbumba oguyalondere okubba omutume wa Kurisito Yesu ng'oKibbumba oweyatakire. Era nze n'owoluganda oSositeneesi,

² tuwandiikira ab'ekanisa ya Kibbumba eri omu kibuga e Kolinsso abeyatukwirye okubita omu Kurisito oYesu. Era abo oKibbumba abeyalondere era abatuukirirye olwa kubba ekintu ekimo n'oYesu Kurisito. Era aamo n'abo bonabona abakumbaanira mu buli kifo okusinza oMusengwa waiswe oYesu Kurisito, iye oMusengwa waabwe era owaiswe swena.

³ OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito, babakwatire ekisa, era babawe eidembe.

Okwebalya oKibbumba

⁴ Neebalya oKibbumba bulijo olwainywe, olw'ekisa ekiyabawai're ng'abita omu Kurisito Yesu.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba okubita omu Kurisito mwasunire ebintu ebisa byonabyona omu bwizulye. Omu bintu ebyo mulimu ebinobonye ebimutumula byonabyona era n'amalabukige gonagona.

⁶ Era ekyo kikakasa kiti aMawuliro agetwabakobeire agakwata oku Kurisito matuuce.

⁷ N'olwekyo mwasunire ebirabo bya Mwoyo byonabyona, nga wemukuumirira n'okujunjumirira oMusengwa waiswe oYesu Kurisito okwira.

⁸ Era yalibawa obugumu paka oku nkomerero, kaisi oku lunaku oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oluyaliiraku okusala emisango abaajirye nga mubulaku ekyokubananenya.

⁹ Era oKibbumba eyabeetere okugabanira aamo n'oMwanawewe oMusengwa waiswe oYesu Kurisito, iye mwesigwa.

Okugabukanamu omu boluganda

¹⁰ Atyanu boluganda, mbegairira nga nkolesya obwezye bwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, nti nywenanywena mubbenge kintu kimo omu bimutumula kaisi tiwaabbaawo okugabukanamu. Neye mubbenge n'enseega moiza n'ekigendererwa kimo.

¹¹ Mbegairira ntyo olw'okubba ab'omu kisito kya Kuloowe abamo bankobaire ebifa kwinywe aboluganda abatake, bati mwinywe mulimu enyombo.

¹² Ekinteggeza niikyo kinu ekiti: Abamo kwinywe mukoba muti muli basengereri ba Pawulo, n'abandi muti muli b'Apolo, n'abandi muti muli ba Keefa, n'abandi muti muli ba Kurisito.

¹³ Inywe oKurisito mumugawiremu? Nze oPawulo zena bankomereire oku musalabba okulwanywe? Ooba owebabbaire bababatiza, bababatizire mu liina lya Pawulo?

¹⁴ Neebalya oKibbumba olw'okubba tinabatizireku muntu yenayena kwinywe okutoolaku oKulisipo n'oGaayo niibo abenabatizire.

¹⁵ N'olwekyo mpaawo ayezya okukoba ati bamubatizire kusuuka mwegi wange.

¹⁶ Ee njebukirya, era nabatizire n'ab'omu kisito kya Sitefanaasi, neye okutoolaku abo, tinjebukirya nga nabatizireku ogondi yenayena.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba oKurisito tiyatumbire kubatiza, wazira kulaabba Mawuliro aMasa anambula kukolesya amalabuki g'abantuobuntu. Singa nalaabbire ntyo, okufa kwa Kurisito oku musalabba kwankubbaire nga mpaamu maani.

Amaani n'amalabuki agazwa eeri oKibbumba

¹⁸ Atyanu ibo abantu abo ababba bagotere baseega bati amawuliro agakwata oku kufa kwa Kurisito oku musalabba ga busiru, neye iswe oKibbumba abaalokola, tubona tuti ago maani ga Kibbumba agaakolesya okutulokola.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba bakiwandiikire bati:

"Nalijigirica amalabuki g'abo abaseega bati balabuki; ni nkaisya okutegeera kw'abategeeri okukola."

²⁰ Aale atyanu nga biri bityo, omulabuki abba niiye aliina? Era omukugu omu by'amateeka abba niiye aliina? Era okagezimuunu ow'omulembe gunu abba niiye aliina? Ekituuce kiri kiti, oKibbumba alagire ati okutegeera kw'abo abebeeta abalabuki ibwo busirusiru.

²¹ N'olwekyo oKibbumba yakoleserye amalabukige amangi, okukaisya abantu ab'amalabuki ag'obuntu okumutegeera. Wazira aMawuliro ago agetulaabba omu bantu, abamo agebeeta bati ga

busirusiru, oKibbumba yagasiimire era agakolesya okulokola abantu abo abagaikiriry.

²² Ekyo kityo olw'okubba ibo aBayudaaya bataka kubona byewunyo okukakasa bati oKibbumba akola, kaisi aBatali Bayudaaya banoonia kutegeera mu malabuki g'obuntu.

²³ Neye iswe tulaabba eeri abantu ku Kurisito ogubasukireku amafuta, oyo ogubakomereire oku musalabba. AMawuliro ago agakwata oku Kurisito gesitaalisya aBayudaaya, kaisi ibo aBatali Bayudaaya bagatwala ooti kintu ky'obusiru.

²⁴ Neye iswe oKibbumba abeyayetere, omuli aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya, aMawuliro ago galaga gati oKurisito niiye amaani agazwa eeri oKibbumba, era niiye amalabuki agazwa eeri oKibbumba.

²⁵ Ekyo kityo olw'okubba abamo ekyo ekibaseega bati busirusiru bwa Kibbumba, kikirira nakimo ino amalabuki ga muntu, era ekyo ekibaseega bati bunafu bwa Kibbumba, kikirira nakimo ino amaani ga muntu.

²⁶ Kale atyanu boluganda mwebukirye ng'owemwabbaire, oKibbumba oweyabeeteire. Batono kwinywe abantu abebabbaire babona ng'ab'amalabuki. Era batono kwinywe ababbaire abafugi, era batono kwinywe ababbaire babyale omu bisito by'ekitiisy.

²⁷ Neye oKibbumba yalonderemu abo abantu abebaseega bati basirusiru, kaisi aswaze abo abeeyeta bati bantu b'amalabuki. Era yalonderemu abo abantu abebaseega bati tibamugaso, kaisi aswaze ab'obwezye.

²⁸ Kaisi era yalonderemu abo abantu abebanyooma bati tibamugaso era ababula ekitiisy, kaisi olwo akaisye abo abantu abebaseega bati bamugaso.

²⁹ Kale oKibbumba yakolere atyo kaisi tiwaabbaawo eyegulumalya omumaisoge.

³⁰ Era olw'ekyo ekiyakolere, inywe yabagaitire ni mubba ekintu ekimo n'oKurisito Yesu, era okubita mwiye, n'abawa amalabukige. Era okubita mwiye yatusuucirye abatuukiriry, abalondemube era n'atusuuca abanunule.

³¹ N'olwekyo, ng'owebakiwandiikire bati:
“Buli muntu ataka okwenyumiriza,
yeenyumirizenge lw'ekyo oMusengwa iye oKibbumba ekyakolere.”

2

OKurisito oku musalabba

¹ Atyanu boluganda, owenaizire egimuli okulaabba amawuliro ag'ekyama kya Kibbumba, tinakoleserye bibono ebyobukugu ebigosi ooba ebiraga biti ndi n'amalabuki mangi.

² Ekyo kityo olw'okubba owenabbaire na inywe eeyo nasalirewo okutayegesya oku bintu ebindi byonabyona, okutoolaku ebikwata oku Yesu oKurisito ogubasukireku amafuta era ogubakomereire oku musalabba.

³ Kale owenabbaire na inywe eeyo, nabbaire munafu nga mbona tinsaanira era nga ntukuta ino olw'okutyta.

⁴ Era omu ntumula yange n'omu kulaabba kwange egimuli, tik-wabbaire kw'ebibono ebyobumanyi eby'amalabuki ag'obuntu era ebisendasenda, neye byabbaire bibono ebiraga biti oMwoyo wa Kibbumba akola n'amaani.

⁵ Kale nakolere ntyo kaisi okwikirirya kwanywe tikwasinzirira ku malabuki g'abantu-buntu, neye ku maani ga Kibbumba.

Amalabuki agazwa eeri oKibbumba

⁶ Waire nga mbakobeire ntyo neye abakulu omu mwoyo ibo tubakobera Mawuliro agamalabuki agazwa eeri oKibbumba, nga timalabuki ag'abuntu-obuntu, waire ag'abafugi b'oku kyalo abaaba okujigirika.

⁷ Neye tubakobera ku Mawuliro ag'ekyama kya Kibbumba, ago aveyabisire oku b'emirembe egyabitire. Era ago oKibbumba yasalirewo n'agategeka ira ng'akaali okubbumba ekyalo, ati niigo aMawuliro agalitusunisa ekitiisya kyaiswe.

⁸ Era mpaawo kadi moiza oku bafugi ab'oku kyalo kunu eya-gategeire, olw'okubba singa bagategeire, tibandikomereire oMusengwa oYesu ow'ekitiisya oku musalabba.

⁹ Neye ng'owebakiwandiikire bat:

"Ebyo abantu bonabona ebibatabonangaku,
era ebibatawulirangaku,
era omuntu kadi moiza ebyataseegangaku ati byezya okubbaawo,
niibyo oKibbumba ebiyategekeire abo abamutaka."

¹⁰ Neye iswe, oKibbumba yatumanyikisirye amawuliro ag'ekyama ekyo ng'akolesya oMwoyowe. Ekyo kityo olw'okubba oMwoyo anoonererya buli kintu, n'ebyo ebibise oKibbumba ebiyategekere.

¹¹ Aale mpaawo omuntu amanya ebiseego bya muntu ogondi, okutoolaku omwoyo gwa muntu oyo onyere niigwo ogubimanya. N'omu ngeri enanyere eyo mpaawo muntu amanya oKibbumba ebyaseega okutoolaku oMwoyo wa Kibbumba onyere.

¹² Atyanu iswe oKibbumba tiyatuaire mwoyo oyo abba omu bantu abaseega eby'oku kyalo, neye yatuwaire Mwoyowe oyo eyazwire eyagli, kaisi tutegeere ebyo oKibbumba ebyatugabira obwerefere.

¹³ N'olwekyo ebibono ebitubakobera titukolesya malabuki g'abantu-obuntu. Neye tubakobera biibyo oMwoyo wa Kibbumba ebyatukobera, era amazima oMwoyo oyo agatuwa tugasonzolera abo abakolera oku bya Mwoyo wa Kibbumba.

¹⁴ Neye omuntu abula oMwoyo wa Kibbumba, tayezya okwikirirya ebya Mwoyo nago, olw'okubba abibona ng'ebi'obusirusiru, era tayezya okubitegeera. Ekyo kityo olw'okubba omuntu aali n'oMwoyo wa Kibbumba niiye abyekalikica era n'abitegeera kusani.

¹⁵ Iye aali n'oMwoyo wa Kibbumba yeekalikica byonabyona era n'abitegeera, neye iye abula oMwoyo nago tayezya okwekalikica n'ategeera enseega ya muntu aali n'oMwoyo.

¹⁶ Ekyo kituuce era ng'owebakiwandiikire bat:

"Naani amaite oMusengwa ebyaseega kaisi amulaabbire?"

Neye iswe tuseega oku bintu ng'oKurisito owabiseegaku.

3*Abaweererya ba Kibbumba*

¹ Atyanu boluganda, owenabbaire na inywe eeyo tineezyerye okutumula na inywe ooti ntumula n'abantu abali n'oMwoyo wa Kibbumba. Neye natumwire na inywe ooti ntumula n'abantu abali n'enseega y'oku kyalo, ibo abantu abankaikirirywa omu Kurisito.

² Era nabeeserye bintu ebigondi byakutegeera ng'omukali owaanywisywa omwana mata. Era tinabeeserye ebintu ebigosi byokutegeera ng'omukali owaataliisya omwana kyokulya. Ekyo nakikolere olw'okubba mwabbaire nga timwezya okutegeera ebintu ebigosi. Dala mukaali okwezya okubitegeera.

³ Era mukaali muli bantu abali n'enseega y'oku kyalo olw'okubba aale owemubba nga mukaali muli n'engongi n'enyoombwa mwinyewe, mubba timuli bantu abali n'enseega y'oku kyalo? Era timubba bantu b'ebikole ebbibbibbi ooti baadi abatali baikirirywa?

⁴ Era omoiza kwinyewe owaakoba ati, "Nze ndi musengereri wa Pawulo," n'abandi bat, "Iswe tuli b'Apolo," olwo timubba musuukire ooti bantu abatali baikirirywa?

⁵ Kaisi nago ng'ebyo bityo, Apolo niiye onaani? Era oPawulo niiye onaani? Iswe tuli baweererya-buweererya ba Kibbumba abeyakoleserye, nabuli moiza ng'oMusengwa oYesu owejamutumire kaisi ni kibazweramu inywe okumwikiriryamu.

⁶ Nze nasigire ensigo, era Apolo n'asukirira maizi, neye era oKibbumba niiye eyabibbeereire okukula.

⁷ Kale waire oyo asiga, naabba asukirira amaizi tibali awo kintu kikulu, neye oKibbumba iye abbeera ni bikula niiye omukulu.

⁸ Atyanu oyo asiga n'oyo asukirira, bonabona ekigendererwa kyabwe kimo, era buli moiza kwibo oKibbumba yalimuwa empeera okusinzirira oku mulimo oguyakolere.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba nze n'Apolo tukolera aamo nga tuweererya oKibbumba, kaisi inywe muli ooti musiri gwa Kibbumba, era muli ooti nyumba ya Kibbumba.

¹⁰ Era ng'omwombeki omukugu owaasooka n'ayombeka omusingi, kaisi ogondi n'ayombeka oku musingi nago, n'omu ngeri enanyere eyo zena olw'ekisa oKibbumba ekiyankwatiire, ninze enasookere okulaabba aMawuliro aMasa egimuli, kaisi abantu abandi ni bongererya okwo. Neye buli muntu aali n'okwegenderezanga ebyalaabba, ng'omwombeki owe耶egenderezza ng'ayombeka oku musingi.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yateekerewo oYesu Kurisito nga niiye omusingi gwonkani, era mpaawo ayezya okuteekawo omusingi ogundi.

¹² Kale omuntu ayombeka oku musingi ogwo ayezya okukolesya ebintu ebigumu ng'ezabu, n'efeeza, n'amabbaale ag'ebbeeyi, ooba okukolesya ebintu ebigondi ng'ebisaale, n'eisubi, n'ebisaasiro.

¹³ Neye oku lunaku oYesu oluyaliirira okusala emisango, omusyo niigwo ogwaliraga ooba ng'omulimo gwa muntu mulimu amakulu.

¹⁴ Kale singa ekyo omuntu ekiyombekere oku musingi ogwo owekyaligumira omusyo nandi kiya, oKibbumba yalimuwa empeera.

¹⁵ Neye singa owekyaliya, oyo yalifirwa empeera, wazira oKibbumba yalimuwanuca nandi najigirika, neye era yalibba ooti muntu ogubakuusire kuzwa mu musyo.

¹⁶ Inywe timumaite muti muli Yeekaalu ya Kibbumba, era muti oMwoyo wa Kibbumba atyama mu niinywe?

¹⁷ N'olwekyo singa omuntu owaajigirica eYeekaalu ya Kibbumba, yena oKibbumba yalimujigirica, olw'okubba eYeekaalu ya Kibbumba ntukulye, era eYeekaalu eyo nago niinywe.

¹⁸ Tiwaabbangawo omuntu yenayena eyebbeya ati w'amalabuki. Singa owewabbaawo omoiza kwinywe aseega ati w'amalabuki omu by'oku kyalo, asooke yeetwale ng'omusirusiru, kaisi oKibbumba ayezye okumusuucca owamalabuki.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba abantu b'oku kyalo ekibatwala bat malabuki, Iye oKibbumba akibona ng'eky'obusirusiru. Era ng'eKiwandiike owezikoba kiti:

"OKibbumba akolesya amalabuki g'abalabuki
ng'omutego okubapapalya."

²⁰ Era tete n'ekindi kiti:

"OMusengwa iye oKibbumba amaite ebiseego by'abantu
ab'amalabuki;
abimaite ati binambulamu."

²¹ Kale tiwaabbangawo eyegulumalya olw'okubba omusengereri w'omuntu omoiza omwekubbemberi. Ekyo kityo olw'okubba ebintu byonabyona bibbeera niinywe abaikiriry.

²² Era oku bintu ebyo niimwo omuli nze oPawulo, ooba Apolo, ooba oKeefa, ooba ebintu ebiri oku kyalo, ooba bwomi, ooba kufa, ooba ebiriwo, ooba ebyaba okubbaawo, byonabyona bya kugasa niinywe.

²³ Era inywe muli ba Kurisito, kaisi oKurisito wa Kibbumba.

4

Abatume ba Kurisito

¹ Atyanu abantu basaaniire okutuseegangaku iswe abatume ng'abaweererya ba Kurisito, era ng'abantu oKibbumba abeyak-watisirye ebyamabye eby'aMawuliro aMasa okwegesya abantu.

² Kale abaweererya bateekwa kubba beesigwa eeri oMusengwa waabwe.

³ Neye nze tinfaayo inywe, ooba omuntu ogondi yenayena am-bityamu amaiso ooba ambonamu omugaso omu buweererya bwange. Era zena onyere tineepima,

⁴ olw'okubba mpaawo kikole ekibbikibbi ekinseegaku nti nkolere. Neye ekyo tikitegeeza kiti bantoireku omusango, wazira ampimamu n'asalawo ooba ndi mwesigwa, iye Musengwa oYesu.

⁵ N'olwekyo timwapimamu omuntu yenayena ng'ekiseera ekituuce eky'oMusengwa okwira kikaali okutuuka. Era niiye eyalimanyikisya buli kintu abantu ekibakola omu kyama; n'okumanyikisya n'ebiseego ebiri omu myoyo gy'abantu. Era omu kiseera ekyo oKibbumba yalisiuma buli moiza ng'owaasaanira.

⁶ Atyanu boluganda, ebyo byonabyona mbigereirye okwApolo na nze onyere olw'okubagasa inywe, kaisi mwezye okutwegeraku eKi-wandiike ekikoba kiti, "Mugonderenge biibyo byonkani eBiwandi-ike ebibikoba." N'olwekyo timwenyuminkiriziranga omu muntu olw'okunyooma ogondi.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo kwinywe agira omuntu n'akiraku ogondi. Aale niki omuntu ekyabba nakyo ng'oKibbumba tiniyi eyakimugabiire? Kale obanga bakugabiire-bugabiri, lwaki weegulumalya ooti tibakugabiire-bugabiri?

⁸ Olwo-so atyanu mubona muti mumalire okusuna byonabyona ebimwetaaga? Era mubona muti atyanu dala mugaagaware ni musuuka ooti bakabaka newankubaire nga iswe tiniikyo ekituli? Nga nankatakire mubbe nga dala muli bakabaka, kaisi swena abatume tubbe nga tufugira aamo na inywe!

⁹ Ekyo kityo olw'okubba iswe abatume tuli ooti-so niiswe oKibbumba abeyaware ebifo abantu ebibanyooma, nga tuli ooti bantu abebasaliire ogw'okuwa nga babaita mulwatu. Dala twasuukire bantu buli muntu yenayena oku kyalo era n'abamalaika abebalingirira okubona ekyatutuukaku.

¹⁰ Era iswe olwa Kurisito ogutulaabba, abantu bangi baseega batituli basiru, neye inywe museega muti muli balabuki olw'okwikiririra omu Kurisito. Era abantu bangi baseega batituli banafu, neye inywe museega muti muli b'amaani! Era iswe batunyooma, neye inywe babawa ekitiisya!

¹¹ Era paka atyanu enzala n'enyonata bitira okutuluma, ni tuzwala bundi, ni batubitya bundi era ni tudamba n'egitwica olubba.

¹² Era tukola n'amaani n'engalo gyaiswe okwebbeesyawo. Kaisi abantu owebatutakiry ebibbibibi iswe tubasabira nkabi. Era owebatuyigaania, tuguminkiriza.

¹³ Era owebatuzuma, iswe twiramu n'obuwombeeki. Era paka atyanu, twasuukire ooti bisubi era ooti bisaanikiro omumaiso g'abantu.

Okulaabbira

¹⁴ Kale tindi kubawandiikira kwebyo lwa kubaswaza, neye lwa kubalaabbira ng'abaana bange abatake.

¹⁵ Era newankubaire nga muli n'ababalungamya bangi ino omu Kurisito, neye muli n'oitewaanywe omu mwoyo moiza. Ekyo kityo olw'okubba nasuukire itewaanywe omu Kurisito Yesu Owenalaabbire egimuli aMawuliro aMasa.

¹⁶ Kale mbegairira mubonere ku ninze.

¹⁷ Kagira mbatumira oTemuseewo omwana wange omutake era omwesigwa omu Musengwa oYesu. Yabeebukiry ebyo ebinsengererya omu bwomi bwange omu Kurisito, era nga niibyo ebinjegesya abantu wonawona mu buli kanisa.

¹⁸ Atyanu abamo kwinywe mwekudumbalya nga museega muti nze tete tinaliiraku eeyo.

¹⁹ Neye oMusengwa oweyatata, naiza mangu okubacaalira kaisi mmanyabo abeekudumbalya, n'ebyo ebibatumula era n'obwezye obubali nabwo.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba obwakabaka bwa Kibbumba tibuli mu bibono-bubono, neye mu maani.

²¹ Kale niki ekimulondawo? Mutaka njizeyo n'ofaaloo ooba njize nga njizwire kutaka era n'obuwombeeki?

5

Ebyobulendi omu kanisa

¹ Ekinanyereneere bakoba batu mwinywe mulimu obulendi ob-wotayagirya kadi n'omu bakaafiri. Bakoba nambu omoiza kwinywe yasuucirye omuka iteeye mukaliwe.

² Era kaisi ni musigala nga mwepanka! Mwandibbaire mwizula nima, era eyakolere ekyo ni mumubbinga n'abazwamu.

³ Era nze waire tindi na inywe eeyo omu buliwo, neye ndi na inywe omu biseego. Era ng'omanyira nakimo ooti-so ndiyo, mmalire ira n'okusala omusango okusingisya oyo eyakolere ekyo.

⁴ Era owemwabba mukumbaanire omu liina lya Musengwa waiswe oYesu Kurisito, zena naabba na inywe omu biseego, omu ngeri eyo n'amaani ga Musengwa waiswe oYesu Kurisito gaabbaawo.

⁵ Kale omuntu oyo mumubbinge okuzwa omu kanisa. Omu kukola mutyo mwabba mumuwaireyo eeri oSitaani ekyazweramu omuntu oyo okwenenya ni kijigirica ekikolekye ekyo ekibbikibbi, kaisi omwoyogwe bagulokole oku lunaku oMusengwa waiswe oYesu oluyaliiriraku.

⁶ Kale timusaanira okwegulumalya. Inywe timumaite muti ekizumbulukuca kibba kitono kiti ni kisalaanikira omu kitole ky'engaano kyonakyona?

⁷ Kale mutoolewo ekizumbulukuca ekyo eky'eira eky'ebikole ebibbibibi, kaisi mubbeere nakimo kitole ekiyaaka, nga mwinywe mpaamu kikole ekibbikibbi era dala ng'owemumaite muti niiye owemuli. Ekyo kityo olw'okubba oKurisito bamuwaireyo ng'esadaaka okulwaiswe ooti ntaama omutomoto ogubasadaaka oku Mukolo ogw'oKutambukiryा.

⁸ N'olwekyo tuli n'okwebukiryanga bulijo tuti tuli bantu ba Kibbumba. Tuli n'okulekawo ebikole ebibbibibbi ebitwakolanga eira, ibyo eby'eitima, n'obubbibubbi, neye tukolenge biidi ebisa ebyobutuukirirye, era eby'amazima.

⁹ Kale omu bbaluwa yange eginabawandiikiire, nabakobere okutakolagananga n'abantu abalendi.

¹⁰ Neye tinabbaire ntumula ku bantu abataikiririryaa omu Kibbumba, ibo abo abalendi ooba abalulunkana ooba abakumpanya, ooba abasinza ebifaananyi. Singa kityo, mwandibbaire nga muzwera nakimo oku kyalo kunu.

¹¹ Wazira nabawandiikiire nti timukolagananga n'omuntu kadi moiza eyeejeta owoluganda neye nga mulendi ooba alulunkana, ooba asinza ebifaananyi, ooba atumula ebyakalebule, ooba omuteemeere, ooba omukumpanya. Era ow'engeri eyo n'okulya, timulyanga naye.

¹²⁻¹³ Kale iswe tituli n'okusalira abantu abatali omu kanisa omusango. Ibo abo oKibbumba niiye eyaligubasalira. Neye abo ab'omu

kanisa, bona tituli n'okubasalira omusango? Ikyo eKiwandiike kikoba kiti, "Akola ebibbibibbi mumubbinge abazwemu."

6

Emisango omu boluganda

¹ Atyanu omoiza kwinywe owaabbaaku n'ekyavunaana oMukurisi-taayo omwinaye, lwaki atwala omusango mu batali baikiriry ka okugusa omu kifo ky'okugutwala mu batuukiriry?

² Inywe timumaite muti lwalibba lumo iswe abatuukiriry ni tusalira abantu b'oku kyalo kunu omusango? Kale obanga mwalisalira abantu omusango, timwezya okusala obusango obutontono obwo obumubb nabwo?

³ Era timumaite muti twalisalira abamalaika omusango? Kale mazima muli n'okubba nga mwezya okusala obusango obwa bulijo obw'omu bwomi bunu.

⁴ N'olwekyo, singa owemubbba n'enkayaana egy'engeri eyo, lwaki mugitwala eeri batali baikiriry ka okukola ng'abalamuzi ab'ekanisa abebanyooma?*

⁵ Ntumula ekkyo kuswaza niinywe. Dala mwinywe mpaamu muntu kadi moiza ow'amalabuki ayezya okumala empaka omu boluganda?

⁶ Neye era owoluganda n'awaabira owoluganda omwinaye kaisi era dala n'awaaba giri batali baikiriry!

⁷ Era n'okuwabirangana emisango nywenka na nywenka, kiraga kiti oSitaani amalire ira okubayinga. Lwaki kasinga togumira ni bakukola ekisobyo? Era lwaki kasinga togumira ni bakulyaka?

⁸ Neye tete, niinywe ni mubba mulyaka era omukola ebisobyo kaisi era ni mubba nga mubikola boluganda abanaanywe?

⁹ Inywe timumaite muti abakola ebibbibibbi tibalibba na mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba? Oodi tababbeyanga. Kiri kiti, waire abo abalendi ooba abayenda oku bakabasaiza n'abayenda oku basaiza babanaabwe ooba abasinza ebifaananyi ooba abalya ebisiyaga,

¹⁰ waire abaibba ooba abalulunkana ooba abateemeera ooba abasibiriry oku bantu ooba abakumpanya tibalibba na mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba.

¹¹ Kaisi era abamo kwinywe mwabbaire mutyo. Neye omu liina lya Musengwa oYesu Kurisito n'olwa Mwoyo wa Kibbumba, oKibbumba yabatoireku omusango n'abasuca batukulye, era ni musuna obtuukiriry.

Okwewala obulendi

¹² Atyanu abamo kwinywe mukoba muti, "Banjikiriry okukola ekintu kyonakyona." Dala niiye owe kiri, neye tibyonabyona nti bigasa. Kale zena nkoba nti, "Banjikiriry okukola ekintu kyonakyona. Neye nga kwebyo mpaawo ekinjikiriry okunfuga."

¹³ Era abamo kwinywe mwezya okukoba muti, "Ebyokulya babibbumbiire kida, n'ekida bakibbumbiire byokulya." Niiye owe kiri, neye mukimanye muti byonabyona oKibbumba yalibitoolawo. Era omubiri tiguliwo kukola bulendi, neye guliwo lw'okuweererya Musengwa, era niiye agufuga.

^{5:12-13 5:12-13} Ama 13:5; 17:7 * ^{6:4 6:4} Ooba, *Mulonda balamuzi ibo abaikiriry abebanyooma.* **6:12 6:12** 1Ko 10:23

¹⁴ Era oKibbumba eyazuukizire oMusengwa, swena era yalituzuukiza olw'amaanige.

¹⁵ Era timumaite muti, emibiri gyanywe bitundu by'omubiri gwa Kurisito? Dala kyezyeka okutoola ebitundu by'omubiri gwa Kurisito n'obigaita aamo n'omulendi? Kadi naire!

¹⁶ Inywe timumaite muti omuntu yenayena oweeyeegaita n'omulendi, bonabona babba omubiri gumo? Niiye owekiri olw'okubba bakiwandii kire bat, "Ababiri abo balisuuka muntu moiza."

¹⁷ Neye iye oyo eyeegaita oku Musengwa oYesu, abba kintu kimo naye omu mwoyo.

¹⁸ Kale mwewalenge obulendi. Era buli kikole ekibbikibbi ekindi kyonakyona omuntu ekyakola, kibba nza wa mubirigwe. Neye oyo akola ebikole ebyobulendi, akola ekibbikibbi ku mubirigwe ogunanyerenyeere.

¹⁹ Era timumaite muti emibiri gyanywe niigyo eYeekaalu ya Mwoyo oMutukulye abba mwinywe, oKibbumba oguyabawaire? Inywe muli n'okumanya muti timuliwo kulwanywe,

²⁰ olw'okubba inywe oKibbumba yamalire okubagula. Kale emibiri gyanywe mugikolesyenge biibyo ebimuweisya ekitiisya.

7

Ebikwata oku bufumbo

¹ Atyanu ebikwata oku nsonga egimwampandiikiireku, nkoba nti kisa omusaiza okutabba n'omukali.

² Neye olw'okwewala ebikole by'obulendi ehibitiriri, nabuli musaiza ali n'okusuna omukali owuwe, era nabuli mukali ali n'okusuna oibaaye.

³ Era omusaiza ali n'okukola eikatalalye ng'omufumbo eeri omukaliwe, era n'omukali yena ali n'okukola eikatalalye ng'omufumbo eeri oibaaye. Era nabuli moiza ali n'okumatizanga omwinaye omu kimusaanira.

⁴ Era omukali abula obwezye oku mubirigwe, neye oibaaye niiye aguliku obwezye. Era omu ngeri enanyere eyo omusaiza yena abula obwezye oku mubirigwe, neye omukaliwe niiye aguliku obwezye.

⁵ Kale atyanu abafumbo nabuli moiza tiyaimanga omwinaye ekimusaanira, okutoolaku nga musookere kutgeeragana okwewayabula buli moiza n'abbaaku yenkanji okumala ekiseera ekigere olw'okwewaayo omu kusaba oKibbumba. Neye era oluzwanyuma muli n'okwira aamo tete kaisi oSitaani tiyabakema olwainywe okudamba okwefuga.

⁶ Ekyo nkikoba ng'oKibbumba ekintu ekyairirya, neye tinga ekiragiro.

⁷ Era nze nanditakire abantu bonabona babbe tibafumbo ooti ninze. Neye buli moiza ali n'ekirabokye eky'enjawulo oKibbumba ekiyamuwaire. Omuntu abba n'eky'engeri emoiza, n'ogondi n'abba n'eky'engeri egendi.

⁸ Kale atyanu abo abatali bafumbo n'abanamwandu mbakoba nti: Kisa okusigaliraawo nga tibafumbo ooti ninze.

⁹ Neye owebabba nga tibayezya okwefuga, bali n'okusuna obufumbo olw'okubba ikyo kikiraku okugada olw'okwegomba kw'omubiri.

¹⁰ Neye abo abafumbo ibo ndi kubawa kiragiro kaisi nga tikyange wazira nga ikyo kya Musengwa era kiri kiti: Omukali tateekwa okunoba e wa ibaaaye.

¹¹ Neye singa anoba, ateeckwa kusigaliraawo nga timufumbo, ooba nga tiniikyo ali n'okusyania n'oibaaye. Era n'omusaiza tateekwa okubbinga omukaliwe.

¹² Atyanu ibo abandi abasigairewo kwinyewe ninze mbakoba neye nga tiMusengwa nti: Singa owoluganda yenayena owaabba ng'ali n'omukali atali mwikiriry kaishi omukali nago n'abba ng'aikiriry okutyama omu bufumbo obwo, oibaaye tamubbinganga.

¹³ Era singa omukali omwikiriry owaabba ng'ali n'oibaaye atali mwikiriry, neye nga iye oibaaye aikiriry okutyama naye omu bufumbo, tateekwa okunoba e wa ibaaaye.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba omusaiza atali omwikiriry, oKibbumba abba amutukwirye okubitira omu mukaliwe iye omwikiriry. Era n'omukali atali omwikiriry oKibbumba abba amutukwirye okubitira omwibaaye iye omwikiriry. Singa tikityo, abaana baabwe tibandibbaire batukulye, neye ng'owekiri kityo, atyanu abatwala ng'abatukulye.

¹⁵ Neye oodi iye oku babiri atali omwikiriry owaabba nga niiye ataka okwawukana omu bufumbo obwo, ayawukane. Era omu mbeera eyo owoluganda omusaiza ooba omukali mpaawo ekimusiba mwekyo, olw'okubba oKibbumba yatwetere kubba mwidembe.

¹⁶ Aale iwe omukali omwikiriry omaite otya ooba nga walizweraku oibaawo okulokoka? Ooba iwe omusaiza omwikiriry, omaite otya ooba nga walizweraku omukaliwo okulokoka?

¹⁷ Neye era buli moiza ali n'okweyongera ng'abba omu bwomi obwo oMusengwa obuyamuwaire, era omu mbeera egiyabbairemu oKibbumba owejamweteire. Era ekyo niikyo ekiragiro ekyenjegesya omu kanisa gyonagyona.

¹⁸ Era abba nga waliwo oKibbumba oguyayetere nga mukomole tete tacuukanga ni yeegomba okubba atali omukomole. N'oyo oKibbumba oguyayetere nga timukomole yena tiyeegombanga okumukomola.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba obukomole ooba obutali bukomole tiniikyo ekikulu. Neye okukwatanga ebiragiro bya Kibbumba niikyo ekintu ekikulu.

²⁰ Kale buli moiza ali n'okusigala omu mbeera eyo egiyabbairemu oKibbumba owejamweteire.

²¹ Iwe ooba ng'oKibbumba yakwetere ng'oli mugalama, tiwaafaayo. Neye singa osuna enkabi egy'okusuka ow'eidembe, ogikolesye.

²² Ekyo kityo olw'okubba iye oyo oKibbumba oguyayetere nga mugalama, atyanu muntu w'eidembe omu Musengwa oYesu. Era n'oyo oKibbumba oguyayetere nga w'eidembe, atyanu mugalama wa Kurisito.

²³ Era inywe oKibbumba yamalire okubagula kale timusuukanga tete bagalama ba bantu.

²⁴ Era boluganda, buli moiza omu nkolaganaye n'oKibbumba, ali n'okusigala omu mbeera eyo egiyabbairemu oKibbumba owejamweteire.

Abatali bafumbo n'abanamwandu

²⁵ Atyanu ebikwata oku batali bafumbo, mbula ekiragiro ekizwa eeri oMusengwa, neye ndi kuwaayo ekiseego ekyange ng'omuntu iye nago omwesigwa olw'ekisa kya Musengwa oYesu.

²⁶ Era olw'ebigosi ebiriwo atyanu, nseega nti kisa omuntu okusigala ng'owaali.

²⁷ Ekinkoba kiti, owoobba ng'oli n'omukali tiwagezya okumubbinga. Kaisi owoobba ng'oli muwuulu, tiwanoonia omukali w'obufumbo.

²⁸ Neye singa oleeta omukali obba tokolere ekikole kibbikibbi. Era singa onkooto owaafumbirwa, abba takolere ekikole ekibbikibbi. Neye nanditakire mulame ebigosи ebyo abafumbo ebibasuna omu bwomi bwabwe obw'oku kyalo kunu.

²⁹ Era boluganda, mbakobera nti ekiseera kya Kurisito okwira kisigaireyo kitono, kale okuzwa atyanu abo abali n'abakali bali n'okubba ooti bawuulu.

³⁰ Era abo abakunga bona bali n'okubba ooti tibali kukunga, n'abo abasangaala, babbe ooti tibali kusangaala. Kaisi abo abagula ebintu bibbe ooti tibyabwe.

³¹ Era n'abo abakolessya ebintu by'oku kyalo kunu, babbe nga tibeemalira mu niibyo. Ekyo kityo olw'okubba ekyalo kinu ng'owekiri atyanu kyaliwaawo.

³² Era tintaka mubbe nga mweraliikirira. Atyanu omusaiza omwikirirya atali mufumbo iye afaayo ku mulimo gwa Musengwa, ekikoba kiti, iye afaayo ku ngeri egayazeza okusangaalya oMusengwa.

³³ Neye omusaiza omufumbo, iye afaayo ku nsonga gy'oku kyalo kunu, ekikoba kiti, iye afaayo ku ngeri egayazeza okusangaalya omukaliwe.

³⁴ Era n'ebyanuwirira bibba bigabulemu. Era omukali atali mu-fumbo oo ba omwala omuguna, iye afaayo ku mulimo gwa Musengwa. Iye ekigendererwakye kibba ky'okweweरayo nakimo kubba mutukulye omu mubiri n'omu mwoyo. Neye omukali omufumbo iye afaayo ku by'ekyalo kinu, ekikoba kiti, afaayo ku ngeri egayazeza okusangaalya oibaaye.

³⁵ Era mbakobera ebyo lw'okubagasa niinywe. Cooka tindi kubakobera ebyo lw'okubakaisya mungeri yonayona, wazira ntaka mukole ebituuce era ebisa. Era ntaka mwewereyo nakimo omu kuweererya oMusengwa, nga mpaawo ekibateganya.

³⁶ Era singa omusaiza yenayena aseega ati oweylekawo omwala oyo akootere eino ogwabbaire ataka obufumbo kyabitya bundi omwala oyo, aate nga yena omusaiza abona ati yankubbaire afumbirwa, akole ng'owaasiima era bafumbirwagane. Ikyo ekyo tikkole kibbikibbi.

³⁷ Neye iye oyo eyekakasa era awulira mu buli ngeri ati kisa okutabba n'obufumbo, era nga iye asalirewo mu kukiseegaku mu mal-abukige nga mpaawo ekimwazya, wazira ng'onyere niiye asalirewo ng'owaasiima, n'amalirira okutafumbirwa omwala oyo, yena abba akolere kusani.

³⁸ Kale atyanu omusaiza oyo iye asalawo n'afumbirwa* omwala nago, abba akolere kusani, neye oyo asalawo nandi n'amufumbirwa† iye tete abba akolere kusani ino.

³⁹ Atyanu omukali omufumbo tabba muteere okufumbirwa omusaiza ogondi ng'oibaaye akaali mwomi. Neye oibaaye owaafa, abba muteere okufumbirwa omusaiza ogondi yenayena ogwabba atakire, neye nga ateekwa okubba mwikiriryu omu Musengwa.

⁴⁰ Neye omu nseega yange, obwasigala nga timufumbo tete awo akiraku okubba n'eisangaalo. Era nseega nti zena oMwoyo wa Kibbumba niiye ali kunnungamya mwekyo.

8

Ebyokulya ebibawonga eeri ebifaananyi

¹ Atyanu, oku bikwata oku byokulya ebibawongere eeri ebifaananyi, kinu niikyo ekinkoba, "Kituuce kiti swenaswena tuli n'ekitumaite oku nsongya eyo." Neye ng'owebakoba bati okumanya kutuleetera okwegulumalya, kaisi okutakangana ikwo kutuleetera kubba bamugaso eeri abantu.

² Omuntu yenayena owaaseega ati ali n'ekyamaite, abba akaali okumanya ng'owaasaaniire okumanya.

³ Neye iye omuntu owaabba ng'ataka oKibbumba, omuntu oyo oKibbumba amumanya.

⁴ Kale atyanu ebikwata oku kulya ebyokulya ebibawongere eeri ebifaananyi eby'okusinza, tumaite tuti ebifaananyi ebyo, binambulamu era tibintu ebyomi. Kaisi era tumaite tuti waliwo oKibbumba moiza yenkanji.

⁵ Ikyo kituuce kiti waire wona waliwo ibyo abantu abamo ebibeeta bakibbumba b'omwigulu ooba b'oku kyaloo, era ebintu bingi abantu ebibakoba bati, "bakibbumba," era bati, "basengwa."

⁶ Neye iswe tumaite kusani tuti oKibbumba ali moiza yenkanji era oItewaiswe, Iye eyabbumbire ebintu byonabyona, era iswe tuliwo boomi kululwe. Era waliwo oMusengwa moiza oYesu Kurisito, okubita mwiye ebintu byonabyona babibbumbire, era okubita mwiye tuli n'obwomi.

⁷ Neye tibonabona bamaite ekyo bati ebifaananyi eby'okusinza binambulamu era tibintu ebyomi. Ibo abantu abamo babbaire banalire ebifaananyi, era nga paka atyanu owebalya ebyokulya ebyo, babiseegaku ng'ebiwonge eeri ebifaananyi. Era olw'okubba ebiseego byabwe binafu, baseega bati bakolere ekikole ekibbikibbi okulya ebyokulya ebyo.

⁸ Wazira ebyokulya tiniibyo ebituzweraku okubba n'enkolagana ensa n'oKibbumba. Era owetutalya mpaawo ekitufiirwa, era n'owetulya mpaawo ekitweyongeraku.

⁹ Neye atyanu mwegendereze, eidembe lyanywe tiryazweraku aboluganda ab'okwikiriryu okunafu okwesiitaala.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba singa omuntu ali n'okwikiriryu okunafu akubona iwe amaite eby'omwoyo ng'otyaime omu kibbira olya, okoba oti ekyo tikimuwa amaani yena okulya ebyo ebibawongere eeri ebifaananyi?

* 7:38 7:38 Ooba, N'afumbirisya. † 7:38 7:38 Ooba, N'amufumbirisya.

¹¹ N'olwekyo iwe olw'okubba oli n'okumanya okwo, ozweraku owoluganda oyo ow'okwikirirya okunafu okujigirika, aate nga woluganda oKurisito oguyafeerereire.

¹² Kale singa okola ekikole ekibbikibbi oku boluganda, omu ngeri eetyo n'olumya emyoyo gyabwe olw'okwikirirya kwabwe okunafu, obba obbengere ku Kurisito ogubasukireku amafuta.

¹³ N'olwekyo singa owekebba kiti owendya enyama egibawongere, kizweraku owoluganda okukola ekikole ekibbikibbi, awo mba tinaligirya emirembe gyonagyona, olwo kaisi tinazweraku owoluganda okukola ekikole ekibbikibbi.

9

Ebisaanira omutume era n'ebiyateekwa okukola

¹ Atyanu tindi w'eidembe okulya n'okunywa ekintaka? Era timumaita muti ndi mutume? Tinaboine oYesu oMusengwa waiswe n'amaiso gange? Era inywe abananyere timuli ekintu ekimo n'oMusengwa olw'omulimo oguyantumire?

² Kaisi waire nga abantu abandi baseega bati tindi mutume, neye inywe dala mukimaite muti ndi mutume, olw'okubba muli kamanyiciryo akakakasa kati oMusengwa yantumire.

³ Kunu niikwo okwewozyaku kwange eeri abantu abanvunaana:

⁴ Tituli b'eidembe okulya n'okunywa olw'omulimo ogutukola?

⁵ Tituli b'eidembe okutambulanga n'abakali baiswe ng'abatume abandi n'oPeetero,* n'abaganda ba Musengwa oYesu ibo owebakola?

⁶ Ooba, bakoba bati nze n'oBbalunaba swenkani niiswe otuteekwa okukola n'amaani gaiswe olw'okwebbesyawo?

⁷ Muwulirangaku omuntu akola ogwabwisirikale ng'onyere niiye eyesasula empeera? Ooba naani akoma omusiri gw'emizabbibbu kaisi nandi n'alyaku ebineneka byagwo? Ooba naani aliisyia ekiraalo ky'ente nandi n'anywaku amata gaagyo?

⁸ Museega muti ebyo mbitumula kusinzirira mu malabuki ga buntu? Kadi, aMateeka ga Musa gona gatyö niiye owegakoba.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba bakiwandiikire omu Mateeka ga Musa bati, "Ondaawo ogwosibire oku kijooko okukukolera omulimo tomosiba omunwa." Olwo museega muti oKibbumba afaayo ku nte gyonkani?

¹⁰ Aale dala ekyo tikitumula ku niiswe? Niikyo nakimo, eKiwindiike ekyo kitumula ku niiswe, olw'okubba oyo alima era n'oyo akungula ebineneka, basaaniire okukola omulimo gwabwe nga basuubira okusunaku omugabo oku makungula ago.

¹¹ Atyanu iswe owetubasigamu ebya mwoyo, olwo kibba kibitiriri ino owetusuna oku binto ebyanywe ebigasa omubiri?

¹² Neye obanga abandi abalaabba egimuli b'eidembe okusuna obubbeeri mwinywe, kaisi olwo timwandibbaire mutuwa iswe okukiraku obumubawa?

Wazira iswe eidembe eeryo ery'okusuna obubbeeri titwalikoleserye, neye twaguminkirizire byonabyona, olw'okutakaisya aMawuliro aMasa aga Kurisito.

13 Aale dala inywe timumaite muti abo abaweererya omu Yeekaalu balya ku byokulya by'omu Yeekaalu, era n'abo abawaayo esadaaka oku kyoto basuna omugabo gwabwe ku sadaaka egibawaayo?

14 Era n'omu ngeri enanyere eyo oMusengwa o'Yesu yalagiire ati abo abalaabba aMawuliro aMasa bali n'okusunanga ebyokwebbesyawo kuzwa mu baabo abebalaabbamu aMawuliro aMasa.

15 Neye nze tinkoleseryeku kadi katyayi kati eidembe eeryo nago, era tindi kubawandiikira ebyo nga ndi n'osuubi nti mwampa obubbeer. Era kasinga nfa okukiraku omuntu owantoolaku ekyo ekinenyumi-riziramu olw'okulaabba egimuli anambula inywe okunsasula.

16 Owendaabba eeri abantu aMawuliro aMasa, timpezya okwenyumi-iriza olw'ekyo olw'okubba oKibbumba yandagiire okukikola, era nga mba wakugada owentalaabba aMawuliro aMasa ago.

17 Singa okulaabba okwo nkukola lw'okwetakirya, nandibaire nsaanira okunsasula empeera. Neye atyanu ng'owendaabba olw'okubba oKibbumba yakunkwatisiryre mba ndi kukolanga gubane-sigire okukola.

18 Kale olwo atyanu mba nsuubira mpeeraki? Empeera yange ikwo kulaabba Mawuliro aMasa nga mpaawo gunsasulisirye. Era eyo niiyo ensonga lwaki timbanzira nakimo naire ebyo ebinsaanira okusuna owendaabba aMawuliro aMasa eeri abantu.

19 Waire nga ndi w'eidembe era nga tindi mugalama wa muntu kadi moiza, nasuukire mugalama wa buli muntu kaisi ndeete abangi eeri oKurisito.

20 Era Owenabbaire omu Bayudaaya nasuukire ooti Muyudaaya, kaisi ndeete aBayudaaya eeri oKurisito. Kaisi Owenabbaire mwabo abekyetaagisya kwabira ku Mateeka, nasuukire ooti niibo kaisi mbaleete eeri oKurisito.

21 Era Owenabbaire omu Batali Bayudaaya, nasuukire ooti tindi Muyudaaya, kaisi mbaleete bona eeri oKurisito, ekyo tikitegeesa kiti tinkwata aMateeka ga Kibbumba, wazira nkwata aMateeka aga Kurisito.

22 N'owenabbaire omu ab'okwikirirya okunafu nasuukire ooti w'okwikirirya kunafu kaisi mbaleete eeri oKurisito. Nacuukanga n'embeera yonayona ey'abantu omu bantu bonabona, kaisi mu buli ngeri mpezye okuleeta abamo omu kulokoka.

23 Ebyo byonabyona mbikola olw'okubba ntaka aMawuliro aMasa geyongere okusalaana, kaisi ngabane oku bisa ebizwa omu Mawuliro ago.

24 Era timukimaite muti omu mbiro egy'empaka abairuka babba bangi, neye ogubawa ekirabo abba moiza? Kale mwirukenge mungeri eyo egimwezya okusuna ekirabo.

25 Atyanu buli muntu eyemigira omu mizeenyo egy'empaka yee-tendeka n'okwegendereza. Era ibo bakola batyo kaisi ni babawa ngule eyo ebebenyeka, neye iswe tukola omu ngeri eyo kaisi batuwe engule etebebenyeka emirembe gyonyagona.

26 N'olwekyo ng'omwiruki owairuka lw'ekigendererwa, zena ntyo niiye oweneefaaku okuweererya oKibbumba n'amaani. Era kitio wekiri nakimo ng'omukubbi w'ebikonde oweyeefaaku kukubba yooyo ogwalwana naye amantakubba eibbang.

²⁷ Era zena mbonereza omubiri ogwange era ngufuga kaisi owe-naabba mmalire okulaabba aMawuliro aMasa oKibbumba tiyankoba ati tinsaanira okusuna ekirabo.

10

Okulabula oku bifaaananyi

¹ Atyanu boluganda, ntaka mumanye muti abazeiza baiswe bonabona, batambuliranga ansi w'ekireri* ekyabalungamyanga, oKibbumba owejabaire ng'ababitya omu Nyanza eNtukuliki.

² Ekyo eky'okutambulira ansi w'ekireri n'okubita omu nyanza kyabaire ooti bonabona bababatizire era ni basuuka basengereri ba Musa.

³ Era bonabona balyanga kyokulya kinanyere ekyo eky'omwoyo oKibbumba ekiyabagabiranga.

⁴ Era bonabona banywanga maizi ga mwoyo gananyere ago oKibbumba ageyabagabiranga nga gazwa omwibbaale erya mwoyo eryatambulanga nabo, era eibbaale eeryo yabaire Kurisito.

⁵ Neye era abakira obungi kwibo, oKibbumba yabanyiigire, n'olwekyo bangi kwibo ni bafa era n'emirambo gyabwe ni gimaglikira omwidungu ooti bisubi.

⁶ Atyanu ebintu ebyo byabairewo ng'ekyokuboneraku eeri iswe, kaisi titwegombanga okukola ebikole ebbibbibbi, ng'abazeiza baiswe owebakolere.

⁷ Aale titwasinzanga ebifaananyi, ng'abamo kwabo owebakolere, era ng'owebakiwandiikire bati, "Abantu batyaime okulya n'okunywa, kaisi ni basetuka okubinira ebifaananyi amabina g'oweemu."

⁸ Kale iswe tituli n'okukola ebikole ebyobulendi ng'abamo kwabo owebakolere, era ni kizweraku abantu 23,000 okufa omu lunaku olumo.

⁹ Era titwakemanga oKurisito okubona ooba ng'ayinza okutubonereza, ng'abamo kwabo owebamukemere, ni kibazweraku empiри okubaita.

¹⁰ Era titwezulugumanga, ng'abamo kwabo owebeezulugumire, ni kizweraku oKibbumba okutuma omalaika ow'okufa, n'abaita.

¹¹ Atyanu ebintu ebyo ebyatuukire oku bantu abo, byabaire byokuboneraku eeri iswe, era babiwandiikire lw'okutulabula niiswe abaliwo ng'enkomerero yatira okutuuka.

¹² N'olwekyo oyo aseega ati ayemereire kusani omu kwikiriryakwe, ali n'okwegenderezanga kaisi tiyaagwa n'akuzwamu.

¹³ Mumanye muti ebikemo ebimubitamu niibyo ebituuka oku bantu bonabona. Iye oKibbumba mwesigwa, era tiyalekenge ni babakema okukiraku ekimwezya okugumira. Neye owebabakemanga era yabawanga engeri y'okukigumira era awo n'abateekerawo n'engeri y'okukibitamu.

¹⁴ N'olwekyo bainange abatake, mwewalenge okusinza ebifaananyi.

¹⁵ Era ntumula na inywe nga mmaite nti muli bantu abategeera. Kale musalewo oku bintumula ooba nga bituuce.

* **10:1 10:1 Ekireri**, kabaire kamanyiciryo akalaga kati oKibbumba ali nabo. **10:1 10:1**
 Kuz 13:21-22; 14:22-29 **10:3 10:3** Kuz 16:35 **10:4 10:4** Kuz 17:6; Kub 20:11 **10:5 10:5**
 Kub 14:29-30 **10:6 10:6** Kub 11:4 **10:7 10:7** Kuz 32:6 **10:8 10:8** Kub 25:1-18 **10:9**
10:9 Kub 21:5-6 **10:10 10:10** Kub 16:41-49

16 Owetunywa oku kikopo ky'enviinyo egitubba tusabiire enkabi, titubba tugabana ku musaaye gwa Kurisito? Era owetulya omugaati ogwo ogutuvunavunamu titubba tugabana ku mubiri gwa Kurisito?

17 Atyanu olw'okubba omugaati igwo gumo ogutuvunavunamu okulya, iswe abangi tuli omubiri gumo, olw'okubba swenaswena tugabana oku mugaati gumo ogwo.

18 Aale mubonere oku Baisirairi, ibo owebalya esadaaka egibabba bawongere oku kyoto, tigibaleeta omu kintu ekimo nga bagiwaayo eeri oKibbumba?

19 Olwo owenkoba ntyo mba ntegeeza nti ebyokulya ebibawongere eeri ebifaananyi eby'okusinza biri n'ekibikola? Ooba nti ebifaananyi ebyo ibyo biri n'amaani?

20 Kadi, tiniikyo ekintegheeza. Ekinkoba kiri kiti, ebyo abantu ebibasadaaka, babiwonga eeri mizimu, neye tibabiwonga eeri Kibbumba. Kale tintaka inywe mubbe n'enkolagana n'emizimu.

21 Inywe timwezya okunywa oku kikopo kya Musengwa, kaisi tete ni munywa n'oku kikopo ky'emizimu. Era inywe timwezya okulya ekyokulya oku menza ya Musengwa, kaisi tete ni mulya n'eky'oku menza y'emizimu.

22 Aale owetukola tutyo, olwo titubba tusetula busungu bwa Musengwa iye oKibbumba? Inywe museega muti tuli n'amaani okumukiraku?

23 Atyanu abamo kwinywe mukoba muti, "Banjikirirya okukola ekintu kyonakyona." Dala niiye owekiri, neye tibyonabyona nti bigasa. Kale zena nkoba nti, "Banjikirirya okukola ekintu kyonakyona." Neye nga tibyonabyona nti bibbeera omuntu okukula omu bya mwoyo.

24 Kale atyanu buli moiza kwinywe tiyaafangayo ku kwegasa niiye onyere, neye afengeyo ku kugasa bandi.

25 Buli ekibatunda omu katale, olyenge-kulya anambula kwegogonya ng'oseega oti, amo ni kibba nga kiwonge eeri ebifaananyi.

26 Ekyo kityo olw'okubba eKiwindiike kikoba kiti, "Ekyalo n'ebintu byonabyona ebirimu bya Musengwa iye oKibbumba."

27 Era omuntu atali mwikirirya owakwetanga oku kiinulo, era n'osiima okwaba, buli ekibakuleeteranga okulya, olyenge-kulya anambula kwegogonya ng'oseega oti, amo ni kibba nga kiwonge eeri ebifaananyi.

28 Neye omuntu owakukobanga ati, "Ekyokulya ekyo bakiwongereyo eeri ebifaananyi," awo tokiryanga olw'oyo akukobeire, n'olw'enseega okutappaawo eti, tikisa okukirya.

29 Ekyo tintegheeza nseegayo neye y'oodi akukobeire. Ekyo kityo olw'okubba aale lwaki eidembe lyange liri n'okusinzirira ku nseega y'omuntu gondi?

30 Atyanu owendya ekyokulya nga neebalya oKibbumba, lwaki bannenya olw'ekyo ekinebaliryaku oKibbumba?

31 Kale byonabyona ebimwakolanga, abba kulya ooba kunywa, mubikolenge nga mugenderera kugulumalya Kibbumba.

32 Aale atyanu timuzwerangaku aBayudaaya ooba aBayonaani, ooba ab'ekanisa ya Kibbumba okwesiitaala.

³³ Era abantu nywenanywena mubbe ooti ninze. Ekyo kityo olw'okubba mu byonabyona ebinkola tinfaayo ku kwegasa ninze onyere, neye nfaayo kugasa bantu bonabona kaisi bayezye okulokoka.

11

¹ Kale mubonere ku ninze, nga zena owembonera oku Kurisito.

Okubiikaku emitwe omu kusinza

² Atyanu, mbasiima olw'okubba mwebukirya bulijo ebintu byonabyona ng'owenabeegeserye era ni mukwata n'enjegesya kusani nakimo ng'owenabeegeserye.

³ Neye ntaka mutegeere muti oKurisito niiye omutwe gwa buli musaiza, era omusaiza niiye omutwe gwa mukaliwe, era oKibbumba niiye omutwe gwa Kurisito.

⁴ Kale omusaiza yenayena owaasaba oKibbumba, ooba owaatu- uca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba ng'abiikireku omutwegwe, aswaza omutwegwe.

⁵ Neye omukali yenayena owaatabiikaku omutwegwe ng'asaba oKibbumba, ooba ng'atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, aswaza oibaaye. Ekyo kityo olw'okubba omukali oyo abbeera nakimo ooti amo amweireku* enziiri.

⁶ Kale omukali owaatabiikaku omutwegwe, ali n'okumwaku enziirigye. Neye olw'okubba omukali owamwaku enziirigye, ooba owagipyekulaku kiswaza, ali n'okubiikangaku omutwegwe.

⁷ Neye omusaiza iye tasaaniire okubiikaku omutwegwe ng'asaba oKibbumba, olw'okubba omusaiza bamubbumbire mu kifaananyi kya Kibbumba era niiye alaga ekitiisya kya Kibbumba. Wazira omukali iye alaga kitiisya kya musaiza.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyabbumbire omusaiza ng'amutoola mu mukali, neye omukali niiye oguyabbumbire ng'amutoola omu musaiza.

⁹ Era omusaiza tibamubbumbiire mukali, neye omukali niiye ogubabbumbiire omusaiza.

¹⁰ N'olwekyo era n'olw'abamalaika okumanya, omukali asaaniire okubiikangaku omutwegwe ng'akamanyiciryo akalaga kati oibaaye amufuga.

¹¹ Waire nga kityo, neye era omu Musengwa, omukali taliwo kululwe yenkanne ye neye lw'okubba omusaiza aliwo, era n'omusaiza taliwo kululwe yenkanne ye neye lw'okubba omukali aliwo.

¹² Ekyo kityo olw'okubba ng'omukali eyasookere owebamubbumbire kuzwa mu musaiza, atyanu buli musaiza, azwa mu mukali. Neye era buli kimo kizwa eeri Kibbumba.

¹³ Aale inywe abananyere musalewo, kibba kisa omukali okusaba oKibbumba nga tabiikireku omutwegwe?

¹⁴ Olwo inywe timukimaite muti tikyobuntu era kiswaza omusaiza owaabbaaku enziiri empaavu oku mutwe?

¹⁵ Neye tete omukali iye owaabba n'enziiri empaavu oku mutwe kibba kitiisya ky'omukali oyo. Ekyo kityo olw'okubba enziiri bag-imuwaire gy'okubiika ku mutwegwe.

11:1 11:1 1Ko 4:16; Baf 3:17 * **11:5 11:5** Okumwaku omukali enziiri, kaabbanga kamanyiciryo ka kuswaza mukali oyo. **11:7 11:7** Nta 1:26-27 **11:8 11:8** Nta 2:18-23

16 Neye omuntu yenayena owaabba ng'ataka okunjakanisa omu nsonga eyo, ekimmukobera kiri kit, iswe waire ab'ekanisa ya Kibbumba tubula nkola egitukolesya omu kusinza.

Ekiinulo kya Musengwa

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

17 Neye atyanu ebikwata oku nsonga eenu timbasiima, olw'okubba owemukumbaana tibibba bisa, neye bibba babbibibbi.

18 Era ekisookera nakimo, mpulira mbu inywe owemukumbaana okusinza ng'ekanisa, mugabukanamu. Era ekyo zena nkiikiriryakumu.

19 Ekyo kityo olw'okubba okugabukanamu kuteekwa kubbaawo mwinyewe kaisi abatuukana mwinyewe bamanyikane.

20 Inywe atyanu owemukumbaana okusinza, ekyo ekimulya tikiinulo kya Musengwa.

21 Ekyo kityo olw'okubba inywe owemubba mulya, buli muntu alya kyokulyakye. Era abamo bazwawo n'enzala, n'abandi nga ibo bateemeire.

22 Olwo mukola mutyo olw'okubba mudamba bisito ebyokulirangamu n'okunywerangamu? Ooba munyooma b'ekanisa ya Kibbumba abanaanywe, era n'okuswaza abo abadamba ebyokulya? Mbakobe niki? Olwo mbasiime olw'ekyo? Kadi, tinabasiime.

23 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa oYesu ebintu ebiyanjegeserye zena niibyo ebinabeegeserye inywe. Nabakobere nti oMusengwa oYesu, omu kiire kidi ekibamuliriiremu olukwe, yatoire omugaati,

24 ni yeebalya oKibbumba, kaisi n'aguvunavunamu, era n'akoba ati, "Gunu niigwo omubiri gwange ogumpaayo okulwanywe. Mukolenge kinu olwa kunjebukirya."

25 Ekiinulo owekyawoire, n'abawa ekikopo eky'enviinyo omu ngeri enanyere eyo, ng'akoba ati, "Ekikopo kinu niigwo omusaaye gwange ogukakasa endagaano eya Kibbumba empyaka. Mukolenge ekyo, era buli owemwakinywangaku, mukinywengeku olw'okunjebukirya ninze."

26 Ekyo kityo olw'okubba buli owemulya oku mugaati ogwo, era buli owemunywa oku kikopo ekyo, mubba mulaabba eeri abantu amazima ag'okufa okwa Musengwa oYesu paka oluyaliirira.

27 N'olwekyo buli alya oku mugaati ogwo, ooba anywa oku kikopo eky'enviinyo ekyo ekyo Musengwa oYesu omu ngeri etesaaniire, oyo yalibba abbengere omusango oku mubiri n'oku musaaye gwa Musengwa oYesu.

28 Kale atyanu omuntu asookenge kwekebera, kaisi n'alya oku mugaati ogwo era kaisi n'anywa oku kikopo ky'enviinyo ekyo.

29 Ekyo kityo olw'okubba singa abantu tibabona amakulu ag'omubiri gwa Musengwa oYesu owebabba balya omugaati ogwo era nga banya oku kikopo eky'enviinyo ekyo, beereetaku musango.

30 Kagira mwinyewe mulimu bangi abalwaire n'abanafu omu mibiri, era bangi abafiire.

31 Neye singa tusooka ni twekebera, oKibbumba tiyanditusaliire omusango.

32 Neye oMusengwa iye oKibbumba owatusalira omusango atugolola, kaisi oku nkomerero omusango tigwatusingira aamo n'ekyalo.

³³ Kale boluganda, owemukumbaananga aamo okulya, mukuuman-ganenge.

³⁴ Era singa wabbaawo enzala ogweruma, asookenge kulya ng'akaali ali ika, kaisi owemukumbaana aamo nandi kibazweramu Kibbumba kubasalira musango. Ebindi bidi ebimwampandiikireku, nalibakobera ekyokukola nga njizire.

12

Ebirabo oMwoyo oMweru ebyagaba

¹ Atyanu boluganda, ebikwata oku birabo oMwoyo oMweru ebyagaba, tintaka mubbe omu butamanya.

² Inywe mamaite muti owemwabbaire nga mukaali bakaafiri, ebintu bingi ebyaliibiryre enseega gyanywe era ni bibagotesya ni musinzanga ebifaananyi era ebitatumula.

³ N'olwekyo ntaka mumanye muti mpaawo muntu, oMwoyo wa Kibbumba ogwalungamya ayezya okukoba ati, "OYesu mulaame." Era mpaawo ayezya okubbutula ati, "OYesu niiye oMusengwa," okutoolaku ng'oMwoyo oMutukulye niiye amulungamirye.

⁴ Atyanu waliwo ebirabo by'oMwoyo oMutukulye eby'engeri nydingi, neye oMwoyo oMutukulye abigaba iye moiza.

⁵ Era waliwo engeri nydingi egy'okuweereryamu oMusengwa, neye oMusengwa oyo iye moiza.

⁶ Era waliwo okukola kw'engeri nydingi omu bantu, neye oKibbumba oyo iye moiza abayezyesa bonabona mu buli kibakola.

⁷ Atyanu iye oMwoyo wa Kibbumba agabira buli moiza ekirabo olw'okugasangana.

⁸ Era oMwoyo oyo agabira omuntu ekirabo ky'okuwanga amalabuki niiye oMwoyo onyere oyo agabira omuntu ogondi kidi eky'okubbanga n'okumanya.

⁹ Era oMwoyo onyere oyo niiye ayezyesa omuntu ogondi iye kubba n'okwikirirya, n'ogondi n'amuwa kirabo ky'okulamya balware.

¹⁰ Kaisi ogondi n'amuwa kirabo ky'okukolanga byamagero, n'ogondi n'amuwa ky'okutucanga ku bantu bunaabbi. Era n'ogondi n'amuwa kirabo ky'okwabulangawo myoyo egizwa eeri oKibbumba n'egizwa eeri oSitaani. Kaisi ogondi n'amuwa kirabo ky'okutumulanga mu ntumu gy'oMwoyo oMweru, era n'ogondi n'amuwa ky'okuvuunulanga ntumu nago.

¹¹ Neye oMwoyo oMweru oyo akola ebyo byonabyona ali moiza, era niiye onyere oyo awa buli muntu ekirabo eky'enjawulo, oMwoyo nago onyere ng'owaataka.

Omubiri guli n'ebitundu bingi

¹² OKurisito ali ooti mubiri gwa muntu, igwo oguli n'ebitundu ebingi, neye nga guli mubiri gumo, newankubbaire nga guli n'ebitundu eby'enjawulo.

¹³ N'omu ngeri enanyere eyo, swenaswena, waire aBayudaaya ooba aBayonaani, waire abagalama ooba ab'eidembe, batubatizire n'oMwoyo moiza. Era oKibbumba yatuwaire swenaswena oMwoyo nanyere oyo atyama omu myoyo gyaiswe.

¹⁴ Era n'omubiri tigubba n'ekitundu kimo, neye gubba n'ebitundu bingi.

¹⁵ Aale atyanu singa ekigere kikoba kiti, "Nze olw'okubba tindi ngalo, n'olwekyo tindi kitundu ky'oku mubiri," ekyo tikikisuaca okubba tikitundu ky'oku mubiri ogwo.

¹⁶ Era singa ekitwi kikoba kiti, "Nze olw'okubba tindi liiso, n'olwekyo tindi kitundu ky'oku mubiri ogwo," ekyo tikikisuaca okubba tikitundu ky'oku mubiri ogwo.

¹⁷ Olwo singa omubiri gwonagwona gwabbaire liiso, gwandiwuli-irenge gutya? Era singa omubiri gwonagwona gwabbaire kitwi, gwandifunyiiryenge gutya?

¹⁸ Neye atyanu oKibbumba yateekere oku mubiri ebitundu eby'enjawulo, ni bibba nakimo ng'oweyatakre bibbe.

¹⁹ Olwo singa ebitundu byonabyona eby'omubiri byabbaire kitundu kimo, omubiri gwandibbairewo gutya?

²⁰ Neye atyanu kiri kiti, ebitundu eby'omubiri biri bingi, neye igwo omubiri guli gumo.

²¹ N'olwekyo eriiso tiryezya okukoba engalo liti, "Iwe tinkwetaaga," era waire mutwe tigwezya okukoba ebigerre guti, "Inywe timbeetaaga."

²² Neye omu mazima, ebitundu eby'omubiri ebiboneka ooti niibyo ebikira obunafu, niibyo ebikira okubba ebyetaagisya.

²³ Era ebitundu eby'omubiri ebyo ebituseega okubba ebibanyooma, niibyo ebitukira okuwa ekitiisy, era ebitundu ebyo ebitaboneka kusani, niibyo ebitubiikaku n'okwegendereza nga tubiwa ekitiisy ekikira obunene.

²⁴ Neye ebitundu byaiswe ebikira okuboneka kusani ibyo tibyetaaga kubirabirira ino. Wazira oKibbumba yayungisirye aamo ebitundu by'omubiri omu ngeri nti kyezyesye abantu okuwa ebitundu bidi ebibanyooma ekitiisy ekikira obunene.

²⁵ OKibbumba yakolere atyo, kaisi ebitundu by'omubiri tibyezya okwesalasalamu, neye bibbeeranganenge.

²⁶ Era singa ekitundu ekimo eky'omubiri kisuna obulumi, n'ebitundu ebindi byonabyona bikaanyira aamo nakyo. Era singa ekitundu ekimo bakiwa ekitiisy, ebitundu byonabyona bisangaalira aamo nakyo.

²⁷ Atyanu inywe nywenanywena muli mubiri gwa Kurisito, era buli moiza kwinywe kitundu ky'oku mubiri ogwo.

²⁸ Era omu kanisa, oKibbumba yateekeremu abantu, abasooka batume, n'abokubiri banaabbi, n'abokusatu basomesya. Awo atyanu abairaku, baadi abakola ebyamagero, n'abo abeyawaire ekirabo kya kulamya abalwaire, n'abo ababbeera abantu, n'abeekubbemberi, era n'abatumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

²⁹ Aale atyanu abantu bonabona batume? Ooba bonabona banaabbi? Ooba bonabona basomesya? Ooba bonabona bakola ebyamagero?

³⁰ Ooba bonabona bali n'ekirabo eky'okulamya abalwaire? Ooba bonabona batumula entumu gy'oMwoyo oMweru? Ooba bonabona bayezya okuvuunula entumu nago?

³¹ Aale inywe atyanu munuwirire kusuna birabo ebikira obukulu.

Neye era njaba okubalaga enzira ekirira nakimo obusa.

13

Okutaka

¹ Singa ntumula entumu eg'y'abantu n'eg'y'abamalaika neye nga mbula okutaka, mba ooti kide ekivuga, ooba ooti muyoga ogusagala nga tigukola amakulu eeri abulisisa.

² Era singa mba n'ekirabo ky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, era ni ntegeera n'ebiyamabye byonabyona, era ni mmanya n'ebintu byonabyona, era ni mba n'okwikirirya kwonakwona okutoolawo ensozi, neye nga mbula okutaka, mba kinambulamu.

³ Era singa ngabira abadoobi ebindinabyo byonabyona, era ni njaala n'omubiri gwange ni bagwoca,* neye nga mbula okutaka, mpaawo kinsunamu.

⁴ Okutaka kuguminkiriza era kuli n'ekisa. Era okutaka tikubba n'engongi ooba tikwepanka. Era okutaka tikubba n'amalala,

⁵ ooba tikutumula ebisongolye. Era tikunoonia byakwo byonkani. Era okutaka tikunyiiga mangu, ooba tikubisa oku mwoyo ebyo abantu ebibakukola ebirumirirya.

⁶ Era okutaka tikusangaalira ebikole ebibbibibbi, wazira kusan-gaalira mazima.

⁷ Era okutaka kugumira ebintu byonabyona, era ni kwesiga bulijo ebintu byonabyona, era omu bintu byonabyona ni kusigala nga kuli n'osuubi, era ni kuguminkiriza ebintu byonabyona.

⁸ Era okutaka tikwalikoma. Neye ibwo obukwenda obuzwa eeri oKibbumba bwalikoma. Era n'entumu gy'oMwoyo oMweru gyalikoma. Era n'okumanya kwona kwalikoma.

⁹ Nkoba ntyo olw'okubba ekirabo kyaiswe eky'okumanya era n'eky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba tibiri mu bwizulye.

¹⁰ Neye ebyo ebiizulye owebyaliiza, olwo awo ibyo ebitali biizulye byalibba nga tibikaali byetaagisya.

¹¹ Owenabbaire nkaali omutomuto, natumulanga ng'omutomuto, era naseeganga ng'omutomuto era nafumintirizanga ng'omutomuto. Neye owenakulire, nazwire omu lutoluto.

¹² Atyanu ekitubona oku Kibbumba kifaananaku n'ekifaananyi ekibonekera omu ndabirwamu entangaali. Neye oluzwanyuma twal-imubona maiso ku maiso. Era atyanu titumaite buli kintu neye kwolwo twalibimanya byonabyona, ng'oKibbumba owatutegeerera nakimo iswe.

¹³ Neye ng'ebyo biri awo, ebisatu binu bikaali biriwo: Okwikirirya, n'osuubi, era n'okutaka. Neye ekikirira nakimo obukulu kwebyo, ikwo kutaka.

14

Ebirabo ebindi eby'oMwoyo

¹ Kale atyanu mwefudengetu okubona muti mutakangananga, era munuwirirenge ino okusuna ebirabo by'oMwoyo oMweru, n'okukira biti, *Kaisi nenyumirize.*

13:2 13:2 Mat 17:20; 21:21; Mak 11:23 * **13:3 13:3** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku

eino ekirabo eky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba.

² Ekyo kityo olw'okubba iye oyo atumula entumu gy'oMwoyo oMweru, tatumula n'abantu, neye atumula n'oKibbumba, olw'okubba ebyatumula mpaawo abitegeera. Era ebyama ebyatumula, oMwoyo oMweru niiye amwezyesy a okubitumula.

³ Neye iye oyo atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, abakobera era ni bibabbeera, era ni bibairyamu amaani, era ni bibagumya.

⁴ Iye oyo atumula entumu gy'oMwoyo oMweru, yeegasa yenkan. Neye iye oyo atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, agasa kanisa yonayona.

⁵ Atyanu nanditakire nywenanywena okutumula entumu gy'oMwoyo oMweru, neye ekikiraku niikyo inywe okubba n'ekirabo eky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba. Ekyo kityo olw'okubba iye oyo atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, agasa ino okukiraku oyo atumula entumu gy'oMwoyo oMweru, okutoolaku nga waliwo agivuunula, kaisi kyezye okugasa ekanisa.

⁶ Atyanu boluganda, singa njiza egimuli ni ntumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru, mba mbagasire niki? Mba mbula ekimbaga okutoolaku nga mbakobeire kubiikula kwa Kibbumba, ooba byokumanya, ooba bukwenda obuzwa eeri oKibbumba, ooba byokulungamya.

⁷ Era n'omu ngeri enanyere eyo, ebivuga ebibula obwomi, ng'omulere ooba otongoli, owebitavuga nga bitegerekka, omuntu amanyicamu atya obusa obuli omu kuvuga okwo?

⁸ Era singa ekondeere erabula tevuga kusani okutegerekka, naani ayezya okumanya ni yeetegekera okulwana olutalo?

⁹ Kale kiri kityo n'eeri inywe nywena. Okutoolaku ng'otumwire omu lutumu omuntu olwategeera, omuntu abba yamanya atya ebyokoba? Era okutumula okwu kubba kwagotera mu mpewo.

¹⁰ Mazima dala waliwo entumu nyingi egy'enjawulo oku kyalo, era buli lutumu luli n'amakulu.

¹¹ Neye owemba nga tintegereera olutumu omuntu olwatumula, mba ooti munamawanga eeri oyo atumula, era yena abba ooti munamawanga egendi.

¹² Kale inywe, olw'okubba kiti, munuwirira ino okusuna ebirabo by'oMwoyo oMweru, mwefudengeku kusuna biibyo ebigasa ekanisa.

¹³ N'olwekyo, iye oyo atumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru, ali n'okusaba oKibbumba amuwe ekirabo ky'okugivuunula.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba singa nsaba oKibbumba omu lutumu lw'oMwoyo oMweru, omwoyo gwange gubba gusaba, neye mba tintegereera ekimbutula.

¹⁵ Kale owekebba nga kityo nkole niki? Ntaka omwoyo gwange gusabe oKibbumba nga nkolesya ebibono ebintegeera. Era omwoyo gwange gwembe, nga nkolesya ebibono ebintegeera.

¹⁶ Anambula ekyo, singa owuuja oKibbumba n'omwoyogwo gwonkani, omuntu abula ekirabo ky'okuvuunula* ayezya atya ok-wiramu ati, "Amiina," omu kuwuujakwo aate nga tategeera ekyokoba?

¹⁷ Mazima oyezya okubba ng'owuuja kusani ino oKibbumba, neye nga tikigasaku omuntu oyo.

¹⁸ Neebalya oKibbumba nti nze mbakira nywenanywena okutumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

¹⁹ Neye omu lukumbaana olw'ekanisa, kasinga ntumula ebibono bitaanu ebibategeera olw'okulungamya abandi, okukiraku oluntumula ebibono enkumi n'enkumi, omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

²⁰ Kale boluganda timwabba ooti baana batobato omu nseega gyanywe. Wazira mubbe ooti baana abatobato ababula okumanya kw'okukola ebikole ebbibibibi, neye museegenge ooti bantu bakulu omu bwomi bw'omwoyo.

²¹ Omu Biwandiike bakiwandiikire batii:
"Nalitumula n'abantu bange nga nkolesya abantu abatumula entumu gy'oMwoyo oMweru,

era nga nkolesya n'entumu gy'abantu egibatamaite,
neye era tibalimpulisisya."

OMusengwa iye oKibbumba atyo niiye owaakoba.

²² Kale atyanu entumu gy'oMwoyo oMweru tikamanyiciryo k'amaani ga Kibbumba mu baikiriry, neye mu batali baikiriry. Kaisi okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, iko kamanyiciryo k'amaani ga Kibbumba mu baikiriry, neye timu batali baikiriry.

²³ Kale singa ekanisa yonayona ekumbaana, kaisi buli muntu n'atumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru, era abantu abatakitegeera, ooba abatali baikiriry ni baingira, tibakoba batimulalukire?

²⁴ Neye singa atali mwilkiriry ooba omuntu atakitegeera aingira nga buli moiza ali kuwa bunaabbi, aikiriry ati akola ebikole ebbibibibi olw'ebyo byonabyona ebimutumula era ni bimusalira omusango.

²⁵ Era ebyo ebimutumula byalyemula ebyama by'omu mwoyogwe. Kale yaligwa oku mazwigie n'asinza oKibbumba, nga waakoba ati, "Dala oKibbumba ali mwinywe."

Okusinza oKibbumba omu ngeri eyabirana

²⁶ Kale boluganda, kinu niikyo ekimuli n'okukolanga. Owemukumbaana okusinza oKibbumba, omoiza ayezya okubba n'olwembo. Iye ogondi ayezya okubba n'okwegesya. Kaisi ogondi iye n'atumula Kibbumba ekyamubiikuliire, n'ogondi n'atumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru kaisi ogondi n'agivuunula. Ebyo byonabyona muteekwa okubikolanga lw'okugasa kanisa.

²⁷ Singa wabbaawo atumula omu lutumu lw'oMwoyo oMweru, bali n'okubba babiri ooba nga tibabitawo omu basatu. Neye ali n'okutumulanga moiza moiza, era nga waliwo ateekwa okuvuunula.

²⁸ Neye singa avuunula abba abulawo, olwo omuntu oyo abba tali n'okutumula omu lutumu olwo ng'ali omu lukumbaana olwo. Wazira, abba ali n'okutumula yenkan i n'oKibbumba.

* **14:16 14:16** Ooba, Omoiza oku baizaizana. **14:21 14:21** Isa 28:11-12

²⁹ Atyanu abantu babiri ooba basatu niibo abali n'okutumula obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, ng'abandi babwekeenenya.

³⁰ Neye singa omoiza oku batyaime omu lukumbaana asuna obukwenda okuzwa eeri oKibbumba, oodi abbaire atumula ali n'okusirika kaisi omwinaye yena n'atumula.

³¹ Ekyo kityo olw'okubba nywenanywena mwezya okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba mu kiiwu, kaisi abantu bonabona ni bayezya okwega era ni bairamu amaani.

³² Era abo abali n'ekirabo eky'obunaabbi, bali n'okufuga ekirabo kyabwe.

³³ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba iye tiKibbumba w'akavuuyo, neye w'eidembe, era ng'owekibba omu makanisa gonagona ag'abatuukirirye.

³⁴ Abakali bali n'okusirikanga busiriki omu nkumbaana gy'ekanisa. Ekyo kityo olw'okubba tibabaikirirya okutumula, era bali n'okubba mu kugonda, nga n'aMateeka ga Musa gona owegakoba.

³⁵ Singa wabbaawo ekibataka okumanya, bakibuulyenge abaibaabwe e ika. Ekyo kityo olw'okubba kiswaza singa omukali atumula omu lukumbaana olw'ekanisa.

³⁶ Dala museega muti ekibono kya Kibbumba kyazwereire mu niinywe? Ooba, niinywe nywenkani omwakisunire?

³⁷ Singa omuntu yenayena aseega ati naabbi wa Kibbumba, ooba ati ali n'ekirabo ky'oMwoyo oMweru, ali n'okutegeera ati ebindikubawandiikira, ibyo biragiro bya Musengwa.

³⁸ Neye singa ekyo omuntu akigaana, yena ng'oKibbumba amu-gaana.[†]

³⁹ Kale boluganda, munuwirirenge ino kutuuca ku bantu bukwenda obuzwa eeri oKibbumba, neye timuloberyang'a okutumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

⁴⁰ Neye byonabyona bali n'okubikolanga kusani era mu ngeri eyabirana.

15

Okuzuukira kwa Kurisito

¹ Atyanu boluganda ntaka okubeebukirya aMawuliro aMasa age-nalaabbire eeri inywe ni mugaikirirya era nga niigo okwikirirya kwanywe oku kwemereire.

² Era aMawuliro aMasa ago niigo agabalokola singa mugumira oku kibono ekinalaabbire egimuli. Ekikoba kiti anambula ekyo, okwikirirya kwanywe kubba kwabbaire mpaamu makulu.

³ Ekyo kityo olw'okubba nasunire aMawuliro aMasa ago ng'ekintu ekikirira nakimo obukulu era zena ni mbawa inywe. Era gali gati, oKurisito yafire olw'ebikole byaiswe ebibbibibbi, ng'eBiwandiike owebikoba.

⁴ Era bamuliikire, n'oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu oKibbumba n'amuzuukiza era ng'eBiwandiike owebikoba.

⁵ Era kiti yabonekeire oKeefa, kaisi n'abonekera n'abatume eikumi na babiri.

[†] **14:38 14:38** Ooba, *Ng'asigala omu butamanya.* **15:3 15:3** Isa 53:5-12 **15:4 15:4** Zab 16:8-10; Mat 12:40; Bik 2:24-32 **15:5 15:5** Mat 28:16-17; Mak 16:14; Luk 24:34,36; Yok 20:19

⁶ Era oluzwanyuma n'abonekera aboluganda ababitawo omu 500 nga bonabona bakumbaine aamo. Era abakira obungi kwibo bakaali boomi, waire ng'abamo bafiire.

⁷ Era n'abonekera n'oYaakobbo, era oluzwanyuma n'abonekera n'abatume bonabona.

⁸ Oweyamalire okubonekera abo bonabona, olwo kaisi omu kusembayyo n'ambonekera zena, era owenasuukiire omutume nabbaire ooti mwana ogubabyaire ng'abitireku ekiseera*.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba ninze nsembayo ansi omu kitiiuya omu batume. Era tinsaanira kadi okunjeta omutume, olw'okubba nayigaaniryre ekanisa ya Kibbumba.

¹⁰ Neye ekisa kya Kibbumba, niikyo ekinsuucirye okubba kinu ekyendi, era ekisa ekiyankwatiire tityafiire bwereere. Era tete nakolere ino ng'omutume wa Kurisito okukiraku abatume abandi bonabona. Neye era nga tininze nkola, wazira ekisa kya Kibbumba ekiri na nze.

¹¹ Kale atyanu abba ninze, ooba abatume abandi niibo abalaabba, neye era obukwenda bumo obutweyongera okulaabba, era nga niibwo obumwaikiriirye.

Okuzuukira

¹² Atyanu obanga abantu balaabba bat i oKibbumba yazuukizire oKurisito, abamo kwinywe mubba mutya okukoba muti tiwalibbaawo kuzuukira?

¹³ Kale owekebba kiti mpaawo kuzuukira, kibba kitegeeza kiti n'oKurisito yena oKibbumba tiyamuukizire.

¹⁴ Era abba ng'oKibbumba tiyazuukizire oKurisito, atyanu okulaabba kwaiswe, era n'okwikirirya kwanywe bibba binambulamu.

¹⁵ Era tete tubba tuli kubbanga babbeyi b'ebyo ebikwata oku Kibbumba. Ekyo kityo olw'okubba twakakasire abantu ekintu ekikwata oku Kibbumba tuti yazuukizire oKurisito. Era ekyo kibba tikituuce owekebba kiti mpaawo kuzuukira.

¹⁶ Kale obanga oKibbumba tazuukiza, abba tiyazuukizire kadi n'oKurisito yena.

¹⁷ Era obanga oKibbumba tiyazuukizire oKurisito, okwikirirya kwanywe omu Kurisito kubba kunambulamu, era ekibbikibbi kibba kikaali kifuga omu bwomi bwanywe.

¹⁸ Era kibba kitegeeza kiti n'abo abafire nga baikirirya omu Kurisito, bajigirikire.

¹⁹ Era singa tubba n'osuubi omu Kurisito kutubbeera mu bwomi bunu obw'oku kyalo bwonkani, tubba niiswe otusaanira okutusaasira eino okukiraku omuntu yenayena oku kyalo.

²⁰ Neye dala kya mazima kiti, oKibbumba yazuukizire oKurisito. Era ekyo yakikolere ng'obukakafu okulaga ati era yalizuukiza abantu.

²¹ Era ng'abantu owebafa olw'omuntu omoiza ekiyakolere, omu ngeri enanyere eyo abafu bazuukira olw'omuntu ogondi ekiyakolere.

²² Era nga buli muttu owaafa olw'okubba swenaswena tuli mu lulyo lw'Adamu, kale era n'omu ngeri enanyere eyo abafu bonabona oKibbumba yalibazuukiza lw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito.

* **15:8 15:8** Ooba, *Om u ngeri etali eyabulijo.* **15:8 15:8** Bik 9:3-6 **15:9 15:9** Bik 8:3

23 Neye mwekyo buli moiza ali n'okukuma kiiwukye eky'okumuzuukiza. OKurisito niiye oguyasookeireku, kaisi omu kiseera ekiyaliiriramu, abo abamwikiririyamu bona oKibbumba abazuukize.

24 Awo oluzwanyuma lw'ekyo, oKurisito yaliwangula emyoyo gyon-agyona emibbimippi egifuga, era egypt'obwezye, era egypt'amaani, era n'obwakabaka obwo n'abukwatisya oKibbumba olteeye awo kaisi enkomerero n'etuuka.

25 Ekyo kityo olw'okubba oKurisito ateekwa okufuga ng'oKabaka paka oKibbumba oweyalwangula abalabe ba Kurisito bonabona.

26 Era omulabewe oguyalisembesayeo okujigirica, niiye oKufa.

27 Ekyo kityo olw'okubba Kiwandiike kiti, "OKibbumba ya-teekere ebintu byonabyona ansi w'obwezyebwe." Neye eKiwandiike owekekoba kiti, "Okuteeka ebintu byonabyona ansi w'obwezyebwe," ekyo kimanye kusani kiti tikitwaliryamu oKibbumba iye eyawaire oKurisito ebintu byonabyona okubba ansi w'obwezyebwe.

28 Era owaamala okusuna obwezye obufuga ebintu byonabyona, awo oKurisito oMwana wa Kibbumba iye onyere yalyedembula oKibbumba n'amufuga. Kaisi awo, oKibbumba eyawaire omutaane obwezye okufuga ebintu byonabyona, ayezye okufuga byonabyona omu bwizulye.

29 Aale atyanu nga mpaawo kuzuukira, abo abebabatiza omu kigere ky'abo abafiire nga tibabatize babba basuubira kutuukirirya niki mwekyo? Era owekekba kiti kituuce ng'abamo owebakoba batu mpaawo kuzuukira, lwaki abantu abo bababatiza omu kigere ky'abo abafire?

30 Era nga mpaawo kuzuukira, lwaki iswe abananyere tweteeka omu kabbikabbi buli kiseera olw'okulaabba aMawuliro aMasa ago?

31 Boluganda, nze bulijo ntuuka omu kabbikabbi k'okufa. Era ekigira ni mbutula ekyo, lw'okwenyumiriza okundinakwo mwinywe okubba nga tuli kintu kimo n'oKurisito Yesu oMusengwa waiswe.

32 Era mugasoki ogwabbairemu nze okulwana n'abantu b'Efeeso ni mbeera nakimo mu kabbikabbi ooti ndwana n'agasolo ga mwigona? Neye obanga tiwalibbaawo kuzuukira, kale tubba tuli n'okukola ng'entumula y'abantu oweeri eti:

"Tweriire era twenywere, olw'okubba eizo n'eizuuli twabba twe-feera."

33 Aale abantu tibababbeyanga, olw'okubba kimanye kusani kiti, "Okukolagana n'abantu abakola ebibbibibbi kizweraku empisagyo ensa okubebenyeka."

34 Aale mweireku era mulekeraawo okukola ebikole ebibbibibbi. Ekyo kityo olw'okubba abamo kwinywe timumaite oKibbumba. Ekyo nkatumula kuswaza niinywe.

Omubiri oguzuukiire

35 Neye omuntu ayezya okubuulya ati, "OKibbumba azuukiza atya? Era bazuukira n'emibirgy'engeriki?"

36 Musirusuru iwe! Iye onsigo ogwokoma omwitakali tamera okutoolaku ng'ekinyama ky'oku ngulu kisookere kuvunda.

³⁷ Era ekibakoma tikibba kitina ng'owekiri n'okubba, neye abba nsigo-bunsigo, amo w'engaano, ooba nsigo w'ekimera ekindi.

³⁸ Neye oKibbumba ng'owaataka, awa onsigo okukula n'azwamu ekitina, era nabuli kika kya nsigo akiwa nkula yaakyo.

³⁹ Era n'emibiri gy'abuli bibbumbe ebiri n'obwomi tigibba gy'engeri moiza. Abantu bali n'emibiri gy'engeri yaagyo, n'egy'ebisolo gy'engeri gendi, n'egy'enyonyi gy'engeri gendi, n'egy'enyanyi gyona gy'engeri gendi.

⁴⁰ Era waliwo n'ebibbumbe eby'omwigulu ng'eisana, n'omweri, n'enkota, era n'ebibbumbe eby'oku kyalo. Neye enfaanana y'ebyo eby'omwigulu y'engeri gendi, era enfaanana y'ebyo eby'oku kyalo y'engeri gendi.

⁴¹ Eisana liri n'engeri yaalyo egiryakamu, n'omweri gwona ni gubba n'engeri gendi egigwakamu, era n'enkota gyona ni gibba n'engeri gendi egigywakamu. Era tete nabuli nkota ayaka mu ngeri etali ya nkota ogondi.

⁴² Kale era kityo niiye oweekiri n'oku kuzuukira. Era omubiri ogufa ni baguliika, guvunda, neye ogwo oKibbumba ogwazuukiza tigufa era gubbaawo nga tiguunda emirembe n'emirembe.

⁴³ Owebaliika omubiri gubba mubbimubbi era munafu, neye oKibbumba owaguzuukiza gubba musa era gw'amaani.

⁴⁴ Igwo ogubaliika gubba mubiri ogwobona n'amaiso, neye gudi oKibbumba ogwazuukiza gubba mwoyo mwereere ogwotabona n'amaiso. Obanga waliwo omubiri ogwobona n'amaiso, kale era waliwo n'omubiri gw'omwoyo igwo ogwotabona n'amaiso.

⁴⁵ Kale bakiwandiikire bati, "Omuntu eyasookere yabbaire niiye Adamu, era oKibbumba oguyasuucirye omwomi." Neye oYesu, ogubeeta bati Adamu ow'oluzwanyuma niiye agaba obwomi bw'omwoyo.

⁴⁶ Neye ekyasookere okubaawo niiye omubiri ogwobona n'amaiso, kaisi oluzwanyuma ni wabbaawo omubiri gudi oguli mwoyo mwereere.

⁴⁷ Adamu, nga niiye omuntu eyasookere, oKibbumba yamubbumbire mwitakali ly'oku kyalo kunu, kaisi oKurisito, nga niiye Adamu owokubiri, iye yazwire mwigulu.

⁴⁸ Kale buli muntu oku kyalo ali n'omubiri ooti gwa muntu eyasookere oku kyalo ogubabbumbire omwitakali ly'oku kyalo, era buli muntuaabba omwigulu abba n'omubiri ooti gw'oyo iye eyazwire omwigulu.

⁴⁹ Era ng'oKibbumba oweiyatuware emibiri ooti gwa muntu oodi oguyabbumbire omwitakali ly'oku kyalo, era swena abaikiriryatwalibba n'emibiri ooti gwa Kurisito eyazwire omwigulu.

⁵⁰ Atyanu boluganda, ekintgeeza kiri kit, emibiri gyaiswe ginu egirimu omusaaye, gibula mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba. Era emibiri egyo egivunda gibula mugabo mwekyo ekyalibbaawo emirembe n'emirembe.

⁵¹ Aale oleke mbakoberekku ekyama kinu: Tiswenaswena nti twalifa, neye swenaswena oKibbumba yalisuucamu emibiri gyaiswe.

⁵² Era ekyo kyalibbaawo mu kaseera katyayi kati ooti ka muntu kubbalya lumo. Era kyalibba kityo ng'abantu bamalire kuwulira

kuvuga kw'ekondeere kudi okwalibbaawo oku lunaku lw'enkomelerero. Ekyo kityo olw'okubba ekondeere oweyalivuga, abalibba bafu oKibbumba yalibazuukiza era ni babba nga tibafa emirembe n'emirembe. Kaisi abo abalibba boomi era bona oKibbumba yalisuucamu emibiri gyabwe.

⁵³ Era ekyo kityo olw'okubba emibiri gyaiswe egifa bateekwa okugisuucamu ni gibba mibiri egitafa. Era emibiri gyaiswe egivunda bateekwa okugisuucamu mibiri egitavunda.

⁵⁴ Awo, ng'emibiri gyaiswe egifa oKibbumba amalire okugisuucamu gidi egitafa, olwo kaisi eKiwindiike kinu kibbe kituukiriire: Bamalire okujigirica oKufa

era atyanu obuwanguli buliwo mu bwizulye.

⁵⁵ "Aale atyanu iwe Kufa, obuwangulibwo buli yaina?

Era iwe Kufa, amaanigo ag'okulumya gali yaina?"

⁵⁶ Ikwo okufa kutoola amaani mu kibbikibbi, kaisi ekibbikibbi kitoola amaani mu Mateeka ga Musa.

⁵⁷ Neye oKibbumba yeebale! Iye oyo atuwa obuwanguli oku maani g'ekibbikibbi era n'oku maani g'okufa. Era atuwa obuwanguli obwo kubita mu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

⁵⁸ N'olwekyo boluganda abatake, mubbenge bagumu, era nga timuyuuga. Mweyongerenge bulijo okukolera oMusengwa waiswe n'eiganyi, olw'okubba mumait muti okukalabana kwanywe tikwab-wereere.

16

Obubbeeri eeri abantu ba Kibbumba

¹ Atyanu ebikwata oku mpiiya egimusoloja olw'okubbeera abatuukiriryre b'omu Yerusaalemi, nywena muli n'okukola kiikyo ekinakobere ekanisa y'omu Galatiya okukola.

² Buli lwesaabbiiti, buli moiza kwinywe ali n'okubisangaku empiiya okusinzirira ng'oKibbumba owamugabiriire, olwo kaisi kibbe nga tikyetaagisya okwesonda empiiya nga mmalire kutuuka.

³ Era Owenaliiza, abakwenda abemwalironda nalibawa amabbaluwa agabanjula, era ni mbatuma okutwala ebirabo byanywe ebyo e Yerusaalemi.

⁴ Owekyalibba kituukana kiti zena njabe, balinegaitaku ni twaba.

Entegeka gya Pawulo

⁵ Atyanu njiza okubacaalira oluzwanyuma lwa kubitira omu Makedooniya, olw'okubba ntegeka kubitira niiyo.

⁶ Era nnyinza okubbaaku na inywe okumala ekiseera kitono, ooba okubba eeyo okumaliraku nakimo obwire bwa buwolondoki, kaisi mwezye okumbeera omu bintu ebinalibba neetaaga okweyongera omu lugendo lwange olwaliiraku.

⁷ Nze tintaka okubacaalira omu kiseera kinu kaisi mbe lwoco, wazira singa oMusengwa oweyaliganya, Owenaliiza nsuubira okumalaku eeyo na inywe ekiseera ekiwanvu.

⁸ Neye naabba omu kibuga ky'Efeeso paka oMukolo ogwa Pentekonte owegwaliwa.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ampaire enkabi omu bwizulye okulaabba omu kibuga ekyo aMawuliro aMasa, newankubbaire nga mulimu abantu bangi abanjakanisya.

¹⁰ Atyanu oTemuseewo oweyatuuuka eeyo, mumubitye kusani nga mpaawo kyatya ng'ali na inywe, olw'okubba iye na nze tukola omulimo gwa Musengwa.

¹¹ Kale timwaganya omuntu yenayena kwinywe n'amubityamu amaiso. Era oweyalibba aira eenu egendi mumuseebule kusani nga mumutakirya n'enkabi omu lugendolwe. Era ndi kumusuubiranga okwira n'aboluganda abaali nabo.

¹² Atyanu ebikwata oku woluganda Apolo, emirundi mingi mmwegairiire okubacaaliraku ng'ali n'aboluganda abandi, neye iye tataka okwiza eeyo omu kiseera kinu, neye yaliizayo ng'asunire akakisa.

Ebisembayo

¹³ Aale mubbe bulindaala, era mugumire omu kwikirirya, era mubbe abagumu era mubbe n'okwikirirya okw'amaani.

¹⁴ Era buli ekimukola, mukikolenge mu kutaka.

¹⁵ Atyanu boluganda mumaite muti oSitefanaasi n'abantu b'omu kisitokyе niibo abasookere okwikirirya omu Kurisito omwitwale ly'Akaya, era ni beewaayo okuweererya abatuukirirye. Kale mbe-gairira boluganda

¹⁶ okugonderanga abantu ooti baabo, era n'okugonderanga nabuli muntu yenayena aweererya n'okwewaayo ooti kuukwo.

¹⁷ Ndi musangaali ino oSitefanaasi n'oFolutunaato n'Akayiko okwiza eenu, olw'okubba bampa obubbeeri inywe obumuteezya okumpa olw'okubba inywe mubulawo.

¹⁸ Era bawumwirye omwoyo gwange era n'egyanywe nywena. Abantu ooti baabo, mubawanga ekitiisya.

¹⁹ Era ab'omu makanisa g'omwitwale ly'Asiya babasugiirye. Era Akwira n'oPulisikira, aamo n'ab'ekanisa abakumbaanira omu kisito kyabwe, babasugiirye ino omu Musengwa.

²⁰ N'aboluganda bonabona eenu babasugiirye. Aale musugiryangane omu ngeri eraga eti mutakangana ng'aboluganda.

²¹ Atyanu ninze oPawulo onyere mbawandiikira kinu nti, mbasugirye.

²² Era buli iye oyo atataka oMusengwa, abba mulaame. Nsaba nti oMusengwa waiswe aire mangu.

²³ Aale oMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge ekisa.

²⁴ Era mbataka inywe nywenanywena omwikirirya omu Kurisito Yesu. Amiina.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E KOLINSO Enyanjula

Ebbaluwa eyokubiri eeri ab'e Kolins oPawulo niiye eyagiwandiikire nga wabitirewo emyanka 55-56 nga bamalire okubyala oYesu (1:1). Abakugu omu by'eBbaibbuli bakoba nambu oPawulo enyumaku yabbaire abawandiikiireku egendi iyo nga nkambwe. Neye tubulaku ekopi y'ebbaluwa nago iye egyatumulaku omu (2:3-4).

Ebbaluwa eenu oPawulo atekwa okubba nga yagiwandiikire ng'ali Makedooniya (2:13). Era iyo y'enjawulo omu ngeri eti, yamuzindo ino era eraga enseega enanyereneere ey'omu mwoyogwe. Era alaga eisangaalolye erikwata okwalipoota ensa oTito egiyabbaire amuwaire ekwata oku kanisa y'e Kolins. Omu bbaluwa eenu, twajiryamu enjegesya omu bugalami ekwata oku kugaba omu Ndagaano eMpyaka, omu kitundu oPawulo egyatumulira ng'abakoba okusolooja empiiya egibatwalira abaikirirya b'omu Yerusaalemi (8-9).

Kiboneka ooti abatume ab'obubbeyi abamo era nga tib'omu kanisa, babbaire nga waliwo abantu b'omu kanisa eyo abebabbaire nga bakolesya olw'obukambwe bw'abantu abo okwakanisyia oPawulo kaisi ibo abatume nago beetekewo. Era ibo babbaire nga balaga okubuus-abuusa omu bwezye bwa Pawulo, era amo niikyo ekyamusikirizire ng'owaalaga oku nkomerero y'ebbaluwa eenu, okuwa ino obukakafu bw'obwezyebwe ng'omutume wa Yesu Kurisito.

Engeri egibyeecaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-7).
2. OPawulo atumula oku kucusamu omu ntegekagye eg'yokubacaalira n'alipoota ebakwataku egiyasunire era n'ekibakoba oku bbaluwaye ey'enyumaku (1:8-7:16).
3. OPawulo awa endagirira ekwata oku kusoloja empiiya gy'okutwalira abaikirirya ab'omu Yerusaalemi (8:1-9:15).
4. OPawulo awozererya obutumebwe era n'alabula oku bikwata oku kucaalakwe okwiraku (10:1-13:10).

Obusugirye

¹ Ninze oPawulo omutume wa Kurisito Yesu ng'oKibbumba oweyatifikire era nga ndi aanu n'owoluganda oTemuseewo.

Tubawandiikira inywe ab'ekanisa eri omu kibuga e Kolins, era n'abatuukirirye bonabona ab'omwitwale ly'Akaya lyonalyona.

² OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito, babakwatire ekisa, era babawe eidembe.

OPawulo awuuja oKibbumba

³ Tuwuuje oKibbumba oyo oItteeeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, era oKibbumba oItewaiswe oyo aizwire okusaasira, era airyamu abantu amaani mu buli ngeri.

⁴ Era Iye atwiryamu amaani omu bigosi byaiswe byonabyona, kaisi swena ni twezya okwiryamu abantu abandi amaani nga swena oватвиряму amaани.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba egitukoma swena okugada eino ng'oKurisito oweyagadire, era oKibbumba yena gyakoma okutwiryamu amaani ng'akolesya oKurisito.

⁶ Era iswe owetubba omu kugada, inywe kibawa bugumu era ni kibazweramu okulokoka. Era oKibbumba oватвиряму amaани omu kugada kwaiswe, na inywe nywena mwiramu amaani singa muguminkiriza omu kugada okuli ooti kuukwo swena okutugumira.

⁷ Kale tubalimu eisubi linene, olw'okubba tumaite tuti owemugada nga swena owetugada, oKibbumba abairyamu amaani nga swena oватукола.

⁸ Aale atyanu boluganda tutaka mumanye ebikwata oku kugada okutwabitiremu nga tuli omwitwale ly'Asiya. Batugadiryе ino n'okukirawo awetwezya okugumira, era n'eisubi ery'okubba aboomi ni lituwaamu.

⁹ Mazima dala twabbaire ooti bantu abebasaliire ogw'okufa. Neye ekyo kyabbairewo kaisi titwesiga maani gaiswe, neye twesige Kibbumba yenkani iye azuukiza.

¹⁰ Era oKibbumba oyo eyatulamiryе omu kabbikabbi akanene ak'okufa akatyo, era yalitulamya tete. Era niiye ogutulimu eisubi tuti yeeyongera ng'atulamya.

¹¹ Kale nywena mutubbeere nga mutusabira era olw'esaala egyo egypt'abantu abangi oKibbumba yalituwa enkabi, era abantu bangi ni beebalya oKibbumba okulwaiswe.

OPawulo acuusamu entegekaye

¹² Atyanu iswe ekituleetera okwenyimiriza niikyo kinu kit: Omu myoyo gyaiswe tukakasa tuti, eneebitya yaiswe omu bantu era okukirira nakimo enkolagana yaiswe na inywe eriwo mu butuukiriryе n'omu mazima ebizwa eeri oKibbumba. Ebyo titubikolere mu malabuki g'abantu-buntu, neye lw'ekisa kya Kibbumba ekiri na iswe.

¹³ Era titugenderera kubawandiikira biibyo ebimuteezya okusoma ooba okutgeera. Era nsuubira nti,

¹⁴ ng'owemutatugeire kusani, mwalitugeire ekimala era ni mwezya n'okutwenyimirizaamu nga swena owetwalibeenyimirizaamu oku lunaku oMusengwa oYesu oluyaliiriraku.

¹⁵ Era olw'okubba ndi n'obukakafu mwekyo, nategekere kusooka kucaalira niinywe, kaisi musune enkabi gya kubacaalira emirundi emibiri.

¹⁶ Mwekyo, natakire mbacaalire nga njaba omwitwale erya Madeoonya, kaisi tete mbacaalire amaira, era nga ntaka mumpe obubbeerri nga njaba omwitwale ery'e Buyudaaya.

¹⁷ Olwo-so owenategekere okukola ntyo nandi ni mpezya, inywe museega muti ndi muntu acuukacuuka omu biseego? Museega muti ebinkola mbikola ng'omuntu atali mwikiriry, iye akoba ati, "Niikyo ekyo," tete omu kaseera akanyere ako ati, "Aa bbe."

¹⁸ Neye mazima dala ng'oKibbumba obwali mwesigwa, titwabasuu-bizire n'emyoyo mibiri.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba oMwana wa Kibbumba oYesu Kurisito oyo, nze n'oSiruvaano n'oTemuseewo ogutwalaabbire egimuli, iye tacuuukacuuka omu biseego.

²⁰ N'olwekyo, ooba oKibbumba ebiyasuubizire byenkana bitya obungi, byonabyona okubita omu Kurisito bituukirira era ni tukoba tuti, "Amiina," nga tuwa oKibbumba ekitiisya.

²¹ Neye iye oKibbumba niiye atwezyesya iswe na inywe ni tubba bagumu omu kwikiriryia oKurisito. Era oKibbumba oyo niiye eyatusukireku amafuta,

²² n'atuteekaku akamanyiciryoke akalaga kati tuli babe oweyatluware oMwoyo oMutukulye abbe omu bwomi bwa buli muntu ng'omusingo okulaga ati yalituwa ebyo ebiyatusuubizire.

²³ Omumaiso ga Kibbumba, ekintumula niigo amazima nti ekyagirire nandi ni njira eeyo e Kolins, natakire buteeyongera kubalumya myoyo nga mbanenya.

²⁴ Neye titutaka museege muti iswe tubalagira-bulagiri ekimuteekwa okwikiriryia, wazira tutaka tukolere aamo na inywe, kaisi musangaale, olw'okubba muli bacaati omu kwikiriryia kwanywe.

2

¹ Kale nasalirewo okutaira eeyo, kaisi tikyabazweramu kunakuwala tete.

² Aale nze singa mbazweraku ni munakuwala, naani abba eyansagaalya nga tiniinywe abemba nnakuwairyre?

³ Era ekyagirire ni mbawandiikira ntio, natakire nti owenaabba njirire eeyo, tinasuna eeyo bantu kunnakuwalya, ibo abandibbaire nga bansangaalya. Era nabbaire n'obukakafu nti mba musangaali singa nywenanywena mubba basangaali.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba nabawandiikiire ebbaluwa eyo nga ndi omu kunakuwala okw'amaani, era nga n'omwoyo gwange gwizwire enima, era nga nkunga amaliga mangi. Neye okubawandiikira, tikyabbaire kubanakuwalya, wazira natakire kubalaga nti mbataka ino.

Okusoniya eyabbengere

⁵ Atyanu owekippa kiti waliwo eyanakuwairyre omwinaye, omuntu oyo tiyanakuwairyre ninze zenkani, neye owemba timbeyere, yanakuwairyre ino niinywe nywenanywena.

⁶ Ikyo ekibonerezo abantu abakira obungi ekibamutekerekimulala.

⁷ Wazira atyanu inywe, musaaniire kumusoniya n'okumwiryamu maani, olw'okubba enima edemba n'emubitiriraku n'azweramu nakimo omu kwikiriryia.

⁸ N'olwekyo mbegairira, mumulage muti mumutaka.

⁹ Era inywe nabawandiikiire ebbaluwa eyo nga mbagezesya kutaka kumanya nga mwabba bagondi mu buli kintu ekimbakoba.

¹⁰ Era singa musoniya omuntu yenayena, nze zena mmusoniya. Era oKurisito nge niiye omujulizi wange, owekippa kiti dala waliwo ekintu kyonyakyna ekyetaaga okusoniya, nkisoniyire okulwanywe.

¹¹ Nze nkolere ekyo, kaisi oSitaani tasuna akakisa okutusendasenda, olw'okubba tumaite enkwegye.

Opawulo omu Tulowaasi

¹² Atyanu owenaabire omu kibuga e Tulowaasi okulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa aga Kurisito, oMusengwa oYesu yabbaire anjigulirewo enzira okulaabbayo.

¹³ Neye omwoyo gwange tigwawumwire, olw'okubba tinayajiiryeyo owoluganda oTito. Kale naseebwire-buseebuli abantu baayo, ni njiza mwitwale ly'e Makedooniya.

Obuwanguli okubita omu Kurisito

¹⁴ Wazira twebalya oKibbumba Iye atwezyesya bulijo okuwangula olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito era oKibbumba oyo atukolesya okusaalaania buli wantu aMawuliro aMasa agakwata oku Kurisito igo agali ooti mafuta agakaloosa.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba owetulaabba aMawuliro aMasa tubba ooti luvululu oluzwa omu kyokuwaayo oKurisito ekyawaawo eeri oKibbumba, era ni lutuuka kwabo abalokoka, n'abo abaaba okujigirika.

¹⁶ Atyanu owetulaabba aMawuliro ago eeri abo abaaba okujigirika, kwibo gabba ooti kivundi kya lumbe ekibaleetera okufa n'okujigirika. Neye aMawuliro ago eeri abo abalokoka, gabba ooti luvululu oluleeta obwomi. Aale kale naani atuuksana n'okukola omulimo ogwo?

¹⁷ Iswe tituli ooti bantu abakira obungi* abemumaite, abalaabba ekibono kya Kibbumba nga beenooneryamu byobusuni. Wazira iswe omu Kurisito tutumula mazima omumaiso ga Kibbumba, ng'abantu abatume okuzwa eeri oKibbumba.

3

Abaweererya b'endagaano ya Kibbumba empyaka

¹ Atyanu museega muti tutandiikire tete okwewuuja? Ooba museega muti twetaaga, ng'abantu abandi, amabbaluwa agatuwagira egimuli, ooba inywe okutuwa agatuwagira eeri abandi?

² Inywe abananyere muli ooti bbaluwa yaiswe etuwagira, egibawandiikire oku myoyo gyaiswe, era abantu bonabona egibamaite era egibasoma.

³ Era okwikirirya kwanywe kuli ooti bbaluwa ezwa eeri oKurisito eraga obuweererya bwaiswe. Ebbaluwa eyo tibagiwandiikire na bwino, neye na Mwoyo wa Kibbumba onanyere obwomi. Era tibagiwandiikire ku bipande by'amabbaale, neye ku myoyo gy'abantu.

⁴ Atyanu iswe obwo niibwo obukakafu obutuli nabwo omu Kibbumba nga tubita omu Kurisito.

⁵ Era iswe titukoba tuti twemala omu kukola ekintu kyonakyona okulwaiswe, neye oKibbumba niiye atwezyesya mu byonabyona ebitukola.

⁶ Iye oKibbumba niiye atwezyesyerye okubba abaweererya b'endagaanoye empyaka egyakola, iyo eteri y'aMateeka ga Musa amawandiike, neye ey'oMwoyowe. Igo aMateeka ga Musa amawandiike gazweraku abantu omusango gw'okufa okubasinga, neye oMwoyo wa Kibbumba aleeta bwomi obutawaawo.

⁷ Neye obanga obuweererya bw'aMateeka ga Musa, igo agazweraku abantu omusango gw'okufa okubasinga, bwaiziire omu kitisiya

ekinene era aBaisirairi ni bateezya okulingirira oMusa omumaiso olw'okunekaaneka okwabbaire okwa kaseera-obuseera,

⁸ kaisi leero ekitiisya ky'obuweererya bw'oMwoyo wa Kibbumba obuleetera abantu obutuukiriry, kibba kikiraku kwenkana aina?

⁹ Era obanga obuweererya obwo obuzweraku abantu omusango gw'okufa okubasinga bwabbaire n'ekitiisya, kaisi leero ekitiisya ky'obuweererya budi obuleetera abantu obutuukiriry kibba kyenkana aina?

¹⁰ Ekituuce kiri kit, ikyo nago ekyabbaireku n'ekitiisya, atyanu kibulaku ekitiisya naire olwa kidi ikyo ekiri n'ekitiisya ekikiraku.

¹¹ Era obanga ekyo nago ekyakaseera-obuseera kyaizire n'ekitiisya, kaisi leero ekitiisya kya kidi ikyo ekibbeererawo kibba kikiraku kwenkana aina!

¹² N'olwekyo, olw'okubba kiti iswe tuli n'osuubi atyo, atyanu twezya okulaabba nga tuli bagumu ino.

¹³ Era iswe titukola ooti Musa eyaabbanga n'okwebiika ekitambaala omumaisoge, kaisi aBaisirairi tibayezya okubona okunekaaneka kw'omumaisoge nga kumuwaaku.

¹⁴ Neye era oKibbumba yatintimairyebiseego byabwe. Ekyo kityo olw'okubba paka omu kiseera kinu ekitubawandiikiiremu, buli owebasoma ebitabo by'amateeka ga Musa tibategeera olw'okubba waliwo ekyababiikireku ekyo ekiri ooti kitambaala oMusa ekiyaabbanga n'okwebiika omumaisoge. Era ekyo kityo olw'okubba oKurisito yenkani niiye atoolawo ekibiikaku ekyo.

¹⁵ Ikyo kituuce dala, paka omu kiseera kinu ekitubawandiikiiremu, buli aBaisirairi owebasoma ebyo oMusa ebiyawandiikiretabitegeera, enseega gyabwe gibba ooti bagibiikireku kitambaala.

¹⁶ Neye omuntu yenayena owaacuuka n'aikiriry omu Musengwa, ekibiikaku ekyo nago oKibbumba akitoolawo.

¹⁷ Atyanu oMusengwa oyo nago niiye oMwoyo, era buli awabba oMwoyo wa Musengwa, abantu basuna eidembe.

¹⁸ N'olwekyo iswe abebatoireku ekibiikaku ekyo, swenaswena tulaga ekitiisya kya Musengwa oyo nago oMwoyo oMutukulye. Era ekitiisya ekyo, kitusuucirya nakimo ni tweyongerangaku okubba ooti niiye, ng'oMwoyo ali kutucuusira omu kifaananyi kya Musengwa eky'ekitiisya.

4

Ebyomugaso eino omu bibya ebya bulijo

¹ N'olwekyo oKibbumba ng'owatukwatiire ekisa, n'atuwa obuweererya bunu, titwawaamu amaani.

² Wazira iswe twagaine okukola ebintu eby'ensoni abantu ebibakola omu kyama, era titukolesya obubbeyi, era iswe titulibya ekibono kya Kibbumba. Neye tukobera abantu amazima g'aMawuliro aMasa, kaisi buli muntu omu biseegobye n'ayezya okumanya ooba ebitukola bituuce ooba tibituuce omumaiso ga Kibbumba.

³ Era ewabbanga waliwo abantu abatategeera aMawuliro aMasa agetulaabba, abo abaaba okujigirika niibo abakaya okugategeera.

⁴ Abantu abo tibaikirirya, olw'okubba oSitaani omufugi w'ekyalo kinu niiye asiba ebiseego byabwe, kaisi ni bateezya okubona ekitangaala ekizwa omu Mawuliro aMasa ag'ekitiisya kya Kurisito, iye ogutuboneramu oKibbumba ng'owaafaanana.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba iswe titulaabba eeri abantu ku niiswe abananyere, neye tulaabba eeri abantu ku Yesu Kurisito ng'obwali niiye oMusengwa, era tuti iswe tuli baweererya baanywe okulwa Yesu.

⁶ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba eyalagiire ati, "Oleke ekitangaala kyake omu ndikiirya," atyanu niiye ayakisya ekitangaala omu myoyo gyaiswe, olw'okuleetera abantu okumanya bat ikitiisayke kibonekera mu Yesu Kurisito.

⁷ Neye ekintu ekyo ekyomugaso kiri mu niiswe otuli ooti bibya ebya bulijo. Era ekyo niikyo ekyokuboneraku eeri abantu ekiraga kiti obwezye obutenkanika obutukolesya buzwa eeri Kibbumba, neye timu niiswe.

⁸ Aale batira okutugadya mu buli ngeri, neye era tibatukaisya. Era ebiseera ebimo tubba omu kugada ni bitusobera, neye tituwaamu amaani.

⁹ Abantu batuyiigaanirye, neye oKibbumba tatulekere. Era batira okutukangabalya, neye era titufire.

¹⁰ Bulijo buli egitwaba, tutambula nga tuli mu kabbikabbi k'okutwita ng'owebaitire oYesu, kaisi obwomibwe obuli mwiswe bubbe nga bweraga kusani eeri abantu.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba waire nga tulivo boomi, bulijo tweyaja nga bayinza okutwita olw'okulaabba oku Yesu, kaisi abantu bayezye okubona bat iYesu mwomi era akolera omu mibiri gyaiswe igyo egifa.

¹² N'olwekyo waire iswe tutuuka omu kabbikabbi k'okuwa, inywe kibazweramu kusuna bwomi obutawaawo.

¹³ EKiwandiike kikoba kiti, "Naikiririye omu Kibbumba, kagira natumwire." Atyanu olw'okubba tuli n'oMwoyo wa kwikirirya moiza n'owa muntu oyo eyawandiikire atyo, swena twikirirya, era kagira tulaabba aMawuliro aMasa.

¹⁴ Tukola tutyo olw'okubba tumaite tuti oKibbumba eyazuukizire oMusengwa oYesu, swena yalituzuukiza olw'okubba tuli kintu kimo n'oYesu. Era oKibbumba yalitutwala ni tubba aamo na inywe omumaisoge omwigulu.

¹⁵ Kale okugada okwo kwonakwona kuliwo lw'okubagasa niinywe, kaisi ekisa kya Kibbumba kyeyongere okusaalaana omu bantu. Era abantu bangi beeyongere okwebalya oKibbumba n'okumuweisya ekitiisya.

Obwomi bwaiswe obwa mwoyo

¹⁶ N'olwekyo, kagira tituwaamu amaani. Era newankubbaire ng'obwomi bwaiswe obw'omubiri bwaba nga bunafuwa mpola mpola, neye obwomi bwaiswe obw'omwuyo oKibbumba ayaba ng'abusuuca buyaaka buli lunaku.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba okugada okwo okutubitamu ikwo kutono era kwa kaseera-buseera. Era ikwo kutuzweramu ekitiisya ekinene eino ekyalibbaawo emirembe n'emirembe, era ikyo nga kikirira nakimo ino okugada okwo.

18 Era olw'ekyo ebiseego byaiswe titubiteeka ku bintu nago ebyo ebiboneka atyanu, neye tubiteeka ku biidi nago ebitaboneka. Ekyo kityo olw'okubba ebintu ebyo ebiboneka, bibbaawo kaseera-buseera, neye ebyo ebitaboneka, ibyo bibbeererawo mirembe n'emirembe.

5

Emibiri egitwalibba nagyo omwigulu

1 Atyanu tumaite tuti emibiri gyaiswe egy'oku kyalo egitabbeererawo egiri ooti weema iyo ebbaawo kaseera-buseera owegyalifa, oKibbumba yaliwa buli muntu omubiri omwigulu oguli ooti nyumba ey'emirembe n'emirembe, era nga iyo abantu tiniibo abagyombekere.

2 Era nga tukaali tuli omu mibiri ginu egiri ooti weema nga tukaluba, tujunjumiriire ino okutuzwalisyia emibiri gyaiswe gidi egy'omwigulu.

3 Twegomba okuzwala emibiri oKibbumba egiyalituwa olw'okubba oweyaligituzwalisyia titwalibba bwere.

4 Niikyo nakimo, olw'okubba nga tukaali tuli omu mibiri ginu egiri ooti weema, tukenyera olw'okukaluba. Neye tikiri kiti tutaka batutooleku emibiri ginu egy'oku kyalo, wazira tutaka oKibbumba okutuzwalisyia emibiri egyo egiyatutegekeire, olwo kaisi ginu egifa bagisuucemu giidi egibba myomi emirembe n'emirembe.

5 Atyanu oKibbumba niiye eyatutegekeire emibiri egyo egitafa, oweyatuhaire oMwoyo oMutukulye abbe omu mwoyo gwa buli muntu, ng'omusingo okulaga ati yalituwa ebyo ebiyatusubizire.

6 N'olwekyo tubba bagumu bulijo, newankubbaire tumaite tuti owetubba nga tuli omu mibiri ginu, tubba tuli yala n'oMusengwa oYesu.

7 Era tubbaawo oku kyalo kunu nga twesiga Kibbumba olw'ebyo ebiyasuubizire waire nga titubibonaku.

8 Ekyo kituleetera okubba bagumu era ekitwanditakire eino, niikyo eky'okuzwa omu mibiri ginu, ni twaba ni tubba n'oMusengwa oYesu.

9 N'olwekyo, iswe tugenderera ino bulijo kusangaalya Musengwa, n'owetubba nga tukaali tuli omu mibiri ginu ooba nga tugizwiremu.

10 Ekyo tukikola olw'okubba swenaswena tuteekwa okwemerera omumaiso ga Kurisito okutusalira omusango. Era yaliwa buli muntu ekimusaanira kusinzirira ku bikole ebisa ooba ebbibibibbi omuntu oyo ebiyakolere owejabbaire ng'akaali ali omu mubiri gunu.

Okusyania n'oKibbumba okubita omu Kurisito

11 N'olwekyo ng'owetumaite tuti kituuce okuwa oMusengwa oYesu ekitiisya, tugezyaku okucuusa abantu okwira egiali. Era oKibbumba amaite ng'owetuli, era nsuubira nti na inywe nywena omu myoyo gyanywe mumaita ng'owetuli.

12 Tituli kwiramu kwewuuja egimuli, neye tubawa ekimwasinzirirangaku okutwenyumirizaamu, nga muli eeri abantu abo abeenyu-miriza mu niibo abananyere olw'ebintu ebiboneka nga tibiibyo eby'omwoyo.

13 Owekibba kiti tutumula ooti tugwire iralu, tukikola kuwa Kibbumba kitiisya. Era owekibba kiti tutumula by'amalabuki, ekyo tukikola lwa kugasa niinywe.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba okutaka oKurisito okwatulaga niikwo okutufuga, era tukakasa tuti yatuferereire swenaswena, n'olwekyo swenaswena obwomi bwaiswe budi obukaire bwafire.

¹⁵ Era tumaite tuti oKurisito yafeerereire abantu bonabona, olwo kaisi abo aboomi tibaabba boomi kulwabwe, neye babbe boomi ku lw'oyo eyabafeerereire era oKibbumba n'amuzuukiza.

¹⁶ N'olwekyo okuzwa atyanu iswe titukaali tupima omuntu niki ekyali kusinzirira ku malabuki g'abantu-buntu. Era newankubbaire nga twapimanga oKurisito mu ngeri eyo, neye atyanu tumutegeera mu ngeri gendi.

¹⁷ Kale atyanu omuntu yenayena owaabba ekintu ekimo n'oKurisito, abba kibbumbe kiyaaka; ekikoba kiti, ebikolebye eby'eira bibba biwoirewo, awo olwo ebiyaaka nga niibyo ebiizirewo.

¹⁸ Era ebyo byonabyona oKibbumba niyiye abikola, Iye onyere eyasyaniry na iswe ng'abitira omu Kurisito, era eyatuwaire obuweeria bw'okubbeera abantu okusyania naye.

¹⁹ Era kiri kiti oKibbumba okubitira omu Kurisito, Iye onyere yabbaire ng'asyania n'abantu bonabona. Era oKibbumba atyanu tababalira okubba n'ebikole ebbibbibbi, era yatukwatisiry omulimo gwa kutuua oku bantu obukwenda obw'okusyania.

²⁰ N'olwekyo iswe tuli bakwenda ba Kurisito, abasaalaania aMawuliro aMasa, era oKibbumba ali kubeegairira inywe ng'abitira mwiswe. Tubeegairira omu liina lya Kurisito, tuti musyanie n'oKibbumba.

²¹ Era oKibbumba yateekerewo oKurisito iye etiyakolerek kibibibbi, okubba esadaaka y'ekibbikibbi kyaiswe abantu, kaisi olwa kubba ekintu ekimo n'oKurisito twezye okusuuka bantu abatuukiriry omumaiso ga Kibbumba.

6

¹ Atyanu ng'owetukolera aamo n'oKibbumba, tubeegairira muleke okugayaalira ekisa oKibbumba ekiyabakwatiire ikyo okwabira obw'reere.

² Ekyo kityo olw'okubba omu Biwandiike oKibbumba akoba ati: "Ekiseera ekituuce owekyatuukire, nawuliire okusaba kwanywe, era oku lunaku olw'okulokoka nababbeereire." Aale muwlire, atyanu kinu niikyo ekiseera kya Kibbumba ekituuce, era lunu niirwo olunaku olw'okulokokeraku.

Ebigosi bya Pawulo

³ Atyanu iswe titutaka okuzweraku omuntu kadi moiza okwesiitaala, kaisi okuweererya kwaiswe tikwabbaaku akamogo.

⁴ Neye mu buli kintu tulaga tuti tuli baweererya ba Kibbumba nga tuguminkiriza ino omu kugada, n'omu bigosi, n'omu birulomo.

⁵ Era omu kutukubbanga, n'omu kutwigaliranga omu mabbuusu, n'omu kutusetukirangaku omu kwediima, twabire nga tukola emirimo emigosi, nga titwezya okusuna ekiseera ekitumala okugona waire n'okusuna ekyokulya ekimala.

⁶ Era tulagire tuti tuli baweererya ba Kibbumba, nga tutambulira omu butuukiriryre, era nga tutegeera ekibonokye, era nga tuguminkiriza, era nga tuli n'ekisa, era ng'oMwoyo oMutukulye atulungamya era nga tuli n'okutaka okunambulamu bubbeyi.

⁷ Era ng'abaweererya ba Kibbumba tutumula mazima era tukolesya maani ga Kibbumba. Era tukolesya butuukiriryre ng'ekyokulwanisya kyaiswe owetubba tulumba era n'omu kwerwanaku.

⁸ Iswe twegumya kuweererya Kibbumba kusani, newankubbaire ng'abandi batuwa ekitiisy, n'abandi nga batunyooma, kaisi nga n'abandi batutumulaku kubbikubbi, n'abandi nga batutumulaku bisa. Era newankubbaire nga batweta babbeyi, neye iswe tutumula mazima.

⁹ Kaisi batutwala ooti bantu abatali bamanye, neye nga tuli bamanye kusani. Era batutwala ooti bantu abafire, neye aate nga dala tuli boomi. Era ni tubba nga batugadya, neye era nga tibatwita.

¹⁰ Era newankubbaire nga batuleetera enima, neye era tusigala nga tusangaala. Era newankubbaire tubba badoobi, neye era tuzweraku bangi okubba basuni omu bya mwoyo. Kaisi era tubba ooti bantu ababula kantu konakona, neye nga tuli nabuli kintu.

¹¹ Bakaagwa baiswe abatake ab'e Kolins, tutumwire egimuli nga mpaawo kitubabisa, era tubataka ino.

¹² Era tubalagire tuti tubataka n'omwoyo gumo, neye inywe mutulagire muti tubali yala omu biseego byanywe.

¹³ Kale mbasaba ng'abaana bange nti, nywena mutulage okutaka n'omwoyo omwigule nga swena owetubalagire.

Omukumbo n'abataikiriry oKurisito

¹⁴ Atyanu inywe timubbanga omu mukumbo n'abataikiriry oKurisito. Nkoba ekkyo olw'okubba, aale dala omuntu omutuukiriryre akwataganira yaina n'atali omutuukiriryre? Ooba, nkolaganaki eriwo aakati w'ekitangaala n'endikiiry?

¹⁵ Era oKurisito ayezya atya okwisa ekimo n'oSitaani? Ooba, niki ekigaita aamo omwikiriryra n'atali mwikiriry?

¹⁶ Era eYeekaalu ya Kibbumba ebbaamu eetya ebifaananyi? Iswe tuli Yeekaalu ya Kibbumba onanyere obwomi eyakobere ati:

"Naabbanga mu niibo, era natambulanga nabo.

Naabbanga Kibbumba waabwe, era bona baabbanga bantu bange."

¹⁷ Era oMusengwa iye oKibbumba akoba ati:

"N'olwekyo mubazwemu,
era mugabukane nabo.

Era timukwatanga oku kintu ekitali kitukulye,
olwo zena nalibaaniriza inywe.

¹⁸ Nalibba Itewaanywe,

era inywe mwalibba bataane bange n'abaala bange.

Atyo oMusengwa iye oKibbumba oWabwezye Bwonabwona waakoba."

7

¹ N'olwekyo batake bange ng'owebatusuubizire ebyo, twetukulye okuzwa mwebyo byonabyona ebyonoona omubiri n'omwoyo, kaisi tubbeere nakimo batukulye olwa kutya oKibbumba.

Eisangaalo lyo Pawulo

² Atyanu mutulage okutaka n'emyoyo emiigule. Iswe mpaawo muntu yenayena ogutwakolere ekibbikibbi, era mpaawo ogutwaliibirye omu bya mwoyo, era mpaawo ogutwatoireku ekintu omu lukuujukuuju.

³ Ebyo tintumula lwa kabananya wazira ng'owenkoberekira eira, muli batake baiswe, era tuli aamo na inywe, omu kufa n'omu bwomi.

⁴ N'olwekyo newankubbaire nga tubita omu kugada, neye nze neyongera kwizula isangaalo n'okwiramu maani olw'okubba inywe mbesiga ino era nabenyumirizaamu ino.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba n'owetwatuukire omwitwale ly'e Makedooniya titwawumwireku naire, neye nga batugadya buli gitwaba. Era nga batwombesya, n'emyoyo gyaiswe nga gibba myeraliikiriri.

⁶ Neye oKibbumba oyo agumya abo abawoiremu amaani, yatugu-miryre oTito oweyairire eenu.

⁷ Era iswe titwairiremu amaani lwa kwizakwe kwonkani, neye n'okutukobera ng'owemwabbaire mu mwiriryemu amaani. Yatukobeire ng'owemwegomba ino okumbonaku, era ng'owemuli banakuwali olw'ebyo ebimwakolere ni bindumya, era ng'owemumpagira. Kale zena atyanu neyongeire okusangaala.

⁸ Newankubbaire ng'omu bbaluwa yange eedi nabankuwairyre, tinejusa olw'ekyo. Era waire nejesire nga mbona nti nabankuwairyre omu bbaluwa eyo, neye era yabankuwairyre akaseera katono.

⁹ Neye atyanu tete ndi musangaali, tirwakubba kiti nabankuwairyre, neye olw'okubba okunakuwala kwanywe kwabazwereiremu okwenyena. Ekyo kityo olw'okubba okunakuwala kwanywe, oKibbumba yakusiimire, n'olwekyo mpaawo kitwabafirizire.

¹⁰ Kiri kiti, ikwo okunakuwala oKibbumba okwasiima, kuleeta okwenyena, ni kuzwamu okulokoka, era tikuleetera bantu kwejesa. Neye okunakuwala okw'abantu abakola ebibbibibbi, ikwo kuzwamu okujigirika okw'emirembe n'emirembe.

¹¹ Aale mubone okunakuwala okwo oKibbumba okwasiima ebikwabaleeteire: Eiganyi ly'okukola ebisa, era n'okwewozyaku. Ekyo kityo olw'okubba inywe mwanyiigire olwa woluganda eyakolere ekikole ekibbikibbi, era inywe ni mweraliikirira muti demba oKibbumba n'ababonereza. Era kwabaleeteire inywe n'okwegomba ino okumbona, era n'okwewayaayo eeri oKibbumba, era n'okubba beetegeki okubonereza oyo eyakolere ekikole ekibbikibbi. Mu byonabyona ebyo mulagire muti mpaawo ekbabavunaana.

¹² Kale newankubbaire nga nabawandiikiire ebbaluwa eyo, tinagi-wandiikire lw'oyo eyakolere ekikole ekibbikibbi, ooba olw'oyo ogubakolereku ekibbikibbi ekyo, neye nagiwandiikire lw'okutaka kubalaga nti mutulumirwa ino omumaiso ga Kibbumba.

¹³ Ebyo byonabyona niibyo ebyatwiriryemu amaani.

Era okwongera kwiswe abananyere okwiramu amaani, tweyongeire n'okusangaala eino olw'eisangaalo oTito eriyabbaire nalyo olwainywe nywenanywena okumuuwumulya omwoyo.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba nabbaire namwewujirye ng'owenabeenyumirizaamu era nywena timwanswazire. Neye era byonabyona ebitwabakobeire inywe ng'owebiri by'amazima, kale iswe n'okubeenyumirizaamu eeri oTito kwona kukakasa dala nga kw'amazima.

¹⁵ N'olwekyo, buli owaaseega oku ngeri egimwamugondeiremu era n'ekitiisa eky'amaani ekimwamuware nga mumwaniriza, yeeyongera okubataka ino.

¹⁶ Nze ndi musangaali ino olw'okubba inywe mpezya okubeesigira nakimo ino.

8

Okugaba

¹ Atyanu boluganda, tutaka tubamanyikisye ebikwata oku kisa oKibbumba ekyakwatiire ekanisa y'omwitwale ly'e Makedooniya.

² Waire babbaire babita omu bigosi eby'amaani ng'ogaitireku n'obudoobi obubitiriri, neye era eisangaalo lyabwe ery'amaani lyabazwereiremu okugaba n'omwoyo gumo.

³ Era mbakakasa nti bagabire ng'owebayezya okugaba era n'okukirawo, kaisi nga mukutaka kwabwe ibo abananyere.

⁴ Era batwegairiire ino tubawe enkabi gy'okubbaaku n'ekibakola omu kuweererya abatuukiriryre ab'omu Yerusaalemi.

⁵ Kaisi era bakolere ekitwabbaire titubasuubiriram, eky'okusooka kuwaayo myoyo gyabwe eeri Musengwa oYesu, kaisi ni bagiwaayo eeri iswe swena ng'oKibbumba oweyatatakire.

⁶ N'olwekyo twasabire oTito iye eyatandiikisirye mwinywe omulimo ogwo ogw'okusolojerya abatuukiriryre obubbeeri, okweyongera nagwo omumaiso era n'okugumaliiriry.

⁷ Era ng'owemuli basa ino mu buli kintu, ekikoba kit, omu kwikiriry, n'omu ntumula, n'omu kumanya, n'omu kubba n'eiganyi era n'omu kututaka, era tutaka okubabona nga mukola kusani ino n'omu kugaba n'omwoyo gumo.

⁸ Kale ekyo tindi kubalagira-bulagiri, neye ntaka kukakasa okutaka okwanywe nga ngeragerania n'eiganyi ly'abantu abandi, obanga dala kwona kw'amazima.

⁹ Inywe mumaite muti oMusengwa waiswe oYesu Kurisito w'ekisa kinene. Newankubbaire yabbaire musuni, yasuukire muntu omudoobi okulwanywe, kaisi olw'obudoobibwe ayezye okubasuua inywe basuni.

¹⁰ Era ekiseego kyange ekimbawa kwekyo kiri kit: Ekikiraku obusa, inywe kumaliiriry mulimo ogumwatandiikire omwanka omulamba ogubitire. Niinywe omwasookere okutaka okugaba, era niinywe omwasookere n'okutandiika okugaba.

¹¹ Kale atyanu mumaliriryre omulimo ogwo ogumwatandiikire. Era mulage eiganyi lyanywe erimwatandiikire nalyo. Era mugabe kusinzirira kubiibyo ebimuli nabyo.

¹² Nkoba ntyo olw'okubba, singa omuntu agaba n'omwoyo gumo okusinzirira oku kyali nakyo, oKibbumba aikirirya ekirabokye olw'okubba oKibbumba tasubiriramu omuntu okugaba ekyabula.

¹³ Mwekyo tintegheeza nti okugaba kwanywe kuli n'okuwumuca bandi kugaba nga inywe mukaluba. Wazira, wali n'okubbaawo obwenkanya.

¹⁴ Omu kiseera kinu muli n'ebingi, era mwezya n'okubbeera abo ibo abali omu kwetaaga. Neye tete oluzwanyuma bona balibba n'ebingi era bayinza okubawaaku nywena nga muli omu kwetaaga. Era omu ngeri eyo obwenkanya bwalibba buliwo.

¹⁵ Era ng'eKiwandiike owekekikoba kiti:

"Iye oyo eyasoloojerye ebingi tiyasigazirye bingi ino,
era oyo iye eyasoloojerye ebitono, yabbaire nabyo ebimumala."

OTito n'abainaye babatuma e Kolinso

¹⁶ Neye neebalya oKibbumba, iye eyateekere omu mwoyo gwa Tito eiganyi ly'okubalumirwa eriri ooti lyange.

¹⁷ Ekyo kityo tirwakubba kiti, yaikiriiryre okusaba kwaiswe neye era yena onyere kwabbaire kutakakwe.

¹⁸ Era tumutumire ng'ali aamo n'owoluganda ogondi iye okirifuma omu makanisa gonagona, omu kulaabba aMawuliro aMasa.

¹⁹ Era tikiikyo kyonkani, neye amakanisa gamulondere okwaba na iswe nga tutwala ekirabo ekyo e Yerusaalemi. Era ekirabo ekyo ekitutwala kyagulumalya oMusengwa oYesu era kyalaga ng'owetuli n'eiganyi omu kuwa obubbeeri.

²⁰ Mwebyo byonabyona tukolere tutyo kwewala kwezuluguma okwezya okubbaawo olw'engeri egitusoloojamu empiiya enyingi egityo era n'engeri egitugigabamu.

²¹ Era ekigendererwa kyaiswe niiye iswe okukola ebisa, timumaiso ga Musengwa iye oKibbumba mwonkani, neye n'omumaiso g'abantu.

²² Era aboluganda abo abetutumire eeyo bali n'owoluganda ogondi, era ogutugezeserye emirundi mingi, era ni tuvumbula ng'ali n'eiganyi omu bintu bingi. Era atyanu tete yeeyongeire okubba nalyo olw'okubba abeesiga ino inywe ati mwagaba n'omwoyo gumo.

²³ Atyanu iye oTito, mukoli munange era tukolera aamo naye olw'okubagasa inywe. Kaisi aboluganda abo abaali nabo, ibo ab'amakanisa niibo ababatumire, era baweisyta Kurisito kitiiysa.

²⁴ Kale atyanu mabalage muti muli n'okutaka, kaisi amakanisa gonagona gakakase era gamanye gati inywe twabbaire batuuce okubeenyumirizaamu.

9

Okugabira abaikirirya abanaiswe obubbeeri

¹ Atyanu tikineetaagisya kubawandiikira ebikwata oku kugabira abatuukirirye abanaiswe ab'omu Yerusaalemi obubbeeri.

² Ekyo kityo olw'okubba mmaite nti muli n'eiganyi omu kubbeera. Era mbaire nabenyumirizaamu eeri abaikirirya abanaiswe ab'omwitwale ly'e Makedooniya. Mbaire nga ibo mbakoba nti, okuzwera nakimo omu mwanka ogwabitire, inywe ab'omwitwale

ly'akaya mubbaire beetegeki okugaba. Era eiganyi lyanwe eeryo likwatisirye abakira obungi ekibinyibinyi bona okugaba.

³ Neye ntumire aboluganda abo kaisi okwenyumiriza kwaiswe mwinywe omu nsonga eyo tikwabba kwabwereere. Era ntakire mubbe beetegeki n'ekirabo kyanywe ng'owenakobere nti muli beetegeki.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba, singa njiza eeyo n'abamo oku baikiriryia b'e Makedooniya, kaisi ni twajirya nga timuli beetegeki, nga kibba kituswaza olw'okubeenyumirizaamu! Neye tete inywe mubba mwatukiraku okuswala.

⁵ Kale naseegere nti kyetaagisya okusaba aboluganda abo baize egimuli nga nze nkaali okwizayo, bategeke ekirabo ekyo ekimwasubizire okugaba n'omwoyo ogumo nga tikubaazya.

⁶ Aale mwebukirye muti iye oyo asiga ensigo ng'akekereza era yalikungula kitono, neye oyo asiga ebingi, era yalikungula bingi.

⁷ Kale nabuli moiza ali n'okugaba ng'owaasalirewo omu mwoyogwe, neye timu kwegogonya ooba lw'okumwazya. Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ataka yooyo agaba nga musangaali.

⁸ Era oKibbumba ayezya okubawa nabuli kintu ekimwetaaga, kaisi ni mubba bulijo nabuli kimo ekimwetaaga, era nga muli n'ebingi n'ebifikawo okukolera abandi ebintu ebisa.

⁹ Era eKiwindiike kikoba kiti:
"Agabira abadoobi n'omwoyo gumo.

Era ebikolebye ebyobutuukiriryie tibalibyerabira emirembe gyon-agyona."

¹⁰ Era oKibbumba Iye aawa omusigi ensigo egy'okusiga, n'amuwa n'ekyokulya n'alya, era nywena yabawa era n'akubbisyamu ensigo gyanywe egy'okusiga kaisi era n'ebyo ebimugabira abeetaaga ni mubyongeraku obungi.

¹¹ Era oKibbumba yabagaigawalyanga omu bintu byonabyona kaisi musigale bulijo nga mugaba n'omwoyo gumo. Era owetwalitwala ekirabo kyanywe eeri abo abekyetaaga, balyebalya oKibbumba.

¹² Ekyo kityo olw'okubba, okugaba okwo tikukoma ku ky'okugabirira byetaago by'abatuukiriryie kyonkani, neye era kizweraku abantu bangi okwebalya ino oKibbumba.

¹³ Era olw'okugaba kwanywe okwo, abantu baligulumalya oKibbumba. Ekyo kityo olw'okubba inywe owemubagabira n'omwoyo gumo, era ni mugabira n'abaikiriryia abandi bonabona, kikakasa kiti mugondera aMawuliro aMasa aga Kurisito.

¹⁴ Era inywe mwalibba batake egibali ni babasabiranga enkabi olw'ekisa ekyo ekibitiriri oKibbumba ekyabawaire.

¹⁵ OKibbumba yeebale olw'ekirabokye ekyo ekyewunyisya.

10

OPawulo awazererya omulimogwe

¹ Atyanu nze OPawulo abantu abandi mwinywe ogumukoba nambu owemba na inywe mba muti kaisi tete owemba nga mbawandiikiire bbaluwa nga ndi yala na inywe ni mba muzira, mbegairira omu liina lya Kurisito iye ow'eiwooyo era omuwombeeki.

² Mbegairira nti Owenaliira eeyo, timwanzweraku okutumula na inywe mu buzira ng'owentumula n'abantu abakoba nambu twebitya oti bantu abatali baikirirya.

³ Ekyo kityo olw'okubba newankubbaire swena tuli bantu, iswe titulwana entalo egaiswe ng'abantu abandi bonabona owebalwana.

⁴ Ibyo ebyokulwanisya iswe ebitukolesya omu ntalo tiby'oku kyalokunu, neye by'amaani era bizwa eeri Kibbumba ni tubikolesya okujigirica amaani ga mulabe.

⁵ Era ebyo bitukolesya okujigirica empaka era nabuli kintu ekyegulumalya okukaisya abantu okumanya oKibbumba. Era tuwamba enseega gy'abantu abeediima era ni tubeegesya okugondera oKurisito.

⁶ Owetwalikakasa tuti atyanu dala inywe mugondera oKurisito, twalibba beetegeki okubonereza buli oyo atamugondera.

⁷ Aale mubone ebintu ng'owebiri. Singa omuntu yenayena yeekakasa ati wa Kurisito, ayebukirye ati na iswe swena tuli ba Kurisito nga iye.

⁸ Newankubbaire nga mbitiriryakuumu okwenyimiriza omu bwezye bwaiswe oMusengwa obuyatuware, tikinkwatisya ensoni. Ekyo kityo olw'okubba ekigendererwa kyokutuwa obwezye obwo, tityakubamalamu maani neye lw'okubabbeera kukula mu kwikirirya kwanywe.

⁹ Tintaka mboneke ooti ndi kugezyaku kubatiisirirya n'ebbaluwa gyange egimbawandiikira.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba abantu abandi bakoba bat, "Ebbaluwa gya Pawulo ngosi era gy'amaani, neye iye onyere omu buntu munafu, era n'engeri egyatumulamu tewa n'amakulu."

¹¹ Iye oyo atumula atyo, ali n'okumanya ati mpaawo enjawulo w'ebyo ebituwandiika omu bbaluwa nga tituli na inywe, n'ebyo ebitwalikola nga twirire eeyo.

¹² Iswe titutaka okwesobolayo okwebalira oku bambo kwabo abeewaana waire okwegeraagerania nabo. Ibo abo basiru ino olw'okubba beegeraagerania ku niibo abananyere, era ibo abananyere ni bakolesya empisa gyabwe ng'omutindo okupima obusa bwabwe.

¹³ Neye iswe titwenyimirize olw'ekyo ekitubba tubulaku obwezye. Neye twenyimiriza lw'omulimo gwonkani oKibbumba oguyatutumire, era kitwaliryamu n'oogwo ogutukola mwinywe.

¹⁴ Era mwekyo tituli kubitiriryanga okwenyimiriza ng'owekyandibbaire singa titubacaalirangaku. Ekyo kityo olw'okubba niiswe otwasookere okwiza eeyo ni tulaabba aMawuliro aMasa aga Kurisito.

¹⁵ Neye era titwenyimiriza olw'omulimo abandi ogubakolere ng'oKibbumba tiyatuaire omulimo ogwo okugukola. Wazira tusubira tuti okwikirirya kwanywe owekweyongeramu amaani, era n'omulimo gwaiswe mwinywe gwagalama ino.

¹⁶ Olwo awo twabba nga twezya okwaba ni tulaabba aMawuliro aMasa omu bitundu ebindi, egibakaali okulaabbayo. Era awo tiwaabbeewo iswe okwenyimiriza olw'omulimo omuntu ogondi ogwakolere omu kitundu ekyatwala.

¹⁷ Neye ng'eKiwindiike owekikoba kiti:
"Buli mutnu ataka okwenyimiriza,

yeenyumirizenge

Iw'ekyo oMusengwa iye oKibbumba ekyakolere."

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba omuntu oyo iye eyewaana, tiniye oMusengwa ogwatwala okubba atuukana, neye yooyo oMusengwa ogwasiiama.

11

OPawulo n'abatume ab'obubbeyi

¹ Atyanu nanditakire mungumire waire wona nga ndi musirusiru kuumu akatono. Era dala mungumire.

² Mbabuubira ng'oKibbumba yena owababuubira olw'okubba inywe muli ooti mwala omuguna abulaku akamogo ogunsuubizire okufumbirisya oibaaye omoiza yenkan, nga niiye oKurisito.

³ Neye ntya nti nga dala ompiri olw'obukuujukuujuwbwe owejabebayabebere oKaawa, nywena bababbeyabebaya era ni baliibya enseega yaanywe ni mulekawo okweweerayo nakimo eeri oKurisito omu mazima.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba waliwo abantu abemwikirirya ni babakobera inywe ebikwata oku Yesu ogondi atali yoodi ogutwalaabbireku. Era atyanu muli beetegeki n'okusuna omwoyo ogondi era n'okwikirirya obukwenda obundi obutali buudi obutwalaabbire egimuli.

⁵ Neye nseega nti omu ngeri yonayona abantu abo abeeyeta "abatume ab'enjawulo," mpaawo ekibankiraku.

⁶ Nnyinza okubba nga tindi mutumuli omusa, neye ndiku n'okumanya. Era inywe ekyo twakibalagire mubuli kitwakolere mwinywe.

⁷ Olwo nakolere kibbikibbi nze okubawa ekitiisyia Owenalaabbire eeri inywe aMawuliro aMasa agazwa eeri oKibbumba, nga mpaawo kimbasasulisirye?

⁸ Era ekyo kyabbaire ooti-so ndi kunyaga bintu bya makanisa agandi olw'okubba igo niigo agampanga obubbeeri kaisi ni njiza kukola mu niinywe omulimo.

⁹ Era Owenabbaire na inywe eeyo kaisi ni mba n'ekineetaaga, mpaawo ogunakaluubiriire. Ekyo kityo olw'okubba aboluganda abazwire omwitwale ly'e Makedooniya bandeeteranga byonabyona ebinaabbanga neetaaga. Kale nekuumire era nasigala nga nekuuma okutabagosiyirira omu ngeri yonayona.

¹⁰ Era omwitwale ly'Akaya lyonalyona mpaawo ayezya okunkaisya nze okwenyimiriza olw'okutabasaba inywe obubbeeri. Ekyo ekintumula ky'amazima omu liina lya Kurisito aali omu bwomi bwange.

¹¹ Olwo museega muti ekyo nkikola olw'okubba kiti inywe timbataka? Iye oKibbumba amaite ati mbataka.

¹² Wazira neeyongera nga inywe timbasaba ekintu kyonakyona. Ekyo kyeyongera nga kikaisya abo abeeyeta "abatume ab'enjawulo," okubba n'ekibeenyimirizaamu era nga bakoba bati bona bakola ooti niiswe.

¹³ Abantu abo ibo batume ab'obubbeyi, era abakoli ab'obubbeyi abefanania okubba abatume ba Kurisito.

¹⁴ Kaisi era ekyo tikywunyisya, olw'okubba oSitaani yena ayezya okwefaanania ooti malaika w'ekitangaala!

¹⁵ N'olwekyo tikywunyisya singa abaweereryabe bona beefaanania okubba baweererya abakola ebyobutuukiriry. Neye oku nkomerero balisuna ekibonerezo ekibasaanira olw'ebikole byabwe ebyo ebibbibbi.

Okugada kwa Pawulo ng'omutume

¹⁶ Atyanu njiramu okukoba nti, tiweezya okubbaawo kadi moiza aseega ati ndi musirusiru olw'ebibono byange eeri inywe. Neye n'owemunseegaku mutyo, mumpulisisye ng'owemwandiwlisisiry omuntu omusirusiru nga zena wenenyumirizaku akatono.

¹⁷ Okwenyumiriza kwange okwo tikuzwa wa Musengwa, neye dala ndi kukikola ng'omusirusiru.

¹⁸ Neye olw'okubba waliwo bangi abeenyumiriza olw'ebyo ebibakolere, zena oleke nenyumirizeku.

¹⁹ Olw'okubba inywe museega muti muli balabuki ino niikyo ekigira ni mutaka ino okuguminkiriza ebibono by'abasirusiru?

²⁰ Era dala ni muguminkiriza omuntu okubabitya ooti muli bagalama ooba okubanyunya, ooba okubaazya okugondera obwezyebwe, ooba okwegulumalya, ooba okubajooga eino n'abakubba n'empি omumaiso?

²¹ Njikiriry nti iswe twabbaire bati ino okubakola ebintu ebyo! Kale oleke njikiriry nti nswaire olw'okutabakola ebintu ebyo. Neye obanga ibo bayezya okwegulumalya, kale zena mpezya, neye ekyo kintu ky'obusiru okukola.

²² Abantu abo kaisi tibakoba bati Bebbulaniya? Zena ndi Mwebbulaniya. Era tibakoba bati Baisirairi? Zena ndi Mwisirairi. Era tibakoba bati baizukulu ba Ibbulaimu? Zena ndi mwizukulu wa Ibbulaimu.

²³ Era tibakoba bati baweererya ba Kurisito? Oleke ntumule ooti musirusiru. Nze mbakiraku ibo okuweererya oKurisito. Nze bansibire omu mabbusu emirundi mingi okukiraku ibo. Era banfamwire ino nze okubakiraku ibo, era emirundi mingi mpunukire okufa olwa kuweererya oKurisito.

²⁴ ABayudaaya banfamwire emirundi mitaanu egy'enjawulo, nga kubuli mulundi banfaamuula efaalu 39 ng'amateeka gaabwe owegalagira.

²⁵ Bankubbire n'emiigo emirundi misatu, era lumo abantu bankubbire n'amabbaale. Emirundi misatu nabbaire ndi omu lyato nga litambula, ni libebenyeka, era ogumo oku mirundi egyo nasigaire aakati omu nyanya olunaku lubbeereri omusana n'obwire.

²⁶ Era ntambwire omu ηnjendo nyingi, era mwegyo nga ndi omu kabbikabbi k'amayengo omu miiga, era n'omu k'abanyagi. Era mbaire omu kabbikabbi akazwa omu bantu b'eigwanga lyange ery'aBayudaaya, n'omu bantu aBatali Bayudaaya. Era mbaire omu kabbikabbi omu bibuga, n'omu bitera, n'omu nyanya, era n'omu kabbikabbi akazwa omu boluganda ab'obubbeyi.

²⁷ Njabire nga nkola ino ni ndemba, era emirundi mingi nga tingona. Era nga ntira okubba nzala n'enyontha ng'etira okunduma,

era nga ntira okudamba ekyokulya. Era nga ntira okuwulira empewo olw'okudamba ebizwalo ebimala.

²⁸ Kaisi ng'olekere ebindi byonabyona, ndi n'omugugu ogwa buli lunaku ogw'okufaayo oku makanisa gonagona.

²⁹ Era owebabbaawo abaikirira ng'okwikirira kwabwe kunafu, mbalumirwa. Era singa wabbaawo omwikirira ogubagwisya omu kikole ekibbikibbi, ekyo kimbitya bundi ino.

³⁰ Era owekibba kitit neekwa okwenyimiriza, mba ndi n'okwenyimiriza lwa biidi ebiraga bunafu bwange.

³¹ Era Iye oKibbumba era oIteeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, oKibbumba oyo ogubasaaniire okuuuuja emirembe n'emirembe, amaite nga timbeya.

³² Owenabbaire omu Damaasiko, omufugi w'ekibuga ekyo eyabbaire afuga oku mulembe gwa kabaka Arete, yalagiire abaisirkale okuku-uma emiryango gy'ekibuga ekyo kaisi bankwate.

³³ Neye namusodokerekuru ng'abantu bambitya mu dinisa y'oku kitempe ekyeruguuliriiryre ekibuga ekyo, ni banjiica ansi n'emiguwa nga ndi omu kiibo.

12

Okubiikula eeri oPawulo n'obulumibwe

¹ Atyanu ndi n'okweyongera okwenyimiriza, newankubbaire tiku-gasa. Era oleke mbakobere ebikwata oku kwolesebwa n'okubiikula okuzwa eeri oMusengwa.

² Wabbairewo omusaiza omwikirira wa Kurisito ogummaite oKibbumba oguyatwaiareku omwigulu eryokusatu, era atyanu emyanka ikumi neena egibitirewo. Timmaite ooba ng'ekyo kyamubbaireku dala ng'omuntu, ooba omuntu oyo yasunire kwolesebwa. Ekyo, Iye oKibbumba niiye amaite.

³ Era mmaite nti omusaiza oyo bamutwaiareku omwigulu eryokusatu. Neye era ng'owenkobere, nze timmaite, wazira oKibbumba niiye amaite ooba ng'ekyo kyatuukire oku musaiza oyo ng'omuntu ooba yasunire kwolesebwa.

⁴ Era oweyabbaire eeyo, yawuliire ebintu ebyewunyisya eino era ebitatumulikika n'omuntu yenayena.

⁵ Kale nenyumirizanga olw'ebyo ebyatuukire oku musaiza oyo, neye tineenyumirizenge olw'ebyo ebinafaaku, okutoolaku olw'ebyo ebiraga obunafu obwange.

⁶ Era singa nsalawo okwenyimiriza, mba tindi musirusiru, olw'okubba mba ntumula mazima. Neye nakyewala, kaisi olwo tiwaabbaawo muntu yenayena ayinza okunseegaku ekibitiriri okukiraku ekyo ekyambonamu ooba ekyawulira nga ntumula.

⁷ Neye oKibbumba olw'okutatakana nze okwekudumbalya olw'ebintu ebyewunyisya era eby'amaani ebyo oKibbumba ebiyabiikwire, nasunire obulumi obw'amaani obusumuta ooti iwa eriri omu mubiri. Era obulumi obwo bukola ng'omukwenda wa Sitaani okungadya n'okutanjikirira okwekudumbalya.

⁸ Era emirundi misatu neegairiire oMusengwa oYesu okuntoolaku okugada okwo,

⁹ neye n'ankoba ati, "Ekisa kyange kikumala olw'okubba amaani gange gakira kukola ino ng'oli mu bunafu." Kale atyanu ndi musangaali okwenyumiriza olw'obunafu bwange, kaisi amaani ga Kurisito gambonekeremu.

¹⁰ Kagira nze nsangaala n'owemba omunafu, n'owebambitya obundi, n'owemba omu bigosi, n'omu kugada n'omu mbeera gy'okunjigaania olwa Kurisito. Ekyo kityo olw'okubba owemba omunafu, wembeera ow'amaani.

Okulumwa kwa Pawulo eeri ab'e Kolino

¹¹ Atyanu nsuukire ooti ndi musirusiru olw'ekwenyumiriza, neye niinywe omunjazirye okwebitya ntyo. Inywe mwandibbaire munsimima ninze, olw'okubba abo abeeyeta "abatume ab'enjawulo," mpaawo kibankiraku, newankubbaire nga bambona ooti ndi kinambulamu.

¹² Era Owenabbaire eeyo na inywe, newankubbaire nabbaire omu kugada, nakugumiire era ni nkola ebyamagero n'obumanyiciryo n'ebiyewunyo eby'amaani ebiraga biti dala ndi mutume.

¹³ Kale inywe nababitirye ntya obundi okukiraku ekanisa egindi, okutoolaku nze okutabba nga mbakaluubirira inywe? Aale munsoniye olw'ekisobyo ekyo!

¹⁴ Muwulisisye, atyanu netegeka okubacaalira omulundi og-wokusatu, neye era tinabakaluubirire. Ekyo kityo olw'okubba tindi kutaka bintu ebimuli nabyo, wazira ndi kutaka niinywe abanyere. Ekyo kityo olw'okubba abaana tiniibo abasaaniire okugabirira ababyaire baabwe ebyetaago, wazira ababyaire niibo abali n'okugabirira abaana baabwe.

¹⁵ Kale nze njaba kuwaayo n'eisangaalo ebyange byonabyona ebindinabyo, era na nze onyere neweeyo okulwanywe. Olwo nze owembataka eino, inywe mubba mwantaka katono?

¹⁶ Era atyanu abamo kwinywe mwikirrya muti mpaawo kintu kyonakyona ekinabasabire, neye abamo bakoba batu nabbaire muku-ujukuju, ni mbapapalya okubatoolaku ebintu nga mbabbeyabbeya.

¹⁷ Ndi n'ekinabatoireku omu lukuujukuju nga mbita omu muntu yenayena kwabo ebinatumire eeyo?

¹⁸ Nze nasabire oTito okubacaalira, era ni nkoba n'owoluganda ogondi okwiza naye. Iye oTito niiye eyabatoireku ekintu omu lukuujukuju? Bbe! Ekyo kityo olw'okubba iye na nze twebitya omu ngeri moiiza ey'amazima n'ekigendererwa kyaiswe kimo eeri inywe.

¹⁹ Olwo mubbaire museega muti okubakobera ebyo tugezyaku kwe-wozyaku gimuli? Iswe tubbaire nga tubakobera ebyo ng'abaweererya ba Kurisito, era n'oKibbumba nga niiye omujulizi waiswe. Era bakaagwa baiswe abatake, buli kimo ekitukola kyakubabbeera kukula mu mwoyo.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba ntya nti amo Owenaliiza eeyo tinalibaa-jirya ng'owentaka mubbe era amo zena tinalibba ng'owemutaka mbe. Era ntya nti amo ni mbaajiryamu oyombo, n'engongi, n'obusungu, n'obwimi, n'okalebule, n'olugambo, n'okwekudumbalya, era n'akavuuyo.

²¹ Era ntya nti amo Owenaliiza eeyo tete, naliswala okulwanywe omumaiso ga Kibbumba ogumpeererya olw'okubba timwebitya ng'abaikirrya. Era naliyungubala ino olwa bangi ibo ababbaire

bakolere ebibbibibbi nandi ni beenenya. Era ebyo nga niibyo ebyokwegaita omu ngeri etali y'obutonde, n'ebiyobulendi n'ebikole byobwemu.

13

Okulabula okusembayo

¹ Atyanu gunu gwabba mulundi gwange gwokusatu okwiza okuba-caalira, era ng'eKiwandiike owekikoba kiti, "Buli nsonga baabbanga n'okugikakasa n'obujulizi bw'abantu babiri ooba basatu."

² Owenabacaaliire omulundi gwokubiri nalabwire abo ibo ababbaire bakolere ebibbibibbi. Era n'atyanu, newankubbaire nga tindi na inywe eeyo, tete ndi kabalabula aamo n'abandi bonabona abali kukolanga ebikole ebibbibibbi, nti tete owenaliira eeyo, abo tinalibasaasira.

³ Ekyo kityo lwakubba mutaka obukakafu obulaga buti oKurisito atumula okubitira mu nze, tabba munafu eeri inywe, wazira abba w'amaani owaabba n'ekyakola mwinywe.

⁴ Newankubbaire ng'oKurisito tiyalagire ati w'amaani nga bamukomerera oku musalabba, neye atyanu mwomi olw'amaani ga Kibbumba. Era na iswe swena olwa kubba omu Kurisito, oKibbumba atuwa amaani okubakolamu omulimo waire ng'abamo kwinywe mutukoba muti tuli banafu.

⁵ Inywe muli n'okwekebera era n'okwegezesya niinywe abanyere, okukakasa obanga okwikirirya kwanywe omu Kurisito kw'amazima. Dala mumaite muti oYesu Kurisito abba mu niinywe? Owekibba nga tikitoy mubba mukaire okubba abaikirirya ab'amazima.

⁶ Era njikirirya nti mwavumbula muti iswe titukaire okulaga tuti tuli batume ba Kurisito ab'amazima.

⁷ Neye era tusaba oKibbumba tuti ababbeere timwakola ekikole kyonyona ekibbikibbi. Tituli kugezyaku kweraga tuti twakolere omulimo omusa mwinywe, neye tusaba tuti inywe mukole ekintu ekituuce newankubbaire nga mubona ooti iswe twakaire omulimo ogwaiswe ng'abatume.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba titwezya okukola ekintu kyonyona ekikaisya aMawuliro aMasa okwaba omumaiso, wazira okugawagira.

⁹ Tubba basangaali owtubba banafu kasita kibba kibbeera kulaga kiti inywe dala muli bacaati omu kwikirirya. Era tubasabira eeri oKibbumba mukule omu kwikirirya.

¹⁰ Eyo niyo ensonga lwaki mbawandiikira nga nkaali okwiza egimuli, kaisi owenaliizayo tinaabba mukambwe nga nkolesya obwezye oMusengwa oYesu oweyampaire. Era obwezye obwo yabumpaire bwa kubabbeera kukula mu mwoyo neye tikubamalamu maani.

Okuseebula

¹¹ Aale atyanu boluganda, mmaliirirya nga mbakoba nti mweraba. Era mubbe bacaati omu kwikirirya, mukole ebimbalaabbiire, era mubbenge kimo omu nseega, era mubbe mwidembe. Era oKibbumba Iye onsulo w'okutaka n'eidembe yaabbanga na inywe.

¹² Musugiryangane omu ngeri eraga eti mutakangana ng'aboluganda.

¹³ Era abatuukirirye bonabona eenu babasugiirye.

¹⁴ Era nsaba nti ekisa kya Musengwa oYesu Kurisito n'okutaka kwa Kibbumba n'okubba ekintu ekimo n'oMwoyo oMutukulye bibbe na inywe nywenanywena.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E GALATIYA Enyanjula

Ebbaluwa eeri ab'e Galatiya, omutume oPawulo niiye eyagiwandiikire (1:1). Era yawandiikiire makanisa gonagona ag'omwitwale ly'e Galatiya, aakati w'omwanka 48-57 nga bamalire okubyala oKurisito. Mpaawo amaite nakusani awantu oPawulo egiyawandiikiire ebbaluwa eenu, neye abandi basuubira bati mu kibuga ky'Efeeso ooba ky'e Kolinsio.

OPawulo yawandiikiire ebbaluwa eenu kulungamya Bakurisitaayo aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya ab'omu makanisa g'omu Galatiya. Yawandiikiire n'ekigendererwa ekikulu kulwanisia njegesya ey'obubbeyi. Enjegesya eyo yabbaire ekoba eti, aBakurisitaayo beetaagisya okusengererya amateeka g'eKiyudaaya ag'omu Ndagano eNkaire, eino eino ery'okukomola kaisi bayezye okubba abatuukiriryre. Omu Bakurisitaayo mwabbairemu ekibinja ky'abantu ekibeeta Banakiyudaaya ibo abatakanga abantu aBatali Bayudaaya bona babakomole. Era abantu abo babbairemu okubuuusabuusa omu bwezye bw'omutume oPawulo. Omu bbaluwa eenu oPawulo yeewozeryeku ng'abakobera ebimo oku bimufaku (1:11-2:14). Era oPawulo akakasa aMawuliro aMasa ng'asonzola ati oyezya okusuna obulokole lwa kwikiriry mu Yesu Kurisito yenkan (2:16). Ibyo ebyo bibbaawo lw'ekisa oKibbumba ekyawa abantu, neye tirw'ebikole abantu ebibakola.

Engeri egibyeacaanamu

1. Okusugirya amakanisa agali omu Galatiya (1:1-5).
2. Ensonzola y'ebimo oku byafaayo bya Pawulo (1:6-2:21).
3. OPawulo yeeyongera okusonzola ekigendererwa ky'aMateeka ga Musa n'ekisa ekiri omu bulokole (3:1-4:31).
4. OPawulo awa ebyokulungamya (5:1-6:10)
5. Ebisembayo (6:11-18).

¹ Ninze oPawulo eyasuukire omutume, tirwakusalawo kwa muntu omoiza ooba okw'ekibbubbu ky'abantu neye lwa kusalawo kwa Yesu Kurisito, na Kibbumba oItewaiswe, eyazuukizire oYesu oyo omu bafu.

² Nze n'aboluganda bonabona abendi nabo, tuwandiikira amakanisa gonagona agali omu kitundu ky'e Galatiya.

³ OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito, eyeewaireyo okufa ayezye okutununula omu babbibibi abantu ebibakola, babakwatire ekisa era babawe eidembe.

⁴ Mumaite muti oKurisito oyo yeewaireyo okufa olw'ebikole ebibbibibi byaiswe, kaisi atununule okuzwa omu babbibibi abantu ab'omulembe gunu ebibakola, olw'okubba oKibbumba waiswe era oItewaiswe atyo weyatakire.

⁵ Era oKibbumba oyo tumuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

Mpaawo Mawuliro aMasa agandi

⁶ Neye inywe bainange mummalire enziiri oku mutwe! Ekyo kityo olw'okubba omu kaseera akatyayi kati nga mumalire okwikirira,

nampanu muzwire kwoyo eyabeetere okwiza okubba omu kisa, tete ni muwlisisya aMawuliro agandi.

⁷ Omu butuuce obunyere, mpaawo Mawuliro aMasa agandi, wazira waliyo abantu abamo ababaleyerya, nga bagezyaku kuliibya Mawuliro aMasa agakwata oku Kurisito.

⁸ Neye era n'owetubba nga niiswe, n'owaabba malaika okuzwa omwigulu, n'aiza n'alaabba egimuli aMawuliro agayawukana n'aago agetwabakobeire, awomeire kumubonereza emirembe n'emirembe.

⁹ Era ng'owetwabakobeire omu kusooka kankiiremu nti: Owewabangawo alaabba egimuli amawuliro agayawukana kwago agemwamalire okwikirirya, awomeire kumubonereza emirembe n'emirembe.

¹⁰ Nze tinkolerera bantu kunsima, neye oKibbumba gunkolerera nti ansiime. Era tingezyaku kusangaalya bantu olw'okubba timpezya kusangaalya abantu ni nsigala nga ndi muweererya wa Kurisito.

Obwezye bwa Pawulo omutume

¹¹ Aboluganda, kinu mukimanye muti aMawuliro aMasa agenalaabire egimuli tigazwa eeri bantu-buntu.

¹² Tinagasunire kuzwa ku muntu, era mpaawo kadi moiza eyagan-jegeserye, okutoolaku oYesu Kurisito onyere niiye eyagambiikuliire.

¹³ Mwawuliire ng'oweneebityanga, nga nkaali nsengererya ediini y'eKiyudaaya, era mwawuliire ng'owenayiigaaniry eino amakanisa ga Kibbumba, nga ngezyaku okugajigirica.

¹⁴ Omu kubba n'eiganyi ery'okukwata obulombolombo bw'abazeiza baiswe, nabbaire nga nkira aBayudaaya abainange ab'omwolo gwange bonabona.

¹⁵⁻¹⁶ Neye ekiseera kyatuukire oKibbumba n'asalawo okumbiikulira oMwanawe kaisi mpezye okulaabba ebimukwataku eeri abantu aBatali Bayudaaya. Ekyo yabbaire yakitegekere ira nga nkaali n'okuzwa omu kida kya mama, nannonda olw'ekisaakye. Awo oweyambiikuliire oMwanawe, mpaawo gunebwiryeku nti nkole ntya, bbe.

¹⁷ Era tinagezerye kadi kuniinaniina okwaba e Yerusaalemi eeri abo abansookere okubba abatume nti banjegesye, wazira nayabire mu kitundu ky'e Buwalabbu, kaisi oluzwanyuma ni njira e Damaasiko.

¹⁸ Kaisi oweabitirewo emyanka misatu, ng'oKibbumba amalire okumbiikulira oYesu, naniinaniinire ni njaba e Yerusaalemi okubona omutume oPeetero, ni mmala naye enaku ikumi na itaanu.

¹⁹ Eeyo naboineyo n'omutume oYaakobbo omuganda wa Musengwa waiswe oYesu neye abasigaireyo tinababoineku.

²⁰ Nkakasa omumaiso ga Kibbumba nti ebimpandiika ebyo by'amazima, mpaamu ekimbeyesyamu naire.

²¹ Owenairire okuzwa e Yerusaalemi nayabire mu bitundu by'e Siiriya n'omu Sirisiya.

²² Era ab'ekanisa gy'omu Buyudaaya, babbaire tibambonangaku,

²³ wazira bawuliranga-buwuliri bifumo bati oyo eyatuyiigaanianga eira, okuti akoba abantu baikirirye ekyo ekiyagezyangaku okujigirica.

²⁴ Era ni bawuuja oKibbumba okulwange.

2*Opawulo n'abatume abandi*

¹ Oluzwanyuma nga wabitirewo emyanka ikumi neena, tete nani-inaniinire ni njaba e Yerusaalemi, aamo n'oBbalunaba, era ni ntwala n'Otito.

² Naabireyo olw'okubba oKibbumba yandagire ati ndi n'okwabayao. Era Owenatuukire eeyo ni nkobera abaikiriry a bonabona ababbairewo ebintu oKibbumba ebiyakolere omu bantu aBatali Bayudaaya. Oluzwanyuma natyaimo omu lukiiko n'abeekubbemberi bonkani omu kyama, ni mbasonzolera aMawuliro aMasa agendaabba eeri abantu aBatali Bayudaaya. Ekyo nakikolere olw'okutataka wabbeewo abantu abalwanisy a omulimo ogunabbaire nkolere n'ogunabbaire njaba okukola, demba ni gunfa ninguzwaku bwereere.

³ OTito ogunabbaire naye, newankubbaire nga yabbaire Muyonaani, abeekubbemberi abo ab'e Yerusaalemi tibamukakire okukomola.

⁴ Eky'okwaba e Yerusaalemi kyaizirewo olw'okubba wabbairewo aboluganda ab'obubbeyi abaizire omu kibuga ky'Antiyokiya ni beibbirira ni batwekubbiriryamu. Baizire okukeeta eidembe erituli nalyo eeri amateeka olwa kwikiriry oKurisito oYesu, nga bataka okutwirya omu bugalama bw'amateeka g'ekiyudaaya.

⁵ Abo titwabagondeireku kadi katyayi kati nga tulwanirira okubona nga musigalya aMawuliro aMasa nga matuuce.

⁶ Abo ababbaire beekubbemberi abakirifuma e Yerusaalemi tibabbaireku n'ekibongera oku njegesy yange. Aate owebituuka oku bukwenda bwa Kibbumba abeekubbemberi abo ekibabbaire, kyabbaire nga tikikulu ino olw'okubba oKibbumba iye talingirira mboneka ya muntu ey'oku ngulu.

⁷ Cooka abeekubbemberi abo baboine ng'oKibbumba yankwatisirye omulimo ogw'okulaabba aMawuliro aMasa eeri abantu aBatali Bayudaaya, era ng'oweyakwatisirye oPeetero ery'okugalaabba eeri aBayudaaya.

⁸ Baboine ng'oKibbumba eyabbaire akola n'oPeetero okuteekawo ebibbul bya baikiriry omu Bayudaaya yabbaire ng'akola na nze omu ngeri enanyere eyo okuteekawo ebibbul bya baikiriry omu bantu aBatali Bayudaaya kadi.

⁹ Kale oYaakobbo, n'oKeefa n'oYokaana abo ababbaire bakirifuma era abebatwala okubba empango gy'amakanisa, owebaboine omulimo ogunasunire, ni batusima ino, nze n'oBbalunaba era ni batulaga okutaka n'okubba ekintu ekimo. Ni twikirizagana nabo tuti ibo balaabbe eeri aBayudaaya, iswe tulaabbe eeri abantu aBatali Bayudaaya.

¹⁰ Wazira batusabire twebukiryenge okulabirira abantu abadoobi, era ekintu ekinabbaire nteekaku ino eiganyi.

Opawulo ananya oKeefa

¹¹ Lumo oKeefa oweayaizire okucaala omwAntiyokiya, namunenyere Iwatu olw'okubba yabbaire nakimo timutuuce.

¹² Oweyabbaire nga yankatuuka yabbaire nga tafaayo okubba aamo era n'okuliira aamo n'abaikiriry aBatali Bayudaaya. Neye aBayudaaya owebaizire okuzwa eeri oYaakobbo omu Yerusaalemi, oPeetero ni yeeyabula oku baikiriry aBatali Bayudaaya nga tataka

kulya nabo. Yakolere ekoy olw'okutya okunyiigisya aBayudaaya abo abakoba bati omuntu ali n'okukomola kaisi n'abba mwikirirya omuntuuce.

¹³ ABayudaaya abandi bona ni bamwegaitaku omu bunanfunsibwe, era ni batwaliryamu n'oBbalunaba yena.

¹⁴ Kale Owenaboine nga bali kuliibya amazima agali omu Mawuliro aMasa ni nkoba oPeetero nga tuli omumaiso gaawe bonabona nti, "Iwe newankubbaire ng'oli Muyudaaya, neye tokuma amateeka gonagona ag'ekiyudaaya. Atyanu tete oyezya otya okukaka aBatali Bayudaaya okukwata amateeka g'ekiyudaaya?"

Abantu bonabona balokoka lwa kwikirirya

¹⁵ Iswe batubyaire nga tuli Bayudaaya, tituli bantu b'amawanga agandi abebatwala bati bantu abakola ebibbibibbi.

¹⁶ Neye tumaite tuti omuntu tayezya kusuuka oyo oKibbumba ogwasima olw'okutuukirirya ebyo aMateeka ebegalagira, wazira lw'okwikirirya Yesu Kurisito. Niikyo lwaki swena abananyere twaikiriye Yesu Kurisito kaisi tusuuke abo oKibbumba abaasiima olw'okwikirirya oKurisito, neye tirwokukola ebyo aMateeka ebegalagira, olw'okubba mpaawo muntu oKibbumba ogwayezya okusiima olw'okukola Mateeka ebegalagira.

¹⁷ Atyanu aBayudaaya batubona ng'abantu abali omu kibbikibbi olw'okubba twaikiriye oYesu Kurisito era ni tutakwata amateeka g'ekiyudaaya. Olwo ekoy kiraga kiti oKurisito aleetera bantu kukola kibbikibbi? Kadi katyayi kati!

¹⁸ Neye omuntu owaatandiika okwombeka obuyaaka ekintu ekiyavunirewo eira oyo abba niiye agwire omu kibbikibbi.

¹⁹ Zena nabbaire omu kusooka mu busibe omu Mateeka ga Musa, neye owebansindibwire okuzwa omu mateeka nago awo ni mba mwomi eeri oKibbumba.

²⁰ Obwomi bwange obw'omu mubiri babukomereire oku musalabba okubita omu Yesu. Kale atyanu nze tindi mwomi kulwange neye oKurisito aali mu nze niiye omwomi mu nze. Obwomi obundinabwo omu mubiri, ndinabwo lw'okwikirirya Mwana wa Kibbumba, eyantakire, ni yeewaayo okufa okulwange.

²¹ Tintaka okwonoonesya ekisa kya Kibbumba bwereere. Olw'okubba owekibba nti abantu basuuka abo oKibbumba abaasiima lw'okukwata Mateeka ebegalagira, awo oKurisito abba yafeereire bwereere.

3

Mateeka ooba kwikirirya?

¹ Inywe ab'e Galatiya abeebitya ooti bantu abasirusiru, Muli ooti bantu abaloge? Timwebukirya nga nabasonzoleire ni mubona nakanani lwaki oYesu Kurisito bamukomereire oku musalabba.

² Aale kaamo munkobere kinu, inywe abakoba muti mumaite bingi, mwasunire oMwoyo oMutukulye lwa kutuukirirya biibyo aMateeka g'ekiyudaaya ebegalagira, ooba lwa kwikirirya Mawuliro aMasa agemwawuliire?

³ Mutaka kubba ooti mubula malabuki? Inywe abatandiikire obwomi bw'okwikiriry n'amaani ga Mwoyo oMutukulye, tete atyanu mutaka mumaliriry nga mwabira ku biseego by'abantu abo abataka mukomole?

⁴ N'okugadya okubabagadirye olw'okwikiriry oYesu dala mutaka kubbe kwa bwereere?

⁵ Kaisi oKibbumba abawa oMwoyo oMutukulye era nakola n'ebiyewunyo mwinywe, abikola lwa kubba kiti mutuukiriry biibyo aMateeka ebigalagira, ooba lwa kubba kiti mwawuliire ni mwikiriry aMawuliro aMasa?

⁶ Museege oku byatuukire oku zeiza waiswe omu kwikiriry, olbbulaimu. EKiwindiike kikoba kiti, "Olbbulaimu yaikiririire mwebyo oKibbumba ebiyamusubizire, n'olw'ekikole ekyo n'amubala okubba atuukiriire."

⁷ Kale mwekyo mumanye muti abantu abaikiriry omu Kibbumba niibo abaana ba Ibbulaimu.

⁸ Cooka omu Biwindiike babbaire bamalire okulengera ebyaba okubbaawo omumaiso ni bawandiika bat i oKibbumba yalitoolaku aBatali Bayudaaya omusango lw'okwikiriry kwabwe. Kiri mu Kiwindiike ng'oKibbumba akobera olbbulaimu aMawuliro aMasa ati, "Naliwa amawanga gonagona enkabi nga mbita mu baizukulubo."

⁹ Ekyo ni kiraga kiti bonabona abali n'okwikiriry basunira aamo enkabi n'olbbulaimu eyabbaire n'okwikiriry.

¹⁰ Waliwo eKiwindiike ekikoba kiti, "Nabuli atatuukiriryenge amateeka ganu gonagona ng'owebagawandiikire, yasunanga ekiraami." Neye tkiyezyeka omuntu okutuukiriry amateeka natagotakuumu. Kale bonabona abagezyaku okusuna obutuukiriry nga babita mu kukwata mateeka g'ekiyudaaya babba ansi w'ekiraami.

¹¹ Kiri lwatu kiti mpaawo muntu oKibbumba ogwasiiima olwa kukwata biibyo aMateeka ebigalagira, olw'okubba eKiwindiike ekindi kikoba kiti, "Omutuukiriry yaabbanga mwomi lwa kwikiriry."

¹² Neye aMateeka igo tigakolera ku kwikiriry. Aate, eKiwindiike ekindi kikoba kiti, "Buli atuuukiriry ebyo aMateeka ebigalagira, yaabbanga mwomi mwigo."

¹³ OKurisito yatununwire, n'atutoola omu kiraami ekiiza lw'aMateeka, oweyasuukire ekiraami okulwaiswe ng'ekyo yakikolere owebamukomereire oku musalabba olw'okubba eKiwindiike kikoba kiti, "Buli ogubayanika angulu oku kisaale abba ansi w'ekiraami."

¹⁴ OKurisito yatwaire ekiraami ekyo okulwaiswe kaisi enkabi oKibbumba egiyasuubizire olbbulaimu giize eeri aBatali Bayudaaya olwa Kurisito oYesu, era kaisi olw'okwikiriry, tusune oMwoyo oMutukulye ogubasuubizire.

AMateeka tigadibya ebibasuubizire

¹⁵ Aboluganda, oleke mbawe ekyokuboneraku omu nkola ey'abantu eya bulijo. Omuntu owaamala okukola ekiraamo n'akikakasa, mpaawo muntu ogubaikiriry okukitoolawo ooba okukyongeramu ebintu ebiyaaka. Era wekiri n'omu nsonga eginkoba.

¹⁶ OKibbumba yakolere ekisuubizo eeri olbbulaimu n'eeri omwizukuluwe. EKiwindiike tikikoba kiti, "Era n'eeri abaizukulube," nga

kitumula ku bantu abangi, neye kikoba kiti, "N'eeru omwizukuluwe," nga kitumula ku muntu moiza, era niiye oKurisito.

¹⁷ Ekinkoba niikyo kinu nti oKibbumba yakolere ekisuubizo era n'akikakaty a eeri olbbulaimu ati yaliwa abantu bonabona enkabi ng'abita mu mwizukulu wa Ibbulaimu. Amateeka agebongeirewo nga wabitirewo emyanka 430, tigeezya kudibya ekisuubizo kidi kaisi igo ni gabba niigo omu babita okuwa abantu enkabi.

¹⁸ Aale atyanu abba ng'awa enkabi kubita mu Mateeka, kitegeeza kiti tabita mu kisuubizo kidi; neye tiniyi owe kiri kityo olw'okubba oKibbumba yawaire olbbulaimu enkabi ng'abita mu kisuubizo.

¹⁹ Omuntu ayezya okwebuulya ati, "Kaisi tete aMateeka gagasa niki?" Bagateekerewo nga ga kaseera-buseera, kubbeera abantu olw'eibbengo eryabbaire omu bantu okubalungamya paka ng'omwizukulu wa Ibbulaimu ogubakoleire ekisuubizo aizire.

Era amateeka ago abamalaika niibo abagakwatisirye onaabbi oMusa, iye oMusa nakola ng'omutabagania.

²⁰ Tumaita ng'omutabagania akola gw'okubbeera mba ibiri okutuuka okukutegeeragana neye oKibbumba iye yakoleire olbbulaimu ekisuubizo ng'abula lubba olwateesa nalwo neye nga moiza.

Eki gendererwa ky'a Mateeka

²¹ Ogondi ayezya okwebuulya ati, "Olwo aMateeka galwanisya ebyo oKibbumba ebiyasubizire?" Kadi katyayi kati. Amateeka masa neye tigawa obwomi. Singa niigo agezya okuleeta obwomi obutawaawo, abantu bankubbaire basuna obutuukirirye lwa kukwata mateeka.

²² Neye eKi wandiike kikoba kiti ekibbikibbi kifuga abantu omu kyaloo kyonakyona, kaisi abasuna ekibasubizire bakiwenge baabo abaikirirya, era nga bakibawa lw'okwikirirya Yesu Kurisito.

²³ Okwikirirya owe kwbbaire kukaali kwiza, aMateeka gatuku-umanga nga tuli babbowe paka okwikirirya owe kwaizire.

²⁴ Ekitegeeza kiti aMateeka gatukuumakumireku paka oKurisito owe kwaizire, kaisi tubbe batuuce lw'okwikirirya.

²⁵ Neye atyanu okwikirirya ng'owe kwaizire, titukaali tuli ansi w'eifuge ly'omukuumi.

²⁶ Olw'okwikirirya, nywenanywena muli baana ba Kibbumba okubita omu Kurisito oYesu,

²⁷ olw'okubba inywe nywenanywena abebabatizire omu liina lya Kurisito, mwazwaire oKurisito.

²⁸ Tiwakaali waliwo enjawulo aakati w'o Muyudaaya n'ow'eigwanga erindi, n'akati w'omugalamu n'omuteere, n'akati w'omusaiza n'omukali. Nywenanywena muli kintu kimo omu Kurisito oYesu.

²⁹ Aale ng'owemuli aba Kurisito, muli baizukulu ba Ibbulaimu, era mwalisuna ekyo oKibbumba ekiyasubizire.

4

¹ Atyanu oleke mbawe ekyokuboneraku kinu ekiti; omusika owaabba ng'akaali mwana mutomuto, tibamwabula oku mugalama, newankubbaire ng'ebintu bya iteeye byonabyona owe yalikula yalibba niiye onyerebyo.

² Abba mu ngalo gyu bakuzaabe paka ekiseera oiteeye ekiyalagiire owekyaliwaaku.

³ Kale tutyo swena, owetwabbaire tukaali tuli batobato omu by'omwoyo, twabbaire bagalama abali ansi w'eifuge ly'emizimu eg'yoku kyaloo kunu.

⁴ Neye ekiseera owekyatuukire, oKibbumba n'atuma oMwanawewe ni bamubyala-bubyali, era nga bamubyala mu Bayudaaya, abantu oKibbumba abeyawaire aMateeka.

⁵ Yaizire omu ngeri eyo kaisi anunule abo abali ansi w'eifuge ly'aMateeka, olwo tusuuke baana ba Kibbumba.

⁶ Era olw'okubba tuli baana ba Kibbumba, kagira atuma oMwoyo w'oMwanawewe, omu myoyo gyaiswe. OMwoyo oyo ayeta ati, "Abba," amakulu gaakyo gati, "Bbaabba!"

⁷ Aale atyanu tokaali mugalama, wazira oli mwana, era owoobba ng'oli mwana, oKibbumba yalikuwa ebyo ebyawa abaanabe.

OPawulo n'ab'e Galatiya

⁸ Eira mwabbaire timumaite oKibbumba, n'olwekyo mwabbaire bagalama b'ebifaananyi.

⁹ Neye atyanu ng'owemumaite oKibbumba, ooba kankobe nti oKibbumba ng'owabamaite, tete mwiraayo mutya e nyuma okuweererya emizimu igyo eminifu era egitagasa? Era mutaka giiremu okubafuga?

¹⁰ Mpulira mbu mukulya enaku, n'emyeri, n'ebiseera, era n'emyanka.

¹¹ Kiboneka omulimo ogunakolere mwinywe namumire-bumumi maani!

¹² Aboluganda, mbegairira mubbe ooti ninze, nga timukolera oku mateeka n'enkola y'ebintu ebiri omu kyaloo, nga zena owenasuukiire nakimo ooti niinywe Owenabbaire eeyo nga mbulaku Mateeka ooba bulombolombo obwenkwata. Mubula kabbikabbi akemwankolere;

¹³ Mumaite muti nze okulwala niikyo ekyansunisiryre enkabi ni ndaabba egimuli aMawuliro aMasa omulundi ogwasookere.

¹⁴ Era newankubbaire nga nabakaluubiriire olw'obulwaire bwange, neye timwambitiryemu amaiso, ooba okunesandulya. Wazira mwansangaaliire ng'owemwakasangaaliire omalaika wa Kibbumba, era ng'owemwakasangaaliire oKurisito oYesu.

¹⁵ Mwabbaire n'okusima kunene ino omu kiseera ekkyo. Tete eisangaalo lyanywe eeryo lyairire lyaba yaina? Nze onyere mpezya n'okubaijululaku nti singa kyabbaire kyezyeka, olw'okutaka okumwabbaire nakwo nga mwezya n'okwetoolamu amaiso gaanywe ni mugampa.

¹⁶ Atyanu ninze onyere oyo dala nsuukire omulabe waanywe olw'okubakobera amazima?

¹⁷ Abeegesi b'aMateeka balaga ino bati bali n'eiganyi okubabbeera, neye ng'ebibakola tibabikola lwa busa bwanywe. Ekibataka niikyo okubatoola ku nze, mwire oku lubba lwabwe.

¹⁸ Tingaine, kisa owemubba n'eiganyi okukola ebintu. Neye kitaka ebintu ebimuteekaku eiganyi ni bibba bintu ebisa era ni mubiteekaku eiganyi omu biseera byonabyona; abba nga ndi na inywe ooba nga mbulawo.

¹⁹ Inywe ebibbuuta byange, nga muntuukirye oku bulumi tete ooti bulumi bwa mukali abyala, nga neerwanaku okubona nga muli omu bwomi obulaga buti oKurisito ali mwinywe.

²⁰ Neegomba ooti atyanu mbe eeyo egimuli njezye okutumula omu ngeri eyeetaagisya olw'okubba nti atyanu munsobeire.

Ekyokuboneraku eky'Agali n'oSaala

²¹ Munkobere inywe abataka okubba ansi w'eifuge ly'aMateeka. Timuwulira aMateeka ga Musa ekigakoba?

²² Bakiwandiikire bati olbbulaimu yabbaire n'abaana babiri. Omoiza yamubyaire mu mukali omugalama, ogondi mu mukali omukulu atali mugalama.

²³ Ow'omugalama bamubyaire mu ngeri ya bulijo. Neye iye ow'omuteere bamubyaire lwa kusuubiza kwa Kibbumba.

²⁴ Atyanu ekyo nkireetere ooti kikoiko. Abakali abo ababiri niigyo eNdagaano eibiri. Emoiza oKibbumba yagikoleire ku lusozi oSinaayi n'agiwa oMusa, niyo ebyala abaana ab'obugalama. Endagaano eyo niiye omukali Agali.

²⁵ Agali oyo dala afaanana n'oLusozi oSinaayi, oluli omu Buwalabbu. Era alaga bantu abali omu Yerusaalemi ekiriwo n'olwatyanu lunu, olw'okubba ikyo n'abantu baakyo bali mu bugalama bw'aMateeka.

²⁶ Neye oYerusaalemi oodi ow'omwigulu iye muteere, era ikyo niikyo omawaiswe, iswe abebabyaire okubita omu kisuubizo.

²⁷ Bakiwandiikire bati:

"Osangaale iwe omugumba

era onambula mwana;
okubbe olukero olw'amaani
iwe atalumwangaku kubyala.

Ekyo kityo olw'okubba omukali ogubalekerewo,

ali n'abaana bangi
okukiraku oyo aali n'oibaaye."

²⁸ Kale inywe aboluganda, muli ooti Isaka, muli baana abebabyaire olw'ekisuubizo kya Kibbumba, ng'oIsaka oweyabbaire.

²⁹ Era okufaanananaku ng'owekyabbaire omu kiseera kidi, oyo ogubabyaire omu ngeri eya bulijo, weyayiigaanianga ogubabyaire olwa Mwoyo wa Kibbumba, n'atyanyu wekiri.

³⁰ Neye eKiwindiike kikoba kitya oku bif a bifa oku mbeera ey'okukoonagana kwa babiri? Kikoba kiti, "Obbinge omugalama n'omwanawee, olw'okubba omwana w'omugalama tiyalisikira ebintu bya iteeye aamo n'ow'omuteere."

³¹ Aale atyanu, boluganda, iswe tituli baana ba mukali omugalama, wazira b'oodi omuteere.

5

Mukalangukire omwidembe

¹ OKurisito yatusindibwire kaisi tubbe b'eidembe. Kale mukalan-guke, kaisi tibabasiba tete omu kijooko ky'obugalama.

² Aale mubone, nze oPawulo mbakoba nti owebabakomola, kitegeeza kiti oKurisito abulaku ky'abagasa.

³ Era nkobera buli muntu ogubakomola nti atekwa n'okutuukirirya ebyo byonabyona aMateeka ebegalagira.

⁴ Inywe abataka okubba abantu oKibbumba abaasiima olw'okutuukirirya ebyo aMateeka ebegalagira, mwesalireku okuzwa oku Kurisito, era mwetoire oku kisa kya Kibbumba.

⁵ Neye iswe oMwoyo wa Kibbumba atukakasa ati oKibbumba yalitubala ng'abantu abaasiima, era ekyo kitukuumirira olw'amaani ga Mwoyo wa Kibbumba akolera omu kwikirirya kwaiswe.

⁶ Owetubba nga twegaitire aamo n'oKurisito oYesu, okukomola ooba okutakomola tikikulu. Ekikulu niikyo okwikirirya, ng'okwikirirya okwo kweragira mu kutaka oKibbumba n'abantu abainawo.

⁷ Omu biseera by'enyuma mwabbaire nakusani omu bwomi bwanywe obw'omu mwoyo. Naani tete eyabateekeremu ebiseego ebibacaamya ni mutagondera amazima?

⁸ Okubabeegeererya okwo, tikwa Kibbumba abeeta.

⁹ Ng'olugero owerukoba lutu ekizumbulukuca kibba kitontono kiti ni kisaalaanira omu mugaati gwonagwona.

¹⁰ Neye oMusengwa ampa obugumu ati timwakwate ebibono by'abantu abandi neye mwatwala ninze ebimbakoba. Era oKibbumba yalibonereza abo ababadambya n'ebibono ebindi naabba naani naabba naani.

¹¹ Neye nze, boluganda, singa mbaire nkaali njegesyा abantu nti okukomola kwetaagisyा, aBayudaaya bandibbaire banjiigaaniryा niki? Neye olw'okubba njegesyा bifa ku musalabba, niikyo ekigira ni bancaawa.

¹² Nankatakire abo ababatiringania bati mukomole ibo abananyere tibakoma ku kukomola neye babalaawe-bulaawi!

¹³ Boluganda, inywe babeeterere kubba b'eidembe. Neye mugenderere kaisi timwaira tete ni mukolesya eidembe eeryo kwira mu kubba ansi w'eifuge ly'okwegomba kw'omubiri, wazira mutakanganenye, era buli moiza abbenge muweererya w'omwinaye.

¹⁴ Amateeka gonagona bagatuukiririrya mu kiragiro kimo ekikoba kiti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere."

¹⁵ Aale owemubba nga mulumyangana omu bibono byanywe, mwekuume, demba ni mwejigirica.

OMwoyo oMutukulye n'ebikole by'omubiri

¹⁶ Neye nkoba nti musengereryenge oMwoyo oMutukulye, awo niliwo owemutatuukiririrya ebyikole omubiri ebiligwegomba.

¹⁷ Ebyo omubiri ebiligwegomba birwanagana n'ebyo oMwoyo oMutukulye ebyataka. Kaisi tete ebyo oMwoyo oMutukulye ebyataka, birwanagana n'ebyo omubiri ebiligwegomba. N'ekizwamu, ni muteezya okukola ebyo ebimutaka.

¹⁸ Neye owemwasengereryanga oMwoyo oMutukulye, awo nga timukaali mubba ansi w'eifuge ly'aMateeka.

¹⁹ Ebikole by'omubiri bimanyikaine kusani ino. Era niibyo binu: Obulendi, n'okwegaita omu ngeri etali y'obutonde, n'ebikole ebyobwemu,

²⁰ n'okusinza ebifaananyi, n'okuloga, n'endibo, n'oyombo, n'engongi, n'obusungu, n'empaka, n'okutakolera aamo, n'okweyabulayabulamu,

²¹ n'eitima, n'obuteemeere, n'okubinuka omu binyumo, n'ebindi ebiri ooti biibyo. N'atyanu nnyongera okubalabula, ng'owenabalabwire omu kusookesy, nti abo abakola ebifaanana ooti biibyo, tibalibba na mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba.

²² Neye oMwoyo oMutukulye aleeta kutaka, n'eisangaalo, n'eidembe, n'okuguminkiriza, n'ekisa, n'obusa, n'obwesigwa,

²³ n'obuwombeeki, n'okwegendereza. Ebyo bibulaku iteeka eribyakanisy.

²⁴ Era abo aba Kurisito oYesu, babba ooti bakomereire oku musal-abba omubiri gwabwe n'obuluvu bwagwo, n'okwegombwa kwagwo.

²⁵ Abba ng'oMwoyo oMutukulye niiye atuwa obwomi, oMwoyo oMutukulye niiye abbe atufuga.

²⁶ Titwenyumirizanga, ooba buli moiza okusosonkererya omwinaye, n'okumukwatira engongi.

6

Mubbeeranganenge omu bigosi

¹ Aboluganda, owewabbangawo omwikirirya agwire omu kibbikibbi, inywe ab'amaani omu kwikirirya olw'okulungamya kw'oMwoyo oMutukulye, mubbeerange omuntu oyo mpola mpola n'eiwooyo. Neye mwekuumenge, demba oyo abbeera omwinaye yena n'agwa omu kibbikibbi ekinyere ekyo.

² Mubbeeranganenge omu bigosi, olw'okubba owemukola mutyo, mubba mutuukirirya eiteeka lya Kurisito erikoba liti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'owweetaka iwe onyere."

³ Omuntu oweyeetwala ati mukulu ino okukiraku abandi neye nga takuuma eiteeka lya Kurisito, abba yeebbeya yenkan olw'okubba abba abula bukulu obwali nabwo.

⁴ Omu kifo ky'okwegerya oku bantu abandi buli moiza apimenge ebiseego era n'ebikolebye okubona nga bisa. Olwo kaisi n'ayezya okwewuuja ku lwa bikole ebibye, neye nga tiyeegeragerania na muntu gondi.

⁵ Ekyo kityo lwakubba buli moiza ali n'okwefaa ku yenkan okusigala ng'ali omu bwomi obwo oKibbumba obwasiima.

⁶ Oyo ogubeegesy ekibono kya Kibbumba, atoolenge oku bintu ebyali nabyo, n'awaaku oodi amwgesesy.

⁷ Omuntu yenayena tiyeebbeyanga, olw'okubba omuntu tayezza kutala oKibbumba kaisi nandi n'asuna okumunenya era omuntu asuubirenge kusuna bintu ebifaanana n'ebyo ebyakola.

⁸ Omuntu atafaayo oku bintu bya Kibbumba neye n'amalira obwomi ku kukola bikole ebibbibibbi eby'omubirigwe, omu bikole by'omubiri muyalikungulira okufa. Neye oyo amalira obwomibwe mu kukola bikole oMwoyo oMutukulye ebyasiima, omu bikole by'oMwoyo oMutukulye muyalikungulira obwomi obutawaawo.

⁹ N'olwekyo titwadomba okukolanga ebintu ebisa, olw'okubba owetutairirira, ekiseera kyalituuka ni tukungula amakungula amasa.

¹⁰ Kale buli owetusunanga akakisa, tukolerenge abantu bonabona ebintu ebisa, eino eino abo abetuli nabo aamo omu kwikirirya.

Okubuulirira n'okuseebula

¹¹ Atyanu mubone aganyukuta owegali gabba nga mpandiika n'engalo eyange omu kitundu kinu ekisembayo.

¹² Abantu abo abataka okweraga olw'ebintu ebibakola oku mibiri gyabwe, niibo abagezyaku okubakaka okukomola. Ekyo bakikola kaisi nambu aBayudaaya tibabaiigaania ibo ng'owebatuyiigaania iswe olw'okulaabba aMawuliro aga musalabba gwa Kurisito.

¹³ Aate n'abo abakomole nago, tibakwata ebyo aMateeka ebigalagira, wazira bataka-butaki mukomole, kaisi ibo beewaane batu niibo abagirire ni mukomola.

¹⁴ Neye aate nze tinjaba kwewuuja olw'ekintu ekindi kyonakyona, okutoolaku olw'omusalabba gwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito. Era olw'okwikirirya omu kufa kwa Yesu oku musalabba, ebintu by'ekyalo bibula ekibinkolaku oku bwomi bwange, era n'ekyalo kyona kimbona ooti ndi muntu omufu egyekiri.

¹⁵ Omuntu okubba omukomole ooba okutabba mukomole tikikulu, wazira ekyetaagisy, omuntu kubba oyo oKibbumba ogwasiima, niikyo okusuna obwomi obuyaaka okuzwa eeri oKurisito.

¹⁶ Era nsaba nti eidembe n'okusaasira babbenge oku bantu ba Kibbumba, abo bonabona abasengererya ekiragiro ekyo ekinkobere.

¹⁷ Okuzwa atyanu tintaka muntu kadi moiza andeyerye olw'okubba ndi n'enkozu oku mubiri gwange olw'okuweererya oYesu neenu abo ababadambya bagibula.

¹⁸ OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge ekisa inywe, boluganda. Amiina.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'EFEESO Enyanjula

Ebbaluwa eeri ab'Efeeso, bagiwandiikire mu kiseera ekibawandiiki iremu eedi eeri ab'e Kolose. Bateeberereza bati bagiwandiikire oti-so mu mwanka gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito. Omuwandiiki iye onyere yeeyanjula ati niiye omutume oPawulo (1:1). Era oPawulo yawandiikire ebbaluwa eenu ng'ali mu mabbuusu (3:1; 4:1; 6:20). Era n'agiwa Tukiko okugimutwalira oweyabbaire ng'ayaba okucaalira ekanisa ey'omwEfeeso (6:21-22).

Efeeso kyabbaire kibuga kinene, era niikyo ekyabbaire ekibuga ekikulu eky'aBalooma ab'omwitwale ly'Asiya oMutono. Ekibuga ekyo, babbaire bakimaite ino olw'eYeekaalu yaabwe egibabbaire bawongere eeri onkuni owa Bayonaani omukali ogubeetanga bati Aluteemi (Bik 19:23-31). Ekanisa omwEfeeso yabbaire etandiikire n'amaani neye oluzwanyuma n'ewola (Bil 2:1-7).

Omukitundu ekisooka eky'ebbaluwa eenu, oPawulo asonzola engeri oKibbumba egiyalonderemu abantube, era n'engeri egyptalokolamu omu bikole byabwe ebibbibibbi okubitira omu Yesu Kurisito. Ager-aagerania ekanisa oku mubiri, n'oKurisito nga niiye omutwe, era oku kwombeka alaga oKurisito ng'eibbaale erikulu erisiba ensonda. Omukitundu ekyokubiri omu bbaluwa eenu, oPawulo awa ebiragiro ebirungamya oku kubba omu bwomi bwa bukurisitaayo.

Engeri egibyecaanamu

1. OPawulo yeeyanjula era asugirya ab'Efeeso (1:1-2).
2. OPawulo asonzola enkolagana y'ekanisa n'oKurisito (1:3-3:21).
3. OPawulo awandiika engeri aBakurisitaayo egibateekwa ok-webyityamu (4:1-6:20).
4. OPawulo awa entumulaye emaliirirya (6:21-24).

¹ Ninze oPawulo, oKurisito oYesu oguyalondere okubba omutume era okusinzirira ku kutaka kwa Kibbumba. Mpandiikira abatuukirirye, era abeesigwa eeri oKurisito oYesu, [abali omu kibuga ky'Efeeso.]*

² OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babakwatire inywe ekisa, era babawe eidembe.

Enkabi gy'omwoyo egiri omu Kurisito

³ Twebalye oKibbumba era olteeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, eyatugabiire nabuli nkabi gyonagyona egyptomwoyo egizwa omwigulu olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito.

⁴ OKibbumba, nga n'ekyalo bakaali kukibbumba, yabbaire amalire ira okutulonda tubbe bantube nga tuli ekintu ekimo n'oKurisito, tubbe bantu batukulye, era abanambulaku kyokubanenya omumaiso ga Kibbumba. Olw'okututaka,

⁵ iye yabbaire yakitegekere ira okutusuuca baanabe, ng'abitira omu Yesu Kurisito, ng'akikola mu kusiima n'okusalawokwe.

* **1:1 1:1** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukita. **1:1 1:1** Bik 18:19-21; 19:1

⁶ Ekyo yakikolere kaisi tumuwuujenge olw'ekisaakye einene, ekiyatukoleire nga titusaanira n'okusaanira, ng'abitira omu Mwanawe oyo ogwataka eino.

⁷ Olw'okubba oKurisito yafire n'asuka omusaayegwe okulwaiswe, niiyo engeri oKibbumba egiyatununwiremu era n'atusoniya ebibbibibi byaiswe, olw'ekisaakye ekibitiriri eino,

⁸ ekiyatubboomoleireku omu malabukige n'omu kumanyakwe.

⁹ Era oKibbumba, omu kusiimakwe, yatumanyikisirye ekyama ekiyabbaire abisire abantu ebbanga linene, eky'entegekaye egiyabbaire yategekere eira okugituukiriryा omu Kurisito.

¹⁰ Entegeka eyo oKibbumba yabbaire w'okugituukiriryा ng'ebiseera byayo ebiyalondere bituukire, niiye ey'okugaita aamo omu Kurisito ebintu byonabyona, ebiri omwigulu n'ebiri omu kyalo, kaisi oKurisito abbe niiye abifuga byonabyona.

¹¹ Omu Kurisito, oKibbumba yatulondere tubbe bantube. Ekyo oKibbumba yakisalirewo nyuma eedi omu ntegekaye olw'okubba iye akola ebintu byonabyona ng'onyere owaabba asiimire.

¹² Era ekyo kituwa iswe aBayudaaya, abantu abasookere okusuubira oKurisito, ni tuwuua ekitiisyaa kya Kibbumba.

¹³ Inywe nywena mwaingiire omu kubba ekintu ekimo n'oKurisito owemwawuliire era ni mwikiriryा ebibono eby'amazima, aMawuliro aMasa ag'okulokoka kwanywe. Mwaikiriirye oKurisito, era ekiraga kiti muli babe, oKibbumba yabateekerekoo akamanyiciryo, ng'abawa oMwoyo oMutukulye oguyasuubizire.

¹⁴ OMwoyo oMutukulye oyo niiye alibbooni akakasa ati, twalisuna ebyo oKibbumba ebiyatusuubizire, oku lunaku oweyalimala okununulira nakimo abantube, kaisi ni tuwuua ekitiisyakye.

Okusaba kwa Pawulo

¹⁵ N'olwekyo, okuzwa olunawuliire nti mwikiriryा oMusengwa oYesu, era nti mutaka abatuukiriryе bonabona,

¹⁶ tindekerangaawo okwebalya oKibbumba okulwanywe. Mbewebukiryा era ni mbasabira,

¹⁷ oKibbumba wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, oyo oItewaiswe owekitiisyaa, nti abawe oMwoyo oMutukulye okubageziwalya, era n'okubamanyikisya kusani oKibbumba.

¹⁸ Era nsaba nti emyoyo gyanywe gyeongeremu amalabuki, kaisi mumanye ebintu ebyo oKibbumba ebiyatusuubizire iswe abeyasucirye abantube, era mumanye n'obusuni obubitiriri obw'ebintu abatuukiriryе obubasuna.

¹⁹ Era nsaba oMwoyo abawe okumumanya amaanige amabitiriri, ago agakolera mwiswe abaikiriryा oKurisito. Amaani ago,

²⁰ nago gali ooti gaadi ageyakoleserye okuzuukiza oKurisito, era n'amutyamisya omwigulu, omu kifo ekikirira nakimo ekitiisyaa n'obwezye ng'aliraine oKibbumba.[†]

²¹ Era atyanu afuga emyoyo gyonagyona egifugira omwibbanga, egiri n'obwezye, n'amaani, kaisi timu bwomi bw'oku kyalo kunu bwonkani, neye n'obwo obwaba okwiza omumaiso.

²² OKibbumba yateekere ebintu byonabyona ansi w'obwezye bwa Kurisito, era n'amulonda okubba Musengwa wa buli kintu olw'okugasa ekanisa.

²³ Ekanisa eyo niigwo omubiri gwa Kurisito omulamba, tete nga yena onyere atuukiriryu byonabyona mu buli ngeri.

2

Okubba omu bwomi obuyaaka

¹ Inywe mwabbaire bantu abafu omu myoyo gyanywe olw'obujeemu n'olw'ebibbibibbi byanywe.

² Mwasengereryanga empisa embiibbi egy'abantu b'omu kyalo abataikiriryu oKurisito, era ng'oyo abafuga niigwo omwoyo omubbimubbi ogw'obwezye ogufugira omwibbanga, ogunyere ogwo atyanu ogufuga abantu abajeemera oKibbumba.

³ Mazima swenaswena twabbaire bajeemu nga ibo, nga twabira ku kwegomba kwaiswe okubbikubbi okw'omubiri, era nga tukola ebyo omubiri n'ebiseego byaiswe ebibitaka. Okufaanana ng'abantu abandi bonabona, swena era oKibbumba yabbaire ng'ateekwa-buteekwi okutubonereza.

⁴ Neye iye oKibbumba ow'ekisa ekibitiriri era atutaka eino,

⁵ owedwabbaire nga tufeereire omu bujeemu bwaiswe tutyo, oKibbumba yatuware obwomi obuyaaka obutawaawo olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito. Tutyo ni tusuna okulokoka lw'ekisa-busa kya Kibbumba.

⁶ OKibbumba yatuware okugabana oku bwomi obutawaawo obw'okuzuukira kwa Kurisito oYesu olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito era yatuware okutyama aamo n'oKurisito oyo omwigulu.

⁷ Yakolere ekyo atyo kaisi olwo, omu mirembe egyaba okwiza alage obusuni bw'ekisaakye ekibitiriri eino, ekyo ekiyatukwatiire okubitira omu Kurisito Yesu.

⁸ OKibbumba yabalokoire lw'ekisaakye olwa kwikiririryu omu Kurisito oyo. Iye okubalokola tikyazwire kuniinywe, wazira kinu kirabo kya Kibbumba.

⁹ Tikyazwire mu bikole byanywe ebisa, olwo kaisi tiwaabbaawo mutu yenayena eyewaana.

¹⁰ OKibbumba niyi onyere eyatukolere atyo, ati tubbe ekintu ekimo n'oKurisito Yesu, kaisi twezye okukolanga ebikole ebisa ebyo eira oKibbumba ebiyatutgekeire okukolanga.

Okubba ekintu ekimo omu Kurisito

¹¹ Kale mwebukiryenge ekimwabbaire omu biseera ebyabitire inywe abebabyaire ng'aBatali Bayudaaya, inywe nago aBayudaaya abebeeta bati, "batali bakomole" olw'okubba ibo beeeyeta bakomole, neenu obukomole bwabwe bwa bantu-buntu.

¹² Mwebukiryenge muti mwabbaire mubula nkolagana n'oKurisito, kale nga tibabalira omu bantu ba Kibbumba ab'eigwanga lya Isirairi. Era mwabbaire mubula mugabo omu ndagaano egirimu ebyo oKibbumba ebiyasuubizire abantube. Mwabbaire omu kyalo nga timumaite oKibbumba, era nga mubula suubi yenayena owokusuna obwomi obutawaawo.

13 Neye atyanu, olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito oYesu, inywe eira ababbaire e yala n'oKibbumba, babaleetere eeri oKibbumba olw'omusaaye gwa Kurisito.*

14 OKurisito oyo iye onanyere yatuleeteire eidembe, era n'atugaita aamo iswe aBayudaaya, na inywe aBatali Bayudaaya, oweyawaireyo omubirigwe okugukomerera oku musalabba, atyo era n'avunawo endibo eyabbaire ooti kitempe ekyatwabulanga.

15 OYesu Kurisito oyo, oweyafeereire oku musalabba, yadibirye amateeka g'ekiyudaaya n'ebyo byonabyona ebegalagiranga, kaisi awo asuuce aBayudaaya n'abatali Bayudaaya eigwanga erimo eriyaaka, eryegaitiire mwiye onyere, atyo n'aleetawo eidembe.

16 Era yafeereire oku musalabba kaisi omu mubirigwe atoolewo endibo, era aBayudaaya n'abatali Bayudaaya basyanie n'oKibbumba.

17 Inywe aBatali Bayudaaya era ababbaire e yala n'oKibbumba, oKurisito yaizire n'alaabba egimuli aMawuliro aMasa ag'eidembe, era n'akobera na iswe aBayudaaya ababbaire okumpi n'oKibbumba.

18 Era aBayudaaya n'abatali Bayudaaya swenaswena tubitira mu Kurisito, nga tuli omu Mwoyo omoiza oyo, kaisi ni tutuuka omumaiso ga Itewaiswe.

19 N'olwekyo timukaali muli bantu b'e nza ooba abaizaizana, wazira muli b'ekika kimo aamo n'abatuukiriryre, era muli bantu b'omu nyumba ya Kibbumba.

20 Babombekere ooti kizimbe oku musingi, abatume n'abanaabbi ogubombekere, kaisi ng'oKurisito Yesu niiye eibbaale erikulu erisiba ensonda ey'omusingi.

21 Omu Kurisito Yesu oyo niimwo ekizimbe kyonakyona ekkyo omu kyegaitira, kaisi ni kikula, ni kibba eYeekaalu entukulye eya Musengwa.

22 Era mwiye, inywe aBatali Bayudaaya na iswe aBayudaaya oKurisito atwombeka, kaisi swenaswena aamo ni tubba nyumba ya Mwoyo wa Kibbumba egyabba.

3

Omulimo gwa Pawulo omu Batali Bayudaaya

1 N'olwekyo, nze oPawulo omusibe olw'okulaabba oKurisito Yesu eeri inywe aBatali Bayudaaya, kagira mbasabira eeri oKibbumba.

2 Nseega nti mwawuliire ng'oKibbumba oweyankwatisiryre omulimo ogw'okubakobera inywe aBatali Bayudaaya ebifa oku kisaakye,

3 era ng'abita omu kumbikulira, n'ammanyikisyia ekyamakye, ekimpandiikirekuku omu bumpi bumpi.

4 Owemwasoma ebinawandiikire, mwezya okumanya ng'owemmaite kinene ino ekyama ekyebifa oku Kurisito.

5 Omu mirembe egypt'eira, oKibbumba tiyamanyikisyire abantu ekyama nago, neye atyanu akibikulire abatumbe abatukulye era n'abanaabbi, ng'abitira omu Mwoyo oMutukulye.

6 Ekyamakye ekkyo niikyo ekikoba kit, nga babita omu kwikiriryre aMawuliro aMasa, abantu aBatali Bayudaaya aamo n'aBayudaaya

* **2:13 2:13** Olw'omusaaye gwa Kurisito, ooba, Olw'okufa kwa Kurisito oku musalabba. **2:15**
2:15 Bak 2:14 **2:16 2:16** Bak 1:20 **2:17 2:17** Isa 57:19 **3:1 3:1** Bik 21:27-36

basuna omugabo omu nkabi egizwa eeri oKibbumba, era bona bali bitundu ebikola omubiri ogumo ogwa Kurisito, era nga bagabana kwebyo oKibbumba ebiyasuubizire abo abali ekintu ekimo n'oKurisito Yesu.

⁷ Nze oKibbumba yansuuucirye omuweereryawe okulaabba aMawuliro aMasa ganu ng'abitira omu kukola kw'amaanige amabitiriri olw'ekisaakye ekiyankwatiire-obukwatiri.

⁸ Waire nga neebona ooti ninze asembayo ansi okubba n'ekitiisyu omu batuukiriryre bonabona, neye iye yampaire enkabi ginu egy'okunnonda ndaabbe eeri aBatali Bayudaaya aMawuliro aMasa ag'obusuni obwa Kurisito obubitiriri obutakobekwaku.

⁹ Era oKibbumba iye eyabbumbire ebintu byonabyona, yampaire enkabi okumanyikisyu abantu bonabona engeri oKibbumba egiyatuuukiriryre ekyama ekyo nago, ekiyabbaire abisire okuzwera nakimo eira n'eira eino.

¹⁰ Neye yakitegekere ati atyanu, ng'abitira omu kanisa, ataka amanyikisyu abafugi n'ab'obwezye abali omwigulu, amalabuki nago ago amaatiikiriri namubuli ngeri.

¹¹ Ekyo yakitegekere nga n'ekyalo kikaali kubbaawo, era n'akituukirirya omu Kurisito Yesu oMusengwa waiswe.

¹² Olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito oyo, era n'olw'okumwikiririyamu, twezya okwigerera eeri oKibbumba omu kusaba mwidembe n'obugumu.

¹³ Kagira mbegairira nti, timwawaamu amaani olw'okubona nga ngada okulwanywe, olw'okubba okugada kwange kunu kubazweramu inywe ekitiisyu.

Okutaka kwa Kurisito okunene

¹⁴ N'olwekyo nkomera oKibbumba oItewaiswe amazwi,

¹⁵ iye omubbumbi w'abantu n'ebintu byonabyona, ebiri omwigulu n'ebiri oku kyalo.

¹⁶ Era mmusaba nti, akolesye oMwoyowe oMutukulye okubaizulya inywe amaani omu myoyo gyanywe ng'atoola oku busunibwe obw'omwigulu obunambulaku kikomo,

¹⁷ kaisi oKurisito atyame omu myoyo gyanywe, olw'okumwikiririyamu kwanywe. Era nsaba nti, nga mukulire ni mucaatira nakimo omu kutaka,

¹⁸ inywe, aamo n'abatuukiriryre bonabona, mwezye okusuna amaani okumanyikiryra nakimo obugalami, n'obuwavanu, n'obugungumali, n'obwabiriri obw'engeri oKurisito egyptabakamu.

¹⁹ Era nsaba nti mumanye okutaka kwa Kurisito okwo newankubaire nga tikyezyeka omuntu okukumanya n'akumalayo, kaisi mwizulire nakimo obwa Kibbumba bwonabwona.

²⁰ Kale, oKibbumba oyo ayezya okukola ebikirira nakimo ebyo ebitusaba waire ebyo ebituseega, era olw'amaanige ago agakolera mwiswe.

²¹ Era ekanisa emuwenge ekitiisyu nga kibitira omu Kurisito oYesu, atyanu n'omu mirembe gyonagyona, era emirembe n'emirembe! Amiina.

4

Okubba ab'omubiri ogumo

¹ Kale nze aali omu mabbusu olw'okuweererya oMusengwa, mbe-gairira inywe, oKibbumba abeyayetere okubba abantube, n'olwekyo mubbe n'empisa egyabirana n'abantu ba Kibbumba.

² Mubbenge bawombeeki ino, b'ejiwooyo era baguminkiriza. Era mulagenge okutakangana, nga nabuli moiza aguminkiriza omwinaye ebyabba asoberye.

³ Mwfudengetu okwekumiira omu kubba ekintu ekimo omu Mwoyo oMutukulye obwaleetawo, ng'okutaka eidembe niikyo ekibagaита aamo.

⁴ Swenaswena abaikiriry a tukola omubiri gumo, n'oMwoyo oMutukulye yena moiza, era nga waliyo n'osuubi w'engeri moiza owokusuna obusuni obubitiriri obw'enkabi, eeri bonabona oKibbumba abeyayetere okubba abantube.

⁵ Tuli n'oMusengwa moiza, n'okwikiriry kwona kumo, era n'okubatiza kwona kumo omu Kurisito.

⁶ Era tuli n'oKibbumba moiza, oyo oItewaiswe omu mwoyo swenaswena abaikiriry, atukulira swenaswena, akolera mwiswe swenaswena, era abba mwiswe swenaswena.

⁷ Neye buli moiza mwiswe bamuwaire ekirabo ekifaanana kyonkani, ng'oKurisito owejamugereire.

⁸ EKiwindiike kagira kikoba kiti:
"Oweyaninire omwigulu,
yatwaire abawambe nkumu,
era n'awa abantu ebirabo."

⁹ Okukoba ati yaniinire, kitegeza niki? Kitegeza kiti yasookere kwika ansi oku kyalo.

¹⁰ OKurisito oyo eyaikire, niiye oyo eyaniinire e ngulu eino, era n'ayaba omu kifo ekikira obukulu omwigulu mwonamwona, kaisi okufugakwe kwezye okubbambagira omwibbanga mwonamwona.

¹¹ Era niiye omoiza oyo eyawaire abantu abamo okubba abatume, n'abandi okubba banaabbi, n'abandi abalaabba aMawuliro aMasa, n'abandi okubba abaliisy a'emyoyo, n'abandi okubba abeegesi b'ekibono kya Kibbumba.

¹² Yabawaire ebirabo ebyo kaisi bayezye okutendeka abatuukiriry omu mulimo gw'okuweererya, era n'okukulya abaikiriry omu Kurisito omu myoyo.

¹³ Ekyo kiri n'okubbaawo paka nga swenaswena abaikiriry tutukire omu njikiriryemoiza, n'okumanya oMwana wa Kibbumba kwona nga kw'engeri moiza, tutyo tubbe bakulu omu by'omwoyo, era abatuukiriire omu bwomi bwa Kurisito.

¹⁴ Atyanu olwo titwalibba ooti tukaali baana batobato omu by'omwoyo, abo abebairiry eenu n'eedi omu njikiriry. Era banutibayezya kuguma, neye bayuuga nga bawuliire okwegesya kw'abantu ababbeyi, era abaliibya abandi olw'obukodyo n'obukucaaku abeegesi ababbibabbi obubakola.

¹⁵ Neye twabba tutumulanga by'amazima nga tutumula mu ngeri eraga okutaka, kaisi olwo tukule omu bintu byonabyona era nga

tweyongera okutuukirira omu kubba ekintu ekimo n'oKurisito, oyo omutwe gwaiswe swenaswena abaikiriry.

¹⁶ OKurisito oyo awa omubirigwe gwonagwona, nga niigwo ekanisa, okukula omu mwoyo n'okwetyongera amaani oweebba nga yee-gaitire era yeekalanguliire omu kubba ekintu ekimo. Yeegaita olw'okutakangana era nga buli muntu akola obuvunanyizibwa obw'ekirabo oKurisito ekyamuwa.

Obwomi obuyaaka omu Kurisito

¹⁷ Kale ekinkoba, era ekyo ekinkakasa omu bwezye oMusengwa obuyampaire niikyo kinu, kiti timwirangayo tete okwebitya ooti bakaafiiri, nga basengererya ebiseego byabwe ebinambalamu omugaso.

¹⁸ Ebiseego byabwe bizwire ndikiirya y'ekibbikibbi, era tibagabana oku bwomi oKibbumba obwagaba, olw'okubba baizwire obutamanya, era emyoyo gyawe gigaana okuwulira obukwenda bwa Kibbumba.

¹⁹ Atyanu bawereiremu nakimo ensoni, era ni beewaayo n'amaani gonagona omu kukola obwenzi n'ebyobwemu ebya buli ngeri, ng'okwegomba okw'emibirgyabwe oweikutaka.

²⁰ Neye obone inywe, owebabeegeserye oku Kurisito tibabeegeserye bintu by'engeri eyo.

²¹ Mazima babalaabbiire oKurisito ni mumwikiriry, era inywe ng'abaikiriryabe, babeegeserye amazima agawkata oku Yesu.

²² Era babeegeserye ebikwata oku bwomi obw'ekibbikibbi obumwabbairemu, era ni babakoba okulekawo obwomi obwo. Okwegomba okubbikubbi kwaba ni kubbeya omuntu kuti okukola ekibbikibbi kwamugasa neye yeeyaja nga kimutwaire mu kujigirika.

²³ Kaisi ekindi babakobere okwikiriry oMwoyo oMutukulye abasuce bayaaka omu biseego byanywe,

²⁴ era mubbe bantu abayaaka, abebabbumbire okwebitya ooti Kibbumba onyere, nga dala muli bantu abatuukiriire era abatukulye.

²⁵ N'olwekyo, muzwe omu bubbeyi era nabuli muntu akoberenge omwinaye amazima olw'okubba tuli bitundu bya mubiri gumo.

²⁶ Kale owewabbaawo ekibasunguwalya, mwekuume obusungu obwo okutabakolesya ekibbikibbi. Timwirugalyanga obwire nga mukaali musibire obusungu,

²⁷ olw'okubba mudemba muwa oSitaani enkabi okukola.

²⁸ Kale oyo abbaire aibba, aale alekeraawo okwibba, wazira yeegumye okukola emirimo n'amaanige, kaisi ayezye okubba n'ekyawa abo abadoobi.

²⁹ Timuganyanga okubbunguula okuzwa omu minwa gyanywe, wazira mutumulenge ebyo byonkani ebisa ebyombeka ebiseego era ebisaaniire, kaisi awo bigase abo ababiwlira.

³⁰ Kale timusunguwalalya oMwoyo oMutukulye owa Kibbumba omu ngeri egimutumulamu. OMwoyo oyo niiko akamanyiciryo ako akebalibamanyiciraku oku lunaku olw'okubanunuliraku.

³¹ Era ekinakoolo, n'obuzira n'obusungu, n'oyombo, n'okusibiriry oku bantu, era nabuli kibbikibbi kyonakyona, ebyo timwabikolanga.

32 Wazira mubbenge ab'ekisa, era nabuli moiza alumirwenge omwinaye, era musoniyaganenge, ng'oKibbumba oweyabasoniyire inywe ng'abitira omu Kurisito.

5

Okubba abaana ab'omu kitangaala

¹ Kale ng'owemuli baana ba Kibbumba abaataka eino, mwebityenge nga iye,

² era mutakanganenge abananyere, ng'oKurisito oweyatutakire, ni yeewaayo n'afa oku lw'ebibbibibbi byaiswe n'ekyokuwaayo era esadaaka eyasangaalisirye ino oKibbumba.

³ Muli bantu ba Kibbumba, n'olwekyo obulendi, n'okwegaita omu ngeri etali y'obutonde, n'okuyayaanira ebintu tibiteekwa kubbaawo kadi ogubatumulaku bati abikola mwinywe.

⁴ Era tiwateekwa kubbaawo atumula ebyobwemu, waire eby'obusiru ooba okumonca okubbikubbi, olw'okubba tibisaana, wazira mwebalyenge Kibbumba olw'ebyo ebyakolere.

⁵ Mumanyire nakimo kinu muti omulendi, waire akola eby'ensoni ooba akola ebyomuliko, era n'abisuca kibbumbawe, abula mugabo omu bwakabaka bwa Kurisito n'oKibbumba.

⁶ Omuntu yenayena tababbeyabbeyanga ati ebintu ebyo oKibbumba abiikirrya, olw'okubba olw'ebikole ebyo, oKibbumba abonereza abantu abakola ebintu ebyo olw'obujeemu bwabwe.

⁷ N'olwekyo timwegaitanga n'abantu b'engeri eyo.

⁸ Newankubbaire ng'owemwabbaire mukaali kwikirrya oKurisito mwabbaire b'omu ndikiirya eyekibbikibbi, neye atyanu muli kubanga kintu kimo n'oMusengwa, era muli bantu b'omu kitangaala eky'obwomi obuyaaka obw'ebikole ebisa. Kale mutambulenge ng'abantu ab'ekitangaala.

⁹ Era omu kitangaala niimwo omuzwa obusa bwonabwona n'okubba omuntu atuukiriire n'okukola ebintu eby'amazima.

¹⁰ Kale mwefengeku okumanya ebintu oMusengwa ebyasangaalira era mubikole.

¹¹ Timwemigiranga omu kukola ebintu ebbibbibibbi eby'omu ndikiirya era ebitagasa, wazira mubbulengethe-bubbutili obubbibubbi w'ebintu ebyo eeri abantu.

¹² Era ky'ensoni n'okutumula oku bintu ebyo abantu abajeemu ebbakola omu mbiso.

¹³ Ekitangaala owekimoleka ekintu, ekintu ekyo kizwayo ni kiboneka kale ebbibbibibbi byona, owebamala okubibbutula, bibonekera nakimo ng'owebiri bbbibibbi,

¹⁴ olw'okubba ekitangaala ekyo niikyo ekimoleka ebintu ni bitoneka. Kagira bakoba bati,

"Olamuke iwe agonere omu bwomi bw'ekibbikibbi,

ozwe omu ndoolo ozuukire,
kaisi oKurisito amoleke ekitangaalakye omu bwomibwo."

¹⁵ Kale mugenderere ino engeri egimwebityamu omu bwomi bwanywe, timwabbanga ooti bantu ababula amalabuki, wazira mubbenge abantu abaizwire amalabuki.

¹⁶ Inywe mwefengeku ino okukolesya buli kakisa kukola bintu ebisa, olw'okubba enaku ginu abantu babitiriiryre okukola ebibbibibbi.

¹⁷ N'olwekyo timwabbanga balagajali, wazira munonienge okumanya oMusengwa ebyataka era ni mubikola.

¹⁸ Era timwateemeeranga mwenge, olw'okubba mwiza kweyononesya ni mubba bafafaagani, wazira munonienge okwizula oMwoyo oMutukulye.

¹⁹ Mulonseryenge omu bibono by'eZabbuli, nga mwiryanganamu amaani n'omu nyembo egizwa omu Biwandiike, n'omu biyyiye oMwoyo ebyabawa okuyiyya. Mwemberenge oMusengwa, nga musaalania amagono n'omwoyo gwanyewe gwonagwona.

²⁰ Era bulijo mwebalyenge oKibbumba oItewaiswe olw'ebintu byonabyona, nga mubita omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

²¹ Mugonderanganirenge olw'okuweisya oKurisito ekitiisy.

Abakali abafumbo n'abaibaabwe

²² Inywe abakali mugonderenge abaibaanywe, ng'owemugondera oMusengwa,

²³ olw'okubba omusaiza niiye omutwe gw'omukali, ng'oKurisito obwali omutwe ogw'ekanisa, nga niigwo omubirigwe, era nga niiye omulokoli w'omubiri nago.

²⁴ Ng'ekanisa owegondera oKurisito, n'abakali batyo webasaana okugonderanga abaibaabwe omu bintu byonabyona.

²⁵ Kaisi inywe abasaiza abafumbo mutakenge abakali baanywe, ng'oKurisito oweyatatakire ekanisa, era ni yeewaayo okufa okulwayo.

²⁶ Ekyo yakikolere okuwaayo ekanisa eeri oKibbumba ng'akolesya ekibonokyng'amalire okuginaabya n'amaizi omu kugibatiza,

²⁷ kaisi yeesunire ekanisa eyo ng'enekaaneka, ng'ebulaku kadi itondo ooba eibala ery'ekibbikibbi, ooba kyokuginenya, waire bunafu obw'engeri yonayona.

²⁸ Kale omu ngeri eyo abasaiza webasaaniire okutaka abakali baabwe, ng'owebataka embiri gyabwe ekinanyerenyere. Omusaiza owaataka omukaliwe abba dala yeetaka iye onyere.

²⁹ Mpaawo muntu kadi moiza ayezya okucaawa omubirigwe, wazira aguliisya, era n'agulabirira, ng'oKurisito owaalabirira ekanisa,

³⁰ olw'okubba tuli bitundu ebikola omubirigwe.

³¹ N'eKiwindiike kikoba kit, "Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye, n'abba n'omukaliwe, era ababiri abo ni basuuka muntu moiza."

³² Ekyama kinu kigosi okutegeera, era nze nkoba nti kitumula ku nkolagana ya Kurisito n'ekanisa.

³³ Neye era inywe nywena, nabuli musaiza atakenge omukaliwe, ng'oweyeetaka iye onanyere, era n'omukali yena awenge oibaaye ekitiisy.

6

Empisa gy'abaana n'ababyaire

¹ Inywe abaana, olw'okubba muli bantu ba Musengwa, muwulirenge ababyaire baanywe olw'okubba niikyo ekimusaaniire okukola.

² EKiwandiike kikoba kit, "Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisy," era ng'omu biragiro ebiriku ebisuubizo eeri oyo abituukirirya, ekyo niikyo ekisooka, nga kiriku ekisuubizo kit,

³ "Kaisi obbenge kusani, era n'owangaalira oku kyalo."

⁴ Na inywe abaiteeye b'abaana timwanyiigisyanga abaana baanywe, wazira mubakulyenge kusani ni mubatendeka omu mpisa oMusengwa egysiima.

Empisa gy'abagalama n'abasengwa baabwe

⁵ Inywe abagalama, muwulirenge abasengwa baanywe ab'oku kyalo kunu n'okubawanga ino ekitiisy, omunambalamu bubbeyi, era ng'owemuwulira oKurisito.

⁶ Ekyo timwakikolanga mu kiseera ekibababona kyonkani, nga mutaka babasiime, wazira ng'owemuli bagalama ba Kurisito, era olw'okubba ekyo niikyo oKibbumba ekyataka, mukikolenge n'omwoyo gwanywe gwonagwona.

⁷ Era muweereryenge abasengwa baanywe n'omwoyo omusa ooti aamo muweererya Musengwa, neye tyoti muweererya bantu.

⁸ Kaisi nago mumanye muti oMusengwa yena yalisasula nabuli muntu, ooba mugalama ooba muteere, nabuli kisa ekyakola.

⁹ Inywe nywena abasengwa b'abagalama mubityenge mutyo abagalama baanywe nga bona owebeewaaayo okubabitya okusani. Timwabatiisyatiisyanga olw'okubba mumaite muti oMusengwa waabwe, era niyiye onyere oyo owaanywe aali omwigulu, era iye tamomola abantu.

Ebyokulwanisy a ebya Kibbumba

¹⁰ Ebisembayo ebintaka okubakoba biri nti, mwekwate ku Musengwa waiswe, era muleke amaanige amabitiriri gaizule omu bwomi bwanywe.

¹¹ Mukwate ebyokulwanisy byonabyona oKibbumba ebyabawa okulwanisy oSitaani, ng'omusirikale ayaba omu lutalo owaazwala, kaisi mwezye okukaisya enkwe gya Sitaani.

¹² Iswe abaikirirya titulwanisy bantu-buntu, wazira tulwanisy myoyo emibbimibbi egifugira omwibbanga, dala tulwanisy myoyo egoye eg'yobwezye, era tulwanisy maani agakolera omu kyalo kinu eky'endikiirya, era tulwanisy mizimu egya buli ngeri omu bifo by'e ngulu.

¹³ Kale kagira mbakoba nti mukwatenge ebyokulwanisy byonabyona oKibbumba ebyabawa, kaisi olunaku olw'akabbikabbi owerutuuka mwezye okubba bagumu. Era owemumala okukola byonabyona ebyetaagisy omu kulwanisy oSitaani, kaisi era musigale nga muli bagumu.

¹⁴ Kale mwemerere nga mwefungiziire nakimo n'amazima ga Kibbumba, nga gali ooti musipi omusibe omu nkende gyanywe, kaisi inywe okubba abatuukiriire, nga kiri ooti kizwalo kyanywe eky'ekyoma ekisabika oku kifubba.

¹⁵ Kaisi okubba nga muli beetegeki okulaabba aMawuliro aMasa, agaleeta eidembe, kibbe ooti-so ngaito egimuzwaire omu bigere byanywe.

¹⁶ Tete okwongererya kwebyo, mubbe n'okwikirirya omu Kibbumba, kunu kuli ooti-so kukwata ngabo okwabakinjiriryanga eeri obulaso obuliku omusyo bwonabwona, omubbimubbi oSitaani obwalasa.

¹⁷ Era mugumye okumanya muti oKibbumba yabalokoire, olw'okubba nti kinu kyababbeera ooti nkofira y'ekyoma ekuuma omutwe, era okusuna aamo n'okwekalikica ekibono kya Kibbumba okuzwa eeri oMwoyo oMutukulye, kinu nga kyabba ooti-so mpiima.

¹⁸ Bulijo musabenge oKibbumba ng'oMwoyo oweyalungamyanga, nga mwegairira obutalekera era nga mukolesya okusaba okwa buli ngeri. Kale omu ngeri eyo mubbenge b'eiganyi era musabirenge abatuukirirye bonabona.

¹⁹ Zena munsabirenge, kaisi owenaabbanga ntumula, bampenge ebi-bono ebyokutumula, era mbibbutulenge n'obukanu, nga mmanyikisya abantu ekyama ky'aMawuliro aMasa.

²⁰ Ndi mukwenda wa Kurisito ow'okusaalaania aMawuliro aMasa ganu newankubbaire ng'atyanu ndi mu mabbuusu. Kale munsabire mbe n'obukanu omu kugalaabba eeri abantu ng'owekinsaaniire.

Obusugirye obusembayo

²¹ OTukiko, owoluganda omutake ino era omuweererya omwesigwa owa Musengwa, yalibakobera byonabyona ebiri eenu, kaisi olwo mumanye ebinaaku era n'ebinkola.

²² Mmutumire egimuli, kaisi olwo mumanye engeri egitulimu, era abagumye emyoyo gyanywe.

²³ Nsaba oKibbumba oltewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babawe inywe aboluganda nywenanywena eidembe n'okutaka, aamo n'okwikirirya.

²⁴ OKibbumba akwatirenge ekisa ekitakoma, abo bonabona abataka oMusengwa waiswe oYesu Kurisito n'okutaka okunambulamu bubbeyi.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E FIRIPI Enyanjula

OPawulo niiye eyawandiikiire abaikiriry a b'e Firipi ebbaluwa eenu omu mwanka gwa 61, nga bamalire okubyala oKurisito. Yagiwandiikire ng'ali mu mabbuusu (1:13), era ali ooti yabbaire mu Looma. OFiripi kyabbaire niikyo ekibuga ekikulu eky'omwitwale ly'e Makedooniya. OPawulo aamo n'oSiira niibo abatandiikiire ekanisa eyo (Bik 16:16-40). Era niiyo ekanisa egibasookere okutandiika omwitwale ly'e Makedooniya.

OPawulo ali ooti yabbaire n'ebigendererwa ebyeraku ebyagirire n'awandiika ebbaluwa eenu. Ekisooka yakoleserye ebbaluwa eenu okwebalya ekanisa olw'ebirabo ebibamuweereiry nga bawuliire bati ali mu mabbuusu (4:10-19). Ekyokubiri yatakire okumanyikisa abaikiriry embeera egiyabbairemu omu mabbuusu. Era yasindikire oTemuseewo n'Epafuladiito eeri ekanisa, era n'abawa ebbaluwa ebanjula bayezye okubaaniriza, era n'okuwa obwekubbemberi bwabwe ekitiisya (2:19-30).

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-2).
2. Amawuliro agakwata okumbeera oPawulo egiyabbairemu (1:3-2:30).
3. OPawulo awa ebyokulungamya (3:1-4:9).
4. OPawulo amaliiriry nga yeebalya ekanisa (4:10-23).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo nga ndi n'oTemuseewo omuweererya omunange owa Kurisito oYesu, mbawandiikira inywe abantu ba Kibbumba abali omu kibuga ky'e Firipi, abali ekintu ekimo n'oKurisito oYesu. Era mpandiikira n'abalabirizi aamo n'abadikoni.

² OKibbumba oItewiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babakwatire ekisa era babawe eidembe.

Okwebalya n'okusaba oKibbumba

³ Neebalya oKibbumba wange buli owembeebukirya,

⁴ era buli owembasabira oKibbumba nywenanywena, nsaba n'eisangaalo.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba okuzwera nakimo oku lunaku obumwaikiriry aMawuliro aMasa paka atyanu, mwemereire aamo na nze omu kugasasya.

⁶ Era nkakasira nakimo n'obugumu nti oKibbumba eyatandiikire omulimo omusa mwinywe yeeeyongera okugukola paka oweyaligu-maliiriry oku lunaku oKurisito oYesu oluyaliriraku.

⁷ Kale mbaseegaku bulijo n'eisangaalo, era ikyo kituuce nze okwewulira ntyo omu mwoyo gwange okulwanywe nywenanywena. Ekyo kityo olw'okubba nti nywenanywena mugabanira aamo na nze ekisa oKibbumba ekiyankwatiire omu busibe bwange, n'omu kulwanirira amazima g'aMawuliro aMasa.

⁸ OKibbumba iye mujulizi, w'okubataka okwembatakamu nywenanywena okuli ooti kuudi oKurisito oYesu okwabatakamu.

⁹ Era ekimbasabira eeri oKibbumba niikyo kinu ekiti; okutangananga kwanywe kweyongerengemu amaani era mweyongerenge okukula omu malabuki n'okutegeera.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba ntaka mumanyice ekikira obusa kaisi mwezye okubba n'obwomi obukanene era ababulaku ekyokubanenya paka olunaku oKurisito Yesu oluyaliiriraku.

¹¹ Era olwo lutuuke nga mwizwire ebikole by'obutuukiriryebimusu okubita omu Yesu Kurisito olw'okuweisya oKibbumba ekitiisya n'okumuwuua.

Eisangaalo lya Pawulo

¹² Era boluganda abatake ntaka mumanye muti; ebigosi ebimbitiremu byongeire okubbeera omu kusasya aMawuliro aMasa.

¹³ N'olwekyo, kimanyikanire kusani omu baisirikale bonabona abakuumi b'ekitebe ekikulu eky'e Looma era n'abantu abandi bonabona ab'omu kibuga ekyo kiti ndi omu mabbusu olw'okubba ndi musengereri wa Kurisito Yesu.

¹⁴ Era olw'obusibe bwange, aboluganda omu Musengwa oYesu abakira obungi basunire obugumu okulaabba ekibono kya Kibbumba anambula kutya.

¹⁵ Cooka ikyo kituuce kiti abandi balaabba oku Kurisito lw'engongi n'olw'ekinakoolo, neye ibo abandi bakikola mu mwoyo musa.

¹⁶ Era abo bakikola omu mwoyo omusa lwa kuntaka, olw'okubba bamaite bati oKibbumba yanteekerewo kulwanirira mazima g'aMawuliro aMasa.

¹⁷ Neye badi ibo abakikola olw'engongi, ebya Kurisito tibabiraabba omu bantu mubuteereeri neye balaabba mubutakolera aamo. Nga baseega bati mwebyo byezza okunzweramu ebigosi omu busibe obundimu.

¹⁸ Neye nze-so tinfayao olw'ekibataka kintuukeku. Kale abba lw'ebigendererwa bya bubbeyi ooba by'amazima, ekikulu kasita balaabba aMawuliro aMasa. Era olw'okubba bagalaabba nze njaagaana-bujaagaani.

Kituuce, era neyongera okujaagaana,

¹⁹ olw'okubba mmaite nti inywe muli kunsabiranga n'olw'obubbeeri bwa Mwoyo azwa eeri oYesu Kurisito. Era olw'okugada okundi kubitamu n'olw'abantu okulaabba aMawuliro aMasa byalinzweramu okunnunula.

²⁰ Era njunjumiriire tete n'okubba n'eisuubi nakimo nti tinaliswala kadi omu ngeri yonayona. Neye naabba mugumu ekimala nga nenca kaisi oKibbumba agulumalye oKurisito mu byonabyona ebintumula n'ebinkola nga ndi mwomi n'engeri eginalifaamu.

²¹ N'olwekyo okulwange, ekigendererwa eky'okubba mwomi, nze kuweererya Kurisito, era n'owenfa kingasa ino n'okukirawo.

²² Neye singa neyongera okubbaawo omu bwomi bwa mubiri, kale mba mpezya okweyongera okubba wa mugaso omu Kurisito. N'olwebyo mba timmaite ekimpomera okulondaku.

²³ Ekyo kitegeeza kiti kiri kubbanga kigosi nze okusalawo ekyokulondaku ekimo oku bintu binu ebibiri. Neegomba okuzwa omu bwomi bunu obw'oku kyalo, njabe mbe n'oKurisito, ikyo ekyo ekikira nakimo obusa.

²⁴ Neye tete kibagasa ino niinywe singa nze nsigala omu bwomi wa mubiri.

²⁵ Era kinu niikyo ekiimmatiza kiti nasigalawo nga ndi mwomi era n'okweyongera okubabbeera nywenanywena. Ikyo ekyo kyabazweramu inywe okukula aamo n'eisangaalo omu kwikirirya.

²⁶ Ekigendererwa mwekyo kiri kiti Owenaliira eeyo egimuli, mwayeyongera okusangaalira oKurisito Yesu okulwange.

²⁷ Kale tinsonga ooba niki ekibbaawo, inywe mukolenge ebikole ebisaanira abantu abaikiriiryre aMawuliro aMasa agakwata oku Kurisito. Kaisi awo Owenalibba njizire okubabona ooba kubawuliraku-buwuliri nga mbulayo, mpulire nti mwemereire n'obugumu, era nga muli n'enseega moiza, nga mulwanirira okwikirirya olw'aMawuliro aMasa.

²⁸ Timwatyangabo ababagadya. Bulijo mubbenge bagumu, ng'aako iko kamanyiciryo akalaga kati ibo ababagadya, oKibbumba yalibajigirica, neye nga kalaga inywe Kibbumba kabalokola. Era oKibbumba niiye agira ebyo byonabyona ni bibbaawo.

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyabaware inywe kwikirirya mu Kurisito kwonkani neye era n'okugada olwa Kurisito.

³⁰ Ekyo kiri kubazweramu atyanu na inywe nywena okubba omu kugada ooti kuudi okumwamboine nga mbitamu, era n'atyanu okumbulira muti kunkaali ndimu.

2

Okwewombeeka kwa Kurisito n'okumugulumalya

¹ N'olwekyo, olw'okubba nti mwiramuaamaani lwa kwasiga Kurisito, era okutakakwe kubagumya, era mukolera aamo n'oMwoyo oMutukulye, era mukwatirangana ekisa era musaasirangana owewabbaawo agada,

² aale musangaalire nakimo nga mubba n'enseega moiza. Era nga mubba n'okutakangana ino, nga mwikiriziganya n'omwoyo gumo era nga muli kintu kimo omu mwoyo n'omu biseego byanywe.

³ Timwakolanga ekintu kyonakyona olw'engongi ooba omu malala, neye mukolenge mu buwombeeki nga muwa abanaanywe ekitiisya ekikiraku ekyo inywe abanyere ekimwewa.

⁴ Mutyo buli moiza kwinywe tiyaafangayo ku byetaago bibye byonkani, neye afenge n'oku by'abandi.

⁵ Kale muli n'okubba n'enseega ooti ya Kurisito Yesu egiyabbaire nayo:

⁶ Iye oyo eyabbaire n'ekikula kya Kibbumba,

tiyaseegereku oku mwenkanonkano n'oKibbumba ng'ekintu ekyayezza okuleka,

⁷ neye yeerekerezere ekitiisya, n'asuuka ooti muweererya.

Atyo n'asuuka muntu nga iswe.

⁸ Era oweyasuukire ooti muntu, yeewombekere,

kaisi n'agondera oKibbumba paka n'okwikirirya okufa

aate okufa okw'oku musalabba.
 9 N'olwekyo oKibbumba kiyazwireku n'amugulumalya eino,
 n'amuteeka omwigulu omu kifo ekikirira nakimo okubba
 eky'ekitiisya,
 era n'amuwa eriina ery'ekitiisya okukiraku amaliina gonagona.
 10 Kaisi awo ebiri omwigulu, n'ebiri oku kyalo, era n'ebiri ansi
 w'ekyalo,
 byonabyona bikome amazwi n'obuwombeeki okusinza eriina lyा
 Yesu,
 11 era buli muntu yalibbutula omulwatu ati,
 “OYesu Kurisito niiye oMusengwa.”
 Era n'olwekyo abantu bonabona baligulumalya oKibbumba
 oltewaiswe.

Okubba ekitangaala omu kyalo

12 N'olwekyo, bainange abatake, ng'owemugonderanga oKibbumba bulijo, ekikoba nti, tinga ndiwo lwonkani, neye n'atyanu ng'owembulayo, musingisyekuuwo n'okusingisyaku. Buli muntu iye onyere yeefudengetu ino okukola ebintu ebiraga biti oKibbumba yamulokoire. Ekyo mukikolenge mukutya Kibbumba nga mumuwa ekitiisya eky'amaani.

13 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba niiye akolera mu buli mwikiriry o Kumwezyesa okubba n'okutaka okukola era n'okukola ebisa oKibbumba ebyataka.

14 Kale byonabyona mubikolenge anambula okwezuluguma ooba okwakanisyangana,

15 kaisi awo mubbe batukulye nga mubulaku ekyokubanenya. Era mwabba baana ba Kibbumba ababulaku eitondo, nga muli omu mulembe gw'abantu abakola ebibbibibbi era ababebenyeki. Muteekwa okuboneka mwiboa nga muli ooti nkota egyaka angulu omwibbanga,

16 nga mulaabba egibali ekibono eky'obwomi. Ekyo kyalimpezyesa okwewuuja oku lunaku oKurisito oluyaliriraku, nga nkoba nti tinakal-abaniire bwereere.

17 Atyanu owebabba bawaayo esadaaka eeri oKibbumba, basuka ekyokunywa okwongererya oku sadaaka. Kale zena n'owekwabba kunjita n'omusaaye gwange ni gususuka naabba ooti kyokunywa ekyo ekibasuka okwongererya oku sadaaka era kyabba kyongererya ku sadaaka n'obuweererya obuzwa omu kwikiriry kwanywe. Era ekyo kyansangaalya ni nesiima na inywe nywenanywena.

18 Kale n'omu ngeri enanyere eyo nywena muteekwa okusangaala, n'okujaaganira aamo na nze.

Ebikwata oku Temuseewo n'Epafuladiito

19 Neye nsuubira okubatumira oTemuseewo mangu singa oMusengwa oYesu Kurisito oweyaabba atakire atyo, kaisi njiremu amaani nga mmalire okuwulira ebibafaaku.

20 Cooka mbula omuntu ogondi aali n'ebiseego ebifaanana n'ebiange ng'oyo era ayezya okubalumirwa eino nga iye.

21 Ekyo kityo olw'okubba abandi bafa ku byabwe byonkani, tibafaayo n'oku bya Yesu Kurisito.

22 Neye mumaite muti oTemuseewo muweererya atuukana, era ajejererya aamo na nze omu kusasya aMawuliro aMasa, ooti mwisuka abbeera oiteeye.

23 Kale n'olwekyo nsuubira okumutuma egimuli, amangu ago nga nankumanya ekyaba okuntuukaku.

24 Era nkakasa nti oMusengwa oweyaabba atakire atyo, nze zena onyere n'aiza eeyo mangu.

25 Neye nseega nti kyetaagisya okubasindikira Epafuladiito okwiraku egimuli, iye oyo nago owoluganda, era omuweererya omunange aali ooti mwisirikale eyaneimbiryeku okulwanirira aMawuliro aMasa, omukwenda waanywe ogumwantumiire okwiza okumbeera era n'okungabirira omu binabbaire neetaaga.

26 Ekyo kityo olw'okubba yeegomba ino okubabonaku nyewanyakwena, era abbaire mweraliikiriri ino olw'okubba mwawuliiire ng'oweyalwaire ino.

27 Ikyo ekyo kituuce kiti Epafuladiito yalwaire, era yabbaire abulaku katono kati kufa. Neye oKibumba yamukwatiire ekisa, era tiniyi yenkani, neye na nze zena yakinkwatiire, n'ammalaku enima ey'okulwalakwe era n'okundamya enima tete eginankubbaire nayo singa yabbaire afire.

28 N'olwekyo njunjumiriire leero ino okubasindikira Epafuladiito aireku eeyo egimuli, kaisi awo musangaale nga mumuboineku, era na nze zena kaisi omwoyo guwukukeku.

29 Kale mumwanirize n'eisangaalo lingi ng'owoluganda omu Musengwa waiswe. Era abali ooti yooyo mubawenge ekitiisya,

30 olw'okubba iye yabbaire abulaku katono okufa ng'ali oku mulimo gwa Kurisito, oweyajaaliire obwomibwe n'aiza okumbeera omu kifo kyanywe.

3

Obutuukirirye obunanyereneeyeere

1 Okwongera kwekyo, boluganda, musangaalirenge omu Musengwa oYesu. Kaisi era tikigosi nze okwiramu okubawandiikira kwebyo ebinabawandiikiireku eira, ekyo kityo olw'okubba ebintu ebyo byabakuma eeri abeegeesi ab'obubbeyi.

2 Kale mwekuumenge abo abali ooti mbwa, abo abakola ebbbibibi, era abo abakomola omubiri-obubiri.

3 Kiri kiti, niiswe abakomole abatuuce, olw'okubba tusinza oKibumba ng'oMwoyowe niiye atulungamy, era nga tujaaganira mu Kurisito Yesu. Kale titwesiga bulombolombo abantu obubakola oku kyal,

4 waire nga nze onyere ndi n'ensonga okwesiga obulombolombo obwo. Era ewabbanga waliwo omuntu aseega ati ali n'ensonga egira ni yeesiga obulombolombo obubakola oku kyal, nze mba mmukiraku.

5 Ekikoba nti, nze bankomoire ku lunaku olwomunaana okuzwa oku lunaku olubambyaliireku, era eigwanga lyange ndi Mwisirairi, ow'ekika kya Bbenyamini, era ndi Mwebbulaniya oibbati, omwana wa Mwebbulaniya ondiko. Nze nabbaire mu kibbula ekikira okukwata amateeka g'ekiyudaaya ikyo nago eky'aBafalisaayo.

⁶ Kale nze era olw'eiganyi eribitiriri ery'okuwa oKibbumba ekitiisya, naiigaanianga ekanisa, era nakwatanga amateeka g'ekiyudaaya gonagona, ni watabbaawo anvunaana olw'okuvuna eiteeka lyonalyna.

⁷ Neye ebyo byonabyona ebinakolanga nga nseega nti bya mugaso eg'yendi, atyanu mbibona nga ebitagasa olwa Kurisito.

⁸ Dala ebintu ebyo byonabyona owembigeragerania mbona nga tibigasa, olw'omugaso omubitiriri eino ogubambikuliire okutegeera oKurisito Yesu oMusengwa wange. Olwa Kurisito oyo nalekere ebintu byonabyona, era nze mbibona ng'ebisubi ebitagasa, olwo kaisi mbe muntuwe,

⁹ era mbeere nakimo mu niiye, nga mbula butuukiriryre obwange oku bwange obuzwa omu kukwata amateeka g'ekiyudaaya, neye obwo ibwo obuzwa omu kwikiririryra omu Kurisito. Ekikoba nti, obutuukiriryre obwo obuzwa egiri oKibbumba n'omuntu n'abusuna lwa kwikiririryra mu Yesu.

¹⁰ Kale ntaka oKurisito yanebikulire era zena mbe n'amaani ago agamuzuukizire n'okubba zena omu kugada nga yena oweyagadire, era ntuuke okubba ooti niiye omu kufaakwe,

¹¹ nga ndi n'eisuubi nti nze zena oKibbumba yalinzuukiza.

Obwomi obw'omwigulu

¹² Aale atyanu tintegheeza nti ebyo mmalire okubisuna, ooba nti mmalire okutuukirira, neye njaba mumaiso, nga neefudaku ino n'amaani okusuna ekirabo ky'obwomi, ikyo ekkyo oKurisito oYesu ekiyagendereire omu kunsuca owuwe.

¹³ Kale boluganda mmaite nti nkaali okutuukirira, neye ekinkola, nerabira ebyabitire ni ndwanikanira biidi ebiri omumaiso eeyo.

¹⁴ Era nze neyongera kulwanikana nga njaba mumaiso, ntuuke abantu egibanuwirira aawo awali ekirabo eky'obwomi obw'omwigulu, ikyo oKibbumba ekiyanjeteire omu Kurisito Yesu.

¹⁵ N'olwekyo swenaswena abakulire omu mwoyo, tubbenge n'enseega eetyo. Era singa omoiza kwinywe abba n'ekyanjakanisyaya mwebyo, n'ekkyo kyona oKibbumba yalikimutegeeresya.

¹⁶ Neye mu byonabyona, oleke tukolerenge kwebyo oKibbumba ebyabba amalire okutubiikulira.

¹⁷ Kale boluganda, nywenanywena aamo muli n'okubonera ku ninze, era mwegere kwabo abeebitya omu ngeri iswe egitwebityamu.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba kit, ng'owenabbaire mmalire okubakoberaku enyuma eedi, era tete n'atyanu mbakobera nga leero nkunga n'amaliga nti, waliwo bangi ibo abaakanisirya nakimo amawuliro agakoba gati oKurisito bamukomereire era n'afeera oku musalabba.

¹⁹ Cooka ibo abo enkomerero yaabwe, kwalibba kujigirika olw'okubba ebintu ebibayayaanira omu bwomi bwabwe byasuuikire niibyo oKibbumba waabwe. Era ibo beegulumaliryra mu bintu eby'ensoni nago ebyo ebibakola, n'ebiseego byabwe babimalira ku bintu by'ekyalo kinu.

²⁰ Neye iswe obutyami bwaiswe buli omwigulu. Era tukuumiriire n'okujunjumirira tuti eeyo niiyo oMulokoli era oMusengwa oYesu Kurisito egiyalizwera okwira.

21 Era yalisuuca emibiri gyaiswe ginu eminifu egifa, ni gibba ooti gugwe ogw'ekitiisya ogutafa. Ekyo yalikikola ng'akolesya amaani ago agamwezyesya okufuga buli kimo.

4

Ebyokulungamya

1 N'olwekyo boluganda, inywe abentaka era abeneegomba okubonaku, inywe eisangaalo lyange era abeneenyumiriziramu, eyo niiyo engeri egimuteekwa okukalangukira omu kwikirirya oMusengwa, bakaagwa bange abatake.

2 Negairira Ewudiya n'oSuntuke baikiriziganye ng'aboluganda omu Musengwa oYesu.

3 Era mazima nkusaba iwe, omukoli omunange omwesigwa,* okubbeera abakali abo baikiriziganye, olw'okubba bakoleire aamo na nze omu mulimo gw'okulaabba aMawuliro aMasa. Abo aamo n'oKerementi, era n'abakoli abainange abandi, bona amaliina gaabwe amawandiike omu kitabo ky'abantu abali n'obwomi obutawaawo.

4 Musangaalirenge omu Musengwa bulijo. Tete njiramu okubakoba nti musangaalenge.

5 Mubbenge bawombeeki eeri abantu bonabona. Mwebukirye muti oMusengwa ali kumpi okwira.[†]

6 Timweraliikiriranga olw'ekintu kadi kimo, neye omu mbeera yonayona musabenge oKibbumba era mumwegairirenge, era mumwebalyenge, era ebimutaka mubimusabenge niiye.

7 Era eidembe oKibbumba eryatuwa erikira okutegeera kwaiswe, lyakuumanga emyoyo gyanywe n'ebiseego byanywe omu Kurisito Yesu.

8 Boluganda ekisembayo musegenge ku bintu ebisa ebisaanira okuwuuja; ebintu eby'amazima, ebireetera abantu okubawa ekitiisya, ebintu ebituuce, ebitukulye, ebsangaalya, abantu ebibataka, era ebibeegomba.

9 Ebyo ebinabeegeserye n'ebinabaware ooba ebimwawuliire nga ntumula ooba ebimwamboinemu, ibyo mubiteekenge omunkola. Era oKibbumba atuwa eidembe yaabbanga na inywe.

Okwebalya olw'ebirabo byabwe

10 Nsangaala ino omu Musengwa oYesu olw'okubba atyanu, ng'owewamalire okubitawo ekiseera, tete mwiriryewo okulagaku muti munfaaku. Mazima nenza mubbaire munfaaku, neye nga mubula enkabi egy'okukiraga.

11 Tintumula ntyo olw'okubba ndi mu kudamba, ekikoba nti, neegere embeera gyonagyona okutanteganya.

12 Mmaite engeri y'okubba omu kudamba, era mmaite engeri y'okubbaamu nga ndi n'ebingi. Neegere ekyama ky'okubba omuntu amatiire mubuli mbeera, abba kulya kusani ooba munzala, abba kubba n'ebingi ooba mu kudamba.

13 Mpezya okubita omu mbeera egyo gyonagyona olwa Kurisito iye ampa amaani.

14 Cooka mwakolere kusani okumbeera omu kugada kwange.

* 4:3 4:3 Omu Luyonaani babbaire bamweta bat, *Sizigaasi*. † 4:5 4:5 Ooba, Ali kumpi aawo na inywe.

¹⁵ Era aate nga inywe ab'e Firipi mukimaite muti omu naku egyasookere ey'okulaabba egimuli aMawuliro aMasa, nga nzw'e Makedooniya, mpaawo kanisa kadi moiza eyagabaniire na nze omu nsonga eenu ey'okugaba n'okusuna, okutoolaku inywe nywenkani.

¹⁶ Era n'owenabbaire omu Sesalonika, mwampereirye obubbeeromu biseera by'emirundi mibiri nga ndi omu kudamba.

¹⁷ Tikiri kiti nnoonia kirabo, neye ekinnoonia, niikyo inywe okusunakenkabi.

¹⁸ Era atyanu mmalire okusuna aate ebingi. Era ndi n'eb yokukolesya ebimmala atyanu nga mmalire okusuna ebirabo ebimwawaire Epafuladiito okundetera. Ebirabo ebyo biri ooti sadaaka ey'akaloosa, iyo egibaikiriry, era iyo esangaalya oKibbumba.

¹⁹ Era oKibbumba wange yalibawa buli kimwetaaga, okusinzirira oku busuni w'ekitiisy obuli omu Kurisito Yesu.

²⁰ OKibbumba waiswe era oltewaiswe bamuwenge ekitiisy emirembe n'emirembe. Amiina.

Okuseebula.

²¹ Munsugiriry abatuukiriry bonabona omu Kurisito Yesu. Era n'aboluganda abali na nze eenu babasugiirye.

²² Abatuukiriry bonabona babasugiirye, okukiraku eino abaikiriry abo abali omu lubiri lwa Kaisaali.

²³ Ekisa kya Musengwa oYesu Kurisito kibbe na inywe nywenanywena.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E KOLOSE Enyanjula

OPawulo niiye eyawandiikiire ab'e Kolose ebbaluwa eenu (1:1). Era yagiwandiikire ng'ali mu mabbusuus ooti-so mu Looma, omu mwanka gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito. OPawulo tiniyiye eyatandiikire ekanisa omu Kolose, ng'owaatumula (2:1), neye atekwa okubba nga yasunire kutwala buvunaanyizibwa obw'ekanisa eyo. Kyezyeka okubba kiti Epafuladiito niiye eyatandiikire ekanisa eyo olw'okubba yabbaire w'e Kolose.

Ekyagirire oPawulo n'awandiika ebbaluwa eenu, kyabbaire njegesya ey'obubbeyi eyabbaire omu kanisa ey'e Kolose. Eeyo wali ooti wabbaireyo aBakurisitaayo aBayudaaya ababbaire bagezyaku okwazya aBakurisitaayo abamo okusengererya amateeka ag'eKiyudaaya ag'omu Ndagaano eNkaire, eino eino ery'okukomola. OPawulo awandiika eino eino kulaga ati, aBakurisitaayo mpaawo kintu kindi ekibeetaaga ooba muntu gondi ogubeetaaga okutoolaku oYesu olwa Kibbumba okubaikirrya (1:15-20). Era ati enjesya egyo egikolera kumalabuki ga buntu tigigasa (2:8).

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-2)
2. OPawulo awandiika oku bukulu bwa Kurisito eino eino ng'ayakanisia enjesya ey'obubbeyi omu Kolose (1:3-3:4).
3. OPawulo awa ebyokulungamya (3:5-4:6).
4. Obusugirye eeri amakanisa agandi (4:7-18).

Obusugirye

¹ Ninze oPawulo omutume wa Kurisito Yesu, ng'oKibbumba oweyatikire, era nga ndi aanu n'owoluganda oTemuseewo.

² Mbawandiikira inywe abatukulye, era aboluganda omu Kurisito abeesigwa, inywe abali omu kibuga Kolose. OKibbumba oItewaiswe abakwatire ekisa era abawe eidembe.

³ Bulijo, owetubba tubasabira twebalya oKibbumba oIteeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito,

⁴ okuzwa owetwawuliire tuti mwikirrya omu Kurisito oYesu, era mutaka abatuukirrye bonabona.

⁵ Ebyo byonabyona mubikola olw'okubba muli n'osuubi ow'okusuna ebintu ebisa ebibabategekeire omwigulu. Osuubi oyo mwamusunire owebabakobeire ekibono eky'amazima, nga niigo aMawuliro aMasa.

⁶ AMawuliro ago gaabire nga gasaalaana omu kyalo kyonakyona, era nga galeetera abantu enkabi ng'owegakolere mwinywe, okuzwera nakimo oku lunaku olumwasookeire nakimo okugawulira, era ni mutegeerera nakimo ekisa kya Kibbumba omu mazima.

⁷ Epafula omuweererya omunaiswe ogututaka eino era omuweererya omwesigwa owa Kurisito okulwaiswe, niiye eyabalaabbiire obukwenda obwo.

⁸ Era Epafula yatukobeire n'oku kutaka okumuli nakwo eeri abantu ba Kibbumba, oMwoyo oMutukulye okwabaware.

⁹ Kale swena okuzwa owetwawuliire ebibafaaku ebisa bityo, titulekerangaawo kubasabira n'okwegairira oKibbumba abaizulye okumanya ebyo ebyataka, mubimanyice nga mukolesya amalabuki gonagona, era n'okutegeera oMwoyo oMutukulye ebyabawa.

¹⁰ Olwo kaisi mwezye okubba omu bwomi oMusengwa obwasiima, nga mumusangaalya omu ngeri gyonagyona era nga mweyongera okumanya oKibbumba. Era mwezya okubba ab'omugaso omu bintu ebisa ebimukola, era mweyongeranga okumanya oKibbumba.

¹¹ Era tusaba tuti obwezyebwe obw'ekitiisa bubawenge amaani gonagona, ni mwezya okugumira ebigosi byonabyona era ni mwemererawo omu buguminkiriza nga muli basangaali.

¹² Era nga mwebalya oltewaiswe eyabaware okubba abasaaniire okugabana oku mugabo oguyaliwa abatuukiriryre omwigulu.

OKurisito n'omulimogwe

¹³ OKibbumba yatununwire omwfuge erya Sitaani ery'endikiirya, n'atuleeta omu bwakabaka obw'oMwanawe omutake eino.

¹⁴ Era okubitira mwiye oKibbumba yatununwire era n'atusoniya ebibbibibi byaiswe.

¹⁵ OKurisito niiye ogutuboneramu oKibbumba ataboneka, era niiye oMwanawe akira obukulu era afuga ebibbumbe byonabyona.

¹⁶ Ekyo kityo olw'okubba iye niiye eyabbumbire ebintu byonabyona. Era ebyo nga mulimu ebiri omwigulu n'ebiri oku kyalo, n'ebyo ebiboneka n'ebitaboneka, n'emyoyo emibbimibbi egifugira omwibbang, n'ab'obwezye. Era ebintu byonabyona babibbumbire kululwe era bibbe bibye.

¹⁷ Iye yabbairewo ng'ebintu byonabyona bakaali n'okubibbumba; era byonabyona niiye abikuuma nga bitambula kusani.

¹⁸ Era ekanisa niigwo omubirigwe, era iye niiye omutwe gwayo. Iye niiye awa abamwikiriryre obwomi, omubere omu bazuukira, kagira abba niiye akirira nakimo byonabyona.

¹⁹ OKibbumba yasiimire ati obwa Kibbumba bwonabwona bubbomu Kurisito oyo mu bwizulye.

²⁰ Era oKibbumba yasiimire kubita mu niiye okusyania n'ebintu byonabyona, ebyo ebiri omwigulu n'ebiri omu kyalo, ng'aleetawo eidembe olw'omusaaye ogwasusukire owebamukomereire oku musalabba n'afa.

²¹ Nywena enyuma eedi mwabbaire yala n'oKibbumba, era nga muli balabe egiali olw'ebiseego byanywe n'ebikole byanywe ebibbibibi.

²² Neye atyanu oKibbumba yasyaniryre na inywe, omu mubiri ogwa Kurisito oweysiafiire, kaisi abaweyo nga muli batukulye, era abanambulaku kyokubanenya waire musango omumaiso ga Kibbumba.

²³ Neye ekyo okubbaawo muli n'okusigala mu kwikiriryra, era nga muli bagumu, nga timuyuuga, era nga timuzwire omu kusuubira okwo oku mwasunire omu Mawuliro aMasa agemwawuliire. AMawuliro aMasa nago, niigo agebalaabbire eeri abantu bonabona abali oku kyalo, era nze oPawulo, ninze agebansuuiciiryre omuweererya waago.

Obuweererya obwa Pawulo

²⁴ Nsangaala ino olw'okugada okwengadamu atyanu okulwanywe. Era okugada okwange omu mubiri, kutuukirirya biibyo ebyetaagisya oku kugada okwo oKurisito okuyantegokeire olw'omubirigwe, nga niiyo ekanisa.

²⁵ OKibbumba yansuucirye omuweererya ew'ekibbulu eky'abaikirirya omu Kurisito, era n'ampa n'omulimo ogw'okumanyikisya ekibonokye egimuli omu bwizulye bwakyo.

²⁶ Ekibonokye ekyo, niikyo ekyama ekibabbaire babisire emirembe egypt'eira oku bantu ab'emigigi n'emigigi. Neye atyanu bakimanyikisirye abatuukiriryebe.

²⁷ OKibbumba yatakire okukimanyikisya abantube ati obusuni n'ekitiisya ebiri omu Kurisito nywena aBatali Bayudaaya muliku n'omugabo. Era kinu niikyo ekyama nti oKurisito ali mwinywe, era n'osuubi waanywe ali nti mwaligabana oku kitisyakye.

²⁸ OKurisito oyo nikiye ogutumanyikisya abantu. Tulabula, era twegesya nabuli moiza, nga tukolesya amalabuki gonagona oKibbumba agatuwaire, kaisi olwo tuleete nabuli muntu eeri oKibbumba ng'atuuukiriire omu kubba ekintu ekimo n'oKurisito.

²⁹ Ekyo niikyo ekigira ni nkalabana, era ni neefuda nga nesiga amaani aga Kurisito amabitiriri, ago agakolera mu nze.

2

¹ Ntaka mumanye ng'owendwanikana eino okulwanywe omu kusaba, n'oku lw'abaikirirya ab'omu kibuga e Lawodikiya, era n'oku lw'abo bonabona abatambonangaku.

² Ekyo nkikola, kaisi emyoyo gyabwe n'egyanywe gisangaale, nga mubba kimo omu kutakangana, era nti abantu bonabona basune enkabi mu bwizulye era bamanyire nakimo ekyama kya Kibbumba. Ekyama ekyo nga nikiye oKurisito.

³ Mwiye nikiye oKibbumba omu yabisire ekyobusuni ekyamalabuki, n'okumanya kwonakwona.

⁴ Ekyo nkibakobera, kaisi tiwaabbaawo abagotesyagotesya, ng'akolessya ebibono ebitendera.

⁵ Newankubbaire nga tindi na inywe omu mubiri, neye nga mbaseegaku era nga mbasabira, era nsangaala okubona nti mutebenkereire, nga muli bagumu omu kwikirirya oKurisito.

Obwomi obwizulye omu Kurisito

⁶ Kale ng'owemwaikirirye oKurisito oYesu ng'oMusengwa waanywe, mweyongerenge okubba omu ekintu ekimo naye.

⁷ Era mweyongerenge okumumanya n'okukola ebyataka, nga muli bagumu omu kumwikirirya ng'owebabeegeeserye omu kusooka, era nga mumwebalya olwa buli kintu.

⁸ Mubone nga tiwaabbaawo muntu yenayena abagotesyagotesya era n'afuga ebiseego byanywe, ng'akolessya amalabuki ag'okuteebereza okw'ekikugu, ag'abantu-obuntu neye nga mpaamu mugaso era g'obubbeyi. Amalabuki ago geemerera ku bulombolombo obw'abantu na ku bwezye obw'emizimu neye tiku Kurisito.

⁹ Mazima, obwa Kibbumba bwonabwona buli mu Kurisito n'oweyabbaire oku kyalo ng'omuntu.

¹⁰ Era nywena mwasunire obwomi obwizulye olw'okumwikiririryamu. Iye afuga emyoyo gyonagyona egy'obwezye era egifugira omwibanga.

¹¹ Olwa kumwikiririryamu mwasunire okubakomola omu bwomi bwanywe, ng'abateeresya amaani ag'ekibbikibbi agakolera omu mu-biri. Abantu okukomola okubakola tikwezya kukola ekyo neye kukomola oKurisito okwakola.

¹² Owebabatizire mwabbaire ng'abebaliikiire aamo n'oKurisito, era ni mubba ng'abazuukiriire aamo naye olw'okubba mwikiriry muti oKibbumba omu maanige yamuzuukizire.

¹³ Nywena ababbaire abafu omu myoyo olw'ebibbibibbi byanywe n'olw'okubba nga timuli bakomole b'emibir, oKibbumba yabasucirye boomi omu Kurisito, era yatusoniyire ebibbibibbi byaiswe byonabyona.

¹⁴ OKibbumba oweyawaireyo oYesu okufa nga bamukomerera oku musalabba yasaliremu era n'atoolawo ebiwandiiko ebyabbaire bituvunaana ni bitusalira omusango, n'ogema ooti-so oKibbumba yabikwaite n'abikomerera oku musalabba.

¹⁵ Era omu kufa kwa Kurisito oku musalabba ogwo, oKibbumba yawangwire emyoyo emibbimibbi n'ab'obwezye abafugira omwibanga, era n'abamalamu amaani era n'abaswaza omu lwatu.

¹⁶ Kale timufangayo omuntu yenayena owabakobanga ati oKibbumba yababonereza olw'ebintu ebyo ebimulya n'oku lw'ebyo ebimunywa, ooba olw'okutakulya enaku enkulu omu mwanka, n'oku kumasuka kw'omweri, waire okutakuumaa eSaabbaato.

¹⁷ Ebyo byonabyona byabbaire kiiriiry-ebwiriiry eky'ebyo ebyabbaire byaba okwiza. Neye ekintu ekinanyereneeere niiye oKurisito.

¹⁸ Timwikiriryanga omuntu yenayena n'abatoola oku kusinza oKurisito ni mufirwa okusuna ekirabo eky'obwomi obutawaawo. Timuganyaanga omuntu ow'engeri eyo ataka mulage okwewombeeka okw'obubbeyi, omu kwerumya kw'omubiri, ooba anoonia okusinza abamalaika kaisi oKibbumba amubonekere omu ngeri ey'enjawulo. Omuntu nago abba atakanga ino okuwa ensonzolaye oku bintu ebyaboine ng'akolesya ebibono kibbiiryo era ebiseegobye eby'abantuobuntu bimuleetera okwekudumbalya.

¹⁹ Era omuntu oyo abba tali omu Kurisito oyo omutwe, aliisyu omubiri gwonagwona, era n'agaita amayungiro n'enyama yaagwo, kaisi ni gukula ng'oKibbumba owagwezesya gukule.

Okufeera aamo n'oKurisito n'okubba aboomi

²⁰ Inywe mwafeereire aamo n'oKurisito eeri enkola eky'ekyalo era ni muwunuka obwezye obw'emizimu, obwo obufuga ekyalo. Kale lwaki tete mwebitya ooti bantu abo ekyalo egikikaali kifuga, kaisi ni mwikiriry ikyo okubawa ebiragiro ooti biinu:

²¹ "Tokwatanga ku kinu; tokombanga kwekyo; kidi tokiguunyan-gaku?"

²² Okukola ebyo byonabyona, mpaawo kyekigasa. Okwo nago kubba kusengererya mateeka n'okwegesya okw'abantu-obuntu.

23 Kiri kitu amateeka ago gaboneka ooti galaga amalabuki mangi omu ngeri ey'okusinza oKibbumba, ibo abantu egibeyiyirewo bonkani, n'omu kwewombeeka okw'obubbeyi, era n'omu kulumya omubiri. Neye mpaawo kigagasa omu ku kufuga okw'okwegomba kw'omubiri.

3

¹ Mwazuukiriire aamo n'oKurisito omu bwomi bwanywe obw'omwoyo. N'olwekyo tuyayanirenge bintu eby'omwoyo ebizwa omwigulu egiri oKurisito, egyatyaima n'oKibbumba omu kifo eky'ekitiisa eino.*

² Muteekenge emyoyo gyanywe ku bintu biibyo eby'omwigulu, neye tiku bintu by'oku kyalo.

³ Ekyo kityo olw'okubba inywe mwafire, era obwomi bwanywe obw'omu mwoyo babubisire egiri oKurisito omu Kibbumba.

⁴ Era oKurisito oyo nago, iye abawa okubba aboomi omu mwoyo, oweyaliboneka, nywena mwalibonekera aamo naye nga muli n'ekitiisa.

Obwomi obukaire n'obwomi obuyaaka

⁵ Kale mulekewo ebikole eby'okwegomba okubbikubbi okw'omubiri, nga niimwo omuli: Obulendi, n'okwegaita omu ngeri etali ey'obutonde, n'obukaba, n'okwegomba okw'ensoni, n'okuyayaanira ebintu eby'e kyalo, okwo nga niikwo okusinza ebifaananyi.

⁶ OKibbumba asunguwalira era ayaba okubonereza n'obulwa abantu abakola ebyo.

⁷ Era nywena ebinanyere ebyo niibyo ebimwakolanga eira omu bwomi bwanywe nga mukaali kwikiriry oKurisito.

⁸ Neye atyanu binu byonabyona mubireke: Obusungu, n'enkwe, n'ococo, n'okusibiriry oku bantu, era n'okwemula, ibyo tibyazwanga omu munwa gwanywe.

⁹ Timwabbeyangananga, olw'okubba mweyambwirye obwomi obukaire n'ebikole byabwo ebibbibibi.

¹⁰ Era mwazwaire obwomi obuyaaka, obwo oKibbumba obwayaba ng'ayongera okwirya obuyaaka omu kifaananyikye, kaisi olwo mutugeere omu bwizulye.

¹¹ Omu bwomi bunu obuyaaka tikikulu kwabulamu tuti onu Muyonaani n'oodi Muyudaaya, ooba onu mukomole n'oodi timukomole, onu jwalo, oodi mupuuye, onu mugalama oodi w'eidembe. Wazira oKurisito nga niiye ekintu ekikulu, era nga niiye ali mwabo bonabona abamwikiriryamu.

¹² Muli bantu oKibbumba abeyalondere okubba ababe, n'abawa okubba abatukulye era abaataka eino. N'olwekyo mubbenge bantu abaizwire okusaasira, n'ekisa, n'obuwombeeki, n'eiwooyo, era n'okuguminkiriza.

¹³ Muguminkirizaganenge era ni musoniyangana nabuli owewabbaawo alumirye omwinaye. Muteekwa okusoniyangana omu ngeri enanyere eyo ng'oMusengwa waiswe owejabasoniyire inywe.

* **3:1 3:1** Eky'ekitiisa eino, ooba, *Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba.* **3:1 3:1**
 Zab 110:1 **3:9 3:9** Bef 4:22 **3:10 3:10** Nta 1:26; Bef 4:24 **3:13 3:13** Bef 4:32 **3:13**
3:12-13 Bef 4:32

¹⁴ Era n'okukira kwebyo byonabyona, mwongereryeku okutaka. Okutaka okwo niikwo okukalangulira aamo abaikiriry omu Kurisito omu kintu ekimo omu bwizulye.

¹⁵ Eidembe oKurisito eryagaba, liizulenge omu myoyo gyanywe olw'okubba oKibbumba yabeeteire kubba mwidembe nga muli aamo ng'ebitundu eby'omubiri ogumo. Era emyoyo gyanywe giizulenge okusiima oKibbumba.

¹⁶ Ekibono kya Kurisito, omu busuni bwakyo bwonabwona, kityamire nakimo omunda mwinyewe era kirungamyenge ebintu byonabyona ebimutumula n'ebimukola. Era mwegesyanganenge ni mulabulangana omu malabuki gonagona. Nga mwizwire okwebalya omu myoyo gyanywe, mwemberenge oKibbumba eZabbuli, n'enyembo egy'ebika ebitali bimo oMwoyo egyabawa okuyiiya.

¹⁷ Nabuli kintu ekimutumula ooba ekimukola, mukikolenge omu liina lya Musengwa waiswe oYesu, era nga mu mubitamu okwebalya oKibbumba oItewaiswe.

Ebitusaanira omu bwomi obuyaaka

¹⁸ Inywe abakali mugonderenge abaibaanywe, ng'abaikiriry omusengwa waiswe owebasaaniire okukola.

¹⁹ Kaisi inywe abasaiza mutakenge abakali baanywe, era timwabakaawuukiranga.

²⁰ Inywe abaana muwulirenge ababyaire baanywe omu bintu byonabyona, olw'okubba ekyo kisangaalya oMusengwa.

²¹ Abaiteeye b'abaana, timulumiriryanga abaana baanywe nga mubazuma buli owebabbenga demba ni bawaamu amaani okukola ebintu ebisa.

²² Abagalama, muwulirenge abasengwa baanywe ab'oku kyalo kunu omu bintu byonabyona, timu kiseera ekibabba nga bababona kaisi babasiime kyonkani, neye mubaweereryenge n'omwoyo ogunambulamu bubbeyi, nga mukola mutyo olw'okuweisya oMusengwa waiswe ekitiisyia.

²³ Nabuli ekimukola, mukikolenge n'omwoyo gwanywe gwonagwona, ng'abakolera oMusengwa waiswe, neye tinga abakolera abantu.

²⁴ Mumanye muti oMusengwa waiswe yalibawa omugabo ogw'ebintu ebiyasuubizire ng'empeera yaanywe, olw'okubba oKurisito niiye oMusengwa waanywe ogumuweererya.

²⁵ Era nabuli akola ekibbikibbi, balimubonereza olw'ekibbikibbi ekyo ekiyakolere, olw'okubba timwalibbaamu kwekubbira.

4

¹ Abasengwa b'abagalama, mubityenge nakusani abagalama baanywe, era nga timwekubbira, nga mumaita muti nywena muli n'oyo abaliku obwezye, oMusengwa aali omwigulu.

² Munyikirenge okusaba, nga timwiririra era nga timwerabira okwebalya oKibbumba olw'ebiyabakoleire.

³ Era swena mutusabirenge, oKibbumba atutemere amanzira, kaisi twezye okukobera abantu ekibonokye, era tubamanyikisye ekyama

ekikwata oku Kurisito. Kaisi ng'okukola ekyo niikyo ekyansibisirye omu mabbusu.

⁴ Munsabire oKibbumba anjezyesye okukohera abantu ekyama ekyo omu ngeri etegeerekeka okusani eino ng'owensaaniire okukola.

⁵ Abo abakaali okusuna okwikiriry, mukolaganenge nabo n'amalabuki, nga mukolesya nabuli nkabi egimusuna okubabbeera okumanya oKurisito.

⁶ Bulijo mutumulenge omu ngeri ewooma era esangaalya, kaisi mwezye okumanyanga engeri egikisaaniire okwiramu nabuli moiza ali n'ekyabuulya oku kwikiriry ka wanywe.

Ebisembayo

⁷ OTukiko owoluganda ogututaka eino, omuweererya wa Kurisito omwesigwa, era omukoli omunaiswe omu mulimo ogwa Musengwa waiswe, aiza kubakobera ebyantuukireku.

⁸ Niikyo ekigirire ni mmutuma egimuli, kaisi mumanye byonabyona ebitufaaaku, era agumye emyoyo gyanywe omu kwikiriry oMusengwa.

⁹ Era aamo naye, ntumire Onesimo owoluganda omwesigwa era omutake eino era omuntu ow'e waanywe eeyo. Baiza kubakobera byonabyona ebifa eenu.

¹⁰ Esitaluuko omusibe omunange, n'oMaako omwiwa wa Bbalunaba babasugiirye. Nabawandiikiireku ebifa oku Maako, kale oweyaliiiza egimuli mumusangaliranga.

¹¹ N'oYesu ogubeeta oYusito, abasugiirye. Abo niibo bonkani aBayudaaya abakola aamo na nze omulimo ogw'okulaabba aMawuliro aMasa ag'obwakabaka bwa Kibbumba, era bambeera ino.

¹² Epafula yena ow'e waanywe eeyo, omuweererya wa Kurisito Yesu, abasugiirye. Era bulijo abasabira ino ati mubbe omu bwomi obutuukiriire, n'abategereire nakimo oKibbumba ebyataka.

¹³ Ntaka okubakakasa nti Epafula, abakoleire ino inywe aamo n'abaikiriry omu Kurisito ab'omu kibuga eky'e Lawodikiya, era n'ab'omu kibuga eky'e Yerapooli.

¹⁴ OLuuka omusawo era owoluganda ogututaka eino, n'owoluganda oDeema babasugiirye.

¹⁵ Mutusugiriryre aboluganda ab'omu Lawodikiya. Era Musugirye omwonyoko waiswe oNinfa, n'ekanisa ekumbaanira omu kisitoky.

¹⁶ Nga bamalire oku basomeremu ebbaluwa eenu, muli n'okubona muti bagitwala okugisomera ekanisa ey'e Lawodikiya. Era nywena muli n'okubona muti babasomera ebbaluwa eginawandiikiire ab'e Lawodikiya.

¹⁷ Era mukobe Alikipo muti, "Weefudeku okutuukiriry obuweererya oMusengwa waiswe oKurisito obuyakukwatisirye."

¹⁸ Nze oPawulo, ninze mpandiikire n'engalo yange obusugirye bunu. Timwerabira muti ndi mu mabbusu, kale munsabirenge. oKibbumba abakwatirenge ekisa.

EBBALUWA ESOOKA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E SESALONIKA Enyanjula

Ebbaluwa eenu esooka eeri ab'e Sesalonika, omutume oPawulo niiye eyawandiikiire abaikiriry a b'omu kibuga eky'e Sesalonika (1:1). Era eri ooti niiyo ebbaluwa oPawulo egiyasookere okuwandiika omu bbaluwagye gyonagyona. Yagiwandiikiire mu mwanka gwa 51 nga bamalire okubyala oKurisito. Ekanisa eyo ey'omu Sesalonika, oPawulo onyere niiye eyagitandiikire oweyabbaire omu lugendolwe olwokubiri (Bik 17:1-10). Ekanisa eenu yabbairemu aBayudaaya era n'aBayonaani bangi. Yagiwandiikiire ebbaluwa eenu ng'ali Kolins.

OPawulo oweyamalire okutandiika ekanisa omu Sesalonika, tiy-eozyerye okubbaayo eibbang ariwanvu, n'olwekyo yabaweeereirye ebbaluwa eenu kwiryamu baikiriry baayo maani. Ebbaluwa eenu erimu ebyokwegaku bingi era eri n'eb yokulungamya ebirambike naksani ebiraga engeri oMukurisitaayo egypti n'okubbaamu. Ekimo kwebyo ebyateekaku amaani nikyo ekyokwira kwa Kurisito, olw'okubba abaikiriry ab'e Sesalonika bali ooti babbaire bataka ino ekyokwega ekyo. N'olwekyo, oPawulo yakikoleserye okwiryamu aBakurisitaayo amaani okubba omu bwomi oKibbumba obwasiima (5:6-8).

Engeri egibyeacaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa n'okwebalya oKibbumba okulwabwe (1:1-10).
2. OPawulo asonzola enkolaye era n'amawuliro oTemuseewo ageyamutwaliire (2:1-3:13).
3. OPawulo awa ebyokulungamya engeri aBakurisitaayo egibali n'okubbaamu nga bakuumiriire okwira kwa Yesu (4:1-5:15).
4. Ebibono ebrisembayo (5:16-28).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo n'oSiruvaano n'oTemuseewo, tuwandiikira ab'ekanisa eri omu kibuga eky'e Sesalonika, era abantu ba Kibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito. Tubasugiirye nga tubatakirya ekisa n'eidembe ebizwa egiri oKibbumba, byeyongere okubba na inywe.

Okwikiriry a b'e Sesalonika

² Bulijo twebalya oKibbumba okulwanywe nywenanywena, era titugonerya okubasabira eeri oKibbumba.

³ Era nga tuli omumaiso ga Kibbumba era oItewaiswe, tumukobera ng'owemulaga okwikiriry kwanywe omu Yesu n'okutaka kwanywe eeri oKibbumba, mwebyo ebimukola. Era tumukobera ng'owemulaga eisubi lyanywe eritatiika omu kwira kwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

⁴ Aboluganda omu Kurisito, tumaite ng'oKibbumba abataka, era yabalonderemu mubbe babe,

5 olw'okubba owetwabakobeire aMawuliro aMasa, tigabbaire mu bibono-bubono, wazira gabbairemu amaani ga Mwoyo oMutukulye, iye ng'abawa okukakasira nakimo muti ebitukoba by'amazima. Mu-maite kusani ino ng'owetwebityanga nga tuli mwinywe. Twebityanga kusani lw'okutaka kugasa niinywe, titwabakaisya obwomi bwa kwikirirya oYesu.

6 Nywena mwasengereirye empisa gyaiswe n'egya Musengwa waiswe, olw'okubba newankubbaire nga babagadirye olw'ekibono kya Kibbumba, neye mwaikiriirye aMawuliro ga Musengwa n'eisangaalo erizwa omu Mwoyo oMutukulye.

7 Mutyo ni mubba kyokuboneraku eeri abaikirirya bonabona ab'omu kyalu kyanywe, omu kitundu kya Makedooniya n'omwAkaya.

8 Ekyo kityo olw'okubba mwasalaaniryre ekibono kya Kibbumba, timu Makedooniya n'omwAkaya mwonkani, neye n'omu bitundu bingi ino bategeire ng'owemwikirirya oMusengwa iye oKibbumba. Kale iswe tikitwetaagisya kubbaaku n'ekitutumula.

9 Abantu abanyere balonsya ng'owemwasiimire ino nga twizire e waanywe, ni muzwa oku bifaananyi, ni mwira eeri oKibbumba omutuuce era onanyere obwomi mumuweereryenge.

10 Era balonsya ng'owemukuumiriire oMwanawе okwira ng'azwa omwigulu, oguyazuukizire, nga niiye oYesu atulamya obusungu bwa Kibbumba obwaba okwiza.

2

Omulimo gwa Pawulo omu Sesalonika

1 Aboluganda, inywe abananyere mumaite muti okwiza kwaiswe egimuli, tikwabbaire kwabwereeere.

2 Mumaite ng'owebatudambirye, era ni batuduula e Firipi, nga tukaali kwiza egimuli e Sesalonika. Neye oKibbumba waiswe yatugu-mirye, ni twezya okubakobera nywena aMawuliro aMasa agazwa egiali, newankubbaire nga bangi bagezyangaku okutukaisya.

3 Ebitubalaabbira tibya bubbeyi ooba ebyokwegaita omu ngeri etali y'obutonde, waire ebya kwekolesya.

4 Neye ng'oKibbumba oweyatwesigire n'atukwatisya aMawuliro aMasa, swena tutyo wetugalaabba, nga titutaka tuti abantu batusiime, wazira tuti oKibbumba, akebera emyoyo gyaiswe, niiye abbe atusiime.

5 Mwebukirya kusani ino muti, titukolesyangaku bibono bya kubawaanawaana, era titwabbaire ooti bantu abatumula ebibono ebisa oku ngulu neye ng'omunda bibiikire ku buluvu. Mwebyo oKibbumba niiye omujulizi waiswe.

6 Aate titwegombangaku kusuna kitisya, tuti inywe ooba abandi bakituwe, newankubbaire nga twankwezyerye okukibasaba, ng'owetuli abatume ba Kurisito.

7 Neye twegenderezere nga tuli mwinywe, ng'omukali omubyaire owaalabirira abaanabe.

8 Twabatakire ino, era ni tusiima, tikugabana na inywe aMawuliro aMasa agazwa egiri oKibbumba gonkani, neye naabba okufa okul-wanywe, olw'okubba mwasuukire b'ebbeeyi ino egituli.

⁹ Aboluganda mwebukiryе ng'owetwalwanikaine era ni tuwutuka, nga tukola omusana n'obwire, kaisi twewale okudambya omuntu yenayena kwinywe nga tulaabba eeri inywe aMawuliro aMasa aga Kibbumba.

¹⁰ Inywe mwezya okutujulira, era n'oKibbumba atujulira ati empisa gyaiswe nga tuli mwinywe gyabbaire gya bwa Kibbumba egituukiriire, era eginambulaku kyokunenya.

¹¹ Mumait muti twabityanga buli moiza kwinywe ng'oiteeye w'abaana owaabitya abaanabe.

¹² Twababuuliriranga, ni tubagumyanga, era twabakubirizanga mubbe omu bwomi oKibbumba obwasiiima, oyo eyabeetero okubba omu bwakabakabwe n'omu kitisyakye.

¹³ Era kyetzwa twebalya oKibbumba bulijo, olw'okubba owemwawuliire ekibonokye, ekitwabalaabbiire, mwaikiriiryе, tinga eky'abantu, wazira mwakiikiiryе muti dala kya Kibbumba. Era ekibonokye, niikyo ekikolera mwinywe abaikiriry.

¹⁴ Aboluganda, mufaanana n'ab'ekanisa gya Kibbumba abali omu Kurisito oYesu ab'omu kintundu ky'e Buyudaaya. Ekyo kityo olw'okubba, abantu baanywe ab'omu kyalo kyanywe ekinanyereny-eere babagadirye nga badi aBuyudaaya abanaabwe owebabagadirye.

¹⁵ Aate abamo oku Bayudaaya abo baitire oMusengwa waiswe oYesu era n'abanaabbi, tete swena ni batubbingirira. Abo oKibbumba tabasiima, era balabe b'abantu bonabona.

¹⁶ Bagezeryeku n'okutukaisya okukobera aBatali Bayudaaya ebik-wata oku kulokoka, ekyo ni kyongererya oku bibbibibbi byabwe ebibaizire nga bakola okuzwa eira. Oku nkomerero oKibbumba n'abasunguwalira ino.

OPawulo ataka okukangayo okubacaalira

¹⁷ Aboluganda, owetwawukaine akaseera akatono oku maiso, neye nga timu mwoyo, tweyongeire ino okwegomba okubabonaku,

¹⁸ ni tutaka okwiza egimuli. Nze oPawulo, nagezeryeku omulundi ogusooka n'ogwokubiri, neye oSitaani n'atatuganya.

¹⁹ Kale oMusengwa waiswe oYesu oweyaliiza, aale tiniinywe omwalibba eisuubi lyaiswe n'eisangaalo lyaiswe omumaisoge? Tiniinywe abetwalisinziriraku okwewuuja olw'obuwanguli?

²⁰ Inywe muli kitisyia kyaiswe, era niinywe eisangaalo lyaiswe.

3

¹ Neye owetwatuuciryе ekiseera, ng'emyoyo gitweyanikire titumaite ebibafaaku, nga titukaali twezya kuguma, ni tusalawo tuti abamo tosooke tusigale omu kibuga Asene.

² Kale ni tutuma owoluganda omu Kurisito oTemuseewo, ogutukola naye omulimo gwa Kibbumba ogw'okusalaania aMawuliro aMasa aga Kurisito. Twamutumire abagumye emyoyo, era abongeremu amaani omu kwikiriryа kwanywe,

³ kaisi tiwaabbaawo omuntu yenayena kwinywe abbaamu okulebera olw'okubagadya okwemubitamu.

⁴ Owetwabbaire tukaali tuli na inywe twabakoberanga tuti abaikirirya tuli n'okubita omukutuyiigaania, era mumaite ng'ekyo kyatuukiriire.

⁵ Kale olw'ensonga eyo, owenaboine nga tinkaali mpezya okuguma omwoyo oku bibafaaku, niiye okubatumira oTemuseewo. Namutumire, kaisi njezye okumanya okwikirirya kwanywe omu Kurisito owekuli, nga ntya nti demba omukemi oSitaani n'abba nga yabakemere ni muzwa omu kwikirirya, era okukalabana kwaiswe ni kubba nga kwabbaire kwa bwereere.

⁶ Atyanu oTemuseewo ngonu yankaira egituli ng'azwa egimuli. Atuleeteire obukwenda, obufa oku kwikirirya kwanywe omu Kurisito n'okutaka kwanywe egituli. Era n'atukobera ati bulijo mutwebukirya kusani ino, era ati mwegomba ino okutubonaku, nga swena obwetwegomba okubabonaku.

⁷ Kale aboluganda, newankubbaire nga tuli omu bigosi bingi, n'omu kutuyiigaania, neye okwikirirya kwanywe kutwirirymu ino amaani.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba owemubba abagumu omu Musengwa waiswe, tuwulira kusani ino ng'emyoyo gyaiswe giikire.

⁹ Kale oKibbumba twamuwa niki okumwebalya olw'eisangaalo erituli nalyo omumaisoge okulwanywe?

¹⁰ Omusana n'obwire twegairira ino oKibbumba, twezye okubonanganaku na inywe maiso ku maiso, era kaisi tutuukirirye ekikaali kibulwaku oku kwikirirya kwanywe.

¹¹ OKibbumba onyere era oltewaiswe, n'oMusengwa waiswe oYesu, batweyesye okwiza egimuli.

¹² OMusengwa abongeremu okutakangana n'okutakanga abantu bonabona, nga iswe owetubataka inywe.

¹³ Akalangule emyoyo gyanywe, oMusengwa waiswe oYesu oweyaliza aamo n'abantube abatukulye, kaisi olwo abaaajirye nga mubulaku ekyokubanenya, nga mutuukiriire omumaiso ga Kibbumba era oItewaiswe.

4

Obwomi oKibbumba obwasiima

¹ Oku bisigaireyo, aboluganda nkoba nti, tusiima ino okuwulira tuti, dala mukola ng'owetwabeegeserye engeri ya kubba omu bwomi oKibbumba obwasiima. Kale atyanu tubasaba nga tubeegairira omu liina lya Musengwa waiswe oYesu, tuti mweyongere ino okukola mutyo.

² Ekyo kityo olw'okubba mumaite ebiragi ebitwabaware, ebizwa e wa Musengwa waiswe oYesu, ng'owebiri.

³ OKibbumba ekyabatakirya, niikwo okubba abatuukiriire, nga mwewala obulendi.

⁴ N'olwekyo, buli moiza mwinywe ali n'okumanya engeri ya kukuumamu omubirigwe* omu ngeri etuukiriire, era nga y'ekitiisyia.

⁵ Ekyo nga timukikolera mu kibinyibinyi, n'okwegomba kwa mubiri ng'abakaafiri ibo abatamaite oKibbumba.

⁶ Era omu nsonga eyo tiwaabbangawo akola ekirumya omwinaye, ooba okumutoolaku ekikye, olw'okubba oMusengwa iye niiye akola

okunyaanja omu bintu ebityo byonabyona. Ebintu ebyo byonabyona twabibalabwireku era twabibakobeire ira.

⁷ OKibbumba tiyatweteire kwegaitanga mu ngeri etali y'obutonde, wazira yatwetere kubba batukulye.

⁸ N'olwekyo yenayena agaana ebitwesya, abba tagaine bibono bya muntu, neye abba againe bibono bya Kibbumba, abawa oMwoyowe oMutukulye.

⁹ Neye ebikwata oku kutakangana kwa boluganda, tineetaaga kubibawandiikira byona, olw'okubba inywe abanyere oKibbumba yabeegeserye okutakangana.

¹⁰ Era mutyo wemukola omu boluganda bonabona abali omu Makedooniya mwonamwona. Kale aboluganda, tubeegairira mweyongerebweyongeri okukola mutyo.

¹¹ Mwefengetu okubba omwidembe n'abantu, buli muntu ng'aafa kubibye, nga mukola n'engalo gyanywe ng'owetwabakobere.

¹² Olwo kaisi abataikirirya babawenge ekitiisya, era mubbenge abeemala omu byetaago byanywe.

Okwiza kwa Musengwa

¹³ Aboluganda, tutaka mumanye ebikwata kwabo abafiire, kaisi muleke okweraliikirira ng'abantu abandi ababula eisuubi owebakola.

¹⁴ Iswe twikirirya tuti oYesu yafire n'azuukira, era kityo wekyalibba n'okwabo abafiire nga baikiririrya omu Yesu. Era oKibbumba yalbairirya aamo n'oYesu.

¹⁵ Tubakobera ekkyo oMusengwa waiswe ekiyakobere ati iye oMusengwa waiswe oweyaliiiza, iswe aboomi titwalisookayo abo abafiire.

¹⁶ OMusengwa waiswe onyere yaliika okuzwa omwigulu, n'okuduumira okw'amaani eino, eigono lya malaika omukulu nga liwulikiana, era n'ekondeere ya Kibbumba ng'evuga. Abo abafiire nga baikiririrya omu Kurisito, niibo abalisooka okuzuukira.

¹⁷ Awo swena abalibba bakaali boomi, ni twiririraku ni batutwalira aamo nabo omu bireri, okusangaana oMusengwa waiswe omwibbang. Olwo kaisi ni tubbanga n'oMusengwa waiswe emirembe n'emirembe.

¹⁸ Aale buli moiza airyengemu omwinaye amaani n'ebibono ebyo.

5

Okwetegekera okwiza kwa Musengwa

¹ Aboluganda, titwetaaga okubawandiikira oku bifia oku mwanka n'ebiseera bya kwira kwa Musengwa waiswe.

² Inywe abanyere mukimaita kusani muti olunaku lwa kwira kwa Musengwa lwaliiiza mantamanyaku ng'omwibbi owaiza obwire.

³ Abantu owebalibba nga bakoba batii, "Tuli mwidembe n'obukuumi bubitiriri era mpaawo kabbikabbi," awo kaisi okugada niiwo owekwalibaizira, ng'entuuko gy'okubyala owegizira omukali aali ekida. Tibaliwunuka okujigirika kadi katyayi kati.

⁴ Neye inywe, baganda bange, timuli mu bwomi bw'endikiirya y'ekibbikibbi, kaisi olunaku olwo lubagwerenkerere-obugwerenkereri ng'omwibbi.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba nywenanywena muli bantu b'omu kitangaala ky'obwomi obukengeize era obw'ebikole ebisa, era muli ba musana. Tituli ba bwire obw'okutaikirirya, naabba ab'omu ndikiirya eiza olw'ekibbikibbi.

⁶ Kale tuleke okubba omu bwomi bwa kugona, nga titufaayo oku bintu oKibbumba ebyataka, ng'abantu abataikirirya oYesu owebakola. Neye tubbe nga tubonia omu kwetegekera okwira kwa Musengwa, era nga tuli bantu abeegendereza.

⁷ Abagona, bagona bwire, n'abateemeera ni beebyta obundi, batteemeera bwire.

⁸ Neye iswe ng'owetuli abamusana, tubbe bantu abeegendereza. Okwikirirya n'okutakangana bitukuumenge ooti kizwalo kya mwisirikale eky'ekyoma ekikuuma ekifubba. Era n'osuubi w'okulokoka atukumenge ooti nkofira y'ekyoma oku mutwe.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyatutegekeire kutubonereza omu busungubwe, wazira yatutegekeire kulokoka nga tubita omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

¹⁰ Iye yatufereere, kaisi awo nga tukaali tuli omu bwomi, waire nga tumalire okufa, twezye okubba boomi aamo naye.

¹¹ Kale mwiryananganengemu amaani, era mubbeeranganenge, era ng'owemubbaire mukola.

Ebisembayo

¹² Aboluganda, tubeegairira muwenge ekitiisyia abo abakola eino omu kuweererya egimuli, era oMusengwa iye oKibbumba abeyalondere okubeekubbembera n'okubeegesanya.

¹³ Mubawenge ino ekitiisyia, era mubatakenge olw'omulimo gwabwe. Mubbenge n'eidembe omu bantu buli moiza n'omwinayé.

¹⁴ Aboluganda, tubegairiire mulabulenge abagayaali, mwiryanengemu amaani abalebera, mubberenge abanafu, muguminkirizenge bonabona.

¹⁵ Mubone muti mwinywe tiwaabbaawo anyaanja, wazira bulijo mwegumyenge kukola bintu ebisa mwinywe, n'omu bantu bonabona.

¹⁶ Mubbenge basangaali bulijo.

¹⁷ Musabenge oKibbumba nabuli kiseera.

¹⁸ Mu buli mbeera mumwebalyenge, olw'okubba ekyo inywe ng'abantu ba Kurisito Yesu, oKibbumba kyataka mukolenge.

¹⁹ Timwamalangamu amaani okukola kwa Mwoyo oMutukulye.

²⁰ Timwatalanga obunaabbi.

²¹ Mwekalisisyenge buli kintu, mugumirenge oku kisa,

²² mwewalenge buli kibbikibbi.

²³ OKibbumba onyere atuwa eidembe, abatukulye. Era emyoyo gyanywe, n'obwomi bwanywe, n'emibiri gyanywe, mubikuumenge nga biteereri kusani ino, oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oweyalizira, mubbe nga mubulaku ekyokubanenya.

²⁴ Eyabeetere mwesigwa, era ekyo yalikitukirirya.

²⁵ Boluganda, mutusabirengé.

²⁶ Mutusugirirye aboluganda bonabona omu nsugirya ey'abatuukirirye.

²⁷ Mbalagira nti, omu liina Iya Musengwa waiswe, ebbaluwa eenu mugisomere aboluganda bonabona.

²⁸ OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatiренge inywe ekisa.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E SESALONIKA Enyanjula

Ebbaluwa eyokubiri eeri ab'e Sesalonika, omutume oPawulo niiye eyagiwandiikiire abaikirirya ab'omu kibuga ky'e Sesalonika (1:1). Yawandiikiire ebbaluwa eenu mangu nga yankumala okubawandiikira esooka, omu mwanka gwa 51 awo nga bamalire okubyala oKurisito. OPawulo yawandiikiire ekanisa y'ab'e Sesalonika ebbaluwa eenu ng'akaali ali Kolinso.

Ekanisa ey'ab'e Sesalonika eteekwa okubba yabbaire efa ku bwomi bw'ebiseera ebisembayo, n'okwira kwa Kurisito. Abantu abandi babbaire nga tibafaayo okukola emirimo egyptubeemereryawo. OPawulo omu bbaluwagye ginu egiyawandiikiire ab'e Sesalonika, yawandiikiire ebintu bingi ebikwata oku kwira kwa Kurisito. Era kumpi kitundu ky'ebbaluwa eenu kikwata ku bwomi bw'oMukurisitaayo omu biseera eby'enkomerero. OPawulo agaana abantu okulera engalo. Era akoba ati buli mutnu aali n'okukolerera ekyokulyakye (3:6-10).

Engeri egibyeacaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-2).
2. OPawulo yeebalya oKibbumba olw'ekanisa (1:3-12).
3. OPawulo atumula oku bwomi bw'ebiseera eby'enkomerero (2:1-17).
4. OPawulo agaana abantu okulera engalo era alaabbiira abantu okukola (3:1-15).
5. Ebibono ebisembayo (3:16-18).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo, n'oSiruvaano n'oTemuseewo, tuwandiikiira ab'ekanisa ey'omu Sesalonika, abantu ba Kibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito.

² Tubasugiirye ino nga tubatakirya ekisa n'eidembe ebizwa eeri oKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito bibbe na inywe.

Okugumya abaikirirya

³ Aboluganda, twebalya oKibbumba bulijo okulwanywe. Ekyo tusaaniire okukikola olw'okubba okwikirirya kwanywe omu Yesu kweyongeire ino okukakata, era n'okutaka buli moiza okwatakamu abainaye kweyongera.

⁴ N'olwekyo twewuuja okulwanywe omu kanisa gya Kibbumba egindi. Twewuuja olwa kuguma n'olwa kwikirirya oMusengwa oYesu okumuli nakwo nga mubita omu kubayaigaania, n'okudamba okwa buli negeri.

⁵ Okugumira okubagadya ni musigala nga mwikirirya oMusengwa oYesu kiragisyia kiti oKibbumba tiyeekubbira omu kusalawokwe, olw'okubba oku nkomerero kyalibabbeera okubba nga musaanira obwakabaka bwa Kibbumba obwebabagadiryia.

⁶ Era oKibbumba omu bwenkanyabwe, yalibonereza abo ababagadya,

⁷ kaisi inywe abebagadya n'abawa ekiwuumulo aamo na iswe. Ebyo byalibbaawo oMusengwa waiswe oYesu oweyalibonekera ng'azwa omwigulu, ng'ali n'abamalaikabe ab'amaani.

⁸ Omusyo ogulunkuuma gwalibbaayo era n'abonereza abo abata-maite oKibbumba, n'abo abagaana okwikiriry aMawuliro aMasa ag'oMusengwa waiswe oYesu.

⁹ Balibawa ekibonerezo eky'okudamba okw'emirembe n'emirembe, ni bababbinga n'omumaiso ga Musengwa ow'ekitiisyia eino.

¹⁰ Ebyo byalibbaawo ku lunaku oluyaliiziraku okumuwa ekitiisyia omu batuukiriryebi. Era bonabona abaikiriry balimubona nga bawuninkiriire olw'ekitiisyakye. Nywena mwalibba aamo nabo, olw'okubba mwaikiriire ebyo ebitwabakobere.

¹¹ N'olwekyo tubasabira nga titugonerya eeri oKibbumba waiswe, ababale ng'abasaaniire ekyo ekiyabeeteire eky'okubba omu bwakabakabwe. Era tusaba tuti, omu bwezyebwe, atuukiriryenge ebintu ebisa byonabyona ebimumaliriire okukola, n'ebyo ebimukola olwa kwikiriryka kwanywe.

¹² Kaisi olwo oMusengwa waiswe oYesu asune ekitiisyia mwinywe, na inywe oKibbumba abawe ekitiisyia mwiye. Ekyo kyalibba kityo olw'ekisa kya Kibbumba waiswe, n'oMusengwa oYesu Kurisito.

2

Ebyalibbaawo oKurisito ng'ali kumpi okwira

¹ Atyanu aboluganda, binu niibyo ebikwata oku kwira kwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, era ng'owetwalikumbaanira egiali.

² Tubakoba muleke okusagaasagananga mang'u omu biseego byanywe, waire okweraliikirira, nga babakobeire bati olunaku lwa kwira kwa Musengwa lwamalire ira okutuuka. Timwabbanga mutyo waire babakobanga bati obunaabbi bukoba butyo, ooba bati kiri mu lugambo, waire bati kiri mu bbaluwa iswe egitwawandiikire.

³ Timwikiriryanga omuntu yenayena okubagotesya olw'okubba, olunaku olwo nga lukaali kubbaawo, walisooka kubbaawo kujeema okunene, ng'abantu bagaana oKibbumba, awo kaisi omuntu oodi, aizwire ebibbibibbi era ali n'okwaba omu kujigirika, n'amala n'abbutuka.

⁴ Omuntu oyo yalyakanisa oKibbumba era ni yeebbimbyabbimbya ati akira oKibbumba, ooba ekintu kyonakyona ekibasinza. Era yalingirira nakimo n'atyama omu Yeekaalu ya Kibbumba, nga iye onyere yeyeta Kibbumba.

⁵ Timwebukirya nga nabakoberanga ebintu ebyo Owenabbaire nga nkaali ndi na inywe?

⁶ Era mumaite nga waliwo ekikaali ekikaisya omuntu oyo okuboneka, paka ekiseera ekituuce owekyalituuka kaisi n'aboneka.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba omujeemu oyo akaali yeebisire neye ng'okujeemera oKibbumba ikwo kuliwo n'atyamu, okutoolaku nti abakukola, bakukolera mu mbiso. Neye ekyo ekikaisya omujeemu oyo okubba omu lwatu kyalituua ekiseera ni bakitoolawo.

⁸ Olwo kaisi omujeemu oyo n'abonekera nakimo. Neye okunkomerero oMusengwa waiswe oYesu yalimumalawo n'okulagirabulagiri, era yalinulikirya n'okumirikiinya kw'ekitiisyakye ekiyaliiziramu.

⁹ Omuntu oweibbengo oyo oSitaani ogwaleeta, yaliiza n'akola n'amaani mangi ebyamagero, era n'obumanyiciryo n'ebywunyo ebyobubbeyi.

¹⁰ Era omuntu oyo oweibbengo, yalinkolesya buli kibbikibbi ekyezya okugotesya abo abeyalitwala omu kujigirika, olw'okubba bagaine okutwala amazima agandibalokoire.

¹¹ OKibbumba kyazwa abaleka babagotesyegotesye, baikirirye ebyobubbeyi,

¹² kaisi abo bonabona abataikirirya mazima, olwo omusango gubasinge, olw'okubba basangaaliire omu kukola ekibbikibbi.

Babalondere kubalokola

¹³ Aboluganda, oMusengwa waiswe abaataka eino, era tusaaniire okwebalya oKibbumba bulijo okulwanywe. Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yabalondere mubbe bantu abasooka okwikirirya omu kyalo kyanywe, ababbeere omu kubalokola olw'amaani ga Mwoyo oMutukulye abatukulya olw'okwikirirya amazima.

¹⁴ Yabeetere ng'abita mu Mawuliro aMasa, agetwalaabbire egimuli, kaisi olwo mugabane oku kitiiya kya Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

¹⁵ N'olwekyo, aboluganda, mubbe bagumu, mukalangukire kwebyo eby'amazima ebitwabeegeeserye omu bibono ooba omu bbaluwa yaiswe.

¹⁶ Kale oMusengwa waiswe oYesu Kurisito onyere, n'oKibbumba oItewaiswe, eyatutakire atyo era olw'ekisaakye, n'atuwa eisangaalo eritawaawo n'eisuubi erisa,

¹⁷ abagumye emyoyo, era abawe amaani, omu bisa byonabyona ebimukola n'omu bimutumula.

3

Mutusabire

¹ Nga mmaliiirirya, aboluganda, mbasaba mutusabirenge, ekibono ekizwa eeri oMusengwa kyeyongere okusaalaana amangu, era abakisuna bakiwenge ekitiisa ng'owekeyabbaire mwinywe.

² Era mutusabirenge, oMusengwa atulamye abantu abanjenese era ababbibabbi eino, olw'okubba waliwo abantu bangi ino abataikirirya aMawuliro aMasa.

³ Neye oMusengwa waiswe mwesigwa era yabongeramu amaani, n'abalanya omubbimubbi oSitaani.

⁴ OMusengwa waiswe oYesu atuwa obugumu oku bibakwataku nga tumaite tuti, mukola era mwakolanga ebyo ebitwabalagiire.

⁵ Kale oMusengwa alungamye emyoyo gyanywe omu kweyongera okumanya okutaka okuzwa eeri oKibbumba n'okuguminkiriza okuzwa eeri oKurisito.

Okutabbanga bagayaali

⁶ Aboluganda, tubalagira n'obwezye obuzwa eeri oMusengwa oYesu Kurisito tuti mwewale aboluganda abagayaali, era abatasengererya ebyo ebitwabeeserye inywe.

⁷ Inywe abanyere mamaite kusani ino muti musaaniire okukolanga nga iswe owetwakolanga owetwabbaire na inywe, titwabbaire bagayaali.

⁸ Titwaliireku kyokulya kya bwereere, neye twakolanga ino, nga twefudaku omusana n'obwire, nga twewala okugosiyirira omuntu yenayena mwinyewe.

⁹ Tirwokubba iswe twabbaire titusaanira kusuna bubbeeri okuzwa egimuli, wazira twatakire kubawa kyokuboneraku, nywena mwezye okukolanga ni mwebbeesyawo nga iswe.

¹⁰ N'owetwabbaire nga tukaali tuli aamo na inywe, twabalagiire tuti, "Atataka okukola emirimo, n'okulya tiyalyanga."

¹¹ Twawuliire mbu abamo kwinywe balaaduuki, tibakola mirimo, wazira baliwo kweingiryga mu by'abanaabwe.

¹² Ab'engeri eyo tubalagira era tubasisiitira n'obwezye obuzwa eeri oMusengwa oYesu Kurisito, tuti bateeereere babbeeku ekibakola, kaisi olwo basune ekibaalya.

¹³ Aboluganda, timwadembanga okukola ebintu ebisa.

¹⁴ Owewabbangawo omuntu agaana okusengererya ekitukoba omu bbaluwa eenu, mumwegendereze era muleke okukolagana naye, kaisi olwo ensoni gimukwate.

¹⁵ Neye timwamutwalanga ng'omulabe waanywe, wazira mumulabulenge mpola mpola ng'omuganda waanywe.

Ebisembayo

¹⁶ Kale oMusengwa waiswe iye onyere eidembe, abawenge eidembe bulijo, yonayona egimubba. OMusengwa abbenge na inywe nywenanywena.

¹⁷ Ninze oPawulo, era obusugiryre bunu ninze mbuwandiikire n'engalo eyange enanyere. Ako niiko akamanyiciryo akalaga buli bbaluwa egimba mpandiikire. Nze ntyo wempandiika.

¹⁸ OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge ekisa inywe nywenanywena.

EBBALUWA ESOOKA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE OTEMUSEEWO Enyanjula

Ebbaluwa eenu esooka eeri oTemuseewo, omutume oPawulo niye eyagiwandiikiire omwegiwe oTemuseewo. Kyezyeka okubba kitu yagiwandiikiire ooti aakati w'omwanka 62-64 nga bamalire okubyalu oKurisito. Iye yabbaire n'enkolagana ino n'oTemuseewo era ng'emirundi egyeraku amweta mwanawе (Baf 2:22; 1Te 1:2; 1Te 1:18). Yamuwandiikiire ebbaluwa eenu nga iye oPawulo ali kumpi ku nkomerero y'obwomibwe.

Eenu moiza oku bbaluwa eina oPawulo egiyawandiikiire bantu neye nga tikanisa. Ebbaluwa egindi eisatu niigyo ginu: Temuseewo eyokubiri, n'oTito, n'oFirimooni.

Ebbaluwa eenu erimu endagirira nyangi oku kusinza okw'ekanisa (2:1-15), n'ebisaanizo by'abeekubbemberi b'ekanisa (3:1-13), n'okulabula oku beegesi b'obubbeyi (1:3-11; 4:1-5; 6:2-5). Era eraga engeri oPawulo egiyabbaire ayegesya oTemuseewo okubba omwekubbemberi wa makanisa. Ebbaluwa eenu era erimu amateeka mangi ageezya okubbeera abeekubbemberi b'amakanisa omu naku gyaiswe ginu okukola obuweererya obw'ekanisa.

Engeri egibyecaanamu

1. OPawulo asugirya oTemuseewo (1:1-2).
2. OPawulo alabula oTemuseewo oku beegesi b'obubbeyi (1:3-11)
3. OPawulo yeebalya oKurisito olw'ekisaakye egiali (1:12-19).
4. OPawulo asisiitira oTemuseewo ebikwata oku kusinza n'ebisaanizo by'abeekubbemberi b'ekanisa (2:1-3:16).
5. Ebibono ebrisembayo (4:1-6:21).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo omutume wa Kurisito oYesu okusinzirira oku kiragiro kya Kibbumba eyatulokoire, n'oKurisito oYesu omututeekere eisubi lyaiswe,

² nkuwandiikkira iwe oTemuseewo, eyasuukiire nakimo omwana owange onanyerenyere omu kwikiriryia oKurisito Yesu. OKibbumba oItewaiswe n'oKurisito Yesu oMusengwa waiswe bakukwatire ekisa, bakusaasire, era bakuwe eidembe.

Okwekuuma enjegesya etali ntuuce

³ Ntaka osigale omu kibuga Efeeso, ng'owenakusabire nga njaba omu kitundu ky'e Makedoniya, olagire abantu badi ababbibabbi tibairayo okwegesya enjegesya egya bubbeyi.

⁴ Obakobe balekeraawo okusiisira oku bisimo, n'omu kunonenkererya enyiriri empanvu egya maliina g'abazeiza baabwe. Ebyo byongera kuleeta kwakana omu kifo ky'okwegesya abantu ebya Kibbumba nga babita omu kwikiriryia.

5 Ekyagirire ni nkukoba okusigala aawo kyabbaire nti oleetewo omu baikiriryia okutaka okuzwera nakimo omu myoyo emirongoole, n'enseega ensa, era n'okwikiriryia okunambulamu bubbeyi.

6 Ebyo abantu abamo babizwireku, ni baira mu kwakana okubulamu na mágaso.

7 Beesuca okubba abakugu omu by'aMateeka ga Musa, neye tibategeera aMateeka ebigakoba, n'ebyo ibo abananyere ebibeegesyia.

8 Tumaite ng'aMateeka masa singa omuntu agakolesya omu ngeri entuuce.

9 Tusaaniire tumanye tuti, aMateeka tibagateekeirewo bantu abatuukiriire, bbe. Neye bagateekeirewo bavuni b'aMateeka n'abajeemu, abo abakola ebbibibibi era abatatyia oKibbumba, abo abatatuukiriire era abazumirira ebya Kibbumba, era abo abaita abaitewaabwe n'abamawaabwe aamo n'abaiti bonabona.

10 Bagateekeirewo bantu abalendi n'abalya ebisiyaga,* abo abasuu-ubuula abantu abo ababbeyi n'abalayirira obwerefere, n'abo bonabona abakola ebyakanisya enjegesyia entuuce.

11 Enjegesyia entuuce ebba niiyo eyo eyabirana okusani n'aMawuliro aMasa ag'ekitiisyia aga Kibbumba ogubawuuja, era ageyankwatisiryie okulaabba.

Okwebalya oKibbumba olw'ekisaakye

12 Neebalya oKurisito oYesu oMusengwa waiswe, omu mwoyo gwange, eyampaire amaani ag'okumuweererya, era eyaboine nga ndi mwesigwa, n'antuma omulimogwe.

13 Newankubbaire ng'eira n'amutumulangaku bundi, ni muzumiriranga, era ni njiiigaanianga abamwikiriryia n'obukambwe obungi, obone owansaasira. Yansasiire lwakubba ebyo n'abikoleranga mu butamanya, nga nkaali kumwikiriryia.

14 OMusengwa waiswe yankwatiire ekisa kinene ino, n'ampa okwikiriryia era n'okutaka, ebyo oKurisito oYesu ebyatuwa owe-tumwikiririryamu.

15 Ekibono kituuce ino era kisaaniire okukiikiriryia nakimo, ekikoba kiti, "OKurisito oYesu yaizire omu kyalo kulokola bantu abakola ebbibibibi." Mwibo abekitumulaku ninze nsingiramu nakimo okubba akola ebbibibibi.

16 Neye oKibbumba yankwatiire ekisa, nze akirira nakimo okubba akola ebbibibibi, kaisi oKurisito oYesu ninze ogwabba alagiraku okuguminkirizakwe okutakoma, era ninze mbe ekyokuboneraku eeri abo abalimwikiriryamu era ni basuna obwomi obutawaawo.

17 OKabaka ow'ebiseera byonabyona atafa era ataboneka, oKibbumba omoiza yenkan, tumuwujenge era tumuwenge ekitiisyia emirembe n'emirembe. Amiina.

18 Temuseewo mwana wange, ndi kukuwanga ekiragiro ekiiki-rizagana n'obunaabbi obukukwataku obwawulukire eira. Ntaka okulungamya kunu kukubbeere okulwanirira kusani amazima g'okwikiriryia ooti mwisirkale omusa alwana okuwangula olatalo.

19 Era nkukoba nti weekwate oku kwikiriryakwo omu Kurisito, era weekuumenge okubona oti okola bintu ebituuce. Ekyo kityo olw'okubba abantu abandi bagaine okukola ebintu ebituuce, kale ni

* **1:10 1:10** Abalya ebisiyaga niibo abasaiza abagona n'abasaiza abanaabwe. **1:13 1:13** Bik 8:3; 9:4-5

kizweramu okwikiriry a kwabwe okuteeyongera, ni kubba ooti meeri etubiire.

²⁰ Mwabo niimwo omuli oKaimenaayo n'Erigizanda abenawareyo eeri oSitaani kaisi balekeraawo okuzumisyanga eriina lya Kibbumba.

2

Okwegesya oku ngeri y'okusinzamu

¹ Kale mbakoba nti ekikulu, musabenge oKibbumba ebintu ebimubba mutaka. Mumwegairirenge oku lw'abantu bonabona, era nga wemumwebalya olw'ebiyakola eeri abantu bonabona.

² Musabirenge abakabaka n'abandi bonabona abafuga kaisi tubbe omu bwomi obw'eidembe era obuteeki, omu kutya oKibbumba n'omu butukulye bwonabwona.

³⁻⁴ Owemukola mutyo kibba kisa, era oKibbumba oMulokoli waiswe, iye ataka abantu bonabona balokoke era bamanye amazima, kyasiima.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ali moiza, era n'omutabagania w'abantu n'oKibbumba ali moiza, era niiye omuntu oyo oKurisito oYesu,

⁶ eyeewaireyo abbe mugaito oku lw'abantu bonabona. Okwe-waayokwe kwabbaire bujulizi obwaiziire mu kiseera ekituuce okulaga ng'oKibbumba owaataka abantu bonabona okulokoka.

⁷ Era nze ekinyere ekyo niikyo ekyagirire oKibbumba n'annonda okubba omulaabbi, era omutume. Yannondere kubba mwe-gesi w'aBatali Bayudaaya mbatuuceku obukwenda obukwata oku kwikiriry a kunu ng'owekuli kutuuce. Ntumula mazima, timbeya naire.

⁸ N'olwekyo ntaka abasaiza buli wantu beegairirenge oKibbumba nga beewaayo mu bwomi obutuukiriire, anambula busungu ooba mpaka.

⁹ Era ntaka abakali bazwalenge bizwalo ebisaanira. Bee-genderezenge okutamalira ebiseera n'empiiya gyabwe mu mis-oni gy'enziiri, ooba mu kwewoomya n'okwejolija n'eb'y'zaabbu n'amabbaale ag'ebbeeyi, waire mu kuzwala ngoye eg'y'ebbeeyi eino.

¹⁰ Wazira, ebibabba nabyo babikolesyenge mu kwefudaku kukola bikole ebisaaniire, ebisa, era ebiweisya oKibbumba ekitiisya, ng'owekisaana abakali abasinza oKibbumba.

¹¹ Nga muli egibeegeserya, omukali asirikenge, nga yeewombekere.

¹² Tinjikiriry a mukali kwegesya, ooba okubba n'obwezye oku musaiza, wazira asaaniire asirikenge,

¹³ olw'okubba Adamu niiye ogubasookere okubbumba, kaisi ni bairyaku oKaawa.

¹⁴ Era Adamu tiniye ompiri oguyabbeyabbeyere kaisi n'agwa omu kibbikibbi, wazira omukali niiye ogubabbeyabbeyere, atyo n'asuuka oodi akola ekibbikibbi.

¹⁵ Neye era, oKibbumba yalirokola omukali okuzwa omu kibbikibbi ekyo ng'abitira mu kubyala, kasita n'abba agumiire omu kwikiriry a, n'omu kutaka, n'omu kubba omutukulye, n'omu kwefuga.

3*OMulabirizi ekyali n'okubba*

¹ Ekipono kituuce ekikoba kiti: Nabuli muntu ataka okubba omulabirizi, abba yeegombere mulimo omusa.

² Omulabirizi ali n'okubba ng'abulaku kyokumunenya. Ali n'okubba n'omukali moiza yenkan, timuntu omulendi. Ali n'okubba nga muntu eyegendereza, eyefuga, ogubawa ekitiisya, ayaniriza abageni, era amaite okwegesya ebya Kibbumba nakusani.

³ Ali n'okubba nga timunywamwenge, nga tiw'eikayu, wazira nga muwombeeki, nga timutonganitongani, era nga talulunkanira empiiya.

⁴ Ali n'okubba ng'afuga kusani ino enyumbaye, era n'abaanabe nga bamugondera, nga bali n'empisa nsa.

⁵ Aale omuntu atayezya okufuga enyumbaye ayezya atya okulabirira ekanisa?

⁶ Omulabirizi tali n'okubba muntu eyankaikiriryanga oKurisito akaali kukula omu kwikiriry, demba ni yeekudumbalya, oKibbumba n'amusalira omusango, ng'oweyagusaliire oSitaani.

⁷ Ali n'okubba muntu oyo n'abatali b'omu kanisa bona ogubawa ekitiisya, kaisi ayezye okutappaaku kisobyo kya kumuvunaana, n'okugwa omu mutego gwa Sitaani.

Abadikoni

⁸ Abadikoni bona basaaniire okubba bantu abebawa ekitiisya, abatumula amazima, abatayabira oku mwenge, era abatalulunkanira bya kusuna.

⁹ Basaaniire kubba bantu abatambulira omu kwikiriry okutuuce oKibbumba okuyatuwaire, ng'omu biseego byabwe mpaamu kwegomba okubbikubbi, ooba okwewuliramusango.

¹⁰ Era musookenge kubagezesamu kaisi ni basuuca abaweererya ababulaku ekyokubanenya.

¹¹ N'abakali baabwe* batyo, bona basaaniire okubba bantu abebawa ekitiisya, abatasibiriry omu banaabwe, abeegendereza, era abeesigwa mu buli kimo.

¹² Omudikoni ali n'okubba wa mukali moiza yenkan, era afuga kusani ino abaanabe n'ab'omu kisitokye,

¹³ olw'okubba ababba baweereirye kusani omu budikoni basuna ekitiisya eky'amaani, era ni babba bacaati omu kwikiriry kwabwe omu Kurisito oYesu.

Ekyama ekikulu kibbutukire

¹⁴ Nsuubira okwiza amangu egysoli. Neye era, binu mbikuwandiikira,

¹⁵ n'owenaalwawo okwiza, omanye engeri abantu egibasaaniire okwebityamu omu kisito kya Kibbumba. Ekitiisya ekyo niiyo ekanisa ya Kibbumba onanyere obwomi ekikola ng'omusingi n'ompango ebikwatiriire amazima omu kyaloyonakyona.

¹⁶ Tukakasira nakimo tuti ekyama ekiri omu njegesya yaiswe, oKibbumba ekiyabiikwire, kituuce ino. Ekyo niikyo ekikoba kiti: "OKurisito yabonekere ng'omuntu onanyereneeyeere, omwoyo oMutukulye n'amukakasa ati niiye oyo.

Abamalaika bamuboine,
ebimufaaku ni babiraabba omu mawanga.
abantu b'oku kyalo ni bamwikiririyamu,
OKibbumba n'amutwala omwigulu omu kitiiya."

4

Abeegesi ab'obubbeyi

¹ OMwoyo oMutukulye akoba butembereri ati, omu biseera ng'ekyalo kyatira okutuuka oku nkomerero, abantu abamo balizwa omu kwikirirya, ni basengererya emizimu egigotesyagotesya, era ni basengererya enjegesya gy'emizimu.

² Enjegesya ego abagireeta bantu ababbeyi, abo ab'emyoyo egibulamu akabuntu.

³ Abo niibo abagaana abantu okufumbirwa, era ni baloberya okulya ebyokulya ebimo. OKibbumba yateekerewo obufumbo, era n'abbumba ebyokulya ng'ataka abaikirirya, abamaite amazima, babikolesyenye nga webamwebalya.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba buli kintu OKibbumba ekiyateekerewo kisa, era tibakigaana, kasita ni basooka kumwebalya kaisi ni bakikolesya.

⁵ Ekyo kisuuka kitukulye lw'ekibono kya Kibbumba, era n'okusaba.

Omuheererya omusa owa Kurisito

⁶ Oweweegesyabolumganda ebibono ebyo, waabba oli muweererya omusa owa Kurisito oYesu, akulire omu mazima ag'enjikirirya era n'enjegesya ensa eyo egisosengererya.

⁷ Weewalenge emboozi egitagasa omu bwomi bwa muntu wa Kibbumba, ng'ebisimo eby'abakaire. Omu kifo ky'ebyo, weetendeke mu bwomi obuweisya OKibbumba ekitiisya.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba okukola ebsaizi by'omubiri kigasa katono, neye okukola ebintu ebiweisya OKibbumba ekitiisya kigasa omu bintu byonabyona. Ikwo kuleeta eisuubi ery'omu bwomi bunu obw'oku kyalo, era n'obwo obutawaawo OKibbumba obuyaliwa abaikirirya.

⁹ Ekibono ekyo kituuce era kisaanira nakimo okukiikirirya.

¹⁰ Kagira tukalabana era twefudaku ino okubba omu bwomi OKibbumba obwataka, olw'okubba eisuubi lyaiswe liri mu Kibbumba onanyere obwomi era oMulokoli w'abantu bonabona, eino eino abo abaikirirya.

¹¹ Abantu obeegesyenye ebintu ebyo era obalagirenge okubikola.

¹² Tiwaabbangamu okutya waire okwetalirirya kwonakwona oti okaali mwisuka mutomuto. Wazira, omu ntumulayo, n'omu mpisagyo, n'omu kutakakwo, n'omu kwikiriryakwo, n'omu butuukiriryebwo, obbenge kyokuboneraku eeri abaikirirya.

¹³ Onyikiirenge okusoma eBiwandiike, n'okubuulirira abantu ebya Kibbumba, n'okubeegesyanya paka owenaliiza.

¹⁴ Togayaaliriranga ekirabo ekiri mwiwe, OMwoyo oMutukulye ekiyakuware, okusinzirira oku bunaabbi obwawulukire ng'ab'akakiiko k'abakaire b'ekanisa bakuteekerekengalo okukusabira.

¹⁵ Ebyo obimalireku ino amaani, era weeweyo mwibyo, kaisi buli muntu abone nga weeyongera okukola kusani.

¹⁶ Weegenderezenge ino omu mpisagyo n'omu byoyegesya. Era weekalangule mwebyo olw'okubba owookola otyo, walyerokola iwe onyere, era n'abo abakuwulisisya.

5

Ebikwata oku baikirirya ab'enjawulo

¹ Tokaawuukiranga omusaiza omukaire, wazira omubuulirirenge ng'oiteewo. Abo abakaali abaisukaisuka obabuulirirenge ng'abagandabo.

² Abakali abakaire obabuulirirenge ng'ababyairebo, n'abakali abatobato obabuulirirenge ng'aboonyokobo, era ng'obikolera omu buukirirye obunambulaku kabuulya.

³ Abanamwandu, abookakasa oti badambaku abantu abababbeera, obalabirirenge.

⁴ Onamwandu owaabba n'abaana ooba abaizukulu, abaana ooba abaizukulu abo, okusookera nakimo, bali n'okwega okutuukirirya oKibbumba ebyalagira oku ky'okulabirira ab'omu kisito kyabwe. Omukola ekyo, babba baliku n'ekibasasula ababyaire baabwe ooba abazeiza baabwe, olw'okubba ekyo oKibbumba kyasiima.

⁵ Onamwandu oyo adambaku obubbeeri, ng'asigaire yenkani, abba yeessigire Kibbumba, era tagonerya okwegairira n'okusaba oKibbumba omusana n'obwire.

⁶ Neye oyo aabba onamwandu tete n'aira mu kunoonia by'amasanyu, abba amalire okufa omu mwoyogwe, waire ng'oku ngulu akaali mwomi.

⁷ Owe abantu ebiragiyo ebyo kaisi tibaagwa omu kubanenya.

⁸ Kaisi tete, oyo atafa oku bantube, eino eino ab'omu nyumbaye, abba azwire omu kwikirirya oKurisito, era abba mubbimubbi n'okukiraku omutaikirirya.

⁹ Onamwandu akaali kwerya emyanka 60, tomuwandiikanga okusuna obubbeeri omu banamwandu. Neye n'owaabba ayerya emyanka egyo, ali n'okubba ng'abbaire mwesigwa eeri oibaaye.

¹⁰ Onamwandu oyo aali n'okubba bamumaithe bati akola ebikole ebisa ng'okukulya okusani eino abaanabe, okwaniriza abageni, okulabirira abatuukirirye, okubbeera abali omu bigosi, n'okwewangayo eino okukola ebintu ebisa mu buli ngeri.

¹¹ Neye abanamwandu abakaali abatobato toikiriryang'a okubawandiika omu lukalala lwa banamwandu okusuna obubbeeri. Ekyo kityo olw'okubba okwegomba kw'omubiri owekwiza, kuyinga okwewaayo kwabwe eeri oKurisito, ni baira bataka okufumbirwa.

¹² Batyo ni beetekaku omusango olw'obutatuukirirya ekyo ekibasuubizire okusigala nga tibafumbo baweererye Kibbumba.

¹³ N'ekindi, baleka okukola, ni baira mu kulaaduuka nga baaba kisito ku kisito. Tibabba bagayaali kyonkani, neye batambulya olugambo, ni beingirya omu bintu ebitali byabwe, ni beesakabba n'ebitasaaniire okutumula.

¹⁴ Kagira nkoba abanamwandu abakaali abatobato bafumbirwenge, babyale abaana, balabirire ebisito byabwe, kaisi tibaawa omulabe awokubitira okututumulaku obundi.

¹⁵ Era abanamwandu abamo bamalire eira okugota ni basengererya oSitaani.

16 Owewabbaawo omukali omwikirirya aali n'abanamwandum ab'olulyolwe, iye niiye abbe abalabirirenge. Tibaawa omugugu ogwo kanisa, kaisi eyezye kulabiriranga banamwandum badi abadambaku abantu abababbeera.

17 Abeekubbemberi b'abaikirirya abeekubbembera kusani, basaani ire empeera ekiraku ey'abainaabwe obunene, eino eino abo abakalabana okulaabba n'okwegesya abantu ekibono kya Kibbumba.

18 Ekyo kityo olw'okubba eKiwindiike kikoba kiti, "Ondaawo ogwosibire oku kijooko okukukolera omulimo tomusiba omunwa." N'ekindi kiti, "Omukoli asaaniire empeeraye."

19 Toikiriryanga ebyo ebibavunaana omwekubbemberi okutoolaku nga biriku abajulizi abeera ababiri ooba abasatu.

20 Abo ababba bakolere ekibbikibbi mabanenyenge mulwatu, kaisi ekyo ni kibba kulabula eeri abasigairewo.

21 Nkusisiitira omumaiso ga Kibbumba n'oKurisito oYesu n'abamalaika abalonde, okusengereryanga ebyo bulijo nga tiwekubbira naire, ooba okusalirirya.

22 Toluuuyanga okuteeka engalo oku muntu yenayena ng'omwabula okuweererya oKibbumba, okutoolaku ng'omalire kumugezesya. Ekyo kityo olw'okubba ow'engeri eyo owaagwa omu kibbikibbi, wena bakabalira omu kibbikibbi ekyo. Weekuume ng'obulaku akamogo.

23 Olw'obulwaire bw'omu kida obutira okukudambya, tiwaanywanga maizi gonkani neye onywengeku n'enviinyo ntyayi gitin'obulezi.

24 Ebibbibibbi by'abantu abamo bibonekerawo omu lwatu nga bakaali n'okubasalira omusango, kaisi eby'abandi ni biboneka luzwanyuma.

25 Era bityo n'ebikole ebisa abantu abamo ebibakola webiboneka omu lwatu. Neye eby'abandi, n'owebibba nga nandi ni bibonekerawo omu Lwatu, mazima tibyalikaya kuboneka oluzwanyuma.

6

1 Abo bonabona abali omu kijooko ky'obugalama basaaniire okuwa ino abasengwa baabwe ekitiisy, kaisi abantu bakaye ensonga y'okuzumiraku eriina lya Kibbumba n'enjikirirya yaiswe.

2 Kaisi abo abagalama abali n'abasengwa baabwe abaikirirya oYesu, tibalekangayo okubawa ekitiisy bat olw'okubba abasengwa baabwe atyanu baganda baabwe. Wazira, beeyongerenge kubaweererya kusani ekibitiriire, olw'okubba abo abasunamu omu kuweererya kwabwe baikirirya banaabwe, era b'ebbeeyi egibali. Ebyo obibeegesyenge era obasisiitirenge okubikuumanga.

Omugaso gw'okuwa oKibbumba ekitiisy

3 Buli muntu ayegesya enjikirirya eg'yengeri egendi, era nga tagondera ebiragiro ebituuce ebya Musengwa waiswe oYesu Kurisito n'enjegesya eyabirana n'ebintu ebiweisya oKibbumba ekitiisy,

4 abba aizwire kwemanya, okumukaisya okutegeera buli kintu. Omuntu ow'engeri eyo atira okubba n'ekibinyibinyi kya kwakana

n'okukayaana ku buli kibono. Era ebizwamu kubba na ngongi, n'oyombo, n'okoolo, n'okusibiriryaku, n'okukayaana.

⁵ Ebyo byonabyona ababikola bantu ababebenyekere ebiseego, abawoiremu amazima, era abaseega batu okwikiriry oYesu nzira ya kunooneryamu byobusuni.

⁶ Neye omuntu owaikiriry oYesu, obwomibwe bubba bwikuti, kasita n'abba ng'aikiriry ati ebyo ebyali nabyo bimumala.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo kitwaizire nakyo omu kyalu munu, era mpaawo kitwalyaba nakyo nga tuzwamu.

⁸ Kale owetubba n'ebyokulya n'ebizwalo, ebyo bitumalenge.

⁹ Abo abeegomba okugaigawala bagwa omu bikemo, n'omu kwe-gomba okw'enkola n'enkola okwekisiru, era okwa kabbikabbi, ni bakaya n'okusigala omu kwikiriry, batyo ni beinika omu kugota n'omu kujigirika.

¹⁰ Ekyo kiiza olw'okubba okululunkanira empiiya niikwo onsulo w'ebibbibibbi byonabyona. Olwa kululunkana okwo, abamo bagotere, ni bazwa omu kwikiriry, ni beereetera obulum bungi omu myoyo gyabwe.

Okulabula

¹¹ Kale iwe omuntu wa Kibbumba, weewalenge ebbibibibi ebyo byonabyona. Osengereryenge ebya butuukiriry, obwomi oKibbumba obwasiima, n'okwikiriry, n'okutaka, n'okuguminkiriza, n'eivooyo.

¹² Olwanenge masaiza omu bwomi bwa kwikiriry oYesu. Ekyo kyakwezyesa okusuna obwomi obutawaawo oKibbumba obuyak-weteire, owewabbutuliire kusani ino okwikiriryakwo, omumaiso g'abajulizi abangi.

¹³ Nkusicitira omumaiso ga Kibbumba aawa buli kintu obwomi, era n'aga Kurisito Yesu eyabbutuliire nakimo amazima omumaiso ga Pontiyo Piraato,

¹⁴ nti okuumenge ebintu byonabyona ebinkulagiire. Owewakola ekyo, wayezya okutappaaku akamogo, kadi ekyokukunenya, oktuukira nakimo oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oweyalibonekera.

¹⁵ Okwizakwe okwo, oKibbumba ogutuwuja era onyere obwezye, oKabaka w'abakabaka era oMusengwa w'abasengwa, yalikutuukiriry omu kiseera iye onyere ekiyalisiima.

¹⁶ Iye yenkanatafa era abba omu kitangaala abantu ekibateezya kwigereraku, mpaawo eyabbaire amuboineku, era mpaawo ayezya okumubona. Iye w'ekitiisya, era iye w'obwezye obutawaawo. Amiina.

Okulabula abasuni

¹⁷ Olabule abasuni ab'oku kyalu kinu, kaisi baleke okwekudumbalya, ooba okwesiga obusuni obutali bw'emirembe n'emirembe, wazira beesigenge Kibbumba atuwa buli kintu ekitusangaalya.

¹⁸ Basaaniire okukolanga ebintu ebisa, kaisi basuuke abasuni omu bisa ebibakola, era basuuke ab'ekisa era abagabi.

¹⁹ Batyo balibba beevisira obusuni obwalibba omusingi omukalan-guki ogwalibagasa omu biseera ebyaliiza, kaisi ni bayezya okusuna obwomi obunanyerenyeere.

²⁰ Temuseewo, weegumye omu buweererya bwa kwemereryawo okwikiriry okutuuce. Weewalenge emboozie egitaweisya oKibbumba

ekitiisya, n'empaka egya busirusiru, egyo abo abeebbeya egibeeta
mbu-so gya malabuki.

²¹ Abamo kwabo abakoba bati bali n'amalabuki nago bagota ni
bazwa omu kwikiriry. OKibbumba abakwatire inywe ekisa.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE OTEMUSEEWO Enyanjula

Eenu niijo ebbaluwa eyokubiri, omutume oPawulo egiyawandiikiire omwegiwe oTemuseewo. Yagiwandiikiire kumpi ku nkomerero y'obwomibwe era ng'ali mu mabbuusu. Omu kiseera oPawulo oweyawandiikiire ebbaluwa eenu, babbaire bali kuyigaania abaikiriryा omu matwale g'e Looma. Kyezyeka okubba kitii, eyo niiyo ensonga oPawulo okubba nga yabbaire mu mabbuusu.

Omutwe omukulu omu bbaluwa eenu gukwata ku buguminkiriza. Ng'owekiri omu bbaluwa esooka eeri oTemuseewo, mwenu yona oPawulo awa okulabula kungi ino oku beegesi b'obubbeyi (3:5-9). Era amukobera ati walibbaawo ebiseera ebigosi omumaiso (3:1). N'olwekyo oPawulo asisiitira oTemuseewo okugumira ebigosi ebyo.

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye n'okwiriyamu oTemuseewo amaani (1:1-18).
2. OPawulo asisiitira oTemuseewo okuguma (2:1-13).
3. OPawulo awa oTemuseewo ebyokulungamya (2:14-26).
4. OPawulo amulabula oku byalibbaawo omumaiso (3:1-4:8).
5. Ebibono ebisembayo (4:9-22).

Olkwemanyikisya

¹ Ninze oPawulo oKibbumba oguyasiimire okubba omutume wa Kurisito oYesu, nkobere abantu ebifa oku bwomi obutawaawo oKibbumba obuyatusuubizire, obutusuna okuzwa eeri Kurisito oYesu.

² Nkuwandiikkira iwe omwana wange omu Kurisito, oTemuseewo oguntaka eino. OKibbumba oItewaiswe n'oKurisito Yesu oMusengwa waiswe bakukwatire ekisa, bakusaasire, era bakuwe eidembe.

Okwebalya n'okwiriyamu amaani

³ Neebalya oKibbumba ogumpeererya omu mwoyo omulongoole, ng'abazeiza bange owebakolanga. Bulijo mmwebalya nabuli owenkwebukirya nga mmwegairira omusana ooba obwire.

⁴ Nabuli Owenjebukirya amaliga agewakungire nga tuseebulangana, neegomba okukubonaku, kaisi njizulire nakimo eisangaalo.

⁵ Njebukirya kusani okwikiriryा omu Yesu okwoli nakwo okw'amazima, era n'okwa zeizawo oLooyi n'omaawo Ewuniike okubabbaire nakwo, era atyanu nkakasa nti wena oli nakwo.

⁶ Kagira nkwebukirya nti oyongerenge okukumamu omusyo omu kirabo kya bulabirizi ekiri mwiwe, oKibbumba ekiyakuwaire olunaku olunakuteekeireku engalo nga nkwalabula okukola omulimo gwa Kibbumba.

⁷ OMwoyo oMutukulye oKibbumba oguyatuwaire tatusuuca kubba bantu abati, wazira atwizulya maani, na kutaka, na kwefuga.

⁸ N'olwekyo ensoni tigayakukwatanga okutumula oku Musengwa waiswe, ooba ku nze omusibewe; wazira wena oikiriryre okudambira aamo na nze olw'aMawuliro aMasa, nga twesiga maani ga Kibbumba.

⁹ Iye yatulokoire, n'atweta tubbe batuukiriryre nga tasinzirira ku bintu ebisa ebyo ebitwakolere, wazira ng'asinzirira ku kigendererwakye n'oku kisaakye ekiyatukwatiire ng'abita omu Kurisito Yesu okuzwera nakimo eira n'eira.

¹⁰ Atyanu ekisa ekyo nago kyabbutukiire mu kuboneka kwa Mulkoli waiswe oKurisito oYesu, eyatoirewo okufa, n'aleeta obwomi obutawaawo, ng'abita omu Mawuliro aMasa.

¹¹ OKibbumba yannondere nkobere abantu aMawuliro aMasa ng'omutumewe era omwegesi.

¹² Era kagira ndamba nti ng'abantu banjakanisa era nga bangadya. Neye era, ekkyo tikinkwatisya nsoni naire, olw'okubba mmaite ogunaikiriiryre, era nkakasa nti ayezya okukuma obwomi bwange obunamubisisirye paka oku lunaku ludi olw'enkomerero.

¹³ Okwatenge ebibono eby'amazima ebiwawuliranga nga ntumula n'obisengererya, era okalangukirenge omu njikiriryra n'omu kutaka, ebituli nabyo olw'okubba tuli omu Kurisito oYesu.

¹⁴ Olabirirenge obuweererya obw'ebbeeyi obubakukwatisirye, ng'omwoyo oMutukulye oyo abba mwiswe akwezyesya okubukola.

¹⁵ Omaite oti ab'omwAsiya bonabona bandekerewo. Mwabo niimwo omuli oFigeero n'oKerumogeene.

¹⁶ OMusengwa akwatiire ab'omu kisito ky'Onesifoolo ekisa, olw'okubba yandabiriire emirundi mingi, era ensoni tigayamukwaite okunnemanyikisyga nga ndi musibe.

¹⁷ Neye oweyaizire e Looma, yakalabaine ino okunnoonia, n'antuukaku.

¹⁸ Era iwe omaite kusani ino ebintu ebisa byonabyona ebiyankoleire omwEfeeso. Oweyalituuka omumaiso ga Musengwa okumusalira omusango, oku lunaku ludi olw'enkomerero, oMusengwa amukwatire ekisa.

2

Omwisirikale omwesigwa owa Kurisito

¹ Kale mwana wange Temuseewo, ogume, era amaani oKurisito oYesu agatuwa gakubbeerenge.

² N'ebyo ebiwawuliranga nga ntumula omumaiso g'abajulizi abangi, obyegesyenge abantu abeesigwa, abalyezya okubyegesya abandi.

³ Wena owutuke n'ebigosi ng'omusirikale omusa owa Kurisito oYesu, nga swena owetukola.

⁴ Mpaawo mwisirikale aali oku latalo eyeingiryra omu nsonga eg'yabantu aba bulijo, olw'okubba ekibba kimuli oku mwoyo esaawa eyo, niikyo ekya kusangaalya oyo eyamuware omulimo gwa kubba omwisirikale.

⁵ Era ekyokuboneraku ekindi kiri kit, oyo aingira omu mizeenyo gy'empaka n'owaawangula tibamuwa engule ya buwanguli owaatakuuma amateeka ga muzenyo ogwo.

⁶ N'ekindi, omulimi oyo akola n'eiganyi abba niiye asaaniire okusooka okulya oku bibala eby'omu musiri omwalimira.

⁷ Onoonererye amakulu g'ebintu ebinkoba, oMusengwa aiza kukuwa okutegeera ebintu ebyo byonabyona.

⁸ Oyebukiryenge oti oYesu Kurisito, omwizukulu wa kabaka oDawudi yazuukiire ng'aMawuliro aMasa agenkobera abantu owegatukoba.

⁹ Era olw'okulaabba aMawuliro aMasa ago kigira ni ngada, ni bansiba ng'omuntu akola ebbibibibi. Neye ekibono kya Kibbumba ikyo tibakisibiire omu mabbusu.

¹⁰ N'olwekyo ngumiire buli kintu olw'abalondemu ba Kibbumba, kaisi olwo basune okubalokola, n'ekitiisyia ekitawaawo, ebiiza olw'okwikiriryia oKurisito Yesu.

¹¹ Ekibono kinu kya mazima ekikoba kiti:

"Owetubba twafeereire aamo naye,
twalibba boomi aamo naye.

¹² Owetuguminkirizira aamo naye,
twalifugira aamo naye.

Owetumwegaana,
yena yalitwegaana.

¹³ N'owetutabba beesigwa,
iye abba mwesigwa,
olw'okubba tayezya kweyakanisya iye onyere."

Omukoli oKibbumba ogwasiima

¹⁴ Oyebukiryenge abaikiriryia aboolabirira ebibono ebyo. Obasisitirenge omumaiso ga Kibbumba okwewalanga okwakana okunambulamu mugaso, ikwo okwonoona-bwonooni abo abawulisisya.

¹⁵ Weefudengeku ino bulijo okubba muntu oKibbumba ogwasiima, ng'okola ebintu ebitakuswaza, era oyegesyenge kusani ino ekibono eky'amazima.

¹⁶ Weewalenge emboozi eteweisya oKibbumba ekitisyia, era ebibulamu makulu, olw'okubba abantu bibongera-bwongeri kutatya Kibbumba.

¹⁷ Ebibono byabwe ebyo nago bisalaanikira mangu omu bantu ooti musyo gwa luyira. Mwabo abasomesya ebityo niimwo omuli oKaimenaayo n'oFireeto.

¹⁸ Abo bagotere ni bazwa oku mazima, nga bakoba batu okuzuukira kw'abantu bonabona oKibbumba okuyasuubizire, kwamalire ira okubbaawo. Era boonoona okwikiriryia kwa bantu abamo.

¹⁹ Neye oKibbumba yateekerewo oYesu n'abatume ng'omuntu owaayombeka omusingi omugumu, era oguliku eraama y'ebibono ebikoba biti, "OMusengwa amaite ababe." Era biti, "Buli abbutula eriina lyo Musengwa, azwe omu bibbibibibi."

²⁰ Ebantu ebibakolesya omu nyumba ya muntu omusuni tibibba by'ezabbu n'eby'efeeza byonkani, neye mubbaamu n'ebibabaizire mu bisaale, era n'ebibabbumbire mwitakali. Ebimo babikolesya mirimo egyptiisyia, n'ebindi kwibyo mirimo egitali gy'ekitiisyia.

²¹ Kale buli moiza kwinywe eyewala ebantu ebitaweisya ekitisyia byonabyona, oyo niiye eyaabbanga ekintu eky'ekitiisyia, ekibatukuliriye nakimo, era ekisaanira buli mulimo omusa.

²² Weewalenge okwegomba okubbikubbi okwa maisuka, osenger-eryenge bya butuukiriryie, n'ebya kwikiriryia, n'ebya kutakangana, era

n'eb'y'eidembe aamo n'abo abeegairira oMusengwa oYesu nga bali n'emoyo egitukula.

²³ Weewalenge empaka egya busirusiru, eginambulamu malabuki, olw'okubba omaite oti gizwamu yombo.

²⁴ Omuweererya wa Musengwa tasaaniire kwombererya, wazira kubba w'ekisa eeri buli muntu, n'okubba ayegesya okusani, era aguminkiriza.

²⁵ Era ali n'okubba muntu ayegesya n'eiwooyo abo abamwakanisya, amo oKibbumba n'ademb a n'abawa okwenenya ni bamanya amazima.

²⁶ Awo babba bazwa omu lutuula oSitaani oluyabakwatiiremu n'asigala ng'abakolesya ebyataka, olwo nga niikyo ekibbikibbi.

3

Enaku egyptianum

¹ N'ekindi, Temuseewo, omanye kinu oti omu naku ng'ekyalo kyatira okutuuka oku nkomerero, walibbaawo ebiseera ebibbibibbi.

² Omu biseera ebyo abantu balibba nga beemaite bonkani, nga bantu abalulunkanira empiiya, ab'eidumi, ab'amalala, abataka okuzuma, era nga tibagondera babyaire baabwe. Balibba bantu abatasima ebibbabakolera, abataty oKibbumba,

³ ababula okutaka, abatasoniya, abasibiriryu oku banaabwe, abateefuga nga buli moiza ekyataka kiyekolera, nga banjenese, era nga tibataka abo abakola ebisa.

⁴ Balibba bantu abaizwire enkwe, ababula okuguminkiriza, abeebona bonkani, nga bataka ino ebyamasanyu okukiraku owebataka oKibbumba;

⁵ ng'oku ngulu baboneka ooti-so bantu abawa ediini ekitiisya neye omu myoyo gyabwe nga tibaikiririryu omu maani agali omu diini nago. Abantu abo abatyo wabeewalenge.

⁶ Mwabo niimwo omuli abakikimita ni baingira omu bisito by'abanaabwe, ni bafuga abakali abasirusiru, abaizwire ebibbibibbi, nga tibayezya kuguma olwa kwegomba okubbikubbi okwa buli ngeri okubabba nakwo.

⁷ Era abakali abo babeegesya bulijo, neye ni bakaira nakimo okutegeera amazima.

⁸ Kale, ng'abasaiza abafumu, oYaane n'oYambule, ab'eira owebaakanisirye oMusa, n'abantu ababbibabbi abo bona batyo baakanisya amazima. Niibo abantu ababebenyekere obuwongo, era abawoiremu okwikirirya okutuuce.

⁹ Neye mpaawo gibaaba, olw'okubba obusirusiru bwabwe bwiza kumanyikana omu bantu bonabona, ng'obwa Yaane n'oYambule owebwamanyikaine.

Okusisiitira oku njegesya entuuce

¹⁰ Neye iwe wasengereirye okwegesya kwange, n'empisa gyange, n'ekigendererwa. Wasengereirye enjikirirya yange, n'okutaka kwange.

¹¹ Omaite ng'owenagumiire okunjiigaania n'okugada, ebyantuukireku omu bibuga by'Antiyokiya, n'e Ikoniya n'e Lisisitula. Mazima banjiigaaniryre ino! Neye era oMusengwa n'andamya mu byonabyona.

¹² Kituuce, era nabuli moiza ataka okubba n'obwomi obuweisyia oKibbumba ekitiisyia ng'ali omu Kurisito oYesu, bali n'okumuyiigaania.

¹³ Kale batyo abantu ababbibabbi n'ababbeyi balyeyongera okubba ababbibabbi, ni bagotesyagotesya abandi, era batyo bona abanyere oSitaani n'abagoterya nakimo.

¹⁴ Neye iwe okalangukirenge mwebyo ebiwayegere era n'obiikirirya nakimo, ng'owomaite obucaati n'obutuukirirye omaawo n'ozeizawo ebibakwegeserye ebibabbaire nabyo.

¹⁵ Era okuzwera nakimo ng'okaali mutomuto, wabbaire omaite eBi-wandiike ebitukulye, ebyo ebyezza okukusuua omulabuki, n'olokoka olwa kwikirirya omu Kurisito oYesu.

¹⁶ OKibbumba niiye eyalungamiryre okuwandiika kw'eBiwandiike byonabyona. Era ibyo bigasa omu kwegesya enjikirirya, n'omu kunenya abasobery, n'omu kuteereerya abazwire omu nzira entuuce, n'omu kwegesya omuntu okukola ebituukirirye.*

¹⁷ Awo kaisi olwo omuntu wa Kibbumba ayezye okubba atuukiriire, ng'ali nabuli kintu ekyetaagisya omu kukola ebikole ebisa, ebyo oKibbumba ebyataka.

4

OPawulo asisiitira oTemuseewo

¹ N'olwekyo nkusisiitira Temuseewo, omumaiso ga Kibbumba n'OKurisito oYesu eyalalisalira aboomi n'abafu omusango oweyalibonek-era ng'airire omu bwakabakabwe,

² nti obbenge mwetegeki okukoeranga abantu ekibono kya Kibbumba nga togonerya. Ekyo okolenge omu biseera ebisaani-ire okukikola, oo ba mu biseera ebigosi. Ogololengeabeeetaaga okugolola, onenyenge abandi, era abandi n'obairyamu amaani n'obuguminkiriza, era ng'obwoyegesya n'obwegendereza.

³ Okolenge otyo olw'okubba ekiseera kiiza kutuuka abantu omu baligaanira okuwulisisya enjegesya ey'amazima, neye olw'okusengererya okwegomba n'amairu g'emibiri gyabwe, ni beekumbaaniryaku abasomesya ababeegesya biibyo byonkani ebibataka era ebibanyumira okuwulira.

⁴ Baligaana okuwulisisya eby'amazima, ni basengererya enfumo-obufumo.

⁵ Neye iwe obbenge muteeki bulijo, era ogumirenge okukudambya. Okolenge omulimo gwa kulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa, era otuukirirye obuweererya oKibbumba obuyakuwaire.

OPawulo yatira okufa

⁶ Ekiseera kyange ekya kuzwa oku kyalo kituukire; baaba okunjita olwa kuweererya oMusengwa oYesu Kurisito.

⁷ Ndzwaine kusani ino olatalo lwa kwemereryawo okwikirirya okutuuce, mmaliriiryre olugendo lwange olwa bwomi obwa kwikirirya

^{3:11 3:11} Bik 13:14-52; 14:1-20 * ^{3:16 3:16} Ooba, Buli Kiwandiike, oKibbumba onyere niiye eyayeeserye abakiwandiikire, era kyomugaso.

oYesu. Nsigaire nga ndi mwesigwa mwebyo oKibbumba ebiyampaire okukola.

⁸ Ekinsigairye niikwo okusuna engule eraga obutuukiriryre bwange, oMusengwa omulamuzi etiyekubbira egiyalimpa oku lunaku ludi olw'enkomererero. Tiyaligiwa ninze zenkani, neye yaligiwa n'abo bonabona abakuumiriire okwirakwe.

⁹ Weefudeku ino okwiza mangu egyendi,

¹⁰ olw'okubba oDeema yanzwireku olw'okutaka eino eby'oku kyalo kunu, n'ayaba e Sesalonika. OKuleseene iye yaabire Galatiya, kaisi oTito iye n'ayaba e Dalumatiya.

¹¹ OLuuka yenkani niiye ali na nze. Obitye oMaako oize naye, olw'okubba ambeera ino omu buweererya bwange.

¹² OTukiko namutumire Efeeso.

¹³ Owewaabba ng'oiza, ondeeteranga ekooti yange eginatekere e Tulowaasi e wa Kalipo. Ondeeteranga n'ebitabo byange, eino eino ebyo ebikira obukulu.

¹⁴ Erigizanda omuyeesi w'ebikomo yambitiryre bundi ino. OMusengwa yalimusasula olw'ebyo ebiyakolere.

¹⁵ Wena wamwekuume, olw'okubba yaakanisirye ino ebibono byaiswe.

¹⁶ Omu kuwozya kwange okwasookere, mpaawo kadi moiza eyanyambire, buli muntu yandekeswire aawo. Nsaba oKibbumba ekyo tiyakibavunaana.

¹⁷ Neye oMusengwa yabbaire na nze, n'ampa amaani, ni mpezya okulaabbira nakimo eeri aBatali Bayudaaya bonabona ekibono kya Kibbumba, ni bakiwlira, atyo n'andamya abantu ababbibabbi.

¹⁸ Era oMusengwa yannunulanga mu buli kabbikabbi, era yalintuca kusani omu bwakabakabwe obuli omwigulu. OMusengwa oyo tumuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

¹⁹ Onsugirirye oPulisikira n'oibaaye Akwira, n'ab'omu kisito ky'Onesifoolo.

²⁰ Erasito yasigaire omu Kolinso, kaisi oTulofimo iye namulekere ku mwalo gw'e Mireeto nga mulwaire.

²¹ Weefudeku ino oize ng'ekiseera ky'obuwolondoki obungi kikaali kutandiika. Ewubbulo, n'oPudeene, n'oLiino, n'oKirawudiya, aamo n'aboluganda omu Kurisito bonabona bakusugiirye.

²² OMusengwa waiswe abbe aamo na iwe, era akukwatirenge ekisa.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE OTITO Enyanjula

Eenu moiza oku bbaluwa eina oPawulo egiyawandiikiire bantu neye tikanisa. Ebbaluwa egindi eisatu niigyo gnu: OTemuseewo esooka, n'oTemuseewo eyokubiri, n'oFirimooni. Ebbaluwa eenu oPawulo yagiwandiikiire muweererya omwinaye ogubeetanga bati Tito, eyamubbearanga okukola emirimo gy'obuweererya oku kizinga e Kuleete. OPawulo kyezyeka okubba kiti, yawandiikire ebbaluwa eenu kiseera ky'akati w'omwanka 63-65 nga bamalire okubyala oKurisito.

OPawulo ayezya okubba nga yabbaire n'ensonga enkulu isatu omu kuwandiika ebbaluwa eenu. Ensonga esooka, yabbaire kumusisiitira okwekubbembera amakanisa agabbaire oku kizinga ky'e Kuleete. Eyokubiri, kumulungamya mu ngeri y'okulonda n'okwegesya abeekubbemberi b'amakanisa omu kitundu ekyo. Mwekyo yamuwaire okulungamya okufaanana nakudi okuli omu bbaluwagye eeri oTemuseewo. N'ekisembayo asonzola engeri abaikirirya egibasaaniire okwebityamu nga beewala okubba ab'eitima, era ab'ensaalwa era n'empaka egy'ekisirusiru egireeta okwawukana omu kanisa. Mwekyo akalaatira abeekubbemberi b'amakanisa okwekeenanya omutindo ogwetaagisya abeekubbemberi okubba nagwo.

Engeri egibyeacaanamu

1. Okwewayanjula (1:1-4).
2. OPawulo asisiitira oTito okulonda abeekubbemberi abatuukiriire (1:1-16).
3. Era amusisiitira okwegesya abantu okubbaawo omu bwomi obutuuukiriire (2:1-3:11).
4. Ebibono ebisembayo (3:12-15).

Okwemanyikisy

¹ Nze oPawulo omuweererya wa Kibbumba, era omutume wa Yesu Kurisito, ogubatumire mbiraabbe eeri abalondemu ba Kibbumba okwikirirya okutuuce, era mbamanyikisy amazima agatuua abantu omu kugondera oKibbumba.

² Okwikirirya n'amazima ago byeigikire ku kusuubira bwomi obutawaawo, oKibbumba atayezya kubbeya, obuyasuubizire okuzwa eira eino.

³ Ekiseera ekituuce owekyatuukire, obwomi obwo n'abulagira omu bibono, era ebibono ebyo niibyo ebiyankwatisirye mbiraabbe eeri abantu, ng'oKibbumba oMulokoli waiswe oweyalagiire.

⁴ Nkuwandiikira iwe Tito omwana wange onanyerenyere omu kwikirirya swenaswena okutuli nakwo. OKibbumba oItewaiswe n'oKurisito Yesu oMulokoli waiswe bakukwatire ekisa, era batyo bakuwe eidembe.

Omulimo gwa Tito omu Kuleete

5 Nakulekere omu Kuleete nga ntaka otereerye ebyo ebyetaagisya okuteereerya, era otekewo abeekubbemberi b'amakanisa mu buli kibuga, ng'owenakulagiire.

6 Oyo ogwolonda asaaniire okubba ng'abulaku ekyokumunensa, era ng'ali n'omukali moiza. Abaanabe bali n'okubba baikiriryia, era nga tibababalira mwabo abeekolakolania olw'eiralu, ooba mwabo abajeemu.

7 Ekyo kityo olw'okubba omulabiriri ng'obwali muweererya wa Kibbumba ali n'okubba ng'abulaku ekyokumunensa, nga tiyekudumbalya, nga tasunguwala mangu, nga timunywamwenge, nga timukambwe, era nga talulunkanira ebyobusuni.

8 Wazira, ali n'okubba ng'amaite okwaniriza abageni, era ng'ataka abakola ebisa, nga yeegendereza, nga atuuikiriire, nga mutukulye, era nga yeefuga omu bintu by'amasanyu.

9 Ali n'okubba muntu agumira oku bibono eby'amazima ag'enjegesya yaiswe ng'owebabimwegeserye, kaisi ayezye okusonzolera abantu enjegesya entuuce, era n'okulaga engeri abo abagyakanisa egilbagotamu.

10 Waliwo bangi abajeemu, abakola gwa kulaaduuka nga batumula ebya bubbeyi, eino eino abo abakoba bati abaikiriryia kibeetaagisya okusengererya eiteeka ly'eKiyudaaya erya kukomola. Batumula ebinambulamu nga bataka abantu babiikiririryemu.

11 Abo basaaniire kubasirica, olw'okubba bagotesya buli moiza abba omu kisito ekibaingiramu nga beegesya abantu ebitaiza olwa kutaka okusuna empiiya omu ngeri embiibbi.

12 Omoiza oku banyere abo, era nga yeeyeta naabbi waabwe, yakobere ati, "Ab'oku kizinga ky'e Kuleete bulijo omu kubbeya beekansa; bisolo ebya kabbikabbi, era baluvu, era bagayaali."

13 Neye era, ekiyakobere kituuce. N'olwekyo, oli n'okubanenyanga n'amaani, kaisi olwo babbe n'enjikiriryia entuuce ezwa omu nseega ensa.

14 Nga tibateeka emyoyo gyabwe ku bifumo by'eKiyudaaya ebyobubbeyi ooba ku mateeka abantu abo abagaana amazima egilbagunjire-obugunji.

15 Eeri abalongoole omu myoyo, buli kintu kibba kirongoole. Neye eeri abo aboonoonoki omu myoyo n'abataikiriryia, mwibo timubaamu kikenene naire, olw'okubba tobona ng'obuwongo bwabwe n'ebiseego byabwe bibba byayonoonekere ira.

16 Omu b'engeri eyo mutira okubbaamu n'abo abeetwala bati bamaite oKibbumba neye ng'omu bibakola n'engeri egibeebityamu balagira nakimo ng'owebamwegaana. Bakoli b'ebiomuliko era ba-jeemu; tibasaanira mulimo omusa waire gumo.

2

Enjegesya entuuce

1 Neye iwe Tito, oyegesyenge ebyo ebyabirana n'enjegesya entuuce, nga oomwo niimwo omuli:

² Okwegesyanga abasaiza abakulu babbenge bantu abateeki omu biseego, n'abebawa ekitiisya, n'abeegendereza, era abatuukiriire omu kwikirirya, n'omu kutaka, n'omu okuguminkiriza.

³ Abakali abakulu bona obeegesyenye otyo. Babbenge n'empisa egisaanira abantu ba Kibbumba, nga tibasibirirya oku banaabwe, era nga tibagalama b'omwenge. Bali n'okwegesyanga bintu ebisa, nga kwoteekere okwebityanya ng'ekyokuboneraku,

⁴ kaisi bayezyenye okwegesyabakali abankafumbirwanga okutakanga abaibaabwe n'abaana baabwe.

⁵ Obeegesyenye okubba bantu abeefuga, n'ababulaku akamogo. Babbenge bantu abakola okusani emirimo omu bisito byabwe, era abeegendereza, n'abakuma ebyama by'omu nyumba. Era babbenge tibalendi, abamaite okutuukirirya emirimo gyabwe omu kisito, era abagondera abaibaabwe, kaisi awo abataikirirya oYesu bakayenge awokusinzirira okuzumirira ekibono kya Kibbumba.

⁶ Abaisuka bona obalaabbirenge okubba abeegendereza.

⁷ Era iwe wena onyere, oli n'okubba kyokuboneraku omu byoyegesya na mu buli kintu ekyokola, ng'oli muntu omucaati atayugayuuga era owa mazima omu enjegesya y'enjikirirayayo.

⁸ Buli ekyotumula kiri n'okubba kituuce, nga mpaamu kibakunensa, kaisi oyo akyakanisa aswale olwa kutabba n'ekibbikibbi ekyatutumulaku.

⁹ Oyegesyenye abagalama okuwuliranga abasengwa baabwe, nga beefuda okubona ng'abasengwa baabwe babasiima mu buli kintu, era nga tibaakanisa basengwa baabwe,

¹⁰ ooba okubaibaku ebyabwe. Balagenge abasengwa baabwe batibali n'obwesigwa obwizulye, kaisi abantu olwo basiime enjegesya ya Kibbumba oMulokoli waiswe.

¹¹ Olw'okubba oKibbumba yalagire ati w'ekisa eeri abantu bonabona, yateekerewo enzira y'okulokola buli moiza aikirirya.

¹² Era ekisa ekyo kitubbeera okwega okuzwa oku bintu ebitawesiya oKibbumba ekitiisya n'amasanyu g'ekyalo, kaisi tubbe bantu abeegendereza. Era tubbe bantu abacaati abatayuugayuuga, era abawa oKibbumba ekitiisya omu mulembe gunu.

¹³ Era tubbe nga buli kiseera tukuumiriire lunaku olwo olwa suubi waiswe ow'enkabi, okwo nga niikwo okuboneka kw'ekitiisya okwa Kibbumba ow'amaani era oMulokoli waiswe oYesu Kurisito.

¹⁴ OKurisito yeewaireyo okufa okulwaiswe kaisi atununule omu bibbibibbi byaiswe byonabyona, atusuuce abantube abakenene omu myoyo, era abamaliriire okukolanga ebintu ebisa ebyataka.

¹⁵ Ebyo niibyo ebyobba oyegesyenye. Era owoobba ng'olaabba ooba ng'onanya abaikirirya bonabona aboolabirira, okikolenge n'obwezye bwonabwona. Tiwaabbangawo kadi moiza mwibo atwala ati ebibono ebyoyegesya tibikulu.

3

Okulungamya abaikirirya

¹ Oyebukiryenge abaikirirrya omu Yesu ibo okuwanga ekitiisya abafugi n'ab'obwezye, era babagonderenge, era babbenge beetegeki okukolanga buli kikole ekisa kyonakyona.

² Obasisiitire okutatumulanga bundi oku muntu kadi moiza, era beewalenge oyombo; nga balumirwa abantu bonabona. Era, bawenge buli muntu ekitiisya,

³ olw'okubba swena abanyere eira twabbaire basirusiru, era bajeemu, era ng'atuli bagalama eeri okwegomba okubbikubbi n'amasanyu aga buli ngeri. Twabbaire b'eitima era abaizwire ensaalwa, ng'abandi batucaawire, era nga swena abananyere tu-caawangana.

⁴ Neye oKibbumba oMulokoli waiswe, omu kutulaga ekisa n'okutakakwe okwatakamu abantu,

⁵ yatulokoire, tirwokubba n'ebikole ebisa ebitwakolere, wazira lwa kusaasirakwe. Yatulokoire ng'akolesya kutuwa bwomi obuyaaka oMwoyo oMutukulye obwaleetawo omu muntu owetwikirirya oYesu.

⁶ Omwoyo oyo niiye oguyatuware n'omwoyo gumo ng'abita omu Yesu Kurisito oMulokoli waiswe.

⁷ Ekyo yakikolere kaisi atutooleku omusango atutukulye olw'ekisaakye, tusuuke basika b'ebintu bya Kibbumba, era nga tusuubira bwomi obutawaawo obuyatusuubizire.

⁸ Ekyo ekintumulaku kituuce.

Era ebyo ntaka obikakasirenge nakimo, kaisi abaikirirya oKibbumba beegumyenge kukola bikole ebisaaniire oKibbumba. Ebyo niibyo ebisa era ebigasa abantu.

⁹ Neye weewalenge empaka egy'ekisirusiru, n'okwakana oku bikwata oku nkalala gy'amaliina g'abazeiza b'abantu ab'eira, era n'oku bikwata oku Mateeka ga Musa. Ekyo kityo olw'okubba ebiri ng'ebyo bibula kibibagasa, era bya bwereere.

¹⁰ Omuntu aleetera abainaye okwawukana, owoomulabulanga omulundi ogusooka, tete n'ogwokubiri, awo ng'omuzweraku nakimo.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba obba okitegeera-butegeeri oti omuntu owengeri eyo abba muntu akola ebibbibibbi eyaliibire ebiseego, era ng'ebikolebye bimalire okumusalira omusango okumusinga.

Ebisembayo

¹² Owenalikusindikira Aliteema ooba oTukiko, oyanguwangaku okwiza egyendi omu kibuga ky'e Nikopooli ng'ebiseera by'ogumpunga n'okutambula nga kugosi bikaali okutuuka, olw'okubba eeyo niiyo eginsalirewo okumalira emyeri egyo.

¹³ Okole kyonakyona ekyoyezza obbeere oZeena omukugu omu by'aMateeka ga Musa n'Apolo okwetegekera olugendo lwabwe, bayezye okusuna buli kimo ekibeetaaga okukolesya omu lugendo olwo.

¹⁴ Öyegesyenye abaikirirya aboolabirira beege okwekoleranga emirimo omu batoolanga ebibakolesya omu bwomi bwabwe. Tibaabbanga awo nga babula kintu ekisa kadi kimo ekibagasa abantu abandi.

¹⁵ Bonabona abali na nze bakusugiirye. Otusugirirye bonabona abatutaka, abetufaanana omu njikirirya.

O Kibbumba akukwatirenge ekisa.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE OFIRIMOONI Enyanjula

Akabbaluwa kanu akampi, omutume oPawulo yawandiikiire mwikiriry eyabbaire afuma eino omu kanisa y'e Kolose ogubeetanga bati Firimooni (1:1). Yagiwandiikiire Looma ng'ali mu mabbuusu, omu mwanka ooti gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito.

OFirimooni yabbaire n'omugalama ogubeetanga bati Onesimo, eyabbaire amwirukireku. Okusinzirira oku mateeka ga Balooma, omugalama eyairukanga okumusengwawe, owebamukwatanga ni bamukanjayo, omusengwawe yaabbanga n'obwezye okumuteeka ku kibonerezo kyokumwita. Ng'airukire okumusengwawe Onesimo yaa-jiiyre oPawulo omu mabbuusu, oPawulo n'alaabba egiali aMawuliro aMasa era n'agaikiriry n'asuuka mwikiriry. Omu kabbaluwa kanu, oPawulo akolesya entumula y'okusendasenda oFirimooni okusoniya Onesimo, era amwikiriry n'owoluganda (1:13-14).

Engeri egibyeacaanamu

1. OPawulo asugirya oFirimooni (1:1-3).
2. OPawulo yeegairira oFirimooni okusoniya, era n'okwiriry Onesimo ng'owoluganda (1:4-21).
3. Ebibono ebisembayo (1:22).

¹⁻² Ninze oPawulo ogubasibire olwa kuweererya oKurisito oYesu.

Nkusugirye iwe Firimooni, n'omwonyoko waiswe omu Yesu, Afiya, n'Alikipo alwanikanira aamo na iswe omu buweererya, n'ekanisa ekumbaanira omu nyumbayo. Era n'oTemuseewo owoluganda omu Yesu, yena abasugirye.

³ Tubatakirya enkabi n'eidembe ebizwa eeri oKibbumba oItewaiswe, n'omusengwa oYesu Kurisito.

Nkuwandiikira iwe oFirimooni omutake, era omuweererya omu-naiswe.

⁴ Buli owenkusabira, neebalya oKibbumba wange,

⁵ olw'okubba bankobera ng'oweweisiga eino oMusengwa oYesu, era ng'wootaka eino n'abatuukiriry bonabona.

⁶ Era nsaba oKibbumba nti, okukolera aamokwo n'abaikiriry abandi omu kwikiriryakwo, kukwezyesye okumanyira nakimo ebisa byonabyona ebitusunira omu Kurisito.

⁷ Woluganda, nsiima ino okutakakwo, era ni nsangaala ino, olw'okubba wairiryemu emyoyo gy'abatuukiriry amaani.

Okwegairira Onesimo

⁸ Kale newankubbaire nze, ng'omuweererya wa Kurisito, nandyezy-erye okukulagira ekyosaaniire okukola,

⁹ neye okutaka okundi nakwo eeri iwe kugira ni nkwegairira-bwegairiri. Omu ngeri eyo, nze ng'oPawulo, omutume wa Kurisito Yesu, era atyanu omusibe olwa kuweererya oKurisito Yesu,

¹⁰ nkwegairira olwa Onesimo eyasuukire mwana wange omu Kurisito nga ndi omu busibe.

¹¹ Eira yabbaire takugasa, neye atyanu atugasa swenaswena, iwe na nze.

¹² Mmusindika aire egypti neye nga mmutaka ekibitiriire.

¹³ Nanditakire mbe naye aanu, ambeere omu kifookyo, omu busibe obundimu olw'aMawuliro aMasa.

¹⁴ Neye tinatakire kukola kintu kadi kimo ng'ekyo, nga toikiriirye. Ntaka ekintu ekisa ekyokola okikolere mu kwetakirya, neye tinga nkukakire-bukaki.

¹⁵ Kyezya okubba ng'ekyagirire Onesimo n'akwawukanaku akaseera akatono, kwabbaire kuleetawo ngeri egoyezya okumweirirya abbe aamo na iwe emirembe n'emirembe.

¹⁶ Era atyanu nga takaali mugalama-bugalama, wazira nga w'ebbeeyi okukiraku omugalama; nga woluganda omutake, eino eino eeri nze. Kaisi eeri iwe kikiraku n'aawo, olw'okubba yakugasa ng'akuweererya, tete era n'omu bya Mwoyo, atyanu mugandawo.

¹⁷ Kale, abba nga ndi mwinawo, oyanirize Onesimo ng'owewandinjanirizire.

¹⁸ Abba ng'aliku n'ekiyakusobery, ooba ng'oliku n'ekyomubanza, ebyo byonabyona obiteke ku ninze.

¹⁹ Nze oPawulo mpandiikire n'engalo eyange enanyerenevere nti nze nalisasula, newankubbaire ng'omaite oti wena nkubanza. Ekyo kityo olw'okubba nakolere kinene okukubbeera okubba omu Yesu.

²⁰ Kale woluganda, ntaka nkusunemu omugaso omu Musengwa oku nsongya eyo, era omwoyo gwange ogwiryemu amaani omu Kurisito.

²¹ Olw'okubba mmaite ng'ompulira, nkuwandiikiire nga neesiga nti wakola ekinkoba, n'ebindi ebikira kwekyo ekinkusabire.

²² Era ekindi, ontegekere awokugona, olw'okubba nsuubira nti olw'okusaba kwanywe, banteera ni njira egimuli.

²³ Epafula, omusibe omunange olwa Kurisito oYesu, akusugiirye.

²⁴ Era oMaako, n'Esitaluuko, n'oDeema, era n'oLuuka abaweererya abanange bona bakusugiirye.

²⁵ Enkabi gyu Musengwa oYesu Kurisito gibbenge na inywe.

EBBALUWA EERI AB'EBBULANIYA Enyanjula

Ebbaluwa eeri ab'Ebbulaniya, bagiwandiikiire mu kibuga ky'e Looma (13:24) era kyezyeka okubba nga bagisalaaniryre omu makanisa ageeraku. Mpaawo amaita eyawandiikire ebbaluwa eenu ooba ebiseera ebibagiwandiikiramu. Abakugu omu by'eBbaibbuli bateeserera ku mutume oPawulo, n'oLuuka, ooba oBbalunaba. Era abakira obungi, baikiriryra bati bagiwandiikire ng'omwanka gwa 70 gukaali okubitawo nga bamalire okubyala oKurisito.

Ebbaluwa eenu bagiwandiikire ooti isomo, era ekigendererwa kyayo kyabbaire ky'okwiriyamu Bayudaaya abaiquirrya maani. Ebbaluwa eenu, eraga ng'oYesu oweyatuukiriryre obunaabbi obweraku obw'eNdagaano eNkaire. Ekyo oYesu yakikolere, oweyeewaireyo okubba niiye esadaaka y'ebikole ebibbibibbi omulundi ogumo lumala, era ng'ekola ekiseera kyonakyona. Ebbaluwa eenu eijulira eBiwandiike by'omu Ndagaano eNkaire ooti 60. Era eBiwandiike ebyo biraga engeri oYesu egiyatuukiriryre obunaabbi n'obuvunaanyizibwa bwa kabona akira obukulu ow'eKiyudaaya.

Abaikiriryra omu kiseera kinu, bayezya bona okwajirya ekibairyamu amaani omu bbaluwa eenu ni basigala nga basengererya oKurisito Yesu nga niiye atweyesya iswe okwesiga oKibbumba naiye (12:2).

Engeri egibyecaanamu

1. OYesu akiraku abanaabbi ba Kibbumba n'abamalaika (1:1-4:13).
2. OYesu akiraku abakabona abaweererya omu Yeekaalu ya Kibbumba omu Yerusaalemi (4:14-7:28).
3. Obuweererya bwa Yesu bukiraku obw'eNdagaano eNkaire (8:1-10:31).
4. Ebibono ebyokulungamya (10:32-13:17).
5. Ebibono ebrisembayo (13:18-25).

OKibbumba atumwire kubitira mu Mwanawe

¹ Eira, oKibbumba yatumulanga n'abazeiza baiswe emirundi n'emirundi era omu ngeri enyingi ng'abitira mu banaabbi.

² Neye omu biseera ebyaiswe binu eby'enkomerero atumwire na iswe kubitira mu Mwanawe, oguyalondere okuwa obusika bwa buli kimo, era oguyabitiiremu okubbumba ekyalo.

³ Mwiye niimwo okwasya kw'ekitiisyaa kya Kibbumba omu kweraga, era mwiye mutubonera enfaanana ya Kibbumba enanyere. Niiye abbesyawo* buli kimo n'amaani g'ekibonokye. Oweyamalire okutunaabyaku ebibbibibbi byaiswe, n'atyama omwigulu n'oKibbumba onyere oBwezye omu kifo ky'ekitiisyaa.[†]

OMwana akira abamalaika ekitiisyaa

* **1:3 1:3** Ooba, Akwatirira. † **1:3 1:3** Ekifo ky'ekitiisyaa eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba. **1:3 1:3** 1:13; 8:1; 10:12; 1Ba 2:19; Zab 110:1; Bik 2:34; Bef 1:20

⁴ OMwana oyo ekitegeeza, oKibbumba yamusuucirye ow'amaani eino okukiraku abamalaika omu ngeri nti, ekitiisya ekiyamuware eky'okubba OMwanawe kikira ekyabwe.

⁵ Aale naani oku bamalaika oKibbumba oguyabbaire akobereku ati:
“Oli Mwana wange,
olwatyanu nnangirira nti ndi Iteewo?”

Ooba ati:
“Nalibba ninze oIteeye,
yena n'abba Mwana wange?”

⁶ Kaisi tete era, oKibbumba owejabbaire yatira okusindika oMwanawe omubere oku kyalo, yakobere ati:
“Abamalaika ba Kibbumba bonabona bamusinzenge.”

⁷ Owaabba atumula ku bamalaika, oKibbumba akoba ati:
“Asuca abamalaikabe ooti mpewo,
era abaweereryabe ooti ndimi nya musyo.”

⁸ Neye owekituuka oku Mwanawe, oKibbumba akoba ati:
“Obwakabaka oKibbumba obwakuware bwakubbaawo emirembe
n'emirembe.

Okufugakwo omu bwakabakabwo kutambulira ku bwenkanya.

⁹ Otaka ebikole by'obutuukirye, n'ocaawa obubbibubbi.

Kagira nze oKibbumba, oyo oKibbumbawo nkusukireku amafuta ni nkuwa eisangaalo erikira ery'abandi bonabona.”

¹⁰ Era oKibbumba yakobere ati:
“Iwe Musengwa niiwe omu ntandiika eedi eyakomekere omusingi
ekyalo oku kyemereire,
era n'eigulu niiwe onyere eyalibbumbireyo.

¹¹ Ebyo ibyo byalijigirika ni biwaawo, neye iwe oli wa kubbaawo
emirembe n'emirembe.

Byonabyona byalikairira ni biwaamu ng'ekizwalo.

¹² Walibiringaku ng'owebalingaku ejoola,
era byalicucuka ni bicuuka ooti kizwalo ekikaire owekeicucuka.

Neye iwe osigala kyekimo, era tocukaku,
era n'obwomibwo tibwalikoma.”

¹³ Neye aale naani oku bamalaika oKibbumba ogwakobangaku ati:
“Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiro,[‡]
paka Owenaligondya abalabebo

ni mbasuwa mukonkolo gw'okuuuumuliryaku ebigurebyo?”

¹⁴ Neso abamalaika nago niikyo eniki? Aale tiniigyo emyoyo
gyonagyona egiweererya oKibbumba, egyo egyatuma okubbeera abo
abalisuna okubalokola?

2

Titwalekerera obulokole obw'amaanimaani

¹ N'olwekyo tusaaniire twekalangulire oku njegesya egitwasunire,
kaisi awo tuleke okugizwaku.

² Nti kyazuukire ng'obukwenda bwa Kibbumba abamalaika
obubaleetere owebuli n'obukakafu. Era, abo bonabona abanandi bab-
wabiraku n'abagaine okubukwata basunire ekibonerezo ekibasaanira.

³ Kaisi tete olwo iswe? Twalyezya tutya aale okulama okutubonereza ng'owekitusaanire swena, singa titwateekeyo omwoyo oku bukwenda obukwata oku kulokoka obw'amaanimaani obutyo? Obukwenda obwo, oMusengwa onyere niiye eyasookere okubumanyikisya abantu, era abo abawuliire ng'abumanyikisya babukakasire egituli ng'owebuli bw'amazima.

⁴ Era oKibbumba yeeyongeire okukakasa obukwenda bwabwe okubitaa omu bumanyiciryo, n'ebywunyo, n'ebiyamagero ebitali bimo, era n'okugaba ebirabo bya Mwoyo oMutukulye, okusinzirira oku kutakakwe.

OYesu omu buntubwe

⁵ Nti okufuga ekyalo ekyo ekiiza okubbaawo omumaiso, ekyo ekituli kutumulaku, oKibbumba tiyakukwatisirye bamalaika.

⁶ Neye era, eeriyo awantu omu Biwandiike egikijjulira, nga waliwo akoba ati:

"Omuntu niikyo eniki-so ekigira n'omuseegaku?

Era omuntu-obuntu, lwaki omulumirwa?

⁷ Wamukolere n'abulaku katyayi kati,* okwagaagana n'abamalaika; era n'omutiikira engule ey'ekitiisya n'okumugulumalya.[†]

⁸ Ebintu byonabyona wabiteekere ansi w'obwezyebwe."

Atyanu, omu kuteeka ebintu byonabyona ansi w'obwezyebwe, oKibbumba mpaawo kintu kadi kimo ekyatamukwatisirye okufuga. Neye era wona n'atyanu, titubona ng'ebintu byonabyona biri ansi w'obwezyebwe.

⁹ Wazira ogutubona Yesu, iye oyo ogubakolere n'abba, okumala akaseera katyayi kati, ng'abulwaku okwagaagana abamalaika. Era, atyanu niiye ogubatiikiire obugulumali n'ekitiisya olw'okubba yabitire omu kufa kaisi, olw'ekisa kya Kibbumba, ayezye okufeererera abantu bonabona.

¹⁰ OKibbumba, eyabbumbire era abbesyawo ebintu byonabyona okululwe, yaboine nga kisaaniire okutuukiriry oYesu kubita mu kugada attuce abaanabe abangi oku kulokoka, batyo bagabane omu kitiusya.

¹¹ Nti abo abebasuua abatukulye n'oyo abasuua abatukulye bonabona oitewaabwe niiye omoiza onyere oyo. Kagira oYesu tikimukwatisya nsoni okubeeta aboluganda.

¹² Akoba ati:

"Namanyikisyanga obukulu bw'eriinalyo omu boluganda,
era omu nkumbaana gyabwe nakuwuujanga."

¹³ Era akoba ati:

"Neesiganga Kibbumba."

Era ayaba omumaiso n'akoba ati:

"Ngonu ndi aanu aamo n'abaana
oKibbumba abeyampaire."

¹⁴ N'olwekyo, ng'owekiri kiti abo oYesu abaayeta abaana, bantu abali mu mubiri, yena yeezwalisirye omubiri n'asuuka muntu nga ibo. Eyo niiyo engeri yonkani egiyeezyeryemu okufa. Era, okubita omu kufa

* **2:7 2:7** abulaku katyayi kati Ooba, Okumala akaseera katyayi kati. † **2:7 2:7** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, N'omuwa okufuga ebintu byonabyona ebiwakolere. **2:8 2:6-8** Zab 8:4-6 **2:12 2:12** Zab 22:22 **2:13 2:13** Isa 8:17,18

niiyo engeri yonkani omu yeezyeirye okujigirica amaani ga Sitaani, iye aali n'obwezye oku kufa.

¹⁵ N'omu ngeri eyo, n'ataisulya abo bonabona ababbaire omu obwomi bwabwe bwonabwona omu bugalama obw'okutya okufa.

¹⁶ Nti omu butuuce obunyere tiyaiziriire kubbeera bamalaika wazira baizukulu ba Ibbulaimu.

¹⁷ N'olwekyo yabbaire n'okubbeera nakimo pulu ng'abolugandabe mu buli ngeri, kaisi abbe kabona akira obukulu ow'ekisa era omwesigwa omu kuweereryakwe omumaiso ga Kibbumba, okuwaayo esadaaka odenge eyasoniyisa abantu ebikole byabwe ebibbibibibi.

¹⁸ Era atyanu ayezya okubbeera abo ababita omu bikemo, olw'okubba yena onyere yabitireku omu bikemo aamo n'okugada.

3

OYesu akira oMusa

¹ Kale boluganda omu Kurisito era abatukulye abeyayeteire obwomi bw'omwigulu, muteke ebiseego byanywe ku Yesu omutume wa Kibbumba, era okabona akira obukulu ow'enjikirirya yaiswe.

² Yabbaire mwesigwa eeri oKibbumba, eyamulondere okukola omulimo ogwo, dala ng'oMusa oweyabbaire omwesigwa omu kuweererya abantu ba Kibbumba bonabona.

³⁻⁴ Atyanu, oKibbumba nliye eyakolere buli kimo okubba ng'owekiri. Kintu kimanye kiti buli nyumba ebbawo wabba waliwo eyagyombekere. Kale, ng'omwombeki w'enyumba owaabba n'ekitiisya ekikira eky'enyumba egyayombekere, n'oYesu atyo webamutwala okubba asaaniire ekitiisya ekikiraku ekya Musa.

⁵ OMusa yabbaire mwesigwa ng'omuweererya omu nyumba ya Kibbumba okumalaku, ng'akakasa abantu baamu ebyo oKibbumba ebiyalitumula omumaiso eeyo.

⁶ N'oKurisito yena atyo weyabbaire omwesigwa wazira ng'oMwana akulira enyumba ya Kibbumba. Era, iswe niiswe enyumba ya Kibbumba nago, kasita twasigala bulijo nga tuli bacaati era nga tuli n'osuubi oyo ogutwenyumirizaamu.

Okulabula okukwata oku kutaikirirya

⁷ Kale ng'oMwoyo oMutukulye owaakoba,
"Olwatyau, owemwawulira eigonolye,

⁸ timwakakanyalya emyoyo gyanywe
ng'abazeiza baanywe owebakolere oku lunaku
oKibbumba oluyabagezeseirye omwidungu.

⁹ OKibbumba yakobere ati: 'Eeyo, bankemere ni bangezesya,
waire nga babbaire baboine ebikulu ebinakolere
okumala emyanka 40.'

¹⁰ Kagira zena nanyiigire olw'abantu ab'omulembe ogwo,
ni nkoba nti,

'Emyoyo gyabwe gitamaatama ni gigota okunzwaku,
tibategeera enkola gyange egimbakoba okukoleraku.'

¹¹ N'olwekyo, niiwo okunyiiga ni ntuuka n'okwerima nti,
'Tibalituuka kadi omu kifo omu nankabaweweere ekiwuumulo.' "

¹² Kale, boluganda, aale mugenderere kaisi tiwaabbaawo kadi moiza kwinywe abba n'omwoyo omubbimubbi era omukakanyali ogutaikirirya, n'azwa oku Kibbumba onanyere obwomi.

¹³ Wazira, bulijo mwiryanaganengemu amaani kasita ni kubba nga kukaali "Lwatyau," kaisi waleke okubbaawo waire moiza kwinywe, ekibbikibbi ogukibbeyabbeya n'akakanyalya omwoyogwe eeri oKibbumba.

¹⁴ Tusuuka bantu abali ekintu ekimo n'oKurisito singa twekalangula tutyo paka ku nkomerero omu bwsigwa obutwabbaire nabwo nga twankatandiikanga okwikirirya.

¹⁵ Ng'eKiwandiike owekekoba:

"Olwatyau owemwawulira eigonolye,
timwakakanyalya emyoyo gyanywe,
ng'abazeiza baanywe owebakolere."

¹⁶ Atyau, aale banaani abo abawuliire eigonolye neye ni bamuten-guwa? Tibaabo bonabona oMusa abeyeekubbembeire okubatoola omu Misiri?

¹⁷ Era, aale banaani abo oKibbumba abeyasunguwaliire okumala emyanya 40? Tibabbaire baabo ababbengere omumaisoge, abo abafire, emirambo gyabwe ni gisigala omwidungu?

¹⁸ Era, aale banaani abo abeyalayiriire ati tiyalbaganya okwema ekigere omu kifo ekiyabbaire abategekeire ati mubaliuumulira? Tibaabo abamutenguwire?

¹⁹ Kale mwekyo tubona tuti bakayire okutuuka omu kifo oKibbumba ekiyabbaire abategekeire okuwuumuliramu, lwa kutaikirirya kwabwe.

4

Ekiwuumulo ky'abantu ba Kibbumba

¹ Ekisuubizo kya Kibbumba eky'okutuuca abantube omu kifo omu yabaweera ekiwuumulo kikaali kiriwo. N'olwekyo, twegenderezee tiwaabbaawo kwinywe akaya okutuuka omu kifo eky'ekiwuumulo ekyo.

² Nti swena aMawuliro aMasa agetwawuliire niigo aganyere ago aBaisirairi agebawuliire. Okutoolaku nti, ibo ebibawuliire tibyagasire olw'okubba waire bagawuliire, tibagaikiririiryemu.

³ Atyau iswe abaikiririrya omu Yesu, niiswe abaingira omu kifo ky'ekiwuumulo ekyo, olw'okubba eeri abataikirirya, oKibbumba yakobere ati:

"N'olwekyo, niiwo okunyiiga ni ntuuka n'okwerima nti,

'Tibalituuka kadi omu kifo omu nankabaweweereire ekiwuumulo.' "

O Kibbumba ekyo yaktumwire waire nga yabbaire yamaliriiryre omulimogwe, ekikoba nti, ng'okubbumba ekyalo kwabbaire kuwoire.

⁴ Tukitwala tutyo olw'okubba omu Biwandiike ebitukulye waliwo egikitumulira oku lunaku olwomusanvu kit: "Oku lunaku olwomusanvu oKibbumba n'awuumula okuzwa oku mirimogye gyonagyona."

⁵ Era tete, ananyere awo oKibbumba akoba ati: "Tibalituuka kadi omu kifo omu nankabaweweereire ekiwuumulo."

⁶ N'olwekyo, kiri nti ekifo ky'ekiuuumulo kya Kibbumba kisigala nga kiriwo abantu okukingiramu. Neye, abo abasookere okuwulira aMawuliro aMasa bakayire okukingiramu olw'okutaikirirya kwabwe.

⁷ Kagira oKibbumba yateekerewo kiseera kindi omu yatuucirya abantube omu kifo ky'ekiuuumulo nago, ekiseera ekyo nga niikyo "Olwatyanyu." Ekyo yakirangiriire nga wabitirewo emyanka mingi, ng'abitira omu kabaka oDawudi, omu bibono ebitumalire okwijulira e nyuma eeyo tuti:

"Olwatyanyu, owemwawulira eigonolye,
timwakakanyalya emyoyo gyanywe."

⁸ Aale singa oYoswa yatuucirye aBaisirairi omu kifo egibabbaire babasuubizire okuwuumulira, oKibbumba tete tiyankatumwire oku lunaku olundi olw'okutuuciryaku abantu omu kiwuumulo.

⁹ N'olwekyo, okusinzirira ebintu ng'owebiri, wakaali waliyo ekiwumulo eeri abantu ba Kibbumba ekiri ng'ekyo iye ekiyawuumwire oku Saappaato.

¹⁰ Nti buli moiza aingira omu kiwuumulo oKibbumba ekiyasuubizire asuna okuwuumula omu mwoyogwe okuzwa omu kukalabana, ng'oKibbumba oweyawumwire okuzwa omu mulimo gw'okubbumba.

¹¹ N'olwekyo, tulwanikane tutuuke omu kiwuumulo ekyo, kaisi awo tiwaabbaawo akaya okukituukamu olw'obujeemu, nga badi.

¹² Ekyo tukikole olw'okubba ebibono ebirimu obukwenda bwa Kibbumba, byomi era biri n'amaani agakola. Byogi n'okukiraku empiima ey'obwogi obubiri. Bisala ni bingirira nakimo paka mu kifo kya muntu ekisembayo obubise, era byabulamu n'ebiseego n'okufumintiriza okw'omu mwoyo.

¹³ Mpaawo kibbumbe waire kimo ekyezza okwebisa oKibbumba. Buli kimo kimuli akukunali akibona, era omumaisoge gituli n'okwewozeryaku.

OYesu niiye oKabona oMukulu

¹⁴ Kale ng'owetuli n'okabona akira obukulu ow'amaani, oYesu oMwana wa Kibbumba, eyaangiire omwigulu egiri oKibbumba, tukalangulire nakimo okwikirirya kwaiswe okutwatula.

¹⁵ Iye okabona akira obukulu ogutuli naye atulumirwa omu bunafu bwaiswe. Atulumirwa olw'okubba yena yabitirekuuku omu kumukema okwa buli nkola nga iswe, neye nandi n'agwa omu kibbikibbi.

¹⁶ Kale, atyanu twigerere n'obumaliriri eeri entebe ya Kibbumba aizwire ekisa, era twasuna okutusaasira n'okutukwatira ekisa, era n'okutubbeera nabuli owetwetaagira.

5

¹ Buli moizaasuuka okabona akira obukulu, bamulonda kuzwa mu bantu, era bamuteekawo kubakiikirira mumaiso ga Kibbumba. Ekikoba kit, niiye awaayo ebirabo n'esadaaka eeri oKibbumba oku lw'ebibbibibbi byabwe.

² Engeri yena onyere egiali munafu omu ngeri enyingi, ayezya okukwata n'eiwooyo abo abali omu kutamanya n'abo abagota.

³ Ekyo niikyo ekigira asaaniire okuwaayo esadaaka olw'ebibbibibbi ebibye n'olw'ebibbibibbi eby'abandi.

⁴ Kaisi nago, mpaawo muntu ayezya okwetakirya era ni yeewa ekitiisya kya kabona akira obukulu. OKibbumba onyere niiye yenkan alonda omuntu okubba okabona, ng'oweyalondere Alooni okabona akira obukulu eyasookere.

⁵ Eyo niiyo ensonga lwaki oKurisito tiyeeniinirye yenkan okwewa ekitiisya kya kabona akira obukulu, wazira oKibbumba niiye eyakimuware oweyamukobere ati:

"Oli Mwana wange,
olwatyau nnangirira nti ndi Itewo."

⁶ Era n'awantu awandi oKibbumba akoba ati:

"Oli kabona ow'emirembe n'emirembe,
okufaanananaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona."

⁷ OYesu oweyabbaire oku kyalo kunu yasabanga oKibbumba era n'amwegairira omwigono eryaminkirira n'omu maliga ati, iye aali n'obwezye okumulamya okufa, amulamye. Era, olw'obugondi n'obumaliriri ebiyabbaire nabyo eeri oKibbumba, bamuwuliire.

⁸ Newankubbaire nga yabbaire Mwana wa Kibbumba, yayegere okubba omugondi, ekyo ng'akyegera mu kugada okuyabitiremu.

⁹ N'olw'okuwangula ebikemo n'okukaanya okugada, oKibbumba atyo n'amubitya okubba okabona akira obukulu atuukiriire, n'asuuka niiye onsulo w'okulokoka okutawaawo eeri abo bonabona abamu-gondera.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yamusuucirye kabona akira obukulu okufaanananaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.

Okulabula oku kuzwa omu njikiriry

¹¹ Waliwo bingi ebitwankatakire okutumulirira oku nsonga eenu ey'okugeraagerania obwakabona bwa Yesu n'obwa Merikizedeki. Neye, engeri egimulwawo okutegeera ensonga, tibyangu byokubason-zolera.

¹² Nti neso waire ng'atyanu mwankubbaire basomesya b'abandi, paka atyanu nywena mukaali mwetaaga muntu kubeegeesa-bwegesi ebyo ebyangubyangu ebyokusookeraku omu kutegeera obukwenda bwa Kibbumba. Mukaali musaanira kunywa mata, neye tikulya kyokulya ekikalanguki!

¹³ Buli moiza akaali asaanira amata abba akaali kiweigera, ekikoba kit, tayezza kumanya enjawulo eriwo aakati w'ekintu ekituuce n'ekitali kituuce.

¹⁴ Neye ekyokulya ekikalanguki kisaanira bantu baabo abakakatire okubita omu kukiryanga nenza, era abeegere okumanya n'okwabulawo aakati w'ekintu ekisa n'ekibbikibbi.

6

¹ N'olwekyo, tuzwe oku nsonga enyangunyangu egibasookeraku omu njegesya y'obukurisitaayo. Wazira, tweyongereyo twege ebikeraku awo ebikakati ebisaanira abantu abakulu. Titwabba ooti bantu abairamu okwombeka omusingi, ekikoba kit, twireirenge mu kwegesya lwaki kikulu okwenenya n'okwikiriry oKibbumba.

² Tikyetaagisya tusignalire mu kubeegeesyanga ku bikwata oku kubatiza, n'okuteeka engalo oku mitwe gy'abantu, n'okuzuukira, n'oKibbumba okusalira abantu omusango ekibitegeeza.

³ Kale tuzwe omu by'ekitokito era, oKibbumba owezaganya, ekyo kitwakola.

⁴⁻⁵ Kaisi eeriyo abo ababbaire bategeireku oku mazima ga Kibbumba, era abo abeeewulirirekuuku mwibo ekirabo ekizwa omwigulu, era ni bagabana n'oku Mwoyo oMutukulye. Nkoba baabo abalegerekuku obusa obuli omu bukwenda obuzwa eeri oKibbumba, era ni beebone-seryaku n'amaani ga Mwoyo wa Kibbumba agaaba okubbaawo omu mirembe egiza. Neye era, ni bairirira ni babizwamu, ni bagwa.

⁶ Ala ab'engeri abo tikyezyeka okubairyawo omu kwenenya, olw'okubba okwegaana oMwana wa Kibbumba okubabba bakola kyekimo babba ng'abairamu kumukomerera ku musalabba na ku-muswaza mulwatu.

⁷ Eitakali owerinywa amaizi ga ikendi agwaku emirundi emingi, ni liwa abo abalirimiraku eimerera erisa, awo libba n'enkabi gya Kibbumba.

⁸ Neye oweriwuluca mawa na isubi, awo libba mpaawo kirigasa, era libba lituukire kulikubba kiraami, n'ekyazwamu kulikumaku musyo.

⁹ Neye era wona, bainange abatake eino, waire nga tuli kubakoba ebibono ebityo, inywe tubabulamu kubuuabuusa ng'owemuli omu mbeera ensa. Tumaite tuti enzira egimwakwata niiyo eyo eyeetaagisya okubatuuca oku bintu ebikiraku obusa, ebyo ebiiza n'obulokole.

¹⁰ Iye Kibbumba abba mwenkanya buli kiseera, n'olwekyo tiyeer-abire omulimo ogumwakolere. Era tiyeerabire n'okutaka okumwamu-lagire okubitira omu bubbeeru obumwawaire, era obumwekalangula okuwa abatuukirirye.

¹¹ Era tutaka buli moiza mwinywe, alage okwekalangula okwo paka ku nkomerero, kaisi ayezye okubba n'obukakafu bw'okusuna ekyo ekimusuubira.

¹² Owemwakola ekyo, mubba timwasuukenge abagayaali, wazira mwabba bantu abeegererya badi abasikira ebyo ebibasuubizire, olw'okwikirirya kwabwe n'okuguminkiriza.

Obukakafu bw'ekisuubizo kya Kibbumba

¹³ OKibbumba owezaggaire asuubiza oIbbulaimu, yalayiire mu liina eriry iye onyere. Ekyo yakikolere olw'okubba tiwabbairewo muntu gondi amukiraku aali n'eriina eriyankakoleserye okulayira.

¹⁴ Yakobere ati, "Dala nalikuwa enkabi, era ni nnyongera obungi bw'ab'ekiizukulukyo."

¹⁵ Era oluzwanyuma lw'okuguminkiriza, oIbbulaimu yasunire ekyo oKibbumba ekiyamusuubizire.

¹⁶ Abantu owebabba balayiranganira, balayirira mu liina ly'ekintu ekiri n'amaani agakiraku agaibo, era ekirayiro niikyo ekisala empaka gyabwe gyonagyona.

¹⁷ Kale atyo oKibbumba yena kagira yalayiire, kaisi awo akikakasire nakimo eeri abo abalisuna ebiyasuubizire ati dala yalibituukirirya.

¹⁸ Mwekyo oKibbumba ekiyakolere, mulimu ebintu bibiri ebitacu-usika, era omwotoyezya kubbeyera, ekisuubizokye n'ekirayiro.

N'olwekyo iswe abairukiire egiali okunoonia obutyami mwiye twiramu ino amaani okwekalangulira omu bukakafu bw'okusuna ekyo ekitunuwirira okusuna.

¹⁹ Obukakafu obwo niibwo obukwatirira ni bugumiryा nakimo emyoyo gyaiswe okutayuugayuuga. Era, obukakafu obunyere obwo niibwo obututuuca n'okwingirira nakimo omunda omu kifo ekitukulye omu weema e nyuma w'olutimbe.

²⁰ Eeyo niiyo oYesu egiyatwesookere okwingira okulwaiswe, awo ng'amalire okusuuka okabona akira obukulu ow'emirembe n'emirembe okufaanananaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.

7

Obwakabona bwa Merikizedeki

¹ OMerikizedeki oyo yabbaire kabaka w'ekibuga ky'e Saalemu neenu nga kabona wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana. Niiye eyasengeseryeku olbbulaimu oweyabbaire azwa omu lutalo ludi iye n'abalwanibe omu baitiire abakabaka abana n'amaje gaabwe, era n'amuwa enkabi.

² Era, olbbulaimu yamuwaireku ekitundu kimo okwikumi eky'ebyo byonabyona ebiyabbaire awambire omu lutalo.

Atyanu ekisooka, eriinalye oMerikizedeki litegeeza "Okabaka afugira omu butuukirirye." Kaisi tete, n'engeri ekibono "Saalemu," egikitegeeza "Idembe," amakulu g'ekitiisyakye niigo nti, "Okabaka ow'eidembe."

³ Mpaawo egibatumulira okwiteeye ooba omaaye wa Merikizedeki oyo, waire oku lulyo n'obwomibwe egibutandiikira n'egibukoma. Neye era wona, okufaanananaku n'oMwana wa Kibbumba, oMerikizedeki yena asigala nga kabona emirembe n'emirembe.

⁴ Aale mwezya okubona ng'oMerikizedeki oweyabbaire muntu w'amaani nakimo. Obona n'olbbulaimu ozeiza waiswe omukulu yamwaire ekitundu ekimo okwikumi eky'ebyo ebiyabbaire awambire omu lutalo!

⁵ Atyanu, aMateeka ga Musa galagira abo ab'ekiizukulu kya Leevi abebawaire obwakabona, okusoloja omu bantu ekitundu ekimo okwikumi waire nga b'olulyo lwabwe, nti bonabona baizukulu ba Ibbulaimu.

⁶ Neye oMerikizedeki iye etiyabbaire w'ekiizukulu kya Leevi, obone oweyatoire okwIbbulaimu ekitundu ekimo okwikumi. Kaisi era, n'okumuwa n'amuwa n'enkabi, iye olbbulaimu oKibbumba oguyabbaire amalire ira okusuubiza.

⁷ Mpaawo kubuuusabuusa nti omuntu akiraku, niiye awaaku abo abaakiraku enkabi.

⁸ Owetutumula oku ky'abakabona okusoloja ekitundu ekimo okwikumi omu bantu, bakisoloja ng'abali n'emibirri egifa. Neye owekituuuka oku Merikizedeki iye, eyasunire ekitundu ekimo okwikumi mwomi, dala ng'eBiwandiike owebikoba.

⁹ Atyanu eeriyo ayezya okukoba ati, mbona n'ab'ekiizukulu kya Leevi abebawa ekitundu ekimo okwikumi bona kyekimo bakitooleire aamo n'olbbulaimu okukiwa oMerikizedeki.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba olbbulaimu okwaba okuwa oMerikizedeki ekitundu ekimo okwikumi oweyamusangaine, n'oLeevi onyere yena yabbaire akaali ali mu kida kya zeizawe olbbulaimu, nga bakaali kumubyala.

OYesu ali ooti Merikizedeki

¹¹ Atyanu, oKibbumba yawaire aBaisirairi aMateeka ga Musa nga geemereire ku musingi gw'obwakabona bw'aBaleevi. Neye aale singa omulimo gw'abakabona aBaleevi gwatuukiiryeku ekigendererwa kya Kibbumba ekya kutuukirirya abantu, tiyanjetaagire okusindika okabona ogondi afaananku n'oMerikizedeki, omu kifo ky'oodi ow'omu lulyo lw'Alooni.*

¹² Era, ng'obwakabona owebwacuukiremu ni busuuka bw'enkola mpyaka, kyabbaire kisaaniire n'amateeka agafuga entambulya yaabwo gona bagacuusemu.

¹³ Nti iye oMusengwa waiswe, ogubatumulaku aanu, tiyazwire mu lulyo Iwa Leevi wazira lundi omwabbaire timuzwangakuumu mutu waire moiza okuweererya ng'okabona oku kyoto.

¹⁴ Kintu kimanye kiti, yazwire mu lulyo Iwa Yuda, onaabbi Musa olwatakobangaku ati mwirwo mwona mwalizwamu abakabona.

¹⁵ Ebyo byeyongererera nakimo okutegeerekeka, oewasetukayo okabona ogondi afaananku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.

¹⁶ Oyo iye okumulondakwe okubba okabona tikwabbaire lwakubba nti atuukana n'ekiragiyo ekya kubba ow'omu lulyo Iwa Leevi, wazira lwakubba nti ali n'amaani aga bwomi obutawaawo.

¹⁷ Iye niiye ogubatumulaku bat:

"Oli kabona ow'emirembe n'emirembe,
okufaanananku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona."

¹⁸ Omu ngeri eyo, ekiragiyo kidi ekifuga okwingira obwakabona ekyasookere atyanu bakidibiryre, olw'obunafu n'okutagasa byakyo.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba aMateeka, mpaawo mutu ogugeezyerye okusuua atuukiriire, neenu nga batuteekeirewo osuubi akiraku, omutwezya okubitira eeri oKibbumba.

²⁰ OKibbumba oweyabbaire alonda okabona oyo, yakoleireku n'ekirayiro. Neye ibo aBaleevi okubba abakabona, tikwabbaireku kirayiro naire.

²¹ OYesu yenkani niiye oKibbumba oguyalayiriire ati:

"OMusengwa alayiire,
era tiyaljejusa mwekyo:

'Oli kabona ow'emirembe n'emirembe.'

²² Olw'ekirayiro kya Kibbumba ekkyo, oYesuasuuka niiye ekikakasa kiti endagaano eyo, ekiraku obusa.

²³ Enjawulo egendi eri eti, abakabona badi ibo baabbanga bangi olw'ensonga nti baafanga, kale ng'omoiza tayezya kubbeerererawo emirembe n'emirembe.

²⁴ Neye engeri egikiri nti oYesu iye aliwo mwomi buli kiseera, obwakabonabwe bubbeerererawo emirembe n'emirembe.

* **7:11 7:11 Alooni**, niiye eyabbaire okabona akira obukulu asooka. **7:17 7:17 Zab 110:4**
7:21 7:21 Zab 110:4

²⁵ N'olwekyo ayezya okulokolera nakimo abo abaaba eeri oKibbumba nga babita mwiye, olw'okubba aliwo mwomi ekiseera kyonakyona okubawozeryanya omumaiso ga Kibbumba.

²⁶ OYesu niiye ali n'ekikula kya kabona akira obukulu ogutwetaagira nakimo. Nti niiye oMutukulye, atuukirire era abulaku kyokumunenya. Niiye oKibbumba oguyayawiire okuzwa mwabo abakola ebibbibibbi era oguyaniiniryre n'abitamu eigulu.

²⁷ Iye tiyeetaaga kuwaayo sadaaka buli lunaku, okusooka oku lw'ebibbibibbi eibile, kaisi tete n'oku lw'eb'yabantu abasigaire, ng'abakabona abakulu badi abandi owebakolanga. Ekyo iye yakikolere nga ky'omulundi gumo lumala, oweyeewaireyo iye onyere.

²⁸ Nti igo aMateeka ga Musa gabitya abantu okubba abakabona abakulu waire nga bali n'obunafu. Neye ikyo ekirayiro oKibbumba ekiyakolere, oluzwanyuma eino olw'okuwa aMateeka, kibitya Mwanawe kiti niiye okabona akira obukulu. Era oyo iye atuukirire emirembe n'emirembe.

8

Okabona akira obukulu ow'eNdagaano eMpyaka

¹ Ekikulu omu bintu ebitukoba niikyo kinu; okabona akira obukulu ogutuli naye atyo wayagaagana, era atyaime eeyo omwigulu aamo n'oKibbumba onyere oBwezye omu kifo ky'ekitiisya eino.*

² Aweererya ng'okabona akira obukulu omu kifo ekitukulye, era omu weema eya Kibbumba enanyerenyeere ey'okusinziramu, oMusengwa iye onyere egiyateekerewo, etali ooti giinu abantu egibakola.

³ Buli kabona akira obukulu bamuteekawo kuwaayo birabo n'esadaaka eeri Kibbumba. Kale n'okabona waiswe omukulu kagira yena yabbaire n'okubbaaku n'ekyawaayo.

⁴ Singa yabbaire ku kyal, tiyankubbaire kabona kadi katyayi kati, olw'okubba waliwo abakabona abawaayo ebirabo ng'aMateeka ga Musa owegalagira.

⁵ Neye ibo omulimo ogubakola gufaananaku-bufaanani, era kiiriirye eky'ebyo ebiri omwigulu. Kagira oMusa oweyabbaire ng'ayaba okukola eweema eya Kibbumba, oKibbumba yamulagiire ati, "Byonabyona obikole ng'osengererya enkola egibakulagire ng'oli oku lusozi."

⁶ Neye atyanu oYesu omulimo ogubamuware, gukirira nakimo ogwa bakabona badi obukulu, olw'okubba n'endagaano empyaka iye egabbairemu ng'omutabagania aakati wa Kibbumba n'abantu, ekira eedi enkaire obusa. OKibbumba oweyabbaire nga akakasa endagaano empyaka yakolere ebisuubizo ebisa ebikira bidi ebizwa omu Mateeka ga Musa obusa.

⁷ Singa endagaano esooka yabbaire ebulaku ekyokuginenya, ti-wankubbairewo okwetaaga eyokubiri.

⁸ Neye oKibbumba atumula ng'anenya abantube ati:

"OMusengwa alangirira ati,

ekiseera kyalituuka,

ni nkola endagaano empyaka n'abantu b'e Isirairi,
era n'ekika kya Yuda.

⁹ Tiyalibba ng'endagaano eginakolere n'abazeiza baabwe,
oku lunaku olunabakwaite oku ngalo
okubatoolaa omu kyaloo ky'e Misiri,
olw'okubba tibekalanguliire
omu kukwata endagaano eyo.

Zena kagira ndekayo okubawulisisya."

¹⁰ "Era oMusengwa alangirira ati,
eenu niiyo endagaano eginalikola n'aBaisirairi
enaku ego owegyalituuka.

Naliteeka aMateeka gange
omu biseego byabwe.

Era naligawandiika
omu myoyo gyabwe.

Nalibba Kibbumba waabwe,
bona ni babba bantu bange.

¹¹ Tiwalibbaawo ayegesya omwinaye,
ooba ayegesya omugandawe ati,
'Omanyе oMusengwa,'
olw'okubba okuzwera nakimo oku mutomuto okutuuka oku
mukulu,
bonabona balimmanya ng'oMusengwa waabwe.

¹² Ekyo wekyalibba olw'okubba nalibasoniya okubbenga kwabwe,
n'ebibbibibbi byabwe tinalibyebukirya tete."

¹³ OKibbumba owaayeta endagaano eenu ati mpyaka, abba eedi
esooka agisuucirye nkaire eweiremu amaani. Era ekintu owekikula
ni kiwaamu amaani kibba kyatira n'okuzwawo.

9

EWeema eya Kibbumba ey'oku kyaloo

¹ Era endagaano esooka ey'aMateeka ga Musa yabbaire n'ebiragiro
ebyalaganga engeri y'okusinzamu oKibbumba, era n'eraga n'ekifo
ekitukulye eky'omu kifo ky'okumusinziramu eky'oku kyaloo.

² Ekifo ekyo kyabbaire weema eya Kibbumba aBaisirairi eg-
ibakomekere ng'erimu ebisenge bibiri. Omu kisenge kyayo e kyenza,
ooba ekisooka, mwabbairemu ekikondo oku bayanika eitaala. Era nga
mulimu n'emenza, n'emigaati egibawonga eeri oKibbumba. Ekitundu
ekyo nga bakyeta Kifo eKitukulye.

³ E nyuma w'olutimbe olwokubiri, olwabbaire omunda omu Kifo
eKitukulye, niiwo awabbaire ekisenge ekyokubiri ekibeeta eKifo
eKitukulye eIno.

⁴ Mwiyo mwabbairemu ekyoto eky'obubbaani, ekibakolere mu
zaabbu. Era mwabbairemu esanduuku ey'endagaano, egibasiigireku
ezaabbu oku mba gyonagyona. Omu sanduuku eyo, mwabbairemu
ekibya eky'ezabbu, omwabbaire obubbongokera bw'emere egibeeta
emaanu. Era mwabbairemu n'omwigo gw'Alooni ogwalokere,

n'ebipande ebibiri eby'amabbaale okubawandiikire ebiragiro eikumi ebya Kibbumba.

⁵ Oku ngulu kwayo kwabbaireku ebifaananyi by'abakeruubbi* ab'ekitiisya. Ebiyaya byabwe nga bikingulya oku ngulu kw'ekisaanikiro ky'esanduuku oku baswankiranga omusaaye gw'ebyo ebibasadaakire. Ebiyaya ebyo byabiikanga oku kisaanikiro[†] iyo entebe ya Kibbumba onanyere okusaasira. Ebyo byonabyona titwezya kubisonzola atyanu ekimo ku kimo.

⁶ Ebyo byonabyona nga biwoire okubicaana nakusani bityo, abakabona baingiranga bulijo omu kisenge ekisooka, ni batuukiriryu omulimo gwabwe.

⁷ Neye omu kisenge ekyokubiri, eyaingirangamu yabbaire kabona akira obukulu yenkani, ng'aingiramu omulundi gumo buli mwanka, era ng'ali n'okutwalayo omusaaye gw'esadaaka oguyaawangayo okululwe, n'oku lw'ebibbibibbi by'abantu ebibakola omu kutamanya.

⁸ Mwebyo byonabyona oMwoyo oMutukulye yabbaire alaga ati, enzira etuuka omu Kifo eKitukulye eIno, yabbaire ekaali kumanyikana eri abantu, ng'eweema eya Kibbumba eyasookere ekaali eriwo.

⁹ Ekyo kyabbaire kifaananyi-bufaananyi ekiwa ekyokwega ekyamakulu omu biseera binu ebitulimu. Kiraga kiti, ebirabo n'esadaaka ebyo ebibaawangayo, tibyezyanga okutukulya okutoolawo okuwulira omusango omu mwoyo gw'oyo abiwaayo.

¹⁰ Byakomanga ku bintu by'oku ngulu, ebifa ku byokulya n'oku byokunywa n'oku bulombolombo obw'okwetukulya, era ebyabbaire eby'okubbaawo paka oku kiseera eky'okwirya buli kintu obuyaaka.

Omusaaaye gwa Kurisito

¹¹ Neye oKurisito yaizire nga niiye okabona akira obukulu ow'ebisa ebyaba okwiza, n'aingiire omu weema eya Kibbumba ekira obukulu n'okutuukirira, eteri y'abantu egibakolere. Ekikoba kiti, iyo tiya ku kyalu kunu neye y'omwigulu.

¹² Iye tiyaingiireyo na musaaye gwa mbuli ooba gwa nyana wa nte. Wazira yaingiireyo na musaayegwe ogunanyereneere, n'aingirira nakimo omu Kifo eKitukulye eIno omulundi gumo lumala, ng'amalire okutusunira okutununula okutawaawo.

¹³ Atyanu, omusaaye gw'embuli n'ogw'ente enumi, n'eikoke lya mpaki egibooocerye, ebibamwaga kwabo abatatakula, bibatukulya, omu Mateeka ga Musa, ni babba batukula ku ngulu mu mubiri neye timu myoyo.

¹⁴ Neye oKurisito abulaku ekyokumunenya, yeewaireyo n'afa ng'esadaaka eeri oKibbumba omu maani ga Mwoyo atawaawo. Aale atyanu omusaayegwe tigwalikirawo ino okunaabya emyoyo gyaiswe nga gutoolawo okuwulira omusango olw'ebikole ebibbibibbi, ni tuweererya oKibbumba onanyere obwomi?

¹⁵ N'olwekyo oKurisito niiye omutabagania omu ndagaano empyaka, olw'okubba abo oKibbumba abeyalondere n'abasuubiza ebintu ebisa ebitawaawo, abayezyesa okubisuna. Ekyo kyezyeka, olw'okubba

9:4 9:4 Kuz 16:33; 25:10-16; 30:1-6; Kub 17:8-10; Ama 10:3-5 * **9:5 9:5** Bakeruubbi. Ebibbumbe by'omwigulu ebibbaaku ebiyaya. † **9:5 9:5** Kisaanikiro. Ky'eSanduuku y'eNdagaano. **9:5 9:5** Kuz 25:18-22 **9:6 9:6** Kub 18:2-6 **9:7 9:7** Lee 16:2-34 **9:13 9:13** Lee 16:15-16; Kub 19:9,17-19

yafiire n'anunula abantu omu babbibibi byabwe ebibakolere nga bakaali bali ansi w'eifuge ly'endagaano esooka.

¹⁶ Ng'ekyokuboneraku, omuntu owaakola ekiraamo kikakata ng'eyakikolere amalire kufa.

¹⁷ Ekiraamo tikikola ng'eyalaamiirye akaali mwomi, wazira amala kufa, kaisi ni kikola.

¹⁸ N'endagaano esooka kagira bagikakasire na musaaye.

¹⁹ OMusa oweyalalire okulanga eeri abantu ebiragiyo bya Kibbumba byonabyona ebiri omu Mateeka, n'akwata omusaaye gw'ente n'ogw'embuli, n'atabulyamu amaizi. Kaisi n'asiba ebyoya bya ntaama ebitukuliki oku kasaale akebeeta "Yisopu," n'aswankira omusaaye ogwo oku kitabo ky'aMateeka n'oku bantu bonabona.

²⁰ Yaswankiranga nga waakoba ati, "Gunu niigwo omusaaye ogukakasa endagaano oKibbumba egyabalagiire okutuukirirya."

²¹ Era omu ngeri enanyere eyo, OMusa n'aswankira omusaaye ogwo oku weema eya Kibbumba n'oku bintu byonabyona ebibakolesya omu kusinza.

²² Era omu Mateeka, kumpi buli kintu bakitukulya na musaaye, era anambula kusuka omusaaye, tiwabbaawo okusoniya omuntu ebibbibibi.

OKurisito sadaaka etoolawo ekibbikibbi

²³ Kale abakabona, kyabbaire kibeetaagisya okutukulya ebifaananyi eby'ebintu ebiri omwigulu nga bawaayo sadaaka egyo. Neye ebintu ebiri omwigulu ebinanyereneere, byetaaga okubitukulya n'esadaaka ekira egyo obusa.

²⁴ Era oKurisito tiyaingiire omu kifo ekitukulye nga bantu nibo abakikolere, ekifaanana-obufaanani na kidi ekinanyereneere. Wazira yaingire omwigulu awananyereneere, era nga gyali n'atyanu omumaiso ga Kibbumba ng'atukiikirira.

²⁵ Era oKurisito tiyaingiire omwigulu kwewaayo mirundi mingi, ng'okabona akira obukulu owaangira buli mwanka omu Kifo eKitukulye okuwaayo omusaaye gw'ebisol.

²⁶ Singa kyabbaire kityo, awo oKurisito yankubbaire ali n'okugada emirundi mingi okuzwera nakimo ekyalo kasookeede bakibbumba. Neye iye yabonekere lumo, mu biseera binu eby'enkomerero, kaisi atoolewo ekibbikibbi oku lw'abantu bonabona, nga yeewaayo onyere ng'esadaaka.

²⁷ Era nga buli muntu oKibbumba oweyalutegekeire okufa lumo, era oluzwanyuma lw'okufa, ni bamusalira omusango,

²⁸ era n'oKurisito atyo, bamuwaireyo omulundi gumo ng'esadaaka okwetiika ebibbibibi by'abangi. Yaliiza omulundi ogwokubiri, neye nga taizire kwiramu kwetiika kibbikibbi, wazira okulokola abo abamukuumirira.

10

OKurisito niiye esadaaka emala kusani

¹ Amateeka g'ekiyudaaya, kiiriiry-ebwiriirye ky'ebintu ebisa ebyabbaire biiza oKibbumba ebiyasubizire, neye nga tibyabbaire niibyo ebinanyereneere. N'olwekyo igo tigeezya, nga gabita omu sadaaka

egyo, egibairairamu buli mwanka, ni gatukulirya nakimo abo abagiwaayo nga basinza.

² Singa gabbaire geezya okubatukulirya nakimo, esadaaka gyankubbaire tigikaali gyetaagisya okuwaayo, olw'okubba abagiwaayo bankubbaire babatukulirya nakimo mulundi gumo lumala, era ng'atyau tibawulira musango omu mwoyo olw'ekibbikibbi.

³ Neye esadaaka egyo, olw'okubba bagiwaayo buli mwanka, kibaleetera kwebukirya babbibibbi ebibakolere enyuma buli owebawaayo esadaaka,

⁴ olw'okubba omusaaye gw'ente enumi n'ogw'embuli tigwezya okutoolawo ebibbibilbi.

⁵ OKurisito ng'aiza omu kyalu, niikyo ekyagirire n'akoba oKibbumba ati:

"Esadaaka n'ebyo ebibawaayo, tiniibyo omwoyogwo ebigwegombere, neye wantegekeire nze omubiri.

⁶ Nabuli sadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona, n'egyo egibawaayo olw'ebibbibilbi, tiwabisiihire.

⁷ Kagira zena nkoba nti, Ngonu ndi aanu.

Njizire okukola ebyotaka,
Musengwa wange Kibbumba,
ng'ekwandiike owekeitumulaku."

⁸ Era okusokesya yakobere ati:

"Esadaaka n'ebyo ebibawaayo,

n'ebyo ebibawonga nga babyoca byonayona,

n'ebyo ebibawaayo olw'ebibbibilbi,

tiniibyo omwoyogwo ebigwatakire era tiwabisiihire."

Ekyo yaktumwire, newankubbaire ng'ebyo byonabyona babiwangayo ng'aMateeka oweagalagira.

⁹ Awo n'airaku n'akoba ati, "Ngonu ndi aanu. Njizire okukola ebyotaka." N'olwekyo atoolawo ekika ekisooka eky'esadaaka gy'ebisolo, kaisi olwo ateekewo ekyokubiri.*

¹⁰ Era batusuucirye abantu abatukulye olw'okubba oYesu Kurisito yakolere ekyo oKibbumba ekyataka, oweyawaireyo omubirigwe ng'esadaaka omulundi gumo lumala.

¹¹ Buli moiza oku bakabona b'ediini y'eKiyudaaya, ayemerera buli lunaku, n'awaayo emirundi mingi esadaaka eginyere egyo, egiteezya kutoolawo ebibbibilbi.

¹² Neye oKurisito yeewaireyo ng'esadaaka lomo lwonkani, neye ng'emala-bumali okusasulira ebibbibilbi ebiseera byonabyona, kaisi n'atyama n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.†

¹³ Eeyo gyakuumiire paka oKibbumba oweyalimaliramu nakimo abalabebe amaani n'abasuua ekintu ky'okwemaku bigerebye.

¹⁴ Olw'okuwaayo esadaaka eyo emoiza, abo abaatukulya yabasuniire obutuukirirye obw'ebiseera byonabyona.

¹⁵ Era n'omwoyo oMutukulye, ekyo akikakasa egituli. Asookesya n'akoba ati:

¹⁶ "OMusengwa akoba ati,
eenu niiyo endagaano eginalikola nabo, enaku egyo owegyalituuka.

10:7 10:5-7 Zab 40:6-8 * **10:9 10:9** Ooba, *N'olwekyo atoolawo endagaano esooka, kaisi ateekewo eyokubiri.* **10:11 10:11** Kuz 29:38 † **10:12 10:12** Ekyo eky'ekitiisya eino, ooba, *Oku lubbaalwe olw'engalo endiiro.* **10:13 10:13** Zab 110:1

Naliteeka amateeka gange omu myoyo gyabwe,
era naligawandiika omu biseego byabwe."

Tete n'akoba ati:

17 "N'ebibbibibbi byabwe n'obutengu bwabwe
tinlibyebukirya tete."

18 Era oKibbumba owaamala okusoniya abantu, wabba tiwakaali weetaagisya okuwaayo esadaaka olw'ebibbibibbi.

Twigerere eeri oKibbumba

19 Kale boluganda, atyanu twezya okwingira omu Kifo eKitukulye eIno nga tubula kutya, nga twesiga tuti oYesu yasukire omusaayegwe n'afa oku lw'ebibbibibbi byaiswe.

20 Kale yatwiguliirewo enzira empyaka, era enjomi omu tubita ni twaba buteereeri omu Kifo eKitukulye eIno eky'omwigulu nga mpaawo ekitugaana ng'olutimbe olwabbaire omu weema. Era enzira eyo niigwo omubirigwe oguyawaireyo.

21 Kale ng'owetuli n'okabona akira obukulu atyo, era afuga enyumba ya Kibbumba eri omwigulu,

22 twigerere eeri oKibbumba n'omwoyo ogubulamu bubbeyi, era ogwizwire okwikirirya. Tukikole nga tuli n'emyoyo emiteere, nga gibulamu okuwulira omusango, era n'emibirgyaiswe nga gibulamu bufuduuki bw'ekibbikibbi nga giri ooti baginaabiry'e n'amaizi agatukula.

23 Tukalangukire oku suubi ogutukobera abantu era nga tituyuugayuga, olw'okubba oKibbumba eyasu subizire, iye mwesigwa.

24 Tufengeyo ino okunoonia engeri egy'okukumanganamu omusyo oku nsongya gy'okutaka n'okukola ebikole ebisa.

25 Tuleke okugayaaliriranga okwaba omu nkumbaana gy'abaikirirya omu Kurisito, ng'abamo owebakola. Neye buli moiza airyengemu omwinaye amaani, eino eino nga nywena owemubona muti oLunaku lwa Musengwa okwira lwatira okutuuka.

26 Singa owetwaba nga tukola ekibbikibbi omukwewyendera, aate ng'amazima g'obukwenda bwa Kurisito tumalire okugategeera, wabba tiwakaali waliwo sadaaka gendi egibawaayo olw'ebibbibibbi bwaiswe.

27 Ekipa kisigaliire, niikwo okubba omu kutya, nga tukuumiriire kutusalira musango, era n'obukambwe bw'omusyo ogwaba okwoca abalabe ba Kibbumba.

28 Omuntu eyajeemeire aMateeka ga Musa, bamwitanga-bwiti anambula kumusaasira, kasita wabbangawo abajulizi babiri ooba basatu abamulumiriza.

29 N'olwekyo n'omuntu atalyanguka oMwana wa Kibbumba, atyo omusaaye ogw'endaagano ogwamutukwirye, n'alitwala ng'ogutali mutukulye, era n'azumirira oMwoyo atulaga ekisa, museega muti tiyalisaanira ekibonerezo ekikirawo obukambwe?

30 Nti tumaite ng'oKibbumba niiye eyakobere ati:
"Okunyaanja kwange,
ninze nalibasasula."

Era eKiwandiike ekindi kikoba kit: "OMusengwa yalisalira abantu omusango."

³¹ Ky'entiisya ino oKibbumba onanyere obwomi okukusalira omusango!

³² Mwebukirye ebiseera ebyabitire, ebimwasuniiremu ekitangaala kya Mawuliro aMasa aga Yesu, ni muguminkiriza okubagadya okw'amaani.

³³ Emirundi egimo babazumire era ni babayiigaania, emirundi egindi ni mubbeera abo abebakolere batyo.

³⁴ Mwalumirwanga ino abasibe, era mwaguminkirizanga n'eisangaalo abantu owebabanyagireku ebyanywe, olw'okubba mwamaite muti muli n'ebintu ebikirawo obusa ebiri omwigulu ebitawaawo.

³⁵ Kale timumumanga obugumu bwanywe omu bintu bya Kibbumba, olw'okubba mwalisuna empeera nene.

³⁶ Kyetaagisyah muguminkirizenge, kaisi olwo mukolenge ebyo oKibbumba ebyataka, era kaisi abawe ekiyasuubizire.

³⁷ Wasigaire akaseera kampi ino,

"Oyo ow'okwiza aize, era ala tiyalirwa.

³⁸ Neye omutuukiriryre wange yaabbanga mwomi lwa kwikirirya. Neye singa aira e nyuma, tinalimusaaasira."

³⁹ Neye iswe tituli mwabo abaira e nyuma, ni bajigirika, wazira tuli mu baabo abaikirirya, ni babalokola.

11

Okwikirirya okubikola

¹ Okwikirirya niikwo okubba n'okwekakasa tuti ebyo ebitusuubira okubbaawo dala byabbaawo, era n'okubona ebintu ebitaboneka ootiaamo biriwo.

² Okwikirirya, niikwo okwaleeteire oKibbumba okusiima abantu ab'eira abamuweereryanga.

³ Okwikirirya, niikwo okutwezyesa okutegeera tuti ebintu byonabyona, ebiri angulu n'ansi, babikolere lw'ekiragiro kya Kibbumba, era tuti ebiboneka babikolere kuzwa mu bitaboneka.

⁴ Okwikirirya, niikwo okwaleeteire Abberi omutaane w'Adamu okuwaayo eeri oKibbumba esadaaka ensa okukiraku eya mugandawe omukulu oKaini. OKibbumba yasiimire ebirabobye era n'akakasa ati Abberi atuukirire. Era olw'okwikiriryakwe, newankubbaire nga atyanu mufu, neye ebiyakolere bikaali bitumula.

⁵ Okwikirirya, niikwo okwaleeteire Enoka okumutwala okuzwa oku kyalu kunu, n'ayaba egiri oKibbumba nga tasookere kufa. Era oluzwanyuma, mpaawo eyamuboineku olw'okubba oKibbumba yamutwaire. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba oweyabbaire nga bakaali kumutwala, oKibbumba yakakasire ati Enoka amusangaalisirye.

⁶ Neye mpaawo muntu ayezya okusangaalya oKibbumba anambula kwikirirya, olw'okubba buli aiza egiri oKibbumba, ali n'okwikirirya ati oKibbumba aliwo, era ati awa empeera abo abamunoonia n'eiganyi.

⁷ ONUWA, oKibbumba owejamulabwire oku byabbaire bikaali kuboneka, okwikiriryakwe kwamwezyesyerye okugondera oKibbumba, n'ayombeka ogwato gunene okulamya ab'omu kisitokye. Atyo oNUWA yalagire ati abantu abasigairewo, abanandi baikirirya

ebiyakobere, omusango gubasinga, era n'asuna obutuukiriry e obubaawo lwa kwikiriry.

⁸ Okwikiriry, niikwo okwaleeteire oIbbulaimu okugondera oKibumbaba, owejamwetere azwe e waabwe ayabe omu kyal oKibumbaba ekiyabbaire ayaba okumuwa. Atyo n'ayaba nga tamaiteku egyalungama.

⁹ Era okwikiriry, niikwo okwamuleeteire okubba omu kyal ekyo ekibamusubizire omu ngeri ooti aamo mugeni, ng'agona mu weema. Era n'omutaanewe oIsaka n'omwizukuluwe oYaakobbo, bona oKibumbaba abeyasuubizire ekintu ekimo ekinyere ekyo bona bagonanga mu weema.

¹⁰ Mwekyo oIbbulaimu yabbaire alaga ati iye anoonia kibuga oKibumbaba onyere ekiyagerere era n'akyombeka, ekiri n'emisingi emikalanguki.

¹¹ Okwikiriry, niikwo okwezyesyerye oIbbulaimu eyabbaire akairiire awoireyo, okubyala omwana omu Saala eyabbaire omugumba. OIbbulaimu yaikiriiry ati oKibumbaba eyabbaire asuubizire okumuwa omwana, iye mwesigwa era yatuukiriry ekibonokye.

¹² N'olwekyo omuntu oyo omoiza oIbbulaimu, newankubbaire nga yabbaire muntu akairiire eino nga takaali ayezya okubyala, yazwiremu abaizukulu bangi ino ooti nkota, era ooti nsenye egitabali ka egiri oku mbale mbale kw'enyanza.

¹³ Abantu abo bonabona bafire nga baikiriry, neye nga bakaali kusuna ebyo oKibumbaba ebiyasuubizire, wazira nga babirengerera yala omu myoyo gyabwe, ni babisangaalira. Era babbaire bakakasa batu ibo bageni era basenze oku kyal kunu.

¹⁴ Abantu abatumula batyo, balaga batu waliwo awantu awandi egibasuubira okwajirya obutyami bwabwe.

¹⁵ Era singa emyoyo gyabwe gyabbaire gyegomba ino ekyalo ekibazwiremu, bankansunire eibbangla ly'okweirirayo.

¹⁶ Neye atyanu beegomba obutyami obukiriraku nakimo obusa, obwo nga niibwo obw'omwigulu. OKibumbaba kagira ensoni tigimukwata ibo okumweta Kibumbaba waabwe, olw'okubba yabategekeire ekibuga eky'okutyamamu.

¹⁷ OIbbulaimu, oKibumbaba oguyabbaire asuubizire okusuna abaizukulu abangi, owebamugezeserye, okwikiriryakwe kwamwezyesyerye okuwaayo oIsaka omwanawe omoiza yenkan, abbe esadaaka.

¹⁸ OKibumbaba yabbaire amukobere ati, "OmwIsaka mu walisunira abaizukulu."

¹⁹ OIbbulaimu yeeregire ati oKibumbaba ayezya okuzuukiza. N'oKibumbaba niikyo ekyagirire n'amwiriry oIsaka, eyabbaire nankinga azwire mu bafu.

²⁰ Okwikiriry, niikwo okwezyesyerye oIsaka okusabira abataanebe, oYaakobbo n'Esawu, enkabi mwebyo ebyabbaire byaba okwiza.

²¹ OYAakobbo oweyabbaire nga yatira okufa, okwikiriry, niikwo okwamwezyesyerye okusabira abaana b'omutaanewe oYusufu enkabi

moiza moiza, era oluzwanyuma n'akotama oku mwigogwe, n'asinza oKibumba.

²² OYusufu oweyabbaire nga yatira okufa, okwikiriry, niikwo okwamwezyesyerye okutumula ati, ekiseera kyalituuka aBaisirairi ni bazwa omu bugalama e Misiri ni bakanga omu kyalo ky'e waabwe. Era n'alagira ati, balicinga amagumbage bamukanja e waabwe.

²³ OMusa owebamubyaire, okwikiriry, niikwo okwaleeteire ababyairebe okumubisira emyeri misatu miramba. Baboine nga mwana musa ino, nandi ni batya okujeemera ekiragiro kya Falaawo okabaka wa Misiri, ekyokuwaayo abaana ebiweigera babaite.

²⁴ OMusa oweyakulire, okwikirirya, niikwo okwamwezyesyerye okugaana okumweta omwana wa mwala wa Falaawo.

²⁵ Yasiimire okudambira aamo n'aBaisirairi, abantu ba Kibbumba, okukiraku okubba omwisangaalo ery'ekibbikibbi eriwaawo amangu.

26 Yaboine ati okumugadaya olwa Kurisito ogubasukireku amafuta, kukirira nakimo obusuni bw'e Misiri, olw'okubba yamaite empeera egibalimuwa.

²⁷ Okwikiriry, niikwo okwezyesyerye oMusa okuzwa e Misiri, nandi n'aty obulwa bwa Falaawo obwazwa mwekyo, neye yakalaire-bukalali n'ayaba, ng'ateekere omwoyogwe gwonagwona ku biibyo oKibbumba oNantaboneka ebiyamukobere.

²⁸ Okwikiriry, niikwo okwamwezyesyerye okuteekawo oMukolo ogw'oKutambukiry, n'aswankira omusaaye e ngulu oku myango gy'enjigi, kaisi aBaisirairi balame omalaika oyo ajigirica, oKibumbu oguyatumire okwita abaana ababere omu kyalo ky'e Misiri.

²⁹ Okwikirinya, niikwo okwezyesyerye aBaisirairi okutambulira omu Nyanza eNtukuliki, ooti aamo batambulira kwitakali. Neye aBamisiri ibo owebagezeryeku, amazi ni gabamira.

³⁰ Okwikirirya kw'aBaisirairi, niikwo okwaleeteire ebitempe by'olukita lw'ekibuga oYeriko, okugwa nga aBaisirairi bamalire enaku musanvu nga bakumba okweruguulirirya ebitempe ebyo.

³¹ Olw'okwikirirywa, omalaaya oLakabbu yayanirizire Abaisirairi abaizire omu kibuga e Yeriko okukeeta. Kale oluzwanyuma, Abaisirairi owebaizire okuwamba ekyalo ekyo, tibaitire oLakabbu n'abantube nga baita abantu abajeemu.

³² Kale oku byokuboneraku ebyo, nnyongereryeku niki-so tete? N'obwire bwampwaku singa ntumula n'oku Gidyoni, n'oku Bbal-aki, n'oku Samusooni, n'oku Yefusa, n'oku kabaka oDawudi, n'oku Samwiri, n'oku banaabbi.

³³ Olw'okwikiriry, abantu abo balumbire ni bawangula obwak-abaka obw'amawanga agandi, ni bakola ebyobutuukiriry, era ni basuna ebyo oKibbumba ebiyasuubizire. Olw'okwikiriry kwabwe owebabamumire egiri empologoma gyakaire okubalya,

³⁴ ni babamuma omu omusyo ogw'amaani neye nandi gubooca, ni balama n'okubaita n'empiiama. Era olw'okwikiriryu, abo ababbaire

abanafu basuukire bamaani. Basuukire bazira omu ntalo, ni babbinga amaje g'amawanga agandi.

³⁵ Era olw'okwikirirywa waliwo abakali ababbaire bafiisirye abaana baabwe neye abaana abo ni bazuukira.

abantu abandi babawambire ni babagadya bat i owebalekawo okwikirirywa oKibbumba babateera, neye ni bagaana okulekawo okwikirirywa. Basalirewo bat i kasinga bafa kaisi ni bazuukira okusuna obwomi obukiraku obusa.

³⁶ N'abantu abandi babasekereire ni babakubba emiigo, era abandi ni babasibira omu mabbuusu.

³⁷ Abamo babakubbire mabbaale, n'abandi babasaliremu n'emisumeeno, era n'abandi babaitire n'empima. Abandi babakedyakedyanya nga bazware ebyanzo eby'entaa ma n'eby'embuli, olw'obudoobi era ng'abantu babayiigaania, era ni bababitya bundi,

³⁸ ekyalo kinu ekiizwire obubbibubbi nga tikibasaanira ibo abatuukiriire okubbaamu. Era ni balebalebana omu bitera n'omu nsozi, nga bagona mu mpuku n'omu biina.

³⁹ Abo bonabona oKibbumba yabasiimire olw'okwikirirywa kwabwe neye kwibo kubulaku eyasunire ebyo ebibasuubizire.

⁴⁰ OKibbumba yatutegekeire enkola y'obutuukirirywa ekira obusa, ibo kaisi baleke okusuna okubasuua abatuukiriire iswe nga tubulawo.

12

O^Kibbumba agolola abaanabe

¹ Kale, tuli n'abantu bangi ino batyo abalaga nga beesigire oKibbumba, era atyanu nga bali ooti bantu ababba beeruguuliriire ekisaawe nga batulingiriire iswe abali omu muzenyo. N'olwekyo tweyambulye buli kintu ekiri omu bwomi bwaiswe ekitukaisya okuweererya oKibbumba, era n'ekibbikibbi ekitira okwiza ni kitugwisya. Tukole ebintu oKibbumba ebyataka tukole, n'eiganyi lingi ng'omwiruki omu koolo ow'embiro owaabba. Era tuweererya oKibbumba nga tuli baguminkiriza,

² nga tumaliire ebiseego byaiswe byonabyona ku Yesu yenkan. Okwikirirywa kwaiswe kwemereirewo ku niiye, okuzwera nakimo oku ntadiika paka ku nkomerero yaakwo. OYesu oyo, olw'eisangaalo eriya-maite ati yasuna ng'amalire okufa, yagumiire okufeera oku musal-abba, nandi n'atya okuswala. Atyanu atyaime aamo n'oKibbumba omu kifo eky'ekitiisyia eino.*

³ Mugerageranienge oYesu okwakanisya abantu abakola ebbibibibi okubamwakanisirymu, na inywe okumubitamu, kaisi olwo ni mutadembu n'okuwaamu amaani.

⁴ Omu kulwanisya ekibbikibbi, inywe mukaali kulwana okutuuka oku kusuka omusaaye gwanywe.

⁵ Muli ooti mwerabiire ebibono oKibbumba ebyatumula ng'abairyamu amaani ng'abaanabe? Akoba ati:

"Mwana wange, otwalanga ng'ekyomuzeenyang'oMusengwa aku-goloire.

11:34 11:34 Dan 3:1-30 **11:35 11:35** 1Ba 17:17-24; 2Ba 4:25-37 **11:36 11:36** 1Ba 22:26-27;

2Mi 18:25-26; Yer 20:2; 37:15; 38:6 **11:37 11:37** 2Mi 24:21 * **12:2 12:2** Omu kifo eky'ekitiisyia eino. Ooba, Oku lubbaalwe olw'engalo endiro.

Era tiwaawangamu amaani owakukobaku,
 6 olw'okubba oMusengwa agolola ogwataka,
 era abonereza buli moiza ogwatwala ng'omwanawe."

7 Mugumirenge okubagolola, olw'okubba oKibbumba abagolola
 ng'abaanabe. Aale mwanaki oiteeye ogwatagolola?

8 Neye oKibbumba owaatabagolola, ng'abaanabe bonabona
 owabagolola, mubba baana b'e nza, neye tibaanabe ab'omunda
 abananyereneere.

9 N'ekindi, twabbaire n'abaitewaiswe omu mubiri, abatugololanga,
 era ni tubawanga ekitiisya olw'okukola ekkyo. Kaisi atyanu tit-
 wasingisyewo ino okugondera oItewaiswe omu mwoyo, ni tusigalya
 obwomi obutawaawo?

10 Abaitewaiswe abo batugololanga okumala ekiseera kimpí kiti
 olw'ebyo ebibabonanga bati bituuce okukola. Neye iye oKibbumba
 atunenya lwa kutugasa niiswe, ng'ataka tugabane oku butukulyebwe.

11 OKibbumba owaabba atugolola, omu kiseera ekkyo, okutugolola ku-
 faanana ng'okutaleeta isangaalo, wazira bulumi. Neye oluzwanyuma,
 abo abeega ekibali kubeegeesa okubita omu kubagolola okwo, basuna
 eidembe linene n'obutuukiriryre omu bwomi bwabwe.

12 Kale, nga muweererya oKibbumba, mwire buyaaka omu bwomi
 bwanywe obw'omu mwoyo, era muweemu okutya.

13 Mutambulirenge omu bwomi obw'okwikiriryra oYesu nga timu-
 cuukacuuka, era abbaire n'obunafu obw'engeri yonayona tiyaagwa-
 bugwi, neye aire obuyaaka omu bwomi obw'omwoyo.

Mwefudengeku okubba abantu abatukulye

14 Mwefudengeku okubba omwidembe n'abantu bonabona, era
 mwefudengeku okubba abantu abatukulye, olw'okubba mpaawo atali
 omutukulye eyalibona oMusengwa.

15 Mwekuume, kaisi tiwaabbaawo omuntu afiirwa omugabogwe
 ogw'ekisa kya Kibbumba ekiyatulagire ogw'okutulokola. Mwekuume,
 kaisi tiwaabbaawo kibbikibbi ekisetuka mwinywe, ni kibatabulatab-
 ula, era ni kyonoona abangi.

16 Era mwekuume, tiwaabbaawo mulendi, ooba alulunkanira
 eby'ekyalo ng'Esawu, olw'okulya okwa lumo.

17 Mumait muti oluzwanyuma, oweyatakire okusuna omugabo
 gw'enkabi oiteeye oguyabbaire amusabiire, neye tibagimuware.
 Esawu yabbaire abula engeri ya kusansula ekiyabbaire akolere,
 newankubbaire nga yagezeryeku ino ng'ali mu maliga.

Ensozi oSinaayi n'oSayuuni

18 Omu kwiza eeri oKibbumba, inywe timwizire awali olusozi
 oSinaayi olumwezya okukwataku, era olwaka omusyo. Era timwizire,
 ng'owekeyabbaire oku Baisirairi. Mwizire giri ndikiirya ekwaite
 zigizigi, na gumpunga,

19 na kwasyamika kw'ekondeere, n'eigono ly'ebibono, eryaleeteire
 abaliwuliire okwegairira baleke okweyongera okuliwulira.

20 Tibayezyerye kugumira ekiragiro ekibabawaire, ekikoba kiti, "N'owekibba kisolo ni kyeguunya oku Lusozi, bali n'okukikubba amabbaale kife!"

21 Mazima ebibaboine byabbaire by'entiiisa ino, oMusa n'atuuka n'okukoba ati, "Ndi kutya ino era ntukuta!"

22 Neye inywe okubitira omu kwikirirya mwizire ku Lusozi oSayuni, era mu kibuga kya Kibbumba onanyere obwomi, era mwizire mu Yerusaalemi eky'omwigulu, abamalaika enkumi n'enkumi egibakumbaaniire omwisangaalo.

23 Mwizire mu lukumbaana lw'abaikirirya olunene olw'abo, abali n'omugabo ooti baana ababere, abebawandiikire omwigulu. Mwizire giri Kibbumba omulamuzi wa bonabona, n'eeri emyoyo gy'abantu abatuukiriire, oKibbumba abaasuucirye abatukulye.

24 Mwizire giri Yesu oMutabagania omu ndagaano empyaka. Mwizire giri musaaye gw'okuswankira, ogutumula ebisa okukiraku ogw'Abberi omwana w'Adamu.

25 Mwekuume, timwagaana okuteekayo omwoyo okuwulisisya oKibbumba ebyabakoba. ABaisirairi eira bagaine okuwulisisya oMusa oweyalabalwire ng'ali oku kyal, era oKibbumba tiyalekere okubabonereza. N'olwekyo iswe owetugaana okuwulisisya iye onyere atulabula ng'ali omwigulu, mpaawo wetwaliramira okutubonereza.

26 Ku ludi oweyatumbiliire oku Lusozi oSinaayi eigonolye ly-atengeetye ekyalo, neye atyanu yasuubizire ati, "Njiza kwiramu okutengeetya ekyalo, era ku lunu tikyalo kyonkani, neye n'omwigulu."

27 Okukoba ati, "Njiza kwiramu," kitegeesa kiti ebibbumbe ebibatengeetya balibitoolawo, olwo ebyo ebiteezya kutengeeta kaisi awo bisigalewo.

28 Kale ng'owetwaingiire omu bwakabaka obubateezya kutengeetya, twebalyenge oKibbumba, era tumusinzenge ng'oweyasiimire, nga tumuwa ekitiisya era nga tumutya,

29 olw'okubba oKibbumba waiswe, iye musyo ogwoca ni gujigirica!

13

Obuweererya oKibbumba obwasiima

¹ Mwongere okutakangananga ng'aboluganda omu Kurisito.

² Timwerabiranga okusangaalira abageni, olw'okubba omu kukola ekyo, eeriyo abasangaaliire abamalaika nga tibakimaite bati niibo.

³ Mwebukiryenge okubbeera abali omu mabbuusu olw'okubba baikirirya ba Yesu, nga muli ng'abebasibiire aamo nabo. Era mwebukiryenge abo abebagadya olw'okubba abaikirirya ba Yesu, olw'okubba nywena muli oku kyal kunu, era ekinyere ekyo kyezya okubatuukaku.

⁴ Obufumbo abantu bonabona babuteekengemu ekitiisya, era babukuumenge nga butukulye, olw'okubba abalendi, oKibbumba yalibasingisa omusango.

⁵ Mulekenge okubba abalulunkanira empiiya, era mukitwalenge muti ebintu ebimuli nabyo bimala, olw'okubba oKibbumba yakobere ati:

"Tinalyaba okubazwaku,
era tinalibalekawo kadi katyayi kati."

⁶ Niikyo ekigira ni tutumula n'obugumu tuti,
"OMusengwa niiye omubbbeer wange, tinaatyenge.
Omuntu ayezya kunkola niki?"

⁷ Museegenge oku beekubbemberi baanywe, abo ababakobeire ekibono kya Kibbumba. Mwetegereze ebyo ebibabitiremu omu bwomi bwabwe, era musengererye okwikirirya kwabwe omu Yesu Kurisito.

⁸ OYesu Kurisito tacuuka, ng'oweyabbaire eizo, bwali n'atyanu, era atyo weyalibba emirembe n'emirembe.

Mulondewo Yesu ooba sadaaka gy'omu Mateeka

⁹ Timwaganyanga ni babagotesyagotesya n'enjegesya egitali gimo endiibi, egitaabirana n'amazima ga Kibbumba. Kisa obugumu bwa kwikirirya, omu myoyo gyaiswe, ni bwemerera ku kumanya kisa oKibbumba ekiyatulagire, neye tikubulombolombo bwa byakulya, obutagasa n'okugasa abo ababusengererya.

¹⁰ Abaikirirya ba Yesu tuli n'ekyoto, ibo abaweererya omu nkola enkaire ey'ekiyudaaya ekolera oku Mateeka ga Musa, ekibabulaku obwezye okuliiraku.

¹¹ Okabona akira obukulu awala omusaaye gw'ebisolo omu Kifo eKitukulye eIno, n'aguwaayo olw'ebibbibibbi, neye ibyo ebinanyere ni babyocerya nza w'ekigo abantu e kibagonangamu.

¹² Era n'oYesu yagadiire e nza w'olukita lw'ekibuga, kaisi atukulye obwomi bw'abantu n'omusaayegwe.

¹³ Kale tuzwe omu manzira agandi gonagona ag'okuweererya oKibbumba, twabe eeri oYesu e nza w'ekigo, era twikirirye okubita omu kuswalira eeyo okululwe.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba oku kyalo kunu tubulaku kibuga ky'emirembe n'emirembe, wazira tunoonia kiikyo ekyaba okwiza eky'omwigulu.

¹⁵ Kale tuwengeyo eeri oKibbumba esadaaka ey'okumuwuua, nga tugibitya mu Yesu, nga bulijo tubbutula tuti oKibbumba niiye oMusengwa.

¹⁶ Era timwerabiranga okukola ebintu ebisa, n'okubbeerangana ng'abaikirirya ba Yesu. Ebyo niibyo esadaaka egisangaalya oKibbumba.

¹⁷ Muwulisisyenye abeekubbemberi baanywe, era mubagonderenge, olw'okubba niibo abalabirira emyoyo gyanywe, ng'abantu oKibbumba ababuulya ebifa oku myoyo egyo. Mubayezyesye okukikolanga n'eisangaalo, neye tina mwoyo wa nakolantya, olw'okubba ekyo mpaawo ky'ekibagasa inywe.

¹⁸ Mutusabirenge, olw'okubba tumaite tuti tituwulira musango omu myoyo gyaiswe era bulijo tutaka okukola kusani mu buli kimo.

¹⁹ Era mbegairira okunsabiranga eino, kaisi njezye okwira mangu egimuli.

²⁰ Kale nsaba nti oKibbumba oyo atuwa eidembe, eyazuukizire oMusengwa waiswe oYesu, oMuliisyा w'entaama omukulu, n'akakasa endagaano ey'emirembe n'emirembe, n'omusaayegwe,

²¹ abawe nabuli kisa kyonakyona ekimwetaaga okukolanga ebyataka. OKibbumba oyo akolere mwiswe byonabyona ebyasiima, ng'abitira omu Yesu Kurisito, awomeire okumuwanga ekitiisia emirembe n'emirembe. Amiina.

²² Boluganda, mbasaba muguminkirize ebimbalaabbiire, olw'okubba ebbaluwa eenu ngibawandiikiire mu bumpi.

²³ Mbakobera nti owoluganda oTemuseewo bamuteereire okuzwa omu mabbusu. Era oweyaliza mangu, twaliiza swenaswena okubabona.

²⁴ Munsugirirye abeekubbemberi baanywe bonabona, n'abatuukirirye bonabona. Aboluganda abazwa omu kyaló ky'e Itale babasugiirye.

²⁵ OKibbumba abakwatirenge ekisa inywe nywenanywena. Amiina.

EBBALUWA OYAAKOBBO EGIYAWANDIIKIRE **Enyanjula**

Ebbaluwa eenu oYaakobbo niiye eyagiwandiikire. OYaakobbo oyo kyezyeka okubba niiye oodi omuganda wa Yesu. Era yabbaire mwekubbemberi omu kanisa eyasookere, era nga moiza oku b'akakiiko ak'e Yerusaalemi (Bik 15:13). Omutume oPawulo era yamwetere "Mpango" ow'ekanisa (Bag 2:9). Abakugu omu by'eBbaibbuli baikiriryा bati, oYaakobbo yawandiikire ebbaluwa eenu mu mwanka ooti gwa 50 nga bamalire okubyala oKurisito. Era baikiriryा bati, yagiwandiikire oweyabbaire omwekubbemberi ow'ekanisa y'omu Yerusaalemi, era yagiwandiikiire niiyo.

Ebbaluwa eenu oYaakobbo yagiwandiikiire "Bayudaaya abaikiririryा omu Yesu Kurisito abairukiire omu byalo ebitali bimo" (1:1). Omu bbaluwa eenu oYaakobbo alangaasira akakwate akaliwo aakati wa kwikiriryा n'ebikole ati, okwikiriryा okwamazima bakulaga mu bikole (2:17). Era alabula oku kumomola omu bantu nga badi abasuni obakodooca (2:1-4). Era atukoba okwegenderezanga omu bintu ebitutumula (3:1-12). Abaikiriryा bonabona bayezya okukolesya amasomo agali omu bbaluwa eenu, olw'okubba ekwata oku masomo mangi agatukwataku swenaswena ng'abaikiriryा.

Engeri egibyeacaanamu

1. Okwelianjula era n'obusugirye (1:1).
2. Okwiriyamu abaikiriryा amaani (1:2-27)
3. Engeri egikyetaagisyा okulaga okwikiriryा (2:1-26).
4. Engeri ebibono egibyezya okubba eby'amaani (3:1-12).
5. Enjawulo aakati w'amalabuki ga Kibbumba n'ag'obuntu (3:13-4:10).
6. Okulabula oku kutabbanga owamalala (4:11-5:6).
7. Ebibono ebisembayo (5:7-20).

¹ Nze oYaakobbo omuweererya wa Kibbumba, era n'owa Musengwa oYesu Kurisito, mbawandiikira inywe aBayudaaya abaikiririryा omu Yesu Kurisito abairukiire omu byalo ebitali bimo.

Okwikiriryा, n'okubagezesya n'amalabuki

² Aboluganda omu Kurisito, owemugwanga omu bikemo ebya buli ngeri, mubbenge n'eisangaalo,

³ nga mumaite muti okugezesya kw'okwikiriryा kwanywe, kubazw-eramu okuguminkiriza.

⁴ Okuguminkiriza oweukukakatira nakimo mwinywe, musuuka bantu abatuukiriire nakimo era mpaawo ekimubulwaku.

⁵ Abba nga mwinywe mulimu adamba amalabuki, asabe oKibbumba agabira nabuli moiza n'ekisa anambula bukenge, yagamuwa.

⁶ Asabe ng'ali n'okwikiriryा, nga tabuusabuusa naire. Oyo abu-usabuusa nga tagumira oku kyaikiriryा tumufaananiaku n'eiyengo ly'omu nyanza, ompunga eryatwala, n'aliirya eenu n'eedi.

⁷ Omuntu ow'engeri eyo tiyaseega ati aliku n'ekiyalisuna okuzwa e wa Musengwa,

⁸ olw'okubba w'emyoyo mibiri, yonayona egyabba tatyamikica.

Obukwenda eeri abadoobi n'abasuni

⁹ Owoluganda omudoobi asaaniire okwesiima, olw'okubba oKibbumba iye amubonera kwidaala ly'angulu.

¹⁰ N'omwikirirya omusuni, yena asaaniire yeesiime owebamwicaica olw'okubba mwikirirya wa Kurisito, olw'okubba omuntu omusuni ow'oku kyalo kunu azwa kuwaawo ng'ekimuli ky'okwisubi.

¹¹ Eisana oweryaka ni lyoca n'eibbugumu lyalyo eringi, likalya eisubi, n'ekimuli kyalyo ni kigwa, n'obusa bw'emboneka yaakyo ni buwaawo. N'omusuni atyo yalirikira lumo, ng'ali mwebyo ebyayayaanira okukola.

Okubakema era n'okubagezesya

¹² Yeesiimire ino omuntu oyo aguminkiriza omu kiseera ky'okumukema, olw'okubba oweyalimala okuwangula, balimuwa obwomi oKibbumba obuyasuubizire abamutaka ng'engule y'obuwanguli.

¹³ Omuntu owebamukemanga takobanga ati, "OKibbumba niiye ankema." Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba takema n'ekibbikibbi, era iye onyere takema muntu yenayena n'ekibbikibbi.

¹⁴ Wazira omuntu asuna ekikemo, ng'okwegomba okubbikubbi kuzwa omu mwoyogwe, ni kumubbeyabbeya.

¹⁵ Kaisi okwegomba okwo owekwizulira nakimo, ni kubyala ekibbikibbi. N'ekibbikibbi ekyo owekekikula, ni kibyala okufa.

¹⁶ Kale boluganda abatake eino, tibababbeyabbeyanga oku bya kukema.

¹⁷ Aate buli kirabo ekisa era ekituukiriire kizwa omwigulu, ni kiika okuzwa egiri oKibbumba eyabbumbire ebyakira angulu omwibbanga, oyo atacuukacuuka ng'ebiiriire owebikola.

¹⁸ Yateesere okululwe, n'atuwa obwomi obuyaaka obw'omu mwoyo, ng'abita mu kutwezyesa kwikirirya kibonokye eky'amazima. OKibbumba yakolere ekyo, kaisi iswe tubbe n'ekifo ekisooka omu bibbumbebye.

Okuwulisisya n'okuteeka omu nkola

¹⁹ Boluganda abatake eino, mumanye kinu muti: Buli muntu abbenge mwangu okuwulira ekibono kya Kibbumba, neye tiyaabbanga muntu abbubbukira okutumula. Era tiyaabbanga muntu anyiiga mangu;

²⁰ olw'okubba obusungu bw'omuntu tibileetawo bwomi obutuukiriire oKibbumba obwasiiima.

²¹ Mulekewo emize gyonagyona n'empisa embiibbi ebiizwire omu bantu. Mwikiriryenye n'obugondi bwonabwona ekibono kya Kibbumba ekibabasigiremu ng'abayezyesa okukiwlira, era ekyezya okulokola obwomi bwanywe.

²² Ekibono ekyo timwakomanga kukiwlira-buwuliri neye mukikolerengeku, olw'okubba owemutakola ekyo, okwo kubba kwebbeyabwebbeyi.

²³ Ekyo kityo olw'okubba n'atakikoleraku, tumufaananiaku ndabirwamu.

²⁴ Owaamala okwebona azwawo n'ayaba, neye amangu ago ni yeerabira ng'owaafaanana.

²⁵ Neye oyo eyekeenanya ekibono kya Kibbumba, ekituukiriire era ekitusuuca ab'eidembe okukola ebyataka, ni yeekalangulira mwikyo, ng'akola ebikikoba amanteerabira, oyo yasunanga enkabi omu byakola.

²⁶ Buli eyeetwala okubba omunadiini neye n'atafuga olulumirwe, oyo abba yeebbeya-bwebbeyi, era ediiniye ebba mpaawo kyemugasa.

²⁷ Ediini entuuce era ebulaku kyokuginanya omumaiso ga Kibbumba oltewaiswe, niiyo eenu: Okulabiriranga abafuubbi n'abanamwandu omu budoobi bwabwe, n'okwekuumanga eby'ekyalo okutatwoona.

2

Okutamomola abantu

¹ Aboluganda, inywe abaikiriryia oMusengwa waiswe oYesu Kurisito ow'ekitiisya, timwamomolanga abantu.

² Singa omuntu oyo azwaire ebizwalo ebisa n'empeta ey'ezabu aingira omwikumbaaniro lyanywe, n'omudoobi oyo azwaire ebitimbo yena n'aingira,

³ owemwanirizaku oyo azwaire ebizwalo ebisa, ni mumukoba muti, "Iwe otyame aanu awasa." Kaisi omudoobi iye ni mumukoba muti, "Iwe oyemerere-bwemereri," ooba muti, "Otyame ansi aawo."

⁴ Aale awo timubba mumomoire era ni mwesuuca balamuzi abali n'enseega embiibbi?

⁵ Muwulire, boluganda abatake eino! Abadoobi omu by'omu kyaloo kinu oKibbumba tiniibo abeyalondere okubba abasuni omu kwikiriryia, era n'okusuna obwakabaka obuyasuubizire abamutaka?

⁶ Neye inywe mujerega abadoobi, kaisi ni muwa abasuni ekitiisya. Abasuni tiniibo ababamigiriryia, ni babakulukuusa okubatwala omu mbuga gy'ab'amateeka?

⁷ Tiniibo abazumirira eriina ly'ekitiisya erya Yesu oMusengwa waanywe?

⁸ Owemutuukiriryia eiteeka erikirira nakimo obukulu eriri omu Biwandiike, erikoba liti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere," mubba mukolere kintu kisa.

⁹ Neye owemumomola abantu, mubba mukolere kibbikibbi, era eiteeka libasingisyia omusango ogw'okuvuna aMateeka gonagona.

¹⁰ Nabuli akwata amateeka agasigaire, neye n'avunaku erimo abba n'omusango gw'okuvuna aMateeka gonagona.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba eyakobere ati, "Tiwayendanga," era niiye eyakobere ati, "Tiwaitanga omuntu." Kale owootayenda, neye n'oita omuntu, obba ovunire amateeka.

¹² N'olwekyo mutumulenge era mukolenge ng'abantu abebalisalira omusango kusinzirira ku Mateeka gadi agatusuuca ab'eidembe.

¹³ Ekyo kityo olw'okubba omuntu atasasaasira, balimusalira omusango omumaiso ga Kibbumba nga tibamukwatira kisa naire. Neye era, omu kusala omusango, oKibbumba abba n'ekisa.

Okwikirirya era n'ebikole ebyabiraku

¹⁴ Boluganda, kigasa niki omuntu okukoba ati ali n'okwikirirya neye n'atabba n'ebikole ebyabira oku kwikirirya? Okwikirirya okwo dala kwezya okumulokola?

¹⁵ Owewabbaawo owoluganda omusaiza ooba omukali adamba ekyazwala, era atasuna ekyokulya ekimumala buli lunaku,

¹⁶ neye omoiza kwinyewe n'amukoba-bukobi ati, "Otuuke mirembe; nkutakirya obwomi obusa, era olye kusani weeyagale," neye nga tamuwaire ebiyeetaaga, ekyo kimugasa niki?

¹⁷ Omu ngeri enanyere eyo n'okukwikirirya kutyo wekuli; owekubba kwonkani, nga mpaaku bikole ebiraga okwikirirya okwo, kubba kufu.

¹⁸ Neye oodi ayezya okukoba ati, "Iwe oli n'okwikirirya, neye nze ndi na bikole." Aale kaade ondage engeri omuntu egyayezya okubbaamu n'okwikirirya anambula ebikole ebikulaga, zena n'akulaga okwikirirya okwange nga nsinzirira ku bikole ebiraga okwikirirya okwo.

¹⁹ Kaisi toikirirya oti oKibbumba ali moiza? Kisa. Neye mbona n'emizimu gyona gikikirirya ekyo, era ni gidegeizera olw'okumutya.

²⁰ Musirusiru iwe ataikirirya ekinkoba, dala otaka okumanya oti okwikirirya okubulaku ebikole mpaawo ekikukugasa?

²¹ Iwe tomaite ng'oIbbulaimu, ozeiza waiswe omu kwikirirya, oKibbumba yamusimire lw'ekikole ekiyakolere, oweyawaireyo omwanawe oIsaka oku kyoto?

²² Tobona ng'okwikiriryakwe kwayabiraine n'ekikolekye, kaisi okwikiriryakwe ni kutuukirira olw'ekikole?

²³ Olwo eKiwindiike ni kituukirira ekikoba kit, "OIbbulaimu yaikiririye mwebyo oKibbumba ebiyamusuubizire, n'olw'ekikole ekyo n'amubala okubba atuukiriire."

²⁴ Aale timubona muti omuntu oKibbumba amusiima lw'ebikole ebyakola, neye tirwokwikirirya kwonkani.

²⁵ Era n'oku Lakabbu omalaaya tiniyiwe owekyabbare? OKibbumba tiyamusiimire lw'ebikole ebiyakolere; olw'okubba yayanirizire abaizire okukeeta omu kyalokye, era n'ababbeera okusodoka ng'ababitya mu nzira gendi?

²⁶ Kale ng'omubiri ogunambulamu omwigu owegubba mufu, n'okwikirirya kutyo wekuli; owekettabbaaku ebikole ebyabiraku, kubba kufu.

3

Okufuga olulumi

¹ Boluganda, muleke okuweera mu kubba beegesi b'ekibono kya Kibbumba, olw'okubba mumaite muti iswe abeegesi balitusalira omusango n'obukambwe okukiraku abandi.

² Swenaswena emirundi mingi tusobyaa omu ntumula, neye tuli n'okwfuda okubona tutumula kusani. Ekyo kityo olw'okubba

omuntu oyo atasobya omu byatumula abba atuukirire, ng'ayegere okwefuga, era ayezya okufuga omubirigwe gwonagwona.

³ Abantu bateeka ebyoma omu minwa gy'embalaasi kaisi gibawulire, era ni bagitwala yonayona egibataka.

⁴ N'amaato amanene agatambulira oku maani ga mpunga gona, newankubbaire nga manene, odudumo omutono ati niiye agavuga, ni gaaba yonayona omuvugi egyabba ataka.

⁵ N'olulumi lwona lutyo weruli. Newankubbaire nga katundu katyayi kati ak'omubiri, neye abantu balukolesya okwewaanira omu bintu bingi. Tobona ng'ekibira ekinene owekeyezya okuya ni kiwaawo nga kizwa ku kasyo akatyayi kati?

⁶ N'olulumi lwona luli ooti musyo, kitundu ekiizwire obubbibubbi obw'enkola n'enkola, ekiri omu mubiri gwaiswe. Olulumi lwezya okubebenya obwomi bw'omuntu obulambirira, era ni lukuma omusyo ogubebenya ebintu eby'omu biseera by'obwomibwe bwonabwona, kaisi irwo olunyere ni balukumaku omusyo oguzwera nakimo omu gyeena ogutalikira.

⁷ Ebika eby'ebisolo n'ebi'enyonyi, n'ebi'ebintu ebyekuusira ansi, n'ebi'omu nyanza, bifugika, era abantu bazwire ira nga babifuga.

⁸ Neye irwo olulumi mpaawo muntu ayezya okulufuga. Olulumi niikyo ekintu ekibbikibbi, ekitafugika, era ekiizwire obutwa obwita owundi obwomi bwa muntu ooti saagwa wa mpiri.

⁹ Olulumi niirwo olutukolesya okuwuuja oMusengwa oItewaiswe, aate olunyere olwo ni tulukolesya okulaama abantu abebabbumbire omu kifaananyi kya Kibbumba.

¹⁰ Omunwa ogunyere ogwo dala gwezya okuzwamu okuwuuja, era tete ni guzwamu n'okulaama? Boluganda, ekyo tikisaaniire okubba kityo.

¹¹ Ddala onsulo w'amaizi omoiza, ayezya atya okuleeta amaizi agawooma n'amaizi amalulu?

¹² Aboluganda, omusaale omucungwa gwezya okwamaku emiyembe, ooba omukooge okwamaku amapeera? Kityo n'amaizi agalimu omuunyu tigeezya okuzwera aamo n'amasa.

Amalabuki agazwa omwigulu

¹³ Boluganda omu Kurisito, mwinywe mulimu eyewulira ati ali n'amalabuki? Aale agalagirenge mu mpisagye ensa, mu bikolebye ebisa ebyakola, n'omu bugondi obuzwa omu malabuki.

¹⁴ Neye owemubba n'enge egy'akabbikabbi omu myoyo gyanywe, era nga buli moiza nga yeetakiry ayezya niiye yenkan ebintu ebisa, timwabbeyesyanga. Era timwewaana muti muli balabuki, mutyo ni mwakanisyamazima ga Kibbumba agalaga engeri omwikiriry egyptekwa okwebityamu.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba amalabuki ag'engeri eyo tigazwa omwigulu, wazira gazwa ku kyalo; g'abantu-buntu, era ga Sitaani.

¹⁶ Awabba engongi, era nabuli moiza nga yeetakiry ayezya niiye yenkan ebisa, niiwo awabba n'okutabuka era n'ebikole ebibbibibbi ebya buli ngeri.

¹⁷ Neye amalabuki agazwa omwigulu, okusookera nakimo, gabba makenene, ganoonia idembe, era galeeta okulumirwa abandi,

n'obuwombeeki, n'okusaasira abandi. Era, gaizwire ebikole ebisa, tigabbaamu kadi kwekubbira, waire obubbeyi.

¹⁸ Abantu abaleetawo eidembe olw'okwebitya okusani omwidembe, ekineneka ekibananeka bwomi obutuukiriire.

4

Okusala omukago n'ekyalo

¹ Aboluganda omu Kurisito, mutaka okumanya entalo n'oyombo ebibba mwinywe egibizwa? Bizwa ku kwegomba okw'engeri egitali gimo okumubba nakwo, okutaabirana n'ebyo oKibbumba ebyataka. Okwo niikwo okulumba ebiseego byanywe.

² Mutaka okubba n'ekitiisya era n'ebintu by'omu kyalu neye nga timubisuna. Ekizwamu ni mutaka okwita abantu abo ababakaisya okubisuna, neye era ni musigala nga timubisunire. Omu ngeri eyo musuna oyombo, era ni mulwana. Ebimutaka timubisuna olw'okubba timusaba oKibbumba.

³ Waire wona musaba oKibbumba, timubisuna olw'okubba musaba na bigendererwa ebibbibibi; musaba by'okwesangaalyabwesangaali.

⁴ Inywe abantu abazwire oku bwewayamo bwanywe obw'okuweereryanga Kibbumba yenkanu, timumaite muti okusala omukago n'ekyalo kinu kubba kucaawa Kibbumba? Omuntu yenayena owaasalawo okubba omukaagwa w'ekyalo kinu,asuuka mulabe wa Kibbumba.

⁵ Amo timumaite muti eKiwindiike tikya bwereere ekikoba kiti: "OMwoyo oKibbumba oguyateekere mwiswe w'eiyali libitiriri?"

⁶ Neye era, oKibbumba atuwa enkabi mpitiriri egitwezesya okuwangula okwegomba okubbikubbi. Ekyo kityo olw'okubba eKiwindiike kikoba kiti:

"OKibbumba ayakanisya ab'amalala,

wazira akwatira ekisa ibo abo abawombeeki."

⁷ Kale mugonderenge oKibbumba. Mulwanisye oSitaani, yena yabairuka.

⁸ Mwigerere eeri oKibbumba nga muteeka okwesiga kwanywe mu niiye, yena yaigerera egimuli. Mutukulye obwomi bwanywe inywe abakola ebibbibibi, mutereerye emyoyo gyanywe inywe ababbeyi.

⁹ Muyungubale, muwuugulye, era mukuukulye olw'ebibbibibi ebimukolere. Enseko gyanywe gisuuke nduulu, n'eisangaalo lyanywe lisuuke kwekondamira.

¹⁰ Mwenenyne omumaiso ga Musengwa, era owemwakola mutyo, iye yabasetula n'abawa ekitiisya.

Okutasaliranganiranga omusango

¹¹ Boluganda, timwatumulanganangaku obundi. Oyo atumula obubbibibbi oku muntu omwinaye, ooba oyo asalira omwinaye omusango, abba abitiryemu amaiso eiteeka lya Kibbumba ery'okutakangana. Obityamu amaiso eiteeka lya Kibbumba obba otalire eiteeka nago, era ni weesuca mulamuzi.

¹² Neye, eyateekerewo aMateeka era omulamuzi ali moiza, niiye oKibbumba, oyo ayezya okulokola era n'okujigirica. Aale iwe asalira omwinawo omusango niiwe onaani?

Okulabula abeekudumbalya

¹³ Atyanu inywe abakoba muti, "Olwatyanyu ooba eizo twaba omu kibuga kirebe tumaleyo omwanka gumo nga tusubuula, tusune amagoba,"

¹⁴ aate nga timumaite ebyabbaawo eizo. Mumaite kadi obwomi bwanywe ng'owebuli waire ekyezza okubutuukaku ekiseera kyonakyona? Muli ooti kisu ekibbaawo akaseera katyayi kati ni kiwaawo.

¹⁵ Mwankakoberenge muti, "OMusengwa oweyaabba atakire, twabba boomi ni twezya okukola kinu ooba kidi."

¹⁶ Neye inywe mwekudumbalya, era ni mwewaana oku bimwezya okukola. Okwewaanawaana okw'engeri eyo kwonakwona kub-bikubbi.

¹⁷ N'olwekyo, oyo amaite ekisa ekiyankakolere neye n'atakikola, abba abbengere musango.

5

Okulabula abasuni

¹ Atyanu, kunu kulabula eeri abasuni abataikirirya oYesu. Muwugulye era mukuukulye olw'enyinya eyaba okubagwaku oKibbumba ng'abavunaana.

² Obusuni bwanywe budambamu amakulu ooti kintu ekivundire. N'ebizwalo byanywe eby'ebbeeyi biri ooti biidi eby'ebituli ebiwuuka ebigiriire.

³ Ebyobusuni byanywe by'obukukumpanya, era obukukumpanya obwo bwabalumiriza, ni bulya obwomi bwanywe, ng'omusyo owegwoca ekisaka. Era oku nkomerero oKibbumba n'abukolesya okubasingisya omusango. Mukumbaaniryre obusuni, ni mwerabira muti enkomerero y'ekyalo n'okubasalira omusango biri kumpi oktuuka.

⁴ Ala empeera y'abapakasi abakolere omu misiri gyanywe egimwalyakire ngeyo ebbookooka, era enduulu gy'abo abakolere gigwire omu matwi ga Musengwa oWabwezye Bwonabwona.

⁵ Musangaaliire omu by'oku kyalo nga mwejalabya era ni bibawoomera. Atyanu ngoyo mwewyagala amantamanya muti olunaku oKibbumba oluyababonereza lutuukiriire.

⁶ Mugira omusango ni gusinga oyo atabbaire nagwo, era ni mumwita nga tabalwanisya.

Okuguminkiriza

⁷ Aale inywe boluganda, newankubbaire nga bali kubagadya, muguminkirizenge paka oMusengwa oweyaliiirira. Timubonera oku mulimi ng'owaakola? Akuumirira paka oweyalisuna oikendi asooka n'oyo omusambya, ng'aguminkiriza omusirigwe okuneneka ebineneka eby'omugaso.

⁸ Nywena muguminkirizenge, mugume emyoyo, olw'okubba oMusengwa ali kumpi okwira.

⁹ Boluganda, timwezulugumiranganiranga, kaisi baleke okubasalira omusango. Ekyo kityo olw'okubba omulamuzi ali aawo kumpi.

¹⁰ Boluganda, mubonere oku banaabbi abatumulanga omu liina lya Musengwa, abagadire, neye ni baguminkiriza.

11 Era abo abaguminkirizire tubeeta b'enkabi. Mwawuliire ng'oYobbu, omwikirirywa ow'eira, owayaguminkirizire. Era mumaita oMusengwa ekiyamukoleire oluzwanyuma, olw'okubba oMusengwa w'ekisa era asaasira.

12 Kaisi tete, boluganda, kinu kikulu ino; timulayiranga, waire nga mujulira eigulu, abba ekiri oku kyalo, ooba ekintu ekindi kyonakyona. Okolanga ekintu, ni bakubuulya, oiramtu oti niikyo, ni kimala, amantalayiriraku. Mukobenge muti, "Niikyo," nga mutegeeza muti niikyo; ooba muti, "Bbe," nga mutegeeza muti bbe, kaisi awo mulame okubbenga omusango.

13 Mwinywe waliwo alaada? Yeegairire oKibbumba. Waliwo asangaire? Ayembe ebyokuwuuya oKibbumba.

14 Mwinywe waliwo alwaire? Ayete abakaire b'ekanisa bamusabire nga webamusiga amafuta, omu liina lya Musengwa.

15 Okusaba okwo, okwizwire okwikirirywa, kwalamya omulwaire oyo, oMusengwa n'amwisuua. Era owaabba nga yakolere ebibbibibbi, balibimusoniya.

16 Kale mubbutiliranganirenge ebibbibibbi byanywe era musabiranganirenge, kaisi olwo mulame. Okusaba okw'omuntu atuuikiriire kw'amaani era kukola.

17 N'onaabbi Eriya yabbaire yena muntu ooti niiswe. Cooka yasabire ino oKibbumba oikendi aleke okutoonya oku kyalo, era nandi n'atoonya okumala emyanka misatu n'emyeri mukaaga.

18 Tete n'asaba, era oKibbumba n'atoonyesya oikendi, eitakali ni libala ebibala.

Okwirya abakola ebibbibibbi

19 Boluganda, omoiza kwinywe owaagotanga n'azwa oku mazima kaisi ogondi n'amwiryawo,

20 oyo amwiriryewo akimanye ati alamiryre omwoyo gw'oyo akola ebibbibibbi okufa, era agirire oKibbumba n'asoniya ebibbibibbye ebingi.

EBBALUWA ESOOKA OPEETERO EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Peetero esooka*, omutume o*Peetero* niiye eyagi-wandiikire. Era yagiwandiikiire baikiriry a bonabona abaayeta ati "balondemu ba Kibbumba" era "abageni oku kyalo kunu" (1:1;17; 2:11). Yabeetere atyo olw'okubba babbaire basalaanikiire omu byalo eby'enjawulo egibabbaire abageni. O*Peetero* yawandiikiire ebbaluwa eenu mu Looma ekiyayetere ati Bbabbulooni (5:13). Kyezyeka okubba kiti, ebbaluwa eenu bagiwandiikire omu mwanka gwa 65 nga bamalire okubyala o*Kurisito*.

O*Peetero* yawandiikire ebbaluwa eenu n'ekigendererwa ky'okwiriyamu Bakurisitaayo maani, olw'okubba abantu babbaire bali kubayiigaania olw'okwikiriry kwabwe. Kwekyo yagaitireku n'okubakubiriza okwebitya omu mpisa egiraga git baikiriry ba *Kurisito* (5:12).

Engeri egibyeacaanamu

1. Okwelianjula era n'obusugirye (1:1-2).
2. Okwebalya oKibbumba olw'obulokole (1:3-2:10).
3. Ekiiririraku asisiitira abakiriry okwebitya kusani (2:11-4:11).
4. O*Peetero* agumya abasomibe (4:12-5:11).
5. Ebibono ebisembayo (5:12-14).

Obusugirye

¹ Ninze o*Peetero* omutume wa Yesu *Kurisito*. Mpandiikira niinywe abalondemu ba Kibbumba, nago abageni oku kyalo kunu era abasalaanikiire omu Ponto, n'omu Galatiya, n'omu Kapadookiya, n'omwAsiya, n'omu Bbisiiniya.

² Inywe oKibbumba oItewaiswe abeyalondere okusinzirira oku kusalawokwe iye onyere okuyabbaire nakwo eira. Era mpandiikira niinywe oMwoyowe abeyaabwire kaisi mwezye okugondera oYesu *Kurisito*, n'omusaayegwe okubatukulya. OKibbumba abakwatire ino ekisa, era abawe ino eidembe.

Eisuubi ly'obwomi obutawaawo

³ Kale oKibbumba oIteeye wa Musengwa waiswe oYesu *Kurisito* bamuuujenge! Olw'ekisaakye ekinene, atuware obubyale obuyaaka omu bwomi obutawaawo, okubita omu kuzuukiza oYesu *Kurisito*.

⁴ Atyo era n'atuwa obusika obutajigirika, ooba obutabebenyeka, ooba obutacucuka, ekikoba kiti, nga babutubisiire omwigulu.

⁵ Enkabi egy'amaani egyo gyanywe. Era olw'okwikiriry kwanywe, amaani ga Kibbumba gabakuma kusani okubatuuca oku kununula kw'ebintu byonabyona, ikwo okutegeke okweragira nakimo oku lunaku oKibbumba oluyalisaliraku abantu emisango.

⁶ Ikyo ekkyo kibasangaalyenge ino, newankubbaire ng'amo esaawa eenu mubbaire n'okubba n'enima olw'okubagezesya okw'engeri gy-onagyona okumalaku akaseera.

⁷ Okubagezya okwo, kwizire kaisi olwo okwikiriry ka manywe kubbe kw'amazima, era kaisi oomwo muzwemu inywe okusuna okubawuua, n'okubagulumalya n'ekitiisya, oYesu Kurisito ng'abonekere. Elikoba kiti, okwikiriry ka manywe nago ikwo kw'ebbeeyi ey'amaani okukiraku eyo ey'ezaabbu iyo ejigirika, waire nga bagisaanucirye n'omusyo kaisi bagikenena.

⁸ Waire oYesu Kurisito nago timumubonangaku neye mumutaka; era waire wona timuli kumubonaku omu kiseera kinu, mumwikiririryamu era mwizwire eisangaalo eribitiriri era eritakobeka.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba muli kusunanga ekigendererwa ky'okwikiriry ka manywe, nga niikyo obulokole bw'obwomi bwanywe.

¹⁰ Oku by'obulokole obwo, ibo abanaabbi omu kiseera ekyo abalagwire oku kisa ekyo ekimwabbaire mwaba okusuna, baki-nonenkereirye ino n'okwekeenenya okw'amaani.

¹¹ Babbaire bali kugezyangaku okuvumbula ebiseera n'embeera, ibyo oMwoyo wa Kurisito eyababbairemu, ebiyabbaire ali kudoodanga oweyalaguliire oku kugada kwa Kurisito oYesu, n'okumugulumalya okwabbaire kuli n'okusenjaaku.

¹² Cooka oKibumba yababiikuliire ati, ebintu ebyo byabbaire tibyakubbaawo mu mulembe gwabwe neye mu gwanywe. Ekyo kyabbairewo owebatumwire oku bintu ebyo abalaabbi b'aMawuliro aMasa ebibabakobeire omu biseera binu, nga bakolesya oMwoyo oMutukulye oyo ogubatumire okuzwa omwigulu. Era okubbaawo kw'ebintu ebyo n'abamalaika bona bajunjumiriire okubibonaku.

Mubbe batukulye

¹³ Kale mubbenge n'ebiseego ebitegeke olw'okubbaaku n'ekimukola. Era mubbenge bantu abeegendereza, n'okuteeka eisuubi lyanywe lyonalyona ku kisa ekibalibakwatira inywe ng'oYesu Kurisito abonekere.

¹⁴ Inywe ng'abaana abagondi, timwafaananianga empisa gyanywe n'okwegomba ebikole ebibbibibbi ebimwabbaire nabyo owemwabbaire nga muli omu butamanya.

¹⁵ Neye ng'oyo eyabeetere obwali oMutukulye, nywena mubbenge batukulye mwebyo ebimukola byonabyona,

¹⁶ olw'okubba bakiwandiikire batii, "Mubbenge batukulye, olw'okubba nze ndi Mutukulye."

¹⁷ Era ooba ng'oKibumba mumweta Itewaanywe iye etiyekubbira ng'asalira abantu emisango, neye iye ng'owaasinzirira ku mirimo egibakola, aale mumutyenge nga niiye owemuli aanu oku kyalo ng'abageni.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba mukimaite muti, ikwo okubanunula okuzwa omu bwomi obunambulamu obwo, ibwo obumwasunire okuzwa oku bazeiza baanywe, tikwabbaire n'ebintu ebijigirika ooti feeza ooba zaabbi.

¹⁹ Neye babanunwire n'omusaaye ogw'ebbeeyi eino ogwo ogwa Kurisito Yesu, iye aali ooti ntaama omutomuto abulaku ekyokumunenya waire kamogo.

²⁰ Era iye babbaire bamulondere ira nga bakaali n'okubbumba ekyalo, neye yamanyikanire kulwanywe, omunaku ginu egisembayo.

²¹ Okubita mwiye nago, inywe mwikiririryia omu Kibbumba, iye oyo eyazuukizire oYesu kaisi oKibbumba n' amugulumalya, era ekyo ni kibazweramu inywe okubba n' okwikiririryia omu Kibbumba era n' okumusuubiriramu.

²² Aale atyanu ng'owemumalire okutukulya obwomi bwanywe olw'okugondera amazima kaisi mubbe n' okutaka aboluganda okw' amazima, kale mutakanganenge ino n' omwoyo gumo.

²³ Ekyo kityo olw'okubba, okubita omu kibono kya Kibbumba ekyomi era eky' emirembe n' emirembe, mumalire okubba babyale omulundi gwokubiri, nga timuzwa munsigo avunda, neye nga muzwa munsigo oodi iye atavunda.

²⁴ Era ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti:

"Abantu bonabona bali ooti isubi,

n'ekitiisya kyabwe kiri ooti bimuli by'omwigona.

Eisubi likala era ebimuli bikunkumuka.

²⁵ Neye ekibono kya Musengwa iye oKibbumba kibbeerererawo emirembe n' emirembe."

Era ekibono ekyo nago eky' aMawuliro aMasa niikyo ekyo e nyumaku ekibalaabbire egimuli.

2

OYesu Kurisito ibbaale eryomi

¹ N'olwekyo timwabbanga ab'eitima! Mulekeraawo obubbeyi era n' obunanfunsi. Timwakwatiranga abantu engongi ooba okubatumulaku okubbikubbi okwa buli ngeri.

² Kale ng'abaana abaibo owebali n' eireke ly' amata agababbeera okukula kusani, nywena mutyo mubbenge n' eireke ly' amata ga mwovo ondiko igo agababbeera okukula omu bwomi bw' omwoyo era kaisi mubbe balokole.

³ Kaisi inywe nago era mwamalire okuvumbula oMusengwa ng' obwali dala musa.

⁴ Aale mwize eeri oYesu Kurisito oyo eibbaale eryomi abantu eribagaine, neye iye oKibbumba n' amulonda era amutwala okubba ow' ebbeeyi eino.

⁵ Era atyanu nywena muli ooti mabbaale amoomi, agebali kukolesyanga omu kwombeka enyumba ey' omwoyo. N'ekindi kiri kiti, muli kibbula ky' abakabona abatukulye, era olw' obubbeeri bwa Yesu Kurisito inywe muwaayo esadaaka egisangaalya oKibbumba.

⁶ Era kiri n' omu Biwandiike kiti:

"Aale ngonu nteeka omu Sayuuni,

eibbaale erinalonderemu era ery' ebbeeyi, erisiba ensonda y' omusingi.

Era nabuli oyo amwikiririryamu

iyе tibalimuswaza kadi."

⁷ N'olwekyo eeri inywe abamwikiririryamu, eibbaale eeryo ikyo kintu ky' ebbeeyi ino. Neye ibo abatamwikiririryamu, eKiwandiike kibba kibatumulaku niibo, ikyo ekiti:

"Eibbaale abombeki eribagaine

lisuukire niiryo erisiba ensonda y' omusingi."

⁸ Era kiti:

"Eibbaale erizweraku abantu ni beesitaala;
era eibbaale ly'olubanda eribekontolaku ni bagwa."

Beesitaala olw'okubba bajeemera obukwenda, ekikoba kiti, okwesi-itaala okwo oKibbumba onyere niiye eyakubategekeire.

⁹ Neye inywe muli bantu abalondemu, era muli bakabona ba Kabaka, era muli igwanga eritukulye, era muli bantu ba Kibbumba iye onyere. Kale n'omu ngeri eyo kaisi olwo mwezye okulangiriranga ebisa by'oyo iye eyabeetera okuzwa omu ndikiirya y'obutamanya oKibbumba, okwingira omu kitangaala eky'okumanya oKibbumba.

¹⁰ Mwabbaireku bantu abanambalamu, neye atyanu muli bantu ba Kibbumba. Mwabbaireku nga tibabakwatiire ekisa, neye atyanu bakibakwatiire.

¹¹ Kale bainange abatake, mbakubiriza nga inywe omuli ooti basenze era abageni oku kyalo, okwewalanga okwegombba okubbikubbi, ikwo nago okulwanisya emyoyo gyanywe.

¹² Inywe mwebityenge kusani n'omu bantu abataikirirya oKibbumba kaisi waire babatumulangaku kubbikubbi, neye era nga babona ebikole byanywe ebisa era baligulumalya oKibbumba oku lunaku oluyalisaliraku emisango.*

Okugondera abafugi era n'abasengwa

¹³ Kale, okulwa Musengwa oYesu, mugonderenge nabuli b'obwezye abebateeka omu bantu, abba kabaka aali n'obwezye obukirira nakimo eino,

¹⁴ ooba abafugi abandi abebatuma okubonereza abo abakola ebisobyo era n'okusiima abo abakola ebisa.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ataka mukole ebikole ebisa okusirica entumula y'obutamanya ey'abantu abasirusiru.

¹⁶ Mubbenge bantu abali n'eidembe, neye timwakolesyanga eidembe lyanywe okwebitya okubbikubbi era mwebityenge ng'abaweererya ba Kibbumba.

¹⁷ Era mutyo muwenge abantu bonabona ekitiisyia ekya makulu. Mutakenge oluganda olw'omu kwikirirya, n'okutya oKibbumba, n'okuwa omufugi ekitiisyia oyo akira obukulu ali ooti kabaka.

¹⁸ Kaisi inywe abagalama, muwulirenge abasengwa baanywe, nga mubaweera nakimo ino ekitiisyia. Timwakolanga mutyo kubaabo bonkani abasa era abakwatampola, neye n'abo abakambwe.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba asiima omuntu singa iye omuntu oyo agumira obolumi obwasuna olw'okumugadya anambula nsonga, kasita omuntu nago n'agumira lwakubba nti oKibbumba amubona ng'agada.

²⁰ Neye aale kikugasa kitya singa bakukubba olw'okukola ekisobyo kaisi era n'ogumira? Neye aate ikyo kyesiimisyia oKibbumba singa ogumira okugada nga lw'okukola bisa.

²¹ Ekyo niikyo ekibabeeteire, olw'okubba oKurisito bamugadiryre okulwanywe, era ekyo n'akibalekera ng'ekyokuboneraku, kaisi ny-wena mubite omu mbeera eri ooti yeeyo egiyabitiremu.

²² Era n'eKiwandiike kikoba kiti:

2:8 2:8 Isa 8:14-15 **2:9 2:9** Kuz 19:5-6; Isa 43:20-21; Ama 4:20; 7:6; 14:2; Tit 2:14; Isa 9:2

2:10 2:10 Kos 2:23 * **2:12 2:12** EBiwandiike ebimo bimaliirirya biti, *Oku lunaku oKibbumba oluyalitucaaliraku*, ooba, *Oluyaliiziraku okubbeera abantube*.

"Iye tiyakolereku kibbikibbi,
era tibamwajiiryekuumu bubbeyi mu ntumulaye."

²³ Cooka abantu owebamuzumire, iye tiyabazumire. Era owebamugadiry, iye tiyabeeayiire, wazira yeewaireyo eeri oKibbumba iye oyo alamula emisango nga tasalirirya.

²⁴ OKurisito iye onyere yagadire oku musalabba oku lw'abantu bonabona kaisi amaani g'ebibbibibbi gabbe nga tigakaali gabafuga era abantu babbeewo nga bakola bikole by'obutukirirye. Kale ebiwundu by'emiigo egibamukubbire niibyo ebyatulamirye.

²⁵ Ekyo kityo olw'okubba mwabbaire mumamaalikire ooti ntaama egigotere, neye atyanu mwirire eeri oYesu iye alabirira obwomi bwanywe ooti muliisya alabirira entaama.

3

Abakali n'abasaiza abafumbo

¹ Aale inywe abakali abafumbo, nywena omu ngeri enanyere eyo mugonderenge abaibaanywe. Mukolenge mutyo kaisi olwo, singa omu baibaanywe mubbaamu kwibo abatakiririrya omu kibono kya Kibbumba, bayezye okucuuka lw'ebikole byanywe ebisa neye nga tirw'okubalaabbira.

² Ababaanywe abo bacuuka ni babba baikiririrya owebabona batimubawa ekitiisya era engeri egimwebityamu nkenene.

³ N'olwekyo obusiipoono bwanywe tibwasinziriranga kubya kungulu, ekikoba kiti, ng'omu misono gy'enziiri, n'omu kuzwalanga ebyamajolobero eby'ezaabbu n'omu bizwalo eby'ebbeeyi eino.

⁴ Wazira, buli n'okusinzirira ku kiikyo ekimuli omu bwomi bwanywe obw'omwoyo. Ibwo nago nga busiipoono obutacucuka, ibwo budi obwa mu mwoyo ogw'eiwooyo era omuwombeeki. Era obusiipoono obwo ibwo bw'ebbeeyi y'amaani ino omumaiso ga Kibbumba.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba n'abakali abatukulye omu myoyo ab'eira. Ibo ababbaire n'okusuubirira omu Kibbumba, eyo niiyo engeri egibee-womyangamu. Ibo babbaire bagondera abaibaabwe.

⁶ Ekyokuboneraku niikyo ekya Saala iye eyawuliranga olbbulaimu, era ng'oSaala amweta musengwawe. Kale inywe abakali abafumbo mubba ooti baala ba Saala singa owemukola ebituuce era nga mpaawo kutya.

⁷ Kaisi inywe abasaiza, nywena omu ngeri enanyere eyo, nga muli omu bufumbo bwanywe, mubityenge kusani abakali baanywe. Era mubawenge ekitiisya nga mumaite muti ibo bainaanywe badi abanafu kwinywe, era muti bona basika bainaanywe ab'obwomi obutawaawo abantu obubasuna ng'ekirabo olw'ekisa kya Kibbumba. Mukolenge mutyo kaisi tiwaabbangawo ekikaisya esaala gyanywe.

Okugada olw'okukola ekikole ekisa

⁸ Nga mmaliirirya, mbakoba nywenanywena nti mubbenge n'omwoyo gumo, era buli moiza alumirwenge omwinaye, era mutakanganenge ng'aboluganda, era mubbenge b'ekisa era abee-wombeeka.

9 Era abantu owebababyanga okubbikubbi tete nywena timubasasulangamu n'okubabya kubbikubbi, ooba ababazumire, inywe timwabazumanga, wazira mubasabirenge nkabi. Ekyo kityo olw'okubba ekyo niikyo ekibabeeteire, kaisi olwo musune enkabi oKibbumba egiyabasubizire.

10 Era n'eKiwandiike kikoba kiti:
 "Omuntu yenayena eyegomba okubbaawo oku kyaloo
 era ng'ali omu bwomi obusa,
 atekwa okwekuuma okutabba n'olulumi olutali lusa
 era n'okutabba n'entumula ey'obubbeyi.

11 Era atekwa okucuuka okuzwa omu bikole ebibbibibbi, n'akolanga biidi ebisa;
 era atekwa kunoonianga idembe era lyabbe asengereryenge.

12 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba alabirira abatuukiriryre
 era atega amatwige eeri kusaba kwabwe.

Neye oMusengwa iye oKibbumba ayakanisyia abo ibo abakola ebibbibibbi."

13 Kale aale naani eyalibakola obubbibubbi singa mubba bantu abayayaanira kukola bisa?

14 Neye waire wona singa mubba muli n'okugada olw'okukola ekikole ekisa, mubba b'enkabi. Inywe timutyanga ebintu abantu ebitaty, era timubbanga waire n'okweraliikirira.

15 Wazira inywe omu myoyo gyanywe iye oKurisito mumuwenge ekitiisia ng'oMusengwa waanywe, era bulijo mubbenge beetegeki okwiramu nabuli muntu ababuulya ng'ataka mumusonzolere eisuubi erimulinalyo. Neye mukikolenge na buwombeeki era nga mubawa ekitiisia,

16 nga mwekuuma okubba basa omu nseega yaanywe. Awo kaisi ibo ababakolera eitima nga batumula obubbibubbi oku mpisa gyanywe ensa omu Kurisito, bayezye okuswala olwa kalebule waabwe.

17 Ikyo tete kikiraku obusa, singa kubba ikwo kusiima kwa Kibbumba, iye omuntu okugada olw'okukola ebisa, okukiraku okugada olw'okukola obubbibubbi.

18 Era kisa okugada olw'okukola ebisa olw'okubba oKurisito yena yagadire olw'ebibbibibbi by'abantu bonabona era ni baita omubirigwe omulundi gumo lumala. Cooka iye nago omutuukiriryre yafeerereire abatali batuukiriryre olw'okubaleeta eeri oKibbumba. OYesu oyo nago bamwitire neye oMwoyo oMutukulye n'amusuua mwomi omu mubiri.

19 Era omu maani g'oMwoyo oMutukulye onyere oyo, omwoyo gwa Yesu gwabire era ni gulaabba eeri emiigu egyabbaire omu mabbusu e Magombe.

20 Emiigu* egoyi niigyo eg'yabantu badi ababbaire bajemeire oKibbumba eira owejabbaire ng'akaali abaguminkirizire omu kiseera ekyo oNuwa ekiyombekeiremu eryato. Era omu lyato eeryo abantu batono bati, ekikoba kiti, abeera munaana bonkani niibo abalamire okufa amaizi.

3:12 3:10-12 Zab 34:12-16 **3:14 3:14** Mat 5:10; Isa 8:12-13 * **3:20 3:20** Ooba, Emiigu n'emyoyo gy'abamalaika badi abajemeire oKibbumba. **3:20 3:20** Nta 6:1-7:24

²¹ Era amaizi ago gabbaire geemererawo mu kifo ky'okubatiza okwo ikwo okubalokola nywena omu naku ginu. Cooka okubatiza nago okwo tikubba kubanaabyaku iko ku mubiri, wazira kitegeeza inywe kusuubiza kubba n'enseega ensa oku Kibbumba olw'okuzuukira kwa Yesu Kurisito.

²² Era oYesu nago yaniinire omwigulu, era aliraine oKibbumba oku lubbaalwe olw'engalo endiiro,[†] era oYesu ng'afuga abamalaika, n'ebiyobwezye era n'ebi'amaani.

4

Obwomi obuyaaka

¹ N'olwekyo, olw'okubba kiti oKurisito bamugadiryе owejabaire ng'ali omu mubiri aanu oku kyalo, nywena mubbengemu enseega eyo eyamubbairemu. Ekyo kityo olw'okubba omuntu yenayena owaabba ng'ali omu mubiri oku kyalo kunu, kaisi ni bamugadya olwa Kurisito, abba takaali yeegomba akukola ekibbikibbi.

² Kale ekyo kimuzweramu okubba omu bwomibwe obwabba asigairyе okubba oku kyalo kunu, nga tasengererya kwegomba okubbikubbi okw'obuntu-obuntu. Neye ng'ali n'okusengererya bintu oKibbumba ebyataka.

³ Ekyo kityo olw'okubba omu biseera ebyabitire, mwamaliire ebiseera mu kukola biibyo abantu abataikirirya oKibbumba ebiberondyamu okukola. Ekikoba nti, ng'obulendi, okwegomba okubbikubbi, obuteemeere, ebinyumyo, embaga gy'obuteemeere n'okusinza ebifaananyi okw'amaani eino.

⁴ Atyanu abantu abo nago babona ooti kintu ekibeewunyisya, inywe okubba nga timukaali mubegaitaku omu bikole ebyo nago eby'ekisamadu, era awo-so kaisi inywe ni babazumira nakimo ino.

⁵ Neye balibba n'okwewozyaku omumaiso ga Kibbumba iye oyo omwetegeki okulamula aboomi n'abafu.

⁶ Ekyo niikyo ekyazwireku omu kiseera kidi aMawuliro aMasa okugalaabba paka n'eeri abantu atyanu abafu, kaisi olwo, waire abantu babbaire babasaliire emisango owebabbaire nga boomi oku kyalo kunu, neye igyo emiigu gyabwe gyezye okwaba gibbenge egiri oKibbumba.

⁷ Cooka enkomerero ya byonabyona eri kumpi. N'olwekyo mubbenge beegendereza era n'omu kwekuumira omu mpisa, kaisi mwezyenge okusaba oKibbumba.

⁸ Era ekikulu mu byonabyona, mutakanganenge ino, olw'okubba okutaka kuzweraku okusoniyangana ebibbibibbi bingi.

⁹ Kale mwanirizanganenge omu bisito byanywe nga mwinulangana n'okusuzangana anambula kwezuluguma.

¹⁰ Buli moiza ali n'okukolesya ekirabo ky'omwoyo kyonakyona ekiyasunire, olw'okugasa abandi. Era mutyo mukolesyenge kusani ebirabo byanywe ebyo nago, ebya buli ngeri oKibbumba ebiyabawaire.

¹¹ Singa owekubba nti kutumula, omuntu atumulenje bibono biidi oKibbumba ebyamuwa okutumula. Era owekubba kiti kubbeera bantu, omuntu ali n'okuweererya n'amaani ago oKibbumba agamuwa, kaisi olwo mu byonabyona oKibbumba bamuwuuje omu

[†] 3:22 3:22 Ooba, *Ekifo ekikira obukulu.* 4:8 4:8 Nge 10:12

Yesu Kurisito. Kale era oKibbumba ow'obwezye asunenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

Okugada olw'okubba oMukurisitaayo

¹² Era bainange abatake, timwewunyanga olw'ebigezo eby'obulum obunene ebimubitamu, ni mukitwala ooti-so kintu ekyewunyisa niikyo ekiri kubatuukangaku.

¹³ Neye mujaagaane olw'okubba muli kugadanga omu ngeri eyo oKurisito egiyagadiremu, kaisi eisangaalo libbuuce okubaita kwolwo oluyaliirira ng'ali omu kitiiisyakye.

¹⁴ Kale owebabazumanga olw'eriina lya Kurisito, musuna enkabi, olw'okubba oMwoyo ow'amaani eino, era owa Kibbumba, abba ku niinywe.

¹⁵ Owekubba kugada, tikkwabatuukangaku lwakubba muli baiti ooba baibbi ooba olw'engeri egendi ey'ebikole ebbibibibi waire kadi olw'okwekirikiitya omu bintu ebitabakwataku.

¹⁶ Wazira, singa owekubba muntu kugada olw'okubba oMukurisitaayo, tikyamukwatisyanga ensoni, neye awuujenge oKibbumba olw'okubbaaku eriina eeryo.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba ekiseera kituukire eky'okulamula kw'emisango nga kutandiikira ku baabo ab'omu nyumba ya Kibbumba. Kale obanga kwaba kutandiikira ku niiswe abamwikiriry, kaisi leero kyalibba kitya kwabo abataikiriry aMawuliro aMasa aga Kibbumba?

¹⁸ Era kiri n'omu Biwandiike kiti:

"Ooba ng'omutuukiriry ealibita mu bugosi okulokoka,

kaisi leero kyalibba kitya oku mukaafiri n'oyo iye akola ebibbibibi?"

¹⁹ N'olwekyo, abo ibo abagada neye ng'oKibbumba niyi akitakire atyo, bali n'okwesibira oku Mubbumbi waabwe iye oyo omwesigwa, era n'okweyongera okukolanga ebisa.

5

Amalabuki eeri abeekubbemberi ba Bakurisitaayo

¹ Kale inywe abeekubbemberi ba Bakurisitaayo, nze mbakubiriza ng'omwekubbemberi omunaanywe, era ng'omujulizi ow'okugada oKurisito okuyabitiremu, era nga zena omoiza kwabo abaligabanaku oku kitiiisa ekyalibbaawo ikyo abantu ekibalisuna.

² Dala nze mbakoba nti, mulabirirenge abaikiriry abo oKibbumba ababakwatisya, nga muli ooti baliisyia owebalabirira ebiraalo byabwe eby'entama. Era muweereryenge ng'abalabirizi, ekikoba kiti, nga tirwakubaazya, neye nga mukutaka kwanywe, omu ngeri eyo iyo oKibbumba egyataka mubbeemu. Era timululunkaniranga mpiiya, wazira mubbenge bantu abayayaanira kuweererya.

³ Era timwazitowereranga ibo abo abemwekubbembera, wazira mubbenge kyakuboneraku omu mpisa gyanywe egibali.

⁴ Kale olwo oMuliisya omukulu oweyaliboneka, mwalisuna engule ey'ekitiisya eino iyo etecucuka.

⁵ N'omu ngeri enanyereeyo, na inywe abaikiriry abandi abasigaireyo, mugonderenge abeekubbemberi baanywe, era mubbenge

b'eiwooyo eeri buli muntu n'omwinaye. Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kitit:

"OKibbumba ayakanisya ab'amalala,

wazira akwatira ekisa ibo abo abawombeeki."

6 N'olwekyo mwewombekenge eeri oKibbumba iye oyo aali n'amaani agabakuumma, era iye eyalibagulumalya ng'ekiseera kituukire.

7 Kale mumukwatisyenge ebigosi byanywe byonabyona, olw'okubba iye abalabirira.

8 Kale mwekuumirenge omu mpisa ensa era mubbenge beetegeki. Omulabe waanywe oSitaani, alaaduuka ooti mpologoma aluluma nga waanoonia oguyamalawo.

9 Neye mumulwanisyenge nga muli bacaati omu kwikirirya, olw'okubba mumait muti n'aboluganda baanywe abali omu kyalo kyonakyona, bagada ooti niinywe.

10 Era owemwalimala okugadaku akaseera akatono, oKibbumba iye ow'ekisa mu buli ngeri, era iye eyabeetere okugabana oku kitisakyey ekitawaawo olwa Kurisito oYesu, oKibbumba onyere yaliiryawo ob-womi bwanywe obw'omwoyo omu mbeera ensa. Era yalibawa obugumu n'obucaati nga timusagasagana omu kwikirirya.

11 Kale oKibbumba iye abbenge n'obwezye emirembe n'emirembe. Amiina.

Okuseebula

12 N'olwekyo oSiruvaano,* iye ogummaite nti woluganda omwesigwa, niiye ambeereire omu kuwandiika ebbaluwa enyimpi eti. Era nga mbairyamu amaani era nga nze mpa n'obujulizi nti, ensonga egimbawandiikiireku niikyo ekisa kya Kibbumba ekinanyereneere, kale mukikalangukiremu.

13 Aboluganda ab'omu kibuga ky'e Babbulooni, ibo bona oKibbumba ebiyalondere, babasugiirye era n'oMaako iye aali ooti mwana wange yena abasugiirye.

14 Era musugiryangane ino omu ngeri eraga eti mutakangana omu ngeri eyoluganda omu Kurisito.

Aale oleke inywe nywenanywena abali n'enkolagana n'oKurisito mubbenge n'eidembe.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPEETERO EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya Peetero eyokubiri erambika eti eyagiwandiikire mutume oPeetero, era yagiwandiikiire baikirirya bonabona. Kiboneka kiti, oPeetero ebbaluwa eenu yagiwandiikiire mu Looma aakati w'omwanka 65-69 nga bamalire okubyala oKurisito.

Omukuluwa eenu, oPeetero yabbaire agenderera kugumya baikirirya kugumya baikirirya kubbaawo mu bwomi obuteereeri n'okubalabula kutasengererya beegesi ab'obubbeyi (2:1-22). Yabagumiryre okutafaayo oku bantu abakoba bati oYesu ali kulwawo ino okwira. Wazira yakobere ati, oKibbumba tali kulwa-bulwi neye ataka buli muntu alokoke (3:8-9). Eyo niiyo ensonga y'okubbaawo omu bwomi obuteereeri (3:14).

Engeri egibyecaanamu

1. Okweyanjula era n'obusugirye (1:1-2)
2. Okubeebukirya okubbaawo omu bwomi obuteereeri (1:3-21).
3. Okulabula oku beegesi ab'obubbeyi (2:1-22).
4. Ebibono ebisembayo (3:1-17).

¹ Ninze oSimooni Peetero omuweererya era omutume wa Yesu Kurisito. Mpandiikira niinywe abasunire okwikirirya okw'ebbeeyi eino ooti kuudi iswe okutwasunire olw'obutuukirirye bwa Kibbumba era oMulokoli waiswe oYesu Kurisito.

² Aale oKibbumba abakwatire ino ekisa era abawere nakimo ino eidembe olwainywe okumumanya era n'okumanya oYesu oMusengwa waiswe.

OKibbumba okulonda aBakurisitaayo

³ Aale oKibbumba omu bwezyebwe, atuwaire byonabyona ebitwetaaga okubba aboomi nga tumuwa ekitiisya, era iswe olw'okumumanya, tumaite tuti niiye eyatwetere okugabana oku kitiiisyakye n'oku busaabwe.

⁴ Era olw'ebyo, yatusuubizire ebintubye eby'amaani era eby'ebbeeyi eino, kaisi olw'ebisuubizo ebyo eneebitya yaanywe eyezye okubbeera nakimo ooti iye. Era muwunuke okwegomba okubbikubbi okw'oku kyalo kunu ikwo okuzwera ku kwegomba okubbikubbi okw'obuntu.

⁵ Kale n'olw'ensonga enanyere eyo, mugezyeku ino n'amaani okwongera ebikole ebisa oku kwikirirya kwanywe. Era n'oku bikole ebisa mwongerekru okumanya oKibbumba,

⁶ era oku kumumanya mwongerekru okwekuuma omu mpisa ensa. Oku kwekuuma omu mpisa ensa mwongerekru okuguminkiriza. Oku kuguminkiriza mwongerekru okuwa oKibbumba ekitiisya.

⁷ Era oku kuwa oKibbumba ekitiisya mwongerekru okutakangana ng'aboluganda. Oku kutakangana ng'aboluganda mwongerekru okutaka abantu bonabona.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba, singa inywe ebintu ebyo owemwabbanga nabyo era ni bibba nga byeyongera okukula mwinywe, byalibasucca bamugaso, era abakola ebisa olwainywe okumanya oMusengwa waiswe oYesu Kurisito.

⁹ Neye singa omuntu yenayena adamba ebyo, abba ooti muntu abona kumpi ooba omwfou, era abba yeerabiire ng'ebibbibibbye eby'eira oKibbumba yabimusoniyire.

¹⁰ N'olwekyo boluganda, mwefudengeku ino n'amaani okubonera nakimo muti, okweta oKibbumba okuyabeetere inywe, n'okulonda okuyabalondere inywe kutuukirira. Era ekyo kityo olw'okubba singa owemwakolanga mutyo, mubba timwalireka okwikirirya.

¹¹ Era inywe balibaaniriza n'eisangaalo ery'amaani nga mwingira omu bwakabaka obutawaawo, obwa Musengwa waiswe era oMulokoli waiswe oYesu Kurisito.

¹² N'olwekyo, njaba okubeebukiryanga bulijo ebikwata oku bintu ebyo, waire nga mubimaite, era ng'amazima ago nago gaingiriire nakimo omu myoyo gyanywe.

¹³ Era nze nseega nti nga nkaali ndi mwomi, kituuce okubeebukiryanga kwebyo.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba mmaite nga natira okufa, ng'oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oweyammanyikisirye.

¹⁵ Era neefudaku ino n'amaani, okubakobera ebintu ebyo, kaisi nze Owenalibba mmalire okufa, mubbe nga mwezya okubyebukiryा.

Ababoine oku kitiiysa kya Kurisito

¹⁶ Aale iswe titwatumwire bugero obubayiyya, twabakobeire ku kwira kwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito okw'obwezye, era obukulubwe n'ekitiisyakye twabiboinuku n'amaiso gaiswe.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba iswe twabbairewo ng'oKibbumba oIte-waiswe amuwa ekitiisyera ng'amugulumalya, eigono oweryazwire omu kitiiysa eky'amaani, ni limutumulaku liti, "Onu niiye oMwana wange oguntaka eino, era ogunsiima eino."

¹⁸ Era iswe abananyere twawuliire eigono eryo nga lizwa omwigulu, owetwabbaire n'oYesu oku lusozi olutukulye.

¹⁹ Era iswe tuli n'obukwenda bwa banaabbi, mwobwo tweyongera okubba bagumu nakimo ino, n'olwekyo musaaniire okubuteekaku omwoyo. Ekyo kityo olw'okubba obukwenda obwo buli ooti itaala eryakira omu kifo eky'endikiirya, paka obwire owebuca kaisi ekitangaala kya Kurisito ni kyakira omu myoyo gyanywe ooti nkota ow'amakeezi owaaleeta ekitangaala omu kyal.

²⁰ Kale okusookera nakimo, ntaka mutegeere kinu muti, buli kibono ekyobunaabbi ekibawandiikire, mpaawo ayezya okukisonzola okululwe yenkani.*

²¹ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo naabbi wa Kibbumba eyawaire obunaabbi okululwe ng'oweyatakire, neye abanaabbi batumulanga biibyo ebyazwanga eeri oKibbumba, era oMwoyo oMutukulye niiye eyabibawanga okubitumula.

* **1:18 1:17-18** Mat 17:1-5; Mak 9:2-7; Luk 9:28-35 **1:20 1:20** Ooba, Obunaabbi obwo abanaabbi obubawanga tibwazwanga mu malabuki gaabwe.

2

Abeegesi ab'obubbeyi

¹ Neye eira wona wabbangawo abanaabbi ab'obubbeyi omu bantu ba Kibbumba, era n'omu ngeri enanyere eyo mwinywe mwabangamu abeegeesi ab'obubbeyi. Era abantu abo balireeta mwinywe omu mbiso enjegesya etali ntuuce, eyo ejigirica, era balyegaana oMusengwa eyabanunwire, omu kukola ebyo ibo abanyere balyereetera okujigirika mangu.

² Era abantu bangi oku baikiriryba balisengererya enkola gy'abantu abo egypt'obulendi, era ni bazumisyua enzira ey'amazima.

³ Kityo ibo olw'obuluvu bwabwe, balisuna amagoba mwinywe, nga bakolesya obugero ibo abanyere obubayiyire. Era oKibbumba yamalire ira okwetegeka okubasalira omusango okubasinga era abo oKibbumba oyo eyalibajigirica tawongera.

⁴ Kale, dala oKibbumba yabalonereza olw'okubba n'abamalaika abakolere ekikole ekibbikibbi tiyabasaasiire, neye yabamumire omu kifo eky'okujigirika, era n'abasibira oku njegere, paka oweyalibasalira omusango.

⁵ Era n'ekyalo eky'eira oKibbumba atyo tiyakisaasiire neye yaleetere amatataba oku kyalo ekyo nago eky'abantu ababbaire tibamuwa ekitiisya, era oKibbumba yalamiryeku abantu musanvu n'oNuwa iye eyalaabbanga amawuliro ag'obutuukirirye.

⁶ Era tete oKibbumba yasaliire abantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'e Gomola omusango, era n'abajigirica n'omusyo ni basuuka ikoke, era n'abasuua ekyokuboneraku ekibaaba okukola abo abatamuwa ekitiisya.

⁷ Atyo oKibbumba era Yalamiryebi Luuti eyabbaire atuukiriire, era eyabbaire yeeyanikire omwoyo olw'ebikole ebyobulendi eby'abantu abo abakolanga ebibbibibbi.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba omusaiza oyo eyabbaire atuukiriire, oweyabbaire ng'akaali ali omu bantu abo, buli lunaku yasananga okunyiiga n'enima omu mwoyogwe olw'ebikole ebibbibibbi eby'abantu abo.

⁹ N'olwekyo oMusengwa iye oKibbumba amaite okutoola abantu omu kugada, abo abamuwa ekitiisya, era iye amaite n'okweyongera okukuumira abo abakola ebibbibibbi omu kibonerezo paka oku lunaku olw'okusaliraku omusango.

¹⁰ Ikyo ekyo kituuce okukiraku eino eino, eeri abo abaabira oku kwegomba okubbikubbi okw'emibirgyabwe era ni batala obwezye bwa Kibbumba.

Era abeegeesi ab'obubbeyi abo mpaawo ogubatya naire, kadi nsoni tigibawkwata n'okutumula ebyakalebule oku b'ekitiisya.

¹¹ Cooka waire ng'abamalaika ibo b'amaani era b'obwezye okukiraku abeegeesi ab'obubbeyi, ibo abamalaika tibavunaana ab'ekitiisya ebyakalebule omumaiso ga Musengwa iye oKibbumba.

¹² Neye abeegeesi abo batumula ebyakalebule oku bintu ebitatategeera. Abo ibo bali ooti gasolo-busolo agabulamu amalabuki era agaabira ku kwegomba kw'emibirgyabwe, igo ago omu

butonde bwago agabbaawo nga baaba kugakwata bagaite, era bona balibajigirica ooti gasolo ago.

¹³ Era olw'ebikole byabwe ebibbibibbi ebibakolere, oKibbumba yalibasasulamu bubbibubbi. Ekyo kityo olw'okubba ibo bajaagaana omu bikole byabwe ebitali bituuce, era basuna eisangaalo lyabwe mu kulya n'okunywera nakimo ino omusana perekete anambula kwekuuma omu mpisa ensa. Ibo abo bali ooti matondo n'amabala ebibaleetera inywe ensoni n'okuswala buli owebeeyimbya aamo na inywe omu kulya ebigeni omu bakolera ebyobulendi.

¹⁴ Era abantu abo bali n'amaiso amangu amangu, kaisi tibasinya kukola ebikole ebibbibibbi, era ibo bagambiriryu abantu abanafu omu kwikiriryu okubeegaitaku. Cooka abeegesi abo oKibbumba yalibajigirica olw'okubba emyoyo gyabwe giizwire buluvu.

¹⁵ Kale balekere okukola ebikole ebisa tete ni bamamaalika mu mpisa embibibbi eggy onaabbi Bbalamu omutaane wa Bbeyoli eggy-ebitiryemu, iye oyo eyateekere omwoyogwe ku mpeera y'ekikole ekibbikibbi okabaka egiyabbaire ayaba okumuwa.

¹⁶ Neye oKibbumba yakoleserye mpunda okumunenya olw'ekikolekye ekibbikibbi ekiyabbaire akolere. Cooka ompunda, igwo ogusolo ogutatumula, leero gwatumwire n'eigono lya muntu era ni guloberya onaabbi okwebityanga ooti mulalu.

¹⁷ Abeegesi b'obubbeyi abo tibagasa ooti iruba eribulamu amaizi, era bali ooti kisu ompunga ekyafuwa. N'olwekyo oKibbumba abategekeire ekifo ekiizwire ogundikiiryu ogunene.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba ibo batumula ebibono eby'okwepanka neye nga mpaamu makulu, era bagambiriryu abantu abankaikiriryu oKurisito ni babaleetera okwabira oku kwegomba kw'emibir gyabwe okwo okw'obulendi.

¹⁹ Abantu abo, basuubiza abankaikiriryanga oKurisito eidembe, kaisi nga ibo abananyere, eneebitya yaabwe embibibbi eba fugira nakimo era n'ebasuua ooti bagalama, olw'okubba omuntu abba mugalama w'ekyo ekibba kimunyagire ebiseego.

²⁰ Era singa abantu owebabba bawunukire okwegomba okubbikubbi okw'oku kyalo olw'okwikiriryu oMusengwa waiswe era oMulokoli oYesu Kurisito, kaisi tete ni bakangayo mukwrebalebaniryu mu bikole bidi ebibbibibbi, era ni bibanyaaga ebiseego, embeera yaabwe ey'oluzwanyuma, ebba mbiibbi okukiraku eedi eyasookere.

²¹ Ekyo kityo olw'okubba abeegesi abo ibo kyandibagasire nandi ni bamanya enzira y'amazima, okukiraku owebamala okugimanya kaisi ni bagizwamu, era ni bazwa oku Mateeka ga Musa ageyabaware.

²² Kale ibo ekyabatuukireku kiraga kiti engero igyo ntuuce egikoba git, "Ombwa acuukira okulya ebisesemobye," era kiti, "Ombiizi ogubanaabirye, airamu okwekulukuunya omu bitonsi."

3

Olkira kwa Musengwa oYesu

¹ Bainange abatake, atyanu eenu niiyo ebbaluwa yange eyokubiri egimbawandiikira. Omu bbaluwa gyonagyona eibiri, ngendereire kubeebukirya inywe okubbanga n'enseega ebulamu obubbeyi.

² N'olwekyo ntaka mwebukirye ebibono abanaabbi abatukulye ebibatumwire eira, era n'ebiragiro bya Musengwa era oMulokoli, ebiyabaware okubita omu batume baanywe.

³ Neye ekikulu mu byonabyona, mutgeere kinu muti, omu naku egy'oluzwanyuma, abantu abajeregi baliiza n'ebibono ebyokubajerega inywe, ibo balikola ekyo nga baabira ku kwegomba kwabwe okubikubbi.

⁴ Era balibba nga batumula bati, "Yasuubizire ati yaliira, aale ali yaina?" Era bati, "Kasookeede abeekubbemberi baiswe abasookere bafa, ebintu byonabyona bikaali biri bityo ng'owebyabbaire okuzwera nakimo ng'oKibbumba oweyabbumbire ekyalo."

⁵ Neye kinu ikyo bakyebityaku-bwebiti ibo okwerabira bati, eira oKibbumba yalagiire-bulagiri eigulu ni lyebbumba, era olw'ekibonokye ekyalo kyeyawiire okuzwa omu maizi, era singa timaizi ekyalo tikyandibbairewo.

⁶ Era tete n'amaizi ago, oKibbumba yalagiire amataba ni gaizula ekyalo eky'eira era ni kijigirika.

⁷ Era olw'ekibono ekinyere ekyo, oKibbumba akuumire angulu omwibbanga n'ekyalo ebiriwo atyanu, kaisi olwo oluzwanyuma abyoce n'omusyo. Era ebyo abikuumire paka oku lunaku olw'okusaliraku emisango, n'okujigirica abantu abatamuwa ekitiisya.

⁸ Neye atyanu bainange abatake timwerabiranga kinu ekikoba kit; omumaiso ga Musengwa iye oKibbumba olunaku olumo luli ooti myanka 1,000, n'emyanka 1,000 giri ooti lunaku lumo.

⁹ Era oMusengwa iye oKibbumba talawo okutuukirirya ekiyasuubizire ng'abandi owebaseega, neye abaguminkiriza inywe, olw'okubba tataka wabbeewo omuntu yenayena ajigirika, neye ataka abantu bonabona beenenye.

¹⁰ Neye olunaku oMusengwa oYesu oluyaliiriraku yaliizira omu kiseera ekimutamusubiriram u ng'omwibbi owaiza obwire. Oku lunaku olwo ebintu ebiri angulu oku kireri byalijigirika n'omusyo, n'angulu waliwaawo nga wairiitira ino, era ekyalo n'ebintu byonabyona ebirimu byaliwaawo.

¹¹ Aale olw'okubba oKibbumba yalijigirica ebintu ebyo byonabyona omu ngeri eetyo, inywe muwomeire kubba bantu bengeriki? Omu bwomi bwanywe muwomeire kubba bantu abatukulye era abakola oKibbumba ebyasiima.

¹² Muli n'okukola mutyo nga wemukuumiriire olunaku olwo oKibbumba oluyasalirewo oKurisito okwiriraku, era neenu nga wemwefudaku okusairirya lutuuke mangu nga mulusabira. Era oku lunaku olwo niirwo oluyalyoceryaku angulu n'omusyo, era n'ebibbumbe ebiriyo byalisaanuuka n'omusyo.

¹³ Neye iswe tukuumiriire eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka ebyo oKibbumba ebiyasuubizire, ibyo ebyalibba kisito abatuukiriire omu balityama.

¹⁴ Kale bainange abatake, nga wemukuumirira ebyo okubbaawo, mwefudeku oMusengwa oYesu abaajirye nga mubulaku eitondo waire ekyokubanenya, kaisi awo mubbe idembe naye.

¹⁵ Era mumanye muti oMusengwa waiswe oKibbumba aguminkiriza olw'okubba ataka abantu beenenyera balokoke. Era kityo ng'owoluganda omutake oPawulo yena oweyabawandiikiire ng'akolesya amalabuki ago oKibbumba ageyamuwaire.

¹⁶ Yena omu bbaluwagye gyonagyona yagiwandiikire nga gitumula ku nsonga ego nago. Era ebbaluwagye girimu eBiwandiike ebimo ebigosi byokutegeera, ibyo ebyo abantu abatategeera, n'abanafu omu kwikirirya ebyebaliibya, ng'owebakola n'oku Biwandiike ebindi, aate ng'ekyo kyabazweramu okujigirika.

¹⁷ N'olwekyo, bainange abatake, atyanu ng'owemumalire okutegeera ebyo, mwekuume kaisi mwezye okutaliiba olw'obutali butuuce bw'abakola ebbbibibi, olwisi omu ngeri eetyo nywena abanyere mudemba ni muzwa oku mazima ni mutandiika okubuuusabuusa.

¹⁸ Neye mweyongerenge okubba omu kisa kya Musengwa waiswe era oMulokoli oYesu Kurisito, era mweyongerenge n'okumumanya. Oleke ekitiisya kiire eeri oKibbumba atyanu n'emirembe gyonagyona. Amiina.

EBBALUWA ESOOKA OYOKAANA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya Yokaana esooka, omutume oYokaana niiye eyagiwandiikire aakati w'omwanka 50-100 nga bamalire okubyala oKurisito. OYokaana yawandiikire ebbaluwa eenu eeri baikirirya bonabona. OYokaana tiyeetoolayo nga niiye omuwandiiki, neye empandiika omu bbaluwa eenu era kumpi efaanana n'empandiika eeri omu kitabo *aMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyawandiikire*. N'ekindi, ensula esooka omu bbaluwa eenu eraga eti, omuwandiiki yaboineku obwomi era n'okuzuukira kwa Kurisito (1:1-3). N'olwekyo abantu abakira obungi baikirirya bati oYokaana niiye yawandiikire ekitabo ky'aMawuliro aMasa, n'ebbaluwa eisatu egiriku eriinalye, era bati yagiwandiikire ng'ali mwEfeeso.

Ekigendererwa kya Yokaana omu kuwandiika ebbaluwa eenu, kyabaire kutaka kukubiriza baikirirya babbe n'enkolagana ensa aakati waabwe n'oKibbumba aamo n'oMwanawe oYesu Kurisito. OYokaana yawandiikire ebbaluwa eenu, omu kiseera ekanisa oweyabbaire n'obugosi okuzwa eeri ekibbulu ky'abantu abebeeta bati "Bagonositi." Abantu abo babbaire baikirirya bati, oYesu yabbaire nakimo Kibbumba neye bati tiyabbaire dala mutu aali n'omubiri oguli n'omusaaye ng'ali oku kyalo. N'olwekyo oYokaana awandiika ekikwata kwiye okubba omujulizi eyaboineku n'amaiso obwomi bwa Yesu, era ati engaloye gyakwaite oku Yesu (1:1-3).

Engeri egibyeecaanamu

1. Okwanjula (1:1-4).
2. OKibbumba kitangaala (1:5-3:10).
3. Ekiragiro ky'okutakangananga (3:11-5:12)
4. Ebibono ebisembayo (5:13-21).

EKibono eky'obwomi

¹ Mbawandiikira ku yooyo ogubeeta oKibono iye onanzwa w'obwomi. Iye oyo nago eyabbairewo okuzwera nakimo eira omu kubbumba ekyalo. Era oyo iswe banu ogutwawulisisiryeku, era ni tumubonaku n'amaiso gaiswe, era ni tumwekalikica era n'okumukwataku ni tumukwataku n'engalo gyaiswe. Ekikoba kiti oyo, iswe banu ogutulaabba.

² Era oyo iye nago onsulo wa bwomi oweyaikire oku kyalo kunu, twamuboine era iswe tumwijululaku era gutuli kulaabba egimuli tuti iye niiye agaba obwomi obutawaawo. Cooka iye enyumaku eedi, yeebeeranga giri Itteeye, neye yairire n'aiza yeeragisyah egituli.

³ Kale tulaabba egimuli ku yoodi ogutwaboineku era ogutwawulisisiryeku, kaisi olwo nywena mwezye okubba n'enkolagana na iswe nga swena owetuli naiyo n'oKibbumba iye oltewaiswe aamo naye nago oMwanawe oYesu Kurisito.

⁴ Era ebyo tubibawandiikira kaisi olwo eisangaalo lyaiswe* libbe mu

bwizulye.

OKibbumba ayaka ooti kitangaala

⁵ Kale obukwenda owetwawuliire okuzwa egiri oYesu Kurisito, era obutulaabba egimuli niibwo bunu buti: OKibbumba ayaka ooti kitangaala era egyabba tiwabbakuuwo kandikiirya kadi katyayi kati.

⁶ N'olwekyo singa owetukoba tuti tuli n'enkolagana aamo n'oKibbumba kaisi tete ni twira kukolanga bikole ebbbibbbi ebiraga endikiirya, awo-so tubba babbeyi, era tubba titukolera ku mazima ga Kibbumba.

⁷ Neye owetutambulira omu kitangaala ooti kiikyo oKibbumba ekyayaka, mwiswe tubba tulimu n'enkolagana eyaiswe aamo, era omusaaye gwa Yesu iye oMwanawe, igwo gwaba nga gutunaabyaku nabuli kibbikibbi.

⁸ N'olwekyo, singa owetukoba tuti tubula ekibbikibbi omu myoyo gyaiswe, tubba tubbeyesya, era nga tubulamu n'amazima.

⁹ Neye owetubbula tuti tuli n'ekibbikibbi, iye oKibbumba mwe-sigwa era iye tiyekubbira era atusoniya, era n'atusuca abakenene okuzwa omu by'obutali butuukirirye.

¹⁰ Era singa owetukoba tuti titukolangaku ekikole ekibbikibbi, tubba tusuucirye oKibbumba mubbeyi, era nga n'ekibonokye kibula omu bwomi bwaiswe.

2

OKurisito atubbeera

¹ Kale inywe baana bange abatake, binu mbibawandiikiire kaisi olwo mubbe nga timukola ebikole ebbbibbbi. Neye owewabbaawo akola ekikole ekibbikibbi, tuli n'oyo iye atuwozererya eeri oItewaiswe, ekikoba kiti, iye oYesu Kurisito nago atuukirire.

² Era okufa kwa Kurisito oyo niigwo omugaito ogw'okutusoniya ebbbibbbi byaiswe; kaisi nga tibyaiswe byonkani, neye n'eb'y'abantu bonabona oku kyal.

³ Era owetugondera ebiragiro bya Kibbumba, okwo kututegeereraku naga dala tumumaite.

⁴ Kale omuntu owaakoba ati, "Nze dala mmaite oKibbumba," neye tete iye oyo n'ajeemera ebiragiroye, abba mubbeyi, era abba abulamu amazima.

⁵ Neye singa omuntu yenayena atuukirirya ekibono kya Kibbumba, mazima omuntu oyo abba n'okutaka okwizulye okuzwa egiri oKibbumba. Era engeri egitumanyiciryaku tuti tuli n'enkolagana naye niiye eti:

⁶ Buli akoba ati ali n'enkolagana n'oKibbumba, ateekwa okwebitya ooti Kurisito oweyeebityanya.

Ekiragiro ekiyaaka

⁷ Kale inywe bainange abatake, tindi kubawandiikira ku kiragiro kiyaaka, neye ku kiidi ekimuwliranga, ikyo nago ekimwawuliire okuzwera nakimo owemwaikiriirye. Ekiragiro eky'eira ekyo nago, niibwo obukwenda obumwabire nga muwlira.

⁸ Wazira era ekiragiro ekimbawandiikiraku kirimu obuyaaka, era amazima gaakyo gabonekera mu bwomi bwa Kurisito n'omu

bwanywe. Ekyo kityo olw'okubba ebikole ebibbibibbi ebiri ooti by'omu ndikiirya biri kuwaawo, era ebikole ebisa ebiri ooti kitangaala ekinanyereneere atyanu niibyo ebiri kubbangawo.

⁹ Kale iye oyo akoba ati atambulira omu nkola ya Kibbumba ensa eri ooti kitangaala, kaisi n'abba ng'acaawa owoluganda, abba akaali ali mu ndikiirya.

¹⁰ Neye iye oyo ataka owoluganda, abba atambulira mu nkola ya Kibbumba ensa eri ooti kitangaala era iye oyo abba abulamu ekyesitaalisya owoluganda.*

¹¹ Cooka iye oyo acaawa owoluganda, abba akaali alimu ebikole ebibbibibbi ooti muntu atambulira omu ndikiirya era atamaite egayayaba, olw'okubba endikiirya ebba emwigaire amaiso.

¹² Kale inywe omwankaikiriryra era abaana abatake, mbawandiikira olw'okubba ebibbibibbi byanywe babibasoniyire olwa Yesu.

¹³ Era mpandiikira inywe omukulire omu kwikiriryra, olw'okubba atyanu dala mumaite oyo eyabbairewo okuzwera nakimo olusooka. Era mpandiikira inywe omuli n'eiganyi ooti baisuka, olw'okubba mugaine oMubbimubb. Era mpandiikira inywe omwankaikiriryra era omuli ooti baana abatake, olw'okubba mwamalire dala okumanya oltewaiswe.

¹⁴ Era mpandiikira inywe omukulire omu kwikiriryra, olw'okubba atyanu dala mumaite oyo eyabbairewo okuzwera nakimo olusooka. Era mpandiikira inywe omuli n'eiganyi ooti baisuka, olw'okubba muli b'amaani omu bwomi bw'omwoyo, n'ekibono kya Kibbumba kibalimu, era muwangwire oMubbimubb.

¹⁵ N'olwekyo timubbanga n'okwegomba enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu, waire ebintu ebitali bisa ebiri omu bantu, olw'okubba iye oyo ataka ebikole ebibbibibbi ebiri oku kyalo, tabba n'okutaka oltewaiswe.

¹⁶ Ekyo kityo olw'okubba iyo enkola y'ekyalo ikwo kululunkanira biibyo omubiri ekigwegomba kwereere, n'okwegomba buli kintu amaiso ekigabona, n'okwewaana olw'ebintu ebitubba tusunire aamo n'ebitubba tukolere. Cooka ebintu ebyo byonabyona tibizwa giri Itewaiswe, neye bizwa mu kyalo munu.

¹⁷ Era ekyalo nago kiwerawo aamo nabuli kintu abantu ekibegomb. Neye iye oyo akola ekyo oKibbumba ekyasiima, wakubbaawo emirembe n'emirembe.

Omulabe wa Kurisito

¹⁸ Kale inywe omuli ooti baana abatake, ekiseera ky'enkomerero owekiri awo kituukire. Era ng'owemwawuliire muti omulabe wa Kurisito aiza, cooka n'atyanu waliwo abalabe ba Kurisito bangi. Kale kwekyo niikwo okutumanyiciryaku tuti ekiseera ekisembayo owekiri awo kituukire.

¹⁹ Kaisi abalabe abo nago twakumbaananga nabo, neye tibabbaire b'enjikiriryra ooti yaiswe. Ekyo kityo olw'okubba singa babbaire b'enjikiriryra eedi eyaiswe, bandibbaire basigala na iswe. Neye kale okutuzwaku kwabwe kwalagire kuti mpaawo kadi moiza kwibo eyabbaire omunaiswe.

* **2:10 2:10** Ooba, *Ekimwesitaalisya iye onyere.*

²⁰ Neye inywe oKurisito yabawaire oMwoyo oMutukulye, era inywe nywenanywena mumaite amazima.

²¹ Kale timbawandiikira olw'okubba kiti timumaite amazima, neye olw'okubba mugamaite era n'olw'okubba nti mpaawo bubbeyi obuzwa omu mazima.

²² Kale olwo omubbeyi niyiye aliina? Niiye oyo agaana okwikiriryat ati oYesu niyiye oKurisito. Era iye oyo niyiye omulabe wa Kurisito, ekikoba kiti, taikiriryat ati oKibbumba Iteeye wa Yesu.

²³ Era mpaawo iye agaana okwikiriryat oMwana wa Kibbumba kaisi n'aikiriryaku oIteeye. Kale iye oyo abbutula ati aikiriryat oMwana wa Kibbumba, abba aikiriryat n'oKibbumba oIteeye.

²⁴ N'olwekyo inywe muteekwa okubona muti ekyo ikyo ekimwawuli-re okuzwera omu kusookesyat, kibasigalamu. Kale ikyo ekyo owekebibba kityo, inywe nywena mwalisigala nga muli omu nkolagana n'oMwana n'oIteeye.

²⁵ Era kinu niikyo oKurisito ekiyatusubizire, obwo nga niibwo obwomi obutawaawo.

²⁶ Kale ndi kubawandiikira ebintu binu kabalabula ku bantu abo abagezyaku okutaka okubalibya.

²⁷ Neye inywe, oMwoyo oMutukulye oKurisito oguyabawaire, akaali ali mwinywe, era timwetaagisyat muntu yenayena kubeegesya. Ekyo kityo olw'okubba oMwoyo oyo nago abeegesya byonabyona ibyo ebinanyerenyere, era tibinambulamu naire. Kale mubbenge mu nkolagana n'oKurisito, ng'oMwoyo oyo nago oweyabeegegeserye.

²⁸ Aale atyanu, inywe omuli ooti baana abatake, mubbenge omu nkolagana n'oKurisito. Awo oweyaliboneka omu kwizakwe kaisi olwo twezye okubba bagumu, era n'okutaswala omumaisoge.

²⁹ Kale, singa owoomanya oti iye atuukirire era obba oli n'okumanya oti buli akola ebyo ebituuce abba mwana wa Kibbumba.

3

Abaana ba Kibbumba

¹ Aale mubone okutaka okwo okw'amaani oItewaiswe okweyatutakiremu. Era olw'okutakakwe okwo okw'amaani atweta baanabe, era kaisi dala niyiye owetuli. Ekgira abantu abo abatambulira omu mpisa gy'ekyalo nandi ni batutegeera, olw'okubba yena tibamutegeire.

² Kale bainange abatake, atyanu tuli baana ba Kibbumba, waire wona era ng'ekitwalibba kikaali okumanyikana. Cooka tumaite tuti oweyaliboneka, twalifaanana ooti niyiye, olw'okubba twalimubona dala ng'obwali.

³ Era buli muntu aali n'eisuubi eeryo omu Kurisito, yeetuku-lyenge n'abba mukenene omu bwomi bw'omwoyo ng'oKurisito obwali omuknenene.

⁴ Era buli eyeevyongera okukola ekibbikibbi, abba ajeemeire oKibbumba, olw'okubba ekibbikibbi niibwo obujeemu.

⁵ Neye mukimaite muti oKurisito yaizire kutoolawo omusango gw'ekibbikibbi, era nga mwiye mpaamu kikole ekibbikibbi.

⁶ Buli muntu abba omu nkolagana naye, tiyeevyongera kukola kibbikibbi. Era buli eyeevyongera okukola ekibbikibbi, oyo abba tategeerangaku ooba tamanyangaku oKurisito.

⁷ Kale inywe omuli ooti baana abatake, timuganyanga muntu yenayena okubagotesya. Iye oyo akola ebituukirirye, abba mutuukirirye ooti Kurisito obwali mutuukirirye.

⁸ Era iye oyo akola ekikole ekibbikibbi, oyo abba wa Sitaani, olw'okubba okuzwera nakimo eira omu kubbumba ekyalo oSitaani mukoli w'ebikole ebibbibibbi. N'olwekyo iye oMwana wa Kubbumba kiyazwireku aize ajigirice ebikole bya Sitaani.

⁹ Cooka omuntu oyoasuuka omwana wa Kubbumba tiyeeyongeranga-bweyongeri omu bikole ebibbibibbi. Ekyo kityo olw'okubba ekikula ky'obwomi bwa Kubbumba kibba kiri omu omuntu oyo, era tayezza kwetyongera kukola bikole ebibbibibbi olw'okubba oKubbumba abba niiye eyamubyaire.

¹⁰ Era ekitumanyiciryaku abaana ba Kubbumba n'aba Sitaani niikyo kinu ekiti: Buli muntu atakola ebyobutuukirirye, waire yooyo atataka owoluganda, iye oyo abba timwana wa Kubbumba.

Mutakanganenge

¹¹ N'olwekyo, obukwenda obumwasunire okuzwera nakimo owemwaikiriye niibwo bunu obuti: Tuteekwa okutakangananga.

¹² Era timubbanga ooti Kaini, iye oyo eyabbaire owa Sitaani, era n'aita omugandawe. Neye ekyo kyazwire kuuki? Yamwitire olw'okubba ebikole ebibye iye oKaini byabbaire bibbibibbi, kaisi ebya mugandawe nga ibyo bisa.

¹³ Kale boluganda, timwewunyanga singa abantu b'oku kyalibo owebabacaawanga.

¹⁴ Cooka iswe tumaite tuti twazwire omu kufa, ni twingira omu bwomi olw'okubba tutaka aboluganda. Era iye oyo abula okutaka abba akaali ali mu kufa.

¹⁵ Kale nabuli muntu acaawa omwinaye, abba mwiti, kaisi aate nga mumaita muti mpaawo mwiti ali n'obwomi obutawaawo omunda mwiye.

¹⁶ Era ekitutegeereraku okutaka niikyo kinu ekiti: OYesu Kurisito yawaireyo obwomibwe okulwaiswe. Kale swena tuteekwa okuwaayo obwomi bwaiswe oku lw'aboluganda.

¹⁷ Era singa omuntu abba n'ebyobusuni eby'oku kyalokunu kaisi n'amanya owoluganda ng'ali omu kudamba neye nandi n'amubbeeraku, omuntu oyo ayezya atya okubba n'okutaka oKubbumba?

¹⁸ Kale inywe omuli ooti baana abatake, tuleke okutumulangabutumuli kyonkani tuti tuli n'okutaka, neye tukolenge n'ebikole ebiraga biti mazima tuli nakwo.

¹⁹ Awo olwo omu ngeri eyo, niikwo oku twategeereraku tuti tuli n'amazima ga Kubbumba, era n'okugumya emyoyo gyaiswe omu-maisoge,

²⁰ singa owegibba gitulumiriza. Ekyo kityo olw'okubba oKubbumba iye akiraku ino emyoyo gyaiswe okumanya, era iye amaite nabuli kintu.

²¹ Kale bainange abatake, singa emyoyo gyaiswe owegibba giti gititulumiriza, tubba bagumu omu kusaba oKubbumba,

²² era ni tusuna nabuli kitumusaba, olw'okubba tukwata ebiragiroye, era ni tukola ebyasiima.

²³ Era ekiragirokye niikyo kinu ekiti: Okwikiririryra omu liina ly'oMwanawewe oYesu Kurisito, era n'okutakangananga ng'oKurisito oweyatulagiire.

²⁴ Kale bonabona abakwata ebiragiro bya Kibbumba babba n'enkolagana naye era yena abba kintu kimo nabo. Era ekitutegeereraku tuti ali omu myoyo gyaiswe niikyo kinu ekiti: Tukimanyiciryra ku Mwoyowe oguyatuwaire.

4

OMwoyo ow'amazima era n'oodi ow'obubbeyi

¹ Kale bainange abatake, timwikiriryanga nabuli mwoyo, neye mugezyenge emyoyo kaisi mwezye okubona obanga gizwa giri Kibbumba, olw'okubba abanaabbi bangi ab'obubbeyi basalaanikiire omu kyalo.

² Era engeri egoytegeereraku oMwoyo wa Kibbumba niiye eenu eti: Nabuli muntu abbutula ati oYesu Kurisito yaizire ng'omuntu, oyo abba aliku oMwoyo wa Kibbumba.

³ Neye buli muntu agaana okubbutula ekyo oku Yesu Kurisito, abba aliku mwoyo ogutazwa giri Kibbumba. Era ogwo nago niigwo omwoyo gw'omulabe wa Kurisito. Cooka mwawuliire muti gwiza, era n'olwatyanu guli omu kyalo.

⁴ Kale inywe abali ooti baana abatake, muli bantu ba Kibbumba era mumalire okuwangula abanaabbi b'obubbeyi nago olw'okubba oKibbumba oyo iye aali mwinywe akiraku ino oSitaani iye aali omu bantu abataka eby'ekyalo.

⁵ Ibo abanaabbi abo nago tibaikiriryra oKibbumba era batumula by'ekyalo, era kagira ebibeegeesa, ibo abantu abataikiriryra babawulisysa.

⁶ Cooka iswe tuli bantu ba Kibbumba era iye oyo aali n'enkolagana n'oKibbumba, awulisisya ebitwegesya. Neye iye oyo atali wa Kibbumba, tabiwulisisya. Era eyo niiyo engeri egitutegeereraku oMwoyo ow'amazima n'omwoyo ow'obubbeyi.

Enkola ya Kibbumba iyo kutaka

⁷ Kale bainange abatake, aale tutakanganenge olw'okubba okutaka kuzwa giri Kibbumba. Era buli muntu ataka omwinaye, abba mwana wa Kibbumba, era ali n'enkolagana n'oKibbumba.

⁸ Cooka iye oyo atataka omwinaye, abba abula enkolagana n'oKibbumba olw'okubba enkola ya Kibbumba iyo kutaka.

⁹ Era engeri oKibbumba egiyalagiremu ng'owatutaka niiyo eenu eti: Yatumire omu kyalo oMwanawewe era oMwanamoiza, kaisi tubbe n'obwomi obutawaawo olw'oMwana nago.

¹⁰ Era okutaka tilktegeeza nti iswe niiswe otwatakire oKibbumba, wazira iye niiye eyatutakire, era n'atuma oMwanawewe okubba omugaito ogw'okuwaayo olw'ebibbibibbi byaiswe.

¹¹ Kale bainange abatake, ng'oKibbumba oweyatutakire atyo, na iswe swena tuteekwa okutakangananga.

¹² Cooka mpaawo abonangaku oKibbumba; neye owetutakangana, oKibbumba abba kintu kimo na iswe, era okutakakwe mwiswe kubba kwizulye.

¹³ Kale tumaite tuti tuli n'enkolagana n'oKibbumba, era nga yena obwali ekintu ekimo na iswe olw'okubba yatuware oMwoyowe.

¹⁴ Era iswe twaboine era tukobera abandi tuti oItewaiswe yatumire oMwanawe okulokola abantu oku kyalo.

¹⁵ N'olwekyo singa omuntu yenayena abbutula ati oYesu niiye oMwana wa Kibbumba, asuna enkolagana n'oKibbumba era oKibbumba yena abba kintu kimo n'omuntu oyo.

¹⁶ Kale era iswe tumaite era twesigire kutaka oKibbumba okwatu-takamu.

Cooka oKibbumba ikwo kutaka, era oyo iye ataka oKibbumba n'aboluganda abba n'enkolagana n'oKibbumba, n'oKibbumba yena abba kintu kimo n'omuntu oyo.

¹⁷ Mwekyo okutaka kubba kwizulye mwiswe, kaisi tubbe bagumu oku lunaku olw'okusaliraku omusango olw'okubba obwomi bwaiswe buli ooti bwa Kurisito ng'oweyeebityanga oku kyalo kunu.

¹⁸ Kale oKibbumba ogwataka tabba n'okutya. Era okutaka okutuuce kumalawo okutya olw'okubba omuntu ali n'okutya lwa kusuubira kibonerezo, era oyo iye aatya abba okutaka kwa Kibbumba tikwizulye omu mwoyogwe.

¹⁹ Kale iswe tutaka oKibbumba olw'okubba oKibbumba niiye eyasookere okututaka.

²⁰ Era singa omuntu owaakoba ati, "Ntaka oKibbumba," neenu ng'acaawa owoluganda, abba mubbeyi. Ekyo kityo olw'okubba iye oyo atataka omuntu ogwayezya okubonaku, abba tayezya okutaka oKibbumba iye ogwatabonangaku.

²¹ Era oKibbumba yatuware ekiragiyo kinu ekiti: Nabuli iye oyo ataka oKibbumba, atekwa era n'okutaka owoluganda.

5

Ekigira ni tuwangula ekyalo

¹ Kale nabuli aikiriryia ati oYesu niiye oKurisito ogubasukireku amafuta, iye oyo abba mwana wa Kibbumba, era nabuli ataka omubyaire, ataka n'omwana w'omubyaire oyo.

² Era engeri egitumanyamu tuti tutaka abaana ba Kibbumba niiyo eenu eti: Mukutakanga Kibbumba era n'okukwatanga ebiragiroye.

³ Mazima okutaka oKibbumba niikwo kunu okuti: Okuwulira ebiragiroye. Kaisi era n'ebiragiroye nago tibikalanguki ino,

⁴ olw'okubba nabuli mwana wa Kibbumba, awangula enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu. Era ekigira ni tuwangula enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu, niikyo olw'okubba nti twikirirya omu Kurisito.

⁵ Kale naani oyo iye ayezya okuwangula enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu? Niiye oyo yenkani aikiriryia ati oYesu niiye oMwana wa Kibbumba.

Abajulizi abatumula oku Yesu Kurisito

⁶ OYesu Kurisito niiye oyo eyaizire oku kyalo kunu mu kubita mu Yokaana kumubatiza mu maizi n'omu kufa ng'asuka omusaayegwe.

Tikumubatiza mu maizi kyonkani, wazira bamubatizire omu maizi era n'afa ng'asuka omusaaye. Era iye oMwoyo oMutukulye niiye akakasa ati kinu kya mazima, olw'okubba oMwoyo oMutukulye atumula mazima.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba waliwo obujulizi obw'emirundi misatu obuti:

⁸ OMwoyo oMutukulye, n'okumubatiza omu maizi, n'okufa ng'asuka omusaaye, era ebintu ebyo byonabyona ebisatu bikakasa kimo ekyo.

⁹ Cooka twikiriryabantu ebyo ebibakakasa, neye ebyo ibyo oKibbumba ebyakakasa bibba bikiraku obwesigwa olw'okubba oKibbumba abba niiye akakasire ebikwata oku Mwanawe.

¹⁰ Kale nabuli aikiririryabantu Mwana wa Kibbumba, abba ali n'obukakafu obwo omu mwoyogwe. Era iye oyo ataikirirya oKibbumba ebyakoba abba asuucirye oKibbumba okubba omubbeyi olw'okubba abba taikiriryabantu ebyo oKibbumba ebyakakasa oku Mwanawe.

¹¹ OKibbumba akakasa ati yatuware obwomi obutawaawo, era obwomi obwo tubusuna kubita mu Mwanawe.

¹² Kale iye oyo aali n'enkolagana n'oMwana wa Kibbumba, ali n'obwomi; era iye oyo abula enkolagana n'oMwana wa Kibbumba, abula obwomi.

Obwomi obutawaawo

¹³ Kale mbawandiikira oku bintu binu, inywe abaikiririryabantu liina ly'oMwana wa Kibbumba kaisi mwezye okumanya muti muli n'obwomi obutawaawo.

¹⁴ Era obugumu obutuli nabwo nga tusaba oKibbumba niibwo bunu obuti: Singa owetumusaba ekintu kyonakyona ekiri omu kusiimakwe, atuwulira.

¹⁵ Era owetutegeera tuti owetumusaba atuwulira, awo tubba tumaite tuti atuwa ebitumusaba.

¹⁶ Singa omuntu yenayena owaabona owoluganda ng'akola ekikole ekibbikibbi ekitazweremu woluganda oyo kufa, amusabirenge era oKibbumba yaliwa owoluganda oyo obwomi. Ndi kutumula ku baabo abakola ekikole ekibbikibbi ekitabazweramu ibo kufa. Neye waliwo ekibbikibbi ekizweramu muntu kufa. Ekyo tiniikyo ekintumulaku Owenkoba nti oli n'okusaba lwa kiikyo.

¹⁷ Cooka ekikole kyonakyona ekitali kisa, kikole kibbikibbi, neye era waliwo ekikole ekibbikibbi ekitazweramu muntu kufa.

¹⁸ Era tumaite tuti omuntu yenayena iye abba asuukire omwana wa Kibbumba tasigala ng'akola ebikole ebibbibibbi olw'okubba oYesu oMwana wa Kibbumba amukuma n'akusa, era oSitaani n'atamukola akabbikabi.

¹⁹ Tumaite tuti tuli baana ba Kibbumba, era tuti ibo abakola ebibbibibbi oku kyalo bonabona bali mu bwezye bwa Sitaani.

²⁰ Era tumaite tuti oYesu oMwana wa Kibbumba yaizire era n'atutugeeresya, kaisi twezye okumanya oKibbumba iye oyo ow'amazima. Era tuli n'enkolagana n'oyo iye ow'amazima, tete ni tubba n'enkolagana n'oMwanawe oYesu Kurisito yena. Iye oyo nago niiye ogututegeereraku oKibbumba ow'amazima, era niiye agaba obwomi obutawaawo.

21 Kale inywe omuli ooti baana abatake, mwewalenge okusinza ebifaananyi.

EBBALUWA EYOKUBIRI OYOKAANA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Yokaana* eyokubiri, eyagiwandiikire niiye omutume oYokaana. Yagiwandiikire aakati w'omwanka gwa 50-100 nga balmalire okubyala oKurisito. Ebbaluwa eenu, yagiwandiikiire mukali oKibbumba oguyalononderemu era n'abaana b'omukali oyo (1:1). Kyezyeka okubba kiti yabbaire atumula ku kanisa. OYokaana tiyee-toolayo ng'omuwandiiki, wazira yeeyeta mukaire. Ebiri omu bbaluwa eenu, bifaanana n'ebiri omu *Mawuliro aMasa ng'oYokaana oweagawandiikire*. Ekyo kiboneka eino mu ngeri oYokaana egyakalaatira ekiragiro kya Kurisito ekyokutakangananga, n'omu ngeri egyafaananiamu okutaka oKurisito n'okugondera ebiragirobye (2Yo 1:5-6; Yok 15:9-10).

Ekgendererwa kya Yokaana okuwandiika ebbaluwa eenu, kyabaire kugumya kanisa n'okubalabula ku beegesi ab'obubbeyi.

Engeri egibyecaanamu

1. Okwanjula era n'obusugirye (1:1-3).
2. Okugumya ekanisa era n'okubeebukirya ekiragiro ekikulu (1:4-6).
3. Okulabula oku beegesi b'obubbeyi (1:7-11).
4. Ebibono ebisembayo (1:12-13).

¹ Ninze omwekubbemberi, mpandiikira niwe omukali oKibbumba oguyalononderemu era n'abaanabo,* inywe abentaka n'omwoyo gumo. Kaisi nago tininze zenkani mbataka, neye n'abo bonabona abamaite amazima bona babataka

² olw'okubba amazima gabba mu niiswe, era twabbanga nago emirembe n'emirembe.

³ Aale oKibbumba oItewaiswe n'oYesu Kurisito oMwanawe oyo, batukwatiренge ekisa, era batusaasirenge, era batuwenge eidembe, ibyo ebyo byonabyona nga tubisuna mu mazima ga Kibbumba era n'omu kutakangana.

Amazima n'okutakangana

⁴ Cooka nasangaire ino owenamanyicirye nti abamo kwinywe mutambulira omu mazima, ng'oitewaabwe oweyatulagiire.

⁵ Era kale mbasaba, inywe ekibbulu kyabaikirirya nti aale oleke swenaswena tutakanganenge. Ikyo ekyo tikiragiro kiyaaka ekimbawandiikiraku. Cooka ikyo niikyo ekiragiro nago nenca ekitubbaire tumaite okuzwera nakimo owetwaikiriirye.

⁶ Ikwo okutaka okwo okuntumulaku kutegeeza cuti; tuteekwa okubba mukugonderanga biragiro bya Kibbumba. Ikyo ekiragiro nago ekyo, ng'owemwakiwuliire okuzwera nakimo owemwaikiriirye, niikyo ekiti, muteekwa nywenanywena okutakangana.

⁷ Cooka ibo ababbeyi bangi abamalire ira okusalaanikira omu kyalo kyonakyona. Niibo abo abataikirirya batu oYesu Kurisito yaizire

* **1:1 1:1** Ooba, *Ekanisa oKibbumba egiyalononderemu.* **1:5 1:5** Yok 13:34; 15:12,17

ng'omuntu. Iye omuntu ali ooti baabo, abba mubbeyi era abba mulabe wa Kurisito.

⁸ Aale mwekuume kaisi mwezye okutafirwa ekitwateganiire,[†] wazira mwezye okusuna empeera yaanywe omu bwizulye.

⁹ Kale nabuli muntu iye ayongereryaku ebiseego ebibye oku bintu oKurisito Yesu ebiyayegeserye, era atatambulira omu kwegesya kwa Kurisito abba abula oKibbumba. Cooka oyo iye atambulira omu kwegesya kwa Kurisito, abba ali nabo bonabona, oIteeye n'oMwana.

¹⁰ Kale singa omuntu yenayena aiza egimuli era nga taleeta njegesya ya Kurisito eyo, timumwanirizanga omu bisito byanywe, era timumu-sangaaliranga ng'owoluganda.

¹¹ Era oyo iye amusangaalira ng'owoluganda abba agabanira aamo naye omu bikolebye ebibbibibbi.

¹² Cooka waire ndi na bingi ebyokubamanyikisa, neye tintaka kubibawandiikira mubblewa. Wazira, nsuubira kwiza-bwizi eeyo, ntumule na inywe maiso ku maiso, kaisi olwo eisangaalo lyaiswe lyezye okubba mu bwizulye.

¹³ Kale abaana ba mugandawo[‡] yena oKibbumba oguyalonderemu babaweereiryre obusugirye bwabwe.

[†] **1:8 1:8** Ooba, *Ekimwateganiire*. [‡] **1:13 1:13** *Abaana ba mugandawo*, bayezya okubba niibo abaikiriryra b'omu kanisa oYokaana egiyakumbaaniranga. **1:13 1:13** 1:1

EBBALUWA EYOKUSATU OYOKAANA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Yokaana* eyokusatu, omutume o*Yokaana* niiye eyagi-wandiikire aakati w'omwanka gwa 50-100 nga bamalire okubyala oKurisito. O*Yokaana* yawandiikiire ebbaluwa eenu mwikirirya ogubeeta oGaayo. O*Yokaana* tiyeetoolayo nga niiye omuwandiiki, wazira yeeyeta mukaire (1:1). Era ng'owekiri omu bbaluwa esooka n'eyokubiri, abantu bakiikirirya bati o*Yokaana* niiye eyawandiikire ebbaluwa eenu n'ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyawandiikire* era ng'ali mwEfeso.

Ekgendererwa kya *Yokaana* okuwandiika ebbaluwa eenu, kyab-baire kusisiitira Gaayo ogwayeta omukaagwawe, kubba musa eeri aboluganda abali omu lugendo nga babita omu kitundu ekkyo ekiyabairemu.

Engeri egiyecaanamu

1. Okwelianjula (1:1).
2. Okugumya oGaayo era n'okumusisiitira okubitya kusani abolu-ganda (1:2-8).
3. Ebifa oku Diyotireefe n'oDementoliyo (1:9-12).
4. Ebibono ebisembayo (1:13-14).

¹ Ninze omukaire mpandiikira omunange omutake eino oGaayo, era iye oguntaka omu mazima.

² Era mwinange omutake, nkusabira oKibbumba akubbeere obbe kusani mu byonabyona, era obbe mwomi omu mubiri, ng'obwoli mwomi omu bwomi bw'omwoyo.

³ Dala nasangaire ino aboluganda owebaizire ni bankobera ng'obwoli oodi omwesigwa, era n'engeri egiweyongera ng'otambulira omu mazima ga Kibbumba.

⁴ Era mpaawo ekikiraku okunsangaalya ng'okuwulira nti, abantu abali ooti baana bange baaba nga batambulira omu mazima ga Kibbumba.

OGaayo bamuwuuja

⁵ Dala mwinange omutake, oli mwesigwa olw'omulimo ogwokola ogw'okubbeera aboluganda omu Kurisito Yesu, n'owebabba waire nga bageni egoli.

⁶ Era abamo oku boluganda abo bakobeire eenu ekanisa bati mbu otaka ino aboluganda omu Kurisito oYesu. Kale nkusaba nti weeyongere okuwanga abantu abatyo abali omu ɳjendø, obubbeeri omu ngeri esangaalya oKibbumba.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba babba nga baaba balaabba ku Kurisito, era mpaawo kintu ekibaikirirya okusuna okuzwa eeri abantu abataakiririrya omu Kurisito oYesu.

⁸ N'olwekyo aboluganda iswe abanyere tuli n'okusuzanga n'okuliisyanga abalaabbi abo, kaisi twezye okubba abantu abakolera aamo nabo omu kusasya amazima ga Kibbumba.

ODiyotireefe n'oDementoliyo

⁹ Aale nawandiikiire ekanisa, neye oDiyotireefe olw'okubba ataka ino okubba mwekubbemberi waabwe, iye tawulisisya ebinkoba.

¹⁰ Kale Owenaliiza eeyo nalimuvunaana olw'ebikole ebyo ebyakola, ng'okututumulangaku ebyakalebule. Era ekyo kyonkani nga tiki-mumala, neye tete n'agaananga n'okugaana okwaniriza aboluganda abageni abalaabba oku Kurisito oYesu. Era tete aloberya aboluganda badi ibo abataka okwaniriza abalaabbi era n'ababbinga omu kanisa.

¹¹ Aale atyanu mwinange omutake, wena tokolanga ooti Diyotireefe, neye okolenge bisa. Iye omuntu yenayena akola ekisa, oyo abba wa Kibbumba. Era n'oyo yenayena akola ekikole ekibbikibbi abba akaali okutegeera oKibbumba.

¹² Cooka iye oDementoliyo abantu bonabona ab'ekanisa bamutumulaku bisa, era ebyakola biraga amazima ga Kibbumba. Kaisi era swena tumutumulaku bisa, aate era inywe mumaite nga iswe ebitumutumulaku ibyo bituuce.

Okuseebula

¹³ Cooka mbaire n'ebintu bingi ebinanditakire okukumanyikisya, neye tintaka okukikola mubbaliwa.

¹⁴ Wazira nsuubira okwiza eeyo mangu, era twalitumula maiso ku maiso.

¹⁵ Aale oKibbumba akuwe eidembe. Era abakaaggwabo abali eenu bakusugiirye. Osugirye abakaagwa baiswe abali eeyo moiza ku moiza.

EBBALUWA OYUDA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa egibeeta eya Yuda bagiwaire liina ly'omuwandiiki. OYuda alaga ati muganda wa Yaakobbo, omuganda wa Yesu. Ebbaluwa eenu, yagiwandiikiire baabo oKibbumba oItewaiswe abeyayetere era abaataka, era abo oYesu Kurisito abaakuuma (1:1). Kyezyeka okubba ng'ebbaluwa eenu, bagiwandiikire ooti mwanka gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito.

Ekigendererwakyé omu kuwandiikira abaikiriryá bonabona ebbaluwa eenu, niikwo okubalabula oku beegesi ab'obubbeyi ibo okutabaliibya (1:4). Ekyo akikola ng'ajulira oku byabbairewo omu Ndagaano eNkaire. Omu bbaluwa eenu, ebiseego bingi bifaanana n'ebiri omu bbaluwa ya Peetero eyokubiri n'okutwaliryamu okulabula oku beegesi b'obubbeyi (Yud 4; 2Pe 2:1) era n'okwijulira oku bamalaika n'oSodoma n'oGomola.

Engeri egibyecaanamu

1. Okwewayanjula (1:1-2).
2. Okubalabula oku beegesi b'obubbeyi (1:3-4).
3. Ebyokuboneraku omu Ndagaano eNkaire (1:5-16).
4. Abalaabbira okusigala omu kwikiriryá (1:17-23).
5. Okuwuuja oKibbumba (1:24-25).

¹ Ninze oYuda omuweererya wa Yesu Kurisito, era omuganda wa Yaakobbo. Mpandiikira inywe oKibbumba oItewaiswe abeyayetere era abaataka, era inywe oYesu Kurisito abaakuuma.

² Kale nsaba nti okusaasira n'eidembe n'okutaka ebizwa egiri oKibbumba byeyongerenge mwinywe.

Abantu abasomesya ebyobubbeyi

³ Atyanu bainange abatake, waire nabbaire njunjumiriire kubawandiikira inywe ku bulokole nze na inywe owetwasunire, neye tete mbona nga nteekwa kubawandiikira ku nsonga gendi. Iyo eyo nga niiyo ey'okubakubiriza inywe mwefudeku okulwanirira okwikiriryá okwo oKibbumba okweyawaire abatuukiriryebé abatukulye omulundi gumo lumala.

⁴ Kale mbawandiikira ebbaluwa eenu olw'okubba waliwo abantu abeegesya ebyobubbeyi ababasodookereire ni babaizamu omu kibbula kyanywe. Cooka ibo ekibonerezo kyabwe bamalire ira n'oku kitumulaku omu Biwandiike. Era abantu abo ibo tibawa oKibbumba ekitiisya, era ibo basinzirira ku kiidi ekibamaite batí oKibbumba waiswe iye w'ekisa. Kale ni bakisuucá idembe ly'okubona batí bayezya okusigala nga bakola ebyobulendi, era n'okutaikiriryá batí oYesu Kurisito niiye omufugi akira obukulu era oMusengwa waiswe yenkaní.

5 Era waire ng'ebyo byonabyona mwabimaite ira, ntaka okubee-bukirya nti oMusengwa iye oKibbumba* yanunwire abantube aBaisir-airi okuzwa omu kyalo ky'e Misiri, neye oluzwanyuma yajigirciryeye mwibo abo abagaine okumwikiririyamu.

6 Era mwebukirye ebyatuukire n'oku bamalaika badi ibo abanandi batuukirirya obuvunanyizibwa bwabwe obw'okubba omu bifo byabwe ebyo ebibabbaire babateekere okukolamu neye ni babizweramu nakimo. Ibo abo oKibbumba abakuumira mu ndikiirya nga basibe oku njegere egitiika emirembe n'emirembe, okutuua olunaku olukulu irwo olwo olw'okusaliraku emisango owerwalituuka.

7 Era omu ngeri ooti yeeyo, mwebukirye ebyatuukire n'oku bantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'eky'e Gomola, n'ebibuga ebindi ebyeruguuliriirye aawo, abeewaireyo ni bakola ebyobulendi ni batuuka n'okulya ebisiyaga. Ibo abo bakola ng'ekyokuboneraku ky'abo abagada n'ekibonerezo eky'omusyo ogutalikira.

8 Era n'abantu ababaingiremu abo nago abanyooma oKibbumba batyo niiye owebeebyta. Basinzirira oku birooto byabwe ni bakola ebyobulendi era ni bajemera ab'obwezye era ni batumula ebibono ebbibibibi oku bibbumbe eby'ekitiisya eby'omwigulu.

9 Obanga n'oMikairi omalaika omukulu oweyabbaire ng'akayaana n'oSitaani olw'omulambo gwa Musa, iye kadi oMikairi yena tiyavunaanire omu byakalebule oSitaani, wazira yakobere-bukobi ati, "OMusengwa iye oKibbumba† akuneny!"

10 Cooka ibo abeegesi b'obubbeyi abo bakolokota buli kintu kyonakyona ekibatategeera. Ibo beebyta ooti bisolo ibyo ebitaseega kale beekolera kiidi emitwe gyabwe ekigibawa, kaisi ng'ebintu ebyo niibyo ebigira ni bajigirika.

11 Wobe! Abo nga baliraba! Ekyo kityo olw'okubba ibo batambulira mu bwomi obw'ekibbikibbi ooti Kaini obuyatambuliiremu. Era bona olw'okululunkanira ebyobusuni, bakolere ekisobyo ooti Bbalamu ekiyakolere. Batyo bona bajemeire oKibbumba ooti Koola oweyakolere n'olwekyo bona balijigirika omu ngeri enanyere eyo.

12 Kale dala abeegesi b'obubbeyi abo b'akabbikabbi ino oku mbaga gyanywe awemukumbaanira ng'aboluganda, era ni bagikaisya okwaba kusani. Ibo mpaawo gubaafaaku kale ni babbeera nakimo ooti baliisyia b'entamaa badi abatafa oku kisibo neye ni babba ng'abafa ku kwikutya bida byabwe byonkani. Ibo tibagasa ooti bireri ompunga ebyatambulya neye nga tibizwamu ikendi. Era ibo bamalamu amaani ooti misaale egitabbaaku ebineneka omu kiseera ky'amakungula, era ooti giidi egifeereire nakimo era ni bagisimbuliza n'emiri.

13 Era abantu abo babulaku obukuumi ooti mayengo g'oku nyanza, kaisi batyo nakimo ng'amayengo owegazwamu eifulo erifuduuki bona ebikole byabwe ebibazwamu by'ensoni. Era endungamya yaabwe tinteererei ooti nkota egindi egitambula gityogityo egiteezya okubba endagirira y'omuntu, era ibo babategekeire kifo ky'endikiirya ey'amaani egibateekwa okubba emirembe n'emirembe.

* **1:5 1:5** Ooba, Yesu. **1:5 1:5** Kuz 12:51; Kub 14:29-30 **1:7 1:7** Nta 19:1-24 † **1:9 1:9**
Ooba, Yesu. **1:9 1:9** Ama 34:6; Dan 10:13,21; 12:1; Zak 3:2; Kub 21:7 **1:11 1:11** Nta 4:3-8;
Kub 22:1-35; 16:1-35

¹⁴ Era oku basomesya abanyere abo nago Enoka ow'ekizukulu kyomusanvu okuzwera nakimo okwAdamu, beyalagwireku owejakobere ati, "Aale mubone oMusengwa oYesu aiza n'enkumi n'enkumi gy'abamalaikabe abatukulye,

¹⁵ iye aiza okusalira buli muntu omusango. Era ayaba okugusala okusingisya bonabona abo abataty aKibumbwa, olw'ebikole ebibbibibbi byonabyona ebibakolere ebiraga okutamuwa ekitiisya. Era okusingisya abantu omusango olw'ebibono byonabyona ebibbibibbi, ibo abakola ebibbibibbi abatamuwa ekitiisya ebibamutumwireku."

¹⁶ Abantu abo nago ibo baadi abasiiba kwezuluguma era n'okunonenkererya bisobyo ku bantu. Era ibo beekolera bikole ebibbibibbi okusinzirira okumanwali g'emyoyo gyabwe. Ibo beenyumiriza ino, era bawaanawaana abantu mu kubakiina olw'okutaka kusuna biibyo ibo abananyere ebibataka.

Okulabula n'okulaabbira kwa Yuda

¹⁷ Neye inywe bainange abatake, mwebukirye ebintu abatume ba Musengwa waiswe oYesu Kurisito ebibalagwire.

¹⁸ Babakobere inywe bat, "Omu naku egy'oluzwanyuma, abantu baliiza abalijerega oMusengwa oYesu aamo n'abantube, era abo nago balikola ebikole ebibbibibbi ebyo ebibalibba beegombere okukola anambula kutya Kibumbwa."

¹⁹ Era abantu abo nago babaleetera okwawukanamu, era ibo bakolera ku nseega embiibbi egy'obuntu era ibo babula oMwoyo oMutukulye.

²⁰ Neye inywe bainange abatake, obwomi bwanywe mubukulirye mu kwikirirya kwanywe obutuukiriire eino era owemubba musaba, oMwoyo oMutukulye niiye abbe abalungamyenge.

²¹ Era mweyongerenge okubba omu kutakangana okwa okwa Kibumbwa nga wemukuumiriire oMusengwa waiswe oYesu Kurisito okubakwatira ekisa, ikyo ekyabatuuca omu bwomi obutawaawo.

²² Era abo ibo ababuuusabuusa mubakwatirenge ekisa.

²³ Kale abantu abo abandi abaikirirya enjegesya ey'obubbeyi mubabbeerenge okubairyia omu kwikirirya. Omu ngeri eyo mwabba nga muli kubanyagula kuzwa mu musyo ogutalikira. Tete n'abandi ibo abateemeire enseega embiibbi egy'obuntu bona mubakwatirenge ekisa neye nga mubekuumma. Era mucaawenge n'obwomi bwabwe obwo owebalimu owebikole ebibbibibbi.

Okusaba kw'okuwuuya oKibumbwa

²⁴ Aale atyanu mumuwujenge iye oKibumbwa ayezya okubakuumma ni mutaingira omu kibbibibbi era n'abatuuca omu kitiiisyakye nga mubulaku ekyokubanenya era nga muli n'okujaagaana okw'amaani.

²⁵ Abantu nga babita omu Yesu Kurisito oMusengwa waiswe, bawenge oKibumbwa omoiza oyo ekitiisya, iye nago oMulokoli waiswe, era ow'amaani era ow'obwezye. Era niiye eyabbairewo okuzwera nakimo ng'emigigi gy'abantu gikaali n'okubbaawo, era niiye akaali atyo n'omu mirembe ginu era eyalibbaawo emirembe n'emirembe! Amiina.

OKUBIIKULA EERI OYOKAANA Enyanjula

Ekitabo *oKubiikula* niikyo ekisembayo omu Ndagaano eMpyaka. Era niikyo ekibasembereyo okuwandiika. Omutume oYokaana niiye eyakiwandiikire omu mwanka ooti gwa 95 nga bamalire okubyala oKurisito. Omutume oYokaana era niiye eyawandiikire *aMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyawandii*kire, n'ebbaluwa eisatu: OYokaana esooka, n'oYokaana eyokubiri, n'oYokaana eyokusatu. OYokaana babbaire bamumaite bati niiye oyo "oYesu oguyabbaire ataka eino" (Yok 13:23). Yawandiikire ekitabo kinu ng'ali mu busibe oku kizinga e Patumo olwa kulaabba aMawuliro aMasa aga Kurisito (1:9). Ekitabo kinu, yawandiikiire baikirirya bonabona okutwalirya aamo eino eino ekanisa omusanvu (2:1-3:22).

Ekgendererwa kya Yokaana omu kuwandiika ekitabo kya *Kubiikula* kyabbaire kyokugumya baikirirya basigale nga b'amazima eeri oYesu Kurisito, n'okubawa osuubi olw'okubba ekiseera kya Yesu okwira kiri kumpi (1:3; 22:7). OYokaana awtala okuwandiikkwe ng'obunaabbi (1:3), era akolesya ebifaananyi bingi omu kitabo kyonakyona okusonzola ebintu ebiyaboine. Ekitabo kinu kifaanana n'ebitundu ebimo eby'eNdagaano eNkaire, eino eino Zak 6:1-8. Amakondeere omusanvu n'ebiba omusanvu byona bifaanana ino n'okawumpuli oKibbumba oguyasindikire okubonereza oMisiri (Kuz 7:1-9:35).

Ekitabo kinu kitumula ebikwata oku biseera by'enkomerero kit, oYesu yalibba muwanguli, era abo bonabona ibo abamwesiga balibbaawo emirembe n'emirembe naye.

Engeri egibyecaanamu

1. OYokaana atandiika n'okweyanjula n'okutumula ebiyaboine (1:1-20).
2. Obukwenda eeri amakanisa omusanvu (1:1-3:22).
3. Ensonzola y'obuzebbo omusanvu (4:1-8:5).
4. Ensonzola y'amakondeere omusanvu (8:6-11:19).
5. Olutalo lw'omwana omwisuka n'ogumpiri oguli n'emite omusanvu (12:1-14:20).
6. Ebikwata oku bibya omusanvu eby'obusungu bwa Kibbumba (15:1-16:18).
7. Engeri oKibbumba egyawangulamu abalabebe omwigulu (17:1-20:15).
8. Eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka ebyaliiza oku nkomerero (21:1-22:21).

Ebibono ebisooka

¹ Kunu niikwo okubiikula okuzwa egiri oYesu Kurisito, oKibbumba okuyamuware, amanyikisyé abaikirirya ba Yesu ebintu ebyatira okubbaawo. OKurisito yatumire omalaikawe okubiraga omuweereryawe oYokaana.

² Niiye alonsya byonabyona ebiyaboine. Atumula bukwenda obuzwa egiri oKibbumba era iye oYesu Kurisito obwakakasa.

³ W'enkabi omuntu oyo asomera abantu ebibono binu eby'obunaabbi, era b'enkabi abawulira eBiwandiike omu kitabo kinu, ni babikoleraku, olw'okubba ekiseera kiri kumpi okutuuka, byonabyona ebibawandiikeremu bituukirire.

Obusugirye eeri amakanisa

⁴ Nze oYokaana, mpandiikira amakanisa omusanvu* agali omu kitundu ky'Asiya. Ekisa n'eidembe bibringe mwinywe, nga bizwa egiri oKibbumba aliwo, era eyabbairewo, era aiza kubbaawo. Era ni bizwa eeri emyoyo omusanvu,[†] egibba omumaiso g'entebeye ey'obwakabaka bwa Kibbumba.

⁵ Era n'ekisa n'eidembe ebizwa egiri oYesu Kurisito omujulizi oku bikwata oku bintu oKibbumba ebiyakolere. Era omwesigwa, n'eyasookere bonabona okuzuukira, era afuga abakabaka ab'oku kyalo.

OKurisito oyo atutaka era yatutoire omu bibrribibbi byaiswe oweyafire okulwaiswe,

⁶ n'atusuca okubba obwakabaka era abakabona ba Kibbumba oIteeye. Ekitiisya n'obwezye bibbe egiri iye emirembe n'emirembe. Amiina. Era ng'olwembo owerukoba lut:

⁷ "Ngoyo aizira oku bireri.

abantu b'entumu gyonagyona balimubona,
era n'abo abamusumutire balimubona.

Abantu abatamwikiriryu bonabona oku kyalo balikubba enduulu
okululwe."

Niikyo owekyalibba. Amiina.

⁸ "Ninze Alufa era Omega," atyo oMusengwa oKibbumba oWab-wezye Bwonabwona waakoba, abbaawo, era eyabbairewo, era aiza kubbaawo.

OKurisito abonekera oYokaana

⁹ Ninze oYokaana, owoluganda agabanira aamo na inywe omu kugada, omu bwakabaka, era n'omu kuguminkiriza ebitusuna olw'okubba abantu ba Yesu. Nabbaire oku kizinga e Patumo omu busibe, olw'okukobera abantu ekibono kya Kibbumba, era n'ebifa oku Yesu.

¹⁰ Oku lunaku lwa Musengwa, oMwoyo oMutukulye n'anjikaku. Ni mpulira e nyuma wange eigono erikooka ooti kondeere,

¹¹ nga likoba liti, "Ebyobona, obiwandiike omu kitabo, kaisi okiweer-rye amakanisa omusanvu ganu: Ey'Efeeso, n'ey'e Simiruna, n'ey'e Perugamo, n'ey'e Siyatira, n'ey'e Saludi, n'ey'e Firaderufiya, era n'ey'e Lawodikiya."

¹² Awo ni ngaluka okubona atumula na nze. Owenagalukire, ni mbona ebikondo by'amataala musanvu eby'ezabbu.

¹³ Aakati w'ebikondo ebyo ni mbonawo afaananira nakimo n'oMwana wa Muntu, ng'azwaire eganduula etuukira nakimo ansi oku bigere, era nga yeessibre omu kifubba omusipi ogwa zaabbu.

* **1:4 1:4** Omusanvu, omu kitabo kinu n'omu bindi omu Bbaibbuli, gulaga bulambirira bw'ekintu. Anan bangi abakibona nga kitumula ku kanisa omu kyalo kyonakyona. † **1:4 1:4** Omusanvu, Ooba, Enkola egya Mwoyo oMutukulye egiwoireyo. **1:4 1:4** Kuz 3:14; Bil 4:5 **1:5 1:5** Isa 55:4; Zab 89:27 **1:6 1:6** Kuz 19:6; Bil 5:10 **1:7 1:7** Dan 7:13; Mat 24:30; Mak 13:26; Luk 21:27; 1Se 4:17; Zak 12:10; Yok 19:34,37 **1:8 1:8** Bil 22:13; Kuz 3:14 **1:13 1:13** Dan 7:13; 10:5

¹⁴ Omutwegwe n'enziirigye byabbaire bitukula ooti byoya bya ntaama ebyeru ooti mabbaale ga ikendi. Amaisoge nga gamoleka ooti musyo ogulunkuuma.

¹⁵ Ebigerebye nga biri ooti bbulonzi apowookeire omu musyo gw'etanuulu. Eigonolye nga liri ooti maizi amangi agawolomboga.

¹⁶ Yabbaire akwaite omu ngalo endiiro enkota musanvu. Omu munwagwe ni muzwamu empiima y'obwogi obubiri. Omumaisoge nga mwaka ooti isana oweryaka n'amaani gaalyo gonagona.

¹⁷ Owenamuboine, ni ngwa okumpi n'ebigerebye, nga ndi ooti mufu. Neye n'ankwataku n'engaloye endiiro, n'ankoba ati, "Tiwaatya, ninze eYasookere era oW'enkomererero,

¹⁸ era oMwomi. Nabbaire nfiire, neye obone atyanu ndi mwomi emirembe n'emirembe, era ndi n'obwezye oku kufa n'e Magombe."

¹⁹ Kale owandiike ebyoboine, n'ebiriwo, n'ebiaba okubbaawo oluzwanyuma.

²⁰ Amakulu g'enkota omusanvu egyoboine omu ngalo yange endiiro, n'ag'ebikondo by'amataala omusanvu ebya zaabbu, niigo ganu: Enkota omusanvu niibo abamalaika b'amakanisa omusanvu. Kaisi ebikondo omusanvu eby'amataala, niigo amakanisa omusanvu.

2

Eeri ekanisa ey'omwEfeeso

¹ Era oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Eeri omalaika ow'ekanisa ey'omwEfeeso, omuwandiikire oti:

" 'Oyo akwata enkota omusanvu omu ngalo endiiro, era atambu-lira aakati w'ebikondo by'amataala omusanvu ebya zaabbu, binu niibyo ebyakoba ati:

² Mmaite kusani ino ebikolebyo n'okwefaaukukwo, n'okuguminkirizakwo. Mmaite nga toyezya kuguminkiriza ababbibabbi. Era abo ababbaire beeyeta abatumne neye nga tibatumne, wabagezeserye n'obabona nga babbeyi.

³ Oli n'obuguminkiriza, wagumiire ebigosi ebyakutuukireku byon-abyona okulwange, nandi n'owaamu omwoyo.

⁴ "Neye era, ndi na kiinu ekinkuvunaana: Walekere okutaka okuwabbaire nakwo otoolawo.

⁵ Aale oyebukiryre egiwagwire n'ozwa omu bwomi obutuukiriire era weenenye, okole ebiwakolanga oku ntandiika. Ewatenenye, njaba kwiza egysoli, nkubonereze nga ntoolawo ekikondokyo eky'eitaala omu kifo kyakyo.

⁶ Neye kinu niikyo ekisa ekyoli nakyo: Ocaawa ebikole zena ebinaawa ebyo eby'abasengereri b'enjegesya ya Nikolaawo. Ibo abo beegesya batibebibibi eby'omubiri tibyonoona omwoyo.'

⁷ "Ali n'amati, awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa. Oyo awangula amaani ga Sitaani, nalimuwa obwezye okulya oku bineneka by'omusaale ogw'obwomi obutawaawo, oguli omu kifo ekyokwesiima ekyakoba."

Eeri ekanisa ey'omu Simiruna

⁸ Tete oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Omalaika ow'ekanisa ey'omu Simiruna omuwandiikire oti:

" 'ASooka era aSembayo, eyabbaire afire tete n'abba omwomi, binu byakoba ati:

⁹ Mmaite okugadakwo, era omu byobusuni bw'omu kyal oboneka ooti oli mudoobi, neye omu bya mwoyo nkubona ng'oli musuni. Mmaite n'ebizumi aboabee yeta aBayudaaya ebibakuzumire, neye nga tiBayudaaya, wazira basengereri ba Sitaani.

¹⁰ Tiwaaty a bigosi byonabyona ebyoyaba okubitamu. Obone, oSitaani yatira okuteeka abamo kwinywe omu mabbusu okubagezesya, era balibayiigaaniry enaku ikumi. Obbenge omwesigwa n'owekibba kyakutuuca ku kufa, nze nalikuwa obwomi ng'engule eraga obuwangilibwo.

¹¹ " 'Ali n'amawti, awulire ekyo oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa. Oyo awangula amaani ga Sitaani, okufa okwokubiri, okwa musyo ogutalikira emirembe n'emirembe, tikwalimukolaku kabbikabbi konakona.' "

Eeri ekanisa ey'omu Perugamo

¹² Tete oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Omalaika ow'ekanisa ey'omu Perugamo, omuwandiikire oti:

" 'Oyo aali n'empima egypt obwogi obubiri, binu byakoba ati:

¹³ Mmaite eglobba, niwo awali ekitebe egypt obwakabaka bwa Sitaani. Neye iwe osigaire ng'okalangukiire ku ninze. N'omu kiseera Antipa, omujulizi wange omwesigwa owebamwitiire e waanywe oSitaani egypt abba, iwe wasigaire ng'okaali onjikiririryamu.

¹⁴ " 'Neye ndiku n'ebitontono ebinkuvunaana, olw'okubba eeyo oliyo n'abasengererya okwegesya kwa naabbi ow'obubbeyi oBalamu. Eira eino yayegeserye okabaka oBbalaki okwesiitaalya aBaisirairi balye ebintu ebibawongere eeri ebifaananyi, era bakole ebyobulendi.

¹⁵ Otyo era wena oli n'abasengererya okwegesya kwa Banikolaawo.

¹⁶ Kale weeneny. Oteeneny, njaba kwiza mangu egypt, ndwanisye abantu abo n'empima egypt omu munwa gwange, niikyo ekibono kyange.

¹⁷ " 'Ali n'amawti, awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa. Oyo awangula amaani aga Sitaani, nalimuwa oku kyokulya ekibise. Era nalimuwa eibbaale eryeru, eribawandiikireku eriina eriyaaka, omuntu ogondi yenayena eryatamaite, okutoolaku oyo alisuna.' "

Eeri ekanisa ey'omu Siyatira

¹⁸ Tete oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Omalaika ow'ekanisa ey'omu Siyatira omuwandiikire oti:

" 'OMwana wa Kibbumba, aali n'amaiso agaaka ooti kulunkuuma kwa musyo, n'ebigere ebiri ooti bbulonzi ogubalambiriirye kusani, binu niibyo ebyakoba ati:

¹⁹ Mmaite ebyokola. Mmaite okutakakwo, n'okuguminkirizakwo, n'okwikiriryakwo, n'okuweereryakwo. Era mmaite ng'ebyokola atyanu bingi okukiraku ebiwakolanga omu kusokesya.

²⁰ "Neye ndi na kiinu ekinkuvunaana: Omukali oYezebbeeri eyeeyeta onaabbi wamulekere n'acaamya abasengereri bange, ng'abeegesya okwenda n'okulya ebibawongere eeri ebifaananyi.

²¹ Namuwaire eibbanga okwenenya alekewo obulendibwe, neye n'agaana.

²² Kale njaba okumuteeka oku buliri abbe omu kugada okunene aamo n'abo abayenda naye, owebateeneny ebyo ebibakola naye.

²³ Era abasengereribe nalibaita, kaisi awo amakanisa gonagona gategeere gati ninze oyo akebera ebiseego n'emyoyo. Buli moiza kwinywe nalimuwa ekimusaaniire, nga nsinzirira ku bikolebye.

²⁴ Neye inywe ab'omu Siyatira abamo abataikiriry enjegesya gya mukali oyo embiibbi, era abatamaite ebyo abandi ebibeeta ebyama eby'omunda eino ebya Sitaani, mbakoba nti tinjaba kubatiika buzito bundi.

²⁵ Wazira mukikalangule ekkyo ekimuli nakyo paka Owenaliiza.

²⁶ "Oyo awangula amaani ga Sitaani, n'akola ebindagira paka oku nkomerero, nalimuwa obwezye okufuga amawanga,

²⁷⁻²⁸ nga zena oBbaabba oweypaire. Yaligafuga n'obwezye bungi ooti muntu akubbisya omwigo gw'ekyoma; yaligaatyaga ooti yoodi ayatyaga ebibya. Era, nalimuwa onkota ow'amakeezi, ekitegeesa ekitiisy ekyo muntu omuwanguli."

²⁹ Ali namatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa."

3

Eeri ekanisa ey'omu Saludi

¹ OMalaika ow'ekanisa ey'omu Saludi omuwandiikire oti:

"Oyo aali n'emyoyo omusanvu egya Kibbumba, n'enkota omusanvu, binu byakoba. Ati, Mmaite ebyokola. Mmaite nti abantu bakumaite bati oli mwomi omu bintu bya mwoyo aate ng'oli mufu.

² Olamuuke omanye embeerayo embiibbi, okalangule ebyo ebisigairekuwo nga bikaali okufa, olw'okubba omu byokola timbonamu ekituukiriire omumaiso ga Kibbumba wange.

³ Aale oyebukirye ebintu ebikwata oku bwomi obutuukiriire ebibakwegeserye era ebiwawuliire, obikwate, weenenye. Owootalamuuke n'ofaayo kwebyo oKibbumba ebyakoba, naliiza ooti mwibbi, era tiwalimanya saawa eginialliziramu egyloli.

⁴ "Neye era, omu Saludi olimu n'abaikiriry abamo abatontono abakaali bakumiire obwomi bwabwe omu butuukiriry. Abo balitambula na nze nga bazware ebizwalo ebyeru, olw'okubba basaaniire

⁵ Atyo awangula amaani aga Sitaani, balimuzwalisya ebizwalo ebyeru, era tinalisangula erinalye omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, wazira nalirangirira nti, "Oyo wange," omu-maiso ga Bbaabba n'aga bamalaikabe.

6 “ ‘Ali n’amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa.’ ”

Eeri ekanisa ey’omu Firaderufiya

7 “OMalaika ow’ekanisa ey’omu Firaderufiya omuwandiikire oti:

“ ‘Oyo omutukulye era ow’amazima, aali n’ekifunguwo ekya Dawudi, era aigulawo ni watabbaawo kadi moiza ayezya okwigalawo, n’raigalawo ni watabbaawo kadi moiza ayezya okwigalawo, binu byakoba ati:

8 Mmaite ebyokola. Nakwigulirewo olwigi olw’okuweererya oKibbumba olutaigalikawo omuntu kadi moiza. Mmaite ng’oli n’amaani matono, neye obone weekalanguliire oku kibono kyange nandi ni waneegaanā.

9 Kale abo abasengererya oSitaani, abeeyeta aBayudaaya aate nga tiBayudaaya, neye nga babbeya-bubbeyi, nalibatuuca omu mbeera eyalibaleeta omumaisogo, ni bakotama oku mazwi omumaisogo okukuwa ekitiisya, era ni bamanya batii nkaali nkutaka.

10 Ekyo nalikikola olw’okubba wakwaite ekiragiro kyange ekikoba kiti, “Oguminkirize,” zena nalikulamya omu kiseera eky’okukugezesya ekyaba okwiza oku kyalokyonakyona, okugezesya abo abali oku kyalokyo.

11 “ ‘Njiza mangu. Kale okalangukire oku bibono ebibabeegeserye eby’okubba omu bwomi obutuukiriire, tiwaabbaawo akukaisya okusuna ekirabo eky’enguleyo ey’obuwanguli.

12 Oyo awangula amaani ga Sitaani, nalimusuuca muntu ow’ekitiisya omu bantu ba Kibbumba ogumpeererya, era tiyaligizwamu. Nalimuwa eriina eriyaaka eriraga liti muntu wa Kibbumba wange, era w’omu kibuga e Yerusaalemi ekiyaaka, ekiika nga kizwa omwigulu e wa Kibbumba ogumpeererya. Era nalimuwandiiaku eriina lyange eriyaaka okulaga nga muntu owange.

13 Oyo aali n’amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa.’ ”

Eeri ekanisa ey’omu Lawodikiya

14 “OMalaika ow’ekanisa ey’omu Lawodikiya omuwandiikire oti,

“ ‘Oyo ogubeeta “Amiina,” omujulizi omwesigwa era ow’amazima, onanzwa w’ebyo oKibbumba ebiyabbumbire, binu byakoba ati:

15 Mmaite ebyokola. Mmaite nti toli muwolondoki, aate era toli muoyo!

16 Neye olw’okubba oli awo kyotakyota; toli muwolondoki aate toli muoyo, njaba okukwandula ozwe omu munwa gwange.

17 Iwe okoba oti, “Ndi musuni, ndi n’ebintu bingi, mbulaku ekindamba.” Neye nga tomaite oti oli nkudawu asaaniire kukusaasira. Nkubona ng’oli mudoobi, era omwofu, era aali obwere.

18 Nkuwa amalabuki, onguleku ezaabbu egibalongooseire omu musyo; niibwo obusuni obw’ebintu ebizwa egiri oKibbumba, kaisi osuuke omusuni omu ngeri entuuce. Era onguleku ebizwalo ebyeru ozwale; niibwo obutuukiriry e oKibbumba obwagaba, kaisi olame ensoni egyptokutambula obwere. Onguleku n’obulezi obw’okusiiga oku maisogo, kaisi obone kusani ebintu ebifa oku bwomi.

19 “ ‘Nze bonabona abentaka mbanenya era mbagolola kaisi beeyongere okubba abasa. Kale weefudeku, weenenye.

20 Ngonu njemereire oku lwigi lw'obwomibwo nkubba okoodi. Awulira eigono eryange n'aigulawo, nze naingira omu bwomibwe, ni tulira aamo naye.

21 “ ‘Oyo awangula amaani ga Sitaani, nalimwikiriry aokutyama aamo na nze oku ntebe eyange ey'obwakabaka, nga zena Owenawangwire, ni ntyama aamo n'oBbaabba oku ntebeye ey'obwakabaka.

22 “ ‘Oyo aali n'amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa.’ ”

4

Okusinza okuli omwigulu

1 Ebyo owebyawoire, ni mbonawo olwigi olwigule omwigulu. Era omuntu atumula n'eigono erinyere lidi erinsookere okuwulira nga likooka ooti kondeere ni linkoba liti, “Oniine oize eenu nkulage ebiteekwa okwiririra kwebyo.”

2 Amangu ago oMwoyo oMutukulye n'antoola aawo, ni mbona entebe ey'obwakabaka egibateekere omwigulu, era ng'oku ntebe eyo kuliku agityaimeku.

3 Oyo eyabbaire agityaimeku, embonekaye ng'efaanana n'ojasipa n'okaaneriya, igo amabbaale agamirikiinya era ag'ebbeeyi eino. Ofudu, afaanana n'emaloodi eibbaale erinekaaneka, yammaire nga yeeruguuliriiry entebe eyo.

4 Era okweruguuliriry entebe ey'obwakabaka, wabbairewo amantebe agandi 24. Okwo abakaire 24 babbaire batyaimiku era nga bazwaire ebizwalo ebyeru, n'oku mitwe gyabwe nga kuliku engule ey'ezaabbu.

5 Omu ntebe eyo ey'obwakabaka ni muzwamu okumesya, n'amagono, n'okubbwatuka. Wabbairewo n'amataala musanvu agaaka omumaiso g'entebe eyo. Egyo niigyo emyoyo omusantu egya Kibbumba.

6 Omumaiso g'entebe eyo, wabbairewo ekiri ooti nyanza ey'endabirwamu, nga kifaanana n'eibbaale eriwaasya. Kaisi okweruguuliriry entebe eyo, ku buli lubba lwayo, nga waliyo ebibbumbe ebyomi bina, ng'omumaiso n'e nyuma waabyo biizwire amaiso.

7 Ekibbumbe ekyomi ekisooka kyabbaire kifaanana ooti mpologoma, n'ekyokubiri nga kifaanana ooti nte onumi. Ekyokusatu kyabbaire kifaanana omumaiso ooti muntu, n'ekyokuna nga kifaanana ooti nyonyi okokomi aguluka.

8 Buli kimo oku bibbumbe ebyomi ebyo ebina, nga kiri n'ebiyaya mukaaga, era ebibbumbe ebiri n'obwomi nago nga biizwire amaiso oku mubiri kwonakwona era n'omu biyaya. Era omusanta n'obwire, anambula kusirikakuumu, nga bideeba biti:

“OMutukulye, oMutukulye, oMutukulye,
oMusengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,

eyabbairewo, abbaawo, era aiza kubbaawo!"

⁹ Ebibbumbe ebyomi ebina, buli owebyawanga bityo ekitiisya oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, era omwomi, ni bimuwuja era emirembe n'emirembe ni bimwebalya.

¹⁰ Ibo abakaire 24 ni bakotama omumaiso g'oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, omwomi emirembe n'emirembe, ni bamusinza. Ni bateeka engule gyabwe omumaiso g'entebe eyo, nga webakoba bati:

¹¹ "Musengwa iye oKibbumba waiswe,

osaaniire ekitiisya n'okukuwuua, era n'okubba n'obwezye,
olw'okubba niiwe eyabbumbire byonabyona.

Wabibbumbire, era ni bibbaawo ng'owewatakire."

5

Ekitabo n'oNtaama wa Kibbumba

¹ Ni mbona omu ngalo endiiro ey'oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka ekitabo ekiringe ooti mukeeka omulinge. Ekitabo nago nga bakiwandiikiremu omunda n'oku ngulu, era nga bakimonerekuru obuzebbo musanvu.

² Awo ni mbona omalaika ow'amaani. N'alanga n'eigono eryaminkirira ati, "Naani asaaniire okumoonolola obuzebbo obusibire omuzingo ogw'ekitabo, era n'okukyanzululya?"

³ Ni watabbaawo kadi moiza omwigulu n'oku kyalo, waire ansi w'ekyalo, ayezya okwanzululya omuzingo ogw'ekitabo, waire okugulolamu.

⁴ Nze ni nkunga ino olw'okubba tiwabonekerewo asaaniire okwanzululya omuzingo ogw'ekitabo, waire okugulolamu.

⁵ Awo omoiza oku bakaire n'ankoba ati, "Tiwakunga. Obone eenu, waliwo ayezya. Niiye oyo eyawangwire abalabe ba Kibbumba, ogubeeta oMpologoma ow'ekika kya Yuda, omwizukulu wa kabaka oDawudi. Iye ayezya okumoonolola obuzebbo omusanvu, n'okwanzululya omuzingo ogw'ekitabo ekyo."

⁶ Kaisi ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba ng'aliku obumanyiciryo obulaga buti bamukomereire. Yabbaire ayemereire aakati awabbaire entebe ey'obwakabaka, ng'ebibbumbe ebyomi ebina, n'abakaire 24 bamweruguuliriirye. Era yabbaire n'amaziga musanvu, n'amaiso musanvu, nga niigyo emyoyo omusanvu egya Kibbumba, egibatumire omu byalo byonabyona.

⁷ Awo n'ayaba n'atoola omuzingo ogw'ekitabo omu ngalo endiiro ey'oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka.

⁸ Oweyagukwaite, ebibbumbe ebyomi ebina n'abakaire 24 ni bakotama omumaiso ga Ntaama oMutomuto wa Kibbumba. Buli moiza yabbaire n'otongoli n'ebibya eby'ezaabu ebiizwire obubbaani: Obwo bulaga saala egy'abatuukirirye.

⁹ Ni bembu olwembo oluyaaka nga bakoba bati:

"Osaaniire okutoola omuzingo ogw'ekitabo,
n'okumoonolola obuzebbo bwagwo.

Ekyo kityo olw'okubba bakwitire, era olw'okufaakwo,
wanunuliire oKibbumba abantu omu bika byonabyona,

n'omu ntumu gyonagyona,
 n'omu bantu bonabona, n'omu mawanga gonagona,
 10 n'obasuucca obwakabaka era abakabona ba Kibbumba waiswe,
 ab'okufuga ekyalo."

11 Awo ni nningirira era ni mpulira eigono ery'abamalaika abangi,
 enkumi n'enkumi, obukaire n'obukaire, nga beeruguuliriiryre entebe
 ey'obwakabaka n'ebibbumbe ebyomi, n'abakaire.

12 Ni batumula n'eigono eryaminkirira bati:
 ONtaama oMutomuto wa Kibbumba, iwe ogubaitire,
 osaaniire okubba n'obwezye, n'obusuni, n'amalabuki, n'amaani.
 Era osaaniire ekitiisya,
 n'okukugulumalyanga, n'okukuuuujanga!

13 "Era ni mpulira nabuli kibbumbe omwigulu n'oku kyal, n'ansi
 w'ekyalo n'omu nyanza, byona nga bikoba biti:

Oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka
 era n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba,
 tubawuuje, tubawe ekitiisya;
 tubagulumalye, era babbe n'obwezye emirembe n'emirembe!"

14 Ebibbumbe ebyomi ebina ni bikoba biti, "Amiina." N'abakaire 24
 ni bakotama ni basinza.

6

Okumoonolola obuzebbo omukaaga

1 Awo ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, ng'amoonaolola
 akamo oku buzebbo omusanvu obwasibile omuzingo. Era ni
 mpulira ekimo oku bibbumbe ebyomi ebina, nga kitumula omwigono
 eridudula ooti ikendi ni kikoba omuntu kiti, "Oize!"

2 Ni nningirira, ni mbona omuntu ng'ali n'akalaso atyaime oku
 mbalaasi ow'erangi enjeru. Ni bamuwa engule, n'ayaba ng'awangula,
 era ng'amaliriire okuwangulira nakimo abalabebe.

3 ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoloire akazebbo
 akokubiri, ni mpulira ekibbumbe ekyomi ekyokubiri nga kikoba kiti,
 "Oize!"

4 Ni wazwayo ombalaasi ogondi, nga mutukuliki ooti musyo. Oyo
 amutyaimaku ni bamuwa oguso ogunene. Yabbaire n'obwezye
 okuleeta olutalo oku kyal, n'abantu baitangane.

5 ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoloire akazebbo
 akokusatu, ni mpulira ekibbumbe ekyomi ekyokusatu nga kikoba
 omuntu kiti, "Oize!" Ni nningirira, ni mbona ombalaasi omwirugazu.
 Oyo amutyaimaku yabbaire n'emizaani omu ngaloye.

6 Ni mpulira ng'eigono eritumulira aakati w'ebibbumbe ebyomi
 egibyabbaire, nga likoba liti, "Empeera omuntu egyakolerera olunaku
 olubbeereri, egulenge kiro moiza yonkani ey'engaano era empeera
 y'olunaku olubbeereri, egulenge ekiro isatu gyonkani egy'obusye bwa
 bbaale." Tiwabebenya emisaale egy'ebineneka ebizwamu amafuta,
 n'ekirime ky'emizabbibbu egizwamu enviinyo.

⁷ ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweeyamoonoloire akazebbo akokuna, ni mpulira ekibbumbe ekyomi ekyokuna nga kikoba omuntu kiti, “Oize!”

⁸ Ni nningirira, ni mbona ombalaasi owa kinaikoke. Amutyaimku eriinalye nga niiye oKufa, era n'e Magombe ng'aiza amusenjaaku e nyuma. OKibbumba n'abawa obwezye oku kitundu ekimo ekyokuna eky'ekyalo bakiite n'empima, n'enzala, n'ebirwaire, n'ebisolo eby'omu kigona.

⁹ ONtaama oMutomuto oMutomuto wa Kibbumba oweeyamoonoloire akazebbo akokutaanu, ni mbona ansi w'ekyoto ekiboceryaku ebibawaayo eeri oKibbumba, emyoyo gy'abo abebaitire olw'okwikiriry ekibono kya Kibbumba, n'olw'okukikobera abantu.

¹⁰ Ni batumula n'eigono eryaminkirira bati, “Musengwa oMutukulye era ow'amazima, walituuca di kaisi n'osalira abantu b'oku kyalomusango okubasinga, era n'obabonereza olw'okutwita?”

¹¹ Kale buli moiza kwibo ni bamuwa eganduula enjeru okulaga obuwanguli bwabwe. Era ni babakoba okusigala nga bakuumaku akaseera katyayi kati. Nga bali n'okukuumaku paka obungi obw'abaweererya era aboluganda abanaabwe abebabbaire n'okwita nga ibwo buwoireyo, kaisi basale omusango.

¹² Awo ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, ng'amoonaolola akazebbo akomukaaga. Ni wabbaawo omusisi oku kyalow'amaani, n'eisana ni lirikira, ni liirugaza ooti kigoye ekiirugazu, n'omweri ni gutukulika ooti musaaye.

¹³ Enkota ni gizwa angulu ni gigwa oku kyalow'amaani, n'omusaale omutiini owebukunkumukira ansi ng'ompunga ow'amaani agutengeeterye.

¹⁴ Ebiri angulu omwibbangwa ni bizwawo lumo ooti muntu alinga omukeeka okugutoolawo. Nabuli lusozi, era nabuli kizinga ni bizwawo egibibbaire.

¹⁵ Abakabaka ab'oku kyalow'amaani, n'abantu ab'ekitiisya, n'abakulu ab'amaje, n'abasuni, n'ab'obwezye, n'abantu bonabona, abagalama n'ab'eidembe, ni beebisa omu mpuku n'omu njatika eg'y'omu mabbaale.

¹⁶ Ni bakoba ensozi n'amabbaale bati, “Mutugweku, mutubise, oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka tiyatubona, era mutulamye obusungu obwa Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.

¹⁷ Olw'okubba olunaku oKibbumba n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba olwokulagiraku obusungu bwabwe lutuukire, aale naani ayezya okugumira ekyo?”

7

ABaisirairi 144,000 abaliku eraama

¹ Ebyo owebyawoire, ni mbona abamalaika bana, nga beemereire omu njuyi eina eg'y'ekyalo. Babbaire bakwaite bakalangwire empunga egizwa omu njuyi eina eg'y'ekyalo, tiwaabbaawo mpunga afuwa oku kyalow'amaani, ooba oku nyanza, kadi oku musaale ogumo.

6:8 6:8 Zek 14:21 **6:12 6:12** Bil 11:13; 16:18; Isa 13:10; Yow 2:10,31; 3:15; Mat 24:29; Mak 13:24-25; Luk 21:25

6:14 6:13-14 Isa 34:4 **6:14 6:14** Bil 16:20 **6:15 6:15** Isa 2:19,21

6:16 6:16 Kos 10:8; Luk 23:30 **6:17 6:17** Yow 2:11; Mal 3:2 **7:1 7:1** Yer 49:36; Dan 7:2; Zak 6:5

² Kaisi tete ni mbona omalaika ogondi ng'aniinaniina azwa e buzwaisana, ng'akwaite ekintu ekikola eraama ya Kibbumba onanyere obwomi. N'ayeta n'eigono eryaminkirira, ng'ayeta abamalaika abana abebalagiire okukola akabbikabbi oku kyalu n'oku nyanza.

³ N'akoba ati, "Timwakola kabbikabbi oku kyalu, ooba oku nyanza, waire oku misaale, paka owetwalimala okuteeka eraama oku mpumi eg'y abaweererya aba Kibbumba waiswe okubakuuma!"

⁴ Awo ni mpulira obungi obw'abo abebateekerekereku eraama. Babbaire 144,000, abazwa mu buli kika eky'abantu ab'e Isirairi.

⁵ Ab'omu kika ekya Yuda, abebateekerekereku eraama babbaire 12,000. Ab'omu kika ekya Lubbeeni 12,000, n'ab'omu kika ekya Gaadi 12,000.

⁶ Ab'omu kika eky'Aseri 12,000, n'ab'omu kika ekya Nafutaali 12,000, n'ab'omu kika ekya Manaase 12,000.

⁷ Ab'omu kika ekya Simyoni 12,000, n'ab'omu kika ekya Leevi 12,000, n'ab'omu kika ekya Isakaali 12,000.

⁸ Ab'omu kika ekya Zabbulooni 12,000, n'ab'omu kika ekya Yusufu 12,000, n'ab'omu ekya Bbenyamini 12,000.

OGuziima oGw'abantu ab'aMaganduula aMeeru

⁹ Ebyo owebyawoire, ni nningirira, ni mbona oguziima ogw'abantu abatabalika. Bazwire mu byalo byonabyona, n'omu mawanga gonagona n'omu bika byonabyona, n'omu ntumu gyonagyona. Ni beemerera omumaiso ag'entebe ey'obwakabaka, n'omumaiso aga Ntaama oMutomuto wa Kibbumba oguyawaireyo ng'esadaaka olw'ebibbibibbi by'abantu. Abantu babbaire bazwaire amaganduula ameeru, nga basangaala era bakwaite n'ensansa egitali nkujulye.

¹⁰ Ni batumula n'eigono eryaminkirira bat:

"Okulokola kuzwa giri Kibbumba waiswe

atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, era n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba!"

¹¹ Abamalaika bonabona babbaire beemereire, nga beeruguuliriye entebe ey'obwakabaka n'abakaire badi 24 ab'ekitiisya, n'ebibbumbe ebyomi ebina. Awo ni bakotama oku mazwi omumaiso g'entebe ey'obwakabaka, okuwa oKibbumba ekitiisya ni bamusinza,

¹² nga webakoba bat:

"Amiina! Kibbumba waiswe

okuwuuya, n'ekitiisya, n'okwebalya,

era amalabuki, n'obwezye n'amaani

bibyo emirembe n'emirembe. Amiina."

¹³ Awo omoiza oku bakaire n'ambuulya ati, "Aale iwe omaite abantu abo abazwaire amaganduula ameeru waire egibazwa?"

¹⁴ Ni mmwiramu nti, "Musengwa, niiwe omaite." N'ankoba ati, "Abo niibo ababitire omu kugada okunene, era ni boozza ebizwalo byabwe eby'omu mwoyo, niikwo okusuuka abeeru olw'omusaaye ogwasusukire omu kufa okwa Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.

¹⁵ N'olwekyo,

'bali omumaiso g'entebe eya Kibbumba,
 era baweererya omusana n'obwire omu Yeekaaluye.
 Era oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka,
 yaabbanga nabo ng'abalabirira.
¹⁶ Tibaliirayo kulumwa nzala n'enyonta.
 Eisana tiryalibooaca, naabba ekyoca ekindi kyonakyona.
¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, oyo aali
 aakati w'entebe ey'obwakabaka,
 yabalabiriranga.
 Era yalibatuua oku miiga gy'amaizi ag'obwomi ni banywa ni basuna
 obwomi obutawaawo.
 Era oKibbumba yalibba atoirewo okugada kwabwe kwonakwona.'

8

Akazebbo akomusanvu

¹ ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweeyamoonoloire akazebbo
 akomusanvu, olw'okwelianika emyoyo, ni wabbaawo okusirika
 omwigulu okumala ooti kitundu ky'esaawa.

² Ni mbona abamalaika musanvu abeemerera omumaiso ga Kib-
 bumba, ni babawa amakondeere musanvu.

³ N'omalaika ogondi n'aiza, n'ayemerera omumaiso g'ekyoto oku
 boocerya esadaaka gya Kibbumba, ng'ali n'ekyoto ky'obubbaani
 eky'ezabbu. Ni bamuwa obubbaani bungi abwoce buduunye, kaisi
 abiweereyo aamo n'esaala gy'abatuukirirye bonabona oku kyoto
 ky'ezabbu ekiri omumaiso g'entebe ya Kibbumba.

⁴ Omwosi ogw'obubbaani, aamo n'esaala egy'abatuukirirye, ni
 bizwa omu kyoto omalaika ekyakwaite, ni byaba egiri oKibbumba.

⁵ Omalaika oyo n'atwala ekyoto ekyo, n'akiizulya amakala ga
 musyo, ng'agutoola oku kyoto, n'akimuma oku kyalo. Ni wabbaawo
 okubbwatuuka, n'okululuma, n'okumesya, era n'omusisi oku kyalo.

Okufuwa amakondeere

⁶ Awo abamalaika omusanvu ababbaire n'amakondeere omusanvu,
 ni bategeka okugifuwa.

⁷ Omalaika asooka n'afuwa ekondeereye, ni wabbaawo amabbaale
 agaikendi n'omusyo nga bitabulyemu n'omusaaye, ni babimuma oku
 kyalo. Ekitundu kimo kyokusatu eky'ekyalo ni kiya, n'ekitundu kimo
 kyokusatu eky'emisaale, n'eisubi lyonalyona, ni biya.

⁸ N'omalaika owokubiri n'afuwa ekondeereye. Oguntu oguli ooti
 lusozi olunene, nga gwaka omusyo, ni bagumuma omu nyanza.
 Ekitundu kimo kyokusatu eky'enyanza ni kisuuka musaaye,

⁹ n'ekitundu kimo kyokusatu eky'ebintu byonabyona ebyomi
 eby'omu nyanza ni bifia, n'ekitundu kimo kyokusatu eky'amaato aga
 buli ngeri ni gajigirika.

¹⁰ Omalaika owokusatu n'afuwa ekondeereye. Onkota omnunene
 n'azwa angulu, ng'alunkuuma ooti musyo gw'emole, n'agwa oku
 kitundu kimo kyokusatu eky'emiiga n'omu nsulo gy'amaizi.

11 Eriina ly a nkota oyo niiye ondulwe. Abantu bangi ni bafa olw'okunywa amaizi ago agasuukire amalulu.

12 Omalaika owokuna n'afuwa ekondeereye. Awo ekintu ni kikubba ekitundu kimo kyokusatu eky'eisana, n'ekimo kyokusatu ky'omweri, n'ekimo kyokusatu ky'enkota, kale ekitundu kimo kyokusatu eky'ekitangaala kyabyo ni kirikira. Kale ekitundu kimo kyokusatu eky'olunaku ni kitabba na kitangaala. Era n'omweri n'enkota ni bitayaka ekitundu kimo kyokusatu eky'obwire.

13 Owenalingiriire, ni mpulira onyonyi okokomi eyabbaire e ngulu omwibbanga ng'atumula ooti muntu n'eigono eryaminkirira ati, "Wobe! Wobe! Wobe! Ala inywe abali oku kyalo nga mwalaba olw'ekondeere abamalaika abasigaireyo abasatu egibaaba okufuwa ino!"

9

1 Awo omalaika owokutaanu n'afuwa ekondeereye. Ni mbona onkota oodi eyazwire e ngulu n'agwa ansi oku kyalo, ni bamuwa ekifunguwo ekiigula e Magombe.

2 Onkota oyo n'aigulawo e magombe. Oomwo ni muzwamu ogwosi gunene ino ooti gwa luyira. Eisana n'eibbanga ni bikwata endikiirya olwa gwosi ogwo ogwazwanga e Magombe.

3 Omu gwosi ogwo ni muzwamu enzige, ni giiza oku kyalo era ni bagiwa obwezye okubba n'osaagwa ow'amaani ooti w'oguwuuka ogwa saagwa.

4 Enzige egyo ni bagigaana okulya eisubi, ooba emisaale, kadi bimera ebindi, wazira kugadya bantu abo bonkani ababulaku eraama eya Kibbumba oku mpumi gyabwe.

5 Neye tibagiikiriirye okubaita, wazira kubagadya-bugadi okumala emyeri mitaanu. Obulumi omuntu obwawulira nga gimulumire, nga bubbuuca kwenkana n'obwa muntu ompiri ogwalumire.

6 Omu naku egyo abantu balinoonia olumbe lubaite, neye ni batalubona, balyegomba okufa, neye okufa kwalibagotaku.

7 Omu mboneka, enzige egyo gyabbaire nyigi nga bagizwalisirye ni gibba ooti mbalaasi egibategekere okwaba omu lutalo. Oku mitwe gyagyo nga kuliku ebifaanana ooti ngule egy'ezabu, n'omumaiso oomwo nga gifaanana ooti bantu.

8 Obwoya bwagyo bwabbaire bwanvu ooti nziiri egy'abakali, n'amaino gaagyo nga manene era moogi ooti ga mpologoma.

9 Ebifubba byagyo babbaire babizwalisirye ebintu ebiri ooti ngabo egy'ekyoma. Okululuma kw'ebiyaya byagyo kwabbaire ooti kw'ebigaali ebingi n'embalaasi egibikuusa, nga bizinzima okwaba omu lutalo.

10 Gyabbaire n'emikira misongolye empembi ooti gy'oguwuuka ogwasaagwa. Era emikira egyo gyabbairemu amaani ag'okulabya abantu okumala emyeri mitaanu.

11 Enzige egyo gyabbaire n'okabaka waagyo agifuga, nga niiye omalaika ow'e Magombe. Eriinalye omu Lwebbulaniya niiye Abbadoni, omu Luyonaani bat Apoliyon, amaliina ago gategeeza oyo Ajigirica.

¹² Ekyo ekyentiisya ekisooka ni kiwa, neye nga wakaali waliyo ebyentiisya ebindi bibiri ebiiza.

¹³ Awo omalaika owomukaaga n'afuwa ekondeereye. Ni mpulira eigono erizwa omu nsonda eina egy'ekyoto ekibakolere omu zaabbu, ekiri omumaiso aga Kibbumba.

¹⁴ Eigono eryo ni likoba omalaika owomukaaga, eyabbaire n'ekondeere liti, "Oteere abamalaika abana abebasibiire oku mwiga omunene Ewufulaate."

¹⁵ Awo abamalaika abana ni babateera. OKibbumba yabbaire ategekere okubateera kusaawa eyo, n'olunaku n'omweri n'omwanka, baabe baite ekitundu kimo kyokusatu eky'abantu.

¹⁶ Ni wabbaawo eyankobaire obungi obw'amaje ag'abo abatyaimo oku mbalaasi ati: Babbaire 200,000,000.

¹⁷ Era omu kumbiikulira kunu, ni mbona embalaasi n'abagityaimeku, nga bazwaire omu bifubba ebintu ebiri ooti ngabo egy'ekyoma. Ebintu ebyo ebimo byabbaire bipowooki ooti musyo, n'ebya bbululu, n'ebya namagi. Emitwe egy'embalaasi egoy gyabbaire ooti gy'empologoma, n'omu minwa gyagyo nga muzwamu omusyo, n'omwosi, n'okupalika okwa musyo.

¹⁸ Ekitundu kimo kyokusatu eky'abantu ni bafa olw'ebiita ebisatu nago binu: Omusyo, n'omwosi, n'okupalika okwa musyo, ebyazwanga omu minwa egy'embalaasi egoy.

¹⁹ Obwezye obw'embalaasi egoy bwabbaire omu minwa gyagyo era n'omu mikira gyagyo. Emikira gyagyo gyabbaireku emitwe ooti gy'empiri, era nga girumira mitwe egoy.

²⁰ Abantu abandi abasigairewo, abebataitire omu kugadya okwo, tibeenyere olw'ebyo ebibakolanga. Era tibalekerewo okusinza emizimu n'ebifaananyi eby'ezabu, n'eb'y'efeeza, n'ebya bbulonzi, n'eb'y'amabbaale, n'eb'y'emisaale, ebiteezya kubona, ooba okuwulira, waire okutambula.

²¹ Era tibeenyere obutemo bwabwe, n'obulogo bwabwe, n'obulendi bwabwe, era n'obubbibubbi bwabwe.

10

Omalaika n'omuzingo ogw'akatabo

¹ Awo ni mbona omalaika ogondi ow'amaani, ng'azwa omwigulu aika. Yabbaire azwaire kireri, aate oku mutwegwe nga kuliku omusoke; kaisi omumaisoge nga mwaka ooti isana, n'ebigerebye, nga biri ooti bikondo ebirunkuma omusyo.

² Yabbaire akwaite omu ngalo akazingo akatono, neye nga kalingulule. Natoola ekigerekye eky'oku ngalo endiiro n'ayema oku nyanza, n'eky'oku ngalo engooda n'ayema okwitakali.

³ Olwo kaisi n'akooka n'eigono eryaminkirira ooti mpologoma niiye ajuga. Oweyamatire okukooka, ni wabbaawo okududula ooti ikendi okwamwiriremu emirundi musanvu.

⁴ Okududula okw'emirundi omusanvu owekwawoire, nabbaire natira okuwandiika, neye ni mpulira eigono erizwa omwigulu nga likoba liti, "Obise ebyo okududula okw'emirundi omusanvu ebikukobere, obikuume ng'ekyama, era tiwabiwandiika."

⁵ Awo omalaika ogunaboine ng'ayemereire oku nyanza n'okwitakali, n'agolola e ngulu engaloye endiiro.

⁶ Omalaika oyo n'elayira omu liina lya Kibbumba oyo abba omwomi emirembe n'emirembe, eyabbumbire eigulu n'ebirimu byonabyona, n'ekyalo n'ebirimu byonabyona, n'enyanza n'ebirimu byonabyona. Omalaika oyo n'akoba ati, "Tiwakaali waliwo okukuumirira kwon-akwona.

⁷ Neye omu kiseera ekkyo, omalaika owomusanvu ekiyalifuwiram u ekondeereye, oKibbumba yalituukiriry ekyamaky, ng'oweyakobeire abaweereryabe abanaabbi."

⁸ Eigono lidi erinawuliire nga lizwa omwigulu, eryangaine okuwandiika okududula okw'emirundi omusanvu, tete ni njiramu okuliwulira nga linkoba liti, "Oyabe okwate omuzingo ogw'akatabo akanzululye, akali omu ngalo egya malaika ayemereire oku nyanza n'okwitakali."

⁹ Ni njaba egiri omalaika, ni mmusaba omuzingo ogw'akatabo. N'ankoba ati, "Ogukwate ogulye. Gwiza kululuwira omu kidaakyo, newankubbaire ng'omu munwagwo, gwa kunyunuulirira ooti mujenene."

¹⁰ Ni ntoola omuzingo ogw'akatabo omu ngalo egya malaika, ni ngulya. Ni gunyunuula omu munwa gwange ooti mujenene ogwa nzoki, neye Owenagumirire, ni gululuwira omu kida kyange.

¹¹ Awo omalaika n'ankoba ati, "Oteekwa okwiram u okulangirira ebintu ebyaba okutuuka oku bantu abangi, n'oku mawanga, n'oku ntumu, n'oku bakabaka."

11

Okutuma abajulizi ababiri

¹ "Ni bampa olumole oluli ooti mwigo ogubapimisya owanvu ow'ebintu. Era ni wabbaawo eyankobere ati, 'Oyabe opime eYeekaalu eya Kibbumba, n'ekyoto, era obale n'abantu abasinziramu, kaisi basune obukuumi.

² Neye oluuga oluli e nza ow'eYeekaalu eya Kibbumba oluleke, tiwalupima, olw'okubba baluwaire bantu aBatali Bayudaaya. Abo balifutyanka oYerusaalemi ekibuga ekitukulye, okumala emyeri 42.'

³ "Era nalituma abajulizi bange babiri, nga beesiba ebibenga, okulaga bati bayungubaliire ebibbibibbi by'abantu, ni mbawa obwezye bamale enaku 1,260 nga bakobera abantu ekibono kya Kibbumba."

⁴ Abajulizi abo ababiri babbaire ooti misaale emizaituuni emibiri, n'ebikondo by'amataala ebibiri, ebiri omumaiso ga Musengwa ow'ekyalo.

⁵ Owewabbaawo ataka okubakola abo akabbikabbi, omusyo guzwa omu minwa gyabwe, ni gwoca abalabe baabwe. Era kityo nabuli ataka okubakola akabbikabbi, yena bali n'okumwita.

⁶ Abo bali n'obwezye okusiba ebintu ebiri omwibbanga, oikendi n'atatoonya omu kiseera ekibalaabbiram u abantu ekibono kya Kibbumba. Era bali n'obwezye oku maizi, okugasuuca omusaaye.

Bali n'obwezye okuleeta oku kyal oebirulomo ebya buli ngeri buli lubatakiire.

⁷ Owebalimala okukobera abantu ekibono kya Kibbumba, ogusolo ogwo oguzwa e Magombe, gwalirwanisya abajulizi abo ababiri, ni gubaita.

⁸ Emirambo gya bajulizi ababiri gyalisigala omu nguudo gy'ekibuga ekine, oMusengwa waabwe omu bamukomereire oku musalabba. Eriina ly'ekibuga ekyo, eriri mu ngeri ya lugero niyiro oSodoma era oMisiri.

⁹ Abantu aba buli ngeri, n'ab'ebika byonabyona, n'ab'entumu gy-onagyona, n'abamawanga gonagona, baliringirira emirambo gyabwe okumala enaku isatu n'ekitundu, ni batagiikirirya okugiriika.

¹⁰ Abantu ab'oku kyal abataikirirya oKibbumba ibo balisangaala olw'okufa kw'abo ababiri. Balisangaala ino, era baliweereryangana ebirabo omu kwesiima, olw'okubba abanaabbi abo ababiri babbaire badambiryre ino ab'oku kyal.

¹¹ Enaku eisatu n'ekitundu owegyabitirewo, omwoyo ogwa bwomi oguzwa e wa Kibbumba, ni gubairyamu obwomi, ni bazwa egibagwire ni beemerera. Abababoine ni batya ino.

¹² Abajulizi abo ababiri ni bawulira eigono eryaminkirira erizwa omwigulu nga libakoba liti, "Mwize eenu!" Ni baniina omwigulu nga baabira mu kireri, ng'abalabe baabwe babona.

¹³ Omu kaseera akanyere ako, ni wabbaawo okutengeeta okw'ekyal okw'amaani. Ekitundu kimo ky'eikumi eky'ekibuga ni kijigirika, n'abantu 7,000 omusisi oku kyal ni gubaita. Abantu abasigairewo okutya ni kubakwata, ni bawa oKibbumba ow'omwigulu ekitiisya.

¹⁴ Ekyentiisya ekyokubiri kiwoire, neye obone, ekyentiisya ekyokusatu kyatira okutuuka!

Ekondeere eyomusanvu

¹⁵ Awo omalaika owomusanvu n'afuwa ekondeereye. Ni wabbaawo amagano omwigulu agaaminkirira, nga gakoba gati:

"Obwakabaka obw'ekyal busuukire bwa Musengwa waiswe era bwa Kurisito,

era yafuganga emirembe n'emirembe."

¹⁶ Awo abakaire 24 abatyama omumaiso aga Kibbumba, oku ntebe gyabwe egy'obwakabaka, ni bakotama oku mazwi, ni basinza oKibbumba,

¹⁷ nga webakoba bati:

"Musengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,

abbaawo era eyabbairewo,

tukwebalya olw'okubba weiriirye obwezyebwo

n'otandiika okufuga.

¹⁸ Abantu abataikirirya basunguware ino; neye n'obusungubwo bwizire.

Ekiseera kituukire okusalira abafu omusango,

n'okuwa empeera abaweereryabo abanaabbi,

n'abatuukirirye bonabona abakuwa ekitiisya

abatobato n'abakulu.

Era ekiseera kituukire okulikirya
abo abajigirica ekyalo."

¹⁹ EYekaalu eya Kibbumba ey'omwigulu ni bagiigulawo, n'esanduuku ey'endagaanoye n'eboneka omu Yeekaaluye. Ni wabbaawo okumesya, n'amagono, n'okubbwatuka, n'omusisi oku kyalo, n'ogwikendi ogunene ogw'amabbaale ni gugwa.

12

Omukali n'ogumpiri

¹ Ekyewunyo ni kiboneka omwibbanga, ni wabbaawo omukali ng'ekizwalokyе kyabbaire isana, aate ng'omweri guli ansi w'ebigerebye, era oku mutwegwe nga kuliku engule y'enkota ikumi na ibiri.

² Yabbaire kida, ng'alumwa, n'akuukulya omu bulumi obw'okubyala.

³ Ekyewunyo ekindi ekiti, ni kiboneka omwibbanga: Ni wabbaawo ogumpiri ogunene ogutukuliki, nga guli n'emite we musanvu, n'amaziga ikumi, nga ku buli mutwe kuliku engule.

⁴ Omukira gwa gumpiri ni gwuya ekitundu kimo kyokusatu eky'enkota egypt'omwigulu, ni gugidyaka oku kyalo. Ogumpiri ni gwemerera omumaiso g'omukali eyabbaire yatira okubyala, kaisi gumire omwanawewe.

⁵ Omukali n'abyala omwana mwisuka, ayaba okufuga amawanga gonagona, ng'ali n'obwezye. Neye omwanawewe ni bamutwala egiri oKibbumba, n'e giri entebeye ey'obwakabaka.

⁶ Awo omukali n'airukira omwidungu eeyo, omu kifo oKibbumba ekiyategekeire omukali oyo, egibamulabiririra okumala enaku 1,260.

⁷ Olwo ni wabbaawo olutalo omwigulu. OMikairi n'abamalaikabe ni balwanisya ogumpiri. Ogumpiri gwona ni gubalwanisya n'abamalaika baagwo.

⁸ Neye ogumpiri ni baguyinga. Igwo n'abamalaika baagwo, ni batabaikiriryा kusigala nga beeyongera okubba omwigulu.

⁹ Ogumpiri ogwo ogunene, niigwo ogwabbairewo okuzwa eira, ogubeeta oNalwita era oSitaani abbeyabbeya ebyalo byonabyona, ni bagumuma oku kyalo, aamo n'abamalaika baagwo.

¹⁰ Ni mpulira omwigulu eigono eryaminkirira, nga likoba liti:

"Atyanu oKibbumba waiswe atulokoire.

Alagire amaanige, n'obwakabakabwe, n'obwezye bwa Kurisitowe, olw'okubba oodi aloopanga abaganda baiswe,

era abaloopa omusana n'obwire

omumaiso ga Kibbumba waiswe,

bamubbingire omwigulu.

¹¹ Abaganda baiswe bamuwangwire

olw'omusaaye gwa Ntaama oMutomuto,

n'olw'ekibono kya Kibbumba

ekibalaabbira abantu,

ni bawaayo obwomi bwabwe n'okutuuka okufa

olwa kuweererya oKibbumba.

¹² Kale musangaale inywe
eigulu n'abalimu.

Neye inywe ekyalo n'enyanza,
nga mwalaba,
olw'okubba oSitaani aikire egimuli
ng'ali n'obusungu bungi,
ng'amaite ati,
ali n'akaseera katyayi kati!"

¹³ Ogumpiri owegwaboine nga bagudyakire oku kyalo, ni gulabya omukali eyabyaire omwana omwisuka.

¹⁴ Omukali ni bamuwa ebiyaya bibiri ooti bya kokomi omunene, kaisi aguluke atuuke omu kifookye omwidungu, egibalimulabirira okumala emyanka misatu n'ekitundu, ng'ogumpiri tigumutuukaku.

¹⁵ Ogumpiri ni gwandula amaizi okuzwa omu munwa gwagwo, nga mangi ooti mwiga, ni gasengererya omukali, gamumire.

¹⁶ Neye ekyalo ni kibbeera omukali, nga kyasama omunwa gwakyo, era ni kimira omwiga ogwazwire omu munwa gw'ogumpiri.

¹⁷ Ogumpiri ni gusunguwalira ino omukali, ni gwaba okulwanisya ab'omu lubyalo lwa mukali abasigairewo, abo bonabona abagondera ebiragiro bya Kibbumba ni bakalangukira kwebyo oYesu ebiyabakobere.

¹⁸ Awo ogumpiri ni gusigala nga gwemereire oku mbale mbale kw'enyanza.*

13

Ogusolo oguzwa omu nyanza

¹ Awo ni mbona ogusolo nga guzwa omu nyanza. Gwabbaire n'emite we musanvu n'amaziga ikumi, era nga guli n'engule ku buli iziga. N'oku mitwe gyagwo nga kuliku amaliina agazumirira oKibbumba.

² Ogusolo ogwo ogunaboine gwabbaire gukambwe ooti ngo, n'ebigere byagwo nga biri n'agaala agoogi ooti ga dubu, era agayezya okunyiiranyiiramu omuntu. Era omunwa gwagwo nga guli ooti gwa mpologoma. Ogumpiri ni gutoola amaani gaagwo, n'entebe ey'obwakabaka bwagwo, n'obumo oku bwezye bwagwo obungi eino ni gubiwa ogusolo ogwo.

³ Ogumo oku mitwe gy'ogusolo ogwo gwabbaire guboneka ooti bagusumutire ekiwundu ekyabbaire ky'okugwita. Neye ekiwundu ekyo omu kifo ky'okugwita, ni kiira kirama. Abataikiriry a oYesu bonabona ni basigala nga beewunya okubona ng'ogusolo ogwo gulamire.

⁴ Era abantu abataikiriry ni basinza ogumpiri ng'owebasinza oKibbumba, olw'okubba niigwo ogwabbaire guwaire ogusolo obwezye obwo. Ni basinza n'ogusolo gwona, nga bakoba bat, "Mpaawo eyenkana ogusolo ogwo amaani, era mpaawo ayezya okugulwanisya."

^{*} **12:14 12:14** Dan 7:25; 12:7 **12:18 12:18** Ogumpiri ni gusigala nga gwemereire oku mbale mbale kw'enyanza, Ooba, Ni njaba ni njemerera oku mbale mbale kw'enyanza. **13:1 13:1** Dan 7:3; Bil 17:3,7-12 **13:2 13:2** Dan 7:4-6

⁵ OKibbumba n'aleka ogusolo ogwo okutumula eby'okwepanka, era omu ngeri eyo ni gutumulyaga ebizuma oKibbumba. OKibbumba yagulekere okukolesya obwezye bwagwo okumala emyeri 42.

⁶ Kale ni gutandiika okuzumirira oKibbumba, nga gutumula obubbibubbi oku liinalye, n'oku kifookye omwabba, ni guzuma n'abo ababba omwigulu.

⁷ Era oKibbumba n'aguleka gulwanisyе abatuukiriryе n'okubagadya, era n'agwikiriryе okubba n'obwezye oku bantu bonabona, n'oku bantu b'entumu gyonagyona, n'oku mawanga gonagona.

⁸ Abantu bonabona ababbaire oku kyalo, abo amaliina gaabwe agebatawandiikire omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, okuzwera kimo owebabbumbiire ekyalo, ekitabo ekya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba oguyawaireyo ng'esadaaka, balisinza ogusolo ogwo.

⁹ Aale nabuli aali n'amatwi, awulire ekyo!

¹⁰ Oyo oKibbumba oguyategekeire ati balimutwala mu bugalama, yalyaba omu bugalama. Nabuli oKibbumba oguyategekeire ati balimwita n'empima, yalifa mpiima. Kale abatuukiriryе basaaniire okubba abagumu era abeesigwa eeri oMusengwa omu mbeera gyonagyona.

Ogusolo oguzwa omwitakali

¹¹ Tete awo ni mbona ogusolo ogundi nga gukukunuka okuzwa omwitakali. Gwabbaire n'amaziga mabiri ooti ntaama omutomoto, neye nga gutumula ooti gumpiri gudi.

¹² Ogusolo ogwo ni gukolesya obwezye bwonabwona obw'ogusolo ogwasookere, nga gwona ogwasookere ogunyere gubona. Ogusolo ogwo ni gwazya ebyalo n'ababirimu, okusinza ogusolo gudi ogwasookere ogwalamire ekiwundu ekyabbaire eky'okugwita.

¹³ Ogusolo ogwo ogwokubiri ni gukola ebyewunyo. Ni gutuuka n'okulagiranga omusyo ni guzwa omwibbanga, ni gwika oku kyalo ng'abantu bonabona babona.

¹⁴ Ni gubbeyabbeya abantu abataikiriryе oYesu, nga gukolesya ebyewunyo ebibagwikiriiryе okukolera omumaiso aga gusolo gudi ogwasookere. Era ni gubalagira babbumbe ekintu ekifaanana ooti gusolo gudi ogubasumutire empiima neye ni gutafa, bakisinze.

¹⁵ Ogusolo ogwokubiri ogwo ni bagwikiriryе n'okweyesya okufuwa omwota ogw'obwomi, omu kifaananyi eky'ogusolo ogwasookere, ekyo kibbe kyomi kitumule, era kiragire baite abo bonabona abagaana okukisinza.

¹⁶ Awo abantu bonabona, abatobato n'abakulu, n'abasuni n'abadoobi, n'ab'eidembe n'abagalama, ogusolo ni gubaazya okubateekaku eraama yaagwo oku ngalo endiiro ooba oku mpumi.

¹⁷ Buli muntu ni bamugaana okubbaaku n'ekyagula ooba ekyatunda, okutoolaku nga bamalire okumuteekaku eraama eyo, nga niiyo eriina ery'ogusolo gudi ogwasookere ooba enamba etegeeza eriina lyagwo.

¹⁸ Ekyo kyetaagisya malabuki! Kale omulabuki abalirire yeetegereze amakulu ag'enamba ey'ogusolo ogwo, olw'okubba enamba etegeeza eriina lyagwo ya bulijo. Enamba eyo eri 666.

14

Olwembo olw'abanunule

¹ Owenasetwire amaiso, ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba ng'ayemereire oku lusozi oSayuuni ekibuga Yerusaalemi oku kityaime. Yabbaire aamo n'abantu 144,000, nga n'eriinalye n'erya Itteeye bagawandiikire oku mpumi egy'abantu abo.

² Ni mpulira eigono erizwa omwigulu nga liri ooti ly'okuwolomboga okw'amaizi amangi, era nga liri ooti igono ery'okubbwatuka okw'eraadu okw'amaani. Eigono eeryo erinawuliire lyabbaire ng'ery'enyembo egy'abakubbi ab'amatongoli ng'abakubba amaton-goli gaabwe.

³ Ni bemba olwembo nga bali omumaiso ag'entebe ey'obwakabaka, n'ag'ebibbumbe ebyomi ebina, n'ag'abakaire. Olwembo olwo nga luboneka ooti luyaaka, era nga mpaawo gondi ayezya okulwega okutoolaku abo bonkani 144,000 abebanunwire okuzwa omu bufuge obwa Sitaani.

⁴ Abo bali ooti muntu etiyeyoononera omu bikole bya bulendi, ni basigala nga bakengeize. Kagira niibo abaaba n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba yonayona egayaya. Babanunwire omu bufuge obwa Sitaani, ni babaabula oku bantu abandi. Basuukire ababere eeri oKibbumba, n'eeri oNtaama oMutomuto wa Kibbumba olw'okusuna obwomi obutawaawo nga babaita omu kwikiriry oYesu.

⁵ Tibatumulangaku by'obubbeyi, era tibaabbangaku n'ekyokubanenya.

Abamalaika abasatu

⁶ Awo ni mbona omalaika ogondi ng'agulukira angulu omwibanga. Yabbaire n'aMawuliro aMasa ag'emirembe n'emirembe agebamuwaire okukobera abali oku kyalo, ab'amawanga gonagona, n'ab'ebika byonabyona, n'ab'entumu gyonagyona, n'abantu bonabona.

⁷ N'akoba n'eigono eryaminkirira ati, "Mutye oKibbumba, era mumuwe ekitiisya olw'okubba ekiseera kituukire asale omusango. Mumusinze oyo eyabbumbire eigulu, n'ekyalo, n'enyanza, n'ensulo egy'amaizi."

⁸ Omalaika owokubiri n'aiririraku ng'akoba ati, "Kigwire, kigwire, oBabbulooni ekibuga ekinene, ekyayegeserye amawanga agandi ag'oku kyalo gonagona okwenda nga basinza ebifaananyi. Ekibuga ekyo kyasiruwairye amawanga gonagona ng'omuntu omoiza owaany-wisya abainaye omwenge ni bateemeera ni bawaamu akabuntu."

⁹ Omalaika owokusatu n'airirira ku badi ababiri, n'atumula n'eigono eryaminkirira ati, "Buli muntu asinza ogusolo n'ekifaananyi kyagwo, era n'aikiriryu okumuteekaku eraama oku mpumiye ooba oku ngaloye,

¹⁰ oKibbumba yalimubonereza n'obukambwe. Yaligada ng'anywa ekikopo ekibasukiremu ondiko ow'obusungu bwa Kibbumba n'obukambwe bwonabwona. Era balimugadya n'omusyo ogwoca eino omumaiso ag'abamalaika abatukulye, n'aga Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.

11 Era omwosi ogwaliduunya okuzwa omu musyo ogubalyocerya abantu abatyo gwalibba gw'emirembe n'emirembe. Abo abasinza ogusolo n'ekifaananyi kyagwo, era nabuli moiza kwabo abali n'eraama y'erina lyagwo, tibalibbaaku n'egibawuumulira omusana n'obwire."

12 Ekyo kitegeeza kitu abatuukiriryre basaaniire okubba n'okuguminkiriza. Abantu aba Kibbumba nago niibo abakwaite ebiragiroye, ni babba n'okwikiririryre omu Yesu.

13 Awo ni mpulira eigono erizwa omwigulu, nga likoba liti, "Owandi-ike oti, okuzwa olwatyanu, b'enkabi abo abafa nga baikiriryre ba Musengwa oYesu. Dala atyo oMwoyo oMutukulye waakoba ati okutegana kwabwe kuwoire, ni bawuumula, olw'okubba ebikole byabwe ebisa tibikoma yaanu ku kyalo neye byaba nabo okutuuka omwigulu. Era buli muntu yalisuna empeera kusinzirira ku niibyo."

Okubonereza abajeemu

14 Awo ni ngangamula amaiso, ni mbona ekireri ekyeru, era oku kireri ekyo nga kutyaimku afaanana ooti Mwana wa Muntu. Yabbaire azwaire engule ey'ezaabbu oku mutwegwe, ng'akwaite n'akagoda akoogi.

15 Awo omalaika ogondi n'azwa omu Yeekaalu ng'alangirira n'eigono eryaminkirira, ng'akoba oyo atyaime oku kireri ati, "Ekiseera eky'eikesa kituukire. Aaso okolesye akagodako okese, olw'okubba ebyokukesa eby'oku kyalo byengere."

16 Awo oyo atyaime oku kireri n'awuuba akagodake oku kyalo, ebineneka eby'oku kyalo ni babikesa.

17 Ananyere awo, omalaika ogondi n'azwa omu Yeekaalu ey'omwigulu, yena ng'ali n'akagoda akoogi.

18 Era awo n'omalaika ogondi eyabaire n'obwezye oku musyo n'azwa oku kyoto oku boocerya ebintu ebibawongeire oKibbumba, n'ayeta n'eigono eryaminkirira ng'akoba oyo aali n'akagoda akoogi ati, "Okolesye akagoda akoogi, okese ebirime eby'oku kyalo, olw'okubba ebineneka byabyo byengere."

19 Awo omalaika n'awuuba akagodake oku kyalo, n'asaabula abantu ababbibabbi, n'abamuma omu kikunyiro ekinene eky'obusungu bwa Kibbumba.

20 Abantu abo ni babakunyira e nza w'ekibuga e Yerusaalemi, ekikunyiro ni kizwamu omusaaye, ni gukulumuka obuwantu bw'ekiromita ooti 300. Obungi obw'omusaaye nago, okuzwa ansi okutuuka angulu waaku, gwabbaire gwezya okugoteryamu ebigure bya mbalaasi.

15

Abamalaika n'ebirulumo omusanvu

1 Tete ni mbona ekyewunyo ekindi omwigulu, ekinene era ekyewuninkiriryra. Wabbairewo abamalaika musanvu nga baleeta ebirulumo musanvu ebisembayo, olw'okubba niibyo ebimalayo obusungu bwa Kibbumba.

2 Era ni mbona ekiri ooti nyanza ey'endabirwamu egibatabwiryemu omusyo. Ni mbona n'abo abagaine okusinza ogusolo n'ekifaananyi

kyagwo, n'okubateekaku enamba etegeeza eriina eryagwo. Babbaire beemereire oku mbale mbale okw'enyanza eyo ey'endabirwamu, nga bakwaite amatongoli oKibbumba ageyabawaire.

³ Ni bembu olwembo onaabbi oMusa, omuweererya wa Kibbumba oluyayembere, n'olwembo eeri oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, nga bakoba bat:

"Musengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,
eb yokola bikulu era byewunyisya!"

Iwe oKabaka ow'emirembe n'emirembe,
amanzirago matuuce era g'amazima.

⁴ Musengwa, naani dala atalikutya era ataliwa eriinalyo ekitiisyia!
Iwe wenkani niiwe oMutukulye.

abantu ab'amawanga gonagona baliza ni bakusinza omumaisogo,
olw'okubba ebikolebyo ebyobutuukiriryre byeraga mulwatu."

⁵ Ebyo owebyawoire, ni mbona eYeekaalu ey'omwigulu nga njigule,
eYeekaalu ng'ekola ng'eweema eya Kibbumba ekakasa eti oKibbumba
ali aawo n'abantube.

⁶ Omu Yeekaalu eyo, ni muzwamu abamalaika omusanvu ababbaire
n'ebirulumo omusanvu, nga bazwaire engoye egibeeta lineni ony-
erenyeere nga gitukula ino, era nga beesibire omu bifubba enkoba
egya zaabu.

⁷ Ekimo oku bibbumbe ebyomi ebina, ni kiwa abamalaika omusanvu
ebibya omusanvu eby'ezaabbu, ebiizwire obusungu bwa Kibbumba
onanyere obwomi emirembe n'emirembe.

⁸ EYeekaalu n'eizula omwosi oguduunya okuzwa omu kitisiyakye, n'omu maanige, nga mpaa wo ayezya okugingiramu paka
ng'ebirulumo omusanvu eby'abamalaika omusanvu biwoireyo.

16

Ebirulumo ebya Kibbumba ebisembayo

¹ Ni mpulira eigono eryaminkirira erizwa egiri oKibbumba omu
Yeekaalu ye omwigulu, nga likoba abamalaika omusanvu liti, "Mwabe
musuke oku kyalo ebibya omusanvu eby'obusungu bwa Kibbumba."

² Kale omalaika asooka n'ayaba, n'asuka oku kyalo ekibya
eky'obusungu ekiyabbaire nakyo. Amabbwa amanene era agaluma
eino ni gawkata abantu ababbaireku eraama y'ogusolo gudi n'abo
abasinza ekifaananyi kyagwo.

³ Omalaika owokubiri n'asuka omu nyanya ekibya eky'obusungu
ekiyabbaire nakyo. Enyanza n'esuuka ooti musaaye ogw'omuntu
omufu, nga gwirugazire era nga gutamire. Nabuli kintu ekyomi
kyonakyona ekibba omu nyanya ni kifa.

⁴ Omalaika owokusatu n'asuka omu miiga n'omu nsulo egypt'amaizi
ekibya eky'obusungu ekiyabbaire nakyo, ni bisuuka musaaye.

⁵ Ni mpulira omalaika alabirira amaizi ng'akoba ati:

"Iwe oli mwenkanya omu kuleetawo ebibonerezo ebyo.

Era iwe oMutukulye, obbaawo era eyabbairewo okuzwa eira
n'eira,
emisango ogisalire mu bwenkanya.

6 Olw'okubba abantu ababbibabbi basukire omusaaye
 ogw'abatuukiriry n'ogw'abanaabbibo,
 wena kyozwireku obawa omusaaye bagunywe. Ekyo dala
 kibasaaniire!"

7 Ni mpulira eigono nga lizwa egiri abo ababba oku kyoto, nga likoba
 lit:

"Niikyo ekyo Musengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,
 ekyokolere kituuce era kya bwenkanya."

8 Omalaika owokuna n'asuka okwisana ekibya eky'obusungu ekiyab-
 baire nakyo, oKibbumba n'aliragira okwoca abantu n'eibbugumu
 lyalyo ery'omusyo.

9 Eibbugumu ery'amaani ni libabula abantu, neye ni bazumirira
 oKibbumba aali n'obwezye oku bibonyoobonyo ebyo, omu kifo
 eky'okwenenya bamuwe ekitiisya.

10 Omalaika owokutaanu n'asuka oku ntebe ey'obwakabaka
 ey'ogusolo gudi ogwasookere ekibya ky'obusungu ekiyabbaire nakyo,
 obwakabaka bwagwo ni bwizula endikiirya, abantu ni beeruma
 ennimi olw'obulum.

11 Neye era, olw'obulum obubitiriri n'olw'amabbwa, ni beeyongera
 kuzumirira Kibbumba, era nandi ni beenenya ebyo ebibakolere.

12 Omalaika owomukaaga n'asuka omu mwiga omunene ogubeeta
 Ewufulaate, ekibya eky'obusungu ekiyabbaire nakyo. Amaizi gaagwo
 ni gakalira, ni gakolera amaje ag'abakabaka abazwa e buzwaisana
 enzira ey'okubitamu nga balumba.

13 Ni mbona emizimu misatu egifaanana ooti bikere, nga gizwa omu
 munwa ogw'ogumpiri, n'ogw'ogusolo, n'ogwa naabbi ow'obubbeyi.

14 Egyo niigyo emizimu egikola ebyewunyo, era egypta egiri
 abeekubbemberi ab'ebyalo byonabyona ababbibabbi, okubakumbaa-
 nia balwane olutalo oku lunaku olukulu oKibbumba oWabwezye
 Bwonabwona oluyalibonerezeraku abakola ebibbibibbi bonabona.

15 OMusengwa akoba ati, "Obone njiza ooti mwibbi. Mwegendereze
 engeri egimutambulamu, mwegumirye omu bwomi obutuukiriire
 kaisi Owenaliira timwabbaaku n'ekimufirwa. W'enkabi oyo akola
 atyo."

16 Emizimu egypto gyakumbaaniry abakabaka omu kifo ekibeeta omu
 Lwebbulaniya bat, Amagedooni.

17 Omalaika owomusanvu n'asuka ekibyakye omwibanga. Eigono
 eryaminkirira ni lizwa oku ntebe ey'obwakabaka omu Yeekaalu nga
 likoba lit, "Kiwoire!"

18 Ni wabbaawo okumesya, n'okululuma, n'okubbwatuka, n'omusisi
 ow'amaani atabbangakuuo kasookeede abantu babba oku kyal.

19 Ekibuga ekinene ni kigabukanamu ebitundu bisatu. N'ebibuga
 eby'omu byalo byonabyona ni biwumpuka ni bigwa. Atyo oKibbumba
 weyayebukiirye okubonereza abantu ab'omu kibuga ekinene ekyo,
 oBabbulooni, n'akinywisya ekikopo eky'obusungubwe.

20 Ebizinga byonabyona ni biwaawo, n'ensozi gyonagyona ni gig-
 otawo.

²¹ Oikendi ow'amabbaale amangi n'agwa, nga buli kiwumpu eky'eibbaale kizitowa ekiro ooti 40, ni gazwa omwigulu ni gagwa oku bantu. Abantu ni bazumirira oKibbumba olw'ekirulumo eky'amabbaale agaikendi, olw'okubba kyabbaire ky'entiisya ino.

17

Omalaaya okirifuma n'ogusolo

¹ Awo omoiza oku bamalaika omusanvu, ababbaire n'ebibya eby'obusungu bwa Kibbumba, n'aiza n'atumula na nze n'ankoba ati, "Oize, n'akulaga omusango ogubasaliire omalaaya okirifuma, oyo atyaimbe oku maizi amangi.

² Abakabaka ab'ekyalo abayendere n'omalaaya oyo, okwo nga niikwo okukolera aamo n'ekibuga ekyo omu kusinza ebifaananyi. Era abantu abali oku kyalo bateemeire omwenge ogw'obulendibwe."

³ Awo omu mwoyo, omalaika n'antwala omwidungu eeyo, ni mbona omukali ng'atyaimbe oku gusolo ogutukuliikiriri, nga gwizwire amalina agazumirira oKibbumba, nga guli n'emite we musanvu, n'amaziga ikumi.

⁴ Omukali oyo yabbaire azwaire ebizwalo eby'ebbeeyi ebitukulikiiriri era eby'akakobe, era ng'amirikiinya n'ezabbu n'amabbaale ag'ebbeeyi eino, n'ebinyere eby'ebbeeyi eino. Yabbaire akwaite ekikopo ekibakolere omu zaabbu nga kiizwire ebintu ebyomuliko n'ebicaafu ebyobulendibwe.

⁵ Oku mpumiye babbaire bawandiikireku eriina eriri n'amakulu amabisabise liti:

"Bbabbulooni ekibuga erikene,
omaaye ow'abamalaaya
n'ow'ebintu eby'oku kyalo ebyomuliko."

⁶ Ni mbona ng'omukali oyo asiima ino okusuka omusaaye ogw'abatuukiriryre, abo abebaitire olw'okwikiriryre oYesu. Era ni yeewaaana nga tafaayo, ng'ali ooti muntu anywire n'ateemeera omusaaye ogw'abatuukiriryre abeyaitanga.

Owenamuboine, ni newunya ino!

⁷ Omalaika n'ankoba ati, "Lwaki weewunya? Kankukobere ekyama ekifa oku mukali oyo, n'oku gusolo ogwatyaimeku, oguli n'emite we omusanvu n'amaziga eikumi.

⁸ Ogusolo ogwoboinne gwabbairewo neye atyanu gubulawo. Neye era, gvatira okuzwa e Magombe e gibagusibiire, gwabe bagujigirice. Abantu abali oku kyalo ab'amaliina agebatawandiikire omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, okuzwa ekyalo owebakibumbiire, balyewunya owebalibona ogusolo ogwo ogwabbairewo, ni guzwayo, neye nga gwaliiramu okuboneka.

⁹ "Ekyo kyetaagisya malabuki na kutegeera. Emitwe omusanvu niigyo ensozi omusanvu omukali egyatyaimeku.

¹⁰ Era giraga bakabaka omusanvu; abataanu kwibo bafiire, omoiza niiye aliku afuga atyanu, n'ogondi asembayo akaali kwiza. Oweyaliiza, yalifugira ekiseera kitono,

11 kaisi ogusolo ogwabbairewo neye ni guzwawo, ni gwira. Ogwo owegwaliira gwalibba kabaka owomunaana, waire nga bamubala ng'omoiza ku badi omusanvu. Era gwona baaba okugujigirica.

12 "Amaziga eikumi agooboine niibo abakabaka abandi ikumi abebakaali kuwa obwakabaka, okutoolaku nti ibo balibawa obwezye okufuga ng'abakabaka mu kiseera kimo n'ogusolo, era balifugira akaseera katono.

13 Abo eikumi bali n'ekigendererwa kimo, era baliwaayo obwezye bwabwe n'amaani gaabwe eeri ogusolo.

14 Eikumi abo, nga beeyimbiry'e n'ogusolo, balirwanisya oNtaama oMutomoto wa Kibbumba, neye era, yalibawangula, olw'okubba niiye oMusengwa ow'abasengwa era oKabaka ow'abakabaka. N'abasengereri aba Ntaama oMutomoto wa Kibbumba, abo abeyayetere, abeyalonderemu, era abeesigwa balibba aamo naye."

15 Kaisi omalaika n'ankoba ati, "Amaizi agooboine nga gali omalaaya egyatyaime niibyo ebiziima eby'abantu aba buli langi, n'aba buli kyalo, n'aba buli igwanga, n'aba buli lutumu.

16 Neye lumo, amaziga eikumi agooboine galleyimbya n'ogusolo, byonabyona ni birwanisya omalaaya oyo, ni bimunyagaku ebintubye byonabyona, ni bimuleka bwere. Byalirya omubirigwe, ni bimukumaku n'omusuyo.

17 Ekyo kyalibba kityo olw'okubba oKibbumba yateekere omu myoyo gyabyo okutaka okutuukirirya iye ekiyateesere. Era niikyo ekigira bakoleire aamo ni bawa ogusolo obwezye bwabwe gufuge paka ebibono ebya Kibbumba owebyalituukirira.

18 Kaisi tete omukali oguwaboine, niikyo ekibuga ekinene ekifuga abakabaka ab'ekyalo."

18

Okugwa okwa Bbabbulooni

1 Ebyo owebyawoire, ni mbona omalaika ogondi ng'aika okuzwa omwigulu, ng'ali n'obwezye bungi ino, era n'okwaka okwamubbaireku ni kumoleka ekyalo.

2 N'abbookooka n'eigono eryaminkirira ati:
"OBabbulooni ekibuga ekinene kijigirikire!"

Kisuukire ikumbaaniro ery'ebinyonyi byonabyona ebibbibibi era ebyomuliko.

Era niikyo ekisito emizimu gyonagyona omu gikumbaanira.

3 Ekyo kityo olw'okubba amawanga gonagona gateemeire omwenge ogw'obulendi bwakyo

obw'okusinza ebifaananyi.

Abakabaka ab'oku kyalo bayendere nakyo,

n'abasuubuuzi ab'oku kyalo basuniire obusuni mu kucakala kwakyo okubitiriri."

4 Tete ni mpulira eigono erindi erizwa omwigulu nga likoba liti,
"Abantu bange mbalabula, mukizwemu,

kaisi muwunuke okwingira omu bibbibibi by'abantu byakyo era n'okubatwalirya omu kugada kwakyo.

- 5 Ekyo kityo olw'okubba ebibbibibbi byakyo bituukire omwigulu,
n'oKibbumba asalirewo okubonereza okubbenga kwakyo."
- 6 Era akoba abamalaika ati:
"Musatule oBabbulooni ebintu ebibbibibbi ebiyakolere abandi.
Oku bikole eby'ekibuga ekyo, inywe musingisyewo emirundi mibiri.
Obulumi obuyatuucirye oku bainaye
mubumutuuceku yena nga mukubbisyamu emirundi mibiri.
- 7 Egikyakomerye okwegulumalya n'okwejalabya nywena gimubba
mukomye
okukigadya era n'okukikunja,
olw'okubba kyewaana nga kikoba kit:
'Ntyaime ng'okabaka, tindi namwandu
era tinalibbaaku mu kugada naire.'
- 8 N'olwekyo ebirulumo ebyalikigadya,
byalikiizira mu lunaku lumo, ni bireeta enzala, n'okuyungubala,
n'okufa.
Era ekibuga ekyo balikyoca omusyo,
olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba iye w'obwezye ak-
isingisa omusango."
- 9 Abakabaka ab'oku kyalo abayendanga nakyo ni babba aamo
nakyo omu by'amasanyu owebalibona nga bakyoca kiduunya omwosi,
balikuukulya ni bakikunga.
- 10 Balyemerera yala yala olw'okutya okugada kwakyo, ni bakoba
bati,
"Wobe! Wobe! Nga walaba iwe ekibuga ekinene!
Iwe ekibuga eky'amaani dala
bakujigircirye omu saawa moiza yonkani!"
- 11 Abasuubuuizi ab'oku kyalo bona bakikunga ni beekondamira
olw'okubba ababbaire bagula ebintu byabwe bafiire bawoirewo.
- 12 Tiwakaali waliwo agula ezaabbu n'efeeza, n'amabbaale
ag'ebbeeyi, n'ago agebeeta luulu; engoye gya lineni omusa eino,
n'entukuliki, n'egya siriki, n'ebitukuliikiriri. Era, nabuli musaale
ogw'akaloosa, nabuli kintu eky'amasyanka. Era, nabuli kintu
eky'omusaale ogw'ebbeeyi eino, n'ekya bbulonzi, n'eky'ekyoma,
n'eky'amabbaale amasa.
- 13 Era tiwakaali waliwo agula ebyakaloosa n'ebirungo ebya syodo,
n'obubbaani, n'amatfuta ag'akaloosa agebeeta miira, n'envumbo;
enviinyo, n'amatfuta; obusye obubakunjuntire okusani eino,
n'engaano; ente n'entaama, n'embalaasi n'ebigaali; abagalama
n'abantu abebanyagire omu lutalo.
- 14 Abasuubuuizi balikikoba bati:
"Ebisa byonabyona ebiwegombanga okusuna, kibuga iwe,
bikufire bityo.
Ebyobusuni byonabyona n'ebi'ekitiisya bikuwoireku,
era tokaali oirayo okubibonaku naire."
- 15 Abasuubuuizi ab'ebintu ebyo abekyagaigawairyre, balyemerera
yala yala olw'okutya okugada kwakyo, ni bakunga era ni beekon-
damira,

¹⁶ ni bakoba bati:

"Wobe! Wobe! Nga walaba iwe ekibuga ekinene,
ekyazwalanga ebizwalo ebya lineni omusa eino, era ebitukuli-
ikiriri n'ebitukuliki;
ni bakutimba okukujolija n'ezabbu,
n'amabbaale ag'ebbeeyi, n'aago agebeeta luulu!"

¹⁷ Omu saawa moiza yonkani, obusuni obwo bwonabwona buji-
girikire!"

Abavugi ab'amaato n'amameeri bonabona, n'abagatambuliram
bonabona, n'abo bonabona abasuubuulira oku nyanza balyemerera
yala yala.

¹⁸ Owebalibona omwosi gwakyo nga kiya, balyaminkirira nga
bakoba bati, "Tiwabbangawo ekibuga ekyagaagana kinu obunene!"

¹⁹ Ni beesuka enkungu omu mitwe gyabwe, ni baasyamika nga
bakuukulya era nga bawolooga, nga bakoba bati:

"Wobe! Wobe! Nga walaba iwe ekibuga ekinene,
ekyagaigawairyre abanyere amaato ag'oku nyanza!

Om u saawa moiza yonkani bakujigirciryre!"

²⁰ Ni wabbaawo eyakobere ati:

"Neye inywe omwigulu musangaale olw'okubba bakijigirciryre!

Inywe abatuukiriryre, na inywe abatum e n'abanaabbi musangaale,
olw'okubba oKibbumba akisingisiryre omusango
olw'ebyo ebikyakolere!"

²¹ Awo omalaika ow'amaani n'asetula eibbaale eriri ooti gumengo
ogunene, n'agudyaka omu nyanza ng'akoba ati:

"OBabbulooni ekibuga ekinene balikudyaka batyo ansi n'amaani
amangi,

nandi n'oirayo kubonekaku!"

²² Enyembo eg'y'abakubbi ab'amatongoli, n'eg'y'abembi,
n'eg'y'abafuwa amakondeere,
tibyaliray o kuwulikika mwiwe.

Timwalibba mukugu omu mulimo naabba gumo

eyaliiray o kuwulikika mwiwe,

waire kuvuga okw'emengo ng'eesya

eyaliiray o kuwulikika mwiwe.

²³ Ekitangaala eky'eitaala tikyaliiray o kuwulikika mwiwe.

Waire eigono ery'aleeta omukali omugole n'ery'aibaaye
tiryaliiray o kuwulikika mwiwe.

Abasuubuuzibo babbaire bakulu ino omu kyalo,

era obulogobwo bwabbeyabbeyere amawanga gonagona!

²⁴ Mwikyo omusaaye ogw'abanaabbi n'ogw'abatuukiriryre,

n'erya bonabona abebaitire oku kyalo, niimwo omu balyajiirye."

19

¹ Ebyo owebyawoire, ni mpulira omwigulu eigono eriri ooti
ly'ekiyindi ky'abantu, nga likoba liti:

"Muwuuje oKibbumba waiswe,

olw'okubba niiye alokola, era ekitiisya n'obwezye bibye!

² Ensalaye ey'emisango ntuce era ya bwenkanya.

Asalire omusango ni gusinga ekibuga ekiri ng'omalaaya okirifuma,
oyo eyatendeire abantu ab'omu kyaloo kyonakyona, okukola obwa-
malaayabwe obw'okusinza ebifaananyi.

Omalaaya oyo bamubonerezere olw'okwita abaweererya ba Kib-
bumba."

³ Era ni bakoba bati:

"Muwuuje oKibumbaba!

Ekyo kityo olw'okubba, omwosi ogukizwamu guduunya emirembe
n'emirembe!"

⁴ Abakaire 24, n'ebibbumbe ebyomi ebina, ni bakotama oku mazwi
ni basinza oKibumbaba atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, nga we-
bakoba bati:

"Amiina. Muwuuje oKibumbaba!"

Embaga y'obugole eya Ntaama wa Kibumbaba

⁵ Era eigono ni lizwa awabbaire entebe ey'obwakabaka ni likoba liti:
"Muwuuje oKibumbaba waiswe inywe nywenanywena abaweereryabe,
na inywe nywenanywena abatobato n'abakulu abamuwa ekiti-
isyaa."

⁶ Tete ni mpulira eigono eriri ng'ery'ekiyindi eky'abantu ekinene,
era eriri ng'okuwolomboga kw'amaizi amangi, kaisi tete ooti kududula
kwa ikendi okubitiriri, nga likoba liti:

"Muwuuje oKibumbaba,

olw'okubba oMusengwa iye oKibumbaba waiswe oWabwezye
Bwonabwona niiye afuga.

⁷ Tusangaale, tujaagaane, era tumuwe ekitiisya,
olw'okubba ekiseera eky'obugole obwa Ntaamawe kituukire,
era omugolewe yeetegekeire obugole.

⁸ Omugole wa Ntaama oMutomuto bamwikiriiryre okuzwala ebizwalo
ebya lineni omusa eino,
era ebimirikiinya."

Omugole oyo niibo abatuukiriryre, n'ebizwalo ebya lineni omusa eino
ibyo niibyo ebikole byabwe ebyobutuukiriryre.

⁹ Omalaika n'ankoba ati, "Owandiike oti, 'B'enkabi abo abebayetere
oku mbaga ey'obugole eya Ntaama oMutomuto wa Kibumbaba.' "
Era n'ankoba ati, "Ebyo ebibono niibyo ebinanyerenyere oKibumbaba
ebiyatumwire."

¹⁰ Awo ni ngwa oku mazwi okumpi n'ebigerebye okumusinza. Neye
obone, n'ankoba ati, "Bbe, oleke! Ekyo tiwakikola! Osinze Kibumbaba.
Nze ndi muweererya-buweererya ooti niiwe n'aboluganda abakaali
bakalangukiire oku mazima oYesu ageyatumanikisiry. Era ago niigo
agawa abanaabbi ebibatumula."

Atyaime oku mbalaasi ow'erangi enjeru

¹¹ Ni mbona eigulu nga libiukukire, ni mbona ombalaasi ow'erangi
enjeru. Amutyaimku nga bamweta bati Mwesigwa era w'aMazima.
Asala emisango era alwana entalo n'obwenkanya.

12 Amaisoge gabbaire ooti ndimi gya musyo, era ng'aliku engule nyingi oku mutwegwe. Bamuwandiikireku eriina, nga mpaawo omuntu kadi moiza amaita amakulu gaalyo okutoolaku iye onyere yenkani.

13 Yabbaire azwaire eganduula egibainikire omu musaaye, era ng'eriinalye niiye oKibono kya Kibumba.

14 Awo ab'amaje ag'omwigulu ni bamusengererya, nga batyaime oku mbalaasi enjeru era nga bazwaire ebizwalo ebya lineni omusa eino era ebyeru.

15 Omu munwagwe ni muzwamu empiima ekyogi eky'okuwangula amawanga. Yaligafuga n'obwezye bungi ooti muntu akubisia omwigo ogw'ekyoma, n'afutyanka ekikunyiro eky'omwenge ogw'obusungu obungi obwa Kibumba oWabwezye Bwonabwona.

16 Oku ganduulaye n'oku kisambikye, ali n'eriina eribawandiikireku bati:

OKABAKA W'ABAKABAKA,

ERA OMUSENGWA W'ABASENGWA.

17 Awo ni mbona omalaika ng'ayemereire okwisana. N'abbookooka n'eigono eryaminkirira ng'akoba enyonyi gyonyagyna egigulukira omwibbanga ati, "Mwize mukumbaane oku mbaga enene oKibumba eyakolere.

18 Mwize mulye emirambo gy'abakabaka, n'egy'abakulu b'amaje, n'egy'abaisukale, n'egy'embalaasi, n'egy'abagityaimku, n'egy'abantu bonabona abagalama n'ab'eidembe, abakulu n'abatobato!"

19 Awo ni mbona ogusolo, n'abakabaka b'oku kyalu n'amaje gaabwe nga bakumbaine okulwanisa oyo atyaime oku mbalaasi n'amajeege.

20 Neye ogusolo ni baguwamba aamo n'onaabbi ow'obubbeyi, oodi eyakolere ebyewunyo okulwagwo. Ebyewunyo ebyo, niibyo ebiyabbeyabbeyerangaku abantu okubateekaku eraama ey'ogusolo, kaisi basinze ekifaananyi kyagwo. Ogu solo ogwo, n'onaabbi ow'obubbeyi bonabona ni babadyaka omu nyanya ey'omusyo ogududumuka.

21 Badi abasigaire, ni babaita n'empima ekyazwire omu munwa gw'oyo atyaime oku mbalaasi. Enyonyi gyonyagyna, ni giikuta emirambo gyabwe.

20

Emyanka 1,000 egya kufuga kwa Kurisito

1 Awo ni mbona omalaika ng'aika okuzwa omwigulu, ng'akwaite ekifunguwo eky'e Magombe, n'olujegere olunene.

2 N'akwata ogumpiri ogwo ogw'eira, niiye oMukemi era oSitaani, n'agusiba okumala emyanka 1,000.

3 N'agudyaka e Magombe, n'aigalawo. N'ateekaku n'ekoofulo, kaisi gukaye okwiramu okubbeyanga amawanga, paka emyanka 1,000 owegyaliwaaku. Egyo owegyaliwaaku, bali guteera okumala akaseera katono kati.

4 Awo ni mbona amantebe ag'obwakabaka, ng'abagityaimku babawaire obwezye okusala emisango. Era ni mbona emyoyo eg'yabo

abebatemereku emitwe nga babalanga okukalangukira oku Yesu, n'oku kibono ekya Kibbumba. Niibo abo abatasinzire ogusolo, ooba ekifaananyi kyagwo, era abataikiriye okubateekaku eraama yaagwo oku mpumi gyabwe, n'oku ngalo gyabwe. Abantu abo bairiremu okubba aboomi, ni bafugira aamo n'oKurisito emyanka 1,000.

⁵ Abafu abandi ibo tibairiremu kubba boomi paka emyanka egyo 1,000 owegyawoireku. Okwo niikwo okuzuukira okusooka.

⁶ B'enkabi era batukulye abo abalizuukira omu kuzuukira okwo okusooka. Abo okufa okwokubiri kubabulaku bwezye, wazira balibba bakabona ba Kibbumba era ba Kurisito, era balifugira aamo naye emyanka 1,000.

Okuwangula oSitaani

⁷ Emyanka egyo 1,000 owegyaliwaaku, oSitaani balimuteera okuzwa omwikomeralye.

⁸ Era yalyaba okubbeyabbeya amawanga ag'abantu abajeemu agali wonawona oku kyalo, niigo onaabbi Ezekeeri ageyayetere ati, oGoogi n'oMagogi. OSitaani yalikumbaania abantu baago nga bangi ooti musenye gw'enyanya, okulwanisya abantu ba Kibbumba.

⁹ Balitambula ekyalo kyonakyona, ni bazingiza ekigo eky'abantu ba Kibbumba, n'ekibuga oKibbumba ekyataka eino oYerusaalemi. Neye omusyo gwaliika nga guzwa omwigulu, ni gubooca.

¹⁰ N'oSitaani eyabasendasendere, balimudyaka omu nyanza ey'omusyo, ogududumuka, egibadyakiremu ogusolo n'onaabbi ow'obubbeyi, niimwo omu babagadiryanga obwire n'omusana, emirembe n'emirembe.

Okusala omusango ogusembayo

¹¹ Awo ni mbona entebe ey'obwakabaka enene era enjeru, ni mbona n'oyo agityaimeku. Era olw'entiisya y'oyo atyama oku ntebe, ekyalo n'eigulu ni bizwa omumaisoge, ni bijigirika biwaawo.

¹² Ni mbona abafu bonabona, abakulu n'abatobato, neye atyanu nga tete boomi, beemereire omumaiso ag'entebe eyo ey'obwakabaka. Ebitabo ebitali bimo ni babiiikula. N'ekitabo ekindi ni bakiiikula, ekibeeta bati kitabo eky'obwomi, ekirimu amaliina ag'abantu oKibbumba abeyaware obwomi obutawaawo. Abafu ni babasalira omusango kusinzirira ku bibakolere, ng'owebabiwandiikire omu bitabo.

¹³ Enyanza n'ereeeta abo abagifeereiremu. Okufa n'e Magombe byona ni bireeta abafu abebiri nabo. Bonabona ni babasalira omusango, ng'ebikole byabwe owebyabbaire.

¹⁴ Awo okufa n'e Magombe ni babidyaka omu nyanza ey'omusyo. Enyanza eyo niikwo okufa okwokubiri.

¹⁵ Kale buli muntu ogubayajiye ng'eriinalye tibaliwandiikire omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, bamudyakire mu nyanza ey'omusyo.

21

Eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka

¹ Awo ni mbona eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka. Ebintu eby'omwibbaanga ebyasookere n'ekyalo ekyasookere ibyo byabbaire biwoirewo, era n'enyanza nga tekaali eriwo.

² Ni mbona eKibuga eKitukulye, oYerusaalemi omuyaaka, ng'aika okuzwa omwigulu e wa Kibbumba, nga bamutegekere ooti mugole ogubawomeirye oibaaye.

³ Ni mpulira eigono eryaminkirira nga litumulira awali entebe ey'obwakabaka, nga likoba liti, "Obone, atyanu obutyami bwa Kibbumba buli mu bantu, era yaabbanga nabo. Baabbanga bantube, era oKibbumba onyere yaabbanga nabo, nga niiye oKibbumba waabwe."

⁴ Era yalibaaliirya n'amalawo obutaki bwonabwona obwabatuukireku. Era walibba nga tiwakaali waliwo okufa, nga tiwakaali waliwo okuyungubala, ooba okukunga, waire obulumi, olw'okubba olwo eby'eira byalibba biwoirewo."

⁵ Awo oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka n'ankoba ati, "Atyanu buli kintu nkiirya buyaaka." Era n'ankoba ati, "Owandiike ebibono binu ebinjaba okukukoba olw'okubba bituuce, era mazima."

⁶ N'ankoba ati, "Ebintu binu byonabyona atyanu mbikakasa! Ninze Alufa era Omega, oyo eNtandiika era eNkomerero ey'ebintu byonabyona. Buli aali n'enyonta nalimugabira amaizi ag'obwomi obutawaawo n'anywa."

⁷ Oyo awangula amaanagi Sitaani nalimuwa ebyo byonabyona era naabbanga Kibbumbawe, era yena yaabbanga mwana wange.

⁸ Neye abo abati, n'abataikirirya, n'ababebenyekere, n'abaiti, n'abalendi, n'abalogo, n'abasinza ebifaananyi, n'ababbeyi bonabona, omugabo gwabwe gwalibba mu nyanza ey'omusyo ogududumuka, okwo nga niikwo okufa okwokubiri."

OYerusaalemi omuyaaka

⁹ Awo omoiza oku bamalaika omusanvu ababbaire n'ebibya ebi-izwire ebirulomo omusanvu ebisembayo, n'aiza n'atumula na nze, n'ankoba ati, "Oize twabe nkulage omugole, omuka Ntaama oMutomuto wa Kibbumba."

¹⁰ Awo oMwoyo oMutukulye oweyeeyongeire okundaga, omalaika n'antwala oku lusozi olunene era oluwanvu, n'andagisyia oYerusaalemi ekibuga ekya Kibbumba ekitukulye, nga kiika okuzwa omwigulu e wa Kibbumba.

¹¹ OKibbumba yakiware okumirikiinya ooti ibbaale ojasipa, eibbaale ery'ebbeeyi eino era eriwaasya.

¹² Okweruguulirirya ekibuga ekyo kwabbaireku ekitempe ekiwanvu, nga kiriku emiryango ikumi na mibiri, egiriku abamalaika ikumi na babiri, era nga bagiwandiikireku amaliina ag'ebika eikumi na bibiri eby'aBaisirairi.

¹³ Olubba olw'e buzwaisana waakyo kyabbaireku emiryango misatu, n'oku lubba olw'e mambuka emiryango misatu, n'oku lubba olw'e maserengeta emiryango misatu, n'olw'e bugwaisana emiryango misatu.

¹⁴ Ekitempe ekyeruguuliriiryre ekibuga kyabbaire n'emisingi ikumi na mibiri, nga giriku amaliina ag'abatume aba Ntaama oMutomuto wa Kibbumba eikumi na babiri.

¹⁵ Omalaika eyatumwire na nze yabbaire n'omwigo ogw'ezabbi nga gwa kupima kibuga, n'emiryango gyakyo, n'ekitempe kyakyo ekikyeruguuliriiryre.

¹⁶ Emba egy'ekibuga ekyo eina gyabbaire gyagaagana, ng'obuwantu bwakyo bwagaagana n'obugalamu bwakyo. Awo omalaika n'apima ekibuga ekyo n'omwigogwe, ni kyerya ekiromita ooti 2,400, obuwantu n'obugalamu n'obugungumali bwakyo nga bwagaagana.

¹⁷ Era n'apima n'ekitempe kyakyo ekikyeruguuliriiryre, ni kyerya emita ooti 60 obugungumali. Ekipimo abantu ekibakolesya, omalaika niikyo ekiyapimisirye.

¹⁸ Ekitempe ekyo ekyeruguuliriiryre ekibuga babbare bakyombekere n'amabbaale ag'ebbeeyi eino aga jasipa. Ikyo ekibuga nga ky'ezabbi enongoole era ewaasya ooti kirawuli.

¹⁹ Emisingi egy'ekitempe ekyeruguuliriiryre ekibuga gyabbaire bagijolijirye n'amabbaale ag'ebbeeyi eino aga buli ngeri. Omusingi ogusooka bagujolijirye n'amabbaale aga jasipa, ogwokubiri n'aga safiro, ogwokusatu n'aga kalukedoni, ogwokuna n'ag'emaloodi,

²⁰ ogwokutaanu n'aga saludonikiisi, ogwomukaaga n'aga kaneriya, ogwomusanvu n'aga kulusolaiti, ogwomunaana n'aga berulo, ogwomwenda n'aga topazi, ogweikumi n'aga kulusopaleesi, ogweikumi nagumo n'aga jasinsi, ogweikumi na mibiri n'ag'amesisiiti.

²¹ Kaisi emiryango eikumi na mibiri, gyabbaire gy'amabbaale agandi ag'ebbeeyi eino aga luulu ikumi na ibiri, nga buli mulyango bagukolere mwibbaale limo erya luulu. Engudo egy'ekibuga ekyo gyabbaire gy'ezabbi enongoole era ewaasya ooti kirawuli.

²² Omu kibuga ekyo tinaboinemu Yeekaalu, olw'okubba oMusengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona era n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, ibo niibo eYeekaalu mwikyo.

²³ Era ekibuga ekyo tikyetaaga isana ooba omweri okukimoleka, olw'okubba ekitiisyaa kya Kibbumba niikyo ekikimolekera, era oNtaama oMutomuto wa Kibbumba niiye eitaala lyakyo.

²⁴ Abantu ab'omu kyaloo kyonakyona batambuliranga mu kitangaala kyakyo, n'abakabaka ab'oku kyaloo baliiza mwikyo ni bawa oKibbumba ekitiisyaa.

²⁵ Olunaku lwonalwona, emiryango gyakyo tibagiigalenge naire, olw'okubba eeyo tiwalibbaayo bwire kwirugala.

²⁶ Abantu ab'amawanga gonagona, baliiza mwikyo okuuuua n'okuwa oKibbumba ekitiisyaa.

²⁷ Neye timwalingiramu kintu kadi kimo ekitali kitukulye, ooba omuntu kadi moiza akola eby'ensoni ooba abbeya. Abo bonkani abebawandiikire omu kitabo eky'abali n'obwomi obutawaawo ekyo Ntaama oMutomuto wa Kibbumba, niibo abalingira omu kibuga ekyo.

22

¹ Awo omalaika n'andagisyaa omwiga ogw'amaizi ag'obwomi

obutawaawo, ogumirikiinya ooti ndabirwamu, oguzwa oku ntebe eya Kibbumba ey'obwakabaka era eya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba,

² ni gukulumukira aakati omu guguudo ogunene ogw'ekibuga ekyo. Oku lubba n'olubba olw'omwiga ogwo kwabbaireku omusaale ogw'obwomi obutawaawo, ogwama ebineneka emirundi ikumi na mibiri omu mwanka, nga gwama nabuli mweri; ebikoola byagwo nga bya kulamya mawanga gonagona.

³ Eeyo tiwalibbaayo tete kintu oKibbumba ekiyaliraama. Entebe eya Kibbumba ey'obwakabaka era eya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba yaabbanga mu kibuga oomwo, era abaweererya aba Kibbumba bamusinziranga niimwo.

⁴ Bamubonanga maiso ku maiso, era yaliwandiika eriinalye oku mpumi gyabwe okulaga ati babe.

⁵ Obwire tibwalirayo kwirugala, era tibalyetaaganga kitangaala ky'eitaala, waire eky'eisana, olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba niiye eyaabbanga ekitangaala kyabwe. Era, abaweereryabe bafuganga emirembe n'emirembe.

OYesu aira mangu

⁶ Awo omalaika n'ankoba ati, "Ebibono ebyo ebinkulagire bituuce nakimo, era by'amazima. Era, oMusengwa iye oKibbumba aawa abanaabbi oMwoyowe, niiye eyatumire omalaikawe okulaga abaweereryabe ebyo ebiri n'okubbaawo amangu."

⁷ Era oYesu akoba abantube bonabona ati, "Muwulire, njiza mangu. W'enkabi oyo akwata ebibono eby'obunaabbi ebiri omu kitabo kinu."

⁸ Nze oYokaana ninze eyawuliire era ni mbona ebintu ebyo. Era Owenamalire okubiwlira n'okubibona, ni nkoma amazwi okumpi n'ebigere ebya malaika eyabindagire nga ntaka okumusinza.

⁹ Neye n'ankoba ati, "Oleke! Ekyo tiwakikola! Nze ndi muweererya nga iwe n'abagandabo abanaabbi era n'abo abakwaite ebibono ebiri omu kitabo kinu. N'olwekyo osinze Kibbumba."

¹⁰ Era omalaika n'ankoba ekindi ati, "Ebibono eby'obunaabbi ebiri omu kitabo kinu, tiwabikuumira mu kyama olw'okubba ekiseera kiri kumpi okutuuka bibbeewo.

¹¹ Neye nga bikaali kubbaawo, akola ebbibbibbi oweyeeyongera okukola ebbibbibbi kiri gyali, neye amanye ati oKibbumba yalmubonereza. N'omugwagwa oweyasigala ng'akaali mugwagwa, kiri gyali, neye amanye ati oKibbumba yalmubonereza. Oyo akola ebyobutuukiriry yeegumya okukola ebyobutuukiriry, n'omutukulye asigale nga mutukulye."

¹² OYesu akoba buli muntu ati, "Obone, njiza mangu. Naliiza n'empeera okuwa buli moiza, nga nsinzirira ku biibyo ebiyakolere.

¹³ Ninze Alufa era Omega, oyo eNtandiika era eNkomerero ey'ebintu byonabyona."

¹⁴ B'enkabi abo abooza ebizwalo byabwe eby'omu mwoyo ni bitukula, niikwo okusuuka abatukulye olw'omusaaye ogwasusukire omu kufa kwa Ntaama oMutomuto wa Kibbumba. Ekyo kibawa okubaikiriry okwingira omu kibuga ekyo nga babita mu miryango,

era basunire eidembe ery'okulya oku bineneka eby'omusaale ogw'obwomi obutawaawo.

¹⁵ Neye abo ababebenyeki, n'abalogo, n'abalendi, n'abaiti, n'abasinza ebifaananyi, n'abo bonabona abataka era abakola ebyobubbeyi balisigala nza eeri embwa.

¹⁶ "Nze oYesu ninze ntumire omalaika wange okubakobera ebintu ebyo inywe abali omu makansisa. Ninze ekikolokolo ekya Dawudi aate era ninze omwizukuluwe abanaabbi ogubatumwireku. Ninze onkota ayaka eino ekibbambya."

¹⁷ OMwoyo oMutukulye era n'abaikirirya aba Yesu, abo nga niibo oMugolewe, bakoba batì, "Oize, Musengwa waiswe oYesu." Kale buli awulira ebibono ebiri omu kitabo kinu akobe ati, "Oize, Musengwa waiswe oYesu." Nabuli muntu enyonta ey'omu mwoyo ogweruma aize, era buli ataka amaizi ag'obwomi, aikirirye okugasuna anambula kusasula.

Ebisembayo

¹⁸ Ndabula buli awulira ebibono eby'obunaabbi ebiri omu kitabo kinu nti, eyalibyongereryaku, oKibbumba yalinwongereryaku okugada okubawandiikire omu kitabo kinu.

¹⁹ Era nabuli eyalikendeeryaku oku bibono eby'obunaabbi ebiri omu kitabo kinu, oKibbumba yalinmutoolaku omugabogwe ogw'ebineneka eby'omusaale ogw'obwomi obutawaawo, n'ogw'omu kibuga ekitukulye, ebibatumulaku omu kitabo kinu.

²⁰ Oyo akakasa ebyo akoba ati, "Niikyo ekkyo, njiza mangu." Amiina. Oize Musengwa waiswe oYesu.

²¹ OMusengwa waiswe oYesu akwatire ekisa abatuukirirye bonabona. Amiina.

EKITABO KY' EZABBULI Enyanjula

Ekitabo ky'eZabbuli niikyo ekitabo ky'enyembo era eky'esaala omu Bbaibbuli. Enyembo ginu n'esaala ginu abantu ab'enjawulo egibayiire okumala ekiseera ekiwanvu, bagikumbaaniryre era aBaisirairi ni bagikolesyanga omu kusinza kwabwe, n'oluzwanyuma egyo egibakumbaaniryre ni bagibalira omu Biwandiike eBitukulye.

Enyembo ginu bagiwandiikire ng'engero, era gy'engeri nyangi nga mulimu enyembo eg'yokuwuua n'okusinza oKibbumba. Mulimu eg'yokusaba oKibbumba okubbeera, n'okukuma, n'okununula abantube. Mulimu n'enyembo eg'yokwebalya oKibbumba olw'ebisa n'enkabi ebyatuwa, n'egy'okumusaba okubonereza abalabe. Esaala ginu mulimu eg'yomuntu ekinamoiza, tete n'egy'eigwanga okutwalirya aamo. Egimo giraga ebyetaago n'ebiseego omuntu ebyabba nabyo oku mwoyo okububwe, n'egindi gitoolayo ebyetaago n'ebiseego byabantu ba Kibbumba bonabona okutwalirya aamo.

EZabbuli ginu n'oYesu yena onyere yagikoleserye, n'abawandiiki b'eNdagaano eMpyaka ni bagijulira. Ekitabo ky'eZabbuli kyasuukire kitabo eky'ebbeeyi omu kusinza kw'ekibbula ky'abasengereri ba Kurisito, okuzwera nakimo oku ntandiika.

Ebiri omu kitabo kinu omu bumpi

Ekitabo 1: Zabbuli (1-41).

Ekitabo 2: Zabbuli (42-72).

Ekitabo 3: Zabbuli (73-89).

Ekitabo 4: Zabbuli (90-106).

Ekitabo 5: Zabbuli (107-150).

EKITABO EKISOOKA

1

(Zab 1-41)

Eisangaalo ery'amazima

¹ W'enkabi iye oyo atakolera

oku malabuki g'ababbibabbi

waire okukwata enzira y'abakola ebikole ebibbibibbi,

waire kukolagana n'abo abanyooma oMusengwa.

² Wazira ekimusangaalya kugondera mateeka ga Musengwa.

Era afumintiriza ku mateeka ago omusana n'obwire.

³ Omuntu oyo ali ooti musaale ogubakomere okumpi n'omwala gw'amaizi,

ogubala ebineneka byagwo omu kiseera kyabyo,

era ogutawotoka amakoola.

Omuntu oyo nabuli ekyakola kibitamu.

⁴ Neye ababbibabbi tibabba batyo,

wazira babba ooti bisusungu

ompunga ebyafuwa ni biduumuuka.

⁵ N'olwekyo ababbibabbi oMusengwa yalibasingisya omusango,

era abakola ebikole ebibbibibbi abo tiyalibabalira oku kibbula
ky'abatuukiriry.

- 6 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa alungamya era akuum
abatuukiriry,
neye enzira ababbibabbi egibasengererya ebalungamya mu kuji-
girika.

2

Okabaka oKibbumba oguyasukireku amafuta

- 1 Lwaki abanamawanga beediima,
era lwaki abantu basala enkwe eginambulamu?
2 Abafugi b'oku kyalo beetegeka,
era abeekubbemberi bateesera aamo
okulwanisa oMusengwa
era okulwanisa oyo oguyasukireku amafuta.
3 Era bakoba bat, "Oleke twetaisulye eifuge lyabwe,
titwabaikiriry okutufuga."
4 Neye Iye oyo atyaima oku ntebeye ey'obwakabaka omwigulu abasek-
erera,
oMusengwa oyo abanyooma.
5 Awo ng'asunguware n'abakaawuuukira,
era omu bulwabwe n'abakanga, era n'akoba ati,
6 "Nteekere okabaka wange,
oku lusozi lwange olutukulye oSayuuni."
7 Okabaka n'alangirira ekiragiro kya Musengwa ati,
OMusengwa yankobere ati, 'Oli mwana wange,
olwatyanu nnangirira nti ndi iteewo.
8 Onsabe, n'akuwa amawanga ni gabba busikabwo
n'ekyalo kyonakyona ni kibba matwalego.
9 Walibavuniankira nakimo n'omwigo gw'ekyoma,
walibasusungula ni babba ooti kibya ekibasusungwire.' "
10 Kale atyanu bakabaka inywe, mwiremu amalabuki,
inywe abafugi b'oku kyalo mulabuke.
11 Muweererye oMusengwa nga mumuwa ekitiisya.
Era mujaagaane neye nga mwewombeeka.
12 Mukotamye emitwe omumaiso g'omwanawwe okumuwa ekitiisya,
nga bbe,
yasunguwala n'abajigirica mangu.
Ekyo kityo olw'okubba obulwabwe tibilwa okusetuka.
Neye b'enkabi abo bonabona abairukira egiali okubakuum.

3

EZabbuli ya Dawudi oweyairukire omutaanewe Abbusalomu.

Esaala y'amakeezi

- 1 Oo Musengwa, nga ndi n'abalabe bang!

Era bangi abansetukiraku okundwanisya.

² Bangi abantumulaku bati,
“OKibbumba tiyamununule.”

³ Neye iwe Musengwa, niiwe engabo enkuuma.

Niiwe ompa obuwanguli, era niiwe onjiryamu amaani.

⁴ Nkungirira niiwe Musengwa okumbeera,
era onjiramu ng'osinzirira oku lusozirwo olutukulye.

⁵ Nnambaala ni ngona era ni ndamuka,
olw'okubba oMusengwa ankuuma.

⁶ Tintya enkumi n'enkumi egy'abalabe
abeneeruguuliriryre okunnumba.

⁷ Oo Musengwa, osetuke,
Kibbumba wange, onnunule!

Okubbe abalabe bange bonabona oku masaya
obamulungulemu amaino.

⁸ Musengwa, niiwe onnunula eeri abalabe,
era niiwe owa abantubo enkabi.

4

Eeri akubbembera abembi. Egibembere n'ebivuga eby'enkos. EZabbuli ya Dawudi.

Okwesiga oKibbumba

¹ Oo Kibbumba iwe omulwaniriri wange,
owenkusaba onjiremu!

Owenabbaire omu bigosi, wambeereire.
Atyanu onkwatire ekisa, era owulire okusaba kwange.

² Bantu inywe, mwalituua di okummalamu ekitiisya nga munswaza?
Mwalituua di okutaka ebinambalamu, n'okukolera oku by-obubbey?

³ Ale mumanye muti oMusengwa ayawiire abatuukiriryre okubba babe.
Era oMusengwa owemmusaba, anjiramu.

⁴ Owewabbaawo ekibasunguwalya mwekuume obusungu
okutabakolesya ekibbikibbi.
Musirinkirire era mufumintirize
nga muli oku buliri bwanywe.

⁵ Muweeyo esadaaka egisaanira,
era mwesige oMusengwa.

⁶ Bangi beeбуulya bati, “Naani eyatukolera ebisa?”

Oo Musengwa oganye ekitangaala ky'amaisogo kitwakire!

⁷ Neye ompaire eisangaalo ery'amaani okukiraku abandi abali
n'ebyokulya eby'empeke ebingi n'enviinyo gyabwe enyingi.

⁸ Nnambaala ni ngona mwidembe,
olw'okubba niiwe wenkani, Musengwa,

onkuuma ni mba mwidembe.

5

Eeri akubbembera abembi. Ya mulere. EZabbuli ya Dawudi.

Okusaba oKibbumba obukuumi

¹ Oo Musengwa, owulisisye ebinkusaba,
ofeeyo okukukenyera kwange.

² Owulire nga nkwekungirira okumbeera,
olw'okubba ndi kusaba niiwe
oKibbumba wange era oKabaka wange.

³ Oo Musengwa, amakeezi owulira eigono lyange.
Amakeezi nkusaba,
ni nkuumirira okunjiramu.

⁴ Oli Kibbumba atasangaalira obubbibubbi,
era akola ekibbikibbi tomwikiriryu okubba aamo na iwe.

⁵ Abeekudumbalya tobaikiriryu omumaisogo,
ocaawa bonabona abakola ebikole ebibbibibbi.

⁶ Ojigirica abo abatumula ebyobabbeyi.
OMusengwa acaaawira nakimo
abaiti n'ababbeyi.

⁷ Neye nze, olw'okutakakwo okutakoma,
naingiranga mu nyumbayo.

Nasinziranga mu Yeekaaluyo entukulye,
era ni nkotama okukuwa ekitiisy.

⁸ Oo Musengwa, onnungamye okukola ebikole eby'obutuukiriryu
olw'okubba ndi n'abalabe, ondage nakusani enzirayo
egimba nkuate.

⁹ Abalabe bange ebibono ebibatumula tibyesigika,
ekibali oku myoyo ikwo kufafaagania.

Ebibono ebiwaana ebibatumula,
bifunya ooti kivundi ekizwa omu magombe agebaliikwire.

¹⁰ Oo Kibbumba, obasingisye omusango.

Oleke ibo abananyere bagwe omu mitego gyabwe.

Obabbinge omumaisogo olw'ebikole byabwe ebingi ebibbibibbi,
olw'okubba bakujeemeire.

¹¹ Neye oleke bonabona abairukira egoli okubakuma basangaalenge,
oleke bayembenge n'eisangaalo bulijo.

Era obukuumibwo bubabbengku,
awo-so abo bonabona abakutaka bajaagaanenge oku lulwo.

¹² Ekyo kityo olw'okubba, Musengwa, owa abatuukiriryu enkabi.
Ekisaakyo kibakuma ooti ngabo.

6

Eeri akubbembera abembi. Egibembere n'ebivuga eby'enkosi. EZabbuli ya Dawudi.

Okusaba nga tuli omu bigosi

- 1 Oo Musengwa, tiwannenyera omu busungubwo,
 waire kumbonerezera omu bulwabwo.
- 2 Oo Musengwa onkwatire ekisa,
 olw'okubba obwomi busebengerera.
- Oo Musengwa, ondamye,
 olw'okubba amagumba gameketa.
- 3 Era obwomi bwange buli mu kugada okw'amaani.
 Neye Musengwa, walituuca di okutandamya?
- 4 Oo Musengwa oirye omwoyo onnunule,
 ondamye olw'ekisaakyo.
- 5 Ekyo kityo olw'okubba mpaawo mufu akwebukiryा.
 Era naani ayezya okukuwuua e magombe?
- 6 Amaani gampoiremu olw'okukunga.
 Nabuli kiire nkulumuca amaliga ni gadodya obuliri bwange,
 era obuliri bwange ni butoba n'amaliga.
- 7 Amaiso gange galoolere olw'enima,
 tigabona nakusani olw'amaliga abalabe bange bonabona age-
 bankunja.
- 8 Muzwe e gyendi nywenanywena abakola ebikole ebbbibbbi,
 olw'okubba oMusengwa awuliire okukunga kwange.
- 9 OMusengwa awuliire nga mmwekungirira okumbeera,
 era yairamu okusaba kwange.
- 10 Abalabe bange bonabona baliswala ni bibasobera,
 oKibbumba yalibabbingirira ni baaba mangu mangu nga
 basware!

7

EZabbuli ya Dawudi egiyembeire oMusengwa ng'ekwata oku Kuusi oMubbennyamini.

- Okusaba kwa kukulamula omu bwenkanya*
- 1 Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange, njirukira eeri niwe okunku-uma.
 Onnunule era ondamye abo bonabona abanjiigaania,
 - 2 aanambula ekyo bannyiiryagamu ng'ompologoma owaakola ekyayi-
 igire,
 bankutulyagamu nga mpaawo andamya.
 - 3 Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange,
 obwemba nga nakolere ebintu binu: Nga nakolere ekikole ekib-
 bikibbi,
 - 4 ooba nkolere omukaagwa wange ekintu ekibbikibbi,
 waire okulumya omulabe wange nga mpaawo nsongwa,
 - 5 kale oleke omulabe wange anjiige era ankuate.
 Era oleke anjemyagire ansi okwitakali anjite, era andeke nga
 ngwire okwitakali nfiire.

- 6 Oo Musengwa osetukiremu, omu busungubwo olwanisyе abalabe bange abannumba n'obukambwe.
 Oo Kibbumba wange osetuke, olagire wabbeewo obwenkanya.
- 7 Kale oleke abantu bonabona bakumbaane era bakweruguulirirye, era obafuge ng'osinzirira oku ntebeyo ey'obwakabaka omwigulu.
- 8 Musengwa, niiwe alamula abantu bonabona. Oo Musengwa olamule omusango gwange nsinge, olw'okubba mpaawo kibbikibbi ekinkolere.
- 9 Oo Kibbumba omuntuukirirye, iwe akebera emyoyo n'ebiseego, okomye abantu ababbibabbi okukola ebikole ebbibbibbi, neye okuumenge abatuukirirye.
- 10 Kibbumba, niiwe engabo yange, onunula abo abalongoole omu myoyo.
- 11 Kibbumba niiwe omulamuji etiyekubbira, era bulijo abakola ebikole ebbibbibbi obasingisya omusango.
- 12 Singa tibacuuke ni beenenya, oKibbumba ayaba okwagalya empiimaye, era ategekere akalasoke.
- 13 Ategekere ebyokulwanisyabye ebiita, yeetegekere okulasa obulasobwe obuliku omusyo empembi.
- 14 Obone ababbibabbi owebaseega okukola ekibbikibbi! Baizwire itima, era batumula byobubbeyi.
- 15 Ekiina ekibakuulira abandi okukigwamu, abananyere niibo abakigwamu.
- 16 Ebyeitima ebibakola bibairira niibo abananyere, n'ebikole byabwe ebyobukambwe bibairira niibo abananyere.
- 17 Neebalyanga oMusengwa olwa bwenkanyabwe, era nayembanga okuwuuja oMusengwa oNambulaku aMwagaa-gana.

8

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Ekitiisy kya Kibbumba n'ekitiisy ekiyawaire abantu

- 1 Oo Musengwa, iwe oMusengwa waiswe, obukulu bw'eriinalyo buboneka nabuli wantu omu kyalo kyonakyona!

Era ekitiisyakyo kiboneka
 paka mwigulu.

- 2 Wayegeserye abaana abatobato n'ebibbuuta okukuwuua nakusani, omu ngeri eyo n'osirica abalabebo, n'abo abakulwanisy.

- 3 Owenfumintiriza okwigulu eriwabbumbire,

- n'omweri n'enkota
 ebiwateekere omu bifo byabyo,
⁴ omuntu niikyo eniki-so ekigira n'omuseegaku?
 Era omuntu-obuntu, lwaki omulumirwa?
- ⁵ Wamukolere, n'abulaku katyayi kati okwagaagana na iwe Kibbumba,*
 era n'omutiikira engule ey'ekitiisya n'okumugulumalya.
⁶ Wamuwaire obwezye okufuga ebintu byonabyona ebiwabbumbire.
 Era ebintu byonabyona wabiteekere ansi w'obwezyebwe,
⁷ entaama gyonagyona n'ente,
 n'ebisolo by'omu kigona,
⁸ n'ebinyonyi n'enyanji,
 n'ebibbumbe ebindi ebibba omu nyanza.
⁹ Oo Musengwa, iwe oMusengwa waiswe,
 obukulu bw'eriinalyo buboneka nabuli wantu omu kyalo kyonakyona!

9

Eeri akubbembera abembi. Egibemba okwebukirya okufa kw'omwana. EZabbuli ya Dawudi.

- Okusiima oKibbumba alamula omu bwenkanya*
- ¹ Oo Musengwa, nakuwuujanga n'omwoyo gwange gwonagwona.
 Nakoberanga abantu byonabyona ebyewuunyisya ebyokolere.
² Nasangaalanga era ni njaagaana olw'ebiyokolere.
 Nayembanga okukuuuja iwe oKibbumba oNambulaku aMwaaagana.
- ³ Abalabe bange owebakubona baira e nyuma,
 ni bagwa era ni bafa.
⁴ Ekyo kityo olw'okubba waingiire omu nsonga gyange,
 n'osinzirira oku ntebeyo ey'obwakabaka n'olamula omusango mu bwenkanya.
⁵ Wakaawukiire abanamawanga, n'ojigirica ababbibabbi,
 era tibakaali babeebukirya emirembe n'emirembe.
⁶ Abalabe baiswe bawoireirewo nakimo emirembe n'emirembe.
 Ojigiriciryre ebibuga byabwe,
 era tibakaali babeebukirya.
- ⁷ Neye oMusengwa niiye afuga emirembe n'emirembe,
 yateekerewo entebeye ey'obwakabaka okwalamulira emisango.
⁸ Era yaliramula ekyalo mu butuukirirye,
 yalifuga amawanga gonagona mu bwenkanya.
⁹ OMusengwa era niiye ekiirukiro ky'abo abebagadya,
 niiye olugaga omu biseera by'ebigosi.
¹⁰ Ibo abo abakumaite Musengwa bakwesiga,
 olw'okubba abakunoonia tobalekesula.

¹¹ Mwembe nga muwuujja oMusengwa afuga omu Sayuuni,

- mulangirire omu mawanga gonagona ebikolebye eby'amaani.
- ¹² Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba Iye anyaanja obwiti, ayebukiryabagada,
era tiyeebityaku okukunga kwabwe.
- ¹³ Oo Musengwa, obone abalabe bange ng'owebangadya!
Onkwatire ekisa, era ondamye okufa,
- ¹⁴ kaisi nkuuujenge
eeri abantu ab'omu Sayuuni,
era nsangaalenge olw'okunnunula.
- ¹⁵ Abanamawanga bagwire omu kiina ekibakuuliire abandi okug-wamu,
bapapaire omu mutego ibo abananyere ogubategere.
- ¹⁶ OMusengwa yeemanyikisa lw'okulamula mu bwenkanya.
Neye ababbibabbi bapapaire mwebyo, ibo abananyere ebibakolare.
- ¹⁷ Ababbibibbi baika e magombe.
Eyo niiyo enkomerero y'abo bonabona abagaana oKibbumba.
- ¹⁸ Neye abadamba tiyabalekesulenge enaku gyonagyona.
Osuubi w'abo abebagadya tiyaawengewo emirembe gyonagyona.
- ¹⁹ Oo Musengwa osetuke, toganya abantu okuwunuka omusango;
olamule abanamawanga.
- ²⁰ Musengwa, obamumemu entiisyera bamanye batu-buntu.

10

Esaala y'oyo ogubagadya

- ¹ Oo Musengwa, lwaki ondi yala?
Lwaki weebisa nga ndi omu biseera by'ebigosi?
- ² Ababbibabbi beepanka ni bayiigaania abadoobi.
Aale oleke bapapale omu mitego ibo abananyere egibategere.
- ³ Ababbibabbi beewaana olw'ebintu ebibbibibbi eibileinira okukola.
Abalulunkanira okusuna bazumirira OMusengwa era ni bamwe-gaana.
- ⁴ Omubbimubbi yeewaana era tanoonia OMusengwa.
Era omu biseegoby mpaamu Kibbumba.
- ⁵ Neye nabuli kyakola kibitamu.
Tategeera ati ekibonerez kya Kibbumba kimukuumiriire,
era anyooma abalabebe bonabona.
- ⁶ Akoba omu mwoyogwe ati, "Mpaawo kabbikabbi akalintuukaku.
Tinalibbaaku omu kugada emirembe gyonagyona."
- ⁷ Ebyatumula biizwire biraami, na bubbeyi na kutiisyatiisya.
Atumula by'eitima n'ebibono ebibbibibbi.
- ⁸ Yeebisa omu byalo,
n'akuuma okwita abantu abanambulaku omusango.
Akiyya onambulaku obubbeeri.
- ⁹ Yeebisirira ooti mpologoma aali n'ekyagonereire omu kigona,

n'akuuma okukwata onambulaku obubbeeri.

Akwatisya onambulaku obubbeeri era n'amukulukuusa ng'ali
omu lutuulalwe.

¹⁰ Ayinga abanambulaku obubbeeri, ni batyompoka.

Abawangula olw'okubba w'amaani mabitiriri.

¹¹ Omubbimubbi oyo akoba omu mwoyogwe ati, "OKibbumba yeerabi-
ire,
abbuunireku amaisoge, era tabona ekinkola."

¹² Oo Musengwa osetuke, Kibbumba obonereze omubbimubbi oyo,
neye oyebukiryе abebagadya, obabbeere.

¹³ Lwaki omubbimubbi anyooma oKibbumba? Era n'akoba omu
mwoyogwe ati,
"Tiyambonereze."

¹⁴ Neye iwe, Kibbumba obona ebigosi n'enima,
era weetegekere okubbeera.

Abo abanambulaku obubbeeri beewaayo giri niiwe,
bulijo niiwe obbeera abafuubbi.

¹⁵ Omubbimubbi era akola ebikole ebibbibibbi omumalemu amaani.
Omubonereze olw'ebikole ebibbibibbi ebyakolere,
paka oweylekereraawo nakimo ebibbibibbible.

¹⁶ OMusengwa iye Kabaka emirembe n'emirembe.
Era abanamawanga balijigirika ni bawa omu kyalokyе.

¹⁷ Oo Musengwa, omaite abanambulaku obubbeeri ekibasubbira.
Mazima owulira okukunga kwabwe n'obairyamu amaani era
n'owulisisya n'okusaba kwabwe.

¹⁸ Olamula omusango gw'abafuubbi n'abebajooga ni basinga,
kaisi omuntu-obuntu aleke okubatiisyatiisyanga.

11

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Okwesiga oMusengwa

¹ Nze njirukira eeri Musengwa okunkuma,
mubba mutya okunkoba muti,
"Oguluke ooti nyonyi oyabe omu nsozi?"

² Olw'okubba ababbibabbi bategere obulaso bwabwe,
beebisire omu ndiikiryा n'obulaso bwabwe,
nga bataka okulasa
abalongoole omu myoyo.

³ Emisingi gy'amateeka owegivunika,
kintuki omutuukiriryе ekyayezya okukola?

⁴ OMusengwa ali omu Yeekaalye entukulye,
oMusengwa ali oku ntebeye ey'obwakabaka omwigulu.

Alingirira abantu bonabona,
era yeekeenenya ebibakola.

⁵ OMusengwa yeekeenenya ebikole by'abatuukiriryе,
neye acaawa ababbibabbi
abataka ebikole by'obukambwe.

⁶ Ababbibabbi yabamagalicaaku

amakala g'omusyo n'omusyo gwa salufa,*
 n'empewo y'eibbugumu eribitiriri niibyo ebyabba omugabo
 gwabwe.

- ⁷ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa mutuukiriryе,
 era ataka bikole eby'obutuukiriryе.
 Abalongoole omu myoyo balibba omumaisoge.

12

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Esaala y'obukuumi

- ¹ Oo Musengwa otununule, olw'okubba abantu abatuukiriryе ba-woirewo,
 abantu ab'amazima tibakaali baboneka omu kyalo.
- ² Abantu babbeyangana, batumula ebibono ebiwaanawaana,
 neye ng'omu myoyo gyabwe mwizwire bubbeyi.
- ³ Nsaba Musengwa, osirice abatumula ebibono ebiwaanawaana.
 Era obbuuneku eminwa gy'abo abeepanka,
- ⁴ abo abakoba bati, "Ebibono byaiswe bitusunisya nabuli ekitutaka,
 twatumula ebitutaka, naani ayezya okutuloberya?"
- ⁵ Neye oMusengwa akoba ati, "Olw'okubba abantu ababbibabbi
 bagadya abadoobi,
 era n'abebagadya bakunga,
 nasetuka ni mbakuumma ng'owebeetaaga."
- ⁶ Ebisuubizo bya Musengwa byesigwa,
 biri ooti feeza egibakenenere nga bagibitya omu kikoomi
 ky'omusyo,
 ni bagikengeiza emirundi musanvu.
- ⁷ Oo Musengwa otukuumenge,
 era otulabirirenge eeri ababbibabbi amirembe gyonagyona.
- ⁸ Ababbibabbi babitabita nabuli wantu,
 era nabuli muntu awuuja kibbikibbi!

13

Eeri akubbembera aBembi. EZabbuli ya Dawudi.

Okusaba oKibbumba okutulamya

- ¹ Oo Musengwa, walituua di okuneerabira? Ni waneerabirira
 nakimo?
 Watuuca di ng'onkubbira omugongo?
- ² Nalituua di okwelianika omwoyo,
 n'okubba n'enima omu mwoyo gwange nabuli lunaku?
 Omulabe wange yalituua di okumpangulanga?
- ³ Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange, onningemu era onjiremu.
 Onjiryemu amaani, tinaafa,
- ⁴ era tiwaganya omulabe wange okukoba ati, "Mmuwangwire,"
 n'abampalana okujaagaana olwa kumpangulanga.

* **11:6 11:6 Salufa.** Ali ooti dipoli neye ayoca ino owaakwata omusyo.

- 5 Neye nze neesiga kisaakyo,
najaagaananga olw'okubba walinnunula.
6 Nakwemberanga Musengwa,
olw'okubba onkoleire ebisa bingi.

14

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Abakola ebbbibibi
(Zab 53)

- 1 Abasirusiru bakoba omu myoyo gyabwe bati,
"Mpaawo Kibbumba."

Boonoonoki, era bakola bbbbibibi;
mpaawo akola ebisa.

- 2 OMusengwa asinzirira omwigulu,
n'alingirira abantu bonabona,
okubona nga waliwo amutegeera,
ooba nga waliwo amunoonia.

- 3 Neye abantu bonabona bamuzwireku,
ni basuuka ekitagasa egyali.

Mpaawo akola ebisa,
era kadi waire moiza.

- 4 Abakola ebbbibibi tibalyega?
Bamalawo abantu bange ooti muntu akaavuula ekyokulya,
era tibasinza oMusengwa.

- 5 Neye baliizula entiisya,
olw'okubba oKibbumba ali aamo n'abatuukirirye.

- 6 Abakola ebbbibibi bakaisya abadoobi okutuukirirya ebibategeka
okukola,
neye abadoobi ibo bairukira eeri Musengwa okubakuumma.

- 7 Nsaba nti oyo eyanunula oIsirairi azwe mu Sayuuni!
OMusengwa oweyaliiyawo eidembe omu bantube,
ab'eibyaire lya Yaakobbo ibo aBaisirairi balijaagaana.

15

EZabbuli ya Dawudi.

Ogubaikirirya omu weema eya Kibbumba

- 1 Oo Musengwa, naani eyaingiranga omu Weemayo?
Naani eyatyamangaoku lusozirwo olutukulye?

- 2 Niiye oyo onambulaku ekyokumunenya,
akola ebituuce,
era atumula eby'amazima.

- 3 Era atatumula ebyakalebule,
atakola abaliranwabe ebibalumya,
era atatumula ekibbikibbi oku bainaye.

- 4 Era niiye oyo anyooma ababbibabbi,
neye awa ekitiisya abo abatya oMusengwa.

Niiye oyo atuukirirya ekyalayiire,
 era atacuuka n'owekubba kufirwa.
 5 Niiye oyo akoopa abantu empiiya nga tasasulisia amagoba,
 era ataikirirya enguzi okusibirirya kwoyo abulaku omusango.

Nabuli akola ebyo, yaabbanga mucaati
 emirembe gyonagyona.

16

EZabbuli ya Dawudi.

OKibbumba niiye ogunesiga

- 1 Oo Kibbumba onkuume,
 olw'okubba njirukira eeri niiwe okunkuuma.
- 2 Mbutula eeri oMusengwa nti, "Niiwe oMusengwa wange,
 ebintu ebisa byonabyona ebindinabyo bizwa eeri niiwe."
- 3 Abo abatuukirirye abali oku kyalo,
 niibo abakiraku obusa era mwibo niimwo eisangaalo lyange
 lyonalyona omuliri.
- 4 Abasinza abakibbumba abandi baabbanga n'ebingi ebibaleyerya.
 Tinabeegaitengeku omu kuwaayo esadaaka gyabwe
 egy'omusaaye,
 era tinasinzenge abakibbumba baabwe.
- 5 Musengwa, niiwe ongabirira byonabyona.
 Era niiwe osalawo ebiri n'okuntuukaku.
- 6 Ebyobusika ebyompaire bisa ino,
 mazima omugabo gwange musa ino.
- 7 Nawujanga oMusengwa oyo annungamya,
 n'obwire omwoyo gwange gunjegesya.
- 8 Mmaite nti oMusengwa aneekubbembera bulijo,
 olw'okubba ali na nze okumbeera
 kaisi tiwaabbaawo ekintukutya omwoyo.
- 9 Kagira omwoyo gwange gwizwire isangaalo era ni njaagaana,
 ntyo ni mba mwidembe.
- 10 Ekyo kityo olw'okubba tiwalireka omwoyo gwange e magombe,
 waire okuganya omubiri gw'oMutukulyewo okuvunda.
- 11 Ondagire enzira y'obwomi.
 Era olw'okubba oli na nze wanjizulya eisangaalo.
 Era nga ndi oku lubba lw'engaloyo endiilo n'abba n'eisangaalo
 emirembe gyonagyona.

17

Esaala ya Dawudi.

- 1 Oo Musengwa, owulisisye okwewozyaku kwange olamule omu
 bwenkanya.
 Owulire okwekunga kwange ombeere.
 Otege ekitwi eeri okusaba kwange

- okunambulamu bubbeyi.
- ² Niiwe obbe olamule ng'owembulaku omusango,
olw'okubba niiwe abona ekituuce.
- ³ Ogezeserye ebiseego byange era n'okebera n'omwoyo gwange ob-wire.
Waneekenenyere era nandi n'onjajiryamu nsobi.
Ndi mumaliriri okutasobya omu ntumula.
- ⁴ Oku bikwata oku bikole by'abantu, olw'ekibonokyo
neewala amanzira g'abakola ebikole by'obukambwe.
- ⁵ Bulijo nsengereiryenye biibyo ebiwandagiire,
era tincaamangaku naire.
- ⁶ Oo Kibbumba, nkusaba niiwe, olw'okubba oiramu okusaba kwange.
Ontegere ekitwi, era owulire okusaba kwange.
- ⁷ Ondage ekisaakyo omu ngeri eyeewunyisyा,
iwe onunula n'engaloyo endiiro,
abairukira egyoli okubakuumma eeri abalabe baabwe.
- ⁸ Onkuume ng'obwokuumma emunge y'eriisolyo,
ombise omu kiiriiryre ky'ebiyayabyo.
- ⁹ Ondamye ababbibabbi abannumba,
era eeri abalabe bange abo abakkabikabbi abanzingiza.
- ¹⁰ B'emyoyo miirugazu
era batumula na idumi.
- ¹¹ Banjiiga nga banzingiza nabuli e gincuuakira,
nga banoonia kaksa k'okunjita.
- ¹² Bali ooti mpologoma aali nzala okunyiiranyiira ekyayiigire,
era bali ooti mpologoma okitobba ayeebisire, ng'ajunjumiriire
okukwata ekyayiiga.
- ¹³ Oo Musengwa, osetukiremu obalwanisyе, era obawangule.
Ondamye ababbibabbi ng'okolesya empiimayo.
- ¹⁴ Oo Musengwa, ng'okolesya engaloyo ey'amaani ondamye abantu
abo ab'oku kyalo kunu,
ibo abali n'omugabo mu bwomi bunu.
- Era basune ekibonerezo kyabwe
ekiwabategekeire, abaana baabwe basune ekibamala
n'abaizukulu bona bakisikire.
- ¹⁵ Neye nze nalibba omumaisogo olw'okubba tinabbengere omusango.
Era nalyesiima Owenaliramukira ni nkubona maiso ku maiso.

18

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi omuweererya wa Musengwa, egiyayembeire oMusengwa oku lunaku oluyamununuliire okuzwa omu bwezye bw'abalabebe bonabona era n'okuzwa omu bwezye bwa Sawulo.

(2Sa 22:1-51)

¹ Oo Musengwa, nkutaka ino iwe amaani gange.

- ² OMusengwa niiye eibbaale lyange omuneebisa, niiye olugaga lwange era omununuli wange.
 OKibbumba wange, niiye eibbaale lyange omuneebisa, mwiye munjirukira okunkuuma.
 Era niiye engabo yange era niiye amaani agannunula, era niiye olugaga lwange.
- ³ OMusengwa gunsaba iye asaaniire okumuuwujanga, era niiye annunula eeri abalabe bange.
- ⁴ Akabbikabbi ak'okufa kabbaire kaneeruguuliriiryre, amayengo agajigirica ni ganjikaku.
- ⁵ Okufa ni kuneebbowanganiryaku, era entiisya y'okufa n'ennumba.
- ⁶ Omu bigosi byange nasabire oMusengwa, ni neekungirira oKibbumba wange okumbeera.
 Ng'ali omu Yeekaaluye yawulisisirye eigono lyange, era okukunga kwange ni kumugwa omu matwi.
- ⁷ Awo ekyalo ni kiyuuga era ni kitengeeta.
 Emisingi gy'ensozi gyona ni gyeneenya, era ni gitengeeta, olw'okubba oKibbumba yabbaire asunguware.
- ⁸ Omwosi ni gwedumbya engulu nga guzwa omu nindoye, era omusyo ogujigirica ni guzwa omu munwagwe.
 Era amanda agameigera ni gazwa omu munwagwe.
- ⁹ N'abiikulawo eigulu n'aika ansi, endikiiryra ekwaite ozigi zigi n'ebba ansi w'ebigerebye.
- ¹⁰ Yatyaimo oku keruubbi era okeruubbi n'amuguluca, era empewo n'emuleeta kafuufu.
- ¹¹ Yeebbuulisirye endikiiryra, kaisi ebireri bya ikendi ebiirugazire zigi, ni bimubiika.
- ¹² Omu kitangaalaky eky'amaani, ni muzwamu amanda agameigera omusyo.
- ¹³ Awo oMusengwa ng'asinzirira omwigulu n'atumula n'eigono ery'angulu ooti kubbwatuka kw'eraadu; eigono ly'oNambulaku aMwagaagana ni baliulira, ni wabbaawo amabbaale ga ikendi, n'amanda ag'omusyo.
- ¹⁴ N'alasa obulasobwe, era n'asalaanica abalabebe, n'abatiringania n'okumesya kwa ikendi.
- ¹⁵ Musengwa, owewakaawukiire abalabebo n'ofuwa n'omwota gw'omu nindoye, ansi w'enyanza wabonekere, n'emisingi gy'ekyalo ni gibba waweero aawo.
- ¹⁶ OMusengwa yasinziriire omwigulu n'annunula, era n'anoola omu lwabi.
- ¹⁷ Yannunwire omu balabe bange ab'amaani, era okuzwa mwabo abampalana, olw'okubba babbaire bankiraku amaanai.
- ¹⁸ Bannumbire nga ndi omu bugosi, neye oMusengwa niiye eyambeereire.
- ¹⁹ Yantoireyo era n'antwala omu kifo ky'omweyaayo.

Yannunwire olw'okubba yansiihire.

- ²⁰ OMusengwa ampaire empeera kusinzirira ku bikole eby'obutuukiriryebinkola.
Era ansaswire kusinzirira kutabbaaku musango.
- ²¹ Ekyo kityo olw'okubba nkwaite amateeka ga Musengwa.
Era tinkolere ekikole ekibbikibbi ni kindeetera okuzwa oku Kibbumba wange.
- ²² Nakwaite amateekage gonagona,
era tinjeemerangaku ekiragiroye.
- ²³ Mbulaku ekyokunnenya omumaiso ga Kibbumba,
era neekuumire okutakola ekikole ekibbikibbi.
- ²⁴ OMusengwa kagira ampaire empeera kusinzirira ku bikole eby'obutuukiriryebinkola.
Era n'ansasula kusinzirira kukutabbaaku musango omumaisoge.
- ²⁵ Oo Musengwa, weeragisya ng'obwoli mwesigwa eeri abo abeesigwa egysoli,
era weeragisya ng'obwoli oNambulaku kyokukunenya eeri abo abanambulaku kyokubanenya.
- ²⁶ Weeragisya ng'obwoli mulongoole eeri abo abalongoole omu myoyo,
neye weeragisya ng'obwoli muzira eeri ababbibabbi.
- ²⁷ Ekyo kityo olw'okubba onunula abawombeeki,
neye oswaza ab'eijoogo.
- ²⁸ Musengwa, niiwe ekitangaala ky'omwoyo gwange.
OKibbumba wange atoolawo endikiiryga omu mwoyo gwange.
- ²⁹ Niiwe onjezyesyoka lumumba amaje g'abalabe bange,
n'onjezyesyoka umenya ebikomera byabwe.
- ³⁰ OKibbumba ebikolebye by'obutuukiriryeb;
oMusengwa byonabyona ebyasuubiza bituukirira.
Niiye engabo
y'abo bonabona abairukira egysoli.
- ³¹ Ekyo kityo olw'okubba, aale naani oKibbumba okutoolaku oMusengwa?
Era naani elBbaale omutwebisa okutoolaku oKibbumba waiswe?
- ³² OKibbumba niiye olugaga lwange olw'amaani,
era annungamya omu nzira ennongoole.
- ³³ Agumya ebigere byange ooti bya kimaadu,
era n'ankuumirayo e ngulu oku nsozi empaavu anambula bugosi.
- ³⁴ Antendeka omu ngeri y'okulwana entalo,
era ni mba nga mpezya okukolesya akalaso ak'ekyoma ekigumu.
- ³⁵ Musengwa, onteekerekereku obukuumi era n'onnunula.
Engaloyeo endiiro niiyo empanirira era obwikaikanibwo bunsuuca w'amaani.
- ³⁶ Ogalamaiiryebigere byange enzira,
era nandi ni ngwa.
- ³⁷ Nabbingire abalabe bange ni mbakwata,
era nandi ni njirawo nga nkaali okabajigirica.

- 38 Nabasasaigwirye nandi ni bayezya okusetuka,
ni bafa ni mba nga mbamalire.
- 39 Wampaire amaani g'okulwana olutalo,
era ni mpangula abannumba.
- 40 Wagirire abalabe bange ni banjiruka,
era najigiriciryre ababbaire bancaawa.
- 41 Bakungire okubabbeera, neye nga mpaawo abanunula.
Era ni beekungirira n'oMusengwa, neye nandi n'abairamu.
- 42 Nabatentenere ni basuuka ooti nkungu,
era ni mbeemyaga ooti bitonyonyo by'omu nzira.
- 43 Wannunwire okuzwa omu bulabe bw'abantu bange,
n'onsuca mufugi w'amawanga.
Era abantu abenabbaire timmaiteku ni babba nga ninze abafuga.
- 44 Babba bankuwulira ebibono byange ni bangondera,
era ab'amawanga agandi bakotamya emitwe okumpa ekitiisyaya.
- 45 Bawaamu amaani,
era ni bazwa omu ngaga gyabwe, ni baiza nga batukuta.
- 46 OMusengwa mwomi! Bamuwujenge iye oyo eibbaale lyange
omuneebisa!
Era oKibbumba iye oyo annunula bamugulumalyenge!
- 47 Niiye oKibbumba anjezesya okuwangula abalabe bange,
n'aica amawanga ansi wange.
48 Era andamya abalabe bange.
- Oo Musengwa, onjezesya okuwangula abalabe bange,
era n'onnunula eeri abantu abaizwire obukambwe.
- 49 Kagira Musengwa nakuwujanga omu mawanga,
era ni nnyemba nga mpuuja eriinalyo.
- 50 oKibbumba awa okabaka obuwanguli obw'amaani.
Akwatira ekisa oguyasukireku amafuta,
akwatira oDawudi n'eibyairerye ekisa emirembe n'emirembe.

19

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Ekitiisyaya kya Kibbumba kibonekera mu bibbumbe

- 1 Eigulu limanyikisyia ekitiisyaya kya Kibbumba,
era n'ebiri omwibbangira ebyemikonobye.
- 2 Nabuli lunaku lukobera olwiraku;
era nabuli kiire kiranga eeri ekiire ekiiraku ekitiisyakye.
- 3 Mpaawo ntumula yaabyo ooba kibono kyabyo,
waire eigono lyabyo eribulikikana,
- 4 ate ng'eigono ery'obukwenda lyasaalaine okumalaku ebyalo byonabyona,
n'ebibono byabyo byatuukire n'omu kisoko ky'ekyalo ekikirirayo
n'akimo obubise.

OKibbumba yakoleire eisana ekifo oku kireri eeyo e giribba.

- 5 Lizwayo ooti mugole omusaiza omusangaali awulukira omu kisengekye,
era ooti mwiruki ow'amaani ajunjumiriire okutandiika empaka gy'embiro.
- 6 Eisana lizwerayo oku lubba olumo olw'ekireri,
era ni lyaba lisalamu paka oku lubba olundi.
Mpaawo ekyebisa eibbugumu lyalyo.
- 7 Eiteeka lyu Musengwa lituukiriryre,
liiryu omu myoyo gyaiswe amaani.
Ebiringiro bya Musengwa byesigika,
bigeziwalya abula amalabuki.
- 8 Amateeka ga Musengwa matuuce,
gasangaalya omwoyo.
Ebiringiro bya Musengwa bikengeize,
biigulya omuntu amaiso.
- 9 Okutyu oMusengwa kisa ino,
kibbeerererawo emirembe n'emirembe.
Okulamula kwa Musengwa kw'amazima,
era okutwalirya aamo kutuuce.
- 10 Ebiragirobye by'omugaso ino okukiraku ezaabbu
era n'okukiraku iyo ennongoole.
Binyuunyuula okukiraku omujenene,
era n'okukiraku gudi oguzwa omu bisasala.
- 11 Era ebiragiro ebyo niibyo ebindabula nze omuweereryawo,
era omu kubikwata mulimu empeera nene.
- 12 Naani ayezya iye onyere okumanya ensobigye?
Onsoniyé eibibbibibi ebinkola omu butamanya.
- 13 Onkuume nze omuweereryawo n'okutakola ebibbibibbi ebigen-
derere;
tiwabiganya okunfuga.
Awo n'abba nga mbulaku ekyokunnenya,
era nga mbulaku omusango ogw'ekibbikibbi eky'amaani.
- 14 Nsaba ebibono byange
n'ebiseego byange obisiime.
Musengwa niiwe eibbaale lyange omu neebisa, era niiwe omu-
nunuli wange.

20

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli Dawudi.

Okusabira okabaka obuwanguli

- 1 Nsaba oMusengwa airengemu okusabakwo ng'oli omu bigosi.
Era nsaba oKibbumba wa Yaakobbo akukuumenge.
- 2 Nsaba akuweereryenge obubbeeri ng'asinzirira omu Weemaye,
era akujejerenge ng'asinzirira omu Sayuuni.
- 3 Nsaba ayebukiryenge ebyowaayo byonabyona,
era aikiriryenge esadaakayo egibooca yonayona.
- 4 Nsaba akuwenge ebiweegomba,

era atuukiriryenge entegekagyo gyonagyona.

- ⁵ Awo twakubbanga olukero olw'eisangaalo ng'owangwire,
era twajaagaananga olw'obuwanguli* omu liina lya Kibumbba.
Era nsaba oMusengwa akuwenge byonabyona ebiwamusabanga.

- ⁶ Atyanu mmaite ng'oMusengwa anunula okabaka oyo oguyasukireku
amafuta.

Amwiramu ng'asinzipira omwigululye eritukulye,
era amununula ng'akolesya engaloye endiiro ey'amaani am-
abitiriri.

- ⁷ Abamo beesiga bigaali, n'abandi beesiga mbalaasi,
neye iswe twesige oMusengwa iye oKibumbba waiswe.

- ⁸ Abo ibo abeesiga ebyo beesiitaala ni bagwa,
neye iswe tusetuka ni twemerera.

- ⁹ Oo Musengwa, onunule okabaka.
Otwirengemu† owetwakusabanga okutubbeera.

21

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Okwebalya olw'obuwanguli

- ¹ Oo Musengwa, okabaka asangaala olw'okubba omuwa amaani.
Ajaagaana, olw'okumununula.

- ² Omuwaire omwoyogwe ebigwegomba,
era tomwimire ekyakusabire.

- ³ Era wamusisinkanire n'omuwa enkabi egy'amaani,
n'omuzwalisya oku mutwe engule y'ezaabbu ennongoole.

- ⁴ Yakusabire obwomi,
n'obumuwa n'awangaala, n'omuwa n'obwomi obutawaawo.

- ⁵ Ekitiisyakye kinene olw'obuwanguli obwomuwa,
omuwaire obukulu n'eitutumo.

- ⁶ Dala omuwaire enkabi egy'enkalaakalira,
era asangaala olw'okubba oli naye.

- ⁷ Okabaka yeesiga oMusengwa.
Era olw'ekisa ky'oyo oNambulaku aMwagaagana, iye
tasagaasagana.

- ⁸ Waliwamba abalabebo bonabona,
walikwata abakucaawa.

- ⁹ Owewaliboneka,
walibadyaka omu musyo ogw'amaani eino.

- OMusengwa yalibamalirawo nakimo omu bulwabwe,
era omusyo gwalibajigirica.

- ¹⁰ Walijigirica eibyaire lyabwe oku kyaloo,
walimalirawo nakimo eibyaire lyabwe oku kyaloo.

- ¹¹ Newankubbaire bateesa okukukolaku akabbikabbi,
era newankubbaire basala enkwe, tibalyezza.

- ¹² Ekyo kityo olw'okubba walibalasamu obulaso,

* 20:5 20:5 Twajaagaananga olw'obuwanguli. Ooba, twasetulanga ebbendera gyaiswe. † 20:9
20:9 Otwirengemu. Ooba, oKabaka atwirengemu.

ni bacuuka ni bairuka.

¹³ Oo Musengwa, bakugulumalyenge olw'amaanigo.
Twayembanga era ni tuwuja obwezyebwo.

22

Eeri akubbembera abembi. Zabbuli ya Dawudi.

Kibbumba wange tiwandekesula

¹ Kibbumba wange, Kibbumba wange, lwaki ondekeswire?
Lwaki ombo yala nga nkwekungirira okumbeera?
² Oo Kibbumba wange, nkwekungirira omusana, neye nandi
n'onjiram!

N'obwire ni nkwekungirira amantawuumula!

³ Niiwe oMutukulye atyama oku ntebe y'obwakabaka,
niiwe oIsirairi ogwawuuja.

⁴ Niiwe abazeiza ogubeesiganga.
Bakwesiganga era n'obanunula.

⁵ Bakwekungiriranga era n'obanunula.
Bakwesiganga era nandi n'obaswaza.

⁶ Neye ndi kinambulamu ooti igino, era mbulamu akabuntu.
Abantu banjerega era nabuli muntu annyooma.

⁷ Nabuli moiza ambona n'ansekerera.
Bandoodera minwa, ni batengeetya n'emite we n'obulwa nga
bakoba bati:

⁸ "Yeesiga oMusengwa, aale amulamye.
Abba ng'oMusengwa amutaka, aale amununule."

⁹ Neye niiwe owantoire omu kida kya mama,
wagirire ni nkxesiga nga nkaali nnyonka.

¹⁰ Okuzwa olubambyaire, niiwe omulabiriri wange,
era okuzwa ng'owebambyaire, niiwe oKibbumba wange.

¹¹ N'olwekyo tiwamba e yala,
olw'okubba akabbikabbi kandi kumpi,
era mpaawo eyambeera.

¹² Abalabe bangi abaneeruguuliriiryre ooti gate aganumi.
Abalabe banzingizire ooti gate aganumi ag'amaani ag'omu kyalo
ky'e Bbasani.

¹³ Bayasamire ooti mpologoma,
ompologoma aluluma ng'alulunkanira okunyiiranyiiramu ekyayi-
igire.

¹⁴ Mpoiremu ooti maizi agasusukire,
n'amagumba gange gonagona galegeya omu nyingo.
Omwoyo gwange guncemuka ooti
dipoli asaanuuka.

¹⁵ Amaani* gampoire ooti nsaka eyatikire,

- n'olulumi lwange ni lwekwatira oku kiguno kyange.
 Ondekere nfe njabe e magombe.
- ¹⁶ Ekiziima ky'abakola ebbibibibi
 kineeruguuliriiryre ooti kiziima ky'embwa niikyo ekinzingizire.
 Engalo gyange n'ebigere byange babisumutyagire.
- ¹⁷ Nsuukire magumba meereere.
 Banningirira ni bankaliryaku amaiso.
- ¹⁸ Bagabana ebizwalo byange,
 era engoye gyange ni bagikubbiraku akalulu.
- ¹⁹ Neye nkwegairira iwe Musengwa, tiwamba yala.
 Iwe amaani gange oyanguwe okumbeera.
- ²⁰ Onnunule eeri empiima gy'abalabe bange,
 obwomi bwange obw'omugaso eino obununule eeri embwa egyo.
- ²¹ Onnunule eeri amaino g'empologoma,
 wabuliire okwegairira kwange n'ondamya eeri embogo.†
- ²² Namanyikisyanga obukulu bw'erinalyo omu boluganda,
 era omu nkumbaana gyabwe nakuwujanga.
- ²³ Inywe omutya oMusengwa mumuwuuje.
 Inywe eibyaire ly a Yaakobbo nywenanywena, mumugulumalye.
 Era inywe eibyaire ly Isirairi nywenanywena, mumuwe ekitiisya.
- ²⁴ Ekyo kityo olw'okubba talekesula abanambulaku bubbeer,
 ooba okutafaayo okukugada kwabwe.
 Era taleka okubafaaku,
 wazira ababbeera owebamukungirira.
- ²⁵ Nakuwujanga omu nkumbaana enene.
 Natuukiriryanga obweyamo bwange egyoli, omumaiso g'abo
 abakutya.
- ²⁶ Abadoobi baalyanga ni baikuta.
 Abo abanoonia oMusengwa bamuwujanga.
 Emoyo gyabwe gibbenge myomi emirembe n'emirembe.
- ²⁷ Abantu omu mawanga gonagona balimanya oMusengwa era bali-
 galuka ni baira egiali.
 Ebika byonabyona omu byalo byonabyona byalimusinza.
- ²⁸ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa, kabaka
 era nikiye afuga amawanga gonagona.
- ²⁹ Oleke abasuni bonabona ab'oku kyaloo balye embaga era bamusinze.
 Era abo bonabona ababbaawo kaseera-buseera ni bafa, bakotamye
 emitwe gyabwe omumaisoge.
 Niibo abo abatayezya okubba boomi kulwabwe.
- ³⁰ Abantu ab'omu mulembe ogwiza balimuweererya,
 era balikobera ab'omulembe ogwiraku ebikwata oku Musengwa.
- ³¹ Abantu abo balikobera abebakaali okubyala, ng'oKibbumba owa-
 nunula abatuukiriryebi.

23

EZabbuli ya Dawudi.

*OMusengwa niiye andiisya nze ontaamawe*¹ OMusengwa niiye andabirira nze ontaamawe, era mpaawo ekin-damba.² Andeka ni mpumulira omu kiriisiryo eky'eisubi eritolito.

Era antwala awantu awali amaizi amateeki.

³ Anjiryamu amaani.Annungamya omu manzira amatuuce
olw'eriinalye.⁴ N'owentambulira
omu kiinamo ekiizwire endikiirya awayezya okubba okufa,
tintya akabbikabbi konakona,
olw'okubba iwe obba na nze.Olugaalwo n'omwigogwo
binkuma.⁵ Ontegekera ekiinulo
ng'abalabe bange babona.Onjaniriza omu ngeri ey'enjawulo ng'onsiiga okalifuwa oku mutwe.
Era oizulya ekikopo kyange du.⁶ Dala obusaabwo n'ekisaakyo byabbanga na nze enaku gy'obwomi
bwange gyonagyona.Era naabbanga omu nyumba ya Musengwa emirembe
n'emirembe.**24**

EZabbuli ya Dawudi.

*OKibbumba niiye okabaka ow'entiisya*¹ Ekyalo n'ebuntu byonabyona ebirimu bya Musengwa.

Era ekyalo n'abantu baamu bonabona, niiye onanyerebyo.

² Ekyo kityo olw'okubba niiye eyakomekere ekyalo oku nyanza enene,
era n'akigumiryia oku maizi amangi agali ansi eino ow'eitakali.³ Naani ogubaikiriryia okuniina oku lusozi lwa Musengwa?

Era naani ayinza okwemerera omu kifookye ekitukulye omwabba?

⁴ Abo bonkani abakola ebisa, era abaseega ku biibyo oKibbumba
ebyasiima byonkani.Era abataawaayo obwomi bwabwe okusinza ebifaananyi,
era nga tibalayira ebyobubbeyi.⁵ Abantu abo oMusengwa abawa enkabi,
era abawa obutuukiriryie iye omununuli waabwe.⁶ Abantu abatyo niibo abamunoonia,
era ni bamusinza oyo oKibbumba wa Yaakobbo.⁷ Inywe amageeti mweigule
era na inywe emiryango egy'eira mweigule,
era muganye oKabaka ow'entiisya aingire.⁸ OKabaka ow'entiisya oyo niiye onaani?

Niiye oMusengwa ow'amaani era ow'obwezye.

Niiye oMusengwa omuwanguli omu lutalo.

⁹ Inywe amageeti mweigule

era na inywe emiryango egypt'eira mweigule,
era muganye oKabaka ow'entiisya aingire.

¹⁰ OKabaka ow'entiisya oyo niiye onaani?

Niiye oMusengwa oWabwezye Bwonabwona,
oyo oKabaka ow'entiisya.

25

EZabbuli ya Dawudi.

Okwegairira oMusengwa

¹ Oo Musengwa, neewaayo egyloli.

² Oo Kibbumba wange, niiwe ogunesiga,
tiwandeka ni nswala, tiwaganya abalabe bange okumpangula.

³ Dala abakwesiga

tiwalibaganya ni baswala,
neye abo ab'enkwe
obaleka ni baswala.

⁴ Oo Musengwa, ondage amanzirago,
onjegesye okutambulira omu busindebwo.

⁵ Onnungamye omu mazimago era oganjegesye
olw'okubba niiwe oKibbumba omununuli wange,
era eisuubi lyange libba mu niiwe okumalaku olunaku.

⁶ Oo Musengwa, oyebukiryre okusaasirakwo n'ekisaakyo,
ebiwatalagire okuzwa eira n'eira.

⁷ Tiwayebukiryra ebikole eibbibibbi eby'omu maisuka gange
waire ebyobujeemu byange.

Neye onjebukiriryre mu kutakakwo okwenkalaakalira,
oo Musengwa iwe omusa.

⁸ OMusengwa musa era mutuuce,
n'olwekyo alungamya ababbibabbi omu manzirage.

⁹ Alungamya abawombeeki omu kukola ebintuuce,
era n'abeegesya okukwata amanzirage.

¹⁰ Amanzira ga Musengwa gonagona galimu ekisa n'obwesigwa,
eeri abo abatuukiriryra endagaanoye n'ebiragiroye.

¹¹ Oo Musengwa olw'erinalyo,
onsoniye eibbibibbi byange newankubbaire nga bingi.

¹² Muntuki atya oMusengwa?

Oyo niiye oMusengwa oguyalungamyanga omu nzira egyasaaniire
okukwata.

¹³ Omuntu oyo yaabbanga n'ebiyobusuni
era eibyairyre lyalisikira ekyalo.

¹⁴ OMusengwa abba mukaagwa w'abo abamutya,
era abamanyikisyia endagaanoye.

¹⁵ Amaiso gange ngateeka ku Musengwa okumbeera enaku gyonagy-
ona,
olw'okubba niiye antoola omu kabbikabbi.

¹⁶ Oo Musengwa, ondolesku, era onsaasire,

- olw'okubba nsigaire zenkani era ngada.
- ¹⁷ Ebigosi byeyongeire omu mwoyo gwange,
onnunule omu kugada kunu.
- ¹⁸ Obone okugada okwendimu, n'ebigosi byange
era onsoniye ebikole byange ebibbibibbi byonabyona.
- ¹⁹ Obone abalabe bange ng'owebali abangi,
obone ng'owebanteekerekoo ekinakoolo eky'amaani.
- ²⁰ Okuumee obwomi bwange era ondamye;
tiwanganya okuswala,
olw'okubba njirukira eeri niiwe okunkuuma.
- ²¹ Obusa bwange n'amazima gange binkuumenge,
olw'okubba niiwe ogunesiga.
- ²² Oo Kibbumba, onunule olsirairi ibo abantubo
omu bigosi byabwe byonabyona.

26

EZabbuli ya Dawudi.

Okusaba kw'onambulaku omusango

- ¹ Oo Musengwa, olangirire ng'owembulaku omusango,
olw'okubba mpaawo kibbikibbi ekinkolanga,
era neesiga niiwe Musengwa
anambula kubuuusabuusa.
- ² Onkeme, Musengwa, ongezyesye,
okebere omwoyo gwange n'enseega yange,
- ³ olw'okubba bulijo ekisaakyo niikyo ekineekubbembera,
era ntambulira mu mazimago bulijo.
- ⁴ Tinkolagana n'abantu ababbeyi,
waire kweyimbya n'abananfunsi.
- ⁵ Ncaawa omukumbo gw'abakola ebibbibibbi,
era tinkolagana n'ababbibabbi.
- ⁶ Oo Musengwa, nnaaba omu ngalo okulaga nga mbulaku musango,
kaisi ni nkusinza nga neeruguulya ekyotokyo,
- ⁷ nga wembookooka olwembo olw'okukwebalya
era nga ntumula oku byewunyobyo eby'amaani ebyokola.
- ⁸ Oo Musengwa, nga ntaka enyumbayo omwobba,
ekifo ekitiisyakyo omukibba.
- ⁹ Tiwamalawo obwomi bwange aamo n'abakola ebibbibibbi,
waire ng'obwokola abatemo.
- ¹⁰ Ibo abo omu ngalo gyabwe mulimu ntegeka gya bubbibubbi,
era babba mu kulya nguzi bulijo.
- ¹¹ Neye nze nkola kiidi ekituuce.
Onkwatire ekisa onnunule.
- ¹² E gyendi mpaawo kabbikabbi,
nawuujanga oMusengwa omu nkumbaana enene.

27

EZabbuli ya Dawudi.

Eyeesiga oMusengwa mpaawo ekyatya

- ¹ OMusengwa niiye ekitangaala ky'obwomi bwange era niiye omununuli wange,
kale mpaawo ogunaatyanga.
OMusengwa niiye olugaga lwange,
kale mpaawo ekyantisyanga.
- ² Abantu abakola ebibbibibbi owebaiza okunnumba
nga bataka okummalawo,
abampalana era abalabe bange owebannumba,
beesitaala ni bagwa.
- ³ Newankubbaire amaje ganzingizanga, omwoyo gwange tigwatyenge.
Waire olutalo owerwansetukirangaku, nasigalanga nga ndi mugumu.
- ⁴ Ekintu kimo ekinsaba oMusengwa,
era ekiinnoonia,
kubbanga mu nyumba ya Musengwa enaku gy'obwomi bwange
gyonagyona,
nga nningirira oku busaabwe, era n'okusaba okulungamyakwe
nga ndi omu Yeekaaluye.
- ⁵ Ekyo kityo olw'okubba omu biseera ebigosi
yankuumiranga kusani e gyabba,
era yambisanga omu Yeekaaluye,
n'anteeka e ngulu okwibbaale eriwanvu.
- ⁶ Olwo-so ni nsuna obuwanguli
oku balabe bange abaneeruguuliriiryre.
Era ni mpaayo esadaaka omu Weemaye nga nceera olw'eisangaalo,
era nga nnyemba okuwuuja oMusengwa.
- ⁷ Oo Musengwa, owulire okwegairira kwange.
Era onkwatire ekisa, onjiremu.
- ⁸ Mpulira omu mwoyo gwange ng'onkoba oti, "Onnoonie,"
Musengwa, zena njiramu omu mwoyo gwange nti, "Nakunooni-
anga."
- ⁹ Tiwankubbira omugongo.
Omu busungubwo tiwandekawo nze omuweereryawo.
Niiwe oyabire ng'ombeera.
- Kale atyanu tiwandekawo, era tiwandekesula
iwe Kibbumba omununuli wange!
- ¹⁰ Obbaabba n'omama n'owebandekawo,
iwe Musengwa ondabirira.
- ¹¹ Oo Musengwa, ondage enzirayo.
Onnungamye omu nzirayo entuuce,
olw'okubba ndi n'abalabe.
- ¹² Tiwampaayo eeri ebyo abalabe bange ebibantakirya.
Ekyo kityo olw'okubba abansibiriryaku ebyobubbeyi bansetuki-
ireku, era beeyayira okunkola ebizizi.
- ¹³ Neye njikirrya nti naabba mwomi,
mbone oku busa bwa Musengwa omu kyalo ky'aboomi.
- ¹⁴ N'olwekyo okuumirire oMusengwa,
obbe mugumu, era oiremu omwoyo.

Dala okuumirire oMusengwa.

28

EZabbuli ya Dawudi.

Esaala y'obubbeeri

¹ Nkwiegairira iwe Musengwa eibbaale lyange omu neebisa.

Tiwagaana okumpulisisya.

Era singa wasirika obusiriki,
nasenja abo abaabire e magombe.

² Owulisisye nga nkwekungirira okunkwatira ekisa,
era nga nkusaba okumbeera

nга nsiiriryе engalo gyange
ngiringiriiryе eKifokyo eKitukulye eIno.

³ Tiwantwalirya aamo n'abantu ababbibabbi,
era abo abakola ebibbibibbi.

Batumula kusani na bainaabwe,
neye nga omu myoyo gyabwe mulimu nkwe.

⁴ Obasasule olw'ebikole byabwe,
era kusinzirira ku bubbibubbi bw'ebikole byabwe.

Obasasule kusinzirira ku biibyo ebibakola,
era obawe ebyo ebibasaanira okusuna.

⁵ Olw'okubba tibafaayo oku bintu oMusengwa ebyakola,
waire ebyo ebiyakolere n'engalogye,

yalibijigirica
era tete tiyalibairyawo naire.

⁶ OMusengwa bamuwuuje,
olw'okubba awuliire nga mmwekungirira okunkwatira ekisa.

⁷ OMusengwa niiye ampa amaani, era niiye engabo yange.
Mmwesiga n'omwoyo gwange gwonagwona.

Ambeera era omwoyo gwange ni gwizula eisangaalo,
era ni nnyemba okumuwuuya.

⁸ OMusengwa niiye awa abantube amaani.

Niiye obukumi era omununuli w'oyo oguyasukireku amafuta.

⁹ Onunule abantubo!

Owe abantubo okububwo enkabi.

Niiwe obbe omulabiriri waabwe,
era ng'obalera emirembe gyonagyona.

29

EZabbuli ya Dawudi.

Eigono lya Musengwa

¹ Inywe ebibbumbe eby'omwigulu, muwuuje oMusengwa,
mumuwuuje olw'ekitiisyakye n'olw'amaanige.

² Muwuuje oMusengwa olw'eriinalye ery'ekitiisy.

Musinze oMusengwa ng'owaanekaaneka omu butukulyebwe.

- 3 Eigono erya Musengwa, liwulikikana oku nyanza.
OKibbumba ow'ekitiisya abbwatuka.
Era oMusengwa awulikikana oku nyanza enene ooti kubbwatuka
kw'eraadu.
- 4 Eigono lya Musengwa ly'amaani,
era eigono lya Musengwa ly'entiiisya!
- 5 Eigono lya Musengwa livunianka emivule.
OMusengwa avuniankamu emivule gy'e Lebbanooni.
- 6 Agira ensozi gy'e Lebbanooni ni gicuulyacuulya ooti nyana,
n'olusozi oSiriyooni ni lumadukamaduka ooti mbogo omutomuto.
- 7 Eigono lya Musengwa
libbwatukira omu kumesya.
- 8 Eigono lya Musengwa litengeetya eidungu,
era oMusengwa atengeetya eIdungu ly'e Kadesi.
- 9 Eigono lya Musengwa liyuujayuuja emivule,*
era ni limagalicirya nakimo ebikoola by'emisaale.

Om u Yeekaaluye abantu bonabona bakubba olukero bati, "Ekitiisya
kibbe eeri oKibbumba."

10 OMusengwa niiye afuga amataba,
era iye ng'oKabaka afuga emirembe gyonagyona.

11 OMusengwa awa abantube amaani,
era abawa enkabi n'eidembe.

30

EZabbuli n'olwembo. Okuwaayo eYeekaalu. EZabbuli ya Dawudi.

Okwebalya oMusengwa

- 1 Oo Musengwa, nakugulumalyanga olw'okubba onnunwire.
Toganyire abalabe bange okwegoona oku lwange.
- 2 Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange, nakwekungiriire okumbeera,
era n'ondamya.
- 3 Oo Musengwa, wankuumire nandi ni nfa,
walamiryе obwomi bwange nandi ni njaba e magombe.
- 4 Inywe abantu ba Musengwa abatuukiriryе mumwembere nga mu-
muuuja.
Muuuuje eriinalye iye oMutukulye.
- 5 Obusungubwe bubbaawo kaseera-buseera,
neye ekisaakyе kibbeerererawo.
Amaliga gayezya okubbaawo obwire,
neye owebuca eisangaalo ni liiza.
- 6 Owenabbaire nga ndi omu mirembe nakobere nti,
"Tinalijulukuka."
- 7 Omu kisaakyo, Musengwa,
wannywezere ni mba mugumu ooti lusozi.
Neye owewankubbiire omugongo,
ni mba omu kutya.

* 29:9 29:9 *Liyuujayuuja emivule.* Ooba, lizweraku okimaadu okusumula.

- 8 Nakwekungiriire niiwe Musengwa.
 Nakwegairiire niiwe Musengwa okunkwatira ekisa.
- 9 "Osunamu magobaki owenfa
 ni njaba e magombe?
 Enkungu giyezya okukuuuja?
 Enkungu egoyi giyezya okulaabba ng'obwoli omwesigwa?
- 10 Oo Musengwa, ompulisisye, era onkwatire ekisa.
 Musengwa, ombeere."
- 11 Okunakuwala kwange okunsuuciiryemu mabina ag'eisangaalo.
 Ontoireku enima n'onjizulya eisangaalo.
- 12 N'olwekyo tinasirikenge, era nayembanga okukuuuja.
 Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange, nakwebalyanga emirembe
 gyonagyona.

31

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

- Okusaba kw'okwikirirrya omu Kibbumba*
- 1 Oo Musengwa, niiwe ekiirukiro kyange
 tiwandekanga ni nswala.
 Omu butuukiriryebwo, ombeere era ontaase;
- 2 ontegere ekitwikyo,
 oyanguwe okunnunula.
 Obbe niiwe eibbaale lyange omu neebisa,
 ekikomera ekiwanvu omumba nandi ni nsuna obugosi.
- 3 Ng'obwoli niiwe eibbaale lyange omu neebisa, era olugaga lwange,
 olw'eriinalyo, onnungamye era onkubbembere.
- 4 Onkuume tinaagwa omu mutego abalabe ogubantegere,
 olw'okubba njirukira giri niiwe okunkuma.
- 5 Nkukwatisya omwoyo gwange,
 Musengwa onnunule, iwe oKibbumba omwesigwa.
- 6 Ocaaawa abo abaweererya ebifaananyi ebinambulamu mugaso,
 neye nze nakwesiga niiwe Musengwa.
- 7 Nasangaalanga era ni njaagaana olw'ekisaakyo,
 olw'okubba obona okugada kwange,
 era omaite enima endi oku mwoyo.
- 8 Tompaireyo eeri abalabe bange,
 neye ompaire eidembe ly'okutambulira omu kifo ky'omweayaayo.
- 9 Oo Musengwa, onkwatire ekisa, olw'okubba ndi omu bugosi!
 Amaiso gange gatangaire olw'okukunga,
 omwoyo gwange n'omubiri gwange biwoiremu amaani.
- 10 Obwomi bwange busebengereire olw'enima,
 era emyanka gyange gisalikire olw'okukenyera.
 Mpoiremu amaani olw'ekibbikibbi kyange,
 era amagumba gange gagogobere.
- 11 Abalabe bange bonabona banjolonga era abaliranwa bange,
 bambityamu amaiso.

N'abakaagwa bange batya okwigerera e gyendi.

Owebansangaana omu nzira banjiruka.

¹² Baneerabiire ooti-so nafiire,
nsuukire kitagasa ooti kibya ekyatikire.

¹³ Mpulira bangi nga bantumulaku ebyakalebule,
era entiisya n'enkwata.

Abalabe bange bakolera aamo
omu kusala enkwe okunjita.

¹⁴ Neye, nze neesiga niiwe Musengwa,
era nkoba nti, "Niiwe oKibumba wange."

¹⁵ Ekiseera ky'obwomi bwange kyonakyona kiri mu ngalogyo,
ondamye abalabe bange,
era ondamye abanjiiga.

¹⁶ Ololeku omuweereryawo n'eriiso ery'ekisa,*
olw'ekisaakyo onnunule.

¹⁷ Oo Musengwa, nkusaba
tiwaganya ni nswala,
Neye oleke ababbibabbi baswale,
Oleke basirinkirire e magombe.

¹⁸ Obbuuneku eminwa gy'ababbeyi,
abo abamalala era ab'eidumi
abatumula okubbikubbi oku batuukirirye.

¹⁹ Ebisa nga bibitiriri
ebyobisiire abo abakuwa ekitiisya!
Obikolera baabo abairukira egyoli okubakuumma,
okola ekyo abantu bonabona nga babona.

²⁰ Iwe obabisa e gyobba,
n'obalamya enkwe gy'abantu.
Obakuumira nakusani eeyo e gyobba,
n'obalamya ebizumi by'abalabe baabwe.

²¹ OMusengwa bamuuuje,
olw'okubba yandagire ekisaakye omu ngeri eyewunyisya,
owebabbaire nga bazingizire ekibuga okunnumba.

²² Natiire ni nkoba nti,
"OMusengwa andekerewo tali aamo nanze!"

Iye yawuliire okwegairira kwange
owenamwekungiriire okumbeera.

²³ Mutakenge oMusengwa inywe nywenanywena abatuukiriryebe.
OMusengwa akuumma abo abamwesiga,
neye ab'amalala ababonerezera nakimo ino ng'owebasaaniire.

²⁴ Mubbe bagumu era mwiremu omwoyo
inywe nywenanywena abali n'eisuubi omu Musengwa.

32

EZabbuli ya Dawudi.

* **31:16 31:16** Ololeku omuweereryawo n'eriiso ery'ekisa. Ooba, amaisogo gaakire omuweereryawo.

Okwenenya n'okusoniya

¹ W'enkabi iye oyo

oKibbumba ogwasoniyire,
oyo ogwatoireku ebibbibibbye.

² W'enkabi omuntu oyo

oMusengwa ogwatabalira ekibbikibbi,
era onambulamu obubbeyi.

³ Owenabisabisanga ekikole ekibbikibbi ekinkolere,
nagogobanga

olw'okukunganga ni mmalaku olunaku.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba omusana n'obwire,
wambonerezanga ino,

amaani ni gampweramu nakimo
ooti maizi owegakala omwibbugumu okweisana.

⁵ Awo ni nkubbutuliranga ebikole byange ebibbibibbi,
era nandi ni njirayo okubisabisanga ebikole byange ebibbibibbi.

Ni nkoba nti, "Oleke mbutulire
oMusengwa ebikole byange ebibbibibbi."

Era wena n'onsoniya
omusango gw'ebikole byange ebibbibibbi.

⁶ N'olwekyo oleke nabuli mutuukiriryre akwegairirenge
ng'okaali oyezya okuboneka.

Dala ebigosi eby'amaani ooti mataba,
owebyaizanga tibyamutuukengeku.

⁷ Niiwe ekiirukiro kyange,
ondamya nga ndi omu bigosi
abantu ni babbookooka enyembo olw'okubba onnunwire.

⁸ OMusengwa akoba ati, "Nakuleegeranga era ni nkwegesyanga enzira
egiwakwatanga.

Nakulungamyanga era ni nkulabiriranga.

⁹ Timwabbanga basirusuru ooti mbalaasi ooba ooti kisolo onasigiryा.
Ibyo bidamba amalabuki,

era babifuga nga babiteekeremu byoma omu minwa n'emiguwa omu
bifubba,
nga tikiikyo tibiigerera e gyoli."

¹⁰ Ababbibabbi nga bagada ino,

neye ekisa kya Musengwa,
kibba eeri iye oyo amwesiga.

¹¹ Musangaale era mujaagaane inywe abatuukiriryre, olw'ebyo
oMusengwa ebyakola.

Nywenanywena abamugondera muceere olw'eisangaalo.

Okuuuwa oMusengwa

- 1 Abatuukiriry e nywenanywena musangaale olw'ebyo oMusengwa ebyakola,
mumuuuje inywe ab'emyoyo emirongoole.
- 2 Muwuuje oMusengwa nga mumukubbira otongoli,
mumwembere oku nkana ey'enkosi eikumi.
- 3 Mumwembere olwembo oluyaaka.
Mukubbe ebivuga byanywe n'amalabuki n'obukugu, nga muceera
olw'eisangaalo.
- 4 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa ebyatumula by'amazima,
era byonabyona ebyakola byesigwa.
- 5 Ataka butuukiriry e n'obwenkanya,
era ekisaakye kiizwire ekyalo.
- 6 OMusengwa yabbumbire eigulu ng'alagira-bulagiri,
era n'akola ebiri angulu byonabyona ng'atumula kibono.
- 7 Akumbaania amaizi g'omu nyanza, ni gabba ntuumo.
Amaizi ag'omu nyanza oKibbumba agabisa omu bifo omwagaku-
umira.
- 8 Oleke ekyalo kyonyona kitye oMusengwa,
oleke abantu bonabona ab'oku kyalu bamuwe ekitiisya.
- 9 Ekyo kityo olw'okubba yabbumbire ekyalo ng'atumula-butumuli,
era yalagiire-bulagiri ekyalo ni kibbaawo.
- 10 OMusengwa amalamu amaani ebiteeso by'abanamawanga,
akaisya abantu abo ebibategeka okukola.
- 11 Neye entegeka gya Musengwa gibbeererawo emirembe
n'emirembe.
Ekyasalawo kibbeererawo omu bantu b'emirembe gyonagyona.
- 12 Ly'enkabi eigwanga eriri n'oKibbumba ogulisinza nga niiye oMusen-
gwa,
abantu abo abeyalondere okubba ababe okububwe.
- 13 OMusengwa asinzirira omwigulu n'alingirira ansi,
n'abona abantu bonabona.
- 14 Asinzirira oku ntebeye ey'obwakabaka
n'abona abantu bonabona abali oku kyalu.
- 15 Iye eyakolere emyoyo gyabwe bonabona,
yeekeenena ebintu byonabyona ebibakola.
- 16 Okabaka tawangula olutalo lwakubba ali n'ab'amaje abangi,
omulwani tawunuka omu lutalo lwakubba ali n'amaani mangi.
- 17 Tiweesiga mbalaasi okuwangula olutalo,
n'owaabba w'amaani ino, tiniyi anunula omuntu.
- 18 Neye amaiso ga Musengwa gali ku baabo abamutya.
Era gali ku baabo abali n'eisuubi omu kisaakye,
- 19 okubalamya okufa
n'okubakuma nga boomi omu biseera by'enzala.
- 20 Tukuumirira oMusengwa nga tuli n'eisuubi mu niiye,
iye atubbeera era engabo yaiswe.
- 21 Emyoyo gyaiswe gisangaalira mu niiye,

olw'okubba twesiga liinalye iye omutukulye.
 22 Oo Musengwa oganye ekisaakyo kibbe na iswe,
 ng'owetuli n'eisuubi mu niwe.

34

EZabbuli ya Dawudi, oweyeesuuciirye ooti mulalu ng'ali omumaiso ga kabaka Abbimerek, atyo okabaka n'amubbinga era n'ayaba.

Okuuuuya oKibbumba olw'obusaabwe

- 1 Nawuujanga oMusengwa bulijo,
 omunwa gwange tigwalekerengaawo okumuwuua.
- 2 Neenyumiriziranga mu Musengwa,
 oleke abali omu kugada bawulire era basangaale.
- 3 Inywe na nze tugulumalye oMusengwa,
 oleke swenaswena aamo tuuuuje eriinalye.
- 4 Nanoonerye oMusengwa, n'anjiramu,
 era yannunwire mu byonabyona ebyabbaire bintiisy.
- 5 Ibo abo abamwesiga okubabbeera basangaala,
 era tibaliswala kadi.
- 6 Oyo onambulaku obubbeeri yasabire era oMusengwa n'amuwlira,
 n'amununula n'amutoola omu bigosibye byonabyona.
- 7 Abo abaty aMusengwa, omalaika wa Musengwa abakuuma nga
 yabeeruguuliriry,
 era abanunula.
- 8 Mumugezesyeku muvumbule ng'oMusengwa obwali musa!
 W'enkabi iye oyo airukira egiali.
- 9 Mutye oMusengwa inywe abatuukiriryebi,
 olw'okubba ibo abo abamutya tibadamba kintu kyonakyona.
- 10 Empologoma igyo eg'yamaani gikayaku ekyokulya enzala
 n'egiruma,
 neye abanoonia oMusengwa, tibadamba ekintu ekisa kyonakyona.
- 11 Mwize inywe abaana bange, mumpulisisye,
 nabeegeesy okutya oMusengwa.
- 12 Owoobba otaka okunyumirwa obwomi,
 n'okuwangaala ng'oli omu bwomi obusa;
- 13 okuumbe olulumirwo okutatumula ebintu ebbibbibbi,
 n'omunwagwo okutatumula ebyakalebule.
- 14 Ozwe omu bikole ebbibbibbi, okolenge biidi ebisa,
 olwanikanenge okuleetawo eidembe era lyobbe osengereryenge.
- 15 Amaiso ga Musengwa gali ku batuukiriry,
 era atega amatwige eeri okukunga kwabwe owebamusaba
 obubbeeri.
- 16 Neye oMusengwa ayakanisy abo ibo abakola ebbibbibbi,
 okubonera nakimo ati abantu oku kyalo tibabeebukirya.
- 17 OMusengwa awulira abatuukiriry owebamukungirira
 okubabbeera.
 Abanunula omu bigosi byabwe byonabyona.

- 18 OMusengwa abba kumpi n'abawoiremu amaani,
anunula abawoireiremu nakimo eisuubi.
- 19 Omuntu omutuukiriryre ayinza okusuna ebigosibingi,
neye oMusengwa amununula mu byonabyona.
- 20 Akuumira nakimo omutuukiriryre,
amagumbage nandi ni kuvunikaku kadi limo.
- 21 Ekibbikibbi kyaliita abakola ebibbibibbi,
era abacaawa abatuukiriryre balibasingisya omusango.
- 22 OMusengwa anunula obwomi bw'abaweereryabe.
Mpaawo kadi moiza kwabo abairukira egyali okubakuma ogubalisngisya omusango.

35

EZabbuli ya Dawudi.

- OMusengwa niiye abbeera abagada*
- ¹ Oo Musengwa, oyakane n'abanjakanisya,
olwane n'abandwanisya.
- ² Okwate engabo enene n'entono,
osetukiremu ombeere.
- ³ Otooleyo eisimo n'omusabbi,
olwanisyenbanjiigaania.
- Okobe omwoyo gwange oti,
“Ninze omununuliwo.”
- ⁴ Oleke abataka okunjita
ensoni gibakwate baswale.
- Oleke abateeṣa okunkolaku akabbikabbi
babakanjiriryre e nyuma nga bibasobeire.
- ⁵ Obaduumuule ng'ompunga owaafuwa ebisusungu,
era omalaika wa Musengwa ababbingirire.
- ⁶ Oleke enzira egibabitamu ekwate endikiirya era ebbe ntyerereri,
era omalaika wa Musengwa ababbingirire.
- ⁷ Ng'owebantega emitego gwabwe
anambula nsonga, era ni bakuula ekiina nkigwemu anambula
nsonga,
- ⁸ oleke okujigirika kubavumbiikiriryre.
Era oleke bagwe omu mutego ogubantegere gubapapalye ibo
abananyere.
- Oleke bagwe omu kiina ekibakwire bajigirike.
- ⁹ Awo nasangaaliranga ebyo oMusengwa ebyakola,
najaagaananga olw'okunnunula.
- ¹⁰ N'obwomi bwange bwonabwona nalikoba oMusengwa nti,
“Oo Musengwa, naani aali nga iwe!
Onunula omunafu eeri amukiraku eino amaani,
n'onunula omudoobi n'adamba, eeri abamunyagaku ebibye.”
- ¹¹ Abajulizi ab'obubbeyi basetuka
ni bannumiriza ebintu ebintamaiteku.
- ¹² Obwemba nkola ebisa bansasulamu babbibibbi,
omwoyo gwange ni gusigala nga munakuwali.

- ¹³ Neye ibo owebabbaire nga balwaire, neesibire ebibenga,*
 ni neewombeka ni nsiiba.
 Owetinasunire okunjiramu okusaba kwange,
¹⁴ ni mba omu nima oti-so nkunga mukaagwa wange ooba
 muganda wange.
- Ni nkotamya omutwe nga ndi omu nima
 ooti-so nkunga mama.
- ¹⁵ Neye nze Owenagwire omu bigosi, basangaire,
 ni bakumbaana okunduula.
 N'abentamaite ni bankubba nga tibalekeraawo.
- ¹⁶ Ni banduula ooti bantu abatatyा oKibbumba owebakola,
 ni bannyayiya.
- ¹⁷ Oo Musengwa, walituuca di okulingirira-obulingiriri?
 Ondamye abalabe abannumba.
 Onunule obwomi bwange obw'omugaso eino eeri empologoma
 egyo.
- ¹⁸ Nakwebaliryanga omu nkumbaana enene.
 Nakuuuuiranga omumaiso g'abantu abangi.
- ¹⁹ Tiwaganya abalabe bange abansibiriryaku okujaagaana olwa
 kumpangula.
 Era abancaawa anambula nsong'a, tiwabaganya okwegoona nga
 ndi munakuwali.
- ²⁰ Tibatumula eby'eidembe,
 neye bayiya by'okusibiriry
 ku bantu ab'eidembe oku kyalo.
- ²¹ Bannumiriza nga baceera bati, "Ee! Ee!
 Tweboneireku n'agaiswe ng'akikola!"
- ²² Oo Musengwa, iwe ebyo obibona, kale tiwasirika.
 Musengwa, tiwamba e yala.
- ²³ OSetukiremu era ondwanirire!
 Osale omusango gwange iwe oKibbumba wange, era Musengwa
 wange.
- ²⁴ Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange, ng'obwoli mutuukiriry
 olangirire ng'owembulaku omusango,
 era tiwaganya abalabe okwegoona oku lwange.
- ²⁵ Tiwabaganya okukoba omu myoyo gyabwe bati, "Otyo, tusunire
 ekitubbaire tutaka!"
 Ooba okukoba bati, "Oyo tumumalire!"
- ²⁶ Oleke bonabona abegooja olw'ebigosi byange,
 ensoni gibakwate baswale era bacankalane.
 Era oleke bonabona abaneekudumbaliryaku,
 baizule ensoni baswaluke.
- ²⁷ Oleke abasiima nsinge omusango
 baceere olw'eisangaalo, era babaagaane.
 Era oleke bakobenge bulijo bati, "OMusengwa bamugulumalye,
 iye asiima okubona omuweereryawe ng'awangwire."

* **35:13 35:13 Neesibire ebibenga.** Kyabbaire kiraga kunakuwala n'okusiiba. **35:19 35:19**
 Zab 69:5; Yok 15:25 **35:20 35:20** Yok 19:36

- 28 Olwo natumulanga oku butuukiriryebwo
era nakuwujanga okumalaku olunaku.

36

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Ekibbikibbi ky'omuntu omuweererya wa Musengwa

- 1 Ekibbikibbi kitumulira omu mwoyo gw'omuntu omubbimubbii.
Eky'okuwa oKibbumba ekitiisya kibabulamu.
- 2 Ekyo kityo olw'okubba yeewaana iye onanyere,
n'aseega ati oKibbumba tiyalibona ekibbikibbikye n'amunenya.
- 3 Ebibono ebyatumula babbibibi era bya bubbeyi.
Yakomerye okukola ebintu eby'amalabuki era ebisa.
- 4 N'owaabba oku buliribwe, afumintiriza kukola babbibibi.
Yeekanyangulira mu mpisagye embiibbi,
nandi n'acaawa ekibbikibbi.
- 5 Oo Musengwa, ekisaakyo kituuka okwigulu,
obwesigwabwo butuuka oku bireri.
- 6 Obutuukiriryebwo bubbeerererawo ooti nsozi empanvu,
obwenkanyabwo bwabirira ooti lwabi lw'enyanza.
Oo Musengwa, olabirira abantu n'ebisolo.
- 7 Oo Musengwa, ekisaakyo nga ky'ebbeeyi ino!
abantu bonabona basuna obukuumi
mu kiiriirye ky'ebiyayabyo.
- 8 Balya ebyokulya ehibitiriri eby'omu nyumbayo ni baikuta.
Obawa ebyokunywa ebyesiimisyia ebyomusuko ooti mwiga oguku-lumuka.
- 9 Ekyo kityo olw'okubba niiwe onanzwa w'obwomi,
era omu kitangaalakyo mutwezyerya okubona ekitangaala.
- 10 Weeyongere okulaga okutaka okutakoma eeri abo abakumaite,
n'okukolera abalongoole omu myoyo, ebisa.
- 11 Tiwaganya ab'amalala okunnumba
waire ababbibabbi okumbinga.
- 12 Obone, abakola eibbbibibi owebagwire!
Babakubbyagiirewo era tibayezya okusetuka.

37

EZabbuli ya Dawudi.

Enkomerero ey'ababbibabbi n'ey'abasa

- 1 Tiwaabbanga n'ensaalwa olw'ababibabbi,
waire okugongera olw'abo abakola ebitali bisa.
- 2 Ekyo kityo olw'okubba bawaawo mangu ooti isubi erikala,
era bafa ooti bimera ebikala.
- 3 Weesigenge oMusengwa era okolenge ebintu ebisa,
olwo waabbanga n'eidembe oku kyalo.
- 4 Eisangaalo olinoonienge mu Musengwa,
era yakuwanga ebyo omwoyogwo ebigwegomba.
- 5 Nabuli kyokola okiwengeyo eeri Musengwa,

- omwesigenge, era yakubbeeranga.
- ⁶ Yalagisyanga obutuukiriryebwo ni buboneka ooti isana erizwayo, n'obwenkanyabwo ni bweraga ooti kasana k'esaawa omukaaga.
- ⁷ OSirinkirirenge omumaiso ga Musengwa, okuumirirenge n'obuguminkiriza iye ekiyakola.
Tiwafangayo olw'abakola ebbbibibi ni babitamu, era abatuukirira entegeka gyabwe egy'okukola obubbibubbi.
- ⁸ Tiwasunguwalanga era tiwaabbanga n'obulwa, era tiwaabbanga w'ensire. Ebyo bizwamu kukola kibbikibbi.
- ⁹ Ekyo kityo olw'okubba abakola ebbibibibi balabajigirica. Neye abeesiga oMusengwa, balisikira ekyalo.
- ¹⁰ Omu kaseera katyai, ababbibabbi balibba bawulawo, nga n'obwobanoonia tobabona.
- ¹¹ Neye ibo ab'ewoooyo balisikira ekyalo, era balibba mwidembe eribitiriri.
- ¹² Ababbibabbi basala enkwe okukola abatuukiriryeyakabbikabbi, era ni babanyayiya.
- ¹³ Neye oMusengwa asekerera ababbibabbi abo, olw'okubba amaite ati olunaku olw'okubajigirciryaku lwiza.
- ¹⁴ Ababbibabbi basowolayo empiima gyabwe, ni baleega obulaso bwabwe okwita abadoobi n'abanambulaku obubbeeri, n'okwita abalongoole omu myoyo.
- ¹⁵ Neye ababbibabbi abo, balibaita nga bakolesya empiima gyabwe ginanyereegyo. N'obulaso bwabwe balibuvuna.
- ¹⁶ Ebintu ebitono omutuukiriryeyabba nabyo, bikiraku obusuni bw'ababbibabbi abangi.
- ¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa yalimaliramu nakimo ababbibabbi amaani, neye akuumaa abatuukiriryey.
- ¹⁸ OMusengwa alabirira abanambulaku ekyokubanenya, era obusika bwabwe bwilibba bw'emirembe gyonagyona.
- ¹⁹ Omu biseera eby'akabbikabbi tibalibba omu bulumi. N'omu biseera eby'enzala, baabbanga n'ebiyokulya bingi.
- ²⁰ Neye ababbibabbi balijigirika. Abalabe ba Musengwa baliwaawo ooti bimuli by'omu kigona ebikala. Baliwaawo ooti mwosi.
- ²¹ Ababbibabbi beekoopa nandi ni basasula. Neye abatuukiriryey bagaba n'omwoyo gumo.
- ²² Abo oMusengwa abaawa enkabi balisikira ekyalo. Neye abo abaalaama balijigirika.

- 23 OMusengwa alungamya omuntu omu nzira entuuce,
era akuumaa abo abamusangaalya.
- 24 N'owebesiitaala tibagwa,
olw'okubba oMusengwa abakwatirira oku ngalo.
- 25 Nabbaire mutomuto era atyanu nkairiire,
neye timbonangaku omutuukiriryre oMusengwa ogwalekesula,
waire kubona abaanabe nga basabiriryra ekyokulya.
- 26 Bulijo agaba n'omwoyo gumo, era akoopa abandi,
era abaanabe babba n'enkabi.
- 27 Ozwe omu kukola ebibbibibbi, okolenge bikole ebisa,
awo walibba n'obutyami omu kyalo emirembe n'emirembe.
- 28 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa ataka bwenkanya,
era talekesula abamwesiga.
- Abakuma emirembe gyonagyona.
Neye eibyaire ly'ababbibabbi, balirijigirica.
- 29 Abatuukiriryre balisikira ekyalo,
era ni bakityamamu emirembe gyonagyona.
- 30 Omuntu omutuukiriryre ebimuzwamu bibba by'amalabuki,
era atumula byobwenkanya.
- 31 Akwata amateeka ga Kibbumbawe omu mwoyogwe,
era taliiba okugazwaku.
- 32 Ababbibabbi bagonerera abantu abatuukiriryre,
nga banoonia okubaita.
- 33 Neye oMusengwa tiyaliganya abatuukiriryre okugwa omu bwezye
bw'ababbibabbi abo,
waire okubaleka ni babasingisya omusango omu kooti.
- 34 Weesigenge oMusengwa,
era ogonderenge ebiragiroye.
Yalikugulumalya, n'osikira ekyalo.
Era walibona ababbibabbi nga babajigirica.
- 35 Naboine omuntu omubbimubbi era omukambwe
nga nabuli kimo kimwabira nakusani ooti musaale ogwamerere
omwitakali erijimu.
- 36 Neye tete owenabitireyo, yabbaire takaaali aboneka.
Namunoonye, neye nga taboneka.
- 37 Weetegereze omuntu onambulaku ekyokumunenya, era weeke-
nenye omuntu omulongoole omu mwoyo.
Ekyo kityo olw'okubba enkomerero y'omuntu oyo gibba mirembe.
- 38 Neye bonabona abakola ebibbibibbi balabajigirica omulundi gumo,
ababbibabbi balikomenkereza nga bajigirikire.
- 39 OMusengwa anunula abatuukiriryre,
era niiye olugaga lwabwe omu biseera eby'ebigosi.
- 40 OMusengwa ababbeera n'abanunula.

Abanunula okuzwa omwifuge ly'ababbibabbi n'abalamya,
olw'okubba bairukira eeri niiye okubakuuma.

38

Okwegairira kwa Dawudi

¹ Oo Musengwa, tiwaannenyera omu busungubwo,
 waire kumbonerezera omu bulwabwo.

² Onsumutire n'obulasobwo,
 era n'onkubba n'engaloyo ni ngwa.

³ Olw'obusungubwo mpulira obulumi omu mubiri gwange gwonag-
 wona,

mpulira amagumba gange gameketa olw'ekibbikibbi kyange.

⁴ Ebibbibibbi byange binzitoowereire,
 biri ooti mugugu ogutasetulikika.

⁵ Amabbwa gange gavundire era gafunya
 olw'obusirusiru bwange.

⁶ Ndi omu bulumi bungi bungederemu ino,
 nsada ngankunga okumalaku olunaku.

⁷ Omu maniko munjocererya,
 mpulira obulumi omu mubiri gwange gwonagwona.

⁸ Gampoire era ngondagondeire nakimo,
 nkenyera olw'enima egindinayo oku mwoyo.

⁹ Oo Musengwa, ebineetaaga byonabyona obimaite,
 n'okukenyera kwange okuwulira.

¹⁰ Omwoyo gwange gupumpa ino, era amaani gampoiremu.
 Amaiso gange gatangaire.

¹¹ Olw'amabawa gange, abakaagwa bange n'abaliranwa bange tibaiger-
 era e gyendi,

 n'abaganda bange bamba yala.

¹² Abataka okunjita bantega emitego,
 abataka okuntucaaku akabbikabbi bateesa okummalawo.
 Basiiba kunsalira nkwe.

¹³ Neye nze ndi ooti masiipe, ooti-so timpulira,
 era ooti bbubbu, ooti-so tintumula.

¹⁴ Nsuukire ooti masiipe atayezza okuwulira,
 era ooti bbubbu atayezza okwiramu.

¹⁵ Oo Musengwa, niiwe ogunsubiriramu,
 Musengwa iwe oKibbumba wange, niiwe owanjiramu.

¹⁶ Nkusaba tiwaganya abalabe bange okwegoona,
 waire okujaagaana olwa kumpangula.

¹⁷ Nkusaba ntyo olw'okubba ndi kumpi kugwa,
 era ndi omu bulumi obutakoma.

¹⁸ Mbutula ebikole byange ebibbibibbi,
 era ni nnakuwala ino olw'ebibbibibbi byange.

¹⁹ Abalabe bange bali omu bwomi busa era b'amaani.
 N'abancaawa anambula nsongwa babitiriri.

- 20 Ibo abenkolera ebisa, bansasulamu bikole bbbbibbi.
Bampalana olw'okubba ndwanikana okukola ebikole ebisa.
- 21 Oo Musengwa, tiwandekesula.
Kibbumba wange, tiwamba yala.
- 22 Oyanguwe okumbeera,
Musengwa niwe omununuli wange.

39

Eeri akubbembera abembi oYedusuni. EZabbuli ya Dawudi.

- Obwomi bw'omuntu bw'akaseera katono*
- 1 Nakobere nti, "Neegenderezanga omu mpisa gyange,
era nakuumanga olulumi lwange nandi ni ntumula ebibbibibi.
Nasirikanga obutabbaaku n'ekintumula
kasita abakola ebbibibbi babbanga baliwo."
- 2 Neye owenasirikire nandi ni nnyega,
era nandi ni ntumulaku waire ku kintu ekisa kyonakyona,
enima yange yeeyongeireku.
- 3 Omwoyo gwange ni gucemuka.
Eginakomerye okufumintiriza, n'omwoyo gwange gigwakomerye
okucemuukirira.
Okwo kunasinziriire ni nkoba nti,
- 4 "Musengwa, onkobere entuuco gy'okufa kwange,
n'eibbangaa erinawangaala.
Ommanyikisye obwomi bwange owebwakomera."
- 5 Wakolere obwomi bwange ni bubba bumpi ooti kigalabaayo.
Akaseera akenaliwangaala, mpaawo wekenkana omumaisogo.
Dala obwomi bwa buli muntu bwa kaseera katono ooti mwotagwe
ogwayeera,
- 6 buli ooti kiriiryre, tibubba omu kifo ekimo!
Byonabyona ebyakola bimufeera bwereere.
Akumbaania obugaiga nga tamaite eyalibba onanyerebwo.
- 7 Neye atyanu Musengwa, nsuubire niki?
Eisuubi lyange liri mu niwe.
- 8 Onnunule omu bbbbibbi byange byonabyona,
tiwandeka abasirusiru ni bansekerera.
- 9 Tinatumule, nasirika-busiriki,
olw'okubba niwe owatakire otyo.
- 10 Olekeraawo okumbonereza,
n'empি egyptonkubbire gingonderye.
- 11 Owobonereza omuntu ng'omunenya olw'ebibbibibbye,
ojigirica ebyataka ooti kiwuuka niikyo ekibiriire.
Dala nabuli muntu mwota-woota.
- 12 Oo Musengwa owulire okusaba kwange,
era owulisisye okwenkunga kwange ombeere.
Tiwaneebityaku nga ndi omu maliga!
Ekkyo kityo olw'okubba ndi musenzewo era munamawanga,
ng'abazeiza bange bonabona owebabbaire.
- 13 Ondeke nsangaaleku tete,

nga nkaali okuzwa oku kyalo era nga nkaali okugoterera.

40

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Olwembo lw'okuuuja oKibbumba

- 1 Nakuumiriire n'okuguminkiriza oMusengwa okumbeera,
yeetegerezere n'awulira owenamwekungiriire.
- 2 Yantoire omu kiina eky'entiisya,
n'omwitonsi n'anjinululya omu lutente,
n'anjemererya okwibbaale,
ni ntambula nga ndi mugumu.

- 3 Yampaire olwembo oluyaaka,
olw'okuuuujanga iye oKibbumba waiswe.

Bangi babonanga ekyo ni batya,
ni beesiganga oMusengwa.

- 4 W'enkabi iye oyo eyeesiga oMusengwa,
era atakola omukumbo n'abamalala,
waire n'abasinza ebifaananyi.

- 5 Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange mpaawo akwagaagana.
Ebyewuunyisya bingi ebyonkoleire.

Ebintu ebyotutegekeire
bibitiriri okubibala.
N'owengezyaku okubitumulaku,
timpezya n'okubimalayo!

- 6 Esadaaka n'ebyo ebibawaayo, tiniibyo omwoyogwo ebigwegombere,
neye wanjigwirye amatwi mpulire.

Esadaaka egibooca yonayona n'eyo ey'okusoniya ekikole ekibbikibbi,
tiwabisiihire.

- 7 Kagira nkoba nti, "Ngonu, ndi aanu, njizire okukola ebyotaka,
ng'eKiwindiike owekontumulaku.

8 Oo Kibbumba wange, nsangaala okukola ebyotaka,
era nkwata amateekago omu mwoyo gwange."

- 9 Omu nkumbaana enene nnangirira ng'obwotununula.
Tindeka okukitumulaku,
ng'obwokimaite Musengwa.

10 Timbisabisa omu mwoyo gwange ebikwata oku butuukiriryebwo.
Nnangirira nti oli mwesigwa, era onunula.

Omukumbaana enene,
tindeka kubakobera oku kisaakyo n'obwesigwabwo.

- 11 Oo Musengwa tiwakomya okunkwatira ekisaakyo.
Ekisaakyo n'amazimago binkuumenge bulijo.

12 Ekyo kityo olw'okubba ebigosu ebineeruguuliriiryekibbiiryo, tibiba-
liko.

Njizwire ebibbibibbi bingi, tibikaali binjikiriryekubona.
Bikiraku enziriri eg'yoku mutwe gwange obungi.

Era mpoiremu amaani.

- 13 Oo Musengwa, oikiriryre okunnunula.
Oo Musengwa oyanguwe okumbeera.
- 14 Oleke abo bonabona abataka okunjita,
baswale era batabuketabuke.
N'abo abanoonia okujigirica obwomi bwange,
babakanjiriryre nga baswaire.
- 15 Oleke abo abansekerera,
ensisi ebakwate olw'okuswala kwabwe.
- 16 Oleke abo bonabona abakoononia
bajaagaane era basangaale oku lulwo.
Abo abasiima obununulibwo, bakobenge bulijo bati,
“OMusengwa bamugulumalye.”
- 17 Neye nze ndi mudoobi era ndamba,
nsaba oMusengwa anseegeku.
Niiwe ombeera era niiwe onnunula.
Oo Kibbumba wange, tiwaalwawo!

41

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

- OMusengwa niiye abbeera abadoobi*
- 1 W'enkabi iye oyo alumirwa abadoobi,
ebigosi owebimutuukaku, oMusengwa amununula.
 - 2 OMusengwa amukuuma n'amuwa obwomi,
amuwa enkabi omu kyalo,
tamuwaayo omu bwezye bw'abalabebe.
 - 3 OMusengwa amubbeera nga mulwaire ali oku buliri,
n'amulamiryia nakimo.
 - 4 Nze nkoba nti, “Oo Musengwa nakolere ekikole ekibbikibbi omu-maisogo,
onkwatire ekisa era ondamye.”
 - 5 Abalabe bange batumula nga basairiryra bati,
“Yalifa di ni bamwerabira?”
 - 6 Befaanania ooti baiza kumbona,
neye omu kubba aawo bannooniaku lugambo,
era owebazwawo baaba ni balusasya.
 - 7 Bonabona abancaawa baweweetanganira ebinfaaku.
Ebikira obubbibubbi bibantakiryra.
 - 8 Bakoba bati, “Obulwaire obwalwaire,
tibwakulama, tiyalisetuka oku buliri obwo bbe.”
 - 9 N'omukaagwa wange,
oyo ogunesiga eino,
ogundya naye,
ancuukiire.
 - 10 Neye iwe Musengwa, onkwatire ekisa,
onsetule, kaisi njezye okubasasula.

¹¹ Mmaite nti onsiima,

 olw'okubba toganyire abalabe bange okumpangula.

¹² Okuumire obwomi bwange olw'okubba nkola ebituuce.

 Onkuumiire omumaisogo emirembe gyonagyona.

¹³ OMusengwa oyo oKibbumba wa Isirairi bamuwujenge.

 Bamuwuujenge emirembe n'emirembe.

Amiina era Amiina.

EKITABO EKYOKUBIRI

42

(Zab 42-72)

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

Eisuubi lyange liri mu Kibbumba

¹ Ng'okimaadu owaaluga n'enyonta y'amaizi,

 omwoyo gwange gwona gutyo weguluga okutaka oKibbumba.

² Omwoyo gwange guyayaanira oKibbumba oyo oKibbumba onanyere obwomi.

 Nalyaba di okusinza oKibbumba?

³ Nkunga omusana n'obwire

 era agenkunga gennywa,

neenu ng'abalabe bange bambuulya okumalaku olunaku batı,
 “OKibbumbawo ali yaina?”

⁴ Omwoyo gwange gwizula enima

 oweneebukirya eby'eira,

ng'owenayabanga n'ekiyindi ky'abantu,

 ni nabekubbemberamu nga twaba omu nyumba ya Kibbumba,
nga tuceera olw'eisangaalo era tubbookooka okumuwuua,
 omu kiyindi nga tujaguza.

⁵ Kale atyanu lwaki omwoyo gwange gunakuwala?

 Era lwaki omwoyo gwange gweraliikirira?

Oleke eisuubi lyange nditeeke mu Kibbumba,

 olw'okubba nalimuwuua tete,

 Iye omununuli wange era oKibbumba wange.

⁶ Omwoyo gwange gunakuwaire!

 Kagira mmuseegaku nga ndi omu kyallo ky'e Yoludaani

n'oku Lusozi oKerumooni

 n'oku Lusozi oMizali.

⁷ Olwabi lw'amaizi lweta olwinaye,

 olw'okuyiriitira kw'amaizigo agawolomboga.

Amaizigo ageedumbya gaika,

 n'amayengogo gonagona ni bimmooma!

⁸ OMusengwa andaga ekisaakye omusana,

 kaisi obwire ni mmwembera,

nga nsaba oKibbumba

 oyo ampa obwomi.

⁹ Nkoba oKibbumba iye eibbaale lyange omu neebisa, nti,

"Lwaki oneerabiire?
 Lwaki mbaawo nga nkunga
 olw'abalabe bange okungadya?"
¹⁰ Ebizumi by'abalabe bange bindumirirya
 ooti magumba niigo agammeketa.
 Basiiba bambuulya bati,
 "OKibbumbawo ali yaina?"

¹¹ Kale atyanu lwaki omwoyo gwange gunakuwala?
 Era lwaki omwoyo gwange gweraliikirira?
 Oleke eisubi lyange nditeeke mu Kibbumba,
 olw'okubba nalimuwwuja tete,
 Iye omununuli wange era oKibbumba wange.

43

OKibbumba niye atulwanirira

¹ Oo Kibbumba, olangirire ng'owembulaku omusango,
 era ondwanirire eeri abantu abatakutya,
 Onnunule eeri abo abbeyi era ababbibabbi.
² Ekyo kityo olw'okubba Kibbumba njirukira eeri niwe okunkuma.
 Lwaki ondekeswire?
 Lwaki mbaawo nga nkunga
 olw'abalabe bange okungadya?
³ Osindike ekitangaalakyo n'amazimago,
 oganye binnungamye,
 era bintuuce oku lusozirwo olutukulye,
 omu kifo ekyo e gyobba.
⁴ Awo kaisi njabe oku kyoto kya Kibbumba,
 eeri oKibbumba wange iye eisangaalo lyange eribitiriri.
 Era nakuuuujanga nga nkukubbira otongoli,
 oo Kibbumba, iwe oKibbumba wange.
⁵ Kale atyanu lwaki omwoyo gwange gunakuwala?
 Era lwaki omwoyo gwange gweraliikirira?
 Oleke eisubi lyange nditeeke mu Kibbumba,
 olw'okubba nalimuwwuja tete,
 Iye omununuli wange era oKibbumba wange.

44

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

OKibbumba niye atubbeera bulijo

¹ Oo Kibbumba, twewuliriireku n'agaiswe,
 era abazeiza baiswe batulonseirye
 ebiwakolere omu mulembe gwabwe,
 omu biseera eby'eira.
² Ng'okesya obwezyebwo wabbingire abanamawanga,
 ekyalo kyabwe n'okiwa abazeiza baiswe.
 Wasasaigwire abantu abanamawanga,
 neye abazeiza baiswe n'obawa eisagaaluko.

- ³ Abazeiza baiswe tibawangwire ekyalo ekyo nga bakolesya mpiima gyabwe,
 era tibasunire obuwanguli nga bakolesya maani gaabwe,
 neye gabbaire maanigo n'obwezyebwo,
 era waabbanga nabo olw'okubba wabbaire obasiima.
- ⁴ Niiwe oKabaka wange era oKibbumba wange,
 awa oYaakobbo* obuwanguli.
- ⁵ Okubitira mwiwe tuwangula abalabe baiswe,
 omu liinalyo ni twemyagira ansi abatusetukiraku.
- ⁶ Tineesiga akalaso kange,
 waire empiima yange okundamya.
- ⁷ Neye niiwe otununula eeri abalabe baiswe,
 n'oswaza abatucaawa.
- ⁸ Twenyumirizanga mu niiwe Kibbumba okumalaku olunaku,
 era twawuujanga liinalyo emirembe gyonagyona.
- ⁹ Neye atyanu otulekeswire, n'otuleka ni tuswala,
 era tokaali weekubbembera amaje gaiswe omu lutalo.
- ¹⁰ Watulekere abalabe baiswe ni batwiririrya,
 era abo abatucaawa ni banyaga n'ebintu byaiswe.
- ¹¹ Watuwaireyo batwite ooti ntaama egibaaba okusala,
 n'otusalaanicirya omu banamawanga.
- ¹² Watundire abantubo dondolo
 era nandi n'ogobamu.
- ¹³ Otusuucirye kizumi eeri abaliranwa baiswe,
 era ibo abo abatweruguuliriirye batujerega era batunyooma.
- ¹⁴ Otusuucirye majwalo omu banamawanga,
 era tuli nseko gy'abantu abo.
- ¹⁵ Nswaluka okumalaku olunaku,
 era njizwire nsoni,
- ¹⁶ olw'ebibono by'abo abanjolonga, era abanzuma,
 n'olwabalabe n'abo abanoonia okunyaanja.
- ¹⁷ Ebyo byonabyona bitutuukireku
 newankubbaire nga titukwerabiire,
 waire okumenya endagaano egiwakolere na iswe.
- ¹⁸ Emyoyo gyaiswe tigikuzwangaku,
 era titujeemerangaku ebiragiroyo.
- ¹⁹ Neye era watusasaiguliire awali emisege,
 n'otuleka omu ndikirya awayezya okubba okufa.
- ²⁰ Singa twerabiire eriina lya Kibbumba waiswe,
 ooba ni tusinza okibbumba ow'abanamawanga,
- ²¹ ekyo Kibbumba wandikizwire,
 olw'okubba iwe omanya ebyama ebibba omu mwoyo.
- ²² Neye era nabuli lunaku tubba mu kabbikabbi ka kutwita oku lulwo,

* **44:4 44:4 Yaakobbo.** Aanu kitegeeza, Isirairi.

batubona ng'abasaanira kufa ooti ntaama ogubatwala omu kibbaagiro.

²³ Oo Musengwa, olamuke! Lwaki ogona?

Osisimuke, totulekesula emirembe n'emirembe!

²⁴ Lwaki otukubbira omugongo?

Lwaki tofaayo oku kunyolwa kwaiswe n'okutugadya?

²⁵ Batudyakire omu nkungu,
ni batumigiriry aansi okwitakali.

²⁶ Osetuke otubbeere,
olw'ekisaakyo otununule.

45

Eeri akubbembera abembi. Olwembo olubaabiire ku kuwooya "kw'ebimuli." EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

Olwembo lw'obugole bwa kabaka

¹ Omwoyo gwange gwizwire ebibono ebisa
nga nnyembera okabaka olwembo olunjiyire.
Olulumi lwange lutomboolya ebibono ooti kalaamu
y'omuwandiiki omukugu.

² Oli munjoono okukiraku abasaiza bonabona,
era oli mutumuli omusa,
olw'okubba oKibbumba akuwaire enkabi egy'enkalaakalira.

³ Weesibe empiimayo omu nkende iwe omulwani ow'amaani.
Oli w'ekitiisyera era oli mukulu.

⁴ Omu kitisyakyo ng'oli oku mbalaasi owangulenge
olw'okulwanirira amazima, n'obuwombeeki n'obutuukirirye.
Oleke engaloyo endiiro, ekole ebyewunyisya.

⁵ Obulasobwo obwogi busumute emyoyo gy'abalabebo,
Owangule abanamawanga babbe aansi w'obwezyebwo.

⁶ Obwakabaka oKibbumba obwakuwaire* bwakubbaawo emirembe
n'emirembe.
Okufugakwo omu bwakabakabwo kutambulira ku bwenkanya.

⁷ Otaka ebikole by'obutuukirirye n'ocaawa obubbibubbi.
Kagira nze oKibbumba, oyo oKibbumbawo, nkusukireku amafuta
ni nkuwa eisangaalo erikira ery'abandi bonabona.

⁸ Amaganduula gaanywe gonagona gafunya okalifuwa ogubeeta omi-
ira, n'ogondi bati alowe, n'okaisiya.

Ebivuga by'enkosi ebibakubba bikusangaalisya
ng'oli omu mbirigyo egibajolijirye n'amasyanka.

⁹ Omu bakali ab'ekitiisyera abakuweererya mulimu abambeiza,
omugolewo ali oku lubba olw'engaloyo endiiro azwaire
eby'amajolobero eby'ezabbu y'Ofiri.

¹⁰ Mumbeiza, ontegere ekitwi, owulisisye era otwale ebinkukoba;
weerabire abantu b'ewaanywe n'ab'ekikaakyo.

44:22 44:22 Lom 8:36 * 45:6 45:6 *Obwakabaka oKibbumba obwakuwaire.* Ooba,
obwakabakabwo oo Kibbumba. 45:7 45:6-7 Beb 1:8-9

¹¹ Obusiipoonobwo bwasikirizanga okabaka.

 Omugonderenge olw'okubba niiye omusengwawo.

¹² Abantu b'e Tiiro balikuleetera ebirabo,
 abasuni balikwegudyera.

¹³ Omumbeiza ali omu Lubiri, omu kitisyakye
 ekizwalokyе bakijolijirye n'ewuuzi egy'ezaabbu.

¹⁴ Azwaire ekizwalo ekibatungire omu wuuzi gy'erangi egy'enjawulo,
 bamutwala eeri okabaka,
 ng'emperya enguna
 gimuzwaku e nyuma.

¹⁵ Babatwala nga bali omwisangaalo n'okujaagaana
 ni baingira omu lubiri lwa kabaka.

¹⁶ Abaanabo balibba bakabaka ng'abazeiza baabwe,
 walibusuca bakabaka omu kyalо kyonakyona.

¹⁷ Abantu beerukiryanga eriinalyo emirembe gyonagyona
 olw'olwembo lwange.
 Era abantu bakuwuujanga emirembe n'emirembe.

46

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

OKibbumba ali na iswe

¹ OKibbumba niiye ekiirukiro kyaiswe era niiye amaani gaiswe,
 bulijo abbaawo okutubberra omu bugosi.

² N'olwekyo titwatyenge waire ekyalo kyatengeetanga,
 n'ensozi ni gyemuma omu lwabi lw'enyanza;

³ waire amaizi g'enyanza gawooganga ni gafuuja,
 ware ensozi gyatengeetanga olw'okwedumbya kw'amaizi ago.

⁴ Waliwo omwiga, ng'emyala gyagwo gireeta eisangaalo omu kibuga
 kyo Kibbumba,

 ikyo ekifo ekitukulye, oNambulaku aMwagaagana e gyabba.

⁵ OKibbumba abba mu kibuga ekyo, kale tibalikijigirica,
 OKibbumba Yakirwaniriranga ng'obwire bwatira okuca.

⁶ OKibbumba atumula n'eigono eryata amatwi ooti kubbwatuka
 kw'eraadu,
 amawanga ni geesisiwala, obwakabaka ni bugwa, ekyalo ni
 kinyolokoka.

⁷ OMusengwa oWabwezye Bwonabwona ali na iswe.

OKibbumba wa Yaakobbo niiye ekiirukiro kyaiswe.

⁸ Mwize mubone oMusengwa ebyakola,
 mubone ebyewuunyisa ebyakola oku kyalо.

⁹ Akomya entalo omu kyalо kyonakyona.

 Avunavunamu obulaso, n'ajigirica amasimo,
 n'ayoca engabo* n'omusuyo.

¹⁰ N'akoba ati, "Mwikaikane!"

* 46:9 46:9 Engabo. Ooba, ebigaali eby'amaje.

Mumanye muti ninze oKibbumba ogubagulumalyanga omu mawanga gonagona.
Gubagulumalyanga omu kyalo kyonakyona."

¹¹ OMusengwa oWabwezye Bwonabwona ali na iswe,
oKibbumba wa Yaakobbo niiye ekiirukiro kyaiswe.

47

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

OKibumba niiye afuga ekyalo kyonakyona

- ¹ Mukubbe omu ngalo bantu inywe ab'amawanga gonagona,
Mubbookooke enyembo gy'eisangaalo nga muwuua oKibbumba,
- ² olw'okubba oMusengwa oNambulaku aMwagaagana w'entiisya.
Niiye oKabaka omukulu afuga ekyalo kyonakyona.
- ³ Yatuwanguliire ab'amawanga,
n'atwezyesya okufuga amawanga ago.
- ⁴ Yatulondeire ekyalo ekitulimu okubba obusika bwaiswe,
ekitwesiimisyia iswe eibyaire lya Yaakobbo abaasiima.
- ⁵ OKibbumba ayabire e ngulu ng'abantu webaceera olw'eisangaalo.
OMusengwa ayabire e ngulu ng'abantu webafuwa amakondeere.
- ⁶ Mwembe okuwuuja oKibbumba, mwembe okumuwuujja.
Mwembe okuwuuja oKabaka waiswe, mwembe okumuwuujja.
- ⁷ Olw'okubba oKibbumba niiye oKabaka w'ekyalo kyonakyona,
mumwembere enyembo egimuwuujja.
- ⁸ OKibbumba afuga amawanga gonagona,
ng'ataime oku ntebeye ey'obwakabaka entukulye.
- ⁹ Abafugi b'amawanga bakumbaine n'abantu ba Kibbumba wa Ibbu-laimu.
Olw'okubba oKibbumba niiye afuga
ab'ekubemberi b'oku kyalo,
oKibbumba bamugulumalyenge ino.

48

Olwembo. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

Sayuuni ekibuga kya Kibbumba

- ¹ OMusengwa niiye omukulu era asaaniire okumuwuujja ino,
omu kibuga kya Kibbumba waiswe, oku lusozirwe olutukulye.
- ² OSayuuni lusozi oluboneka nakusani omu bugulumali,
isangaalo ly'ekyalo kyonakyona.
Lugulumali ooti lusozi oZafoni,
era oku Sayuuni niikwo okuli ekibuga iye oKabaka oMukulu
ekyafuga.
- ³ OKibbumba ali omu minaala egy'ekibuga ekyo,
yeemanyikisirye nga niiye olugaga lwakyo.
- ⁴ Abakabaka bagaitire amaje gaabwe

- ni baizira aamo okulumba ekibuga ekyo,
 5 neye owebakiboine beewuninkiriire,
 ensi n'ebakwata era ni bakangirira.
 6 Ensi yabakwatiire eeyo,
 era ni babba n'obulumi ng'obw'omukali alumwa.
 7 Wabajigircirye ng'ompunga azwa e buzwaisana,
 owaajigirica amaato g'e Talusiisi.
- 8 Ebitwawuliranga-obuwuliri,
 atyanu tubiboine,
 omu kibuga kya Kibbumba waiswe,
 omu kibuga kya Musengwa oWabwezye Bwonabwona,
 ekyakuumma emirembe gyonagyona.
- 9 Oo Kibbumba, nga tuli omu Yeekaaluyo
 tufumintiriza oku kisaakyo.
 10 Oo Kibbumba, eriinalyo ng'obweriri erikulu,
 batyo webakuuuja nabuli wantu oku kyaloo.
 Ofuga mu bwenkanya.
- 11 Oleke abantu b'oku Lusozi oSayuuni basangaale.
 Oleke abantu b'omu bibuga bya Yuda babaagaane,
 olw'okulamulakwo okw'obwenkanya.
- 12 Mutambule mumaleku oSayuuni,
 mubale eminaala gyamu.
 13 Mwetegereze ebikomera byakyo,
 mwetegereze engaga gyakyo,
 mwezye okulonserya ab'omulembe ogwaliirawo.
 14 OKibbumba oyo niiye oKibbumba waiswe emirembe gyonagyona,
 niiye eyatulungamyanga paka owetwalifa.

49

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

- Obwomi bukira obusuni*
- 1 Muwulisisye kinu abantu nywenanywena.
 Mutege amatwi nywenanywena abatyami b'oku kyaloo.
- 2 Ab'ekitiisyia n'ababulijo,
 abasuni n'abadoobi.
- 3 Ekyo kityo olw'okubba ebibono ebintumula by'amalabuki,
 era ebinfumintiriza omu mwoyo gwange bitegerekka.
- 4 Njaba okwetegereza olugero,
 nalusonzola nga ndwembera oku tongoli.
- 5 Lwaki mba n'okutya omu biseera ebigosi,
 ng'ababbibabbi era ababbeyi baneeruguuliriirye?
- 6 Abo ababbibabbi abeesiga obusuni obubalinabwo,
 abeewaana olw'obungi bw'ebintu byabwe.
- 7 Mazima mpaawo ayezya okwenunula
 ng'asasula oKibbumba empiiya okumugulya obwomi.
- 8 Ekyo kityo olw'okubba ky'ebbeeyi ino okwenunula;

- era mpaawo ayezya okusasula egimala,
⁹ n'awangaala emirembe gyonagyona,
 nandi n'aingira e magombe.
- 10 Omuntu yenayena akimaite ati ab'amalabuki bafa;
 n'omu ngeri enanyere eyo abasirusiru n'abamaayaani bajigirika,
 n'obusuni bwabwe ni babulekera bandi.
- 11 Amagombe gaabwe niigo ebisito byabwe emirembe gyonagyona,
 era gibabba emirembe gyonagyona,
 waire nga babbaire n'eitakali eryabwe-okubwabwe.
- 12 Omuntu tabbeerererawo lwakubba nti musuni,
 yena ajigirika ng'ebisolo.
- 13 Ekyo niikyo ekituuka kwabo abateeka obwesigwa omu
 by'ekisirusiru,
 niiyo enkomerero y'abo abeematira n'obusuni bwabwe.
- 14 Bali ooti ntaama ogubatwala omu kibbaagiro,
 okufa kwalibalya.
 Lwalica lumo aBatuukiriryre ni bafugaabantu abo;
 n'emibirgyabwe gyalivunda e magombe,
 e yala n'ebisito byabwe.
- 15 Neye nze oKibbumba yalinunula omwoyo gwange eeri amaani g'e
 magombe,
 mazima yalinjaniriza.
- 16 Omuntu n'owagaigawala
 ekitiisyakye ni kyeyongera, tikikwewuninkiriryanga.
- 17 Ekyo kityo olw'okubba oweyalifa tiyalyabaku n'ekintu.
 Ekitiisyakye tikyalyaba naye.
- 18 Newankubbaire omu bwomibwe yeebala okubba w'enkabi,
 ni bamuwaana olw'okubba nakusani,
- 19 yalyeyimbya kwabo ab'omulembe gw'abazeizabe,
 etibalibonaku kitangaala tete.
- 20 Omuntu owaabba n'obusuni ng'abula okutegeera,
 yena ajigirika ng'ebisolo.

50

EZabbuli y'Asafu.

OKibbumba nikiye asala emisango

- ¹ OWabwezye, oKibbumba
 oyo oMusengwa atumula, n'ayetesya abantu bonabona oku kyaloo,
 okuzwa eisana e girizwa paka e girigwa.
- ² OKibbumba anekaaneka ng'asinzirira omu Sayuuni,
 ekibuga ekikirira nakimo obusiipoono.
- ³ OKibbumba waiswe aiza, neye tikasirinkiriri,
 omusyo oglunkuuma gumwekubbembeire,
 ompunga ow'amaani yamweruguuliriiryre.
- ⁴ Ayeta eigulu n'ekyaloo
 okubona ng'alamula abantube.

- 5 "Munkumbaanirye aanu abatukulye bange,
abo abakolere endagaano na nze mu kumpa sadaaka."
- 6 Eigulu lirangirira obutuukiriryre bwa Kibbumba,
olw'okubba iye onanyere, mulamuzi.
- 7 "Abantu bange muwlisisye, era natumula.
Oleke nkulumirize iwe Isirairi,
ninze oKibbumba, oyo oKibbumbawo.
- 8 Tinkunenya lwa sadaakagyo,
ooba lw'esadaaka egibooca yonayona egyodeeberera okumpa.
- 9 Ente enumi egy'omu biraalobyo
n'embuli empanya egy'omu bisibobyo timbitaka.
- 10 Ekyo kityo olw'okubba ebisolo byonabyona eby'omu bibira, byange,
n'ente egiri oku nsozi enkumi n'enkumi.
- 11 Ebinyonyi byonabyona eby'oku nsozi,
nabuli kyomi ekiri omu kigona, kyange.
- 12 Singa mba nzala tinkukobera niiwe,
olw'okubba ekyalo n'ebintu byonabyona ebirimu byange.
- 13 Ndyia nyama ya nte onumi?
Ooba nnywa musaaye gw'embuli?
- 14 Owengeyo eeri oKibbumba esadaaka ey'okumwebalya,
otuukiriryenge obwewayamobwo eeri iye oNambulaku aMwagaa-gana.
- 15 Onjetenge ng'oli omu bigosi,
nakununulanga, era n'ongulumalya."
- 16 Neye oKibbumba akoba omubbimubbi ati,
"Lwaki oyemba amateeka gange ng'ekikwate.
Era lwaki otumula oku ndagaano eginakolere na iwe?
- 17 Iwe ocaawa okukulungamya,
n'ogaana ebinkukoba okukola.
- 18 Owoobona omwibbi ng'omuwagira;
okola omukumbo n'abalendi.
- 19 Omunwagwo gutumula bbbibibi,
n'olulumirwo lwizwire bubbeyi.
- 20 Osiba kutumula wundi ku bagandabo,
n'okucocoomererya baana ba maawo.
- 21 Ebyo byonabyona obikolere era ni nsirika,
n'oseega oti ndi nga iwe.
Neye atyanu nkukawuukira,
ni nkulagira kimo omusango."
- 22 "Inywe abaneerabira, mwekuume,
nga bbe, nabanyiiranyiiramu nga mpaawo abanunula.
- 23 Oyo iye aleeta esadaaka ey'okuneebalya, angulumalya.
Era oyo iye atambula nakusani,
nze oKibbumba nalimununula."

Esaala ey'okusoniiya

- 1 Oo Kibbumba, onkwatire ekisa,
 okusinzirira oku kutakakwo okutakoma.
Olw'ekisaakyo ekinene,
 ontooleku emisango gyange gyonagyona.
- 2 Onnaabyeku obubbibubbi bwange bwonabwona,
 era ontukulye okuzwa omu kikole ekibbikibbi.
- 3 Ekyo kityo olw'okubba mmaite nga nabbengere,
 ekibbikibbi kyange kinnumiriza bulijo.
- 4 Niwe onanyereneere ogunabbengerek
 ni nkola ekicaamu omumaisogo.
- N'olwekyo ooli mutuuce omu by'otumula,
 era olamula mu bwenkanya.
- 5 Mbaire omu babbibibbi okuzwa ng'owebambyaire,
 mazima okuzwa ng'omama oweyasunire ekida kyange.
- 6 Iiwe osangaalira mazima omu mwoyo gw'omuntu.
 Onsomesya amalabuki omu mwoyo gwange.
- 7 Ontukulye okuzwa omu kibbikibbi kyange* mbe mulongoole,
 onnaabye ntukule okukiraku obbalaafu.
- 8 Oleke mpulire eisangaalo n'okwesiima.
 Oleke njaagaane waire ng'onvuniankire.
- 9 Tiwambalira ebikole byange ebibbibibbi,
 onsanguleku obubbibubbi bwange bwonabwona.
- 10 Oo Kibbumba, ombumbiremu omwoyo omulongoole,
 onteeekemu omwoyo omuyaaka era omwesimbu.
- 11 Tiwaminga omumaisogo,
 era tiwantoolaku oMwoyowo oMutukulye.
- 12 Onjiriry eisangaalo eryowa aboonunula,
 era ompe omwoyo ogukugondera.
- 13 Awo n'ayegesyanga abatakugondera ebiragiroyo,
 kaisi abakola ebbibibibbi bacuukenge ni baira egyloli.
- 14 Oo Kibbumba onnunule omu musango gw'okusuka omusaaye,
 iwe Kibbumba omununuli wange.
 Era awo nayembanga ino oku butuukiriryebwo.
- 15 Oo Musengwa, oyasamye omunwa gwange,
 kaisi njeye okukuwuua.
- 16 Iwe tosiima sadaaka, nandibbaire ngikuwa.
 Tosiima waire okusiima esadaaka egibooca yonayona.
- 17 Esadaaka egysiiima niigwo omwoyo ogwenenya.
 Omwoyo ogwenenya era ogwikaikana,
 Kibbumba tiwagugaanenge.
- 18 Oo Kibbumba, obbe w'ekisa eeri oSayuuni era omubbeere.
 Oyombeke buyaaka ebitempe bya Yerusaalemi,
- 19 kaisi osangaalire esadaaka egibawaayo omu mwoyo omusa,

51:4 51:4 Lom 3:4 * 51:7 51:7 Okuzwa omu kibbikibbi kyange. Ebbaibbuli egindi gikoba,
ontukulye n'oisooopu.

n'esadaaka egibooca yonayona,
kaisi ente enumi bagiweeyo oku kyotokyo.

52

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi, oDowegi oMwedomu
oweyaabire n'akohera oSawulo ati, "ODawudi ayabire omu kisito
ky'Akimereki."

OKibbumba niye asala omusango

¹ Iwe ow'amaani,

Iwaki weepankira omu kibbikibbi?

Ekisa kya Kibbumba kinkuma okumalaku olunaku.

² Osala enkwe okujigirica abandi,

ebibonobyo bisala ooti kamweso akoogi,
bulijo oyiiya eby'obubbeyi.

³ Osima obubbibubbi okukiraku obusa,

era n'obubbeyi okukiraku amazima.

⁴ Osima ebibono ebirumya abandi,

mubbeyi iwe!

⁵ Neye oKibbumba yalikujigirica emirembe gyonagyona.

Yalikwangula omu nyumbayo era n'akunyiiranyiiramu,
n'akutoola omu kyaloo ky'aboomi.

⁶ Abantu abatuukiriryre balibona ni batya.

Balikusekerera ni bakoba bati,

⁷ "Obone oyo

anandi n'asuua oKibbumba okubba olugagalwe,

wazira ni yeesiganga busunibwe obubitiriri,

n'okwetyongera mu maani

ng'ajigirica abandi.*"

⁸ Neye nze ndi kusani omu nyumba ya Kibbumba
ooti musaale omuzaituuni ogukula kusani.

Neesiga kisa kya Kibbumba

emirembe n'emirembe.

⁹ Nakwebalyanga emirembe gyonagyona,

era nakwesiganga olw'ebyo ebyokolere.

Nabbutulanga omumaiso g'abatuukiriryebi ng'obwoli omusa.

53

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Abakola ebbibbibibi

(Zab 14)

¹ Abasirusiru bakoba omu myoyo gyabwe bati,
"Mpaawo Kibbumba."

Booononoki, era bakola bibbibibbi;
mpaawo akola ebisa.

² OKibbumba asinzirira omwigulu
n'alingirira abantu bonabona,

* 52:7 52:7 Ng'ajigirica abandi. Ooba, omu mulimogwe ogw'okujigirica.

okubona nga waliwo amutegeera,
ooba nga waliwo amunoonia.

³ Neye abantu bonabona bamuzwireku,
ni basuuka ekitagasa egiali.

Mpaawo akola ebisa,
era kadi waire moiza.

⁴ Abakola ebbibbibbi tibalyega?

Bamalawo abantu bange ooti muntu akaavuula ekyokulya,
era tibasinza oKibbumba.

⁵ Neye balizula entiisa egibatabbangakuumu.

OKibbumba yalisasaania amagumba g'abo abazingiza abantube.
Yalibaswaza,
olw'okubba oKibbumba yabagaine.

⁶ Nsaba nti oyo eyanunula oIsirairi azwe mu Sayuuni!

OKibbumba oweyaliryawo eidembe omu bantube,
ab'eibyaire lyu Yaakobbo ibo aBaisirairi balijaagaana.

54

Eeri akubbembera abembi. Egibembera oku bivuga eby'enkosi.
EZabbuli ya Dawudi, aBaziifu owebaabire ni bakobera oSawulo batı,
"ODawudi yeebisire mu niiswe."

Esaala y'obukuumi

¹ Oo Kibbumba, onnunule ng'okolesya obwezye bw'eriinalyo,
okolesye obwezyebwo ontaase!

² Oo Kibbumba, owulire okusaba kwange,
owulisisye ebibono byange.

³ Abanamawanga bansetukiireku,
abanjenese banoonia obwomi bwange.
Tibaafayo oku Kibbumba.

⁴ Neye oKibbumba niiye ambeera,
oMusengwa niiye ambeesyawo.

⁵ Oleke obubbibubbi abalabe bange obubantakiryu bubacuukire.
Omu bwesigwabwo obajigirice.

⁶ Oo Musengwa, naawangayo egyloli ebyokuwaayo omu kutaka,
nakwebalyanga
olw'okubba oli musa.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba onnunwire omu bigosi byangue byonabyona,
ni mbona ng'owangwire abalabe bange.

55

Eeri akubbembera abembi. Egibembera oku bivuga eby'enkosi.
EZabbuli ya Dawudi.

OMusengwa niiye atulamya ab'enkwe

¹ Oo Kibbumba, otege ekitwi eeri okusaba kwange,

tiwagaana okwegairira kwange.

² Ompulisisye era onjiremu.

Ebigosi bimbitiriireku era ndi mu kwekedenkerera.

³ Okuceera kwa balabe bange,

n'ababbibabbi okunjiigaania, bintiisiriiryе.

Ekyo kityo olw'okubba bankolaku obulabe,

era omu busungu banteekerekereku endibo.

⁴ Njizwire obulumi oku mwoyo,
ensisi y'okufa enkwaite.

⁵ Ntiire era ntukuta,
ekyekango kingwireku.

⁶ Era nakobere nti, "Singa mbaire n'amayaya ooti njiiwa,
nandigulukire ni nnoonia e ginandisuniire eidembe.

⁷ Nandigulukire ni njaba yala,
ni mba eeyo omwidungu.

⁸ Nandisunire mangu aweneebbambika,
ni mbawunuka abo abali ooti mpunga ow'amaani era ooti ikendi
ow'amabbaale."

⁹ Oo Musengwa otabuletabule ababbibabbi, era entumula yaabwe
ogigotesyegotesye,
olw'okubba mbona bikole by'obukambwe n'okayaani omu kibuga.

¹⁰ Omusana n'obwire batambula nga beeruguuliirrya ekikomera
ky'ekibuga ekyo,
era mwikyo mwizwire bikole ebibbibibbi na mitawaana.

¹¹ Obutemo niibwo obuli omu kibuga ekyo,
okutiisyatiisyaa n'obubbeyi tibica omu nguudo* gyakyo.

¹² Singa omulabe niiye anzuma,
nandikigumiire.

Singa ampalana niiye aneepankiraku,
nandibbaire mmwebisaku.

¹³ Neye niiwe omunange oguntambula naye,
omuntu owange, omukaagwa wange,

¹⁴ ogunnonsyanga naye,
ogutukumbaananga naye omu nyumba ya Kibbumba.

¹⁵ Oleke okufa kugwe oku balabe bange kibbwatukira.

Oleke baabe e magombe nga bakaali boomi,

olw'okubba ekibbikibbi kibba omu bisito byabwe n'omu myoyo
gyabwe.

¹⁶ Neye nze nasabanga oKibbumba okumbeera,
era oMusengwa yannunulanga.

¹⁷ Eigulo n'amakeezi n'omusana
neezulugumanga ni nkuukulya,
n'awulira eigono lyange.

¹⁸ Yalinjirya nakusani

* 55:11 55:11 Nguudo. EBbaibbuli egimo gikoba, kifo ekiweeru omu kibuga.

okuzwa omu lutalo olunsetukiireku,
waire ng'abandwanisya bangi.

¹⁹ OKibbumba eyafugire okuzwa eira n'eira
yampulira nga mmwegairira n'awangula abalabe abo,
olw'okubba tibacuuka okuleka ebikole byabwe,
era tibatya oKibbumba.

²⁰ Omuntu owange alumbire abakaagwabe,
n'amenya endagaano egiyakolere nabo.

²¹ Ebibonobye byabbaire binyuma okuwulira okukiraku okukomba
amakita,
neye nga ekimuli oku mwoyo, lutalo.

N'ebibonobye byabbaire byogi
ooti mpiima.

²² Ebigosibyo obikwatisyenge Musengwa,
niyiye eyakubbeeranga.
Tiyalekenge abatuukirirye, abantu okubawangula.

²³ Neye iwe Musengwa,
abantu abo abatemo n'ababbeyi
walibadyaka omu kiina ekitakoma
ng'emyanka egibandiwangaire bakaali n'okugituuca aakati.

Neye nze neesiganga niiwe.

56

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi. ABafirisuuti
owebamukwatiire omu Gaasi.

Okwesiga oKibbumba

¹ Oo Kibbumba onkwatire ekisa, olw'okubba abantu bannumba.
Okumalaku olunaku lwonalwona, abalabe bange banjiigania.

² Abalabe bange bannumba okumalaku olunaku lwonalwona.
Omwidumi lyabwe bandwanisya.

³ Neye nabuli owentya,
nteeka obwesigwa bwange mu niiwe.

⁴ OKibbumba namuwujanga olw'ebyo ebyasuubiza.
Omu Kibbumba munateekanga obwesigwa bwange, tinaatyenge.
Abantu-obuntu bayezya kunkola niki?

⁵ Okumalaku olunaku abalabe bange bacuusacuusa ebibono byange.
Basala enkwe bulijo okunkolaku akabbikabbi.

⁶ Beekumbaania awabise,
ni bakeeta entambula yange
nga bankiiya.

⁷ Oo Kibbumba, tiwabaganya okuwunuka ekibonerezokyo.
Omu busungubwo, owangule abantu abo.

⁸ Iwe omaite okunakuwala kwange.
Omaite obungi bw'amaliga agenjabire nga nkunga.
Timawandiike omu kitabokyo?

- ⁹ Olunaku olunalikwekungirira okumbeera, abalabe bange balicuuka
ni bakangayo e nyuma.
Olw'ekyo mmaite nga iwe Kibbumba,
oli oku lubba lwange.
- ¹⁰ OKibbumba mmuwuja olw'ebyo ebyasuubiza.
OMusengwa mmuwuja olw'ebyo ebyasuubiza.
- ¹¹ Omu Kibbumba munateekanga obwesigwa bwange, tinaatyenge.
Abantu-obuntu bayezya kunkola niki?
- ¹² Oo Kibbumba, ndi n'okutuukiriry aobwesigwa bwange.
Naliwaayo egysoli esadaaka ey'okwebalya.
- ¹³ Ekyo kityo olw'okubba onnunwire omu kufa,
n'onunula n'ebigere byange obuteesiitaala,
awo ni ntambulira omumaisogo,
omu kyalo ky'aboomi.*

57

Eeri akubbembera abembi. Okwigono, "Tiwajigirica." EZabbuli ya Dawudi oweyairukire oSawulo, n'ayaba omu mpuku.

- Okusaba oKibbumba okubbeera*
- ¹ Onkwatire ekisa Kibbumba wange, onkwatire ekisa
olw'okubba njirukira eeri niwe okunkuuma.
Nsuna obukuumi mu kiiriirye ky'ebiyayabyo
paka entalo owegica.
- ² Neekungirira Kibbumba oNambulaku aMwagaagana,
oKibbumba oyo atuukiriry ebiyantegekeire.
- ³ Yalisindika obubbeeri okuzwa omwigulu okunnunula,
yalikaawukira abanjolonga.
OKibbumba yalindaga okutakakwe okutakoma, era yalindaga
ng'obwali omwesigwa.
- ⁴ Ndi aakati omu balabe abali ooti mpologoma
egiri amairu okukaavuula abantu.
Amaino g'abalabe bange gabeesongoirye ooti masimo n'obulaso.
Endimi gyabwe njogi ooti mpiima.
- ⁵ Oo Kibbumba bakugulumalyenge okubitamu eigulu,
oleke ekitiisyakyo kiwoisy ekyalo kyonakyona.
- ⁶ Abalabe bange bategere omutego okumpapalya,
ngooookere omu bigosi ebimpitiriireku!
Bakwire ekiina omu nzira yange,
neye ibo abananyere niibo abakigwiremu.
- ⁷ Oo Kibbumba, omwoyo gwange mugumu,
omwoyo gwange mugumu,
nayembanga era ni nkuwuua.
- ⁸ Olamuke iwe mwoyo gwange,

* **56:13 56:13** *Omukyalo ky'aboomi. Ooba, omu kitangaala eky'obwomi.*

olamuке iwe tongoli era iwe nkana!
Nalamuka ng'emambya ekaali okusala!

- 9 Oo Musengwa nakusisijiryanga omu bantu.
Nayembanga okukuwuuja omu mawanga.
- 10 Ekyo kityo olw'okubba okutakakwo okutakoma kugulumali okutuuka kwigulu.
Obwesigwabwo butuuka n'oku kireri.
- 11 Oo Kibbumba, bakugulumalyenge okubitamu eigulu,
oleke ekitiisyakyo kiwoisyekyalo kyonakyona.

58

Eeri akubbembera abembi. Okwigono, "Tiwajigirica." EZabbuli ya Dawudi.

- OKibbumba abonereza ababbibabbi*
- 1 Inywe abafugi, dala muwa ebiragiro mu butuuce?
Abantu mubalamula mu bwenkanya?
 - 2 Kadi, omu myoyo gyanywe museega kukola babbibabbi,
era mukola byobukambwe oku kyalo.
 - 3 Ababbibabbi bacaama kuzwa ng'owebababyala,
era bababyala n'obubbeyi.
 - 4 Ebibono ebibazwamu bya kabbikabbi ooti saagwa wa mpiri,
basyalaire ooti kongomasaka omasiipe,
 - 5 atawulira eigono lya mulogo omukwati w'empiri,
ooba lya mandwa omukugu.
 - 6 Oo Kibbumba abo abali ooti mpologoma obamulungulemu amaino.
Oo Musengwa obbongolyagemu amaino gaabwe agali ooti
g'empologoma enzira.
 - 7 Oleke baweewo ooti maizi agakulumuka,
era owebatoolangayo obulaso bwabwe okulasa, bubbenge butun-tunyiri.
 - 8 Oleke babbe ooti kikovu ekinyeenyeera nga kitambula,
oleke babbe ooti mwana ogubabyaire nga mufu etiyalibonaku
eisana.
 - 9 OKibbumba yalibamalawo mangu; abatobato n'abakulu,
nga n'ensaka egilateekere oku musyo gw'enkwu egy'amawa,
ekaali okusyoya.
 - 10 Abatuukiriryе balijaagaana owebalibona okunyaanja okwo.
Balinaaba ebigure byabwe omu musaaye gw'ababbibabbi.
 - 11 Abantu balikoba batı,
"Dala abatuukiriryе basuna empeera.
Dala oKibbumba aliwo, iye alamula emisango oku kyalo!"

59

Eeri akubbembera abembi. Okwigono, "Tiwajigirica." EZabbuli ya Dawudi, oSawulo oweyatumiire bakuumire oDawudi omu nyumbaye bamwite.

Okusaba oKibbumba okutukkuuma

- ¹ Oo Kibbumba wange, ondamye abalabe bange,
onkuume eeri abo abannumba.
- ² Ondamye eeri abakola ebibbibibbi,
onnunule eeri abatemo abo.
- ³ Obone owebagonerera okunjita.
Oo Musengwa, abasaiza ab'amaani abakambwe beekumbaania
okunnumba
anambula kibbikibbi ekinkolere ooba omusango.
- ⁴ Mbulaku kibbikibbi ekinkolere, neye beetegeka okunnumba.
Obone embeera egindimu osetukiremu ombeere.
- ⁵ Oo Musengwa oWabwezye Bwonabwona, oKibbumba wa Isirairi,
osetukiremu obonereze amawanga gonagona agatusetukiireku.
Tiwasaasira ab'enkwe abakola obubbibubbi.
- ⁶ Baira nabuli igulo
ni batambulatambula omu kibuga,
nga baluluma ooti mbwa.
- ⁷ Owulire ebibono ebibakaasa okuzwa omu minwa,
bakaasa ebibono ebisumuta ooti mpiima.
Baseega bati mpaawo abawulira.
- ⁸ Neye iwe Musengwa, obasekerera,
era ojerega amawanga ago gonagona.
- ⁹ Oo Kibbumba, iwe amaani gange nkuumirira niiwe okunnunula,
olw'okubba niiwe olugaga lwange,
¹⁰ iwe Kibbumba wange ankwatira ekisa.
- OKibbumba omu kisaakyе yaliiza n'ambeera,
era nalyegoona ng'awangwire abalabe bange.
- ¹¹ Neye Musengwa iwe engabo yaiswe tiwabaita,
abantu bange bayinza okwerabira.
Ng'okolesya obwezyebwo,
obagadangadye era obaice.
- ¹² Olw'ebibono ebibbibibbi ebibatumula,
era olw'ebibono ebizwa omu minwa gyabwe,
oleke babakwatire omu kwekudumbalya kwabwe.
Olw'okulaama n'olw'okubbeya kwabwe,
¹³ obajigirice omu bulwabwo, obajigirice baweerewo nakimo.
- Awo abantu omu kyalo kyonakyona bamanya bati,
oKibbumba niiye afuga oIsirairi.
- ¹⁴ Baira nabuli igulo
ni batambulatambula omu kibuga,
nga baluluma ooti mbwa.
- ¹⁵ Balaaduuka ooti mbwa eginoonia ebyokulya,
ni giruruma nga tigisunire ebigimala.
- ¹⁶ Neye nze nayembanga oku bwezyebwo.
Nabuli makeezi nabbookookanga oku kutakakwo okutakoma,
olw'okubba oyabire ng'obba niwe olugaga lwange,
era ekiirukiro kyange omu biseera by'ebigosi.

17 Nayembanga okukuuuja iwe aMaani gange,
oKibbumba olugaga lwange, iwe andaga okutaka okutakoma.

60

Eeri akubbembera abembi. Okwabira okwigono, "EKimuli ky'eNdagaano." EZabbuli ya Dawudi. Y'okwegesya. Amagongo Dawudi oweyalwaniire n'aBaalamu abazwire e Nakalayimu n'abazwire e Zobba, oYowaabbu n'akanga n'aita aBeedomu 12,000 omu Kiinamo kya Cumbi.

Okusaba oKibbumba obuwanguli

- 1 Oo Kibbumba otulekeswire, era n'ootolawo obukuumibwo egituli.
Otusunguwaliire, neye otwiriryemu.
- 2 Otengeeterye ekyalo n'okyatyaga ni kyasaamirira.
Atyanu oigale enjatikira gyakyo egyo, olw'okubba kiri kumulunguka.
- 3 Olekere abantubo ni bagada ino,
tugagaituka ooti bateemeere.
- 4 Neye abo abakutya, obasiiriye ebbendera ng'obalabula
kaisi bayezye okuwunuka okujigirika.
- 5 Otununule era otubbeere ng'okolesya obwezyebwo,
kaisi abatakebo bayezye okuwunuka.
- 6 OKibbumba atumuliire omu Weemaye ati,
"Naligabulyagamu oSekemu nga njaagaana,
ni nsalasalamu ekiinamo oSukosi.
- 7 OGireyaadi kyalu kyange, n'oManase kyange.
Efulaimu iye nkofira yange ey'ekyoma,
oBuyudaaya iye mwigo gwange ogw'obwakabaka.
- 8 OMowaabbu iye kalaayi omunnaabira.
Edomu iye gimmumaku engaito gyange;
era nceera olw'okubba mpangwire ekyalo ky'e Firisitiya."
- 9 Naani eyalinnyingirya omu kibuga ekiriku olugaga?
Naani eyalineekubbembera okwingira omwEdomu?
- 10 Oo Kibbumba, dala otulekeswire?
Tokaali oyaba n'amaje gaiswe omu lutalo?
- 11 Otuwe obubbeeri okulwanisyu omulabe oyo,
olw'okubba obubbeeri bw'abantu tibugasa.
- 12 Nga tuli n'oKibbumba twasunanga obuwanguli,
era niiye eyayemyagiranga ansi abalabe baiswe.

61

Eeri akubbembera abembi. Ebivuga eby'enkosi. EZabbuli ya Dawudi.

OKibbumba niiye ekiirukiro kyange

- 1 Oo Kibbumba, owulisisye nga nkwekungirira,
owulire okusaba kwange.
- 2 Nkweta okumbeera nga nsinzirira e tali kumpi,

- era nga mpoiremu eisuubi.
 Ontwale ombise e ngulu okwibbaale eriwanvu.
- ³ Ekyo kityo olw'okubba niiwe ekiirukiro kyange,
 era olugaga olw'amaani olunkuuma eeri abalabe bange.
- ⁴ Onganye mbenge omu weemayo enaku gy'obwomi bwange gyonagyona.
 Onganye neebisenge ansi w'ebiyayabyo.
- ⁵ Oo Kibbumba, owuliire obweyamo bwange,
 era ompaire ebyobusika ebyogabira abakutya.
- ⁶ Oyongereyo enaku gy'obwomi bwa kabaka,
 awangaale emyanka n'emyanka.
- ⁷ Omuganye afuge ng'ali omu bukuumibwo emirembe n'emirembe.
 Ekisaakyo n'obwesigwabwo, bimukuumenge.
- ⁸ Kale nayembanga okukuuuja emirembe gyonagyona,
 nga wentuukiriry a obweyamo bwange nabuli lunaku.

62

Eri akubbembera abembi oYedusuni. EZabbuli ya Dawudi.

- Okwesiga obukuumi bwa Kibbumba*
- ¹ Omwoyo gwange gusunira ekiwuumulo mu Kibbumba yenkani.
 Obununuli bwange buzwa eeri niiye.
- ² Niiye yenkani eibbaale lyange omu neebisa era omununuli wange.
 Niiye olugaga lwange, era tinabbeerengeku nakimo n'okutya.
- ³ Mwalituua di inywe nywenanywena nga mulumba omuntu omoiza okumwita,
 atakiraku ekitempe ekitaka okugwa amaani, ooba olukita olu-vune?
- ⁴ Mutaka okumutoola oku bukulu.
 Mukira kusangaalira bubbeyi.
- Entumula yaanywe eraga okutakirya omuntu obusa,
 neye ng'omu myoyo gyanywe mumulaama.
- ⁵ Omwoyo gwange gusuna ekiwuumulo mu Kibbumba yenkani.
 Eisubi lyange lizwa eeri niiye.
- ⁶ Niiye yenkani eibbaale lyange omu neebisa era omununuli wange.
 Niiye olugaga lwange, era naabbanga mucaati.
- ⁷ Obununuli bwange n'ekitiisya kyange bizwa eeri Kibbumba.
 Niiye eibbaale lyange ery'amaani omu neebisa, era niiye ekiirukiro kyange.
- ⁸ Bantu bange, mwesigenge oKibbumba nabuli kiseera.
 Mumukoberenge niiye ebigosi byanywe byonabyona,
 olw'okubba niiye ekiirukiro kyaiswe.
- ⁹ Dala abantu mwota-bwota.
 N'obwebabba b'ekitiisya, tibeesigika.
- Owebabapima oku minzaani tibazitowa
 era babba bawuuku okukiraku omwota.
- ¹⁰ Tiwesiganga eifuge,

era tiwesisiijanga olw'ebyo ebyonyagire.
Obusunibwo n'owebweyongera obungi,
tobwesiganga.

¹¹ OKibbumba atumwire omulundi gumo,
ni mpuliramu ebintu bibiri nti,
iwe Kibbumba oli w'amaani,
¹² era nti, iwe Musengwa oli w'ekisa.
Mazima walisaasula nabuli muntu
kusinzirira ku mulimogwe.

63

EZabbuli ya Dawudi, oweyabbaire omwidungu omu Yuda.

Okutaka eino oKibbumba

¹ Oo Kibbumba, niiwe oKibbumba wange,
nkunoonia n'omwoyo gwange gwonagwona.
Obwomi bwange bukuli nyonta,
n'omubiri gwange gukukandiire
ooti kyalu ekikalu ekikandiire,
amaizi.

² Nkuboine omu Weemayo,
era ni mbona amaanigo n'ekitiisya.

³ Olw'okubba okutakakwo okutakoma kukirira nakimo obwomi,
nakuwuujanga.

⁴ Nakwebalyanga nga nkaali ndi mwomi,
nakusabanga nga nsiiriryre engalo gyange egysoli.

⁵ Omwoyo gwange gwanogananga ooti muntu aliire ekyokulya ekinoli,
era nayembanga n'eisangaalo okukuuuja.

⁶ Obwire bwonabwona oku buliri bwange,
nkwebukirya ni nkuseegaku.

⁷ Olw'okubba niiwe obubbeeri bwange;
era nnyemba ni njaagaanira omu kiiriiryre ky'ebiyayabyo.

⁸ Omwoyo gwange gukwevambaku
n'ompanirira n'amaani ag'engaloye endiro.

⁹ Abakiya okunjita balijigirika,
balyaba e magombe.

¹⁰ Balibaita n'empia,
ni basuuka kyokulya ky'amakibbwe.

¹¹ Neye okabaka yalijaagaana olwa Kibbumba.
Nabuli alayira oKibbumba, yamuwuujanga;
neye eminwa gy'ababbeyi bagibbuunangaku.

64

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Esaala y'obukuumi

- ¹ Oo Kibbumba owulire okwezuluguma kwange.
Okuumee obwomi bwange eeri entiisya y'abalabe.
- ² Onkuume eeri enkwe gy'ababbibabbi,
era ondamye eeri ekiziima ky'ababbibabbi abo.
- ³ Bakolesya endimi gyabwe ooti mpiima enjagalye,
era bakasuka ebibono ebikambwe ooti bulaso.
- ⁴ Beeteegera ni balasa oyo onambulaku omusango,
bamuvumbinkiriry ni bamulasa, nga tibatya.
- ⁵ Bagumyangana nga bategeka okukola obubbibubbi,
ni bateesa okutega emitego gyabwe mu kyama,
nga bakoba bati, "Naani-so eyagibona?"
- ⁶ Bateesa ekibbikibbi ni bakoba bati,
"Entegeka enu egitukolere, mpaawo ekyagikaisisy."
Ebiseego by'omuntu omunda omu mwoyogwe, mpaawo ayezya
okubitegeera.
- ⁷ Neye oKibbumba yalibalasa n'obulaso,
amangu ago ni bagwa ansi.
- ⁸ Ebibono byabwe ebibatumula byalibakangira
ni bibajigirica.
Bonabona abababona balitengeetya emitwe okubatala.
- ⁹ Abantu bonabona balitya
ni balangirira oKibbumba ebyakola,
era ni bafumintiriza kwebyo ebyakola.
- ¹⁰ Abatuukiriryre bajaagaaniranga omu Musengwa,
era ni bairukira egyali okubakuma.
Bonabona abalongole omu myoyo bamuwujanga.

65

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi. Olwembo.

- Okuuuja n'okwebalya oKibbumba*
- ¹ Oo Kibbumba, osaanira okukuuwujanga omu Sayuuni
era twatuukiriryanga obweyamo bwaiswe egyoli.
- ² Oo iwe owulira okusaba kwaiswe,
abantu bonabona baliiza egyoli.
- ³ Ebikole byaiswe ebibbibibbi n'owebitubitiriraku,
iwe obitusoniya.
- ⁴ W'enkabi iye oyo ogwolonda
n'omusemberya e gyoli okubbanga omu kifookyo ekitukulye.
Twaikutanga ebisa eby'omu nyumbayo,
eby'omu Yeekaaluyo entukulye.
- ⁵ Oo Kibbumba oMununuli waiswe,
otwiramu ng'okola ebikole eby'obutuukiriry'ebyentiisya.
Abantu bonabona oku kyalo
n'abali oku manyanza ag'e yala bakwesiga niiwe.
- ⁶ Oli w'amaani, era olw'obwezyebwo

- wateekere ensozi omu bifo byagyo.
- ⁷ Osirica okuwooga kw'enyanza,
era okuwooga kw'amayengo gaayo.
Osirica okwediima kw'amawanga.
- ⁸ Abantu omu kyalo kyonakyona batya ebyewunyo ebyokola.
Obaizulya eisangaalo okuzwa amakeezi
okutukira nakimo eigulo.
- ⁹ Olabirira ekyalo n'okisukirira,
era n'okijimuca ino.
- Emiiga gya Kibbumba giizwiremu amaizi,
okuwa abantu ebimera,
olw'okubba wategekere otyo ekyalo.
- ¹⁰ Obulime bwakyo obusukirira
amaizi mangi ni bugonda.
- Itakali olinyinyintiry aikendi
n'owa ebirime byaku okubala.
- ¹¹ Omwanka n'ogwigalawo n'amakungula amangi,
nabuli gyobita ogalekawo mu bungi.
- ¹² Ebiriisiryo eby'omwidungu bikubbaku ebisolo,
obusozi ni bwizulaku eisangaalo.
- ¹³ Ebiriisiryo biizwire biraalo,
n'ebiinamo biizwire ngaano.
Nabuli kintu kiceera era ni kyemba olw'eisagaalo.

66

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Olwembo oluwwuja oKibbumba

- ¹ Ekyalo kyonakyona kiwuujje oKibbumba n'eisangaalo.
- ² Mwembe oku kitiiysa ky'eriinalye,
mumuwuujje omu ngeri emuwa ekitiisya.
- ³ Mukobe oKibbumba muti, "Ebyokola nga byewunysisa!
Olw'obwezyebwo obw'amaani,
abalabebo omu kutya banyolokoka omumaisogo."
- ⁴ Ekyalo kyonakyona kikusinza,
ni bemba okukuwuujja,
bemba okuwuuja eriinalyo."
- ⁵ Mwize mubone oKibbumba ebyakola,
ebyewunysisa ebyo ebyakolera abantu.
- ⁶ Enyanza yagisuucirye lukalu,
ni bagibitamu na bigere.
Eeyo ni tujaagaana olw'ebiyakolere.
- ⁷ Afuga n'obwezyebwe emirembe gyonagyona,
ateekere amaisoge oku banamawanga.
Aale abajeemu abo tibamwepankirangaku.
- ⁸ Muwuujje oKibbumba waiswe inywe amawanga gonagona,
era eigono lyanywe erimuwwuja liwulikikane.

- ⁹ Niiye atukuumma ni tusigala nga tuli boomi,
era taleka ni batuwangula.
- ¹⁰ Oo Kibbumba, watugezeserye,
watulongoire ng'owebakola efeeza.
- ¹¹ Watulekere ni tugwa omu mutego
n'otutiika emigogolo egikaluba.
- ¹² Walekere abalabe baiswe ni batwemyaga oku mitwe,
ni tubita omu musyo n'omu maizi.
Neye watutuucirye omu kifo ekyokwesiima.
- ¹³ Naleetanga omu nyumbayo esadaaka egibooca yonayona.
Natuukiriryanga obweyamo bwange egyoli;
- ¹⁴ ebyo omunwa gwange ebigwabbutwire n'ebinasuubizire
owenabbereire omu bigosi.
- ¹⁵ Naawangayo egyoli esadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona,
ey'ebisolo ebisava.
Ni mpaayo egyoli esadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona
ey'entaa ma ensaiza,
n'ente emasiniki n'embuli.
- ¹⁶ Mwize muwulire inywe nywenanywena abatya oKibbumba,
n'abakobera ebyankoleire.
- ¹⁷ Namwekungiriire okumbeera,
era ni nnyemba okumuwuua.
- ¹⁸ Singa nabbaire mbisire ekibbikibbi omu mwoyo gwange,
oMusengwa tiyankumpuliire.
- ¹⁹ Neye dala oKibbumba ampuluiire,
n'awulisisya okusaba kwange.
- ²⁰ OKibbumba bamuwuuje
olw'okubba tagaine okusaba kwange,
ooba tantoireku okutakakwe okutakoma.

67

Eeri akubbembera abembi. Ebivuga eby'enkosi. EZabbuli.

- Olwembo oluwwuja oKibbumba*
- ¹ Oo Kibbumba, otukwatire ekisa, era otuwe enkabi.
Otuloleku n'amaiso ag'ekisa,*
- ² kaisi ekyalo kyonakyona kimanye ebyotaka,
era amawanga gonagona gamanye ng'woonunula.
- ³ Oo Kibbumba, oleke abantu bakuwuuje,
oleke abantu bonabona bakuwuuje.
- ⁴ Oleke amawanga gasangaale era gayembe n'eisangaalo,
olw'okubba ofuga abantu omu bwenkanya,
era olungamya amawanga gonagona omu kyaloo.
- ⁵ Oo Kibbumba, oleke abantu bakuwuuje,
oleke abantu bonabona bakuwuuje.
- ⁶ Ekyalo kibala ebineneka byakyo bingi,

* **67:1 67:1** *Otuloleku n'amaiso ag'ekisa. Ooba, amaisogo gatwakire.*

oKibbumba, iye oKibbumba waiswe atuwaire enkabi.
⁷ OKibbumba atuwaire enkabi,
oleke abantu omu kyalo kyonakyona bamuwenge ekitiisya.

68

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

Amaani n'ekitiisya kya Kibbumba

¹ Oleke oKibbumba asetuke, abalabebe basalaanike.

Oleke abo abamucaawa bamwiruke.

² Ng'ompunga owaafuumuula omwosi,

wena woobba obafuumuule.

Ng'odipoli owaasaanuuka omu musyo,

n'ababbibabbi webabba bajigiri ke omumaiso ga Kibbumba.

³ Neye oleke abo abatuukiriryе basangaale,
era bajaagaane omumaiso ga Kibbumba,
oleke bajaagaane olw'eisangaalo.

⁴ Mwembere oKibbumba, mwembe okuwuuja eriinalye.
Mumuwuuje iye oyo atambulira omu bireri.

Eriinalye niiye oMusengwa,
era mujaagaanire omumaisoge.

⁵ Niiye oiteeye w'abafuubbi, era niiye omulwaniriri w'abanamwandu,
iye oKibbumba abba omu kifookye ekitukulye.

⁶ OKibbumba awa abanambulaku abantu baabwe, ebisito.
Atoola abasibe omu mabbusu, ni babba omwidembe.
Neye abajeemu babba mu kyalo ekikalu.

⁷ Oo Kibbumba, owewakubbembeire abantubo,
owewatambwire ng'obita omwidungu,

⁸ ekyalo kyatengeetere,

eigulu ni lisusuka oikendi,

iwe oKibbumba wa Isirairi
owewabonekeire oku Sinaayi.

⁹ Oo Kibbumba, watoonyeserye oikendi mungi oku kyalo,
n'oiryamu obujimu ekyalokyo okububwo ekyabbaire kinafuwire.

¹⁰ Abantubo ni batyama omwo,
era Kibbumba, olw'obusaabwo obubitiriri, wagabiriire abadoobi
ebibeetaaga.

¹¹ OMusengwa yawaire ekiragiro,
abakali bangi ni basasya amawuliroge agati,

¹² "Abakabaka n'amaje gaabwe bairukire.

Abakali abasigala e ika niibo abagaba omunyago.

¹³ Newankubbaire nga basigala mu biraalo by'entaa ma,
bali ooti mayaya ga njiiwa agebabii kireku efeeza,
ng'amaviirige bagabii kireku ezaabbu enekaaneka."

¹⁴ OKibbumba oWabwezye Bwonabwona oweyasalaaniciryе abak-
abaka oku kyalo ekyo,
kyabbaire ootibbalaafu agwire oku lusozi oZalumoni.

- ¹⁵ Olusozi oBbasani niirwo olusozi lwa Kibbumba,
olusozi oBbasani luwanvu.
- ¹⁶ Inywe ensozi empanvu, lwaki mugongera
olw'olusozi oKibbumba oluyalondere iye okubbanga?
Dala oMusengwa, okwo kuyaabbanga emirembe gyonagyona.
- ¹⁷ OMusengwa azwa oku lusozi oSinaayi
n'enkumi n'enkumi gy'ebigaali by'amaje,
n'aiza omu Weemaye.
- ¹⁸ Owewaniinire oku lusozi oluwanvu,
watwaire abawambe bangi.
abantu bakuware ebirabo bingi,
nga n'abajeemu bona balimu,
Iwe Musengwa obbenge eeyo n'abo.
- ¹⁹ OMusengwa bamuwujenge, bawujenge oKibbumba omununuli
waiswe,
iye oyo atujejera nabuli lunaku.
- ²⁰ OKibbumba waiswe niiye oKibbumba anunula,
iye aKira Byonabyona, oyo oMusengwa atulamya okufa.
- ²¹ Mazima oKibbumba yalitentena emitwe gy'abalabebe,
n'asusungula ebiyanga by'abo abanyikiira okubbenga.
- ²² OMusengwa akoba ati,
"Nalibairyा okuzwa e Bbasani;
Nalibainululya omu Iwabi lw'enyanza,
- ²³ kaisi inywe abantu bange mwezye okwemyaga omu musaaye
gwabwe,
n'embwa gyanywe ni gyesunira ekyokulya."
- ²⁴ Oo Kibbumba, abantu bakuboine nga weekubbembereimu
mukumba olw'obuwanguli,
iwe Kibbumba wange,
era oKabaka, ng'oingira omu Weemayo.
- ²⁵ Abembi beekubbembereire, ab'ebivuga ni bazwaku e nyuma.
Aakati ni wabbaawo abaala, nga bakubba obugoma.
- ²⁶ Muuuje oKibbumba omu lukumbaana olunene.
Muuuje oMusengwa omu nkumbaana gya Isirairi.*
- ²⁷ Ekika kya Bbenyamini ekisembayo obutono kibeeekubbembereire,
ni kwiraku ekiziima ky'abakungu ab'ekika kya Yuda.
Ni kwiraku abakungu ab'ekika kya Zebbulooni n'ekya Nafutaali.
- ²⁸ Oo Kibbumba olage obwezyebwo,
otulage amaanigo ng'owookolanga.
- ²⁹ Olw'eYeekaaluyo eri omu Yerusaalemi,
abakabaka bakuleeteranga ebirabo.
- ³⁰ Okaawuukire ogusolo ogwo ogw'omu bitooko,
era abantu abo abali ooti gamasiniki agali omu manyana.
Obaikaikanie bakuleetere efeeza.

Osalaanica amawanga ago agataka eino entalo.

³¹ Abakwenda balizwa e Misiri, n'abantu b'Esyopiya balyewaayo eeri oKibbumba.

³² Mwembere oKibbumba inywe obwakabaka bw'oku kyalo.

Mwembe okuwuuja oMusengwa.

³³ Mwembere oyo atyama omwigulu, ery'eira n'eira.

Muwulire ng'abbwatuka n'eigonolye ery'amaani.

³⁴ Mulangirire obwezye bwa Kibbumba,

ekitiisyakye kiwoisya Olsirairi,

n'obwezyebwe buli omwigulu.

³⁵ OKibbumba nga w'entiisa omu Weemaye!

OKibbumba wa Isirairi niiye awa abantube obwezye n'amaani.

OKibbumba bamuwuujenge.

69

Eeri akubbembera abembi. Omu kuwooya kw'ebimuli. EZabbuli ya Dawudi.

Okukunga olw'okutaka obubbeeri

¹ Oo Kibbumba onnunule,
amataba gandi mu mapiro.

² Njolomera omu lutente olwabiriri,
awabula obusinziriro.

Ndi mu lwabi,
amataba gammira.

³ Ndembere okukunga olw'okutaka obubbeeri,
amapiro gankalire.

Amaiso gandoole, iwe nkukuumiriire iwe Kibbumba wange okumbeera.

⁴ Abancaawa anambula nsonga,
bangi okukiraku enziiri gy'oku mutwe gwange.

Abalabe bange bangi abancaawa anambula nsonga,
ibo banoonia kunjita,

bankaka n'okwirya ebinandi ni njibba.

⁵ Oo Kibbumba, omaite obusirusiru bwange,
n'ebibbibibbi byange tibikwebisa.

⁶ Abo abakwesiga
tiwabaganya okuswaluka oku lwange,

Musengwa iwe oKibbumba oWabwezye Bwonabwona;
tiwaganya abo abakunoonia

okuswala oku lwange,

iwe oKibbumba wa Isirairi!

⁷ Ngumira ebizumi ebibanzuma oku lulwo,
era ni nswaluka.

⁸ Nsuukire ooti ndi munamawanga eeri abantu bange,
ooti ndi mugwira eeri abaana ba mama,

⁹ olw'okubba okutaka eino enyumbayo kummalisyawo,

- n'abantu ebibakuduula, biira ku ninze.
- ¹⁰ Owenkunga, era ni nsiiba,
ekyo kyona kinzumisya.
- ¹¹ Oweneesiba ebibenga olw'enima,
nsuuka nseko gyabwe.
- ¹² Abo abatyama oku mulyango gw'ekibuga bangeya,
era nsuukire lwembo lw'abateemeere.
- ¹³ Neye nze neegairira niiwe Musengwa,
omu kiseera ky'okusiimakwo,
n'olw'okutakakwo okutakoma,
Kibbumba onjiremu ng'onnunula ng'owewasuubizire.
- ¹⁴ Onnunule okuzwa omu lutente,
tiwaganya ni njolomera,
ontaaase eeri abo abancaawa,
ontoole omu lwabi.
- ¹⁵ Tiwaganya amataba okummira,
ooba nze okweinika omu lwabi,
waire okwika e magombe.
- ¹⁶ Oo Musengwa onjiremu, olw'okubba okutakakwo okutakoma kusa;
olw'ekisaakyo ofeeyo oku kusaba kwange.
- ¹⁷ Tiwakubbira omuweereryawo omugongo,
oyanguwe okunjiramu, olw'okubba ndi mu bugosi.
- ¹⁸ Oigerere e gyendi onnunule,
ondamye abalabe bange.
- ¹⁹ Omaite ng'owebanzuma, ng'owebanswaza era ng'owebanjerega.
Abalabe bange bonabona obabona.
- ²⁰ Ebizumi byabwe binyolya omwoyo gwange,
era bimmaliremu amaani.
Nnoonerye ayezya okunsaasira ni nkayaku,
era n'ayezya okunjiryamu amaani nandi ni mmusuna.
- ²¹ Omu kyokulya kyange banteekeiremu ondulwe.
Enyonta oweyankwaite, bannywisirye nviinyo ensasaami.
- ²² N'olwekyo oleke ekiinulo kyabwe kibasuukire mutego.
Era eidembe eribalimu, libasuukire mupaasuka.
- ²³ Oleke amaiso gaabwe gayofuwale bakaye okubona,
Era emigongo gyabwe gigodobale emirembe gyonagyona.
- ²⁴ Obasukeku ekiruyikyo,
era obakambuwalire omu busungubwo obubitiriri.
- ²⁵ Oleke enkambi gyabwe gisuuke kinameje.
Tiwaabbaawo muntu asigala omu weema gyabwe,
- ²⁶ olw'okubba bayiigaania oyo ogwobonerezere,
era bongera okulumya oyo ogwokangabairye.
- ²⁷ Obavunaane musango ku musango
tiwabanunula naire.

- 28 Amaliina gaabwe bagasangule omu kitabo ky'aboomi,
era tiwabawandiika aamo n'abatuukiriry.
- 29 Neye nze ndi mu bugosi era ndi mu bulumi.
Oo Kibbumba onnunule era onsetule angulu.
- 30 Nawujanga eriina lya Kibbumba omu lwembo,
namugulumalyanga nga mmwebalya.
- 31 Ekyo kyasangaalyanga oMusengwa,
okukiraku okumuwa onte omasiniki ooba okitobba n'amaziga
gaaku n'ebibbonge.
- 32 Abegagadya balibona ekyo, ni basangaala.
Ibo abanoonia oKibbumba baliiramu amaani.
- 33 OMusengwa awulisisya abo abadoobi,
era tiyeerabira abantube abasibe.
- 34 Oleke eigulu n'ekyalo bimuwwujenge,
era n'enyanza n'ebyomi byonabyona ebigrimu,
- 35 olw'okubba oKibbumba yalinunula oSayuuni,
n'ayombeka obuyaaka ebibuga bya Yuda.
Awo abantube balibba omwo, ekyalo ekyo ni kibba kyabwe.
- 36 Ebayaire lya baweereryabe lyalikisikira,
n'abo abamutaka, balikityamamu.

70

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi, ey'okwegairira.

OKibbumba niiye atubbeera
(Zab 40:13-17)

- 1 Oo Kibbumba, oyanguwe okunnunula,
Musengwa oyanguwe okumbeera.
- 2 Oleke abo bonabona abataka okunjita,
baswale era batabuketabuke.
N'abo abanoonia okujigirica obwomi bwange,
babakanjiriryre nga baswaire.
- 3 Oleke abo abanekerera,
bakangirire olw'okuswala kwabwe.
- 4 Oleke abo bonabona abakunoonia,
bajaagaane era basangaale oku lulwo.
Abo abasiima obununulibwo, bakobenge bulijo bati,
“OKibbumba bamugulumalye.”
- 5 Neye nze ndi mudoobi era ndamba,
nsaba Kibbumba, oyanguwe okwiza egyendi.
Niiwe ombeera era niiwe onnunula.
Oo Musengwa, tiwaalwa!

71

Okwegairira kw'omukaire

- 1 Oo Musengwa niiwe ekiirukiro kyange,
tiwandekanga ni nswala.

- ² Omu butuukiriryebwo, ombeere era ontaase;
ontegere ekitwikyo era onnunule.
- ³ Obbe niiwe eibbaale lyange omu neebisa okusuna obukuumi bulijo;
olagire bannunule
olw'okubba niiwe eibbaale lyange omu neebisa
era olugaga lwange.
- ⁴ Oo Kibbumba wange onnunule omu bwezye bw'ababbibabbi,
ontoole omu bwezye bw'abakola ebibbibibbi era abanjejese.
- ⁵ Oo oMusengwa iwe aKira Byonabyona, eisuubi lyange liri mu niiwe,
njabire nga neesiga niiwe okuzwera nakimo omu mavuvuka
gange.
- ⁶ Okuzwa ng'owebambyaire, niiwe omulabiriri wange.
Niiwe owantoire omu kida kya mama.
Nakuuuujanga bulijo.
- ⁷ Obwomi bwange bubbaire kyokuboneraku eeri abantu bangi,
olw'okubba obbaire kiirukiro kyange eky'amaani ekinkuumma.
- ⁸ Nkuuuuja okumalaku olunaku
era nga wennangirira obukulubwo.
- ⁹ Tiwambinga nga nkayiriire,
tiwandekesula omu biseera amaani owegampweramu.
- ¹⁰ Abalabe bange bangeya,
abo abataka okunjita bateesera aamo.
- ¹¹ Bakoba batí, "OKibbumba amulekeswire.
Tumuyiige tumukwate,
olw'okubba mpaawo eyamutaasa."
- ¹² Oo Kibbumba, tiwamba yala.
Oo Kibbumba wange, oyanguwe okumbeera.
- ¹³ Nsaba nti abo abanvunaana baswale era bajigirike,
abo abataka okunkola akabbikabbi,
babasekerere era babanyoome.
- ¹⁴ Neye nze n'asuubiranga bubbeeribwo bulijo,
neeyongeranga okukuuuja.
- ¹⁵ Natumulanga oku bikolebyo eby'obutuukiriry'e
n'oku kununulakwo okumalaku olunaku,
newankubbaire nga timpezya okubimalayo.
- ¹⁶ Oo Musengwa iwe aKira Byonabyona nalangiriranga bikole
ebyokola.
Nalangiriranga butuukiriryebwo, obubwo iwe wenkani.
- ¹⁷ Oo Kibbumba, okuzwera nakimo omu mavuvuka gange wanjege-serye
era paka kuti nkaali ntumula oku bikolebyo ebyewunyisya.
- ¹⁸ Newankubbaire nga nkairiire ndi kinvinvi,
Kibbumba tiwandekesula,
paka Owenamanyikisya ab'omugigi ogwiraku amaanigo,
n'obwezyebwo eeri abo bonabona abaliirawo.
- ¹⁹ Oo Kibbumba, obutuukiriryebwo bugulumali okutuuka okwigulu,
iwe akolere ebikulu.

- Oo Kibbumba, naani aali ooti niiwe?
- ²⁰ Waire ondekere ni mba omu kugada okunene n'omu bigosi ebingi
era waliiryawo obwomi bwange tete,
n'ontoola e magombe
n'onsetula tete.
- ²¹ Walinnyongera ekitiisya,
era n'ongumya tete.
- ²² Nakuuuujanga nga nkukubbira otongoli,
olw'okubba oli mwesigwa, Kibbumba wange.
Nayembanga okukuuuja nga nkukubbira enkana.
Iwe oMutukulye Wenkani owa Isirairi.
- ²³ Nabbookookanga olw'eisangaalo
nga nnyemba okukuuuja,
nze oguwanunwire.
- ²⁴ Natumulanga oku bikolebyo eby'obutuukirirye
okumalaku olunaku,
olw'okubba abataka okunkolaku akabbikabbi
obakwatisirye ensoni era n'obaswaza.

72

EZabbuli ya Sulemaani.

Okusabira okabaka

- ¹ Oo Kibbumba, oyegesye okabaka obwenkanyabwo,
era oyegesye omwana wa kabaka amazimago.
- ² Awo yalamulanga abantubo mu mazima,
n'abebagadya n'abalamula mu bwenkanya.
- ³ Oleke ensozi gireetere abantu eidembe,
era obusozi bubaletere ebibala by'obutuukirirye.
- ⁴ Oleke okabaka alwanirirenge abagada,
anunulenge abaana b'abadamba,
era awangulenge abo ababajolonga.
- ⁵ Abantu bakuwenge ekitiisya emirembe gyonagyona,
paka eisana n'omweri owebyalikomya okwaka.
- ⁶ Oganye obufugi bwa kabaka bugase abantu ng'oikendi owaagasa
emisiri,
bubbe ng'oikeindi owaatoonya n'asukirira ekyalo.
- ⁷ Oganye oku mulembegwe, abantu abatambulira omu butuukirirye
beeyongere obungi,
era wabbeewo eidembe eribitiriri, paka omweri owegwalikomya
okwaka.
- ⁸ Oganye afugenge okuzwera oku nyanza okutuuka oku nyanza egendi,
okuzwera oku mwiga Ewufulaate okutuuka ekyalo e gikikoma.
- ⁹ Amawanga agali omwidungu gakotamyenge emitwe gyabwe omu-
maisoge,
era abalabebe beeyalenge ansi omumaisoge.
- ¹⁰ Abakabaka b'e Talusiisi n'ab'oku bizinga

- bamuleeterenge omusolo.
 Abakabaka b'e Syebba n'ab'e Seebba
 bamuleeterenge omusolo.
¹¹ Abakabaka bonabona bakotamyenge emitwe gyabwe omumaisoge,
 abantu ab'amawanga gonagona bamuweereryenge.
- ¹² Ekyo kityo olw'okubba anunula abadamba, ibo abamwekungirira,
 abo abadoobi era abanambulaku obubbeeri.
¹³ Akwatira ekisa abanafu n'abadamba,
 anunula abadamba nandi ni bafa.
¹⁴ Abanunula eeri eifuge n'eeri abababilitya obundi,
 olw'okubba obwomi bwabwe bw'ebbeeyi ino egiali.
- ¹⁵ Okabaka awangaale!
 Oleke bamuwenge ezaabbu okuzwa e Syebba.
 Abantu bamusabirenge bulijo,
 era bamusabirenge enkabi okumalaku olunaku.
¹⁶ Ekyalo ekyo kyonakyona kibbengemu ebyokulya ebibitiriri;
 oleke bireremalenge oku nsozisozi okwo kwonakwona.
 Oleke ekineneka kyamu kibbenge kijimu ooti ky'omu Lebbanooni;
 oleke kikule nakusani ooti isubi ly'omu kigona.
¹⁷ Oganye eriina ly a kabaka balyebukiryenge emirembe gyonagyona,
 era lyeyongerenge okufuma paka eisana oweryalikomya okwaka.

Oganye abantu bonabona basunenge enkabi kubitira mu niiye.
 Era bamwetenge w'enkabi.

- ¹⁸ OMusengwa Iye oKibbumba wa Isirairi bamuwujenge,
 Iye yenkani akola ebyewunyisya.
¹⁹ Eriinalye ery'entisyaya baliwuujenge emirembe gyonagyona.
 Ekyalo kyonakyona kiizule entisyaye.

Amiina era Amiina.

²⁰ Okusaba kwa Dawudi omutaane wa Yese kukoma yaawo.

EKITABO EKYOKUSATU

73

(Zab 73-89)
 EZabbuli y'Asafu.

- OKibbumba w'amazima*
¹ OKibbumba dala musa eeri olsirairi,
 eeri abo ab'emyoyo emirongoole.
- ² Neye nze, nabbaire natira okuwaamu amaani,
 okwikirirya kwange nga kusebengerera.
³ Ekyo kityo olw'okubba abeekudumbalya bangongeirye,
 owenaboine ng'ababbibabbi abo bali omu bwomi obusa.
- ⁴ Ababbibabbi mpaawo ekibadambya paka kufa,
 emibiri gyabwe ginyirira era gy'amaani.
⁵ Tibagada ng'abantu abandi,

- tibabba n'ebigosi ng'abantu abandi.
- 6 N'olwekyo okwekudumbalya kwabwe tikwebisa ooti kajegere k'omu
mamiro,
ebikole byabwe ebyobukambwe byeraga ooti kizwalo.
- 7 Emoyo gyabwe giizwire biseego ebbbibibbi,
basiiba mu kukola bubbibubbi.
- 8 Bajerega abantu, era babatumulaku kubbikubbi,
beepanka ni batiisyatiisa okumigiriry aabandi.
- 9 Batumula kubbikubbi oku Kibbumba aali omwigulu,
era banyooma abantube oku kyal.
- 10 Kagira abantu ba Kibbumba bagalukira egibali,
ni baikiriry nabuli kibakoba.
- 11 Era ababbibabbi abo ni beeбуulya bati, "OKibbumba yamanya atya?
Dala oKibbumba oNambulaku aMwagaagana abitegeera?"
- 12 Kinu niikyo ababbibabbi ekibali,
babba nakusani bulijo, era nga beeyongera kugaigawala.
- 13 Olwo dala nteganiire bwereere okwekuuma nandi ni njonoona,
era ni neekuuma okutappaaku omusango?
- 14 Ngada nabuli lunaku
era nabuli makeezi nsuna ebibonerezo.
- 15 Singa nabbaire ntumwire ntyo ooti babbibabbi,
nandibbaire mbeyere abantubo.
- 16 Owenakiseegerek nkitegeere,
kyambbereire kigosi ino.
- 17 Paka owenaabire omu Weemayo,
awo ni ntegeera enkomerero y'ababbibabbi.
- 18 Dala obateeka omu bifo ebityerereri,
obasindika omu kujigirika.
- 19 Bajigirikirawo,
bafeera mu nsisi ni baweerawo nakimo.
- 20 Ng'ekirooto owevigota oku muntu owaalamuka,
iwe Musengwa owewalisetuka,
batyo webaligota omu biseegobyo.
- 21 Omwoyo gwange owegwanakuwaliire,
era ni mpulira wundi,
- 22 nabbaire musirusiru era nga tintegere;
nabbaire kinambulamu omumaisogo ooti kisolo.
- 23 Neye era mba kumpi na iwe bulijo,
era onkwatirira oku ngalo endiiro.
- 24 Onnujamya ng'onjegesya,
era oluzwanyuma walinjaniriza omu kifo eky'ekitiisya.
- 25 Naani ogundinaye omwigulu nga tiniwe?
Niiwe oguneetaaga okukiraku ekintu kyonakyona oku kyal.
- 26 Omubiri gwange n'omwoyo gwange biyinza okubba binafu,
neye oKibbumba niiye amaani g'omwoyo gwange

era niiye owange enaku gyonagyona.

²⁷ Ibo abo ababba e yala na iwe bajigirika;
omalawo abo bonabona abatali beesigwa egyloli.

²⁸ Neye nze nga kisa okubba okumpi n'oKibbumba.
Nsuucirye oMusengwa aKira Byonabyona, kiirukiro kyange,
kaisi nkoberenge abantu byonabyona ebyakolere.

74

EZabbuli y'Asafu.

Okusabira eigwanga

- ¹ Oo Kibbumba, lwaki otulekesuliire nakimo?
Lwaki obusungubwo bumeigera oku ntaama gy'omu kiri-isiryokyo?
- ² Oyebukiryе abantubo abewagulire eira eino okubba ababo okububwo okuzwa eira n'eira,
eigwanga eriwanunwire okubba eriryo okububwo.
Oyebukiryе olusozi oSayuuni awabbaire obutyamibwo.
- ³ Olambuule obone ebijigirice,
omulabe ajigircirye ebintu byonabyona, omu Weemayo.
- ⁴ Abalabebo bakubbiire olukero omu kifookyo e gitukusisinkanira,
ni bateekamu ebbendera gyabwe, okulaga bati bawangwire.
- ⁵ Beebitya ooti bantu abasiirya embaizi gyabwe
okutema emisaale omu kisaka.
- ⁶ Basusungwire ebijolije byonabyona ebibaize,
nga bakolesya embaizi n'enundo.
- ⁷ Bakumireku eWeemayo omusyo n'eya n'ewaawo,
ni babebenesya ekifo e gibakusinzira.
- ⁸ Bateesere bati, "Twabajigircirya nakimo!"
Kale ni bayoca nabuli kifo omu kyalo e gibasinziranga oKibbumba.
- ⁹ Titukaali tubona obumanyiciryo bw'ebywunyo,
mpaawo kadi naabbi aliwo.
Era kwiswe mpaawo kadi amaite ekyo owekyalikomera.
- ¹⁰ Oo Kibbumba, abalabe balituuca di okukujereg?
Eriinalyo balirizumirira emirembe gyonagyona?
- ¹¹ Lwaki totubbeera n'engaloyo, iyo endiiro ey'obwezye?
Ogiooleyo e gyogiringiire omu kifubba obajigirice.
- ¹² Neye iwe, Kibbumba niiwe oKabaka wange okuzwa eira n'eira,
niiwe omununuli oku kyalo.
- ¹³ Niiwe owayawiiremu amaizi g'enyanza ng'okolesya amaanigo,
wasusungwire emitwe gy'agampiri omu maizi.
- ¹⁴ Watentenere emitwe gy'ogumpiri ogw'omu maizi,
n'oguwaayo okubba kyokulya eeri ebbibumbe by'omwidungu.
- ¹⁵ Niiwe owatemwire ensulo n'emyala ni gikulumuca amaizi,
n'okalya emiiga egyabbaire tigikalira.
- ¹⁶ Omusana n'obwire bibyo,

wateekere eisana n'omweri omu bifo byabyo.

¹⁷ Niiwe owateekerewo ensalo gyonagyona egy'ekyalo,
n'oteekawo ebiseera by'eibbugumu n'eby'obuwolondoki.

¹⁸ Oo Musengwa, oyebukiryre engeri omulabe egyakujeregere,
n'abasirusiru ng'owebazumiriire eriinalyo.

¹⁹ Tiwaawaayo abantubo abanambulaku obubbeerri eeri abalabe
baabwe abakambwe.
Abantubo abagada, tiwabeerabira emirembe gyonagyona.

²⁰ Oyebukiryre endagaano egiwakolere na iswe,
olw'okubba ekyalo kiizwire ndikiirya na bikole by'obukambwe.

²¹ Tiwaleka abebajolonga ni baswala,
oganye abadoobi n'abadamba bagulumalyenge eriinalyo.

²² Oo Kibbumba, osetukiremu olwanirire ensongayo,
oyebukiryre engeri abasirusiru egibakujerega okumalaku olunaku.

²³ Tiweerabira ocerete wa balabebo,
okereere waabwe owa buli kiseera.

75

Eeri akubbembera abembi. Okwigono, "Tiwajigirica." EZabbuli
y'Asafu. Olwembo.

OKibbumba niiye omulamuzi

¹ Tukwebalya, Kibbumba,
tukwebalya olw'okubba oli kumpi,
era abantu batumula oku byewunyobyo.

² OKibbumba akoba ati, "Nalondere ekiseera ekinaliramuliramu,
era naliramula mu bwenkanya.

³ Ekyalo owekitengeeta n'abantu bonabona abakirimu ni batukuta,
ninze ngumya empango gyakyo.

⁴ Nkoba abeepanka nti, 'Mulekeraawo okwepanka.'
N'ababbibabbi nti, 'Mukomye okukubba ebifubba.

⁵ Timwakubbanga ebifubba,
waire okutumula nga mwepanka.' "

⁶ Okugulumalya tikuzwa buzwaisana, waire bugwaisana
waire mwidungu.

⁷ Neye oKibbumba niiye asalawo
okwica omuntu, n'agulumalya ogondi.

⁸ OMusengwa akwaite ekikopo
ekiizwire enviinyo egifuukira og'yobusungubwe.

Agusukira ababbibabbi bonabona oku kyalo ni bagunywa,
ni bagumalirawo nakimo.

⁹ Neye nze, nalandiriranga ebyakolere emirembe gyonagyona,
nayembanga okuuuuja oKibbumba wa Yaakobbo.

¹⁰ Yalijigirica amaani g'ababbibabbi,
neye yalyongera ag'abatuukiriry.

76

Eeri akubbembera abembi. Ezabbuli y'Asafu. Egibembera oku bivuga eby'enkosi.

OKibbumba muwanguli

¹ OKibbumba amanyikanire omu Yuda,
era eriinalye likulu omwIsirairi.

² Eweemaye eri mu Yerusaalemi,
era abba ku Lusozi oSayuuni.

³ Eeyo niiyo e giyasinziriire n'avunavuna obulaso bw'abalabe obwita,
n'engabo, n'empima, n'eb yokulwanisya byabwe ebindi
eby'olutalo.

⁴ Oo Kibbumba, oli w'ekitiisya,
era w'entiisya okukiraku ensozi enene egiriku ebisolo ebibayiiga.

⁵ Abalwani ab'amaani, byonabyona ebibabbaire nabyo babanya-gireku,
era atyanu bafu.

Oku balwani abo,
mpaawo ayezya okusetula engalogye okulwana.

⁶ Oo Kibbumba wa Yaakobbo, owewabakaawukiire,
embalaasi n'abagityamaku bagwire ni bafa!

⁷ Niiwe ogubali n'okutanya.
Naani ayezya okwemerera omumaisogo ng'osunguware?

⁸ Wamanyikisirye ensalayo ey'omusango ng'osinzirira omwigulu,
ekyalo ni kitya era ni kisirika,

⁹ owewasetukire Kibbumba okusala omusango,
okununula abebagadya oku kyalo.

¹⁰ Dala obusungu bw'abantu bwongera kukuweesya kitiiisya.
Abo abawunuka obusungubwo kibaleetera kwegendereza.

¹¹ Mukolenge obweyamo eeri oMusengwa iye oKibbumba waanywe,
era mubutuukiriryenge.

Abantu bonabona ab'amawanga agamweruguuliriirye baleete
ebirabo, eeri Iye Oyo ogubali n'okutya.

¹² Aica abafugi,
era abakabaka b'oku kyalo bamutya.

77

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'Asafu.

OKibbumba niiye omununuli

¹ Neekungiriire oKibbumba okumbeera;
neekungiriire oKibbumba, nga mmusaba ampulire.

² Owenabbaire nga ndi omu kabbikabbi, nanoonerye oMusengwa.
Nasiiriryre engalo gyange engulu nga nsaba obwire bwonabwona
amantadembba,
neye omwoyo gwange gwagaine okwiramu amaani.

³ Owenseega oku Kibbumba neeraliikirira.
Owemmufumintirizaku, amaani gampwamu.

- ⁴ Tanganya okugona,
neeraliikirira ino nandi ni mpezya okutumula.
- ⁵ Nseega oku biseera eby'eira,
ni neebukirya emyanka egy'eira.
- ⁶ Nseega ekiire kyonakyona,
ni nfumintiriza nga weneebuulya omu mwoyo nti:
- ⁷ "OMusengwa yatulekesulira nakimo?
Era tiyaliirayo okutusiima?
- ⁸ Tiyaliirayo okutukwatira ekisa emirembe gyonagyona?
N'ebiyasuubizire bikomere aawo?
- ⁹ OKibbumba yeerabiire okubba ow'ekisa?
Obusungubwe bwigaliriiryre okusaasira?"
- ¹⁰ Era nakobere nti, "Ekinnuma eino niikyo kinu,
oKibbumba oNambulaku aMwagaagana takaaal alaga amaanige!"
- ¹¹ Nayebukiryanga ebikole bya Musengwa,
dala nayebukiryanga ebyamagero ebiwakolanga eira.
- ¹² Nafumintirizanga oku byokola byonabyona,
era ni nseega oku byewunyo ebyokola byonabyona.
- ¹³ Oo Kibbumba, ebyokola byonabyona bitukulye,
kibbumbaki ow'amaani ooti Kibbumba waiswe?
- ¹⁴ Niiwe oKibbumba akola ebyamagero,
olaga amaanigo omu mawanga.
- ¹⁵ Wanunwire abantubo n'engaloyo ey'amaani,
wanunwire ab'ebyaire lya Yaakobbo n'oYusufu.
- ¹⁶ Oo Kibbumba, amaizi
owegakuboine gatiire,
olwabi lw'enyanza ni lutengeeta.
- ¹⁷ Ebireri ni bisusuca amaizi oku kyaloo,
eigulu ni libbwatuka,
okumesya ni kuwoisyia wonawona!
- ¹⁸ Eigono ly'okubbwatukakwo, ni liwulikanira omu gumpunga
ogw'amaani;
okumesya ni kumoleka ekyalo kyonakyona.
Ekyalo ni kitya era ni kitengeeta!
- ¹⁹ Wateekerewo enzira omu nyanza,
era ekimaira omu maizi amangi.
Neye awantu ebigere awebyemere tiwabonekere.
- ²⁰ Wekubbembeire abantubo ooti-so weekubbembera ntaamagyo,
ng'oMusa n'Alooni babalabirira.

78

EZabbuli y'Asafu.

OKibbumba mwesigwa

- ¹ Oo inywe bantu bange muwulire ebinjegesya.
Mutege amatwi eeri ebibono ebintumula.

- ² Nalitumula nga nkolesya ngero,
 nalibbutula ebimbaire nkaali okubiikula eby'eira n'eira,
- ³ ebitwawuliire era ni tubimanya,
 abazeiza baiswe ebibatukobere.
- ⁴ Titwalibibisa abaana
 ab'omulembe ogwaliirawo.
- Twalibakobera obwezye bwa Musengwa
 n'ebiyakolere ebikulu, aamo n'ebiyewunyobye.
- ⁵ Yawaire abaizukulu ba Yaakobbo ebiragiro,
 n'ateeka amateeka oMwisirairi.
- Yalagiire abazeiza baiswe
 bageegesyenje abaana baabwe.
- ⁶ Ab'omulembe ogwaliirawo olwo kaisi bagamanyenje,
 n'abaana bona abebakaali kubyala
 era bona bagamanyikisye abaana baabwe.
- ⁷ Omu ngeri eyo bateekenge eisuubi lyabwe mu Kibbumba.
 Era nandi ni beerabira oKibbumba ebyakola,
 neye ni bakwatanga amateekage.
- ⁸ Tibaabbanga ooti bazeiza baabwe
 ab'omulembe omukakanyali era omujeemu.
- Emyoyo gyabwe tigyagondeire oKibbumba,
 era nga tibeesigwa egiali.
- ⁹ Abantu b'Efulaimu babbaire bakwaite obulaso,
 neye bairire e nyuma oku lunaku olw'olutalo.
- ¹⁰ Tibakuumire endagaano yaabwe n'oKibbumba,
 era bagaine okugondera amateekage.
- ¹¹ Beerabiire ebintu ebiyabbaire akolere,
 n'ebiyewunyo ebiyabbaire abalagire.
- ¹² Yakolere ebyewunyo omumaiso g'abazeiza baabwe
 nga bali omu kyalo ky'e Misiri, omu kitundu ky'e Zowani.
- ¹³ Yayawiiremu enyanza, n'ababityamu aakati.
 Yayemereiryre amaizi, ni gakola ontuumo.
- ¹⁴ Omusana yabekubbemberanga n'ekireri,
 kaisi obwire bwonabwona n'ekikondo ky'omusyo.
- ¹⁵ Yaatire amabbaale omwidungu,
 n'abawa amaizi mangi ooti-so gazwa mu lwabi.
- ¹⁶ Yatemwire ensulo omwibbaale,
 n'akulumuca amaizi ooti miiga.
- ¹⁷ Neye era ni beeyongera okukola ebikole ebbbibibi omumaisoge,
 nga bali omwidungu ni bajeemera oyo oNambulaku aMwagaa-gana.
- ¹⁸ Ni bakema oKibbumba mu kugenderera,
 nga bamusaba ebyokulya ebyabayoya.
- ¹⁹ Ni batala oKibbumba, nga bakoba batii,
 "OKibbumba tayezya okutugabirira ebyokulya omwidungu.
- ²⁰ Dala yakubbire eibbaale, amaizi ni gatiiriika okuzwamu,

- ni gakola emyala eg'yamaani ni gikulumuka.
 Neye ayezya okutuwa ekyokulya kyona?
 Ayezya okugabirira abantube enyama?"
- ²¹ OMusengwa oveyabawuliire, n'asunguwala ino,
 obusungubwe ni bwika oku Yaakobbo,
 obulwabwe ni busetukira okwIsirairi.
- ²² Ekyo kityo olw'okubba tibaikiririyre omu Kibbumba,
 ooba okwesiga obwezyebwe obununula!
- ²³ Neye era n'alagira ebireri angulu,
 era n'aigulawo emiryango gy'eigulu
- ²⁴ n'amagalica emaanu* abantu okulya
 n'abawa ekyokulya okuzwa omwigulu balye.
- ²⁵ Abantu ni balya
 ekyokulya eky'abamalaika,
 oKibbumba n'abawa ekyokulya ekibitiriri.
- ²⁶ Yasetwire ompunga omwigulu n'afuwa okuzwa e buzwaisana,
 era olw'amaanige n'asindika ompunga okuzwa e maserengeta.
- ²⁷ Yabamagaliciiryre enyama ooti nsenye,
 enyonyi ni gibba nydingi ooti musenye oguli oku mbale
 kw'enyanza.
- ²⁸ Yagiretere ni gigwa aakati omu nkambi,
 okweruguulirirya eweema gyabwe.
- ²⁹ Kale abantu balire era ni baikuta,
 olw'okubba yabaware ekibabbaire beegomba.
- ³⁰ Neye nga bakaali balya ekibatakire,
 n'ekyokulya nago nga kikaali kiri omu minywa gyabwe,
- ³¹ obusungu bwa Kibbumba ni bubasetukiraku.
 N'aitamu abo abakira amaani,
 era oIsirairi n'afirwa abanyeete.
- ³² Waire ebyo byonabyona nga bityo, era basigaire nga bakola ebikole
 ebbibibibi.
 Waire yakolere ebyewunyo, nandi ni bamwikiririiryamu.
- ³³ Kale n'akomya obwomi bwabwe ooti mwota ogubayeera,
 n'amalawo obwomi bwabwe mu kirulomo ky'ekibbwatukira.
- ³⁴ Nabuli oluyabaitangamu, awo ni bamunoonia,
 ni bacuuka ni baira eeri oKibbumba.
- ³⁵ Beebukiiryre bat i oKibbumba niiye eibbaale lyabwe omu beevisa,
 era bat i oKibbumba oNambulaku aMwagaagana niiye omununuli
 waabwe.
- ³⁶ Neye era babbutwire n'eminiwa gyabwe kumukiina.
 Era ni batumula ebibono kumubbeya.
- ³⁷ Tibabbaire beesigwa egypti,
 tibakuumire endagaanoye.
- ³⁸ Neye oKibbumba olw'okubba iye w'ekisa,
 n'abasoniya ebbibibibi.
 Era tiyabajigirciryre.
- Emirundi n'emirundi n'afuganga obusungubwe,
 era nandi n'abasetuliraku obulwabwe bwonabwona.

* **78:24 78:24** Maanu. Niikyo, ekyokulya oMusengwa ekiyaware aBaisirairi nga bali
 omwidungu. **78:24 78:24** Yok 6:31

- ³⁹ Ekyo kityo olw'okubba yayebukiirye ati ibo bantu abafa,
era abali ooti mpunga afuwa n'agotawo.
- ⁴⁰ Emirundi mingi egibamujeemeire omwidungu,
era ni bamusunguwalirya omwidungu.
- ⁴¹ Emirundi n'emirundi ni bakema oKibbumba,
ni basunguwalya oMutukulye wa Isirairi.
- ⁴² Tibayebukiirye obwezyebwe,
n'olunaku oluyabanunuliireku eeri omulabe,
- ⁴³ oweyalagire obumanyiciryo w'ebywunyobye omu kyalo ky'e Misiri,
n'ebiyamagero omu kitundu ky'e Zowani.
- ⁴⁴ Emiiga yagisuucirye musaaye,
nga tibayezya okunywa oku myala gyagyo.
- ⁴⁵ Yabasindikiremu ebiziima by'enzi egyptbagadiryre,
n'ebikere ebyababitirye obundi.
- ⁴⁶ N'ebirime byabwe n'abiwa amagino okubirya,
n'enzoje okujigirica emisiri gyabwe.
- ⁴⁷ Yajigircirye emizabbibbu gyabwe ng'akolessya amabbaale ga ikendi,
n'emitiini ng'akolessya amatoba.
- ⁴⁸ Ente gyabwe gyona yagiitire n'amabbaale ga ikendi,
entaama gyabwe eraadu n'egikubba.
- ⁴⁹ Yabasukireku entiisa y'obusungubwe,
n'obulwa, n'ekiruyi, n'abateekaku n'endibo,
nga biri ooti bamalaika abajigirica.
- ⁵⁰ Yasalirewo okutafuga obusungubwe,
waire okuteterya obwomi bwabwe,
wazira n'abasindikira okawumpuli okubaita.
- ⁵¹ Yaitire abaana bonabona ababere ab'omu Misiri,
ibo abaana b'omu mavuvuka omu kyalo ky'e Misiri.[†]
- ⁵² Olwo n'akubbembera abantube ooti muliisya owaakubbembera
entaa magye,
n'abalungamya okubabitya omwidungu.
- ⁵³ Yabakubbembeire kusani nga babula okutya.
Neye enyanza n'ebbuunaku abalabe baabwe.
- ⁵⁴ N'atuuca abantube omu kyalokyekirongoole,
omu kyalo ky'ensozi iye onanyere ekiyawambire.
- ⁵⁵ N'abbingamu abanamawanga ng'abantube bakituukiremu,
n'akibagabulyagiramu ng'obusika.
Era ebisito byabwe n'abikwatisya ebika bya Isirairi.
- ⁵⁶ Neye era ni bagezesya oKibbumba
era ni bajeemera oyo oNambulaku aMwagaagana.
Tibakwaite ebiragiroye.
- ⁵⁷ Nga tibagonda era nga tibeesigwa ooti bazeiza baabwe
ng'owebabbaire.

- Babbaire tibeesigika ooti mwini oguwulunguta omu mbaizi.[‡]
- ⁵⁸ Bamusunguwairyeye olw'amasabo gaabwe,
ni bamutanula eibuba olw'ebifaananyi byabwe ebyokusinza.
- ⁵⁹ OKibumba oweyaboine bityo n'asunguwala ino,
n'alekesulira nakimo Olsirairi.
- ⁶⁰ Yazwire omu Weemaye omu Siiro
omu yaabbanga ng'ali omu bantu.
- ⁶¹ Yawaireyo eSanduuku y'eNdagaano ni bagiwamba,
yawaireyo akamanyiciryo k'obwezyebwe n'ekitiisyakye omu
bwezye bw'omulabe.
- ⁶² Yasunguwaliire abantube,
n'abaleka ni babaita n'empima.
- ⁶³ Omusyo ni gumalawo abanyeete baabwe,
abaala baabwe ni bakayaku ababafumbirwa.
- ⁶⁴ Abalabe baitire aBakabona baabwe n'empima,
era nandi baikiriry abanamwandu okubakunga.
- ⁶⁵ Olwo kaisi oMusengwa n'abba ooti alamukire mu ndoolo,
era ooti muzira enviinyo ogugicemwire.
- ⁶⁶ N'akanjirirya abalabebe e nyuma,
ensoni egitalikoma ni gibakwata.
- ⁶⁷ Cooka n'alekesula abaizukulu ba Yusufu,
nandi n'alonda ekika ky'Efulaimu.
- ⁶⁸ Wazira n'alonda kika kya Yuda,
n'oLusozi oSayuuni ebyasiima.
- ⁶⁹ N'ayombeka eWeemaye ooti kifookye eky'omwigulu,
n'agigumya ino ng'oweyakolere ekyalo eky'okubbaawo emirembe
gyonagyona.
- ⁷⁰ Yalondere omuweereryawe oDawudi,
n'amutoola omu kiriisiryo.
- ⁷¹ Yabbaire azwa ku kuliisa ntaama egyonkesya,
n'amutoolayo alabirirenge eibyaire lya Yaakobbo,
ibo Olsirairi abantube okububwe.
- ⁷² Era oDawudi yabalabiriire omu mwoyo omusa,
ng'abafuga n'obukugu.

79

EZabbuli y'Asafu.

Okusabira eigwanga eidembe

- ¹ Oo Kibumba, abanamawanga balumbire ekyalokyo,
basuucirye eYeekaaluyo entukulye kyomuliko.
OYerusaalemi bakirekere gawumpu.
- ² Emirambo gy'abaweereryabo
bagirekeire binyonyi kulya.
Emibri gy'abeesigwabo, gisuukire kyokulya ky'ebisolo.
- ³ Basukire omusaaye gw'abantubo ooti maizi,
omu Yerusaalemi mwonamwona,

[‡] **78:57 78:57** Mwini oguwulunguta omu mbaizi. EBbaibbuli egindi gitit, kalaso akagedyagemu.
78:60 78:60 Yos 18:1; Yer 7:12-14; 26:6 **78:61 78:61** 1Sa 4:4-22 **78:71 78:70-71** 1Sa 16:11-12;
2Sa 7:8; 1Mi 17:7 **79:1 79:1** 2Ba 25:8-10; 2Mi 36:17-19; Yer 52:12-14

- ni wabulawo kadi abaliika!
⁴ Abaliranwa baiswe batuzuma,
 abatuli okumpi batunyooma era ni batujerega.
- ⁵ Oo Musengwa, walitusunguwalira paka di? Mirembe gyonagyona?
 Eibubalyo lyalyeyongera kusiiriirya ooti musyo?
- ⁶ Oiryre obusungubwo ku mawanga
 agatakumaite,
 n'oku bwakabaka
 obutakusinza.
- ⁷ Ekyo kityo olw'okubba bajigiricirye ab'eibyaire lya Yaakobbo,
 ni bajigirica n'obutyami bwabwe.
- ⁸ Tiwatubonereza olw'ebibbibibbi by'abazeiza baiswe.
 Oyanguwe okutukwatira ekisa,
 olw'okubba tuwoiremu amaani.
- ⁹ Oo Kibbumba, omununuli waiswe otubbeere,
 olw'ekitiisyia ky'eriinalyo.
 Otununule era otusoniye eibibbibibbi byaiswe
 olw'eriinalyo.
- ¹⁰ Lwaki oleka abanamawanga okutubuulya bati,
 "OKibbumba waanywe ali yaina?"
 Weerage omu banamawanga nga tubona,
 ng'onyaaja olw'omusaaye gw'abaweereryabo ogususukire.
- ¹¹ Owulisisye okukenyera kw'abasibe.
 Olw'obwezyebwo obw'amaani,
 onunule abebasaliire ogw'okufa.
- ¹² Oo Musengwa, abaliranwa baiswe obasasulemu emirundi musanvu
 olw'okukujooga.
- ¹³ Awo iswe abantubo, entaama gy'omu kiriisiryokyo,
 twakwebalyanga bulijo emirembe gyonagyona.
 Mulembe ku mulembe,
 twadeebereranga okukuwuua.

80

Eeri akubbembera abembi. Okwigono ly'ebimuli by'endagaano.
 EZabbuli y'Asafu.

- Okusabira eigwanga*
- ¹ Oo Mulabiriri wa Isirairi, otuwulisisye,
 iwe alungamya eibyaire lya Yusufu ooti kiraalo ky'entaama.
 Iwe atyama oku ntebe y'obwakabaka aakati wa bakeruubb;
² oyake omumaiso g'ekika ky'Efulaimu n'ekya Bbenyamini n'ekya
 Manase.
 Olage amaanigo,
 oize otununule.
- ³ Oo Kibbumba, otwirye obuyaaka,
 otuloleku n'eriiso ery'ekisa.*

twezye okulama.

⁴ Oo Musengwa oWabwezye Bwonabwona,
walituuca di ng'osunguwalira
okusaba kwa bantubo?

⁵ Agebakunga gebanywa,
era obalekere ni banywa amaliga mu bungi.

⁶ Otusuucirye nsonga y'okulwanagana kw'abaliranwa baiswe,
era abalabe baiswe batujerega.

⁷ Oo Kibbumba oWabwezye Bwonabwona, otwirye obuyaaka,
otuloleku n'eriiso ery'ekisa,[†]
twezye okulama.

⁸ Watoire omuzabbibbu e Misiri,
n'obbinga ab'amawanga agandi omu kyalo kyabwe, n'ogukomayo.

⁹ Wagutegekeire amatinde, ni gukoma emirandira,
era ni gumaraku ekyalo.

¹⁰ Ebyoleerya byagwo ni bimalaku ensozi,
amasaga gaagwo ni gabika emivule emiwanvu.

¹¹ Gwatandabaire ni gutuuka oku Nyanza oMeditereniani,
era amasaga ni gatuuuka oku Mwiga Ewufulaate.

¹² Kale tete lwaki ovunirewo ebikomera byagwo,
kaisi bonabona ababitawo ni baibanga ebineneka byagwo?

¹³ Embiizi eg'y'omu kigona gigubebena,
era ebbibumbe ebyomi byonabyona eby'omu kigona bigulya.

¹⁴ Oo Kibbumba oWabwezye Bwonabwona, otwiriryemu,
olele ansi ng'osinzirira omwigulu obone,
era ofeeyo oku muzabbibbu ogwo,

¹⁵ iwe onanyere oguweekomeire n'engaloyo endiiro,
n'onsebukira[‡] iwe onanyere oguweekuliirye.

¹⁶ Omuzabbibbugwo bagutemerewo ni bagwoca n'omusyo,
obakaawukire ng'onyikaire, bajigirike.

¹⁷ Neye oleke obukuumibwo bubbe kw'oyo oguwalondere okubba
owuwo,
omwana w'omuntu iwe onanyere oguwasuucirye ow'amaani;

¹⁸ awo titwalikuzwaku.
Otwirye obuyaaka, kaisi tukuwujenge.

¹⁹ Oo Musengwa oWabwezye Bwonabwona otwirye obuyaaka,
otuloleku n'eriiso ery'ekisa,[§]
kaisi tulame.

81

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'Asafu.

Olwembo olw'oMukolo gw'oBusiisira

¹ Mwembere oKibbumba n'eisangaa, iye amaani gaiswe.

[†] **80:7 80:7** *Otuloleku n'eriiso ery'ekisa*. Ooba, *amaisogo gatwakire*. [‡] **80:15 80:15** *Nsebukira*.
Ooba, *mwanawo*. [§] **80:19 80:19** *Otuloleku n'eriiso ery'ekisa*. Ooba, *amaisogo gatwakire*.

- Mubbookooke nga mwembera oKibbumba wa Yaakobbo!
- ² Mutoolere okwemba, mukubbe akagoma,
n'otongoli avuga okusani n'enkana.
- ³ Mufuwe ekondeere ng'omweri gwankumasuka,
n'owegubbeera mulamba, oku lunaku olw'omukolo gwaiswe.
- ⁴ Ekyo kityo olw'okubba eryo iteeka eeri oIsirairi,
kiragiro kya Kibbumba wa Yaakobbo.
- ⁵ OKibbumba oweyalumbiire ekyalo ky'e Misiri,
yalisuucirye iteeka eeri oYusufu.
Ni mpulira olutumu oluntategeera nga lukoba luti:^{*}
- ⁶ "Nabatikwire ebyabakaluubiriranga oku mabega gaabwe,
engalo gyabwe ni ngiwuumulya okusinga emigugu gy'amatafaali.
- ⁷ Owemwabbaire omu bugosi, mwankungiriire ni mbanunula,
nabairiremu omu kubbwatuka kw'eraadu.
Nabagezeserye oku nsulo gy'e Meribba.
- ⁸ "Bantu bange,
muwulire mbalabula.
Isirairi, singa n'ompulisisya!
- ⁹ Mwinyewe timwabbangamu okibbumba ogondi,
timwakotamyanga emitwe okusinza okibbumba
ow'abanamawanga.
- ¹⁰ Ninze oMusengwa, oyo oKibbumba waanywe,
eyabatoire omu kyalo ky'e Misiri.
Mwasamye eminwa gyanywe, era nagiizulya.
- ¹¹ "Neye abantu bange kadi kumpulisisya,
oIsirairi kadi kungondera.
- ¹² Kale zena ni mbawaayo eeri obukakanyali bw'emyoyo gyabwe,
bakole ekibabona bati niikyo ekituuce.
- ¹³ Oo singa abantu bange bampulisisya!
Kale singa oIsirairi atambulira omu manzira gange!
- ¹⁴ Nandibbaire mwangu okuwangula abalabebe,
ni mbonereza abamuwalana.
- ¹⁵ "Abo abacaawa oMusengwa bandinyolokokeire omumaisoge,
era ekibonerezo kyabwe kyandibbaire ky'emirembe gyonagyona.
- ¹⁶ Neye inywe nandibawaire ekyokulya eky'engaano egikiraku obusa,
ni mbaikuty a n'omujenene ogw'omwibbaale."

82

EZabbuli y'Asafu.

OKibbumba afuga byonabyona

- ¹ OKibbumba akubbiriza olukiiko olukulu olw'omwigulu;
aakati omu lukumbaana lw'abakibbumba awa okusalawokwe ati:
- ² "Mwalituua di okusalanga emisango omu butali bwenkanya,

^{81:3} ^{81:3} Kub 10:10 * ^{81:5} ^{81:5} Olutumu oluntategeera. Ooba, eigono ly'omuntu oguntategeera. ^{81:7} ^{81:7} Kuz 17:7; Kub 20:13 **81:10** **81:9-10** Kuz 20:2-3; Ama 5:6-7

n'okwekubbiranga oku lubba lw'ababbibabbi?

³ Musalenge emisango gy'abadoobi n'abafuubbi mu bwenkanya,
abebagadya n'abadamba, mubabbeerenge okutabamigiriryा.

⁴ Mutaasenge abadoobi n'abadamba,
mabanunulenge eeri ababbibabbi.

⁵ "Nga timutegeera! Nga muli basiru!
Muliira nakimo ino enguzi,
era obwenkanya buwoirewo omu kyalo.

⁶ Nkobere nti, 'Muli kibbumba,'
nywenanywena muli baana b'oNambulaku aMwagaagana.

⁷ Neye mwalifa ng'abantu,
mwalifa ng'omukungu yenayena."

⁸ Oo Kibbumba, osetuke olamule ekyalo,
olw'okubba amawanga gonagona gago ku bubwo.

83

EZabbuli y'Asafu. Olwembo.

Esaala y'okuwangula abalabe

¹ Oo Kibbumba tiwasirika-busiriki
nandi n'onyega, Kibbumba tiwasirika nandi n'obbaaku ekyokola.

² Obone abalabebo ng'obwebali kwegugunga,
abo abakucaawa ng'obwebali kwediima.

³ Basala enkwe omu lukuujukuju okulumba abantubo.
Bateesa okukola akabbikabbi oku bantubo abootaka eino.

⁴ Bakoba bati, "Mwize tujigirice eigwanga lyabwe,
kaisi eriina Isirairi balyerabirire nakimo!"

⁵ Bateesera aamo ni baikirizagania,
ni bakola endagaano okukulwanisya.

⁶ Mulimu abantu b'Edomu n'aBaisimairi,
n'ab'e Mowaabbu n'aBakagali,

⁷ n'ab'e Gebbali n'ab'Amoni, n'ab'Amereki,
n'ab'e Firisitiya, n'abantu b'e Tiiro.

⁸ Era n'Asiiriya yeegaitire nabo,
okubbeera eibyaire lyu Luuti.

⁹ Obakole ng'owewakolere aBamidiyaani
era ng'owewakolere oSisera n'okabaka oYabbini oku mwiga
oKisoni.

¹⁰ Bajigirikiire Endoli
era emirambo gyabwe ni givundira oku ngulu.

¹¹ Abeekubbemberi baabwe obakole ng'owewakolere Olebbu
n'oZeebbu.
Owangule abakungu baabwe ng'owewawangwire oZebba
n'oZalumuuna.

¹² Abo bakobere bati, "Oleke twetwalire
ekyalo kya Kibbumba* kibbe kyaiswe."

- ¹³ N'olwekyo, Kibbumba wange, obaduumuuule ooti nkungu ompunga ogwaluguulya,
ooti mpunga owaafuwa ebisusungu.
- ¹⁴ Ooti musyo owegwoca ekibira,
ooba ooti nnimi gy'omusyo owegyoca ensozi,
- ¹⁵ woobba obalukutye
n'ompungawo, era obatiisy'e n'ompungawo ow'amaani.
- ¹⁶ Oo Musengwa, obaswazire nakimo,
kaisi bayezye okukunoonia.
- ¹⁷ Oleke ensoni gibakwate baswale, era babbe omu kutya enaku gyonagyona,
oleke bajigirike nga baswaire.
- ¹⁸ Kaisi bategeere bati niiwe oMusengwa,
era bati niiwe wenkani oNambulaku aMwagaagana, afuga ekyalo kyonakyona.

84

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

Okwegomba okubona enyumba ya Kibbumba

- ¹ E gyobba nga wasa,
iwe Musengwa oWabwezye Bwonabwona!
- ² Njoya ino, era impulira nfa
okubona oMusengwa e gyabba.
Omwoyo gwange n'omubiri gwange,
byekunga nga byegomba oKibbumba onanyere obwomi.
- ³ Dala ontaaye yeerukira ekinyumba,
era onamusiisi yena yeerukira ekisaasiriro
e gyayezya okwalulirya obwanabwe,
okumpi n'ebiyotobyo,
iwe Musengwa oWabwezye Bwonabwona, era oKabaka wange era oKibbumba wange.
- ⁴ B'enkabi abo ababba omu nyumbayo,
nga bakuwuujja bulijo.
- ⁵ B'enkabi abo ng'amaani gaabwe gazwa giri niiwe,
ng'emyoyo gyabwe giri ku lugendo lw'e Sayuuni.
- ⁶ Nga webabita omu Kiinamo ekibeeta oBbaka,
obateeekeramu amaluba;
oikendi owa mwiro akiizulya n'ebitaba by'amaizi.
- ⁷ Baaba nga beeyongera amaani,
paka nabuli moiza oweyaliboneka omumaiso ga Kibbumba omu Sayuuni.
- ⁸ Oo Musengwa oWabwezye Bwonabwona owulire okusaba kwange,
ompulisisye Kibbumba owa Yaakobbo.
- ⁹ Oo Kibbumba iwe atutaasa,
owuwo oguwasukireku amafuta omulole omu maiso.
- ¹⁰ Olunaku olumo omu luuga lw'eYeekaaluyo,
lukiraku 1,000 egimmelira awandi.

Kasinga mba oku mulyango gw'enyumba ya Kibbumba wange,
okukiraku okubba omu nyumba gy'ababbibabbi.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa niiye eisana era engabo.
OMusengwa atulaga ekisa era n'atuwa n'ekitiisya.

Mpaawo kintu ekisa ekyaima
abo abatambulira omu bwomi obunambulaku ekyokubunenya.

¹² Oo Musengwa oWabwezye Bwonabwona,
nga w'enkabi iye oyo akwesiga!

85

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola.

Eidembe eeri eigwanga lya Kibbumba

¹ Oo Musengwa, walagire ekisa eeri ekyalokyo,
wairiryewo enkabi gya Isirairi.

² Wasoniire ensobi gy'abantubo,
n'obatoolaku ebikole byabwe ebibbibibbi byonabyona.

³ Wakomerye okubasunguwalira,
n'okubabbaaku ekiruyi.

⁴ Oo Kibbumba oMununuli waiswe, otwirye obuyaaka,
era olekeraawo okutusunguwalira.

⁵ Watusunguwaliranga enaku gyonagyona?
Obusungubwo tibwalikoma?

⁶ Otwiryemu amaani buyaaka,
kaisi iswe ababo tujaaganirenge mwiwe.

⁷ Oo Musengwa, otulage okutakakwo okutakoma,
era otununule.

⁸ Oleke mpulisisye oKibbumba iye oMusengwa ekyakoba,
olw'okubbaasuubiza abantube eidembe, ibo abatuukiriryeb
owebatairayo omu busirusiru bwabwe.

⁹ Dala mutengeke okununula abamutya,
kaisi ekitiisyakyekibbenge omu kyalo kyaiswe.

¹⁰ Okutaka okutakoma n'obwesigwa bisisinkana,
obutuukiriryen'eidembe bigwangana omu bifubba.

¹¹ Obwesigwa buzwera oku kyalo,
era obutuukiriryebusinzirira omwigulu ni biika ansi oku kyalo.

¹² Dala oMusengwa yatuwa ebisa,
era ekyalo kyaiswe kyabbaamu amakungula mangi.

¹³ Obutuukiriryebwamwebbembera,
ni bumwewulirya enzira.

86

Esaala ya Dawudi.

OKibbumba atukwatire ekisa

¹ Oo Musengwa, otege ekitwikyo, era onjiremu,
olw'okubba ndi mudoobi era ndamba.

² Okuumee obwomi bwange, olw'okubba ndi mwesigwa egoli.

- Niiwe oKibbumba wange,
onnumule nze omuweereryawo akwesiga!
- ³ Oo Musengwa, onkwatire ekisa
olw'okubba nkwekungirira okumalaku olunaku.
- ⁴ Oo Musengwa
onsangaalisye nze omuweereryawo
olw'okubba neewaayo egyoli.
- ⁵ Oo Musengwa, oli musa era osoniya,
oli w'ekisa kinene eeri abo bonabona abakusaba.
- ⁶ Oo Musengwa, owulire okusaba kwange,
owulisiseye nga nkwekungirira okunkwatira ekisa.
- ⁷ Omu kiseera eky'ebigosi nkwegairira,
olw'okubba onjiramu.
- ⁸ Oo Musengwa, omu bakibbumba mpaawo aali ooti niiwe,
waire aali n'ebikole ooti bibyo.
- ⁹ Oo Musengwa, amawanga gonagona agewakolere
gaizanga egyoli ni gakusinza.
Era gagulumalyanga erinalyo.
- ¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba oli w'amaani, era okola ebyewuunyisya.
Niiwe oKibbumba wenkani.
- ¹¹ Oo Musengwa, ondage enzirayo,
kaisi ntambulirenge omu mazimago.
Oyegesye omwoyo gwange okukuweereryanga niiwe wenkani,
kaisi nkutyenge.
- ¹² Oo Musengwa iwe oKibbumba wange, nakuuuujanga n'omwoyo
gwange gwonagwona.
Nagulumalyanga erinalyo emirembe gyonagyona.
- ¹³ Olw'okutakakwo okutakoma okubitiriri egyendi,
wandamirye okutaika e magombe.
- ¹⁴ Oo Musengwa, abeekudumbalya bansetukiireku,
ekibbula ky'abantu abanjenese bataka kunjita,
ibo abantu abatakuseegaku.
- ¹⁵ Neye iwe Musengwa oli Kibbumba alumirwa era ow'ekisa.
Olwawo okusunguwala, oizwire ekisa ekibitiriri n'obwesigwa.
- ¹⁶ Ondoleku era onkwatire ekisa,
ompe nze omuweereryawo amaanigo,
onnumule nze omwana w'omuweereryawo omukali.
- ¹⁷ Ompe akamanyiciryo akalaga obusaabwo,
kaisi abancaawa babone era baswale,
olw'okubba iwe Musengwa ombeereire era ongumiryie.

87

EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola. Olwembo.

Ekibuga oSayuuni

- ¹ OMusengwa yayombekere ekibugakye ku lusozi olutukulye.
² Ataka ekibugakye oSayuuni

- okukira ebifo byonabyona oYaakobbo omwabba.
- ³ Iwe ekibuga kya Kibbumba,
bakutumulaku eby'ekitiisya.
- ⁴ "Omu mawanga agammaite,
mbaliramu ery'e Misiri* n'ery'e Bbabbulooni.
Ab'e Firisitiya, n'e Tiiro n'Esoopiya
mbabalira mu babyale b'e Sayuuni."
- ⁵ OSayuuni bakitumulaku bati,
"Nabuli muntu mubyale w'omwo.
Era iye oyo oNambulaku aMwagaagana yalikisuua ky'amaani."
- ⁶ OMusengwa awandiika abantu omu lukalala lw'amawanga ati,
"Onu bamubyala mu Sayuuni."
- ⁷ Abembi n'ababini bakoba bati,
"Enkabi gyaiswe gizwa mu niiwe."

88

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli y'ab'eibyaire lya Koola. Ol-wembo.

- Okusaba oKibbumba obubbeeri*
- ¹ Oo Musengwa iwe oKibbumba annunula,
nkwekungirira omusana n'obwire.
- ² Oleke okusaba kwange kutuuke egoli.
Ontegere ekitwi nga nkwekungirira.
- ³ Ekyo kityo olw'okubba obwomi bwange bwizwire bigosi,
era ngonerera kufa.
- ⁴ Bambalira mu baabo abaika e magombe,
ndi ooti muntu onambulaku obubbeeri.
- ⁵ Ndi ooti muntu ogubalekeswire omu bafu,
ndi ooti baadi abebaitire abagalaamiriire omu magombe,
abootokaali oyebukirya.
Era abootokaali obbeera.
- ⁶ Onteekere omu kiina ekyabiriri eino,
omu bifo eby'endikiirya era ebyabiriri.
- ⁷ Obusungubwo bunkaluubirira ino,
bungadya ino ooti mayengo.
- ⁸ Ozwereireku abakaagwa bange ab'oku mwoyo ni banjawukanaku,
onsuucirye ky'engigina egibali.
- Ndi musibe omu kifo omuntayezya okuwunuka.
⁹ Amaiso gandoolere olw'enima.

Oo Musengwa, nabuli lunaku nkusaba okumbeera.

Nsiirya engalo gyange egoli nga nkwegairira.

- ¹⁰ Ebyewunyo obikolera bafu?
Abafu bazwa e magombe ni bakuwuuya?

¹¹ Okutaka okutakoma okulaga baabo abali e magombe,
ooba obwesigwabwo obulaga mu kifo ky'okujigirika?

¹² Ebyewunyobyo babimanyira mu kifo ky'endikiirya,

* 87:4 87:4 Misiri. Ooba, Lakabbu.

ooba obutuukiriryebwo mu kyalo ky'abo abebeerabiire?

¹³ Neye nze Musengwa, nakwekungirira,
era nabuli makeezi nkusaba.

¹⁴ Oo Musengwa, lwaki ondekesula?
Lwaki onkubbira omugongo?

¹⁵ Mbaire n'okugada era kumpi n'okufa, kuzwera nakimo mu mavu-vuka gange.

Ebitiisirirya ebyontuuciryeku bimpaire okveraliikirira.

¹⁶ Obulwabwo bummalawo,
ebitiisirirya ebyontuuciryeku binjigirica.

¹⁷ Bineeruguulirirya ooti mataba okumalaku olunaku,
binzingizira nakimo.

¹⁸ Ontoireku abanange n'abatake bange,
endikiirya niiyo omukaagwa wange amba okumpi.

89

Endagaano ya Kibbumba n'oDawudi.

OKibbumba mwesigwa

¹ Nayembanga oku kutaka okutakoma okwa Musengwa enaku gyonyagonya.

Obwesigwabwo nabulangiriranga emirembe gyonyagonya.

² Nkoba nti, "Okutakakwo okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonyagonya,
obwesigwabwo tibuwaawo, bubbeerererawo ooti igulu."

³ Wakobere oti, "Nkolere endagaano n'omulonde wange.
Omuweererya wange oDawudi mmulayirira nti,

⁴ 'Omwibyairyero niimwo omwazwanga abakabaka emirembe
n'emirembe,
era ni njemereryawo obwakabakabwo emirembe gyonyagonya.' "

⁵ Oo Musengwa, eigulu likuwujenge olw'ebywunyobyo,
obwesigwabwo bwona babuwujenge omu lukumbaana
lw'abatukulye.

⁶ Naani oku bali omwigulu ogubayezya okugeraagerania oku Musengwa?

Kiriina oku bibbumbe by'omwigulu ekiri ooti Musengwa?

⁷ Omu lukiiko lw'abatukulye omwigulu oKibbumba bamutyera nakimo
ino,
w'entiisya okukiraku bonabona abamweruguuliriirye.

⁸ Oo Musengwa oWabwezye Bwonabwona, naani aali ooti niiwe?
Oo Musengwa, oli n'obwezye era oli mwesigwa mu byonabyona.

⁹ Ofuga enyanza n'okwefukuula kwayo,
amayengo owegeedumbyaogaikaikania.

¹⁰ Wasusungwire oLakabbu* n'afa.

- Abalabebo wabasalaaniciryे ng'okolesya obwezyebwo
obw'amaani.
- 11 Eigulu liryo, n'ekyalo kikyo,
ekyalo n'ebikirimu niive owabikolere.
- 12 Wabbumbire amambuka n'amaserengeta.
Olusozi oTabboli n'oKerumooni gyembera eriinalyo omwisan-gaalo.
- 13 Iwe oli w'obwezye ino,
engaloye y'amaani, engaloye endiiro bagigulumalyanga.
- 14 Obutuukiriryе n'obwenkanya niibyo omusingi gw'entebe
y'obwakabakabwo.
Okutaka n'obwesigwa bibonekera omu byokola.
- 15 Oo Musengwa, nga b'enkabi abo abamaite okukuuuja omu nyembo,
abatambulira omu kitangaala ky'okubbaawokwo.
- 16 Oku lulwo basangaala okumalaku olunaku,
era bajagaana olw'obutuukiriryebwo.
- 17 Ekitiisia kyabwe n'amaani gaabwe bizwa eeri niive.
Olw'ekisaakyo otuwa obuwanguli.
- 18 Oo Musengwa, niive engabo yaiswe,
niive oMutukulye wa Isirairi, owatuware okabaka waiswe.
- 19 Omu biro eby'eira
watumwire n'abaweereryabo abeesigwa omu kwolesebwa oti,
"Mpaire omulwani ow'amaani obubbeeri.
Ngulumalya yooyo ogunalondere omu bantu bonabona okubba Kabaka.
- 20 Nkivumbwire nti oDawudi, yaabba muweererya wange,
mmulondere nga mmusukaku amafuta amawonge okumwawula okubba kabaka.
- 21 Namuwanga amaani,
era olw'obwezye bwange yaabbanga mugumu.
- 22 Abalabebe tibamuwangulenge,
n'ababbibabbi tibamuyingenge.
- 23 Nalijigirciryा omumaisoge abalabebe,
era ni mmalawo abo abamucaawa.
- 24 Naabbanga mwesigwa eyali era namulaganga okutaka okutakoma,
era omu liina lyange yalisuna obuwanguli.
- 25 Yafuganga enyanza,
engaloye endiiro nagiteekanga oku miiga.
- 26 Yankobanga ati, 'Niiwe oBbaabba era oKibbumba wange,
niive elbbaale lyange omu neebisa era omununuli wange.'
- 27 Nalimusuuca mubere wange,
yaligulumala okukiraku abakabaka bonabona ab'oku kyal.
- 28 Namukwadiranga ekisa bulijo,
era nakuumanga endagaano yange naye emirembe gyonagyona.
- 29 Omwibyairerye niimwo omwazwanga abakabaka emirembe
n'emirembe,
n'obwakabakabwe bwabbeerererangawo nga tibuwaawo ooti igulu."

- 30 "Neye ab'eibyairerye owebalijeemera amateeka gange,
 ni bazwa oku biragiro byange,
 31 owebalinyooma amateeka gange,
 ni bamenya ebiragiro byange,
 32 nalibakubba omwigo olw'ebibbibibbi byabwe,
 era nalibafaamuula olw'okubbenga kwabwe.
 33 Neye tinalirekeraawo okumutaka,
 waire okuleka okutuukiriry ekinamusuubizire.
 34 Tinalimenya endagaano yange naye,
 waire okucuusamu ebinamusuubizire.
 35 Nalayiire omulundi gumo lumala olw'eriina lyange eritukulye nti,
 oDawudi tinalimubbeya.
 36 Eibyairerye lyabbeererangawo emirembe n'emirembe,
 n'obwakabakabwe bwabbeererangawo ooti isana iry eri-
 takoma okwaka.
 37 Bwabbeererangawo emirembe n'emirembe ooti mweri oweg-
 waka,
 ni gukola obujulizi obwesigwa angulu."
- 38 Neye atyanu Kibbumba omulekeswire
 era omuzwireku, osunguwalire okabaka oguwasukireku amafuta.
 39 Omenyerewo endagaano egiwakorere n'omuweereryawo,
 era enguleye ogimumire omu nkungu.
 40 Ebikomera by'ekibugakye obimenyere,
 engagagye ogimalirewo.
 41 Abatambuli ababitawo bonabona banya ga ebintubye,
 asuukire nseko gy'abaliranwabe.
 42 Owaire abamulwanisaamaani ni bamuwangula,
 abalabebe bonabona ni bajaagaana.
 43 Ebyokulwanisyabye obisuucirye ebitagasa,
 era omu latalo omulekere nandi n'omubbeera.
 44 Omutoireku obwezyebwe obw'obwakabaka
 entebeye oy'obwakabaka ogidyakire okwitakali.
 45 Omukendeiryeku emyanka egy'obuvuvukabwe,
 era n'omuswazaswaza.
- 46 Oo Musengwa, walituuca di okwebisa? Mirembe gyonagyona?
 N'obusungubwo bwalikomya di okwoca ooti musyo?
 47 Oyebukirye ng'obwomi bwange obwebuli obumpi.
 Oyebukirye ng'abantu bonabona abewabbumbire, babbaawo
 kaseera-buseera ni bafa.
 48 Muntuki omwomi etiyalifa?
 Naani ayezya okweramya obutaika e magombe?
 49 Oo Musengwa, okutakakwo okutakoma okwasookere kuli nkonaki,
 iwe omwesigwa okuwasuubizire oDawudi?
 50 Oo Musengwa, oyebukirye ng'obwebali kuzumanga abaweereryabo,
 era ng'obwenguminkiriza ebizumi by'abantu bonabona.
 51 Oo Musengwa, abalabebo bazuma oguwasukireku amafuta,
 nabuli e gyayaba bamuzuma.
- 52 OMusengwa bamuwujenge emirembe gyonagyona!

Amiina era Amiina.

EKITABO EKYOKUNA**90**

(Zab 90-106)
Esaala ya naabbi Musa.

Omntu w'akaseera katono

- 1 Oo Musengwa,
 obbaire kirukiro kyaiswe, emirembe n'emirembe.
- 2 Ensozi nga gikaali okubbaawo,
 era ng'okaali okubbumba ekyalo n'ebintu byamu,
 emirembe n'emirembe niwi oKibbumba.
- 3 Abantu obairyayo omwitakali,
 ng'okoba oti, "Mwireyo omwitakali inywe abaana b'abantu."
- 4 Emyanka olukumi omumaisogo
 giri ooti lunaku olumo olubita,
 ooba ooti kisisimuko omu kiire.
- 5 Otoolawo obwomi bw'abantu ng'ekirooto owekizwawo.
 Bali ooti isubi erimeruka amakeezi,
- 6 linyirira ni likula nakusani,
 neye owebwirugalira libba liwotokere era likalire.
- 7 Obusungubwo butumalawo,
 era ensisi etukwata olw'obulwabwo.
- 8 Okwonoona kwaiswe okuteekere omumaisogo,
 n'ebikole byaiswe ebbibbibbi eby'ekyama obiteekere e
 gy'obibonera.
- 9 Obulwabwo busalaku enaku gy'obwomi bwaiswe,
 obwomi bwaiswe buwaawo mangu ng'omuyeero.
- 10 Emyanka gy'obwomi bwaiswe gikoma ku 70,
 ooba 80 owetubba abacaati,
 kaisi nga giizwire kufambikana na bigosi.
 Gyaba mangu, ni tuzwawo.
- 11 Naani amaite amaani g'obusungubwo,
 n'obulwabo obuzweraku ni bakutya?
- 12 Otwegesye okumanya obwomi bwaiswe ng'owebuli obumpi,
 kaisi tubbe b'amalabuki.
- 13 Oo Musengwa, otwiriryemu. Walituuca di ng'otusunguwaliire?
 Okwatire iswe abaweereryabo ekisa.
- 14 Nabuli makeezi otulagenge okutakakwo okutakoma,
 kaisi twembenge nga tujaagaana era tusangaalenge omu bwomi
 bwaiswe bwonabwona.
- 15 Otuwe eisangaalo okumala ebiseera nga bidi omu watugadiirye,
 era okumala emyanka ng'egitwabbaire omu bugosi.
- 16 Otuganye iswe abaweereryabo tubone ebikolebyo eby'amaani,
 n'abaizukulu baiswe bona babone ekitiisyakyo.
- 17 Oo Musengwa, iwe oKibbumba waiswe, otuwenge enkabi,

emirimo gyaiswe ogiwenge enkabi.
Dala owenge emirimo gyaiswe enkabi.

91

Obwesige bw'oyo atya oKibbumba.

OKibbumba niiye atukuuma

- ¹ Nabuli ayaba eeri oNambulaku aMwagaagana okusuna obukuumi, nabuli eyaabbinga omu bukuumi bw'oyo oWabwezye Bwonab-wona,
- ² yamukobanga ati, "Niiwe ekiirukiro kyange era niwe olugaga lwange, niwe oKibbumba wange; niwe ogunesiga."
- ³ Dala niiye eyakununulanga eeri emitego egibategere, n'eeri okawumpuli ajigirica.
- ⁴ Iye yakulabiriranga, era omu biyayabye mu wasunanga obukuumi. Obwesigwabwe bwabbinga ngaboyo okukukuumanga.
- ⁵ Tiwatyenge entiisya y'obwire, waire akalaso akebalasa omusana,
- ⁶ ooba olumbe olwiza omu ndikiirya, waire amaani g'endikiirya agajigirica esaawa omukaaga eg'y'omusana.
- ⁷ Abantu 1,000 abakuliranire bayinza okufa, n'abantu 10,000 abakweruguuliriiryre ni bafa, neye iwe akabbikabbi nandi ni kakutuukaku.
- ⁸ Waliringirira-bulingiriri n'obona n'agago ekibonerezo ky'omubbimubbi.
- ⁹ Olw'okubba osuucirye oMusengwa kiirukirokyo, iye oNambulaku aMwagaagana omukuumiwo,
- ¹⁰ akabbikabbi tikalikutuukaku, era mpaawo kazigizigi akalituuka oku kisitokyo.
- ¹¹ Ekyo kityo olw'okubba yalagiranga abamalaikabe okukukuumanga nabuli gyoyaba.
- ¹² Balikubbaka omu ngalo gyabwe, kaisi nandi weekontola ekigerekkyo okwibbaale.
- ¹³ Walyemyaga ompologoma n'oyema oku nkongomasaka, walyemyaga ompologoma omukambwe n'oyema oku mpiri.
- ¹⁴ OKibbumba akoba ati, "Nalimununula olw'okubba antaka. Era namukuumanga olw'okubba angondera.
- ¹⁵ Oweyansabanga namwirangamu, omu bigosi naabbanga naye. Nalimununula ni mmugulumalya.
- ¹⁶ Nalimuwaangaalya ino era nalimununula."

92

EZabbuli. Olwembo olw'oku Saabbaato.

Olwembo olw'okuuuija

- 1 Oo Musengwa, kisa okukwebalyanga,
n'okwemba okukuuwujanga iwe oNambulaku aMwagaagana.
- 2 Kisa okutumula oku kutakakwo okutakoma nabuli makeezi
n'oku bwesigwabwo nabuli kiire,
- 3 nga tukubba enkana ey'enkosi eikumi
era nga tukubba otongoli.
- 4 Oo Musengwa, ebyokola binsangaalya,
nnyemba n'eisangaalo olw'ebyo ebyokola.
- 5 Oo Musengwa, ebyokola nga bikulu,
n'ebyoseega nga bigosi okubitegeera!
- 6 Omuntu omumayaani tamanya kinu,
era omusirusiru takitegeera ati,
- 7 newankubbaire ababbibabbi bameruka ooti isubi,
era bonabona abakola ebibbibibbi ng'ebibakola bibilitamu,
balabajigirica emirembe gyonagyona.
- 8 Neye iwe Musengwa, bakugulumalyanga emirembe gyonagyona.
- 9 Oo Musengwa ky'amazima kitu,
abalabebo balijigirika.
Bonabona abakola ebibbibibbi balibasalaanica.
- 10 Neye nze ompaire amaani ooti ga mbogo,
era onsukireku amafuta amasa.
- 11 Mboine ng'owangula abalabe bange,
abanjiigaania bakungire ni mpulira.
- 12 Abatuukiriryre babba kusani ooti kikolo ky'ensansa,
babba bagumu ooti mivule gy'omu Lebbanooni.
- 13 Babba ooti misaale egibakomere okumpi n'enyumba ya Musengwa,
ni gikula nakusani oku luuga lw'eYeekaalu ya Kibbumba waiswe.
- 14 Omu bukaire gisigala nga gibala ebibala,
gisigala nga mijimu era nga ginyirira.
- 15 Ekyo kiraga kitu oMusengwa musa,
era niiye eibbaale lyange omu neebisa, era mwiye mpaamu
bubbibubbi.

93*OKibbumba niiye oKabaka waiswe*

- 1 OMusengwa niiye afuga, era ali n'ekitiisy;
oMusengwa ali n'ekitiisy
era ali n'amaani.
- Yateekere ekyalo omu kifo kyakyo,
era tikyezya okuyuugayuugana.
- 2 Oo Musengwa, entebeyo ey'obwakabaka yabbairewo kuzwa ira
n'eira.
Era obbeerererawo emirembe n'emirembe.

- ³ Oo Musengwa, amaizi g'omu nyanza geedumbya,
enyanza ewooga,
enyanza esetwire amayengo gaayo.
- ⁴ OMusengwa aali omwigulu, iye w'amaani
okukiraku okuwoooga kw'enyanza,
n'okukiraku amayengo ag'amaani.
- ⁵ Oo Musengwa, ebiragirobyo tibicuuka,
era eYeekaaluyo ntukulye ino
emirembe n'emirembe.

94

- OKibbumba niyiye omulamuzi owa bonabona*
- ¹ Oo Musengwa, iwe oKibbumba anyaanja,
iwe oKibbumba anyaanja, oboneke olage obusungubwo.
- ² Iwe omulamuzi owa bonabona,
osetuke osasule ab'amalala ekibasaanira.
- ³ Oo Musengwa, ababbibabbi balituuca di,
balituuca di okwepanka?
- ⁴ Basesema bibono by'okwekudumbalya,
era bonabona abakola ebibbibibbi baizwire kwepanka.
- ⁵ Oo Musengwa, basasaigula abantubo,
era bagadya abantubo okububwo.
- ⁶ Baita abanamwandu n'abafuubbi,
era batemula abanamawanga.
- ⁷ Bakoba bati, "OMusengwa tali kubona;
iye oKibbumba wa Yaakobbo tafaayo."
- ⁸ Bamaayaani inywe, mwegendereze,
basirusiru inywe, mwalibba di n'amalabuki?
- ⁹ Iye oyo eyateekerewo amatwi tawulira?
Iye oyo eyakolere amaiso tabona?
- ¹⁰ Iye oyo anenya abanamawanga tabonereza?
Iye oyo ayegesya abantu amalabuki mpaawo ekyamaite?
- ¹¹ OMusengwa amaite ebiseego by'abantu,
abimaite ati binambulamu.
- ¹² Oo Musengwa, w'enkabi iye oyo ogwogolola,
iye oyo ogwoyegesya amateekago.
- ¹³ Omuwumuca omu biseera ebigosi
paka nga bakuuliire ababbibabbi ekiina okubapapalya.
- ¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa talekawo abantube;
iye talekesula abantube okububwe.
- ¹⁵ Okusalanga emisango omu butuukirirye kwalirawo,
bonabona abalongoole omu myoyo balikusiima.
- ¹⁶ Naani eyasetuka okuntaasa eeri ababbibabbi?
Naani eyayemerera okundamya abakola ebikole ebibbibibbi?
- ¹⁷ Singa oMusengwa tiyambereire,
nandibbaire nayabire ira e magombe e wasiriki.

- ¹⁸ Owenakobere nti, "Ntyererera,"
Musengwa okutakakwo okutakoma, kwampaniriire.
- ¹⁹ Ebineeraliikirirya owebimbitiriraku,
onjiryamu amaani ni nsangaala.
- ²⁰ Toyezya okwegaita n'abafugi abacaamu,
abagunja ebtali byobwenkanya omu mateeka.
- ²¹ Ababbibabbi beekumba ni bateesa okukola obubbibubbi
abatuukirirye,
ni basalira ogw'okufa abanambulaku musango.
- ²² Neye oMusengwa niiye olugaga lwange,
era oKibbumba wange niiye eibbaale lyange omu neebisa, mwiye
ginjurukira okunkuuma.
- ²³ Yalibabonereza olw'ebibbibibbi byabwe,
n'abajigirica olw'obubbibubbi bwabwe.
OMusengwa iye oKibbumba waiswe yalabajigirica.

95

Olwembo oluwwuja oMusengwa

- ¹ Mwize twembere oMusengwa,
tumwembere n'eisangalo, oyo eIbbaale omutwebisa ni tusuna
obununuli.
- ² Oleke twabe omumaisoge tumwebalye,
era tubbookooke enyembo egy'okumuwwuja.
- ³ Ekyo kityo olw'okubba, oMusengwa niiye oKibbumba omukulu,
era niiye oKabaka omukulu akira abakibbumba abandi bonabona.
- ⁴ Emisingi gy'ekyallo giri mu ngaloye,
n'enairungu gy'ensozi, gyona gigye.
- ⁵ Enyanza yiye, olw'okubba niiye eyagikolere,
n'olukalu niiye eyalwekoleire n'engaloye.
- ⁶ Mwize tukotame era tusinze,
tukome amazwi omumaiso ga Musengwa, eyatubbumbire.
- ⁷ Ekyo kityo olw'okubba niiye oKibbumba waiswe,
era niiswe abantu ab'omu kiriisiryokye,
niiswe entaamagye egyalabirira.

- Olwatyau owemwawulira eigonolye,
⁸ timwakakanyalya emyoyo gyanywe
ng'abazeiza baanywe owebakolere e Meribba, oku lunaku olubab-
baire e Maasa omwidungu,
- ⁹ ng'owebankemere ni bangezesyा,
waire nga babbaire baboine ebinabbaire nkolere.
- ¹⁰ Okumala emyanka 40 nasunguwaliire abantu abo,
ni nkoba nti, "Emyoyo gyabwe ginzwaku ni gigota,
tibagondera ebiragiro byange."
- ¹¹ Kagira nasunguware ni ndayira nti,

"Tibalituuka kadi omu kifo omu nankabaweeereire ekiwuumulo."

96

*OKibumba Kabaka wa byonabyona
(1Mi 16:23-33)*

- ¹ Mwembere oMusengwa olwembo oluyaaka,
ab'oku kyalo nywenanywena mwembere oMusengwa.
- ² Mwembere oMusengwa nga muwuja eriinalye,
nabuli lunaku mulangirirenge ng'obwali omununuli.
- ³ Mumanyikisy ekitiisyakye omu mawanga,
n'ebywunyisya ebyakola omu bantu bonabona.
- ⁴ OMusengwa niiye omukulu era asaanira okumuwuja ino,
bali n'okumuwa ekitiisy ino okukira ekibawa abakibumba
abandi bonabona.
- ⁵ Abakibumba abandi bonabona ab'abanamawanga bifaananyi
by'okusinza,
neye oMusengwa niiye eyabbumbire eigulu.
- ⁶ Ekitiisy n'obukulu bimweruguuliriiry,
obwezye n'obusa biri omu Weemaye.
- ⁷ Inywe abantu abali oku kyalo muwuuje oMusengwa,
muwuuje ekitiisy kya Musengwa n'amaanige.
- ⁸ Muwe oMusengwa ekitiisy ekyasaanira,
muleete ebyokuwaayo, era mwingle omu luugalwe.
- ⁹ Musinze oMusengwa ng'owaanekaaneka omu butukulyebwe,
abantu bonabona oku kyalo batukute omumaisoge.
- ¹⁰ Mukobere amawanga gonagona muti, "OMusengwa afuga."
Yateekere ekyalo omu kifo kyakyo, era tkiyezya okuyuugayuu-
gana.
Yaliramula abantu mu bwenkanya.
- ¹¹ Oleke eigulu lijaagaane, n'ekyalo kisangaale,
oleke enyanza ewooge, n'ebigirimu byonabyona biceere nga
bimuwwu.
- ¹² Oleke emisiri n'ebigirimu byonabyona bijaguze.
Emisaale egy'omu kibira gyonagyona giceere olw'eisangaalo;
- ¹³ gyayembera omumaiso ga Musengwa, olw'okubba aiza.
Aiza okusalira ekyalo omusango.
Yaliramula ekyalo mu bwenkanya,
yaliramula abantu mu mazima.

97

OKibumba niiye oMufugi omukulu

- ¹ OMusengwa niiye afuga, oleke ekyalo kisangaale;
oleke abali oku bizinga bonabona bajaagaane.
- ² Ebireri n'ondikiirya ozigizigi bimweruguuliriiry;

- obutuukiriryeye n'obwenkanya niibyo omusingi gw'entebe
y'obwakabakabwe.
- ³ Omusyo gumwekubbemberamu,
ni gwoca abalabebe abamweruguliriiryeye.
- ⁴ Okumesyakwe kumoleka ekyalo,
era ekyalo kibona ni kitya.
- ⁵ Ensozi omumaiso ga Musengwa gisaanuuka ooti malembo,
gisaanuuka omumaiso ga Musengwa ow'ekyalo kyonakyona.
- ⁶ Eigulu lirangirira obutuukiriryebwe,
era abantu bonabona ni babona ekitiisyakye.
- ⁷ Bonabona abasinza ebifaananyi,
abo abenyumiriza mwebyo ebitali Kibbumba, baswaire.
Abakibbumba bonabona bakotamya emitwe okusinza oMusengwa.
- ⁸ Oo Musengwa, ab'omu Sayuuni basangaala,
n'ab'omu bibuga bya Yuda bajaagaana
olw'okulamulakwo.
- ⁹ Ekyo kityo olw'okubba iwe Musengwa, niiwe oNambulaku aMwagaa-gana afuga ekyalo kyonakyona,
era bakugulumalirya nakimo ino okukiraku abakibbumba abandi
bonabona.
- ¹⁰ Inywe abataka oMusengwa, mucaawe ekibbikibbi.
Iye akuumma obwomi bw'abo abamwesiga,
era n'abanunula omu bwezye bw'ababbibabbi.
- ¹¹ Ekitangaala kyakira abatuukiriryeye,
n'eisangaalo libba eeri ab'emyoyo emirongoole.
- ¹² Inywe abeesiga oMusengwa mujaagaane olw'ebyo ebyakola,
era mumuwuuje iye oMutukulye.

98

EZabbuli.

OKibbumba niye afuga ekyalo

- ¹ Mwembere oMusengwa olwembo oluyaaka,
olw'okubba akolere ebyewuunyisa;
olw'obwezyebwe n'amaanige amabitiriri,
abawanguliire.
- ² OMusengwa alagire ng'obwali omununuli,
era abanamawanga abalagire obutuukiriryebwe.
- ³ Ayebukiiryeye okutakakwe okutakoma
n'obwesigwabwe eeri ABaisirairi.
abantu omu kyalo kyonakyona baboine
obununuli bwa Kibbumba waiswe.
- ⁴ Nywenanywena ab'oku kyalo, mubbookookere oMusengwa
olw'eisangaalo,
mujaagaane nga mwemba okumuwuujia.
- ⁵ Mwembe okuwuuja oMusengwa nga mumukubbira otongoli,
mumwembere n'eigono eriweeweeri nga mukubba otongoli.
- ⁶ Era nga mufuwa amakondeere n'onzobe,

- muceere olw'eisangaalo omumaiso ga Musengwa iye oKabaka.
- ⁷ Oleke enyanza ewooge ng'emuwuua, n'ebigirimu byonabyona biceere nga bimuwuua,
ekyalo n'ebikirimu byonabyona bimwembere.
- ⁸ Oleke emiiga gikubbe omu ngalo,
n'ensozi gyembere aamo omwisangaalo.
- ⁹ Oleke byembere omumaiso ga Musengwa,
olw'okubba aiza okusalira ekyalo omusango.
Yalikubbembera abantu mu bwenkanya,
era yaliramula abantu nga tiyekubbira.

99

OKibbumba oyo akira obukulu

- ¹ OMusengwa niiye afuga,
era oleke amawanga gatukute.
Atyaime oku ntebeye ey'obwakabaka aakati omu bakeruubbi,
era oleke ekyalo kitengeete.
- ² OMusengwa niiye akira obukulu omu Sayuuni,
niiye ogubagulumalya omu mawanga gonagona.
- ³ Oleke bawuje eriinalye erikulu era ery'entiiysa.
Iye Mutukulye.
- ⁴ OKabaka iye owabwezye, ataka bwenkanya.
Wateekerewo enkola y'okutamomola,
era omwIsirairi okolere
ekyo eky'obwenkanya era ekituuce.
- ⁵ Mugulumalye oMusengwa iye oKibbumba waiswe!
Era mumusinze nga muli omumaiso g'entebeye ey'obwakabaka,
olw'okubba iye Mutukulye.
- ⁶ OMusa n'Alooni babbaire bambo oku bakabonabe,
n'oSamwiri yabbaire moiza kwabo
abamwegairiranga.
Beegairiranga oMusengwa era n'abairangamu.
- ⁷ Yatumwire nabo ng'asinzirira omu kireri ekiterembereri ooti
kikondo;
bakwaite amateekage n'ebiragiyo ebiyabbaire abaware.
- ⁸ Oo Musengwa, iwe oKibbumba waiswe,
wabairiremu.
Wabalagire ng'obwoli Kibbumba asoniya,
waire wona nga wababonerezere olw'ebibbibibbi byabwe.
- ⁹ Mugulumalye oMusengwa iye oKibbumba waiswe,
era mumusinzire oku lusozirwe olutukulye,
olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba waiswe iye Mutukulye.

100

EZabbuli ey'okwebalya.

- ¹ Mubbookookere oMusengwa n'eisangaalo, nywenanywena ab'oku
kyalo.

- ² Muweererye oMusengwa n'eisangaalo,
mwize omumaisoge nga mwemba enyembo egy'eisangaalo.
- ³ Mumanye muti oMusengwa niiye oKibbumba.
Niiye eyatubbumbire, era tuli babe.
Tuli bantu ababe era tuli ntaama gy'omu kiriisiryoye.
- ⁴ Mwingirire omu mageetige nga mumwebalya,
mwabe omu luugalwe nga mumuwuja.
Mumwebalye era muuuje eriinalye.
- ⁵ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa musa, era okutakakwe oku-
takoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
Obwesigwabwe bubbeerererawo emirembe gyonagyona.

101

EZabbuli ya Dawudi.

Okweyama eeri oMusengwa

- ¹ Nayembanga oku kutakakwo okutakoma n'oku bwenkanyabwo;
Musengwa nakwemberanga nga nkuuuja.
- ² Neegenderezanga ni ntambulira omu bwomi obunambulaku
kyokubunenya.
Waliiza di egendi?

Omukisito kyange,
naabbanga w'amazima.

- ³ Tinaguminkirizenge
obubbibubbi bwonabwona.

Ncaawa ebikole by'abo abazwa oku Kibbumba,
era tinabyemigirengemu.

- ⁴ Neewalanga abadankaani,
tinakolaganenge n'ababbibabbi.

⁵ Nabuli asibirirya oku mwinaye omu mbiso,
namujigiricanga.

- Nabuli ow'amalala era ow'eidumi
tinamuguminkirizenge.

⁶ Omwesigwa eeri oKibbumba,
niiye ogunsiima okubbanga aamo nanze.

- Oyo onambulaku kyokumunenya
niiye eyampeereryanga.

⁷ Omuntu omubbeyi
tiyaabbenge omukisito kyange,
era atumula ebyobubbeyi
tiyaabbenge aamo na nze.

⁸ Nabuli oluca najigiricanga
ababbibabbi bonabona omukyalokinu,

era nalimalirawo nakimo abakola ebibbibibbi
omu kibuga kya Musengwa.

102

Esaala y'omuntu aali omu kabbikabbi.

¹ Oo Musengwa, owulire okusaba kwange,
oganye okukunga kwange kutuuke egyoli.

² Tiwankubbira omugongo
nga ndi omu bugosi.

Ontegere ekitwikyo,
owenkusaba tiwaalwawo okunjiramu.

³ Obwomi bwange buwaawo mangu ooti mwosi,
n'omubiri gwange gumeigera ooti tanuulu.

⁴ Ngondagondere ooti isubi eribakubbakubbire ni liwotoka,
n'omwoyo gubula oku kyokulya.

⁵ Olwa kuyiima,
nsigaire magumba meeereere.

⁶ Nsigaire denge ooti kiwuugulu ekiri omwidungu,
nsuukire ooti kiwuugulu ekiri omu kinameje.

⁷ Mbonia obwire okuca, ndi ooti
nyonyi asigaire yenkani oku kisooto ky'enyumba.

⁸ Abalabe bange bamalaku olunaku nga banzuma,
abanjerega, bakolesya eriina lyange ng'ekizumi.

⁹ Eikoke niiryo erisuukire ekyokulya kyange,
ebyokunywa byange byetabulya n'amaliga.

¹⁰ Olw'ekiruyikyo n'obulwabwo wangingire
n'ondyaka eedi.

¹¹ Obwomi bwange bwa kaseera katono ooti kiiriiryre kyeigulo ekig-
otawo mangu,
era mpotoka ooti isubi.

¹² Neye iwe Musengwa, ofuga obwakabakabwo emirembe gyonagyona,
era eitutumolyo lyabbeerererangawo emirembe gyonagyona.

¹³ Wasetuka n'okwatira oSayuuni ekisa,
olw'okubba ekiseera kituukire eky'okumusaasira,
ikyo ekiseerakyo ekituuce kituukire iwe okubbeera.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba abaweereryabo bataka ino oSayuuni,
basaalirwa okubona ng'ajigirikire!

¹⁵ Amawanga galitya eriina lya Musengwa,
abakabaka bonabona ab'oku kyalo balitya ekitiisyakye.

¹⁶ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa yalyombeka obuyaaka oSayu-
uni,
era yalyeragisyra omu kitiiisyakye.

¹⁷ Yaliiramu okusaba kw'abadoobi,
era tiyalinyooma okwegairira kwabwe.

¹⁸ Oleke kinu bakiwandiikire ab'omulembe ogwiza,
kaisi awo kibbe kiti, n'abebakaali okubyala baliwuua oMusen-
gwa:

- ¹⁹ Bakiwandiike bati, "OMusengwa yalolere ansi ng'asinzirira
omwigulu omu kifookye ekitukulye,
ng'asinzirira omwigulu n'alingirira ekyalo.
- ²⁰ N'awulira okukenyera kw'abasibe,
n'ateera abebabbaire basaliire ogw'okufa."
- ²¹ Awo balimanyikisya eriina lyu Musengwa omu Sayuuni,
era ni bamuwuuja omu Yerusaalemi,
- ²² ng'amawanga n'obwakabaka
bikumbaanire okusinza oMusengwa.
- ²³ OMusengwa ankendeiryeku amaani nga nkaali muvuvuka,
asalireku emyanka gyange egy'okuwangaala.
- ²⁴ Kale ni nkoba nti,
"Oo Kibbumba wange, tiwantoolawo nga nkaali okukairira,
iwe abbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ²⁵ Eira eino wakolere ekyalo n'okigumiryu oku musingi,
era n'eigulu niwi ewalikolere iwe onanyere.
- ²⁶ Ibyo byaliwaawo, neye iwe obbeerererawo;
byonabyona byalikairira ni biwaamu ooti kizwalo.
Walibidyaka eedi ooti kizwalo
era ni bigotawo.
- ²⁷ Neye iwe osigala kyekimo,
n'obwomibwo tibwalikoma."
- ²⁸ Abana b'abaweereryabo baabbanga e gyoli ng'obakuumu;
eibyaire lyabwe lyabbeererangawo omumaisogo.

103

EZabbuli ya Dawudi.

Ekisa kya Kibbumba

- ¹ Mwoyo gwange owuuje oMusengwa.
Nabuli ekiri omunda mu nze kiwuuje eriinalye iye omutukulye.
- ² Mwoyo gwange owuuje oMusengwa,
era tiweerabiranga ebisa byonabyona ebyakola.
- ³ Asoniya ebibbibibbyo byonabyona,
n'alamya endwairegyo gyonagyona.
- ⁴ Anunula obwomibwo okuzwa omu kiina ekitakoma,
era n'akuwa enkabi olw'okutakakwe okutakoma n'okusaasira.
- ⁵ Amatiza obwomibwo n'ebintu ebisa,
n'akwirya butobuto ooti kokomi.
- ⁶ OMusengwa iye tiyekubbira,
era alaga obwenkanya eeri bonabona abebagadya.
- ⁷ Yamanyikisirye oMusa entegekagye,
era n'alaga aBaisirairi ebikolebye.
- ⁸ Alumirwa era asaasira,
alwawo okusunguwala, era aizwire kutaka okutakoma.
- ⁹ Tasengererya okutuvunaana,
waire okubbeererera omusunguwali emirembe gyonagyona.

- ¹⁰ Tatubonereza ng'ebikole byaiswe ebibbibibbi owebituukana,
 waire kutusasula ng'ebibbibibbi byaiswe owebiri.
- ¹¹ Ng'eigulu obweriri e yala eino n'ekyalo,
 n'okutakakwe okutakoma gikikoma okubba okungi eeri abo aba-
 mutya.
- ¹² Ebikole byaiswe ebibbibibbi abitutoolaku,
 n'abiteeka yala na iswe ng'obuzwaisana obwebuli e yala
 n'obugwaisana.
- ¹³ Ng'oiteeye w'abaana owaabba n'ekisa eeri abaanabe,
 atyo n'oMusengwa waabba n'ekisa eeri abamutya.
- ¹⁴ Amaite ng'obweyakolere embiri gyaiswe,
 ayebukirya ati tuli nkungu.
- ¹⁵ Obwomi bw'omuntu bubbawo ekiseera kitono ooti isubi,
 bubbawo ekiseera kitono ooti kimuli ky'omu kigona.
- ¹⁶ Ompunga akifuwa,
 nandi ni kiirayo okuboneka.
- ¹⁷ Neye omu mirembe gyonagyona okutaka kwa Musengwa okutakoma
 kubba kwabo abamutya;
 era obusaabwe bubba oku baizukulu baabwe,
- ¹⁸ n'oku bantu abakuumma endagaanoye,
 era ni banyiikiira okukwata amateekage.
- ¹⁹ OMusengwa yateekere entebeye ey'obwakabaka mwigulu,
 era okwo kwafugira byonabyona.
- ²⁰ Muwuuje oMusengwa inywe abamalaikabe ab'amaani,
 inywe abagondera ebiragiroye,
 era abagondera ebyakoba.
- ²¹ Muwuuje oMusengwa, nywenanywena amajege ag'omwigulu,
 inywe abaweereryabe abakola ebyataka.
- ²² Muwuuje oMusengwa, inywe ebbibbumbebye nywenanywena
 omu bifo byonabyona ebyafuga.

Iwe mwoyo gwange, owuuje oMusengwa.

104

Okuwuuja oKibbumba

¹ Mwoyo gwange, owuuje oMusengwa.

Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange, oli mukulu ino.

 Oli n'amaani era oli n'ekitisya.

² Ozware ekitangaala ooti kizwalo,
 oyanzululya eigulu ooti weema.

³ Oyombeka ekifookyo e kyobbaamu ku maizi agali angulu,
 osuuca ebireri kigaalikyo eky'amaje,
 n'otyama oku mpunga n'akutambulya.

⁴ Osuuca ompunga bakwendabo,
 omusyo n'ennimi gyagwo obisuucu baweereryabo.

⁵ Wakolere ekyalo n'okigumirya oku musingi gwakyo,

- kaisi tikyatengeeta emirembe gyonagyona.
- 6 Wakibbuunireku amataba ooti bakibiikireku ijoola,
amaizi ni geedumbya okusingamu ensozi.
- 7 Neye owewagakaawuukiire, ni gairuka;
olw'okubbwatukakwo, ni gayanguwa okuzwawo.
- 8 Gakulumukiire oku nsozi,
ni gaserengetera omu biinamo,
gaaba omu bifo e giwagateekeirewo okubbanga.
- 9 Wagateekeirewo ensalo e gigatayezya kubandya;
okutairangayo tete okutaabaala oku kyalo.
- 10 Olagira ensulo ni gisindika amaizi omu nkonko,
ni gakulumukira aakati w'ensozi.
- 11 Ebisolo by'omu kigona byonabyona ni binywa amaizi ago,
empunda gy'omu kigona ni giika enyonta.
- 12 Ebinyonyi ni biruka ebinyumba byabyo okumpi n'amaizi ago,
ni bikungiranga omu bisaale.
- 13 Osinzirira omwigulu e gyobba n'otoonyesya oikendi oku nsozi,
ekyalo ni kiizula ebineneka ebyobalya.
- 14 Omererya ebisolo eisubi,
n'omererya abantu ebirime babirabirirenge,
ni bibawa ebyokulya okuzwa omwitakali.
- 15 Ebirime ebyo bibawa enviinyo egibawa okusangaala,
n'ebizigo ebibaleetera okunyenenta,
era n'ebyokulya ebibawa amaani.
- 16 Oikendi asukirira emisaale gya Musengwa,
igyo emivule egy'e Lebbanooni iye egiyamererye.
- 17 Mwigyo, ebinyonyi mu byerukira ebinyumba,
ogolo n'asuna awokugona omu misaale emiwanvu.
- 18 Enamoli gibba ku nsozi empanvu,
enapowo igyo ni gyebisa omu njatikira.
- 19 Wateekerewo omweri okulaganga ebiro,
n'eisana limaitesaawa ey'okugwa.
- 20 Oleetawo endikiiryia, ni kwirugala,
ebisolo by'omu kigona byonabyona bizwayo ni bisooba okunoonia
ekyokulya.
- 21 Empologoma enkambwe giruluma nga giyiiga ekyokulya kyagyo,
era nga ginoonia ekyokulya oKibbumba ekyagiwa.
- 22 Eisana owerizwayo, gisooba,
ni gikanga gyegonera omu mpuku gyagyo.
- 23 Olwo-so abantu ni bawuluka okwaba omu mirimo gyabwe,
ni bakola paka igulo.
- 24 Oo Musengwa, ebintu ebyenjawulo ebiwakolere nga bingi ino!
Byonabyona wabikolere n'amalabuki,
ekyalo kiizwire babbumbebyo.
- 25 Waliwo n'enyanza enene era engalami,
erimu ebbumbe ebingi ebitabalika,
ebbumbe ebyomi, ebitono n'ebinene.

- 26 Emeeri giseeyeyeraku,
n'ogumpiri oguwabbumbire guzeenyera omwo.
- 27 Ebibbumbe ebyo byonabyona biringirira niiwe
okubiwa ekyokulya omu kiseera ekituuce.
- 28 Owobiwa ekyokulya,
bitoola ni birya.
Owobigabirira,
biryia ni biikutira nakimo ino.
- 29 Owobikubbira omugongo,
byeraliikirira ino;
owobitoolamu omwota,
bifa era ni bikanga omu nkungu omu byazwire.
- 30 Owoobifuwamu omwota,*
obikola ni bibba byomi,
era nabuli kimo oku kyalo n'okisuca kiyaaka.
- 31 Oleke ekitiisya kya Musengwa kibbeewo emirembe gyonagyona.
Oleke oMusengwa asangaale olw'ebyo ebiyakolere.
- 32 Iye oyo alola oku kyalo ni kitengeeta,
iye oyo akwata oku nsozi ni gidiunya omwosi.
- 33 Nayemberanga oMusengwa omu bwomi bwange bwonabwona.
Nayembanga okuwuuja oKibbumba wange nga nkaali ndi mwomi.
- 34 Oleke ebiseego byange bisangaalyenge oMusengwa,
olw'okubba eisangaalo lyange liri mu niiye.
- 35 Oleke abakola ebikole ebibbibibbi bajigirike oku kyalo,
n'ababbibabbi baweerewo nakimo.
- Iwe mwoyo gwange, owuujenge oMusengwa.
Muwuujenge oMusengwa.

105

OKibbumba n'abantube
(1Mi 16:8-22)

- ¹ Mwebalye oMusengwa, mumusinze,
mumanyikisy ebirolebye omu mawanga.
- ² Mumwembere, mwembe okumuwuua,
mutumule oku bikolebye byonabyona ebyewunyisy.
- ³ Mwenyumirizirenge omu liinalye iye omutukulye,
abo abanoonia oMusengwa basangaale.
- ⁴ Munoonienge oMusengwa okubawa amaani,
mumunooniende bulijo.
- ⁵ Mwebukiryenge ebyewunyo ebiyakolere,
n'ebiyamagero ebiyakolere, n'emisango egiyasalire,
- ⁶ inywe eibyaire ly a Ibbulaimu omuweereryawe,

104:26 104:26 Yob 41:1; Zab 74:14; Isa 27:1 * **104:30 104:30** Owoobifuwamu omwota.
Ebbabibbuli egindi gikoba, owoosindika oMwoyowo.

- inywe eibyaire lyu Yaakobbo omulondewe.
- 7 Niiye oMusengwa iye oKibbumba waiswe;
niiye alamula omu kyalu kyonakyona.
- 8 Akuuma endagaanoye emirembe gyonagyona,
yeekuuma okutuukiriry ebisuubizobye eeri emirembe lukumi.
- 9 Eyo niiyo endagaano egiyakolere n'oIbbulaimu,
era ekyeyamo ekiyeeyamiire oIsaka.
- 10 Endagaano eyo yagikakasire eeri oYaakobbo okubba iteeka,
era n'eeri oIsirairi okubba ndagaano eyenkalaakalira.
- 11 Yakobere ati, "Nalibawa ekyalo ky'e Kanani
ni kibba kyanywe n'eibyaire lyanywe."
- 12 Babbaire bakaali batono,
nga batono ino era nga basenze,
- 13 nga bagadangada igwanga kwigwanga,
bwakabaka ku bwakabaka.
- 14 Cooka tiyabbaireku n'ogwaganya okubajolonga;
era oku lwabwe, yakaawukiranga abakabaka ati,
- 15 "Timukwatangaoku balonde bange;
abanaabbi bange timubakolanga akabbikabbi."
- 16 OKibbumba yaleetere enzala omu kyalu ky'e Kanani,
n'ajigirica ebyokulya byabwe byonabyona.
- 17 Yatumire omuntu okubeekerera omumaiso,
nga niiye oYusufu ogubatundire okubba omugalama.
- 18 Ebigerebye babinuuwire n'empingu,
eikotirye ni balisibamu ekyoma,
- 19 paka ekiyabbaire atumwire owekyatuukiriire.
Ekibono kya Musengwa ni kikakasa kitu, yabbaire mutuuce.
- 20 OFalaawo yamutumisirye n'amutoola omu mabbuusu,
iye oyo omufugi w'abantu n'amuteera.
- 21 Omufugi oyo yamuwaire obukulu omu nyumbaye,
n'okukulira ebantu by'omufugi oyo byonabyona,
- 22 okulagiranga abakungu ng'owaataka,
n'okuwanga abakulu amalabuki.
- 23 Awo oIsirairi n'ayaba e Misiri,
oYaakobbo oyo yawulikiire omu kyalu ky'e Kaamu.*
- 24 OMusengwa yawaire abantube aBaisirairi okubyalagana ino,
n'abasuucu bangi ino okukiraku abalabe baabwe.
- 25 Yacuusire emyoyo gy'aBamisiri ni bacaawa abantube aBaisirairi,
era ni basalira abaweereryabe enkwe.
- 26 Awo oMusengwa n'atuma oMusa omuweereryawe
n'Alooni omulondewe.

- 27 Ni bakola obumanyiciryo bw'ebiyewunyo bya Kibumba omu Bamisiri,
n'ebiyamagero omu kyalo kya Kaamu.
- 28 OMusengwa n'asindika endikiirya n'ekwata oku kyalo,
neye aBamisiri ni bajeemera ekibonokye.[†]
- 29 Amaizi g'omu miiga gyabwe yagasuucirye musaaye,
enyanyi gyabwe ni gifa.
- 30 Ekyalo kyabwe ni kiizula ebikere,
ni bingira n'omu bisenge bya kabaka waabwe.
- 31 OMusengwa n'alagira ebiziima by'enzi n'enkukuni
ni biizula omu kyalo ky'e Misiri mwonamwona.
- 32 Omukifo kya ikendi, yabasindikiire mabbaale ga ikendi,
n'okumesya ni kubba nabuli wantu omu kyalo kyabwe.
- 33 Yajigircirye emizabbibbu n'emitiini gyabwe,
n'avunianka emisaale gyonagyona omu kyalo kyabwe.
- 34 N'alagira enzige ni giiza,
ni gibba nyangi nga tigibalika.
- 35 Ni girya ebimera byonabyona omu kyalo kyabwe,
ni girya ebirime byabwe byonabyona.
- 36 N'aita abataane baabwe ababere bonabona omu kyalo kyabwe,
ibo abaana baabwe ab'omu mavuvuka.
- 37 Awo n'atoolayo aBaisirairi nga bali n'efeeza n'ezabbbu,
bonabona nga boomi era b'amaani.
- 38 ABamisiri ni basiima ino ng'aBaisirairi basimbuka,
olw'okubba babbaire babeeraiikiriry.
- 39 OMusengwa n'ayanzululya ekireri ni kibabiikanga,
n'ateekawo n'omusyo okubamoleekereranga obwire.
- 40 Basabire n'abawa enindu,
era yabaware ebyokulya bibitiriri okuzwa omwigulu.
- 41 Yakubbire eibbaale amaizi ni gatiiriika okuzwamu,
ni gakulumukira omwidungu ooti mwiga.
- 42 Kyabbaire kityo olw'okubba yayebukiirye ekisuubizokye iye omu-tukulye,
ekiyasuubizire olbbulaimu omuweereryawe.
- 43 Kagira yatoire abantube omu Misiri n'eisangaalo,
ibo abalondebe yabatoireyo nga bajaagaana.
- 44 N'abawa ebyalo by'abanamawanga,
era ni basuna obwananyini oku birime badi ebibabbaire bakala-banire,
- 45 kaisi bayezye okugonderanga ebiragiroye,
era bakwatenge amateekage.

Muwuujenge oMusengwa.

[†] **105:28 105:28** Bamisiri ni bajeemera ekibonokye. EBbaibbuli egindi gikoba, nandi ni bajeemera ekibonokye. **105:28 105:28** Kuz 10:21-23 **105:29 105:29** Kuz 7:17-21 **105:30 105:30** Kuz 8:1-6 **105:31 105:31** Kuz 8:16-17,20-24 **105:33 105:32-33** Kuz 9:22-25 **105:35 105:34-35** Kuz 10:12-15 **105:36 105:36** Kuz 12:29 **105:38 105:37-38** Kuz 12:33-36 **105:39 105:39** Kuz 13:21-22 **105:40 105:40** Kuz 16:2-15 **105:41 105:41** Kuz 17:1-7; Kub 20:2-13 **105:44 105:44** Yos 11:16-23

106

OKibbumba musa eeri abantube
¹ Muuuujenge oMusengwa.

- Mwebalyenge oMusengwa, olw'okubba musa;
 okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ² Naani ayezya okubbutila eby'amaani byonabyona oMusengwa
 ebyakola,
 ooba okumuwuua ekimala ng'owaasaanira?
- ³ B'enkabi ibo abo abakola ebyobwenkanya,
 ibo abakola ebituuce bulijo.
- ⁴ Oo Musengwa onjebukiryenge, ng'okolera abantubo eby'ekisa,
 zena ombeerenge ng'obanunula,
- ⁵ olwo kaisi njezye okubona ng'abalondebo basuna ebisa,
 nsangaalire aamo n'eigwangalyo;
 neenyumirizire aamo n'abantubo okububwo.
- ⁶ Tukolere ebikole ebibbibibbi ng'abazeiza baiswe owebakolere,
 tusobery, ni tukola obubbibubbi.
- ⁷ Abazeiza baiswe nga bali e Misiri,
 tibafireyo okwebukiryia ebyamagero ebiwakolere.
 Tibayebukiire okutakakwo okutakoma,
 wazira bajeemere owebatuukire oku nyanza entukuliki.
- ⁸ Neye era iye yabanunwire oku lw'eriinalye,
 kaisi alage obwezyebwe obubitiriri.
- ⁹ Yakaawukiire enyanza entukuliki n'ekalira;
 yabeekubbembeire ni babita omu lukonko nga lukalu ooti idungu.
- ¹⁰ Yabalokoire omu bwezye bw'ababacaawa;
 yabanunwire omu bwezye bw'abalabe baabwe.
- ¹¹ Amaizi gamirire abalabe baabwe,
 nandi ni wasigalakuuo kadi moiza.
- ¹² Awo-so abantube ni baikiriryia ebiyatatumwire,
 ni bayemba nga bamuwuuja.
- ¹³ Neye beerabiire mangu ebiyabbaire akolere,
 era tibakuumiriire okulungamyakwe.
- ¹⁴ Nga bali omwidungu babitiriire okutaka ebyokulya,
 era owebabbaire eeyo, ni bagezesya oKibbumba.
- ¹⁵ Kale n'abawa ekibamusabire,
 neye n'abasindikamu okawumpuli.
- ¹⁶ Nga bali omu nkambi, bakwatiire oMusa engongi,
 ni bagikwatira n'Alooni omuwonge wa Musengwa.
- ¹⁷ Eitakali lyatikire ni limira oDasani,
 era ni liryia Abbiraamu n'abainaye.
- ¹⁸ Omusyo gwatumbukire omu basengereri baabwe,
 era omusyo ni gumalawo abantu abo ababbibabbi.

- 19 Nga bali e Kolebbu, babbumbire ekifaananyi kya nyana
eky'okusinza,
ni basinza ekitali Kibbumba ekibabbumbire omu kyoma.
- 20 Ekitiisyia ekibandiwaire oKibbumba,
ni bakiwa kifaananyi kya nte, iye alya isubi.
- 21 Beerabiire oKibbumba eyabanunwire,
iye eyabbaire akolere ebikulu omu Misiri,
- 22 n'ebiyewunyo ebiyabbaire akolere omu kyallo ky'e Kaamu,
n'eb'y'entiiysia ebiyabbaire akolere oku nyanza entukuliki!
- 23 N'olwekyo oKibbumba n'akoba ati yankubbaire abasaanyawo,
singa oMusa omulondewe,
tiyayemereirewo okumwegairira oku lw'abantu,
atyo n'aica obusungu nandi n'abasaanyawo.
- 24 Awo ni banyooma ekyalo ekyesiimisya,
olw'okubba tibaikiririye omu kisuubizokye.
- 25 Neye beemuluguunyiire omu weema gyabwe,
era nandi bagondera oMusengwa.
- 26 Kagira yasiirirye engalogye ng'alayira ati,
yalibaitira omwidungu,
- 27 n'aitira eibyaire lyabwe omu banamawanga,
ni basalaanikira omu byalo nago.
- 28 Beemigiire omu kusinza oBbaali Peyoli,
ni balya ebibawongereyo eeri abafu.
- 29 Bagirire oMusengwa n'abasunguwalira olw'ebikole byabwe,
era okawumpuli n'abagwamu.
- 30 Awo oFenekansi n'aguma n'abingiramu era n'abonereza aba-
sobery,
- era okawumpuli n'akoma.
- 31 Ekyo ni kimuzweraku okumubala okubba omutuukirirye,
emirembe gyonagyona.
- 32 Oku nsulo gy'e Meribba yona basunguwaliiryeyo oMusengwa,
ni baleetera oMusa emiteewaana.
- 33 Ekyo kityo olw'okubba basunguwairyeyo ino oMusa,
n'atumula eby'ekisiru.
- 34 Tibasaanyirewo abanamawanga,
ng'oMusengwa oweyabbaire abalagiire.
- 35 Neye ni bakolagana nabo,
era ni beega enkola gyabwe egypt'obukaafiri.
- 36 Ni basinza ebifaananyi byabwe eby'okusinza,
ekintu ekyabasuukiire omutego.
- 37 Ni bawangayo n'abaana baabwe abaisuka,
n'abaala okubba esadaaka eeri emizimu.
- 38 Basukanga omusaaye ogunambulaku musango,
omusaaye gw'abataane baabwe n'abaala baabwe

- abebaawangayo ng'esadaaka eeri abakibbumba b'e Kanani.
 Ekyalo ni bakyonoona n'okusuka omusaaye.
- ³⁹ Batyo ni beeyononesya, olw'ebikole byabwe,
 era olw'ebikole byabwe ni babba tibeesigwa eeri oKibbumba.
- ⁴⁰ OMusengwa kagira yasunguwaliire ino abantube,
 era n'azuzuula abantube okububwe.
- ⁴¹ Yabawareyo eeri abanamawanga,
 era ababacaawa ni babafuganga.
- ⁴² Abalabe baabwe ni babajooganga,
 era n'abaica ansi w'eifuge ly'abalabe baabwe!
- ⁴³ Emirundi mungi oMusengwa yabanunulanga,
 neye ibo ni basalangawo kumujeemera,
 era ni beeyongeranga kweinika mu kukolanga kibbikibbi.
- ⁴⁴ Neye era yabakwatiranga ekisa omu kuluga kwabwe,
 n'awuliranga okukunga kwabwe.
- ⁴⁵ Oku lwabwe, n'ayebukiryanga endagaanoye,
 era n'airyanga omwoyo olw'okutakakwe okubitiriri.
- ⁴⁶ N'aleeteranga bonabona ababawambanga,
 okubakwatiranga ekisa.
- ⁴⁷ Oo Musengwa, iwe oKibbumba waiswe otununule,
 otusolojo okuzwa omu mawanga,
 kaisi twezye okwebalyanga erinalyo iwe omutukulye,
 era tusangaalenge nga tukuuuja.
- ⁴⁸ OMusengwa, oyo oKibbumba wa Isirairi, bamuwujenge
 emirembe n'emirembe.
 Era abantu bonabona
 bakobenge batì, "Amiina!"

Muwujenge oMusengwa.

EKITABO EKYOKUTAANU

107

(Zab 107-150)

Okwebalya oMusengwa ow'ekisa

- ¹ "Mwebalye oMusengwa olw'okubba musa;
 okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona."
- ² Oleke oMusengwa abeyanunwire bakirangirire;
 abo abeyanunwire omu bwezye bw'omulabe,
- ³ abo abeyasoloojere okuzwa omu mawanga,
 okuzwa e buzwaisana n'e bugwaisana, n'e mambuka n'e
 maserengeta.
- ⁴ Bagadangadiire omwidungu,
 nga tibabona enzira eyaba omu kibuga e gibayezya okutyama.
- ⁵ Enzala n'enyonta byabalumire,
 era ni bawaamu eisuubi.

- 6 Awo ni beekungirira oMusengwa omu bigosi byabwe,
era n'abanunula omu kuluga kwabwe.
- 7 Yabeebubbembeire omu nzira enterembereri,
paka owebatuukire omu kibuga awokutyama.
- 8 Kale beebalye oMusengwa olw'okutakakwe okutakoma
n'olw'eyewunyobye ebyakolera abantu.
- 9 Ekyo kityo olw'okubba abo abali enyonta, iye agibamalaku
era aikutya abanzalwa n'ebintu ebisa.
- 10 Abamo babbanga mu ndikiirya ikyo ekiiriiryre ekyokufa,
nga basibe omu mabbusu, era nga banyigule oku njegere,
- 11 olw'okujeemera ebiragiro bya Kibumba,
n'okunyooma okusisiitira kw'oNambulaku aMwagaagana.
- 12 Kale n'abeeyanikisya emyoyo gyabwe n'emirimo egikaluba;
baagwanga ansi neye nga mpaawo ababbeera.
- 13 Awo ni beekungirira oMusengwa omu bigosi byabwe,
era n'abanunula omu kuluga kwabwe.
- 14 N'abatoola omu ndikiirya ikyo ekiriiryre ky'okufa,
n'akutula enjegere egyabbaire gibanyigwire.
- 15 Kale beebalye oMusengwa olw'okutakakwe okutakoma,
n'olw'eyewunyo ebyakolera abantu.
- 16 Amenya amageeti agebakolere omu bbulonzi,
n'akutulamu emitalimbwa.
- 17 Abamo omu basirusiru bwabwe booononere,
era ni bagada olw'ebibbibbi byabwe.
- 18 Emeyoyo gyabwe gyenyinyairyre ebyokulya byonabyona,
ni batuuka ku mugo gw'amagombe.
- 19 Awo ni beekungirira oMusengwa omu bugosi bwabwe,
era n'abanunula omu kuluga kwabwe.
- 20 Yatumire ekibonokye n'abalamyia,
n'abanunula omu kufa.
- 21 Kale beebalye oMusengwa olw'okutakakwe okutakoma,
n'olw'eyewunyo ebyakolera abantu.
- 22 Bawengeyo esadaaka egypt'okwebalya,
era bayembenge n'eisangaalo okulangirira ebyakola.
- 23 Abamo baseeyeyeire oku nyanza omu meerii;
nga batambulya ebyamaguli oku gunyanza.
- 24 Baboine ebikole oMusengwa ebiyakolere,
ebyewunyisya ebiyakolere oku ganyanza.
- 25 Yalagiire ompunga ow'amaani n'afuwa,
n'asetula amayengo oku gunyanza.
- 26 Ni gasetula emeeri omwibbanga, era ni gigwa ansi omu lwina lwa
mayengo.
Omukabbikabbi akaty ni bawaamu emyoyo.
- 27 Ni bayuuga era ni bagagaituka ooti bateemeere,
era ni bakaya ekyokukola.
- 28 Awo ni beekungirira oMusengwa omu bugosi bwabwe,
era n'abanunula omu kuluga kwabwe.
- 29 Yasiriciryre ompunga,

- era amayengo ni gawaaku.
- 30 Awo ni basangaala olw'amayengo okuwaaku,
n'abalungamya ni batuuka oku mwalo egibatakire.
- 31 Kale beebalye oMusengwa olw'okutakakwe okutakoma,
n'olw'ebywunyobye ebyakolera abantu.
- 32 Oleke bamugulumalye omu lukumbaana lw'abantu,
era bamuwuuje omu lukiiko lw'abeekubbemberi.
- 33 Asuuca emiiga idungu,
n'asuua ensulo gy'amaizi itakali erikalu.
- 34 N'asuua ekyalo ekijimu kikwere,
olw'obubbibubbi bw'abo abakityamamu.
- 35 Asuuca eidungu ni libbaamu ebidiba by'amaizi,
n'ekyalo ekikalni kibbaamu ensulo egikulumuka.
- 36 Era omwo mwateeka abanzalwa okubbanga,
ni bombekamu ekibuga eky'okutyamangamu.
- 37 Basiga ensigo omu misiri, ni bakoma emizabbibbu,
era ni basuna amakungula mangi.
- 38 Yabaware enkabi ni beeyongera ino obungi,
era nandi n'aganya ebyayo byabwe okukendeera.
- 39 Owebakendeire obungi ni banyolwa
olw'okubagadya, n'ebigosi, n'enima,
- 40 oMusengwa yanyoomere abakungu baabwe,
n'abaleetera okugadangadira omwidungu awabula enzira.
- 41 Neye abadamba y'abatoire omu kugada,
era ebisito byabwe n'abiizulya abantu ooti biraalo ebirimu ebyayo
ebingi.
- 42 Abatuukiriryebabona ebyo era ni basangaala,
neye ababbibabbi bonabona ni babbuunaku eminwa gyabwe.
- 43 Nabuli ali n'amalabuki, ebyo abiteeketu omwoyo;
era bafumintirizenge oku kutaka okwa Musengwa okutakoma.

108

EZabbuli ya Dawudi.

Okusaba oKibbumba obubbeeri
(Zab 57:7-11; 60:5-12)

- ¹ Oo Kibbumba, omwoyo gwange mugumu;
nayembanga era ni nkuwuuya n'omwoyo gwange gwonagwona.
- ² Olamuke iwe tongoli era iwe nkana!
Nze nalamuka ng'emambya ekaali okusala!
- ³ Oo Musengwa nakusisiijiryanga omu bantu.
Nayembanga okukuwuuya omu mawanga.
- ⁴ Ekyo kitoy olw'okubba okutakakwo okutakoma kugulumali okuki-raku eigulu;
obwesigwabwo butuuka n'oku kireri.
- ⁵ Oo Kibbumba, bakugulumalyenge okubitamu eigulu,
oleke ekitiisyakyo kiwoisy ekyalo kyonakyona.

- 6 Otununule era otubbeere ng'okolesya obwezyebwo,
kaisi abatakebo bayezye okuwunuka.
- 7 OKibbumba atumuliire omu Weemaye ati,
"Naligabulyagamu oSekemu nga njaagaana,
ni nsalasalamu ekiinamo oSukosi.
- 8 OGireyaadi kyalo kyange, n'oManase kyange.
Efulaimu iye nkofira yange ey'ekyoma,
oBuyudaaya iye mwigo gwange ogw'obwakabaka.
- 9 OMowaabbu iye kalaayi omunnaabira.
Edomu iye gimmumaku engaito gyange;
era nceera olw'okubba mpangwire ekyalo ky'e Firisitiya."
- 10 Naani eyalinnyingirya omu kibuga ekiriku olugaga?
Naani eyalineekubbembera okwingira omwEdomu?
- 11 Oo Kibbumba, dala otulekeswire?
Tokaali oyaba n'amaje gaiswe omu lutalo?
- 12 Otuwe obubbeeri okulwanisa omulabe oyo,
olw'okubba obubbeeri bw'abantu tibugasa.
- 13 Nga tuli n'oKibbumba twasunanga obuwanguli,
era niiye eyayemyagiranga ansi abalabe baiswe.

109

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

- Okwezuluguma kw'omuntu ali omu bugosi*
- 1 Oo Kibbumba, iwe ogumpuuja,
tiwasirika-busiriki,
- 2 olw'okubba abantu ababbibabbi era ababbeyi bankotoogerera;
bantumulaku ebibono ebyobubbeeyi.
- 3 Bansukumulaku ebibono by'obucaawi;
bannumba anambula nsong'a.
- 4 Nze okubataka, bansasulamu mpalano,
neye nze neewaayo mu kusaba.
- 5 Omu kubakola okusani bansasulamu bbbbibibi,
owembalaga okutaka, ibo bansasulamu bucaawi.
- 6 Omuteeketu omuntu omubbimubbi amulamule,
oleke omulabewe niiye abbe amulumirize.
- 7 Owebamuwozesya, bagumusingisye,
era okusabakwe bakubale ng'ekibikibbi.
- 8 Oleke ekiseera ky'obwomibwe kibbe kitono;
oleke omuntu ogondi awtale ekifookye eky'obwekubbemberi.
- 9 Oleke abaanabe babbe bafuubbi,
era omukaliwe abbe namwandu.
- 10 Oleke abaanabe babbe balaaduuki abasabiriry;a;
oleke bababbingenge omu bisito byabwe ebifafaagani.
- 11 Oleke amubanza amuwambuku ebyalinabyo byonabyona;
oleke abaizaizana bamunyageku ebintubye byonabyona ebiyakol-
ereire.
- 12 Oleke adambeku amukwatira ekisa,
ooba afayo oku baanabe bafuubbi.

- 13 Oleke eibyairyere life liweewo,
era babbe nga tibakaali babeebukirya omu mulembe ogwaliiraku.
- 14 Oleke oMusengwa ayebukiryenge ebibbibibbi by'abazeizabe;
era oleke ekibbikibbi kya maaye tiyakisoniya.
- 15 Oleke oMusengwa ayebukiryenge ebibbibibbi byabwe bulijo,
era abonere nakimo ati babeerabira oku kyalo.
- 16 Ekyo kityo olw'okubba tiyaseegereku okukola eby'ekisa,
wazira yayilaanirye abadoobi,
n'abadamba n'abanyolere omu myoyo okubaita.
- 17 Iye yatakanga kulaama,
kale oleke ebiraamibye bimukangire;
ng'owenandi n'asiimanga okutakirya abantu enkabi,
kale oleke gimwesambe.
- 18 Yeeteekerekru okulaama ni kubba kwa bulijo ooti kizwalokye;
kwamwingiire ooti maizi agaanywa ni gaingira omu mubiri,
kwamwingiire ooti kalifuwa oguyeesiiga n'aingira omu magumba.
- 19 Aale oleke ebiraami bimwevambiryeku ooti kizwalo ekyazwala,
bimwesibeku ooti musipi bulijo oguyeesiba.
- 20 Oleke ebyo bibbe niibyo empeera oMusengwa egyawa abalabe
bange,
abo abantumulaku okubbikubbi.
- 21 Neye iwe, Kibbumba oMusengwa wange,
ombeere olw'eriinalyo,
era onnunule olw'obusa bw'okutakakwo okutakoma.
- 22 Ekyo kityo olw'okubba ndi mudoobi, era ndamba,
era ndi mukosefu omu mwoyo.
- 23 Natira okugotawo ooti kiiriirye kyeigulo ekigotawo mangu,
banfuumuula ng'ompunga owaafuumuula enzige.
- 24 Amazwi gange ganafuwire olw'okutalya;
nnyondere era nsigaire magumba.
- 25 Nsuukire kizumi eeri abalabe bange;
owebambona, batengeetya mitwe olw'okunduula.
- 26 Oo Musengwa, iwe oKibbumba wange ombeere,
onnunule olw'okutakakwo okutakoma.
- 27 Oleke bamanye bat, obbaire niive,
bat iwe Musengwa niive okikolere.
- 28 Oleke ibo balaame, neye iwe ompe enkabi;
Oleke abanjigaania baswale,
neye oganye nze omuweereryawo nsangaale.
- 29 Oleke abalabe bange baswale ino,
era oleke ensoni gibabbeeku ooti bazwaire bizwalo.
- 30 Neebalyanga ino oMusengwa nga mbutula;
namuwujanga omu lukumbaana lw'abantu olunene.
- 31 Ekyo kityo olw'okubba alwanirira adamba,
okumununula eeri abamusala ogw'okufa.

110

EZabbuli ya Dawudi.

OMusengwa asuubiza okabaka obuwanguli

¹ OMusengwa yakobere oMusengwa wange ati,

“Otyame ng’ondiraine, oku lubba lwange olw’engalo endiiro,
paka Owenaligondya abalabebo

ni mbasuwa mukonkolo gw’okuwuumuliryaku ebigurebyo.”

² OMusengwa yaligalamya obwakabakabwo okuzwera omu Sayuuni;*
walifuga abalabebo abakweruguuliriirye.

³ Oku lunaku olw’okulwanisiryaku abalabebo
amajeego galyewaayo ni gakwegaitaku.

Abavuvukabo baliiza e gyoli,
oku nsozi entukulye okukubbeera, ni bakwiriyamu amaani
ng’olume lw’amakeezi oweruwolya eitakali.

⁴ OMusengwa yalayiire era tiyalicuusa
ekiyalayiire ati,

“Oli kabona ow’emirembe n’emirembe,
okufaananaku n’oMerikizedeki ng’oweyabbaire kabona.”

⁵ OMusengwa ali oku lubbaalwo olw’engaloye endiiro okukukuma,
oweyalisunguwala, yalisasaigula abakabaka.

⁶ Yaliramula amawanga, ekyalo ni kiizula emirambo,
era yalisasaigula abafugi oku kyalo kyonakyona.

⁷ Neye iye okabaka yalinywa okwiruba eriri oku nzira,
era yaliiramu amaani olwakuwangula abalabebe.

111

Okuuuwa oMusengwa olw’ebisa ebyakola

¹ Muuuwe oMusengwa.

Neebalyanga oMusengwa n’omwoyo gwange gwonagwona
omu batuukirye era omu nkumbaana gyabwe.

² OMusengwa ebyakola bikulu,
bonabona ababisangaalira babifumintirizaku.

³ Ebyakola by’ekitiisyia era bikulu,
obutuukiriryebwe bubbeerererawo emirembe gyonagyona.

⁴ OMusengwa agira abantu ni beebukirya ebikolebye ebyewuunyisya,
iye w’ekisa era alumirwa.

⁵ Agabirira abamutya ebyokulya,
era ayebukirya endagaanoye bulijo.

⁶ Alagire abantube ng’obwali ow’amaani,
n’abawa ebyalo by’abanamawanga.

⁷ Omu byakola, mwesigwa era mwenkanya,

110:1 110:1 Mat 22:44; 26:64; Mat 12:36; 16:19; Luk 20:42-43; 22:69; Bik 2:34-35; 1Ko 15:25;
Bef 1:20; Bak 3:1; Beb 1:13; 8:1; 10:12-13 **110:1 110:1** Mat 22:44; Mak 12:36; Luk 20:42-43;

Bik 2:34-35; 1Ko * **110:2 110:2** Sayuuni. Linu liina lindi erya, Yerusaalemi. **110:4 110:4**
Beb 5:6; 6:20; 7:17,21

era ebiragiroye byonabyona byesigwa.
 8 Bibbeerererawo emirembe n'emirembe,
 babiteekerewo mu mazima era mu butuukirirye.
 9 Yanunwire abantube,
 n'akola nabo endagaano eyenkalaakalira.
 Iye Mutukulye era w'entiisya.

10 Okutya oMusengwa, okumanya mu kutandiikira.
 Bonabona abagondera ebiragiroye, bategeeri.
 OMusengwa bamuwujenge emirembe n'emirembe.

112

Enkabi gy'omuntu omusa

1 Muwuuje oMusengwa!

W'enkabi iye oyo atya oMusengwa,
 era iye oyo asangaalira eino mu kugondera biragiroye.

2 Abaanabe baabbanga b'amaani oku kyalo.
 Eibyaire ly'omutuukirirye lyabbanga ly'enkabi.
 3 Amakaage gaabbanga masuni era gakulaakulananga,
 era ebikolebye ebyobutuukirirye tibalibyerabira emirembe gyon-agyona.
 4 Omutuukirirye ekitangaala kimwakira n'omu ndikiirya,
 olw'okubba abba w'ekisa, era alumirwa, era mwenkanya.
 5 Ebintu byabira nakusani iye oyo akola eby'ekisa era akoopa abainaye,
 era omwenkanya omu byakola.
 6 Mazima yaabbanga mucaati bulijo,
 era bamwebukiryanga emirembe gyonagyona.
 7 Tatya okuwulira amawuliro amabbimabbi,
 omwoyogwe mugumu era yeesiga Musengwa.
 8 Tatya, omwoyogwe mugumu,
 paka oweyalibona ati abalabebe babawangwire.
 9 Agabira abadoobi n'omwoyo gumo.
 Era ebikolebye ebyobutuukirirye tibalibyerabira emirembe gyon-agyona,
 bamugulumalyanga ni bamuwa ekitiisya.
 10 Ekyo omubbimubbi akibona ni kimusunguwalya,
 n'anyayiya neye nga mpaawo kyokukola.
 Okusairirya kw'omubbimubbi tikwatuukirirenge.

113

Okuwuuja oMusengwa olw'obusaabwe

1 Muwuuje oMusengwa.

Mumuwuuje, inywe abaweererya ba Musengwa,
 muwuuje eriina lya Musengwa.

² Eriina lyu Musengwa baliwuue,
okuzwa atyanu paka emirembe gyonyagonya.
³ Okuzwera e buzwaisana okutuuka e bugwaisana
bali n'okuwuue eriina lyu Musengwa.

⁴ OMusengwa niiye afuga amawanga gonagona,
era ekitiisyakye kikiraku eigulu.
⁵ Naani ali ng'oMusengwa Iye oKibbumba waiswe,
Iye atyama oku ntebeye ey'obwakabaka eri omwigulu?
⁶ OKibbumba niiye akotama n'alingirira okubita
omwigulu n'abona ekyalo.

⁷ Asetula abadoobi n'abatoola omu nkungu,
asetula abadamba n'abatoola oku kibbomboizi,
⁸ n'abatyamisya aamo n'abakungu,
aamo n'abakungu abo abafuga abantube.
⁹ Awa omukali abula omwana eisangaalo omu kisitokyе
n'amusuuca omukali omubyaire.

Muwuuje oMusengwa.

114

Olwembo lw'aBaisirairi nga bazwa e Misiri

¹ ABaisirairi owebazwire e Misiri,
ibo eibyaire lyu Yaakobbo owebazwire omwigwanga
ly'abanamawanga eryo,
² oBuyudaaya kyasuukire
kifo kya Musengwa ekitukulye, oIsirairi ni kibba kyalokye
okububwe.
³ Enyanza eNtukuliki owejababoine n'eiruka,
omwiga oYoludaani ni gukangayo e nyuma.
⁴ Ensozi gyabuukabuukire ooti ntaama ensaiza,
obusozi ni bucuhulyacuulya ooti ntaama entonto.
⁵ Kyabbaire niki iwe nyanza okwiruka?
Iwe Yoludaani, lwaki wakangireyo e nyuma?
⁶ Inywe ensozi, lwaki mwabuukabuukire ooti ntaama ensaiza?
Nywena obusozi, lwaki mwacuulyacuuliry e ooti ntaama entonto?
⁷ Iwe kyalu otukute omumaiso ga Musengwa,
omumaiso ga Kibbumba wa Yaakobbo,
⁸ oyo acuusa eibbaale okubba kidiba ky'amaizi,
eibbaale erigumu ni libbaamu ensulo egikulumuka.

115

OKibbumba ali moiza yenkan iow'amazima

¹ Oo Musengwa, iswe titusaanira ekitiisy,

iswe titukisaanira, wazira niiwe okisaanira,
olw'okutakakwo okutakoma n'obwesigwabwo.

- 2 Lwaki abanamawanga babuulya bati,
“OKibbumba waabwe ali yaina?”
- 3 OKibbumba waiswe abba mwigulu,
era akola nabuli kyataka.
- 4 Neye ebifaananyi eby'okusinza eby'abakibbumba baabwe by'efeeza
na zaabbu,
abantu ebibeekolera na ngalo.
- 5 Biri n'emina, neye tibitumula,
biri n'amaiso, neye tibibona.
- 6 Biri n'amatwi, neye tibiwlira,
biri n'amanindo, neye tibifunyirya.
- 7 Biri n'engalo, neye tibikwata ekintu,
biri n'ebigere, neye tibitambula. Era amamiro gaabyo tigazwamu
eigono.
- 8 Abo ababikola basuuka ooti niibyo,
era bonabona ababyesiga babba ooti niibyo.
- 9 Inywe ab'enyumba ya Isirairi, mwesigege Musengwa,
niyi ababbeera era niiye engabo yaanywe.
- 10 Inywe ab'enyumba y'Alooni, mwesigege Musengwa,
niyi ababbeera era niiye engabo yaanywe.
- 11 Inywe abatya oMusengwa, mumwesigege,
niyi ababbeera era niiye engabo yaanywe.
- 12 OMusengwa atwebukirya, era atuwa enkabi.
Yaawa ab'enyumba ya Isirairi enkabi,
Yaawa ab'enyumba y'Alooni enkabi.
- 13 Yaawa enkabi abamutya,
abatobato n'abakulu.
- 14 OMusengwa aganye mweyongere obungi,
inywe n'abaana baanywe.
- 15 Oleke oMusengwa abawenge enkabi,
Iye eyakolere eigulu n'ekyalo.
- 16 Eigulu iryo lya Musengwa,
neye ekyalo yakiware bantu.
- 17 Abafu tiniibo abawuuja oMusengwa,
abo abaikirira e magombe awasiriki.
- 18 Neye iswe aboomi niiswe abagulumalya oMusengwa,
atyanu n'emirembe gyonagyona.

Muwuuje oMusengwa.

116

Okwebalya oMusengwa

- ¹ Ntaka oMusengwa, olw'okubba awulira eigono lyange,
n'okwegairira kwange.
- ² Olw'okubba antegera ekitwi,
namusabanga omu kiseera ky'obwomi bwange bwonabwona.
- ³ Akabbikabbi ak'okufa kabbaire kaneeruguuliriiryе,
entiisya y'e magombe n'eneesibaku,
ni mba omu bugosi n'enima.
- ⁴ Awo ni nsaba oMusengwa nti,
"Oo Musengwa, onnunule!"
- ⁵ OMusengwa w'ekisa era mutuukiriryе,
oKibbumba waiswe musaasiri.
- ⁶ OMusengwa akuumma abatayezza kwerwanaku,
owenabbaire mpoiremu eisuubi, yannunwire.
- ⁷ Mwoyo gwange, oiremu okubba mugumu,
olw'okubba oMusengwa abbairenge musa egyendi.
- ⁸ OMusengwa andamiryе okufa,
n'ansangula amaliga.
Andamiryе okugwa
- ⁹ kaisi ntambulirenge omumaiso ga Musengwa,
omu kyalo ky'aboomi.
- ¹⁰ Naikiririiryе omu Kibbumba, waire nga natumwire nti,
"Ngadire ino!"
- ¹¹ Natiire ni nkoba nti,
"Nabuli muntu mubbeyi!"
- ¹² Kintuki ekinasasula oMusengwa
olw'ebisa ebyankoleire?
- ¹³ Nasiirya ekikopo* ky'obununuli
ni mpuuja eriina Iya Musengwa.
- ¹⁴ Natuukiriryanga obweyamo bwange eeri oMusengwa,
omumaiso g'abantube bonabona.
- ¹⁵ Nga kirumya ino oMusengwa,
omoiza oku batuukiriryebе owaafa!
- ¹⁶ Oo Musengwa, mazima ndi muweereryawo;
ndi muweereryawo, ng'omama oweyabbaire.
Onnunwire omu kufa.
- ¹⁷ Nakuwanga esadaaka ey'okwebalya,
era ni nkusaba, Musengwa.
- ¹⁸ Natuukiriryanga obweyamo bwange eeri oMusengwa,
omumaiso g'abantube bonabona,
- ¹⁹ omu luuga lw'enyumbaye,
aakati omu Yerusaalemi.

Muwuuje oMusengwa!

^{*} **116:10 116:10** 2Ko 4:13 **116:13 116:13 Nasiirya ekikopo.** Kitegeeza, engeri aBayudaaya egibasukanga enviinyo omu kikopo ni bakisiirya nga bee balya oKibbumba.

117

Okuwuuja oMusengwa

- ¹ Muwuujenge oMusengwa inywe ab'amawanga gonagona,
mumugulumalye inyweabantu nywenanywena.
- ² Mumuwuuje olw'okubba, okutakakwe okutakoma kubitiriri egyetuli,
n'obwesigwabwe kubbeerererawo emirembe gyonagyona.

Muwuuje oMusengwa.

118

Okwebalya oMusengwa olw'obuwanguli

- ¹ Mwebalyenge oMusengwa, olw'okubba musa;
okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ² Oleke aBaisirairi bakobe bati,
"Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona."
- ³ Oleke ab'enyumba y'Alooni bakobe bati,
"Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona."
- ⁴ Oleke abo abatya oMusengwa bakobe bati,
"Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona."
- ⁵ Owenabbaire omu bugosi neekungiriire oMusengwa,
n'anjiramu era n'annunula.
- ⁶ OMusengwa ali nanze, tinaatyenge.
Omuntu ayezya kunkola niki?
- ⁷ OMusengwa ali nanze, era niiye omubbeeri wange.
Nalibona ng'awangula abalabe bange.
- ⁸ Kisa kwirukira eeri Musengwa okukukuumma,
okukiraku okwesiga abantu.
- ⁹ Kisa kwirukira eeri Musengwa okukukuumma,
okukiraku okwesiga abakungu.
- ¹⁰ ABanamawanga bonabona banzingizire,
neye omu liina lya Musengwa, bonabona ni mbasaanyawo.
- ¹¹ Banzingizire ku buli lubba,
neye omu liina lya Musengwa, ni mbasaanyawo.
- ¹² Banjoolookeireku ni banzingiza ooti nzoki,
neye bawoirewo mangu mangu ng'omusyo ogw'omu mawa*
owegulikira;
omu liina lya Musengwa, nabasaanyirewo.
- ¹³ Bannumbire n'amaani, katono bampangule,
neye oMusengwa n'ambeera.
- ¹⁴ OMusengwa niiye ampa amaani era niiye olwembo lwange;
niiye annunula.

117:1 117:1 Bal 15:11 **118:6 118:6** Beb 13:6 * **118:12 118:12** *Mawa*. Ganu mawa agakwata
omusyo mangu ni galikira mangu ooti bisoigi. **118:14 118:14** Kuz 15:2; Isa 12:2

- 15 Owulire okubbookooka okw'eisangaalo era okw'obuwanguli
 omu weema gy'abatuukirirye, okuti,
 "Engalo endiiro eya Musengwa ekolere ebyamaani.
 ¹⁶ Engalo endiiro eya Musengwa bagigulumalye ino,
 Engalo endiiro eya Musengwa ekolere ebyamaani."
- 17 Nze tinaafe neye naabba mwomi,
 era nnangirire oMusengwa ebyakolere.
- 18 OMusengwa ambonerezere ino,
 neye tampaireyo eeri okufa.
- 19 Munjigulirewo egeeti egingira omu kifo ekitukulye;
 nnyingire neebalye oMusengwa.
- 20 Enu niiyo egeeti eingira e wa Musengwa,
 abatuukirirye omu baingirira.
- 21 Nakwebalyanga Musengwa, olw'okubba wairiremu okusaba
 kwange,
 n'osuuka mununuli wange.
- 22 Eibbaale abombeki eribagaine
 lisuukire niiryo erisiba ensonda.
- 23 Ekyo oMusengwa niiye eyakikolere,
 era ni tukibona ni tukyewunya.
- 24 Lunu niirwo olunaku oMusengwa olwakolere,[†]
 oleke tusangaale, era tulujagaaniremu.
- 25 Oo Musengwa tukwegairiire otununule;
 oo Musengwa, ebitukola obiwe enkabi.
- 26 W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa.
 Tubasabira enkabi nga tuli omu nyumba ya Musengwa.
- 27 OMusengwa niiye oKibbumba,
 era agira ekitangaalakyne ni kitwakira.
 Mukwate esadaaka
 mugisibire oku maziga g'ekyoto n'emiguwa.
- 28 Iwe niiwe oKibbumba wange, era nakwebalyanga.
 Iwe niiwe oKibbumba wange, era nakugulumalyanga.
- 29 Mwebalyenge oMusengwa, olw'okubba musa;
 okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.

119

Amateeka ga Musengwa

- ¹ B'enkabi abali omu bwomi obunambulaku ekyokubunenya,
 abo abakolera oku mateeka ga Musengwa.
² B'enkabi abo abagondera ebiragiroybe,
 ibo abamunoonia
 n'emyoyo gyabwe gyonagyona.

118:22 **118:22** Luk 20:17; Bik 4:11; 1Pe 2:7 [†] **118:24** **118:24** Olwakolere. Kitegeeza,
 lw'ekinunulo. **118:25** **118:25** Mat 21:9; Mak 11:9; Yok 12:13 **118:26** **118:26** Mat 21:9;
 23:39; Mak 11:9; Luk 13:35; 19:38; Yok 12:13

- 3 Ibo abo tibakola kibbikibbi,
 neye batambula ng'oMusengwa obwataka.
- 4 Musengwa, watutekeirewo amateekago,
 n'otulagira tugagonderenge n'obwesigwa.
- 5 Kale singa ngumiire
 omu kukwata amateekago!
- 6 Tinankubbaire nswala,
 singa mbaire ngondera ebiragiroyo.
- 7 Nakuwujanga n'omwoyo omulongoole,
 nga wenjega okugondera amateekago amatuukirirye.
- 8 Nagonderanga amateekago,
 nkwegairiire tiwandekesulira nakimo.

Okugondera aMateeka ga Musengwa

- 9 Omuvuvuka yakuumanga atya amanzirage ni gabba malongoole?
 Ng'atambula ng'obwotaka.
- 10 Nkunoonia n'omwoyo gwange gwonagwona,
 tiwandeka ni ncaama okuzwa oku mateekago.
- 11 Nkuumire ebiragiroyo omu mwoyo gwange,
 kaisi tinakola ekibbikibbi omumaisogo.
- 12 Oo Musengwa nkuuuja
 onjesye amateekago.
- 13 Nkolesya omunwa gwange ni nnangirira
 amateekago gonagona agewatuware.
- 14 Nsangaalira omu kugondera ebiragiroyo,
 ooti muntu asangaalira ebyobusuni ebingi.
- 15 Nfumintiriza oku mateekago,
 era ni nseega oku biragiroyo.
- 16 Nsangaalira okugondera amateekago;
 tineerabirenge ekibonokyo.

AMateeka ga Musengwa galeeta eisangaalo

- 17 Onkolerenge nze omuweereryawo ebintu ebisa,
 kaisi mmbenge mwomi era ngonderenge ebiragiroyo.
- 18 Olibulye amaiso gange mpezye okubona
 ebyewuunyisywa ebiri omu mateekago.
- 19 Oku kyalo ndi mugeni,
 tiwambisa ebiragiroyo.
- 20 Omwoyo gwange gukandiire ino
 okumanya amateekago gonagona.
- 21 Onenya abeekudumbalya, ibo abalaame
 era ibo abajeemera ebiwalagiire.
- 22 Ontooleku ebizumi n'okujolonga
 olw'okubba ngondera ebiragiroyo.
- 23 Era abafugi batyama ni bantumulaku ebibbibibbi,
 neye nze omuweereryawo, nfumintiriza ku mateekago.
- 24 Ebiragiroyo niibyo eisangaalo lyange,
 era niimwo omunsuna amalabuki.

Okumalirira okukwata aMateeka ga Musengwa

- 25 Ndi ku mugo gw'amagombe,
 onjiryemu obwomi ng'obwewasuubizire.

- 26 Nakubbutiliire byonabyona ebinakolere, n'onjiramu;
onjegesye amateekago.
- 27 Ombeere okutegeera amateekago,
awo kaisi nfumintirizenge ku bikolebyo ebyewunyisya.
- 28 Omwoyo gwange guncemuka olw'enima
onjiryemu amaani ng'obwewasuubizire.
- 29 Onkuume tinatambulira omu manzira amacaamu,
era olw'ekisaakyo, onjegesye amateekago.
- 30 Nsalirewo okubba mwesigwa,
nteekere omwoyo ku mateekago.
- 31 Nkolera ino ku biragirobyo,
oo Musengwa, tiwandeka ni nswala.
- 32 Nakoleranga ku biragirobyo,
olw'okubba ombeera okubitegeera nakusani.
- Okusaba okutegeera aMateeka*
- 33 Oo Musengwa onjegesye okukwata amateekago,
era nagakwatanga bulijo.
- 34 Ombeere okugategeera, era nagakwatanga
ni ngagondera n'omwoyo gwange gwonagwona.
- 35 Ombeere okugonderanga ebiragirobyo,
olw'okubba mwibyo mu nsagaalira.
- 36 Ocuse omwoyo gwange gugonderange ebiragirobyo,
okukiraku okweiniranga by'obusuni.
- 37 Ocuse amaiso gange gazwe oku bintu ebitagasa,
era okuumee obwomi bwange ng'obwewasuubizire.
- 38 Otuukirirye ekiwasuubizire omuweereryawo,
awo kaisi bakuwe ekitiisya.
- 39 Ontoleku ebizumi ebyentya,
olw'okubba ennamulayo nsa.
- 40 Obone, ntaka ino amateekago,
okuume obwomi bwange, olw'okubba iwe oli mutuukirirye.

Okwesiga aMateeka ga Musengwa

- 41 Oo Musengwa, oleke okutakakwo okutakoma kubbe nanze,
era onnunule ng'obwewasuubizire;
- 42 awo kaisi mbeeku n'eknjiramu abanzuma,
olw'okubba neesiga kibonokyo.
- 43 Tiwaganya ebibono eby'amazima ni bimpwamu,
olw'okubba nteekere eisuubi lyange mu mateekago.
- 44 Nakwatanga amateekago bulijo,
emirembe n'emirembe.
- 45 Era naabbanga mwidembe,
olw'okubba neefudaku okukwata amateekago.
- 46 Natumulanga oku biragirobyo, omumaiso g'abakabaka,
era tinaswalenge,
- 47 olw'okubba nsagaalira amateekago,
era ngataka ino.
- 48 Mpa ebiragirobyo ekitiisya era mbitaka;
era nafumintirizanga oku mateekago.

Okugondera aMateeka kuleeta eisuubi

- 49 Oyebukiryе ekiwansuubizire, nze omuweereryawo,
olw'okubba kimpa eisubi.
- 50 N'omu kugada njiramu amaani,
olw'okubba ekisuubizokyo kikuuma obwomi bwange.
- 51 Abeekudumbalya bansekerera ino,
neye tinalekenge amateekago.
- 52 Oweneebukiryа amateeka agewatuwaire eira,
Musengwa, njiramu amaani.
- 53 Ekiruyi kinkwata owembona ababbibabbi
nga bazwa oku mateekago.
- 54 Amateekago niigo agennyembaku,
ng'omusenze nabuli awemba.
- 55 Obwire nkwebukiryа Musengwa,
era ni nfumintiriza oku mateekago.
- 56 Nsunire enkabi,
olw'okubba ngondera ebiragirobyo.

Okumalira omwoyo oku Mateeka ga Musengwa

- 57 Oo Musengwa, niiwe omugabo gwange,
nsuubiza okugonderanga ebiragirobyo.
- 58 Nkwegairira n'omwoyo gwange gwonagwona obbe musa egystendi,
onkwatire ekisa ng'obwewasuubizire.
- 59 Owenningirira engeri egineebityamu,
ncuuka ni nsengererya ebiragirobyo.
- 60 Tingayaala, nnyanguwa
okukwata amateekago.
- 61 Ababbibabbi n'owebantega entuula,
tineerabira amateekago.
- 62 Omu kiire aakati ndamuka okukwebalya,
olw'amateekago amatuukirirye.
- 63 Ndi mukaagwa wa bonabona abakutya,
era ndi mukaagwa wa bonabona abakwata amateekago.
- 64 Oo Musengwa, ekyalo kiizwire kutakakwo okutakoma,
onjegesye amateekago.

Omugaso gw'okukwata aMateeka

- 65 Okoleire omuweereryawo ebisa,
ng'obwewasuubizire.
- 66 Ompe amalabuki n'okutegeera,
olw'okubba nkwata amateekago.
- 67 Owenabbaire nga bakaali okumbonereza nacaamanga,
neye atyanu ngondera ekibonokyo.
- 68 Oli musa, era ebyokola bisa,
onjegesye amateekago.
- 69 Newankubbaire ng'abeekudumbalya bantumulaku ebyobubbeyi,
neye nze ngondera ebiragirobyo n'omwoyo gwange gwonagwona.
- 70 Emoyo gyabwe giizwire biseego ebibbibibbi,
neye nasangaalanga olw'amateekago.
- 71 Okumbonereza kwangasire,
olw'okubba kwanzwereireku okwega amateekago.
- 72 Amateeka agewatuwaire gankiriraku

enkumi n'enkumi gy'amairambula g'ezabbu n'efeeza.

AMateeka ga Musengwa matuuce

- 73 Wambumbire n'engalogyo, era niwe owankolere,
ombeere okutegeera kaisi njege amateekago.
- 74 Oleke abakutya owebambonanga bajaagaanenge,
olw'okubba nteekere eisuubi lyange mu kibonokyo.
- 75 Oo Musengwa, mmaite nti olamula mu butuuce,
era wambonerezere olw'okubba oli mwesigwa.
- 76 Oganye okutakakwo okutakoma kunjiryengemu amaani,
ng'obwewansuubizire nze omuweereryawo.
- 77 Oganye ekisaakyo kimbeeku kaisi mbe mwomi,
olw'okubba amateekago niigo eisangaalo lyange.
- 78 Oleke abeekudumbalya baswale olw'okunsibiriryaku;
neye nze nafumintirizanga ku biragirobyo.
- 79 Oleke abo abakutya baize eg'yendi,
kaisi bayezye okumanya amateekago.
- 80 Onganye nkwatenge kusani amateekago,
kaisi tinaswalanga.

Okusaba okukutoola omu kabbikabbi

- 81 Oo Musengwa mpulira nfa nga njoya okunnunula,
neye nteekere eisuubi lyange mu kibonokyo.
- 82 Amaiso gandoole olw'okukuumirira ekiwasuubizire;
ni neebulya nti, "Walinjiryamu di amaani?"
- 83 Waire nga nsuukire kinambulamu era ekintu ekitagasa,*
neye tineerabira amateekago.
- 84 Nze omuweereryawo naguminkiriza kutuuca di?
Walibonerezera di abanjiigaania?
- 85 Abeekudumbalya bankuuliire ebiina mbigwemu,
ibo abatakwata amateekago.
- 86 Amateekago gonagona meesigwa.
Banjiigaania anambula nsonga, ombeere.
- 87 Babbaire bali kumpi kunsaanyawo oku kyalo,
neye tinazwire oku mateekago.
- 88 Olw'okutakakwo okutakoma okuumbe obwomi bwange,
kaisi ngonderenge ebiragirobyo.

Okugumira oku Mateeka ga Musengwa

- 89 Oo Musengwa, ekibonokyo kibbeerererawo,
era omwigulu kibbaayo nga kinyeweze.
- 90 Obwesigwabwo bubbeerererawo emirembe gyonagyona,
wagumiirye ekyalo omu kifo kyakyo ni kibbeerererawo.
- 91 Ebintu byonabyona bikaali biriwo ng'obwewalagiire,
olw'okubba byonabyona biweererya niiwe.
- 92 Singa amateekago tigabbaire isangaalo lyange,
nga nafiire owenabbeereire omu kugada.
- 93 Tineerabirenge ebiragirobyo,
olw'okubba mwibyo mwokuumiire obwomi bwange.

* **119:83 119:83** *Kinambulamu era ekintu ekitagasa.* Omu Lwebbulaniya kikoba, kisawo ky'eidiba eky'enviinyo ekiri oku mwosi.

94 Ndi wuwo; onnunule,
 olw'okubba neefudaku okutuukirirya ebiragirobyo.

95 Ababbibabbi bagonerera kunjita,
 neye nze naseeganga ku mateekago.

96 Mboine ebintu byonabyona bikoma,
 neye amateekago tigakoma.

Okutaka aMateeka ga Musengwa

97 Oo, nga ntaka ino amateekago,
 ngafumintirizaku okumalaku olunaku.

98 Amateekago gansuua w'amalabuki okukiraku abalabe bange,
 olw'okubba niigo agannunjamya nabuli kiseera.

99 Ndi n'okutegeera okukiraku abansomesya bonabona,
 olw'okubba nfumintiriza ku biragirobyo.

100 Ndi w'amalabuki okukiraku abakaire,
 olw'okubba nkwwata amateekago.

101 Nkuumire ebigere byange okutatambulira omu nzira yonayona
 ey'ababbibabbi,
 kaisi ngonderenge ekibonokyo.

102 Tinzwanga oku mateekago,
 olw'okubba iwe onyere onjegesya.

103 Ebibonobyo nga bimpoomera ino,
 bimpoomera ino okukiraku omujenene.

104 Okubita omu mateekago nsuna obulabuki,
 n'olwekyo ni ncaawa entambula yonayona embiibbi.

AMateeka ga Musengwa gammoleekerera ooti itaala

105 Ekibonokyo niikyo eitaala erimmoleekerera nga ntambula,
 era ekitangaala omu nzira yange.

106 Ndayira era neeyama
 okukwatanga amateekago amatuukirirye.

107 Oo Musengwa, ngadire ino;
 okuume obwomi bwange ng'obwewasuubizire.

108 Oo Musengwa, osiime okuuuuja okwempaayo omu kutaka nga
 nkwebalya,
 era onjegesye amateekago.

109 Obwomi bwange bubba mu kabbikabbi nabuli kaseera,
 neye tineerabira amateekago.

110 Ababbibabbi bantegere omutego,
 neye tinzwire oku biragirobyo.

111 Ebiragirobyo niibyo ebyobusika byange eby'emirembe gyonagyona;
 niibyo ebrisangalisya omwoyo gwange.

112 Mmaliriire okutuukiriryanga ebiragirobyo,
 paka owenalifa.

AMateeka ga Musengwa niigo agankuuma

113 Ncaawa ab'emyoyo emibiri,
 neye ntaka amateekago.

114 Niiwe ekiirukiro kyange era engabo yange;
 nteekere eisuubi lyange mu kibonokyo.

115 Muzwewo e gyendi inywe abakola ebibbibibbi,
 kaisi nkwwate amateeka ga Kibbumba.

116 Ongumye ng'obwewasuubizire, kaisi mbe mwomi,
tiwandeka ni nswala ate nga nkusuibirira mu niiwe.

117 Ompanirire kaisi mbe omu mweyaayo,
era nagonderanga ebiragirobyo bulijo.

118 Iwe ocaawa bonabona abazwa oku biragirobyo,
olw'okubba olugezigezi lwabwe kinambulamu.

119 Ababbibabbi bonabona oku kyalo obabitya ooti bisasiro,
ekyo kinzweraku okutaka ebiragirobyo.

120 Ntukuta olw'okukutya;
mbuninkirira olw'amateekago.

Okuwulira aMateeka ga Musengwa

121 Nkolere ebyobutuukiriryе n'ebiyobwenkanya;
tiwandekesula eeri abalabe bange.

122 Osuubize okunkolera nze omuweereryawo ebisa;
tiwaganya abeekudumbalya okunjolonga.

123 Amaiso gandoolere nga nkuumiriire okunnunula,
nga nkumiriire ekisuubizokyo iwe omwenkanya.

124 Ombitye nze omuweereryawo ng'okutakakwo okutakoma ob-wekuli,
era onjegesye amateekago.

125 Ndi muweereryawo, ompe okutegeera,
kaisi ntegeere ebiragirobyo.

126 Oo Musengwa, niikyo ekiseera okubbaaku n'ekyokola,
olw'okubba abantu ababbibabbi bamenya amateekago.

127 Nze ntaka amateekago okukiraku ezaabbu,
okukiraku ezaabbu iyo ennongoole.

128 Era olw'okubba ngondera ebiragirobyo byonabyona,
ncaawa entambula yonayona embiibbi.

Okwegomba okugondera aMateeka ga Musengwa

129 Ebiragirobyo byewuunyisya,
n'olwekyo mbigondera.

130 Ebibonobyo owebabisonzola, biwa ekitangaala,
biwa amalabuki abo abagadamba.

131 Njasama omunwa ni neekombakomba,
olw'okuyoya eino amateekago.

132 Ondoleku era onkwatire ekisa,
nga bulijo obwokwatira abo abakutaka.

133 Olungamyenge entambula yange ng'owewasuubizire,
era tiwaganya ekibbikibbi kyonakyona ni kinfuga.

134 Onnunule eeri abo abangadya,
kaisi njezye okukwata amateekago.

135 Ondoleku nze omuweereryawo n'eriiso ery'ekisa,
era onjegesye amateekago.

136 Amaliga gakulumuka omu maiso gange ooti maizi,
olw'okubba abantu tibakwata mateekago.

AMateeka ga Musengwa ga bwenkanya

137 Oo Musengwa, oli mutuukiriryе,
era amateekago g'obwenkanya.

138 Ebiragirobyo ebiwateekerewo bituuce,

era byesigwa nakimo.

¹³⁹ Ekiruyi kinduma ino,
olw'okubba abalabe bange beerabiire ebibonobyo.

¹⁴⁰ Ebisuubizobyo bikengeize,
era nze omuweereryawo mbitaka.

¹⁴¹ Waire nga ndi muyejere era bannyooma,
neye tineerabira amateekago.

¹⁴² Obutuukiriryebwo bubbeerererawo,
era amateekago matuuce.

¹⁴³ Ndi omu kugada n'okuluga okunene,
neye amateekago niigo eisangaalo lyange.

¹⁴⁴ Ebiragiroyo bituuce emirembe gyonagyona;
ompe okutegeera kaisi mbe mwomi.

Okusaba oMusengwa okutulamya

¹⁴⁵ Oo Musengwa, nkusaba n'omwoyo gwange gwonagwona; onjiremu,
era nakwatanga amateekago.

¹⁴⁶ Nkusaba onnunule,
era nagonderanga ebiragiroyo.

¹⁴⁷ Mpuuna ng'emambya ekaali okusala ni nkwekungirira okumbeera;
nteekere eisuubi lyange mu kibonokyo.

¹⁴⁸ Mbonia ekiire okuca,
nga nfumintiriza oku bisuubizobyo.

¹⁴⁹ Owulire okwekunga kwange olw'okutakakwo okutakoma;
oo Musengwa olw'obwenkanyabwo okuumbe obwomi bwange.

¹⁵⁰ Abo abansalira enkwe baigereire,
cooka ibo tibakwata amateekago.

¹⁵¹ Neye iwe Musengwa ondi kumpi,
era amateekago gonagona matuuce.

¹⁵² Eira nayegere ebiragiroyo,
ni mmanya nti wabiteekerewo kubbeerererawo emirembe gyon-agyona.

Okusaba okusuna obubbeeri

¹⁵³ Obone okugada kwange, onnunule,
olw'okubba tineerabiranga amateekago.

¹⁵⁴ Ondwanirire era onnunule;
okuume obwomi bwange ng'obwewasuuubizire.

¹⁵⁵ Ababbibabbi babba yala n'okubanunula,
olw'okubba tibagondera ebiragiroyo.

¹⁵⁶ Oo Musengwa ekisaakyo kingi,
olw'obwenkanyabwo okuumbe obwomi bwange.

¹⁵⁷ Abalabe bange n'abanjiigaania bangi,
neye nze tinzwire oku biragiroyo.

¹⁵⁸ Owembona ab'enkwe mbazuzuula,
olw'okubba tibakwata ebiragiroyo.

¹⁵⁹ Oo Musengwa obone ng'owentaka amateekago;
okuume obwomi bwange olw'okutakakwo okutakoma.

¹⁶⁰ Omulamwa gw'amateekago mazima meereere;
amateekago gonagona amatuukiriryе g'emirembe gyonagyona.

Okutaka eino aMateeka ga Musengwa

- 161 Abafugi banjiigaania anambula nsonga,
 neye nze ebiragirobyo mbiwa ekitiisya.
- 162 Nsangaalira mu bisubizobyo,
 ooti muntu asangaalira omunyago omungi.
- 163 Ncaawa era neesinya obubbeyi,
 neye ntaka amateekago.
- 164 Nkuuuja mirundi musanvu nabuli lunaku,
 olw'obutuukiriryre bwa mateekago.
- 165 Bali n'eidembe ery'amaani abo abataka amateekago,
 era mpaawo ekibeesitaalisya.
- 166 Oo Musengwa, nkumirira niiwe okunnunula,
 era ntuukiriryre amateekago.
- 167 Ngondera ebiragirobyo
 era mbitaka ino.
- 168 Nkwata amateekago ni ngondera n'ebiragirobyo,
 era obona byonabyona ebinkola.

Okusaba oMusengwa obubbeeri

- 169 Oo Musengwa, oganye okwekunga kwange kutuuke egoli;
 ompe okutegeera ng'obwewasuubizire.
- 170 Owulire okwegairira kwange;
 onnunule ng'obwewasuubizire.
- 171 Nakuuuujanga bulijo,
 olw'okubba onjegesyam amateekago.
- 172 Nayembanga oku kibonokyo,
 olw'okubba ebiragirobyo byonabyona bituuce.
- 173 Obbenge mutegeki bulijo okumbeera,
 olw'okubba nalonderewo kukwatanga mateekago.
- 174 Oo Musengwa, njoya okunnunula,
 era amateekago niigo eisangaalo lyange.
- 175 Ompe obwomi, awo nkuuujenge,
 era oganye amateekago gambeerenge.
- 176 Mmamaalikire ni nkuzwaku ooti ntaama agotere.
 Onnoonieku, nze omuweereryawo,
 olw'okubba tinerabiranga ebiragirobyo.

120

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Okusaba obubbeeri

- ¹ Omu bigosi byange nsaba oMusengwa,
 era n'anjiramu.
- ² Oo Musengwa, onnunule eeri abatumula eby'obubbeyi
 n'eeri abatumula ebyakalebule.
- ³ Inywe abatumula ebyakalebule, iye yalibakola niki,
 era yalibabonereza atya?
- ⁴ Yalibabonereza n'obulaso obwogi ooti bw'omulwani,
 era n'amanda agameigera.
- ⁵ Nga ndabire okutyama omu Meseki,
 era okutyama omu Kedali!
- ⁶ Ntyaime ekiseera kiwanvu

omu bantu abacaawa eidembe.
 7 Nze ndi muntu ataka idembe,
 neye owentumula, ibo bataka ntalo.

121

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

OMusengwa niiye atukuma

1 Nsiirya amaiso gange ni nningirira ensozi,
 ni neebuulya nti, obubbeeri bwange buzwa yaina?
 2 Obubbeeri bwange buzwa eeri Musengwa,
 eYakolere eigulu n'ekyalo.

3 Tiyakulekenge okugwa,
 Iye oyo akukuma tiyawongerenge.

4 Dala iye oyo akumua oIsirairi
 tawongera, waire okugona.

5 OMusengwa niiye akukuma,
 oMusengwa abba kumpi na iwe okukukuma.

6 Eisana tiryakwocenge omusana,
 waire omweri okukukola obubbibubbi obwire.

7 OMusengwa yakukuumanga eeri nabuli kabbikabbi,
 yalabiriranga obwomibwo.

8 OMusengwa yakukuumanga amaaba n'amaira,
 okuzwa atyanu, aka emirembe gyonyonya.

122

EZabbuli ya Dawudi ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Okuuuuya oYerusaalemi

1 Nasangaire owebankobere bati,
 “Twabe omu nyumba ya Musengwa.”
 2 Atyanu tuli aanu, twemereire
 omunda oku geetiyi, iwe Yerusaalemi.

3 OYerusaalemi ikoyi kibuga ekibombekere
 nga kigaite aamo.

4 Mwikyo niimwo ebika e gibyaba,
 ibyo ebika by'abantu ba Musengwa,
 okwebalya oMusengwa,
 ng'obweyalagire oIsirairi.

5 Mwikyo niimwo omu bateekere entebe egy'obwakabaka
 egy'okulamuliraku,
 entebe egy'obwakabaka eg'yab'enyumba ya Dawudi.

6 Musabire oYerusaalemi abbeemu eidembe, muti:
 “Oganye abo abakutaka babbe idembe.

7 Eidembe libbe omu bikomerabyo,
 n'obukumi bubbe omu ngagagyo.”

8 Olw'abantu bange n'abakaagwa bange,

nkoba oYerusaalemi nti: "Eidembe libbe mwiwe!"
⁹ Olw'ab'omu nyumba ya Musengwa iye oKibbumba waiswe,
 nkusabira enkabi.

123

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Okusaba oKibbumba atukwatire ekisa

- ¹ Iwe atyama oku ntebeyo ey'obwakabaka omwigulu,
 nsiirya amaiso gange eeri iwe.
- ² Ng'abaweererya obwebeesiga omusengwa waabwe,
 era ng'abagalama abakali obwebeesiga omusengwa waabwe,
 swena niiye owetukwesiga Musengwa, iwe oKibbumba waiswe,
 paka owewalitukwatira ekisa.
- ³ Oo Musengwa, otukwatire ekisa, otukwatire ekisa,
 olw'okubba batunyoomere ino.
- ⁴ Abamalala bamalire eibbanga liwanvu nga batuduula ino,
 era abeekudumbalya nga batunyooma.

124

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

OMusengwa niiye ataasa abantube

- ¹ Singa oMusengwa tiyabbaire oku lubba lwaiswe,
 atyanu oleke olsirairi akobe ati,
- ² singa oMusengwa tiyabbaire oku lubba lwaiswe,
 abantu owebatulumbiire,
- ³ owebatubbeereireku ekiruyi
 banditumirire boomi;
- ⁴ amataba ganditutwaire,
 amaizi ganditumirire,
- ⁵ amaizi agawooga
 ganditusaaanyirewo.
- ⁶ OMusengwa bamuuujenge,
 iye atatuwaireyo ng'ekyokulya eeri amaino gaabwe.
- ⁷ Tuwunukire abalabe baiswe
 ng'onyonyi owaawunuka omutego gwa mutegi.
 Omutego gukutukire
 ni tuwunuka.
- ⁸ Obubbeerri bwaiswe buzwa eeri Musengwa,
 eYakolere eigulu n'ekyalo.

125

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

OMusengwa niiye akuumaa abantube

- ¹ Abo abeesiga oMusengwa bacaati ooti lusozi oSayuuni,
 olutasagaasagana, era olubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ² Ng'ensozi owegyeruguuliriiryre oYerusaalemi,
 oMusengwa yena atyo weyeeruguuliriiryre abantube,
 okuzwa atyanu paka emirembe gyonagyona.
- ³ Ababbibabbi tibafigirirenge ekyalo ky'abatuukirirye,

demba abatuukiriryе bona ni bakola ebbibibibi.

⁴ Oo Musengwa okolere abo abasa ebisa,
abo ab'emyoyo emirongoole.

⁵ Neye abo abakwata enzira gyabwe encaamu,
oMusengwa yabalonerezeranga aamo n'ababbibabbi.

Eidembe libbe okwIsirairi.

126

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Esaala y'okwiryawo enkabi

¹ OMusengwa oweyairiryewo eidembe* lya Sayuuni,
twabbaire ooti tuloota.

² Twasekere ino
ni twemba olw'eisangaalo.

Awo abanamawanga ni bakoba bati,
“OMusengwa abakoleire ebikulu!”

³ OMusengwa atukoleire ebikulu,
era tuli basangaali.

⁴ Oo Musengwa oiryewo enkabi gyaiswe,
ng'oikendi owairyा amaizi omu miiga gy'omwidungu oNegevu.

⁵ Abo ibo abasigira omu maliga,
balikungula nga basangaalo.

⁶ Iye oyo ayaba ng'ali mu maliga
ng'atwala ensigo okusiga,
yalikanga ng'ayemba olw'eisangaalo,
ng'aira n'amakungula.

127

EZabbuli ya Sulemaani ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Anambula oMusengwa tuteganira bwereere

¹ OMusengwa singa tayombeka enyumba,
abagyombeka bateganira bwereere.

OMusengwa owaatakuuma ekibuga,
abakikuuma bateganira bwereere.

² Kibba kinambulamu inywe okulamuka kibbambya,
era ni mugona kinamukuku nga mukalabanira ekyokulya.

OMusengwa abaataka
abawa endoolo.

³ Okubyala abaana kirabo okuzwa eeri oMusengwa,
dala kirabo kinanyereneyre.

⁴ Abaana ab'omu buvuvuka,
babba ooti bulaso omu ngalo gy'omulwani.

⁵ W'enkabi ali n'omugobagwe
nga gwizwire niibwo,
abalabebe tibamuwangula, owaabba omu mpaka nabo

* 126:1 126:1 Oweyairiryewo eidembe. Ooba, oweyatoireyo abawambe n'abairyा omu Sayuuni.

omunda oku geeti y'ekibuga.*

128

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Enkabi gy'abagondera oMusengwa

¹ W'enkabi iye oyo atya oMusengwa.

Oyo atambulira omu manzirage!

² Waliryा oku bibala bya lwotalwo,

walibba w'enkabi n'ebisa byalibba bibyo.

³ Omu kisitokyo, omukaliwo yalibba ooti muzabbibbu
ogubala eino.

Abaanabo balibba bangi ooti masaga ag'omusaale omuzaituuni
nga beeruguuliriiryе ekiinulokyo.

⁴ Dala omuntu atya oMusengwa
atyо waasuna enkabi.

⁵ OMusengwa akuwe enkabi ng'asinzirira omu Sayuuni,
nsaba obone oYerusaalemi ng'akulaakulana,
enaku gyonagyona egy'obwomibwo;
⁶ era owangaale obone oku baizukulubo.

Eidembe libbe okwIsirairi.

129

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Okusaba kw'aBaisirairi olwa balabe

¹ Bangadirye ino okuzwa omu butobuto bwange,
oleke oIsirairi akobe ati,

² "Bangadirye ino okuzwa omu butobuto bwange,
neye nandi ni bampangula.

³ Bantemulyagire omugongo gwonagwona, ni bagusuua
ooti matinde agebakabaire n'enkumbi y'ente.

⁴ Neye oMusengwa mutuukiriryе;
akutulyagire enjegere gy'ababbibabbi n'antaisulya."

⁵ Oleke abo bonabona abacaawa oSayuuni
babakanjiriryе nga baswaire.

⁶ Oleke babbe ooti isubi erimera e ngulu oku nyumba,
erikala nga likaali okukula.

⁷ Oyo alisala, mpaawo ekyayerya omu kigalabaayokye,
n'oyo alisala talyerya kadi mu kigalo.

⁸ Era n'abo ababitawo tibamukoba batı,
"OMusengwa akuwe enkabi.
Tukuwa enkabi omu liina lya Musengwa."

130

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Okusaba oMusengwa obubbeeri

* **127:5 127:5** *Omunda oku geeti y'ekibuga.* Waabbangawo kisaawe abantu omu bakumbaani-ranga okukola oku nsongga egitali gimo.

- 1 Oo Musengwa, nakwekungirira olw'okubba ndi omu bugosi bu-bitiriri.
- 2 Oo Musengwa, owulire okwegairira kwange.
- Otege amatwi
 - eeri okukunga kwange olw'obubbeeri.
- 3 Oo Musengwa, singa otubalira ebikole byaiswe ebibbibibbi, naani eyandiwunukire omusango?
- 4 Neye iwe osoniya, n'olwekyo bakuwa ekitiisya.
- 5 Nkuumirira oMusengwa, mmukuumirira era neesiga kibonokye.
- 6 Nkuumirira oMusengwa
 - okukiraku abakumi obwebakuma obwire okuca, dala okukiraku abakumi obwebakuma obwire okuca.
- 7 Oo Isirairi weesigenge Musengwa, olw'okubba oMusengwa ali n'okutaka okutakoma, era nabuli kiseera mugeke okukununula.
- 8 Iye yalinunula oIsirairi okuzwa omu babbibibbi byabwe byonabyona.

131

EZabbuli ya Dawudi ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Obwesigwa n'obwikaikani eeri oMusengwa

- 1 Oo Musengwa, tindi w'amalala, tineekudumbalya, tineeniinianiiniryu ku bantu ebintayezza, waire ku bantu ebimbitiriraku okubitegeera.
- 2 Wazira omwoyo gwange gwikaikana, ni nsirika ooti mwana ogubazirisirye owaikaikana, ng'ali omu kifubba kya maaye. Dala ng'omwana ogubazirisirye owaikaikana, zena ntyo wenteereire.
- 3 Oo Isirairi, osuubirenge mu Musengwa okuzwa atyanu okutuuca emirembe gyonagyona.

132

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Enyumba ya Kibbumba entukulye

- 1 Oo Musengwa, oyebukirye oDawudi n'ebigosi byonabyona ebiyagumiire.
- 2 Yakulayiriire, iwe Musengwa, n'akola n'obwemayo egyloli, Iwe oWabwezye, oKibbumba wa Yaakobbo ng'akoba ati,
- 3 "Tinalingira omu nyumba yange, waire okwaba oku buliri,
- 4 tinaliganya endoolo omumaiso gange,

- waire okuwongeraku,
⁵ paka nga mmalire okusunira oMusengwa ekifo,
 nga nsuniire oWabwezye oyo oKibbumba wa Yaakobbo ekifo omu
 yat�amanga.”
- ⁶ Twawuliireku tuti eSanduuku y'eNdagaano eri mwEfulaasi,
 ni tugibonera omu misiri gy'e Yaali.
- ⁷ Ni tukoba tuti, “Oleke twabe omu kifookye omwatyama,
 oleke tumuwujirye awaauumulirya ebigerebye.
- ⁸ Oo Musengwa osetuke, oize omu kifookyo awoowuumulira,
 iwe n'eSanduuku ey'eNdagaano ey'obwezyebwo.
- ⁹ Oleke abakabonabo bakolenge eby'amazima;
 oleke abatuukiriryebi baceerenge olw'eisangaalo.”
- ¹⁰ Oku lw'omuweereryawo oDawudi,
 tiwalekesula oyo ogwasukireku amafuta.
- ¹¹ OMusengwa yalayiriire oDawudi omu mazima,
 nga yeeyama ekyeyamo eky'enkalaakalira ekiyatilireka ng'akoba
 ati,
 “Nalityamisia omoiza okwibyaireryo
 oku ntebeyo ey'obwakabaka.
- ¹² Singa eibyaireryo lyakuumanga endagaano yange,
 ni likwatanga n'ebiragiro byange ebimbasomesya,
 awo abaana baabwe basikiranga
 entebeyo ey'obwakabaka emirembe gyonagyona.”
- ¹³ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa alondere oSayuuni;
 niiye ogwasiimire okubba butyamibwe ng'akoba ati,
- ¹⁴ “Kinu niikyo ekifo omunawuumuliranga emirembe gyonagyona,
 aanu niwoo awenatyamanga oku ntebe ey'obwakabaka,
 olw'okubba nsiimirewo.
- ¹⁵ Naawanga oSayuuni enkabi omu bintu bingi ino,
 abadoobi baakyo nabaikutyanga n'ebiyokulya.
- ¹⁶ Abakabona baakyo nabawanga enkabi mu buli kimo,
 n'abatuukiriryebi abakirimu ni baceeranga olw'eisangaalo.
- ¹⁷ “Aanu wenalisuucira omoiza okwibyaire lya Dawudi okubba kabaka
 omukulu,
 era ni nsuuca ogunasukireku amafuta kitangaala eeri abantu
 emirembe gyonagyona.
- ¹⁸ Abalabebe nalibaswaza,
 neye kwiye enguleye yalimasaamasa.”

133

EZabbuli ya Dawudi ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Okutakangana kw'aboluganda

¹ Dala nga kisa era kisangaalisya
 aboluganda okubba aamo nga bali ekintu kimo!

² Kiri ooti mafuta ag'ebbeeyi agebasukire oku mutwe gw'Alooni,

ni gakulumukira oku kirevu;
 gakulumukira oku kirevu ky'Alooni
 ni gaika oku kitogi ky'eganduulaye.
³ Kiri ooti lume lw'oku lusozi oKerumooni,
 olume olugwa oku nsozi gy'e Sayuuni.
 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa giyasinziriire okulagira wabbeewo
 enkabi,
 n'obwomi obw'emirembe gyonagyona.

134

EZabbuli ng'oniinaniina okwaba okusinza omu Yeekaalu.

Mwize muuuje oMusengwa

- ¹ Mwize muuuje oMusengwa inywe nywenanywena abaweereryabe,
 abaweererya omu nyumbaye obwire.
- ² Musiirye engalo gyanywe omu kifo ekitukulye
 era muuuje oMusengwa.
- ³ Oleke oMusengwa eyakolere eigulu n'ekyal
 abawe enkabi ng'asinzirira omu Sayuuni.

135

Muwuuje oMusengwa

- ¹ Muwuujie oMusengwa!

Muwuuje eriina lyu Musengwa,
 mumuwuuje, inywe abaweererya ba Musengwa,
² inywe abaweererya omu nyumba ya Musengwa
 omu luuga lw'enyumba ya Kibbumba waiswe.

- ³ Muwuujie oMusengwa olw'okubba iye oMusengwa musa.
 Mwembe nga muwuuja eriinalye olw'okubba ekyo ky'eisangaalo.
- ⁴ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa yalondere oYaakobbo okubba
 wuwe,
 abantu ba Isirairi okubba babe kububwe.
- ⁵ Mmaite ng'oMusengwa mukulu,
 oMusengwa waiswe mukulu okukiraku abakibumba abandi
 bonabona.
- ⁶ OMusengwa nabuli ekyataka akikola
 omwigulu era n'oku kyalo,
 omu nyanza n'omu njabi gyagyo.
- ⁷ Niiye asetula ebireri bya ikendi okuzwa ekyalo e gikikoma;
 niiye aleetera oikendi okumesya,
 n'awulucaayo ompunga omwamukuumira.
- ⁸ Niiye eyaitire ebibere by'e Misiri,
 ebibere eby'abantu n'ebi'ebisolo.
- ⁹ Niiye eyakusindikiremu obumanyiciryo w'ebywunyo n'ebiyamagero
 iwe Misiri,
 okubonerezza oFalaawo n'abakungube bonabona.
- ¹⁰ Niiye eyajigircirye amawanga amangi, era

- n'aita abakabaka ab'amaani banu:
¹¹ OSikoni okabaka w'aBamooli,
 n'Ogi okabaka w'e Bbasani,
 n'abakabaka bonabona ab'e Kanani.
¹² Ekyalo kyabwe n'akiwaayo ng'obusika,
 ibwo obusika bw'abantube aBaisirairi.
- ¹³ Oo Musengwa, eriinalyo libbeerererawo emirembe gyonagyona.
 Oo Musengwa, bakwebukiryanga emirembe n'emirembe.
¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa yalangiriranga ng'abantube
 owebabulaku omusango,
 era yakwatiranga abaweereryabe ekisa.
- ¹⁵ Ebifaananyi eby'okusinza eby'abakibbumba ab'abanamawanga bya
 feeza na zaabbu,
 abantu ebibeekolera na ngalo.
¹⁶ Biri n'eminiwa, neye tibitumula;
 biri n'amaiso, neye tibibona.
¹⁷ Biri n'amatiwi, neye tibiwlira,
 era tibiyeera.
¹⁸ Abo ababikola basuuka ooti niibyo,
 era bonabona ababyesiga babba ooti niibyo.
- ¹⁹ Inywe ab'enyumba ya Isirairi, muwuuje oMusengwa.
 Inywe ab'enyumba y'Aloon, muwuuje oMusengwa.
²⁰ Inywe ab'enyumba ya Leevi, muwuuje oMusengwa.
 Nywenanywena abatya oMusengwa, mumuwuuje.
²¹ Bawuuje oMusengwa omu Sayuuni, iye oyo abba omu Yerusaalemi.
 Muwuuje oMusengwa!

136

Obwezye obwa Musengwa

- ¹ Mwebalye oMusengwa olw'okubba musa,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
² Mwebalye oKibbumba afuga abakibbumba,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
³ Mwebalye oMusengwa w'abasengwa,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ⁴ Mumwebalye iye yenkani akola ebyamagero eby'amaani,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
⁵ Iye oyo eyakolere eigulu n'amalabukige,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
⁶ Iye oyo eyaalire ekyalo oku maizi,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
⁷ Iye oyo eyakolere ebyaka ebinene,
 Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
⁸ Iye oyo eyakolere eisana okufuganga omusana,

- Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ⁹ Iye oyo eyakolere omweri n'enkota bifugenge obwire,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁰ Iye oyo eyaitire ebibere eby'e Misiri,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹¹ Era iye oyo eyatiryemu aBaisirairi omu Bamisiri,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹² Iye oyo eyakoleserye obwezyebwe,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹³ Iye oyo eyayawiiremu eNyanza eNtukuliki aakati,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁴ Era n'abitya aBaisirairi aakati waayo,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁵ Neye iye n'asaanyawo oFalaawo n'amajeege omu Nyanza eyo
eNtukuliki.
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁶ Iye oyo yakubbembeire abantube okubabilitya omwidungu.
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁷ Iye oyo eyaitire abakabaka ab'amaani,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁸ Iye oyo eyaitire abakabaka abatutumuki,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ¹⁹ Eyaitire oSikoni okabaka w'aBamooli,
okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona,
- ²⁰ n'Ogi okabaka wa Bbasani,
okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ²¹ N'ekyalo kyabwe n'akiwaayo ng'obusika,
okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona,
- ²² n'akiwa oIsirairi omuweereryawe.
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ²³ Iye oyo eyatwebukiirye nga tuli omu bunafu,
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona,
- ²⁴ n'atununula eeri abalabe baiswe.
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ²⁵ Iye oyo awa ebbibumbe byonabyona ebyomi ebyokulya.
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.
- ²⁶ Mwebalye oKibbumba ow'omwigulu.
Okutakakwe okutakoma kubbeerererawo emirembe gyonagyona.

137

Okwekunga okwabbaire omu busibe

- ¹ Oku miiga egy'e Bbabbulooni twatyaima ni tukulumuca amaliga
owetwebukiirye oSayuuni.
- ² Eeyo ni twanika amatongoli gaiswe,

- oku misaale egiriranirewo,
 3 olw'okubba eeyo abatuwambire batukobere tubemberek.
 Ababbaire batugadya ni batulagira tubasangaalyemu nga tubem-
 bera;
 ni batukoba bati, "Mutwembere olumo oku nyembo egy'e Sayu-
 uni."
- 4 Twezya tutya okwemba enyembo gya Musengwa
 omu kyalo ekitali kyaiswe?
 5 Owenakwerabira iwe Yerusaalemi,
 engalo yange endiiro ebba esaanira okwerabira okukubba oton-
 gol.
 6 Olulumi lwange lubba lusaanira kwekwatira ngulu mu munwa,
 owentakwebukiry,
 era owentawala oYerusaalemi
 okubba eisangaalo lyange okukiraku ebintu ebindi byonabyona.
- 7 Oo Musengwa, oyebukiry aBeedomu ekibakolere
 oku lunaku oYerusaalemi owebakiwambiire,
 nga bakoba bati, "Mukisaanyewo,
 mukisaanyirewo nakimo paka n'emising!"
- 8 Inywe abantu b'e Bbabbulooni balibajigirica.
 W'enkabi oyo akusasula
 olw'ebyotukolere.
 9 W'enkabi akwata eibyaireryo
 n'alikubba okwibbaale!

138

EZabbuli ya Dawudi.

- Okwebalya oMusengwa*
- 1 Oo Musengwa, nakwebalyanga n'omwoyo gwange gwonagwona,
 ni nnyemba nga nkuwuuya omumaiso g'abakibbumba.
 2 Nakotamyanga omutwe okukuwa ekitiisyga nga nningiriire eeri
 eYeekaaluyo entukulye.
 Era nakuwuujanga
 olw'okutakakwo okutakoma n'olw'obwesigwabwo,
 olw'okubba wagulumairyre eriinalyo n'ekibonokyo
 okukiraku ebintu byonabyona.
 3 Oku lunaku owenakusabireku wanjiriremu,
 wanjiriryemu amaani n'ongumya.
- 4 Oo Musengwa, oleke abakabaka bonabona ab'oku kyalo bakuwuuje,
 olw'okuwlira ebibono ebizwa omu munwagwo.
 5 Oleke bembe oku bikwata oku manzirago,
 olw'okubba ekitiisyakyo Musengwa, ky'amaani!
- 6 Waire ng'oMusengwa yagulumaire okukiraku nabuli kintu, afaayo
 oku bayeejere;
 Neye ab'amalala, yabeesamba.

- 7 N'owemba aakati omu bigosi,
 iwe okuumma obwomi bwange.
Olwanisya abalabe bange abandiku ekisungu,
 n'onnunula n'amaanigo.
- 8 OMusengwa otuukirirywa ebigendererwabye eeri nze;
 Oo Musengwa, okutakakwo okutakoma kubbeerererawo
 emirembe gyonagyona.
Tiwandekesula nze oguwakolere.

139

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

OMusengwa atumaite era atulabirira

- 1 Oo Musengwa, waneekeenenyere
 era ommaite.
- 2 N'owentyama era n'owensetuka obba ommaite,
 n'owoobba e yala nanze ebiseego byange obitegeera.
- 3 Owempuluka n'owenyingira, ontegeera,
 omanya nabuli kimo ekinkola.
- 4 Nga nkaali n'okubbutula ekibono,
 Musengwa obba okimaitiire nakimo.
- 5 Oneeruguulirirywa oku mba gyonagyona,
 n'onkuuma n'amaanigo.
- 6 Okumanya okwo okwommaitemu
 kwewunyisya, kumbitiriireku, timpezya okukutegeera.
- 7 Yaina e gimpezya okwaba ni nzwa eeri oMwoyowo?
 Yaina e gimpezya okwirukira ni nzwa e gyoli?
- 8 Oweniina omwigulu, eeyo oliyo.
 Owenjika ni ngona e magombe, eeyo oliyo.
- 9 N'owenguluka ni mbitawo n'e buzwaisana,
 ooba ni njaba ni ntyama e yala eino e bugwaisana,
- 10 n'eeyo yona oliyo okunnungamya,
 era oliyo okumbeera.
- 11 N'owensaba nti, "Dala endikiirya embuuneku,
 era ekitangaala ekineeruguulirye kisuuke ndikiirya,"
- 12 n'endikiirya yona tebba ndikiirya eeri iwe;
 n'obwire buboneca ooti musana.
 Kwiwe endikiirya n'ekitangaala bifaanangana.

- 13 Niiwe owabbumbire ebitundu byange eby'omunda byonabyona,
 niiwe owayungayungire ebitundu byange eby'omubiri omu kida
 kya mama.
- 14 Nkuuuja olw'okubba wankolere mu ngeri etiisyra era eyeeuwuny-
 isyra.
 Ebikolebyo byewuuunyisya ino,
 era ekyo nkimaitiire nakimo ino.
- 15 Owebabbaire bakola amagumba gange,
 nga bannyungayunga omu kida kya mama;
owenabbaire nga nkulira eeyo omu mbiso,

- tikyabbaire kibise egyloli.
- ¹⁶ Wamboine nga nkaali okubba omu kida kya mama;
enaku eg'yobwomi bwange gyonagyona,
wagiwandikire omu kitabokyo
nga gikaali n'okutandiikaku.
- ¹⁷ Oo Kibbumba, ebyonseegaku nga byomugaso ino!
Ebyonseegaku tibibalika!
- ¹⁸ Owemba kubibala,
bikira omusenye obungi.
- Owendamuka
mba nkaali ndi na iwe.
- ¹⁹ Oo Kibbumba, kadi singa oita ababbibabbi!
Munzwerewo baiti inywe!
- ²⁰ Bakutumulaku kubbikubbi,
abalabebo babona eriinalyo ng'eritagara.
- ²¹ Oo Musengwa, nga ncaawa abo abakuaawa,
era nga nnyooma abo abakujeemera!
- ²² Mbacaawira nakimo ino,
mbeeta balabe bange.
- ²³ Oo Kibbumba onkebere, kaisi otegeere ebiri omu mwoyo gwange.
Onkeme, kaisi omanyre ebiseego byange.
- ²⁴ Obone ooba nga ndimu ekibbikibbi kyonakyona,
era onkubbembere omu nzirayo ey'enkalaakalira.

140

Eeri akubbembera abembi. EZabbuli ya Dawudi.

- Esaala ey'obukuumi*
- ¹ Oo Musengwa, onnunule eeri abantu ababbibabbi,
ontaase eeri abaiti.
- ² Ibo bategeka omu myoyo gyabwe kukola bubbibubbi,
tibagonerya kusiikuula ntalo.
- ³ Ebibono ebibazwamu by'obulabe ooti mpiri omukambwe,
ebibono byabwe bikangabalya ooti saagwa wa nfulugundu.
- ⁴ Oo Musengwa, ontaase eeri abantu ababbibabbi,
ontaase eeri abaiti
ibo abakola entegeka ey'okumpapalya.
- ⁵ Abeepanka bantegere omutego omu kyama,
bategere olutuula lwabwe
era bantegere emitego omu nzira.
- ⁶ Oo Musengwa nkoba nti, "Niiwe oKibbumba wange."
Oo Musengwa, owulire okwegairira kwange, ombeere.
- ⁷ Oo Musengwa, iwe oMusengwa wange, omununuli wange
ow'amaani,
niiwe onkuuma oku lunaku lw'olatalo.
- ⁸ Oo Musengwa, tiwaawa ababbibabbi ebibataka,
tiwaganya entegeka gyabwe okubitamu,

bademba ni beewaana.

- 9 Tiwaganya abalabe bange okuwangula,
oganye ebyo ebibantiisatisya bibakangire.
- 10 Oleke amanda agameigera gabagweku,
oleke babadyake omu musyo,
babadyake omu biina ebyabiriri, tibabizwamu naire.
- 11 Tiwaganya abo abali n'entumula embiibbi okubbaaku n'e gibabba
oku kyalo;
oleke ekibbikibbi kiyiigenge mangu abakambwe ni kibajigirica.
- 12 Musengwa, mmaite ng'otaasa abebajolonga,
era olwanirira abanambulaku obubbeeri.
- 13 Mazima abatuukiriryе, bakuuuujanga;
era ab'emyoyo emirongoole basunanga obutyami omumaisogo.

141

EZabbuli ya Dawudi.

Esaala ey'akanaiigulo

- 1 Oo Musengwa, nakwekungirira, oyanguwe okumbeera.
Ompulisisye nga nkusaba.
- 2 Oganye esaala yange etuuke e gyoli ng'okuduunya kw'obubbaani,
n'okusiirya engalo gyange omu kusaba kubbe ng'esadaaka
ey'akanaiigulo.
- 3 Oo Musengwa, ofuge entumula yange,
ombuuneku omunwa gwange.
- 4 Tiwaganya omwoyo gwange ni gwegomba okukola ekibbikibbi
kyonakyona,
tiwaguganya okwemigira omu biiibibbi,
n'omu mukumbo n'abakola ebibbibilbi
era tiwaganyanya ni nabeeegaitaku omu kulya embaga gyabwe.
- 5 Oganye omuntu omutuukiriryе ambonereze, ekyo kintu eky'ekisa;
oganye annenyе, ekyo kirongoola ooti mafuta agebansukire oku
mutwe.
Ekyo tinkigaana.
- Neye esaala yange bulijo eyakanisya ebikole by'abakola ebibbibilbi.
- 6 Abafugi baabwe balibadyaka okuzwa e ngulu okwibbaale eri-
wanvu,
awo ababbibabbi webalimanyira batи ebibonobyo Musengwa
by'amazima.
- 7 Awo balikoba batи, "Ng'owebadaata era ni bakankadyaga eitakali,
batyo webalikankadyaga amagumba gaiswe oku mugo
gw'amagombe."
- 8 Neye iwe Kibbumba, oMusengwa wange niiwe ogunesiga;
njirukira giri niiwe okunkuumma; tiwandeka ni nfa!
- 9 Ontaase emitego egibantegere,

era entuula ababbibabbi egibategere.
¹⁰ Oleke ababbibabbi bagwe omu ntuula abananyere egibategere,
 neye nze nga neebitira mwidembe.

142

Esaala ya Dawudi oweyabbaire omu mpuku.

Okusaba oMusengwa obubbeeri

¹ Neekungirira oMusengwa,
 neegairira oMusengwa okunkwatira ekisa.
² Mmusukaaniryा ebinnuma;
 mmukobera ebigosi byange.

³ Owemba mpoiremu amaani,
 niiwe amanya ekyendi n'okukola.
 Omu nzira omu mbita,
 abalabe bange bantegeremu omutego omu mbiso.
⁴ Owendola aawo e gyendi
 mbona nga mpaawo anfaaku,
 era mpaawo awokwirukira okusuna obukuumi.
 Mpaawo afaya oku bwomi bwange.

⁵ Oo Musengwa, nakwekungirira niiwe,
 ni nkoba nti, "Niiwe ekiirukiro kyange,
 niiwe owange omu kyaloo ky'aboomi."
⁶ Owulisisye okwekunga kwange,
 olw'okubba ndi omu bwetaavu bubitiriri!
 Onnunule eeri abanjigaania,
 olw'okubba bankiraku ino amaani.
⁷ Ontoolo omu busibe obwo
 kaisi nkuuuujenge.

Awo abatuukiriryе bakumbaaniranga e gyendi
 olwa busaabwo egendi.

143

EZabbuli ya Dawudi.

Okusaba oMusengwa obubbeeri

¹ Oo Musengwa, owulire okusaba kwange,
 owulisisye okwegairira kwange,
 onjiremu, omu bwasigwabwo era
 n'omu butuukiriryebwo.
² Tiwansalira nze omuweereryawo omusango,
 olw'okubba mpaawo muntu atuukiriire omumaisogo.

³ Abalabe bange banjiigire,
 era bampanguliire nakimo,
 ni bandetera okubba omu kifo eky'endikiiryा,
 ni mba ng'abo abafiire eira.
⁴ Kale ekyo ni kinzweraku okuwaamu amaani;

omwoyo gwange ni gweraliikirira.

- ⁵ Njebukirya ebiseera eby'eira,
ni nfumintiriza kwebyo byonabyona ebiwakolere,
ni nseega kwebyo engalogyo ebigyakolere.
- ⁶ Nsiirya engalo gyange e gyoli nga nsaba.
Omwoyo gwange gukuli nyonta ooti kyalo ekikalire ekikandiire
oikendi.
- ⁷ Oo Musengwa, oyanguwe okunjiramu,
amaani gampoiremu.
Tiwaneebityaku, ni mba ooti baadi
abaikirira e magombe.
- ⁸ Nabuli makeezi, oneebukiryenge okutakakwo okutakoma,
olw'okubba neesiga niiwe.
Ondage enzira egindi n'okukwata,
olw'okubba neewaayo gyoli mu kusaba.
- ⁹ Oo Musengwa, onnunule eeri abalabe bange,
olw'okubba njirukira giri niiwe okusuna obukuumi.
- ¹⁰ Onjegesye okukola ebyotaka,
olw'okubba niiwe oKibbumba wange.
Oganye oMwoyowo omusa
annungamye omu mweyaayo.

- ¹¹ Oo Musengwa, oku lw'eriinalyo okuumee obwomi bwange;
omu butuukiriryebwo, ontaase omu bugosi.
¹² Olw'okutakakwo okutakoma, omalewo abalabe bange,
ojigirice bonabona abanjiigaania,
olw'okubba ndi muweereryawo.

144

EZabbuli ya Dawudi.

Okwebalya oMusengwa olw'obuwanguli

- ¹ OMusengwa bamuuujenge iye oyo eibbaale lyange omuneebisa,
iye oyo anjegesya okulwana entalo
iye oyo antegeka okulwana.
- ² Niiye ali n'okutaka okutakoma egyendi, era ekikomera kyange
ekianvu.
Niiye olugaga lwange, era omununuli wange,
nniye engabo yange era egiali ginjurukira okusuna obukuumi,
oyo niiye aica amawanga ansi wange.
- ³ Oo Musengwa, lwaki olumirwa omuntu-obuntu?
Era omuntu niki-so ekigira n'omuseegaku?
- ⁴ Omuntu abbaawo kaseera-buseera ooti mwota;
enakugye ntono ooti kiiriirye ekigotawo mangu.
- ⁵ Oo Musengwa obiikule eigululyo, era oike ansi;
okwate oku nsozi, kaisi giduunye omwosi.
- ⁶ Osindike okumesya, era osalaanice abalabebo.
Olase obulasobwo obatiringanise.

⁷ Ogalole engaloyo ng'osinzirira omwigulu;
 ontaase era onnunule
 okuzwa omu maizi amangi,
 okuzwa omu bwezye bw'abanamawanga,
⁸ ibo abo abatatumula amazima,
 era abalayira n'ebiyobubbeyi.

⁹ Oo Kibbumba, nakwemberanga olwembo oluyaaka;
 nakukubbiranga enkana ey'enkosi eikumi nga wenkwembera.

¹⁰ Iwe awa abakabaka obuwanguli,
 iwe akuuma omuweereryawo oDawudi eeri empiima
 ey'akabbikabbi.

¹¹ Ontaase era onnunule
 okuzwa omu bwezye bw'abanamawanga,
 ibo abo abatatumula amazima
 era abalayira n'ebiyobubbeyi.

¹² Oganye abataane baiswe omu mavuvuka gaabwe
 bakule nakusani, ooti bimera ebikulire nakusani,
 n'abaala baiswe baboneke nakusani ooti bikondo
 ebikulungule owebiwonekesya kusani olubiri.

¹³ Ebideero byaiswe biizule
 nga mulimu amakungula aga buli ngeri.

Entaama gyaiswe gibyalagane ensaiza n'enkali
 omu biriiyiro byaiswe.

¹⁴ Oganye ente gyaiswe gibyalagane, nga tigisumula waire okufisyaya.

Tiwaabbaawo kuyunia bikomera
 nga mpaawo kwaba mu buwambe,
 nga mpaawo kukuukulya omu bifo byaiswe.

¹⁵ B'enkabi abantu abo oKibbumba abaakolera ebintu ebyo;
 B'enkabi ibo abo ng'oMusengwa niyi oKibbumba waabwe.

145

EZabbuli ya Dawudi ey'okugulumalya oKibbumba ow'ekisa.

¹ Nagulumalyanga niyi oKibbumba era oKabaka wange;
 nakuuuujanga emirembe n'emirembe.

² Nabuli lunaku nakuuuujanga,
 nawuuujanga erinalyo emirembe n'emirembe.

³ OMusengwa mukulu, era asaaniire okumuuuuja eino,
 obukulubwe tibumalikayo.

⁴ Ab'omulembe ogundi balisiijiryaa ab'omumulembe ogwiraku
 ebyakola,
 balibalonserya ebyamaani ebyakola.

⁵ Natumulanga oku kitiiyakyee ekibitiriri
 n'okufumintirizanga oku byewunyisa ebyakola.

⁶ Abantu batumulanga oku maani ag'eb'yentiisya ebyakola,
 era nze namanyikisyanga obugulumalibwe.

⁷ Balangiriranga obusaabwe obubitiriri,
 era ni bembu n'eisangaalo oku butuukiriryebwe.

- 8 OMusengwa w'ekisa era alumirwa,
alwawo okusunguwala, era aizwire kutaka okutakoma.
- 9 OMusengwa musa eeri bonabona,
era akwatira ekisa ebyo byonabyona ebiyakolere.
- 10 Oo Musengwa, ebyomi byonabyona ebiwakolere byakuuuujanga,
n'abatuukiriryebonabona bakuuuujanga.
- 11 Batumulanga oku kitiiysya ky'obwakabakabwo,
era balonsyanga oku maanigo,
- 12 okumanyikisya abantu bonabona ebyamaani ebyokola,
n'ekitiisya eky'obukulu bw'obwakabakabwo.
- 13 Obwakabakabwo bw'emirembe n'emirembe,
era obufugibwo bubbeererawo emirembe gyonagyona.

OMusengwa mwesigwa mu byonabyona ebyasuubiza,
era w'ekisa eeri byonabyona ebiyabbumbire.

- 14 OMusengwa awanirira abo bonabona abagwa,
n'airyamu amaani abo abanafuwire.
- 15 Amaiso g'ebymi byonabyona galigirira niiwe
era obiya ebyokulya omu biseera ebituuce.
- 16 Oyanzululya engaloyo okubigabirira
n'oikutya nabuli kyomi omu byetaago byakyo.

17 OMusengwa mutuuce mu byonabyona ebyakola,
era w'ekisa omu bikolebye byonabyona.

- 18 OMusengwa abba kumpi n'abo bonabona abamusaba,
abo bonabona abamusaba omu mazima.
- 19 Atuuukiriryka okwegomba kwabo abamutya,
era awulira okwekunga kwabwe n'abanunula.
- 20 OMusengwa akuuma abo bonabona abamutaka,
neye yalijikirica ababbibabbi bonabona.

21 Nze n'atumulanga ni mpuuja iwe Musengwa,
oleke nabuli ekiri n'obwomi kikuuuje emirembe n'emirembe
iwe omutukulye.

146

Okuuuuja oMusengwa

¹ Muuuuje oMusengwa.

Mwoyo gwange, owuuje oMusengwa.

² Nawuuujanga oMusengwa obwomi bwange bwonabwona;
nayembanga okuuuuja oKibbumba nga nkaali mwomi.

³ Timwesiganga abafugi,
ibo abantu-obuntu abatayezya okununula.

⁴ Owebafa, bakanga mwitakali;
oku lunaku olunanyere olwo entegeka gyabwe lugifeera.

⁵ W'enkabi iye oyo ng'oKibbumba wa Yaakobbo niiye obubbeeribwe,
iye oyo ng'eisubiryeliri mu Musengwa iye oKibbumbawe,

- ⁶ iye eyakolere eigulu n'ekyalo,
 n'enyanza n'ebigirimu byonabyona,
 iye oMusengwa asigala nga mwesigwa emirembe gyonagyona.
- ⁷ Alamula mu bwenkanya abo abebagadya,
 era awa abanzalwa ekyokulya.
 OMusengwa ateera abasibe,
 ⁸ oMusengwa alibulya amaiso g'aboofu.
- OMusengwa airyamu amaani abo abanafuwire;
 oMusengwa ataka abatuukirirye.
- ⁹ OMusengwa akuumma abasenze,
 n'abbeera abanamwandum n'abafuubbii,
 neye afafaagania ababbibabbi.
- ¹⁰ OMusengwa afuga emirembe gyonagyona.
 Iwe Sayuuni, oKibbumbawo afuga emirembe n'emirembe.

Muwuuje oMusengwa.

147

Okuwuuja oKibbumba oWabwezye Bwonabwona

¹ Muwuujje oMusengwa.

- Nga kisa okwemba nga tuwuujja oKibbumba waiswe,
 nga kisangaalya era nga kisaanira okumuwuujja!
- ² OMusengwa ayombeka obuyaaka oYerusaalemi,
 akumbaania aBaisirairi abasuna obwirukiro omu kyalo ekindi.
- ³ Alamyia abanyolere omu myoyo,
 era ababudaabuda omu bukosefu byabwe.
- ⁴ Niiye asalawo obungi bw'enkota,
 n'awa nabuli moiza eriina.
- ⁵ OMusengwa waiswe mukulu era w'obwezye obw'amaani,
 n'amalabukige tigakoma.
- ⁶ OMusengwa asetula abebanyooma,
 neye afafaagania ababbibabbi.
- ⁷ Mwembere oMusengwa nga mumuwuuja,
 mwembere oKibbumba waiswe nga mukubba otongoli.
- ⁸ Abiika ebireri okwigulu;
 ategekera ekyalo oikendi,
 era amerya eisubi oku nsozi.
- ⁹ Awa ebisolo ekyokulya kyabyo,
 n'awa abaana ba nankololo abakunga ekyokulya.
- ¹⁰ Eisangaalolye tiriri mu mbalaasi endwani,
 waire okwenyumirizakwe omu maje ag'oku bigere.
- ¹¹ Wazira oMusengwa asangaalira baabo abamutya,
 abo abateeka eisuubi lyabwe mu kutakakwe okutakoma.

- 12 Owuuje oMusengwawo, iwe oYerusaalemi;
 owuuje oKibbumbawo, iwe oSayuuni,
 13 olw'okubba agumya ebiigaliro by'amageetigo,
 era awa enkabi abantubo abakulimu.
 14 Aleeta eidembe oku nsaloyo n'amawanga agandi
 era akuwa ekyokulya ekikira obusa ekikumala.
- 15 Asindika ekiragiroke oku kyalo;
 ekibonokye ni kifuumuuka embiro.
 16 Asindika obbalaafu omweru ca ooti byoya bya ntaama omweru,
 amansira ekisu ooti ikoke.
 17 Asindika amabbaale ga ikendi ooti bubbaalebbaale.
 Naani ayezya okugumira obuwolondoki obwasindika?
 18 Asindika ekibonokye ni kibisaanuca.
 Asindika ogumpunga, amaizi ni gakulumuka.
- 19 Abiikulira oYaakobbo ekibonokye,
 Amanyikisa aBaisirairi amateekage n'ebiragiroye.
 20 Ekyo takikoleranga amawanga agandi;
 igo agatamaite ebiragiroye.

Muwuuje oMusengwa.

148

Ebibbumbe byonabyona biwuuje oKibbumba

- ¹ Muwuuje oMusengwa.

- Muwuuje oMusengwa nga musinzirira omwigulu.
 Mumuwuuje inywe abali eeyo angulu.
 2 Mumuwuuje inywe abamalaikabe nywenanywena,
 mumuwuuje inywe amajege gonagona ag'omwigulu.
 3 Mumuwuuje inywe isana n'omweri;
 mumuwuuje inywe enkota gyonagyona egyaka.
 4 Omuwuuje iwe igulu eriri angulu ino,
 era omuwuuje iwe amaizi agali e ngulu w'ekireri.
 5 Oleke biwuuje eriina lya Musengwa,
 olw'okubba yalagiire-bulagiri ni bibbaawo.
 6 Yabiteekere omu bifo byabyo bibbeemu emirembe n'emirembe,
 n'abiteekaku ekiragiroye obutazwamu.
- 7 Inywe abali oku kyalo muwuuje oMusengwa.
 Inywe agampiri g'omu nyanza, na inywe enjabi gya ganyanza,
 8 inywe omusyo n'obbalaafu, n'obuwolondoki n'ebireri,
 omuwuuje iwe ompunga ow'amaani otukirirya ekiragiroke.
 9 Mumuwuuje inywe ensozi n'obusozi bwonabwona,
 emisaale gy'ebineneka n'emivule gyonagyona,
 10 ebisolo eby'omu kigona, n'ebiyayo byonabyona,
 ebibbumbe ebyekuusa okwitakali n'enyonyi.
 11 Inywe abakabaka b'ekyalo n'amawanga gonagona,
 abakungu n'abafugi nywenanywena ab'oku kyalo,

¹² mumuwuuje inywe abaisuka n'abaala,
abakaire n'abaana abatobato.

¹³ Oleke ibo bawuuje eriina lyu Musengwa,
olw'okubba eriinalye lyonkani niiryo eribagulumalya.
Ekitiisyakte kiri angulu ino w'ebantu by'oku kyalo
n'ebey'omwigulu.

¹⁴ Yasuucirye eigwangalye ly'amaani,
kagira abatuukiriryebonabona bamuwuuja,
ibo aBaisirairi, abamuli oku mwoyo.

Muwuuje oMusengwa.

149

Olwembo oluwuua oMusengwa

¹ Muuwuuje oMusengwa!

Mwembere oMusengwa olwembo oluyaaka,
mumuwuuje omu nkumbaana gy'abatuukiriryeb.

² Oleke oIsirairi asangaalire oyo eyamukolere.
Abantu b'e Sayuuni basangaalire oKabaka waabwe.

³ Muuwuuje eriinalye nga mubina,
era mumwembere nga mukubba obugoma n'otongoli.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa asiima abantube;
abbeera abawombeeki ni bawangula.

⁵ Oleke abaty oMusengwa bajaagaane olw'okuwangula;
bayembe olw'eisangaalo oku buliri bwabwe.

⁶ Oleke okuwuuja oKibbumba kubbe omu minwa gyabbwe,
nga bakwaite empiima egy'obwogi obubiri,

⁷ okunyaaaja amawanga,
n'okubonereza abantu,

⁸ okusiba abakabaka baabwe n'enjegere,
n'abakungu baabwe n'empingu,

⁹ okutuukiriryekibonerezo ky'omusango ekibabawandiikireku.
Okwo niikwo okwesiima kw'abaty oMusengwa.

Muwuuje oMusengwa!

150

Muwuuje oMusengwa

¹ Muuwuuje oMusengwa.

Muwuuje oKibbumba omu kifookye ekitukulye;
mumuwuuje ng'ali omu kifo ky'obwezyebwe omwigulu.

² Mumuwuuje olw'ebikolebye ebyamaani;
mumuwuuje olw'obukulubwe obutenkoanika.

³ Mumuwuuje nga mufuwa ekondeere,
mumuwuuje nga mukubba otongoli n'enkana.

- 4 Mumuwuuje nga mukubba obugoma era nga mubina,
mumuwuuje nga mukubba ebivuga eby'enkosi era nga mufuwa
emirere.
- 5 Mumuwuuje nga mukubba ebisekende,
mumuwuuje nga mukubba ebisekende ebivuga eino.

6 Oleke ebiyeera byonabyona biwuuje oMusengwa.

Muwuuje oMusengwa.